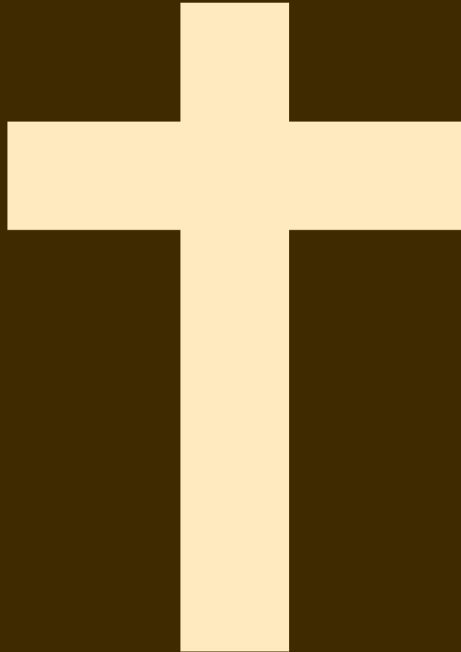

Didza cub rucá n
tsahui

New Testament in Zapotec, Southern Rincon (MX:zsr:Zapotec,
Southern Rincon)

Didza' cub rucá'n tsahui'

New Testament in Zapotec, Southern Rincon (MX:zsr:Zapotec, Southern Rincon)

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Southern Rincon

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Rincón Sur [zsr], Mexico

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Southern Rincon

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 29 Jan 2022

7feac3cb-fa00-54f1-b2be-b4d6aa29755b

Contents

San Mateo	1
San Marcos	57
San Lucas	92
San Juan	151
Hechos	195
Romanos	249
1 Corintios	273
2 Corintios	295
Gálatas	309
Efesios	318
Filipenses	326
Colosenses	332
1 Tesalonicenses	338
2 Tesalonicenses	343
1 Timoteo	346
2 Timoteo	353
Tito	358
Filemón	361
Hebreos	363
Santiago	380
1 Pedro	386
2 Pedro	392
1 Juan	396
2 Juan	401
3 Juan	402
Judas	403
Apocalipsis	405

DIDZA' DXI'A BUZUJÈ' LU GUICH SAN MATEO

Yugu' xuz xna' gul gdöd queë' Jesús

¹ Ni uzuja' laquë' xuz xna' gul gdöd queë' Jesucristo, naquë' zxi'n xsoë' David, lenca' zxi'n xsoë' Abraham.

² Abraham guquë' xuzë' Isaac.

Isaac guquë' xuzë' Jacob.

Jacob guquë' xuzquë' Judá len yugu' bönni' böchë'ë.

³ Judá guquë' xuzquë' Fares len Zara, ati' Tamar gucnu xna'quë'.

Fares guquë' xuzë' Esrom.

Esrom guquë' xuzë' Aram.

⁴ Aram guquë' xuzë' Aminadab.

Aminadab guquë' xuzë' Naasón.

Naasón guquë' xuzë' Salmón.

⁵ Salmón guquë' xuzë' Booz, ati' Rahab gucnu xnë'ë.

Booz guquë' xuzë' Obed.

Rut gucnu xnë'ë Obed na'.

Obed guquë' xuzë' Isaí.

⁶ Isaí guquë' xuzë' David.

David na' gna bé'inë' bunách Israel, ati' butság ná'lenë'-nu ngul na' gucnu zi'al ngul queë' Urías, ati' David len ngul ni glaquë' xuz xnë'ë Salomón.

⁷ Salomón guquë' xuzë' Roboam.

Roboam guquë' xuzë' Abías.

Abías guquë' xuzë' Asa.

⁸ Asa guquë' xuzë' Josafat.

Josafat guquë' xuzë' Joram.

Joram guquë' xuzë' Uzías.

⁹ Uzías guquë' xuzë' Jotam.

Jotam guquë' xuzë' Acáz.

Acáz guquë' xuzë' Ezequías.

¹⁰ Ezequías guquë' xuzë' Manasés.

Manasés guquë' xuzë' Amón.

Amón guquë' xuzë' Josías.

¹¹ Josías guquë' xuzquë' Jeconías len yugu' bönni' böchë'ë.

Yugu' bönni' ni gulacu'ë dza ni' cati' yugu' bönni' Babilonia gulachë'ë bunách Israel nadzungac lu xyuquë'.

¹² Jeconías guquë' xuzë' Salatiel.

Salatiel guquë' xuzë' Zorobabel.

¹³ Zorobabel guquë' xuzë' Abiud.

Abiud guquë' xuzë' Eliaquim.

Eliaquim guquë' xuzë' Azor.

¹⁴ Azor guquë' xuzë' Sadoc.

Sadoc guquë' xuzë' Aquim.

Aquim guquë' xuzë' Eliud.

¹⁵ Eliud guquë' xuzë' Eleazar.

Eleazar guquë' xuzë' Matán.

Matán guquë' xuzë' Jacob.

¹⁶ Jacob guquë' xuzë' José.

José ni guquë' bönni' queënu María, ati' María na' gucnu xnë'ë Jesús, lë' ca' Cristo, Nu na' tun löz bunách judío guidë' duná bé'inë' lequë'.

¹⁷ Cni nac, glac chidá' cö' di'a dza ga gzu lau zoë' Abraham ga bdxintë zoë' David, ati' glac ca' yechidá' cö' di'a dza ga gzu lau zoë' David ga bdxintë dza yugu' bönni' Babilonia gulachë'ë bunách Israel nadzungac, ati' glac ca' yechidá' cö' di'a dza ga gzu lau dza ni' gulachë'ë lequë' ga bdxintë dza guljë' Cristo.

Yugu' le guc cati' guljë' Jesucristo

¹⁸ Cni guc cati' guljë' Jesucristo. Cati' ni' chnazí' lu na'bi' María, xnë'ë Jesucristo utság ná'lenbi' José, len zí'atël cati' zí'a utság ná'lenë'-bi', gyu'ubi' lë'bi' María na' tubi' bi'idau'. Guc cni ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y.

¹⁹ Naquë' bönni' tsahui' José na', bönni' queëbi' María, san cutu gu'nnë' uquíë'-bi' laugac bunách. Gu'nnë' ulá'alënë'-bi' bagachi'z.

²⁰ Tsal ni' rza' ladxë'ë José ca na' gunë', buluí' lahuë' gbaz la'y queë' Xanru' lahuë' José lu yël bëhcál, len rë' lë':

—José, zxi'n xsoë' David. Cutu gádxinu' si'u-bi' María, gacbi' ngul quiu', le yu'ubi' lë'bi' bi'i bönni'dau' na' ral-la' galjbi' ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y.

²¹ Galjbi' queëbi' tubi' bi'i bönni'dau', ati' gu'u labi' Jesús, le uslabi' bunách queëbi' lu dul-la' nabága'gac.

²² Cni guc yúgu'të lë ni quië butság lë na' gnë' Xanru' lu ru'ë bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

²³ Gul-yutsca', tu ngul ra'bandau', tsu'ubi' lë'bi' bi'idau', ati' galjbi' tubi' bi'i bönni'dau', Ati' lu'ë labi' Emanuel.

Emanuel nac tu didza' hebreo le rna: "Len rë'u Dios."

²⁴ Cati' bubanë' José lu yël bëhcál, benë' ca na' gudxë' lë' gbaz la'y queë' Xanru', ati' gzxi'ë-bi' María na', guchbi' ngul queë'.

²⁵ Cutu gzóalënë'-bi' cati' bdxinr dza chguljbi' queëbi' bi'i bönni'dau', bi'i zí'al queëbi', ati' glu'ë labi' Jesús.

2

Duyuquë'-bi' bi'idau' Jesús bönni' ta'yejni'i

¹ Cati' guljbi' Jesús yödz Belén, luyú Judea, rna bë'ë luyú ni' Herodes, ati' guladxinë' Jerusalén bönni' ta'yejni'i, narujquë' tu yödz dë zaca' ga rlen gbidz.

² Gulanabë' bönni' ni, ta'në':

—¿Gazx zoabi' bi'idau' na' ral-la' gna bé'ibi' bunách judío, bi'idau' na' zí'a guljbi'? Cati' ni' zoatu' ga rlen gbidz blé'itu'-ba' bölj yení' nac bë' chguljbi', ati' za'tu' ni quië tsej ládi'itu'-bi'.

³ Cati' gúquibe'inë' lë ni Herodes, bönni' rna bë'ë, grö'tsquë' baguí'i, len lëzca' cni gulabó' baguí'i yúgu'të bunách nacué' Jerusalén.

⁴ Ni'r bulidzë' yúgu'të bxuz uná bë', len bönni' gdau' tu'sëdi, Herodes na', ati' gnabnë' lequë' gazx ral-la' galjë' Cristo, bönni' na' tunë' löz bönni' judío glë'ë gna bé'inë' lequë'.

⁵ Të' lë':

—Lu yödz Belén luyú Judea. Cni nac le buzujë' lu guich bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios le rna cni:

⁶ Cutu nacr cuidi' lahuë' Dios yödz Belén luyú Judá,

Ca yödz gap nacué' nup ta'ná bë' luyú ni,

Le grujë' yödz Belén bönni' gaquë' blau,

Bönni' na' gun chi'ë bunách Israel quia'.

⁷ Ni'r bulidzë' bagachi'z bönni' ta'yejni'i na' Herodes, len gnabnë' lequë' quië gnöznë' dxi'a gáca'xtë chguc buluí' lahui lauquë' bölj na' gulalé'inë'.

⁸ Ni'r bsölë'ë lequë' tsjaquë' Belén. Rë' lequë':

—Gul-tséaj ni', len gul-tsajná b dxi'a nacx nac queëbi' bi'idau' na'. Cati' chbdzólili'-bi', dudíxjöi'li' neda', quië tsija' ca' neda', tsej ladxa'a-bi'.

⁹ Gdöd gulayönnë' didza' bë'ë Herodes na', zjaquë' bönni' ta'yejni'i na', ati' nanörba' lauquë' bölj na' gulalé'inë' cati' ni' nacu'ë ladzquë' ga bdxintë yajsóa ga na' dëbi' bi'idau' na'.

¹⁰ Cati' gulalé'inë' bölj na', guludzíjtsquinë'.

¹¹ Cati' gulayazië' yu'u, gulalé'inë'-bi' bi'i bönni'dau' na', zóalenbi'-nu María, xna'bi'. Ni'r guluzechu zxibquë' laubi', len gulayíj ládxi'quë'-bi'. Gdöd na' gulasaljé' yugu' gui'ndau' quequë' len gulunödzjé' queëbi' oro, len yal, len nördau' rla' zxix qui yag mirra.

¹² Le chbuzéjni'në' lequë' Dios lu yël bëhcál cui tshuöjquë' ga zoë' Herodes na', qui lë ni na' yhuöjquë' ladzquë' nöz yubl.

Ta'zxundjé' José len María, ta'ché'ë-bi' Jesús luyú Egipto

¹³ Gdöd guluzé'ë ni' bönni' ta'yejni'i na', ni'r buluí' lahuë' tuë' gbaz la'y queë' Xanru' ga na' dë' José lu yël bëhcál, len rë' lë':

—Gyas. Bchë'-bi' bi'idau' ni lenca' xna'bi', ati' bzxundj ni. Gyeaj luyú Egipto, ati' uga'nu' ni' cati' gyëpra' li' neda' yetú. Cni gunu' le uguiljé'-bi' bi'idau' ni Herodes quië gdöddë'-bi'.

¹⁴ Ni'r gyasë' José, len ni' nac chdzöl, bchë'ë-bi' bi'idau' na' lenca' xna'bi', ati' yjaquë' luyú Egipto.

¹⁵ Guluga'në' ni' cati' gutrë' Herodes. Cni guc quië butság lë na' gnë' Xanru' Dios lu ru'ë bönni' bë'ë didza' uláz queë', gnë': "Ga nac luyú Egipto bulidza' Zxi'na'."

Rsölë'ë Herodes bönni' ludödcde'-bi' bi'idau' huë'n nacia'bi' Belén

¹⁶ Cati' gúquibe'inë' Herodes cutu glunë' ca rnë' bönni' ta'yejni'i, gleynë' Herodes na', ati' gna bé'inë' bönni' tsjaquë' ludödcde'-bi' yúgu'tëbi' bi'i bönni'dau' nacia'bi' Belén len gdu zbi'il ga dë Belén na', bi'idau' chyu'uchi' chop iz len bi'idau' nahuë'nrcbi'. Cni benë' ca busaquë' queë' Herodes na', tsca chguc dza buluí' lahui bölj, dza na' guluzéjni'në' lë bönni' ta'yejni'i na'.

¹⁷ Cni guc, butság lë na' gnë' Jeremías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

¹⁸ Lu yödz Ramá ryön chí'igac

Nup ta'bódx len nup ta'bódxya'a.

Raquel rbödxnu ni'a quegac zxi'nnu,

Cutu gac nu hui' zxön lënu, le chnatchi'.

¹⁹ Gdöd gutië' Herodes na', ni'r buluí' lahuë' gbaz la'y na' queë' Xanru' lahuë' José lu yël bëhcál ga ni' zoë' luyú Egipto, len rë' lë':

²⁰ —Gyas. Bchë'-bi' bi'i bönni'dau' ni lenca' xna'bi', ati' böaj luyú Israel, le chglatië' bönni' ni' glë'nnë' ludöddë'-bi' bi'i bönni'dau' ni.

²¹ Ni'r gyasë' José, ati' bchë'ë-bi' bi'i bönni'dau' na' lenca' xna'bi', ati' yhuöjquë' luyú Israel.

²² Cati' gúquibe'inë' José rna bë'ë Arquelao luyú Judea le chgutië' Herodes, xuzë' Arquelao, qui lë ni na' gúdxinë' José huöjë' ni'. Cati' buzéjni'në' lë Dios lu yël bëhcál, gyijë' luyú Galilea.

²³ Cati' bdxinë' ni', yajsóë' yödz Nazaret. Cni guc quië butszág lë na' gulané' bönni' gluë didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gac queë' Jesús, si' Lë', Bönni' Nazaret.

3

Runë' lban lu latj ca'z Juan, bönni' ruquilë' bunách nis

¹ Yugu' lu dza ni' bului' lahuë' Juan, bönni' na' buquilë' bunách nis, runë' lban lu latj ca'z luyú Judea.

² Juan na' rnë':

—Gul-bí'i ládxi'li', le chzoa gdxin dza duná bë' luyú ni Nu na' zoa yehua' yubá.

³ Ca nac queë' Juan na', buzujë' lu guich Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, le rna cni':

Ryön chi'ë bönni' rulidzë' lu latj ca'z, rnë':

Gul-pá' nöz gdxin queëli' Xanru',

Gul-bíj li yugu' nöz las tödë'.

⁴ Nacuë' zxë' Juan lari' náquini lítsa'ba' böa', ati' núguë'ë lë'ë pan guid. Rahuë'-ba' böchi'zú len ri'jë' bdxindau' qui bözdau'.

⁵ Guladxinë' ga zoë' Juan yugu' bönni' Jerusalén len bunách narujgac gdu luyú Judea, len gdu zbi'il ga dë yegu Jordán.

⁶ Cati' gulaxóalëpë' dul-la' nabága'quë', Juan na' buquilë' lequë' nis lu yegu Jordán na'.

⁷ Cati' blé'inë' Juan ta'dxinë' ga zoë' zian bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' saduceo quië la'dilë' nis, rë' lequë':

—Lbi'ili', di'a dza quecha' bël snia'. ¿Nuzxa buzejni'i lbi'ili' gzxundjli' yöl-la' rusyúdx na' zi'a gac quegac bunách?

⁸ Gul-gún le gac bë' chbubí'i ládxi'li'.

⁹ Cutu cuequi icjli', cugnali' nacli' tsahui' le nacli' xzi'n xsoë' Abraham, le rëpa' lbi'ili', huac gunë' Dios ga luhuóac xzi'n xsoë' Abraham guiöj nacuá' ni.

¹⁰ Chzoa rböz guía huag gchugu yag le rulu' ca gac queëli'. Yúgu'të yag cuta'bía le nac dxi'a, grúgugac ati' la'gu'quë' leygac lu gui'.

¹¹ Le nactë neda' ruquila' lbi'ili' nis lu nis, nul-li' chbubí'i ládxi'li', san bönni' na' ral-la' guidë' cati' töd quia' neda', lë' gunë' le rulu'z yöl-la' rdil nis ni, uchizië' lbi'ili' Dios Bö' La'y len gui' queë'. Bönni' ni náctërë' blau ca neda', ati' neda' cutu naca' lsaca' gleycja' lölë' nudë'ë.

¹² Zönë' lu në'ë bcö' queë', le ulubnë' ga rdxia' zxoa' xtil queë'. Uzi'ë zxoa' xtil queë' lu yu'u ga ni' gun chi'ë lei, san uzégui'ë bëb qui lu gui', ati' gui' na' cutu ca' ul.

Rdilë' nis Jesús

¹³ Ni'r buzë'ë Jesús luyú Galilea, len bdxinë' ra' yegu Jordán ga na' zoë' Juan, quië gdilë' nis lu në'ë Juan na'.

¹⁴ Juan buzaguë'ë xnözë', rë' Jesús:

—Neda' ral-la' gdila' nis lu na'u Li'. ¿Ati' Li' za'tsu' quia'?

¹⁵ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Benn latj na'a, le cni ral-la' gunru' gdutë le nac tsahui'.

Ni'r bë'ë Lë' latj Juan.

¹⁶ Cati' chnadilë' Jesús nis, la' burujtë' lu nis. Ni'r gyalj luzxbá lahuë' Jesús, ati' blé'inë' ruhuötjë' Dios Bö' La'y, bdxinë' ga na' zoë' Jesús, rnë'ë ca rna'ba' budödau'.

¹⁷ Ni'r byön chi'i nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Bönni' ni naquë' Zxi'na'. Nadxi'ida' Lë' len rdzag ladxa'a Lë'.

4

Rë'ni Satanás tu' xöhui' ugáp Jesús dul-la'

¹ Ni'r la' bchë'të' Jesús lu latj ca'z Dios Bö' La'y quië gata' latj si' bë' Lë' Satanás tu' xöhui'.

² Gdu choa' dza choa' yël cutu bi gdahuë' Jesús, ati' gdödr ni' rdunë'.

³ Ni'r bdxin ga zoë' Jesús tu' xöhui', nu na' rugáp bunách dul-la', len rë Jesús:

—Chqui' nacu' gdu Zxi'në' Dios, gna na'a luhuöác yöt xtil guiöj nacué' ni.

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lei:

—Nayúj lu guich la'y, rna: “Clëgz yöt xtil nabánigac bunách, san lëzca' yúgu'të didza' ru'ë Dios nabánigac bunách.”

⁵ Ni'r bchë' Jesús tu' xöhui' yödzt la'y Jerusalén, ati' ni' budxía Lë' ga nac xtsa' cju'u gdau'.

⁶ Ni'r rë Lë' tu' xöhui', rna:

—Chqui' nacu' Li' gdu Zxi'në' Dios, busladzu' cuinu' ni, le nayúj lu guich la'y, rna:

Dios gsölë'ë gbaz la'y queë' lun chi'ë Li',

Ati' luchisë' Li' lu na'quë',

Cui tsajchegu'u guiöj, cui gunu' zi' ni'u.

⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lei:

—Yetú ca' nayúj lu guich la'y, le rë bunách, rna: “Cutu si' bë'u Xanu' Dios.”

⁸ Ni'r bchë' Jesús tu' xöhui' ga nac tu lu gui'a sib, ati' ni' buluí'i Lë' yúgu'të yödzt nacué' yödztlyú ni len yúgu'të yöl-la' tsahui' quegac.

⁹ Ni'r rë Lë':

—Yúgu'të lë ni udöda' lu na'u chqui' uzechu zxibu' lahua' gunu' neda' zxön.

¹⁰ Jesús rë' lei:

—Böaj quiu' li', Satanás tu' xöhui', le nayúj lu guich la'y le rë netu', rna: “Xanu' Dios tsej ladxu'u, len tuzë' Lë' gunu' xchinë'.”

¹¹ Ni'r buzá' ga na' zoë' Jesús Satanás tu' xöhui', ati' guladxinë' ga zoë' gbaz la'y queë' Dios len gláclenë' Lë', gulagu'ë le gdahuë'.

Rzu lahuë' Jesús runë' lban luyú Galilea

¹² Catì byönnë' Jesús nadzunë' Juan lidx guía, gyijë' luyú Galilea.

¹³ Buzë'ë yödzt Nazaret, ati' yajsöë' yödzt Capernaum ga nac ra' nis zxön, lu bza' quegac bunách Zabulón len bunách Neftalí.

¹⁴ Cni guc, butság lë na' gnë' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

¹⁵ Luyú Zabulón len luyú Neftalí,

La' nöz ra' nis zxön yetslá'a yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz.

Luyú Galilea, ga nacué' bunách cunacgac judío.

¹⁶ Bunách chul nit ni' gulale'i yení,

Ati' bönni' ni' nacque' ca nup chnatgac, blen quequë' yení.

¹⁷ Catì ni'r gzu lahuë' Jesús runë' lban, rë' bunách ni':

—Gul-bí'i ládxi'li', le chzoa gdxin dza duná bë' luyú ni Nu na' zoa yehua' yubá.

Jesús rulidzë' tapë' bönni' uzón böl tsajta'quë' Lë'

¹⁸ Catì gdë' Jesús ra' nis zxön qui Galilea, ni' blé'inë' chopë' bönni'. Tuë' lë' Simón, len zoa yetú lë' Pedro, ati' dzaguë' lë' Andrés, bönni' böchë'ë. Chopë' ni ta'chiljë' yöxj böl quequë' lu nis zxön na' le nacque' uzón böl.

¹⁹ Jesús rë' lequë':

—Gul-dutá' neda', ati' guna' ga gchë'li' quia' bunách, gunli' ca runli' rzönli'-ba' böl.

²⁰ La' guluca'ntë' yugu' yöxj böl quequë' chopë' ni, zjáclenë' Jesús.

²¹ Catì gdödë' yelati' ni'l Jesús, blé'inë' yechopë' bönni'. Tuë' lë' Jacobo, ati' dzaguë' lë' Juan, bönni' böchë'ë. Nacque' zxi'në' Zebedeo. Nacu'ë lë'i bárcodau' dzagquë' Zebedeo, xuzquë', len tu'únë' yöxj böl quequë'. Ni'r Jesús bulidzë' chopë' ni tsajta'quë' Lë'.

²² La' guluca'ntë' bárcodau' na' lenca' xuzquë', zjáclenë' Jesús.

Jesús rusëdnë' bunách zian

²³ Gdë' Jesús gdu luyú Galilea, rusëdnë' bunách gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Ni' benë' lban qui didza' dxi'a ca zi'a duná bë'ë luyú ni Dios, len bunë' yúgu'të nup te'i tsca nac guidzhuë' quequë'.

²⁴ Gzë didza' qui yöl-la' huac queë' Jesús, ati' gulayöni bunách gdu luyú Siria, ati' djua'gac ga zoë' Jesús yúgu'të bönni' té'inë' zian guidzhuë' quequë', len ta'zaca' ta'gui'ë. Djua'quë' ca' ni' bönni' yu'ugac lequë' bö' xöhui', len bönni' té'inë' huë' xjuti', len bönni' nacu'nquë' bin ni'a na'quë', ati' Jesús bunë' yúgu'të bönni' na'.

²⁵ Rjaclen Jesús bunách zian narujgac luyú Galilea, len yugu' yödz Decápolis, len yödz Jerusalén, lenca' luyú Judea, len yugu' yödz nacuá' yetslál' yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz.

5

Lban benë' Jesús ga nac lu guí'adau'

¹ Cati' blé'inë' Jesús za'clen Lë' bunách zian, ni'r grenë' tu lu guí'adau' ga nac xtsa', ati' lu guí'a ni' grö'ë. Ni'r guludubë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë'.

² Gzu lahuë' rusëdnë' lequë', rnë':

³ —Bica' ba bönni' táquibe'inë' ta'yadzjnë' le naqui queë' Dios, le nadél-li'quë' latj ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá.

⁴ 'Bica' ba bönni' tu'hui'ni ládxi'quë' le nabága'quë' dul-la', le hui' zxönë' lequë' Dioscz.

⁵ 'Bica' ba bönni' nacquë' nöxj ladxì' lahuë' Dios, le gata' quequë' luyú ni.

⁶ 'Bica' ba bönni' ta'zé ládxi'quë' le nac tsahui' lahuë' Dios, rac quequë' ca rac quegac nup ta'dún len ta'bídx nis, le gunë' Dios ga luzi'ë xbey lë na' ta'zé ládxi'quë'.

⁷ 'Bica' ba bönni' tu'huechi' ládxi'quë' lza'quë', le huechi' ladxë'ë lequë' Dios.

⁸ 'Bica' ba bönni' nac dxi'a icj ládxi'dau'quë', cutu bi nabága'quë', le la'lé'inë' Dios.

⁹ 'Bica' ba bönni' ta'bequi dxië' didza' bizxj, le la'zí' laquë' zxi'në' Dios.

¹⁰ 'Bica' ba bönni' ta'zaca' ta'gui'ë yugu' le ta'bía ládxi'gac lequë' bunách cati' tunë' le nac tsahui', le dë quequë' latj ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá.

¹¹ 'Bica' ba lbi'ili' cati' tu'lídz lbi'ili' zi' bunách, len ta'bía ládxi'gac lbi'ili', ati' lu yöl-la' rzi' yë' ta'në queëli' le xöhui' le da'li' neda'.

¹² Gul-dziji len gul-dzág ládxi'li', le uzí'tscali' xbey ni' yehua' yubá. Ca rac queëli', guc quequë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len gulacu'ë zí'atël ca lbi'ili', le gulabía ládxi'gac ca' lequë' bunách.

Bunách queë' Cristo lac ca zödi' len ca yení'

¹³ Gnë' ca' Jesús:

—Lbi'ili' nacli' ca zödi' luyú ni, san chqui' nit yöl-la' sna' qui zödi' na', cutu gac gunru' ga huöac sna'. Cutur bi nac lsaca', san chnac tu le chu'nru', ati' lulíb lei bunách.

¹⁴ 'Lbi'ili' nacli' ca yení' yödzlyú ni quië ului'li' lahui le nac queë' Dios. Gacli' ca tu yödz dë tu lu guí'a, cutu gac ggachi' yödz na'.

¹⁵ Cati' ruquél-la'ru' gui', cutu rgu'ru' lei zxan gui'n, san ga lna' ruzoaru' lei quië uzení' yúgu'të nup nacuá' lu yu'u.

¹⁶ Ca na' run yení', ral-la' gunli' ca' lbi'ili', güi'li' latj gac bë' le nacli' laugac yúgu'të bunách, quië cati' la'le'i le nac dxi'a runli', la'gú'u-në' yöl-la' ba Xuzli' Dios zoë' yehua' yubá.

Rusëdnë' Jesús qui le gna bë'ë Dios lu në'ë Moisés

¹⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gáquili' bida' dusnitia' yugu' le gna bë'ë Moisés o zxba na' gulusëdnë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Bida', clëg quië usnitia' yugu' lë ni, san quië ulu'a lahui gdu le rusëdi lë na'.

¹⁸ Le nactë rëpa' lbi'ili'. Tsal ni nacuá' luzxbá len yödzyú ni, cutu töd ca'z nitú dídza'dau', len nitú le rna bē' zxba na', cati' gacr yúgu'të le ral-la' gac.

¹⁹ Qui lē ni na', nūti'tēz bōnni' quitsjē' tu zxba cuídi'dau'z zoa lu zxba na', len usēdnē' bunách lun cni, bōnni' ni gáctērē' cuídi'dau'z ca yúgu'të nup la'cuá' ga rna bē' Nu na' zoa yehua' yubá, san nūti'tēz bōnni' gunē' ca rna bē' zxba na' len usēdnē' bunách lun ca' cni, bōnni' ni gáctērē' blau ga rna bē' Nu na' zoa yehua' yubá.

²⁰ Rëpa' ca' lbi'ili': "Chqui' cugunli' le nactër dxi'a ca le tunē' bōnni' gdau' usēdi, lenca' ca tunē' bōnni' gdau' fariseo, cutu ca' tsazli' ga ni' rna bē'ē Dios yehua' yubá."

Rusēdnē' Jesús ca nac qui nu rley lzē'i

²¹ Gnē' ca' Jesús:

—Chbyónili' ca glē' xuz xtau'li' bōnni' guta' lu na'quē', gulané': "Cutu gdódili' bunách. Nu bōnni' gdödē' bunách, nabaguē'ē zxguia' huadxinē' ga cuequi xbeynē' lē' Dios."

²² Na'a, neda' rëpa' lbi'ili': Nu bōnni' rleyne' böchi' lzē'ē, nabaguē'ē zxguia' huadxinē' ga cuequi xbeynē' lē' Dios. Lēzca' cni, nu bōnni' gnē' zī'ē queē' böchi' lzē'ē nabaguē'ē zxguia' la'bequi xbeynē' lē' bōnni' blau ta'bequi xbey, ati' nu bōnni' guiē' lzē'ē: "Bōa' cunōzi", nabaguē'ē zxguia' bōnni' na' tsijē' lu gui' gabíl.

²³ 'Cni nac, chqui' chzoa cu'u lu bcugu la'y tu le unödzu', ati' ni' tsajneynu' zoa bizx quiē rleyne' li' böchi' lza'u,

²⁴ bca'n lu bcugu ni' lē na' unödzu', len böaj lidxu'. Zi'al yajcá'n tsahui' le benu' queē' böchi' lza'u, ati' ni'r gda unödzu' lē na' nu'u.

²⁵ 'Chqui' zoa nu bōnni' rnabnē' li' bi quizxju' len gchē'ē li' ga cuequi xbeynē' li' bōnni', budzagtē dxi'a bōnni' na' tsal ni' yú'ulenu' lē' nōz, cui udödē' li' lahuē' bōnni' rbequi xbey, ati' bōnni' ni udödē' li' lu nē'ē bōnni' ruseyjē' lidx guia, ati' lē' cu'ē li' lidx guia na'.

²⁶ Le nactë rëpa' li', cutu ca' uruju' ni' cati' gdxinr dza quizxju' ga buitē le ral-lu'u.

Rusēdnē' Jesús ca nac qui nu rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'

²⁷ Gnē' ca' Jesús:

—Chbyónili' ca na' gulané': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'."

²⁸ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili': Nūti'tēz bōnni' ruyúē' ngul len yöl-la' rzē ladxi' le cunác, chbenē' dul-la' len lēnu lu icj ládxi'dau'huē'.

²⁹ 'Qui lē ni na', chqui' gun ga gunu' dul-la' yōj lau' yubél, gleaj lei len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' unitiu' tu yōj lau', len clēg gduteo' tsiju' lu gui' gabíl.

³⁰ Chqui' gun ga gunu' dul-la' na'u yubél, bchugu lei, len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' unitiu' tu na'u, len clēg gduteo' tsiju' lu gui' gabíl.

Rusēdnē' Jesús ca nac qui nu bōnni' rulá'alenē' ngul queē'

³¹ Gnē' ca' Jesús:

—Lēzca' gulané': "Nūti'tēz bōnni' rusanē'-nu ngul queē', ral-la' unödzjē' queēnu guich le rna rulá'alenē'-nu."

³² Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', chqui' zoē' bōnni' rusanē'-nu ngul queē', len cutu zoa le cunác runnu, gunē' bōnni' na' ga gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na' chqui' utság ná'lennu bōnni' yubl, ati' bōnni' na' si'ē-nu ngul na', lēzca' gunē' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Rusēdnē' Jesús ca nac qui nu rney Dios

³³ Gnē' ca' Jesús:

—Lēzca' byónili' ca glē' xuz xtau'li' bōnni' guta' lu na'quē', gulané': "Cutu si' yē'u cati' rneynu' Dios, ati' ral-la' gunu' lahuē' Xanru' Dios gdu'tē lē na' rneynu' Lē'."

³⁴ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', cutu ca' gun tsutsu xtídza'li'. Cutu gun tsutsu xtídza'li' gneyli' yehua' yubá, le nac ga rō'ē rna bē'ē Dios.

³⁵ Cutu gun tsutsu xtídza'li' gneyli' luyú ni, le nac luyú ni ca xlibi ni'ë Dios, len cutu gneyli' Jerusalén, le nac ladzë' Bönni' náctërë' blau rna bë'ë.

³⁶ Cutu gun tsutsu xtídzu'u gneynu' icju', le cutu gac gunu' ga huöac chguich o gasj nitú guitsa' icju'.

³⁷ Ral-la' gnazli': "ja", o gnazli': "cutu", le nac qui tu' xöhui' le nadód bë' ca nac didza' ni.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu ruzí' la lzë'i

³⁸ Gnë' ca' Jesús:

—Chbyónili' ca nac le gna bë'ë Moisés, gnë': "Nu bi run qui yöj lau lzë'i, ubí'i ca' qui, lenca' nu bi run qui layi' lzë'i, ubí'i ca' qui."

³⁹ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili': Cutu tá'baga'li' nu gua' dö' queëli', atí' chqui' nu capa' xagu' yubél, bë' latj capa' ca' yetú xagu' yögl.

⁴⁰ Chqui' zoa nu gun ga cuequi xbeynë' li' bönni' len cua zxau', bë' ca' qui lari' rxoa cudzu'u.

⁴¹ Chqui' zoa nu gun bayúdx gu'u yua' qui gatsj hora, gyeajlen nu na' gdu tu hora.

⁴² Nu bi gnabi li', bnödzej qui, len nu bi guë'ni gunnu' qui tu chi'i, cutu tá'bagu'u lë na' gnabi li'.

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' gdxí'iru' nup cuta'le'i rë'u dxi'a

⁴³ Gnë' ca' Jesús:

—Lëzca' cni byónili' lë na' gulanë': "Ral-la' gdxí'inu' nu nadxí'i li', len udi'inu' nu curle'i li' dxi'a."

⁴⁴ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', gul-dxí'i nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a. Gul-náb-në' Dios gáclenë' nup tu'lídz lbi'ili' zi'. Gul-gún le nac dxi'a quegac nup tu'dí'i lbi'ili', len gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gunë' ga gac dxi'a quegac nup ta'në' queëli' len tua' dö' queëli'.

⁴⁵ Chqui' gunli' cni, gacli' gdu xzi'në' Xuzru' Dios, zoë' yehua' yubá, le runë' Lë' ga ruzení' gbidz queë' ga nacua' bunách tua'dö', lenca' ga nacua' bunách tsahui'. Rsölë'ë tu nis guiöj quegac bunách tsahui', lenca' quegac bunách cunacgac tsahui'.

⁴⁶ Chqui' nadxi'izli' bönni' nadxi'icnë' lbi'ili', ¿nuzxa caz cu'u lbi'ili' yöl-la' ba? Lëzca' cni tunë' bönni' cunacgac tsahui' na', bönni' tu'quizxjë' uláz qui yödz zi'tu', nadxi'icnë' lza'quë'.

⁴⁷ Chqui' rugapli' Dios tuzë' böchi' lza'li', ¿bizxa caz runli' le nactër dxi'a? Lëzca' cni tunë' bönni' cunúnbë'gac Dios.

⁴⁸ San lbi'ili', gul-gác gdu dxi'a, ca na' naquë' Xuzru' Dios, zoë' yehua' yubá, naquë' gdu dxi'a.

6

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' gáclenru' bunách

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-güí' ládxí'li' gac gdu ca rej ládxí'li'-në' Dios, cugunzli' lë ni laugac bunách quië la'le'i ca na' runli'. Chqui' runli' cni, cutu bi gunnë' queëli' Xuzru' Dios zoë' yehua' yubá.

² Catí' bi unödzej qui nu bi ryadzj, cutu gunu' ga gla' lahui lë na' runu' ca tunë' bönni' tu'luí'z tsahui' cuinquë' ga nac lu yu'u ga tu'dübë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, lenca' ga nac lu yë'y. Cni tunë' quië la'gú'u lequë' yöl-la' ba bunách. Le nactë rëpa' lbi'ili', ca'z nac yöl-la' ba gata' quequë'.

³ San li', catí' bi unödzej qui nu bi ryadzj, cutu ca' gu'u latj gnözi nitú bunách.

⁴ Na'a, lë na' unödzej, bagachi'z ral-la' unödzej, atí' Xuzru' Dios, Nu rle'i ca na' runu' bagachi'z, Lë' ubi'ë quiu'.

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' ulidzru'-në' Dios

⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' ulidzli'-në' Dios, cutu gunli' ca tunë' bönni' tu'luí'z tsahui' cuinquë', le ta'dzág ládxi'quë' ta'zuinë' tu'lidzë' Dios gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, len gap nac lu yë'y quië' la'le'i lequë' bunách. Le nactë rëpa' lbi'ili', ca'z nac yöl-la' ba gata' quequë'.

⁶ San lbi'ili', cati' ulidzli'-në' Dios gul-tsáz lidxli' len gul-séyj yu'u. Gul-lidzë' Dios gnábili'-në' Xuzru' Dios, zóalenë' lbi'ili' ga na' zoali' queëzli', ati' Xuzru' Dios, Nu rle'i ca runli' bagachi'z, Lë' ubi'ë queëli'.

⁷ Cati' ulidzli'-në' Dios cutu gunli' la' yë'y la' leyz ca na' tunë' bönni' cunúnbë'quë' Dios, le táquinë' huayönnë' lequë' Dios le tu'lidzë' la' yë'y la' leyz.

⁸ Cutu gunli' ca na' tunë' lequë'. Xuzru' Dios, zí'atël cati' zi'a gnabli', chnözcznë' yugu' le ryadzj queëli'.

⁹ Qui lë ni na', ral-la' ulidzli'-në' Dios gnali' cni:

Xuz netu', zu' yehua' yubá,

Gac zxön lau'.

¹⁰ Gda gna bë'u luyú ni.

Ben ga gac luyú ni ca rdzag ladxu'u Li' ca rac ni' yehua' yubá.

¹¹ Benn le gágutu' na'a dza.

¹² Bnit lau netu' le cunác bentu' lau' Li'

Ca runtú' netu', runít lautu' ca' nup bi' tun queëtu'.

¹³ Cutu gu'u latj si' bë' netu' tu' xöhui',

San buslá netu' lu na' nu rua' dö',

Le naqui quiu' ga rna bë'u, len yöl-la' uná bë', len yöl-la' ba.

Cni ré'nitú' gactecz. Ca' gac.

¹⁴ 'Chqui' unít lauli' lza'li', nup tua' dö' queëli', unít lahuë' ca' lbi'ili' Xuzru' Dios, zoë' yehua' yubá.

¹⁵ Chqui' cutu unít lauli' lza'li', cutu unít lahuë' lbi'ili' Xuzru' Dios ca nac dul-la' runli'.

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' gunru' gubás

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' gunli' gubás, cutu gunli' bayechi' lauli' ca tunë' bönni' tu'luí'z tsahui' cuinquë', le tunë' bayechi' lauquë' quië' láquibe'i bunách tunë' gubás. Le nactë rëpa' lbi'ili', ca'z nac yöl-la' ba gata' quequë'.

¹⁷ San lbi'ili', cati' gunli' gubás, gul-pá' icjli' len gul-quíb lauli',

¹⁸ cui láquibe'i bunách runli' gubás. Bagachi'z ral-la' gunli' gubás, ati' Xuzru' Dios, zóalenë' lbi'ili' ga na' zoali' queëzli', Lë' ubi'ë queëli'.

Yehua' yubá ral-la' utubru' yöl-la' tsahui' queëru'

¹⁹ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu utubli' yöl-la' tsahui' luyú ni, ga ni tu'töba' lei bëldau' qui, ati' rac ditj, len ga ni ta'yáz gban, ta'banë'.

²⁰ San gul-túb yöl-la' tsahui' ni' yehua' yubá, ga ni' cutu lutöba' lei bëldau' qui, len cutu gac ditj, len ga ni' cutu la'yáz gban cutu la'banë'.

²¹ Ga ni' dë yöl-la' tsahui' queëli', ni' güi' ládxi'li' gdxinli'.

Le rgu'u yení' icj ládxi'dau'ru'

²² Gnë' ca' Jesús:

—Yöj lauru' nac ca tu le rgu'u yení' icj ládxi'dau'ru'. Qui lë ni na', chqui' yöj lauli' nac dxi'a, gdútëli' tsëpli' yös yení'.

²³ Chqui' yöj lauli' cutu nac dxi'a, gdútëli' nachul-li'. Qui lë ni na', chqui' yení' zoalen lbi'ili' nuhuöác le nac chul, szxönitër nachul-li'.

Dios len dumí

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Nutu nu gac gun xchinquë' chop xanë', le uzóë' tsa'la' tuë' ati' yetúë' na' gdxí'inë', o ugá'nlenë' tuë', ati' yetúë' na' ubíj ladxë'ë. Cutu gac gunli' zxön Dios lenca' dumí.

Dios run chi'ë nup náquigac queë'

²⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú ca' rëpa' lbi'ili': Cutu cö'li' baguí'i ni'a qui le gáguli' o ni'a qui le gui'jli', yugu' le nabánili', o ni'a qui lari' gáculi'. Záqui'tsquirl' yöl-la' na'bán queëli' ca le gáguli', ati' nactër lsaca' gdu ca nayá' nabinli' ca lari' gáculi'.

²⁶ Gul-yú ca rac quecha' bguindau' ta'zuba' luzxbá. Cutu ca' taz tu'zoaba', len cutu ta'lapba', len cutu tu'tubba' ga bi la'gu'ba' quecha', san Xuzru' Dios zoë' yehua' yubá, rugáguczë' lecba'. Záqui'tsquirl' lbi'ili' ca yugu' bguindau' na'.

²⁷ ¿Nuzxa caz bönni' nutsë'ë ladjli' gac gunë' ga soë' gbanë' yetú dzaz le rbö'ë baguí'i quië gac cni queë'?

²⁸ ¿Bizx quië rbö'li' baguí'i ni'a qui le gáculi'? Gul-yutsca' ca rac quegac yöjdau' rö'gac ladj guixi' ca ta'zxón. Cutu tun dxin len cutu tun du lari'.

²⁹ Neda' rëpa' lbi'ili', Salomón, bönni' ni' gna bë'ë, zal-la' szxöni guta' queë' yöl-la' tsahui', lari' gucuë' cutu gna'tër lach ca rna'gac yöjdau' na'.

³⁰ Dioscz runë' lach yöj guíxi'dau' rö'gac ladj guixi', le nacuá' na'a dza, ati' cxö huidzj la'yegui lu gui'. Chqui' cni rui' ladxë'ë yöj guíxi'dau', runë' leygac lach, szxónitër gunë' ca' queëli', curéjlë'li'-në' gdu ládxi'li'.

³¹ Qui lë ni na', cutu cö'li' baguí'i, cugnali': “¿Bizxa gágutsatu?” o “¿Bizxa guí'jtsatu?” o “¿Bizxa lari' gácutsatu?”

³² Bunách yödzlyú ni ta'bö' baguí'i ni'a qui yúgu'të lë ni, san zoë' Xuzru' yehua' yubá, ati' Lë' nözcne' naquínili' yúgu'të lë ni.

³³ Na'a, gul-güi'r ládxi'li' gna bé'inë' lbi'ili' Dios, len gunli' le nac dxi'a lahuë' Lë', ati' Lë' cu'ë xnöz queëli' yúgu'të lë ni.

³⁴ Qui lë ni na', cutu cö'li' baguí'i ni'a qui le ral-la' gac cxö huidzj, le huac güi' ládxi'li' cxö huidzj le gac queëli' dza na'. Tu tu dza lac le ral-la' güi' ládxi'li' dza na'.

7

Cutu ral-la' glag yudxru' böchi' lza'ru'

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu glag yudxli' böchi' lza'li', cui gchugu bë'ë ca' queëli' Dios,

² le gchugu bë'ë queëli' Lë' la' leyz ca na' rlag yudxli' böchi' lza'li', ati' ca na' rurix rudödl' qui lza'li', la' ca'z urix udödë' queëli' Dios.

³ ¿Bizx quië ruyú' bëbdau' yu'u yöj lahuë' böchi' lza'u, len cutu ráquibe'inu' yu'u le zxöntër yöj lau' li'?

⁴ ¿Guiëtsu'-në' böchi' lza'u: “Glöz, cuija' bëbdau' yu'u yöj lau”, ati' li', le zxöntër ca' yu'u yöj lau' li'?

⁵ Li', bönni', rulu'z tsahui' cuinu'. Gleaj zi'al le zxön yu'u yöj lau' li', ati' ni'r glé'inu' dxí'adau' quië gac cuiju' bëbdau' yu'u yöj lahuë' böchi' lza'u.

⁶ Cutu güi'li' quecha' bö'cu' le nac la'y, qui nadxi luhueycjba' luzxuzxjba' lbi'ili', len cutu chu'nli' le nac lsaca' queëli' laucha' cuch, qui nadxi luzadi' ní'aba' lei.

Gul-náb, gul-guúlj, len gul-lídz ra' yu'u

⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-náb, ati' Dios gunnë' queëli'. Gul-guúlj, ati' gunnë' latj gdzöl queëli'. Gul-lídz ra' yu'u, ati' Lë' gsaljë' queëli'.

⁸ Núti'těz bönni' rnabë', rdél-li'në', ati' bönni' rguiljè', rdzöl queë', ati' bönni' rulidzè' ra' yu'u, ryalj queë'.

⁹ 'Chqui' zoë' bönni' nutsë'ë ladjli', ati' zoabi' bi'i queë', chqui' gnábibi' lè' yöt xtil, ¿naru' unödzejè' queëbi' guiöj?

¹⁰ Chqui' gnábibi' lè' tuba' bøl, ¿naru' unödzejè' queëbi' bël?

¹¹ Lbi'ili' nacli' huia'dö', san nózili' unödzejli' queebi' xxi'nli' le nac dxi'a. Nactër löz, Xuzli' zoë' yehua' yubá unödzejè' quegac nup ta'nabi Lè' le nacgac dxi'a.

¹² 'Qui lè ni na', ca na' ré'nili' lun queëli' bunách, lëzca' cni gul-gún quequë'. Lè ni le rna bë' zxba queë' Moisés, lenca' le gulané' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

Tu ga ral-la' tsazru' le nac guidau'

¹³ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-tsáz ga nu ryaz le nac guidau'. Laga' nac ga nu ryaz len yalj ca' nac nöz le rjaclenë' bönni' ga ni' la'nitië', ati' ta'yazië' ni' bönni' zian.

¹⁴ Guidau' nac ga nu ryaz len lasdau'z nac nöz le rjaclen bunách ga ni' la'dél-li'në' yöl-la' na'bán gdu, ati' nababzè' bönni' ta'dzölnë' lei.

Le runru' nac bë' le nacru'

¹⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-gún chi'i cuinli' qui nadxi la'zí' yé'inë' lbi'ili' bönni' ta'zí' yë'ë, ta'në' tu'ë didza' uláz queë' Dios. La'dxinë' ga zoali' bönni' ni, len lulu' cuinquë' nöxj ládxi'dau' ca nacba' bö'cu' zxíla'dau', san lu icj ládxi'dau'quë' nacquë' ca bö'cu' zuga' snia'.

¹⁶ Yugu' le tunë' lac bë' le nacquë'. Cutu ruchibru' le rbia lba uva lu yag yötsi', len cutu ruchibru' le rbia yag higo lu guixi' legui lasdau'.

¹⁷ Cni nac, ta'bía le nac dxi'a yúgu'të yag dxi'a, ati' rbia le nac xöhui' yag xöhui'.

¹⁸ Cutu gac cuia le nac xöhui' yag dxi'a na', len cutu gac cuia le nac dxi'a yag xöhui' na'.

¹⁹ Yúgu'të yag cuta'bía le nac dxi'a la'rugu ati' la'gu'ë leygac lu gui'.

²⁰ Cni nac, lac bë' le nacquë' le tunë' bönni' na'.

Nup cula'yáz ga rna bë'ë Dios

²¹ Gnë' ca' Jesús:

—Zian nup të neda': "Xan, Xan", san clëg yúgu'të' la'yazië' ga rna bë'ë Dios yehua' yubá. La'yazzë' ni' bönni' tunë' ca rë'nnë' Xuza' Dios, zoë' yehua' yubá.

²² Cati' gdxin dza udx qui yödzyú ni, lè' neda' bönni' zian, la'në': "Xan, Xan, bentu' lban qui xtidzë'ë Dios, buguntu' dxin Lau' Li', len buguntu' ca' dxin Lau' bubijtu' yugu' bö' xöhui', len buguntu' ca' dxin Lau' bentu' zian yöl-la' huac zxön."

²³ Ni'r neda' gyëpa' lequë': "Cutu ca' núnbë'a lbi'ili'. Gul-cuít ga zoa', lbi'ili' rua'li' dö'."

Chop ca gac udxiaru' xlibi zö'ö

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú ca', nu ryöni xtidza'a ni len gun ca rna, nu ni nac ca tu bönni' rejni'i, buzóë' lidxë' ga nac lu guiöj.

²⁵ Cati' gul guiöjsiu' len gzxön gba'u, len gyeycj bö', ati' gdib nis cuit yu'u na', cutu gbix, le dxia xlibi lu guiöj.

²⁶ Na'a, nu bönni' ryönnë' xtidza'a ni, len cutu runë' ca rna, bönni' ni naquë' ca tu bönni' curejni'i, buzóë' lidxë' lu yuzx.

²⁷ Cati' gul guiöjsiu', len gzxön gba'u, len gyeycj bö', ni'r gda' nis cuit yu'u na', ati' gbixtë, len tsaz bguindj.

²⁸ Cati' budx bé'lenë' lequë' didza' ni Jesús, gulubani bunách zian ni' ca nac le rusëdnë',

²⁹ le rusëdnë' lequë' ca bönni' dë lu në'ë, len clëg ca tunë' bönni' gdau' usëdi quequë'.

8

Ruhuöaquë' bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzód

¹ Cati' böjtë' Jesús lu gui'a na', zjaclen Lë' bunách zian.

² Bdxinë' ga zoë' Jesús bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzód, ati' buzechu zxibë' lahuë' Jesús, len rë' Lë':

—Xan, chqui' rë'nnu', huac unu' neda'.

³ Ni'r bulitë në'ë Jesús len gdanë' lë'. Rë' lë':

—Rë'nda'. Huöacu' dxi'a.

La' bunittë xhuë'ë bönni' huë' na'.

⁴ Ni'r gudxë' lë' Jesús:

—Byu, nutu nu gui'u cni, san gyeaj, yajluí' cuinu' lahuë' bxuz, ati' yajnódzj le gna bë'ë Moisés le uluí'i bunách chböacu'.

Jesús ruúnë' bi'i huen dxin queë' bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l

⁵ Cati' gyazië' Jesús yödz Capernaum, bdxinë' ga zoë' Jesús tu bönni' nacu'ë lu në'ë tu gayu'ë bönni' rjaquë' gdil-l, ati' gúta'yuë' lahuë' Jesús,

⁶ rë' Lë':

—Xan, bi'i huen dxin quia' dëbi' yu'u, ré'ibi' huë' nacu'nbi' bin, len szxöni rzaca' rguí'bi'.

⁷ Jesús rë' lë':

—Neda' guida' una'-bi'.

⁸ Bubi'ë didza' bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, rë' Jesús:

—Xan, cutu naca' lsaca' tsaziu' lidxa', san tsa gnazu' quia', ati' huöacbi' bi'i huen dxin quia'.

⁹ Lëzca' neda', zoa nu rna be'i neda', len nacu'ë ca' bönni' rjaquë' gdil-l rna bé'igacda'-në'. Cati' rëpa'-në' tuë': "Gyeaj ni", rijë'. Cati' rëpa'-në' yetué': "Gda ni", ridë'. Cati' rëpa'-në' bönni' huen dxin quia': "Ben dxin ni", la' runtë' dxin na'.

¹⁰ Cati' byönnë' didza' ni Jesús, bubannë', ati' gudxë' bönni' zjáclenë' Lë', rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', ga nacuá' bunách Israel, nutu nu bönni' rajxáqui'da'-në' rejlë'ë neda' ca runë' bönni' ni.

¹¹ Yetú ca' rëpa' lbi'ili': La'rúj bunách zian zaca' ga rlen gbidz, len zaca' ga rbia gbidz, ati' la'bö'len tsazxón Abraham, len Isaac, len Jacob, ni' yehua' yubá ga rna bë'ë Dios,

¹² san yugu' bönni' na' gröczë' Dios quië la'yazië' ga na' rna bë'ë Lë', chu'në' lequë' ni'l ga na' nac chul, ati' ni' la'bödxë', len lutí-l láya'quë' lu yöl-la' ruhui'ni quequë'.

¹³ Ni'r Jesús gudxë' bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, rnë':

—Böaj lidxu'. Ca na' réjlë'u, ca' gac quiu'.

La' na'z böáctëbi' bi'i huen dxin queë' na'.

Jesús ruúnë' xna'nu ngul queë' Pedro

¹⁴ Bdxinë' Jesús lidxë' Pedro, ati' ni' blé'inë'-nu xna'nu ngul queë' Pedro, dënu lu da'a, len yu'nu tu xla.

¹⁵ Gdanë' na'nu Jesús, ati' la' burujtë tu xla na' yu'nu. Ni'r böasnu len bennnu le glahuë'.

Jesús ruúnë' zian nup te'i

¹⁶ Cati' chrdzö' dza na', djua'quë' ga zoë' Jesús zian bönni' yu'ugac lequë' bö' xöhui', ati' len yöl-la' rnëz queë' bubijë' yugu' bö' xöhui' na', len bunë' ca' yúgu'të nup te'i.

¹⁷ Cni' guc quië butság ca na' gnë' Isaiás, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë': "Lë' bu'ë yugu' le rzáca'ru', len bu'ë ca' yugu' guidzhuë' queëru'."

Nup glë'ni tsjaclen Jesús

¹⁸ Cati' blé'inë' Jesús nacué' gdu cuitië' bunách zian, gna bé'inë' yugu' bönni' uséd queë' la'dödë' yetslá'a nis zxön ni'.

¹⁹ Bdxinë' ga na' zoë' Jesús tu bönni' gdau' usëdi, len rë' Lë':

—Bönni' Usëdi, sá'lëna' Li' gáti'tëz ga tsiju'.

²⁰ Jesús rë' lë':

—Yugu' böza' nacué' zzan guiöj quecha', ati' yugu' bguindau', nudxía lidxcba', san neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, cutu dë ga quixj icja'.

²¹ Yetúë' bönni', naquë' bönni' uséd queë' Jesús, gudxë' Lë':

—Xan, benn neda' latj huöja' ga gdxinr dza chbucacha'a-në' xuza'.

²² Jesús gudxë' lë':

—Gda' neda'. Bë' latj bönni' tatzë' lucachë'ë nup lat quequë'.

Jesús rbequi dxië' bö' bdunu'

²³ Grenë' Jesús lë'i bárcodau', dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

²⁴ Ni'r gyeycj bö' bdunu' lu nis zxön na', ati' szxöni ryas rdxia nis zxön na' ga bdxintë ryaz nis lë'i bárcodau' na'. Dë' rasië' Jesús lë'i barco na'.

²⁵ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', ati' guluspanë' Lë', len të' Lë':

—Xan, buslá netu'. Chrgáchi'ru' lu nis.

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Bizx quië rádxili'? Lati'z réjlë'li'-në' Dios.

Ni'r gyasë' Jesús len bulidzë' bö' na' reycj len nis zxön na', ati' la' grö'të dxi.

²⁷ Gulubannë' bönni' na', ta'në':

—¿Nuzxa caz bönni' ni? Rui'zë' didza' ati' tun ca rnë' bö' reycj len nis zxön.

Bönni' Gadara yu'ugac lequë' bö' xöhui'

²⁸ Cati' bdxinë' Jesús yetslá'a nis zxön ga na' nac lu xyu yödz Gadara, gularujë' chopë' bönni' ga nacué' ba quegac nup natgac, dutsagquë' Jesús. Snia' naquë', ati' nutu nu rac töd la' nöz ni'.

²⁹ La' glui'të' zidzj didza' chopë' ni, ta'në':

—¿Bizxa rál-la'tu' quiu', Jesús, Zxi'në' Dios? ¿Naru' bdxintsu' ni dusaca' zi'u netu' zi'al ca gdxin dza queëtu'?

³⁰ Ga ni' nacu'ë nacua'ba' cuch zian ta'daba' táguba', naga'nba' láti'dau' ga nac zi'tu'.

³¹ Gulanáb yechi' Jesús bö' xöhui' na', të' Lë':

—Chqui' ubiju' netu', benn latj tsajtsú'ugactu'-ba' cuch zian ni'.

³² Ni'r Jesús gudxë' leygac:

—Gul-tséaj.

La' gularujtë bö' xöhui', yajtsazgac cuch zian ni'.

Ni'r jarélu'cba' yjacha' yúgu'tëba' cuch zian na', yajbíxtëcba' ga nac lë'i guiöj, yajtsazcba' lu nis zxön, ga ni' gulayépiba' nis, glatba'.

³³ Gládxinë' bönni' tu'yúë'-ba' cuch na', ati' guluzxundjë'. Cati' guladxinë' lu yödz, gulaguíxjö'ë yúgu'të lë na' guc quequë' bönni' ni' gulayú'u lequë' bö' xöhui'.

³⁴ Ni'r gularúj bunách lu yödz ni', yajtsagquë' Jesús. Cati' gulalé'inë' Lë', gláta'yuë' lahuë' uzë'ë lu xyuquë' na'.

9

Jesús ruúnë' tu bönni' nacu'në' bin

¹ Ni'r bubenë' Jesús lë'i bárcodau' len gdödë' yetslá'a nis zxön ni', ati' budxinë' ga nac ladzë'.

² Ni' djua'quë' ga zoë' Jesús tu bönni' nacu'në' bin, zxoë' lu da'a yag. Cati' blé'inë' Jesús ca na' ta'yejlë'ë Lë' bönni' ni, gudxë' bönni' na' nacu'në' bin, rnë':

—Btip ladxu'u, zxi'na'dau'. Chbunít lahua' dul-la' nabagu'u.

³ Nacu'ë ca' ni' bönni' gdau' tu'sëdi, ati' ta'në' lu icj lãdxi'dau'quë', ta'në':

—Didza' ru'ë bönni' ni ruzóa Dios tsal'.

⁴ Cati' ráquibe'inë' Jesús le ta'zá' lãdxi'quë', rë' lequë':

—¿Bizx quië rza' lãdxi'li' cni le cunác?

⁵ Cutu nac baníg nu guiëz bönni' ni: "Yugu' dul-la' nabagu'u chbunít lahua'", san nac baníg nu gun ga huöasë' len uzé'inë'.

⁶ Na'a, ului'ida' lbi'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dë lu na'a yöl-la' uná bë' luyú ni unít lahua' dul-la'.

Ni'r Jesús gudxë' bönni' na' nacu'në' bin, rnë':

—Gyas. Bchis da'a yag quiu' len böaj lidxu'.

⁷ Ni'r la' gyastë' bönni' na' nacu'në' bin len böjë' lidxë'.

⁸ Cati' gulalé'inë' lë ni bönni' nacu'ë ni', gulubannë', ati' gulagu'ë Dios yöl-la' ba le bunödzjë' quegac bunách yöl-la' huac cni.

Jesús rulidzë' Mateo

⁹ Cati' buzë'ë ni' Jesús, blé'inë' bönni' lë' Mateo, rö'ë ga na' ruquixxjë' uláz qui yöd zitu', ati' Jesús gudxë' lë':

—Gda' neda'.

Ni'r la' gyastë' Mateo na', zéajlenë' Jesús.

¹⁰ Yetú le guc, cati' ni' rö'ë Jesús rahuë' ga nac lu yu'u, guladxinë' ga zoë' zian bönni' tu'quíxj len yugu' bönni' ca'z, ati' gulabó'lenë' Jesús tsazxón len yugu' bönni' uséd queë'.

¹¹ Cati' gulalé'inë' lë ni bönni' gdau' fariseo, gulanabnë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, ta'në':

—¿Bizx quië na' rágulenë' tsazxón bönni' tu'quíxj len yela'quë' bönni' dul-la' bönni' rusëdnë' lbi'ili'?

¹² Cati' byönnë' lë ni Jesús, rë' lequë':

—Cutu naquincnë' nu un bunách bönni' nacquë' dxi'a, san bönni' té'inë' naquincnë' nu un bunách.

¹³ Gul-tséaj len gul-séd le rna lë na' nayúj lu guich la'y, rna cni: "Rë'nda' luhuechi' lãdxi'quë' lza'quë' bönni', len clëg ludödcde'-ba' böa' bëdx lu bcugu la'y quia'." Bida' ni, clëg dulídzgaca'-në' bönni' tsahui', san bida' dulídzgaca'-në' bönni' dul-la' quië lubí'i lãdxi'quë'.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu run gubás

¹⁴ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' da'quë' Juan, bönni' na' buquilë' bunách nis, len gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Bizx quië na' netu' lenca' yugu' bönni' gdau' fariseo, zian lzu runtu' gubás, san yugu' bönni' uséd quiu' Li' cutu tunë' gubás?

¹⁵ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' huactsa la'sëbi lãdxi'gac nup nacué' lni qui yöl-la' rutság na' tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' rutság në'ë? Zi'a za' dza cati' gduë' ga nacu'ë bönni' na' rutság në'ë. Dza ni'r lunë' gubás.

¹⁶ Benë' Isaqui' Jesús, rnë':

—Nutu nu un lari' tëb len lari' cub, le uxún lari' cub na' nugu'ë lari' tëb na', ati' gchöza'r lari' tëb na'.

¹⁷ Lëzca' cni, nutu nu bönni' rguë'ë xisi uva cub lu rö'ö gul náquini guid, le gal xisi uva cub na', len uzzúxj rö'ö gul na' náquini guid, ati' gac ditj xisi uva na', ati' nit ca' rö'ö na' náquini guid. Rga'aru' xisi uva cub lu rö'ö cub náquini guid, ati' groptë tac chi'i.

Rubanbi' bi'i ngul queë' Jairo len ruhuöacnu ngul gdannu lari' nacué' Jesús

¹⁸ Tsal ni' ruí'lenë' lequë' didza' ni Jesús, bdxinë' ga zoë' tu bönni' rna bé'inë' bunách judío, ati' buzechu zxibë' lahuë' Jesús, len rë' Lë':

—Bi'i nguldau' quia' la' budxtë gutbi'. Gda gxoá na'u lëbi', ati' ubanbi'.

¹⁹ La' gyastë' Jesús zéajlenë' lë'. Dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

²⁰ Ni'r bdxinnu zaca' cúdzu'lë' Jesús ngul chguc chinnu iz ré'inu, cutu ruhuí'i rön queënu qui huë' quégaccznu ngul, ati' gdannu lari' nacué' Jesús.

²¹ Cni bennu le rza' ládxi'nu, rnanu: "Chqui' canza' zxë', huöaca'."

²² Ni'r bueycjë' Jesús, ruyüë' lënu, ati' rë'-nu:

—Btip ladxu'u, zxi'na'dau'. Chböacteu' le réjlë'u neda'.

La' na'z böáctënu.

²³ Cati' bdxinë' Jesús lidxë' bönni' uná bë' na', blé'inë' ni' bönni' tu'cödxë' gui, len nup ta'bödx yechi'.

²⁴ Jesús rë' lequë':

—Gul-cuít ni, le cutu natbi' bi'i nguldau' ni. Raszbi' na'.

Ni'r gulutítj Lë' nup nacuá' ni'.

²⁵ Cati' chnubijë' ni'l bunách na', gyazië' Jesús len gdel-lë'ë na'bi' bi'i ngul na', ati' la' gyástëbi'.

²⁶ Gzë didza' ca guc lë ni, ati' gulayöni bunách nacuá' gduetë luyú na'.

Jesús ruúnë' bönni' nachúl lauquë'

²⁷ Cati' brujë' ni' Jesús, zjáclenë' Lë' chopë' bönni' nachúl lauquë'. Tu'ë zidzj didza', ta'në':

—Buechi' ladxi' netu', Li', zxi'n xsoë' David.

²⁸ Cati' bdxinë' Jesús ga nac lu yu'u, guladxinë' ga zoë' chopë' bönni' na' nachúl lauquë'. Jesús gnabnë' lequë', rnë':

—¿l réjlë'li' neda', huac una' lbi'ili'?

Lequë' ta'në':

—Ja, Xan.

²⁹ Ni'r gdanë' yöj lauquë' Jesús, rnë':

—Ca réjlë'li', ca' gac queëli'.

³⁰ La' böaljtë yöj lauquë'. Ni'r buzeynë' bach lequë' Jesús, rnë':

—Gul-güi'tecz ládxi'li' nutu nu gnözi lë ni.

³¹ Cati' gulurujë' ni', la' guluzëtë' didza' gduetë luyú ni' ca nac lë na' benë' Jesús.

Jesús ruúnë' tu bönni' curnë'

³² Cati' gulurujë' lu yu'u na' Jesús len yugu' bönni' uséd queë', guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' nachë'quë' lahuë' tu bönni' curnë', yu'u lë' bö' xöhui'.

³³ Cati' bubijë' bö' xöhui' na' Jesús, la' gnëtë' bönni' na' cugnë'. Gulubannë' bönni' nacué' ni', ta'në':

—Gatga rlé'initu' le cni ladj bunách Israel.

³⁴ Ni'r gulanë' queë' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—Bönni' ni rubijë' yugu' bö' xöhui', rugunë' dxin yöl-la' huac qui xangac bö' xöhui' na'.

Jesús ruhuechi' ladxë'ë bunách zian

³⁵ Gdë Jesús gdu zbi'il gap nacuá' yödz len gap nacuá' yödzdau', ati' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, rusëdnë' bunách nacuá' ni', len runë' lban qui didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios. Bunë' yúgu'të nup bi ta'zaca' ta'guí'i yugu' lu yödz na'.

³⁶ Cati' blé'inë' bunách zian ni' Jesús, buechi' ladxë'ë lequë', le ta'zaca' ta'guí'ë, len nudú ládxi'quë' ca rac quecha' bö'cu' zxila' cuzóa nu uyú lecha'.

³⁷ Ni'r rë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Le nactë szxöni dë yöl, san nabábz nup ta'láp.

³⁸ Qui lë ni na', gul-gáta'yu lahuë' Dios, naquë' Xan yöl na', gnábili'-në' gsölë'ë bönni' huen dxin la'lapë' yöl queë'.

10

Jesús rböë' bönni' lacquë' gbaz queë'

¹ Ni'r bulidzë' Jesús idxínnutë' bönni' uséd queë', len budödë' lu na'quë' yöl-la' uná bë' lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách, len luúnë' yúgu'të nup te'i len yúgu'të nup bi ta'zaca' ta'guí'i.

² Cni nac laquë' idxínnutë' gbaz na' nasölë'ë Jesús:

Simón, (lë' ca' Pedro),
Andrés, (böchë'ë Simón na'),
Jacobo, (zxi'në' Zebedeo),
Juan, (böchë'ë Jacobo na'),

³ Felipe,
Bartolomé,
Tomás,
Mateo, (bönni' uquízxi),
Jacobo, (zxi'në' Alfeo),
Lebeo, (lë' ca' Tadeo),

⁴ Simón, (bönni' rui' ladxë'ë yödz queë'),
Judas Iscariote, (bönni' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ludöddë' Lë').

Jesús rsölë'ë gbaz queë' tsjenquë' lban

⁵ Ni'r Jesús bsölë'ë idxínnutë' bönni' ni tsjenquë' lban, ati' gna bé'inë' lequë', rnë':
—Cutu tseajli' ga nacué' bunách cunacgac judío, len cutu tsazli' ladzgac bunách nacué' luyú Samaria.

⁶ Gul-tseáj ga nacué' bunách Israel, nacquë' ca bö'cu' zxíla'dau' nanitcha'.

⁷ Gul-tsjen lban, gnali': "Chbdxin gal-la' dza gna bë' luyú ni Nu na' zoa yehua' yubá."

⁸ Gul-ún nup te'i. Gul-gún dxi'a nup te'i huë' nudzu' ruzód. Gul-spán nup chnatgac. Gul-bíj bö' xöhui' yu'ugac bunách. Bennza' queëli' yöl-la' uná bë' ni. Gul-gún dxin lei, cutu bi uquizzjli'.

⁹ 'Cutu bi gua'li' lu bzud queëli', ni dumí oro, ni dumí plata, ni dumí lasdau'.

¹⁰ Cutu gua'li' yöxj yöt queëli' le gáguli' la' nöz. Tuz lari' gxoá yenli' len cutu gua'li' löi-li' o xuyág queëli', le udzölcznë' bönni' huen dxin le gahuë'.

¹¹ 'Gátitëz yödz zxön o yödzdau' ga gdxinli', gul-náb nuzxa nac gdu ladxi' lu yödz ni', ati' uga'nli' lidx nu na' cati' gal-la'r dza urujli' yödz na'.

¹² Cati' tsazli' tu lu yu'u, gul-gáp Dios bunách nacué' lu yu'u na', gnábili'-në' Dios unödzjë' quequë' le cuequi dxi icj ladxidau'quë'.

¹³ Chqui' nacgac lsaca' bunách nacué' lu yu'u ni', uga'nlen lequë' le rbequi dxi ladxi' na', san chqui' cunacgac lsaca' bunách na', gnabli' cutu uga'nlen lequë' lë na' rbequi dxi ladxi'.

¹⁴ Gátitëz ga gdxinli' ga cutu lun lbi'ili' ba la'n bunách ni', len cutu luzé nagquë' xtídza'li', gul-rúj lu yu'u ni' o yödz ni', ati' gul-cuíb bëchtö da' lalabli', le uluí'i lequë' nabága'quë' zxguia'.

¹⁵ Le nactë rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, la'zaca' la'guí'ir bunách yödz na' ca la'zaca' la'guí'i bunách gulacué' yödz Sodoma len yödz Gomorra, nup ni' busnitië' Dios.

Nup cuta'yejlë' lusaca' zi' nup da'gac Cristo

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-yutsca', neda' rsöla'a lbi'ili', gacli' ca bö'cu' zxíla'dau' ta'daba' ga dzö'ba' bö'cu' zuga' snia'. Gul-gác sina' ca naccba' sina' bël snia', san gul-gác ca' nöxj ladxí' ca naccba' budödau'.

¹⁷ Gul-gún chi'i cuinli' quegac bunách, le ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui', len la'guinë' lbi'ili' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

¹⁸ Lëzca' cni, la'ché'ë lbi'ili' lauquë' bönni' blau len lauquë' bönni' ta'ná bë'ë, le da'li' neda'. Cni gac quië gac gunli' lna' lau quia' lauquë' bönni' ni' len lauquë' bönni' cunacquë' judío.

¹⁹ Ni'r cati' ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' uná bë' na', cutu cö'li' baguí'i nacx gnali', le uchizië' Dios icj ladxí'dau'li' la' dza na'z didza' güi'li' o ca gnali'.

²⁰ Clëg lbi'izli' na' gnali', san Dios Bö' La'y, Nu na' rsölë'ë queëli' Xuzru' Dios, Lëczë' sóalenë' lbi'ili' len gu'ë didza'.

²¹ 'La'cuá' bunách ludód böchi'gac lu na'quë' bönni' ludödcdë' lequë', len lëzca' cni, bönni' nacquë' xuz ludödë' zxi'nquë', ati' la'cu'ë bönni' la'dá'baguë'ë xuzquë' len lunë' ga latië' xuzquë' na'.

²² Luzóa lbi'ili' tsla'l yúgu'të bunách le da'li' neda', san nu ugá'n tsutsu ga gdxintër dza udx, nu ni ulá.

²³ Cati' lusaca' zi' lbi'ili' bunách tu lu yödz, gul-zxúndj ni', tseajli' yetú yödz, le rëpa' lbi'ili', huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, zi'al cati' udx gunli' lban gap nacua' yödz quegac bunách Israel.

²⁴ 'Núti'tëz nu nac bönni' uséd cutu nacrë' blau ca nu rusëdi lë', len lëzca' cni, nu bönni' naquë' huen dxin cutu nacrë' blau ca xanë'.

²⁵ Nu na' nac bönni' uséd ral-la' udzijnë' chqui' huadél-li'në' gaquë' ca nac nu rusëdi lë', ati' bönni' huen dxin na' ral-la' udzijnë' chqui' gaquë' ca nac xanë'. Chqui' neda' naca' ca bönni' xan yu'u, ati' ta'në' quia', ta'në' naca' Beelzebú tu' xöhui', szxónitër ca' la'në' quegac bunách la'dá' neda'.

Nu ral-la' gádxiru'

²⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Qui lë ni na', cutu gádxili' bunách. Hualá' lahui yúgu'të le rac ba lanz, ati' huac bë' yúgu'të le nagachi'.

²⁷ Yugu' didza' ruí'lëna' lbi'ili' ga nac chul, gul-quixjö' ga nac lu yení', ati' le rëpa' lbi'ili' ga nagachi', gul-në zidzj ga nac yalj lulu.

²⁸ Cutu gádxili' nup tu'dödi gdu ca nayá' nabingac bunách, san cutu gac lusnít bö' nacczru'. Gul-gadxi Dios, Nu na' gac gdödi gdu ca nayá' nabinli' len chu'n bö' nacczli' lu gui' gabíl.

²⁹ 'Ta'dá'uba' chopba' bguindau' len tu dumí lasdau', san cugbixba' lyu nituba' chqui' cutu ru'ë latj Xuzru' Dios gac cni.

³⁰ Lëzca' cni, nababgac lahuë' Dios yúgu'të guitsa' icjli'.

³¹ Qui lë ni na', cutu gádxili'. Rui'tër ladxë'ë lbi'ili' Dios ca rui' ladxë'ë-ba' zianba' bguindau'.

Bönni' ta'zí' lu na'quë' Cristo laugac bunách

³² Gnë' ca' Jesús:

—Nu bönni' si' lu në'ë neda' laugac bunách, neda' si' lu na'a bönni' na' lahuë' Xuza' zoë' yehua' yubá.

³³ Bönni' ta'dá'baguë'ë laugac bunách, ta'në' cutu ta'dé'ë neda', lëzca' cni neda' tá'baga'a lequë' lahuë' Xuza' zoë' yehua' yubá.

Jesús naquë' le run ga la'rúj chopl bunách

³⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gáquili' za'a dgu'a yödzyú ni le rbequi dxi bunách. Cutu za'a dgu'a le rbequi dxi, san za'a dgu'a le gun ga la'rúj chopl bunách.

³⁵ Za'a ni, guna' ga la'dá'baga' xuzquë' bunách, len la'dá'baga'nu ca' xna'cnu ngul. Lëzca' cni, la'dá'baga'nu yugu' xtau' zxi'nnu ngul xxa' lidxcnu.

³⁶ Cni gac, la' di'a dzaz quegac bunách lusaca' zi'ë lza'quë'.

³⁷ 'Nu nadxi'ir xuz xnë'i ca nadxi'i neda', cutu nac lsaca' nu na' ta' neda', ati' nu nadxi'ir bi'i bönni' qui o bi'i ngul qui ca nadxi'i neda', cutu nac lsaca' nu na' ta' neda'.

³⁸ Nu cusí' lu në'i gac ca tu bönni' zajté'ë lë'i yag cruz, len ta' neda', cutu nac lsaca' nu na' gaqui quia' neda'.

³⁹ Nu rui' ladxi' gun chi'i yöl-la' na'bán qui, unít lei, san nu unít yöl-la' na'bán qui le da' neda', ulá nu na'.

Yugu' le ubi'ë queëru' Dios

⁴⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Nu gun lbi'ili' ba la'n, neda' ca' gun ba la'n, ati' nu na' gun neda' ba la'n, gun ba la'n ca' Dios Xuz nasölë'ë neda'.

⁴¹ Nu gun ba la'n bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios le ru'ë didza' uláz queë' Dios, huadel-li' nu na' lu në'ë Dios la' leyz na' gdél-li'në' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios. Lëzca' cni, nu gun ba la'n bönni' tsahui' le naquë' bönni' tsahui', huadel-li' nu na' lu në'ë Dios la' leyz na' gdél-li'në' bönni' tsahui'.

⁴² Núti'tëz nu unódzj queë' tu bönni'dau' ni tu zxbindau'z nis le naquë' bönni' uséd quia' neda', le nactë rëpa' lbi'ili', cutu unít le ral-la' si' nu na' lu në'ë Dios.

11

Ta'dxinë' ga zoë' Jesús bönni' nasölë'ë Juan

¹ Cati' Jesús budx buzéjni'në' yugu' bönni' uséd queë', buzé'ë ni', zijë' rajsëdnë' bunách len rjenë' lban yugu' ladzgac bunách na'.

² Ni' yu'ë lidx guia Juan, bönni' buquile' bunách nis, byönnë' ca nacgac le runë' Jesús. Ni'r Juan na' bsölë'ë chopë' bönni' da'quë' lë', ati' guladxinë' ga na' zoë' Jesús.

³ Chopë' ni gulanabnë' Jesús, të' Lë':

—¿I nacu' Li' Cristo, Bönni' na' ral-la' gdxinë' yödzyú ni, o huaböztu' dza gdxinë' yetué' bönni'?

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gul-tséaj tsajtíxjöi'li'-në' Juan lë ni ryónili' len rlé'ili'.

⁵ Gul-tsjödxë' ca rac, tu'lé'inë' bönni' bchul laquë', ati' tu'zé'ë bönni' cuguladé'. Nuhuöacquë' bönni' güi'cnë' huë' nudzu' ruzód, ati' tu'yönnë' bönni' gulacöduë'. Tu'banquë' bönni' glatië', ati' rac lban qui didza' dxi'a laugac bunách yechi'.

⁶ Bica' ba bönni' cugác chop ladxë'ë, cu ubíj ladxë'ë neda'.

⁷ Cati' guluzé'ë zhuöjquë' bönni' na' da'quë' Juan, ni'r gzu lahuë' Jesús ruí'lenë' bunách nacué' ni' didza' ca nac queë' Juan na'. Rë' lequë':

—¿Bizxa gúnili' glé'ili' cati' ni' gyeajli' lu latj ca'z? ¿Naru' gúnili' glé'ili'-në' bönni' naquë' ca tu gui ruzéycj lei bö' reycj?

⁸ Chqui' clëg, ¿bizxa gúnili' glé'ili'? ¿Naru' gúnili' glé'ili'-në' bönni' nacué' lari' dxí'adau'? Nóziczli' nacué' lidxquë' bönni' ta'ná bë'ë bönni' nácuquë' lari' dxí'adau'.

⁹ Yetú ca', ¿bizxa gúnili' glé'ili'? ¿Naru' gúnili' glé'ili'-në' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios? Ca' nac, ráquida'. Rëpa' lbi'ili', blé'ili'-në' bönni' náctërë' blau ca yezíca'rë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

¹⁰ Cni nac, le naquë' Juan bönni' na' rui' didza' ca nac queë' le nayúj lu guich la'y, rna: Byu, rsöla'a bönni' gbaz quia', nörë' ca Li'.

Lë' upé'ë nöz ga tödu'.

¹¹ Le nactë rëpa' lbi'ili'. Gdutë yödzyú ni, nutu nu zoa nacr blau ca Juan, bönni' ni' buquilë' bunách nis, san nu nac cuíd'dau'z ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá nactër blau ca Juan na'.

¹² 'Cati' ni' gzu lahuë' buquilë' bunách nis Juan, ga rdxintë na'a dza, bayúdx ta'yáz bunách ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá, ati' nup tunz bayúdx ta'del-li' lei.

¹³ Ga bdxintë dza na' blëë Juan, le rna bë' zxba queë' Moisés len le guluzujë' lu guich yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios glui' didza' ca rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá.

¹⁴ Chqui' ré'nili' si' lu na'li' lë ni, ral-la' gnózili' Juan na' naquë' Elías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, bönni' na' Dios gnë' ral-la' gla' lahuë' leyúbl dza ni zoaru' na'a.

¹⁵ Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzé nag.

¹⁶ '¿Bizxa usáqui'da' bunách nacuá' dza ni zoaru' na'a? Nacquë' ca bi'idau' ta'bö'bi' lu yë'y. Zidzj tu'lídz lza'cbi',

¹⁷ ta'nabi': "Rucödxtu' queëli' gui. ¿Bizx quië cutu rya'li'? Rul-l yéchi'tu' queëli'. ¿Bizx quië cutu rbödx yéchi'li'?"

¹⁸ Cni nacli', le bidë' Juan ati' le cutu güi' gdahuë' ca ráguli' lbi'ili', gnëli' queë': "Tu' xöhui' dzag lë'."

¹⁹ Ni'r bdxina' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, len ri'j rahua', ati' rnëli' quia': "Naquë' bönni' huágulë'ë len bönni' ri'jë'. Naquë' lza'quë' bönni' uquízj len yezica' huen dul-la'." Yöl-la' rejni'i queë' Dios nac bë' ni'a qui le tun nup ta'zi' lu na'gac lei.

Le gac qui nu curún ca rna xtídzë'ë Dios

²⁰ Ni'r gzu lahuë' Jesús ruzeyne' bach bunách nacuá' yödz gap ni' benë' zian yöl-la' huac, le cutu'bi'ini ládxi'gac.

²¹ Gudxë' lequë':

—Bica' bayechi' lbi'ili', bunách Corazín. Bica' bayechi' lbi'ili', bunách Betsaida. La'naru' glac lu yödz Tiro len lu yödz Sidón yugu' yöl-la' huac bena' ga zoali', dza ni'tël lubí'i ládxi'gac bunách Tiro len Sidón na', lacuë' lari' tëb len ludxië' dö icjqüë', le lulu' tu'bi'i ládxi'gac bunách na'.

²² Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, saca' qui'rli' lbi'ili' ca la'zaca' la'guí'i bunách Tiro len Sidón, nup na' busnitië' Dios.

²³ Lbi'ili', bunách Capernaum, guc queëli' ca bdxíntëli' ga nu ryaz yehua' yubá. Huötjli' lu gui' gabíl. La'naru' glac lu yödz Sodoma yöl-la' huac bena' ga zoali', lugá'n bunách yödz ni' ga rdxintë na'a dza.

²⁴ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, saca' qui'rli' lbi'ili' ca la'zaca' la'guí'i bunách Sodoma na'.

Rnë' Jesús: "Gul-dá ga zoa', uzí' ládxi'li'"

²⁵ Dza na' bë'ë didza' Jesús, rnë':

—Rgu'a Li' yöl-la' ba, Xuza', nacu' Xani yehua' yubá len Xani luyú ni, le bucachu'u lë ni, cui la'lé'inë' lei bönni' ta'yéjni'në', san bului'inu' lei nup nacgac ca bi'idau'.

²⁶ Ca' gac, Xuza', le cni bdzag ladxu'u Li'.

²⁷ Yúgu'të nudödë' lu na'a Xuza'. Nutu nu nunbë' neda', Zxi'në' Dios, san tuzë' Dios Xuz, len nutu nu nunbë' Lë' Dios Xuz, san tuza' neda', Zxi'në' Dios, lenca' nup na' rë'nda' ului'ida' leygac Dios Xuz.

²⁸ Gul-dá ga zoa' yúgu'tëli' rajxáqui'li' le rúnteczli' dxin qui gdau', len nua'li' yua' zi'i quegac zxba qui gdau', ati' neda' guna' ga uzí' ládxi'li'.

²⁹ Lu yöl-la' nöxj ladxi' queëli' gul-gún xchina', gacli' ca bëdx ta'zi'ba' yugu' quecha'. Gul-séd lu na'a neda', le naca' nöxj ladxi' len cuidi' ladxi', ati' gdzöl queëli' yöl-la' ruzí' ladxi', le cuequi dxi ládxi'li'.

³⁰ Yugu' na' ugu'a lbi'ili', le nac le gna bé'ida' lbi'ili', cutu nac baníg, ati' yua' ugu'a lbi'ili' le nac le rusëdda', dza'dau'z nac.

12

Bönni' uséd queë' Jesús ta'leycjë' deu dza la'y

¹ Dza ni', le nac dza la'y quequë' bönni' judío, gdödë' Jesús gap dë yöl zxa' xtil, ati' ta'dunë' bönni' uséd queë' len gulazú lauquë' ta'leycjë' deu ga dxia zxa' xtil len tahuë' zxa' xtil na'.

² Cati' gulalé'inë' lë ni bönni' gdau' fariseo, të' Jesús:

—Byutsca', tunë' bönni' uséd quiu' le cural-la' gunru' dza la'y.

³ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—¿Naru' cu nulábinili' lu guich la'y bi benë' David cati' gdunë' ati' guladún ca' nup gulacua'len lë'?

⁴ Gyazië' lu yu'u queë' Dios len gdahuë' yugu' yöt xtil nagu'uquë' lu bcugu la'y, le cural-la' gahuë' lë' len cutu ral-la' lahuë' bönni' gulacuá'lenë' lë', san légaczë' bxuz dë latj lahuë' lei.

⁵ ¿Naru' cu nulábinili' le rna bë' zxba queë' Moisés ca tunë' bxuz yugu' dza la'y? Tunë' dxin lö'a gdau' yugu' dza la'y, len cutu ta'baguë'ë zxguia'.

⁶ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', ni zoa' neda', naca' bönni' nacrë' blau ca gdau'.

⁷ Cutu réjni'li' lë na' nayúj lu guich la'y, rna: “Rë'nda' huechi' ladxí'li' lza'li', len clëg gdódigacli'-ba' böa' bëdxau' ruzégu'gacli'-ba' lu bcugu la'y quia'.” La'naru' réjni'li' lë ni, cutu gchúguli' quegac nup cuta'baga' zxguia'.

⁸ Ca' nac, le naca' Xani dza la'y neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

Jesús ruúnë' bönni' narequi' në'ë

⁹ Ni'r buzë'ë ni' Jesús, ati' gyazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

¹⁰ Lu yu'u na' zoë' tu bönni' narequi' në'ë, ati' le të'nnë' la'dzölnë' bi luquië' Jesús, qui lë ni na' gulanabnë' Lë' bönni' judío uná bë' na', ta'në':

—¿I dë latj unru' nu re'i cati' nac dza la'y?

¹¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Nu bönni' nutsë'ë ladjli', chqui' zoaba' tuba' bö'cu' zxila' queë', len chqui' gbixba' lu yeru cati' nac dza la'y, ¿naru' cu tsajxönë'-ba' len tsajlijë'-ba'?

¹² Záqui'tsquirnë' tu bönni' ca tuba' bö'cu' zxila'. Qui lë ni na', dë latj gunru' quegac bunách le nac dxi'a cati' nac dza la'y.

¹³ Ni'r Jesús gudxë' bönni' huë' na':

—Bli na'u.

Cati' bulí në'ë, la' böactë dxi'a ca nac yetslá'a në'ë.

¹⁴ Ni'r gulurujë' bönni' gdau' fariseo na' ati' glun xtídza'quë' ludöddë' Jesús.

Le gnë' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gac queë' Jesús

¹⁵ Cati' ráquibe'inë' lë ni Jesús, buzë'ë ni', ati' zjaclen Lë' bunách zian. Jesús bunë' yúgu'të nup te'i ladj bunách na'

¹⁶ len gna bé'inë' lequë' cutu la'guíxjöi'në' bunách nu naquë'.

¹⁷ Cni gnë', quië butság lë na' gnë' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

¹⁸ Gul-yutsca', bönni' ni naquë' huen dxin quia',

Nu na' gröcza' neda'.

Nadxi'ida' Lë' len rdzag ladxa'a Lë'.

Uchizia' Lë' Bö' La'y.

Lë' quíxjöi'në' yúgu'të bunách ca guna',

Cuequi xbeyda' lequë'.

¹⁹ Nutu nu tíl-lenë' didza' len cutu ulidzë' zidzj,

Len nutu nu yöni chi'ë ga nac zi'tu'.

²⁰ Tu guidau' zoa bö cutu quitsjë' lei,

Ati' gui' chzoa ul, cutu usulë' lei,
Cati' uzoarë' le nac tsahui' queë'.

²¹ Lun löz Lë' yúgu'të bunách.

Bönni' judío uná bë' ta'né': "Dzag Jesús tu' xöhui'"

²² Ni'r djua'quë' ga zoë' Jesús tu bönni' nachúl lahuë' len curné', le yu'u lë' bö' xöhui',
ati' Jesús bunë' bönni' na'. Cni guc, rlé'inë' len ru'ë didza' bönni' na' bchul lahuë' len
cugnë'.

²³ Qui lë ni na' gulubani yúgu'të bunách nacua' ni', ta'ná:

—¿Naru' nactsë' Zxi'n Xsoë' David bönni' ni, Bönni' na' ral-la' guidë'?

²⁴ Cati' gulayönnë' lë ni bönni' gdau' fariseo, ta'né':

—Bönni' ni rubijë' yugu' bö' xöhui' le dzag Lë' Beelzebú tu' xöhui', xangac bö' xöhui'
na'.

²⁵ Ráquibe'inë' Jesús lë na' ta'zá' ládxi'quë' ati' rë' lequë':

—Gátitëz ga ta'ná bë' bunách, chqui' la'rúj chopl len la'dil-len lza'gac bunách ni', nit
yöl-la' uná bë' quequë'. Lëzca' cni, chqui' la'rúj chopl bunách nacua' tu yödz o tu yu'u,
len la'díl-l, cutu gac la'día' bunách nacua' yödz na' o yu'u na'.

²⁶ Lëzca' cni, chqui' ubíj la' lzë'iz Satanás tu' xöhui', len la'dil-len la' leygacz bö' xöhui'
na', ¿nacxcz gac gdía' yöl-la' uná bë' qui tu' xöhui'?

²⁷ Rnali' quia' rubija' yugu' bö' xöhui' le dzag neda' Beelzebú tu' xöhui'. Chqui' runa'
cni, ¿nuzxa dzag nup da'gac lbi'ili' cati' tu'bíj bö' xöhui'? Qui lë ni na' le tunczë' nac bë'
nachíxili'.

²⁸ Na'a, chqui' neda' rubija' yugu' bö' xöhui' le zoalen neda' yöl-la' huac queë' Dios Bö'
La'y, le nactë chbdxin ga zoali' le rna bë'ë Dios.

²⁹ ¿Naru' huactsa nu bönni' tsazië' lidxë' bönni' nal len cuijë' yugu' yöl-la' tsahui' dzö'
lidxë' chqui' zi'al cutu gúguë'ë bönni' nal na'? Ni'r gac tsazië' ulatjë' lidxë' bönni' nal na'.

³⁰ Nu curún neda' tsazxón, rdá'baga' neda', len nu curutúb tsazxón len neda', ruslás
nu na'.

³¹ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili', ca nac yúgu'të dul-la' tun bunách len yugu' didza' xöhui'
ta'ná, unít lahuë' lequë' Dios, san nu bönni' gnë zi'ë queë' Dios Bö' La'y, cutu ca' unít
lahuë' lë' Dios.

³² Lëzca' cni, nu bönni' gnë' quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, Dios unít
lahuë' lë', san nu bönni' gnë' queë' Dios Bö' La'y, cutu ca' unít lahuë' lë' Dios. Cutu unít
lahuë' lë' dza ni zoaru' na'a, len cutu unít lahuë' lë' dza zi'a za'.

Le runru' nac bë' le nacru'

³³ Gnë' ca' Jesús:

—Chqui' nac dxi'a yag, cuia le nac dxi'a yag na', san chqui' nac xöhui' yag, cuia ca' le
nac xöhui'. Cni nac, le rbia yag nac bë' yag na'.

³⁴ Lbi'ili', di'a dza quecba' bël snia' nacli'. ¿Nacx gac güi'li' dxi'a didza', chqui' nacli'
xöhui'? Ca nac le ta'zá' ládxi'gac bunách, lëzca' cni tui' didza'.

³⁵ Didza' dxi'a ru'ë bönni' dxi'a le yu'u icj ládxi'dau'huë' le nac dxi'a, san didza' cunác
dxi'a ru'ë bönni' huia'dö' le yu'u icj ládxi'dau'huë' le cunác dxi'a.

³⁶ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, cuequi
xbeynë' bunách ca nac yúgu'të didza' gulanazë' ca'.

³⁷ Ca nac didza' ru'u, cuequi xbeynë' li', ati' uruju' dxi'a o gbagu'u zxguia' ni'a qui
didza' na' bë'u.

Ta'nabnë' Jesús gunë' le gac bë' nu naquë'

³⁸ Ni'r gulubi'ë didza' yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi, të' Jesús:

—Bönni' Usëdi, ré'nitu' glé'itu' tu le gunu' le gac bë' dë lu na'u yöl-la' uná bë'.

³⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Ta'nabnë' neda' guna' tu le gac bë' nu naca' bönni' tua'dö' ni, cuzóa gdu ládxi'quë'. Cutu bi le gac bë' la'lé'inë', san tuz le nac bë' na' ca gac queë' Jonás, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

⁴⁰ Ca na' gac queë' Jonás na', buga'në' lë'ba' böi zxön gdu tsonn dza tsonn yël, lëzca' cni gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, tsonn dza tsonn yël uga'na' zxaan yu.

⁴¹ Bönni' gulacu'ë yödZ Nínive la'yasë' dza gchuguë' Dios quegac bunách cati' cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ati' le glunë' uspaga' bunách ni zxguia' le gulubí'i ládxi'quë' bönni' Nínive na' cati' ni' gdíxjöi'në' lequë' Jonás xtídzë'ë Dios, ati' na'a zoa' ni neda', len náctëra' blau ca Jonás na'.

⁴² Lëzca' cni, ngul ni' gna bé'ínu yödZ dë zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaG tsasnu dza gchuguë' Dios quegac bunách cati' cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ati' le bennu uspaga' lequë' zxguia', le brujnu ngul na' ga nactër zi'tu' quië yóninu didza' rejni'i bë'ë Salomón, ati' na'a zoa' ni neda', len náctëra' blau ca Salomón na'.

Cati' rudxín xlatj bö' xöhui'

⁴³ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' r-ruj bö' xöhui' yu'u bönni', rda gap nabídx, rguilj ga uzí' ladxi'. Chqui' cutu gdzöli ga na' uzí' ladxi',

⁴⁴ Ni'r gna: “Huöja' xlatja' ga ni' bruja'.” Cati' udxín ga ni' bruj, tsajxaca' bönni' na', naquë' ca tu yu'u nadách, len nalúa, len chnabá'a quië nu tsajsóa ni'.

⁴⁵ Ni'r tseaj, tsajxi' yegádx bö' xöhui' nácgactër xöhui' ca lei, ati' la'yáz yúgu'të, len la'cuá' lu bönni' na', ati' ga udx huayáli'tër ca gac queë' bönni' na' ca gac queë' zi'al. Lëzca' cni gac quegac bunách tua'dö' ni.

Xnë'ë Jesús len yugu' bönni' böchë'ë

⁴⁶ Cati' ni' ruí'lenë' bunách didza' ni Jesús, guladxiné' ni' xnë'ë Jesús len yugu' bönni' böchë'ë. Gulacu'ë lö'al len glë'nnë' luí'lenë' Jesús didza'.

⁴⁷ Ni'r gdíxjöi'në' Jesús tu bönni', rë' Lë':

—Byutsca', nacu'ë lö'al xna'u len yugu' bönni' böchu'u, të'nnë' luí'lenë' Li' didza'.

⁴⁸ Bubi'ë didza' Jesús, rë' bönni' na' gdíxjöi'në' Lë' cni, rnë':

—¿Nuzxa caz xna'a len nupxcz bönni' böcha'a?

⁴⁹ Ni'r bulí në'ë, bulu'ë yugu' bönni' uséd queë', len rnë':

—Byutsca', bönni' ni nacquë' ca xna'cza' len bóchi'cza'.

⁵⁰ Núti'tëz nu run ca rë'ncznë' Xuza' zoë' yehua' yubá, nu ni nac bi'i bóchi'cza', len bi'i zancza', len xna'cza'.

13

Runë' lsaqui' Jesús ca nac qui bönni' guz

¹ La' dza ni'z brujë' Jesús lu yu'u, ati' yajchö'ë ra' nis zxön.

² Le guladxín ga zoë' Jesús bunách zian, grenë' tu lë'i bárcodau', len grö'ë ni', ati' bunách zian na' gulacuá' luyú bidx ra' nis zxön na'.

³ Ni'r bé'lenë' lequë' didza' Jesús, zian le busëdnë' lequë', yugu' le benë' lsaqui', rnë':

—Gul-yutsca', brujë' bönni' guz, zjësië' xseydau'.

⁴ Tsal ni' zjësië', glas ra' nöZ la'gac xseydau' na', ati' guladxinba' bguindau', glë'jba' xseydau' na'.

⁵ Glas luyú ga rö' guiöj yela'gac xseydau' na', ga na' curó' szxöni yu, ati' la' gulalentë, le curó' ni' szxöni yu.

⁶ Ni'r cati' budzá'a, la' gulacuadtë len gulabídx lë na' bësië', le cunác ga lun luí.

⁷ Gulalén ga gululén lba yötsi' yela'gac xseydau' na' glas, ati' gulazxón lba yötsi' na' len gularöli lè na' bësië', glun ditj lei.

⁸ Glas ga nac luyú dxi'a yela'gac xseydau' na', ati' gulunódzj. Gulunódzj yetú gayua'tër ca' la'gac lè na' bësië'. Gulunódzj yetsonnlalj ca' yela'gac na', ati' gulunódzj yechí uruá' ca' yela'gac na'.

⁹ Nu zoa nag len ryöni, ral-la' uzé nag.

Le të'ni lun le benë' lsaqui' Jesús

¹⁰ Nì'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë' len gulanabnë' Lë', ta'né':

—¿Bizx quië ruí'lenu' bunách didza' yugu' le runu' lsaqui'?

¹¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Ru'ë lbi'ili' latj Dios tséjni'li' le nagachi' ca rna bë'ë Lë' yehua' yubá, san cutu të'ni la'yejni'i bunách ni.

¹² Nu dë qui, Dios unödzjë' qui yelati', ati' szxónitër gata' qui, san nu cudé qui, la'z dui le dë qui gdua.

¹³ Qui lè ni na' ruí'lenu' lequë' didza' yugu' le runa' lsaqui', le tu'yúë' san cutu ta'lé'inë'. Ta'yönnë' san cutu tu'zé nagquë' len cutu ta'yéjni'në'.

¹⁴ Cni rac quequë' quië utság lè na' gnë' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë': Le nactë yónili' san cutu tséjni'li'.

Uyuli' gna'li' san cutu glé'ili',

¹⁵ Le nazíd ládxi'dau'gac bunách ni,

Len cutu ryaz icj nagquë'.

Nadzudi' yöj lauquë',

Cui la'lé'inë' len yöj lauquë' na'.

Cutu luzé nagquë'

Len cutu luzejni'i ládxi'quë',

Len cutu luhuöaquë' quia' neda'

Quië gac una' lequë'.

¹⁶ Na'a, bica' ba lbi'ili', le rle'i yöj lauli' len ryöni nagli'.

¹⁷ Le nactë rëpa' lbi'ili', glë'nnë' la'lé'inë' le rlé'ili' lbi'ili' zian bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len yugu' bönni' tsahui' san cutu gulalé'inë' lei. Glë'nnë' la'yönnë' le ryónili' lbi'ili' san cutu gulayönnë' lei.

Rusálj la'në' Jesús le benë' lsaqui'

¹⁸ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-zé nagli' ca nac le bena' lsaqui' qui bönni' guz.

¹⁹ Núti'téz nu ryöni didza' ca rna bë'ë Dios yehua' yubá len cutu rejni'i lei, rac qui didza' ryöni nu na' ca guc qui xseydau' na' glas ra' nöz. La' za'të tu' xöhui' len rugúa didza' na' gyu'u icj ládxi'dau'huë' bönni' na'.

²⁰ Xseydau' na' glas luyú ga rë' guiöj ruluí' ca rac queë' bönni' ryönnë' didza' na' len la' ruzëtë naguë' lu yöl-la' rudziji queë',

²¹ san ca na' cutu rdia' xseydau' na' le cudé ga gun luí, lëzca' cni rac queë' bönni' ni. Catì' gdxin tu le usaca' zi' lë', ati' la'bía ládxi'gac lë' bunách le nazi' lu në'ë didza' na', la' gactë chop ladxë'ë.

²² Xseydau' na' glas ga na' gululén lba yötsi' ruluí' ca rac queë' bönni' na' ryönnë' didza' na', san rui' ladxë'ë yugu' le dë yödzlyú ni, ati' nazi' yë'ë bönni' na', le rui' ladxë'ë yugu' yöl-la' tsahui' qui. Yugu' lè ni ta'röli didza' na' len tun ga cutu gun dxin lu icj ládxi'dau'huë'.

²³ Xseydau' na' glas luyú dxi'a ruluí' ca rac queë' bönni' ryönnë' didza' na' len réjni'në' lei, ati' run dxin didza' na' lu icj ládxi'dau'huë'. Nacgac la'gac bunách ca xseydau'

na' gulunódzj yetú gayua'tër ca'. Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' gulunódzj yetsonnlalj ca', ati' nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' gulunódzj yechí uruá' ca'.

Guíxi'dau' xöhui' nalá' ca nac yöl zxaa' xtil

²⁴ Yetú le benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë':

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca gac qui xseydau' dxi'a guzë' tu bönni' ga nac la' yël queë'.

²⁵ Tsal na' tasië' bönni' nacu'ë lidxë', bdxin ni' tu nu curle'i lë' dxi'a, ati' yjöz la' yël queë' xsey guíxi'dau' xöhui' nalá' ca nac yöl zxaa' xtil, ati' böjë' xlatjë'.

²⁶ Cati' blen zxaa' xtil na' len grö' deu qui, ga na' dxia xui'i, ni'r glac bë' guíxi'dau' xöhui' na'.

²⁷ Ni'r guladxinë' bönni' huen dxin ga zoë' bönni' xan la' yël na', len të' lë': "Xan, chqui' guzu' xseydau' dxi'a la' yël quiu', ¿nacx gac gualén guíxi'dau' xöhui' na'?"

²⁸ Gudxë' lequë' xan la' yël na', rnë': "Benë' cni bönni' curlé'inë' neda' dxi'a." Ni'r gulanabnë' lë' huen dxin na', ta'në': "¿l rë'nnu' tseajtu' tsjöljtu' guíxi'dau' xöhui' na'?"

²⁹ Xanquë' rë' lequë': "Cutu. Nazx ca' cati' gládu'li' guíxi'dau' xöhui' na', gládu'lentëli' ca' yöl zxaa' xtil.

³⁰ Dxi'ar gac güi'li' latj la'zxöngar tsazxön cati' gdxinr dza tsajtubru' lei, ati' ni'r gyëpa' nup lutúb lei: Gul-túb zi'al guíxi'dau' xöhui' na' len gul-guga' tsajxúndj hueaj quië uzégui'ru' lei, ati' ni'r utubli' zxaa' xtil lu yu'u quia'."

Runë' lsaqui' Jesús ca nac qui xsey mostaza

³¹ Yetú le benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë':

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá, gac ca rac qui tu xsey mostaza, le guzë' tu bönni' ga nac la' yël queë'.

³² Le nactë nactër cuidi' xsey mostaza na' ca yúgu'të xseydau' yezica', san cati' chnadúz, rxöntër ca yúgu'të guixi' cuan len rac zxön ca nac tu yag, ati' ta'dxinba' bguindau' tun lidxcha' lu zxuza' në'i.

Runë' lsaqui' Jesús qui xnë'i yöt xtil

³³ Yetú le benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë':

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá gac ca le run xnë'i yöt xtil, le buchíxinu ngul len tsonn lbix yöjz zxaa' xtil, ati' gyazx gdutë cua na'.

Le rë'ni gun le runë' lsaqui' Jesús

³⁴ Yúgu'të lë' ni benë' lsaqui' Jesús, bë'lenë' bunách nacué' ni' didza', len cutu bi didza' bë'lenë' lequë' le cubenë' lsaqui'.

³⁵ Cni benë' quië butság lë' na' buzujë' lu guich bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë': Gu'a didza' yugu' le guna' lsaqui'.

Gnia' yugu' le nagachi' cati' ni' gzu lau zi'a guta' yödzyú.

Rguixjö'ë Jesús le benë' lsaqui' qui guíxi'dau' xöhui' nalá' ca nac yöl zxaa' xtil

³⁶ Ni'r buzeynë' bunách nacué' ni' didza' Jesús, busölë'ë lequë', ati' gyazië' yu'u. Ni'r guladxinë' ga zoë' bönni' uséd queë' len të' Lë':

—Gdixjöi' netu' le rë'ni gna lë' na' benu' lsaqui' qui guíxi'dau' xöhui' nalá' ca nac yöl zxaa' xtil.

³⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Bönni' razë' xseydau' dxi'a naca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

³⁸ La' yël na' nac yödzyú ni, ati' xseydau' dxi'a na' ruluí' ca nacgac nup nababgac ga rna bë'ë Dios. Guíxi'dau' xöhui' na' nalá' ca nac yöl zxaa' xtil ruluí' ca nacgac nup nacgac qui tu' xöhui'.

³⁹ Nu na' curle'i dxi'a xan la' yël na' len yjöz guíxi'dau' xöhui' na', tu' xöhui'cz nac. Dza lutubë' na' ruluí' ca gac dza udx qui yödzyú ni, ati' nup na' tu'túb nacgac gbaz la'y queë' Dios.

⁴⁰ Ca na' guc, gulutubë' guíxi'dau' xöhui' na', len guluzégui'ë lei lu gui', lëzca' cni gac cati' udx qui yödzyú ni.

⁴¹ Neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gsóla'gaca'-në' gbaz la'y quia', ati' lubijë' ga rna bë'ë Dios yúgu'të nup tun ga tun dul-la' lza'gac lenca' nup tua' dö'.

⁴² Yugu' gbaz la'y na' la'gu'ë lu gui' gabíl yugu' bönni' tua'dö' na'. Ni' la'bödxë' len lutíl-l láya'quë'.

⁴³ Ni'r la'yép yös yení' bunách tsahui', lacquë' ca gbidz ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá. Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzé nag.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu yöl-la' tsahui' nagachi'

⁴⁴ Lëzca' cni benë' lsaqui' Jesús, rnë':

—Le rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca tu yöl-la' tsahui' nagachi' tu la' yël. Cati' budzölnë' lei tu bönni', bucachë'ë lei leyúbl ga na' bgachi', ati' lu yöl-la' rudziji queë' gyijë', yjéti'ë yúgu'të le dë queë' ati' gu'uë' la' yël na' quie' gata' queë' yöl-la' tsahui' na'.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu bga záqui'tsqui

⁴⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Ca ral-la' së ládxi'li' le rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca benë' tu bönni' ra'uë' len ruúti'ë, rguiljë' yugu' bga dxi'a.

⁴⁶ Cati' bdzölnë' tu bga záqui'tsqui, gyijë', yjéti'ë yúgu'të le dë queë', ati' gu'uë' bga na'.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu yöxj bö

⁴⁷ Lëzca' cni gnë' Jesús:

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá, gac ca run tu yöxj bö le ta'chiljë' bönni' lu nis zxön, le rajxí' zian bö gza'a.

⁴⁸ Cati' chbdza' yöxj na', gulubijë' lei luyú bidx ra' nis zxön na', ati' ni' gulabö'ë len gulagu'ë-ba' lu bdö'a yugu' bö dxi'a, san yugu' bö ca'z, gularu'në'-ba'.

⁴⁹ Lëzca' cni gac cati' udx qui yödzyú ni. La'rujë' gbaz la'y queë' Dios ati' lubijë' quizi bunách tsahui', lucuitië' lequë' ladj bunách tua'dö'.

⁵⁰ Ni'r la'gu'ë lu gui' gabíl bunách tua'dö' na'. Ni' la'bödxë' len lutíl-l láya'quë'.

Yöl-la' tsahui' le nac gul len le nac cub

⁵¹ Ni'r Jesús gnabnë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—¿I réjni'li' yúgu'të lë ni?

Gulubi'ë didza', të' Lë':

—Ja, Xan.

⁵² Jesús gudxë' lequë':

—Cati' chnazí' lu në'ë bönni' gdau' usëdi le rna bë'ë Dios yehua' yubá, naquë' ca bönni' xan yu'u, rbijë' ladj yöl-la' tsahui' queë' le nac cub len le nac gul, le nacgac dxi'a, ruzi'ë xbey.

Le benë' Jesús yödz Nazaret

⁵³ Cati' budx benë' yugu' lsaqui' ni Jesús, buzé'ë ni'.

⁵⁴ Cati' budxinë' ladzë', busëdnë' bunách nacua' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' gulubannë', ta'në':

—¿Gazxcz bzëdnë' yöl-la' rejni'i ni bönni' ni? ¿Nacxcz nac, runë' yugu' yöl-la' huac ni?

⁵⁵ Naquë' bönni' ni zxi'në' bönni' bëdx yag, ati' lënu María xnë'ë. Naquë' bóchi'quë' Jacobo len José len Simón len Judas.

⁵⁶ Lëzca' nacua'lennu rë'u ni ngul zanë'. ¿Gazxcz bzëdnë' yúgu'të lë ni?

- ⁵⁷ Qui lë ni na' glac chop ládxi'quë', guluca'në' Lë'. Ni'r Jesús gudxë' lequë':
 —Tun ba la'n bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios yúgu'të bunách, san cutu tun lë' ba la'n bunách uládz queë' len bunách nacua' lidxë'.
⁵⁸ Qui lë ni na' cutu benë' Jesús ni' zian yöl-la' huac, le cutu ta'yejlë'ë Lë'.

14

Ca guludöddë' Juan, bönni' buquile' bunách nis

- ¹ Lu dza ni', byönnë' Herodes, bönni' rna bë'ë luyú Galilea, ca nacgac yöl-la' huac runë' Jesús.
² Herodes na' gudxë' yugu' ni'a në'ë, rnë':
 —Bönni' ni Juan, bönni' buquile' bunách nis. Chbubanë' lu yöl-la' gut. Qui lë ni na' dë lu në'ë yöl-la' huac zxön na'.
³ Cni gnë' Herodes le bsölë'ë lëczë' bönni' gulazönë' Juan len glúguë'ë lë' du guia, ati' gulagu'ë lë' lidx guia le gú'ninu cni Herodías, ngul na' gucnu ngul queë' Felipe, böchë'ë Herodes na'.
⁴ Cni benë' Herodes, le gudxë' lë' Juan na': "Cutu ral-la' sóalenu'-nu."
⁵ Qui lë ni na' gu'nnë' Herodes gdöddë' Juan, san gúdxinë' la'dá'baga' lë' bunách lu yödz ni', le taqui bunách naquë' Juan na' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.
⁶ Ni'r cati' guc lni qui dza gyé'inë' iz Herodes, brujbi' bi'i ngul queënu Herodías na' len bya'abi' laugac nup nacua' lni na', ati' bdzag ladxë'ë-bi' Herodes.
⁷ Gzxi' lu në'ë Herodes len benë' tsutsu xtidzë'ë unödzjë' queëbi' bítitëz bi gnabbi' lahuë'.
⁸ Le chnusédinu-bi' zi'al xna'bi', gudxbi' lë':
 —Benn quia' na'a tu lu zxiga' zxön icjë' Juan, bönni' buquile' bunách nis.
⁹ Ni'r bui'nnë' Herodes, san le chbenë' tsutsu xtidzë'ë, len le gulayöni lë' nup ti'j tágulen lë', qui lë ni na' gna bé'inë' nu tsajnödzj queëbi' icjë' Juan na'.
¹⁰ Cni guc, bsölë'ë nu tsajríx yenë' Juan ga ni' yu'ë lidx guia.
¹¹ Bönni' na' nasölë'ë bu'ë icjë' Juan na', yu'u lu zxiga' zxön, ati' bunödzjë' lei queëbi' bi'i ngul na', ati' lëbi' bua'bi' lei queënu xna'bi'.
¹² Ni'r guladxinë' ni' bönni' guladé'ë Juan na', ati' guluú'ë lë' len gulucachë'ë lë'. Gdöd ni', yajtíxjöi'cnë' Jesús ca glac lë ni.

Jesús rugahuë' zianr ca chiün gayuá' bunách

- ¹³ Cati' ráquibe'inë' lë ni Jesús, buzë'ë ni', ati' grenë' tu lë'i bárcodau', zijë' la' queëzë' tu latj ca'z. Cati' gulayöni bunách tsijë' ni', gularujë' yugu' yödz ni', yjaquë' ga ni' gdxinë', ta'zë'i ní'acquë'.
¹⁴ Cati' burujë' lë'i barco Jesús, blé'inë' nacua' ni' bunách zian, ati' buechi' ladxë'ë lequë' len bunë' nup te'i, nútsa'gac ladjquë'.
¹⁵ Cati' chrdzö' dza na', guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', len të' Lë':
 —Chrdzö' na'a, ati' ca'z nac latj ni. Busöla' bunách ni tsjaquë' gap dë yödzdau' quië la'uë' bi lahuë'.
¹⁶ Ni'r Jesús gudxë' lequë':
 —Cutu run bayúdx tsjaquë'. Gul-nödzj lbi'ili' le lahuë'.
¹⁷ Ni'r të' Lë':
 —Gayu'z yöt xtil dë len chopzba' böl dëba' queëtu' ni.
¹⁸ Jesús rë' lequë':
 —Gul-dguá' quia' ni.
¹⁹ Ni'r gna bé'inë' bunách na' Jesús la'bó' ga yu'u daca'. Gdöd na' gdel-lë'ë gayu' yöt xtil na' len chopba' böl na', ati' bchis lahuë', ruyúë' zaca' yehua' yubá. Gudxë' Dios:

“Xclenu'.” Ni'r buzzuxxjē' yöt xtil na' len budödē' lei lu na'quē' bönni' uséd queē', ati' lequē' gulaguisiē' lei laugac bunách zian na'.

²⁰ Glahuē' yúgu'tē' len guluhuöljnē'. Ni'r gulutubē' bizxj naga'ngac len guludzé'ē chinnu bdö'a.

²¹ Bönni' nī' glahuē' glaquē' gdu chiún gayu'ē, san nutu nu blab yugu' ngul len bi'idau'.

Jesús rzē'i ni'ē lu nis zxön

²² Ni'r la' bentē' Jesús ga gulabenē' lē'i bárcodau' bönni' uséd queē', tsjaquē', la'nörē' lahuē', la'dödē' yetslá'a nis zxön ni', tsal na' uzeyne' Lē' bunách nacuá' nī' didza'.

²³ Cati' chnusölē'ē bunách na' Jesús, grenē' ga nac tu lu gu'adau' ga nī' yajsóē' tuzē'. Ni' bulidzē' Dios. Cati' chgul, tuzē' zoē' nī'.

²⁴ Bárcodau' ga na' nacu'ē bönni' uséd queē' rdöd gatsj lahui'l nis zxön na', ati' ryas bárcodau' na' le ryas rdxia nis zxön na', le ruzaga' barco na' bö' reycj.

²⁵ Gdöd ladxī' yēl, gbiguē'ē Jesús gal-la' ga na' nacu'ē, rzē'i ni'ē lu nis zxön.

²⁶ Cati' gulalē'inē' Lē' bönni' uséd queē', rzē'i ni'ē lu nis zxön, szxöni gulabö'ē baguí'i le tádxinē'. Gulabödxýē'ē, ta'nē':

—Tu bxin na'.

²⁷ Ni'r Jesús la' bulidztē' lequē', rnē':

—Gul-zxöni ladxī'li'. Neda' nī. Cutu gádxili'.

²⁸ Ni'r bubi'ē didza' Pedro, rē' Jesús:

—Xan, chqui' nacu' Li', gna be'i neda' guida' ga na' zu' lu nis.

²⁹ Jesús gudxē' lē':

—Gda.

Ni'r böjtē' Pedro lē'i bárcodau' na' len gzē'i ni'ē lu nis zxön, zijē' ga na' zoē' Jesús.

³⁰ Ni'r cati' blé'inē' Pedro ca rutá nis bö' na' reycj, gúdxinē'. Ni'r gzu lahuē' rötjē' lu nis, ati' grödxýē'ē. Bulidzē' Jesús, rnē':

—Xan, buslá neda'.

³¹ Jesús la' bulitē nē'ē. Buguel-lē'ē lē', len rē' lē':

—Lati'z réjlē'u neda'. ¿Bizx quiē guc chop ladxu'u?

³² Cati' gulubenē' lē'i bárcodau' na', grö' dxi bö' na' reycj.

³³ Ni'r gulayíj ladxī'quē' Jesús bönni' nacu'ē lē'i bárcodau' na', ta'nē':

—Le nactē, Zxi'nē' Dios nacu'.

Jesús ruúnē' bönni' huē' nacu'ē Genesaret

³⁴ Cati' chguladödē' yetslá'a nis zxön na', la' guladxintē' lu xyu yödz Genesaret.

³⁵ Cati' guluúnbē'ē Jesús bönni' yödz nī', gulasölē'ē didza' gdu'tē luyú nī', ati' djua'quē' ga zoē' Jesús yúgu'tē nup te'i.

³⁶ Gláta'yuē' lahuē' Jesús gu'ē lequē' latj la'ganzē' rui'i lari' nacuē', ati' la' guluhuöactē yúgu'tē nup na' gulagán lari' na'.

15

Le tun ga cunacru' dxi'a lahuē' Dios

¹ Ni'r guladxinē' ga zoē' Jesús yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sēdi, narujquē' Jerusalén, ati' tē' Jesús:

² —¿Bizx quiē tunē' bönni' uséd quiu' le rdöd bē'i ca nac le nalébiru' runru' ca glunē' xuz xtau'ru'? Cutu ta'guíb na'quē' ca nac qui gdau' cati' zi'a lahuē'.

³ Bubi'ē didza' Jesús, gnabnē' lequē', rnē':

—¿Bizx quiē lbi'ili' ca' ruca'nli' ca'z zxba queē' Dios quiē gunli' le nalébili' runli'?

⁴ Cni nac, le gna bé'inē' lbi'ili' Dios, gnē': “Ben ba la'n xuz xna'u”, len gnē' ca': “Nu gnē' zi' qui xuz xnē'i, tsaz gat nu na'.”

⁵ San lbi'ili' rnali': "Chqui' nu guië xuz xnë'i: Cutu bi gac gunna' quiu' le chgzxi' lu na'a gunna' queë' Dios yúgu'të,

⁶ cutur bi ral-la' gun qui xuz xnë'i nu na'." Cni runli', ruca'nli' ca'z le gna bë'ë Dios, quië gunli' le nalébili' runli'.

⁷ Lbi'ili', bönni' rulu'z tsahui' cuinli', gdu gdíxjö'ë ca nacli' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

⁸ Bönni' ni, lu rú'agaczë' tunë' neda' ba la'n, Len clëg gdu ládxi'quë'.

⁹ Daduz nac le ta'yíj ládxi'quë' neda' Le tu'sëdnë' yugu' le gulaná bë' bunách.

¹⁰ Ni'r bulidzë' bunách nacuá' ni' Jesús, rë' lequë':

—Gul-zé nagli' le gyëpa' lbi'ili' len gul-tsejni'i.

¹¹ Clëg le ryaz ru'ë bönni' run ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios, san le r-ruj ru'ë, lë ni run ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

¹² Ni'r gulabiguë'ë ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', len të' Lë':

—¿I nöznu' gulaleynë' bönni' gdau' fariseo cati' gulayönnë' didza' ni bë'u?

¹³ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Yúgu'të le nadúz, le cuguzë' Xuza' zoë' yehua' yubá, huaduljgac gdu luí.

¹⁴ Gul-cá'n lequë'. Chnachúl lauquë' len ta'ché'ë nup nachúl laugac. Chqui' tu bönni' lau chul gchë'ë yetúë' bönni' lau chul, gropë' la'bixë' lu yeru.

¹⁵ Ni'r bubi'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Bzejni'i netu' lë ni runu' lsaqui'.

¹⁶ Jesús rë' lequë':

—¿Naru' cu réjni'tsali' ca' lbi'ili'?

¹⁷ ¿Naru' cu réjni'tsali' ryaz lë'ru' yúgu'të le ryaz rú'aru', ati' rurúj lë'ru'?

¹⁸ Na'a, le r-ruj rú'ali', lu icj ládxi'dau'li' za', ati' lë ni run ga cunacli' dxi'a lahuë' Dios.

¹⁹ Cni rac, le ta'lén lu icj ládxi'dau'li' yugu' le rza' ládxi'li' le cunác, le lun ga gdódili' bunách, len le lun ga quitsjli' zxba qui yöl-la' nutság na', len le cunác runli', len yugu' le rzë ládxi'li' cuanli', len yugu' le rnëli' qui lza'li' le cunác, len yugu' le rnë xóhui'li'.

²⁰ Yugu' le cni tun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios tu bönni', san chqui' cunayár në'ë ca nac qui gdau' cati' bi gahuë', cutu gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

Réjlë'nu Jesús ngul gza'a

²¹ Ni'r buzë'ë ni' Jesús, gyijë' lu xyu yödz Tiro len yödz Sidón.

²² Brujnu yödz ni' tu ngul nababnu Canaán, ati' bë'nu zidzj didza', rënu Jesús:

—Xan, xxi'n xsoë' David, buechi' ladxi' neda'. Bi'i ngul quia' szxöni rzaca' rgui'bi' le yu'u lëbi' bö' xóhui'.

²³ Cutu bi didza' bubi'ë Jesús. Ni'r gulabiguë'ë ga zoë' bönni' uséd queë', ati' glë' Lë', ta'në':

—Busöla'-nu, le za'nu cúdzu'ru' rbódxya'anu.

²⁴ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Dios nasölë'ë neda' gáclena' bunách Israel, nacgac ca bö'cu' zxíla'dau' nanitcha'.

²⁵ Ni'r gbíga'nu ga zoë' Jesús ngul na' len gyij ládxi'nu Lë', rënu Lë':

—Xan, guclen neda'.

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Cutu nac dxi'a uguaru' yöt quecbi' bi'idau' len chu'nru' lei laucha' bö'cu'dau'.

²⁷ Ni'r rënu Jesús ngul na', rnanu:

—Ja, Xan, san táguba' bö'cu'dau' na' le bizxj tu'huóxj ga tagu xancha'.

²⁸ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Nguldau'. Gdu nac ca réjlë'u neda'. Gac quiu' ca rë'nnu'.
La' ni'z böáctëbi' bi'i nguldau' queënu.

Jesús ruúnë' zian nup te'i

²⁹ Ni'r buzë'ë ni' Jesús len gdödë' ga nac ra' nis zxön qui Galilea. Grenë' ga nac tu lu guí'adau', ati' ni' grö'ë.

³⁰ Guladxín ga zoë' Jesús bunách zian djua'quë' nup cuta'zá' len nup nachúl laugac, len nup cuta'né, len nup narugu ni'a na'gac, len zianr nup te'i, ati' gulaguixjë' lequë' xni'ë Jesús, ati' Lë' bunë' lequë'.

³¹ Gulubani bunách ni' ca nac le benë' Jesús, le gulalé'inë' tu'né nup cugulané, ati' nuhuöacgac nup grugu ni'a na'gac, ati' tu'zá' nup cugulazá', ati' tu'le'i nup bchul laugac. Qui lë ni na' gulagu'ë yöl-la' ba Dios quegac bunách Israel.

Jesús rugahuë' zianr ca choa' gayuá' bunách

³² Ni'r Jesús bulidzë' yugu' bönni' uséd queë', len rë' lequë':

—Ruhuechi' ladxa'a bunách zian ni, le chguc tsonn dza zá'clenë' neda' len cutu bi dë le lahuë'. Cutu rë'nda' usóla'gaca'-në' tshuöjquë' lidxquë' ta'dunzë' ca', nazx ca' ludú ládxi'quë' la' nöz.

³³ Ni'r të' Lë' bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Gazxcz gdzölitu' yöt xtil zian lu latj ca'z ni, le ugágutu' bunách zian ni?

³⁴ Gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Balx yöt xtil dë queëli'?

Gulubi'ë didza', ta'në':

—Gadx, ati' nababzba' böi cuidi' dëba' queëtu' ni.

³⁵ Ni'r Jesús gna bé'inë' bunách zian na' la'bó' lu yu.

³⁶ Gdel-lë'ë gadx yöt xtil na' len yugu' böi na' ati' gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzuxxjë' groptë na' len bunödzjë' quequë' bönni' uséd queë', ati' lequë' gulaguisië' laugac bunách zian na'.

³⁷ Glahuë' yúgu'të' len guluhuöljnë'. Gdöd ni' golutubë' le bizxj naga'ngac, ati' guludzé'ë gadx bdö'a.

³⁸ Nacquë' choa' gayu'ë bönni' na' glahuë', san nutu nu blab yugu' ngul len bi'idau'.

³⁹ Ni'r Jesús busölë'ë bunách na' tshuöjquë' lidxquë', ati' grenë' lë'i bárcodau' ni', zijë' lu xyu yödz Magdala.

16

Ta'nabnë' Jesús gunë' tu le gac bë' nuzxa naquë'

¹ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' gdau' fariseo len yugu' bönni' gdau' saduceo quië la'zì' bë'ë Jesús, ati' gulanabnë' Lë' gunë' tu le gac bë' ga za' yöl-la' uná bë' queë'.

² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cati' rdzö', rnali' cni: "Gun dxi'a cxö, le rö' böaj xna luzxbá."

³ Cati' nac zildau', rnali' cni: "Cutu gun dxi'a na'a dza le rö' böaj xna len ruchúl luzxbá." Lbi'ili', bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Rac gnë ya'ali' nac gun luzxbá, san cutu gac tséjni'li' le rusëdi le tac dza ni zoaru' na'a.

⁴ Bunách tua'dö' cuzóa gdu ládxi'gac ta'nabi neda' guna' tu le gac bë' nu naca', san cutu bi le gac bë' la'lé'inë'. Tuz lë na' guc bë' ca guc queë' Jonás, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios la'lé'inë'.

Ni'r buca'në' lequë' Jesús, zhuöjë'.

Le tu'sëdnë' bönni' gdau' nac ca xnë'i yöt xtil

⁵ Cati' guladxinë' yetslá'a nis zxön ni', gláquibe'inë' bönni' uséd queë' Jesús glal ládxi'quë' lu'ë le lahuë'.

⁶ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Gul-yutsca'. Gul-gún chi'i cuinli' qui le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo len quequë' bönni' gdau' saduceo.

⁷ Ni'r la' légaczë' glun xtídza'quë' bönni' uséd queë', ta'né':

—Rnë' cni le cunua'ru' yöt xtil.

⁸ Ráquibe'inë' lë ni Jesús, ati' rë' lequë':

—¿Bizx quië run xtídza'li' la' lbi'izli' le cunua'li' yöt xtil? Lati'z réjlë'li' neda'.

⁹ ¿Naru' cu réjni'tsali' len cu rajnéytsali' ca guc quegac gayu' yöt xtil ni', lë na' glahuë' chiën gayu'ë bönni', ati' tsca zian bdö'a butubli'?

¹⁰ ¿Naru' cu rajnéytsali' ca' ca guc quegac gadx yöt xtil ni', lë na' glahuë' choa' gayu'ë bönni' ati' tsca zian bdö'a butubli'?

¹¹ ¿Naru' cu réjni'li'? Cutu bë'a didza' qui yöt xtil cati' gudxa' lbi'ili' gun chi'i cuinli' qui le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo len quequë' bönni' gdau' saduceo.

¹² Ni'r gulayéjni'në' cutu gudxë' lequë' Jesús lun chi'i cuinquë' qui xnë'i yöt xtil, san ral-la' lun chi'i cuinquë' qui le tu'sëdnë' yugu' bönni' gdau' fariseo len yugu' bönni' gdau' saduceo.

Pedro rnë' Jesús naquë' Cristo

¹³ Cati' bdxinë' Jesús lu xyu yödZ Cesarea, ga na' rna bë'ë Filipo, gnabnë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—¿Nacx ta'ná bunách nu naca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách?

¹⁴ Gulubi'ë didza', ta'né':

—La'quë' ta'né': "Juan nacu', bönni' ni' buquilë' bunách nis." Yela'quë' ta'né': "Elías nacu', bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të." Yela'quë' ta'né': "Jeremías nacu', o yetué' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios."

¹⁵ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Nazxga lbi'ili', ¿nuzxa rnali' naca' neda'?

¹⁶ Bubi'ë didza' Simón Pedro, rë' Lë':

—Li' nacu' Cristo, Zxi'në' Dios ban.

¹⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Bica' bau' li', Simón, zxi'në' Jonás, le cutu bului'inë' li' lë ni nu bönni', san Xuza' zoë' yehua' yubá bului'inë' li' lë ni.

¹⁸ Neda' rëpa' li', li' nacu' Pedro, ati' lu guiöj ni ucu'a nup ludúb quia', ati' yöl-la' uná bë' qui tu' xöhui' cutu saqui' uzaga' xnözquë'.

¹⁹ Gunna' quiu' yugu' zxi'n guía qui latj ga rna bë' Nu zoa yehua' yubá. Le gna bë'u luyú ni, chgna bë' ca' Nu na' zoa yehua' yubá, ati' le gu'u latj gac luyú ni, chbë' latj gac lë na' Nu na' zoa ni' yehua' yubá.

²⁰ Ni'r Jesús gna bé'inë' yugu' bönni' uséd queë' nutu nu lë'ë naquë' Lë' Cristo.

Jesús rguíxjö'ë ca zi'a ludöddë' Lë'

²¹ La' dza ni'z gzu lahuë' Jesús rguíxjöi'në' yugu' bönni' uséd queë' run bayúdx tsijë' Jerusalén, ati' ni' lusaca' zi'ë Lë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i, len bönni' gdau' tu'sëdi, ati' ni'r ludöddë' Lë', san cati' gac tsonn dza ubanë' lu yöl-la' gut.

²² Ni'r quizi bchë'ë Jesús Pedro len gzu lahuë' rdil-lë' Lë' didza', rnë':

—Xan, cutu gu'ë latj Dios. Cutu ca' gac quiu' ca rnau'.

²³ Ni'r bueycjë' Jesús, len rë' Pedro:

—Bcuit ga zoa'. Runu' ca run Satanás, tu' xöhui'. Runu' ga gac chop ladxa'a le cutu nac ca rza' ladxë'ë Dios le rza' ladxu'u li', san ca ta'zá'z ládxi'gac bunách.

²⁴ Ni'r Jesús gudxë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—Chqui' zoë' bönni' rë'nnë' tē'ē neda', ral-la' uzóë' tsla'l yugu' le rzë ladxë'ē, len gaquë' ca tu bönni' zijë' zajté'ē lē'i yag cruz, ati' ni'r gac tē'ē neda'.

²⁵ Nu bönni' guë'nnë' gun chi'ē yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë' le dē'ē neda', gata' queë' yöl-la' na'bán gdu.

²⁶ ¿Bizxa uzi'tsë' xbey bönni' chqui' utubë' yúgu'të le dē yödzyú ni san unitië' yöl-la' na'bán gdu queë'? ¿Bizxa caz gac unödzyë' bönni' quië gata' queë' yöl-la' na'bán gdu?

²⁷ Cni rnia', le huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dzag neda' yöl-la' yení' queë' Xuza' Dios, len dzagquë' neda' gbaz la'y quia'. Ni'r ubi'a qui queë' bunách tsca nac le nungac.

²⁸ Le nactë rëpa' lbi'ili': "Cutu ca' lat la'gac nup nacué' ni cati' la'le'ir duná bē'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách."

17

Rdza' ca nalá' lahuë' Jesús

¹ Gdöd xop dza, Jesús gdel-lë'ē Pedro len Jacobo len Juan, böchë'ē Jacobo na', ati' bchë'ē lequë', yjaquë' quizi ga nac tu lu gui'a sib.

² Ni' bdza' ca nalá' lahuë' Jesús lauquë'. Gyëp yös yení' lahuë' Jesús ca ruzení' gbidz, ati' böac chguichdau'z lari' nacuë' ca yení'.

³ Ni'r gulalé'inë' bönni' uséd queë' na' buluí' lauquë' Moisés len Elías, tuí'lenë' Jesús didza'.

⁴ Ni'r Pedro rë' Jesús:

—Xan, nac dxi'a zoaru' ni. Chqui' rë'nnu', guna' ni tsonn yu'u lága'dau', tu quiu', yetú queë' Moisés, len yetú queë' Elías.

⁵ Tsal ni' ru'ē didza' ni Pedro, la' grötë' ni' tu böaj yení' le gzxoa lequë', ati' lu böaj na' byön chi'i nu rna:

—Bönni' ni Zxi'ncza'. Nadxi'ida'-në' len rdzag ladxa'a Lë'. Gul-zé nagli' didza' gu'ē.

⁶ Cati' gulayönnë' chi'i na' bönni' uséd queë', guladzö'ē guzru'al len gladxi guladzöbnë'.

⁷ Ni'r gbiguë'ē Jesús ga na' nacu'ē, ati' gdanë' lequë', rnë':

—Gul-tsás. Cutu gádxili'.

⁸ Cati' gulachís lauquë', guluyúë', nutur nu gulalé'inë', san tuzë' Jesús.

⁹ Cati' ni' tu'dinnië' lu gui'a na', gna bé'inë' lequë' Jesús, rnë':

—Nutu nu guiëli' ca guc lë' ni blé'ili' cati' ubanra' lu yöl-la' gut neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

¹⁰ Ni'r gulanabnë' Lë' bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Bizx quië ta'në' bönni' gdau' usédi run bayúdx uluí' lahuë' Elías zi'al ca uluí' lahuë' Cristo?

¹¹ Bubi'ē didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë uluí' lauczë' zi'al Elías, len uca'në' tsahui' yúgu'të.

¹² Neda' rëpa' lbi'ili': "Chbuluí' lahuë' Elías na', san cutu guluúnbë'ē lë', ati' yúgu'të ca rnaz quequë' glunë' queë'." Lëzca' cni lunë' quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lusaca' zi'ē neda'.

¹³ Ni'r gulayéjni'në' bönni' uséd queë', bé'lenë' lequë' didza' Jesús ca guc queë' Juan, bönni' na' buquilë' bunách nis.

Ruúnë'-bi' Jesús tubi' bi'i bönni' ré'ibi' xjuti'

¹⁴ Cati' guladxinë' ga na' nacuá' bunách zian, gbiguë'ē ga zoë' Jesús tu bönni', ati' buzechu zxibë' lahuë' Jesús

¹⁵ len rë' Lë':

—Xan, buechi' ladxi'-bi' bi'i bönni'dau' quia', le ré'ibi' xjuti', len szxöni rzaca' rgui'bi', ati' zian lzu rdzö'bi' lu gui' o lu nis.

¹⁶ Chdgu'a-bi' lauquë' bönni' uséd quiu' san cutu guc luúnë'-bi'.

¹⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Lbi'ili', bunách curéjlë'li' len cunacli' tsahui'. ¿Gáca'xtécx ral-la' sóalena' lbi'ili' quië tséjlë'li' neda'? ¿Gáca'xtécx ral-la' gua' glena' queëli'? Gul-dguá'-bi' quia' ni.

¹⁸ Ni'r Jesús buzeyne' ba nadx bö' xöhui' na' yu'u lëbi', ati' la' burujtë lëbi', ati' la' na'z böáctëbi' bi'i bönni'dau' na'.

¹⁹ Ni'r, quizi gulabiguë'ë ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', ati' gulanabnë' Lë', ta'né':

—¿Bizx quië na' netu' cutu guc ubijtu' bö' xöhui' na'?

²⁰ Jesús rë' lequë':

—Cutu gzxáqui'li' le curéjlë'li' Dios gdu ladxli'li'. Le nactë rëpa' lbi'ili', zal-la' cuidi'z nac yöl-la' rejle' queëli' Dios, nacz ca tu xseydau' mostaza, huac guiëli' guí'adau' ni: “Bcuit ni len yajsóa ni'l”, ati' la' gcuittë guí'adau' na'. Cutu bi' zoa le cugác gunli' chqui' réjlë'li' Dios gdu ladxli'li'.

²¹ Tu bö' xöhui' cni gac ubijli' tuz chqui' ulidzli'-në' Dios, len gunli' gubás.

Rguíxjö'ë leyúbl Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

²² Tsal ni' ta'dé' luyú Galilea, Jesús gudxë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—Zoa nu udód neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'gac bunách.

²³ Ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza Dios uspanë' neda'.

Ni'r guluhui'nnë' bönni' uséd queë'.

Jesús rguizxj lazë' qui gdau'

²⁴ Cati' guludxinë' Capernaum Jesús len yugu' bönni' uséd queë', guladxinë' ga zoë' Pedro bönni' tu'quizxjë' bunách lazgac qui gdau', ati' tē' Pedro:

—¿Naru' cu quizxj lazë' qui gdau' bönni' rusëdnë' lbi'ili'?

²⁵ Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Ja, huaguizxjë'.

Cati' buazië' Pedro lu yu'u, Jesús la' bulidztë' lë' len rë' lë':

—¿Nacx rusaca' quiu', Simón? Bönni' ta'ná bē'ë luyú ni, ¿nupx tu'quizxjë' le rguizxj laz len lazxj qui yu? ¿Naru' tu'quizxjë' bunách uládz quequë' o bunách gza'a?

²⁶ Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Bunách gza'a tu'quizxjë'.

Ni'r Jesús rë' lë':

—Qui lë' ni na', cutu run bayúdx quizxj laza' qui gdau' le naca' Zxi'në' Dios ca na' cutu bi' ta'guíxj nup nacgac bunách uládz qui nu na' ruquíxj.

²⁷ Na'a, quië nutu nu gun leyru', gyeaj ra' nis zxön, yajzál lu nis le rzönnu'-ba' böi, ati' böi cuiju'-ba' zi'al, gzxí'-ba'. Cati' gsalju' rú'aba', ni' gdzölinu' tu dumí lasdau'. Gzxí' lei, ati' gdizxj laza' len lazu'.

18

¿Nuzxal gac blau?

¹ La' dza ni'z guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', ati' gulanabnë' Lë', ta'né':

—¿Núzxalë' bönni' ni gaquë' blau ga rna bē'ë Dios yehua' yubá?

² Bulidzë'-bi' Jesús tubi' bi'i bönni'dau', ati' buzóë'-bi' gatsj lahui'l ga na' nacué'.

³ Ni'r rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', chqui' cuhuöaclí' ca naccbi' bi'idau', cutu ca' tsazli' ga ni' rna bē'ë Dios yehua' yubá.

⁴ Qui lë' ni na', nútí'tëz nu gac nöxj ladxí' len huöac ca nacbi' bi'idau' ni, nu ni gac blau ga ni' rna bē'ë Dios yehua' yubá.

⁵ Nútí'tëz nu gun ba la'n tubi' bi'idau' cni le náquibi' quia', néda'cza' gun ba la'n.

Le tun ga nu gun dul-la'

⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Nu gun ga gunbi' dul-la' tubi' bi'idau' cni réjlë'bi' neda', dxi'ar gac queë' bönni' na' la'naru' ugal-lë' guiöj ryëtuni yag yenë', ati' tsajsladzu' cuinë' lu nis zxön.

⁷ Bica' bayechi' bunách yödzyú ni tun ga tunë' dul-la' lza'gac. Nacua'tecz le tun ga nu gun dul-la', san bica' bayechi' nu run ga nu gun dul-la'.

⁸ 'Qui lë ni na', chqui' gun ga gunu' dul-la' na'u o ni'u, bchugu lei, len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu' curza'u o narugu ni'a na'u, len clëg nacua' chop na'u len chop ni'u ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl le gatga ul.

⁹ Chqui' gun ga gunu' dul-la' yöj lau', gleaj lei len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu', zoa tuz yöj lau', len clëg nacua' chop yöj lau', ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl.

Le run lsaqui' bö'cu' zxila' nanitba'

¹⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-gún chi'i cuinli' cui uzoali'-bi' tsla'l nitubi' bi'idau' cni. Neda' rëpa' lbi'ili', nacua'teczë' gbaz la'y tun chi'ë lecbi' lahuë' Xuza' zoë' yehua' yubá.

¹¹ Bida' ni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, quië uslá' nu ni nanít.

¹² '¿Nacx runi lbi'ili'? Nu bönni', nacua'ba' queë' tu gayuá' bö'cu' zxila', chqui' nitba' tuba', ¿naru' cu uca'në'-ba' taplalj yu chénnaba' na' len tsijë' gap nac lu gui'a, tsajtiljë'-ba' bö'cu' zxíla'dau' na' nanitba'?

¹³ Chqui' udzölnë'-ba', le nactë rëpa' lbi'ili', udzijrnë' queëba' bö'cu' zxíla'dau' na' ca gunë' quecba' yetaplalj yu chénnaba' ni' cutu gulanitba'.

¹⁴ Lëzca' cni, Xuzru' Dios, zoë' yehua' yubá, cutu rënnë' nitbi' nitubi' bi'idau' cni.

Ca ral-la' unít lauru' böchi' lza'ru'

¹⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Chqui' gua' dö' quiu' böchi' lza'u, gyeajtsca', yajcá'nlenë' tsahui' la' lbi'izli'. Chqui' uzë' naguë' li', chbuguel-lu'u böchi' lza'u.

¹⁶ Chqui' cutu uzë' naguë' xtídz'u, bchë'ë yetüë' o yechopë' bönni' quië urúj li xtídz'u lauquë' chop tsonnë' bönni', nup gac lun lna' lau qui xtídz'a'li'.

¹⁷ Chqui' cutu uzë' naguë' xtídz'a'quë', gudx ca' bunách tu'dúb tu'séd queë' Dios, len chqui' cutu uzë' naguë' xtídz'a'gac bunách na', ni'r gaquë' quiu' bönni' na' ca bönni' curejlë' Dios len ca bönni' ruquizzjë' uláz qui yödz zi'tu'.

¹⁸ 'Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të le gna bë'li' luyú ni, nac le chgna bë'ë Dios yehua' yubá, ati' yúgu'të le güi'li' latj luyú ni, nac le chbë'ë latj Dios yehua' yubá.

¹⁹ 'Lëzca' cni rëpa' lbi'ili', chqui' chopzli' gun tuz xtídz'a'li' luyú ni ca nac tu le gnábili'-në' Dios, gunnë' queëli' lë na' Xuzcza' Dios, zoë' yehua' yubá.

²⁰ Ga nacua' chop tsonn nup ni nudubgac quia' neda', zoacza' neda' gatsj lahui'l ga na' nacué'.

²¹ Ni'r gbiguë'ë Pedro ga zoë' Jesús len gnabnë' Lë', rnë':

—Xan, ¿bálastë lzu ral-la' unít lahua' böchi' lza'a, nu na' rua' dö' quia'? ¿Naru' gadx lzu?

²² Jesús rë' lë':

—Neda' rëpa' li', clëg gadx lzuz, san gdu tsonnlalj yu chi cö' nac gadx lzu.

Le run lsaqui' bönni' huen dxin cutu bunít lahuë' lzë'ë

²³ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú ca', ca gun Nu na' rna bë' yehua' yubá nac ca benë' bönni' rna bë'ë. Gu'nnë' uca'nlenë' tsahui' yugu' bönni' huen dxin queë'.

²⁴ Cati' gzu lahuë' rucá'nlenë' lequë' tsahui', djua'quë' ga zoë' tu bönni' ral-lë'ë queë' zian gayuá' dumí.

²⁵ Le cutu guc quixxjè', gna bè'è xanè' la'da'u lè' len ngul queè', len yugu' bi'i queè', len yúgu'tè le dè queè', ati' ni'r gazxj le ral-lè'è queè' xanè' na'.

²⁶ Ni'r buzechu zxibè' lahuè' xanè' huen dxin na' len gnabnè' lè', rnè': "Xan, ben zxön ladxu'u neda'. Huaguixxjcz'a li' yúgu'tè."

²⁷ Ni'r xanè' na' buechi' ladxè'è bönni' huen dxin queè' na', len bunít lahuè' lè' lè na' ral-lè'è queè', ati' busanè' lè'.

²⁸ Cati' burujè' ni' bönni' huen dxin na', la' yajtsagtè' tu bönni' rúnlenè' lè' tsazxón dxin, ati' bönni' na' ral-lè'è queè' láti'dau'z dumí. Ni'r gzxönè' lè' len gzxöndjè' yenè', rè' lè': "Gdixxjtè lè na' ral-lu'u quia'."

²⁹ Ni'r buzechu zxibè' lahuè' lzè'è na' len gnab yechè'è lahuè', rnè': "Ben zxön ladxu'u neda'. Huaguixxjcz'a li' yúgu'tè."

³⁰ Cutu gu'nnè' bönni' huen dxin na', ati' yajlu'è lè' lidx guia dza quixxjrè' lè na' ral-lè'è queè'.

³¹ Cati' gulalé'inè' lè ni yezíca'rè' huen dxin, guluhuí'ntsquinè' ni'a queè', ati' yajtíxjöi'cnè' xanquè' yúgu'tè lè na' guc.

³² Ni'r bulidzè' bönni' huen dxin na' xanquè', ati' rè' lè': "Li', huen dxin cunác tsahui'. Yúgu'tè dumí na' gul-lu'u quia' bunít lahua' li'. Busula' lè na' gul-lu'u quia' le gnab yechu'u lahua'.

³³ ¿Naru' cu ral-la' huechi' ladxu'u ca' lza'u ca na' bena' quiu' neda', buechi' ladxa'a li'?"

³⁴ Ni'r gléytsquinè' xanè' len budödè' lè' lu na'gac nup lusaca' zi' lè' dza quixxjrè' gdu'tè le ral-lè'è queè'.

³⁵ Ni'r rnè' Jesús:

—Lèzca' cni gunè' queè'li' Xuza' zoè' yehua' yubá chqui' cutu unít lauli' gdu ládxi'li' yugu' böchi' lza'li'.

19

Nup tu'lá'a yöl-la' nutság na'

¹ Cati' budx bè'è yugu' didza' ni Jesús, buzé'è luyú Galilea, ati' bdxinè' luyú Judea le dè yetslá'a yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz.

² Zjacen Jesús bunách zian, ati' bunè' lequè' ni'.

³ Ni'r guladxinè' ga zoè' Jesús la'què' bönni' gdau' fariseo quiè la'zì' bè'è Lè', ati' gulanabnè' Lè', ta'nè':

—¿Naru' dè latj bönni' nutság nè'è usanè' ngul queè' ni'a qui bítitèz bi rac?

⁴ Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—¿Naru' cu nulábnili' le nayúj lu guich la'y ca benè' bunách Dios cati' zi'a benè' yödzlyú, bönni' len ngul benè' lequè'?

⁵ Cni gnè' Dios: "Qui lè ni na', ral-la' usanè' xuz xnè'è bönni', ati' tsaz tsajsóalenè'-nu ngul queè', ati' gropè' na' luhuöaquè' tuz bunách."

⁶ Cni nac, cutur nacquè' chopè' san tuz bunách chnuhuöacquè'. Qui lè ni na', cutu ral-la' lulé'è bönni' nup na' benè' tuz Dios.

⁷ Ni'r gulanabnè' Jesús bönni' gdau' na', ta'nè':

—¿Bizx quiè na' gna bé'inè' lequè' Moisés le rui' latj bönni' unödzjè' queènu ngul queè' tu guich le rulá'a yöl-la' nutság na', ati' usanè'-nu ngul queè' na'?

⁸ Jesús rè' lequè':

—Cni benè' Moisés le nazíd icj ládxi'dau'li', bennè' lbi'ili' latj usanli'-nu ngul queè'li', san cati' gzu lau guta' grö' yödzlyú, cutu guc cni.

⁹ Neda' rëpa' lbi'ili', chqui' usanè'-nu ngul queè' bönni' len cutu gdálennu bönni' yubl, ati' utság ná'lenè'-nu ngul yubl, gunè' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'. Lèzca'

cni, chqui' utság ná'lenë'-nu ngul na' nu bönni', nusanë'-nu bönni' queënu, gunë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

¹⁰ Ni'r të' Jesús bönni' uséd queë', ta'në':

—Chqui' cni nac queë' bönni' zóalenë'-nu ngul queë', dxi'ar gac queë' la'naru' cu gtsagcz në'ë, uga'në' tuzë'.

¹¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu gac la'zí' lu na'gac didza' ni yúgu'të bunách, san nupz na' Dios ruzéjni'në' lequë'.

¹² Nacu'ë bönni' cutu tu'tság ná'lenquë' ngul le cunacquë' gdu bönni' byu', le glaljë' ca', ati' yela'quë' bönni' cutu tu'tság ná'lenquë' ngul le guluzaga' xnözquë' bunách, ati' yela'quë' bönni' cutu tu'tság ná'lenquë' ngul quië gac lunë' xchinë' Dios Nu rna bë' yehua' yubá. Nu saqui' si' lu në'i didza' ni ral-la' si' lu në'i lei.

Rulídz tsahuë'ë-bi' Jesús yugu' bi'idau'

¹³ Ni'r djua'cquë'-bi' ga zoë' Jesús bi'idau' xuz xna'chi' quië gxoa në'ë lecbi' len ulidzë' Dios ni'a quechi', ati' guluzaguë'ë xnözquë' bönni' uséd queë'.

¹⁴ Ni'r rë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-güi'-bi' latj bi'idau' la'dxinbi' ga zoa', len cutu uzága'li' xnözcbi', le la'zí' latj nup nacgac ca yugu' bi'idau' cni ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá.

¹⁵ Bxoa në'ë lecbi' Jesús, ati' ni'r buzë'ë ni'.

Bönni' cuidi' dë yöl-la' tsahui' queë'

¹⁶ Duyúë' Jesús bönni' ni zoë' iz cuidi' queë', len rë' Lë':

—Bönni' Usëdi gdu dxi'a. ¿Bizxa le nac dxi'a ral-la' guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

¹⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—¿I nöznu' bizxa na' rnau' quia', rnau' naca' gdu dxi'a? Nutu nu bönni' naquë' gdu dxi'a. Tuzë' Dios naquë' gdu dxi'a. Chqui' rë'nnu' gdél-li'nu' yöl-la' na'bán gdu, ben ca rna bë' zxba queë' Dios.

¹⁸ Ni'r rë' Jesús bönni' na', rnë':

—¿Bizxal zxba na'?

Jesús rë' lë':

—Zxba na' gna bë'ë Moisés:

Cutu gdödnü' bunách.

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu cuanu'.

Cutu gnëu' qui lza'u le cunác.

¹⁹ Ben ba la'n xuz xna'u.

Bdxi'i böchi' lza'u ca nadxí'i cuinu'.

²⁰ Gudxë' Jesús bönni' na' ni zoë' iz cuidi' queë', rnë':

—Yúgu'të lë ni runa' ga gdel-la' naca' bi'idau'. ¿Naru' zoa yetú le ral-la' guna'?

²¹ Jesús rë' lë':

—Chqui' rë'nnu' gacu' gdu tsahui', gyeaj, yjët'i le dë quiu', ati' dumí na' si'u, bunódzj quegac bunách yechi'. Cni gata' quiu' yöl-la' tsahui' ni' yehua' yubá. Ni'r gda, gda' neda'.

²² Cat'i byönnë' didza' ni bönni' na' ni zoë' iz cuidi' queë', zhuöjë' ruhui'nnë' le dëtsca yöl-la' tsahui' queë'.

²³ Ni'r Jesús gudxë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', baníg nac tsazië' ga rna bë'ë Dios yehua' yubá bönni' dë yöl-la' tsahui' queë'.

²⁴ Yetú ca' rëpa' lbi'ili', nacr baníg tsazië' ga ni' rna bë'ë Dios bönni' dë yöl-la' tsahui' queë' ca tödba' böa' lu nag yötsi'.

25 Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' uséd queë', gulubannë', ta'né':

—¿Nuzxa caz gac ulá, chqui'nu'?

26 Buyúë' lequë' Jesús len rë' lequë':

—Cutu gac lun lë ni bunách, san Dios huac gunë' yúgu'të.

27 Ni'r bubi'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Byutsca', netu' chbuca'ntu' yúgu'të len zá'lentu' Li'. ¿Bizxar gata' queëtu'?

28 Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', dza ni' cati' ucúb yödzyú ati' cö'a gna bë'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ga ni' gáctëra' blau, lëzca' lbi'ili' zá'lenli' neda', cö'li' chinnu latj ga gna bë'li', cuequi xbeyli' idxinnu cö'të yödz quegac zxi'n xsoë' Israel.

29 Nu bönni' ruca'në' lidxë', o yugu' böchë'ë, o yugu' zanë', o xuzë', o xnë'ë, o ngul queë', o yugu' zxi'në', o yugu' la' yël queë', quië gunë' xchina', bönni' ni si' queë' yetú gayua'tër ca', len gata' ca' queë' yöl-la' na'bán gdu.

30 Zian nup na'a nacgac blau, ca'z lugá'n, ati' nup na'a naga'ngac ca'z, hualác blau.

20

Runë' lsaqui' Jesús ca tunë' bönni' huen dxin

1 Gnë' ca' Jesús:

—Ca gun Nu na' rna bë' yehua' yubá nac ca benë' tu bönni' xan yu'u. Brujë' zildau', yajtiljë' bönni' lunë' dxin ga nac la' yël queë' ga na' naduzgac lba uva.

2 Cati' chbugá'nlenë' tsahui' yugu' bönni' huen dxin na', quizxjë' lequë' tu dumí lazxj qui tu dza, bsölë'ë lequë' lunë' dxin ga nac la' yël queë'.

3 Cati' burujë' gdu xsil, blé'inë' yela'quë' bönni' nacua'zë' ca' ga nac lu yë'y.

4 Rë' lequë': "Gul-tséaj ca' lbi'ili' ga nac la' yël quia', ati' quizxja' lbi'ili' le nac tsahui'." La' yjactë' ca' lequë'.

5 Burujë' leyúbl bönni' xan yu'u na' gdu huagbíd, lenca' gdu xhuö udzö' len la' tuz ca benë', bsölë'ë la' yël queë' yugu' bönni' yajxaquë'ë ni'.

6 Burujë' ca' cati' ni' zoa yeláti'dau'z gbidz len yajxaquë'ë yela'quë' bönni' nacua'zë' ca' ni', ati' rë' lequë': "¿Bizx quië zóatsali' ni ca'z gdu dza, cutu bi dxin runli'?"

7 Të' lë' bönni' na', ta'né': "Nutu nu benn xchintu'." Ni'r rë' lequë': "Gul-tséaj ca' lbi'ili' ga nac la' yël quia', ati' quizxja' lbi'ili' le nac tsahui'."

8 Cati' chzoa gal, bönni' xan la' yël na' rë' bönni' yu'u lu në'ë dxin na', rnë': "Blidz-quë' bönni' huen dxin na', ati' gu'u lazxjquë', quizxju' zi'al bönni' na' guladxinë' yajseytë. Udx na' quizxju' bönni' na' guladxinë' zí'atël."

9 Ni'r guladxinë' bönni' yjenquë' dxin cati' ni' zoa yeláti'dau'z gbidz, len gulazi'ë tu tuhueajquë' dumí lazxj qui tu dza.

10 Cati' guladxinë' bönni' yjenquë' dxin zí'atël, gláquinë' huazi'quë' yelati', san lëzca' gulazi'ë tu tuhueajquë' dumí lazxj qui tu dza.

11 Cati' gulazi'ë lei, gulanëtsquë' queë' bönni' xan yu'u na',

12 ta'né': "Bönni' ni guladxinë' ga yajseytë, tu chi'z glunë' dxin, len tuz ca gdizxjtsu' lequë' ca netu', ati' netu' ni bentu' dxin gdu dza, gúguitscatu' gbidz."

13 Bubi'ë didza' xan la' yël na', rë' tuë': "Böcha'a, cutu bi runa' quiu' le cunác tsahui'. ¿Naru' cu bugá'n tsáhuiru' si'u tu dumí lazxj qui tu dza?

14 Gzxi' lazxju', len böaj lidxu'. Neda' rë'nda' quizxja' bönni' ni yjenë' dxin ga yajseytë la' leyz ca na' rguizxja' li'.

15 ¿Naru' cu dë lu na'a guna' ca rë'nda' len yugu' le naqui quia'? ¿Naru' ruzxé'itsanu'-në' lza'u le runna' queë' szxöni'?"

16 Cni nac, la'quë' bönni', tu'cá'n lequë' ca'z bunách, lacquë' blau, ati' la'quë' bönni', nacquë' blau, luga'në' ca'z. Zian nup nulidza', san nabábz nup la'rögaç.

Rguíxjö'ë leyúbl Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

¹⁷ Cati' ni' yu'ë nöz Jesús, zijë' Jerusalén, bchë'ë quizi idxínnutë' bönni' uséd queë', len rë' lequë':

¹⁸ —Gul-yutsca', rbenru' zijru' Jerusalén, ati' ni' soa nu udód neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'quë' bxuz uná bë' len lu na'quë' bönni' gdau' tu'sëdi, ati' la'chuguë' quia' gatia'.

¹⁹ Ludödë' neda' lu na'quë' bönni' gza'a quië lutitjë' neda'. La'guinë' neda' len ludé'ë neda' lë'i yag cruz, san cati' gac tsonn dza, Dios uspanë' neda' lu yöl-la' gut.

Le gnábinu Jesús xna'quë' Jacobo len Juan

²⁰ Ni'r bdxinnu ga zoë' Jesús xna'quë' Jacobo len Juan, yugu' zxi'në' Zebedeo, dzagquë'-nu chopë' ni, ati' buzechu zxibnu lahuë' Jesús, len gnábinu Lë' tu le uzá' ladxë'ë queënu.

²¹ Jesús gnabnë'-nu, rnë':

—¿Bizxa rë'nnu'?

Rënu Lë':

—Gna bë' cö'bi' tubi' zxi'na' ni cuit lë'u yubél len yetubi' cö'bi' cuit lë'u yögl ga ni' gna bë'u.

²² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu nözili' le rnabli'. ¿Naru' huac gua' glenli' le saca' qui'a neda', len gdil-li' nis ca gdila' neda' nis, gatia'?

Të' Lë':

—Huactu'.

²³ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Le nactë le ral-la' saca' qui'a neda', gac ca' queëli', len le ral-la' gdila' neda' nis, gatia', gdil-li' ca' nis lbi'ili', san quië cö'li' cuit lë'a yubél o cuit lë'a yögl, cutu dë lu na'a nu gu'a qui, san gata' quegac nup ni' chnupé'ë quegac Xuza'.

²⁴ Cati' gulayönnë' lë ni yechië' bönni' uséd queë' Jesús, gulaleynë'.

²⁵ Ni'r bulidzë' lequë' Jesús, rnë':

—Nózcizli' ca tunë' bönni' ta'ná bé'inë' bunách gza'a, rdödtë bë'i ta'ná bé'inë' lequë', ati' nup ni' nacgacr blau ta'ná be'i la' lza'gacz.

²⁶ Cutu gac cni queëli'. Núti'tëzl-li' lbi'ili' nu rë'ni gac zxön ga zoali', nu ni ral-la' gun dxin qui yezíca'rli'.

²⁷ Lëzca' cni, núti'tëzl-li' lbi'ili' nu guë'ni gac blau, ral-la' gac ca bönni' nada'u qui yezíca'rli'.

²⁸ Lëzca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, bida' ni, clëg quië nu gun xchina', san quië guna' xchingac bunách, len udöda' yöl-la' na'bán quia', le quizxjda' quegac bunách zian quië lulá.

Ruúnë' Jesús chopë' bönni' nachúl lauquë'

²⁹ Cati' ni' tu'rujë' yödz Jericó, zjaclen Jesús bunách zian.

³⁰ Nacu'ë ni' chopë' bönni' nachúl lauquë', rö'quë' ra' nöz. Cati' gulayönnë' rdödë' ni' Jesús, glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Xan, zxi'n xsoë' David, buechi' ladxi' netu'.

³¹ Gulaná be'i lequë' bunách zian nacuá' ni' quië la'cu'ë dxiz, san zidzjr glu'ë didza', ta'në':

—Xan, zxi'n xsoë' David, buechi' ladxi' netu'.

³² Ni'r gzë' rbözë' Jesús, len bulidzë' lequë', ati' gnabnë' lequë', rnë':

—¿Bizxa ré'nili' guna' queëli'?

³³ Të' Jesús:

—Xan, ré'nitú' gunu' ga huöalj yöj lautu'.

³⁴ Ni'r buechi' ladxë'ë lequë' Jesús len gdanë' yěj lauquë'. La' guluhuöaljtë yěj lauquë', ati' yjáclenë' Jesús.

21

Ba zxön ryazië' Jesús yödZ Jerusalén

¹ Cati' guladxíngalë' yödZ Jerusalén, len ni' nacu'ë ga dë yödZ Betfagé ga na' zoa Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, ni'r bsölë'ë Jesús chopë' bönni' uséd queë',

² len rë' lequë':

—Gul-tseajtsca' yödZdau' ni' ca dödl ga ni zoaru', ati' la' tsajxáca'tëli'-ba' tuba' burro gna' nága'ba', len dZag lëba' tuba' burro byu'dau'. Gul-tsajsédx-ba' len gchë'li'-ba' quia' ni.

³ Chqui' nu bi guië lbi'ili', gul-guië nu na': "Xanru' rquinnë'-ba'." Ni'r gsölë'ë quia' lecba'.

⁴ Cni guc quië butság ca na' buzujë' lu guich bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

⁵ Gul-guië nup nacué' yödZ Sión,
Gul-yutsca', zë'ë queëli' Bönni' gna bé'inë' lbi'ili'.
Lu yöl-la' nöxj ladxí' queë' dxië'-ba' tuba' burro.

Dxië' cúdzu'ba' búrodau' nacba' zxi'nba' böa' rua'ba' yua'.

⁶ Ni'r yjaquë' ni' bönni' uséd queë', ati' glunë' ca na' gna bé'inë' lequë' Jesús.

⁷ Gulachë'ë-ba' burro gna' na' len burro byu'dau' na', ati' guludxië' cúdzu'cba' yugu' lari' guitsa' quequë', ati' lahui lari' na' gdxie' Jesús.

⁸ Nacuá' ca' ni' bunách zian, ati' gulachílj la' nöZ yugu' lari' ta'xóa cúdzu'quë'. Yela'quë' guluchibë' zin le guluzxóë' ga nac la' nöZ.

⁹ ZidZj glui' didza' bunách na' nanörgac len nup na' zjaclen Jesús, ta'në':

—Yöl-la' ba Lë', zxi'n xsoë' David. Bica' ba nu ni za' ni'a qui lë' Xanru'. Yöl-la' ba Dios.

¹⁰ Cati' gyazië' Jesús Jerusalén, glun rusbó yúgu'të bunách lu yödZ na', ati' zian nup glë lza'gac, ta'ná:

—¿Nuzxa caz bönni' ni?

¹¹ Yela'gac bunách ni' ta'ná:

—Nu ni Jesús, bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, nac ladxë' Nazaret luyú Galilea.

Jesús rulatjë' lö'a gdau'

¹² Cati' gyazië' Jesús lö'a gdau' queë' Dios, buláguë'ë ni'l yúgu'të nup tuti' len ta'u ga nac lö'a gdau' na'. Burixë' ca' yugu' blag quequë' bönni' tu'tsé'ë dumí yödZ zi'tu', len yugu' le ta'bö'i nup tuti' budödau'.

¹³ Rë' lequë':

—Nayúj lu guich la'y, rna: "Lidxa' si' lei, yu'u ga nu ulídZ Dios", san lbi'ili' chnunli' ni ca nac bloj quegac gban.

¹⁴ Cati' ni' zoë' Jesús nchil gdau', guladxinë' ga na' zoë' la'quë' bönni' nachúl lauquë' len bönni' cuta'zë'ë, ati' Lë' bunë' lequë'.

¹⁵ Gulaleynë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi cati' gulalé'inë' yugu' yöl-la' huac ni runë' Jesús, len gulayönnë' tui'bi' zidZj didza' bi'idau' ga nac nchil gdau', ta'nabi':

—Bica' ba Lë', zxi'n xsoë' David.

¹⁶ Ni'r të' Jesús:

—¿Naru' cu ryönnu' ca ta'nabi' bi'i ni?

Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Ja, ryönda'. ¿Naru' gatga nulábinili' le nayúj lu guich la'y cnicz ral-la' gac? Cni rna: "Li' benu' ga glul-lbi' yöl-la' ba le nac gdu yugu' bi'i cuidi' len yugu' bi'idau' ni' tádxi'bi'."

¹⁷ Ni'r buca'në' lequë' Jesús len burujë' Jerusalén, ati' gyijë' Betania ga ni' buga'në' gdu yël.

Jesús rulídz zi'ë yag higo

¹⁸ Cati' za' rení', ati' ni' zhuöjè' Jesús Jerusalén, rdunè'.

¹⁹ Blé'inè' tu yag higo zoa gal-la' cuiti nöz, ati' gbiguë'ë ga na' zoa, san cutu bi bdzólinè' lu yag na'. Xlagui'z dxia. Ni'r Jesús gudxè' lei:

—Cutur cuia le rbia quiu'.

La' gbidxtè yag higo na'.

²⁰ Cati' gualé'inè' lè ni bönni' uséd queë', gulubannè', ati' gulanabnè' Jesús, ta'né':

—¿Nacxcz guc, gbidxtè yag ni?

²¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë lequë':

—Le nactè rëpa' lbi'ili', chqui' tséjlè'li' Dios len cugác chop ládxi'li', clëgz huac gunli' ca na' bena' qui yag ni, san chqui' guièli' gui'a ni: “Bcuit len yajsóa lu nis zxön”, gac ca na' gnali'.

²² Lëzca' cni, yúgu'tè le gnabli' cati' ulidzli'-nè' Dios, chqui' huayéjlè'li' gunnè' queëli' Dios, huazi'li' lè na' gnabli'.

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Jesús

²³ Ni'r gyazië' Jesús nchil gdau', len tsal ni' rusëdnè' bunách nacué' ni', guladxinè' ga zoë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i, ati' gulanabnè' Jesús, ta'né':

—¿Bizxa yöl-la' uná bë' dë lu na'u, runtsu' yugu' lè ni? ¿Nuzxa budód lu na'u yöl-la' uná bë' ni?

²⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë lequë':

—Lëzca' neda' gnábsqui'da' lbi'ili' tu didza'. Chqui' quíxjöi'li' neda' ca nac, neda' ca' gyëpa' lbi'ili' bizxa yöl-la' uná bë' dë lu na'a runa' cni.

²⁵ ¿Nuzxa caz bsöla' Juan, buquilè' bunách nis? ¿Naru' Dios bsölè'ë lè', o gulasölè'ë lè' bönni'?

Ni'r gulazú lauquë' bönni' gdau' na' ta'né' la' légaczè':

—Chqui' gnaru': Dios bsölè'ë lè', la' guiëtè' rë'u: “¿Bizx quië cutu gyéjlè'li' lè'?”

²⁶ Na'a, chqui' gnaru': Gulasölè'ë lè' bönni', rádxiru' bunách lu yödzt le ta'yejlè'ë yúgu'tè' Juan na' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁷ Qui lè ni na' gulubi'ë didza', tè' Jesús:

—Cutu nózitu'.

Jesús rë' lequë':

—Neda' ca', cutu gyëpa' lbi'ili' bizxa yöl-la' uná bë' dë lu na'a runa' lè ni.

Runè' lsaqui' Jesús ca nac quechi' chopbi' bi'i bönni' queë' tu bönni'

²⁸ Ni'r Jesús gudxè' yugu' bönni' gdau' na':

—¿Nacx runi lbi'ili'? Zoë' bönni' nacua'bi' chopbi' bi'i bönni' queë', ati' yjödxe'-bi' tubi' bi'i queë' na', gnè': “Zxi'na', gyeaj na'a tsjenu' dxin ga nac la' yël quia' ga rō'gac lba uva.”

²⁹ Bubi'bi' didza' bi'i na', gudxbi'-nè': “Cutu rë'nda' tsija'.” Gdöd ni' bubí'i ládxi'bi' ati' yjenbi' dxin.

³⁰ Ni'r bönni' na' yjödxe'-bi' yetubi' bi'i queë' na', len la' leyz ca gnè', ati' bubí'bi' didza' bi'i ni, gudxbi'-nè': “Huac, Dad. Huayija'.” Cutu gyeajbi' bi'i ni.

³¹ ¿Núzxalbi' bi'i chop ni benbi' le bdzag ladxè'ë xuzbi'?

Gulubi'ë didza', tè' Jesús:

—Bi'i zi'al na'.

Ni'r Jesús rë' lequë':

—Le nactè rëpa' lbi'ili', la'nörè' ca lbi'ili' yugu' bönni' uquíxj tua'dö' len yugu' ngul udá dzag, la'yazië' ga ni' rna bë'ë Dios.

³² Cni gac, le bidè' ga zoali' Juan, bönni' buquilè' bunách nis, len busëdnè' lbi'ili' le nac tsahui' ca ral-la' gunli', ati' lbi'ili' cutu gyéjlè'li' lè', san gulayejlè'ë lè' yugu' bönni' uquíxj len yugu' ngul udá dzag. Zal-la' blé'ili' lè ni, cutu bubí'i ládxi'li' quië tséjlè'li' lè'.

Runë' lsaqui' Jesús ca nac quequë' bönni' huen dxin cunacquë' tsahui'

³³ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-zé nagli' yetú le guna' lsaqui'. Zoë' bönni' xan yu'u, ati' bönni' ni guzë' la' yël queë' yugu' lba uva. Glequë' li'aj qui len bchö'në' lerui guiöj ga gsië' xisi uva na'. Benë' ca' tu yu'u xtsa' ga nu uyú gdu'të la' yël queë'. Ni'r budödë' la' yël na' lu na'quë' bönni' huen dxin, la'zi'ë quequë' lati' hueaj, ati' gyijë' yödz zi'tu'.

³⁴ 'Cati' chbdxin dza luchibë' la' yël na', bsölë'ë bönni' xan la' yël la'quë' ni'a në'ë ga na' nacu'ë bönni' huen dxin ni' quië luzi'ë lu na'quë' uláz queë'.

³⁵ Ni'r yugu' bönni' huen dxin na' gulazönë' yugu' ni'a në'ë na'. Glunë' huë' tuë' len yetúë' ca' guludöddë' lë', len yetúë' gululadxë' lë' guiöj.

³⁶ Leyúbl bsölë'ë ca' yela'quë' ni'a në'ë bönni' xan la' yël na', glaquë' ziántërë' ca nup na' bsölë'ë zi'al, ati' la' tuz ca glunë' quequë' bönni' huen dxin ni'.

³⁷ 'Ga yajseytë, bsölë'ë ca' zxi'në' ga na' nacu'ë. Gza' ladxë'ë, rnë': "Hualunë' ba la'n bi'i quia'."

³⁸ Cati' gulalé'inë'-bi' zxi'në' bönni' huen dxin na', la' gulanatë' la' légaczë': "Bi'i ni gaqui queëbi' la' yël ni. Gul-dá, gdódiru'-bi', ati' gaqui queëru' le ral-la' gaqui queëbi'."

³⁹ Ni'r gulazönë'-bi', ati' gulubijë'-bi' ni'l la' yël ga na' rö'gac lba uva, ati' ni' guludöddë'-bi'.

⁴⁰ Ni'r Jesús gnabnë' lequë', gnë':

—Cati' udxinë' bönni' xan la' yël na', ¿nacx gunë' quequë' bönni' huen dxin ni'?

⁴¹ Gulubi'ë didza' bönni' gdau' na', të' Jesús:

—Usnitië' bönni' tua'dö' na', ati' la' yël queë' na' udödë' lu na'quë' yela'quë' bönni' huen dxin, bönni' lu'ë lë' uláz queë' cati' gdxin dza luchibë' lei.

⁴² Ni'r gudxë' lequë' Jesús:

—¿Naru' gatga nulábnili' lë' na' nayúj lu guich la'y ca nac lë' ni? Cni rna:

Guiöj na' gularu'në' bönni' tu'cu'ë zö'ö,

La' guiöj na'z chnac guiöj len zö'ö.

Lëczë' Xanru' benë' ga nac cni

Ati' nac tu le run ga rubániru'.

⁴³ Qui lë' ni na' rëpa' lbi'ili', xlatjli' ga na' rna bë'ë Dios gdua queëli' len gata' quegac bunách lun ca ral-la' gun nu nadel-li' latj ni'.

⁴⁴ Nu gtup lu guiöj ni, la' cuinzi quitsj, ati' chqui' guiöj ni tsajbaga' bönni', uzxúxj lë'.

⁴⁵ Cati' gulayönnë' lë' na' benë' lsaqui' Jesús yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gdau' fariseo, táquibe'inë' bë'ë didza' Jesús ca nac quequë'.

⁴⁶ Gulazú gulabö'ë la'zönë' Jesús, san gládxinë' bunách zian nacuá' ni' le ta'yejlë' naquë' Jesús bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

22

Runë' lsaqui' Jesús ca nac qui lni qui yöl-la' rutság na'

¹ Leyúbl bë'lenë' lequë' didza' Jesús, benë' lsaqui', rnë':

² —Ca gac quegac nup la'yáz ga rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca guc quegac nup bulidzë' bönni' rna bë'ë cati' benë' lni qui dza utság na'bi' bi'i bönni' queë'.

³ Bsölë'ë ni'a në'ë tsajxi'quë' nup na' chnulidzë' lid lni queëbi', san cutu glë'nnë' lidë'.

⁴ Ni'r bsölë'ë yela'quë' ni'a në'ë len gudxë' lequë': "Gul-tsjödxtsca' nup na' chnulidza', guiëli' lequë': Gul-yutsca', chnupá'a la' huagu. Chbudódcda'-ba' yugu' xpëdxa' len yugu' böa' bëdx renni' quia'. Yúgu'të chnupá'a. Gul-dá, soaru' lni queëbi' bi'i quia' utság na'bi'."

⁵ Cutu glunë' lequë' ba la'n bönni' na' yajlidzquë', ati' yjaquë' qui queëquë'. Tuë' yjenë' dxin, len yetúë' gyijë' tsjö'u tsjët'ië'.

⁶ Yela'quë' gulazönë' yugu' ni'a në'ë na', ati' glu'ë dö' quequë' len guludödcde' lequë'.

⁷ Cati' byönnë' lë ni bönni' na' rna bë'ë, gleynë' len bsölë'ë bönni' queë' rjaquë' gdil-l, guludödcdë' bönni' gdödi bunách na', atì' guluquel-lë'ë gui' ladzquë'.

⁸ Ni'r gudxë' yugu' ni'a në'ë bönni' na' rna bë'ë, gnë': "Le nactë chnupá'a qui lni na', san bönni' ni' bulidza' lequë', cutu glaquë' lsaca' djaquë' lni quia'.

⁹ Gul-tseajtsca' gap nac la' nöz len gul-lídž yúgu'të nup tsajxáca'li' ni' lid lni queëbi' bi'i quia' utság na'bi'."

¹⁰ Ni'r gularujë' ni'a në'ë na', zjaquë' gap nac la' nöz, atì' gulutubë' yúgu'të nup ni' yajxáca'quë', yugu' bönni' dxi'a len bönni' tua'dö', atì' ga na' rac lni gdza'r bunách.

¹¹ 'Cati' gyazië' bönni' na' rna bë'ë quië uyúë' nup ni' nudubgac, ni' blé'inë' tu bönni' cutu nacué' lari' dxi'a le bunödžjë' quequë' bönni' nacué' lni na'.

¹² Ni'r gudxë' bönni' na': "Böcha'a, ¿zoatsu' ni len cutu nacué' lari' dxi'a bunödžja' quegac nup nacúa' lni?" Bönni' na' buséyj ru'ë.

¹³ Ni'r gudxë' nup na' tun xchinë' bönni' na' rna bë'ë, gnë': "Gul-guga' ni'a në'ë bönni' ni. Gul-tsajchú'n-në' ni'l ga na' rö' chul. Ni' cödxë' len utíl-l layë'ë, lu yöl-la' ruhui'ni queë'."

¹⁴ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Zian nup nulidza', san nabábž nup la'rögac.

Didza' bë'ë Jesús ca nac le rguizxj lazru'

¹⁵ Ni'r guluzë'ë ni' bönni' gdau' fariseo na', atì' glun xtídza'quë' lunë' ga bi gnë' Jesús quië gac luquíë' Lë'.

¹⁶ Quië lunë' cni, gulasölë'ë ga zoë' Jesús la'quë' bönni' da'quë' lequë' len bönni' da'quë' Herodes, nup na' glë Jesús:

—Bönni' Usëdi, nözitu' ru'u didza' Li' catëž nac len nac gdutë li ca rusëdnu' le naqui queë' Dios, len cutu rui' ladxu'u le ta'ná quiu' bunách, le cutu rbequi xbeynu' bunách ca nac le ta'náz bunách na'.

¹⁷ Gdixjoi' netu'. ¿Nacx runi li? ¿I run bayúdx o cutu run bayúdx quizxj laztu' queë' César, bönni' yödz zi'tu' na' rna bé'inë' rë'u?

¹⁸ Ráquibe'inë' Jesús tē'nnë' lubijë' Lë' didza', atì' gudxë' lequë':

—Lbi'ili, bönni' rulu'z tsahui' cuinli', ¿bizx quië rui'li' didza' le ruzóa neda' ra' gui'a?

¹⁹ Gul-lu'i neda' dumí le rguizxj lazli'.

Ni'r gulului'inë' Lë' tu dumí yödz Roma.

²⁰ Jesús gnabnë' lequë', rnë':

—¿Nuzxa lahui zoa ni, len nuzxa lei zoa lë'i dumí ni?

²¹ Të' Lë':

—Queë' César na'.

Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Gul-quizxjë' César le naqui queë' César, atì' Dios le naqui queë' Dios.

²² Cati' gulayönnë' lë ni, gulubannë' ca nac didza' dxi'a bubí'ë Jesús, atì' guluca'në' Lë', zhuöjctë'.

Ta'nabi yudxnë' Jesús ca ral-la' lubán nup chnatgac

²³ La' dza ni'z guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' saduceo, nup na' ta'ná cutu lubán nup chnatgac, atì' gulanabnë' Jesús,

²⁴ ta'në':

—Bönni' Usëdi, Moisés gnë': "Chqui' gatië' bönni' zoanu ngul queë', len nutu nu bi'i queë' zoabi', ni'r bi'i böchë'ë bönni' na' ral-la' utság ná'lenbi'-nu ngul queë', cui nit di'a dza queë' bönni' bóchi'bi' na'."

²⁵ Gulacua'bi' ga zoatu' gadx bi'i bönni' nac bóchi'cbi'. Bi'i zi'al na' butság ná'lenbi'-nu ngul, atì' gúttëbi'. Le nutu nu bi'i queëbi' zoabi', bi'i buróp na' butság ná'lenbi'-nu ngul uzëb queëbi' bi'i bóchi'bi' na'.

²⁶ Lëzca' cni guc queëbi' bi'i buróp na', lenca' queëbi' bi'i bunn, len la' tuz ca guc quecbi' igádxtebi', glatbi' yúgu'tëbi'.

²⁷ Ga budxtë gutnu ca' ngul na'.

²⁸ Cati' gdxin dza lubán nup chnatgac, ¿núzخالbi' bi'i gadx ni' gáquinu queëbi' ngul na', le gulutság ná'lenbi'-nu ngul na' yúgu'tëbi'?

²⁹ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Nachíxitsquili' lbi'ili' le curéjni'li' le nayúj lu guich la'y, len le cunúnbë'li' yöl-la' huac queë' Dios.

³⁰ Cati' gdxin dza lubán nup chnatgac, cutur gac yöl-la' rzoalen ngul, len cutu lutság na'quë', san lacquë' ca nacquë' gbaz la'y queë' Dios nacué yehua' yubá.

³¹ Ca na' ral-la' lubán nup chnatgac, ¿naru' cu nulábinili' lë na' gudxczë' lbi'ili' Dios?

³² Cni gnë': "Neda' naca' Dios queë' Abraham len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob." Dios na' cutu naquë' Dios quegac nup natgac tsaz, san naquë' Dios quequë' bönni' ni nabanquë' zal-la' glatië'.

³³ Cati' gulayöni didza' ni bunách nacué' ni', gulubannë' ca nac lë na' rusëdnë' lequë' Jesús.

Zxba queë' Dios le nac blau

³⁴ Cati' gláquibe'inë' bönni' gdau' fariseo ca benë' Jesús, buseyjë' rú'aque' bönni' gdau' saduceo, ni'r guludubë' yúgu'të'.

³⁵ Tuë' bönni' nutsë'ë ladjquë' len nazëdë' zxba queë' Moisés, gu'nnë' si' bë'ë Jesús.

³⁶ Qui lë ni na' gnabnë' Jesús, rnë':

—Bönni' Usëdi, ¿bizxal zxba queë' Dios nac blau?

³⁷ Jesús rë' lë':

—Gdxi'inu' Xanu' Dios gdu ladxu'u, len gdu icj ládi'da'u, lenca' len gdu yöl-la' rejni'i quiu'.

³⁸ Zxba ni nac blau len nactër zxön.

³⁹ Zxba na' nac buróp, la' tuz ca nac, len cni rna: "Gdxi'inu' böchi' lza'u ca nadxí'i cuinu'."

⁴⁰ Chop zxba ni nac ga zön yúgu'të le rna bë' zxba queë' Dios, len yúgu'të le gulusëdnë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

¿Nuzxa zxi'n naquë' Cristo?

⁴¹ Tsal ni' nacué tsazxón bönni' gdau' fariseo na', Jesús gnabnë' lequë',

⁴² rnë':

—¿Nacx runi lbi'ili' queë' Bönni' na' lë' Cristo? ¿Nuzxa zxi'n naquë'?

Gulubi'ë didza', ta'në':

—Zxi'n xsoë' David naquë'.

⁴³ Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Bizx quië na' lëczë' David bulidzë' Lë', gnë': "Xana"? Cni gnë' cati' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios Bö' La'y, gnë':

⁴⁴ Xanru' Dios gudxë' Xana':

"Grö' cuít lë'a yubél,

Cati' gunra' ga luzechu zxibgac lau' nup cuta'le'i Li' dxi'a."

⁴⁵ Chqui' David na' rnë' queë' naquë' Xanë', ¿nacxcz nac, rnali' naquë' zxi'n xsoë' David?

⁴⁶ Nutu nu guc ubi'i didza', ati' ga gzu lau dza na', nutur nu burugui bi gnabi Lë'.

23

Jesús ruquíë' yugu' bönni' gdau'

¹ Ni'r Jesús bë'lenë' bunách nacué' ni' len yugu' bönni' uséd queë' didza'.

² Rë' lequë':

—Nuhuazquë' xlatjë' Moisés, tu'sëdnë' bunách yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi.

³ Qui lë ni na', gul-gún yúgu'të le lë' lbi'ili', san cutu gunli' lbi'ili' ca na' tunë' lequë', le tu le ta'në' len yetú le tunë'.

⁴ Le ta'ná bé'inë' bunách nac ca tu yua' zi'i le cusaqui' nu gua', ati' tu'gu'ë lei yen zxichjgac bunách, san lequë' cutu të'nnë' lustrá'lenquë' lei, clëg len tuz xbönni' na'quë'.

⁵ Yúgu'të le tunë', tunë' quië la'le'i lequë' bunách, le tunë' zxön le túguë'ë yen na'quë' len ra' xgaquë' ga na' nuzujquë' tu le nayúj lu guich la'y, len tu'tunnë' luzx lari' nácuquë'.

⁶ Të'nnë' la'bö'ë ga nac latj blau ga na' tu'dubë' tahuë', lenca' ga na' nac latj blau lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios.

⁷ Lëzca' cni, të'nnë' lugáp lequë' didza' ba zxön bunách gap nac laugac bunách, len të'nnë' lë lequë': "Padiux, bönni' usëdi."

⁸ 'San lbi'ili', cutu ral-la' gunli' ga nu guië lbi'ili': "Bönni' usëdi", le zoa tuz Nu nac Bönni' Usëdi queëli', neda', Cristo, ati' yúgu'tëli' nacli' bóchi'li' tuli' yetuli'.

⁹ Nutu nu guiëli' luyú ni, cu gnali': "Xuz", le zoa tuz Nu nac Xuzli', zoë' yehua' yubá.

¹⁰ Cutu gunli' ga nu guië lbi'ili': "Xan", le zoa tuz Nu nac Xanli', neda', Cristo.

¹¹ Nu nutsa' ladjli' nu run xchinli' yezíca'rli', nu ni gactër blau ga zoali'.

¹² Chqui' nu uzóa cuini latj blau, ca'z ugá'n nu na', san nu nac nöxj ladxi', gac blau.

¹³ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Ruzága'li' nöz zjaclen bunách la'dxín ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá. La' lbi'izli' cutu saqui' tsazli', len cutu rui'li' latj la'yáz nup të'ni la'yáz.

¹⁴ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Rguali' lidxcnu ngul uzëbdau', len quië ulu'z tsahui' cuinli', xtsey rulidzli'-në' Dios. Qui lë ni na', zxöntër le grugu queëli' saca' qui'li'.

¹⁵ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Rdödlí' gdu lu nis zxön len gdu yödzyú ni quië gunli' ga tsej ladxë'ë Dios tsazxón len lbi'ili' tu bönni', len cati' ni' chgzxáqui'li'-në', runli' ga nabága'rë' zxguia' ca lbi'ili', tsajtsu'ë lu gui' gabíl.

¹⁶ 'Bica' bayechi' lbi'ili'. Nachúl lauli' ati' ré'nili' ului'ili' nöz bunách. Cni nac queëli' le rnali': "Chqui' bi rzi' lu në'ë bönni', rneynë' gdau', cutu run bayúdx, san chqui' gneynë' oro dzö' gdau', bayúdx gun."

¹⁷ Lbi'ili', bönni' lau chul len cuta'yejni'i. ¿Bizxal nacr blau? ¿Naru' oro na' o gdau' le run la'y oro na'?

¹⁸ Lëzca' cni rnali': "Chqui' gneynë' bcugu la'y bönni', cutu gun bayúdx, san chqui' gneynë' gun zxoa lahui, bayúdx gun."

¹⁹ Lbi'ili', nazidli' len nachúl lauli'. ¿Bizxal nacr blau? ¿Naru' gun zxoa lahuiz o bcugu la'y na' run la'y gun na'?

²⁰ Qui lë ni na', chqui' rneynë' bcugu la'y bönni', rneynë' lei lenca' yúgu'të le dë lahuiz.

²¹ Lëzca' cni, chqui' rneynë' gdau' bönni', rneynë' lei lenca' Dios, nunczë' xlatjë' ni'.

²² Lëzca' cni, chqui' rneynë' yehua' yubá bönni', rneynë' latj ga rë'ë rna bë'ë Dios, lenca' Lëczë' Dios rë'ë ni'.

²³ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Cni nac queëli' le rguizxjli' qui gdau' tu cuia tsa tu chi cuia le rzi'li' qui xhueaj len qui guixi' anís len qui comino la' huagu, san ruca'nli' le nacr blau le rna bë' zxba queë' Dios, cutu runli' le nac tsahui', len cutu ruhuechi' ladxli' lza'li', len cutu réjlë'li'-në' Dios. Yugu' lë ni run bayúdx gunli' len lëz cutu uca'nli' yezica' lë na' runli', rguizxjli' qui gdau'.

²⁴ Lbi'ili', nachúl lauli' len ré'nili' ului'ili' nöz bunách. Ca na' runli' nac ca rudödlí' bdzadzau' le ri'jli', rubíjgacli'-ba' bó'yudau', san ri'jli'-ba' böa' ta'bíë'-ba' bönni'.

²⁵ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Nacli' ca zxíga'dau' rí'ijili' len yö'ön ráhuili'. Rguibli' le nua' cuit lë'i, san icj ládxidau'li' nadzë'ir yugu' le rbanli' len yugu' le cunác tsahui' runli'.

²⁶ Lbi'ili', bönni' gdau' fariseo lau chul. Zi'al gul-quib le nua' lu zxíga'dau' len lu yö'ön, gacli' dxi'a lu icj ládxidau'li', quië gacli' ca' dxi'a cuit lë'li'.

²⁷ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi, lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Cni nac queëli' le nacli' ca yeru ba quegac nup chnatgac, le nacgac chguichdau'z cuit lë'i, len le nactë lach nala'gac, san nadzë'igac dxit quegac nup chnatgac lenca' yúgu'të le zgut.

²⁸ Lëzca' cni nacli' lbi'ili'. Le nactë lahuiz rulu' cuinli' tsahui' laugac bunách, san icj ládxidau'li' nadzë'iz yugu' le rulu'z tsahui' cuini, len le cunác runli'.

²⁹ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Ruchisli' lguitj qui ba gap nagáchi'que' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, len rui'li' lguitj gap nagáchi'gac bunách tsahui'.

³⁰ Lëzca' cni rnali': "La'naru' zoatu' dza ni'të cati' gulacu'ë xuz xtau'tu', cutu guntu' lequë' tsazxón cati' guludödcdë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios."

³¹ Le rnali' cni, la' lbi'izli' runli' lna' lau nacli' zxi'n xsoagac nup ni' guludödi bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

³² Cni nac, gdu ruspaga' cuinli' zxguia' na' gulabaguë'ë xuz xtau'li'.

³³ 'Lbi'ili', nacli' ca yugu' bël snia' len di'a dza quegac bël snia'. ¿Nacxcz ulali' lu le usaca' zi' lbi'ili' lu gui' gabí?

³⁴ Qui lë ni na', neda' gsöla'a queëli' bönni' lu'ë didza' uláz queë' Dios, lenca' bönni' ta'yejni'i, len yugu' bönni' usëdi. Yugu' bönni' ni, la'quë' gdódili', len yela'quë' uda'li' lë'i yag cruz, len yela'quë' quinli' gap nac lu yu'u ga rudubli' rusëdli' queë' Dios, len ulagli' lequë' tu yetú yöd.

³⁵ Cni gac, gbága'li' lbi'ili' zxguia' qui yúgu'të rön quequë' bönni' tsahui' le glalj luyú, ga gdel-la' nu budödi Abel, bönni' tsahui', ga rdxintë nup guludödi Zacarías, zxi'në' Berequías, bönni' na' budódili'-në' gatsj lahui'l ga dë gdau' len ga dë bcugu la'y ga na' tu'zégui'quë'-ba' lahuë' Dios böa' bëdxau'.

³⁶ Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të lë ni la'baga' bunách nacué' dza ni zoaru' na'a.

Jesús rbödxë' ni'a qui yödz Jerusalén

³⁷ Lëzca' cni gnë' Jesús:

—Jerusalén, Jerusalén, lbi'ili' na' rudódigacli'-në' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios len ruládxigac'li' guiöj nup nasölë'ë queëli' Dios. Zian lzu gu'nda' utuba' lbi'ili' quia', ca runba' yjöd, rutubba' zxan xilba' zxi'nba'dau', san cutu gú'nili'.

³⁸ Gul-yutsca', ca'z ugá'n yu'u lidxli'.

³⁹ Cni gac, le rëpa' lbi'ili', na'a su lau cutur glé'ili' neda' cati' gnarli': "La'y naquë' bönni' na' zë'ë uláz queë' Xanru'."

24

Rguíxjö'ë Jesús ca zi'a luquindjé' gdau'

¹ Brujë' nchil gdau' Jesús, len tsal ni' ruzé'ë ni', gulabiguë'ë ga zoë' bönni' uséd queë', ati' gulului'inë' Lë' ca nacgac zö'ö nagu'ugac li'aj gdau'.

² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Rlë'itsali' yúgu'të lë ni? Le nactë rëpa' lbi'ili', cutu ca' ugá'n ni guiöj nabaga' lzë'i, le cugguíndj.

Le lac bë' chzoa gdxin dza udx qui yödzlyú

³ Cati' ni' rō'ë Jesús ga nac lu Gui'a Ga Rō'gac Yag Olivo, guladxinē' bōnni' uséd queë' ga na' zoë' queëzē', len tē' Lē':

—Gdixjōi' netu', ¿batx lac lē ni, len bizxa gac bē' dza huödu' len dza udx qui yödzyú ni?

⁴ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rē' lequē':

—Gul-yú qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili'

⁵ le djaquē' zian bōnni', si' laquē' ca lea' neda'. La'nē' nacque' Cristo, len la'zī' yé'inē' bunách zian.

⁶ Huayōnili' rac gdil-l len le rui' didza' qui gdil-l, san cutu guni lbi'ili' baníg, le ral-la' lac yúgu'tē lē ni, le cutu rdxini dza udx cati' lacr lē ni.

⁷ Til-l tu yödz len yetú yödz, ati' tu ga nu rna bē' len yetú ga nu rna bē'. Latsj guidzhuē' zxön len gac gbin, ati' zian latj sa' rtit.

⁸ Yúgu'tē lē ni nacgac le la'zú lau yugu' le la'zaca' la'guí'i bunách.

⁹ Ni'r ludód lbi'ili' bunách lu na' nu usaca' zi' lbi'ili'. Luzóa lbi'ili' tsla'l' yúgu'tē bunách le da'li' neda', len ludöddē' la'li' lbi'ili'.

¹⁰ Cati' gac cni, gac chop ládxi'gac zian bunách, lucá'n neda', len udód tu yetú lzē'i, len tu yetú uzóa lzē'i tsla'l'.

¹¹ Ni'r luluí' laquē' zian bōnni' ta'zī' yē'ë, luluí' cuinquē' ca bōnni' tu'ë didza' uláz queë' Dios, len la'zī' yé'inē' zian bunách.

¹² Szxōni lua' dō' bunách, ati' qui lē ni na' cutur la'dxí'i böchi' lza'gac.

¹³ Nu gaqui tsaz queë' Dios ga gdxintē dza udx, nu ni ulá.

¹⁴ Gdu yödzyú gac lban qui didza' dxi'a ca rna bē'ë Dios quië gac lna' lau qui laugac yúgu'tē bunách gza'a, ati' ni'r gdxin dza udx.

¹⁵⁻¹⁶ Nu uláb lē ni ral-la' uzejni'i ladxi'. Gnē' Daniel, bōnni' bē'ë didza' uláz queë' Dios, gnē': "Tsaz latj la'y queë' Dios le curlé'inē' Dios dxi'a, lē na' rusnít." Cati' glé'ili' gac cni, ni'r nup nacuá' luyú Judea ral-la' tsajzxundjgac zaca' guí'adau'.

¹⁷ Nu dxia cju'ul cutu gal-la' huötj tsajxí' bi dē qui lu yu'u, san ral-la' gzxundjtē.

¹⁸ Nu zoa ladj guixi', cutu gal-la' huöj tsajxí' lari' qui.

¹⁹ Bica' bayechi' ngul zi'a luzoanu bi'idau' quecnu, lenca' ngul ni' tu'gádxinu-bi' bi'idau' quecnu cati' gdxin dza ni'.

²⁰ Gul-lidzē' Dios gnábili'-nē' cui gdxin dza ni' gzxundjli' cati' rac beo' ziaq o cati' nac dza la'y,

²¹ le la'zaca' la'guí'itēr bunách dza ni' ca gulazaca' gulaguí'i bunách dza ni'tē cati' zi'a guta' grō' yödzyú, ga rdxintē na'a dza, len clēg dza zi'a za' cutu la'zaca' la'guí'i cni.

²² Cati' gdxin dza ni', chqui' Dios cutu cuequi lahuē' quequē', nutu nu ulá, san cuequi lahuē' quequē' dza ni', gáclenē' nup gröczē' Lē'.

²³ Ni'r cutu tséjlē'li' chqui' nu gdxin queëli', len guië lbi'ili': "Gul-yutsca', ni zoë' Cristo", o gna: "Ni' zoë'."

²⁴ Luluí' laquē' zian bōnni' ta'zī' yē'ë, la'nē' nacque' Cristo, o la'nē' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Lunē' le lac bē' len le lun ga lubani bunách, ati' la'zī' yé'inē' nup gröczē' Dios chqui' huala'záqui'nē'.

²⁵ Gul-yutsca', chgudxcza' lbi'ili' yúgu'tē lē ni zí'atēl ca zi'a lac.

²⁶ Qui lē ni na', cutu grujli' chqui' la'dxín queëli' nup lē lbi'ili': "Gul-yutsca', ni' zoë' Cristo lu latj ca'z." Lēzca' cni, cutu tséjlē'li' chqui' la'ná: "Gul-yutsca', lu yu'u zoë'."

²⁷ Ca na' rac cati' ryēp yös ga rlen gbidz, len ruzení' ga rbia gbidz, lēzca' cni gac cati' huöda' neda', Bōnni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách.

²⁸ Lactē cni, ca na' ta'ná bunách: "Gátitēz ga dē tu le nat, ni' ludubczba' bëchláb."

Ca gac cati' huödē' Bōnni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách

²⁹ Gnē' ca' Jesús:

—Töd yugu' dza ni' cati' la'zaca' la'guí'i cni bunách, gchul gbidz, ati' beo' cutu gunn yení' qui. La'guindjba' bôlj luzxbá, ati' la'zxíz le nala'gac luzxbá dē yöl-la' huac quegac.

³⁰ Ni'r gla' lahui luzxbá le gac bē' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách, ati' la'bódx yechi' yúgu'tē bunách yödzyú ni, cati' la'le'i neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách, zuzá'a lu böaj luzxbá, dē lu na'a yöl-la' uná bē' zxön len yöl-la' yení'.

³¹ Ni'r gsóla'gaca'-nē' gbaz la'y quia'. Lucödxē' zidzj trompeta, ati' lutubē' nup nabó'a quia', nacuá' gdap la'tē yödzyú len yúgu'tē latj zcan luzxbá.

³² 'Gul-zejni'i lādxi'li' le rusēdi lbi'ili' le rac qui yag higo. Cati' ta'lén zzuza' nē'i huē'ndau' len chrubía xlagui' yuldau', nózili' chzoa gdxin dza gba.

³³ Lēzca' cni, cati' glé'ili' tac yúgu'tē lē ni, gnózili' chzoa gdxin dza udx na' len chrdzag lahui.

³⁴ Le nactē rēpa' lbi'ili', yúgu'tē lē ni lac zí'atēl ca lat bunách nacuá' dza ni'.

³⁵ Huadód quegac luzxbá len luyú ni, san yugu' xtidza'a cutu la'dód ca'z.

³⁶ 'Cati' gdxin dza ni' nutu nu nözi. Cutu nözcnē' gbaz la'y queē' Dios nacu'ē yehua' yubá len cutu nözda' neda', Zxi'nē' Dios, san tuzē' Dios Xuz nöznē'.

³⁷ 'Ca na' guc dza ni' cati' ni' zoē' Noé, lēzca' cni gac cati' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách.

³⁸ Yugu' dza ni' zí'atēl ca zi'a gdxin nis guiöj le busnít yödzyú, gli'j glahuē', gulutság na'quē' len guludödē' zxi'nquē' lu yöl-la' rutság na' ga bdxintē dza gyaziē' Noé lē'i barco zxön ni' benē',

³⁹ len cutu gláquibe'inē' cati' bdxintē nis guiöj le busnít yödzyú ati' gulanitiē' yúgu'tē'. Lēzca' cni gac cati' zi'a huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách, nutu nu gáquibe'i.

⁴⁰ Dza huöda' la'cu'ē chopē' bönni' ladj guixi'. Tuē' uchē'a-nē' quia' ati' yetué' uca'na'-nē'.

⁴¹ La'cua'nu chopnu ngul nacula'nu huētu. Tunu uchē'a-nu quia', ati' yetunu uca'na'-nu.

⁴² 'Gul-spán lādxi'li' le cutu nózili' bizxa dza huöda' neda', Xanli'.

⁴³ Na'a, gul-tsejni'i lē ni. La'naru' nöznē' xan yu'u bizxa dza guidē' gban, huané'ē yēl len cutu gu'ē latj nu quidj zö'ö quiē cuan le dzö' lidxē'.

⁴⁴ Qui lē ni na', gul-spán lādxi'li' ca' lbi'ili', le huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách, tu dza cutu nuzóa icjli'.

Bönni' huen dxin gdu len bönni' huen dxin cunaquē' gdu

⁴⁵ Gnē' ca' Jesús:

—¿Nuzxa caz bönni' huen dxin naquē' gdu len réjni'nē', bönni' huen dxin na', xanē' cu'ē lu nē'ē bunách nacuá' lidxē' quiē gu'ē le lágugac cati' gdxin dza?

⁴⁶ Bica' ba bönni' huen dxin na' naquē' gdu, bönni' na', cati' udxinē' xanē', duxaquē' lē' cni runē' le nudödē' xanē' lu nē'ē.

⁴⁷ Le nactē rēpa' lbi'ili', yúgu'tē le dē queē' xanē', udödē' lu nē'ē bönni' huen dxin na' runē' cni.

⁴⁸ Chqui' huöaquē' huia'dö' bönni' huen dxin queē' len sa' ladxē'ē, gnē': "Huadzeynē' xana', cutu huödtē",

⁴⁹ len chqui' su lahuē' gundē' zi' bönni' túnlenē' lē' tsazxön dxin, len su lahuē' ca' gui'j gágulenē' nup ta'zudxi,

⁵⁰ ni'r huödē' xanē' bönni' huen dxin na' tu dza cati' cuzóē' rbözē' o tu yēl cutu ráquinē'.

⁵¹ Ni'r xanē' na' usaca' zi'tsquē' bönni' huen dxin na' len gunē' ga gac queē' ca na' ral-la' gac quegac nup tu'luí'z tsahui' cuingac. Ni'r cödx yechē'ē len utíl-l layē'ē.

25

Runē' lsaqui' Jesús ca nac quechi' chibi' bi'i ngul ra'bandau'

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Ca gac quegac nup ral-la' la'yáz ga rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca guc quecbi' chibi' bi'i ngul ra'bandau'. Gulazi'bi' le nua'gac gui' quecbi', ati' gularujbi' tsajtsagcbi' bönni' utság në'ë.

² Gáyubi' nacchi' bi'i cuta'yejni'i san yegáyubi' nasína'chi'.

³ Gulazi'bi' le nua'gac gui' quecbi' bi'i ngul cuta'yejni'i na' san cutu glua'bi' yelati' za regui.

⁴ Glua'bi' za regui lu böga'dau' quecbi' bi'i sina' na' len le nua'gac gui' quecbi'.

⁵ Le gdzeynë' bönni' utság në'ë, gdöd yël laucbi' len glástëbi'.

⁶ Cati' bdxin gdu ladxi' yël, byön chi'i nu rnë zidzj, rna: “Chzë'ë bönni' utság në'ë. Gul-rúj tsajtsagli'-në'.”

⁷ Ni'r gulayasbi' yúgu'tëbi' bi'i ngul na', ati' gulupa'bi' le nua'gac gui' quecbi'.

⁸ Glui'bi' didza' bi'i cuta'yejni'i na', glëbi' yugu' bi'i sina' na': “Gul-gúnn queëtu' láti'dau' za regui queëli' le tu'úl le nua'gac gui' queëtu' ni.”

⁹ Gulubi'ibi' didza' bi'i sina' na', gulanabi': “Cutu gac, le cutu bi ugá'n queëtu' len queëli'. Gul-tsejtsca' ga rda'u za regui, tsj'óuli' queëli'.”

¹⁰ Tsal ni' zjacbi' zajxi'cbi' lei, bdxinë' bönni' utság në'ë. Gulayázlentëbi' lë' ga na' rac lni qui utság na' bi'i na' nacua'bi' sina' ta'bözbi' lë', ati' la' gyeyjtë yu'u.

¹¹ Gdöd ni' guladxinbi' ni' yezíca'rbi' bi'i ngul ra'bandau' na', ati' gululidzbi'-në', gulanabi': “Xan, Xan, bsalj queëtu'.”

¹² Lë' bubi'ë didza', rnë': “Le nactë rëpa' lbi'ili', cutu núnbë'a lbi'ili'.”

¹³ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Gul-spán ládi'li', le cutu nózili' bizxa dza o bizxa yël huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

Runë' lsaqui' Jesús ca nac qui dumí zaca'

¹⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Ca gun Nu na' rna bë' yehua' yubá nac ca benë' tu bönni', chzoa tsijë' zi'tu'. Bulidzë' yugu' bönni' huen dxin queë' len glu'ë lu na'quë' yugu' le dë queë'.

¹⁵ Tuë' bönni' huen dxin na', glu'ë lu në'ë gayu' dumí zaca', len yetúë' glu'ë lu në'ë chop dumí zaca'. Yetúë' glu'ë ca' lu në'ë tu dumí zaca'. Tu tuë' glu'ë lu na'quë' tsca hueaj le la'záqui'në'. Ni'r la' gza'atë' ga nac zi'tu'.

¹⁶ Gyijë' bönni' huen dxin na' gzxi'ë gayu' dumí zaca' na', len yajtíjlenë' lei yegayu' dumí zaca'.

¹⁷ Lëzca' cni, bönni' na' gzxi'ë chop dumí na', yajtíjlenë' lei yechóp ca'.

¹⁸ Bönni' na' gzxi'ë tu dumí gyijë' len yajchö'në' lu yu, ati' lu yu ni' bucachë'ë dumí queë' xanë'.

¹⁹ Cati' chgdzey, budxinë' xanquë' bönni' huen dxin na', ati' bugá'nlenë' lequë' tsahui'.

²⁰ Ga gzu lau bdxintë' bönni' na' gzxi'ë gayu' dumí zaca' na', len zunu'ë yegayu' dumí ca', ati' rë' xanë': “Xan, gayu' dumí glu'u lu na'a. Ni dë yegayu' dumí ca' yajtíjlëna' lei.”

²¹ Xanë' na' rë' lë': “Nac dxi'a. Nacu' huen dxin gdu. Tsáhui'dau' benu' cati' ni dë lu na'u láti'dau'z. Na'a szxónitër cu'a lu na'u. Gyaz ga zoa', udzíjilennu' neda'.”

²² Gdöd ni' bdxinë' ca' bönni' huen dxin na' gzxi'ë chop dumí zaca', rnë': “Xan, chop dumí glu'u lu na'a. Ni dë yechóp dumí ca' yajtíjlëna' lei.”

²³ Ni'r xanë' na' rë' lë': “Nac dxi'a. Nacu' huen dxin gdu. Tsáhui'dau' benu' cati' ni dë lu na'u láti'dau'z. Na'a, szxónitër cu'a lu na'u. Gyaz ga zoa', udzíjilennu' neda'.”

²⁴ Ni'r cati' bdxinë' bönni' huen dxin na' gzxi'ë tu dumí zaca' na', rnë': “Xan, nözda' nacu' bönni' bizxj, le rlapu' ga cutu guzu', len rutubu' ga cutu bchilju'.

²⁵ Qui lë' ni na' gúdxida' li', ati' gyija', yajcacha'a dumí quiu' lu yu. Ni dë na'a le naqui quiu'.”

²⁶ Ni'r bubi'ë didza' xanë', rë' lë': "Nacu' huen dxin cunác tsahui' len zxhuëd. Nözcnu' rlapa' ga cutu guza' len rutuba' ga cutu bchilja'.

²⁷ Qui lë ni na', dxi'ar gac quiu' la'naru' bunödzu' dumí quia' lu na'quë' bönni' lugunë' lei dxin, la'guíljenë' lei yelati', quië cati' huöda' neda', uzi'a le naqui quia' len icji ca'."

²⁸ Ni'r xanë' na' gudxë' nup nacué' ni': "Gul-cúa dumí na' dë lu në'ë bönni' ni, len gul-cú'u lu në'ë bönni' na' dë queë' chi dumí."

²⁹ Núti'tëz nu rugún dxi'a dxin le dë qui, zoa nu unödzy queë' yelati', ati' gata' queë' szxöni, san nu na' cutu rugún dxi'a dxin le dë qui, la'z dui le dë qui gdua.

³⁰ Na'a, bönni' huen dxin cunác tsahui' ni, gul-tsajchú'n-në' ni'l ga nac chul. Ni' cödx yechë'ë len utíl-l layë'ë.

Cristo cuequi xbeynë' bunách

³¹ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' ni' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, duná bë'a, ati' dzagquë' neda' yúgu'të gbaz la'y quia', ni'r cö'a latj tsahui' quia', ga na' cuequi xbeyda' bunách.

³² Ludúb dëra lahua' neda' bunách yödzyú ni, ati' ucu'a lequë' tsla'a hueaj ca runë' bönni' uyú bö'cu' zxila', rucu'ë-ba' tsla'a hueajba' yugu' chivo len yugu' bö'cu' zxila'.

³³ Yugu' bö'cu' zxila' na' ucu'ë-ba' cuit lë'ë yubél, ati' yugu' chivo na' ucu'ë-ba' cuit lë'ë yögl.

³⁴ Ni'r, neda', bönni' uná bë', gyëpa' nup nacué' cuit lë'a yubél, gnia': "Gul-dá ga zoa', lbi'ili' bubijë' lbi'ili' quizi queë' Xuza'. Naqui queëli' latj ga na' rna bë'ë, lë na' bupë'ë queëli' dza ni'të cati' ni' benë' yödzyú.

³⁵ Cni naqui queëli' le gduna', ati' bennli' le gdahua'. Gbidxa' nis, ati' bennli' le gu'a. Guca' ca bönni' rda zi'tu', ati' glu'li' neda' lidxli'.

³⁶ Byadzj le gacua', ati' bugáculi' neda' le ráculi'. Güi'ida', ati' duyuli' neda'. Gyu'a lidx guia, ati' duyuli' neda'."

³⁷ Ni'r lubi'ë didza' bönni' tsahui' na', lë' neda': "Xan, ¿batx blé'itu' Li' gdunu' ati' bugágutu' Li'? ¿Batx gbidxu' ati' benntu' le gu'u?

³⁸ ¿Batx blé'itu' Li' gdau' zi'tu' ati' glu'tu' Li' lidxtu'? ¿Batx byadzj le gacu' ati' bugácutu' Li' le rácutu'?

³⁹ ¿Batx blé'itu' Li' güi'inu' o gyu'u lidx guia ati' duyutu' Li'?"

⁴⁰ Ubi'a didza' neda', bönni' uná bë', gyëpa' lequë': "Le nactë rëpa' lbi'ili', le benli' cni queë' nu bönni' bócha'adau' ni, zal-la' naquë' bönni' ca'z, quia' néda'cza' benli' ca'."

⁴¹ 'Ni'r gyëpa' nup nacué' cuit lë'a yögl, gnia': "Gul-cuít ga zoa', lbi'ili' na' nabága'li' zxguia', tsajtsazli' lu gui' cutu ul, lë na' bupë'ë Dios qui tu' xöhui' len quegac gbaz da'gac lei.

⁴² Cni gac queëli' le gduna', ati' cutu bennli' le gahua'. Gbidxa' nis, ati' cutu bennli' le gui'ja'.

⁴³ Guca' ca bönni' rda zi'tu', ati' cutu glu'li' neda' lidxli'. Byadzj le gacua', ati' cutu bugáculi' neda' le ráculi'. Güi'ida' lenca' gyu'a lidx guia, ati' cutu duyuli' neda'."

⁴⁴ Ni'r la'ná ca' nup na', lë neda': "Xan, ¿batx blé'itu' Li' gdunu', o gbidxu', o gucu' ca bönni' rda zi'tu', o byadzj le gacu', o güi'inu', o gyu'u lidx guia, ati' cutu güclentu' Li'?"

⁴⁵ Ni'r ubi'a didza' neda', bönni' uná bë', gyëpa' lequë': "Le nactë rëpa' lbi'ili', le cutu bi benli' qui tu nu nutsa' ladj nup nacué' ni, zal-la' nac ca'z nu na', cutu bi benli' quia' neda'."

⁴⁶ Ni'r bunách tua'dö' na' la' tsajtsázgactë ga ni' la'zaca' la'gui'itecz, san bunách tsahui' ni' gata' yöl-la' na'bán gdu quegac.

26

Tun xtídza'quë' bönni' gdau' la'zönë' Jesús

¹ Cati' budx bë'ë yugu' didza' ni Jesús, gudxë' yugu' bönni' uséd queë',

² rnë':

—Nőziczli' yechóp dza gdxin Lni Pascua, ati' dza na' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ludödë' neda' lu na'gac nup ludá' neda' lë'i yag cruz.

³ Ni'r guladxinë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi len bönni' gul tu'zéjni'në' bunách judío, guludubë' ga nac lö'a lidx bxuz blau, lë' Caifás.

⁴ Ni' glun xtídza'quë' la'zönë' Jesús, lu yöl-la' rzi' yë' quequë', quië ludödë' Lë'.

⁵ Ta'në':

—Cutu gunru' lë ni dza lni, qui nadxi lun rusbó bunách.

Ngul rgu'nu le rla' zxix icjë' Jesús

⁶ Cati' ni' zoë Jesús lu yödz Betania lu yu'u lidxë' Simón, bönni' na' güi'inë' huë' nudzu' ruzöd,

⁷ bdxinnu cúdzu'lë' Jesús tu ngul, nua'nu tu böga'dau' náquini guiöj zaca', len yudz tu le rla' zxix le zaca' szxöni, ati' glu'nu lei icjë' Jesús cati' ni' rö'ë rahuë'.

⁸ Cati' gulalë'inë' lë ni bönni' uséd queë' Jesús, gulaleynë', ta'në':

—¿Bizx quië raqui ditj lë ni?

⁹ Guc nu guti' lë ni len si' dumí zian quië gáclenru' bunách yechi'.

¹⁰ Cati' byönnë' lë ni Jesús, rë' lequë':

—¿Bizx quië rnëli' queënu ngul ni? Dxi'a nac le bennu quia'.

¹¹ La'cuá'lentecz lbi'ili' bunách yechi', san neda' cutu ugá'nlentecza' libi'li'.

¹² Le bennu ngul ni, glu'nu neda' le rla' zxix ni, nac le rupa'nu neda' quië dza ggacha'a yeru ba.

¹³ Le nactë rëpa' lbi'ili', gátitëz yödzlyú ga gac lban qui didza' dxi'a ni, lëzca' la'guixjö' bunách le bennu quia' ngul ni quië nu tsajnéy lënu.

Rzi' lu në'ë Judas udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ta'ná bë'ë

¹⁴ Ni'r gyijë' ga na' nacu'ë bxuz uná bë' Judas Iscariote, bönni' dzaguë' chinnuë' na' da'quë' Jesús,

¹⁵ len gudxë' lequë':

—¿Bizxa gunnli' quia' chqui' neda' udöda'-në' Jesús lu na'li'?

Gulugá'nlenë' lë' tsahui' lu'ë lë' chi uruá' dumí plata.

¹⁶ Ni'r gzu lahuë' Judas na' rzu rbö'ë udödë' Jesús lu na'quë'.

Le ráguru' rusá' ládxi'ru' ca gutië' Xanru'

¹⁷ Cati' nac dza rzu lau lni quequë' bönni' judío cati' tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i, gulabiguë' ga zoë Jesús bönni' uséd queë' len të' Lë':

—¿Gazx rë'nnu' tsajpa'tu' queëru' gáguru'-ba' bö'cu' zxíla'dau' dzö' Lni Pascua?

¹⁸ Jesús rë' lequë':

—Gul-tseajtsca' yödz ni' ga na' zoë' tu bönni' len gul-guië'ë: "Bönni' rusëdnë' netu' rnë': Chza' gal-la' dza quia'. Lu yu'u lidxu' gágulengaca'-në' bönni' uséd quia' bö'cu' zxíla'dau' dzö' Lni Pascua."

¹⁹ Ni'r glunë' bönni' uséd queë' ca na' gna bé'inë' lequë' Jesús, ati' gulupë'ë ni' le lahuë' dzö' Lni Pascua.

²⁰ Cati' chgdzö' dza na', Jesús gró'lenë' idxínnutë' bönni' uséd queë' tahuë'.

²¹ Tsal ni' tahuë', Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', tu nu nutsa' ladjli' ni udód neda'.

²² Ni'r guluhui'ni ládxi'quë', len gulanabnë' Jesús tu tuzë', ta'në':

—Xan, ¿naru' neda'?

²³ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Bönni' ni rnë' në'ë tsazxón len na'a lu yö'ön, bönni' ni udödë' neda'.

²⁴ Le nactë neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, huayija' ga gatia' ca na' nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac quia', san bica' bayechi' nu na' udód neda' gatia'. Dxi'ar gac queë' bönni' na' la' cuguljë'.

²⁵ Ni'r bubi'ë didza' Judas, bönni' na' udödë' Jesús, rnë':

—Bönni' Usëdi, ¿naru' neda'?

Jesús rë' lë':

—Ja, li' na'.

²⁶ Tsal ni' tahuë', gdel-lë'ë yöt xtil Jesús len gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzzuxxjë' lei len bunödzjë' quequë' bönni' uséd queë', rnë':

—Gul-sí', gul-gagu. Lë ni le nayá' nabana'. Ca bena' qui yöt xtil ni ruluí' ca gac qui gdu ca nayá' nabana'.

²⁷ Gdel-lë'ë ca' tu zxíga'dau' len gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r bunödzjë' ca' quequë', rnë':

—Gul-gui'aj yúgu'tëli'.

²⁸ Lë ni ruluí' ca nac xchöna' le run tsutsu didza' cub rucá'n tsahui'. Xchöna' na' glalj ni'a quegac bunách zian quië gac unít lahuë' Dios yugu' dul-la' nabága'quë'.

²⁹ Rëpa' ca' lbi'ili', cutur gui'ja' xisi le rbia lba uva ni cati' gdxinr dza ni' guí'jlana' lbi'ili' tu le cub ga ni' rna bë'ë Xuza'.

Jesús rnë' gnë' Pedro cutu nunbë'ë Jesús

³⁰ Cati' budx glul-lë' yöl-la' ba queë' Dios, yjaquë' lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo.

³¹ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Yúgu'tëli' gac chop ládxi'li', uca'nli' neda' na'a dzö' ni, le nayúj lu guich la'y ca gac quia', rna: "Guna' ga gatië' Bönni' Uyú Bö'cu' Zxila', ati' lásasba' bö'cu' zxila' na'."

³² Cati' ubana' lu yöl-la' gut, ni'r tsija' tsajnöra' lauli' zaca' luyú Galilea.

³³ Ni'r bubi'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Zal-la' lac chop ládxi'quë', luca'në' Li' yúgu'të', neda' cutu gac chop ladxa'a, cutu uca'na' Li'.

³⁴ Jesús gudxë' lë':

—Le nactë rëpa' li', na'a dzö' ni, cati' zi'a cödxlba' zxi'n druz, li' chgnau' tsonn lzu cutu núnbë'u neda'.

³⁵ Ni'r Pedro gudxë' Jesús:

—Zal-la' gátlentea' Li', cutu ca' gnia' cutu núnbë'a Li'.

Lëzca' cni gulané' yúgu'të bönni' uséd queë'.

Jesús rulidzë' Dios la' yël Getsemaní

³⁶ Ni'r Jesús bdxínlenë' lequë' la' yël Getsemaní, ati' gudxë' yugu' bönni' uséd queë' na', rnë':

—Gul-cö'tsca' ni tsal tsija' yelati' ni'l, tsajlidza'-në' Dios.

³⁷ Jesús bchë'ë Pedro len gropë' zxi'në' Zebedeo, ati' gzu lahuë' ruhui'nnë' len rsëbi ladxë'ë.

³⁸ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Ruhui'ni ladxa'a len huatzca' lu yöl-la' rsëbi ladxi'. Gul-gá'n ni len gul-ná' yël tsaxxón len neda'.

³⁹ Gdödë' Jesús yeláti'dau' ni'l, ati' ni' byechuë'. Butság lahuë' lyu len bulidzë' Dios, gnë':

—Xuza', chqui' huac, ben ga cugún bayúdx saca' qui'a lë ni, san clëg ca rë'nda' neda', san ca rë'nnu' Li' gunu'.

⁴⁰ Cati' budxinë' Jesús ga na' nacu'ë bönni' uséd queë', yajxaquë'ë lequë' tasië', ati' rë' Pedro:

—¿Naru' cu guctsa gná'lenu' neda' tsaxxón yël tu chi'itëz?

⁴¹ Gul-ná' yèl len gul-lidzè' Dios gnábili'-nè' gáclenè' lbi'ili', cui güi'li' latj si' bè' lbi'ili' le xòhui' Satanás tu' xòhui'. Bò' nacczli' nasína'tecz, san lu yöl-la' bunáchz queèli' nacuídli'.

⁴² Ni'r gyijè' Jesús le buróp lzu len bulidzè' Dios, rnè':

—Xuz, chqui' cugác gunu' ga cutu saca' qui'a lè ni, ben ca rdzag ladxu'u Li'.

⁴³ Catì' bøjè', leyúbl duxaquè'è lequè' tasiè' le nadódr yèl yøj lauquè'.

⁴⁴ Ni'r buca'nè' lequè' Jesús, ati' gyijè' leyúbl len bulidzè' Dios le bunn lzu, len tuz ca gnè' zi'al rnè'.

⁴⁵ Leyúbl bøjè' ga na' nacu'è bönni' uséd queè' len rè' lequè':

—¿Rátsali' na'a, len ruzi'tsa ládxli'? Gul-yutsca', chbudzág lau. Neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, chnadöda' lu na'què' bönni' dul-la'.

⁴⁶ Gul-tsás, huayejru'. Gul-yutsca', chbdxinè' ni bönni' na' rudödè' neda'.

Ta'ché'è Jesús nadzunè'

⁴⁷ Tsal ni' ru'è didza' ni Jesús, la' bdxintè' ni' Judas, bönni' nabáblenè' idxínnutè' na', ati' dzagquè' lè' bönni' zian, nua'què' guia tuchi' len yugu' yagdau'. Nasóla'què' lequè' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gul tu'zéjni'nè' bunách judío.

⁴⁸ Judas, bönni' na' rudödè' Jesús, chbului'inè' lequè' tu le gunè' le gac bè' nu nac Jesús, gnè':

—Bönni' na' utság lahua'-nè', Lè' na' Jesús. Gul-sönè'.

⁴⁹ Ni'r gbiguè'è Judas ga na' zoè' Jesús, rnè':

—Padiux, Bönni' Usèdi.

Ni'r la' butság lautè' Lè'.

⁵⁰ Jesús rè' lè':

—Böcha'a, ¿bizxa huen za'u ni?

Ni'r gulabiguè'è bönni' na', gulazönè' Jesús.

⁵¹ Gleycjè' guia tuchi' queè' tuè' bönni' dzaguè' Jesús len benè' huè', bchuguè' guid naguè' huen dxin queè' bxuz blau.

⁵² Jesús gudxè' lè':

—Bugú' lidx, guia tuchi' quiu' na'. Yúgu'tè nup tu'di'ini guia tuchi', lu guia tuchi' lat.

⁵³ ¿Naru' cu nöznu' huac ulidza' Xuza', ati' Lè' la' gsóla'tè' quia' ziantèr ca chinnu cö' gbaz la'y le nac zian gayu'è tu cö' hueaj?

⁵⁴ Chqui' guna' cni, ¿nacx gac utság le nayúj lu guich la'y, rna cni ral-la' gac quia'?

⁵⁵ Ni'r Jesús gudxè' yugu' bönni' ni':

—¿Brújsali' nua'li' guia tuchi' len yagdau' quiè sönli' neda' ca runli' rzönli'-nè' gban? Yugu' dza grö'a lauli' ga nac nchil gdau' busédgacda' bunách, san cutu gzxönli' neda'.

⁵⁶ Rac cni yúgu'tè lè ni quiè utság le nayúj lu guich la'y, ca na' gulané' bönni' gluè' didza' uláz queè' Dios.

Ni'r guluca'nè' Jesús yúgu'tè bönni' uséd queè', len guluzxundjè' ni'.

Rdxinè' Jesús lauquè' bönni' gdau'

⁵⁷ Ni'r gulaché'è Jesús bönni' na' zönquè' Lè', guladxinè' lahuè' Caifás, bxuz blau, ga ni' nudubquè' ca' bönni' gdau' tu'sèdi len bönni' gul tu'zejni'i.

⁵⁸ Pedro nauzè' Jesús zi'tu' zi'tu'z, len bdxinè' ga nac lö'a lidx bxuz blau na', quiè glé'inè' nacx utsaguè' Jesús.

⁵⁹ Guluguiljè' nu uquí Jesús yugu' bxuz uná bè' len bönni' gul tu'zejni'i len bönni' gdau' ta'bequi xbey, zal-la' si' yè'è bönni' na', quiè gac la'chuguè' queè' gatiè'.

⁶⁰ Cutu bi guludzölnè' zal-la' guladxinè' bönni' zian len gulané' queè' le cunác. Ga budxtè guladxinè' chopè' bönni', ati' lu yöl-la' rzi' yè' quequè' gulané' queè',

⁶¹ ta'né':

—Bönni' ni gnè': "Huac uquindja' gdau' queè' Dios, ati' tsonn dzaz uchisa' lei."

⁶² Ni'r gyasë' gzuinë' bxuz blau na', len rë' Jesús:

—¿Naru' cu rubi'tsu' didza'? ¿Bizxa caz lë ni ta'në' quiu' bönni' ni?

⁶³ Jesús cutu bi gnë'. Ni'r bxuz blau gudxë' Lë':

—Ni'a queë' Xanru' Dios ban rna bé'ida' Li' quíxjö'u le nacz. Gdixjöi' netu' chqui' nacu' Li' Cristo, Zxi'në' Dios.

⁶⁴ Jesús rë' lë':

—Ca na' rnau' naca'. Le nactë rëpa' lbi'ili', glé'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, rō'a cuit lë'ë yubél Dios, ga ni' dë lu na'a yöl-la' uná bë', len guida' lu böaj luzxbá, gdxina' ga zoali'.

⁶⁵ Ni'r lu yöl-la' rley queë' bchözë' lari' nacuë' bxuz blau, rnë':

—Gnë' zi'ë queë' Dios bönni' ni. ¿Nuzxar naquíniru' nu gnë' queë' bönni' ni? Chbyóniczli' didza' xöhui' bë'ë.

⁶⁶ ¿Nacx runi lbi'ili'?

Gulubi'ë didza', gulanë':

—Nabaguë'ë zxguia' gatië'.

⁶⁷ Ni'r guluchijë' zxōna' lahuë' Jesús len glu'ë dö' queë'. Gulagapë'ë ru'ë Jesús yela'quë',

⁶⁸ tē' Lë':

—¿Nactusu' Li' Cristo? Gnëya'atsca' na'a, ¿nuzxa na' gdap Li'?

Pedro rnë': "Cutu núnbë'a-në' Jesús"

⁶⁹ Tsal ni' glac lë na', lö'al rō'ë Pedro, ati' bdxinnu ga na' zoë' tunu ngul huen dxin, rnanu:

—Lëzca' li' gdálenu' Jesús, bönni' Galilea na'.

⁷⁰ Gdábaguë'ë Pedro laugac bunách nacuá' ni', rnë':

—Cutu nōzda' nuzxa qui na' ru'u didza'.

⁷¹ Cati' brujë' Pedro ga nu ryaz lö'a, blé'inu-në' yetunu ngul, ati' gudxnu nup nacuá' ni':

—Bönni' ni gdálenë' ca' Jesús, bönni' Nazaret na'.

⁷² Leyúbl gdábaguë'ë Pedro len gneynë' Dios, rnë':

—Cutu ca' núnbë'a-në' bönni' ni.

⁷³ Yeláti'dau'z gdzey, gulabiga' ga na' zoë' Pedro nup nacuá' ni', len tē' lë':

—Le nactë li' nunu' ca' tsazxón lequë' le nac bë'u yöl-la' rui'z quiu' didza'.

⁷⁴ Ni'r gzu lahuë' Pedro rudxía dö' cuinë' len rneynë' Dios, rnë':

—Cutu ca' núnbë'a-në' bönni' ni.

La' na'z grōdxtēba' zxi'n druz.

⁷⁵ Ni'r yajneynë' Pedro didza' gudxë' lë' Jesús, gnë': "Cati' zi'a cōdxlba' zxi'n druz, tsonn lzu chgnau' cutu núnbë'u neda'", ati' burujë' ni' Pedro len grōdx yéchi'tsquë'.

27

Tu'dödë' Jesús lu nē'ë Pilato

¹ Cati' za' rení' dza na', glun xtídza'quë' yúgu'të bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zénj'në' bönni' judío quië ludōddë' Jesús.

² Gulachë'ë Jesús náguë'ë ati' guludödë' Lë' lu nē'ë Poncio Pilato, bönni' rna bē'ë.

Ratië' Judas

³ Cati' chnōzinë' Judas, bönni' na' budödë' Jesús lu na'quë' bönni' gdau', narugu queë' Jesús gatië', bui'nnë', ati' yju'ë chi uruá' dumí plata na' lu na'quë' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gul na'.

⁴ Rë' lequë' Judas:

—Bena' dul-la' le budöda'-në' bönni' tsahui' gatië'.

Ni'r të' lë':

—Cutu gun ga cö'tu' bagu'i lë ni. Le benczu' li' na'.

⁵ Ni'r gru'në' Judas yugu' dumí plata na' ga nac nchil gdau' ati' buzë'ë ni', yajsí yenë'.

⁶ Guluzi'ë yugu' dumí plata na' bxuz uná bë', ta'në':

—Cutu gunn cu'ru' dumí ni ga rgu'ru' dumí gun, le nac lazxi'ë bönni' gdödi bunách.

⁷ Ni'r glun xtídza'quë', ati' glá'uinë' dumí na' tu la' yël queë' bönni' huen rö'ö quië gac ga la'gachë'ë bönni' gza'a.

⁸ Qui lë ni na', ga rdxintë na'a dza nazí' lei latj na', La' Yël Rön.

⁹ Cni guc, butság lë na' gnë' Jeremías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë': "Gulaguel-lë'ë chi uruá' dumí plata na', tsca le gulasáqui'në' Lë' bönni' Israel,

¹⁰ ati' dumí na' glá'uinë' la' yël queë' bönni' huen rö'ö. Lë ni bului'inë' neda' Xana'."

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato

¹¹ Catì' guluschinë' Jesús lahuë' Pilato, bönni' rna bë'ë na', bönni' ni gnabnë' Jesús, rë' Lë':

—¿I nacu' Li' Bönni' gna bé'inë' bönni' judío?

Jesús rë' lë':

—Le nacz rnau'.

¹² Catì' guluquíë' Jesús yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i, cutu bi didza' bubi'ë Jesús.

¹³ Ni'r Pilato rë' Jesús:

—¿Naru' cu ryöntsanu' catì'ga zian le ta'në' quiu'?

¹⁴ Jesús cutu bi didza' bubi'ë. Cni guc, bubannë' bönni' na' rna bë'ë.

R-rugu queë' Jesús gatië'

¹⁵ Catì' nac dza Lni Pascua na', dëcz tu le runë' Pilato, bönni' na' rna bë'ë, ca ta'náb bunách rusanë' tuë' bönni' yu'ë lidx guia, nütitëz nu të'ni usanë'.

¹⁶ Dza na' yu'ë lidx guia ni' bönni' nabaguë'ë zxguia', lë' Barrabás.

¹⁷ Catì' guludúb ni' bunách zian na', gnabnë' lequë' Pilato, rnë':

—¿Núzxalë' ré'nili' usana' queëli'? ¿Naru' Barrabás o Jesús, Bönni' na' lë' Cristo?

¹⁸ Cni gnë' Pilato le ráquibe'inë' guludödë' Jesús lu në'ë bönni' gdau' le tu'zxé'inë' Lë'.

¹⁹ Tsal ni' rö'ë Pilato ga na' rbequi xbeynë', bsóla'nu nu tsjödxi lë' ngul queë', rna:

—Cutu bi gunu' queë' bönni' tsahui' ni, le szxöni gúdxida' gdyël lu yël bëhcál le nac queë' Lë'.

²⁰ Gulagú'u yöl-lë'ë bunách zian ni' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i, quië la'nabi Pilato usanë' Barrabás na' ati' gdöddë' Jesús.

²¹ Leyúbl bë'ë didza' bönni' na' rna bë'ë, rë' lequë':

—¿Núzxalë' chopë' ni ré'nili' usana'-në' queëli'?

Gulanë':

—Barrabás.

²² Ni'r Pilato gnabnë' lequë', rnë':

—¿Nacx guna' queë' Jesús, bönni' na' lë' Cristo?

Yúgu'të' ta'në':

—Bdë'ë lë'i yag cruz.

²³ Ni'r bönni' na' rna bë'ë rë' lequë':

—¿Bizxa le cunác benë'?

Zidzjr glu'ë didza', ta'në':

—Bdë'ë lë'i yag cruz.

²⁴ Catì' ráquibe'inë' Pilato cutu bruj xtídzë'ë, san glunr rusbó bunách, ni'r gdel-lë'ë nis len gdib në'ë laquë', rnë':

—Cutu bi zxguia' nabaga'a neda' ni'a qui yöl-la' gut queë' bönni' tsahui' ni. Le gunczli' lbi'ili' lë ni.

²⁵ Gulubí'i didza' yúgu'të bunách ni', ta'ná:

—Yöl-la' gut queë' bönni' ni gbága'tu' netu' len la'baga' ca' zxi'ntu'.

²⁶ Ca' guc, Pilato busanë' quequë' Barrabás na'. Ni'r gna bé'inë' bönni' rjaquë' gdil-l la'guinë' Jesús, ati' gdöd ni' budödë' Lë' lu na'quë' quië ludé'ë Lë' lë'i yag cruz.

²⁷ Gulaché'ë Jesús lu yu'u yúlahui' nazi' lei pretorio bönni' rjaquë' gdil-l nacué' lu në'ë bönni' na' rna bë'ë, ati' ni' gulutubë' ga na' zoë' Jesús yúgu'të bönni' rjaquë' gdil-l nacué' ni'.

²⁸ Ni'r gulagúë' lari' nacué' Jesús len gulugacuë' Lë' tu lari' xna, ca rácugac nup ta'ná bë'.

²⁹ Guludxië' icjë' tu bregui' zxuza' në'i yag yötsi' len guluzóë' tu guidau' lu në'ë yubél le ruluí' ca tu xuyág qui bönni' yúlahui'. Ni'r guluzechu zxibquë' lahuë' len gulutitjë' Lë', ta'në':

—Bica' zxön Li', rna bé'inu' bönni' judío.

³⁰ Ni'r guluchijë' Lë' zxöna', ati' guluguel-lë'ë gui na' len gulaguinë' icjë'.

³¹ Gdöd gulutitjë' Jesús, gulugúë' lari' na' nacué', ati' gulugacuë' Lë' lari' queëczë'. Ni'r gulaché'ë Lë' quië tsajda'quë' Lë' lë'i yag cruz.

Tu'dé'ë Jesús lë'i yag cruz

³² Cati' ni' gularujë', yajxáca'quë' Simón, bönni' Cirene, ati' glunë' ga bi'ë yag cruz queë' Jesús.

³³ Cati' guladxinë' latj nazi' lei Gólgota, le rna lu didza' xidza', Latj Qui Böga' Icjru',

³⁴ ni' guluguijë' Jesús nup zi nutsi'i zxágala'aba' böa' guixi'. Cati' buxí' ru'ë lei Jesús, cutu gu'nnë' gui'jë'.

³⁵ Cati' chnuda'quë' Lë' lë'i yag cruz, gulaguisië' lari' nacué', len guluquitjë' lahui le gac bë' núzxa'le' gaqui queë'. Cni guc, butság lë na' gnë' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë': "Gulaguisië' lari' nacia' len guluquitjë' lahui le gac bë'."

³⁶ Ni'r gulabö'ë ni', tu'yúë' Jesús.

³⁷ Lëzca' guluzóë' lë'i yag cruz icjlë' Jesús tu didza' rguixjö' le nabaguë'ë, rna cni: "Bönni' ni Jesús, Bönni' rna bé'inë' bunách judío."

³⁸ Ga ni' dë'ë Jesús, ni' guludé'ë ca' lé'igac yag cruz chopë' gban. Tuë' guludé'ë cuit lë'ë yubél, len yetüë' na' cuit lë'ë yögl.

³⁹ Guladödë' ni' bönni' gululídz zi'ë Jesús len gulutá icjqüë', tu'titjë' Lë',

⁴⁰ ta'në':

—Ja, Li' na' uquindju' gdau' ati' tsonn dzaz ca' uchistsu' lei. Buslá cuinu' na'a chqui' nacué' Li' Zxi'në' Dios. Bötjtsca' lë'i yag cruz na'.

⁴¹ Lëzca' cni gulutitjë' Lë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, len bönni' gul tu'zejni'i, ta'në':

⁴² —Yugu' nu yubl buslé' bönni' ni, san cutu gac uslá cuinë'. Chqui' naquë' bönni' gna bé'inë' bunách Israel, huötjtsquë' na'a lë'i yag cruz, ati' tséjlë'tu' Lë'.

⁴³ Lë' buzzöni ladxë'ë Dios. Dios uslaczë' Lë' na'a chqui' rë'nnë' Lë', le gnë': "Zxi'në' Dios naca'."

⁴⁴ Lëzca' cni gululídz zi'ë Lë' gban na' da'quë' lé'igac yag cruz ga ni' dë'ë Jesús.

Ratië' Jesús

⁴⁵ Cati' bdxin huagbíd, bchul gdu'të yödzyú ga bdxintë gdu rdöd xhuö.

⁴⁶ Gdu rdöd xhuö na', bë'ë zidzj didza' Jesús, rnë':

—Elí, Elí, ¿lama sabactani?

Didza' ni rna lu didza' xidza': "Dios quia', Dios quia', ¿bizx quië nubíj ladxu'u neda'?"

⁴⁷ Cati' gulayöni didza' ni nup nacué' ni', ta'ná:

—Bönni' ni rulidzë' Elías, bönni' ni' bē'ē didza' uláz queë' Dios.

⁴⁸ La' gxít'i'tē' tuë' bönni' nutschë' ladjquë' len gdel-lë'ē tu le blul rxzup nis, ati' buxúpinë' lei nup zi len buzóë' lei lu gui, ati' butsaguë' lei ru'ē Jesús quië xupë'.

⁴⁹ Ni'r yela'quë' bönni' ni' ta'në':

—Glözgar. Uyútsca'ru' chqui' huidë' Elías uslé' Lë'.

⁵⁰ Leyúbl grödxyë' zidzj Jesús ati' burujtë bö' nacczë', guttë'.

⁵¹ La' na'z bróza'të lari' nal-la' lu gdau', bruj chopl le gdel-la' icjl ga bdxintë xni'i. Ni'r gtit luyú len gulalá'a guiöj.

⁵² Gulayál yeru ba quegac nup chnatgac, bönni' ni' gulayejlë'ē Dios, ati' gulubanë' bönni' na'.

⁵³ Gdöd bubanë' Jesús, gulurujë' yeru ba quequë' bönni' na' len gulayazië' yödz la'y Jerusalén, ga ni' gulale'i lequë' bunách zian.

⁵⁴ Ni'r cati' gulalé'inë' gtit luyú len lë na' glac, gládxinë' bönni' ni' nacu'ē lu nē'ē bönni' rjaquë' gdil-l lenca' bönni' rjaquë' gdil-l nacuá'lenë' lë' tu'yúë' Jesús, ta'në':

—Le nactë bönni' ni guquë' Zxi'në' Dios.

⁵⁵ Zi'tu'z gulacua'nu ni' ngul zian tu'yunu Jesús, ngul na' guladálennu Jesús cati' ni' buzé'ē luyú Galilea, ati' glunnu xchinë', gulagu'nu le glahuë'.

⁵⁶ Nútsa'cnu ca' ladjcnu María Magdalena len María, xna'quë' Jacobo len José, ati' zoanu ca' ni' xna'quë' zxi'në' Zebedeo.

Ta'gu'ē Jesús yeru ba nadj lë'i gui'a guiöj

⁵⁷ Cati' chrdzö' dza na', bdxinë' ni' José, bönni' Arimatea, bönni' dë yöl-la' tsahui' queë', len dë'ē ca' Jesús.

⁵⁸ Yajyúë' Pilato bönni' ni len gnabë' latj u'ē Jesús. Ni'r Pilato gna bē'ē lunödzjë' queë' Jesús.

⁵⁹ Gzxi'ē Lë' José len buchólinë' Lë' tu lari' dxi'a.

⁶⁰ Ni'r glu'ē Lë' yeru ba cub queë' le naguidjë' lë'i gui'a guiöj. Budé'ē tu guiöj blag zxön ga nu ryaz yeru ba na' ati' zhuöjë'.

⁶¹ Gulacua'nu ni' María Magdalena len yetunu María ca', rö'cnu ra' yeru ba na'.

Tun chi'ē ba queë' Jesús bönni' rjaquë' gdil-l

⁶² Cati' za' rení yetú dza, gdöd gulupé'ē qui dza la'y quequë' bönni' judío, guludubë' ga zoë' Pilato yugu' bxuz uná bē' len yugu' bönni' gdau' fariseo.

⁶³ Të' Pilato:

—Bönni', rajneytu' bi gnë' bönni' rzi' yë' na', cati' ni' zoë' nabanë', gnë': “Cati' gac tsonn dza ubana' lu yöl-la' gut.”

⁶⁴ Qui lë ni na' gna be'i nup lun chi'i ba ni' ga gdxintë dza bunn, cui djaquë' chdzö'l bönni' uséd queë' lubijë' Lë'. Ni'r lë' bunách: “Bubanë' Jesús lu yöl-la' gut.” Chqui' cni gac, didza' cunác lu'ē guntër huia'dö' ca ben didza' cunác na' glu'ē zi'al.

⁶⁵ Pilato gudxë' lequë':

—Ni nacu'ē bönni' rjaquë' gdil-l. Gul-ché'ē queëli'. Gul-tséaj, gul-gún chi'i yeru ba na' tsca sáqui'li' gunli'.

⁶⁶ Ni'r yjaquë' ni' len guluseyjë' dxi'a yeru ba na', len guludé'ē lë'i guiöj na' tu le gac bē' chqui' gsalj, ati' guluca'në' ni' bönni' rjaquë' gdil-l lun chi'ē lei.

28

Rubanë' Jesús lu yöl-la' gut

¹ Cati' chgdöd dza la'y quequë' bönni' judío, len chza' rení dza domingo, yajyucnu yeru ba queë' Jesús María Magdalena len yetunu María na'.

² Tsalz gtit luyú. Cni guc, le bötjè' tuè' gbaz la'y queè' Xanru' narujè' yehua' yubá. Bdxinè' ra' yeru ba na' ati' gduè' guiøj blag zxön na' len grö'è lu guiøj na'.

³ Nalá' lahui gbaz la'y na' ca yös yení', ati' zxíla'dau'z nac lari' nacué'.

⁴ Cati' gulalé'inè' lè' bönni' na' rjaquè' gdil-l tun chi'è yeru ba na', gládxinè' lè' len gulazziziè'. Guladzö'è lu yu, glaquè' ca bönni' nat.

⁵ Ni'r gbaz la'y na' gudxè' yugu' ngul na', rnè':

—Cutu gádxili'. Nözda' ruguiljli'-nè' Jesús, bönni' na' guludé'è Lè' lè'i yag cruz.

⁶ Cutu zoè' ni le chbubanè' ca na' chgnaczè' Lè'. Gul-dá, uyuli' ga ni' gutè' Xanru'.

⁷ Gul-tséaj na'a, gul-tsjödx-què' bönni' uséd queè' chbubanè' Jesús lu yöl-la' gut, ati' na'a Léczè' nörè' lauli' zaca' luyú Galilea. Ni' ulé'ili'-nè'. Chgudxa' lbi'ili' le glu'è Dios lu na'a.

⁸ Ni'r la' guluzá'tènu ra' yeru ba na', tádxinu len tu'dzjínu, ati' jarélu'cnu zjacnu zajtixjöi'cnu yugu' bönni' uséd queè'.

⁹ Tsal ni' zjacnu, yajtsaguè' lecnu Jesús, len rë' lecnu:

—Padiux.

Ni'r gulabíga'nu ga zoè' Jesús len gulunída'nu ni'è. Gulayíj ládxi'cnu Lè'.

¹⁰ Ni'r Jesús rë' lecnu:

—Cutu gádxili'. Gul-tséaj, gul-tsajtixjöi'-cnè' böcha'a tsjaquè' zaca' luyú Galilea, ati' ni' lulé'inè' neda'.

Le gulaguíxjö'è bönni' rjaquè' gdil-l

¹¹ Tsal ni' zjacnu ngul na', guludxinè' lu yödz ni' bönni' na' rjaquè' gdil-l glun chi'è yeru ba na', ati' gulaguíxjöi'nè' yugu' bxuz uná bè' yúgu'tè lè na' glac.

¹² Cati' chgulutubè' bönni' gul tu'zejni'i, glun xtídza'què'. Ni'r dumí zian gulunödzjè' quequè' bönni' na' rjaquè' gdil-l.

¹³ Tè' lequè':

—Cni gnali': "Guladxinè' chdzö'l bönni' uséd queè' len gulubijè' Lè' tsal ni' rastu'."

¹⁴ Chqui' huayönnè' lè ni bönni' rna bè'è, netu' uzéjnit' tu' lè' len guntu' ga cutu bi gunè' queè'li'.

¹⁵ Ni'r gulazi'è dumí na' bönni' na' rjaquè' gdil-l ati' yjenquè' ca na' chnazèdquè'. Cni guc, tu'zé' didza' ni bönni' judío ga rdxintè na'a dza.

Jesús rsölè'è yugu' bönni' gbaz queè'

¹⁶ Ni'r yjaquè' luyú Galilea idxineaajtè' bönni' uséd queè' Jesús, ati' guladxinè' lu guí'adau' na' chbului'inè' lequè' Jesús.

¹⁷ Cati' gululé'inè' Jesús, gulayíj ládxi'què' Lè', san la'què' glac chop ládxi'què'.

¹⁸ Ni'r gbiguè'è Jesús ga na' nacué', len rë' lequè':

—Dios chnudödè' lu na'a yúgu'tè yöl-la' uná bè' yehua' yubá len luyú ni.

¹⁹ Qui lè ni na', gul-tséaj, gul-tsajsèdi yúgu'tè bunách gza'a gdu'tè yödzlyú. Gul-quíl lequè' nis, ugunli' dxin lè' Dios Xuz, len lè' Dios Zxi'n, len lè' Dios Bö' La'y.

²⁰ Gul-sèdi lequè' lunè' yúgu'tè lè na' gna bé'ida' lbi'ili'. Gul-yutsca', néda'cza' zóalena' lbi'ili' yúgu'tè dza ga gdxinr dza udx qui yödzlyú. Ca' gac.

DIDZA' DXI'A BUZUJÈ' LU GUICH SAN MARCOS

Lban benë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

¹ Cni gzu lau didza' dxi'a ca guc queë' Jesucristo, Zxi'në' Dios.

² Butság lë na' buzujë' lu guich Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, le gnë' Dios: Byutsca'. Rsöla'a bönni' gbaz quia', nörë' Lau'.

Lë' upé'ë nöz ga tödu'.

³ Yön chi'ë bönni' ulidzë' zidzj lu latj ca'z, gnë':

“Gul-pá' nöz gdxin queëli' Xanru'.

Gul-bíj li yugu' nöz las tödë'.”

⁴ Lë ni butság, le ruquilë' bunách nis Juan lu latj ca'z, len runë' lban quië la'díl bunách nis, bönni' na' gulubí'i ládxi'quë' quië unít lahuë' Dios ca nac dul-la' nabága'quë'.

⁵ Gularúj bunách zian yúgu'të yödzt luyú Judea lenca' Jerusalén, yjaquë' ga na' zoë' Juan, ati' Juan na' buquilë' lequë' nis lu yegu Jordán, bönni' na' gulaxóalëpë' dul-la' nabága'quë'.

⁶ Nacuë' Juan lari' náquini lítsa'ba' böa' len tu pan guid núguë'ë lë'ë. Rahuë'-ba' böchi'zú len ri'jë' le zxix qui bözdau'.

⁷ Runë' lban Juan, rnë':

—Zi'a zë'ë bönni' töd na'a, naprë' yöl-la' uná bë' ca neda'. Cutu naca' neda' lsaca' yechua', gleycja' lölë' nudë'ë.

⁸ Neda' ruquila' lbi'ili' nis, san Lë' gunë' le rulu'z yöl-la' rdil nis ni, uchizië' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

Rdilë' Jesús nis

⁹ Tu dza ni' brujë' Jesús yödzt Nazaret luyú Galilea, ati' buquilë' Lë' nis Juan na' lu yegu Jordán.

¹⁰ Catì burujë' lu nis Jesús, la' na'z blé'inë' gyalj luzxbá len ruhuötjë' Dios Bö' La'y, rulu' cuinë' ca budöda'us, dusóalenë' Lë'.

¹¹ Byön chi'i nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Li' nacu' Zxi'na'. Nadxi'ida' Li' len rdzag ladxa'a Li'.

Rë'ni tu' xöhui' ugáp Jesús dul-la'

¹² Ni'r bayúdx bchë'ë Jesús lu latj ca'z Dios Bö' La'y.

¹³ Choa' dza gzoë' Jesús latj ca'z na', ati' gu'ni Satanás tu' xöhui' ugáp Jesús dul-la'. Gzoë' Jesús ga ni' ta'daba' böa' guixi' dzö'ba' gu'adau'. Gláclenë' Jesús gbaz la'y queë' Dios, gulagu'ë le gdahuë'.

Rusëdnë' bunách Jesús luyú Galilea

¹⁴ Gdöd gulagu'ë Juan na' lidx guia, zijë' Jesús luyú Galilea. Runë' lban ni' qui didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios.

¹⁵ Cni rnë':

—Chbdxin dza. Chzoa duná bë'ë ni Dios. Gul-bí'i ládxi'li' len gul-tsejlë' didza' dxi'a ni.

Rulidzë' Jesús tapë' bönni' uzón böl

¹⁶ Tsal ni' rdë' Jesús ra' nis zxön qui Galilea, blé'inë' Simón len Andrés, bönni' böchë'ë Simón na'. Nacquë' uzón böl len ta'chiljë' yöxj böl quequë' lu nis na'.

¹⁷ Gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-dutá' neda', ati' guna' ga gchë'li' quia' bunách, gunli' ca runli' rzönli'-ba' böl.

¹⁸ La' guluca'ntë' yöxj quequë', zjáclenë' Jesús.

¹⁹ Gdödë' Jesús yelátí'dau' ni'l atí' ni' blé'inë' Jacobo len Juan, yugu' zxi'në' Zebedeo, nacu'ë lë'i bárcodau' quequë', tu'únë' yöxj bö' quequë'.

²⁰ La' bulidztë' lequë' Jesús, atí' guluca'në' xuzquë' Zebedeo, dzaguë' yugu' huen dxin queë' lë'i bárcodau' na', atí' zjáclenë' Jesús.

Tu bönni' yu'u lë' bö' xöhui'

²¹ Guladxinë' yödz Capernaum Jesús len bönni' da'quë' Lë'. Catí' ni' nac dza la'y quequë' bönni' judío, gyazië' Jesús yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, atí' ni' gzu lahuë' rusëdnë' nup nudubgac ni'.

²² Gulubannë' ca na' rusëdnë' Jesús, le rusëdnë' ca runë' bönni' dë lu në'ë len clëg ca tunë' bönni' gdau' usëdi.

²³ Zoatë' ca' ni' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios tu bönni' yu'u lë' bö' xöhui', atí' grödxýë'ë bönni' na',

²⁴ rnë':

—¿Bizxa rál-la'tu' quiu', Jesús, bönni' Nazaret? ¿Za'tsu' usnitíu' netu'? Núnbë'a Li', nacu' Bönni' La'y queë' Dios.

²⁵ Buzeynë' lei ba nadx Jesús, rnë':

—Bseyj ru'u len burúj lu bönni' ni.

²⁶ Ni'r buxiztsca bönni' na' yu'u lë' bö' xöhui' na', atí' grödxya'a zidzj, len la' burujtë.

²⁷ Gulubannë' yúgu'të bönni' nacu'ë ni', atí' gulanabi lza'quë', ta'né':

—¿Bizxa caz lë ni? ¿Naru' nactsa zxba cub? Len yöl-la' uná bë' rna bé'inë' yugu' bö' xöhui', atí' tun ca rnë'.

²⁸ La' gzëtë didza' qui yöl-la' huac queë' Jesús, gulayöni bunách gdutë luyú Galilea na'.

Ruúnë' Jesús xna'nu ngul queë' Pedro

²⁹ Ni'r burujë' Jesús lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, len la' gyéajlentë' Jacobo len Juan, guladxinë' lidxquë' Simón len Andrés.

³⁰ Ni' dënu xna'nu ngul queë' Pedro, yu'unu tu xla. La' gulaguíxjöi'tenë' Jesús ca rac queënu.

³¹ Ni'r gbiguë'ë Jesús, atí' gdel-lë'ë na'nu, bchisë'-nu. La' burujtë tu xla na' yu'unu, atí' bupa'nu le glahuë'.

Ruúnë' Jesús zian nup te'i

³² Catí' chrdzö', ca gdxia gbidz, la' djuá'gactë' ga zoë' Jesús yúgu'të nup te'i len bönni' yu'u lequë' bö' xöhui'.

³³ Gulaguír ga nu ryaz yu'u ga na' zoë' Jesús yúgu'të bunách lu yödz.

³⁴ Jesús bunë' zian nup te'i, nac zian guidzhuë' té'inë'. Bubijë' ca' zian bö' xöhui' yu'ugac bunách na'. Cutu bë'ë latj la'né' bö' xöhui' na' le núnbë'gac Lë' Nu naquë'.

Runë' lban Jesús luyú Galilea

³⁵ Zí'adau' gyasë' Jesús, ni' nac chul. Brujë' yödz na', zijë' tu latj ca'z, atí' ni' bulidzë' Dios.

³⁶ Zajtiljquë' Jesús Simón len nup nacula'len lë'.

³⁷ Catí' yajxáca'quë' Lë', të' Lë':

—Tu'guíl Li' yúgu'të bunách.

³⁸ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Huayejru' yugu' dzag yödz, quië guna' ca' lban ni'. Qui lë ni na' bruja'.

³⁹ Cni guc, gdödë' Jesús gdu luyú Galilea, runë' lban lu yu'u gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío len rubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách.

Bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzöd

⁴⁰ Bdxinë' ga zoë' Jesús bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzöd. Buzechu zxibë' len gúta'yuë' lahuë', rnë':

—Chqui' rē'nnu', huac unu' neda'.

⁴¹ Buechi' ladxë'ë lē' Jesús. Bulí nē'ë, gdanē' lē' len gudxë' lē':

—Rē'nda'. Chnuhuöacu'.

⁴² Ca gnē' ca', la' bunittē huē' ré'inē', böaquē' dxí'adau'.

⁴³ Ni'r buzeynē' bach bönni' na' Jesús len la' busóla'tē' lē'.

⁴⁴ Cni gudxë' lē':

—Nutu nu gui'u ca bena' quiu', san gyeaj, yajluí' cuinu' lahuē' bxuz, len yajnódzj quiē le böacnu' li' qui gdau' ca na' gna bē'ë Moisés, lē na' uluí'i bunách chnuhuöacu'.

⁴⁵ Burujē' bönni' ni len gzu lahuē' rguíxjöi'nē' bunách zian ca guc queē'. Le buzē' didza' ni, cutur guc tsaziē' yalj lulu nitú lu yödz Jesús, san gzoazē' ni'l gap nac lu latj ca'z. Ga ni' zoē' Jesús guladxín lahuē' bunách yúgu'tē yödz.

2

Bönni' ré'inē' huē' nacu'nē' bin

¹ Cati' chgdöd chop tsonn dza, buaziē' Jesús yödz Capernaum, ati' gzē didza' zoē' yu'u.

² La' guludubtē bunách zian ga na' zoē' Jesús, ga bdxintē cutur gzxaqui' la'cu'ë ni', ni ra' yu'u, ati' Jesús benē' lban qui xtidzē'ë lauquē'.

³ Ni'r guladxinē' ga na' zoē' Jesús tapē' bönni', nua'quē' tu bönni' huē' nacu'nē' bin.

⁴ Cutu guc la'dxinē' lahuē' Jesús le nacuá' ni' bunách zian. Qui lē ni na' gulasaljē' cju'u ca dödl ga zoē' Jesús. Cati' budx guludxiē' yeru na', ni' guluzötjē' le deynē' bönni' huē' na'.

⁵ Cati' gúquibe'inē' Jesús ca na' ta'yejlē'ë Lē', gudxë' bönni' huē' na':

—Zxi'na', chbunít lahua' li' ca nac dul-la' nabagu'u.

⁶ Rö'quē' ni' la'quē' bönni' gdau' usēdi, ta'zá' ladxí'quē', ta'né':

⁷ “¿Bizx quiē ru'ë cni didza' bönni' ni? Ruca'nē' ca'z Dios. Nutu nu bönni' gac unít lahuē' dul-la'. Tuzē' Dios gac gunē' lē ni.”

⁸ La' gúquibe'itenē' Jesús le ta'zá' ladxí'quē', ati' gudxë' lequē':

—¿Bizx quiē rza' ladxí'li' cni?

⁹ Cutu nac baníg nu guiēz bönni' huē' ni chbunít lau dul-la' nabaguē'ë, san nac baníg nu gun ga huöasē' len u'ë le deynē' len uzē'i ni'ë.

¹⁰ Guna' le gac bē' neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách, dē lu na'a luyú ni unít lahua' dul-la' nabága'gac bunách.

Ni'r Jesús gudxë' bönni' huē' na':

¹¹ —Li' rēpa': “Gyas. Bua' le deynu' len böaj lidxu'.”

¹² La' gyastē' bönni' huē' na', bu'ë le gúti'nē' len burujē' laugac yúgu'tē nup nacuá' ni'. Gulubannē' yúgu'tē' len gulagu'ë Dios yöl-la' ba, ta'né':

—Gatga rlé'initu' le cni.

Jesús rulidzē' Leví

¹³ Burujē' yödz Capernaum na' Jesús, gdödē' leyúbl ra' nis zxön. Guludúb ga zoē' Jesús bunách zian, ati' Lē' busēdnē' lequē'.

¹⁴ Cati' rdödē' ni' Jesús, blé'inē' Leví, zxi'nē' Alfeo, rö'ë ga ruquizxjē' uláz qui yödz zi'tu'. Jesús gudxë' lē':

—Gda' neda'.

La' gyastē' Leví na', zéajlenē' Jesús.

¹⁵ Gdöd guc lē ni, rö'ë Jesús rahuē' lu yu'u lidxē' Leví na', ati' ró'lenquē' tsazxón Jesús len yugu' bönni' uséd queē' zian bönni' uquízj len yela'quē' bönni' ca'z. Cni guc, le rjaclen Jesús bunách zian.

16 Cati' gulalé'inë' Lë' bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, rë'ë rágulenë' tsaxón yugu' bönni' uquízj len yela'quë' bönni' ca'z, glë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, ta'né':

—¿Bizxa caz runtsë'? Ri'j rágulenë' yugu' bönni' uquízj len yela'quë' bönni' dul-la'.

17 Byönnë' Jesús didza' ni tu'ë len gudxë' lequë':

—Cutu naquínigac nu un bunách nup nacuá' dxi'a, san nup te'i naquínigac nu un bunách. Za'a neda', clëg dulídzgaca' bunách tsahui', san rulídzgaca' bunách dul-la' quië lubí'i ládxi'gac.

Ru'ë Jesús didza' qui yöl-la' run gubás

18 Tu dza ni' tunë' gubás bönni' da'quë' Juan len bönni' da'quë' yugu' bönni' gdau' fariseo, ati' guladxín ga zoë' Jesús nup gulanabi Lë', ta'ná:

—¿Bizx quië tunë' gubás bönni' da'quë' Juan len bönni' da'quë' yugu' bönni' gdau' fariseo, san bönni' da'quë' Li' cutu tunë' gubás?

19 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' ráquitsali' lun gubás nup nacuá' lni queë' bönni' utság në'ë tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' na' utság në'ë? Tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' na' utság në'ë, cutu gac lunë' gubás.

20 Gdxin dza cati' gduë' bönni' na' utság në'ë, cutur sóalenë' lequë', ati' dza ni'r lunë' gubás.

21 'Nutu nu bönni' udë'ë tu lari' cubdau' lu lari' chnatéb, le uxú'n lari' cub na' len huachöza' lari' tëb na', ati' huaröza'r lari' tëb na'.

22 Lëzca' cni nutu nu bönni' quë'ë xisi uva cub lu rö'ö bidx náquini guid, le gal xisi uva cub na' len ulá'a rö'ö bidx na' náquini guid, ati' glalj xisi uva na' len gac ditj rö'ö náquini guid. Xisi uva cub lu rö'ö náquini guid cub ral-la' ca'aru'.

Ta'leycjë' deu dza la'y bönni' da'quë' Jesús

23 Tu dza la'y quequë' bönni' judío, gdödë' Jesús gap dë yöl zxoá' xtil, ati' bönni' uséd queë' gulazú lauquë' ta'leycjë' deu ga dxia zxoá' xtil.

24 Ni'r glë' Jesús bönni' gdau' fariseo, ta'né':

—Byutsca'. ¿Bizx quië tunë' bönni' da'quë' Li' le cutu ral-la' gunru' dza la'y?

25 Jesús gudxë' lequë':

—¿Naru' cu nulábnili' ca benë' David cati' gdunë'? Byadzj le lahuë', lë' len nup nacula'len lë'

26 ati' gyazië' lu yu'u queë' Dios cati' ni' naquë' bxuz blau Abiatar, len gdahuë' yöt xtil tu'cu'ë lahuë' Dios, lë' na' cutu dë latj nu gagu, san tuz bxuz dë latj lahuë' lei. Bë'ë ca' le lahuë' bönni' nacuá'lenë' lë'.

27 Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Dios benë' dza la'y quië luzí' xbey bunách, clëg benë' bunách quië lun chi'i dza la'y.

28 Qui lë' ni na', neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, naca' Xani dza la'y.

3

Ruúnë' Jesús bönni' narequi' në'ë

1 Leyúbl gyazië' Jesús tu lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' zoë' ca' ni' bönni' narequi' në'ë.

2 Tu'yúë' Jesús bönni' gdau' ni' chqui' unë' bönni' na' dza la'y, le të'nnë' luquíë' Lë'.

3 Ni'r gudxë' bönni' na' narequi' në'ë Jesús, rnë':

—Gyas len gzui laugac bunách ni.

4 Gnabnë' bunách ni' Jesús, rnë':

—¿Naru' dë latj gunru' le nac dxi'a cati' nac dza la'y o gunru' le cunác? ¿Naru' dë latj gunru' ga la'del-li' yöl-la' na'bán bunách o usnitru' lei?

Gulacuá' dxiz bunách ni'.

⁵ Ni'r len yöl-la' rley queë', buyúë' Jesús bunách na' nacué' gdu cuitië', ruhui'nnë' le nacqué' zid ladxi'. Gudxë' bönni' na' narequi' në'ë, rnë':

—Bli na'u.

Ni'r bulí në'ë bönni' na' ati' böactë dxí'adau' në'ë.

⁶ Ni'r gulurujë' bönni' gdau' fariseo ati' la' gluntë' tsazxón didza' len bönni' da'quë' Herodes bi lunë' queë' Jesús, quië ludöddë' Lë'.

Tu'dúb ra' nis zxön bunách zian

⁷ Buzë'ë ni' Jesús tsazxón len bönni' da'quë' Lë', bdxinë' ra' nis zxön, ati' zjaclen Lë' bunách zian narujgac luyú Galilea len luyú Judea.

⁸ Guladxín ca' ga zoë' Jesús bunách zian narujgac Jerusalén len luyú Idumea len yetslá'a yegu Jordán len yödz nacué' gdu zbi'il ga nacué' yödz Tiro len yödz Sidón. Cni glunë', le gulayönnë' ca nac yugu' le zxön runë' Jesús.

⁹ Qui lë ni na' Jesús gna bé'inë' bönni' da'quë' Lë' lucózteczë' tu bárcodau' ga gac cuenë', cui luquí lutsútsj Lë' bunách zian na'.

¹⁰ Cni guc, le chbunë' zian nup te'i, ati' gulaguír ga zoë' bunách zian na' quië la'gán Lë'.

¹¹ Cati' gulale'i Jesús bö' xöhui' yu'ugac bunách, guludxiga' xni'ë Jesús bunách na' yu'ugac, len gulabödxya'a, ta'ná:

—Nacu' Li' Zxi'në' Dios.

¹² Buzeynë' ba nadx bö' xöhui' na' Jesús, cui la'guixjö' nu naquë' Lë'.

Rböë' Jesús chinnu bönni' lacqué' gbaz queë'

¹³ Ni'r grenë' Jesús tu lu guí'adau', ati' ni' bulidzë' nup rë'nnë'. Gulabiguë'ë gdu cuitië' bönni' ni.

¹⁴ Bucu'ë chinnuë' bönni' ni Jesús, quië la'cuá'lenë' Lë' len quië gsölë'ë lequë' tsjenquë' lban.

¹⁵ Budödë' lu na'quë' yöl-la' huac luúnë' nup te'i len lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách.

¹⁶ Cni nacgac laquë':

Simón, (nuzóë' Jesús yetú lë', Pedro),

¹⁷ Jacobo,

Juan, (bönni' böchë'ë Jacobo, ati' nacqué' zxi'në' Zebedeo. Chopë' ni, Jesús buzóë' yetú laquë', Boanerges, le rna lu didza' xidza': "Bönni' snia' ca gziu"),

¹⁸ Andrés,

Felipe,

Bartolomé,

Mateo,

Tomás,

Jacobo, (zxi'në' Alfeo),

Tadeo,

Simón, (bönni' rui' ladxë'ë yödz queë'),

¹⁹ Judas Iscariote, (bönni' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ludöddë' Lë').

Ta'në': dzag Jesús tu' xöhui'

Gdöd ni' guludxinë' tu lu yu'u Jesús len bönni' da'quë' Lë'.

²⁰ Leyúbl gulaguír ga zoë' Jesús bunách zian, ati' cutur guta' latj lahuë' yöt Jesús len bönni' na' da'quë' Lë'.

²¹ Cati' gulayönnë' ca rac queë' Jesús di'a dza queë', guladxinë' ni' quië luchë'ë Lë', ta'në': "Rchixi icjë'."

²² Lëzca' cni gulanë' queë' bönni' gdau' usëdi, narujquë' Jerusalén, ta'në':

—Dzag Lë' Beelzebú, xangac bö' xöhui', ati' len yöl-la' uná bë' qui rubijë' yugu' bö' xöhui'.

²³ Ni'r bulidzë' bönni' gdau' tu'sëdi na' Jesús, len benë' lsaqui', rnë':

—¿Naru' ubijtsa la' cuinzi Satanás tu' xöhui'?

²⁴ Chqui' la'rúj choṗl bunách tu yödʒ, len la'dil-len lza'gac, cutu gac gdia' yödʒ na'.

²⁵ Lëzca' cni chqui' la'rúj choṗl bunách nacuá' tu yu'u, len la'dil-len lza'gac, cutu gac la'día' bunách nacuá' yu'u na'.

²⁶ Qui lë ni na', chqui' tá'baga' lzë'i Satanás tu' xöhui', narujgac choṗl bö' xöhui' ati' cutu gac gdia' yöl-la' uná bë' qui, san chzoa udx qui.

²⁷ 'Nutu nu gac tsaz lidxë' tu bönni' nal len cuiaj yöl-la' tsahui' queë' chqui' cutu gáguë'ë zi'al bönni' nal na', ati' ni'r sáqui'në' cuijë' le dzö' lidxë'.

²⁸ 'Le nactë rëpa' lbi'ili': Dios gac unít lahuë' bunách ca nac yúgu'të dul-la' nabága'gac len ca nac yúgu'të didza' xöhui' ta'ná,

²⁹ san nütitëz nu gnë xöhui' queë' Dios Bö' La'y, gatga unít lahuë' nu na' Dios. Tsaz nabaga' zxguia' nu na'.

³⁰ Cni gnë' Jesús le ta'në' queë' bönni' gdau' usëdi na', ta'në': "Dzag Lë' tu' xöhui'."

Nu nac xnë'ë Jesús len bönni' böchë'ë

³¹ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' böchë'ë lenca' xnë'ë. Gulacu'ë lö'al len gulasölë'ë nu tsajlídʒ Jesús.

³² Glë Jesús bunách zian na' rö'gac cuitië', ta'në':

—Nacu'ë lö'al yugu' bönni' böchu'u lenca' xna'u, tu'lidzë' Li'.

³³ Bubi'ë didza' Jesús, gudxë' lequë':

—¿Nuzxa caz na' xna'a, len nupxcz bönni' böcha'a?

³⁴ Ni'r buyúë' nup na' rö'gac gdu cuitië', rnë':

—Gul-yutsca'. Nup ni nacgac ca xna'a len yugu' bönni' böcha'a.

³⁵ Nu run ca rë'nnë' Dios, nu ni nac ca bi'i böcha'a len bi'i zana' lenca' xna'a.

4

Runë' lsaqui' Jesús ca nac queë' bönni' guz

¹ Leyúbl gzu lahuë' Jesús rusëdnë' bunách ga nac ra' nis zxön. Guludúb ga zoë' bunách zian ati' grenë' Jesús tu lë'i bárcodau' zxoa lu nis na', len grö'ë ni', ati' yúgu'të bunách na' gulacuá' luyú ra' nis na'.

² Zian le busëdnë' lequë' Jesús, benë' lsaqui'. Tsal ni' rusëdnë' lequë', rnë':

³ —Gul-zë nagli' didza' ni. Brujë' bönni' guz, zjësië' xseydau'.

⁴ Tsal ni' rusië', glas ra' nöz la'gac xseydau' na', ati' guladxinba' bguindau', glë'jba' lei.

⁵ Glas ga rö' guiöj ga cutu rö' szxöni yu yela'gac xseydau' na'. Bayón gulalén xseydau' na' le cutu rö' szxöni yu.

⁶ Ni'r cati' blen gbidz, buquexu' lei, ati' gbidz, le cutu nun luí ga rë'.

⁷ Glas ga tu'lén lba yötsi' yela'gac xseydau' na'. Cati' gulalén xseydau' na', gululén ca' lba yötsi' na' len gularöli lei, ati' cutu bi bunódʒj lë na' bësië'.

⁸ Glas ga nac luyú dxi'a yela'gac xseydau' na', ati' gulazxön len xtsa' ra' gulabó'. Gulunódʒj lë na' bësië'. Tu dxigu' xseydau' na' bësië' bunódʒj yechí uruá' xseydau' ca'. Yetú bunódʒj yetsonnlalj ca' ati' yetú na' bunódʒj yetú gayuá' ca'.

⁹ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzë nag.

Rguíxjö'ë Jesús bizx quië runë' lsaqui'

¹⁰ Cati' chbuga'në' tuzë' Jesús, guladxín ga zoë' nup da'gac Lë', nungac tsazxön idxínnutë' bönni' uséd queë' ati' gulanabnë' Lë' bi rë'ni gna lë na' benë' lsaqui'.

¹¹ Gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Lbi'ili' nadél-li'li' tséjni'li' le nagachi' ca rna bē'ē Dios, san nup na' cunacgac tuz len rē'u, yúgu'tē ruí'lēna' lequē' didza' yugu' le runa' lsaqui'.

¹² Cni runa' quiē utság lē na' nayúj lu guich la'y, rna: “Luyúē' len cutu la'lé'inē'. Luzé nagquē' len cutu la'yéjni'nē' len cutu lubí'i ládxi'quē' quiē gac unít lahua' lequē' ca nac dul-la' nabága'quē'.”

Rusálj la'nē' Jesús le benē' lsaqui'

¹³ Gudxē' ca' bōnni' da'quē' Lē' Jesús, rnē':

—¿Naru' cu réjni'tsali' lē na' bena' lsaqui'? ¿Nacxcz gac tséjni'li' yezica' le guna' lsaqui'?

¹⁴ Naquē' nu ruzé didza' bōnni' guz na'.

¹⁵ Nacgac la'gac bunách ca xseydau' na' glas ra' nōz. Ta'yōnnē' xtidzē'ē Dios, len ca ta'yōznē' ca', la' za'tē Satanás tu' xōhui', rgua didza' na' bdxin lu icj ládxi'dau'quē'.

¹⁶ Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' glas ga rō' guiōj. Ta'yōnnē' didza' na' ati' lu yōl-la' rudziji quequē' ta'zi'ē lei.

¹⁷ Cutu ryaz icj ládxi'dau'quē' ati' tu chi'z ta'dé'ē lei. Cati' bi rac quequē' o zoa nu rbia ladxī' lequē' le ta'dé'ē didza' na', la' tu'huōatē ládxi'quē'.

¹⁸ Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' glas ga na' tu'lén lba yōtsi'. Ta'yōnnē' didza' na'

¹⁹ san tui' ládxi'quē' le nacgac qui yōdzlyú ni. Nazi' yé'icnē' le nadxi'icnē' yugu' yōl-la' tsahui' len ta'zé ládxi'quē' yugu' le dē. Ta'yáz icj ládxi'dau'quē' yúgu'tē lē ni len tu'snít didza' na', cui gun dxin lu icj ládxi'dau'quē'.

²⁰ Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' glas ga nac luyú dxi'a. Ta'yōnnē' didza' na' len ta'zi' lu na'quē' lei, ati' run dxin lu icj ládxi'dau'quē'. Nacgac la'gac bunách cni ca xseydau' na' gulunódzj yechí uruá' hueaj. Nacgac yela'gac ca xseydau' na' gulunódzj yetsonnlalj ca', ati' nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' gulunódzj yetú gayuá' ca'.

Runē' lsaqui' Jesús qui tu le runn yení'

²¹ Gudxē' ca' bōnni' da'quē' Lē' Jesús, rnē':

—¿Naru' rgál-la'ru' gui' ati' rudúsi'ru' lei tu gui'n o rgu'ru' lei zxani le ráti'ru'? Cutu ca' runru' cni san ruzoaru' gui' ga nac xtsa' ga gunn yení'.

²² Yúgu'tē le nagachi' gla' lahui ati' yúgu'tē le rac balánz la'rúj ga lna'.

²³ Nu zoa nag len ryōni ral-la' uzé nag.

²⁴ Gudxē' ca' lequē':

—Gul-güí' ládxi'li' le ryónili'. Ca nac le rurixli', la' leyz urixē' queēli' Dios ati' gunnē' queēli' yelati'.

²⁵ Nu dē qui, gu'ē qui yelati', san nu cudé qui, la'z dui le dē qui, gdua.

Runē' lsaqui' Jesús ca rzxön zxoa' xtil

²⁶ Gnē' ca' Jesús:

—Ca rac ni le rna bē'ē Dios nac ca rac cati' ruchijē' zxoa' xtil lu yu bōnni'.

²⁷ Chdzō'l rasiē' len ryasē' cati' za' rení'. Ta'lén zxoa' xtil na' len ta'zxön san cutu nōznē' lē' nacx rac ta'zxön.

²⁸ La' cuinzi luyú na' ruxön le naduzgac luyú na', zi'al xyazi, ni'r za' deu qui, len tōd na' cuia xui'i nal lu deu qui.

²⁹ Cati' chnal xui'i, la' tseajtē' tsajchuguē' deu na' le chbdxin dza uzi'ē xui'i.

Runē' lsaqui' Jesús ca rac qui xsey mostaza

³⁰ Gnē' ca' Jesús:

—¿Bizxa caz gnaru' ca rac ni le rna bē'ē Dios? ¿Bizxa gunru' lsaqui' ca rac?

³¹ Rac ca rac qui tu xseydau' mostaza. Cati' ryaz luyú nac xseydau' nactēr cuídi' ca yúgu'tē xseydau' dzō' luyú,

³² san cati' chnadúz, rlen len rrxöntër ca yúgu'të guixi' cuan rögac luyú. Tsca run yana' zxuza' në'i, gac la'dxinba' bguindau' ludxía lidxcba' lu zxul qui.

Ca rugunë' dxin Jesús le runë' lsaqui'

³³ Cni guc, busëdnë' lequë' Jesús, len zianr ca' le benë' lsaqui' tsca guc la'yéjni'në'.

³⁴ Yúgu'të didza' bé'lenë' bunách benë' lsaqui' ati' yúgu'të didza' ni busálj la'në', buzéjni'në' légaczë' bönni' uséd queë'.

Jesús rbequi dxië' bö' bdunu'

³⁵ La' dza na'z, cati' gdzö', Jesús gudxë' bönni' da'quë' Lë', rnë':

—Tódtscaru' yetslá'a nis zxön ni.

³⁶ Ni'r bulá'alënë' bunách zian nacuá' ni', ati' gulusë'ë bárcodau' ga na' chzoazë' Jesús. Gulacuá' ca' ni' yela'gac bárcodau' zjaclen lequë'.

³⁷ Gzu lau reycj bö' bdunu' lu nis na', ati' gda'a nis lë'i bárcodau' na'. Ca' guc, zeaj rdza' nis lë'i bárcodau' na'.

³⁸ Dë' rasië' Jesús lu xcugüë' ga nac xtsa'l lë'i bárcodau' na', ati' guluspanë' Lë', të Lë':
—Bönni' Usëdi. ¿Naru' cu rui' ládi'itsu' netu'? Huatcztu' lu nis ni.

³⁹ Ni'r gyasë' Jesús, len gna bé'inë' bö' na' reycj, gnë':

—Cu'u bö.

Gudxë' ca' nis na', gnë':

—Dxiz gzoa.

Grö' dxi bö' na' gyeycj len gzoa dxi lu nis zxön na'.

⁴⁰ Ni'r gudxë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—¿Bizx quië radxi rdzóbili' cni? ¿Naru' cu réjlë'li' Dios?

⁴¹ Ni' tádxinë' glë lza'quë' tuë' yetúë':

—¿Nuzxa caz bönni' ni? Tun ca rna xtídzë'ë bö' reycj len nis zxön.

5

Bönni' Gadara yu'u lë' bö' xöhui'

¹ Ni'r guladxinë' Jesús len bönni' da'quë' Lë' yetslá'a nis zxön ga nac lu xyugac bunách Gadara.

² Cati' burujë' Jesús lë'i bárcodau' na', la' dutsagtë' Lë' tu bönni' r-rujë' bloj ga nacuá' yeru ba. Bönni' ni yu'u lë' bö' xöhui',

³ len nun xlatjë' ga na' nacuá' yeru ba. Nutu nu guc guga' bönni' na', len clëg len du guía.

⁴ Zian lzu guluzóë' bregui' guía yen në'ë len ni'ë len glúguë'ë lë' du guía. Yugu' du guía na' bulë'ë ati' bregui' guía na' buzuxzjë'. Cutu rzáqui'në' nu bönni' gna bé'inë' lë'.

⁵ Rdáteczë' rbödxýë'ë rël len të dza ga na' nacuá' yeru ba len gap nac lu guí'adau', run huë' cuinë' yugu' lu guiöj dzö' ni'.

⁶ Cati' blé'inë' zë'ë zi'tu' Jesús, jarélu'ë gyijë' ga na' zë'ë Jesús, ati' buzechu zxibë' lahuë' Lë'.

⁷ Bë'ë zidzj didza', rë' Jesús:

—¿Bizxa ral-la'a quiu' Jesús, Zxi'në' Dios náctërë' blau? Ni'a queë' Xanru' Dios ráta'yua' lau', cutu usaca' zi'u neda'.

⁸ Cni gnë' le chgudxë' bö' xöhui' na' Jesús:

—Li', bö' xöhui', burúj lu bönni' ni.

⁹ Jesús gnabnë' lei, rnë':

—¿Bi leu'?

Bubí'i didza' lei, gudx Lë':

—Le Zian lea' le nac ziantu'.

¹⁰ Gnab yechi' Jesús cui gsölë'ë yugu' bö' xöhui' na' zi'tu' luyú ni'.

11 Nacua'ba' lu guí'adau' ni'z cuch zian, ta'daba' táguba' ni'.

12 Gulanáb yechi' Jesús bö' xöhui' na', ta'ná:

—Bsöla' netu' ga ni' dzö'ba' cuch zian. Bë' netu' latj tsajtsú'ugactu'-ba'.

13 La' bë'të' leygac latj Jesús ati' gularúj bö' xöhui' na', yajtsu'ugac cuch zian na', ati' gulaxíti'ba' cuch zian na', yajbixcba' ga nac ra' gui'a, yajtsu'ucba' nis zxön. Lu nis zxön na' gulayépiba' nis, glatba', len nacba' ca galj gayua'ba'.

14 Ni'r gulaxxúndj nup ni' glun chi'i cuch zian na', yajtíxjöi'cnë' bunách lu yödz ni' lenca' bunách nacúa' ladj guixi' ni'. Gularúj bunách lu yödz, zajyuquë' bizxa na' guc ni'.

15 Cati' guladxinë' ga ni' zoë' Jesús, gulalé'inë' bönni' na' zi'al yu'ugac lë' bö' xöhui'. Bönni' ni rö'ë ni', nacué' lari' len zoë' dxí'adau', ati' gladxí bunách na'.

16 Nup na' gulale'i le benë' Jesús gulaguixjöi' bunách na' gularúj lu yödz ca na' guc queë' bönni' na' zi'al yu'ugac lë' bö' xöhui', lenca' ca guc quecba' cuch na'.

17 Ni'r gulazú laugac bunách zian na' tá'ta'yuë' lahuë' Jesús urujë' lu xyuquë'.

18 Cati' bubenë' Jesús lë'i bárcodau', bönni' na' zi'al yu'ugac lë' bö' xöhui' zian, gúta'yuë' lahuë' Jesús gu'ë lë' latj tséajlenë' Lë'.

19 Jesús cutu bë'ë lë' latj, san gudxë' lë':

—Böaj lidxu'. Yajtixjöi' yugu' di'a dza quiu' yugu' le zxön bena' quiu' neda', naca' Xanu', len ca bena' buechi' ladxa'a li'.

20 Zhuöjë' bönni' na', ruzé' didza' yugu' yödz Decápolis ca nacgac le zxön benë' queë' Jesús, ati' gulubani' yúgu'të bunách nacúa' yugu' yödz ni'.

Bi'i ngul queë' Jairo len ngul gdannu lari' nacué' Jesús

21 Cati' budxinë' Jesús yetslá'a nis zxön na', ni'r guludúb bunách zian ga na' zoë' ra' nis zxön.

22 Bidë' ca' ga zoë' Jesús bönni' lë' Jairo, bönni' rna bë'ë lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Cati' blé'inë' Jesús, buzechu zxibë' lahuë'

23 len szxöni gúta'yuë' lahuë', rnë':

—Chraqui gatbi' bi'i nguldau' quia'. Gda gxoa na'u lëbi' quië huöacbi' len cui gatbi'.

24 Zéajlenë' lë' Jesús, ati' zjaclen Jesús bunách zian, tu'quí' Lë'.

25 Zoanu ca' ni' ngul, chnac chinnu iz ré'inu, cutu ruhuí'i rön queënu qui huë' quégaccznu ngul.

26 Szxöni chgzxaca' gdi'nu lu na'quë' zian bönni' tu'ún bunách. Daduz chbutönu dëra le dë queënu, cutu bi guclen lënu, san ryali' queënu.

27 Cati' byöninu tui' didza' bunách ca nac queë' Jesús, gdödnu ladjl bunách zian na', bdxinnu zaca' cúdzulë' Jesús len gdannu lari' nacué'.

28 Cni bennu le rnanu: "Chqui' canza' le nacué', huöaca'."

29 La' bui'të rön queënu ati' ráquibe'inu chböacnu qui le guc queënu.

30 La' gúquibe'itenë' Jesús ben dxin yöl-la' huac queë', ati' bueycjë', ruyúë' bunách zian na', rnë':

—¿Nuzxa na' gdan neda'?

31 Ni'r të' Lë' bönni' da'quë' Lë', ta'në':

—Rlé'icznu' bunách zian ni tu'quí' Li', len rnatsu': "¿Nuzxa na' gdan neda'?"

32 Ruyúë' Jesús gdu cuitië' quië glé'inë' nuzxa na' gdan Lë'.

33 Ni'r gbíga'nu lahuë' ngul na', rádxinu len rzxiznu le chnózinu bi na' guc queënu, ati' buzechu zxibnu lahuë' Jesús, len gudxnu Lë' gdutë le nacz.

34 Jesús rë'-nu:

—Nguldau'. Chböacu' le réjlë'u neda'. Böaj lidxu' gdu ladxu'u. Tsaz nuhuöacu' qui le guc quiu'.

35 Tsal ni' ru'ë cni didza' Jesús, guladxín ni' nup narujgac lidxë' bönni' na' rna bë'ë lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, len të' bönni' na':

—Chgutbi' bi'i nguldau' quiu'. Cutur upizzjnu' Bönni' Usëdi.

³⁶ Cutu bë' ladxë'ë Jesús lë na' ta'në', ati' gudxë' bönni' uná bë' na', rnë':

—Cutu gádxinu'. Gyéjlë'zë' Dios.

³⁷ Cutu bë'ë latj Jesús tsjaclen Lë' yezica'r bunách, san légaczë' Pedro len Jacobo, len Juan, böchë'ë Jacobo na'.

³⁸ Cati' bdxinë' lidxë' bönni' na' rna bë'ë ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, blé'inë' rac rusbó lenca' nup ni' ta'bódx len nup ta'bódx yechi'.

³⁹ Gyazië' Jesús len gudxë' lequë':

—¿Bizx quië runli' rusbó len rbödxli' cni? Cutu natbi' bi'i nguldau' ni. Raszbi' na'.

⁴⁰ Ni'r gulutitjë' Jesús san Lë' bubijë' ni'l yúgu'të bunách na' ati' bchë'ë xuz xna'bi' bi'i nguldau' na' lenca' nup nacua'len Lë', gyazië' ga na' dëbi'.

⁴¹ Gdel-lë'ë na'bi' bi'i nguldau' na' len gudxë'-bi':

—Talita, cumi.

Didza' ni rna lu didza' xidza': "Bi'i nguldau'. Gyas."

⁴² La' gyástëbi' bi'i nguldau' na' len buzé'ibi'. Chyu'ubi' chinnu iz. Gulubani nup nacua' ni'.

⁴³ Ni'r Jesús gna bé'inë' lequë' nutu nu la'guíxjöi'në' lë na' guc. Gudxë' lequë':

—Gul-güi' le gágubi' bi'i nguldau' ni.

6

Rudxinë' Jesús Nazaret, le nac ladxë'

¹ Buzé'ë ni' Jesús, budxinë' ladxë', ati' yjáclenë' Lë' bönni' da'quë' Lë'.

² Cati' bdxin dza la'y quequë' bönni' judío, gzu lahuë' rusëdnë' bunách Jesús ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios. Gulacuá' ni' bunách zian ta'yöni Lë'. Gulubannë', ta'në':

—¿Gazxcz bzëdnë' yugu' lë ni bönni' ni? ¿Bizxa caz yöl-la' rejni'i ni nadél-li'në'? ¿Nacxcz runë' le nacgac bë' na' za'c yehua' yubá?

³ Naquë' bönni' ni bëdx yag na', zxi'nnu María. Naquë' bóchi'quë' Jacobo len José len Judas len Simón. Nacuá'lennu ca' rë'u ngul zanë'.

Qui lë ni na' guluca'në' Lë' ca'z.

⁴ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gátitëz tunë' ba la'n nu bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, san cutu tun Lë' ba la'n bunách uládz queë' len bunách di'a dza queë' len bunách nacua' lidxë'.

⁵ Qui lë ni na' cutu guc gunë' ni' Jesús nitú yöl-la' huac zxön. Tuz bunë' nabábz bunách te'i, bxoá në'ë lequë'.

⁶ Bubannë' Jesús le cuta'yejlë'ë Lë'. Gdöd na' gdödë' yugu' yödzdau' nacua' zbi'il, rusëdnë' bunách ni'.

Rsölë'ë Jesús bönni' da'quë' Lë' tsjenquë' lban

⁷ Ni'r bulidzë' Jesús idxínnutë' bönni' da'quë' Lë' len gzu lahuë' rsölë'ë lequë' chop hueajquë'. Budödë' lu na'quë' yöl-la' uná bë' lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách.

⁸ Gna bé'inë' lequë' cutu bi lu'ë la' nöz, ni yöxj, ni yöt, ni dumí cutu la'gu'ë bzud quequë', san tuz xuyagdau' lu'ë.

⁹ Ral-la' ludé'ë lölquë', san clëg chop lari' luxóa yenquë'.

¹⁰ Gudxë' ca' lequë':

—Gátitëz ga tsazli' tu yu'u, gul-zóa yu'u na' cati' uza'rli' yödz na'.

¹¹ Chqui' tsazli' tu yödz ga cutu lun lbi'ili' ba la'n bunách lu yödz na', len cutu luzé nagquë' xtídza'li', gul-rúj ni' len gul-quíndj bëchtö da' lalabli'. Lë ni gac bë' nabága'quë' zxguia'. Le nactë rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, la'zaca' la'guí'ir bunách lu yödz na' ca la'zaca' la'guí'i bunách Sodoma len Gomorra, yugu' yödz na' busnitië' Dios.

¹² Ni'r gularujë' bönni' da'quë' Lë', yjenquë' lban ca ral-la' lubí'i ládxi'gac bunách.

¹³ Gulubijë' ca' zian bö' xöhui' yu'ugac bunách. Gulagu'ë le za zian nup te'i, guluúnë' lequë'.

Ca guludöddë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

¹⁴ Byönnë' Herodes, bönni' rna bë'ë, ca nac le runë' Jesús, le rzë didza' gátitëz qui yöl-la' huac queë' Jesús. La'gac bunách ta'ná:

—Chbubanë' lu yöl-la' gut Juan, bönni' ni' buquilë' bunách nis. Qui lë ni na' napë' yöl-la' huac runë' yugu' lë ni.

¹⁵ Yela'gac bunách ta'ná:

—Naquë' Elías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

Yela'gac bunách ta'ná:

—Naquë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios ca glaquë' bönni' dza nitë glu'ë didza' uláz queë'.

¹⁶ Catì byönnë' Herodes yugu' lë ni, gnë':

—Naquë' Juan, bönni' na' brixá' yenë'. Chbubanë' lu yöl-la' gut.

¹⁷ Cni gnë' Herodes le bsölë'ë lëczë' nup yaxöngac Juan na', glúguë'ë lë' du guia lu yu'u lidx guia. Cni benë' Herodes le rleynu-në' Juan na' Herodías, ngul na' gucnu ngul queë' Felipe, böchë'ë Herodes na'. Herodes gduë'-nu Herodías na', len butság ná'lenë'-nu.

¹⁸ Juan na' gudxë' Herodes:

—Cutu ral-la' sóalenu'-nu ngul queë' böchu'u.

¹⁹ Qui lë ni na' gzu grö'nu Herodías, gú'ninu bi gunnu queë' Juan, le gú'ninu gdódinu lë', san cutu bi gzxáqui'nu

²⁰ le rádxinë' Juan Herodes, le nözcznë' naquë' Juan na' tsahui' len la'y. Qui lë ni na' ben chi'ë lë' len buzé naguë' lë' gdu ladxë'ë zal-la' lë na' rnë' Juan ben ga grö'ë baguí'i Herodes na'.

²¹ Ni'r bdxin tu dza gzxáqui'nu Herodías na', nac dza runë' lni Herodes qui dza gyé'inë' iz. Bupë'ë le li'j lahuë' bönni' dë lu na'quë' uláz queë' len bönni' nacu'ë lu na'quë' bönni' rjaquë' gdil-l lenca' bönni' nacquë' blau luyú Galilea.

²² Gyazbi' bi'i ngul queënu Herodías ga na' ti'j tahuë' len bya'abi' lauquë'. Bdzag ladxë'ë Herodes ca runbi', len guladzág ládxi'gac ca' nup tēj tágulen lë'. Ni'r gudxë'-bi' bi'i ngul na' Herodes, gnë':

—Gnab bi rë'nnu' gunna' quiu', ati' guna' ca'.

²³ Benë' tsutsu xtídzë'ë, gudxë'-bi':

—Ni'a queë' Xanru' Dios gunna' quiu' bíti'tëz bi gnabu' ga gdxintë gatsj ga rna bë'a.

²⁴ Burujbi' lëbi', gudxbi' xna'bi':

—¿Bizxa gnabtsa'?

Lënu gudxnu-bi':

—Icjë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis, gnabu'.

²⁵ La' buáztëbi' ga na' zoë' Herodes, rëbi'-në':

—Rë'nda' gxu' quia' na'a lu zxiga' zxön icjë' Juan, bönni' na' buquilë' bunách nis.

²⁶ Ni'r bui'nnë' Herodes, san le gneynë' Dios, len le gulayöni ca' nup tágulen lë', cutu gu'nnë' nit xtídzë'ë na' gzxi' lu në'ë queëbi'.

²⁷ Herodes la' bsóla'të' bönni' rijë' gdil-l zoë' run chi'ë, gna bé'inë' lë' tsajxi'ë icjë' Juan.

²⁸ Gyijë' lidx guia bönni' na' rijë' gdil-l, yaxrixë' yen Juan na', ati' bu'ë icjë', nuxóë' lei lu zxiga' zxön. Budödë' lei lu na'bi' bi'i ngul na', ati' lëbi' bunödzjbi' queënu xna'bi' lei.

²⁹ Catì gulayönnë' didza' chguc lë na' bönni' da'quë' Juan na', guladxinë' ni' len guluú'ë lë', yajcáchi'quë' lë' yeru ba.

Rugahuë' Jesús zianr ca chiün gayuá' bunách

³⁰ Gdöd ni' guludubë' ga zoë' Jesús bönni' gbaz queë', len gulaguíxjöi'në' Lë' yúgu'të le glunë' len yugu' le gulusëdnë' bunách.

³¹ Nacuá' ni' bunách zian, nup za'c len nup zjac, ga bdxintë cutur dë latj lahuë' yöt Jesús len bönni' da'quë' Lë'. Qui lë ni na' gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-dá. Huayeajczru' ga nac latj ca'z, uzi' ládi'ru' tu chi'i.

³² La' légaczë' yjaquë' tu lë'i bárcodau', guladxinë' tu latj ca'z.

³³ Gulalë'i lequë' zjaquë' ni' bunách zian len núnbë'gac Jesús. Qui lë ni na' jarélu'quë' yjaquë' ni' bönni' yúgu'të yöd z ni', gulazë'i ní'quë', ati' guladxinë' ni' zí'atël ca Jesús len yugu' bönni' da'quë' Lë'.

³⁴ Cati' burujë' Jesús lë'i bárcodau' na', blé'inë' bunách zian na' ati' buechi' ladxë'ë lequë' le nacquë' ca bö'cu' zxíla'dau' cuzóa nu uyú lecha'. Gzu lahuë' zian le rusëdnë' lequë'.

³⁵ Cati' chrdzö' dza na', guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' da'quë' Lë', të' Lë':

—Chrdzö' ati' latj ca'z nac ni.

³⁶ Bsöla' bunách zian ni tsjac yugu' yu'udau' len yugu' yödzdau' nacué' zbi'il, tsjó'ugac yöt, le cutu bi dë ni le lahuë'.

³⁷ Bubi'ë didza' Jesús, gudxë' lequë':

—Gul-güi' le lahuë' lbi'iczi'.

Glë' Lë':

—¿Naru' tsjó'utsatu' yöt xtil lazxjru' qui gdu xunu' beo', ati' güi'tu' lahuë'?

³⁸ Jesús gudxë' lequë':

—¿Balx yöt xtil dë queëli'? Gul-tsajyutsca'.

Cati' chnözcnë', të' Lë':

—Gayu'z yöt xtil dë, len chopzba' böi dëba'.

³⁹ Ni'r gna bë'ë Jesús lunë' ga la'bö' bunách zian na', la'cu'ë tu cuia hueajquë' ga nac lachi' lu daca'.

⁴⁰ Gulacu'ë tu cuia hueajquë', tu gayuá' hueajquë' len chiün hueajquë'.

⁴¹ Ni'r gdel-lë'ë Jesús igáyu'të yöt xtil na' len gropba' böi na'. Buyúë' zaca' luzxbá len gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzxuzxjë' yöt xtil na' len bë'ë quequë' bönni' uséd queë' quië la'guisië' quegac bunách zian na'. Gdisië' ca' gróptëba' böi na' quequë' yúgu'të bönni' na'.

⁴² Glahuë' yúgu'të' len guluhuöljnë'.

⁴³ Ni'r gulutubë' le bizxj qui yöt xtil na' len quecha' böi, chinnu bdö'a guludzë'ë.

⁴⁴ Glaquë' ca chiën gayu'ë bönni' na' glahuë'.

Rzë'i ni'ë Jesús lu nis zxön

⁴⁵ La' bentë' Jesús ga gulabenë' lë'i bárcodau' bönni' da'quë' Lë', la'nörë' lahuë', la'dödë' lu nis zxön na', la'dxinë' lu yöd z Betsaida, tsal ni' Lë' ruzeynë' bunách zian na' didza'.

⁴⁶ Cati' chbudx buzeynë' lequë' didza', gyijë' tu lu guí'adau', ati' ni' bulidzë' Dios.

⁴⁷ Cati' chgul, zeaj bárcodau' na' gatsj lahui' nis zxön, ati' zoë' Jesús tuzë' luyú bidx na'.

⁴⁸ Blé'inë' lequë' Jesús, baníg tu'së'ë bárcodau' na' le reycj bö' za' ga na' ta'dödë'. Gdöd ladxí yël bdxinë' Jesús ga na' nacué, rzë'i ni'ë lu nis zxön na', ati' gu'nnë' tödzë' ga na' nacué.

⁴⁹ Cati' gulalé'inë' Lë' rzë'i ni'ë lu nis zxön, gláquinë' bxin na', len gulabödxyë'ë

⁵⁰ le gulalé'inë' Lë' yúgu'të' len gladxi guladzöbnë'. Ni'r la' bulidztë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-típ ládi'li'. Néda'cza'. Cutu gádxili'.

⁵¹ Grenë' Jesús lë'i bárcodau' ga na' nacué, ati' grö dxi bö' na' reycj, ati' lequë' gulanítsquinë' gulubannë'.

⁵² Cutu ta'yéjni'ninë' le ruluí lë na' benë' Jesús qui yöt xtil na'. Ni' nac zid icj ládi'dau'quë'.

Ruúnë' Jesús nup te'i yödZ Genesaret

⁵³ Guladödë' yetslá'a nis zxön Jesús len bönni' da'quë' Lë', guladxinë' ga nac lu xyugac bunách Genesaret. Guludxiguë'ë bárcodau' luyú bidx ni'.

⁵⁴ Cati' gulurujë' lë'i bárcodau' na', la' guluúnbë'të Jesús bunách ni'.

⁵⁵ Gulaxiti' bunách na', yjac yúgu'të yödZdau' gdu zbi'il len gulazú lauquë' djua'quë' ga zoë' Jesús yúgu'të nup te'i, xzoagac yugu' le deycni, ati' guladxinë' gátitëz ta'yönnë' zoë' Jesús.

⁵⁶ Gátitëz ga rdödë' Jesús, yugu' lu yödZdau' len yugu' yödZ zxön len yugu' yu'udau', tu'cu'ë gap nac la' nöZ len gap nac lu yë'y nup te'i quequë', len tá'ta'yuë' lahuë' Jesús gu'ë lequë' latj la'ganzë' tui'i lari' nacué'. Guluhuöactë dxí'adau' yúgu'të nup na' gulagán lari' na' nacué'.

7

Le tun ga cunacgac dxi'a bunách lahuë' Dios

¹ Ni'r guludubë' ga zoë' Jesús la'quë' bönni' gdau' fariseo len la'quë' bönni' gdau' usëdi, narujquë' Jerusalén.

² Bönni' gdau' ni gulalé'inë' bönni' uséd queë' Jesús tahuë' yöt, cunadxí'agac na'quë', lë na' rna: cutu nayargac ca nalëbcnë' tunë'. Qui lë ni na' gulané' quequë'.

³ Tunë' bönni' gdau' fariseo na' len yezica' bunách judío ca glëbcnë' glunë' xuz xtau'quë', len chqui' cutu ta'guib na'quë' zian lzu ca na' nalëbcnë' tunë', cutu ca' tahuë'.

⁴ Cati' tu'dxinë' rjó'uquë' lu yë'y, chqui' cutu ta'guibë' lë na' ca nalëbcnë' tunë', cutu ca' tahuë'. Zianr ca' tunë', yugu' le nalëbcnë' tunë', ta'guibë' zxiga' yö'ön, len yugu' zxiga' guia, len yugu' le tátinë'.

⁵ Qui lë ni na' gulanabnë' Jesús yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi, ta'në':

—¿Naru' cutu tunë' bönni' uséd quiu' ca glëbcnë' glunë' xuz xtau'ru', san tahuë' yöt cunadxí'agac na'quë'?

⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Lbi'ili', bönni' ruluí'z tsahui' cuinli'. Nactë le gdíxjö'ë queëli' Isaías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios. Buzujë' lu guich, gnë':

Bunách ni, len rú'agacz tun neda' ba la'n,

Clëg gdu ládi'gac.

⁷ Daduz nac yöl-la' ba ta'gu'ë neda'

Le tu'sëdnë' le ta'ná bë' bunách,

Clëg zxba quia'.

⁸ Cni nac, le ruca'nli' le gna bë'ë Dios, ati' runli' yugu' le nazí' láhuili' lu na'gac bunách.

⁹ Gudxë' ca' lequë':

—Gdu ruca'nli' ca'z le gna bë'ë Dios quië gunli' ca nac le nalëbili' runli'.

¹⁰ Moisés gnë' cni: “Ben ba la'n xuz xna'u.” Gnë' ca': “Nu ulídz zi' xuz o xnë'i, gul-dóditë nu na'.”

¹¹ Lbi'ili' rnali' cni: “Chqui' nu bönni' guië' xuzë' o xnë'ë: ‘Cutu gac bi gunna' queëli', le nac Corbán', le rna lu didza' xidza': ‘Le nuzóa' quizi queë' Dios’,”

¹² ni'r rnali': “Cutu run bayúdx bi gunë' quegac xuz xnë'ë bönni' na'.”

¹³ Cni nac, ruca'nli' ca'z xtídzë'ë Dios quië gunli' le nalëbili' runli', yugu' le rudödlí' lu na'gac zxi'n xsoali'. Zianr ca' le cni runli'.

¹⁴ Ni'r Jesús bulidzë' bunách zian na' nacuá' ni', rë' lequë':

—Gul-zé nagli' didza' gu'a, yúgu'tëli', len gul-tsejni'i.

¹⁵ Cutu bi dë le riaz bönni' le gac gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios, san le r-ruj lë', lë ni gac gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

¹⁶ Chqui' zoa nagli' quië yónili', gul-zé nagli'.

¹⁷ Cati' bulá'alenë' bunách zian na' Jesús len gyazië' tu yu'u, gulanabnë' Lë' bönni' uséd queë' ca nac lë na' benë' lsaqui'.

¹⁸ Jesús gudxë' lequë':

—¿Ryadzjtsa ca' queëli' yöl-la' rejni'i? ¿Naru' cu réjni'ili', yúgu'të le ryaz bönni', cutu gac gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios?

¹⁹ Nac cni le cutu ryaz icj ládxi'dau'huë', san lë'ëzë' ryaz, len rurúj lë'ë.

Le gnë' cni Jesús, bului'inë' rë'u nac dxi'a yúgu'të le ri'j ráguru'.

²⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Le r-ruj bönni' run ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

²¹ Cni nac, le ta'rúj icj ládxi'dau'quë' bönni' yugu' le ta'zá' ládxi'quë' le nac xöhui', yugu' le tun ga tunë' dul-la' ta'guitsjë' zxba qui yöl-la' nutság na' len yugu' le cunác. Tun ga tu'döddë' bunách

²² len ta'banë', len ta'zé ládxi'quë' le dë qui lza'quë', len tu'ë dö', len ta'zí yë'ë, len tu'zxë'ë, len ta'në' qui lza'quë', len tun ba zxön cuinquë', len tunë' le cunözi.

²³ Yúgu'të le xöhui' cni ta'rúj icj ládxi'dau'huë' bönni' len tun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

Réjlë'nu Jesús ngul gza'a

²⁴ Buzé'ë ni' Jesús, bdxinë' gal-la' ga nacuá' yödz Tiro len yödz Sidón. Ni' gyazië' tu yu'u len gu'nnë' nutu nu gnözi, san cutu ca' guc ucachi' cuinë'.

²⁵ Byóninu didza' rzë ca nac queë' Jesús ngul, zoabi' bi'i nguldau' queënu, yu'u lëbi' bö' xöhui', ati' la' bídtënu ga zoë' Jesús, len buzechu zxibnu xni'ë.

²⁶ Ngul ni cutu nacnu judío, san nababnu bunách Sirofenicia. Gúta'yunu lahuë' Jesús ubijë' bö' xöhui' na' yu'u-bi' bi'i nguldau' queënu.

²⁷ Ni'r gudxë'-nu Jesús, rnë':

—Bë' latj luhuólj zi'al nup nacgac ca zxi'n xan yu'u, le cutu nac dxi'a uguaru' yöt quecbi' bi'i na' len chu'nru' lei laucha' bö'cu'dau'.

²⁸ Bubi'inu didza' ngul na', gudxnu Jesús:

—Ja, Xan, san yugu' bö'cu'dau' nacua'ba' zxani ga tágubi', táguba' le bizxj tu'huóxj ga na' tágubi'.

²⁹ Ni'r gudxë'-nu Jesús, rnë':

—Le gnau' cni, huac huöju'. Chburúj bö' xöhui' na' gyu'u-bi' bi'i nguldau' quiu'.

³⁰ Cati' budxinu lidxnu, blé'inu-bi' bi'i nguldau' queënu na', dëbi' lu da'a len chnurúj bö' xöhui' na' gyu'u lëbi'.

Jesús ruúnë' bönni' nacödzue' len curnë'

³¹ Burujë' Jesús latj na' nabáb yödz Tiro ati' gdödë' gap dë yödz Sidón len yugu' yödz Decápolis, bdxinë' ra' nis zxön qui Galilea.

³² Bunách ni' djua'gac ga zoë' Jesús tuë' bönni' nacödzue' len curnë', tá'ta'yuë' lahuë' Jesús gxoa në'ë lë'.

³³ Bubijë' lë' tsla'l Jesús ladj bunách na', ati' bnë'ë xbönni' në'ë yeru naguë' bönni' na'. Gru'në' zxóna'dau' len gdanë' ludxë'ë.

³⁴ Ni'r buyúë' luzxbál len gnë ladxë'ë, rnë':

—Efata.

Didza' hebreo ni rna lu didza' xidza': "Gyalj".

³⁵ La' böaljtë naguë' len la' buguitjtë ludxë'ë, gnëtë' dxí'adau'.

³⁶ Gna bé'inë' lequë' Jesús nutu nu lë' ca', san tsca gna bé'inë' lequë', guluzétërë' ca' didza' qui lë na' benë'.

³⁷ Gulubannë', ta'në':

—Dxí'adau' runë' yúgu'të. Runë' ga tu'yöni nup glac cödzu len ga tu'huí' didza' nup cugúc la'në.

8

Rugahuë' Jesús zianr ca choa' gayuá' bunách

¹ Yugu' dza ni'z guludúb ga zoë' Jesús bunách zian. Le cudé le lahuë', Jesús bulidzë' bönni' uséd queë' len bé'lenë' lequë' didza'.

² Gudxë' lequë':

—Ruhuechi' ladxa'a bunách zian ni le chnac tsonn dza nacué'lenë' neda' ni len cutu dë le lahuë'.

³ Chqui' usöla'a lequë' lidxquë' ta'dunzë' ca', huala'cuídi'në' la' nöz, le za'quë' zi'tu' la'quë'.

⁴ Gulubi'ë didza' bönni' uséd queë', të' Lë':

—¿Bizxa ugágutsaru' bunách guizx yu ni, ga ni nac latj ca'z?

⁵ Gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Balx yöt xtil dë queëli'?

Të' Lë':

—Gadxz.

⁶ Ni'r gna bé'inë' bunách zian na' Jesús la'bó' lyu. Gdel-lë'ë gadx yöt xtil na' ati' gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzzuxxjë' leygac len bë'ë quequë' bönni' uséd queë' quië la'guisië' laugac bunách zian na'.

⁷ Guta' ca' quequë' tu chopba' böi cuidi'. Jesús gudxë' Dios: "Xclenu'", ati' gna bé'inë' lequë' la'guisië' lecha' ca' laugac bunách.

⁸ Glahuë' yúgu'të bönni' na' len guluhuöljnë'. Ni'r golutubë' le bizxj naga'ngac, ati' guladzá' gdu gadx bdö'a.

⁹ Bönni' na' glahuë' glaquë' gdu ca choa' gayu'ë. Jesús busölë'ë lequë' lidxquë'

¹⁰ ati' grenë' lë'i bárcodau' tsazxón len yugu' bönni' uséd queë', guladxinë' lu xyugac bunách Dalmanuta.

Ta'nabnë' Jesús gunë' tu le gac bë' nuzxa naquë'

¹¹ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' fariseo len gulazú lauquë' ta'díl-lenë' Lë' didza'. Glë'nnë' la'zì' bë'ë Jesús. Qui lë ni na' gulanabnë' Lë' gunë' tu le nac bë' za' yehua' yubá.

¹² Gnëtsca ladxë'ë Jesús, rnë':

—¿Bizx quië ta'nábitsa neda' bunách ni guna' tu le nac bë' za' yehua' yubá? Le nactë rëpa' lbi'ili', cutu ca' glé'ili' nitú le nac bë' za' yehua' yubá.

¹³ Ni'r bulá'alënë' lequë', bubenë' lë'i bárcodau' len zijë' yetslá'a nis zxön.

Le tu'sëdnë' bönni' gdau' nac ca xnë'i yöt xtil

¹⁴ Glal ladxì'quë' bönni' uséd queë' Jesús lu'ë bi lahuë' ati' tuz yöt xtil dë lë'i bárcodau' na'.

¹⁵ Ni'r buzéjni'në' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-sáca'tsca' queëli'. Gul-gún chi'i cuinli' cui si'li' le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo len queë' Herodes.

¹⁶ Gulazú lauquë' tu'ë didza' bönni' uséd queë' la' légaczë', ta'në':

—Gnë' cni le cudé yöt xtil gáguru'.

¹⁷ Ráquibe'inë' Jesús le ta'në', ati' rë' lequë':

—¿Bizx quië rui'li' cni didza' le cudé yöt xtil gáguru'? ¿Naru' cu réjni'tsali' len cu ráquibe'itsali'? ¿Ni nactsa zid icj ladxì'dau'li'?

¹⁸ ¿Zoatsa yěj lauli' len cutu rlé'ili', len zoatsa guid nagli' len cutu ryónili'? ¿Naru' cu rajnéysali'?

¹⁹ Cati' ni' buzzuxxja' gayu' yöt xtil ati' glahuë' chiún gayu'ë bönni', ¿balx bdö'a budza'li' le bizxj butubli'?

Gulané':

—Chinnu.

²⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' ni' buzzuxxja' gadx yöt xtil ati' glagu choa' gayuá' bunách, ¿balx bdö'a budza'li' le bizxj butubli'?

Gulané':

—Gadx.

²¹ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—¿Naru' cu réjni'tsali' na'a, bë'a didza' qui le tu'sëdnë' bönni' na'?

Jesús ruúnë' bönni' Betsaida nachúl lahuë'

²² Cati' guladxinë' yödz Betsaida Jesús len bönni' da'quë' Lë', guladxín ga zoë' Jesús nup djua'gac queë' tu bönni' nachúl lahuë', tá'ta'yuë' lahuë' canë' bönni' na'.

²³ Jesús gdel-lë'ë në'ë bönni' na' nachúl lahuë', ati' bchë'ë lë' ni'l ra' yödz. Ni' bdxie' zxöna' yěj lahuë' len bxoá në'ë lë'. Ni'r gnabnë' lë', rnë':

—¿Ba rlé'inu' lati'?

²⁴ Buyúë' bönni' na' nachúl lahuë', rnë':

—Rlé'igacda' bunách, nala'gac ca yugu' yag, san ta'dá bunách na'.

²⁵ Leyúbi bxoá në'ë yěj lahuë' Jesús, ati' buyutsquë' bönni' na' nachúl lahuë' ati' böactë dxí'adau' yěj lahuë'. Na'a rlé'inë' dxí'adau' yúgu'të.

²⁶ Ni'r Jesús busölë'ë lë' lidxë', rnë':

—Cutu tsajdödu' lahui' yödz, len nutu nu gui'u ca' lu yödz ni.

Rnë' Pedro Jesús naquë' Cristo

²⁷ Gdöd na', guluzë'ë ni' Jesús len yugu' bönni' uséd queë', guladödë' yödzdau' nababgac Cesarea, ga na' rna bë'ë Filipo. Tsal ni' yu'uquë' nöz, Jesús gnabi yudxë' bönni' uséd queë', rnë':

—¿Bizxa ta'ná quia' bunách nu naca'?

²⁸ Gulubi'ë didza', ta'në':

—Ta'ná la'gac bunách nacu' Juan, bönni' buquilë' bunách nis. Ta'ná yela'gac nacu' Elías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios. Ta'ná yela'gac nacu' yetúë' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të.

²⁹ Ni'r gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—Nazx lbi'ili', ¿bizxa rnali' quia' nu naca'?

Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Li' nacu' Cristo.

³⁰ Ni'r gna bé'inë' lequë' Jesús nutu nu la'guíxjöi'në' nu naquë'.

Rguíxjöë Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

³¹ Ni'r gzu lahuë' Jesús rusëdnë' bönni' da'quë' Lë', rnë':

—Run bayúdx saca' qui'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách. Luzóë' neda' tsal' bönni' gul tu'zejni'i len yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi. Ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza ubana'.

³² Yalj lulu bé'lenë' lequë' didza' ni. Ni'r bchë'ë Jesús tsal' Pedro len gzu lahuë' rdil-lë' Lë' didza'.

³³ Bueycjë' Jesús, buyúë' yezíca'rë' bönni' uséd queë', ati' buzeynë' bach Pedro, rnë':

—Bcuit ga zoa'. Nacu' ca Satanás, tu' xöhui'. Le rza' ladxu'u cutu nac queë' Dios, san ca ta'zá' ládxigac bunách nac.

³⁴ Ni'r Jesús bulidzë' yugu' bönni' uséd queë' lenca' bunách nacuá' ni', len gudxë' lequë':

—Chqui' rë'nnë' tē'ē neda' bönni', ral-la' uzóë' tsa'l' le rē'ncznë' bönni' na', len gaquë' ca bönni' zijë' zajtë'ē lē'i yag cruz, ati' ni'r huac tē'ē neda'.

³⁵ Nu bönni' rui'tsca ladxë'ē yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san nu bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë' le dē'ē neda' o le dē'ē didza' dxi'a quia', uguel-lē'ē bönni' ni yöl-la' na'bán queë'.

³⁶ ¿Naru' uzi'tsë' xbey bönni' chqui' utubë' yúgu'të le dē yödzyú ni, san unít cuinë'?

³⁷ Cutu bi gac unödzyë' bönni' le huöa'ui cuinë'.

³⁸ Chqui' zoë' bönni' rutui'në' neda' len xtidza'a laugac bunách ni nuca'ngac Dios len tun dul-la', lëzca' cni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, utui'da' bönni' na' cati' guídlena' yöl-la' yení' queë' Xuza', dzagquë' neda' gbaz la'y.

9

¹ Gudxë' ca' lequë' Jesús, rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', nacuá' ni nup cutu lat cati' la'le'ir duná bē'ē luyú ni Dios, gla' lahui yöl-la' uná bē' zxon queë'.

Rdza' ca rna' lahuë' Jesús

² Cati' chguc xop dza, Jesús bchë'ē Pedro len Jacobo len Juan, ati' légaczë' yjaquë' tu lu gui'a sib. Ni' bdza' ca rna' lahuë' Jesús laquë' yonnë' na'.

³ Gyëp yös yení' lari' nacuë' Jesús, guc chguichdau'z. Zxíla'dau'z guc, nutu nu ra' lari' yödzyú ni gac gun chguichdau'z ca guc lari' na'.

⁴ Gululu' laquë' Elías len Moisés, tuí'lenë' Jesús didza'.

⁵ Ni'r Pedro gudxë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, bica' ba rē'u zoaru' ni. Gúntsca'tu' tsonn yu'u lága'dau', tu quiu', yetú queë' Moisés, len yetú queë' Elías.

⁶ Cni gnë' Pedro le cutu nöznë' Pedro bi na' rnë', le tádxinë' bönni' uséd queë' Jesús na'.

⁷ Ni'r grö' böaj glu'u zxul lequë', len byön chi'i nu rui' didza' lu böaj na', rna:

—Bönni' ni Zxi'na'. Nadxí'ida' Lë'. Gul-zé nagli' Lë'.

⁸ La' guluyutë' san cutur nu talé'inë'. Tuzë' Jesús zóalenë' lequë'.

⁹ Tsal ni' yu'uquë' nöz, tu'dinnië' gui'a sib na', gna bé'inë' lequë' Jesús nutu nu lë' ca', lë na' gulalé'inë', cati' ubanrë' lu yöl-la' gut Lë', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

¹⁰ Qui lë ni na' gulagú'z icjquë' didza' ni bē'ē, ati' la' légaczë' ta'nabi yudxi lza'quë' bizxa rē'ni gna didza' na' bē'ē: ubanë' lu yöl-la' gut.

¹¹ Gulanabnë' Jesús, ta'në':

—¿Bizx quië ta'në' bönni' gdau' usëdi run bayúdx guidë' Elías zi'al ca guidë' Cristo?

¹² Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Le nactë guidë' zi'al Elías len ucu'ë yúgu'të ca ral-la' gac. Na'a, ¿bizx quië nayúj lu guich lë na' rna run bayúdx saca' quí'ë szxöni Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ati' lucá'n Lë' ca'z bunách?

¹³ Rëpa' lbi'ili': Chbidë' Elías, ati' glunë' queë' tsca glë'nnë', tsca nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac queë'.

Ruúnë'-bi' Jesús bi'i bönni' yu'u lëbi' bö' xöhui'

¹⁴ Cati' ni' guludxinë' Jesús len bönni' dzagquë' Lë' ga na' nacu'ë yezíca'rë' bönni' uséd queë' Jesús, gulalé'inë' nacuá' ni' bunách zian, ati' ta'díl-lenë' yugu' bönni' uséd queë' na' didza' bönni' gdau' tu'sëdi.

¹⁵ Cati' gulalë'i Jesús bunách zian na', gulubannë' len jarélu'quë' za'quë' ga na' zë'ë, djödxquë' Lë':

—Padiux.

¹⁶ Ni'r gnabnë' bönni' uséd queë' na' Jesús, rnë':

—¿Bizxa didza' na' rdíl-lenli' lequë'?

¹⁷ Bubi'ë didza' bönni' nutsë'ë ladj bunách zian na', rnë':

—Bönni' Usëdi, nachë'a-bi' quiu' ni bi'i bönni'dau' quia', yu'u lëbi' bö' xöhui' run ga curnëbi'.

¹⁸ Cati' ryu'u lëbi' bö' xöhui' na', ruríx rutúl lëbi' lyu, ati' rbia bdxina' zidi' rú'abi' len rutíl-l láya'bi'. Qui lë ni na' zeaj rdxitbi'. Gnabcda'-në' bönni' uséd quiu' lubijë' bö' xöhui' na', san cutu gulazáqui'në'.

¹⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Lbi'ili', curéjlë'li'. ¿Gáca'xtëcz ral-la' sóalena' lbi'ili'? ¿Gáca'xtëcz ral-la' gua' glena' queëli'? Gul-dguá'-bi' quia' ni.

²⁰ Djua'quë'-bi' ga na' zoë'. Cati' ble'i Jesús bö' xöhui' na', la' buxiztë lëbi'. Gdzö'bi' lyu, ati' brix butúl lëbi', len gdxia bdxina' zidi' rú'abi'.

²¹ Ni'r gnabnë' xuzbi' bi'i na' Jesús, rnë':

—¿Gaca'x chguc rac cni queëbi'?

Rnë' xuzbi' na':

—Ni' náctëbi' bi'idau' ré'ibi' cni.

²² Zian lzu r-ru'n lëbi' lu gui' len lu nis quië gdödi lëbi'. Qui lë ni na', chqui' racu' lati', buechi' ladxi' netu', gáclenu' netu'.

²³ Jesús gudxë' lë':

—Chqui' huac tséjlë'u, yúgu'të huac chqui' tséjlë'u Dios.

²⁴ La' bë'të' zidzj didza' xuzbi' bi'i na', rnë':

—Réjlë'a. Guclen neda' quië tséjlë'ra' Lë'.

²⁵ Cati' blë'inë' Jesús za'c bunách zian, tu'quí tu'tsútsj Lë', buzeynë' ba nadx bö' xöhui', rë' lei:

—Li', bö' xöhui' runu' ga curnë len curyöni bunách, rna bé'ida' li' uruju' lu bi'i ni, len cutur tsu'u lëbi'.

²⁶ Grödxya'a bö' xöhui' na', ati' brix butultsca lëbi' len burujtë, bucá'n bi'i na' ca bi'i natcz. Ca' nac, glui' didza' zian bunách ni', ta'ná:

—Chnatbi'.

²⁷ Ni'r gdel-lë'ë na'bi' Jesús, buchisë'-bi' ati' gzuibi' bi'i na'.

²⁸ Ni'r gyazië' Jesús tu yu'u, ati' la' légaczë' gulanabnë' Lë' bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Bizx quië cutu guc ubijtu' bö' xöhui' na' netu'?

²⁹ Jesús gudxë' lequë':

—Cutu gac ubijli' ca'z bö' xöhui' cni, san tuz chqui' ulidzli'-në' Dios len gunli' gubás.

Rgúxjö'ë leyúbl Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

³⁰ Cati' guluzë'ë ni' Jesús len bönni' da'quë' Lë', guladödë' luyú Galilea. Cutu rë'nnë' Jesús nu gnözi ga na' zoë'

³¹ le rusëdnë' yugu' bönni' uséd queë', rë' lequë':

—Ludödë' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'quë' bönni' ludöddë' neda', san töd gatia', cati' gac tsonn dza ubana'.

³² Cutu gulayëjni'në' didza' ni rë' lequë', ati' le tádxinë', cutu bi gulanabnë' Lë'.

Nu nac blau

³³ Ni'r guladxinë' yödz Capernaum Jesús len bönni' da'quë' Lë', len tsal ni' nacu'ë lu yu'u, Jesús gnabnë' lequë', rnë':

—¿Bizxa didza' na' rdíl-len lza'li' cati' ni' yu'uli' nöz?

³⁴ Lequë' guluséyj rú'aquë', le ta'dil-len lza'quë' didza' la' nöz ni' núzxaquë' gaquë' bönni' blau.

³⁵ Ni'r grö'ë Jesús len bulidzë' idxínnutë' bönni' uséd queë', rë' lequë':

—Nu rë'ni gac blau ral-la' gac ca tu bönni' cuidi'z lenca' ca ni'a na'li' yúgu'tëli'.

³⁶ Ni'r gdel-lë-ë-bi' tubi' bi'idau' Jesús len buzóë-bi' gatsj lahui'l ga na' nacu'ë. Ni' runidë-bi', rë lequë:

³⁷ —Nu bönni' si' lu në-ë tu bi'idau' cni le náquibi' quia', si' lu në-ë ca' neda', ati' nu bönni' si' lu në-ë neda', clëg neda'z si' lu në-ë, san si' lu në-ë ca' Xuza', nasölë-ë neda'.

Nu curdá'baga' rë'u, raclen rë'u

³⁸ Ni'r Juan gudxë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, blé'itu'-në' bönni' rubijë' yugu' bö' xöhui', rugunë' dxin lau'. Gna bé'itu' lë' cutur gunë' ca', le cutu dë-ë rë'u.

³⁹ Ni'r Jesús gudxë' lë':

—Cutu gna bé'ili' lë', le chqui' zoë' bönni' runë' tu yöl-la' huac za' yehua' yubá, rugunë' dxin la' neda', cutu ca' gac gnë' zì-ë quia' bönni' na'.

⁴⁰ Cni nac, nu curdá'baga' rë'u, raclen rë'u nu na'.

⁴¹ Nùti'tëz nu gunn queëli' tu zxíga'dau' nis gui'jli' le da'li' neda', Cristo, si'cz le ral-la' si' nu na'.

Zoa banádx queëru' gunru' ga nu gun dul-la'

⁴² Gnë' ca' Jesús:

—Nùti'tëz nu gun ga gunbi' dul-la' tubi' bi'idau' cni réjlë-bi' neda', dxi'ar gac nu ugal-la' guich ryëtu yag yenì nu na', len tsajchún lë' lu nis zxön.

⁴³ Chqui' tu na'u gun ga gunu' dul-la', bchugu lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu' zoa tuz na'u, clëg zoa chop na'u, ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl, ga ni' cutu ul gui' qui.

⁴⁴ Latj ni' cutu latba' bzuga' yu'ucba' nup tsajcuá' ni', ati' gui' na' cutu ca' ul.

⁴⁵ Lëzca' cni, chqui' tu ni'u gun ga gunu' dul-la', bchugu lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu' zoa tuz ni'u, clëg zoa chop ni'u, ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl, ga ni' cutu ul gui' qui.

⁴⁶ Latj ni' cutu latba' bzuga' yu'ucba' nup tsajcuá' ni', ati' gui' na' cutu ca' ul.

⁴⁷ Lëzca' cni, chqui' tu yöj lau' gun ga gunu' dul-la', gleaj lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga rna bë-ë Dios zoa tuz yöj lau', clëg zoa chop yöj lau', ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl.

⁴⁸ Latj ni' cutu latba' bzuga' yu'ucba' nup tsajcuá' ni', ati' gui' na' cutu ca' ul.

⁴⁹ 'Ruxi'iru' bëla' zödi', rugál-la'ru' lei ra' gui', cui gac ditj. Lë ni rusëdi rë'u ca luhuöác dxi'a yúgu'të bunách. Lëzca' cni, rë'nnë' Dios gzxi'i zödi' yúgu'të böa' bëdxau' tu'zëgui'quë-ba' lu bcugu la'y queë'.

⁵⁰ Dxi'a nac zödi', san chqui' nit yöl-la' sna' qui, ¿nacx úniru' lei sna'? Gul-gác la' lbi'izli' ca zödi' dxi'a, soali' dxi'adau' tuli' len yetuli'.

10

Rusëdnë' Jesús qui nu rulá' yöl-la' nutság na'

¹ Buzë-ë Jesús yödZ Capernaum, gyijë' luyú Judea len gdödë' yetslá'a yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz. Ni' guludúb leyúbl ga zoë' bunách zian, ati' leyúbl busëdnë' lequë' ca runczë'.

² Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' fariseo, të'nnë' lunë' ga bi gnë' Jesús quië gac luquië' Lë'. Gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿I dë latj bönni' nutság në-ë usanë'-nu ngul queë'?

³ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—¿Bizxa gna bé'inë' lbi'ili' Moisés?

⁴ Gulanë':

—Moisés bë-ë latj bönni' uzujë' lu guich le rna rulá'alenë'-nu, ati' ni'r usanë'-nu ngul queë' na'.

⁵ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Gna bé'inë' lbi'ili' cni Moisés le nac zid icj lădxi'dau'li',

⁶ san cati' gzu lau guta' yödzylyú, bönni' len ngul Dios benë' lequë'.

⁷ Gnë': "Qui lë ni na' uca'në' xuz xnë'ë bönni', tsajsóalenë'-nu ngul queë'

⁸ ati' chopë' ni luhuöaquë' ca tuz bunách." Qui lë ni na' cutur nacquë' chopë' san tuz chnacquë'.

⁹ Qui lë ni na' ca', nu nac bunách cutu ral-la' ulá'a nup na' chnutsaguë' Dios.

¹⁰ Cati' guluyazië' yu'u, gulanabi yudxë' Jesús bönni' uséd queë' ca nac didza' na' bë'ë.

¹¹ Jesús gudxë' lequë':

—Núti'tëz bönni' ulá'alenë'-nu ngul queë' len utság ná'lenë'-nu ngul yubl, runë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na' le ruspaguë'ë-nu dul-la' ngul na' gzóalenë'-nu zi'al.

¹² Lëzca' cni chqui' usannu-në' bönni' queënu ngul nutság ná'lennu lë', len si'nu-në' bönni' yubl, runnu ca' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Rulídz tsahuë'ë-bi' Jesús yugu' bi'idau'

¹³ Ni'r guladxín ga zoë' Jesús bunách djua'gac bi'idau' quegac, tē'ni gxoā nē'ë lechi', ati' gulazú lauquë' bönni' uséd queë' Jesús ta'díl-l dídza'quë' nup na' djua'gac lechi'.

¹⁴ Cati' blé'inë' lë ni Jesús, gleynë' len gudxë' lequë':

—Gul-güi'-cbi' latj bi'idau' la'dxinbi' quia'. Cutu uzága'gacli'-bi', le gata' quegac nup nacgac ca bi'idau' ni, latj ga rna bē'ë Dios.

¹⁵ Le nactë rēpa' lbi'ili': Nu cusí' lu nē'i le rna bē'ë Dios ca runbi' bi'idau', cutu ca' tsaz ga ni' rna bē'ë.

¹⁶ Ni'r bunidë'-bi' yugu' bi'idau' na' Jesús, bxoā nē'ë lechi' len bulídz tsahuë'ë-bi'.

Bönni' cuidi' rlé'inë' yöl-la' tsahui'

¹⁷ Cati' bu'ë nöz Jesús, jarélu'ë bidë' bönni', buzechu zxibë' lahuë' Jesús len gnabnë' Lë', rnë':

—Bönni' Usédi gdu dxi'a, ¿nacx guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

¹⁸ Jesús gudxë' lë':

—¿Bizx quië ru'u quia' didza', rnau': "Gdu dxi'a"? Nutu nu bönni' naquë' gdu dxi'a. Tuzë' Dios naquë' gdu dxi'a.

¹⁹ Chnözcznu' yugu' le gna bē'ë Dios, gnë':

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu gdöddu' bunách.

Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunác.

Cutu ucachi' lanu'.

Ben ba la'n xuz xna'u.

²⁰ Bubi'ë didza' bönni' na', rë' Jesús:

—Bönni' Usédi, yúgu'të lë ni runcza' cati' ni' nactea' bi'idau'.

²¹ Len yöl-la' dxi'i lădxi' queë', buyúë' lë' Jesús, rnë':

—Tu le ryadzj quiu'. Gyeaj, yjēti' yúgu'të le dē quiu' len bnödzy quegac bunách yechi' lë na' si'u, ati' gata' quiu' yöl-la' tsahui' yehua' yubá. Ni'r huödu' quia', gacu' ca bönni' zijë' zajtë'ë lē'i yag cruz, ati' ta'u neda'.

²² Cati' byönnë' didza' ni, bui'nnë' ati' zhuöjē' rsëbi lădxë'ë le dëtsca queë' yöl-la' tsahui'.

²³ Ni'r buyúë' Jesús gdu cuitië' len gudxë' yugu' bönni' uséd queë':

—Baníg nac la'yáz ga rna bē'ë Dios nup ta'le'i yöl-la' tsahui'.

²⁴ Gulubannë' bönni' uséd queë' ca nac xtídzë'ë ati' leyúbl Jesús gudxë' lequë':

—Lbi'ili', zxí'na'dau', baníg nac la'yazië' ga rna bē'ë Dios bönni' tu'zxöni lădxi'quë' yöl-la' tsahui' quequë'.

²⁵ Nacr baníg tsazië' ga rna bē'ë Dios nu bönni' rlé'inë' yöl-la' tsahui', ca tödba' böa' lu nag yötsi'.

²⁶ Catì' gulayönnë' didza' ni, gulubántërnë' ca', ta'në' la' légaczë':

—¿Nuzxa caz gac ulá, chqui'nu'?

²⁷ Buyüë' lequë' Jesús, rnë':

—Cutu gac gun lë ni bunách, san huaquë' Dios, le rzáqui'në' Dios yúgu'të.

²⁸ Ni'r Pedro gudxë' Lë':

—Xan, netu' nuca'ntu' yúgu'të len da'tu' Li'.

²⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', nu bönni' uca'në' lidxë', o böchë'ë, o zanë', o xuzë', o xnë'ë, o ngul queë', o yugu' zxi'në', o xyuë', le runë' xchina' o le runë' lban qui didza' dxi'a quia',

³⁰ bönni' ni huazí' queë' yetú gayua'tër ca' dza ni zoaru' na'a, yugu' lidxë', len yugu' böchë'ë, len yugu' zanë', len yugu' xnë'ë, len yugu' zxi'në', len yugu' xyuë', lenca' yugu' le la'bía ládi'gac lë' bunách, atì' yödzyú zi'a za', gata' yöl-la' na'bán gdu queë'.

³¹ Zian nup nacgac blau na'a, lac cuidi'z ni', atì' nup nacgac cuidi'z na'a, lac blau ni'.

Leyúbl rguíxjö'ë Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

³² Catì' ni' yu'uquë' nöz, ta'benë' zjaquë' Jerusalén, nanörë' Jesús lauquë' bönni' uséd queë'. Nanitcnë' len lu yöl-la' radxiz zjáclenë' Lë'. Leyúbl bchë'ë quizi idxínnutë' na' Jesús. Gzu lahuë' ruí'lenë' lequë' didza' ca nac le ral-la' gac queë',

³³ rnë':

—Rlë'iczli' rbenru' zijru' Jerusalén ga ni' soa nu udód neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'gac bxuz uná bë' len lu na'quë' bönni' gdau' tu'sëdi. La'chuguë' quia' gatia', len ludödë' neda' lu na'quë' bönni' gza'a.

³⁴ Lutitjë' neda' bönni' na' len lundë' neda' zi'. Luchijë' neda' zxöna'. Ni'r ludöddë' neda', san catì' gac tsonn dza ubana' lu yöl-la' gut.

Ta'nabnë' Jesús Jacobo len Juan bi gunë' quequë'

³⁵ Ni'r gulabiguë'ë lahuë' Jesús Jacobo len Juan, zxi'në' Zebedeo, len të' Lë':

—Bönni' Usëdi, ré'nitu' gunu' queëtu' le gnabtu'.

³⁶ Jesús gudxë' lequë':

—¿Bizxa ré'nili' guna' queëli'?

³⁷ Glë' Lë':

—Catì' gdxin dza cö'u ga gna bë'u, ben ga cö'tu' tutu' cuitiu' yubél len yetutu' cuitiu' yögl.

³⁸ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Cutu nözili' bi rnabli'. ¿Naru' huac si'li' le ral-la' si'a neda', le nac le saca' qui'a? ¿Naru' huac gdil-li' nis ca gdila' neda' nis, gatia'?

³⁹ Gulubi'ë didza', ta'në':

—Huactu'.

Jesús gudxë' lequë':

—Le nactë, le saca' qui'a neda', si'li' ca' lbi'ili', len ca gdila' neda' nis, gdil-li' ca' nis,

⁴⁰ san cutu dë lu na'a cóa' nu cö' cuitia' yubél len nu cö' cuitia' yögl. Dios unödzyë' quequë' bönni' chnupë'ë quequë' yugu' latj na'.

⁴¹ Catì' gulayönnë' didza' ni yechié' bönni' uséd queë' Jesús, lequë' ta'leynë' Jacobo len Juan na'.

⁴² Ni'r bulidzë' lequë' Jesús, rnë':

—Nózcizli' ca tun nup ta'ná be'i yugu' yödz, tu'zeynë' bach bunách, atì' nup nacgac blau ladjquë' ta'ná be'i lza'gac.

⁴³ Cutu gac cni queëli', san nu guë'ni gac zxön ga zoali', ral-la' gun xchinli' yezíca'rli',

⁴⁴ atì' nütì'tëzl-li' nu guë'ni gac blau ral-la' gac ca bönni' nada'u queëli' yúgu'tëli'.

⁴⁵ Cni ral-la' gunli' le bida' ni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, clëg quië nu gun xchina', san quië guna' xchingac bunách len udöda' yöl-la' na'bán quia' le huöá'uida' bunách zian.

Jesús ruúnë' Bartimeo, bönni' nachúl lahuë'

⁴⁶ Ni'r guladxinë' yödz Jericó Jesús len bönni' da'quë' Lë'. Cati' ni' rurujë' yödz ni Jesús, dzagquë' Lë' bönni' uséd queë' lenca' bunách zian. Ra' nöz ni' rö'ë bönni' nachúl lahuë', lë' Bartimeo, xxi'në' Timeo. Rnabë' nu bi gunnz queë'.

⁴⁷ Cati' byönnë' Bartimeo rdödë' ni' Jesús, bönni' Nazaret, gzu lahuë' ru'ë zidzj didza', rnë':

—Jesús, xxi'n xsoë' David. Buechi' ladxi' neda'.

⁴⁸ Guladíl-l lë' didza' nup ta'död ni', tē lë':

—Bseyj ru'u.

Ni'r zidzjr bulidzë', rnë':

—Xxi'n xsoë' David. Buechi' ladxi' neda'.

⁴⁹ Ni'r gzë' dxiz Jesús, rbözë', ati' rë' lequë':

—Gul-lidzë'.

Gululidzë' bönni' na' nachúl lahuë', tē lë':

—Btip ladxu'u. Gyasch. Rulidzë' Li'.

⁵⁰ Ni'r gru'në' tsla'l lari' naxóa yenë'. La' gyastë' len bidë' ga na' zoë' Jesús.

⁵¹ Gnabnë' lë' Jesús, rnë':

—¿Bizxa rë'nnu' guna' quiu'?

Bubi'ë didza' bönni' na' nachúl lahuë', rnë':

—Bönni' Usédi, rë'nda' gunu' ga huöalj yöj lahua'.

⁵² Jesús gudxë' lë':

—Böaj lidxu'. Chnuhuöacu' le réjlë'u neda'.

La' böaljte yöj lahuë' ati' zéajlenë' Jesús.

11

Ryazië' Jesús yödz Jerusalén

¹ Guladxinë' Jesús len bönni' da'quë' Lë' gal-la' ga dë Jerusalén, ga na' nacuá' yödz Betfagé len yödz Betania, len ga na' dë ca' Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo. Ni'r Jesús bsölë'ë chopë' bönni' uséd queë',

² rë' lequë':

—Gul-tséaj lu yödzdau' dë lauru' ni', len cati' tsazli' ni', tsajxáca'li'-ba' ni' tuba' búrrodau' nága'ba', nutu nu rbiani lëba'. Gul-sédx-ba' len gul-chë'-ba' quia' ni.

³ Chqui' nu bi guië lbi'ili' le runli' lë ni, gul-guië nu na': "Xanru' rquinnë'-ba', ati' la' usóla'të'-ba' quiu'."

⁴ Ni'r yjaquë' yajxáca'quë'-ba' búrrodau' na', nága'ba' ga nu ryaz lö'a ga nac ra' nöz, ati' gulasedxë'-ba'.

⁵ Nup nacuá' ni' tē lequë':

—¿Bizxa ni runli'? ¿Bizx quië rsedxli'-ba' búrrodau' na'?

⁶ Gulubi'ë didza' bönni' uséd queë' Jesús, glë' lequë' ca na' chgudxczë' lequë' Jesús, ati' glui' lequë' latj bunách ni'.

⁷ Ni'r gulachë'-ba' búrrodau' na' ga na' zoë' Jesús. Gulaxóë' cúdzu'ba' lari' quequë' ati' Jesús gdxie'-ba'.

⁸ Zian bönni' nacu'ë ni' gulachiljë' lari' quequë' gap nac la' nöz. Yela'gac bunách ni' gulaguítsj zin le guluzxóa la' nöz.

⁹ Gulazú lau tui' zidzj didza' nup nanörgac lahuë' Jesús len nup na' za'c cúdzu'lë', ta'në':

—Yöl-la' ba. Dios gun la'yë' Bönni' zë'ë ni, nasölë'ë Lë' Xanru' Dios.

¹⁰ Dios gun la'yë' Bönni' ni zi'a gna bë'ë, ca na' gna bë'ë xuz xtau'ru' David. Yöl-la' ba Dios.

¹¹ Cni guc, bdxinë' Jesús Jerusalén, ati' gyazië' lö'a gdau'. Cati' budx buyüë' yúgu'të le nacuá' gdu zbi'il ni', burujë' zaca' yödz Betania le chrdzö', dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

Jesús rulídz zi'ë yag higo

¹² Cati' za' rení' yetú dza, ati' tu'rujë' yödz Betania Jesús len bönni' da'quë' Lë', rdunë' Jesús.

¹³ Zi'tu' blé'inë' tu yag higo dxia xlagui'. Gbiguë'ë ga na' zoa yag na' chqui' utsajxaquë'ë lati' le rbia. Cati' bdxinë' ni' cutu bi yajxaquë'ë le rbia. Xlagui'z dxia le cutu rdxini dza cuia.

¹⁴ Ni'r bulidzë' yag na' Jesús, rnë':

—Cutur nu gagu le rbia quiu'.

Gulayönnë' didza' ni bönni' uséd queë'.

Jesús rulatjë' lö'a gdau'

¹⁵ Cati' guladxinë' Jerusalén Jesús len bönni' da'quë' Lë', gyazië' Jesús lö'a gdau' len gzu lahuë' rubijë' ni'l nup tuti' len nup ta'u lö'a gdau'. Brixë' yugu' blag quegac nup tu'tsá' dumí gza'a, lenca' yugu' ga ta'bö' nup tuti' budöda'.

¹⁶ Cutu ca' bë'ë latj nu bi gua', uzóa nöz ga nac lö'a gdau'.

¹⁷ Busëdnë' nup nacuá' ni', rnë':

—Nayúj lu guich la'y, rna: "Lidxa' si' lei, yu'u ga lulídz Dios bunách gdutë yödzlyú." Lbi'ili' chnunli' lei ca nac bloj quegac gban.

¹⁸ Cati' gulayönnë' didza' ni yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, gulazú lauquë' ta'zú ta'bö'ë ludöddë' Jesús, san le tádxinë' bunách, cutu bi glunë' queë', le tu'bani yúgu'të bunách ca nac le rusëdnë' Jesús.

¹⁹ Cati' chrdzö' burujë' Jesús lu yödz na'.

Rbidx yag higo bulídz zi'ë Jesús

²⁰ Cati' za' rení' yetú dza, guladöde' Jesús len bönni' da'quë' Lë' ga zoa yag higo na' bulídz zi'ë Jesús, len gulalé'inë' lei, chnabídx gdu luí.

²¹ Ni'r yajneyne' Pedro bi guc ati' gudxë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, byutsca'. Yag higo ni bulídz zi'u nij, chnabídx.

²² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gul-tsejlë' Dios.

²³ Le nactë rëpa' lbi'ili', chqui' nu bönni' guië' guí'adau' ni: "Bcuit ni, yajsóa lu nis zxön", len cugác chop ladxë'ë bönni' na' san gdu ladxë'ë tsejlë'ë gunë' Dios ca na' rnë', ca' gac.

²⁴ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili': Yúgu'të le gnabli' cati' ulidzli'-në' Dios, gul-tsejlë' chbennë' queëli' Dios lë na' rnabli', ati' gunnë' queëli'.

²⁵ Cati' ni' rulidzli'-në' Dios, chqui' zoa nu rleyli' nu bi ben queëli', gul-nít lau nu na' quië unít lahuë' ca' lbi'ili' ca nac dul-la' nabága'li', Xuzli' na' zoë' yehua' yubá.

²⁶ Chqui' cu unít lauli' bunách, cutu unít lahuë' lbi'ili' dul-la' nabága'li' Xuzli' zoë' yehua' yubá.

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Jesús

²⁷ Ni'r yhuöjquë' Jerusalén Jesús len bönni' da'quë' Lë'. Cati' ni' rdë' Jesús ga nac nchil gdau', guladxinë' ga zoë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi len bönni' gul tu'zejni'i.

²⁸ Gulanabnë' Jesús, ta'në':

—¿Bizxa yöl-la' uná bē' dē lu na'u runu' yugu' lē ni? ¿Nuzxa caz budód lu na'u yöl-la' uná bē' gunu' cni?

²⁹ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—Neda' ca' gnabda' lbi'ili' tu didza'. Chqui' ubi'ili' quia' didza', ni'r gyēpa' lbi'ili' bi yöl-la' uná bē' runda' yugu' lē ni.

³⁰ ¿Nuzxa budód lu nē'ē Juan uquilē' bunách nis? ¿Naru' Dios o bunách? Gul-natsca'.

³¹ Gulazú lauquē' tun xtídza'quē' la' légaczē', ta'né':

—Chqui' gnaru' Dios bsölē'ē lē', guiē' rē'u: “¿Bizx quiē cutu gyéjlē'li' lē'?”

³² ¿Naru' guiétsaru'-nē': “Gulasölē'ē lē' bönni'”?

Cni ta'zá' ládi'quē' le tádxinē' bunách zian nacué' ni' le taqui yúgu'tē bunách na' bē'ē didza' uláz queē' Dios Juan na'.

³³ Qui lē ni na' glē' Jesús:

—Cutu nōzitu'.

Ni'r Jesús gudxē' lequē':

—Neda' ca' cutu quíxjöi'da' lbi'ili' bi yöl-la' uná bē' dē lu na'a runda' yugu' lē ni.

12

Runē' lsaqui' Jesús quegac huen dxin cunacgac tsahui'

¹ Ni'r gzu lahuē' Jesús ruí'lenē' bönni' da'quē' Lē' didza' yugu' le runē' lsaqui', rnē':

—Gzoē' bönni', szxöni bdē'ē lba uva ga nac la' yēl queē'. Glequē' li'aj qui, len gchö'nē' röga' guiöj ga gsiē' xisi uva na'. Budxiē' tu yu'u gup ga nac xtsa' ga nu uyú la' yēl na'.

'Ni'r budödē' lu na'quē' huen dxin la' yēl queē' na', la'zi'ē gatsj hueaj le unódzj, ati' gyijē' yödz zi'tu'.

² Cati' bdxin dza luchibē' le rbia, bsölē'ē-bi' bi'i huen dxin queē' tsajxi'bi' lu na'quē' huen dxin na' le ral-la' si'ē xanbi' qui le gulabía lba uva na'.

³ Ni'r gulaguel-lē'ē-bi' bi'i na' yugu' huen dxin na' len glundē'-bi' zi', ati' gulusölē'ē-bi' ca'zbi'.

⁴ Ni'r bsölē'ē-bi' yetubi' bi'i huen dxin queē' bönni' xan la' yēl na', ati' bi'i ni gululadxē'-bi' guiöj, gululé'ē icjbi'. Glu'ē dö' queēbi'.

⁵ Ni'r bsölē'ē-bi' ca' yetubi' bi'i huen dxin queē' bönni' xan la' yēl na', ati' bi'i ni guludöddē'-bi'. Bsölē'ē-bi' ca' zianrbi' ati' la'cbi' gluncdē'-bi' zi' len yela'cbi' guludödcde'-bi'.

⁶ 'Nutur nu nagá'n queē' xan la' yēl na'. Naga'nzbi' bi'i bönni' queē' ati' nadxí'itsquinē'-bi'. Ga yajseytē, bsölē'ē-bi' zxi'nē', rnē': “Lunē' ba la'n zxi'na'.”

⁷ Ni'r gulané' la' légaczē' bönni' huen dxin na', ta'né': “Bi'i ni ral-la' gaqui queēbi' la' yēl ni. Gul-dá, gdódiru'-bi' ati' gaqui queēru' la' yēl ni.”

⁸ Qui lē ni na' gulazönē'-bi' len guludöddē'-bi'. Gularu'nē'-bi' ni'l la' yēl qui lba uva na'.

⁹ Ni'r gnabnē' bönni' nacué' ni' Jesús, rnē':

—¿Nacx gunē' chqui'nu', bönni' xan la' yēl na'? Huidē' len huadödcde' bönni' huen dxin na', ati' udödē' lu na'gac bunách yubl la' yēl na'.

¹⁰ ¿Naru' cu nulábnili' lē na' nayúj lu guich la'y? Cni rna:

Guiöj na' gularu'nē' bönni' tu'cu'ē zö'ö,

Na'a nac guiöj len, squin zö'ö.

¹¹ Xanru' Dios benē' ga nac cni

Ati' rubániru' ca nac lē ni rlé'iru'.

¹² Ni'r gulazú gulabö'ē la'zönē' Jesús le táquibe'inē' benē' lsaqui' ni ca nac quequē', san tádxinē' bunách zian nacué' ni' len qui lē ni na' guluca'nē' Lē', zhuöjquē'.

Ca nac le ta'guíxj lazgac bunách

¹³ Gdöd lë ni yugu' bönni' gdau' uná bē' na' gulasölē' ga zoē' Jesús la'quē' bönni' gdau' fariseo len bönni' da'quē' Herodes quiē lunē' ga bi gnē' Jesús quiē gac luquīē' Lē'.

¹⁴ Guladxinē' ga na' zoē' Jesús bönni' ni, len tē' Lē':

—Bönni' Usēdi, nōzitu' ru'u didza' gduť li. Cutu rui' ladxu'u bi ta'náz bunách, le curuyuzu' le tu'luí'z cuingac bunách, san rusēdnu' ca nacz le rē'nnē' Dios lun bunách. ¿I runn netu' latj zxba queē' Moisés quixxj laztu' le tu'quixxjē' uláz queē' César? ¿Naru' uguixxjtu' o cutu quixxjtu'?

¹⁵ Ráquibe'inē' Jesús tu'ē didza' lu yöl-la' rguilj ladxi' quequē' ati' rē' lequē':

—¿Bizx quiē rubijli' neda' didza'? Gul-djua'tsca' quia' tu dumí rda quiē glé'ida' lei.

¹⁶ Djua'quē' lei ati' gnabnē' lequē' Jesús, rnē':

—¿Nuzxa lahui da' lē'i ni len nuzxa lei ni?

Gulubi'ē didza', ta'nē':

—Queē' César na'.

¹⁷ Ni'r Jesús gudxē' lequē', rnē':

—Gul-nōdzj queē' César le naqui queē' César, ati' queē' Dios le naqui queē' Dios.

Gulubannē' ca nac didza' bubi'ē Jesús.

Ca nac qui yöl-la' rubán lu yöl-la' gut

¹⁸ Ni'r guladxinē' ga zoē' Jesús la'quē' bönni' gdau' saduceo. Bönni' ni ta'nē' cutu lubán nup chnatgac. Qui lë ni na' glē' Jesús,

¹⁹ ta'nē':

—Bönni' Usēdi, Moisés nuzujē' queētu' lu guich chqui' gatiē' bönni' cuzóa bi'i queē', ati' uga'nnu ngul queē', ral-la' utság ná'lenbi'-nu bi'i böchē'ē bönni' na' len uzoabi' bi'ida' gacbi' bi'i queēbi' bóchi'bi'.

²⁰ Gulacua'bi' gadxbi' bi'i nac bóchi'cbi'. Bi'i zi'al na' butság ná'lenbi'-nu ngul, ati' gutbi', nutu nu gul-la' bi'ida' queēbi'.

²¹ Bi'i buróp na' butság ná'lenbi'-nu ngul uzēb na', ati' gutbi' ca', nutu nu gul-la' bi'ida' queēbi'. Lēzca' cni guc queēbi' bi'i bunn.

²² Cni guc, gulutság ná'lenbi'-nu yúgu'tēbi', nutu nu gul-la' bi'ida' queēbi'. Ga yajseytē, gutnu ca' ngul na'.

²³ Na'a, cati' lubán nup chnatgac, ¿núxalbi' gáquinu queēbi' ngul na', le gulutság ná'lenbi'-nu igádxtebi'?

²⁴ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—Rchíxili' le cunúnbē'li' le nayúj lu guich la'y len cutu nōzili' ca nac yöl-la' huac queē' Dios.

²⁵ Cati' lubán nup chnatgac, cutu ca' lutság na'quē', len cutu la'cuá'lenē'-nu ngul bönni', san lacquē' ca nacquē' gbaz la'y queē' Dios, nacu'ē yehua' yubá.

²⁶ Na'a, ca nac quegac nup chnatgac chqui' lubán, ¿naru' cu nulábinili' le buzujē' lu guich Moisés? Rui' didza' ca na' bulidzē' lē' Dios lu yag yótsi'dau' regui, rē' lē': "Neda' naca' Dios queē' Abraham len Dios queē' Isaac, len Dios queē' Jacob." Le gnē' cni quequē', nac bē' nabanquē' zal-la' glatiē' zi'al.

²⁷ Dios naquē' Dios quegac nup nabangac, clēg quegac nup natgac tsaz. Szxōnitēr rchíxili'.

Le nac blau gna bē'ē Dios

²⁸ Bidē' ca' ga zoē' Jesús bönni' gdau' usēdi. Byönnē' ca na' gluí'lenē' Jesús didza' len nōznē' dxí'adau' bubi'ē didza' Jesús. Qui lë ni na' gnabnē' Jesús, rnē':

—¿Bizxal le gna bē'ē Dios nactēr blau ca yúgu'tē le gna bē'ē?

²⁹ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lē':

—Le gna bë'ë nactër blau ca yúgu'të nac lë na' rna: “Gul-yöni bunách Israel. Xanru' Dios, tuzë' Lë' naquë' Xanru'.

³⁰ Ral-la' gdxì'inu' Xanu' Dios gdu ladxu'u, len lu gdu icj láchxi'da'u len lu gdu yöl-la' rejni'i quiu' len lu gdu yöl-la' huac quiu'.” Lë ni nac le gna bë'ë nactër blau.

³¹ Le gna bë'ë nac buróp, tuz ca nac. Cni rna: “Ral-la' gdxì'inu' lza'u ca nadxí'i cuinu'.” Cutu ca' zoa yetú le gna bë'ë nacr blau ca chop ni gna bë'ë.

³² Ni'r gudxë' Jesús bönni' gdau' usëdi na', rnë':

—Dxí'adau' gnau', Bönni' Usëdi. Le nacz rnau'. Tuzë' naquë' Dios, len nutur nu zoa nac Dios.

³³ Quië gdxì'iru'-në' Dios gdu láchxi'ru', len lu gdu yöl-la' rejni'i queëru' len lu gdu icj láchxi'dau'ru' len lu gdu yöl-la' huac queëru', len quië gdxì'iru' lza'ru' ca nadxí'i cuinru', nacr lsaca' ca yúgu'të böa' bëdx dau' rudódicru'-ba' lu bcugu la'y queë' Dios, lenca' ca yúgu'të böa' bëdx dau' ruzégui'cru'-ba' lu bcugu na'.

³⁴ Cati' byönnë' Jesús dxí'adau' rubi'ë didza' bönni' ni, ni'r gudxë' lë', rnë':

—Yelati'z ryadzj quiu' gúnbë'u le rna bë'ë Dios.

Nutur nu burugui bi gnabi Jesús.

¿Nuzxa zxi'n naquë' Cristo?

³⁵ Cati' ni' rusëdnë' Jesús bunách ga nac nchil gdau', rnë':

—¿Bizx quië ta'në' bönni' gdau' usëdi naquë' Cristo zxi'n xsoë' David?

³⁶ Lëczë' David na' bë'ë didza', zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, gnë':

Xanru' Dios gudxë' Xana':

“Grö' cuít lë'a yubél

Cati' gunra' ga luzechu zxibgac Lau'

Nup cuta'le'i Li' dxi'a.”

³⁷ ¿Naru' nactsë' Cristo zxi'n xsoë' David chqui' lëczë' David na' rnë' queë' naquë' Xanë'? Guladzág láchxi'gac didza' ni bunách zian nacuá' ni' tu'zé naggac Lë'.

Jesús ruquíë' bönni' gdau' tu'sëdi

³⁸ Ni' rusëdnë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rë' lequë':

—Gul-gún chi'i cuinli' quequë' bönni' gdau' tu'sëdi. Ta'dzág láchxi'quë' ta'dé' ni'l na'l, nácuquë' lari' tunn. Ta'dzág láchxi'quë' ca' tu'lídz tsahui' lequë' bunách gap nac lu yë'y.

³⁹ Ta'bö'ë yugu' latj blau lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bunách lenca' gap tu'dubë' ti'j tahuë'.

⁴⁰ Tu'gúë' lidxcnu ngul uzëb len quië lulu'z tsahui' cuinquë', xtsey tu'lidzë' Dios. Yugu' bönni' ni, gúntscarë' lequë' zxguia' Dios.

Le bunödzjnu queë' Dios tu ngul uzëbdau'

⁴¹ Tsal ni' rö'ë Jesús nchil gdau' ga zoa gui'n ga ta'gú'u bunách dumí gun, ruyúë' ca tun bunách ta'gú'u dumí lu gui'n. Dumí zian ta'gu'ë bönni' dë yöl-la' tsahui' quequë'.

⁴² Ni'r bdxinnu ni' ngul yechi' uzëbdau', glu'nu chop dumí lasdau', le záca'gac láti'dau'z.

⁴³ Ni'r bulidzë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', ngul yechi' uzëbdau' ni glu'rnu ca yúgu'të nup bi ta'gú'u lu gui'n qui gdau'.

⁴⁴ Ta'gu'ë qui le nagá'nz quequë' yúgu'të bönni' ni, san ngul ni, lu yöl-la' yéchi'dau' queënu glu'nu gdu'të la'z dui tsca le dëz queënu, le ral-la' gáhuinu.

13

Rguíxjö'ë Jesús ca zi'a luquindjë' gdau'

¹ Cati' burujë' Jesús nchil gdau', gudxë' Lë' tuë' bönni' uséd queë', rnë':

—Bönni' Usëdi, byutsca' nactga yugu' yu'u zxön ni, len nactga yugu' guiöj lë'i zö'ö quegac.

² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Rlé'inu' yugu' yu'u zxön ni, san cutu ca' ugá'n ni guiöj lahui lzë'i, le luquíndj leygac bunách.

Le lac bë' cati' zi'a udx qui yödzlyú

³ Ni'r yjaquë' Jesús len bönni' da'quë' Lë' lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, gui'a na' dë ca dödl ra' gdau'. Cati' chrö'ë ni' Jesús, glë' Lë' la' légaczë' Pedro len Jacobo len Juan len Andrés,

⁴ ta'në':

—Gdixjöi' netu' batx lac lë ni. ¿Bizxa gac bë' chzoa lac yúgu'të lë ni?

⁵ Bubi'ë didza' Jesús, rusëdnë' lequë', rnë':

—Gul-gún chi'i cuinli' qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili'.

⁶ La'lá' lauquë' zian bönni' si' laquë' ca lea' neda', la'në' nacque' Cristo. Cni la'zí' yé'inë' bunách zian.

⁷ Ni'r cati' yónili' rac gdil-l ni'l na'l, cutu gádxili'. Yúgu'të lë ni ral-la' gac, san cutu rdxini dza udx.

⁸ Tu yödz til-len yetú yödz len tu ga nu rna bë' tsajtil-len yetú ga nu rna bë'. Zian latj sa' rtit len gac gbin. Lun rusbó bunách. Yugu' lë ni lac le su lau la'zaca' la'guí'i bunách dza ni'.

⁹ Ni'r gul-gún chi'i cuinli', le ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui'. La'guinë' lbi'ili' gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Gdxinli' lauquë' bönni' ta'ná bë'ë len lauquë' bönni' ta'ná bé'inë' yödz zi'tu'. Lunë' cni queëli' le da'li' neda', san ni' gunli' lna' lau quia' neda'.

¹⁰ Zi'al ca gdxin dza udx, run bayúdx gac lban qui didza' dxi'a quia' laugac bunách gdu'të yödzlyú.

¹¹ Cati' ni' la'ché'ë lbi'ili', len ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui', cutu güi' ládxi'li' bizxa gnali'. La' dza ni'z Dios gunnë' queëli' didza' güi'li', ati' lë ni gnali'. Cati' ni' güi'li' didza', clëg lbi'izli' na' gnali', san Dios Bö' La'y gnë'.

¹² Ludód la' böchi'gacz bunách lu na'quë' bönni' ludödcde' lequë'. Bönni' nacua'bi' bi'i quequë' ludödë' la' xzí'ngacczë' ca', ati' xzi'nquë' na' ludödbi' la' xuz xná'gacczbi' lu na'quë' bönni' ludödcde' lequë'.

¹³ Luzóa lbi'ili' tsla'l yúgu'të bunách le da'li' neda', san nul-li' gua' glenli' lë na' gac ga gdxinr dza udx, ulali'.

¹⁴ Nup tu'láb didza' ni ral-la' la'yejni'i. Buzujë' lu guich Daniel, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, le rna cni: "Tsaz ga cutu ral-la' tsaz tu le xöhui' le rusnít." Dza ni'r ral-la' la'zxúndj nup nacuá' luyú Judea, tsjac gap nac guí'adau'.

¹⁵ Nu zoa cju'u dza ni' ral-la' gzxundjtë, len cutu huötj znan yu'u tsajxí' bi dë qui lu yu'u.

¹⁶ Nu zoa ladj guixi' ral-la' gzxundjtë, len cutu huöaj tsajxí' lari' rxoa yení.

¹⁷ Bica' bayechi' ngul dza ni' nua'cnu-bi' bi'idau', lenca' ngul tu'gádxinu-bi' bi'idau'.

¹⁸ Gul-lidzë' Dios gnábili'-në' cugún bayúdx gzxundjli' cati' nac beo' ziaq.

¹⁹ Yugu' dza ni' la'zaca' la'guí'ir bunách ca le guc zí'atël cati' zi'a guta' yödzlyú le benë' Dios ga rdxintë na'a dza, ni dza zi'a za'c cutu gac cni.

²⁰ La'naru' cu nunë' Dios ga luhuöác nabábz yugu' dza ni', nutu nu ulá, san le nadxi'inë' nup chgröczë', chnunë' queë' gunë' ga luhuöác nabábz yugu' dza ni'.

²¹ Na'a, chqui' nu guië lbi'ili': "Gul-yutsca', ni zoë' Cristo", o gna: "Gul-yutsca', ni zoë'", cutu ca' tséjlë'li' nu na'.

²² La'lá' lahui zian nup la'zí' ye'i bunách, la'né' nacquë' Cristo len la'né' nacquë' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Lului'né' le lac bë' len luné' yugu' yöl-la' huac zxön. Huala'zí' yé'iné' ca' nup gröczë' Dios la'naru' la'záqui'né'.

²³ Ni'r lbi'ili', gul-zóa ban ládxi'li'. Yúgu'të chgudxa' lbi'ili' zí'atël ca gac.

Ca huödë' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Yugu' dza ni', töd gac dza na' la'zaca' la'guí' cni bunách, gchul gbidz len cutu gun yení' beo'.

²⁵ La'guíndj bölj luzxbá len la'zxíz le nala'gac, nacgac blau luzxbá na'.

²⁶ Ni'r la'le'i neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, za'a lu böaj luzxbá, napa' yöl-la' huac zxön len yöl-la' yení' quia'.

²⁷ Gsöla'gaca'-né' gbaz la'y quia', lutubë' bunách rö quia' nacuá' idáp la'a yödzlyú, ga naguél-la'të luyú bidx, ga rdxintë ga naguel-la' luzxbá.

²⁸ 'Gul-tsejni'i le rusëdi lbi'ili' yag higo. Cati' ta'lén xzuza' në'i huë'ndau' len rubía xlagui' yulu, nózili' chzoa gdxin dza gba.

²⁹ Lëzca' cni, cati' glé'ili' tac lë ni, gnózili' chzoa gdxin dza udx na', len chrdzag lau.

³⁰ Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të lë ni lac zí'atël ca lat nup nacuá' dza na'.

³¹ Huadöd qui luzxbá len qui luyú ni, san xtidza'a gatga töd qui.

³² 'Cati' gdxin dza ni' o dzö' ni', nutu nu nözi. Cutu nözcnë' gbaz la'y nacu'ë yehua' yubá, len cutu nözda' neda', Zxi'në' Dios. Tuzë' Dios Xuz nöznë'.

³³ Qui lë ni na', gul-spán ládxi'li'. Gul-zóa sina' len gul-lidzë' Dios le cutu nózili' bizxa dza gac lë ni.

³⁴ Gac ca rac cati' zijë' zi'tu' tu bönni'. Cati' chzoa uzë'ë lidxë', udödë' lu na'quë' huen dxin queë' yugu' le dë queë'. Qui queëquë' gu'ë xchinquë' len gna bë'ë soa ban ladxi' nu zoa huen chi'i ga nu ryaz.

³⁵ Gul-zóa lbi'ili' ban ladxi' le cutu nózili' batx huödë' xan yu'u, cati' chrdzö', o gatsj lahui' yël, o cati' rbödxba' zxi'n druz, o zildau'.

³⁶ Gul-gún cni, cui duxaquë'ë lbi'ili' rasli' chqui' huödë' tu tsalz.

³⁷ Lë ni rëpa' lbi'ili', rëpa' ca' yúgu'të bunách: Gul-zóa ban ladxi'.

14

Tun xtidza'quë' bönni' gdau' la'zönë' Jesús

¹ Yechóp dza ca' gac Lni Pascua cati' tu'spanë' bönni' judío ca benë' Dios, buslé' xuz xtau'quë' luyú Egipto, nac lni cati' tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i. Ta'zú ta'bö'ë bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi la'zönë' Jesús bagachi'z quië ludöddë' Lë'.

² Ta'në':

—Cutu gac sönru'-né' dza lni le lun rusbó bunách.

Ngul rgu'nu icjë' Jesús le rla' zxix

³ Zoë' Jesús yödz Betania, lu yu'u lidxë' Simón, bönni' güi'inë' huë' nudzu' ruzöd. Tsal ni' rö'ë rahuë' Jesús, gyaznu ngul, nua'nu böga'dau' náquini guiöj zaca', yudz le rla' zxix qui yöj susén las gdu, le zaca' szxöni. Bla'anu böga'dau' na' len glu'nu le rla' zxix icjë' Jesús.

⁴ Gulaléylanë' la'quë' bönni' nacu'ë ni', ta'në' la' légaczë':

—¿Bizx quië guc ditj le zxix na'?

⁵ La'naru' nu guti' lë na', huazí' qui yelati' ca lazxjru' qui tu iz quië nu quisi quegac bunách yechi'.

Szxöni gulanë' queënu.

⁶ Ni'r Jesús bē'ē didza', rnē':

—Gul-güi'-nu latj. ¿Bizx quiē rnē zi'li' queēnu? Nac dxi'a le bennu quia'.

⁷ Nacuá'lentecz lbi'ili' bunách yechi', len bátti'tēz gué'nili', huac gunli' dxi'a quequē', san neda' cutu sóatecza' ga zoali'.

⁸ Tsca le gzxáqui'nu bennu ngul ni. Glu'nu neda' le rla' zxix ni, bupa'nu neda' zí'atēl ca ggacha'a yeru ba.

⁹ Le nactē rēpa' lbi'ili', gáti'tēz ga gac lban qui didza' dxi'a quia' gdu yōdzlyú, soa nu quixjö' ca' lē ni bennu quia' ngul ni. Cni gac quiē nu tsajnéy lēnu.

Rzi' lu nē'ē Judas udōdē' Jesús

¹⁰ Ni'r brujē' Judas Iscariote, bōnni' nabáblenē' chinnuē' na' da'quē' Jesús, gyijē' ga nacu'ē bxuz uná bē' quiē udōdē' Jesús lu na'quē'.

¹¹ Cati' gulayōnnē' xtidzē'ē Judas na', guludziynē' ati' gulazí' lu na'quē' lu'ē lē' dumí. Ni'r gzu lahuē' Judas rzu rbō'ē udōdē' Jesús lu na'quē'.

Le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutiē' Xanru'

¹² Nac dza rzu lau lni tahuē' yōt xtil cunazí' xnē'i, dza na' tu'dōddē'-ba' bō'cu' zxíla'dau' tahuē' Lni Pascua na', cati' tu'spanē' ca benē' Dios buslé' bōnni' judío luyú Egipto. Ni'r gulanabnē' Jesús bōnni' uséd queē', ta'né':

—¿Gazx rē'nnu' tseajtu' tsajpa'tu' le gáguru' xtsō' qui Lni Pascua?

¹³ Ni'r bsölē'ē chopē' bōnni' uséd queē' Jesús, rē' lequē':

—Gul-tséaj lu yōdz. Ni' huadzagli' tu bōnni' nu'ē rō'ō nis. Gul-tséajlenē'.

¹⁴ Ga na' tsaziē', gul-guiē' xan yu'u na': "Rnē' Bōnni' Usēdi: ¿Gazx zoa yu'u ga na' gágulengaca'-nē' bōnni' uséd quia' xtsō' qui Lni Pascua?"

¹⁵ Ni'r ului'inē' lbi'ili' tu yu'u zxōn ga nac buróp cuia ga chnabá'a. Gul-pá' ni' le gáguru'.

¹⁶ Gularujē' bōnni' uséd queē' na', guladxinē' lu yōdz, ati' yajxáca'quē' yúgu'tē ca na' chgudxē' lequē' Jesús. Gulupé'ē ni' le lahuē' qui Lni Pascua.

¹⁷ Cati' chgul, bdxinē' ni' Jesús, dzagquē' Lē' idxínnutē' bōnni' uséd queē'.

¹⁸ Tsal ni' rō'quē' tahuē', bē'ē didza' Jesús, rnē':

—Le nactē rēpa' lbi'ili', zoa nu dzag lbi'ili', nu rágulen neda' tsazxōn, udód neda' lu na'gac bunách.

¹⁹ Ni'r guluhui'nnē' len gulazú lauquē' tē' Lē' tu tuē':

—¿Naru' neda'?

Yetúē' ca' gnē':

—¿Naru' neda'?

²⁰ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—Nac nu nutsa' ladj chínnuli' ni, bōnni' na' nuné'ē nē'ē tsazxōn len na'a lu zxiga'.

²¹ Tsija' ga gatia' neda', Bōnni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách, ca na' nayúj lu guich la'y ca gac quia', san bica' bayechi' bōnni' na' udōdē' neda' lu na'quē' bōnni' ludōddē' neda'. Dxi'ar gac queē' bōnni' na' la'naru' cu guljē'.

²² Tsal ni' tahuē', gdel-lē'ē yōt xtil Jesús. Gudxē' Dios: "Xclenu'." Buzxuzxjē' lei len bē'ē quequē', rnē':

—Gul-gagu. Lē ni nac gdu ca nayá' nabana'.

²³ Gdel-lē'ē ca' tu zxíga'dau' len gudxē' Dios: "Xclenu'." Ni'r bē'ē quequē', ati' glē'jcdē' lei yúgu'tē'.

²⁴ Rē' lequē' Jesús:

—Lē ni xchōna' le run tsutsu didza' cub rucá'n tsahui', le núnlenē' bunách Dios. Rōn ni glalj ni'a quegac bunách zian.

²⁵ Le nactē rēpa' lbi'ili', cutur gui'ja' xisi uva ga gdxinr dza gui'ja' le cub ga ni' rna bē'ē Dios.

Rnë' Jesús gnë' Pedro cutu nunbë'ë Jesús

²⁶ Gdöd glul-lë' yöl-la' ba, gularujë' zjaquë' Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo.

²⁷ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Yúgu'tëli' gac chop ládxi'li', uca'nli' neda' na'a dzö', le nayúj lu guich la'y, rna: "Gdödda'-në' uyú bö'cu' zxila', atí láslasba' bö'cu' zxila' na'."

²⁸ Töd ubana' lu yöl-la' gut, zi'al ca lbi'ili' tsija' luyú Galilea.

²⁹ Ni'r Pedro gudxë' Jesús, rnë':

—Zal-la' lac chop ládxi'quë', luca'në' Li' yúgu'të', cutu ca' gac chop ladxa'a neda'.

³⁰ Jesús gudxë' lë', rnë':

—Le nactë rëpa' li', la' dzö' niz, zi'a cödxlba' zxi'n druz le buróp lzu, tsonn lzu gnau' cutu núnbë'u neda'.

³¹ Ni'r gneynë' Dios Pedro, rnë':

—Zal-la' gátlentea' Li' tsazxón, cutu ca' gnia' cutu núnbë'a Li'.

Lëzca' cni gulanë' yúgu'të'.

Jesús rulidzë' Dios la' yël Getsemaní

³² Ni'r guladxinë' la' yël Getsemaní Jesús len bönni' da'quë' Lë', atí gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-có' ni, tsal tsija' neda', tsajlidza'-në' Dios.

³³ Bchë'ë Pedro len Jacobo len Juan, atí gzu lahuë' rdzöbnë' Jesús len rsëbi ladxë'ë.

³⁴ Gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Huatzä' lu yöl-la' rsëbi ladxi'. Gul-cóz ni len gul-ná' yël.

³⁵ Ni'r gzë'ë Jesús yeláti'dau' len butság lahuë' lyu, bulidzë' Dios. Gnabnë' Lë', chqui' huac, ucuitë' queë' le ral-la' saca' qui'ë dza na'.

³⁶ Ni' rulidzë' Dios, rnë':

—Xúza'dau', yúgu'të huac gunu' Li'. Bcuit lë na' ral-la' saca' qui'a, san clëg ca rë'nda' neda', san ca rë'nnu' Li', gunu'.

³⁷ Ni'r böjë' Jesús ga na' nacu'ë bönni' uséd queë', yajxaquë'ë lequë' tasië'. Gudxë' Pedro:

—Simón, ¿rastsu'? ¿Naru' cu rubijtsu' yen lau' tu chi'itëz?

³⁸ Gul-ná' yël len gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' cui gata' latj dulú'u yöl-la' lbi'ili' tu' xöhui'. Le nactë bö' nacczli' zoacz sina', san lu yöl-la' bunách queëli' rcuídli'.

³⁹ Ni'r zijë' leyúbl Jesús, rulidzë' Dios, len la' tuz ca gnë'.

⁴⁰ Catí böjë' leyúbl ga na' nacu'ë, yajxaquë'ë lequë' tasië' le dxia bëhcál lauquë'. Cutu nözcne' bizxa didza' lubi'ë, lë' Lë'.

⁴¹ Catí böjë' le bunn lzu ga na' nacu'ë, rë' lequë':

—¿Rástsali'? ¿Ruzí'tsa ládxi'li'? Tsca'ti' gaz. Chbdxin dza. Gul-yutsca', Neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, chnadöda' lu na'gac bunách dul-la'.

⁴² Gul-tsás, huajejru'. Gul-yutsca', chzë'ë bönni' na' udödë' neda' lu na'gac bunách.

Ta'zönë' Jesús

⁴³ Ni' ru'ë didza' ni Jesús, bdxinë' Judas, bönni' nabáblenë' chinnuë' na' da'quë' Jesús, atí zá'clenë' lë' bönni' zian, nua'quë' guia tuchi' len yag. Nasóla'quë' lequë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi len bönni' gul tu'zejni'.

⁴⁴ Judas, bönni' na' rudödë' Jesús lu na'quë' chnului'inë' lequë' tu le gac bë' nu nac Jesús, gnë':

—Bönni' na' utság lahua'-në', Lë' na' Jesús. Gul-sönë' len gul-chë'ë. Gul-yutsquë'.

⁴⁵ Catí bdxinë' ni' Judas, la' gbíga'të' ga na' zoë' Jesús len gudxë' Lë':

—Bönni' Usëdi, Bönni' Usëdi.

Ni'r butság lahuë' Jesús.

⁴⁶ Ni'r gulazönë' Jesús len gulachë'ë Lë' nadzunë'.

47 Ni'r tuë' bönni' ni' dë'ë Jesús glijè' guia tuchi' len benë'-bi' huë' bi'i huen dxin queë' bxuz blau, bchuguë' guid nagbi'.

48 Jesús gudxè' bunách na', rnë':

—¿Narútsali' nua'li' guia tuchi' len yag quië sönli' neda', runli' ca runli' rzönli'-në' gban?

49 Yugu' dza gzóalena' lbi'ili' rusédgacda' bunách ga nac nchil gdau' ati' cutu gzxönli' neda', san rac cni quië utság le nayúj lu guich la'y.

50 Ni'r guluca'në' Jesús yúgu'të bönni' uséd queë', ta'zxundjè'.

Rzxundjbi' tubi' bi'i ra'bán

51 Zoabi' ca' ni' bi'i ra'bán zajnaubi' Jesús, nuxóaz cuinbi' lari' blaga'. Yugu' bönni' na' nachë'que' Jesús gulazönë'-bi'

52 san busanbi' lari' na', xguidzbi' buzundjbi'.

Rdxinë' Jesús lauquë' bönni' yúlahui' blau

53 Gulachë'ë Jesús lahuë' bxuz blau, ati' ni' guludubë' yúgu'të bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i len bönni' gdau' tu'sëdi.

54 Pedro yajnauë' Jesús zi'tu' zi'tu'z, gyazië' lö'a lidx bxuz blau na' len grö'lenë' tsazxón ni'a në'ë bxuz blau na', rutsë'i cuinë' ra' gui'.

55 Yugu' bxuz uná bë' len yúgu'të bönni' yúlahui' blau guluguiljè' tu le luspaguë'ë Jesús quië gac la'chuguë' queë' gatië' san cutu bi guludzölnë'.

56 Gulané' queë' Jesús le cunác' bönni' zian, san cutu yajlözgac le gulané' queë'.

57 Ni'r gulazuinë' bönni' gulané' queë' Jesús le cunác', ta'në':

58 —Netu' byónitu' didza' bë'ë bönni' ni, gnë': "Uquindja' gdau' ni, lë ni naqui lu ni'a lu na' bunách, ati' tsonn dzaz uchisa' yetú le cunaqui lu ni'a lu na' bunách."

59 Ni lë ni, cutu yajlözgac xtídza'que'.

60 Ni'r gyasë' bxuz blau na' gatsj lahui'l bunách nacué' ni', len gnabnë' Jesús, rnë':

—¿Naru' cu rubi'tsu' didza'? ¿Bizxa na' ta'në' quiu' bönni' ni?

61 Jesús, dxiz zoë', cutu bi didza' rubi'ë. Gnabnë' Lë' leyúbl bxuz blau na', rnë':

—¿Naru' nacu' Li' Cristo, Zxi'në' Dios La'y?

62 Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Naca'. Glé'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, soa' cö'a cuitië' yubél Dios napczë' yöl-la' huac cati' ni' huöda' lu böaj luzxbá.

63 Ni'r lu yöl-la' rley queë' bchözë' lari' nacuë' bxuz blau na', rnë':

—¿Nuzxar naquíniru' nu quixjò'?

64 Ryóniczli' ruca'në' Dios ca'z len didza' ru'ë. ¿Nacx runi lbi'ili'?

Yúgu'të' gulachuguë' queë' gatië'.

65 Ni'r gulazú lauquë' la'quë' tu'chijë' Jesús zxöna'. Guluseyjë' lahuë' len glundë' Lë' zi', ta'në':

—Gnë ya'atsca' nuzxa na' bë' Li'.

Gulagapë'ë ru'ë Jesús bönni' ni'a në'ë bxuz blau.

Rnë' Pedro cutu nunbë'ë Jesús

66 Catì' ni' zoë' Pedro lö'a zxañ yu'u, bdxinbi' ga zoë' bi'i ngul huen dxin queë' bxuz blau na'.

67 Catì' blé'ibi' Pedro, rö'ë rutsë'i cuinë' ra' gui', buyubi' lë', rnabi':

—Da'u ca' li' Jesús, bönni' Nazaret na'.

68 Gdá'baguë'ë Pedro, rnë':

—Cutu nünbë'a-në', len cutu nözda' bizxa na' rnau'.

Burujë' Pedro yajsóë' ga nu ryaz lö'a. Ni'r grödxba' zxi'n druz.

69 Buyubi' lë' leyúbl bi'i ngul huen dxin na', len gzu laubi' rëbi' nup nacuá' ni':

—Bönni' ni dzaguë' lequë'.

- ⁷⁰ Leyúbl gdá'baguë'ë Pedro. Yelati' gdzey të Pedro nup nacuá' ni', ta'ná:
 —Le nactë dzagu' lequë', le nacu' bönni' Galilea. Yöl-la' rui'z quiu' didza' nac bë'u, le tuz ca rnëli'.
- ⁷¹ Gzu lahuë' Pedro rudxía dö' cuinë', len rneynë' Dios, rnë':
 —Cutu ca' núnbë'a-në' bönni' na' rui'li' didza' ca nac queë'.
- ⁷² La' gródxteba' zxi'n druz le buróp lzu. Ni'r yajneynë' Pedro didza' na' bë'ë Jesús, gudxë' lë': "Zi'a cödxlba' zxi'n druz le buróp lzu, tsonn lzu gnau' cutu núnbë'u neda'." Cati' yajneynë' didza' ni, gzu lahuë' rbödxtsquë'.

15

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato, bönni' rna bë'ë

- ¹ Ni' nac zildau', glun xtídza'quë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i len bönni' gdau' tu'sëdi, len yúgu'të bönni' yúlahui' blau. Ni'r gulachë'ë Jesús náguë'ë len guludödë' Lë' lu në'ë Pilato, bönni' rna bë'ë.
- ² Pilato gnabnë' Jesús, rnë':
 —¿Naru' nacu' Li' Bönni' gna bé'inë' bunách judío?
 Bubi'ë didza' Jesús, rnë':
 —Ca nacz rnau'.
- ³ Zian le guluquíë' Jesús bxuz uná bë'.
- ⁴ Ni'r gnabnë' Lë' leyúbl Pilato, rnë':
 —¿Naru' cu rubi'tsu' didza'? Bzëtsca' nagu' cati'ga zian le ta'në' quiu'.
- ⁵ Cutu bi didza' bubi'ë Jesús. Ca' guc, bubannë' Pilato.

Ta'chuguë' queë' Jesús gatië'

- ⁶ Dë tu le runë' Pilato cati' rac lni na', rusanë' quegac bunách tu bönni' nadzunë' lidx guia, núti'tëz nu ta'náb.
- ⁷ Nadzunë' lidx guia bönni' lë' Barrabás, ati' dzagquë' lë' yela'quë' lzë'ë, bönni' guludödcde' bunách cati' guladá'baguë'ë yúlahui'.
- ⁸ Cati' guladxín ni' bunách zian, gulazú lauquë' ta'nabë' lahuë' Pilato gunë' quequë' ca runczë'.
- ⁹ Bubi'ë didza' Pilato, rnë':
 —¿I ré'nili' usana'-në' queëli' Bönni' Gna Bé'inë' Bunách Judío?
- ¹⁰ Cni gnë' Pilato le ráquibe'inë' guludödë' Jesús lu në'ë bxuz uná bë' le tu'zxé'inë' Lë'.
- ¹¹ Gulagu'ë xla ládxigac bunách zian na' bxuz uná bë' na', quië la'nabë' lahuë' Pilato usanë' lu na'quë' Barrabás.
- ¹² Ni'r gnabnë' lequë' leyúbl Pilato, rnë':
 —¿Bizxa ré'nili' guna' queë' bönni' na' rui'li' lë', Bönni' Gna Bé'inë' Bunách Judío?
- ¹³ Glu'ë zidzj didza', ta'në':
 —Bdë'ë lë'i yag cruz.
- ¹⁴ Gnabnë' lequë' Pilato, rnë':
 —¿Bizxa caz dö' nu'ë?
 Leyúbl tu'ë zidzj didza', ta'në':
 —Bdë'ë lë'i yag cruz.
- ¹⁵ Le gu'nnë' Pilato gunë' ga la'dzág ládxigac bunách zian na', busanë' lu na'quë' Barrabás. Ni'r gna bé'inë' nu quin Jesús, ati' budödë' Lë' lu na'quë' bönni' ludë'ë Lë' lë'i yag cruz.
- ¹⁶ Ni'r gulachë'ë Jesús lö'a yúlahui' bönni' rjaquë' gdil-l, ati' ni' golutubë' lza'quë'.
- ¹⁷ Gulugacuë' Jesús lari' xna, len glunë' tu bregui' xzuza' në'i yötsi', guludxië' icjë'.
- ¹⁸ Ni'r gulazú lauquë' tu'lidzë' Jesús, ta'në':
 —Yöl-la' ba li', rna bé'inu' bunách judío.

¹⁹ Gulaguinë' gui icjë' len guluchijë' Lë' zxöna'. Guluzechu zxibquë' lahuë', len lu yöl-la' rutitj glunë' Lë' ba la'n.

²⁰ Cati' budx gulutitjë' Lë', gulugüë' lari' xna na' nacuë' ati' gulugacuë' Lë' lari' queëczë'. Ni'r gulachë'ë Lë' ni'l yúlahui' na' quië tsajda'quë' Lë' lë'i yag cruz.

Tu'dë'ë Jesús lë'i yag cruz

²¹ Glunë' ga gu'ë yag cruz queë' Jesús bönni' Cirene, rdödzë' ni' zuzë'ë ladj guixi'. Lë' Simón, len naquë' xuzcbi' Alejandro len Rufo.

²² Gulachë'ë Jesús latj nazi' lei Gólgota, tu didza' hebreo le rna lu didza' xidza', Latj Qui Böga' Icjru'.

²³ Glu'ë le gui'jë' Jesús xisi uva nutsi'i nör sla' qui mirra, san Lë' cutu gu'ë.

²⁴ Ni'r guludë'ë Lë' lë'i yag cruz, ati' gulaguisië' lari' nacuë' Jesús, gulazí' qui queëquë' bönni' na' rjaquë' gdil-l. Gulubijë' le gac bë' quië la'nöznë' bizxal gdel-la' qui queëquë'.

²⁵ Nac gdu xsil cati' guludë'ë Lë' lë'i yag cruz.

²⁶ Didza' na' guluzóë' lë'i yag cruz icjlë' Jesús ca nac le tu'quíë' Lë' rna cni: "Bönni' Rna Bé'inë' Bunách Judío."

²⁷ Tsazxón guludá'lenë' Jesús lé'igac yag cruz chopë' gban, tuë' cuit lë'ë yubél len yetúë' cuit lë'ë yögl.

²⁸ Cni guc, butsäg lë na' nayúj lu guich la'y, rna: "Gbáblenë' bönni' tua'dö'."

²⁹ Bönni' ta'dödë' ni' tu'lídz zi'ë Jesús, tu'tá icjquë', ta'në':

—¡Ja! ¿Naru' uquindjtsu' gdau' queë' Dios ati' tsonn dzaz uchistsu' lei?

³⁰ Buslá cuinu' na'a len böjt lë'i yag cruz na'.

³¹ Lëzca' cni tu'titjë' Lë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, të lza'quë' tuë' yetúë':

—Bunách yubl buslé', san cutu gac uslá cuinë'.

³² Ta'në' ca':

—¡Ja! ¿Nactsu' Cristo, Bönni' Gna Bé'inë' Bunách Israel? Bötjtsca' na'a lë'i yag cruz quië glé'itu' ati' tséjlë'tu' Li'.

Gululídz zi'ë ca' Lë' bönni' na' da'quë' tsazxón len Lë' lé'igac yag cruz.

Le guc cati' gutië' Jesús

³³ Cati' bdxin gdu huagbíd, bchul gdu'të yödzlyú, guc cni ga bdxintë gdu rdöd xhuö.

³⁴ Gdu rdöd xhuö na' bë'ë zidzj didza' Jesús, rnë':

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?

Didza' hebreo ni rna lu didza' xidza': "Dios quia', Dios quia', ¿bizx quië nubíj ladxu'u neda'?"

³⁵ Gulayönnë' didza' ni bönni' nacu'ë ni', ati' ta'në':

—Gul-zëtsca' nagli'. Elías rulidzë'.

³⁶ Ni'r gxíti'ë bönni' nutsë'ë ladjquë', buxúpinë' nup zi tu le blul ri'j nis. Budë'ë lei lahui gui len bë'ë le xupë' Jesús, rnë':

—Cóztsca'ru', uyuru' chqui' huidë' Elías uzötjë' Lë'.

³⁷ Grödxyë'ë zidzj Jesús, guttë'.

³⁸ Bröza' lari' yödx nal-la' lu gdau', bruj chojl, gdel-la' icjl burujtë zxanil.

³⁹ Bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l zuinë' lahuë' Jesús, blé'inë' ca na' guc grödxyë'ë Jesús, guttë', ati' gnë':

—Le nactë bönni' ni guquë' Zxi'në' Dios.

⁴⁰ Nacua'nu ca' ni' ngul, zi'tu'z tu'yunu. Nútsa'cnu ladjcnu María Magdalena len Salomé len María, xna'cbi' Jacobo cuidi' len José.

⁴¹ Ngul ni yjáclennu Jesús cati' ni' gdë' luyú Galilea, gláclennu Lë', gulagu'nu le glahuë'. Nacua'nu ca' ni' yela'cnu ngul zian gulazá'clennu Lë' lu yödz Jerusalén.

Ta'gu'ë Jesús yeru ba

⁴² Chza' ral len nac dza tu'pé'ë, dza zi'a gdxin dza la'y quequë' bönni' judío.

⁴³ Qui lë ni na' bidë' José, bönni' yödz Arimatea, naquë' bönni' blau ladjquë' bönni' yúlahui' blau, len rbözë' ca' dza gna bë'ë Dios. Gdu ladxë'ë gyazië' ga na' zoë' Pilato len gnabnë' lë' gu'ë lë' latj u'ë Jesús.

⁴⁴ Bubannë' Pilato le gnë' chgutië' Jesús, ati' bulidzë' bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l quië gnabnë' lë' chqui' chnatië' Jesús.

⁴⁵ Cati' byönnë' ca na' gnë' bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, bë'ë José latj u'ë Jesús.

⁴⁶ Ni'r José na' gu'uë' lari' záqui'tsqui, ati' buzötjë' Jesús lë'i yag cruz len buchólinë' Lë' lari' záqui'tsqui na'. Ni'r glu'ë Lë' yeru ba nadj lë'i gui'a guiöj. Budë'ë tu guiöj blag zxön ga nu ryaz ba na'.

⁴⁷ Tu'yunu ga na' rgu'ë Jesús María Magdalena len María, xnë'ë José.

16*Rubanë' Jesús lu yöl-la' gut*

¹ Cati' chnadód dza la'y quegac bunách judío le nac dza sábado, ta'zi'nu yugu' le rla' zxix quië tsajlu'cnu Jesús María Magdalena, len Salomé, len María, xnë'ë Jacobo.

² Ni' nac zildau' dza domingo, yjacnu ra' yeru ba queë'. Guladxinnu ni' cati' zi'a blen gbidz.

³ Të lza'cnu:

—¿Nuzxa cuatsa queëru' guiöj na' da' ga nu ryaz ba queë'?

⁴ Cati' guladxinnu ni', guluyunu len gulalé'inu chnadúa guiöj na', ati' guiöj zxön nac.

⁵ Gulayu'nu yeru ba lë'i gui'a guiöj na', ati' ni' gulalé'inu-bi' tubi' bi'i bönni' ra'bán, nachi' gbaz la'y queë' Dios. Rö'bi' tsla'a yubél lu yeru ba na', nácubi' lari' tunn chguichdau'z. Gládxitsquinu.

⁶ Ni'r gudxbi' lecnu bi'i na', rnabi':

—Cutur gádxili'. Ruguilji' Jesús, bönni' Nazaret, Nu na' gda' lë'i yag cruz. Chbubanë'. Cutu zoë' ni. Gul-yú ga ni gulagu'ë Lë'.

⁷ Gul-tséaj na'a, gul-tsajtixjöi' ca' yugu' bönni' uséd queë' lenca' Pedro, guiëli' lequë': "Tsi'jë' Jesús zi'al ca lbi'ili' luyú Galilea. Ni' ulé'ili'-në' ca na' chgudxczë' lbi'ili'."

⁸ Ni'r gulurujnu ni', guluzxundjnu ra' yeru ba na' le ta'zxiznu lu yöl-la' radxi rdzöbi quecnu. Nutu nu glënu ca' le tádxinu.

Rulu' lahuë' Jesús launu María Magdalena

⁹ Cati' bubanë' Jesús zildau' dza domingo na', buluí' lahuë' zi'al launu María Magdalena, ngul na' bubijë' gadx bö' xöhui' gulayú'u lënu.

¹⁰ Gyeajnu yajtíxjöi'nu nup na' guladalen Jesús. Nup ni ta'sëbi ládxi'gac len ta'bódx.

¹¹ Cati' gulayönnë' didza' rui'nu, zoë' nabanë' Jesús ati' blé'icznu Lë', cutu gulayejlë'ë lënu.

Ta'lé'inë' Jesús chopë' bönni' uséd queë'

¹² Gdöd na', nadzá'l buluí' lahuë' Jesús lauquë' chopë' bönni' uséd queë' yu'uquë' nöz, zjaquë' ga nac ladj guixi'.

¹³ Ni'r yjaquë', yajtíxjöi'cnë' yezíca'rë', ati' ni xtídza'quë' cutu gulayejlë'ë.

Le rgu'ë Jesús lu na'quë' bönni' gbaz queë'

¹⁴ Ga yajseytë, buluí' lahuë' Jesús lauquë' idxineajtë' tsal ni' rö'quë' tahuë', ati' gdil-lë' lequë' le cutu ta'yejlë'ë Lë' len le nac zid icj ládxi'dau'quë', cutu gulayejlë'ë xtídza'gac nup na' gulalë'i Lë' nubanë'.

¹⁵ Ni'r gudxë' lequë', rnë':

—Gul-tséaj gdu yödzlyú tsjenli' lban qui didza' dxi'a laugac yúgu'të bunách.

¹⁶ Nu tsejlë' neda' len gdil nis, ulá nu na', san nu cutu tsejlë', grugu qui, gat nu na'.

¹⁷ Le lac bë' ni lunë' bönni' la'yejlë'ë neda'. Lugunë' dxin la' neda', lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách len lu'ë didza' yubl.

¹⁸ Chqui' la'zönë'-ba' bëi lu na'quë', o chqui' li'jë' le nachë' yöl-la' gut, cutu bi gun quequë'. La'xóa në'ë nup te'i, ati' luhuöactë.

Ruhuëpë' yehua' yubá Jesús

¹⁹ Cati' budx bë'lenë' lequë' didza' ni Xanru', buchisë' Lë' Dios yehua' yubá ga ni' grö'ë cuitië' yubél Dios.

²⁰ Gularujë' lequë', rjenquë' lban yúgu'të yödz. Gúcienë' lequë' Xanru', benë' ga glunë' le nacgac bë' nac gdutë li didza' tu'ë. Ca' nac.

DIDZA' DXI'A BUZUJË' LU GUICH SAN LUCAS

Didza' rgu'ë San Lucas lu në'ë Teófilo

- ¹ Zian nup chglun bayúdx luzúj lu guich, gaz lu dzö' yugu' le naccz, le guc ga zoaru',
² catëz na' gululu'i rë'u nup ni' dza ni'të gulale'i lei, len guluzé didza' qui.
³ Runi neda' nac dxi'a uzuja' quiu' lu guich, gaz lu dzö' yugu' lë ni, Teófilo, bönni' tsáhui'dau', le chbuguilja' gazxj ga rë' ca nac yúgu'të lë na' guc dza ni'të.
⁴ Ruzuja' quiu' lu guich ni quië gnöznü' nac gdu'të li lë na' chnazëdu'.

Rulu'ë gbaz la'y queë' Dios ca zi'a galjë' Juan, bönni' uquilë' bunách nis

- ⁵ Dza ni'të cati' gna bë'ë luyú Judea Herodes, ni' zoë' bxuz lë' Zacarías. Nabáblenë' cö' bxuz, nazi' lei Cö' Queë' Abías. Nacnu ca' zxi'n xsoë' Aarón, bönni' guquë' bxuz blau zi'al, Elisabet, ngul queë' Zacarías na'.
⁶ Nacquë' tsahui' lahuë' Dios Zacarías len Elisabet, len gdu ládxi'quë' tunë' ca rna xtidzë' Dios len le rna bë' zxba queë'. Cni guc, nutu nu guc bi gnë quequë'.
⁷ Nutu nu zoa bi'i quequë', le nacnu ngul huödx Elisabet, ati' chnagulquë' groptë'.
⁸ Bdxin dza gul-la' uláz qui cö' na' nabáblenë' Zacarías lunë' dxin lahuë' Dios, lu yöl-la' bxuz quequë'.
⁹ Ca nalëbcnë' tunë' bxuz, gul-la' uláz queë' Zacarías gyazië' lu latj la'y qui gdau' quië uzégui'ë yal lahuë' Xanru' Dios.
¹⁰ Tsal ni' ruzégui'ë yal Zacarías na', gulacuá' ni'l yúgu'të bunách, tu'lídz Dios.
¹¹ La' na'z buluí' lahuë' gbaz la'y queë' Xanru' ga zoë' Zacarías na', zuinë' tsla'a yubél bcugu la'y ga na' regui yal.
¹² Cati' blé'inë' gbaz la'y na' Zacarías, grö'ë baguí'i len gudxi bdzöbnë'.
¹³ Ni'r gudxë' lë' gbaz la'y na', gnë':
 —Zacarías, cutu gádxinu', le chbyönnë' Dios le rnabu' lahuë', ati' uzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau' Elisabet, ngul quiu', ati' gu'u labi' Juan.
¹⁴ Gata' quiu' le uzi'u xbey len udzijnu', ati' zian nup ludziji ládxi'gac le guljbi' bi'idau' na'.
¹⁵ le gáctscabi' zxön lahuë' Dios. Cutu gui'jbi' xisi uva len clëg tu le rsudxi bunách, ati' gdu sóalenë'-bi' Dios Bö' La'y cati' su lau zi'a galjbi'.
¹⁶ Gunë' Juan ni ga luhuóac queë' Xanru' zian bunách Israel.
¹⁷ Nörë' Lë' ca Xanru', ati' la'cua'len lë' Bö' na' len yöl-la' huac na' gulacua'len Elías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios. Cni gunë' quië unë' tuz nup nacgac xuz len zxi'nquë', len uzéjni'në' nup ta'dá'baga' quië lacquë' tsahui', len ucözë' bunách lacquë' sina' la'zí lu na'quë' Xanru'.
¹⁸ Gnabnë' gbaz la'y na' Zacarías, rnë':
 —¿Bizxa gac bë' quië gnözda' lac lë ni? Chnagula' neda' len chnagulnu ca' ngul quia'.
¹⁹ Bubi'ë didza' gbaz la'y na', rnë':
 —Neda' lea' Gabriel. Runa' dxin lahuë' Dios. Lëczë' bsölë'ë neda' güi'lëna' li' didza', len quíxjöi'da' li' didza' dxi'a ni.
²⁰ Na'a, le cutu gyéjlë'u xtidza'a, gcödzü' len cutur gac gneu' cati' gacr lë ni. Yúgu'të lë ni udxín cati' gdxin dza qui.
²¹ Tsal ni' tac lë ni, nacua' ni'l bunách, ta'bözë' Zacarías, ati' tu'bannë' le rdzeynë' xtsey ga na' zoë' lu latj la'y.
²² Cati' burujë' Zacarías, cutu guc güi'lenë' lequë' didza', ati' gláquibe'inë' blé'inë' tu le bului'inë' lë' Dios lu latj la'y. Bulá' bului'zë' Zacarías, buzéjni'në' lequë', le curác gnë'.

²³ Cati' bza'a yugu' dza na' ral-la' gunë' dxin lahuë' Dios Zacarías, ni'r böjë' lidxë'.

²⁴ Gdöd yugu' dza na' bia'nu-bi' lë'nu bi'idau' Elisabet, ngul queë' Zacarías na', ati' gdu gayu' beo' buga'nznu yu'u. Gza' ladxü'nu,

²⁵ rnanu:

—Cni runë' quia' Xanru'. Ruzá' ladxë'ë quia' bi'idau', len runë' ga cutur utui'da' laugac bunách.

Rguíxjö'ë gbaz la'y ca zi'a galjbi' Jesús

²⁶ Cati' chguc xop beo', buluí' lahuë' gbaz la'y na', le bsölë'ë lëczë' Gabriel Dios, tsijë' Nazaret, tu yödz luyú Galilea.

²⁷ Dios bsölë'ë lë' ni' tsajyüë'-bi' tubi' bi'i ngul ra'bandau' lëbi' María. Chnazí' lu na'bi' María utság ná'lenbi'-në' bönni' lë' José. Naquë' José zxi'n xsoë' David, bönni' gna bé'inë' bunách Israel.

²⁸ Cati' gyazië' Gabriel na' ga zoabi' María, gudxë'-bi':

—Padiux. Dios ruzá' ladxë'ë quiu'. Zóalenë' li' Xanru' Dios. Lëczë' benë' ga nacru' li' bica' ba ca yúgu'të ngul.

²⁹ Cati' blé'ibi' gbaz la'y na' María, grö'bi' baguí' ni'a qui didza' na' bë'ë, len rubani ladxü'bi' nacx rna didza' na' bulidzë'-bi' gbaz la'y na'.

³⁰ Ni'r gudxë'-bi' gbaz la'y na', rnë':

—María, cutu gádxinu', le chbdél-li'nu' le ruzá' ladxë'ë quiu' Dios.

³¹ Na'a, tsu'ubi' lë'u tubi' bi'idau', ati' uzú'-bi' tubi' bi'i bönni'dau', ati' gu'u labi' Jesús.

³² Jesús ni gáctërë' blau, len si' Lë' Zxi'në' Dios, Nu nactër blau. Xanru' Dios gunë' ga gna bë'ë ca na' gna bë'ë David, xuz gul gdöd queë'.

³³ Jesús na' gna bé'itecznë' bunách Israel, ati' le gna bë'ë Lë' gatga udx qui.

³⁴ Ni'r gnábibi' gbaz la'y na' María, rnabi':

—¿Nacxcz gac lë ni, le cutu zóalena' bönni'?

³⁵ Bubi'ë didza' gbaz la'y na', rë'-bi':

—Gdxinë' ga zu' Dios Bö' La'y, ati' soalen li' yöl-la' huac queë' Dios, Nu nactër blau, le gac ga zu' ca tu zxul rgu'u böaj. Qui lë ni na' bi'i bönni'dau' na' ral-la' galjbi', tsu'ubi' lu në'ë Dios, ati' si' labi' Zxi'në' Dios.

³⁶ Yetú ca', Elisabet, ngul di'a dza quiu', chnua'nu-bi' ca' lë'nu tubi' bi'i bönni'dau' zal-la' chnagulnu. Gulanë' queënu: “Nacnu ngul huödx”, san chzeaj xop beo' nua'nu-bi' lë'nu bi'idau' na'.

³⁷ Cutu bi' zoa le cusáqui'në' Dios.

³⁸ Ni'r María gnabi':

—Ni zoa'. Tsaz naca' huen dxin queë' Xanru'. Gac quia' ca na' chgnau'.

Ni'r la' buza'të' gbaz la'y na' ga zoabi' María.

María zajyubi'-nu Elisabet

³⁹ La' dza ni'z gyu'ubi' nöz María, ati' jarélu'bi' gyeajbi' ga nac guí'adau', bdxinbi' tu yödz luyú Judea.

⁴⁰ Ni' gyazbi' lidxë' Zacarías len gudxbi'-nu Elisabet:

—Padiux.

⁴¹ Cati' byöñinu Elisabet didza' na' bë'bi' María, la' butatë cuinbi' bi'i huë'ndau' na' yu'ubi' lë'nu, ati' dusóalenë'-nu Dios Bö' La'y.

⁴² Ni'r bë'nu zidzj didza' Elisabet, rnanu:

—Chnunë' Dios ga nacru' li' bica' ba ca yúgu'të ngul len chnunë' ca' ga nacbi' bica' ba bi'idau' na' yu'ubi' lë'u.

⁴³ ¿Núzxatë neda', za'nu quia' xnë'ë Xana'?

⁴⁴ Cati' byönda' didza' bë'u, bulidzu' neda', lu yöl-la' rudziji queëbi' la' butatë cuinbi' bi'i huë'ndau' ni yu'ubi' lë'a.

⁴⁵ Bica' bau' li' le gyéjlë'u xtidzë'ë gbaz la'y, ati' udxíncz lë na' gudxë' li' uláz queë' Xanru'.

⁴⁶ Ni'r gnabi' María:

“Gdu ladxa'a runa' Xanru' zxön,

⁴⁷ Len rudziji ládxi'lëna'-në' Dios, Nu ruslá neda'.

⁴⁸ Dioscz buzá' ladxë'ë quia' neda'.

Yu'a lu në'ë, tsaz naca' huen dxin queë'.

Na'a su lau, ca nac quia' la'ná:

‘Bica' ba ngul na'.

⁴⁹ Zxöntër nac le benë' quia' Dios uná bë'.

La'y nac lë'.

⁵⁰ Lë' ruhuechi' ládxi'teczë' bunách tadxi Lë'

Na'a dza len dza zi'a za'c.

⁵¹ Yugu' yöl-la' huac zxön chbenë' Lë'.

Buzötjë' nup glun zxön yöl-la' rejni'i quegac.

⁵² Bugüë' yöl-la' uná bë' quegac nup glac blau,

Len benë' ga glac blau nup glac nöxj ladxi'.

⁵³ Benë' ga guluhuölj guladze'i nup guladún,

Len buca'në' ca'z nup gulale'i yöl-la' tsahui'.

⁵⁴ Gúcienë' bunách Israel, nup na' tun xchinë',

Le yajneynë' lequë' len buechi' ladxë'ë lequë'.

⁵⁵ Benë' ca gzxi' lu në'ë gunë' quequë' xuz xtau'ru'

Lenca' queë' Abraham len quegac zxi'n xsoë'."

⁵⁶ Bugá'nlenbi'-nu Elisabet María gdu ca tsonn beo', ati' gdöd ni' böajbi' lidxbi'.

Le guc cati' guljë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

⁵⁷ Cati' bdxin dza ral-la' soabi' bi'idau' queënu Elisabet, buzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau'.

⁵⁸ Gulayöni dzag yu'u queënu len yugu' di'a dza queënu ca na' guc, buechi' ladxë'ë-nu Dios, ati' guludzíjilen lënu.

⁵⁹ Cati' chguc xunu' dza zoabi' bi'idau' na', guladxinë' di'a dza queënu quië la'chuguë' lu xpéla'bi' bi'i bönni'dau' na' lë na' gac bë' náqui'bi' queë' Dios, ati' të'nnë' lu'ë labi' Zacarías ca na' lë' xuzbi'.

⁶⁰ Ni'r bubi'inu didza' Elisabet, xna'bi', rnanu:

—Cutu. Juan si' labi'.

⁶¹ Gulanabnë'-nu, ta'në':

—¿Bizx queë? Nutu nu di'a dza quiu' lë' Juan.

⁶² Ni'r gululá' gulului'znë', gulanabnë' xuzbi' nacx rë'nnë' gu'ë labi'.

⁶³ Gnabë' tu blagda' Zacarías na', ati' buzujë' lahui cni: “Juan lëbi'.” Gulubannë' yúgu'të'.

⁶⁴ La' ni'z böaljtë ru'ë Zacarías na' len buguitjtë ludxë'ë, ati' bë'ë didza' le glu'ë Dios yöl-la' ba.

⁶⁵ Ni'r gládxinë' len gulubannë' yúgu'të dzag yu'u quequë', ati' yúgu'të yödzdau' nacua' lu gu'adau' luyú Judea, gzë didza' ca guc lë ni'.

⁶⁶ Gulazá' ládxi'gac yúgu'të nup gulayöni ca na' guc, ta'ná:

—¿Nacxcz gacbi' bi'i bönni'dau' ni? Le nactë zóalenë'-bi' Xanru'.

Didza' bë'ë Zacarías uláz queë' Dios

⁶⁷ Ni'r dusóalenë' Zacarías, xuzbi' Juan, Dios Bö' La'y, ati' bë'ë didza' uláz queë' Dios, rnë':

⁶⁸ “Yöl-la' ba Dios, Xangac bunách Israel

Le duyüë' rë'u, bunách queë', len böa'uë' rë'u.

69 Bsölë'ë queëru' Nu uslá rë'u,
 Len yöl-la' huac zxön qui,
 Nu na' gulj ladj zxi'n xsoë' David,
 Huen dxin queë' Dios.

70 Dza ni'të gzxi' lu nē'ë gunë' cni,
 Nac ca na' gnë' lu rú'aque' bönni' glu'ë didza' uláz queë'.

71 Gzxi' lu nē'ë uslé' rë'u
 Lu na'gac nup ta'léy rë'u
 Lenca' lu na'gac nup cuta'le'i rë'u dxi'a.

72 Gzxi' lu nē'ë huechi' ladxë'ë xuz xtau'ru'
 Len tsajneynë' le gzxi' lu nē'ë le nac la'y.

73 Lë ni benë' tsutsu xtudzë'ë gzxi' lu nē'ë,
 Le gunë' queë' Abraham, xuzru' gul gdöd,
 Le nac tu le ral-la' gunë' queëru' rë'u.

74 Gzxi' lu nē'ë uslé' rë'u
 Lu na'gac nup cuta'le'i rë'u dxi'a
 Quië cutur gádxiru' gunru' xchinë' Lë',

75 Len quië gacru' ba'a ladxì' len gdu dxi'a
 Lahuë' Lë' yúgu'të dza soaru' gbanru'.

76 Li', zxi'na'dau', si' lau' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios Nu nactër blau
 Le tsajnöru' ca Xanru'cz, upa'u nöz ga tödë'.

77 Gunu' ga la'nözi bunách queë' ca gac lulá
 Len ca na' unít lahuë' Dios dul-la' nabága'que'.

78 Cni gac, le ruhuéchi'tsca ladxë'ë rë'u Dios
 Len runë' ga tsení' queëru' Nu nac yení' gdu.

79 Lei gunn yení' ga nacué' nup nacué' gap nac chul len gap nac lu zxul qui yöl-la' gut
 Quië ugú'u rë'u nöz ga cö' dxi ládxi'dau'ru'."

80 Gzxönbi' bi'i bönni'dau' na' len bdip ládxi'bi'. Gzoazbi' gap nac lu latj ca'z cati' bdxinr
 dza buluí' laubi' laugac bunách Israel.

2

Le guc cati' guljbi' Jesús

1 La' dza ni'z gna bë'ë Augusto César la'yáz lu guich yúgu'të bunách nacué' yödzyú.

2 Cati' zi'al lzu gulayáz lu guich ni, rna bë'ë luyú Siria bönni' lë' Cirenio.

3 Yúgu'të bunách yjac yödz qui queëquë' ga na' nababquë' quië la'yazië' lu guich.

4 Gzë'ë José yödz Nazaret luyú Galilea, zijë' luyú Judea, len bdxinë' yödz Belén, ga ni'
 guljë' David, le naquë' José zxi'n xsoë' David na'.

5 Gyijë' ni' José quië tsazië' lu guich, ati' dzagbi'-në' María, bi'i ngul nazi' lu na'bi' utság
 ná'lenbi' lë', len chzoa soabi' bi'idau' queëbi'.

6 Cati' ni' nacué' lu yödz Belén, bdxin dza soabi' bi'idau' queëbi'.

7 Ni' buzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau', bi'i zi'al queënu. Buchólinu-bi' yugu' lári'dau',
 ati' gdxjnu-bi' tu lu yu'udau' ga ta'gú'u le táguba' böa' quegac bunách yu'ugac nöz. Cni
 guc, le cutu bdzöli latj la'cu'ë lu yu'u ga ni' ta'dxinë' bönni' yu'ugac nöz.

Tu'luí' lahuë' gbaz la'y queë' Dios ga nacué' bönni' tu'yúë'-ba' bö'cu' zxila'

8 Gal-la' ra' yödz Belén nacué' ladj guixi' bönni' tu'yúë'-ba' bö'cu' zxila', tun chi'ë-ba'
 chdzöl.

9 La' bului'të lahuë' gbaz la'y queë' Xanru' ga na' nacué'. Glu'u yení' ga na' nacué'
 yöl-la' yení' queë' Xanru', ati' gládxinë'.

10 Ni'r gudxë' lequë' gbaz la'y na', rnë':

—Cutu gádxili'. Na'a rguíxjöi'da' lbi'ili' didza' gun ga udzíjtsquili', le luzí' ca' xbey yúgu'të bunách.

¹¹ Na'a chgulgbi' ladzë' David Nu uslá lbi'ili'. Nu ni nac Cristo, Xanru'.

¹² Lë ni gac bë' nu naci'. Udzólili'-bi' bi'idau' na', narólibi' yugu' lári'dau' len dëbi' tu lu yu'udau' ga ta'gú'u le táguba' böa' quegac bunách yu'ugac nöz.

¹³ Ga na' zoë' gbaz la'y na', tu tsalz gululu' lauquë' zianr ca' gbaz la'y queë' Dios, narujquë' yehua' yubá len ta'gu'ë Dios yöl-la' ba, ta'në':

¹⁴ Yöl-la' ba Dios zoë' xtsa',
Ati' gac luyú le cuequi dxi ládi'dau'quë'
Bönni' rdzag ladxë'ë lequë' Dios.

¹⁵ Cati' guluzë'ë gbaz la'y na' ga ni' nacu'ë, zhuöjquë' yehua' yubá, ni'r glë lza'quë' tuë' yetué' bönni' uyú bö'cu' zxila' na', ta'në':

—Uyéajtsca'ru' Belén quië glé'iru' lë ni chguc ca na' chbului'inë' rë'u Xanru'.

¹⁶ Jarélu'quë' yjaquë' ati' yajxáca'quë' María len José, lenca' bi'idau' na', dëbi' tu lu yu'udau' ga ta'gú'u le táguba' böa' quegac bunách yu'ugac nöz.

¹⁷ Cati' gulalé'inë' lëbi', gulaguíxjö'ë lë na' zi'a gudxë' lequë' gbaz la'y na' ca nac queëbi' bi'idau' na'.

¹⁸ Gulubani yúgu'të nup gulayöni didza' glu'ë bönni' uyú bö'cu' zxila' na'.

¹⁹ Glu'uz icj nagnu yugu' didza' ni María, ati' gza' ládi'nu ca nac qui.

²⁰ Zhuöjquë' bönni' na' uyú bö'cu' zxila', tunë' zxön Dios len ta'gu'ë Lë' yöl-la' ba ni'a qui yúgu'të lë na' gulayönnë' len gulalé'inë', le guc ca na' gudxë' lequë' gbaz la'y na'.

Ta'gu'ë-bi' bi'idau' Jesús lu në'ë Dios

²¹ Cati' chguc xunu' dza zoabi' bi'idau' na', gulachuguë' lu xpéla'bi' lë na' nac bë' náquibi' queë' Dios, ati' glu'ë labi' Jesús ca na' chbë'czë' labi' gbaz la'y na' zi'al cati' zi'a tsu'ubi' lë'nu xna'bi'.

²² Cati' chbza'a dza qui le tu'pá' cuincnu ngul ca rna bë' zxba queë' Moisés, gulachë'ë-bi' bi'idau' Jesús Jerusalén quië la'gu'ë-bi' lu në'ë Xanru' Dios.

²³ Cni glunë', le nayúj lu guich lu zxba queë' Xanru' le rna: "Yúgu'tëbi' bi'i bönni'dau' nacchi' bi'i zi'al queënu xna'chi', lubijë'-bi' quizi queë' Xanru' Dios."

²⁴ Qui lë ni na' yjaquë' ni' quië ludödcde'-ba' len la'gu'quë'-ba' lahuë' Dios chopba' gúgudau' o chopba' budöda' ca na' rna bë' zxba queë' Xanru' Dios.

²⁵ Dza ni'z zoë' Jerusalén tu bönni' lë' Simeón. Bönni' ni naquë' tsahui' len rej ladxë'ë Dios. Rbözë' Nu na' gsölë'ë Dios, Nu gaclen bunách Israel. Zóalenë' Simeón na' Dios Bö' La'y,

²⁶ len chbului'inë' lë' cutu gatië' cati' glé'irnë' Cristo, Nu na' gsölë'ë Xanru' Dios.

²⁷ Bdxinë' Simeón na' nchil gdau' le bchë'ë lë' ni' Dios Bö' La'y. Cati' gulachë'ë-bi' bi'idau' Jesús nchil gdau' xuz xna'bi' quië lunë' queëbi' ca rna bë' zxba na',

²⁸ ni'r bunidé'-bi' Simeón na', len gyij ladxë'ë Dios, rnë':

²⁹ "Xana', na'a huac gunnu' neda' latj gatia',

Soa dxi ladxa'a

Le chguc le gudxu' neda', huen dxin quiu'.

³⁰ Chblé'ida' Nu na' buzoaczu', Nu uslá bunách,

³¹ Nu na' rulú'u lahui laugac yúgu'të bunách.

³² Lëbi' naci' yení' uzení' bunách gza'a

Len naci' ca' yení' quegac bunách Israel quiu'."

³³ Gulubannë' José len María, xna'bi' bi'idau' Jesús, ca nac lë na' gnë' Simeón ca nac queëbi' Jesús.

³⁴ Gnabnë' Dios Simeón gunë' ga gac dxi'a quequë', ati' gudxë'-nu María, xna'bi' Jesús, rnë':

—Byutsca'. Bi'i ni nuzóë'-bi' Dios quië gunbi' ga la'chixi bunách zian, ati' luhuóás bunách zian ladj bunách Israel. Gacbi' tu le nac bē', ati' la'né queëbi' bunách.

³⁵ Gac cni quië la'lá' lahui le ta'zá' ládxi'gac bunách zian. Yugu' lē ni lac quiu' ca tu guia tuchi' le tsaz ládxi'da'u.

³⁶ Zoanu ca' ni' Ana, ngul rui'nu didza' uláz queë' Dios. Nacnu zxi'nē' Fanuel, bönni' nababē' di'a dza queë' Aser. Chnagúltscanu Ana na', le gzóalennu bönni' queënu gdu gadx iz gdöd gucnu ra'bandau',

³⁷ ati' bga'nnu uzéb cati' bdxintē dza chyu'unu gdu ca taplalj yu tap iz. Cutu ca' rubí'i ruza'nu ga nac nchil gdau'. Rēl len tē dza rej ládxi'nu-nē' Dios, runnu gubás len rulidznu-nē' Dios.

³⁸ La' na'z bdxintēnu ni', rēnu-nē' Dios: "Xclenu'." Gdixjöi'nu yúgu'tē bunách ca nac queëbi' bi'idau' Jesús, bunách na' nacuá' Jerusalén, ta'bóz dza gdxin Nu na' gsölē'ē Dios gaclen bunách.

Zhuöjqüē' José len María yödž Nazaret

³⁹ Gdöd glunē' José len María yúgu'tē le rna bē' zxba queë' Xanru' Dios, yhuöjqüē' ladzquē' Nazaret luyú Galilea.

⁴⁰ Gzxönbi' bi'idau' Jesús len bdip ládxi'bi'. Guta' queëbi' yöl-la' rejni'i, ati' zxön nac le ruzá' ladxē'ē queëbi' Dios.

Rudxinbi' bi'idau' Jesús nchil gdau'

⁴¹ Yugu' iz rjaquē' Jerusalén xuz xna'bi' Jesús cati' rac Lni Pascua, lni tu'spanē' bönni' judío ca benē' Dios, bubijē' xuz xtau'quē' luyú Egipto.

⁴² Cati' chyu'ubi' chinnu iz bi'i Jesús, yjaquē' Jerusalén ca tunczē' cati' rac lni na'.

⁴³ Cati' gdöd lni, zhuöjqüē', san buga'nbi' Jerusalén bi'idau' Jesús, san cutu táquibe'inē' José len María, xna'bi' Jesús.

⁴⁴ Le táquinē' nútsa'bi' ladj bunách zian yú'ulengac lequē' nöz, tu dza nayá' gulazē'ē. Ni'r cati' guluguiljē'-bi' gap nacuá' di'a dza quequē' len gap nacuá' nup núnbē'quē'

⁴⁵ cutu guludzölnē'-bi'. Qui lē ni na' yhuöjqüē' Jerusalén, zajtiljqüē'-bi'.

⁴⁶ Cati' chguc dza bunn, guludzölnē'-bi' ga nac nchil gdau', rö'bi' gatsj láhui'lē' bönni' gdau' tu'sēdi, ruzé nagbi' didza' tu'ē len rnabi yúdxibi' lequē'.

⁴⁷ Gulubani yúgu'tē nup gulayöni didza' bē'bi' ca nac yöl-la' rejni'i queëbi' len ca nacgac didza' bubi'ibi'.

⁴⁸ Cati' gulalé'inē'-bi' xuz xna'bi', gulubannē', ati' gudxnu-bi' xna'bi', rnanu:

—Zxi'na', ¿bizx quië benu' cni queëtü'? Byutsca', len yöl-la' ruúbi ruguí'i buguiljtu' li' neda' len xuzu'.

⁴⁹ Ni'r gudxbi' lequē' Jesús, rnabi':

—¿Bizx quië buguiljli' neda'? ¿Naru' cu nózili' run bayúdx guna' xchinē' Xuza'?

⁵⁰ Cutu gulayéjni'nē' xuz xna'bi' didza' na' gudxbi' lequē'.

⁵¹ Bóajlenbi' lequē' Jesús, budxinbi' Nazaret, ati' benbi' ca rna xtídza'quē' xuz xna'bi'. Glu'znu icj ládxi'dau'nu yúgu'tē lē ni María, xna'bi' Jesús.

⁵² Rata'r queëbi' bi'i Jesús yöl-la' rejni'i, len rzxönbi'. Burujbi' dxi'a lahuē' Dios len laugac bunách.

3

Lban runē' Juan, bönni' ruquilē' bunách nis

¹ Cati' chguc chinu iz rna be'inē' gdutē yödžlyú Tiberio César, ati' rna bē'ē Poncio Pilato luyú Judea, ati' Herodes rna bē'ē ca' luyú Galilea, ati' Felipe, böchē'ē Herodes na', rna bē'ē luyú Iturea len luyú Traconite, ati' Lisantias rna bē'ē luyú Abilinia,

² yugu' dza na' nacque' bxuz blau Anás len Caifás, ati' la' na'z Dios bé'lenë' Juan, xxi'në' Zacarías, didza' cati' ni' zoë' Juan lu latj ca'z.

³ Rdë' Juan ni yúgu'të latj nacuá' ra' yegu Jordán, runë' lban ca ral-la' la'díl nis nup tu'bí'i ládxi'gac quië unít lahuë' Dios dul-la' nabága'que'.

⁴ Guc cni ca na' nayúj lu guich la'y yugu' didza' bë'ë Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, rna:

Ryön chi'ë bönni' rulidzë' lu latj ca'z, rnë':

"Gul-pá' nöz gdxin queëli' Xanru'.

Gul-bíj li yugu' nöz las tödë'.

⁵ Gdzé'igac yúgu'të gap nac röga'.

Luhuóác lachi' yúgu'të gui'a sib len guí'adau'.

Lurúj li nöz nayéycj naróligac,

Ati' luhuóác dxi'a nöz guiöj.

⁶ La'le'i yúgu'të bunách Nu na' gsölë'ë Dios, Nu uslá bunách."

⁷ Cati' gularúj bunách zian quië la'díl nis lu në'ë Juan, lë' gudxë' lequë':

—Lbi'ili', di'a dza quecba' bël snia'. ¿Nuzxa buluí'i lbi'ili' gzxundjli' yöl-la' rusyúdx zi'a gac quegac bunách?

⁸ Na'a, gul-gún le lac bë' chhubí'i ládxi'li' len cutu sa' ládxi'li', cugnali': "Nactu' tsahui' le nactu' xxi'n xsoë' Abraham", le rëpa' lbi'ili', huac quel-lë'ë Dios yugu' guiöj ni len gunë' ga luhuóác xxi'n xsoë' Abraham.

⁹ Nacli' ca yugu' yag. Chzoa rböz guia huag gchugu yugu' yag. Yúgu'të yag cuta'bía le nac dxi'a, la'chuguë' yag na' len la'gu'ë leygac lu gui'.

¹⁰ Ni'r gulanabi lë' bunách nacuá' ni', ta'ná:

—¿Nacx gúntsatu'?

¹¹ Bubi'ë didza' Juan, rë' lequë':

—Nu dë chop zxey ral-la' unódzj qui nu cudé qui, ati' nu dë le gagu, lëzca' cni ral-la' quis quegac nup cudé le lagu.

¹² Guladxinë' ca' ni' quië la'dilë' nis la'quë' bönni' tu'quizxjë' lazgac bunách uláz qui yödz zi'tu', ati' gulanabnë' lë', ta'në':

—Bönni' usëdi, ¿nacx gúntsatu' netu'?

¹³ Juan gudxë' lequë':

—Cutu uquizxjrli' tsca le chgna bé'inë' lbi'ili' bönni' uná bë'.

¹⁴ Gulanabnë' ca' lë' la'quë' bönni' rjaquë' gdil-l, ta'në':

—¿Nazx netu', nacx guntu'?

Juan gudxë' lequë':

—Cutur gun gádxili' nitú bunách quië cúali' le dë qui. Cutur gnëli' quegac bunách le cunác quië gunli' ga la'guíxj lbi'ili', san gul-dzág ládxi'li' tsca razxjli'.

¹⁵ Ta'zá' ládxi'gac bunách na' ta'bóz Nu na' ral-la' gsölë'ë Dios, chqui' naquë' Juan na' bönni' lë' Cristo.

¹⁶ Bubi'ë didza' Juan, gudxë' yúgu'të', rnë':

—Le nactë neda' ruquila' lbi'ili' nis, san zë'ë bönni' gunë' le ruluí'z yöl-la' rdil nis ni, gchizië' lbi'ili' Dios Bö' La'y len le nac gui' queë'. Bönni' ni naprë' yöl-la' uná bë' ca neda', ati' neda' cutu naca' lsaca' gleycja' lölë' nudë'ë.

¹⁷ Zönë' lu në'ë bcö' queë' ati' ulubë' ga rlub zxoa' xtil queë', lë ni ruluí' le gac quegac bunách. Utubë' zxoa' xtil, len cu'ë lei xlatji, san bëb qui uzégui'ë lu gui' le gatga ul.

¹⁸ Ca nacgac didza' ni len yela'gac zian didza' le bchizië' icj naggac bunách, benë' lban Juan lauquë' qui didza' dxi'a.

¹⁹ Juan na' buquíë' Herodes, bönni' rna bë'ë, le zóalenë'-nu Herodías, ngul queë' Felipe, bönni' böchë'ë, lenca' le runë' zian le cunác.

²⁰ Ni'r benë' Herodes tu le nacr huia'dö', glu'ë lidx guia Juan na'.

Rdilë' nis Jesús

²¹ Dza na' zi'a gdzunë' lidx guia Juan, cati' ni' ruquilë' bunách nis, bdilë' ca' nis Jesús. Cati' ni' rulidzë' Dios, gyalj luzxbá

²² ati' böjtë' Dios Bö' La'y, bdxinë' ga na' zoë' Jesús. Buluí' lahuë', rnë'ë ca tuba' budöda'u, ati' byön chi'i Nu rui' didza' yehua' yubá, rna:
—Li' nacu' Zxi'na'. Nadxi'ida' Li' len rdzag ladxa'a Li'.

Yugu' xuz xna' gul queë' Jesús

²³ Cati' gzu lahuë' runë' xchinë' Jesús, yu'ë ca chi uruá' iz. Taqui bunách naquë' zxi'në' José. Jesús naquë' zxi'n xsoë' Elí, nu na' naquë' xuznu María.

²⁴ Elí na' guquë' zxi'në' Matat, nu ni guc zxi'në' Leví, nu ni guc zxi'në' Melqui, nu ni guc zxi'në' Jana, nu ni guc zxi'në' yetúë' José.

²⁵ José ni guquë' zxi'në' Matatías, nu ni guc zxi'në' Amós, nu ni guc zxi'në' Nahum, nu ni guc zxi'në' Esli, nu ni guc zxi'në' Nagai.

²⁶ Nagai na' guquë' zxi'në' Maat, nu ni guc zxi'në' yetúë' Matatías, nu ni guc zxi'në' Semei, nu ni guc zxi'në' yetúë' José, nu ni guc zxi'në' Judá.

²⁷ Judá na' guquë' zxi'në' Joana, nu ni guc zxi'në' Resa, nu ni guc zxi'në' Zorobabel, nu ni guc zxi'në' Salatiel, nu ni guc zxi'në' Neri.

²⁸ Neri na' guquë' zxi'në' yetúë' Melqui, nu ni guc zxi'në' Adi, nu ni guc zxi'në' Cosam, nu ni guc zxi'në' Elmodam, nu ni guc zxi'në' Er.

²⁹ Er na' guquë' zxi'në' Josué, nu ni guc zxi'në' Eliezer, nu ni guc zxi'në' Jorim, nu ni guc zxi'në' yetúë' Matat.

³⁰ Matat na' guquë' zxi'në' Leví, nu ni guc zxi'në' Simeón, nu ni guc zxi'në' Judá, nu ni guc zxi'në' yetúë' José, nu ni guc zxi'në' Jonán, nu ni guc zxi'në' Eliaquim.

³¹ Eliaquim na' guquë' zxi'në' Melea, nu ni guc zxi'në' Mainán, nu ni guc zxi'në' Matata,

nu ni guc zxi'në' Natán.

³² Natán na' guquë' zxi'në' David,

nu ni guc zxi'në' Isaí,

nu ni guc zxi'në' Obed,

nu ni guc zxi'në' Booz,

nu ni guc zxi'në' Salmón,

nu ni guc zxi'në' Naasón.

³³ Naasón na' guquë' zxi'në' Aminadab,

nu ni guc zxi'në' Aram,

nu ni guc zxi'në' Esrom,

nu ni guc zxi'në' Fares,

nu ni guc zxi'në' yetúë' Judá.

³⁴ Judá na' guquë' zxi'në' Jacob,

nu ni guc zxi'në' Isaac,

nu ni guc zxi'në' Abraham,

nu ni guc zxi'në' Taré,

nu ni guc zxi'në' Nacor.

³⁵ Nacor na' guquë' zxi'në' Serug,

nu ni guc zxi'në' Ragau,

nu ni guc zxi'në' Peleg,

nu ni guc zxi'në' Heber,

nu ni guc zxi'në' Sala.

³⁶ Sala na' guquë' zxi'në' Cainán,

nu ni guc zxi'në' Arfaxad,

nu ni guc zxi'në' Sem,

nu ni guc zxi'në' Noé,

nu ni guc zxi'në' Lamec.

³⁷ Lamec na' guquë' zxi'në' Matusalén,

nu ni guc zxi'në' Enoc,

nu ni guc zxi'në' Jared,

nu ni guc zxi'në' Mahalaleel,

nu ni guc zxi'në' yetúë' Cainán.

³⁸ Cainán na' guquë' zxi'në' Enós,

nu ni guc zxi'në' Set,

nu ni guc zxi'në' Adán,

nu ni guc ca zxi'nczë' Dios.

4

Rzi' bë' Jesús Satanás tu' xöhui'

¹ Buzë'ë Jesús ra' yegu Jordán, gdu zóalenë' Lë' Dios Bö' La'y, ati' Dios Bö' La'y na' bchë'ë Jesús lu latj ca'z.

² Gzoë' ni' Jesús gdu ca choa' dza, ati' gzxi' bë' Lë' tu' xöhui' quië gun ga gchíxinë' Jesús. Cutu bi gdahuë' Jesús yugu' dza na', ati' gdödr ni' rdunë'.

³ Ni'r gudx Jesús tu' xöhui' na', rna:

—Chqui' nacczu' Li' Zxi'në' Dios, gnatsca' luhuöác yöt xtil guiöj ni.

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lei:

—Nayúj lu guich, rna: “Clëgz yöt xtil nabánigac bunách, san nabánigac ca' yúgu'të xtidzë'ë Dios.”

⁵ Ni'r bchë' Jesús tu' xöhui' na' ga nac tu lu gui'a sib ati' tu chi'idau'z buluí'i Lë' yúgu'të xlatjgac nup ta'ná bë' yödzlyú.

⁶ Rë Jesús tu' xöhui' na', rna:

—Gunna' quiu' yúgu'të xlatjgac nup ta'ná bē' ni len yöl-la' tsahui' quegac, le nadód lu na'a yúgu'të lē ni, ati' nu rē'nzda' ru'a qui.

⁷ Chqui' Li' uzechu zxibu' lahua' gunu' neda' zxön, yúgu'të lē ni gaqui quiu'.

⁸ Bubi'ë didza' Jesús, rē' lei:

—Bcuit ga zoa', Satanás, le nayúj lu guich la'y le rē netu', rna: “Xanu' Dios tsej ladxu'u-nē', len tuzē' Lē' gunu' xchinē'.”

⁹ Ni'r bchē' Jesús Jerusalén tu' xöhui' na', ati' budxía Lē' cju'u gdau', len rē Lē':

—Chqui' nacu' Zxi'nē' Dios, busládzu'tsca' cuinu' ni

¹⁰ le nayúj lu guich la'y, rna:

Dios gsölē'ë gbaz la'y queē', láclenē' Li'.

¹¹ Lu na'quē' luchisē' Li'

Cui tsajchegu'u guiöj, cugunu' zi' ni'u.

¹² Bubi'ë didza' Jesús, rē' lei:

—Nayúj lu guich la'y, rē netu': “Cutu si' bē'u Xanu' Dios.”

¹³ Catì' cutu budzöli yetú le si' bē' Jesús tu' xöhui' na', buzá' ga zoē' tu chi'idau'.

Rzu lahuē' Jesús runē' xchinē' luyú Galilea

¹⁴ Böjë' Jesús luyú Galilea, dē lu nē'ë yöl-la' huac queē' Dios Bö' La'y. Gzē didza' ca nac queē', ati' gulayöni bunách nacuá' yúgu'të yöd z gdu zbi'il.

¹⁵ Busēdnē' bunách Jesús gap nac lu yu'u ga tu'dubē' tu'sedē' queē' Dios bönni' judío, ati' glun Lē' zxön yúgu'të bunách ni'.

Le benē' Jesús yöd Nazaret, ga nac ladzē'

¹⁶ Ni'r budxinē' Jesús yöd Nazaret ga ni' gzxönē'. Catì' bdxin dza la'y quequē' bönni' judío, ca runczē' Jesús, gyaziē' lu yu'u ga tu'dubē' tu'sedē' queē' Dios bönni' judío, ati' gzuinē' quiē ulabē' tu le nayúj lu guich la'y.

¹⁷ Guludödē' lu nē'ë Jesús guich ga na' nayúj didza' bē'ë Isaías, bönni' bē'ë didza' uláz queē' Dios. Catì' bsaljē' guich na', bdzölnē' ga nayúj lu guich le rna:

¹⁸ Zóalenē' neda' Bö' La'y queē' Xanru'

Le nubijē' neda' quizi queē'

Quiē quíxjöi'da' bunách yechi' didza' dxi'a.

Bsölē'ë neda' una' nup rac zi' ládxi'dau'gac,

Len usyönda' nup nadzungac, ca gac lulá,

Len una' bunách nachúl laugac,

Len uslá' bunách zoa nu runi leygac zi',

¹⁹ Len guna' lban qui dza ruzá' ladxē'ë quegac bunách Xanru' Dios.

²⁰ Ni'r butubē' guich na' Jesús len bugu'ë lei lu nē'ë bönni' run chi'ë yugu' guich la'y, ati' grö'ë. Ni'r gulaná' Jesús yúgu'të nup nudubgac lu yu'u na'.

²¹ Gzu lahuē' Jesús rē' lequē':

—Na'a dza ni zoali' lbi'ili', rudxíncz le nayúj lu guich ni.

²² Gulanē' dxi'a queē' yúgu'të', len gulubannē' ca nac didza' dxi'a ru'ë, ati' ta'né':

—¿Naru' clēg bönni' ni zxi'nē' José?

²³ Rē' lequē' Jesús, rnē':

—Nazx huēli' neda' lē ni ta'ná bunách, le rna: “Li', bönni' ruún bunách, bun cuinu'.” Lēzca' cni huēli' neda': “Yugu' le byónitu' benu' Capernaum, ben ca' ga ni nac ladzu'.”

²⁴ Gnē' ca' Jesús:

—Le nactē rēpa' lbi'ili', chqui' zoē' bönni' ru'ë didza' uláz queē' Dios, cutu tun lē' ba la'n bunách uládz queē'.

²⁵ Le nactë rëpa' lbi'ili', gulacua'nu zian ngul uzéb luyú Israel yugu' dza ni' zoë' Elías, bönni' bē'ē didza' uláz queë' Dios, cati' ni' cutu gul guiöj gdu ca tsonn iz yu xop beo' ati' guc gbin luyú na',

²⁶ san Dios cutu bsölë'ē Elías na' ga nacua'nu ngul uzéb nacua'nu luyú Israel, san bsölë'ē lē' ga na' zoanu ngul uzéb lu yödz Sarepta, le nabáb yödz Sidón.

²⁷ Lēzca' cni, gulacuá' luyú Israel zian nup te'i huë' nudzu' ruzód dza ni' zoë' Eliseo, bönni' bē'ē didza' uláz queë' Dios, san cutu böaquë' nitúë' bönni' nutsë'ē ladj bunách Israel na', san böaquë' tuzë' Naamán, bönni' nababë' luyú Siria.

²⁸ Cati' gulayönnë' didza' ni, gulaleynë' yúgu'të bönni' nacu'ē lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios.

²⁹ Ni'r gulayasë' len gulubijë' Jesús ni'l ra' yödz. Gulachë'ē Lē' ga nac lē'i gui'a guiöj ga na' dē ladjquë' quië lusládzu'ē Lē' ga nac lē'i gui'a guiöj na'.

³⁰ Ni'r gdödë' Jesús gatsj lahui'l ga na' nacu'ē, zhuöjtë'.

Tu bönni' yu'u lē' bö' xöhui'

³¹ Ni'r gyijë' Jesús yödz Capernaum luyú Galilea, ati' ni' busëdnë' bunách yugu' dza la'y quequë' bönni' judío.

³² Gulubannë' ca nac le rusëdnë' lequë' Jesús, le bē'ē didza' ca tu bönni' dē lu nē'ē.

³³ Zoatë' ca' ni' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' yu'u lē' bö' xöhui', ati' bē'ē zidzj didza',

³⁴ rnë':

—Bsan netu'. ¿Bizxa rál-la'tu' quiu', Jesús, bönni' Nazaret? ¿Naru' za'u usnitui' netu'? Núnbë'a Li' nu nacu'. Bönni' La'y queë' Dios nacu'.

³⁵ Buzeynë' ba nadx bö' xöhui' na' Jesús, rë' lei:

—Bseyj ru'u len burúj lu bönni' ni.

Ni'r gru'n lyu bönni' na' bö' xöhui' na' laugac bunách nacué' ni' len burujtë lu bönni' na', san cutur bi ben queë'.

³⁶ Gulubannë' yúgu'të len glu'ē didza' tuë' len yetúë', ta'në':

—¿Bizxa didza' ni ru'ē? Len yöl-la' uná bē' len yöl-la' huac zxön rna bé'inë' yugu' bö' xöhui', ati' tu'rujtë bö' xöhui' na'.

³⁷ Gzë didza' ca nac queë' Jesús, ati' gulayöni bunách yúgu'të yödz gdu zbi'il.

Ruúnë' Jesús xna'nu ngul queë' Pedro

³⁸ Ni'r gyasë' Jesús len burujë' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, ati' gyazië' lidxë' Simón. Ni' zoanu xna'nu ngul queë' Simón na', yu'unu tu xla, ati' gláta'yuë' lahuë' Jesús unë'-nu.

³⁹ Gbiguë'ē Jesús ga na' dënu, ati' bulidzë' huë' xla na' yu'unu. La' brujtë tu xla na' yu'unu, ati' la' gyástënu len bē'nu le glahuë'.

Ruúnë' Jesús zian nup te'i

⁴⁰ Cati' chrbia gbidz, guladxín ni' yúgu'të nup nacua'len lequë' nup na' te'i qui queëgac guidzhuë', ati' yjua'quë' leygac ga na' zoë' Jesús. Lē' bxoa nē'ē nup na' te'i, bunë' leygac.

⁴¹ Gulurúj ca' zian bö' xöhui' yu'ugac bunách te'i na'. Ta'bödxya'a bö' xöhui', ta'ná:

—Li' nacu' xxi'në' Dios.

Ni'r buzeynë' ba nadx yugu' bö' xöhui' na' Jesús, len cutu bē'ē latj la'ná, le nózigac naquë' Cristo.

Runë' Jesús lban luyú Galilea

⁴² Cati' za' rení yetú dza, brujë' Jesús Capernaum na', ati' gyijë' tu latj ca'z. Ni' guluguílj Jesús bunách zian. Cati' guladxinë' ga na' zoë', glë'nnë' lutseyne' Lē', cui uzë'ē ga na' nacu'ē.

⁴³ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Run bayúdx tsija' gap nacuá' yezica' yödž, tsjena' ca' ni' lban qui didza' dxi'a ca rna bē'ē Dios. Qui lē ni na' bsölē'ē neda' ni.

⁴⁴ Cni guc, benē' lban yugu' yödž luyú Galilea len gap nac lu yu'u ga tu'dubē' tu'sedē' queē' Dios bönni' judío.

5

Ta'dzunba' bōl zian

¹ Cati' ni' zoē' Jesús ra' nis zxön nazí' lei Genesaret, guluquí gulutsútsj Lē' bunách zian quiē la'yōni xtidzē'ē Dios.

² Ni'r blé'inē' chop bárcodau' Jesús, zxoagac lu nis zxön ga na' nac ra' yu bidx, ati' narujquē' lē'igac bárcodau' na' bönni' uzōn bōl len ta'guibē' yōxj bōl quequē'.

³ Grenē' Jesús tu lē'i bárcodau' na', le naqui queē' Simón Pedro, ati' gnabnē' lē' udxiguē'ē lei yeláti'dau' zi'tu' ga nac ra' yu bidx na'. Ni'r grō'ē Jesús lē'i bárcodau' na', len rō'zē' ca' ni' rusēdnē' bunách zian nacuá' ni' lu yu bidx na'.

⁴ Cati' budx bē'ē didza' Jesús, ni'r gudxē' Simón, rnē':

—Bsa' bárcodau' ni lu nis zxön ga na' rō' zil, ati' ni' gul-zál yōxj bōl queēli' quiē sōnli'-ba' bōl.

⁵ Bubi'ē didza' Simón, rē' Jesús:

—Bönni' Usēdi, gdu yēl chbentu' dxin len nituba' bōl cutu rzónitu'-ba', san didza' quiu' gzálgara' lei.

⁶ Cati' chgulazalē' yōxj na', gulazōnē' zióntērba' bōl ati' ráquitiqui' grōza' yōxj bōl na'.

⁷ Ni'r gululá' gulului'znē', gululidzē' lza'quē' nacu'ē yetú lē'i bárcodau' na' djaquē' lácienē' lequē'. Cati' guladxinē' ni' guludzé'ē'-ba' bōl groptē bárcodau' na' ati' chraqui luhuótj lu nis bárcodau' na'.

⁸ Cati' blé'inē' lē ni Simón Pedro, ni'r buzechu zxibē' lahuē' Jesús, rnē':

—Bcuit ga zoa', Xan, le naca' bönni' dul-la'.

⁹ Cni gnē' le radxi rdzöbnē' Pedro ni'a quecba' bōl zian na' gulazönquē'-ba', len lēzca' cni guc quegac nup nacua'len lē'.

¹⁰ Gladxi guladzöbnē' ca' Jacobo len Juan, yugu' zxi'nē' Zebedeo, nup ni nacgac lzē'ē Simón Pedro na'. Ni'r rē' Simón na' Jesús, rnē':

—Cutu gádxinu'. Na'a su lau' gchē'u quia' bunách ca runu' rzönu'-ba' bōl.

¹¹ Cati' chguluschinē' yugu' bárcodau' na' ga nac ra' yu bidx, ni'r guluca'nē' ni' yúgu'tē, ati' zjáclenē' Jesús.

Ruúnē' Jesús bönni' ré'inē' huē' nudzu' ruzód

¹² Cati' zoē' Jesús tu lu yödž ni', bdxinē' ga na' zoē' bönni' ré'itsquinē' huē' nudzu' ruzód. Cati' blé'inē' Jesús, butság lahuē' lyu, len gúta'yuē' lahuē', rnē':

—Xan, chqui' rē'nnu', huac unu' neda'.

¹³ Ni'r bulí nē'ē Jesús len gdanē' lē'. Rē' lē':

—Rē'nda'. Gacu' dxi'a.

La' gbidxté huē' nudzu' queē' bönni' na'.

¹⁴ Ni'r gna bé'inē' lē' Jesús nutu nu guiē' ca'. Gudxē' lē':

—Gyeaj, yajluí' cuinu' lahuē' bxuz, ati' yajnódzj quiē le un dxi'a li' qui gdau' ca gna bē'ē Moisés, lē na' uluí'i lequē' chböacu'.

¹⁵ Gzētēr ca' didza' qui yöl-la' huac queē' Jesús, ati' guludúb ga na' zoē' bunách zian quiē la'yōni xtidzē'ē len quiē unē' lequē', ugúē' guidzhuē' quequē'.

¹⁶ Ni'r buzé'ē ni' Jesús, gyijē' tu latj ca'z, ati' ni' bulidzē' Dios.

Ruúnē' Jesús bönni' huē' nacu'nē' bin

17 Yetú dza, cati' ni' rusëdnë' bunách Jesús, rë'quë' ca' ni' yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi taquë' zxba queë' Moisés, narujquë' yúgu'të yödz luyú Galilea len luyú Judea len lu yödz Jerusalén. Nac bë' dë lu në'ë Jesús yöl-la' huac queë' Xanru' Dios le ruúnë' bunách te'i nacué' ni'.

18 Ni'r guladxinë' ni' bönni' nua'quë' le deynë' bönni' huë' nacu'në' bin, ati' gulaguiljë' nacx lunë' la'gu'ë lë' lu yu'u quië la'guixjë' lë' lahuë' Jesús.

19 Cati' cutu guladzölnë' nacx lunë', le nacué' ni' bunách zian, gulabenë' cju'u yu'u na' len gulasaljë' cju'u na'. Ni'r guluzötjë' ni' le deynë' bönni' huë' na', ati' gulaguixjë' lë' gatsj lahui'l bunách ni' lahuë' Jesús.

20 Cati' gúquibe'inë' Jesús ca na' ta'yejlë'ë Lë', gudxë' bönni' huë' na':

—Bönni', yugu' dul-la' nabagu'u chbunít lahua'.

21 Ni'r gulazú laquë' ta'zá' ládxi'quë' bönni' gdau' tu'sëdi na' len yugu' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—¿Nuzxa caz bönni' ni rnë' le rucá'n Dios ca'z? ¿Nuzxa caz gac unít lau dul-la'? Tuzë' Dios runít lahuë' dul-la'.

22 Ráquibe'inë' Jesús le ta'zá' ládxi'quë' ati' rë' lequë':

—¿Bizx quië rza' ládxi'li' cni?

23 Cutu nac baníg nu guiëz bönni' ni: “Yugu' dul-la' nabagu'u chbunít lahua'”, san nac baníg nu gun ga tsasë' len së'i ni'ë.

24 Guna' ga gnözili' dë lu na'a luyú ni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, yöl-la' uná bë' unít lahua' dul-la'.

Ni'r gudxë' bönni' na' nacu'në' bin, rnë':

—Li' rëpa', gyas. Bua' le deynu' len böaj lidxu'.

25 La' gyastë' bönni' huë' na' laquë' ati' bu'ë lë na' gúti'në', zhuöjë' lidxë', rgu'ë Dios yöl-la' ba.

26 Gulaníttsquinë' yúgu'të', ati' gulagu'ë Dios yöl-la' ba, len tádxiznë' ca', ta'në':

—Na'a blé'iru' le run ga rubániru'.

Jesús rulidzë' Leví

27 Gdöd glac lë ni brujë' ni' Jesús ati' blé'inë' tu bönni' uquízxj lazgac bunách lë' Leví, rë'ë ga na' ruquízxjë', ati' Jesús rë' lë':

—Gda' neda'.

28 La' gyastë' Leví, ati' buca'në' yúgu'të, zéajlenë' Jesús.

29 Gdöd ni', benë' Leví na' tu güi'i huagu queë' Jesús ga nac lu yu'u lidxë', ati' gulacu'ë ni' zian bönni' uquízxj len yela'quë' bönni' ta'bó'lenë' lequë' tahuë'.

30 Ni'r gulané' quequë' bönni' uséd queë' Jesús bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—¿Bizx quië ri'j rágulenli' yugu' bönni' uquízxj len yela'quë' bönni' dul-la'?

31 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu naquincnë' nu un bunách bönni' nacu'ë dxi'a, san bönni' té'inë' naquincnë' nu un bunách.

32 Za'a, clëg ulídzgaca'-në' bönni' tsahui', san za'a ulídzgaca'-në' bönni' dul-la' quië lubí'i ládxi'quë'.

Ta'nabnë' Jesús ca nac qui yöl-la' run gubás

33 Ni'r gulanabnë' Jesús bönni' gdau' na', ta'në':

—¿Bizx quië tunë' gubás zian lzu bönni' da'quë' Juan, len tu'lidzë' Dios, ati' tunë' ca' cni bönni' da'quë' yugu' bönni' gdau' fariseo, san bönni' da'quë' Li' ti'j tahuë'?

34 Jesús rë' lequë':

—¿Naru' huactsa gunli' ga lunë' gubás bönni' nacu'ë lni qui yöl-la' rutság na' tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' rutság në'ë?

³⁵ Huadxín dza cati' gduë' ga nacu'ë bönni' rutság në'ë. Dza ni'r lunë' gubás.

³⁶ Ni'r benë' lsaqui' ca nac lë ni Jesús, rë' lequë':

—Nutu nu bönni' gchuguë' lari' cub chnadía len cuijë' tstaca' le udë'ë lë'i lari' tēb. Chqui' gunë' cni, clëgz gac ditj lari' cub na', san lári'dau' na' gruj lë'i lari' cub na' cutu tsajlóz lari' tēb na'.

³⁷ Lēzca' cni, nutu nu bönni' rguë'ë xisi uva cub lu rö'ö gul náquini guid. Chqui' nu gun cni, ulá'a rö'ö gul na' náquini guid xisi uva cub na', ati' glalj xisi uva na', ati' gac ditj rö'ö gul na'.

³⁸ Qui lë ni na' ral-la' ca'aru' xisi uva cub lu rö'ö náquini guid cub, ati' groptë lac chi'i.

³⁹ Chqui' zoa nu ri'j xisi uva gul, cutu guë'nitë gui'j xisi uva cub, le rna: "Nacr szxi' xisi uva gul na'."

6

Ta'leycjë' deu zxoa' xtil dza la'y bönni' uséd queë' Jesús

¹ Cati' nac tu dza la'y quequë' bönni' judío, rdödë' Jesús gap dë yöl zxoa' xtil, ati' ta'leycjë' deu ga dxia zxoa' xtil bönni' uséd queë'. Ta'zxúbi'ni na'quë' lei len tahuë'.

² Ni'r gulanabnë' lequë' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—¿Bizx quië runli' le cural-la' gunru' dza la'y?

³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' cu nulábnili' ca benë' David cati' gdunë', ati' guladún ca' nup nacua'len lë'?

⁴ Gyazië' lu yu'u queë' Dios len gzxi'ë yöt xtil tu'cu'ë lahuë' Dios, lë na' cutu ral-la' gáguru', san tuz bxuz dë latj lahuë', ati' gdahuë' lei David len bë'ë ca' quegac nup nacua'len lë'.

⁵ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Naca' xani dza la'y neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

Tu bönni' narequi' në'ë

⁶ Cati' nac yetú dza la'y quequë' bönni' judío, gyazië' Jesús lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios len busëdnë' nup nacua' ni'. Zoë' ca' ni' bönni' narequi' në'ë yubél.

⁷ Tu'yúë' Jesús bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo quië la'lé'inë' chqui' unë' lë' cati' nac dza la'y quequë' quië ludzölnë' nacx luquië' Lë'.

⁸ Ráquibe'inë' Jesús le ta'zá ládi'quë', ati' gudxë' bönni' na' narequi' në'ë, rnë':

—Gyas. Gzui gatsj lahui'l ni.

La' gyastë' bönni' na', gzuinë'.

⁹ Ni'r gudxë' yugu' bönni' gdau' na' Jesús, rnë':

—Unábitsqui'da' lbi'ili' tu didza'. ¿Naru' dë latj cati' nac dza la'y gunru' le nac dxi'a o gunru' le cunác? ¿Naru' dë latj uguél-la'ru' yöl-la' na'bán quegac bunách, o uguaru' lei?

¹⁰ Ni'r buyúë' Jesús yúgu'të bönni' na' nacu'ë gdu cuitië', ati' gudxë' bönni' huë' na':

—Bli na'u.

Bulí në'ë bönni' na', ati' la' böactë në'ë na'.

¹¹ Ni'r gulaleynë' bönni' gdau' na', ati' glun xtídza'quë' la' légaczë' nacx bi lunë' queë' Jesús.

Rböë' Jesús chinnuë' bönni' lacquë' gbaz queë'

¹² Dza ni' gyijë' Jesús ga nac tu lu guí'adau'. Ni' bulidzë' Dios, ati' gdu yël bé'lenë' Dios didza'.

¹³ Cati' za' rení', bulidzë' bönni' da'quë' Lë', ati' gröë' chinnuë' quië lacquë' gbaz queë'.

¹⁴ Bulidzë'

Simón, (lë' ca' Pedro),

Andrés, (böchë'ë Pedro),

Jacobo,

Juan,
 Felipe,
 Bartolomé,
¹⁵ Mateo,
 Tomás,
 Jacobo, (zxi'në' Alfeo),
 Simón, (bönni' rui' ladxë'ë yödz queë'),
¹⁶ Judas, (böchë'ë Jacobo),
 Judas Iscariote, (bönni' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ludöddë' Lë').

Ruúnë' Jesús bunách zian

¹⁷ Böttlenë' bönni' gbaz queë' na' Jesús lu guí'adau' na', ati' guladxinë' tu ga nac lachi', ga ni' nacu'ë zianr ca' bönni' uséd queë', nacua'len lequë' bunách zian narujgac yúgu'të yödz luyú Judea len yödz Jerusalén, len yugu' yödzdau' dëgac ra' nis zxön ga na' nacua' yödz Tiro len Sidón. Guladxín ni' bunách ni quië luzé nagquë' xtidzë'ë Jesús, len luhuöaquë' lu guidzhuë' qui queëquë'.

¹⁸ Guluhuöaquë' ca' bönni' ni' ta'zaca' ta'gui'ë lu na'gac bö' xöhui'.

¹⁹ Yúgu'të bunách zian na' tui' ládxigac la'gán Jesús le ruúnë' yúgu'të len yöl-la' huac queë'.

Nup nacgac bica' ba len nup nacgac bica' bayechi'

²⁰ Ni'r buyüë' Jesús bönni' uséd queë' nacu'ë ni', len gudxë' lequë':

—Bica' ba lbi'ili', naci' yechi' ladxí, le gata' queëli' latj ga rna bë'ë Dios.

²¹ 'Bica' ba lbi'ili' rdunli' na'a, le huölji'.

'Bica' ba lbi'ili' rbödxli' na'a, le uzxidxli'.

²² 'Bica' ba lbi'ili', le za' dza cati' cula'le'i lbi'ili' dxi'a bunách len lubíj lbi'ili' ga nacua' len la'né zi' queëli', len lucá'n ca'z le nazí' lali' ca tu le nac xöhui' le da'li' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

²³ Gul-zí' xbey dza na' len gul-dziji, le nac zxön le gaqui queëli' yehua' yubá. Lëzca' cni glunë' xuz xtau'gac bunách ni quequë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁴ 'Bica' bayechi' lbi'ili', dë yöl-la' tsahui' queëli', le chdë le ruzi'li' xbey.

²⁵ 'Bica' bayechi' lbi'ili' nuhuólj nadzé'ili' na'a, le huadunli'.

'Bica' bayechi' lbi'ili' ruzxidxli' na'a, le huí'nili' len cödx yéchi'li'.

²⁶ 'Bica' bayechi' lbi'ili' ta'né dxi'a queëli' yúgu'të bunách. Lëzca' cni glunë' xuz xtau'li', gulané' dxi'a quequë' bönni' gulazí' yë'ë, gulané' nacquë' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios.

Ral-la' gdxí'iru' nup cuta'le'i rë'u dxi'a

²⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Lbi'ili' zoali' ni ryónili' neda', rëpa' lbi'ili': Gul-dxí'i nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a. Gul-gún le nac dxi'a quegac nup tu'dí'i lbi'ili'.

²⁸ Gul-náb lahuë' Dios gac dxi'a quegac nup tua' dö' queëli' len gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gáclenë' nup ta'né zi' queëli'.

²⁹ Chqui' nu capa' tsala' xagu', bzë yetslá'a ca' xagu'. Chqui' nu cua lari' naxó'a cudzu'u, bë' latj cua ca' zxau'.

³⁰ Núti'tëz nu bi gnab le dë quiu', bnödzj qui, ati' nu cua le naqui quiu', cutu unabu' lei.

³¹ Ca ré'nili' lun queëli' bunách, lëzca' cni gul-gún quequë'.

³² 'Chqui' nadxi'izli' nup nadxi'igac lbi'ili', ¿bizxa yöl-la' ba gdél-li'li'? Lëzca' cni tunë' bönni' dul-la', ta'dxi'inë' nup nadxi'igac lequë'.

³³ Chqui' runli' le nac dxi'a quegacz nup tun dxi'a queëli', ¿bizxa yöl-la' ba gdél-li'li'? Lëzca' cni tunë' bönni' dul-la'.

³⁴ Chqui' runödzejli' quegac nup runli' löz lubí'i queëli', ¿bizxa yöl-la' ba gdél-li'li'? Lëzca' cni tunë' bönni' dul-la', tu'nödzejë' quegac nup tun dul-la', le tunë' löz lubí'i quequë' lë na' gulunödzejë'.

³⁵ Neda' rëpa' lbi'ili': Gul-dxí'i nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a len gul-gún le nac dxi'a. Gul-nódzj quegac bunách zal-la' cutu runli' löz nu ubí'i queëli'. Chqui' cni gunli', zxön nac le gata' queëli', ati' gacli' zxi'nczë' Dios, Nu nactër blau, le runë' Lë' le nac dxi'a quegac bunách cuta'dzág ládxi'gac len quegac bunách tua'dö'.

³⁶ Gul-huechi' ladxi' bunách ca na' runë' Xuzli' Dios, ruhuechi' ladxë'ë yúgu'të bunách.

Cutu ral-la' gchugu bë'ru' qui lza'ru'

³⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu glag yudxli' lza'li', ati' nutu nu glag yudx lbi'ili'. Cutu cuiaj bë'li' qui lza'li', ati' nutu nu cuiaj bë' queëli'. Gul-nít lau lza'li', ati' Dios unít lahuë' ca' lbi'ili'.

³⁸ Gul-nódzj qui lza'li', ati' Dios gunnë' queëli'. Lunödzejë' queëli' le lurixë' len tu gui'n rbixi le nac gdu, le naguír, len naguí gazxj ga rë', len zoatsca gba. Ca nac le rurixli', la' ca'z urixë' ca' queëli' Dios.

³⁹ Benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' huactsa bönni' lau chul gchë'ë yetué' bönni' lau chul? Cutu ca' gac, le la'bixë' gropë' tu yeru.

⁴⁰ Cutu ca' gacrë' blau bönni' uséd ca nu rusëdi lë', san cati' udx gzëdë' bönni' na', gaquë' ca nac nu na' rusëdi lë'.

⁴¹ '¿Bizx quië ruyú' bëbdau' yu'u yöj lahuë' böchi' lza'u, len cutu rlé'inu' le zxön yu'u yöj lau' li'?

⁴² ¿Naru' huactsa gui'u-në' böchi' lza'u: "Böcha'a, benn latj cuija' bëbdau' yu'u yöj lau", len cutu rlé'inu' le zxön yu'u yöj lau' li'? Li', bönni' rulu'z tsahui' cuinu'. Gleaj zi'al le zxön yu'u yöj lau' li', ati' ni'r glé'inu' dxi'a quië cuiju' bëbdau' yu'u yöj lahuë' böchi' lza'u.

Le runru' nac bë' le nacru'

⁴³ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gac cuia le xöhui' yag dxi'a. Lëzca' cni, cutu gac cuia le nac dxi'a yag xöhui'.

⁴⁴ Cni nac, le rbia yag nac bë' ca nac yag na'. Cutu ruchibru' le rbia yag higo lu yag yötsi', len clëg lu bsequi' yötsi' cutu ruchibru' le rbia lba uva.

⁴⁵ Didza' dxi'a ru'ë bönni' dxi'a le yu'u icj ládxi'dau'huë' le nac dxi'a, ati' didza' xöhui' ru'ë bönni' xöhui' le yu'u icj ládxi'dau'huë' le xöhui'. Rnë rú'aru' ca nac le yu'u icj ládxi'dau'ru'.

Chop ca gac udxiaru' xlibi yu'u

⁴⁶ Gnë' ca' Jesús:

—¿Bizx quië rulidzli' neda', rnali': "Xantu', Xantu'", san cutu runli' ca rna bé'ida' lbi'ili'?

⁴⁷ Ului'ida' lbi'ili' ca nac nu na' za' quia' len ryöni xtidza'a len run ca rna bé'ida' lei.

⁴⁸ Nu ni nac ca bönni', cati' benë' lidxë', ga rë' bchö'në' len bdxie' xlibi yu'u ga nac lu guiöj. Cati' böjt gba'u, bchö'n cuit yu'u na', san cutu guc uquíndj lei, le nulíb ga nac lu guiöj.

⁴⁹ Na'a, nu ryöni xtidza'a len cutu run ca rna bé'ida' lei, nu ni nac ca bönni' benë' lidxë' ga nac lu yu ca'z, cutu nunë' xlibi. Cati' bchö'n cuit yu'u na' gba'u, la' bguindjtë, ati' gbix dëra zö'ö qui.

7

Ruúnë'-bi' Jesús bi'i huen dxin queë' bönni' Roma

¹ Cati' budx bé'lenë' lequë' didza' ni, gyazië' Jesús Capernaum.

² Lu yödz ni' zoë' bönni' Roma, nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l len zoabi' bi'i huen dxin queë' nadxí'itsquinë'-bi', ati' bi'i ni ré'ibi' len chraqui gatbi'.

³ Cati' byönnë' bönni' ni didza' tu'ë bönni' ca nac queë' Jesús, la' bsóla'të' ga na' zoë' Jesús la'quë' bönni' gul tu'zéjni'në' bönni' judío, tsjóta'yuquë' lahuë' Jesús guidë' duhuenë'-bi' bi'i huen dxin queë' na' ré'ibi'.

⁴ Guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gul tu'zejni'i na', ati' gláta'yuë' lahuë' gdu ládxi'quë', ta'në':

—Naquë' lsaca' bönni' na' gunu' queë' lë ni,

⁵ le runë' ba la'n bunách uládz queëru' len benë' queëru' yu'u ga rudubru' rusëdru' queë' Dios.

⁶ Ni'r gyéajlenë' lequë' Jesús. Cati' chzoa la'dxinë' lidxë' bönni' na', lë' bsölë'ë ga zë'ë Jesús la'quë' böchi' lzë'ë, të' Lë':

—Xan, rnë' bönni' na': "Cutu ugui'inu', le cutu naca' lsaca' tsaziu' lidxa'

⁷ len cutu naca' lsaca' guida' ga zu'. Qui lë ni na' cutu burúguida' guida' ga zu'. Bë'z didza' ati' huóactëbi' bi'i huen dxin quia'.

⁸ Neda' ca', zoa nu rna be'i neda', ati' nacu'ë ca' bönni' rjaquë' gdil-l rna bé'ida' lequë'. Rëpa'-në' tuë': Gyeaj ni', ati' rijë'. Rëpa'-në' yetúë': Gda ni, ati' ridë'. Rëpa'-në' ca' huen dxin quia': Ben dxin ni, ati' runë' dxin na'."

⁹ Cati' byönnë' didza' ni Jesús, bubannë' queë' bönni' na', ati' bueycjë', len gudxë' bunách na' za'c cúdzu'lë', rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', nutu nu bönni' Israel cutu rajxáqui'da'-në' rejlë'ë neda' ca rejlë'ë neda' bönni' ni.

¹⁰ Cati' guludxinë' bönni' na' bsölë'ë lequë' bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, gulayazië' ga nac lu yu'u lidxë' len gulalé'inë' chbōacbi' bi'i huen dxin na'.

Ruspanë'-bi' Jesús bi'i bönni' queënu ngul uzëb

¹¹ Gdöd guc lë ni, zijë' Jesús yödz Naín, dzagquë' Lë' bönni' uséd queë' lenca' bunách zian.

¹² Cati' bdxinë' gal-la' ra' yödz na', ni' blé'inë' bönni' nua'quë'-bi' tubi' bi'i bönni' nat zajcáchi'quë'-bi'. Bi'i nat na' nachi' la'z dui bi'i queënu ngul uzëbdau'. Zjaclen-nu ngul uzëb na' zian bunách uládz queënu.

¹³ Cati' blé'inë'-nu Xanru', buechi' ladxë'ë-nu, ati' gudxë'-nu:

—Cutur cödxu'.

¹⁴ Ni'r gbiguë'ë Jesús, gdanë' da'a yag ga na' dëbi' bi'i nat na'. Gulabözë' bönni' na' nua'quë'-bi', ati' Jesús gnë':

—Bi'i, li' rëpa', gyas.

¹⁵ Ni'r bubanbi'. Grö'bi' bi'i na' zi'al natbi', ati' gzu laubi' rui'bi' didza'. Budödë'-bi' Jesús lu na'nu xna'bi'.

¹⁶ Cati' gulale'i lë ni bunách ni', gládxinë' yúgu'të', ati' gulagu'ë Dios yöl-la' ba, ta'në':

—Blë'ë queëru' bönni' blau, ru'ë didza' uláz queë' Dios. Dioscz ráclenë' bunách queë'.

¹⁷ Gzë didza' ca nac yöl-la' huac queë' Jesús, ati' gulayöni bunách yúgu'të yödz luyú Judea len yúgu'të yödz gdu zbi'il.

Le rnabë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

¹⁸ Gulagúxjöi'në' Juan bönni' da'quë' lë' yúgu'të lë ni runë' Jesús. Bulidzë' Juan chopë' bönni' na' da'quë' lë'

¹⁹ ati' bsölë'ë lequë' ga na' zoë' Jesús quië la'nabnë' Lë', la'në': "¿I nacu' Li' Cristo, bönni' ral-la' guidë', o naru' ral-la' cöztu'-në' bönni' yubl'?"

²⁰ Cati' guladxinë' ga na' zoë' Jesús bönni' na' nasölë'ë Juan, të' Jesús:

—Nasölë'ë netu' Juan, bönni' buquile' bunách nis, quië gnábitu' Li', gnatu': "¿I nacu' Li' Cristo, bönni' na' ral-la' guidë', o naru' ral-la' cöztu'-në' bönni' yubl?"

²¹ La' na'z ruúnë' Jesús zian nup te'i, yugu' bönni' huë' len bönni' yu'ugac lequë' bö' xöhui', ati' zian bönni' lau chul busaljë' yöj lauquë'.

²² Bubi'ë didza' Jesús, rë' chopë' bönni' na' nasölë'ë Juan, rnë':

—Gul-tséaj, gul-tsajtixjöi'-në' Juan ca nac le blé'ili' len le byönili'. Tu'lé'inë' bönni' bchul lauquë'. Tu'zé'ë bönni' glatsjë'. Nuhuöacquë' bönni' güi'cnë' huë' nudzu' ruzöd. Tu'yönnë' bönni' gulacödzüë'. Nubanquë' bönni' glatië'. Ta'yönnë' didza' dxi'a bönni' yechi'.

²³ Bica' ba nu cugác chop ladxi' za'len neda' zal-la' cutu runa' ca raqui nu na' ral-la' guna'.

²⁴ Catì' guluzé'ë ni' bönni' na' bsölë'ë Juan, gzu lahuë' Jesús rë' bunách ni' ca nac queë' Juan, rnë':

—¿Bizxa brujli' yajyuli' lu latj ca'z? ¿Naru' brujli' yajyuli' gui rutá lei bö' reycj?

²⁵ ¿Bizxa caz brujli' yajyuli'? ¿Naru' brujli' yajyuli'-në' bönni' nacuë' lari' záca'tsqui' Nózcizli' nacuá' lidxquë' bönni' ta'ná bë'ë nup nácugac lari' záca'tsqui' len tu'zí' xbey yöl-la' tsahui'.

²⁶ ¿Bizxa caz brujli' yajyuli'? ¿Naru' brujli' yajyuli'-në' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios? Ja, rëpa' lbi'ili', ati' nactërë' blau ca nu rui' didza' uláz queë' Dios.

²⁷ Naquë' Juan bönni' na' nayúj lu guich la'y ca nac queë', rna: Byutsca', rsöla'a-në' gbaz quia', nörë' ca Li'.

Bönni' ni upé'ë nöz ga tödu'.

²⁸ Neda' rëpa' lbi'ili': Gap nacuá' bunách, chqui' zoë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, cutu nacrë' blau ca Juan, bönni' na' buquile' bunách nis, san nu nactër cuidi'z ga rna bë'ë Dios nactër blau ca Juan na'.

²⁹ 'Catì' gulayöni didza' ni bë'ë Juan bunách ni' len bönni' tu'quizxjë' lazgac bunách, gláquibe'inë' le nac tsahui' lahuë' Dios, len guladilë' ca' nis lu në'ë Juan,

³⁰ san yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi taquë' zxba queë' Moisés cutu guladilë' nis lu në'ë Juan, ati' cni guc, guluca'në' ca'z le gu'nnë' Dios gunë' quequë'.

³¹ Gnë' ca' Xanru':

—¿Nacx usáqui'da' bunách dza ni zoaru' na'a? ¿Nacxcz nacquë'?

³² Nacquë' ca bi'idau' ta'guitjbi'. Ta'bö'bi' lu yë'y len ta'bödxya'abi'. Ta'nabi' tubi' yetubi': "Rucödxtu' queëli' gui san cutu rya'li'. Rul-l yéchi'tu' san cutu rbödxli'."

³³ Cni nacli' le bidë' Juan, bönni' buquile' bunách nis, len cutu gdahuë' yöt xtil, len cutu gu'ë xisi uva, ati' rnali' queë': "Tu' xöhui' dzag lë'."

³⁴ Catì' bida' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, len ri'j rahua', rnali' quia': "Bönni' ni naquë' bönni' huáguxö'ö len bönni' ri'jë'. Naquë' lza'quë' bönni' tu'quizxjë' len yezíca'rë' bönni' dul-la'."

³⁵ Rëpa' lbi'ili': Nac bë' nup napgac yöl-la' rejni'i queë' Dios ni'a qui le tun.

Le benë' Jesús lidxë' bönni' gdau' fariseo

³⁶ Bulidzë' Jesús gágulenë' lë' tsazxön bönni' gdau' fariseo, ati' gyazië' Jesús lidxë' bönni' na', len grö'ë rahuë'.

³⁷ Zoanu lu yödz na' ngul udá dzag, len catì' gnózinu rö'ë ráhuë' Jesús lidxë' bönni' gdau' fariseo na', ni'r bdxinnu ni' nua'nu böga'dau' náquini guiöj zaca' le yudz tu le rla' zxix.

³⁸ Catì' bdxinnu zaca' cúdzulë' Jesús, grö'nu xni'ë rbödxnu. Ni'r gzu launu rgu'nu nis rbödxnu ni'ë Jesús len ruzzinu ni'ë len guitsa' icjnu. Butság launu ni'ë len glu'nu ni'ë lë na' rla' zxix.

³⁹ Cati' blé'inë' lë ni bönni' gdau' fariseo na' nulidzë' Jesús, gza' ladxë'ë, rnë': "La'naru' naquë' bönni' ni bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, huáquibe'inë' nuzxa na' len nacx nacnu ngul ni rgannu Lë', le nacnu ngul udá dzag."

⁴⁰ Ni'r gudxë' bönni' fariseo na' Jesús, rnë':

—Simón, dë tu le ral-la' gyëpa' li'.

Bubi'ë didza' bönni' na', rnë':

—Gna, Bönni' Usëdi.

⁴¹ Jesús rë' lë':

—Zoë' bönni' dë dumí queë' ati' nacu'ë chopë' bönni' tal-lë'ë dumí queë'. Tuë' bönni' na' ral-lë'ë queë' lazxjë' qui chop iz, ati' yetué' na' ral-lë'ë queë' lazxjë' qui chop beo'.

⁴² Le cudé quequë' dumí luguizxjë' lë na' tal-lë'ë queë', qui lë ni na' bunít lahuë' gropë' lë na' tal-lë'ë queë'. Gnatsca' na'a. ¿Núxalë' bönni' chopë' ni gdxí'irnë' bönni' na' bunít lahuë' lequë'?

⁴³ Bubi'ë didza' Simón na', rnë':

—Ráquida' neda', bönni' na' rál-la'rë' queë' dumí, lë na' bunít lahuë'.

Jesús gudxë' lë':

—Le nacz rnau'.

⁴⁴ Ni'r bueycjë' Jesús, ati' ni' ruyúë'-nu ngul na', rë' Simón:

—¿Naru' rlé'inu' ngul ni? Gyazia' lidxu' ati' cutu bennu' quia' nis quibda' ni'a, san glu'nu ni'a nis rbödxnu ngul ni, len buzxinu ni'a len guitsa' icjnu.

⁴⁵ Cutu butság lau' neda', san cati' bdxintea' lidxu', cutu ruzóa dxinu ngul ni, rutság launu ni'a.

⁴⁶ Cutu glu'u icja' le za, san glu'nu ni'a lë na' rla' zxix ngul ni.

⁴⁷ Qui lë ni na' rëpa' li', dul-la' zian nabága'nu ngul ni, chgyu'u yöl-la' runít lau quegac, ati' nadxí'itsquinu neda'. Nu na' Dios runít lahuë' lei láti'dau'z, láti'dau'z nadxí'i Dios nu na'.

⁴⁸ Ni'r gudxë'-nu ngul na' Jesús, rnë':

—Dul-la' nabagu'u chgyu'u yöl-la' runít lau qui.

⁴⁹ Gulazú lauquë' të lza'quë' bönni' na' ta'bó'lenë' Jesús tahuë', ta'né':

—¿Nuzxa caz bönni' ni, runít lautsë' ca' dul-la'?

⁵⁰ Ni'r gudxë'-nu ngul na' Jesús, rnë':

—Le réjlë'u neda', chbuláu' li'. Böaj lidxu', zoa dxi ladxu'u.

8

Ngul táclennu Jesús, ta'gu'nu le tahuë'

¹ Gdöd glac lë ni, gdë' Jesús gap nacuá' zian yödz zxön len yugu' yödzdau', ati' ni' benë' lban len gdxjë'ë didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios, dzagquë' Lë' idxínnutë' bönni' uséd queë'.

² Dzagcnu ca' Lë' la'cnu ngul bunë' lecnu Jesús, bubijë' bö' xöhui' yu'ugac lecnu, len bugüë' yugu' guidzhuë' quecnu. Nútsa'nu ladjcnu María, lënu ca' Magdalena, ngul na' bubijë' gadx bö' xöhui' yu'ugac lënu.

³ Nútsa'nu ca' ladjcnu Juana, ngul queë' Chuza, bönni' dë lu në'ë le dë lidxë' Herodes, len nútsa'nu ca' ladjcnu Susana. Ta'gu'nu le tahuë' Jesús len yugu' bönni' uséd queë' ngul ni len zianrnu ca', tu'nödzjnu le dë quecnu.

Runë' Isaqui' Jesús ca nac queë' bönni' guz

⁴ Gularúj yugu' yödz ni' bunách zian, guladxín ga na' zoë' Jesús. Cati' guludubë' ga na' zoë', Lë' benë' Isaqui', rë' lequë':

⁵ —Brujë' bönni' guz, zjësië' xseydau'. Cati' ni' zjësië', guluhuóxj ga nac la' nöz la'gac xseydau' na', ati' gululíb leygac bunách. Guladxinba' ca' bguindau', glë'jba' xseydau' na' dzö' la' nöz.

⁶ Guluhuóxj yela'gac xseydau' na' lyu ga rō' guiōj. Cati' gulalén xseydau' na', la' gulabidxtē le cunalupa' yu na'.

⁷ Guluhuóxj yela'gac xseydau' na' ga gululén lba yōtsi'. Tsazxón gulazxón lba yōtsi' na' len xseydau' na', ati' gularōli xseydau' na' gulalén, lba yōtsi' na', len glun ditj leygac.

⁸ Guluhuóxj yela'gac xseydau' na' ga nac luyú dxi'a. Cati' chgulazxón, gulunódzj. Tu dxigu' na' bunódzj yetú gayua'tēr xseydau' ca'.

Cati' budx gnē' cni Jesús, bē'ē zidzj didza', rnē':

—Nu zoa nag len ryōni ral-la' uzē nag.

Bizx quiē runē' lsaqui' Jesús

⁹ Ni'r gulanabnē' Jesús bōnni' uséd queē', ta'nē':

—¿Bizxa rē'ni gna lē na' benu' lsaqui'?

¹⁰ Jesús gudxē' lequē':

—Dios ruzéjni'nē' lbi'ili' le nagachi' ca rna bē'ē Lē', san yezica' bunách ni, ruí'lena' lequē' didza' le runa' lsaqui' quiē cati' luyúē', cutu la'lé'inē', len cati' la'yōnnē', cutu la'yéjni'nē'.

Rguíxjō'ē Jesús le ruluí' le benē' lsaqui'

¹¹ Gnē' ca' Jesús:

—Cni nac le ruluí' lē na' bena' lsaqui': Xseydau' na' nac xtídzē'ē Dios.

¹² Xseydau' na' guluhuóxj la' nōz tu'luí' ca rac quegac nup ni ta'yōni didza' na' san la' za'tē tu' xōhui' len rgua didza' na' bdxin lu icj lādxi'dau'quē' bōnni' na', cui la'yéjlē'ē len cui lulé'.

¹³ Xseydau' na' guluhuóxj lyu ga rō' guiōj tu'luí' ca rac quegac nup ni ta'yōni didza' na' len tu'dziñē' ta'zi'ē lei, san nacquē' ca xseydau' na' cutu ben lui. Tu chí'z ta'yéjlē'ē, le rdxin le rzi' bē' lequē', ati' la' tu'huōatē lādxi'quē'.

¹⁴ Xseydau' na' guluhuóxj ga gululén lba yōtsi' tu'luí' ca rac quegac nup ta'yōni didza' na', len cati' chgulayōnnē', tun nigui lequē' yugu' le tui' lādxi'quē' yōdzlyú ni, len yugu' yōl-la' tsahui' qui, len yugu' le ta'dzág lādxi'quē' tac ni, ati' cutu run dxin didza' na' lu icj lādxi'dau'quē'.

¹⁵ Xseydau' na' guluhuóxj ga nac luyú dxi'a tu'luí' ca rac quegac nup ni, gdu lādxi'quē' ta'yōnnē' didza' na' len ta'gu'ē tsutsu lei lu icj lādxi'dau'quē', ati' lu yōl-la' rbōz zxōn lādxi' tunē' ca rna didza' na'.

Runē' lsaqui' Jesús qui le rgu'u yení' lidxru'

¹⁶ Gnē' ca' Jesús:

—Cutu ca' ruquel-lē'ē gui' bōnni' ati' la' rudúsi'tē' lei gui'n, len cutu rgu'ē lei zxani le ráti'nē', san ruzóē' lei xlatj ga nac lna' lu yu'u, ati' luzí' xbey gui' na' nup la'yáz ni'.

¹⁷ Gla' lahui yúgu'tē le nagachi', ati' gac bē' len gruj ga lna' yúgu'tē le rac balánz.

¹⁸ 'Qui lē ni na', gul-zé nagli', le huadél-li'nē' yelati' bōnni' ruzóē' tsutsu icj lādxi'dau'huē' didza' ryōnnē', huazi'rē' xtídzē'ē Dios, san bōnni' curuzóē' tsutsu icj lādxi'dau'huē' didza' ryōnnē', huadúa didza' na' byōnnē'.

Xnē'ē Jesús len yugu' bōnni' böché'ē

¹⁹ Ni'r guladxinē' ga na' zoē' Jesús xnē'ē len yugu' bōnni' böché'ē, san cutu guc la'biguē'ē gal-la' ga zoē' le nacué' ni' bunách zian.

²⁰ Zoa ni' nu bulídz Jesús, rna:

—Nacu'ē lö'a xna'u len yugu' bōnni' böchu'u, tē'nnē' luí'lenē' Li' didza'.

²¹ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—Nup ni ta'yōni xtídzē'ē Dios len tun ca rna, bōnni' ni nacquē' ca xna'cza' len yugu' bōnni' böchi'cza'.

Jesús rbequi dxië' bö' bdunu'

²² Tu dza grenë' Jesús tu lë'i bárcodau', dzagquë' Lë' bönni' uséd queë', ati' Jesús rë' lequë':

—Huadódtsca'ru' yetslá'a nis zxön ni.

Ni'r zjactë'.

²³ Tsal ni' ta'dödë' lu nis zxön na', rasië' Jesús. Ni'r gzu lau reycj bö' bdunu' lu nis zxön na', ati' chraqui huötj znan nis bárcodau' na' len zoa banádx quequë'.

²⁴ Ni'r gulabiguë'ë ga dë' Jesús len guluspanë' Lë', ta'në':

—¿Bönni' Usëdi! ¿Bönni' Usëdi! Chraqui huötjru' lu nis.

Cati' bubanë' Jesús, bulidzë' bö' na' reycj len nis na' ryas rdxiatasca, ati' gzoa dxi bö' na' reycj len grö' dxi lu nis zxön na'.

²⁵ Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—¿Naru' cu réjlë'li' Dios?

Gládxinë' lequë' len tu'bannë'. Glë lza'quë', tuë' yetué':

—¿Nuzxa caz bönni' ni? Rna bé'inë' bö' reycj len nis zxön, ati' tun ca rna xtidzë'ë.

Bönni' yödz Gadara yu'u lë' bö' xöhui'

²⁶ Ni'r guládxinë' lu xyuquë' bönni' Gadara, le dë yetslá'a nis zxön ca dödl ga dë luyú Galilea.

²⁷ Cati' brujë' lë'i bárcodau' na' Jesús ga nac lu yu na', dutsaguë' lë' bönni' yödz na'. Chgdzey yu'u lë' bö' xöhui', len cutur racuë' lari' len cutur rzoë' lu yu'u, san nun xlatjë' lu bloj ga nadjgac yeru ba.

²⁸ Cati' blé'inë' Jesús bönni' na' yu'u lë' bö' xöhui', grödxyé'ë zidzj, ati' buzechu zxibë' lahuë' Jesús len bë'ë zidzj didza', rnë':

—¿Bizxa ral-la'a quiu', Jesús, Zxi'në' Dios náctërë' blau? Ráta'yua' lau' cui usaca' zi'u neda'.

²⁹ Cni gnë' le chgna bé'inë' Jesús bö' xöhui' na' urúj lu bönni' na'. Zian lzu zí'atël brix butultsca bönni' na' bö' xöhui' na', ati' glúguë'ë lë' du guia bönni' yödz ni' len gulusijnë' bregui' guia ni'a në'ë, san blë'ë yugu' du guia na', ati' bchë' lë' lu latj ca'z bö' xöhui' na' yu'u lë'.

³⁰ Ni'r gnabnë' bö' xöhui' na' Jesús, rnë':

—¿Bi leu'?

Bö' xöhui' na' gudx Lë':

—Le Zian lea'.

Cni gna le yu'ugac lë' bö' xöhui' zian.

³¹ Ni'r gláta'yu lahuë' Jesús bö' xöhui' na' cutu gsölë'ë leygac latj chul quegac nup natgac.

³² Nacua'ba' ca' ni' tu cö'ba' cuch zian ta'daba' táguba' lu guí'adau' ni', ati' gulanáb yechi' Jesús bö' xöhui' na' gu'ë leygac latj tsajtsu'ugac cuch zian na'. Jesús bë'ë leygac latj.

³³ Gulurúj lu bönni' na' bö' xöhui', len yajtsu'ugac cuch zian na', ati' yjacba' cuch zian na' ga nac lë'i guiöj. Yajbixcba' lu nis zxön, ati' ni' gulayépiba' nis.

³⁴ Cati' gulalé'inë' ca na' guc quecha' bönni' tu'yuquë'-ba' cuch zian na', gladxi guladzöbnë'. Gulazxundjë' ni', ati' yhuöjqüë' yajtíxjöi'cnë' nup nacuá' yödz na' len nup nacuá' ladj guixi' ni'.

³⁵ Ni'r gularujë' bönni' yödz na', yajyuquë' lë' na' guc. Cati' guládxinë' ga na' zoë' Jesús, gulalé'inë' bönni' na' gulayú'u lë' bö' xöhui', rö'ë xni'ë Jesús. Nacuë' lari' len dxi'adau' chzoë', ati' gládxinë'.

³⁶ Gulaguixjöi' lequë' ca guc nup na' gulale'i lë' na' guc, böaquë' bönni' na' gulayú'u lë' bö' xöhui'.

³⁷ Ni'r gláta'yu lahuë' Jesús urujë' lu xyugac yúgu'të bunách zian na' quegac yödz nababgac Gadara na', le tádxinë'. Bubenë' Jesús lë'i bárcodau' na' zhuöjë'.

³⁸ Gúta'yuë' lahuë' Jesús bönni' na' gulurúj lë' bö' xöhuí' na' gu'ë lë' latj tséajlenë' Lë' tsazxón. Gna bé'inë' lë' Jesús uga'në' ni', rnë':

³⁹ —Böaj lidxu'. Yajtixjöi' bunách uládz quiu' yugu' le zxön benë' quiu' Dios.

Böjë' lidxë' bönni' na', ati' buzë' didza' gdu lu yödz ni' ca nac le zxön benë' queë' Jesús.

Ruúnë'-bi' Jesús bi'i ngul queë' Jairo lenca' ngul na' gdannu lari' nacuë'

⁴⁰ Cati' budxinë' Jesús yetslá'a nis zxön na', guludziji queë' bunách zian nacuá' ni', le ta'bözë' Lë' yúgu'të'.

⁴¹ Ni'r bdxinë' ga zoë' Jesús Jairo, bönni' blau qui yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Byechuë' xni'ë Jesús len gúta'yuë' lahuë' tsijë' lidxë'.

⁴² Cni benë' le zoabi' tubi' bi'i ngul queë', chraqi gatbi'. Nacbi' bi'i tuticz queë' len yu'ubi' ca chinnu iz. Tsal ni' zijë' Jesús, naugac Lë' bunách zian, tu'quí' Lë'.

⁴³ Nútsa'nu ladj bunách zian na' ngul, chguc chinnu iz rzaca' rguí'nu, cutu ruhuí'i rön queënu qui huë' quégaccznu ngul, ati' chbutönu dëra le dë queënu, rguizxjnu nup tu'un bunách, san cutu guc nu bönni' unë'-nu.

⁴⁴ Gbíga'nu zaca' cúdzu'lë' Jesús len gdannu rui'i lari' nacuë', ati' la' bui'të huë' rön queënu.

⁴⁵ Ni'r gnabnë' nup nacuá' ni' Jesús, rnë':

—¿Nuzxa na' gdan neda'?

Guladá'baguë'ë yúgu'të'. Ni'r glë' Lë' Pedro len nup nacula'len lë', ta'në':

—Bönni' Usëdi, nacuá' ni' bunách zian, tu'quí' Li', len tu'dxiguë'ë Li', ati' ¿rnatsu' "¿Nuzxa na' gdan neda'?"

⁴⁶ Ni'r Jesús gnë':

—Zoa nu gdan neda', le gúquibe'ida' bruj neda' yöl-la' huac le ruún bunách.

⁴⁷ Cati' ráquibe'inu ngul na' nöznë' Jesús le bennu, ni'r gzxiznu. Byéchunu xni'ë Jesús len gdíxjöi'nu Lë' laugac bunách zian na' bizx quië na' gdannu lari' nacuë' len ca na' guc, la' böáctënu.

⁴⁸ Ni'r Jesús gudxë'-nu:

—Zxi'na', le réjlë'u neda' chböacu'. Böaj lidxu', zoa dxi ladxu'u.

⁴⁹ Cati' ni' ru'ë didza' ni' Jesús, bdxinë' ni' bönni' zë'ë lidxë' bönni' blau na' qui yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, ati' gudxë' bönni' blau na':

—Chgutbi' bi'i nguldau' quiu'. Cutur upizxjnu'-në' Bönni' Usëdi.

⁵⁰ Cati' byönnë' lë' ni' Jesús, bubi'ë didza', rë' bönni' blau na':

—Cutu gádxinu'. Gyejlë'z Dios. Huöacbi' bi'i nguldau' quiu'.

⁵¹ Cati' gyazië' Jesús yu'u na', cutu bë'ë latj nu tsazlen Lë' san légaczë' Pedro len Jacobo len Juan, lenca' xuz xna'bi' nguldau' na'.

⁵² Ta'bódx nup nacuá' ni'. Ta'bódx yechë'ë queëbi' bi'i nguldau' na', ati' rë' lequë' Jesús, rnë':

—Cutur cödxli'. Cutu natbi' nguldau' ni'. Raszbi'.

⁵³ Gulutitjë' Lë' le nözcnë' chnatbi'.

⁵⁴ Ni'r gdel-lë'ë na'bi' Jesús len bë'ë zidzj didza', rnë':

—Bi'i nguldau', gyasch.

⁵⁵ Ni'r bu'u bö' nacczbi', bubanbi', ati' la' gyástëbi'. Gna bé'inë' lequë' Jesús lu'ë le gágubi'.

⁵⁶ Gulubannë' xuz xna'bi', san Jesús gna bé'inë' lequë' nutu nu lë' ca na' guc.

9

Rsölë'ë Jesús bönni' uséd queë' tsjenquë' lban

¹ Ni'r butubë' Jesús idxínnutë' bönni' uséd queë', ati' budödë' lu na'quë' yöl-la' huac len yöl-la' uná bë' lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách, len luúnë' nup te'i.

² Bsölë'ë lequë' tsjenquë' lban ca rna bë'ë Dios len tsajhuenquë' nup te'i.

³ Jesús gudxë' lequë':

—Cutu bi gua'li' quië la' nöz, ni xuyagdau', ni yöxj, ni yöt, ni dumí, len cutu gxoaxenli' chop lari'.

⁴ Bítitëz yu'u ga tsazli', gul-zóa ni' cati' uza'rli' yödza na'.

⁵ Gátitëz ga cutu lun lbi'ili' ba la'n bunách, gul-rúj yödza na' len gul-cuíb bëchtö da' lalabli', le ulu'i lequë' nagá'n zxguia' nabága'quë'.

⁶ Ni'r gularujë' bönni' uséd queë' na'. Guladödë' yúgu'të yödzdau', tunë' lban qui didza' dxi'a, len tu'únë' nup te'i yúgu'të lu yödza na'.

Ca gutië' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

⁷ Byönnë' Herodes, bönni' rna bë'ë, ca nac yúgu'të le runë' Jesús, ati' grö'ë baguí'i, le ta'ná bunách:

—Juan na' chbubanë' lu yöl-la' gut.

⁸ Yela'quë' ta'në':

—Chbulë'ë Elías, bönni' na' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

Yela'quë' ta'në':

—Chbubanë' bönni' bitsë'ë bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të.

⁹ Herodes na' gnë':

—Juan na' brixa' yenë'. ¿Nuzxa caz bönni' ni, ryönda' queë' runë' yugu' lë ni?

Rzu rbö'ë Herodes glé'inë' Jesús.

Rugahuë' Jesús chiën gayuá' bunách

¹⁰ Cati' guludxinë' ga zoë' Jesús bönni' gbaz nasölë'ë Lë', gulului'inë' Lë' yúgu'të le glunë'. Ni'r bchë'ë lequë' quizi Jesús. Yjaquë' tu latj ca'z lu xyu yödza Betsaida.

¹¹ Cati' chnözigac lë ni bunách, yajnaugac Lë', ati' Jesús benë' lequë' ba la'n len bé'lenë' lequë' didza' ca rna bë'ë Dios, ati' bunë' nup te'i.

¹² Cati' chza' ral dza na', gulabiguë'ë ga zoë' Jesús idxínnutë' bönni' gbaz queë', len të' Lë':

—Busöla' bunách ni tsjac gap dë yödzdau' len gap dë yu'udau' gdu zbi'il quië tsajtiljquë' gap luga'në' len bi lahuë', le nac latj ca'z ga ni zoaru'.

¹³ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-gu'ë lbi'ili' le lahuë'.

Të' Lë':

—Gayu'z yöt xtildau' dë len chopzba' böi dëba' queëtu', o ¿naru' huayéajtsatu' tsjó'utu' le lagu bunách zian ni?

¹⁴ Nacu'ë ni' ca chiën gayu'ë bönni'. Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Gul-gún ga la'bö'ë tu cö' hueajquë', lac ca chiën hueajquë'.

¹⁵ Cni glunë' ati' gulabö'ë yúgu'të'.

¹⁶ Ni'r gdel-lë'ë Jesús gayu' yöt xtil na' len chopba' böi na', ati' bchis lahuë' ruyúë' luzxbá, len rë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzuxzjë' leygac len bë'ë quequë' bönni' uséd queë' quië lucu'ë laugac bunách na'.

¹⁷ Glahuë' yúgu'të' len guluhuöljnë'. Gdöd na' golutubë' yugu' le nagá'n, ati' guludzé'ë gdu chinnu bdö'a.

Rnë' Pedro Jesús naquë' Cristo

¹⁸ Tu dza tsal ni' zoë' quizi Jesús, rulidzë' Dios, ati' dzagquë' Lë' bönni' uséd queë', gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Nuzxa ta'ná bunách nu naca'?

¹⁹ Gulubi'ë didza', ta'në':

—Ta'ná la'gac bunách nacu' Juan, bönni' buquülë' bunách nis. Ta'ná yela'gac nacu' Elías, ati' ta'ná yela'gac nacu' bönni' bitsë'ë bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të, nubanë' lu yöl-la' gut.

²⁰ Ni'r gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—Nazx lbi'ili', ¿nuzxa rnali' naca'?

Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Nacu' Cristo nasölë'ë Dios.

Rguíxjö'ë Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

²¹ Ni'r gudxtsquë' lequë' Jesús len gna bé'inë' lequë' nutu nu lë' Nu naquë' Lë'.

²² Ni'r rë' lequë':

—Run bayúdx saca' qui'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, zian le gac quia'. Luca'në' neda' ca'z bönni' gul tu'zejni'i len yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi. Ludöddë' neda', san töd tsonn dza Dios uspanë' neda' lu yöl-la' gut.

²³ Gudxë' ca' yúgu'të':

—Chqui' rë'nnë' bönni' tē'ë neda', ral-la' uzóë' tsla'l le naqui queë' len gaquë' ca bönni' zijë' zajtë'ë lë'i yag cruz, ati' ni'r gac tē'ë neda'.

²⁴ Nüti'tëz bönni' rui' ladxë'ë gun chi'ë yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë' le dë'ë neda', bönni' ni gata' queë' yöl-la' na'bán gdu.

²⁵ Cutu bi uzi'ë xbey bönni' chqui' utubë' queë' yúgu'të le dë yödzyú ni san unitië' tsaz yöl-la' na'bán queë'.

²⁶ Nu bönni' rutui'në' neda' len rutui'në' ca' xtidza'a, lëzca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, utui'da' bönni' na' cati' huöda' duná bë'a, dzaggac neda' yöl-la' yení' queë' Xuza' len yöl-la' yení' quequë' gbaz la'y queë' Dios.

²⁷ Le nactë rëpa' lbi'ili', nacuá' ni la'quë' bönni' cutu latië' cati' la'lé'irnë' dza duná bë'ë Dios.

Rdza' ca rna' lahuë' Jesús

²⁸ Cati' bza'a xunu' gbidz gdöd bë'ë yugu' didza' ni Jesús, ni'r bchë'ë Pedro len Juan len Jacobo, ati' grenë' tu lu guí'adau', ga na' bulidzë' Dios.

²⁹ Tsal ni' ruí'lenë' Dios didza', bdza' ca rna' lahuë', ati' böac chguichdau'z lari' nacuë' len gyëp yös yení'.

³⁰ Ni'r gululuí' lauquë' ga zoë' Lë' chopë' bönni' tuí'lenë' Lë' didza'. Nacquë' Moisés len Elías.

³¹ Gulayëpë' yös yení' chopë' ni len tuí'lenë' Jesús didza' ca zi'a uzë'ë yödzyú ni, gatië' lu yödz Jerusalén.

³² Zal-la' chractsca lasië' Pedro len nup nacula'len lë', bayúdx gulana'zë' ta'lé'inë' yöl-la' yení' queë' Jesús len chopë' na' nacuá'lenë' Lë'.

³³ Cati' guluzë'ë ni' chopë' na' ga na' zoë' Jesús, ni'r Pedro gudxë' Lë':

—Bönni' Usëdi, dxi'a nac zoaru' ni. Gúntsca'tu' tsonn yu'u lága'dau', tu quiu', yetú queë' Moisés, len yetú queë' Elías.

Cutu nöznë' Pedro bi na' rnë'.

³⁴ Tsal ni' ru'ë didza' ni, la' grö'të böaj bucachi' lequë', ati' gládxinë' le nacu'ë lu böaj na'.

³⁵ Ni'r byön chi'i Nu rui' didza' lu böaj na', rna:

—Bönni' ni naquë' Zxi'na'. Nadxi'ida' Lë'. Gul-zë nagli' didza' gu'ë.

³⁶ Cati' budx bë' didza' chi'i na', tuzë' Jesús nagá'nlenë' lequë'. Ta'cuá' dxië' bönni' uséd queë', ati' dza na' nutu nu glë' ca nac le gulalé'inë'.

Ruúnë'-bi' Jesús bi'i bönni' yu'u-bi' bö' xöhui'

³⁷ Cati' za' reni' yetú dza guluhuötjè' lu guí'adau' na' Jesús len bönni' na' dzagquè' Lè', ati' gularúj bunách zian dutsaggac Jesús.

³⁸ Ni'r bè'è zidzj didza' tu bönni' nutsè'è ladj bunách zian na'. Bulidzè' Jesús, rnè':
—Bönni' Usèdi, ráta'yua' lau' duyú'-bi' bi'i bönni' quia' le nachi' bi'i tuticz quia'.

³⁹ Yu'u lèbi' bö' xöhui' run ga rbódxya'abi' len ruxiztsca lèbi'. Run ga rbia bdxina' zidi' rú'abi' len ruríx rutultsca lèbi', len gatga rusán lèbi'.

⁴⁰ Gúta'yua' lauquè' bönni' uséd quiu' lubijè' lei, san cutu gulazáqui'nè'.

⁴¹ Bubi'è didza' Jesús, rnè':

—Lbi'ili', curéjlè'li' len nachixi icjli'. ¿Gáca'xtè ral-la' sóalena' lbi'ili' len gua' glena' queèli'? Djua'-bi' ni bi'i bönni' quiu'.

⁴² Cati' ni' za'bi' rbíga'bi' ga na' zoè' Jesús, brix butultsca lèbi' bö' xöhui' na', ati' gdil-lè' bö' xöhui' na' Jesús len bunè'-bi' bi'i bönni' na'. Ni'r bugu'è-bi' lu nè'è xuzbi'.

⁴³ Gulubani yúgu'tè bunách ni' ca nac yöl-la' huac zxön queè' Dios.

Rguíxjö'è leyúbl Jesús ca zi'a ludöddè' Lè'

Tsal ni' tu'bani yúgu'tè bunách ca nac le zxön runè' Jesús, Lè' gudxè' yugu' bönni' uséd queè',

⁴⁴ rnè':

—Gul-cú'u icj nagli' didza' ni, le zi'a ludödè' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, lu na'gac bunách.

⁴⁵ Cutu gulayéjni'nè' didza' ni bönni' uséd queè', le cutu rui'nè' lequè' latj Dios la'yéjni'nè', san cutu gulurúguinè' la'nabnè' Jesús ca nac didza' ni.

Nu nac blau

⁴⁶ Ni'r gulazú lauquè' tunè' rusbó bönni' uséd queè' Jesús. Ta'nabi lza'què' tuè' yetué' núzxlè' gaquè' blau.

⁴⁷ Ráquibe'inè' Jesús le ta'zá' ládxi'què', ati' gdel-lè'è-bi' tubi' bi'idau', len buzóè'-bi' cuitiè'.

⁴⁸ Ni'r rè' lequè':

—Núti'tèz bönni' gunè' ba la'n tu bi'idau' cni le náquibi' quia', néda'cza' gunè' ba la'n, ati' nu bönni' gunè' neda' ba la'n, gunè' ca' ba la'n Xuza' nasölè'è neda'. Qui lè ni na' bönni' nutsè'è ladjli' nacrè' nöxj ladxì, bönni' ni naquè' blau.

Nu curdá'baga' rè'u, raclen rè'u

⁴⁹ Ni'r bulidzè' Jesús Juan, rnè':

—Bönni' Usèdi, blé'itu'-nè' bönni' rugunè' dxin lau' rubijè' bö' xöhui', ati' gna bé'itu'-nè' le cutu dè'è rè'u.

⁵⁰ Jesús rè' lè':

—Cutu gna bé'ili'-nè', le raclen rè'u nu curdá'baga' rè'u.

Rdil-lè' Jesús Jacobo len Juan

⁵¹ Cati' chza' gal-la' dza ral-la' gatiè' Jesús len huèpè' yehua' yubá, benè' bayúdx tsijè' Jerusalén.

⁵² Bsölè'è yugu' bönni' gbaz queè' la'nörè' ca Lè', ati' yjaquè' tu yödzdau' quegac bunách Samaria tsajpa'què' ga uga'nè' tu dzö'.

⁵³ Cutu glunè' Jesús ba la'n bönni' yödz na' le chnac queè' Jerusalén zijè'.

⁵⁴ Cati' gulalé'inè' lè ni Jacobo len Juan, bönni' uséd queè', tè' Jesús:

—Xan, ¿naru' gnábtscat'u' huötj gui' za' yehua' yubá le usnít lequè', guntu' ca na' benè' Elías?

⁵⁵ Bueycjè' Jesús len gdil-lè' lequè', rnè':

—Cutu nózili' bizxa bö' dzag lbi'ili'.

⁵⁶ Bida' ni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, clëg quië usnitia' yöl-la' na'bán quegac bunách, san bida' duslá' bunách.

Ni'r yjaquë' yödz yubl.

Nup tē'ni tsjaclen Jesús

⁵⁷ Tsal ni' yu'uquë' nöz Jesús len bönni' da'quë' Lë', bdxinë' ni' tu bönni', len rë' Jesús: —Xan, rē'nda' sá'lēna' Li' gáti'tēz ga tsiju'.

⁵⁸ Jesús rē' lē':

—Yugu' böza', nacuá' zzan guiöj quecha', ati' yugu' bguindau', dxiagac lidxcba', san neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, cutu dē quia' ga gata' uzí' ladxā'a.

⁵⁹ Ni'r gudxë' bönni' yubl Jesús, rnë':

—Gda' neda'.

Bönni' ni gudxë' Lë':

—Xan, benn neda' latj huöja' zi'al ladxā' ga gdxinr dza chbucacha'a-në' xuza'.

⁶⁰ Jesús gudxë' lē':

—Bë' latj bönni' chzoa latië' lucachë'ë nup chnat quequë', san li', gyeaj, yjen lban ca gna bë'ë Dios.

⁶¹ Ni'r bdxinë' yetúë' ca', rē' Jesús:

—Xan, rē'nda' sá'lēna' Li', san benn neda' latj tsija' zi'al tsajzéygacda'-në' didza' di'a dza quia'.

⁶² Jesús gudxë' lē':

—Núti'tēz bönni' rui' ladxë'ë le rac yödzlyú naquë' ca bönni' ruga'në'-ba' bëdx len ruyúë' zaca' cúdzulë'. Nu run cni cutu nac lsaca' tsaz ga rna bë'ë Dios.

10

Rsölë'ë Jesús tsonnlalj yu chië' bönni' tsjenquë' lban

¹ Gdöd glac lē ni, gröë' Xanru' yetsonnlalj yu chië' ca' bönni' uséd queë', ati' bsölë'ë lequë' chop hueajquë' la'nörë' ca Lë' tsjaquë' yúgu'tē yödz len yödzdau' gap chzoa tödë' Lë'.

² Gudxë' lequë':

—Le nactë, dëtsca dxin quia', le nac ca tu la' yël zxön ga nu tsajchíb, san nabábz huen dxin quia'. Qui lē ni na', gul-gáta'yu lahuë' Dios, naquë' Xan la' yël na', gsölë'ë yugu' huen dxin ga nac la' yël queë'.

³ Gul-tséaj na'a. Gul-yutsca', neda' rsöla'a lbi'ili', nacli' ca bö'cu' zxila' zjacba' ladjcba' bö'cu' zuga' snia'.

⁴ Cutu gua'li' yöxj dumí ni bzud yöt, len cutu gua'li' yetú cö' löl-li', len cutu tseyli' güi'lenli' bunách didza' gap nac la' nöz.

⁵ Gáti'tēz yu'u ga tsazli', zi'al gnali': "Le rbequi dxi ladxī' gac quegac bunách nacuá' yu'u ni."

⁶ Chqui' zoa ni' nu bönni' rö' dxi ladxë'ë, uga'nlen lē le rbequi dxi ladxī' na' gnabli', san chqui' cuzóa ni' nu bönni' cni, uga'nlen lbi'ili' le rbequi dxi ladxī' na' gnabli'.

⁷ Gul-gá'n yu'u ga na' tsazli' len gul-guí'aj gul-gagu bi lunnë' queëli', le udzölcznë' bönni' huen dxin le gahuë'. Cutu tödli' yu'u yu'u.

⁸ Gáti'tēz yödz ga tsazli' ati' lun lbi'ili' ba la'n, gul-gagu le lucu'ë lauli'.

⁹ Gul-ún nup te'i nacuá' yödz na', len gul-guië' lequë': "Chbdxin ga zoali' le rna bë'ë Dios."

¹⁰ Gáti'tēz yödz ga tsazli', chqui' cutu lun lbi'ili' ba la'n, gul-rúj tsajsoali' la' nöz qui yödz na', gnali':

¹¹ "Bëchtö qui ladzli' da' lalabtu' ruquindjtu' lei, le ruluí' nabága'li' zxguia', san ral-la' gnözili' lē ni, chbdxin ga zoali' le rna bë'ë Dios."

¹² Neda' rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, la'zaca' la'guí'ir bunách yöd'z ni' ca la'zaca' la'guí'i bunách yöd'z Sodoma, nup ni' busnitië' Dios.

Le gac quegac nup culubí'i ládxi'gac

¹³ Gnë' ca' Jesús:

—Bica' bayechi' lbi'ili', bunách yöd'z Corazín. Bica' bayechi' lbi'ili', bunách yöd'z Betsaida. La'naru' glac lu yöd'z Tiro len lu yöd'z Sidón yugu' yöl-la' huac rubani ca yugu' le bena' ga zoali', dza ni'të lubí'i ládxi'quë' bönni' ni', lacuë' lari' ca'z len la'guë' dö cuinquë', le uluí' chgulubí'i ládxi'quë'.

¹⁴ Qui lë ni na', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, saca' qui'rli' ca la'zaca' la'gui'ë bönni' Tiro len Sidón.

¹⁵ Lbi'ili', bunách Capernaum. ¿Naru' cugúc queëli' ca gyëpli' ga nu ryaz yehua' yubá? Huötjli' tsajtsazli' latj chul quegac nup natgac.

¹⁶ Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Nu ruzé nag lbi'ili', ruzé nag ca' neda', ati' nu rucá'n lbi'ili' ca'z, rucá'n ca' neda' ca'z, len nu rucá'n neda' ca'z, rucá'n ca' ca'z Xuza', nasölë'ë neda'.

Tu'dxinë' ga zoë' Jesús bönni' yjenquë' lban

¹⁷ Cati' guludxinë' ga zoë' Jesús tsonnlalj yu chië' bönni' na' bsölë'ë Lë', yjenquë' lban, ta'në':

—Xan, tun ca rnatu' bö' xöhui' cati' ruguntu' dxin lau' Li'.

¹⁸ Jesús gudxë' lequë':

—Neda' blé'ida' Satanás tu' xöhui', gbix zخان luzxbá ca run yös, ryaz luyú.

¹⁹ Gul-yutsca', neda' nudöda' lu na'li' yöl-la' uná bë' söncli'-ba' bël snia' len xajnó' ati' cutu bi gac queëli', ati' uxicjli' lu yöl-la' uná bë' qui tu' xöhui', nu curle'i rë'u dxi'a.

²⁰ Na'a, gul-dziji, clëgz le tun ca rnali' bö' xöhui', san le nayujgac lali' lu guich ni' yehua' yubá.

Rudzijnë' Jesús

²¹ La' ni'z rudzijnë' Jesús, dzaguë' Lë' Dios Bö' La'y, rnë':

—Rgu'a Li' yöl-la' ba, Xuza', nacu' Xani yehua' yubá len Xani luyú ni, le bucachu'u yugu' lë ni lauquë' bönni' tac szxöni len bönni' ta'yejni'i, san buluí'icnu'-bi' bi'idau' ca nac. Ca' gac, Xuza', le cni bdzag ladxu'u.

²² Ni'r gnë':

—Yúgu'të budödë' lu na'a Xuza'. Nutu nu bönni' nöznë' Nu naquë' Zxi'në' Dios, san tuzë' Dios Xuz nöznë', ati' nutu nu nözi Nu naquë' Dios Xuz, san tuzë' Zxi'në' nöznë', ati' gnözigac ca' nup na' Zxi'në' rë'nnë' ului'inë' lequë' Xuzë'.

²³ Ni'r buyüë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús len rë' lequë':

—Bica' bagac nup ta'le'i le rlé'ili' lbi'ili',

²⁴ le rëpa' lbi'ili': Glë'nnë' la'lé'inë' le rlé'ili' zian bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len bönni' gulaná bë'ë, san cutu gulalé'inë' lei. Glë'nnë' la'yönnë' le ryónili', san cutu gulayönnë' lei.

Bönni' Samaria naquë' tsahui'

²⁵ Ni'r gyasë' bönni' gdau' usëdi, len quië si' bë'ë Jesús, gnabnë' Lë', rnë':

—Bönni' Usëdi, ¿bizxa ral-la' guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

²⁶ Jesús rë' lë':

—¿Bizxa caz nayúj lu guich lu zxba queë' Moisés? ¿Nacx rusaca' quiu' lë na' rulabu'?

²⁷ Bubi'ë didza' bönni' na', rnë':

—Cni rna: Gdxi'inu' Xanu' Dios gdu ladxu'u, len lu gdu icj ládxi'da'u, len lu gdu yöl-la' run quiu', len lu gdu yöl-la' rejni'i quiu', ati' gdxi'inu' böchi' lza'u ca nadxí'i cuinu'.

²⁸ Jesús rë' lë':

—Dxi'adau' bubi'u didza'. Ben cni, ati' gata' quiu' yöl-la' na'bán na'.

²⁹ Le gu'nnë' bönni' na' ubíj dxi'a cuinë', rë' Jesús:

—¿Nuzxa na' böchi' lza'a?

³⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Gzë'ë Jerusalén bönni', rudinnië', zijë' yödZ Jericó. La' nöz ni' gulazönë' lë' gban. Gulagüë' lari' nacuë' len glunë' lë' huë'. Ni'r guluzë'ë ni', nuca'nquë' lë', chratzë'.

³¹ Ni'r gdödë' la' nöz ni' bxuz. Cati' blé'inë' bönni' huë' na', tsla'l gdödë'.

³² Gdödë' ca' ni' bönni' nababë' zxi'n xsoë' Leví, bönni' na' tunë' dxin qui gdau'. Cati' blé'inë' lë', tsla'l ca' gdödë'.

³³ Lëzca' yu'ë nöz na' bönni' Samaria, ati' bdxinë' gal-la' ga dë' bönni' huë' na'. Cati' blé'inë' lë', buechi' ladxë'ë lë'.

³⁴ Gbiguë'ë ga na' dë', ati' glu'ë le za len xisi uva nal lu huë' queë', len buchólinë' lei lari'. Ni'r bdxie' lë' cúdzu'ba' böa' queë' len bu'ë lë' yu'u ga ta'dxinë' bönni' yu'uquë' nöz, ati' ni' ben chi'ë lë'.

³⁵ Cati' za' rení yetú dza, len chzoa uzë'ë ni' bönni' Samaria na', glijë' laZxjë' qui chop dza, le buca'në' lu në'ë bönni' xan yu'u na', rë' lë': "Ben chi'ë bönni' ni, len chqui' utóu' yelati' dumí, ubi'a quiu' neda' cati' huöda'."

³⁶ Na'a, ¿nacx runi li? ¿NúZxalë' bönni' yonn ni guquë' böchi' lzë'ë bönni' na' glu'ë dö queë' bönni' gban?

³⁷ Bubi'ë didza' bönni' gdau' usëdi na', rë' Jesús:

—Bönni' na' buechi' ladxë'ë lë'.

Ni'r Jesús gudxë' lë':

—Gyeaj na'a, yjen ca' li'.

Le benë' Jesús lidxcnu Marta len María

³⁸ Ni'r bu'ë nöz Jesús, bdxinë' tu yödZdau' ga ni' bchë'nu Lë' lidxcnu ngul lënu Marta.

³⁹ Marta ni zoanu ngul zxilnu lënu María, ati' María na' gró'tënu ga nac xni'ë Jesús, ruzë' nagnu xtidzë'ë.

⁴⁰ Marta na' bubi bugui'nu, zian dxin runnu, ati' gbíga'nu ga na' zoë' Jesús, rënu Lë':
—Xan, ¿naru' cu rui' ládi'tsu' neda' le nuca'nbi' neda' bi'i zxila' ni, ati' tuza' runa' dxin? Gudx-bi' gáclenbi' neda'.

⁴¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Marta, Marta, ruúbi ruguí'tsquinu', len zian le rui' ladxu'u runu'.

⁴² Tuz le run bayúdx nu gun, ati' María ni gröbi' lë na' nactër dxi'a, ati' lë na' gröbi' cutu gdua queëbi'.

11

Ca ral-la' ulidzru'-në' Dios

¹ Tu dza ni' rulidzë' Dios Jesús. Cati' budx bé'lenë' Dios didza', rë' Lë' tuë' bönni' uséd queë', rnë':

—Xan, bsëdi netu' ulidztu'-në' Dios güi'lentu'-në' didza', ca benë' Juan, busëdnë' bönni' da'quë' lë'.

² Ni'r Jesús rë' lequë':

—Cati' ulidzli'-në' Dios güi'lenli'-në' didza', gul-ná:
Xuztu', zu' yehua' yubá, gac zxön lau'.

Gda gna bë'u.

Luyú ni gac ca rdzag ladxu'u Li', ca na' rac ni' yehua' yubá.

³ Benn le gágutu' na'a dza.

⁴ Bnit lau netu' dul-la' nabága'tu'

Ca netu' ca' runít lautu' nup bi tun queëtu'.

Cutu gu'u latj si' bē' netu' le xōhui',
San buslá netu' lu na' nu rua' dō'.

⁵ Jesús rē' ca' lequē':

—Chqui' zoē' bōnni' nutsē'ē ladjli', len zoē' bōchi' lzē'ē, len chqui' tsijē' ga na' zoē' ladxī' yēl, ati' ulidzē' lē', gnē': "Bōcha'a, benn quia' tsonn yōt xtil

⁶ le zi'a bdxinē' quia' bōchi' lza'a, zē'ē zi'tu', san cutu bi dē gu'a-nē' gahuē'."

⁷ ¿Naru' ubi'ē didza' cni bōnni' na' zoē' yu'u, guiē' lē': "Cutu utsa'u neda'. Chnayéyj yu'u, ati' chdélenchi' neda' bi'i quia'. Cutu gac tsasa' bi gunna' quiu'?"

⁸ Neda' rēpa' lbi'ilī': Zal-la' cutu tsasē' bi unōdzjē' queē' le naquē' bōchi' lzē'ē, san tsasē' len unōdzjē' queē' yúgu'tē le rquinnē' quiē cutur upizxjnē' lē'.

⁹ Qui lē ni na' rēpa' lbi'ilī': Gul-náb, ati' Dios gunnē' queēli'. Gul-quílj, ati' gdzöl queēli'. Gul-lídz ra' yu'u, ati' tsalj queēli'.

¹⁰ Nu rnab, rzi' qui, ati' nu rguilj, rdzöl qui, ati' nu rulídz ra' yu'u, ryalj qui.

¹¹ 'Chqui' zoē' bōnni' nutsē'ē ladjli', naquē' xuz, len chqui' gnábibi' lē' yōt xtil zxi'nē', ¿naru' unōdzjtsē' queēbi' guiōj? Chqui' gnábibi' lē' tuba' bōl, ¿naru' unōdzjtsē' queēbi' bēl?

¹² Chqui' gnábibi' lē' dxit qui bōrj, ¿naru' unōdzjtsē' queēbi' xajno'?

¹³ Cni nac, chqui' nacli' lbi'ilī' huia'dō' san nōzili' unōdzjli' quechi' zxi'nli' le nac dxi'a, nactēr lōz gunnē' queēli' Dios Bō' La'y Xuzli' zoē' yehua' yubá, nul-li' gnábili' Lē'.

Ta'nē' runē' dxin Jesús len yōl-la' huac qui tu' xōhui'

¹⁴ Tu dza bubijē' bō' xōhui' yu'u bōnni' Jesús, le run ga curnē'. Cati' burúj bō' xōhui' na', bē'ē didza' bōnni' na' cugnē', ati' gulubani bunách nacuá' ni'.

¹⁵ La'gac bunách nacuá' ni' ta'ná:

—Len yōl-la' huac qui tu' xōhui' Beelzebú, xangac bō' xōhui', rubijē' yugu' bō' xōhui' na'.

¹⁶ Glē'ni la'zī' bē' Jesús yela'gac bunách na', ati' gulanabi Lē' gunē' tu le gac bē' za' yehua' yubá.

¹⁷ Ráquibe'inē' Jesús le ta'zá' ladxī'quē', ati' rē' lequē':

—Gátitēz ga ta'ná be'i lza'gac bunách, chqui' la'rúj chopl la' leygacz bunách na', la'nít. Chqui' la'rúj chopl bunách nacuá' tu yu'u, udx quegac.

¹⁸ Lēzca' cni rac qui Satanás, tu' xōhui', lēzca' nazi' lei Beelzebú. Chqui' la'rúj chopl nup da'gac lei, ¿nacx gac gdi'a yōl-la' uná bē' qui? ¿Rnátsali' na'a: len yōl-la' huac qui Beelzebú rubija' yugu' bō' xōhui'?

¹⁹ Chqui' neda', len yōl-la' huac qui Beelzebú rubija' yugu' bō' xōhui', ¿nuzxa runn quegac nup da'gac lbi'ilī' yōl-la' huac tu'bíj yugu' bō' xōhui'? Qui lē ni na', nup ni nacgac bē' nachíxili'.

²⁰ Chqui' neda', len yōl-la' huac queē' Dios rubíjgaca' bō' xōhui', le nactē chbdxin ga zoali' le rna bē'ē Dios.

²¹ 'Cati' dē lu nē'ē le rneynē' bōnni' nal, len run chi'ē lidxē', nac chi'i dēra le dē queē'.

²² Na'a, chqui' zē'ē yetúē' bōnni' náltērē' ca lē' len uxijē' lē', ni'r cuē' yúgu'tē le rneynē', lē na' ruzxōni ladxē'ē, ati' quisiē' le dē queē' bōnni' na'.

²³ 'Nu curaclen neda', rdá'baga' neda'. Nu curutublen neda', ruslās nu na'.

Ca nac qui bō' xōhui' rudxín xlatj

²⁴ Gnē' ca' Jesús:

—Cati' r-ruj lu bōnni' bō' xōhui', rda gap nabídx, rguilj ga uzí' ladxī'. Chqui' cutu gdzöl qui, gna: "Huōja' xlatja' ga ni' bruja'."

²⁵ Cati' rudxín ni', rajxaca' bōnni' na', naquē' ca tu yu'u chnulu'a len chnabá'a quiē nu tsajsóa ni'.

²⁶ Ni'r reaj len rajxí' yegádx bō' xōhui', nácgactēr xōhui' ca lei, ati' ta'yú'u bōnni' na'. Na'a, le rac queē' bōnni' na' nayáli'tēr ca le guc queē' zi'al.

Le nac bica' ba le nac gdu

²⁷ Tsal ni' ru'ë didza' ni Jesús, bē'nu zidzj didza' ngul nútsa'nu ladj bunách zian na', rnanu:

—Bica' ba ngul na' bia'nu Li' lē'nu, len bica' ba ca' lchu'nu ga na' gudxu'u.

²⁸ Bubi'ë didza' Jesús, gnē':

—Nácgactēr bica' ba nup ta'yōni xtidzē'ë Dios len tun ca rna.

Ta'nabnē' Jesús gunē' le gac bē' nuzxa naquē'

²⁹ Tsal ni' ta'biga' ga zoē' Jesús bunách zian, gzu lahuē' ru'ë didza', rnē':

—Ta'nabi neda' bunách tua'dō' ni guna' le gac bē' ga za' yōl-la' huac quia', san cutu bi le gac bē' la'lé'inē'. Tuz le gac bē' ca na' guc queē' Jonás la'lé'inē'.

³⁰ Ca na' guc queē' Jonás, guquē' tu le nac bē' laugac bunách yōdz Nínive, lēzca' cni gac quia' neda', Bōnni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách, gaca' tu le gac bē' laugac bunách dza ni zoaru' na'a.

³¹ Cati' gdxin dza gchuguē' Dios quegac bunách len cuequi xbeynē' bunách dza ni zoaru' na'a, Dios uchisē'-nu ngul dza ni'tē gna bé'inu bunách luyú ni' dē tsla'a ga rdöd gbidz beo' zia, ati' le bennu uluí' nabága'gac bunách ni zxguia', le bidnu lēnu, brujnu ga nac zi'tu' quiē duzé nagnu didza' rejni'i bē'ë Salomón, bōnni' gna bé'inē' bunách Israel, san na'a, zoa' ni neda', len náctēra' blau ca Salomón na'.

³² Lēzca' cni, Dios uchisē' bōnni' gulacu'ë yōdz Nínive cati' gdxin dza gchugu bē'ë quegac bunách len cuequi xbeynē' bunách dza ni zoaru' na'a, ati' le glunē' uluí' nabága'gac bunách ni zxguia', le gulubí'i ládxi'quē' bōnni' Nínive cati' gulayōnnē' lban benē' Jonás, ati' na'a zoa' ni neda', len náctēra' blau ca Jonás na'.

Le rgu'u yení' lu icj ládxi'dau'ru'

³³ Gnē' ca' Jesús:

—Cati' nu ruquel-la' gui', cutu rgu'u lei ga nagachi', len cutu rudusi' lei gui'n, san ruzóa lei xtsa' ga lna', quiē uzení' quegac nup ta'yáz yu'u na'.

³⁴ Yōj lauru' nac ca tu le rgu'u yení' lu icj ládxi'dau'ru'. Chqui' yōj lau' nac dxi'a, gduteo' yudz le nac yení', san chqui' nac xōhui' yōj lau', gduteo' yudz le nac chul xōhui'.

³⁵ Ben chi'i cuinu' na'a, cui huōac chul lē na' rgu'u yení' lu icj ládxi'da'u.

³⁶ Cni nac, chqui' gduteo' nadzē'iznu' le nac yení' len cutu bi zoalen li' le chul xōhui', yúgu'tē glé'inu' dxi'a ca rac cati' ruzení' quiu' gui'.

Ruquíë' Jesús yugu' bōnni' gdau'

³⁷ Cati' budx bē'ë didza' ni Jesús, bulidzē' Lē' tsajtágulenē' lē' bōnni' gdau' fariseo. Cati' gyaziē' Jesús lidxē' bōnni' gdau' na', grō'ë rahuē'.

³⁸ Cati' blé'inē' Lē' bōnni' gdau' fariseo na', bubannē' le cutu gdib nē'ë Jesús cati' zi'a gahuē'.

³⁹ Xanru' rē' lē':

—Lbi'ili', bōnni' gdau' fariseo, rguib cuinli' ca rguibli' láhuilgac le ri'iji ráhuili', san lu icj ládxi'dau'li' ruhuídi'li' len rza' ládxi'li' le cunác.

⁴⁰ Lbi'ili', bōnni' curéjni'li'. ¿Naru' cu nózili', Nu ben le zoa lahuiz ben ca' le yu'u lē'il'?

⁴¹ Na'a, gul-gún gun le dē queēli', ati' ni'r huōac dxi'a yúgu'tē le dē queēli'.

⁴² 'Bica' bayechi' lbi'ili', bōnni' gdau' fariseo. Rguizxjli' qui gdau' tu cuia tsa tu chi cuia le rzi'li' qui xhueaj, len qui guixi' rud, len quegac guixi' cuandau', san rudōdzli' le nac tsahui' len yōl-la' nadxi'i queēli' Dios. Yugu' lē ni run bayúdx gunli', len cutu uca'nli' yezíca' lē na' runli'.

⁴³ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bōnni' gdau' fariseo. Ré'nili' cō'li' gap nac blau lu yu'u ga rudubli' rusēdli' queē' Dios len ré'nili' lulídz lbi'ili' ba zxōn bunách gap nac lahui' laugac bunách.

⁴⁴ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi, lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli', le nacli' ca nacgac yeru ba quegac nup natgac le cunala'gac, ati' ta'dá láhuigac yeru ba na' bunách len cutu táquibe'inè'.

⁴⁵ Ni'r bubi'ë didza' bönni' gdau' usëdi raquë' zxba queë' Moisés, rë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, cati' rnau' cni, netu' ca' runu' zi'.

⁴⁶ Jesús rë' lë':

—Bica' bayechi' ca' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi racli' zxba queë' Moisés, le ruspága'cli' bunách yua' zi'i le cugác nu gua', san lbi'ili' ni lati'z cutu ruláhu'i'li' lei len na'li'.

⁴⁷ 'Bica' bayechi' lbi'ili', le rchisli' lguitj qui ba ga nagáchi'quë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, bönni' ni' guludöddë' lequë' xuz xtau'li'.

⁴⁸ Cni nac, runli' lna' lau runli' tuz le glunë' xuz xtau'li' le guludöddë' lequë' xuz xtau'li' na', ati' lbi'ili' rchisli' lguitj qui ba ga nagáchi'quë'.

⁴⁹ 'Qui lë ni na', lu yöl-la' rejni'i queë', Dios gnë' cni: "Gsöla'a quequë' bönni' lu'ë didza' uláz quia' len yugu' bönni' gbaz quia', ati' yugu' bönni' ni, la'quë' ludöddë', len yela'quë' la'bía ládxi'quë'."

⁵⁰ Cni gunë' Dios le cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ni'a qui rön quegac yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë', bönni' ni' guludödi lequë' bunách cati' gzu lau zi'a rata' yödzlyú

⁵¹ ga gzu lau nu budödi Abel, ga bdxintë guludöddë' Zacarías, bönni' na' guludöddë' gatsj lahui'l ga dë bcugu la'y ga na' tu'zëgui'quë'-ba' böa' bëdxau' lahuë' Dios len ga zoa latj la'y. Qui lë ni na', rëpa' lbi'ili', Dios cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ni'a qui rön quegac yúgu'të bönni' na' guludöddë' lequë' xuz xtau'li'.

⁵² 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi, racli' zxba queë' Moisés. La' lbi'izli' dë lu na'li' zxi'n guia qui latj ga rdzöliru' yöl-la' rejni'i. Lbi'ili' cutu ryazli', ati' ruzága'li' xnözgac nup tē'ni la'yáz.

⁵³ Cati' budx bé'lenë' lequë' didza' ni Jesús, gulaléytsquinë' Lë' bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, ati' gulazú lauquë' ta'nabi yúdxtsquinë' Lë' ca nac zian le tac,

⁵⁴ le tu'bijë' Lë' didza' quië gac luquie' Lë' ni'a qui didza' ubi'ë.

12

Rusëdnë' Jesús ca nac yöl-la' rulu'z tsahui' cuini

¹ La' dza na'z guludúb ga zoë' Jesús zian gayuá' bunách ga bdxintë ta'röliz lza'gac bunách na'. Ni'r gzu lahuë' Jesús rë' zi'al yugu' bönni' usëd queë', rnë':

—Gul-gún chi'i cuinli' qui le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo, le nac yöl-la' rulu'z tsahui' cuini quequë'.

² Cutu bi dë le nac landau'z le cuglá' lahui, len cutu bi dë le nagachi' le cugác bë'.

³ Qui lë ni na', yúgu'të le chgnali' ga nac chul, la'yöni lei bunách ga nac lu yení', ati' didza' bë'li' bagachi'z ga gzoa lu yu'u nayéyj, gac lban qui ga nac lahui' laugac bunách.

Nu ral-la' gádxiru'

⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Böcha'adau', rëpa' lbi'ili': Cutu gádxili' bönni' tu'döddë' bunách, ati' töd na' cutur bi gac lunë' quegac.

⁵ Ului'ida' lbi'ili' nu ral-la' gádxili'. Gul-gadxi Nu na' gac ugúa yöl-la' na'bán queëli', len töd na' dë lu në'ë yöl-la' uná bë' chu'në' lbi'ili' lu gui' gabíl. Ja, rëpa' lbi'ili', gul-gadxi Nu na'.

⁶ '¿Naru' cu túti'quë'-ba' gáyu'ba' bguindau' len chop dumí lasdau'? Nituba' lecba', cutu ral ladxë'ë-ba' Dios.

⁷ Lëzca' cni, yúgu'të guitsa' icjli' nababgac lahuë' Dios. Qui lë ni na', cutu gádxili'. Nazáca'tërl'i' lbi'ili' ca zianba' bguindau'.

Nup ta'ná náquigac queë' Jesús

⁸ Gnë' ca' Jesús:

—Rëpa' lbi'ili': Yúgu'të bönni' ta'né' náquicnë' quia' neda' laugac bunách, lëzca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gnia' náquicnë' quia' lauquë' gbaz la'y queë' Dios,

⁹ ati' bönni' ta'dá'baguë'ë náquicnë' quia' laugac bunách, lëzca' neda' tá'baga'a náquicnë' quia' lauquë' gbaz la'y queë' Dios.

¹⁰ 'Yúgu'të nup bi la'né' quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gac unít lahuë' leygac Dios, san nu gnë' zi' queë' Dios Bö' La'y, cutu unít lahuë' nu na' Dios.

¹¹ 'Cati' la'ché'ë lbi'ili' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, len lauquë' bönni' la'bequi xbeynë' lbi'ili', len lauquë' bönni' dë lu na'quë', cutu ubi ugui'ili' nacx gunli' o bizxa didza' ubi'ili', o bizxa gnali'.

¹² La' dza na'z usëdnë' lbi'ili' Dios Bö' La'y le ral-la' gnali'.

Huac gun ga gal ládxiru'-në' Dios yöl-la' tsahui' queëru'

¹³ Rë' Jesús bönni' nutsë'ë ladj bunách zian na', rnë':

—Bönni' Usëdi, gudxë' böcha'a gunnë' uláz quia' le guta' queë' xuztu'.

¹⁴ Jesús rë' lë':

—Bönni'. ¿Naru' zoa nu buzóa neda' ca nu cuequi xbey lbi'ili', o nu gun gatsj le dë queëli'?

¹⁵ Ni'r gudxë' bunách nacuá' ni' Jesús, rnë':

—Gul-yutsca'. Gul-gún chi'i cuinli' cui uhuídi'li'. Le uzi'ë xbey bönni' cutu nacz le zian le dë queë'.

¹⁶ Ni'r bé'lenë' lequë' didza' Jesús, benë' lsaqui', rnë':

—Zoë' bönni' rlë'inë' yöl-la' tsahui' queë', ati' szxöni runödzej glap lu xyuë'.

¹⁷ Ni'r gza' ladxë'ë bönni' na', rnë': "¿Nacx guntsa'? Cutu dë ga gun chi'a le rulá' quia'."

¹⁸ Ni'r rnë': "Cni guna'. Uquindjca' yu'u ga run chi'a le rulá' quia', ati' guna' yugu' yu'u zxöntër ca', ati' ni' gun chi'a le rulá' quia' len yugu' le dë quia'."

¹⁹ Ni'r gac guië cuina': Chdëtsca quia' zian le chnutuba', le gáhuida' zian iz. Uzi'tsca ladx'a. Gui'j gahua', len udzijda'."

²⁰ Ni'r Dios rë' lë': "Li', bönni' cunözi. Na'a dzö' gatiu'. Na'a, ¿nuzxa caz gaqui qui, lë na' chnutubu'?"

²¹ Cni rac queë' bönni' rutubë' la' queëzë' yöl-la' tsahui', len cutu runë' le nac ca yöl-la' tsahui' lahuë' Dios.

Dios run chi'ë bunách queë'

²² Gdöd ni' gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili': Cutu ubi ugui'ili' ni'a qui le gui'j gáguli', lë na' nabánili', o ni'a qui lari' gáguli'.

²³ Nacr lsaca' yöl-la' na'bán queëli' ca le ráguli', ati' nacr lsaca' gdu ca nayá' nabinli' ca lari' ráculi'.

²⁴ Gul-yutëz ca rac quecha' beycj. Cutu tazba', len cutu ta'lapba', len cutu nacuá' quecha' ga lun chi'iba' le rulá' quecha', san Dios rugahuë' lecba'. ¿Naru' cu nazáca'tërli' lbi'ili' ca yugu' bguindau'?

²⁵ ¿Nuzxa caz bönni' nutsë'ë ladjli' gac gunë' ga soë' gbanë' yetú chi'i'dau'z le ruúbi rugui'i ladx'i'dau'huë'?

²⁶ Qui lë ni na', chqui' cugác gunli' lë ni nac cuidi'z, ¿bizx quië ruúbi rugui'ili' ni'a qui le nac zxöntër?

²⁷ 'Gul-yutëz ca ta'zxón yöldau'. Cutu tun du lari' len cutu tab lari', san rëpa' lbi'ili', cutu gucr lach ca nacgac yöldau' ni lari' gucuë' Salomón, zal-la' szxöni guta' queë' yöl-la' tsahui'.

²⁸ Chqui' runë' lach Dios yugu' yöj guíxi'dau' rö'gac na'a ladj guixi', ati' cxö huidzj la'gu'ë leygac lu gui', ¿naru' cu gunë' queëli' le zxöntër ca', lbi'ili', curéjlë'li' Dios gdu ladxli'li'?

²⁹ Qui lë ni na', cutu güi' ladxli'li' le ral-la' gáguli', len le ral-la' gui'jli', len cutu ubi uguí'i ladxli'dau'li'.

³⁰ Yúgu'të lë ni ta'guíj bunách yödzyú ni, san chnözcznë' Xuzli' Dios yugu' le rquínili'.

³¹ Gul-güi' ladxli'li' tsazli' ga rna bë'ë Dios, ati' yúgu'të lë ni cu'ë xnöz queëli'.

Yöl-la' tsahui' rgu'ru' yehua' yubá

³² Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gádxili', lbi'ili' na' nacli' yugu' bö'cu' zxíla'dau' quia'. Nababzli' zoali' san rdzag ladxë'ë Xuzli' Dios gunnë' lbi'ili' latj tsazli' ga ni' rna bë'ë Lë'.

³³ Gul-guti' le dë queëli' len gul-nódzj quegac bunách yechi'. Cni gac, gunli' queëli' yöxj dumí le cutu gac ditj, len cu'li' yehua' yubá yöl-la' tsahui' na' cutu ubídx udú, ga ni' cutu gdxin gban len cutu usnitba' lei böa'dau' qui.

³⁴ Ga ni' dë yöl-la' tsahui' queëli', ni' güi' ladxli'li' gdxinli'.

Ral-la' soaru' ban ladxli'

³⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-zóa sina' len gul-quel-la' gui' le uzení' queëli'.

³⁶ Gul-gác ca bönni' huen dxin ta'bözë' dza huödë' xanquë', bönni' zijë' lni qui yöl-la' rutság na', quië cati' udxinë' len ulidzë', la' la'saljtë' queë' tsazië'.

³⁷ Bica' bagac huen dxin na' la'cu'ë ban ladxli' cati' huödë' xanquë'. Le nactë rëpa' lbi'ili', upá' cuinë' xanquë' na', ati' gunë' ga la'bö'ë ga lahuë', ati' cu'ë le lahuë'.

³⁸ Zal-la' huödë' cati' chral o gdu ladxli' yël, chqui' duxaquë' lequë' nacu'ë ban ladxli', bica' bagac huen dxin na'.

³⁹ Lë ni ral-la' gnózili'. La'naru' nöznë' xan yu'u bizxa dza huadxín gban, uspán ladxë'ë len cutu gu'ë latj bönni' udxie' yeru lidxë', cui cuanë' le dzö' lidxë'.

⁴⁰ Qui lë ni na', gul-zóa ban ladxli' ca' lbi'ili', le huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dza curbözli' neda'.

Bönni' huen dxin tsahui' len bönni' huen dxin cunác tsahui'

⁴¹ Ni'r Pedro gnabnë' Jesús, rnë':

—Xan, ¿naru' rë'u netu'z lë ni runu' lsaqui', o rë'u ca' cni yúgu'të bunách?

⁴² Rë' lë' Xanru':

—¿Nuzxa na' bönni' huen dxin tsahui' len réjni'inë', dë lu në'ë uláz queë' xanë'? Bönni' ni, xanë' udödë' lu në'ë lidxë' quië cati' gal-la'r lahuë' bönni' nacu'ë lidxë', gu'ë qui queëquë' le lahuë'.

⁴³ Bica' ba bönni' huen dxin na' cati' huödë' xanë', duxaquë'ë lë' runë' cni dxin na' nudödë' lu në'ë.

⁴⁴ Le nactë rëpa' lbi'ili', udödë' xanë' lu në'ë bönni' huen dxin tsahui' na' yúgu'të le dë queë'.

⁴⁵ Chqui' gáquinë' huadzeynë' huödë' xanë' bönni' huen dxin cni, ati' su lahuë' gu'ë dö' quequë' yezíca'rë' huen dxin, bönni' len ngul, len su lahuë' gui'j gahuë' len súdxinë',

⁴⁶ ni'r huödë' xanë' bönni' huen dxin na' cati' curbözë' lë' len cati' curáquibe'inë', ati' usaca' zi'ë bönni' huen dxin cunaquë' tsahui' na', len gchuguë' queë' ca narugu quequë' bönni' cuta'yeylë'ë.

⁴⁷ 'Bönni' huen dxin na' nöznë' le rë'nnë' xanë', len cutu zoë' sina', len cutu runë' ca rnë' xanë', bönni' ni, szxónitër quinë' lë' xanë'.

⁴⁸ Chqui' cutu nöznë' le rë'nnë' xanë' bönni' huen dxin, len gunë' le gun ga gbaguë'ë le quinë' lë' xanë', bönni' ni quinë' lë' látidau'z. Bönni' yu'u lu në'ë szxöni, szxöni unabë' xanë' lu në'ë, ati' bönni' na' xanë' nuzxöni ladxë'ë lë' szxöni, szxónitër ca' unabë' xanë' lu në'ë bönni' huen dxin na'.

Gun ga la'rúj chopl bunách le naquë' Jesús

⁴⁹ Gnë' ca' Jesús:

—Bida' neda' djena' ga tsegi gui' yödzyú ni, len la' bíqui'czda' chnaguel-la' gui' na'.

⁵⁰ Na'a, dë tu le ral-la' saca' qui'a le nac ca tu le gdilda' nis, ati' rō'a baníg ga gdxintë gac cni quia'.

⁵¹ ¿Naru' ráquili' bida' dulequi dxia' le rac yödzyú ni? Rëpa' lbi'ili': Cutu. Bida' dulequia' le gun ga la'rúj chopl bunách.

⁵² Na'a su lau lula'alén lza'gac gayu' bunách nacuá' tu yu'u. Tsonnë' la'dá'baguëë chopë' nazi'quë' xtida'za, ati' chopë' na' la'dá'baguëë tsonnë' na'.

⁵³ Nu bönni' zoabi' bi'i bönni' queë' tá'baguëë zxi'në' na', ati' bi'i bönni' na' tá'baga'bi' xuzbi'. Ngul zoabi' bi'i ngul queënu tá'baga'nu zxi'nnu na', ati' bi'i ngul na' tá'baga'bi' xna'bi'. Ngul zoanu ngul xzoa' lidxnu tá'baga'nu xzoa' lidxnu na', ati' ngul xzoa' lidxnu na' tá'baga'nu xtau' zxi'nnu.

Le nacgac bë' le tac na'a dza

⁵⁴ Gudxë' ca' bunách zian nacuá' ni' Jesús, rnë':

—Cati' rlé'ili' za' böaj zaca' ga rbia gbidz, la' rnátëli': "Hual guiöj", ati' cni rac.

⁵⁵ Cati' reycj bö' za' zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaq, rnali': "Udzá'a na'a", ati' cni rac.

⁵⁶ Lbi'ili', bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Nózili' le rulu' le rac luzxbá len le rac luyú ni, san cutu ráquibe'ili' le rulu' le nacgac bë' tac dza ni zoaru' na'a.

Ral-la' ugá'nlenru' tsahui' nu rley rë'u

⁵⁷ Gnë' ca' Jesús:

—¿Bizx quië cutu rbequi xbeyli' la' lbi'izli' ca nac le nac tsahui'?

⁵⁸ Chqui' zoa nu bi unabí yudxi li' ati' zeajli' gdxinli' yúlahui', bë' ladxu'u ugá'nlenru' tsahui' nu na' tsal ni' yu'uli' nöz, cui uquí li' lahuë' bönni' cuequi xbeynë' lbi'ili', ati' bönni' cuequi xbey na' udödë' li' lu nëë bönni' ruseyjë' lidx guia, ati' bönni' na' ruseyjë' lidx guia cu'ë li' lidx guia na'.

⁵⁹ Rëpa' li', cutu uruju' ni' cati' udxr quizzxu' yúgu'të dumí lasdau' ral-lu'u qui nu na'.

13

Run bayúdx ubí'i ládxi'ru'

¹ La' dza ni'z guladxinë' ni' bönni' ta'guíxjöi'në' Jesús ca benë' Pilato, budödcde' la'quë' bönni' Galilea len gzxí'ë rön quequë', le bugútsi'në' xchöncha' böa' bëdx chguludödcde'-ba' quië la'gu'ë lahuë' Dios xchöncha' na'.

² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' ráquili' glacré' bönni' dul-la' bönni' Galilea na' ca yezíca'rë' bönni' Galilea, le gulazaca' gulagui'ë cni?

³ Rëpa' lbi'ili': Cutu, ati' chqui' cutu ubí'i ládxi'li', nitli' ca' yúgu'tëli'.

⁴ Lëzca' cni guc quequë' chizxunë' bönni' ni', yajbaga' lequë' yu'u zian cuia na' nazi' lei Siloé, ati' glatië'. ¿Naru' ráquili' gulabága'tërë' zxguia' lequë' ca yezica' bunách nacuá' Jerusalén?

⁵ Rëpa' lbi'ili': Cutu, ati' chqui' cutu ubí'i ládxi'li', nitli' ca' yúgu'tëli'.

Runë' lsaqui' Jesús qui yag higo curbía

⁶ Ni'r benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë':

—Zoë' bönni', zoa yag higo nazë' ga nac la' yël queë'. Rajtiljë' le rbia yag na', san cutu bi rdzölnë'.

⁷ Ni'r gudxë' bönni' runë' dxin la' yël queë' na', rnë': "Chguc tsonn iz rida' rdudilja' le cuia yag higo ni len cutu bi rdzöldä'. Bchugu lei. ¿Bizx quië rnig luyú ni?"

⁸ Ni'r bubi'ë didza' bönni' huen dxin na', rë' lë': "Xan, bca'ngar lei yetú iztëz, ati' gzatsa' yu zxani len cu'a bëb zxani.

⁹ Chqui' cuia yag ni, gac dxi'a, san chqui' cutu bi cuia, ni'r gchugu' lei."

Ruúnë' Jesús ngul ré'inu cati' nac dza la'y

¹⁰ Tu dza rusëdnë' Jesús bunách nacuá' yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío cati' nac dza la'y quequë'.

¹¹ Zoanu ni' ngul chguc chizxunu' iz ré'inu, le yu'u lënu bö' xöhui' run ga te'i bunách, ati' nayéchutecznu rdanu, len cutu ca' rac ulí cuinnu.

¹² Cati' blé'inë'-nu Jesús, bulidzë'-nu, rnë':

—Nguldau', chböacu' qui guidzhué' quiu'.

¹³ Ni'r bxoá në'ë lënu Jesús, ati' la' bulitë cuinnu, len glu'nu-në' Dios yöl-la' ba.

¹⁴ Ni'r gleyne' bönni' blau qui yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios. Rleyne' le bunë'-nu ngul na' Jesús cati' nac dza la'y. Gudxë' nup nacuá' ni' bönni' blau na', rnë':

—Xop dza nacuá' runru' dxin. Dë latj yugu' dza ni guidli' nu un lbi'ili', len clëg dza la'y.

¹⁵ Ni'r bubi'ë didza' Xanru', rnë':

—Lbi'ili', bönni' rulu'z tsahui' cuinli', ¿naru' cu rusedxcli'-ba' böa' bëdx qui queëli' ga na' da'cba' cati' nac dza la'y, ati' tsjua'gacli'-ba' li'jba' nis?

¹⁶ Nacnu zxi'n xsoë' Abraham ngul ni len gdu chizxunu' iz chyu'nu lu yal-lj qui Satanás tu' xöhui'. ¿Naru' cu ral-la' nu usédx lënu zal-la' nac dza la'y?

¹⁷ Cati' bëë didza' ni Jesús, gulutui'në' yúgu'të bönni' nacu'ë ni' ta'leynë' Lë', san guludziji yezica' bunách, yúgu'të nup nacuá' ni', le ta'lé'inë' yugu' le zxön runë' Jesús.

Runë' Isaqui' Jesús qui xseydau' mostaza

¹⁸ Ni'r rnë' Jesús:

—¿Nacxcz rac rzxön le rna bëë Dios, o bizxa usáqui'tsaru' lei?

¹⁹ Rac ca rac qui xseydau' mostaza, le gzxi'ë bönni' ati' guzë' lei ga nac la' yël queë'. Gzxön mostaza na' len guc ca yag zxön, ati' guladxinba' bguindau', glunba' lidxcba' lu xzuza' në'i mostaza na'.

Runë' Isaqui' Jesús qui xnë'i yöt xtil

²⁰ Lëzca' cni rnë' Jesús:

—¿Bizxa caz usáqui'tsada' le rna bëë Dios?

²¹ Nac ca xnë'i yöt xtil, le gzxi'nu ngul len bugútsi'nu tsonn cuia cua yöt xtil, ati' gyazx gdu'të cua na'.

Tu ga tsazru' le nac guidau'

²² Tsal ni' yu'ë nöz Jesús, zijë' Jerusalén, rdödë' yugu' yödz zxön len yugu' yödzdau', rusëdnë' bunách nacuá' gap na'.

²³ Gnabnë' Jesús bönni' zoë' ni', rnë':

—Xan, ¿naru' nabábz nup lulá?

Rë' nup nacuá' ni' Jesús,

²⁴ rnë':

—Gul-güi' ládi'li' tsazli' zaca' ga nu ryaz le nac guidau', le rëpa' lbi'ili': Zian nup lë'ni la'yáz ni', san cutu la'záqui'në'.

²⁵ Töd tsasë' useyjë' yu'u xan yu'u, su lauli' lbi'ili' na' zoali' ni'l ulidzli'-në' ra' yu'u na', guiëli'-në': "Xan, Xan, bsalj queëtu." Ni'r ubi'ë didza' Lë', guië' lbi'ili': "Cutu nözda' nuzxa lbi'ili'."

²⁶ Ni'r su lauli' gnali': "Güi' gdágulentu' Li', ati' busëdnu' gap nac lu yë'y queëtu."

²⁷ Ni'r guië' lbi'ili': "Rëpa' lbi'ili', cutu nözda' gazx bunách lbi'ili'. Gul-cuít ga zoa', yúgu'tëli' rua'li' dö'."

²⁸ Ni'r cödx yéchi'li' len utíl-l láya'li' cati' glé'igacli'-në' Abraham len Isaac, len Jacob, len yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, nacu'ë ga ni' rna bë'ë Dios, san lbi'ili' zoali' ni'.

²⁹ La'dxín bunách la'rúj zaca' ga rlen gbidz, len zaca' ga rbia gbidz, len zaca' ga za' bö' zia, len zaca' ga rdöd gbidz beo' zia, ati' la'bö'ë lahuë' ga ni' rna bë'ë Dios.

³⁰ Ni'r lac blau la'gac bunách nacgac ca'z na'a, ati' lugá'n ca'z la'gac nup nacgac blau na'a.

Rbödx yechë'ë Jesús ni'a quegac bunách Jerusalén

³¹ La' dza ni'z guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' fariseo len të' Lë':

—Burúj, buzzúndj ni, le rë'nnë' gdöddë' Li' Herodes.

³² Jesús rë' lequë':

—Gul-tséaj, gul-tsjödxë' bönni' na' naquë' ca tuba' böza', gnali': "Byutsca', rubíggaca' bö' xöhui' len ruúna' bunách na'a len cxö, len cati' gac lidzj, udx guna' dxin quia'."

³³ Run bayúdx tséajlenza' ca' nöz na'a len cxö len huidzj, ati' gdxina' Jerusalén, le tu'dödcde' ni' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios.

³⁴ 'Lbi'ili', zoali' Jerusalén. Rudódigacli'-në' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios len ruládxigacli'-në' guiöj bönni' gbaz rsölë'ë queëli' Dios. Cati'ga zian lzu gu'nda' utuba' lbi'ili' quia' ca runba' yjed, rutubba' zxi'nba' zxa xilba', san cutu gú'nili'.

³⁵ Gul-yutsca', ca'z ugá'n lidxli', ati' rëpa' lbi'ili', cutur glé'ili' neda' cati' gdxinr dza gnali': "Bica' ba nu za' uláz queë' Xanru'."

14

Ruúnë' Jesús bönni' ré'inë' huë' gui

¹ Cati' nac dza la'y quequë' bönni' judío, gyazië' Jesús lidxë' bönni' uná bë', bönni' gdau' fariseo. Rö'ë Jesús rahuë', ati' ta'në'ë Lë' bönni' gdau' fariseo nacu'ë ni'.

² Zoë' ca' ni' lahuë' Jesús bönni' ré'inë' huë' gui.

³ Ni'r Jesús gnabnë' bönni' gdau' tu'sëdi taquë' zxba queë' Moisés len yugu' bönni' gdau' fariseo, rnë':

—¿Naru' dë latj unru' nu re'i cati' nac dza la'y?

⁴ Lequë' guluséyj rú'aque'. Ni'r gdel-lë'ë bönni' huë' na' Jesús len bunë' lë', ati' la' busóla'të' lë'.

⁵ Ni'r rë' yugu' bönni' gdau' na' Jesús, rnë':

—Chqui' zoë' bönni' nutsë'ë ladjli', ati' nacua'ba' queë' böa' bëdx, ati' gbixba' tuba' lu yeru, ¿naru' cu tsajlijte'-ba', zal-la' nac dza la'y?

⁶ Cutu bi didza' guc lubi'ë ca nac lë ni.

Nu cö' latj blau

⁷ Cati' blé'inë' Jesús ca tunë' bönni' gdau' fariseo na', ta'bö'ë latj blau ga na' ta'bö'ë tahuë', ni'r benë' lsaqui', rë' lequë':

⁸ —Cati' nu ulídz li' guidu' ga rac lni qui yöl-la' rutság na', cutu cö'u latj blau. Nazx ca' nulidzë' ca' bönni' náctërë' blau ca li'.

⁹ Ni'r huidë' ga zu' bönni' na' bulidzë' li', len guië' li': "Bë' latj bönni' ni cö'ë ga zu'", ati' ni'r lu yöl-la' rutuí'i quiu' tsajchö'u zxanti.

¹⁰ Qui lë ni na', cati' nu ulídz li', gyeaj yajchö' zxanti, quië cati' gdxinë' bönni' na' bulidzë' li', huë' li': "Böcha'a, gdöd yelati' nil." Ni'r gacru' li' blau laugac nup ta'bö'len li' tsazxón.

¹¹ Nu run ba zxön cuini, lunë' ga huöta' huöxj, san nu zoa nöxj ladxi', lunë' ga gacr blau nu na'.

¹² Jesús rë' ca' bönni' na' bulidzë' Lë', rnë':

—Cati' gunu' güi'i huagu o Inidau', cutu ulidzcu'-në' yugu' böchi' lza'u len yugu' bönni' böchu'u len yugu' di'a dza quiu', len yugu' dzag yu'u quiu' ta'lé'inë' yöl-la' tsahui' quequë', le lulidzë' ca' li', ati' cni gac, ubí'i quiu'.

¹³ Cati' gunu' güi'i huagu, bulídž bunách yechi', len nup nabíx ni'a na'gac, len nup cuta'zá', len yugu' lau chul.

¹⁴ Ni'r gacu' bica' ba, le cutu gac bi lubi'ë quiu' bönni' cni, san ubí'i quiu' cati' gdxin dza lubán nup natgac, nacgac tsahui'.

Runë' Isaqui' Jesús qui lni zxön

¹⁵ Cati' byönnë' didza' ni bönni' rö'ë rágulenë' Jesús, rë' Lë':

—Bica' ba nu gagu ga ni' rna bë'ë Dios.

¹⁶ Jesús rë' lë':

—Zoë' bönni' benë' lni zxön, ati' zian nup bulidzë'.

¹⁷ Cati' chnabá'a la' huagu, bsölë'ë bönni' huen dxin queë' tsjödxë' nup na' chnulidzë', gnë': "Gul-dá, yúgu'të chnabá'a."

¹⁸ Gulazú laquë' yúgu'të ta'nabë' latj cutsjaquë'. Bönni' zi'al na' rnë': "Zi'a gzxi'a tu la' yël, len runtsca bayúdx tsajyúa' lei. Ráta'yua' lau' gunnu' neda' latj."

¹⁹ Yetúë' rnë': "Zi'a gzxi'a gayu' nözba' bëdx ati' tsajxi' bë'a lecba' ugúngaca'-ba' dxin. Ráta'yua' lau' gunnu' neda' latj."

²⁰ Yetúë' rnë': "Zi'a butság na'a, len qui lë ni na' cutu gac guida'."

²¹ Cati' böjë' bönni' huen dxin na', yajtíxjöi'në' xanë' yúgu'të lë ni. Ni'r gleynë' bönni' xan yu'u na', ati' gudxë' bönni' huen dxin na', rnë': "Gyeajtë na'a gap nac lu yë'y len gap nac la' nöz qui yödz ni, ati' gchë'u ni bunách yechi' len nup nabíx ni'a na'gac, len nup cuta'zá', len yugu' lau chul."

²² Cati' chnunë' cni bönni' huen dxin na', rnë': "Xan, chbena' ca na' gna bé'ínu' neda', ati' ni dë latj."

²³ Ni'r gudxë' bönni' huen dxin na' xanë', rnë': "Gyeaj gap nac la' nöz len gap nac nöz las, ati' ben bayúdx lid nup nacua' ni' quië gdza' lidxa',

²⁴ le rëpa' lbi'ili': Cutu gahuë' qui lni quia' nitúë' bönni' ni' bulidza' zi'al."

Le rzáca'ru' zéajlenru'-në' Cristo

²⁵ Yugu' dza ni' rjaclen Jesús bunách zian, ati' bueycjë' Jesús, rë' lequë':

²⁶ —Chqui' guídenë' neda' bönni' len cutu gdxí'irnë' neda' ca nadxi'inë' xuz xnë'ë, len ngul queë', len yugu' zxi'në', len yugu' bi'i böchë'ë, len yugu' bi'i zanë', len yöl-la' na'bán queë', cutu gac gaquë' bönni' uséd quia'.

²⁷ Nu bönni' cugaquë' ca tu bönni' zijë' zajtë'ë lë'i yag cruz, len të'ë neda', cutu gac gaquë' bönni' uséd quia'.

²⁸ Chqui' zoë' bönni' ladj lbi'ili' guë'nnë' gunë' tu yu'u zian cuia, ¿naru' cu cö'ë zi'al ulabë' gaca'x dumí ral-la' gtöë' quië gnöznë' chqui' dë queë' tsca le rquinnë' quië usyudxë' gunë' yu'u na'?

²⁹ Chqui' cutu gunë' cni, len su lahuë' cuequië' xlibi yu'u na', ati' cutu gac usyudxë' gunë' yu'u na', ni'r la'zú laugac lutítj lë' yúgu'të nup la'le'i lei,

³⁰ la'ná: "Bönni' ni gzu lahuë' runë' yu'u, san cutu gac usyudxë' gunë'."

³¹ Lëzca' cni, chqui' zoë' bönni' rna bë'ë, len ral-la' tsijë' gdil-l tsajtíl-lenë' yetúë' bönni' rna bë'ë, ¿naru' cu cö'ë zi'al cuequi icjë' chqui' sáqui'në' tsajtíl-lenë' bönni' ni' nachë'ë galj milë' bönni', ati' lë' chi milzë' bönni' nachë'ë?

³² Chqui' cutu sáqui'në', cati' ni' zoë' zi'tu yetúë' bönni' na' rna bë'ë, gsölë'ë queë' bönni' gbaz queë', ati' gnabë' nacx ral-la' gunë' quië ludzaguë' dxi'a.

³³ Cni nac, chqui' zoë' bönni' ladj lbi'ili' cutu uca'në' yúgu'të le dë queë', cutu gac gaquë' bönni' uséd quia'.

Zödi' nanít yöl-la' sna' qui

³⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Dxi'a nac zödi', san chqui' nit yöl-la' sna' qui, ¿nacx úniru' lei sna'?

³⁵ Cutur nac lsaca' zödi' na', ni quië luyú, ni quië ga r-ru'nru' bëb, san chu'nru' lei ni'l. Nu zoa nag len ryöni, ral-la' uzé nag nu na'.

15

Runë' lsaqui' Jesús ca nac queëba' bö'cu' zxila' gnitba'

¹ Guludubë' ga zoë' Jesús yúgu'të bönni' uquíxj lazgac bunách len yugu' bönni' ca'z quië luzé nagquë' Lë'.

² Qui lë ni na' gulanë' queë' yugu' bönni' gdau' fariseo, len bönni' gdau' tu'sëdi, ta'në': —Bönni' ni runë' ba la'n bönni' dul-la', len rágulenë' lequë'.

³ Ni'r benë' lsaqui' ni Jesús, rë' lequë':

⁴ —Chqui' zoë' bönni' ladj lbi'ili', nacua'ba' queë' tu gayua'ba' bö'cu' zxila', len chqui' nitba' tuba', ¿naru' cu uca'në' yezíca'rba' taplalj yu chënnaba' na' ga nac lu latj ca'z, ati' tsijë' tsajtiljë'-ba' bö'cu' zxila' na' nanitba', cati' udzölnë'-ba'?

⁵ Cati' udzölnë'-ba', lu yöl-la' rudziji queë' gxoë'-ba' yen zxicjë',

⁶ len cati' udxinë' lidxë' utubë' yugu' böchi' lzë'ë len yugu' dzag yu'u queë', ati' guië' lequë': “Gul-dzójilen neda', le chbudzölda'-ba' bö'cu' zxila' quia' gnitba'.”

⁷ Rëpa' lbi'ili': Lëzca' cni gactër yöl-la' rudziji yehua' yubá ni'a queë' tuë' bönni' dul-la' ubí'i ladxë'ë ca gac quequë' taplalj yu chënnë' bönni' tsahui', bönni' táquinë' cutu naquincnë' lubí'i ládxi'quë'.

Runë' lsaqui' Jesús qui dumí gnit

⁸ Rnë' ca' Jesús:

—Chqui' zoanu ngul, dë queënu chi dumí plata, len chqui' nit tu dumí plata na', ¿naru' cu ggál-la'nu gui', ati' gluanu yu'u, uguíj yúdxinu lei cati' udzólirnu lei?

⁹ Cati' udzólinu lei, utubnu yugu' ngul lza'nu, len yugu' ngul dzag yu'u queënu, ati' guiënu lecnu: “Gul-dzójilen neda', le chbudzölda' dumí plata na' gnit.”

¹⁰ Rëpa' lbi'ili': Lëzca' cni, ludzítsquirnë' gbaz la'y queë' Dios ni'a queë' tuë' bönni' dul-la' ubí'i ladxë'ë.

Runë' lsaqui' Jesús queëbi' bi'i gnitbi'

¹¹ Rnë' ca' Jesús:

—Zoë' bönni' nacua'bi' chopbi' bi'i bönni' queë'.

¹² Bi'i cuidi' na' rëbi' xuzbi': “Dad, benn quia' le dë quiu' le ral-la' gaqui quia'.” Ni'r xuzbi' na' gdisië' quecbi' le dë queë'.

¹³ Nabábz dza gdzey, yúgu'të butubbi' bi'i cuidi' na', gyeajbi' yödz zi'tu, ati' ni' butöbi' dëra le dë queëbi'. Le cunác benbi'.

¹⁴ Cati' chbutöbi' dëra le dë queëbi', guc gbin lu yödz ga na' zoabi', ati' byadzj queëbi'.

¹⁵ Ni'r gyeajbi' yajsoabi' huen dxin queë' bönni' lu yödz ni', ati' bönni' na' bsölë'ë-bi' ga dë la' yël queë' tsajgágubi'-ba' yugu' cuch queë'.

¹⁶ Guc ládxi'bi' gágubi' guixi' ca'z na' táguba' cuch, san nutu nu bi bë' le gágubi'.

¹⁷ Ni'r bubí'i ládxi'bi', rnabi': “Cátiga zian bönni' huen dxin nacué lidxë' xuza', len dëtsca le tahuë', san neda' ni huatcza' yöl-la' rdun.

¹⁸ Uzá'a ni, huöja' ga zoë' xuza', len tsjödxa'-në': Dad, bena' dul-la' lahuë' Dios, zoë' yehua' yubá, len lau' li'.

¹⁹ Cutur naca' neda' lsaca' gaca' zxi'nu'. Ben neda' ca bönni' huen dxin quiu'.”

²⁰ Ni'r gyu'ubi' nöz, zhuöjbi' ga zoë' xuzbi'.

'Cati' ni' zoabi' zi'tu' zuza'bi', blé'inë'-bi' xuzbi', len buechi' ladxë'ë-bi'. Jarélu'ë yajxi'gal-lë'-bi' xuzbi' len yajnidë' yenbi', gdahuë'-bi' bzxidu.

²¹ Ni'r xzi'në' na' rëbi'-në': "Dad, bena' dul-la' lahuë' Dios, zoë' yehua' yubá, len lau' li'. Cutur naca' neda' lsaca' gaca' xzi'nu'."

²² Ni'r xuzbi' rë' yugu' bönni' huen dxin queë', rnë': "Gul-tsajleajtë lari' záca'tsqui, len gul-gacu-bi'. Gul-cú'u le zaca' xbönni' na'bi', len gul-dá' lölb'i' ní'abi'."

²³ Gul-tsajxi'-ba' bëdx renni', ati' gul-dödi-ba'. Gáguru'-ba' len gunru' lni,

²⁴ le guc bi'i bönni' quia' ni ca bi'i chnatbi', ati' bubanbi'. Gnitbi' ati' chbula'abi' na'a." Ni'r gulazú lauquë' tu'dzijne'.

²⁵ "Tsal ni' rac lë ni, zoabi' ladj guixi' bi'i bönni' zi'al queë' bönni' na'. Cati' zuza'bi' rudxinbi' gal-la' ra' yu'u, ryónibi' rac huil-l len rac huö'a lu yu'u na'.

²⁶ Ni'r bulidzbi'-në' bönni' huen dxin zoë' ni', len gnábibi' lë' bizxa na' rac.

²⁷ Bönni' huen dxin na' rë'-bi': "Bi'i böchu'u na' budxinbi', ati' gna bë'ë xuzu' guludöddë'-ba' bëdx renni', le budxinbi' lu në'ë dxi'a tsáhu'i'dau'."

²⁸ Ni'r gleybi' bi'i zi'al na' len cutu gúnibi' tsazbi' yu'u. Ni'r brujë' xuzbi', len gúta'yuë' laubi' tsazbi'.

²⁹ Bubi'ibi' didza' bi'i zi'al na', rëbi'-në' xuzbi': "Nözcnu' cáti'ga zian iz bena' dxin lau', len gatga gdá'baga'a li', san gatga bennu' quia' tuba' bö'cu' zxíla'dau' güi'lana' xbey yugu' lza'a.

³⁰ Na'a, cati' budxinbi' bi'i quiu' ni busnitbi' yugu' le dë quiu', gdálenbi'-nu yugu' ngul udá dzag, benu' ga guludöddë'-ba' bëdx renni' ni'a queëbi'."

³¹ Ni'r rë'-bi' xuzbi', rnë': "Zxi'na', li' zóalenczu' neda' ati' yúgu'të le dë quia', quiu' naqui.

³² Ben bayúdx gunru' lni len udzíruru', le gucbi' bi'i böchu'u ni ca bi'i chnatczbi', ati' nubanbi'. Gnitbi' ati' chbula'abi'."

16

Runë' lsaqui' Jesús queë' bönni' huen dxin cunaquë' tsahui'

¹ Rë' ca' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—Zoë' bönni' dë yöl-la' tsahui' queë', len zoë' ca' queë' bönni' huen dxin dë lu në'ë uláz queë'. Guladxinë' bönni' tu'quíë' bönni' huen dxin na' lahuë' xanë', ta'né' queë' rutözë' le dë queë' xanë' na'.

² Ni'r bulidzë' bönni' huen dxin na' xan yu'u na', len rë' lë': "¿Bizxa didza' ni ryönda' quiu'? Blui' neda' le nac bë' dxin nunu', le cutur gata' lu na'u uláz quia'."

³ Ni'r gza' ladxë'ë bönni' huen dxin na', rnë': "¿Nacx guntsa'? Rubijë' neda' xana' latj blau ga runa' dxin. Cutu sáqui'da' guna' dxin gu'n, len utui'da' gnaba' nu bi gunnz quia'."

⁴ Na'a chnözda' nac guna' quië cati' ubijë' neda' latj blau ni, la'cuá' nup luzí' neda' lidxgac."

⁵ Ni'r bulidzë' yugu' bönni' bi tal-lë'ë queë' xanë' bönni' huen dxin na', ati' rë' bönni' zi'al: "¿Gaca'x ral-lu'u queë' xana'?"

⁶ Lë' rnë': "Tu gayuá' rö'ö chugu le za ral-la'a." Rë' lë' bönni' huen dxin blau na', rnë': "Ni dë guich ga nayúj le ral-lu'u. Grötë' ni len bzuj yetú lu guich gna chién rö'ö chugu ral-lu'u."

⁷ Gdöd ni' gnabnë' yetúë', rnë': "Nazx li', ¿gaca'x ral-lu'u?" Lë' rnë': "Tu gayuá' da'a zxoa' xtil." Ni'r rë' lë' bönni' huen dxin blau na', rnë': "Ni dë guich ga nayúj le ral-lu'u. Bzuj yetú lu guich gna taplalj da'a ral-lu'u."

⁸ Ráquibe'inë' xanë' na' sína'të benë' bönni' huen dxin cunác tsahui' na'. Cni nac, nácgacrë' sina' bönni' yödzylyú ni lu yugu' le tunë' la' légaczë', ca bunách ta'dalen Dios lu yení' queë'.

⁹ 'Neda' rēpa' lbi'ili': Gul-cözlen dxi'a bunách, ugunli' dxin yöl-la' tsahui' dē queëli' yödzyú ni, quië cati' gdxin dza uca'nli' yugu' lē ni, lunē' lbi'ili' ba la'n latj ni' zoa tzalzú.

¹⁰ 'Nu rugún dxi'a dxin tu le cuidi'z dē lu nē'i, lēzca' ugún dxi'a dxin tu le zxön gata' lu nē'i. Nu cutu rugún dxi'a dxin tu le cuidi'z dē lu nē'i, cutu ugún dxi'a dxin tu le zxön gata' lu nē'i.

¹¹ Qui lē ni na', chqui' cutu rugunli' dxi'a dxin yöl-la' tsahui' dē queëli' yödzyú ni, ¿nuzxa caz udód lu na'li' yöl-la' tsahui' le nac gdu?

¹² Chqui' cutu rugunli' dxi'a dxin le dē lu na'li' le naqui qui nu yubl, ¿nuzxa caz udód lu na'li' le ral-la' gaqui quiēczi'?

¹³ 'Cutu gac gunē' xchingac chop xanē' nitué' huen dxin, le udi'inē' tuē' len gdxinē' yetué', o gunē' ba la'n tuē', len uzóē' tsal' yetué' na'. Cutu gac gunli' xchinē' Dios, len gunli' ca' dxin quië uzi'li' xbey yöl-la' tsahui' qui yödzyú.

¹⁴ Gulayönnē' ca' didza' ni bönni' gdau' fariseo, ati' le nadxi'icnē' yöl-la' tsahui' quequē', qui lē ni na' gulutitjē' Jesús.

¹⁵ Ni'r Jesús rē' lequē':

—Lbi'ili' rubij dxi'a cuinli' laugac bunách, san nözcznē' Dios le yu'u icj lādxi'dau'li', le nac lē na' tun zxön bunách tu le ruzóē' Dios tsal'.

Zxba queë' Moisés len le rna bēē Dios

¹⁶ Gnē' ca' Jesús:

—Ga bdxintē dza zoē' Juan, ben dxin le rna bē' zxba queë' Moisés len le guluzujē' lu guich bönni' glu'ē didza' uláz queë' Dios. Ni'r cati' bdxinē' Juan na', gzu lau rac lban ca gac nu tsaz ga rna bēē Dios, ati' tun bayúdx yúgu'tē bunách la'yáz ni'.

¹⁷ 'Zal-la' rac cni, gacr huēz la'dód qui luzxbá len qui luyú ni ca nit tu didza'z nayúj lu guich lu zxba queë' Dios.

Le rulá'a yöl-la' nutság na'

¹⁸ Gnē' ca' Jesús:

—Chqui' ulá'alenē' ngul queë' bönni', ati' utság ná'lenē'-nu ngul yubl, gunē' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na', ati' nu utság na'len ngul na' nusanē'-nu bönni' queënu, gun ca' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Bönni' dē yöl-la' tsahui' queë' len Lázaro

¹⁹ Ni'r benē' lsaqui' Jesús, rnē':

—Zoē' bönni' rlé'inē' yöl-la' tsahui' queë'. Racuē' lari' xna len lari' záca'tsqi, ati' yugu' dza rúnteczē' lni, ti'j tahuē' le banaqui.

²⁰ Zoē' ca' ni' bönni' yéchi'dau' lē Lázaro, bönni' rnabē' nu bi unódzj queë', ati' hué'tēzē' rō'ē ra' yu'u queë' bönni' na' rlé'inē' yöl-la' tsahui'.

²¹ Rac ladxē' bönni' yéchi'dau' na' gahuē' le bizxj tu'huóxj zxani ga rahuē' bönni' na' rlé'inē' yöl-la' tsahui'. Ta'dxinba' ca' bö'cu', ta'lē'ēba' lu huē' queë' bönni' yéchi'dau' na'.

²² Bdxin dza gutiē' bönni' yéchi'dau' na', ati' gulachē' lē' gbaz la'y queë' Dios tsajsóalenē' Abraham ga nac latj lach queë' Dios. Gutie' ca' bönni' na' blé'inē' yöl-la' tsahui', ati' gulucachē' lē' yeru ba.

²³ Cati' ni' rzaca' rguie' bönni' na' blé'inē' yöl-la' tsahui', zoē' latj quegac nup natgac, bchis lahuē' len blé'inē' Abraham zoē' zi'tu', dzaguē' lē' Lázaro na'.

²⁴ Ni'r bē'ē zidzj didza', rnē': "Xuza', Abraham, buechi' ladxi' neda'. Bsöla' quia' Lázaro uspisē' xbönni' nē'ē len dusuhualē' ludxa'a, le rzaca' rguie'tsca' lu gui' ni'."

²⁵ Rē' lē' Abraham, rnē': "Zxi'na', bsa' ladxu'u ca gac quiu', buzi'u xbey yöl-la' tsahui' tsal ni' zu' nabanu', san Lázaro ni, gac queë' yöl-la' yechi', ati' na'a, ruzi' zxönē' Lázaro ni, san li' rzaca' rguie'u.

²⁶ Yetú ca', ra' gui'a sib nac, zoa gatsj lahui'l ga ni' zoali' lbi'ili' len ga ni zoatu' netu'. Qui lè ni na' nup nacua' ni len lè'ni la'dód ga zoali' lbi'ili', cutu ca' gac lunè' ca', len cutu gac lid ni nup nacua' ni'."

²⁷ Ni'r rè' lè' bönni' na' blé'inè' yöl-la' tsahui', rnè': "Xuza' Abraham, ráta'yua' lau' gsölu'u-nè' Lázaro tsijè' lidxè' xuza',

²⁸ le nacu'è ni' gáyu'è bönni' böcha'a. Bsölè'è tsjenè' lna' lau qui le rac ni, cui djaquè' ca' latj ga ni rzaca' rguia'."

²⁹ Ni'r rè' lè' Abraham, rnè': "Dè quequè' le buzujè' lu guich Moisés len le guluzujè' lu guich bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios. Yugu' didza' quequè' na' ral-la' luzé nagquè'."

³⁰ Bubi'è didza' bönni' na' blé'inè' yöl-la' tsahui', rnè': "Xuza' Abraham, cutu gac cni, san chqui' ubanè' bönni' lu yöl-la' gut, len tsijè' ga na' nacu'è, lubí'i ladxí'què'."

³¹ Rè' lè' Abraham, rnè': "Chqui' cutu tu'zé nagquè' didza' bè'è Moisés len le gulané' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios, cutu la'yejlè'è zal-la' nu ubán lu yöl-la' gut."

17

Zoa banádx queëru' gunru' ga nu gun dul-la'

¹ Rè' bönni' da'què' Lè' Jesús, rnè':

—Nacua'tecz le tun ga lun dul-la' bunách, san bica' bayechi' nu na' run ga nu gun dul-la'.

² Dxi'ar gac queè' bönni' na' runè' cni, nu ugal-la' yag yenè' guiöj ryètu len tsajchú'n lè' lu nis zxön, cati'l gunè' ga gun dul-la' bönni'dau' náquinè' quia'.

³ Gul-gún chi'i cuinli'. Chqui' gu'è dö' quiu' böchi' lza'u, bzejni'-nè', len chqui' ubí'i ladxè'è, bnit lau lè'.

⁴ Zal-la' gadx lzu tu dza gu'è dö' quiu', len gadx lzu ca' guidè' ga zu' len guiè' li': "Rubí'i ladx'a", ral-la' unít lau' lè'.

Yöl-la' huac qui le réjlè'ru' Cristo

⁵ Ni'r tè' Xanru' bönni' gbaz queè', ta'né':

—Ben ga tséjlè'rtu'-nè' Dios.

⁶ Rè' lequè' Xanru', rnè':

—La'naru' nac cuidi'z yöl-la' rejlè' queëli' Dios, nacz ca xseydau' mostaza, huac guièli' yag zxön ni: "Bcuit ni, yajsóa lu nis zxön", ati' gun ca rnali' yag na'.

Le ral-la' gun nu nac huen dxin

⁷ Gnè' ca' Jesús:

—Chqui' zoè' bönni' ladj lbi'ili', len zoè' queè' bönni' nada'u ruga'nè'-ba' bédx o rlapè', cati' udx gunè' xchinè' xanè', ¿naru' huëtsè' lè' xanè', gnè': "Gda, grö' gagu'."?

⁸ Cutu. Cni guiè' lè': "Bpa'a le gahua'. Gzoa sina' cu'u le gui'j gahua', ati' tödr na' huac gui'j gagu' li'."

⁹ ¿Naru' huëtsè' bönni' nada'u queè' na': "Xclenu'", le benè' ca gna bé'inè' lè'? Runi neda', cutu gunè' cni.

¹⁰ Lèzca' cni gac queëli'. Cati' chnunli' yúgu'tè le gna bé'inè' lbi'ili' Dios, ral-la' gnali': "Nactu' huen dxin cunactu' lsaca', le benztu' le run bayúdx guntu'."

Chiè' bönni' té'inè' huè' nudzu' ruzód

¹¹ Tsal ni' yu'è nöz Jesús, zijè' Jerusalén, rdödè' gap dè yödzdau' nababgac luyú Samaria len luyú Galilea.

¹² Cati' gyaziè' tu yödzdau', gularujè' dutsagquè' Lè' chiè' bönni' té'inè' huè' nudzu' ruzód, ati' gulacu'è zi'tu'z,

¹³ len tu'è zidzj didza', ta'né':

—Jesús, Bönni' Usèdi, buechi' ladxí' netu'.

14 Cati' blé'inë' lequë' Jesús, rë' lequë':

—Gul-tséaj, gul-tsajlu' cuinli' laugac bxuz.

Tsal ni' zjaquë', guluhuöaquë' dxi'a.

15 Ni'r tuë' bönni' nutschë' ladjquë', cati' ráquibe'inë' chnuhuöaquë' dxi'a, böjë' ga na' zoë' Jesús, ru'teczë' zidzj didza', rgu'ë Dios yöl-la' ba.

16 Byechuë' len butság lahuë' lyu lahuë' Jesús, len rë' Lë': "Xclenu'."

Nababë' Samaria bönni' ni.

17 Ni'r Jesús rë' lë':

—¿Naru' cu guluhuöaquë' dxi'a chië' bönni'? ¿Gazx nacua'tsë' yezíca'rë' bönni' na'?

18 ¿Naru' cu zoa nu huöd cu'u Dios yöl-la' ba, san tuzë' bönni' gza'a ni?

19 Ni'r gudxë' bönni' na' Jesús, rnë':

—Gyas len böaj lidxu'. Chböacu' dxi'a le réjlë'u neda'.

Ca gdxin le rna bë'ë Dios

20 Cati' ta'nabnë' Jesús bönni' gdau' fariseo batx ral-la' gdxin le rna bë'ë Dios, Lë' bubì'ë didza', rë' lequë':

—Ca gdxin le rna bë'ë Dios, cutu nac le glé'iru'.

21 Nutu nu gac gna: "Ni bdxin", o gna: "Ni' bdxin." Gul-yutsca'. Rna bë'ë Dios lu icj ládxi'dau'gac bunách.

22 Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Huadxín dza cati' gué'nili' glé'ili' dza huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, san cutu glé'ili' lei.

23 La'cuá' nup lë lbi'ili': "Ni zoë'", o la'ná: "Ni' zoë'." Cutu tseajli' ni', len cutu tséajlenli' lequë'.

24 Ca rac cati' ryëp yös, ruzení' gda'l luzxbá, lëzca' cni gac cati' gdxin dza huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

25 Zi'al ca gac lë ni, run bayúdx saca' qui'itsca', ati' lucá'n neda' ca'z bunách dza ni zoaru' na'a.

26 Ca na' guc dza ni' zoë' Noé, lëzca' cni gac cati' gdxin dza huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

27 Dza ni'të na' gli'j glahuë'. Gulutság na'quë' len guludödë' zxi'nquë' lu yöl-la' rutság na' ga bdxintë dza gyazië' Noé lë'i barco zxön na' nazí' lei arca, ati' bdxintë nis guiöj usnít yödzyú le busnít yúgu'të'.

28 Lëzca' cni guc dza ni' zoë' Lot. Gli'j glahuë'. Gla'uë' len glúti'ë. Glazë' xyuquë' len glunë' yugu' yu'u quequë'.

29 Cati' bdxin dza na' burujë' Lot lu yödz Sodoma, ca tu nis guiöj, böxj gui' len le ruzégui'tsca nazí' lei azufre, ati' busnít yúgu'të'.

30 Lëzca' cni gac cati' gdxin dza ulu' lahua' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

31 'Cati' gdxin dza na', chqui' zoë' cju'u bönni', len dzö' yu'u na' le dë queë', cutu ral-la' huötjë' tsajxi'ë le dë queë', ati' nu zoa ladj guixi', lëzca' cni, cutu ral-la' huöjë' lidxë'.

32 Gul-sá' ládxi'li' ca guc queënu ngul queë' Lot.

33 Nu bönni' rë'nnë' gun chi'ë yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë', udel-lë'ë lei.

34 'Rëpa' lbi'ili': Cati' gdxin rël na', la'cu'ë chopë' bönni' tuz ga tasië', ati' tuë' duxi'a-në', len yetúë' uca'na' lë'.

35 La'cua'nu huëtú tsazxón chopnu ngul, ati' tunu duxi'a-nu, len yetunu uca'na'-nu.

36 La'cu'ë ladj guixi' chopë' bönni', ati' tuë' duxi'a-në', len yetúë' uca'na' lë'.

37 Cati' gulayönnë' lë ni bönni' uséd queë' Jesús, gulanabnë' Lë', ta'né':

—Xan, ¿gazx gac lë ni?

Jesús rë' lequë':

—Ga dë tu le nat, ni' ludubczba' bëchláb.

18

Ngul uzéb len bönni' rbequi xbey

¹ Ni'r benë' Isaqui' Jesús, rë' lequë' ca run bayúdx ulídzteczru'-në' Dios, len cugác chop ládxi'ru'.

² Rnë':

—Zoë' tu yödzt bönni' rbequi xbey curádxinë' Dios, len curunë' bönni' ba la'n.

³ La' yödzt na'z zoanu ngul uzéb, ati' bdxinnu ga zoë' bönni' rbequi xbey na' ngul ni, rnanu: “Glequi xbey le run quia' nu rua' dö' quia'.”

⁴ Xtsey cutu gu'nnë' bi gunë' queënu, san gdöd ni' gza' ladxë'ë, rnë': “Cutu rádxida'-në' Dios, len cutu runa' bönni' ba la'n,

⁵ san le rupizxjnu neda' ngul uzéb ni, qui lë ni na' cuequi xbeyda'-nu, cui guídtiecznu ni, len cui töd bë'i upizxjnu neda'.”

⁶ Ni'r rë' lequë' Xanru', rnë':

—Gul-zé nagli' ca na' gnë' bönni' rbequi xbey na' cunaquë' tsahui'.

⁷ ¿Naru' cu cuequi xbeynë' Dios bunách gröczë' queë', nup na' tu'lídz Lë' rël len tē dza? ¿Naru' huadzéytsanë' gáclenë' lequë'?

⁸ Rëpa' lbi'ili': La' cuequi xbeytenë' lequë'. Cati' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ¿naru' gdzölda' luyú ni nup ta'yejlë' neda'?

Bönni' gdau' fariseo len bönni' uquíxj

⁹ Benë' Isaqui' Jesús ca nac quequë' bönni' tu'bíj dxi'a cuinquë', len tu'ca'në' ca'z yezica' bunách.

¹⁰ Cni rnë':

—Guladxinë' chopë' bönni' ga nac nchil gdau' quië lulidzë' Dios. Naquë' bönni' gdau' fariseo tuë' bönni' na', ati' yetué' na' naquë' bönni' uquíxj lazgac bunách.

¹¹ Gzuinë' bönni' gdau' fariseo na', len cni bulidzë' Dios, rnë': “Dios, rëpa' Li': Xclenu', le cunaca' ca nacquë' yezica'rë' bönni', nacquë' gban, len cunacquë' tsahui'. Ta'guitsjë' zxba qui yöl-la' nutság na'. Lëzca' cutu naca' ca bönni' uquíxj ni.

¹² Neda' runa' gubás chop lzu tsa xunu' dza hueaj, len runödzja' qui gdau' tu cuia tsa tu chi cuia qui yúgu'të le rata' quia'.”

¹³ Gzoazë' zi'tu' bönni' uquíxj na', len cutu böazxjnë' gchis lahuë' uyüë' luzxbá, san gdapë' lchu'ë, rnë': “Dios, buechi' ladxì' neda', bönni' dul-la'.”

¹⁴ Neda' rëpa' lbi'ili': Böjë' lidxë' bönni' uquíxj na', nuhuöaquë' tsahui' lahuë' Dios, clëg yetué' bönni' ni'. Núti'tëz bönni' run ba zxön cuinë', gunë' Dios ga huöta' huöxjë', san nu bönni' rzoë' nöxj ladxì', gunë' Dios ga gacrë' blau.

Rulídz tsahuë'ë-bi' bi'idau' Jesús

¹⁵ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' len ngul, nachë'quë'-bi' bi'idau' quequë' quië gxoa në'ë lechi' Jesús. Cati' gulalé'inë' lë ni bönni' uséd queë' Jesús, guladil-lë' lequë'.

¹⁶ Ni'r bulidzë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—Gul-güi'-bi' latj la'dxinbi' ga zoa' bi'idau' ni, cu uzága'li' xnózcbi', le gata' quegac nup nacgac cni latj ga rna bë'ë Dios.

¹⁷ Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu cusí' lu në'i le rna bë'ë Dios, ca runbi' tubi' bi'idau', cutu ca' tsaz ga ni' rna bë'ë Lë'.

Bönni' rlé'inë' yöl-la' tsahui'

¹⁸ Gnabnë' Jesús bönni' uná bë', rnë':

—Bönni' Usëdi gdu dxi'a. ¿Bizxa ral-la' guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

¹⁹ Jesús rë' lë':

—¿Bizx quië rë'u neda': "Gdu dxi'a"? Nutu nu bönni' naquë' gdu dxi'a. Tuzë' Dios naquë' gdu dxi'a.

²⁰ Nöcznu' yugu' le gna bë'ë Dios:

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu gdödcdu' bunách.

Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunác.

Ben ba la'n xuz xna'u.

²¹ Rë' Jesús bönni' na', rnë':

—Yúgu'të lë ni runa' ga gdel-la' naca' bi'idau'.

²² Cati' byönnë' didza' ni Jesús, rë' lë':

—Yetú le ryadzj quiu' gunu'. Bëti' yúgu'të le dë quiu', ati' lë na' si'u bnödzej quegac bunách yechi', ati' gata' quiu' yöl-la' tsahui' yehua' yubá. Ni'r gda, gda' neda'.

²³ Cati' byönnë' didza' ni bönni' na', ruhui'nnë', le dëtsca yöl-la' tsahui' queë'.

²⁴ Cati' blé'inë' Jesús ca na' ruhui'nnë' bönni' na', rnë':

—Bica' baníg gac, la'yáz ga rna bë'ë Dios nup ta'le'i yöl-la' tsahui'.

²⁵ Gacr huéz tödba' nag yötsi' böa', ca tsazië' ga rna bë'ë Dios bönni' rlé'inë' yöl-la' tsahui'.

²⁶ Ni'r nup gulayöni didza' ni ta'ná:

—¿Nuzxa caz gac ulá, chqui'nu'?

²⁷ Jesús gudxë' lequë':

—Le cugác lunë' bönni', huac gunë' Dios.

²⁸ Ni'r Pedro rë' Jesús:

—Byutsca', netu' nuca'ntu' yúgu'të le dë queëtu', len da'tu' Li'.

²⁹ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', nu bönni' uca'në' lidxë', o xuz xnë'ë, o yugu' böchi' zanë', o ngul queë', o yugu' zxi'në', le rui' ladxë'ë gna bë'ë Dios,

³⁰ bönni' ni huazi'rë' dza ni zoaru' na'a, ati' dza zi'a za' gdél-li'në' yöl-la' na'bán gdu.

Rguíxjö'ë leyúbi Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

³¹ Bchë'ë quizi queë' idxínnutë' bönni' uséd queë' Jesús, len rë' lequë':

—Gul-yutsca', rbenru' zijru' Jerusalén, ga ni' lutság yúgu'të le nayujgac lu guich ca gulanë' bönni' glu'e didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

³² Ludöddë' neda' bönni' Jerusalén lu na'quë' bönni' zi'tu', ati' lutitjë' neda', len lulídz zi'ë neda', len luchijë' neda' zxöna'.

³³ La'guinë' neda', ati' tödr ni' ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza ubana'.

³⁴ Cutu gulayéjni'në' didza' ni bönni' uséd queë', len cutu gláquibe'inë' le ruí'lenë' lequë' didza' qui, le nac le cusaqui' la'yéjni'ndë'.

Jesús ruúnë' bönni' Jericó nachúl lahuë'

³⁵ Cati' chzoa gdxinë' Jesús yödz Jericó, zoë' ni' bönni' nachúl lahuë'. Rö'ë ra' nöz rnabë' nu bi gunnz queë'.

³⁶ Bönni' ni' byönnë' ta'dödd ni' bunách zian, ati' gnabë' bizxa na' rac.

³⁷ Bunách ni' të lë':

—Jesús, bönni' Nazaret, rdödë' ni.

³⁸ Ni'r bë'ë zidzj didza' bönni' na' nachúl lahuë', rnë':

—Jesús, Zxi'n xsoë' David, buechi' ladxì' neda'.

³⁹ Guladil-lë' bönni' na' nachúl lahuë' bönni' nanörquë' lahuë' Jesús, quië uséyj ru'ë, san lë' zidzj bë'ë didza', rnë':

—Zxi'n xsoë' David, buechi' ladxi' neda'.

⁴⁰ Ni'r gzë' dxiz Jesús rbözë', ati' gna bé'inë' nu tsajlídž lë' gdxinë' lahuë'. Cati' bdxinë' lahuë' Jesús bönni' na' nachúl lahuë', gnabnë' lë' Jesús,

⁴¹ rnë':

—¿Bizxa rë'nnu' guna' quiu'?

Bönni' na' nachúl lahuë' rnë':

—Rë'nda' huöalj yöj lahua'.

⁴² Jesús rë' lë':

—Chböalj yöj lau'. Chböacu' le réjlë'u neda'.

⁴³ La' ni'z bulé'itenë', ati' zéajlenë' Jesús, rguë' Dios yöl-la' ba. Gulagú'u ca' Dios yöl-la' ba yúgu'të' bunách nacua' ni' ta'le'i lë' na' guc.

19

Jesús len Zaqueo

¹ Ni'r gyazië' Jesús Jericó, rdödë' lu yödz na'.

² Ni' zoë' bönni' lë' Zaqueo, bönni' blau ladjquë' bönni' uquízxj len dë yöl-la' tsahui' queë'.

³ Rui' ladxë'ë glé'inë' Jesús bönni' ni, san cutu guc queë' le nacua' ni' bunách zian, len naquë' ga rë'dau'z.

⁴ Ni'r jarélu'ë yajnörë' laugac bunách zian na', ati' yajchenë' lu yag quië gac glé'inë' Jesús, le ral-la' tödë' ni'.

⁵ Cati' bdxinë' ni' Jesús, bchis lahuë' ruyúë' ga na' dxië' Zaqueo na', len rë' lë':

—Zaqueo, bötjtë' lu yag na', le run bayúdx tsajga'na' lidxu' na'a.

⁶ Ni'r la' bötjtë' lu yag Zaqueo, ati' lu yöl-la' rudziji queë' bchë'ë Jesús lidxë'.

⁷ Cati' gulale'i lë' ni bunách nacua' ni', gulazú lauquë' ta'në' queë' yúgu'të', ta'në':

—Gyazië' Jesús ugá'nlenë' bönni' dul-la'.

⁸ Ni'r gzuinë' Zaqueo, len rë' Xanru':

—Xan, byutsca'. Gatsj le dë quia' gu'a quegac bunách yechi', len chqui' bi gdöd bë'i buquizzja' bunách, ubi'a quegac bunách na' tap cuiatël ca'.

⁹ Jesús rë' lë':

—Na'a dza ni bdxin yöl-la' ruslá quegac nup nacua' yu'u ni, le naquë' ca' bönni' ni zxi'n xsoë' Abraham.

¹⁰ Bida' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dudilja' len duslá' nup nanitgac.

Runë' lsaqui' Jesús qui chi cö' dumí

¹¹ Tsal ni' ta'yönnë' didza' ni ru'ë Jesús, rë' lequë' le runë' lsaqui', le chzoa la'dxinë' Jerusalén, ati' táquinë' chzoatë gla' lahui le rna bë'ë Dios.

¹² Cni rnë' Jesús:

—Zoë' bönni' blau, zijë' tu yödz zi'tu' quië si' lu në'ë ni' yöl-la' uná bë', ati' ni'r huödë'.

¹³ Cati' chzoa tsijë' ni' bulidzë' chië' bönni' huen dxin queë', len bë'ë qui queëquë' tu cö' hueaj dumí, rë' lequë': "Gul-quiljlen dumí ni tsal huöda'."

¹⁴ Cuta'lé'inë' lë' dxi'a bönni' uládz queë', ati' gulasölë'ë ga ni' tsijë' yugu' gbaz quequë', la'në': "Cutu ré'nitú' gna bé'inë' netu' bönni' ni."

¹⁵ Ni'r gzxi' lu në'ë yöl-la' uná bë', ati' budxinë' ladzë'. Ni' gna bé'inë' nu tsajlídž yugu' bönni' huen dxin na' budödë' lu na'quë' dumí na', quië gnöznë' gaca'x guluguíjlenë' lei tu tuquë'.

¹⁶ Cati' bdxinë' lahuë' bönni' zi'al na', rnë': "Xan, tu cö' dumí quiu' na' chben icji yechí cö' ca'."

¹⁷ Xanë' na' rë' lë': "Dxi'a benu'. Nacu' huen dxin tsahui'. Le dxí'adau' bugunu' dxin lati'z na' guta' lu na'u, na'a, guna' ga gna bé'inu' chi yödz."

¹⁸ Ni'r bdxinë' lahuë' yetué' bönni' huen dxin na', rnë': "Xan, tu cö' dumí quiu' na' chben icji yegayu' cö' ca'."

¹⁹ Xanë' na' rë' ca' lë': "Gna bé'inu' gayu' yödz."

²⁰ Ni'r bdxinë' lahuë' yetué', rnë': "Xan, ni dë tu cö' dumí quiu' na'. Ben chi'a lei, butulda' lei lari',

²¹ le rádxida' li', le nacu' bönni' bizxj. Runu' ca na' ta'ná bunách: Ruzi'u le cutu bzu, len rlapu' ga cutu guzu'."

²² Ni'r xanë' na' rë' lë': "Nacu' huen dxin cunác tsahui'. Ni'a qui didza' bë'u cuequi xbeyda' li'. Ráquibe'inu' naca' bönni' bizxj, len ruzi'a le cutu bzoa', len rlapa' ga cutu guza'."

²³ Na'a, ¿bizx quië cutu yajlú'u dumí quia' na' ga gun icji, quië cati' huöda', uzi'a lei gdu len icji?"

²⁴ Ni'r rë' nup nacuá' ni': "Gul-cúa lu në'ë dumí na', ati' gul-güi' queë' bönni' na' dë queë' chi cö' dumí."

²⁵ Lequë' tē' lë': "Xan, chdë queë' chi cö' dumí."

²⁶ Ni'r bubi'ë didza' xanquë', rnë': "Rëpa' lbi'ili': Nu rugún dxi'a dxin le dau' dë lu në'i, luzxöni ládxigac lë' yelati', san nu curugún dxi'a dxin le dau' dë lu në'i, lubíj lu në'i lë na' guta' lu në'i."

²⁷ Ca nac quequë' bönni' ni' cuta'lé'inë' neda' dxi'a, len cutu glë'nnë' gna bé'ida' lequë', gul-tsajxi' lequë' djaquë' ni, len gul-dödi lequë' lahua' ni."

Len ba zxön ryazië' Jesús Jerusalén

²⁸ Cati' budx gnë' cni Jesús, buguel-lë'ë xnözë', zijë' zaca' Jerusalén.

²⁹ Cati' guladxinë' gal-la' ga nacuá' yödz Betfagé len yödz Betania, ga nac lu guí'adau' nazí' lei Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, bsölë'ë Jesús chopë' bönni' uséd queë',

³⁰ rë' lequë':

—Gul-tséaj yödzdau' ni' ca dödl ga zoaru', len cati' tsazli' ni', tsajxáca'li'-ba' tuba' búrrodau' nága'ba' ni', búrrodau' na' nutu nu rbiani lëba'. Gul-sédx-ba', len gul-uché'-ba' quia' ni.

³¹ Chqui' zoa nu gnabi lbi'ili', gna: "¿Bizx quië rsedxli'-ba'?", ubi'ili' didza' cni gnali': "Xanru' rquinnë'-ba'."

³² Zjaquë' bönni' uséd queë' na' nasölë'ë, ati' yajxáca'quë'-ba' ca na' chgudxë' lequë' Jesús.

³³ Cati' gulasedxë'-ba' búrrodau' na', bönni' xanba' tē' lequë':

—¿Bizx quië rsedxli'-ba' búrrodau' na'?

³⁴ Gulubi'ë didza', ta'né':

—Xanru' rquinnë'-ba'.

³⁵ Gulaché'ë-ba' ga na' zoë' Jesús. Cati' chgulaxóë' yugu' lari' tsa'a quequë' cúdzu'ba' búrrodau' na', guludxië' Jesús cúdzu'ba' lahui lari' na'.

³⁶ Gap ral-la' tödë' Jesús, gulachiljë' lari' quequë' la' nöz.

³⁷ Cati' chguladxinë' gal-la' ga zoa ldinn qui Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, lu yöl-la' rudziji quequë' gulazú lauquë' yúgu'të bönni' da'quë' Jesús, tu'ë zidzj didza', ta'gu'ë Dios yöl-la' ba, ni'a quegac yöl-la' huac zxön gulalé'inë' benë' Jesús.

³⁸ Ta'né':

—Yöl-la' ba bönni' uná bë' ni zë'ë uláz queë' Xanru' Dios. Yehua' yubá za' le rbequi dxi ládxiru'. Yöl-la' ba Dios.

³⁹ Ni'r tē' Jesús bönni' gdau' fariseo nútsa'quë' ladj bunách zian ni', ta'né':

—Bönni' Usëdi, gdil-l yugu' bönni' uséd quiu'.

⁴⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Rëpa' lbi'ili': Chqui' la'cuá' dxië' bönni' ni, hualu'cz zidzj didza' yugu' guiöj.

⁴¹ Cati' bdxinë' gal-la' ra' yöd' na', len rlé'inë' lei, rbödxë' qui Jesús,

⁴² rnë':

—Rac ladxa'a huanó'zili' na'a dza le gac gun ga cuequi dxi ládi'li' lahuë' Dios, san na'a chnagachi' queëli', cui glé'ili' lei.

⁴³ Huala'dxín queëli' dza cati' la'bequi zö'ö gdu zbi'il ga zoali' nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a, len la'gú'u lbi'ili' li'aj, ati' yúgu'të latj gdu zbi'il lúnlenë' lbi'ili' gdil-l.

⁴⁴ Luquindjé' zö'ö run chi'i yöd' queëli', len ludödcde' nup nacuá' lu yöd' ni. Cutu ugá'n guiöj lahui lzë'i. Yúgu'të lë ni gac queëli' le cutu gúquibe'ili' dza bidë' Dios duyúë' lbi'ili'.

Rulatjé' Jesús lö'a gdau'

⁴⁵ Ni'r gyazië' Jesús lö'a gdau', len gzu lahuë' rubijé' ni'l yúgu'të nup tuti', len nup ta'u ga nac lö'a gdau'.

⁴⁶ Rë' lequë':

—Nayúj lu guich la'y, rna: "Lidxa' nac yu'u ga lulídz Dios bunách", san lbi'ili' chnunli' lei ca tu bloj quegac gban.

⁴⁷ Yugu' dza rusëdnë' Jesús bunách ga nac nchil gdau', ati' gulazú gulabö'ë ludöddë' Lë' yugu' bxuz uná bë', len bönni' gdau' tu'sëdi, len yugu' bönni' blau qui lu yöd'.

⁴⁸ Cutu guludzölnë' nacx ludöddë' Lë', le tu'zé naggac xtídzë'ë gdu ládi'gac yúgu'të bunách.

20

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Jesús

¹ Tu dza, cati' ni' rusëdnë' bunách Jesús ga nac nchil gdau', len rguíxjö'ë didza' dxi'a, guladxinë' ga na' zoë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, len bönni' gul tu'zejni'i,

² ati' tē' Jesús:

—Gdixjöi' netu'. ¿Bizxa yöl-la' uná bë' dë lu na'u runu' cni? ¿Nuzxa caz budód lu na'u yöl-la' uná bë' ni?

³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Huanabda' ca' lbi'ili' tu didza', ati' ubi'ili' gnali'.

⁴ ¿Nuzxa bsöla' Juan buquilé' bunách nis? ¿Naru' Dios, o bunách?

⁵ Glun xtídzax'quë' la' légaczë' bönni' gdau' na', ta'në':

—Chqui' gnaru': Bsölë'ë lë' Dios, guië' rë'u: "¿Bizx quië cutu gyéjlë'li'-në'?"

⁶ Chqui' guiëru'-në': Gulasölë'ë lë' bönni', luladxi' rë'u guiöj bunách lu yöd' ni, le nözgaccznë' bë'ë didza' uláz queë' Dios Juan na'.

⁷ Ni'r gulubi'ë didza', ta'në':

—Cutu nözitu' nuzxa na' bsöla' Juan.

⁸ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Neda' ca' cutu gyëpa' lbi'ili' bi yöl-la' uná bë' rúnida' cni.

Bönni' huen dxin cunacgac tsahui'

⁹ Ni'r la' gzu lautë' Jesús ruí'lenë' bunách nacuá' ni' didza', runë' lsaqui', rnë':

—Zoë' bönni' bdë'ë la' yël queë' yugu' lba uva, ati' budödë' la' yël na' lu na'quë' bönni' huen dxin lun gatsjé' len lë' le luzi'ë, ati' gyijë' zi'tu' ga ni' buga'në' xtsey.

¹⁰ Cati' bdxin dza luchibë' la' yël na', bsölë'ë tuë' bönni' gbaz queë' ga na' nacu'ë huen dxin na' quië si'ë uláz queë' qui le luzi'ë, san glundë' lë' zi' huen dxin na', len gulusölë'ë lë' ca'z.

¹¹ Leyúbl bsölë'ë yetué' gbaz queë', ati' lequë' glundë' lë' ca' zi', len glu'ë dö' queë', ati' gulusölë'ë lë' ca'z.

¹² Leyúbl bsölë'ë quequë' bönni' bunn gbaz queë', ati' guludxië' ca' lë' huë', len gulubijë' lë' ni'l la' yël na'.

13 'Ni'r gza' ladxë'e xani la' yël na', gnë': "¿Nacx guntsa'? Gsöla'a quequë' zxi'ncza' nadxi'ida'-bi'. Cati' la'lé'inë'-bi', nazx ca' lunë'-bi' ba la'n."

14 Ni'r, cati' gulalé'inë'-bi' huen dxin na', glun xtídza'quë' la' légaczë', ta'në': "Bi'i ni gaqui queëbi' la' yël ni. Gul-dá, gdódiru'-bi', quië gaqui queëru' le ral-la' gaqui queëbi'."

15 Gulubijë'-bi' ni'l la' yël na', guludöddë'-bi'.

'Na'a, ¿nacxcz gunë' quequë' xani la' yël na'?

16 Guidë' len gdöddë' yugu' huen dxin na', ati' udödë' la' yël queë' lu na'gac bunách yubl.

Cati' gulayöni lë ni bunách nacuá' ni', gulané':

—Dios cugnë' gac cni.

17 Ni'r buyüë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Bizxa rë'ni gna lë na' nayúj lu guich la'y, rna:

Guiöj na' gularu'në' bönni' huen zö'ö,

Guiöj ni chnac guiöjlen squin zö'ö?

18 Nütitëz nu gbix lahui guiöj ni, quitsj nu na', ati' nu bönni' tsajbaga' lë' guiöj ni, uzxúxj lë'.

Ca nac dumí ta'guíxj lazgac bunách

19 La' dza ni'z, gulazú gulabö'e la'zönë' Jesús yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, le táquibe'inë' gnë' quequë' lë na' benë' lsaqui', san gládxinë' bunách zian nacuá' ni'.

20 Ni'r guluyutsquë' Jesús, len gulasölë'e bönni' lubijë' Lë' didza', luluí' cuinquë' ca bönni' tsahui', quië lunë' ga bi gnë' Jesús, quië gac ludödë' Lë' lu në'e bönni' rna bé'inë' lequë'.

21 Quië lunë' cni, gulanabnë' Jesús, ta'në':

—Bönni' Usëdi, nözitu' le nacz rnau', len le nacz rusëdnu', len cutu rbequi xbeynu' ca nac le tu'luí'z lahui bunách, san gdu'të li nac ca rusëdnu' zxba queë' Dios.

22 Gdixjöi' netu'. ¿Naru' run bayúdx quíxj laztu' queë' César, bönni' Roma rna bë'e, o cutu?

23 Ráquibe'inë' Jesús le tē'nnë' lunë' queë', ati' rë' lequë':

—¿Bizx quië rzi' bē'li' neda'?

24 Gul-lu'i'tsqui' neda' tu dumí rda. ¿Nuzxa lahui da' lë'i ni, len nuzxa lei nayúj ni?

Gulubi'e didza', ta'në':

—Queë' César na'.

25 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-nódzj queë' César le naqui queë' César, ati' queë' Dios le naqui queë' Dios.

26 Cutu gac lunë' bi gnë' Jesús quië gac luquíë' Lë' laugac bunách zian na', san gulubannë' ca nac didza' bubi'e, ati' guluséyj rú'aquë'.

Ca gac quegac nup lubán lu yöl-la' gut

27 Ni'r guládxinë' bönni' gdau' saduceo, nup na' ta'ná cutu lubán nup chnatgac, ati' gulanabnë' Jesús,

28 ta'në':

—Bönni' Usëdi, Moisés buzujë' queëru' lu guich, le rna: "Chqui' gatië' bönni', ati' uga'nnu ngul queë', len chqui' nutu nu zoa bi'i queë', ni'r ral-la' si'bi'-nu ngul queë' na' bi'i böchë'e, quië uzoabi' bi'i queë' bönni' böchi'bi' na' gutië'."

29 Gulacua'bi' gadx bi'i bönni' naccbi' böchi'bi', ati' bi'i zi'al na' butság ná'lenbi' bi'i ngul, len gutbi', cuzoabi' bi'i queëbi'.

30 Ni'r butság ná'lenbi'-nu ngul na' bi'i buróp na', ati' gutbi' ca' bi'i ni, cuzoabi' bi'i queëbi'.

³¹ Butság ná'lenbi'-nu bi'i bunn na', ati' la' tuz ca glunbi' igádxtebi', len glatbi', cuzoabi' bi'i queebi'.

³² Ga budxtë, gutnu ca' ngul na'.

³³ Na'a, cati' lubán nup chnatgac, ¿núzxalbi' gáquinu queebi' ngul na', le gulutság ná'lenbi'-nu igádxtebi'?

³⁴ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Tu'tság na'gac bunách dza ni zoaru' na'a, len tu'nödzjë'-bi' zxi'nquë' quië lutság na'cbi'.

³⁵ Na'a, nup nacgac lsaca' lubán lu yöl-la' gut len tsajcuá' yödzlyú zi'a gata', cutu lunë' yöl-la' rzoalen ngul len cutu lutság na'quë'.

³⁶ Cni gac, le cutur latie', san lacquë' ca nacquë' gbaz la'y queë' Dios, len lacquë' zxi'në' Dios, nup na' lubán lu yöl-la' gut.

³⁷ Ca na' ral-la' lubán nup chnatgac, rului'inë' rë'u Moisésch ga na' nayúj lu guich ca nac qui yag yötsi' regui, ga ni' ru'ë didza' Xanru', rnë' naquë' Dios queë' Abraham, len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob.

³⁸ Dios naquë' Dios, clëg quegac nup natgac tsaz, san quegac nup nabangac, le nabangac lahuë' Lë' yúgu'të bunách, zal-la' glat luyú ni.

³⁹ Ni'r gulubi'ë didza' la'quë' bönni' gdau' usëdi, ta'né':

—Bönni' Usëdi, dxí'adau' gnau'.

⁴⁰ Cutur gulurúguinë' la'nabnë' Lë' didza'.

¿Nuzxa zxi'n naquë' Cristo?

⁴¹ Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Nacxcz na' ta'né': "Cristo naquë' zxi'në' David."?

⁴² Davidcz bë'ë didza' le nayúj lu guich la'y ga nayujgac salmo, rna: Xanru' Dios gudxë' Xana':

"Grö' cuit lë'a yubél

⁴³ Cati' gunra' ga luzechu zxibgac lau' nup ta'dá'baga' Li'."

⁴⁴ Davidcz na' gnë' queë' naquë' Xanë'. ¿Nacxcz nac, rnali' lbi'ili' naquë' zxi'në'?

Jesús ruquíë' bönni' gdau' tu'sëdi

⁴⁵ Tsal ni' tu'zé naggac Jesús yúgu'të bunách nacué' ni', rë' yugu' bönni' uséd queë':

⁴⁶ —Gul-gún chi'i cuinli' quequë' bönni' gdau' tu'sëdi, le ta'dzág ládxi'quë' ta'dë' nácuquë' lari' tunn, len të'nnë' lulídz lequë' zxön bunách gap nac lu yë'y, len ta'dzág ládxi'quë' ca' ta'bö'ë latj blau gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, len gap ta'bö'ë tahuë'.

⁴⁷ Ta'güë' lidxcnu ngul uzëbdau', len quië lulu' tsahui' cuinquë', xtsey tu'lidzë' Dios. Yugu' bönni' ni, szxónitër gunë' Dios ga la'zaca' la'guië'.

21

Gun glu'nu lahuë' Dios ngul yechi'

¹ Ga na' zoë' Jesús nchil gdau', bchis lahuë' len rlë'inë' bönni' dë yöl-la' tsahui' quequë', ta'gu'ë gun lu gui'n qui dumí gun qui gdau'.

² Blë'inë' ca' tu ngul yechi' uzëbdau', rgu'nu chop dumí lasdau', le záca'gac láti'dau'z.

³ Rnë' Jesús:

—Le nactë rëpa' lbi'ili', le zxöntër glu'nu ngul yechi' uzëbdau' ni ca yezica' bunách na' ta'gu'ë dumí.

⁴ Yúgu'të', tsca le nadód bë'i dë quequë', gulagu'ë gun qui gdau', san ngul ni, lu yöl-la' yechi' queënu glu'nu gdutë le dë queënu, le ral-la' gáhuinu.

Rgúxjö'ë Jesús ca lusnitië' gdau'

⁵ Nacuá' ni' nup tui' didza' ca nac qui gdau' na', ca na' nazí' lguitj qui, yugu' guiöj záqui'tsquigac len gundau' nacgac lach, ati' rë' lequë' Jesús, rnë':

⁶ —Yúgu'të lë ni rlé'ili', huadxín dza cati' cutur ugá'n ni guiöj lahui lzë'i, le lusnít gdau' ni bunách.

Le lac bë' cati' zi'a gdxin dza udx

⁷ Ni'r gulanabnë' Jesús, ta'né':

—Bönni' Usëdi, ¿batx gac lë ni? ¿Bizxa gac bë' chzoa gac cni?

⁸ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Gul-gún chi'i cuinli', qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili', le la'la'quë' bönni' zian, la'zí' laquë' ca lea' neda', la'né' nacquë' Cristo, len la'né': "Chza' gal-la' dza udx." Neda' rëpa' lbi'ili': Cutu tséajlenli' lequë'.

⁹ Cati' yónili' rac gdil-l, len ta'dá'baga' yúlahui' bunách, cutu gadxi gdzóbili', le run bayúdx lac zi'al le cni, san cutu zuítëni dza udx.

¹⁰ Ni'r rë' ca' lequë':

—Til-l tu yödz len yetú yödz, ati' bunách tu ga nu rna bë' la'dil-len bunách yetú ga nu rna bë'.

¹¹ Utittsca yödzlyú, ati' zian latj gac gbin len latsj guidzhuë' zxön. La'lá' lahui luzxbá le lun gadxi bunách len le lac bë'.

¹² 'Zí'atël cati' zi'a lac lë ni, la'zón lbi'ili' bunách len la'bía ládxi'gac lbi'ili'. La'ché'ë lbi'ili' gap tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios quië lusyudxë' lbi'ili', len la'gu'ë lbi'ili' lidx guia. La'ché'ë lbi'ili' laquë' bönni' ta'ná bë'ë, len laquë' bönni' blau, le da'li' neda'.

¹³ Gac cni queëli' quië sáqui'li' gunli' lna' lau quia' neda'.

¹⁴ Tsutsu gul-gún ládxi'li', cui cuequi icjli' zi'al nacx gnali' uláz queëli',

¹⁵ le gunna' queëli' didza' ubi'ili', len yöl-la' rejni'i, cui gac luxicjë' lbi'ili', len cui gac bi la'né' qui xtídza'li' bönni' ni' cuta'lé'inë' lbi'ili' dxi'a.

¹⁶ Ni'r ludödë' lbi'ili' xuzczli', len yugu' bönni' böchi'czli', len yugu' di'a dza queëczli', len yugu' böchi' lza'czli', ati' ludödcdë' la'li'.

¹⁷ Luzóa lbi'ili' tsal' yúgu'të bunách le da'li' neda',

¹⁸ san cutu nit nitú guitsa' icjli'.

¹⁹ Chqui' uga'nli' tsutsu, gdél-li'li' yöl-la' na'bán gdu.

²⁰ 'Cati' glé'ili' nagu'uquë' li'aj Jerusalén bönni' rjaquë' gdil-l, gnózili' chbdxin dza nit yödz ni.

²¹ Ni'r nup nacué' luyú Judea ral-la' la'zxúndj ni len tsjac gap nac guí'adau', ati' nup nacué' lu yödz ni ral-la' la'rúj ni, ati' nup nacué' ladj guixi', cutu ral-la' ludxín lu yödz ni.

²² Yugu' dza ni' Dios gunë' zxguia' nup nacué' yödz ni quië utság yúgu'të le nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac quequë'.

²³ Cati' gdxin dza ni', bica' bayechi' ngul nua'cnu-bi' bi'idau' zi'a laljbi', len ngul tu'gádxinu-bi' bi'idau', le la'zaca' la'gui'itsca bunách nacué' ni', ati' Dios guntsquë' zxguia' bunách ni'.

²⁴ Latie' zianë' lu gdil-l na', ati' la'ché'ë yela'quë' nadzunquë' ga la'dxinë' gdu'të yödzlyú, ati' yödz Jerusalén ni, lulíj lulibë' lei bönni' zi'tu' na', cati' gza'ar dza quequë'.

Le lac bë' zi'a huödë' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách

²⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Ni'r la'cuá' le lac bë' lu gbidz, len lu beo', len yugu' lu bölj luzxbá ati' luyú ni luchixi bunách, ati' ládxinë', le yön chi'i gziu' yu qui nis zxön len qui le ryas rdxia nis na'.

²⁶ Ludú ládxi'quë' lu yöl-la' radxi quequë' le la'zá' ládxi'quë' quegac le ral-la' lac yödzlyú, le la'zxíz le nala'gac luzxbá.

²⁷ Ni'r la'le'inë' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, guida' lu böaj luzxbá, dë lu na'a yöl-la' uná bë', len gla' lahui yöl-la' yení' quia'.

²⁸ Cati' su lau lac lë ni, gul-típ ládx'i'li', len gul-chís lauli', le chzoa udxina' neda', huöa'ua' lbi'ili'.

²⁹ Gudxë' ca' lequë' Jesús tu le benë' lsaqui', rnë':

—Gul-yutsca' ca rac qui yag higo, len qui bíti'tëz yag yubl.

³⁰ Cati' rlé'ili' ta'lén zxuza' në'i huë'ndau', nóziczli' chza' gal-la' beo' ba.

³¹ Lëzca' cni, cati' glé'ili' chtac lë ni, gnózili' chza' gal-la' dza duná bë'ë Dios luyú ni.

³² 'Le nactë rëpa' lbi'ili', cutu lat bunách dza ni zoaru' na'a, cati' udxínr yúgu'të lë ni.

³³ La'död qui luzxbá len qui luyú ni, san xtídza'a, cutu töd ca'z, san udxíncz ca rna.

³⁴ 'Gul-gún chi'i cuinli' cui güi'li' latj tsaz icj ládx'i'dau'li' le gun ditj lbi'ili', lë na' nac yöl-la' ragu lë'ë, len yöl-la' rzudxi, len yöl-la' ruúbi ruguí'i, quië cati' gdxin dza ni', cui soali' nit ladxi',

³⁵ len cui gac queëli' ca tu le rzön bunách, ca nac le gac quegac yúgu'të bunách nacuá' gdutë yödzyú.

³⁶ Qui lë ni na', gul-zóa ban ladxi', len gul-lídzteczë' Dios, quië gac ulali' lu lë na' ral-la' lac, len cui utui'li' cati' gdxinli' lahua' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

³⁷ Lahui' dza rzoë' Jesús nchil gdau', rusëdnë' bunách, ati' chdzö'l r-rujë' ni' rijë' lu guí'adau' nazí' lei Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo.

³⁸ Yugu' zil guladxín ga zoë' Jesús nchil gdau' yúgu'të bunách quië luzé naggac xtídzë'ë.

22

Tun xtídza'quë' ludöddë' Jesús

¹ Cati' chzoa gdxin lni cati' tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i, nazí' lei Pascua lni na',

² guludubë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi. Ta'zú ta'bö'ë ludöddë' Jesús, san cutu gulazáqui'në' le tádxinë' bunách.

³ Ni'r yajtság Judas Satanás tu' xöhui'. Judas lë' ca' Iscariote, len nababë' idxínnutë' gbaz nasölë'ë Cristo.

⁴ Gyijë' Judas na', yjé'lenë' didza' yugu' bxuz uná bë' len bönni' dë lu na'quë' qui gdau', nacx gunë' quië udödë' Jesús lu na'quë'.

⁵ Guludzijne' bönni' gdau' na', len gulazí' lu na'quë' lunödzjë' queë' dumí.

⁶ Rdzag ladxë'ë Judas, ati' rzu rbö'ë udödë' Jesús lu na'quë' bagachi'z.

Le ráguru' rusá' ládx'i'ru' ca gutië' Xanru'

⁷ Bdxin dza na' tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i, cati' ral-la' ludöddë'-ba' bö'cu' zxila' tahuë' xtsö' Lni Pascua.

⁸ Bsölë'ë Pedro len Juan, Jesús, rnë':

—Gul-tséaj, gul-tsajpá' queëru' le gáguru' dzö' Lni Pascua.

⁹ Të' Lë':

—¿Gazx rë'nnu' tsajpa'tu' queëru'?

¹⁰ Rë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-yutsca', cati' tsazli' lu yödz ni, ni' grujë' bönni' dutsaguë' lbi'ili', zunu'ë rö'ö nis. Gul-tséajlenë' ga gdxíntëli' yu'u ga tsazië'.

¹¹ Gul-guië' xan yu'u na': "Bönni' Usëdi rë' li': ¿Gazx zoa yu'u lni ga gágulena' yugu' bönni' uséd quia' xtsö' Lni Pascua?"

¹² Ni'r ului'inë' lbi'ili' tu yu'u zxön xtsa' ga ni' chnabá'a. Gul-pá' ni' le gáguru'.

¹³ Ni'r yjaquë' len yajxáca'quë' ca na' chgudxë' lequë' Jesús, ati' gulupé'ë ni' le lahuë' xtsö' Lni Pascua.

14 Catì' bdxin dzö' na', grö'ë Jesús ga lahuë', atì' gulabó'lenë' Lë' tsazxón gbaz queë' na'.

15 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Guctsca ladxa'a gágulena' lbi'ili' tsazxón xtsö' ni zí'atël catì' zi'a saca' qui'a len gatia'.

16 Rëpa' lbi'ili': Cutur gahua' lë ni catì' gdxinr dza gac le rulu'z xtsö' ni ga ni' rna bë'ë Dios.

17 Gdel-lë'ë zxíga'dau' len gudxë' Dios: “Xclenu'.” Ni'r rë' lequë':

—Gul-sí' lë ni len gul-guí'aj lati' hueaj,

18 le rëpa' lbi'ili': Cutur guí'ja' xisi uva catì' gdxinr le rna bë'ë Dios.

19 Ni'r gdel-lë'ë yöt xtil len gudxë' Dios: “Xclenu'.” Gdöd ni' buzzuxxjë' lei len bë'ë qui queëquë', rnë':

—Lë ni nac gdu ca nayá' nabana' le rudöda' uláz queëli'. Gul-gún cni quië usá' ládxi'li' neda'.

20 Catì' budx glahuë', lëzca' cni bë'ë didza' qui zxíga'dau' na', rnë':

—Zxíga'dau' ni rulu' ca nac didza' cub rucá'n tsahui', atì' run tsutsu lei rön quia', rön na' glalj ni'a queëli'.

21 'Na'a, rö'ë rágulenë' neda' tsazxón bönni' na' udödë' neda' lu na'gac bunách.

22 Le nactë huayija' ga ludöddë' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gac quia' ca na' nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac quia', san bica' bayechi' bönni' na' udödë' neda'.

23 Ni'r gulazú lauquë' ta'nabnë' Lë' tu tuë', ta'në':

—¿Núzxaltu' nu gun cni?

Tui' xtídza'quë' núzخالquë' gaquë' blau

24 Ni'r glu'ë didza' la' légaczë' núzخالquë' gdél-li'në' latj blau.

25 Jesús gudxë' lequë':

—Bönni' ta'ná bë'ë tu'gunë' dxin yöl-la' uná bë' quequë', ta'ná bé'inë' bunách, atì' nup ni' dë lu na'gac yöl-la' uná bë', lëquë' bönni' taclen.

26 Lbi'ili' cutu ral-la' gunli' cni, san nu nac blau ladjli' ral-la' gac ca nu nac cuíd'tër, atì' nu rna bë' ral-la' gac ca nu run dxin qui lzë'i.

27 ¿Nuzxal na' nacr blau, nu na' rö' ragu, o nu rupá' la' huagu? ¿Naru' clëg nu na' rö' ragu nacr blau? Neda' zóalena' lbi'ili' ca nu rupá' la' huagu.

28 'Lbi'ili' ni gzóalenli' neda' catì' ni' bi guc quia', yugu' le gulazí' bë' neda'.

29 Qui lë ni na' udöda' lu na'li' tu ga gna bë'li', ca na' benë' Xuza', budödë' lu na'a ga gna bë'a neda'.

30 Cni guna' quië gac cö'li', guí'j gágulenli' neda' ga ni' gna bë'a, atì' cö'li' xlatjczli' ga cuequi xbeyli' idxinnu cö' zxi'n xsoë' Israel.

Rnë' Jesús gnë' Pedro cutu nunbë'ë Lë'

31 Gnë' ca' cni Xanru':

—Simón, Simón. Byutsca'. Chgnab lbi'ili' Satanás tu' xöhui', quië uríx udöd lbi'ili' ca nu ruríx rudöd zxoa' xtil

32 san chbulidza'-në' Dios gnabda' Lë' gáclenë' li', cui udx udú yöl-la' rejlë' quiu' neda'. Na'a, catì' huöacu' quia', btip ládxi'quë' böchi' lza'u.

33 Pedro rë' Lë':

—Xan, chzoa' sá'lëna' Li', clëgz tsija' lidx guia, san lëzca' gátlenä' Li'.

34 Jesús rë' lë':

—Pedro, rëpa' li': Zi'al cödxba' zxi'n druz na'a, chgdá'bagu'u tsonn lzu, gnau' cutu núnbë'u neda'.

Le benë' Jesús catì' chzoa ludöddë' Lë'

35 Gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—Cati' bsöla'a lbi'ili' cunua'li' yöxj yöt, ni bzud dumí, ni chop cö' löl-li', ¿naru' bi byadzj queëli'?

Lequë' ta'në':

—Cutu bi.

³⁶ Ni'r rë' lequë':

—Na'a, nu dë qui yöxj yöt ral-la' gua' lei, ati' lëzca' cni ral-la' gun nu dë qui bzud dumí, ati' nu cudé qui guia tuchi' ral-la' guti' lari' rxoa yeni len si' tu guia tuchi'.

³⁷ Rëpa' lbi'ili': Run bayúdx gac quia' lë na' nayúj lu guich la'y, rna: "Glunë' queë' ca tunë' quegac nup tua' dö", le lutság yúgu'të le nayujgac lu guich ca ral-la' gac quia'.

³⁸ Ni'r lequë' ta'në':

—Xan, ni dë chop guia tuchi'.

Lë' rë' lequë':

—Chnac.

Jesús rulidzë' Dios la' yël Getsemaní

³⁹ Ni'r brujë' Jesús len ca runczë' zijë' lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, ati' zjáclenë' Lë' bönni' uséd queë'.

⁴⁰ Cati' guladxinë' ni', rë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' cui gata' latj si' bë' lbi'ili' tu' xöhui'.

⁴¹ Ni'r gzë'ë ga na' nacu'ë Jesús, gdödë' yelati' tsca ga rdxin guiöj r-ru'nru', ati' ni' buzechu zxibë' rulidzë' Dios.

⁴² Rnë':

—Xuz, chqui' rë'nnu', bcuas ga zoa' lë na' ral-la' saca' qui'a, san clëg ca rë'nda' neda', san ca rë'nnu' Li' gunu'.

⁴³ Ni'r buluí' lahuë' gbaz la'y queë' Dios, zë'ë yehua' yubá, ati' butipë' ladxë'ë Jesús.

⁴⁴ Lu yöl-la' rsëbi ladxí' queë', gdu ladxë'ë bulidzë' Dios Jesús, ati' guc ca rön raba' luyú nis yös queë'.

⁴⁵ Cati' budx bulidzë' Dios, gyasë' len böjë' ga na' nacu'ë bönni' uséd queë', ati' duxaquë'ë lequë' tasië' ni'a qui yöl-la' ruhui'ni quequë'.

⁴⁶ Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Rátsali'? Gul-tsás, gul-lidzë' Dios gnábili'-në' cui gata' latj si' bë' lbi'ili' tu' xöhui'.

Ta'zönë' Jesús

⁴⁷ Tsal ni' ru'ë didza' Jesús, la' guladxintë' ni' bönni' zian, dzaguë' lequë' Judas, bönni' na' nababë' idxinnuë' bönni' uséd queë' Jesús, ati' nanörë' lauquë' bönni' zian na'. Gbiguë'ë ga zoë' Jesús quië utság lahuë' Lë'.

⁴⁸ Ni'r Jesús rë' lë':

—Judas, ¿naru' rudötsu' cni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, rutság lau' neda'?

⁴⁹ Cati' gulalé'inë' ca na' rac queë' Jesús bönni' na' nacuá'lenë' Lë', të' Lë':

—Xan, ¿naru' güi'tu' lequë' guia tuchi'?

⁵⁰ Tuë' bönni' uséd queë' Jesús benë' huë' guid naguë' bönni' huen dxin queë' bxuz blau. Burixë' guid naguë' yubél.

⁵¹ Jesús rnë':

—Chnac na'a. Tsca' gaz.

Gdanë' Jesús guid naguë' bönni' huen dxin na' len bunë' lei.

⁵² Ni'r rë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' dë lu na'quë' qui gdau' len bönni' gul tu'zejni'i, bönni' na' cuta'lé'inë' Lë' dxi'a, rnë':

—¿Narújtsali' nua'li' guia tuchi' len yag quië sönli' neda' ca runli' rzönli'-në' gban?

⁵³ Yugu' dza gzóalencza' lbi'ili' nchil gdau', ati' cutu bi benli' quia', san na'a chbdxin dza queëli', nac dza dë lu në'i nu na' zoa latj chul.

Rnë' Pedro: "Cutu núnbë'a-në' Jesús"

⁵⁴ Ni'r gulazönë' Jesús len gulachë'ë Lë' ga na' tu'schinë' Lë' lidxë' bxuz blau. Pedro nahuë' Jesús zi'tu' zi'tu'z.

⁵⁵ Catì' chgulabequië' gui' lö'a lidxë' bxuz blau ni'a në'ë bxuz blau na', gulabö'ë gdu zbi'il ra' gui' na', ati' Pedro gró'lenë' lequë' tsazxón.

⁵⁶ Catì' blé'ibi'-në' Pedro tubi' bi'i ngul huen dxin, ni' rö'zë' ra' gui', buyubi' lë', rnabi':
—Bönni' ni dë'ë ca' Jesús.

⁵⁷ Gdá'baguë'ë Pedro, rnë':

—Ngul, cutu ca' núnbë'a-në' bönni' na'.

⁵⁸ Yelati' gdzey blé'inë' Pedro yetúë' bönni', ati' rnë':

—Li' da'u ca' lequë'.

Pedro gnë':

—Bönni', clëg neda'.

⁵⁹ Yelati'z gdzey, gnë' yetúë' bönni':

—Le nactë bönni' ni dë'ë Jesús, le naquë' bönni' Galilea.

⁶⁰ Ni'r Pedro gnë':

—Bönni', cutu nözda' bizxa na' ru'u didza' qui.

Tsal ni' ru'ë didza' ni, la' grödxteba' zxi'n druz.

⁶¹ Ni'r bueycjë' Xanru' ruyúë' Pedro, ati' yajneynë' Pedro xtidzë'ë Xanru', ca na' gudxë' lë': "Zi'al cödxba' zxi'n druz na'a, li' chgdá'bagu'u tsonn lzu, gnau' cutu núnbë'u neda'."

⁶² Burujë' ni'l Pedro ati' röncz grödxë'.

Tu'titjë' Jesús

⁶³ Gulutitjë' Jesús bönni' na' zönquë' Lë', ati' gulaguinë' Lë'.

⁶⁴ Ni'r guluseyjë' lahuë' Jesús, ati' gulagapë'ë lahuë' len gulanabnë' Lë', ta'në':

—Gnéya'atsca'. ¿Nuzxa na' gdapa' Li'?

⁶⁵ Zianr ca' gulanë' queë' le glu'ë dö' queë'.

Rdxinë' Jesús lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey

⁶⁶ Catì' chza' renì' dza na', guludubë' bönni' gul tu'zëjni'në' bunách judío len yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, ati' gulachë'ë Jesús lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey, ati' ni' gulanabnë' Lë',

⁶⁷ ta'në':

—Gdixjöi' netu'. ¿Naru' nactsu' Li' Cristo?

Jesús rë' lequë':

—Chqui' gyëpa' lbi'ili' naca' Cristo, cutu tséjlë'li' neda',

⁶⁸ len chqui' unabda' lbi'ili' tu didza', cutu ubi'ili' didza', len cutu usanli' neda'.

⁶⁹ Na'a su lau, neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, cö'a cuít lë'ë yubél Dios, náptërë' yöl-la' uná bë'.

⁷⁰ Gulanabnë' Lë' yúgu'të', ta'në':

—¿Naru' nactsu' Li' Zxi'në' Dios?

Lë' gudxë' lequë':

—Le nacz rnali'.

⁷¹ Ni'r ta'në':

—¿Nuzxar naquíniru' nu gun lna' lau queë'? La' rë'uz chbyóniru' didza' ru'ë.

23

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato

¹ Ni'r gulayasë' yúgu'të bönni' zian ni', ati' gulachë'ë Jesús lahuë' Pilato.

² Ni' gulazú lauquë' tu'quíë' Lë', ta'në':

—Bönni' ni, budzólitu' ca runë', runë' ga ta'dá'baga' yúlahui' bunách uládz queëtu', len ruzaguë'ë xnözgac nup ta'guíxj laz ruquízxjé' César, len rnë' lëczë' naquë' Cristo, bönni' ral-la' gna bë'ë.

³ Ni'r Pilato gnabnë' Jesús, rnë':

—¿Naru' nacu' Li' nu gna be'i bunách judío?

Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Le nacz rnau'.

⁴ Ni'r Pilato gudxë' yugu' bxuz uná bë' len bunách nacuá' ni', rnë':

—Cutu bi rudzöldä' le nac zxguia' nunë' bönni' ni.

⁵ Ni'r glunrë' tsutsu xtídza'quë', ta'në':

—Runë' ga tun rusbó bunách len rusëdnë' cni bunách gdu luyú Judea. Gzu lahuë' benë' cni luyú Galilea ga rdxintë runë' ca' ni.

Rdxinë' Jesús lahuë' Herodes

⁶ Cati' byönnë' didza' ni Pilato, tu'ë didza' qui luyú Galilea, ni'r gnabnë' lequë' chqui' naquë' Jesús bönni' Galilea.

⁷ Cati' gnöznë' nababë' Jesús ga ni' rna bë'ë Herodes, bsölë'ë Lë' lahuë' Herodes na', le zoë' ca' Jerusalén Herodes yugu' dza na'.

⁸ Cati' blé'inë' Jesús Herodes na', budzijne', le chguc xtsey rë'nnë' glé'inë' Lë' le chbyönnë' le zian ca nac queë' Jesús len runë' löz glé'inë' tu yöl-la' huac gunë'.

⁹ Ni'r zian le gnabnë' Jesús Herodes, san Jesús, cutu bi didza' bubi'ë.

¹⁰ Nacu'ë ca' ni' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, ati' guluquitsquë' Jesús.

¹¹ Ni'r guluca'në' Jesús ca'z Herodes len bönni' queë' rjaquë' gdil-l, len quië lutitjë' Lë', gulugacuë' Lë' lari' zaca' ca racuë' bönni' rna bë'ë, ati' leyúbl guluschinë' Lë' lahuë' Pilato.

¹² Dza na' guludzaguë' dxi'a Pilato len Herodes, le zi'al gualéy lza'quë' tuë' yetúë'.

Ta'chuguë' queë' Jesús gatië'

¹³ Ni'r butubë' Pilato yugu' bxuz uná bë' len bönni' dë lu na'quë' len bunách lu yödz,

¹⁴ ati' rë' lequë':

—Djua'li'-në' lahua' neda' bönni' ni, rnali' queë' runë' ga tun rusbó bunách, san cati' gnabi yudxda'-në', ati' zóatëli' ca' ni, cutu bi budzöldä' le nac zxguia' nabaguë'ë, yugu' lë na' ruquili'-në'.

¹⁵ Cati' bsöla'a lbi'ili' lahuë' Herodes, cutu bi budzölnë' le benë' bönni' ni le nac zxguia' nabaguë'ë quië nu gchugu queë' gatië'.

¹⁶ Na'a usaca' zi'a-në' len töd na' usana'-në'.

¹⁷ Run bayúdx bi gunë' Pilato, usanë' lu na'gac bunách tuë' bönni' nadzunë' cati' rac lni na', ca na' runczë'.

¹⁸ Ni'r glu'ë zidzj didza' yúgu'të bönni' nacu'ë ni', ta'në':

—Bdöddë' bönni' ni len bsanë' queëtu' Barrabás.

¹⁹ Nadzunë' lidx guia Barrabás na' le gdil-lenë' yúlahui' lu yödz na' len le budödcde' bunách.

²⁰ Bulidzë' lequë' leyúbl Pilato, le rë'nnë' usanë' Jesús,

²¹ ati' leyúbl glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Bdë'ë lë'i yag cruz, bdë'ë lë'i yag cruz.

²² Ni'r Pilato gudxë' lequë' le bunn lzu, rnë':

—¿Bizxa caz le cunác benë' bönni' ni? Cutu bi budzöldä' nunë' le run ga nabaguë'ë zxguia' gatië'. Usaca' zi'a-në', ati' ni'r usana'-në'.

²³ Zidzjr glu'ë didza', ta'nabë' tē'ë Jesús lë'i yag cruz. Le gulabödxye'ë szxöni yugu' bönni' na' len yugu' bxuz uná bë', guladél-li'në' gac ca na' tē'nnë'.

²⁴ Ni'r bchuguë' queë' Jesús Pilato, quië gac queë' ca na' ta'nabë'.

²⁵ Busanë' quequë' bönni' na' nadzunë' lidx guia le gdil-lenë' yúlahui' len budödcde' bunách, bönni' na' chgulanabë', ati' budöde' Jesús quië gac queë' ca na' të'nnë'.

Dëë Jesús lë'i yag cruz

²⁶ Cati' ni' ta'chéë Jesús tsajda'quë' Lë' lë'i yag cruz, gulazönë' Simón, bönni' yödz Cirene, zuzëë ladj guixi', ati' gulaxóë' yen zxicjë' yag cruz na' quië gu'ë lei, tsijë' cüdzu'lë' Jesús.

²⁷ Zajnaugac Jesús bunách zian lenca' yugu' ngul, ta'bödxnu len ta'bódx yéchi'nu queë'.

²⁸ Ni'r bueycjë' Jesús ruyüë' lecnu, ati' rë' lecnu:

—Lbi'ili' ngul Jerusalén. Cutu cödxli' quia' neda', san gul-códx queëczli' len quechi' zxi'nli'

²⁹ le huadxín dza la'ná: “Bica' bagac yugu' ngul huödx len ngul cutu glua'nu-bi' bi'idau', len cutu gulugádxinu-bi' bi'idau'.”

³⁰ Ni'r la'zú laugac la'ná bunách, lë' yugu' gui'a sib: “Gul-dubaga' netu'”, len lë' ca' yugu' gu'adau': “Gul-cachi' netu'.”

³¹ Chqui' cni tunë' quia' neda', naca' ca tu yag ya'a, ¿naru' cu lúntërë' ca' queëli', nacli' ca yag bidx?

³² Gulachëë ca' chopë' bönni' tua'dö', quië ludödcde' lequë' tsazxón len Jesús.

³³ Cati' guladxinë' latj nazí' lei Calavera, le rna lu didza' xidza': “Latj Qui Böga' Icjru'”, ni' guludëë Jesús lë'i yag cruz. Guludëë ca' lé'igac yag cruz chopë' bönni' tua'dö' na'. Tuë' guludëë cuit lëë yubél Jesús, len yetüë' guludëë cuit lëë yögl.

³⁴ Ni'r Jesús rnë':

—Xuz, bnit lau lequë', le cutu nözcnë' bi tunë'.

Gululéë qui queëquë' le nacué' Jesús bönni' rjaquë' gdil-l nacué' ni', len guluquitjë' le gac bë' lahui.

³⁵ Gulutitjë' Jesús bunách nacué' ni' tu'yú len bönni' dë lu na'quë', ta'në':

—Yugu' nu yubl buslé' bönni' ni. Na'a ral-la' uslá cuinë' chqui' naquë' Cristo, bönni' gröczë' Dios.

³⁶ Gulutitjë' ca' Jesús bönni' na' rjaquë' gdil-l. Gulabiguëë ga na' zoë' len gulugui'jë' Lë' nup zi,

³⁷ ta'në':

—Chqui' nacué' Li' bönni' gna bé'inë' bunách judío, buslá cuinu'.

³⁸ Da' ca' lë'i yag cruz icjlë' Jesús tu le nayúj lu guich lu didza' griego len lu didza' latín len lu didza' hebreo, le rna cni: “Bönni' Rna Bé'inë' Bunách Judío.”

³⁹ Tuë' bönni' huia'dö' na' dëë lë'i yag cruz bulídz zië Jesús, rnë':

—Chqui' nacué' Li' Cristo, buslá cuinu' lenca' netu'.

⁴⁰ Bubië didza' yetüë' bönni' huia'dö' na', gdil-lë' lzëë na', rnë':

—¿Naru' cu rádxinu'-në' Dios? Lëzca' li' narugu quiu' gatiu'.

⁴¹ Le nactë rë'u, le ral-la'z gac queëru' rzaca' rgui'ru', ca na' rajlóz dö' bia'ru', san Bönni' ni, cutu bi dö' nuë'.

⁴² Ni'r bönni' ni rë' Jesús:

—Yajnéy neda' cati' gdxinu' ga ni' gna bë'u.

⁴³ Jesús rë' lë':

—Le nactë rëpa' li', na'a dza ni sóalenu' neda' latj lach quia'.

Ratië Jesús

⁴⁴ Cati' bdxin gdu huagbíd, bchul gduetë yödzlyú ga bdxinr gdu rdöd xhuö.

⁴⁵ Bchul gbidz, ati' lari' nal-la' lu gdau' bröza' chop di'il.

⁴⁶ Ni'r bëë zidz didza' Jesús, rnë':

—Xuz, rgu'a lu na'u bö' naccza'.

Cati' budx gnë' cni, brujtë bö' nacczë', gutië'.

⁴⁷ Cati' blé'inë' ca na' guc bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, glu'ë Dios yöl-la' ba, rnë':

—Le nactë bönni' ni guquë' bönni' tsahui'.

⁴⁸ Cati' gulalé'inë' lë na' guc yúgu'të bönni' nacu'ë ni' tu'yúë', yhuöjquë' yödz, ta'gapa' lchu'quë' le tu'bannë'.

⁴⁹ Zi'tu'z gulugá'n yúgu'të nup ni' núnbë'gac Jesús len ngul na' yjáclennu Lë' cati' ni' gzoë' luyú Galilea, tu'yúë' lë ni rac.

Rgachë'ë Jesús yeru ba

⁵⁰ Zoë' ca' ni' bönni' yödz Arimatea qui luyú Judea, lë' José. Bönni' ni naquë' dxi'a len tsahui', len nabáblenë' bönni' gdau' ta'bequi xbey.

⁵¹ Cutu benë' tuz nup na' gulachugu queë' Jesús, le rbözë' ca' José ni le rna bë'ë Dios.

⁵² Ni'r gyijë' lahuë' Pilato José na' len gnabë' latj u'ë Jesús.

⁵³ Cati' chnuzötjë' Lë', buchólinë' Lë' lari', ati' glu'ë Jesús yeru ba, le nadj lë'i gui'a guiöj, ati' lu ba na', nutu nu nagü'cnë'.

⁵⁴ Dza na' nac dza tu'pé'ë qui dza la'y quequë' bönni' judío, le zi'a gdxin dza na'.

⁵⁵ Yjacnu ca' ni' ngul na' gulazá'lennu Jesús, cati' ni' gzoë' luyú Galilea, ati' gulalé'inu yeru ba na', len ca na' guc, gulagu'ë Lë' ni'.

⁵⁶ Cati' yhuöjcnu yu'u, gulupa'nu nör rla' zxix len yugu' le za rla' zxix. Ni'r guluzí' ládxi'cnu dza la'y na' quequë' bönni' judío ca na' rna bë' zxba queë' Dios.

24

Rubanë' Jesús lu yöl-la' gut

¹ Cati' bdxin dza rguel-la' semán na', cati' ni' nac zildau', guladxinnu ngul na' ra' yeru ba queë' Jesús. Nua'cnu yugu' le rla' zxix, lë na' chnupa'cnu, ati' dzagcnu lecnu yela'cnu ngul.

² Cati' guladxinnu ni', duxáca'cnu chnadúa guiöj na' da' ga nu ryaz yeru ba queë'.

³ Cati' gulayaznu yeru ba na', cutu guludzólinu ni' Xanru' Jesús.

⁴ Cati' ni' ta'bö'nu baguí' ni'a qui lë ni, la' guladxintë' ni' len gulazuinë' ga na' nacua'nu chopë' bönni' nácuquë' lari' ryëp yös yení'.

⁵ Ni'r gládxinu len guluzótj icjcnu, tu'yunu lyu, ati' tē' lecnu gbaz la'y na', ta'né':

—¿Bizx quië ruguiljli' xlatj nu nat nu zoa nabán?

⁶ Cutu zoë' ni, le chbubanë'. Gul-tsajnéy lë na' chgudxczë' lbi'ili' cati' ni' zoë' luyú Galilea.

⁷ Gnë': "Run bayúdx nu udód neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'quë' bönni' dul-la', ati' ludé'ë neda' lë'i yag cruz, ati' ubana' cati' gac tsonn dza."

⁸ Ni'r yajneycnu didza' na' bë'ë Jesús,

⁹ ati' guluza'nu ra' yeru ba na', yajtíxjöi'cnu idxineajtë' bönni' gbaz queë' Cristo len yezíca'rë' ca', ca nac lë na' guc.

¹⁰ Ngul na' yajtíxjöi'cnu bönni' gbaz na' yugu' lë ni, naccnu María Magdalena, len Juana, len María, xnë'ë Jacobo, len yela'cnu ngul na' dzagcnu lecnu.

¹¹ Gláquinë' bönni' gbaz na' didza' chixi tui'nu len cutu gulayejlë' lecnu.

¹² Ni'r gyasë' Pedro len jarélu'ë zijë' ra' yeru ba na'. Cati' buyúë' lu ba na', blé'inë' yugu' lari'z nacua' ni', ati' ni'r böjë' lidxë', rubannë' ca nac lë na' guc.

Le guc la' nöz rdxintë Emaús

¹³ La' dza na'z zjaquë' chopë', yu'uquë' nöz rdxintë Emaús, le nac ca chop hora rza' Jerusalén.

14 Yú'ugaczë' ca' nöz, tu'ë didza' ca nac yúgu'të lë na' guc.

15 Tsal ni' yu'uquë' nöz, tu'ë didza' ni la' légaczë', gbiguë'ë gal-la' lëczë' Jesús len tsazxón gdálenë' lequë'.

16 Cutu guluúnbë'ë Lë' le nac ca tu le nabaga' yöj lauquë'.

17 Ni'r Jesús gnabnë' lequë', rnë':

—¿Bizxa didza' na' rui'li' la' lbi'izli' yu'uli' nöz? ¿Bizx quië na' ruhuí'nili'?

18 Bubi'ë didza' bönni' na' lë' Cleofas, rë' Lë':

—¿Nactus' bönni' zi'tu' lu yödz Jerusalén, len tuzu' li' cutu nöznu' lë na' guc nij nas ni'?

19 Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Bizxa na' guc?

Të' Lë':

—Lë na' guc queë' Jesús, bönni' Nazaret. Guquë' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, ati' len yöl-la' huac zxön benë' dxin len bë'ë didza' lahuë' Dios len laugac yúgu'të bunách.

20 Guludödë' Lë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' ta'ná bé'inë' netu', glunë' ga nu bchugu queë' gatië', ati' guludë'ë Lë' lë'i yag cruz.

21 Netu' bentu' löz guquë' Lë' bönni' na' ral-la' huöa'uë' bunách Israel, san na'a chguc tsonn dza cati' glac lë ni.

22 Yetú ca', glunnu ga grö'tu' baguí'i la'cnu ngul nútsa'cnu ladjtu'. Yjacnu ra' yeru ba queë' cati' zi'a glen gbidz na'a dza,

23 len cati' cutu guludzólinu Lë', duhuöjcnu, len glënu netu' gulalé'inu ca' yugu' gbaz la'y queë' Dios, nup ni' glë lecnu zoë' nabanë' Jesús.

24 Ni'r yjaquë' ra' yeru ba na' la'quë' bönni' lza'tu' len yajxáca'quë' lei ca na' gulananu ngul na', san cutu gulalé'inë' Jesús.

25 Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Lbi'ili', bönni' curejni'i. Nazíd icj ládxi'dau'li' cui tséjlë'li' yúgu'të le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

26 ¿Naru' cu ben bayúdx saca' qui'ë Cristo yugu' lë ni len tsazië' ga ni' gáctërë' blau?

27 Ni'r gzu lahuë' Jesús rguíxjö'në' lequë' yúgu'të le rui' didza' ca nac queë' nayujgac lu guich la'y, ca na' gzu lau bë'ë didza' Moisés ga bdxintë yugu' le gulanë' yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

28 Catì' guladxinë' yödzdau' ga na' zjaquë', benë' Jesús ca bönni' zéajtërë' zi'tu'.

29 Glunë' bayúdx ugá'nlenë' lequë', ta'në':

—Bga'nlen netu', le chrdzö' na'a, len chzoa gal.

Ni'r gyazië' yu'u Jesús, bugá'nlenë' lequë'.

30 Catì' ni' rö'ë rágulenë' lequë' Jesús, gdél-lë'ë yöt xtil len gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzxuzxjë' lei, len bë'ë quequë'.

31 La' ni'z bdua lë na' gbaga' yöj lauquë', ati' guluúnbë'ë Jesús, ati' Lë' bunít cuinë' lauquë'.

32 Ni'r glë lza'quë' tuë' yetúë':

—¿Naru' cu böála'tsca ládxi'dau'ru' tsal ni' ruí'lenë' rë'u didza' la' nöz, len cati' ni' ruzálj la'në' le nayúj lu guich la'y?

33 La' ni'z gulayasë' yhuöjquë' Jerusalén, ati' yajxáca'quë' nudubquë' idxineajtë' bönni' gbaz queë' Jesús len nup nacua'len lequë'.

34 Ni'r glë chopë' na' bönni' na' nacu'ë ni':

—Chbubanczë' Xanru', ati' buluí' lahuë', blé'inë' Lë' Simón.

35 Ni'r gulaguíxjö'ë ca na' guc quequë' la' nöz chopë' na', len ca na' guluúnbë'ë Jesús cati' ni' buzxuzxjë' yöt xtil na'.

Tu'lé'inë' Jesús bönni' uséd queë'

³⁶ Tsal ni' tu'ë didza' ca nacgac lë ni, la' yajsoatë' Jesús gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, ati' rë' lequë':

—Gul-zóa dxi ládxi'li'.

³⁷ Ni'r gladxi guladzöbnë' le táquinë' bxin ta'lé'inë'.

³⁸ Jesús rë' lequë':

—¿Bizx quië rö'li' baguí'i? ¿Bizx quië rza' ládxi'li' yugu' lë ni?

³⁹ Gul-yutsca' na'a len ni'a. Néda'cza' ni. Gul-cán neda' len gul-yú neda', le cutu da' bëla' bxin, len cutu yu'u dxit ca ni rlé'ili' nac quia' neda'.

⁴⁰ Ni' rui'zë' ca' didza' ni, bului'inë' lequë' në'ë len ni'ë.

⁴¹ Ni'a qui yöl-la' rudziji quequë' cutu gulayejlë'ë, len tsal ban raz gulacu'ë. Qui lë ni na' Jesús gudxë' lequë':

—¿I dë queëli' ni le gahua'?

⁴² Ni'r gulunödzjë' queë' láti'dau'ba' böi chnégui'ba', len tu quíxzi'ba' böz.

⁴³ Gzxi'ë lei Jesús len gdahuë' lauquë'.

⁴⁴ Ni'r rë' lequë':

—Lë na' glac quia' glac ca na' gudxcza' lbi'ili' cati' ni' zóalena' lbi'ili', gnia': "Run bayúdx utság yúgu'të le nayúj lu guich lu zxba queë' Moisés len le gulané' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, len le nayúj lu guich nazí' lei Salmos, ca ral-la' gac quia' neda'."

⁴⁵ Ni'r buzéjni'në' lequë' lë na' nayujgac lu guich la'y,

⁴⁶ rë' lequë':

—Cni nayúj lu guich ca run bayúdx gac queë' Cristo, saca' qui'ë len ubanë' lu yöl-la' gut cati' gac tsonn dza,

⁴⁷ ati' gdutë yödzlyú ral-la' gac lban ca nac quia' neda' quië lubí'i ládxi'gac bunách quië unít lahuë' Dios dul-la' nabága'quë'. Lu yödz Jerusalén su lau gac lban na'

⁴⁸ ati' lbi'iczli' na' blé'ili' yugu' lë ni ral-la' gunli' lna' lau qui.

⁴⁹ Gul-yutsca', gsöla'a queëli' le gzxi' lu në'ë Xuza' gunnë' queëli', san gul-gá'nz Jerusalén cati' gdxinr queëli' yöl-la' huac na' za' yehua' yubá.

Ruhuëpë' Jesús yehua' yubá

⁵⁰ Ni'r bchë'ë bönni' da'quë' Lë' Jesús, zjaquë' yödz Betania, ati' ni' bchis në'ë len bulídz tsahuë'ë lequë'.

⁵¹ Tsal ni' rulídz tsáhuizë' ca' lequë', gza'të' ga na' nacu'ë, buëpë' yehua' yubá.

⁵² Gdöd gulayíj ládxi'quë' Lë', lu yöl-la' rudziji quequë' yhuöjquë' Jerusalén.

⁵³ Gulacuá'teczë' nchil gdau', ta'gu'ë Dios yöl-la' ba len tunë' Lë' zxön. Ca' nac.

DIDZA' DXI'A BUZUJË' LU GUICH SAN JUAN

Böac bunách Nu nazí' lei Didza'

¹ Catí' gzu lau, zí'atël catí' zì'a gata' yödzyú, nì' zoaczë' Bönni' lë' Didza', atí' zóalenë' Dios Bönni' na' naquë' Didza', len naccz Dios Didza' na'.

² Zóalenë' Dios Bönni' na' naquë' Didza' catí' nì' gzu lau zì'a rata' yödzyú.

³ Lu në'ë Bönni' nì, Dios benë' yúgu'të le dë, len cutu bi dë le nunë' Dios le cutu benë' lu në'ë Bönni' na'.

⁴ Dëcz queë' yöl-la' na'bán, atí' yöl-la' na'bán na' nac ca tu yení' ruzení' lu icj ládxi'dau'gac bunách.

⁵ Ruzení' ga nac chul xöhui' yení' na', san cutu ca' saqui' usúl yení' na' le chul xöhui'.

⁶ Dios bsölë'ë nì bönni' lë' Juan.

⁷ Bidë' bönni' nì quië gaquë' nu gun lna' lau. Bidë' quië gunë' lna' lau queë' Bönni' na' naquë' yení', quië tséjlë'gac Dios yúgu'të bunách nì'a qui lë na' runë' lna' lau.

⁸ Cutu naquë' yení' na' Juan, san bidë' quië gunë' lna' lau queë' Bönni' na' naquë' yení'.

⁹ Nì' ryazië' yödzyú nì Bönni' na' naquë' yení' le nac gdu, atí' ruzeni'ë lu icj ládxi'dau'gac yúgu'të bunách.

¹⁰ Bdxinë' yödzyú nì Bönni' na' naquë' yení', atí' lu në'ë Lë' Dios benë' yödzyú nì, san cutu guluúnbë'ë Lë' bunách yödzyú.

¹¹ Bdxinë' ga naqui queë', san cutu ca' gulazí' lu na'quë' Lë' bönni' nabáblenë'.

¹² Yúgu'të bönni' gulazí' lu na'quë' Lë', bönni' nì' gulayejlë'ë Jesús, Lë' benë' ga dë lu na'quë' lacquë' zxi'në' Dios.

¹³ Nacquë' zxi'në' Dios bönni' nì, clëg le naquë' zxi'ngac bunách, len clëg le naljqüë' nì'a qui le ta'zé ládxi'gac bunách, o nì'a qui tu le rë'nnë' tu bönni', san naquë' cni le rë'ncznë' Dios.

¹⁴ Böaquë' bunách Bönni' na' naquë' Didza', len tu chi'z gzóalenë' rë'u, gdu dzaggac Lë' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios len le nac gdu'të li. Blé'itu' yöl-la' yení' queë', atí' yöl-la' yení' queë' na' nac le rui' queëbi' bi'ì la'z dui qui, Nu na' nac Xuzbi'.

¹⁵ Benë' lna' lau queë' Bönni' na' Juan, len bë'ë zidzj didza', rnë':

—Naquë' Bönni' nì Nu na' gdíxjö'a qui, gnia': "Bönni' zì'a zá'tëlë' ca neda' náctërë' blau ca neda', le zoaczë' Lë' zì'al ca neda'."

¹⁶ Le nac gdu queë' buzi'ru' xbey yúgu'tëru', lë na' buzá' ladxë'ë queëru', len zianr ca' le ruzá' ladxë'ë queëru'.

¹⁷ Bdxin queëru' zxba queë' Dios lu në'ë Moisés, san le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios len le nac gdu'të li guladxín queëru' lu në'ë Jesucristo.

¹⁸ Gatga nu ble'i Dios, san Lë', la'z dui Zxi'në' Dios, Nu na' nadxí'itsquinë' Dios Xuz, Lë' na' benë' ga núnbë'ru'-në' Dios.

Le benë' lna' lau queë' Jesús Juan, bönni' buquile' bunách nìs

¹⁹ Lë nì nac le benë' lna' lau Juan, catí' nì' bönni' judío uná bë' nacu'ë Jerusalén gulasölë'ë ga zoë' Juan yugu' bxuz len yugu' bönni' zxi'n xsoë' Leví, nup nacgac nì'a na'quë' bxuz, quië la'nabnë' Juan na', la'né':

—¿Nuzxa bönni' li'?

²⁰ Yalj lulu bë'ë didza' Juan len cutu gdá'baguë'ë, san gdíxjö'ë catëz nac, rnë':

—Cutu naca' Cristo, Bönni' na' gzxi' lu në'ë Dios gsölë'ë queëru'.

²¹ Nì'r gulanabnë' lë' leyúbl, të' lë':

—¿Nuzxa caz li'? ¿Naru' nacu' li' Elías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios?

Gnë' Juan:

—Cutu naca'.

Ni'r të' lë':

—¿Naru' nacu' li' bönni' na' ral-la' guidë' gu'ë didza' uláz queë' Dios?

Bubi'ë didza' Juan, rnë':

—Clëg neda'.

²² Ni'r të' lë':

—¿Nuzxa caz nacu'? Gdixjöi' netu' quië gac quíxjöi'tu' nup gulasöla' netu'. ¿Bizxa rnau' li' nuzxa nacu'?

²³ Bubi'ë didza' Juan, rë' lequë':

—Neda' naca' bönni' na', nayúj lu guich la'y ca nac queë', rna: "Ryön chi'i nu rulídz lu latj ca'z, rna: Gul-bíj li nöz gdxín queëli' Xanru'." Cni gnë' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁴ Nacquë' bönni' gdau' fariseo bönni' na' nasöla'quë' bönni' judío uná bë'.

²⁵ Gulanabnë' Juan, të' lë':

—¿Bizx quië ruquilu' bunách nis chqui' cutu nacu' li' Cristo, len cutu nacu' Elías, len cutu nacu' bönni' na' ral-la' guidë' gu'ë didza' uláz queë' Dios?

²⁶ Bubi'ë didza' Juan na', rë' lequë':

—Neda' ruquila' bunách nis lu nis, san gatsj lahui'l ga zoali' zoë' bönni' cutu núnbë'li'-në'.

²⁷ Bönni' ni naquë' Bönni' na' zi'a zá'tëlë' ca neda', len náctërë' blau ca neda', ati' cutu naca' lsaca' neda' uleycja' lölä' nudë'ë.

²⁸ Yúgu'të lë ni guc lu xyu yödZ Betábara, ga nac yetslá'a yegu Jordán, zaca' ga rlen gbidz, ga ni' buquilé' bunách nis Juan.

Jesús naquë' ca bö'cu' zxíla'dau' tu'döddë'-ba' lahuë' Dios ni'a qui dul-la'

²⁹ Dza buróp ni' Juan blé'inë' Jesús, zë'ë ga zoë', ati' rnë':

—Gul-yutsca'. Bönni' ni naquë' bö'cu' zxíla'dau' queë' Dios, rugúë' dul-la' quegac bunách yödZlyú.

³⁰ Lë' naquë' bönni' na' gnia' queë': "Zi'a zá'tëlë' ca neda' tu bönni', náctërë' blau ca neda', le zoaczë' zi'al ca neda'."

³¹ Cutu núnbë'a-në' neda' zi'al, san bida', ruquila' bunách nis quië lunbë' Lë' bunách Israel.

³² Benë' lna' lau queë' Lë' Juan, rnë':

—Blé'ida'-në' Dios Bö' La'y, bötjë' brujë' yehua' yubá, gnë'ë ca rna'ba' budöda'u, ati' bdxinë' ga zoë' Jesús len bugá'nlenë' Lë'.

³³ Cutu núnbe'ida' Lë' neda' zi'al. Gudx neda' Nu na' bsöla' neda' uquila' bunách nis, gnë': "Cati' glé'inu'-në' huötjë' Dios Bö' La'y, tsajsóalenë' Bönni' len ugá'nlenë' Lë', Bönni' ni gunë' le ruluí'z yöl-la' rdil nis ni, uchizië' bunách Dios Bö' La'y."

³⁴ Na'a, chblé'ida' lë na' len runa' lna' lau queë' Bönni' ni, naquë' Zxi'në' Dios.

Yugu' bönni' uséd zi'al queë' Jesús

³⁵ Yetú dza ca', leyúbl zoë' ni' Juan ati' nacuá'lenë' lë' chopë' bönni' da'quë' lë'.

³⁶ Cati' Juan na' blé'inë' Jesús, rdödë' ni', ni'r gudxë' bönni' na' da'quë' lë', rnë':

—Gul-yutsca'. Ni' zoë' bönni' na' naquë' bö'cu' zxíla'dau' queë' Dios.

³⁷ Gulayönnë' didza' ni bë'ë Juan chopë' bönni' na' da'quë' lë', ati' yajnauquë' Jesús.

³⁸ Ni'r bueycjë' Jesús len blé'inë' chopë' ni nauquë' Lë', ati' rë' lequë':

—¿Bizxa rguilji'?

Të' Lë':

—Bönni' Usëdi, ¿gazx zu'?

³⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gul-dá, uyuli'.

Ni'r yjáclenë' Lë' len gulalé'inë' ga na' zoë', ati' gulugá'nlenë' Lë' dza na', le chza' ral.

⁴⁰ Andrés, böchë'ë Simón Pedro, naquë' tuë' bönni' chopë' ni' gulayönnë' didza' bë'ë Juan len yajnaquë' Jesús.

⁴¹ Andrés na', zi'al yajtiljë' bönni' böchë'ë, lë' Simón, ati' rë' lë':

—Chbdzólitu'-në' Mesías.

Mesías nac tu didza' hebreo le rna lu didza' griego: “Cristo”, ati' lu didza' xidza': “Bönni' naböczë' Dios”.

⁴² Ni'r Andrés na' la' bchë'të' Simón ga na' zoë' Jesús. Cati' blé'inë' lë' Jesús, rë' lë':

—Li' nacu' Simón, zxi'në' Jonás. Na'a, si' lau' Cefas.

Cefas nac ca' tu didza' hebreo le rna: “Pedro” lu didza' griego, ati' lu didza' xidza': “Guiöj”.

Jesús rulidzë' Felipe len Natanael

⁴³ Cati' za' rení' yetú dza, gu'nnë' Jesús tsijë' luyú Galilea, ati' yajxaquë'ë Felipe, len rë' lë':

—Gda' neda'.

⁴⁴ Naquë' Felipe bönni' yödZ Betsaida, le nac ladzquë' Andrés len Pedro.

⁴⁵ Felipe bdzölnë' Natanael, len rë' lë':

—Chbdzólitu'-në' bönni' na' buzujë' queë' lu guich Moisés lu zxba queë' Dios, ati' guluzujë' ca' queë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Bönni' ni Jesús, zxi'në' José, bönni' yödZ Nazaret.

⁴⁶ Natanael rë' lë':

—¿Naru' huala'tsa Nazaret tu le nac dxi'a?

Felipe rë' lë':

—Gda uyú'.

⁴⁷ Cati' blé'inë' Jesús zë'ë ga zoë' Natanael na', rnë':

—Gul-yú ni bönni' naquë' gdu bönni' Israel len cutu rnazë' ca' bönni' ni.

⁴⁸ Ni'r Natanael gnabnë' Jesús, rë' Lë':

—¿Naru' núnbë'tsu' neda'?

Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Cati' zi'a ulídzterë' li' Felipe, cati' ni' zu' zxan yag higo, blé'ida' li'.

⁴⁹ Ni'r bubi'ë didza' Natanael, rë' Lë':

—Bönni' Usëdi, Li' nacu' Zxi'në' Dios. Li' nacu' Nu gna be'i bunách Israel.

⁵⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—¿Réjlë'tsu', le gudxa' li': “Blé'ida' li' zxan yag higo”? Yugu' le zxöntër ca lë ni hualé'inu'.

⁵¹ Lëzca' cni rë' lequë' Jesús, rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', glé'ili' nayálj luzxbá, len yugu' gbaz la'y queë' Dios ta'benë' len tu'huötjë' ga zoa' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

2

Lni qui yöl-la' rutság na' guc lu yödZ Caná

¹ Cati' chguc tsonn dza, guc lni qui yöl-la' rutság na' lu yödZ Caná luyú Galilea, ati' zoanu ni' xnë'ë Jesús.

² Lëzca' zoa nu bulídz Jesús len yugu' bönni' uséd queë' djaquë' lni na'.

³ Cati' byadzj xisi uva li'jë', ni'r gudxnu Jesús xnë'ë, rnanu:

—Cutur dë xisi uva li'jë'.

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Nguldau'. ¿Bizx quië rulidzu' neda'? Cutu ca' rdxini dza ulu'a lahui yöl-la' huac quia'.

⁵ Ni'r gudxnu-në' bönni' huen dxin ta'gu'ë le tahuë' xnë'ë Jesús, rnanu:

—Gul-gún yúgu'të le guië' lbi'ili'.

⁶ Nacuá' ni' xop yusu' guiöj tu'gunë' dxin bönni' judío cati' tu'pá' cuinquë' ca nalëbcnë' tunë', len rúdzugac chop tsonn rö'ö nis tu tu yusu' na'.

⁷ Gudxë' yugu' bönni' huen dxin na' Jesús, rnë':

—Gul-dzá' nis yugu' yusu' ni.

Guludzé'ë nis yugu' yusu' na'.

⁸ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-gachi' na'a, len gul-tsjuá' lahuë' bönni' zoë' ra' yusu'.

Yjua'quë' na'.

⁹ Buyúë' chqui' nazxí' nis na' nuhuóac xisi uva bönni' na' zoë' ra' yusu', san cutu ráquibe'inë' gazx za'. Nözcne' bönni' huen dxin na' gláchë'ë nis na'. Ni'r bulidzé' bönni' utság në'ë bönni' na' zoë' ra' yusu',

¹⁰ len rë' lë':

—Zi'al tu'nödzjë' xisi uva nacr szxi' yúgu'të bönni', len cati' chgli'jë' szxöni, ni'r tu'nödzjë' le cunazxí'. Li', ga bdxintë na'a ben chi'u xisi uva nacr szxi'.

¹¹ Yöl-la' huac nac bë' ni benë' Jesús lu yödz Caná luyú Galilea nac le rzu lau yugu' yöl-la' huac gunë'. Cni guc, bulu'ë lahui yöl-la' zxön queë', ati' gulayejlë' Lë' bönni' uséd queë'.

¹² Gdöd na' gyijë' Jesús yödz Capernaum, dzagquë' Lë' xnë'ë len yugu' bönni' böchë'ë len yugu' bönni' uséd queë', ati' zian dza gulacu'ë Capernaum na'.

Rulatjë' Jesús lö'a gdau', rubijë' nup tun le cural-la' lun ni'

¹³ Cati' chzoa gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' bönni' judío ca benë' Dios, buslé' xuz xtau'quë' luyú Egipto, gyijë' Jesús Jerusalén.

¹⁴ Lu yödz na' yajxaquë'ë Jesús dzö'ë lö'a gdau' bönni' túti'ë-ba' yugu' bëdx, len yugu' bö'cu' zxila', len yugu' budöda', böa' bëdx na' tu'dödcde'-ba' lahuë' Dios. Rö'quë' ca' ni' bönni' tu'tsé'ë dumí za' gdutë yödzlyú.

¹⁵ Cati' blé'inë' lë' ni Jesús, buzal-lë' yugu' du las le quindë' bunách na', ati' bulaguë'ë yúgu'të' ni'l lö'a gdau', len bulaguë'ë-ba' ca' ni'l yugu' bö'cu' zxila' len yugu' bëdx. Bësië' lu yu dumí quequë' bönni' na' tu'tsé'ë dumí, len brixë' yugu' blag quequë'.

¹⁶ Ni'r Jesús gudxë' bönni' na' túti'ë-ba' yugu' budöda', rnë':

—Gul-cúa ni yugu' lë' ni. Cutu únili' yë'y lidxë' Xuza'.

¹⁷ Ni'r yajneycnë' bönni' uséd queë' Jesús le nayúj lu guich la'y, rna: “Le rui'tsca ladxa'a lidxu', regui rla ládxi'dau'hua'.”

¹⁸ Ni'r gulubi'ë didza' bönni' judío uná bë' nacu'ë ni', të' Jesús:

—¿Bizxa yöl-la' huac ului'inu' netu' le gac bë' dë lu na'u runu' yugu' lë' ni?

¹⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gul-quíndj gdau' ni, ati' tsonn dzaz uchisa' lei.

²⁰ Ni'r të' Lë' bönni' judío, ta'në':

—Gdu xopén iz gya' gdau' ni, ati' Li', ¿tsonn dzaz uchistsu' lei?

²¹ Gdau' na' bë'ë didza' qui Jesús nac la' cuinczë'.

²² Qui lë' ni na', cati' bubanë' Jesús lu yöl-la' gut, yajneycnë' bönni' uséd queë' Jesús ca na' gnë', ati' gulayejlë' le nayúj lu guich la'y lenca' yugu' didza' bë'ë Jesús.

Jesús nunbë'ë yúgu'të bunách

²³ Cati' ni' zoë' Jesús Jerusalén, cati' rac Lni Pascua na', gulayejlë' Jesús bunách zian, le gulalé'inë' yugu' yöl-la' huac runë'.

²⁴ Cutu buzxöni ladxë'ë lequë' Jesús, le núnbë'czë' yúgu'të bunách.

²⁵ Cutu naquinnë' Jesús nu quixjöi' Lë' ca nacgac bunách, le nözcne' Lë' le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách.

3

Jesús len Nicodemo

¹ Nicodemo, bönni' gdau' fariseo, nabáblenë' yugu' bönni' judío uná bē'.

² Chdzö'l bidë' ga zoë' Jesús bönni' ni, len rë' Lë':

—Bönni' Usëdi. Ráquibe'itu' nasölë'ë Li' Dios quië usëdnu' netu'. Cutu sáqui'në' bönni' gunë' yöl-la' huac nacgac bē' ca nacgac le cni runu' Li' chqui' cuzóalenë' lë' Dios.

³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Le nactë rëpa' li', nu cugálj leyúbl, cutu ca' gle'i latj ga ni' rna bē'ë Dios.

⁴ Gnabnë' Lë' Nicodemo, rnë':

—¿Nacxcz sáqui'në' bönni' galjë' leyúbl cati' chnaquë' bönni' gul? ¿Naru' huactsa u'ë leyúbl lë'nu xnë'ë, ati' galjë' yetú?

⁵ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Le nactë rëpa' li'. Nu bönni' cugaljë' ni'a qui nis len ni'a queë' Dios Bö' La'y, cutu gac tsazië' ga rna bē'ë Dios.

⁶ Nu na' nalj lu ni'a lu na' bunách, bunáchz nac, san nu nalj ni'a queë' Dios Bö' La'y, Bö' La'y nabani nu na'.

⁷ Cutu ubannu' le rëpa' li', run bayúdx galju' leyúbl.

⁸ Gátitëz reycj bö', ati' ryönnu' rnë bö' na', san cutu nöznu' gazx za', o gazx zeaj. Lëzca' cni rac quegac nup naljgac ni'a queë' Dios Bö' La'y.

⁹ Ni'r gnabnë' Jesús Nicodemo, rnë':

—¿Nacxcz gac lë ni'?

¹⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—¿Rusédtsanu' li' bunách Israel, len cutu nöznu' yugu' lë ni'?

¹¹ Le nactë rëpa' li', le nözitu' rui'tu' didza' qui, len le blé'itu' runtu' lna' lau qui, san cutu rzi' lu na'li' lë na' runtu' lna' lau.

¹² Chqui' cutu réjlë'li' neda' cati' ruí'lëna' lbi'ili' didza' ca nac le rac yödzlyú ni, ¿nacxcz gac tséjlë'li' chqui' gyëpa' lbi'ili' le tac yehua' yubá?

¹³ 'Gatga grenë' bönni' yehua' yubá, san tuza' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, bötja' bruja' yehua' yubá, ati' zoacza' ni' yehua' yubá.

¹⁴ Ca na' benë' Moisés lu latj ca'z, buchisë'-ba' bël náquiniba' guia, budë'ë-ba' lë'i yag, lëzca' cni run bayúdx gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, luchisë' neda' xtsa'.

¹⁵ Cni gac quia', cui la'nít yúgu'të nup la'yejlë' neda', san gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

Dios nadxí'itsquinë' bunách yödzlyú

¹⁶ Le bdxí'itsquinë' bunách yödzlyú Dios, budödë' la'z dui Zxi'në', cui la'nít yúgu'të nup la'yejlë' Lë', san gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁷ Dios bsölë'ë Zxi'në' yödzlyú ni, clëg quië gchuguë' quegac bunách yödzlyú ni, san quië lulá bunách yödzlyú ni ni'a queë' Lë'.

¹⁸ Nu bönni' rejlë'ë Lë', Zxi'në' Dios, cutu ca' narugu queë', san bönni' curejlë'ë Lë', chnarugu queë', le cutu rejlë'ë Lë', la'z dui Zxi'në' Dios.

¹⁹ Qui lë ni na' chnarugu quegac bunách, le bdxinë' yödzlyú ni Bönni' na' naquë' yení', san glunr zxön le nac chul xöhui' bunách ni ca le glunë' zxön Bönni' na' naquë' yení', le nacgac xöhui' le tunë'.

²⁰ Cutu rdzag ládxiquë' yení' yúgu'të bönni' tu'ë dö', len cutu djaquë' lu yení', cui gla' lahui le tunë'.

²¹ Rdxin lu yení' nu run le nac gdutë li quië gac bē' nungac ni'a queë' Dios le run nu na'.

Ru'ë didza' ca nac queë' Jesús Juan, bönni' ruquilë' bunách nis

²² Gdöd na', gyéajlenë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, guladxinë' luyú Judea, ati' ni' gzóalenë' lequë', tu'quile' bunách nis.

²³ Lëzca' ruquile' bunách nis Juan ga nazí' lei Enón, gal-la' ga dë yödz Salim, le dë ni' nis zil. Latj na' ta'dxín bunách len ta'díl nis.

²⁴ Rac cni zí'atël cati' zi'a gdzunë' lidx guia Juan na'.

²⁵ Ni'r gulazú lauquë' la'quë' bönni' da'quë' Juan ta'díl-lenë' bönni' judío didza' ca nac qui yöl-la' rupá' cuini qui gdau'.

²⁶ Guladxinë' ga zoë' Juan len tē' lē':

—Bönni' usëdi. Byutsca'. Ruquile' bunách nis bönni' na' gzóalenë' li' yetslá'a yegu Jordán, bönni' na' benu' lna' lau queë', ati' ta'dxín ga zoë' yúgu'të bunách.

²⁷ Ni'r bubi'ë didza' Juan, rē' lequë':

—Cutu bi dë lu nē'ë bönni', chqui' Dios cutu nudödë' lei lu nē'ë.

²⁸ Byöniczli' lë na' bena' lna' lau, gnia': "Cutu naca' neda' Cristo", san Dios nasölë'ë neda' quíxjöi'da' bunách zi'a zē'ë Lë'.

²⁹ Bönni' na' rzi'ë-bi' bi'i ngul rutság na'bi' naquë' bönni' rutság nē'ë, san böchi' lzë'ë bönni' rutság nē'ë, len dzaguë' lē', ruzé naguë' didza' ru'ë, len rudzijnë' le ryönnë' didza' ru'ë bönni' rutság nē'ë. Lëzca' cni, rudzjtsquida' neda' le rac cni lē' ni.

³⁰ Run bayúdx gacrë' blau ca' Cristo, san neda', run bayúdx gacra' cuidi'z.

Nu za' zaca' yehua' yubál

³¹ Gnë' ca' Juan:

—Bönni' na' zē'ë zaca' xtsa'l náctërë' blau ca yúgu'të bunách. Bönni' naquë' bunách yödzyú ni, qui yödzyú ni naquë', len ru'ë didza' qui le rac yödzyú ni, san Bönni' na' zē'ë zaca' yehua' yubál náctërë' blau ca yúgu'të bunách.

³² Bönni' ni runë' lna' lau qui le blé'inë' len le byönnë', san nutu nu rzi' lu nē'i le runë' lna' lau.

³³ Nüt'i'tëz bönni' rzi' lu nē'ë lē' na' runë' lna' lau, bönni' ni rulu'ë lahui rejlë'ë nac gdutë li didza' ru'ë Dios.

³⁴ Bönni' na' nasölë'ë Dios, didza' queë' Dios ru'ë, le nuzóë' Dios gdu ladxë'ë lu Bönni' na' Dios Bö' La'y.

³⁵ Dios Xuz nadxi'inë' Zxi'në', ati' yúgu'të le dë chnudödë' lu nē'ë Zxi'në' na'.

³⁶ Nu bönni' rejlë'ë Dios Zxi'n, dë yöl-la' na'bán gdu queë', san bönni' curejlë'ë Dios Zxi'n, cutu gdél-li'në' yöl-la' na'bán na', san nabaguë'ë zxguia' lahuë' Dios bönni' na'.

4

Jesús ru'lenë'-nu didza' ngul Samaria

¹ Gulayönnë' bönni' gdau' fariseo ca na' da'gac Jesús zianr bunách ca da'gac Juan, ati' ruquile' ca' nis zianr bunách ca ruquile' nis Juan.

² Cutu ruquile' bunách nis Jesúscz, san tu'quile' bunách nis bönni' uséd queë'.

³ Cati' gúquibe'inë' lē' ni Jesús, buzë'ë luyú Judea, zijë' leyúbl luyú Galilea.

⁴ Ga ni' zijë', run bayúdx tödë' luyú Samaria.

⁵ Cni guc, bdxinë' Jesús tu yödzdau' luyú Samaria, nazí' lei Sicar, gal-la' ga dë yu na' bunödzjé' Jacob queëbi' José queë' dza ni'të.

⁶ Latj na' zoa tu yeru nis nachö'në' ga rē' Jacobo na'. Cati' bdxinë' ni' Jesús, grö'ë ra' yeru nis na' le yajxáqui'në' yu'ë nöz. Guc gdu huagbídiz.

⁷ Ni'r bdxinnu ni' ngul Samaria quië si'nu nis. Jesús rē'-nu:

—Benn le gui'ja'.

⁸ Tuzë' zoë' Jesús le chzjaquë' bönni' uséd queë' lu yödz zajxi'quë' le lahuë'.

⁹ Ni'r rënu Jesús ngul Samaria na', rnanu:

—¿Rnátsanu' neda' le gui'ju', len nacu' bönni' judío? Neda' ni naca' ngul Samaria.

Cni gnanu le cutu ta'dzág dxi'a bunách Samaria len bunách judío.

¹⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—La'naru' núnbë'u le runödzejë' Dios, len nuzxa na' rë' li': "Benn le gui'ja", li' gnabu' ati' Lë' gunnë' quiu' nis runn yöl-la' na'bán.

¹¹ Ni'r rënu Lë' ngul na', rnanu:

—Bönni', cutu nu'u le cuíajnu' nis, ati' yeru nis ni, dxi'tër rö'. ¿Gazx dë nis na' runn yöl-la' na'bán?

¹² ¿Naru' náctërsu' Li' zxön ca xuzru' gul gdöd Jacob, bönni' ni' bennë' queëtu' yeru nis ni, ga ni gzxi'ë nis gu'ë, len gli'jbi' ca' zxi'në', len glë'jba' ca' böa' bëdx queë'?

¹³ Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Núti'tëz nu gui'j nis ni, leyúbl ubídx nis,

¹⁴ san nu gui'j nis na' unödzejä' neda', cutur gbidx icj ládxi'dau'huë', le unödzejä' queë' nis na' gac lu icj ládxi'dau'huë' ca tu ga ralj nis, le güi' queë' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁵ Ni'r rënu Lë' ngul na', rnanu:

—Bönni', benn quia' nis na', quië cutur ubidxa', len cutur duxi'a nis ni.

¹⁶ Jesús rë'-nu:

—Gyeaj, yajlidzë' bönni' quiu', ati' huödu' ni.

¹⁷ Bubi'inu didza' ngul na', rënu Lë':

—Cutu nu zoa bönni' quia'.

Ni'r Jesús rë'-nu:

—Ca nacz rnau', "cutu nu zoa bönni' quia'",

¹⁸ le chgzóalenu' gayu' bönni', ati' bönni' na' zóalenu'-në' na'a, cutu naquë' bönni' quiu'. Didza' ni ru'u, ca nacz rnau'.

¹⁹ Ni'r rënu Lë' ngul na', rnanu:

—Bönni', runi neda' nacu' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁰ Gulayíj ládxi'quë' Dios xuz xtau'ru' lu gui'a ni, san rnali' lbi'ili' Jerusalén nac ga ral-la' la'yíj ládxi'gac Dios bunách.

²¹ Jesús rë'-nu:

—Ngul, gyejlë' neda'. Za' dza cati' tsej ládxi'li'-në' Dios Xuz zal-la' cutu dusoali' guí'adau' ni, len cutu tsajsoali' Jerusalén.

²² Lbi'ili' rej ládxi'li' Nu cu núnbë'li', san netu' núnbë'tu' Nu na' rej ládxi'tu', le benë' queë' Dios gla' lahui yöl-la' ruslá ni'a quequë' bönni' judío.

²³ Na'a, za' dza, len chrdxin dza na', cati' nup le nactë ta'yíj ládxi'gac Dios, la'yíj ládxi'quë' Lë', zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y len le nac gdutë li, le rë'nnë' Dios Xuz lacquë' queë' bönni' la'yíj ládxi'quë' Lë' cni.

²⁴ Dios naquë' Bö', ati' nup ta'yíj ládxi'gac Lë', run bayúdx la'yíj ládxi'quë' Lë', zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y len le nac gdutë li.

²⁵ Ni'r rënu Lë' ngul na', rnanu:

—Nözda' ral-la' guidë' Mesías, Bönni' na' lë' Cristo. Cati' guidrë' Lë' quíxjöi'në' rë'u yúgu'të.

²⁶ Jesús rë'-nu:

—Lëczë', ruí'lenë' li' didza'.

²⁷ Ractë cni guludxinë' bönni' uséd queë' Jesús, ati' gulubannë' le ruí'lenë'-nu ngul didza', san cutu burúguinë' gnabnë' Lë' nitúë', cugnë': "¿Bizxa rnabnu' lënu?" o: "¿Bizxa didza' ruí'lenu'-nu?"

²⁸ Ni'r buca'nnu ni' xchö'nu ngul na', ati' böajnu la' yödz, zjödgnu nup nacuá' ni',

²⁹ rnanu:

—Gul-dá, glé'ili'-në' bönni' gudxë' neda' yúgu'të le chnuna'. ¿Naru' cunactsë' Lë' Cristo?

³⁰ Ni'r gularúj bunách yödz na', guladxinë' ga zoë' Jesús.

³¹ Tsal ni' zhuöjnu ngul na', glunë' bayúdx bönni' uséd queë' Jesús, të' Lë':

—Bönni' Usëdi, gdagu.

³² Jesús rë' lequë':

—Dë tu le rahua', le cunózili'.

³³ Ni'r gulanabi lza'quë' tuë' yetúë' bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Nuzxa chdgua'tsa le gdahuë'?

³⁴ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Le nabánida' nac guna' ca rë'nnë' Xuza' nasölë'ë neda', len udx guna' xchinë'.

³⁵ Cni rnali' lbi'ili': "Yetáp beo' huadxín dza lapru'." Neda' rëpa' lbi'ili': Gul-chís lauli' uyuli' bunách nacgac ca gap naduzgac, le chnabidxgac quië tsajlapru'.

³⁶ Bönni' na' rlapë' rzi'ë lazjë', ati' lë na' rlapë' bönni' na', nac quië gata' quegac bunách yöl-la' na'bán gdu, quië gac ludziji tsazxón nu raz len nu rlap.

³⁷ Nac gdu'të li lë na' rna cni: "Tu nu raz, len yetú nu rlap."

³⁸ Neda' bsöla'a lbi'ili' tsajlapli' ga cutu guzli'. Glun dxin glaz bunách yubl, ati' lbi'ili' ruzi'li' xbey dxin na' nunquë'.

³⁹ Gulayejlë'ë Jesús zian bunách Samaria nacuá' yödzc Sicar na' ni'a qui xtídza'nu ngul na', bennu lna' lau queë', gnanu: "Gudxë' neda' yúgu'të le chnuna'."

⁴⁰ Cati' guladxinë' bönni' Samaria ga ni' zoë' Jesús, gláta'yuë' lahuë' ugá'nlenë' lequë'. Yechóp dza buga'në' ni' Jesús.

⁴¹ Cni guc, gulayejlë'ë Lë' zian'tërë' ca' bönni' ni' ni'a qui didza' bë'ë Jesús.

⁴² Ni'r glë'-nu ngul na' bönni' ni', ta'në':

—Na'a réjlë'tu' Lë', clëgz ni'a qui didza' bë'u li', san lëzca' le byónitu' Lë' netu', len nózitu' le nactë naquë' Cristo, Nu ruslá bunách yödzlyú, bönni' ni.

Ruúnë' Jesús zxi'në' tuë' bönni' dë lu në'ë

⁴³ Yechóp dza ca', buzë'ë Jesús luyú Samaria, zijë' luyú Galilea.

⁴⁴ Cni benë', le gdíxjö'ë Lëczë' Jesús, gnë': "Cutu tun ba la'n bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, bunách uládz queë'."

⁴⁵ Cati' bdxinë' Jesús luyú Galilea, glunë' Lë' ba la'n bönni' Galilea na' le yjaquë' ca' Jerusalén cati' guc Lni Pascua len gulalë'inë' le benë' ni' Jesús.

⁴⁶ Ni'r böjë' Jesús yödzc Caná luyú Galilea, ga ni' benë' ga böac xisi uva nis. Lu yödzc Capernaum na' zoë' bönni' dë lu në'ë uláz queë' bönni' rna bë'ë, ati' ré'ibi' bi'i bönni' queë' bönni' na' dë lu në'ë.

⁴⁷ Cati' byönnë' bönni' ni chbuzë'ë Jesús luyú Judea len budxinë' luyú Galilea na', ni'r gyijë' ga na' zoë' Jesús, len gúta'yuë' lahuë' guidë' lidxë', duhuenë'-bi' bi'i bönni' queë' na', le chraqui gatbi'.

⁴⁸ Ni'r Jesús rë' lë':

—Cutu ca' tséjlë'li' chqui' cutu glé'ili' le nacgac bë' len yugu' yöl-la' huac guna'.

⁴⁹ Ni'r gudxë' Jesús bönni' na' dë lu në'ë uláz queë' bönni' rna bë'ë, rnë':

—Bönni', dia'të qui nadxi gatbi' bi'i quia'.

⁵⁰ Ni'r Jesús rë' lë':

—Böaj lidxu'. Nabanbi' bi'i quiu'.

Gyejlë'ë didza' bë'ë Jesús bönni' ni, ati' zhuöjë'.

⁵¹ Tsal ni' yu'ë nöz zhuöjë', duxí'gal-la'quë' lë' bönni' huen dxin queë' ati' gulaguíxjöi'në' lë', ta'në':

—Nabanbi' bi'i quiu'.

⁵² Gnabnë' lequë' bat cal gzu lau ruhuöác ládx'i'bi'. Të' lë':

—Ba'y, gdu huagbídzc, burúj tu xla yu'ubi'.

⁵³ Ni'r gúquibe'inë' xuzbi' bi'i na', böacbi' cati' ni' bé'lenë' lë' didza' Jesús, gudxë' lë': "Nabanbi' bi'i quiu'." Qui lë ni na' gyejlë'ë Jesús ati' gulayejlë' ca' Lë' bunách nacuá' lidxë'.

⁵⁴ Yöl-la' huac ni nac le buróp benë' Jesús cati' ni' zoë' luyú Galilea, gdöd buzé'ë luyú Judea.

5

Ruúnë' Jesús bönni' nacu'në' bin ga nazi' lei Betesda

¹ Gdöd guc lë ni, guc lni quequë' bönni' judío, ati' gyijë' Jesús Jerusalén.

² Lu yödz na', gal-la' ga tu'ú'uba' bö'cu' zxila', dë tu pil nis zxön, nazi' lei Betesda lu didza' hebreo, len nacuá' gayu' nchil don qui.

³ Yugu' nchil na' dëquë' zian bönni' té'inë', bönni' nachúl lauquë', len bönni' cuta'zé'ë, len bönni' nacu'nquë' bin. Ta'bözë' bat cal utá cuini nis na'.

⁴ Cni rac, le ruhuötjë' tu chi'i hueaj gbaz la'y queë' Dios, ryazië' lu nis na', len rutë' nis na'. Huöactë' ca nac bítitëz guidzhuë' rac queë' bönni' tsajtsu'ë zi'al lu nis na' cati' rutá cuini.

⁵ Zoë' ni' bönni', chguc chizxunu' uruá' iz ré'inë'.

⁶ Cati' blë'inë' dë' ni' bönni' huë' na' Jesús, len ráquibe'inë' chguc zian iz ré'inë', gnabnë' lë', rnë':

—¿I rë'nnu' huöacu'?

⁷ Bubi'ë didza' bönni' huë' na', rë' Jesús:

—Bönni', nutu nu zoa cu'u neda' lu nis na' cati' rutá cuini. Tsal zija' neda', ryazië' bönni' yubl zi'al ca neda'.

⁸ Jesús rë' lë':

—Gyasch. Bua' le deynu', len gzë'i.

⁹ La' böactë' bönni' na', ati' bu'ë le gúti'në' len gzë'ë. Dza na' rac cni nac dza la'y quequë' bönni' judío.

¹⁰ Ni'r glë' bönni' na' nuhuöaquë' bönni' judío uná bë', ta'në':

—Dza la'y nac na'a. Cutu ral-la' u'u le rati'nu'.

¹¹ Bubi'ë didza' bönni' na', rë' lequë':

—Gudxczë' neda' bönni' na' bunë' neda', gnë': "Bua' le deynu' len gzë'i."

¹² Ni'r gulanabnë' lë', ta'në':

—¿Nuzxa na' gudx cni li': "Bua' le deynu' len gzë'i"?

¹³ Cutu nöznë' nuzxa na' bönni' na' nuhuöaquë', le chbuzé'ë Jesús latj ni' le nacuá' ni' bunách zian.

¹⁴ Gdöd guc lë ni, yajxaquë'ë bönni' na' Jesús ga nac nchil gdau', ati' rë' lë':

—Byutsca'. Chböacu'. Cutur gunu' dul-la', cui gac quiu' tu le nacr zi' ca lë na' guc quiu'.

¹⁵ Gyijë' bönni' na', yajtíxjöi'në' yugu' bönni' judío uná bë' Jesús na' bunë' lë'.

¹⁶ Qui lë ni na' gulabía ládxiquë' Jesús bönni' judío uná bë' len glë'nnë' ludöddë' Lë', le runë' yugu' lë ni cati' nac dza la'y quequë'.

¹⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Xuza' na'atë runë' dxin, ati' neda' ca' runa' dxin.

¹⁸ Qui lë ni na' glë'nrnë' bönni' judío uná bë' ludöddë' Jesús, clëgz le gditsjë' zxba qui dza la'y quequë', san lëzca' le gnë' naquë' Dios Xuzczë', ati' cni nac nun cuinë' tuz ca naquë' Dios.

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Zxi'në' Dios

¹⁹ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili'. Cutu bi gac guna' neda', Zxi'në' Dios, racz quia' san tuz lë na' rlé'ida' runë' Dios Xuz. Yúgu'të le runë' Dios Xuz, lëzca' cni runa' neda', Zxi'në'.

²⁰ Dios Xuz nadxi'inë' neda', Zxi'në', len rului'inë' neda' yúgu'të le runë', ati' yugu' le zxöntër ca lë ni ului'inë' neda', le lun ga ubánili' lbi'ili'.

²¹ Ca na' runë' Dios Xuz, ruspanë' nup natgac, len ruhuë'ë quequë' yöl-la' na'bán, lëzca' cni runa' neda', Zxi'në', runödza' quegac bunách yöl-la' na'bán ca rë'nczda'.

²² Nutu nu rbequi xbeynë' Dios Xuz, san chnudödë' lu na'a neda', Zxi'në', yúgu'të yöl-la' uná bë' cuequi xbeyda' bunách.

²³ Cni nac quië lun ba la'n neda', Zxi'në', yúgu'të bunách ca na' tun ba la'n Dios Xuz. Nu cu run ba la'n neda', Zxi'në', cutu run ba la'n Dios Xuz, nasölë'ë neda', Zxi'në' na'.

²⁴ Le nactë rëpa' lbi'ili'. Dë yöl-la' na'bán gdu queë' bönni' ryönnë' didza' ru'a len rejlä'ë Dios Xuz na' nasölë'ë neda', ati' cutu grugu queë', san naquë' ca nu chnubán lu yöl-la' gut le chdë yöl-la' na'bán gdu queë'.

²⁵ Le nactë rëpa' lbi'ili', za' dza, len chrdxin dza na', cati' la'yöni chi'a neda', Zxi'në' Dios, nup chnatgac, ati' nup la'yöni xtidza'a len lun ca rna, huöata' yöl-la' na'bán quequë'.

²⁶ Ca na' dë lu në'ë Dios Xuz unödzjë' quegac bunách yöl-la' na'bán, lëzca' cni benë' ga dë lu na'a neda', Zxi'në', unödzja' quegac bunách yöl-la' na'bán.

²⁷ Lëzca' cni budödë' lu na'a yöl-la' uná bë' cuequi xbeyda' bunách, le naca' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

²⁸ Cutu ubánili' ca nac lë ni, le huadxín dza cati' la'yöni chi'a yúgu'të nup chnatgac,

²⁹ len lurúj yeru ba. Lubán nup na' glun le nac tsahui', huöata' quequë' yöl-la' na'bán, san nup na' glun le cunác, lubán, ati' grugu quequë' latië' tsaz.

Le nac bë' le naquë' Jesús

³⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu bi gac guna' la' neda'z. Ca nac le ryönda' rë' neda' Xuza', cni rbequi xbeyda', ati' ca na' rbequi xbeyda' nac tsahui', le cutu runa' ca rë'nczda' neda', san ca rë'ncznë' Xuza' nasölë'ë neda', runa'.

³¹ Chqui' neda' runa' lna' lau qui la' cuincza', cutu nac lsaca' lë na' runa' lna' lau.

³² Zoa Nu yubl Nu run lna' lau quia' neda', Lë Xuza', ati' nözda' nac lsaca' le runë' lna' lau quia'.

³³ Lbi'ili' bsöla'li' bönni' yajnabcnë' Juan, ati' lë na' benë' lna' lau quia' nac gdutë li.

³⁴ Neda' cutu naquinda' nu bönni' gunë' lna' lau quia', san ru'a didza' ni quië ulali'.

³⁵ Guc ca tu gui' yör didza' bë'ë Juan na', le gyegui len buzení', ati' lbi'ili', tu chi'z bdzag ládi'li' uzi'li' xbey yení' queë'.

³⁶ Na'a, zoa le run lna' lau quia' neda' le nacr gdu ca lë na' benë' lna' lau quia' Juan. Yugu' le budödë' lu na'a guna' Dios Xuz, la' leyz na' runa', ati' yugu' lë na' runa', tun lna' lau quia', len nacgac bë' bsölë'ë neda' Dios Xuz.

³⁷ Lëzca' runë' lna' lau quia' Dios Xuz nasölë'ë neda'. Gatga byónili' chi'ë, len gatga blé'ili' lahuë',

³⁸ len cutu nazí' lu na'li' xtidzë'ë, le cutu réjlë'li' neda', nu na' bsölë'ë.

³⁹ Rusëdli' le nayúj lu guich la'y, le ráquili' huata' queëli' yöl-la' na'bán gdu ni'a qui lë na' nayúj lu guich la'y, ati' lë na' nayúj lu guich run lna' lau quia' neda'.

⁴⁰ Cutu ré'nili' guidli' quia' neda' quië gata' queëli' yöl-la' na'bán.

⁴¹ 'Cutu rguilja' yöl-la' ba la'gú'u neda' bunách.

⁴² Neda' núnbë'a lbi'ili', len nözda' cutu nadxi'ili'-në' Dios.

⁴³ Bdxina' ni uláz queë' Dios Xuz, ati' lbi'ili' cutu rzi' lu na'li' neda', san chqui' huadxín nu yubl nu guid racz qui, bönni' na' si' lu na'li'.

⁴⁴ ¿Nacxcz gac tséjlë'li' Dios chqui' rzi'li' yöl-la' run zxön qui lza'li' tuli' yetuli', len cutu rguiljli' yöl-la' run zxön na' za' lu në'ë la'z dui Dios?

⁴⁵ Cutu uzóa icjli' uquía' lbi'ili' lahuë' Xuza'. Nu na' uquí lbi'ili' nac lëczë' Moisés, bönni' na' ruzxöni ládi'li'-në', zal-la' gutië' dza ni'të.

⁴⁶ La'naru' réjlë'li'-në' Moisés, tséjlë'li' ca' neda', le buzujë' Moisés lu guich ca nac quia' neda'.

⁴⁷ Na'a, ¿nacxcz gac tséjlë'li' didza' ru'a neda' chqui' cutu réjlë'li' yugu' le buzujë' lu guich Moisés?

6

Rugahuë' Jesús zianr ca chiün gayuá' bunách

¹ Gdöd guc lë ni, gyijë' Jesús yetslá'a Nis Zxön Qui Galilea, nazí' lei ca' Nis Zxön Queë' Tiberias.

² Yajnaugac Jesús bunách zian le gulale'i yugu' yöl-la' huac benë', bunë' bönni' té'inë'.

³ Ni'r grenë' Jesús, gyijë' ga nac tu lu guí'adau', ati' ni' gró'lenë' yugu' bönni' uséd queë'.

⁴ Chzoa gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' bönni' judío ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto xuz xtau'que'.

⁵ Cati' bchis lahuë' Jesús len blé'inë' bunách zian za'c ga zoë', ni'r rë' Felipe:

—¿Gazx tsjó'uru' yöt xtil lagu bunách zian ni?

⁶ Cni gnë' Jesús quië si' bë'ë Felipe na', le nözcznë' Lë' nac gunë'.

⁷ Bubi'ë didza' Felipe, rnë':

—La'naru' si'ru' yöt xtil lazxjru' qui gdu xunu' beo', cutu gaqui láti'dau' hueaj lagu bunách zian ni.

⁸ Ni'r rë' Jesús bönni' uséd queë', lë' Andrés, böchë'ë Simón Pedro, rnë':

⁹ —Ni zoabi' bi'i bönni', nua'bi' gayu' yöt xtil náquini zxoa' cebada, len chopba' böi cuídi'dau'. ¿Naru' huáqui'tsa ugagu cáti'ga zian bunách le dau' ni?

¹⁰ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-gún ga la'bó' lyu bunách zian ni.

Latj na', szxöni rö' daca', ati' ni' gulabö'ë gdu ca chiün gayu'ë bönni'.

¹¹ Ni'r gdél-lë'ë Jesús yöt xtil na'. Cati' chgudxë' Dios: "Xclenu", gdisië' lei quequë' bönni' uséd queë', ati' lequë' gulaguisië' lei quegac yúgu'të nup na' rö'gac lu daca' ni'. Lëzca' cni glunë' quecha' böi cuídi'dau' na', ati' glahuë' tsca glë'nnë' lahuë'.

¹² Cati' chguluahuöljnë', rë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Gul-túb le bizxj naga'ngac, cui lac ditj.

¹³ Gulutubë' ca', ati' guludzë'ë chinnu bdó'adau' le bizxj quegac gayu' yöt xtil náquini zxoa' cebada na', le gulugá'n quequë' bönni' na' glahuë'.

¹⁴ Cati' gulalé'inë' bönni' ni' yöl-la' huac na' benë' Jesús, ta'në':

—Le nactë bönni' ni' naquë' bönni' na' ru'ë didza' uláz queë' Dios, bönni' na' ral-la' guidë' yödzylyú ni.

¹⁵ Le ráquibe'inë' Jesús tē'nnë' la'ché'ë Lë' bayúdx quië lunë' ga gna bé'inë' lequë', qui lë ni na' buzë'ë ni', zijë' tuzë' tu lu gui'a.

Rzë'i ni'ë Jesús lu nis zxön

¹⁶ Cati' chza' ral, yjaquë' bönni' uséd queë' Jesús, guladxinë' ra' nis zxön.

¹⁷ Ni' gulabenë' tu lë'i bárcodau', zjaquë' ta'dödë' lu nis zxön na', quië ludxinë' Capernaum. Chnac chul ati' Jesús cutu rdxíninë' ga na' nacu'ë.

¹⁸ Gzu lau reycj bö' bdunu' lu nis zxön na', ati' ryas rdxia nis na'.

¹⁹ Cati' chgulusë'ë bárcodau' na', gza' le nac tsca rza'ru' tu hora, ni'r gulalé'inë' Jesús rzë'i ni'ë lu nis zxön na', len zë'ë rbiguë'ë ga na' zeaj barco na', ati' gladxi guladzöbnë'.

²⁰ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Néda'cza'. Cutu gádxili'.

²¹ Ni'r len yöl-la' rudziji quequë' guluguel-lë'ë Lë' lë'i bárcodau' na', ati' la' bdxintë bárcodau' na' lu yu bidx ga ni' zjaquë'.

Tu'guíl Jesús bunách zian

²² Dza buróp ni', gláquibe'i bunách zian na' naga'ngac yetslá'a nis zxön bdxin ni' tuz bárcodau' ati' Jesús cutu grénlenë yugu' bönni' uséd queë' lë'i bárcodau' na', san légaczë' na' yjaquë'.

²³ Ni'r gularúj yela'gac bárcodau' lu yödz Tiberias, ati' guladxín tu latj dë gal-la'z ga ni' glahuë' yöt xtil cati' ni' Xanru' Jesús gudxë' Dios: "Xclenu", qui.

²⁴ Le gulalé'inë' cutur zoë' ni' Jesús len cutu nacu'ë ni' bönni' uséd queë', qui lë ni na' gulabenë' lë'igac bárcodau' na', yjaquë' Capernaum, tu'guiljë' Jesús.

Naquë' Jesús yöt xtil nabánigac tsaz bunách

²⁵ Cati' guladxín bunách zian na' yetslá'a nis zxön na', yajxáca'quë' Jesús, len të' Lë': —Bönni' Usëdi, ¿batx bdxinu' ni'?

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Ruguiljli' neda', clëg le blé'ili' yugu' yöl-la' huac bena', san le gdáguli' yöt xtil ni' len böljli'.

²⁷ Gul-gún dxin, clëg quië si'li' la' huagu rdöd qui, san quië si'li' la' huagu na' uga'ntecz, len runn yöl-la' na'bán gdu. Lë ni la' huagu gunna' queëli' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, le bulu'ë lahui Xuza' Dios naca' Zxi'në'.

²⁸ Ni'r gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Bizxa run bayúdx guntu' quië guntu' le rdzag ladxë'ë Dios?

²⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Lë ni le rdzag ladxë'ë Dios, quië tséjlë'li' neda', naca' nu bsölë'ë Lë'.

³⁰ Ni'r gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Bizxa le nac bë' runu', le glé'itu' quië tséjlë'tu' Li'? ¿Bizxa yöl-la' huac runu'?

³¹ Glahuë' xuz xtau'ru' yöt xtil nazí' lei maná lu latj ca'z, ca nayúj lu guich la'y, rna: "Yöt xtil qui yehua' yubá bë'ë quequë' Moisés, glahuë'."

³² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Clëg Moisés na' bennë' queëli' yöt xtil qui yehua' yubá, san Xuza' Dios runnë' queëli' yöt xtil gdu qui yehua' yubá.

³³ Yöt xtil na' runnë' quegac bunách Dios naca' neda', lë na' bruj yehua' yubá len runódzj quegac bunách yödzlyú ni yöl-la' na'bán.

³⁴ Ni'r të' Lë':

—Xan, benntecz queëtu' yöt xtil na'.

³⁵ Jesús rë' lequë':

—Neda' naca' yöt xtil nabánigac tsaz bunách. Nu za'len neda', huölj gdze'i tsaz nu na' le nac queë' Dios, ati' nu tsejlë' neda', chnë'j tsaz le nac queë' Dios.

³⁶ Nac ca na' chgudxcza' lbi'ili', zal-la' rlé'ili' neda', cutu ca' réjlë'li' neda'.

³⁷ Yúgu'të nup na' runnë' quia' Xuza', lid quia', ati' nup na' lid quia', cutu usá'gaca'-në'.

³⁸ Cni nac, le bötja' bruja' yehua' yubá, clëg quië guna' ca rë'nda' néda'cza', san quië guna' ca rë'nnë' Dios Xuz, nasölë'ë neda'.

³⁹ Lë ni le rë'nnë' Xuza' nasölë'ë neda', rë'nnë' cutu unitia' nitú nup na' bennë' quia', san uspana' lequë' dza udx.

⁴⁰ Lë ni le rë'nnë' Dios Xuz nasölë'ë neda', rë'nnë' gata' yöl-la' na'bán quequë', yúgu'të nup na' la'le'i neda', Zxi'në', len la'yejlë'ë neda', ati' neda' uspana' lequë' dza udx na'.

⁴¹ Ni'r gulanë' queë' Jesús bönni' judío uná bë' le gnë': "Neda' naca' yöt xtil na' bötj, bruj yehua' yubá."

⁴² Qui lë ni na' ta'në':

—¿Naru' clëg bönni' ni Jesús, zxi'në' José? Núnbë'czru' xuz xnë'ë. ¿Nacxcz nac na', rnë' bönni' ni: "Bötja' bruja' yehua' yubá"?

⁴³ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu gnëli' quia' la' lbi'izli'.

⁴⁴ Cutu sáqui'në' guidë' quia' nitúë' bönni' chqui' cutu dugu'ë quia' nu na' Xuza' nasölë'ë neda', ati' neda' uspana' nu na' dza udx.

⁴⁵ Nayúj lu guich la'y ca gulané' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rna cni: “Dios usëdnë' yúgu'të bunách.” Qui lë ni na', za'quë' quia' yúgu'të bönni' ta'yönnë' chi'ë Xuza' len nazëdquë' lu në'ë Lë'.

⁴⁶ 'Nutu nu bönni' blé'inë' Dios Xuz, san tuzë' Bönni' na' brujë' ga zoë' Dios. Bönni' ni rlé'icznë' Dios Xuz.

⁴⁷ Le nactë rëpa' lbi'ili': Núti'tëz bönni' rejlë'ë neda' dë queë' yöl-la' na'bán gdu.

⁴⁸ Neda' naca' yöt xtil nabánigac tsaz bunách.

⁴⁹ Glahuë' xuz xtau'li' yöt xtil na' nazi' lei maná lu latj ca'z, len cati' bza'a dza quequë' glatië'.

⁵⁰ Neda' naca' yöt xtil ruhuójt r-ruj yehua' yubá, ati' núti'tëz bönni' gahuë' lei, cutu ca' gatië' bönni' na'.

⁵¹ Néda'cza' naca' yöt xtil na' nabánigac bunách, böjt bruj yehua' yubá, ati' chqui' núti'tëz bönni' gahuë' yöt xtil na', gbánteczë' bönni' na'. Yöt xtil na' runödza' neda' nac xpëla'a, le runödza' quië gata' yöl-la' na'bán quegac bunách yödzyú.

⁵² Ni'r gulachixi lza'quë' bönni' judío uná bë', ta'né':

—¿Naru' huactsa bönni' ni gunnë' queëru' xpëlë'ë gáguru' lei?

⁵³ Qui lë ni na' Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Chqui' cu gáguli' xpëla'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, len chqui' cu gui'jli' xchöna', cutu ca' zoalen lbi'ili' yöl-la' na'bán.

⁵⁴ Núti'tëz nu gagu xpëla'a len gui'j xchöna', dë qui yöl-la' na'bán gdu, ati' neda' uspana' nu na' dza udx.

⁵⁵ Cni gac, le nac xpëla'a la' huagu gdu, ati' xchöna' nac tu le nac gdu quië nu gui'j lei.

⁵⁶ Núti'tëz bönni' gahuë' xpëla'a len gui'jë' xchöna', sóalenteczë' neda' bönni' na', ati' neda' sóalentecza' lë'.

⁵⁷ Ca na' zoë' nabanë' Dios Xuz nasölë'ë neda', ati' neda' nabánida' Lë', lëzca' cni gbáninë' neda' núti'tëz bönni' gahuë' neda'.

⁵⁸ Lë ni yöt xtil böjt bruj yehua' yubá, len cutu nac ca yöt xtil na' nazi' lei maná, lë na' glahuë' xuz xtau'li', len cati' bza'a dza quequë', glatië'. Núti'tëz bönni' gahuë' yöt xtil ni gbánteczë'.

⁵⁹ Yugu' didza' ni bë'ë Jesús ga nac tu lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' guc lë ni tsal ni' rusëdnë' bunách Capernaum.

Didza' tunn queëru' yöl-la' na'bán gdu

⁶⁰ Cati' gulayönnë' didza' ni, gulané' qui zian bönni' usëd queë' Jesús, ta'né':

—Banigtë didza' ni. ¿Nuzxa caz gac si' lu në'i lei?

⁶¹ Ráquibe'inë' Jesús ta'né' qui xtidzë'ë bönni' usëd queë', ati' gnabnë' lequë', rnë':

—¿Naru' run lbi'ili' zi' didza' ni?

⁶² ¿Nacxcz gac chqui' hualé'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, huëpa' huöja' ga ni' zoa' zi'al?

⁶³ Le nac queë' Dios Bö' La'y nac le runn queëli' yöl-la' na'bán. Le nac bëla'z cutu ca' nu uzí' xbey. Yugu' didza' na' bé'lëna' lbi'ili' nacgac queë' Dios Bö' La'y len tunn quegac bunách yöl-la' na'bán.

⁶⁴ Na'a, la'li' cutu réjlë'li'.

Gnë' cni Jesús le nöcznë' dza ni'të nup na' cuta'yejlë', lenca' nu na' udód Lë' lu na'quë' bönni' ludöddë' Lë'.

⁶⁵ Qui lë ni na' gnë':

—Qui lë ni na' chgudxcza' lbi'ili': “Cutu sáqui'në' të'ë neda' nitúë' bönni' chqui' cutu gu'ë lë' latj Dios Xuz.”

⁶⁶ Dza na' glac chop ládxi'quë' zian bönni' uséd queë' len cutur guladálenë' Lë'.

⁶⁷ Ni'r Jesús gnabnë' idxínnutë' bönni' uséd queë' na', rë' lequë':

—¿Naru' ubíga'tsali' ca' lbi'ili'?

⁶⁸ Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Xan, ¿nuzxa qui tseajtu'? Li' napu' didza' tunn queëtu' yöl-la' na'bán gdu.

⁶⁹ Netu' ni réjlë'tu' Li', len núnbë'tu' Li', nacu' Cristo na' nasölë'ë Dios, len nacu' ca' Zxi'në' Dios ban.

⁷⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gröcza' lbi'ili' chínnuli' ni, san tuë' bönni' ladj lbi'ili' dzag lë' tu' xöhui'.

⁷¹ Didza' ni bë'ë Jesús queë' Judas Iscariote, zxi'në' tu bönni' lë' Simón, le naquë' Judas bönni' na' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ludöddë' Lë', len nabáblenë' yechineajë' bönni' uséd queë' Jesús.

7

Cutu ta'yejlë'ë Jesús bönni' böchi'czë'

¹ Gdöd guc lë ni gdë' Jesús luyú Galilea. Cutu gu'nnë' tsijë' luyú Judea le të'nnë' bönni' judío uná bë' ni' ludöddë' Lë'.

² Dza ni' chzoa gdxin lni quequë' bönni' judío cati' tu'spanë' ca gulacu'ë zخان lbin lága'dau' xuz xtau'quë'.

³ Qui lë ni na' të' Jesús bönni' böchë'ë, ta'në':

—Bruj ni len gyeaj luyú Judea quië la'lé'inë' ca' yugu' yöl-la' huac runu' bönni' uséd quiu' nacu'ë ni'.

⁴ Chqui' rë'nnë' bönni' lunbë' lë' bunách, cutu runë' bagachi'z le runë'. Le runu' yugu' yöl-la' huac cni, blui' cuinu' laugac yúgu'të bunách.

⁵ Cni gulanë', le cu ta'yejlë'ë Jesús bönni' böchë'ë.

⁶ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Cutu rdxini dza quia' uluí' lahua' laugac bunách, san dza queëli' tseajli' ni' chzoacz.

⁷ Cutu tu'zóa lbi'ili' tsia'l bunách yödzyú ni, san tu'zóa neda' tsia'l le runa' lna' lau quequë', rnia' nac xöhui' le tunë'.

⁸ Gul-tséaj lbi'ili' lni na'. Cutu tsija' na'a lni na' le cutu rdxini dza quia'.

⁹ Cati' chgudxë' lequë' lë ni, buga'në' ni' luyú Galilea.

Zijë' Jesús lni quegac bunách judío

¹⁰ Gdöd zjaquë' lni na' bönni' böchë'ë Jesús, ni'r zijë' ca' Lë', clëg yalj lulu, san bagachi'z zijë'.

¹¹ Ga na' rac lni na', guluguiljë' Jesús bönni' judío uná bë', ta'në':

—¿Gazx zoë' bönni' na'?

¹² Szxöni glui' didza' ca nac queë' Jesús bunách zian ni'. La'quë' ta'në':

—Naquë' dxi'a.

Yela'quë' ta'në':

—Cutu naquë' dxi'a le rzi' yé'inë' bunách.

¹³ Cutu bë'ë didza' yalj lulu ca nac queë' Jesús nitúë' bönni', le tadxi yugu' bönni' judío uná bë' bunách zian na'.

¹⁴ Cati' chbdxin gatsj lni na', blë'ë Jesús ra' gdau' len busëdnë' bunách nacué' ni'.

¹⁵ Gulubannë' bönni' judío, ta'në':

—¿Nacxcz nac, raquë' szxöni bönni' ni len cutu ca' nazëdë' qui gdau'?

¹⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le rusëdda' neda', clëg quia' na', san queë' Dios Xuz na' nasölë'ë neda'.

¹⁷ Chqui' rë'nnë' nu bönni' gunë' ca rë'nnë' Dios, huáquibe'inë' bönni' na' chqui' naqui queë' Dios le rusëdda' bunách o chqui' racz quia' ru'a didza'.

¹⁸ Nu bönni' ru'ë didza' racz queë', runë' cni quië lun lë' ba la'n bunách, san bönni' na' rë'nnë' lun bunách ba la'n nu nasöla' lë', bönni' ni ru'ë didza' gdu'të li len cutu ca' rzi' yë'ë.

¹⁹ 'Bennë' queëli' zxba queë' Dios Moisés, san nituli' cutu runli' ca rna bë' zxba na'. ¿Bizx quië rzu rbö'li' gdódili' neda'?

²⁰ Gulubí'i didza' bunách zian na', tē Lë':

—Tu' xöhui' dzag li'. ¿Nuzxa caz rzu rbö' gdödi li'?

²¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Tu yöl-la' huac bena', ati' rubánili' yúgu'tëli'.

²² Le nactë bennë' queëli' Moisés lë' na' nac bë' narugu lu xpéla'li'. Clëg Moisészc bennë' queëli' lë' na', san gzxì'ë lei lu na'quë' xuz xtau'huë'. Na'a, zal-la' nac dza la'y, rchúguli' lu xpéla'cbi' bi'i bönni'dau' lë' na' nac bë' náquicbi' queë' Dios.

²³ Chqui' ta'zi'bi' lu xpéla'cbi' lë' na' nac bë' cati' nac dza la'y, cui quitsjli' zxba queë' Moisés, ¿naru' rléytsali' neda' le buna'-në' bönni', böaquë' dxí'adau' cati' nac dza la'y?

²⁴ Cutu ral-la' cuequi xbeyzli' ca', san gul-bequi xbey ca rajlóz le nac gdu'të li.

Rguíxjö'ë Jesús ga narujë'

²⁵ Ni'r glu'ë didza' la'quë' bönni' nacu'ë Jerusalén, ta'né':

—¿Naru' clëg bönni' ni nu na' tu'guiljë' bönni' judío uná bë' quië ludöddë' Lë'?

²⁶ Gul-yutsca', yalj lulu ru'ë didza' len cutu bi' tē Lë'. ¿Naru' táquibe'inë' bönni' ta'ná bé'inë' rë'u, le nactë bönni' ni naquë' Cristo, Nu na' ral-la' gna be'i rë'u?

²⁷ Bönni' ni, nóziczru' gazx bönni' Lë'. Cati' guidë' Cristo, nutu nu gnözi gazx bönni' Lë'.

²⁸ Ni' zoë' Jesús rusëdnë' bunách nchil gdau', len cati' byönnë' didza' ni, ni'r bë'ë zidzj didza', rnë':

—¿Naru' núnbë'tsali' neda' len nózitsali' gazx bönni' neda'? Bida' ni, clëg racz quia', san Dioszc nasölë'ë neda', ati' Lë', cutu núnbë'li'-në' lbi'ili'.

²⁹ Neda' núnbë'a-në', le za'a queë' Lë' ati' Lëczë' nasölë'ë neda'.

³⁰ Ni'r glunë' bayúdx la'zönë' Lë', san nutu nu gzxön Lë', le cutu rdxini dza queë' tsu'ë lu na'quë'.

³¹ Gulayejlë' Lë' zian bunách ni', ta'ná:

—Cati' guidë' Cristo, ¿naru' gunë' zianr yöl-la' huac ca le runë' bönni' ni?

Ta'sölë'ë bönni' gdau' nup la'zón Jesús

³² Gulayönnë' bönni' gdau' fariseo yugu' didza' ni tui' bunách ca nac queë' Jesús, ati' gulasölë'ë ni'a na'quë' tsajxönquë' Jesús yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gdau' fariseo na'.

³³ Ni'r Jesús gnë':

—Yetú chi'z sóalena' lbi'ili' ati' ni'r huöja' ga zoë' Xuza' nasölë'ë neda'.

³⁴ Uguiljli' neda' san cutu udzólili' neda'. Ga ni' tsajsóa' neda' cutu gac guidli' lbi'ili'.

³⁵ Ni'r tē lza'quë' bönni' judío, ta'né':

—¿Gazx tseajtsë' bönni' ni, ga ni' cutu udzóliru'-në'? ¿Naru' huayeajtsë' ga nacu'ë bönni' judío náslasquë' gdu'të yödzyú len usëdnë' yugu' bönni' gza'a ni'?

³⁶ ¿Bizxa rë'ni gna didza' na' bë'ë: “Uguiljli' neda' san cutu udzólili' neda'”, lenca': “Ga ni' tsajsóa' neda' cutu gac guidli' lbi'ili'?”

Nis yegu runn queëru' yöl-la' na'bán

³⁷ Cati' ni' nac dza udx qui lni na', dza na' nac blau, gyasë' gzuinë' Jesús len bë'ë zidzj didza', rnë':

—Chqui' zoë' bönni' rbidx icj ládxi'dau'huë', ral-la' guidë' ga zoa' bönni' na' len gui'jë'.

³⁸ Nu bönni' rejle'ë neda', gac queë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna: “Lu icj ládxi'dau'huë' bönni' na' glen le nac ca nis yegu”, lë' na' luzí' xbey bunách, gata' quequë' yöl-la' na'bán.

³⁹ Didza' ni bë'ë Jesús ca nac queë' Dios Bö' La'y, Nu ral-la' dusoalen bönni' na' la'yejlë'ë Jesús. Cni gnë' Jesús le cutu rdxíninë' Dios Bö' La'y, le cutu ruhuëpnë' Jesús ga gáctërë' blau.

Ta'rúj choṗl bunách

⁴⁰ Cati' gulayöni didza' ni, gulaná la'gac bunách zian na', ta'ná:

—Le nactë naquë' bönni' ni bönni' na' ru'ë didza' uláz queë' Dios, bönni' na' gzxi' lu në'ë Dios gsölë'ë queëru'.

⁴¹ Ta'në' yela'quë':

—Naquë' Cristo bönni' ni.

Ta'ná la'gac bunách:

—¿Naru' Galilea grujtsë' Cristo?

⁴² Nayúj lu guich la'y le rna: “Cristo galjë' ladj zxi'n xsoë' David len gaquë' ca' bönni' Belén le guc ladjë' David na'.”

⁴³ Cni guc, gularúj choṗl bunách na' ni'a queë' Jesús.

⁴⁴ Të'nnë' la'quë' la'zönë' Jesús san nutu nu bi ben queë'.

Cutu ta'yejlë'ë Jesús bönni' uná bë'

⁴⁵ Ni'r guludxinë' ni'a na'quë' yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gdau' fariseo ga na' nacu'ë bönni' gdau' na', ati' lequë' glë' ni'a na'quë' na', ta'në':

—¿Bizx quië cutu zuchë'li'-në'?

⁴⁶ Gulubi'ë didza' ni'a na'quë', ta'në':

—Nutu nu bönni' ru'ë didza' ca ru'ë didza' bönni' nj.

⁴⁷ Ni'r gulubi'ë didza' bönni' gdau' fariseo na', ta'në':

—¿Naru' bë'tsali' latj gzxi' yé'inë' ca' lbi'ili'?

⁴⁸ ¿Naru' gyéjlë'tsë' Lë' nu bönni' uná bë' o nu bönni' gdau' fariseo?

⁴⁹ Bönni' ni cutaquë' zxba queë' Dios, dö' dxiaquë'.

⁵⁰ Zoë' ca' ni' Nicodemo, bönni' na' bdxinë' ga zoë' Jesús chdzö'l, le naquë' ca' bönni' gdau' fariseo, ati' rë' lequë':

⁵¹ —¿Naru' rusyúdxtsaru' bönni' lu zxba queëru' chqui' cutu yóniru' lë' zi'al quië gnöziru' bi benë'?

⁵² Ni'r gulubi'ë didza' yezíca'rë' na', të' lë':

—¿Nactusu' ca' li' bönni' Galilea? Blab le nayúj lu guich la'y ati' uyú' gatga bruj luyú Galilea nitúë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

⁵³ Ni'r qui queëquë' yhuöjqüë' lidxquë'.

8

¹ Gyijë' Jesús ga nac lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo.

Ngul naguitsjnu zxba qui yöl-la' nutság na'

² Cati' za' rení' budxinë' Jesús ra' gdau', ati' guladxín ga zoë' yúgu'të bunách. Grö'ë ni' Jesús, rusëdnë' lequë'.

³ Ni'r duchë'quë'-nu ga zoë' Jesús ngul, bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, guladzölnë'-nu ni' rguitsjnu zxba qui yöl-la' nutság na'. Guluschinë'-nu laugac bunách na' tu'zé naggac Jesús,

⁴ ati' të' Lë':

—Bönni' Usëdi, ngul ni gzxöntu'-nu ni' runnu dul-la' rguitsjnu zxba qui yöl-la' nutság na'.

⁵ Lu zxba queë' Moisés, gna bé'inë' netu' uládxí'tu'-nu guiöj ngul runnu cni, gatnu. ¿Nazxga Li', nacx rnau'?

⁶ Cni gulanë' quië la'zi' bë'ë Jesús quië la'záqui'në' luquíë' Lë'. Ni'r byechuë' Jesús, ruyúë' lyu len ruzujë' lyu na' len xbönni' në'ë.

⁷ Cati' gulanábsquinë' Lë', ni'r buzuinë' Jesús len rë' lequë':

—Nul-li' cununli' dul-la' su lauli' uládxli'-nu guiöj.

⁸ Leyúbl byechuë' Jesús, ruyúë' lyu len bguel-lë'ë ruzujë' leyúbl lyu na'.

⁹ Cati' gulayönnë' didza' ni, guluxós lequë' ládxi'dau'quë', ati' gularujë' tu tuë', gulazú lauquë' bönni' gulr ga bdxintë bönni' cuidi'. Naga'në' ni' Jesús, dzagnu Lë' ngul na' zoanu gatsj lahui'l nup na' tu'zé naggac Lë'.

¹⁰ Ni'r buzuinë' leyúbl Jesús, len nutu nu blé'inë' nu ruquí lënu, san tuznu ngul na', ati' rë'-nu:

—Ngul, ¿gazx nacuá' nup na' guluquí li'? ¿Naru' cutu zoa nu bönni' rchuguë' quiu'?

¹¹ Lënu rnanu:

—Nutu nucz, Xan.

Ni'r Jesús rë'-nu:

—Lëzca' neda', cutu rchuga' quiu'. Böaj lidxu', len cutur gunu' dul-la'.

Naquë' Jesús yení' quegac bunách yödzyú

¹² Leyúbl bé'lenë' lequë' didza' Jesús, rnë':

—Neda' naca' yení' quegac bunách yödzyú. Nu bönni' zá'lenë' neda', cutu të' ga chul xöhui' san soalen bönni' na' yení' uluí' lë' nac gata' yöl-la' na'bán gdu queë'.

¹³ Ni'r të' Lë' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—Li' runu' lna' lau qui la' cuinzu'. Cutu nac lsaca' le runu' lna' lau. Daduz nac.

¹⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Zal-la' runa' lna' lau qui la' cuinza', gdu'të li' nac le runa' lna' lau, le nözda' ga bruja' len ga tsija', san lbi'ili' cutu nözili' gazx za'a len clëg gazx tsija'.

¹⁵ Lbi'ili' rbequi xbeyli' ca le tac yödzyú ni, san neda', racz quia' nutu nu bönni' cutu rbequi xbeyda' lë'.

¹⁶ La'naru' cuequi xbeyda', ca nacz cuequi xbeyda', le clëg neda'z cuequi xbeyda', san gunë' neda' tsaxxón Xuza' nasölë'ë neda'.

¹⁷ Lëzca' cni lu zxba queë' Moisés nayúj lu guich le rna: “Le tunë' lna' lau chopë' bönni', gdu'të li' nac.”

¹⁸ Neda' runa' lna' lau qui la' cuinza', ati' Xuza' nasölë'ë neda', runë' ca' lna' lau quia'.

¹⁹ Ni'r gulanabnë' Lë' bönni' gdau' fariseo na', ta'në':

—¿Gazx zoatsë' Xuzu'?

Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu núnbë'li' neda', len cutu núnbë'li'-në' Xuza'. La'naru' núnbë'li' neda', lëzca' Xuza' gúnbë'li'-në'.

²⁰ Yugu' didza' ni bë'ë Jesús cati' ni' zoë' rusëdnë' bunách nchil gdau', ga na' nacuá' gui'n gap ta'gu'ë gun qui gdau', san nutu nu gzxön Lë', le cutu rdxini dza queë' tsu'ë lu na'quë'.

Rnë' Jesús: “Ga tsija' neda', cutu gac guidli”

²¹ Leyúbl rë' lequë' Jesús, rnë':

—Uzá'a yödzyú ni, ati' uguiljli' nu uslá lbi'ili', san ugá'n dul-la' nabága'li', gatli'. Ga tsija' neda', cutu gac guidli'.

²² Ni'r glu'ë didza' bönni' judío uná bë', ta'në':

—¿Naru' gdödi cuinë'? Rnë': “Ga tsija' neda', lbi'ili' cutu gac guidli'.”

²³ Jesús rë' lequë':

—Lbi'ili' nacli' qui luyú dë dxi'l ni, san neda' za'a yehua' yubá xtsa'. Lbi'ili' nacli' bunách yödzyú ni, san neda' cutu naca' bönni' yödzyú ni.

²⁴ Qui lë ni na' gudxa' lbi'ili': “Ugá'n dul-la' nabága'li', gatli'.” Chqui' cutu tséjlë'li' naccza' Nu uslá, ugá'n dul-la' nabága'li', gatli'.

²⁵ Ni'r gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Nuzxa caz nacu'?

Jesús rē' lequē':

—Naca' la' leyz ca na' chgudxa' lbi'ili' dza ni'tē.

²⁶ Zian le ral-la' gyēpa' lbi'ili' len cuequi xbeyda' le nac queēli'. Didza' gdu'tē li ru'ē Xuza' nasölē'ē neda', ati' didza' byōnda' ru'ē Lē', ru'lena' bunách yōdzlyú ni didza'.

²⁷ Cutu gulayéjni'nē' ru'lenē' lequē' didza' ca nac queē' Dios Xuz.

²⁸ Qui lē' ni na' Jesús rē' lequē':

—Cati' gdxin dza uchisli' neda', Bōnni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách, gdódili' neda', ni'r gáquibe'ili' naccza' Nu ruslá, len cutu bi runa' racz quia', san ca na' bului'inē' neda' Xuza', ca' ru'a didza'.

²⁹ Zóalenē' neda' Xuza' nasölē'ē neda'. Cutu nuca'nē' neda' tuza' Xuza', le rúntecza' le rdzag ladxē'ē Lē'.

³⁰ Cati' bē'ē didza' ni Jesús, gulayejlē'ē Lē' bōnni' zian.

Nup naccgac zxi'nē' Dios, len nup nadzungac lu na' dul-la'

³¹ Ni'r Jesús gudxē' bōnni' judío na' ta'yejlē'ē Lē', rnē':

—Chqui' gúnteczli' ca rna xtidza'a, gacli' gdu bōnni' uséd quia'.

³² Gúnbē'li' le nac gdu'tē li ati' usán lbi'ili' le nac gdu'tē li na'.

³³ Gulubi'ē didza', tē' Lē':

—Zxi'n xsoē' Abraham nactu', len nutu nu ben netu' bōnni' nadá'ugac. ¿Ati' rnatsu': "Usán lbi'ili'?"

³⁴ Jesús rē' lequē':

—Le nactē rēpa' lbi'ili': Yúgu'tē nup tun dul-la', nadzungac lu na' dul-la'.

³⁵ Cutu uga'ntecz lidxē' xan yu'u nu nac bōnni' nada'u, san nu nac zxi'nē' xan yu'u na' ruga'ntecz lidx nu na' nac xan yu'u.

³⁶ Cni nac, chqui' usán lbi'ili' Nu na' nac Zxi'nē' Dios, le nactē ulali'.

³⁷ Nōzda' nacli' zxi'n xsoē' Abraham, san rzu rbō'li' gdódili' neda', le cunazí' lu na'li' xtidza'a.

³⁸ Neda' ru'a didza' ca nac le blé'ida' ga na' zoē' Xuza', san lbi'ili' runli' le byōnili' ga zoa xuzczli'.

³⁹ Gulubi'ē didza', tē' Lē':

—Abraham naquē' xuztu'.

Ni'r Jesús rē' lequē':

—La'naru' nacli' gdu zxi'n xsoē' Abraham, gunli' ca na' benē' Abraham.

⁴⁰ Na'a, rzu rbō'li' gdódili' neda', zal-la' ru'lena' lbi'ili' didza' gdu'tē li, didza' na' byōnda' bē'ē Dios. Cutu benē' cni Abraham.

⁴¹ Lbi'ili' runli' ca run xuzczli'.

Ni'r tē' Lē':

—Netu' cutu ca' nactu' bi'i lagu. Tuzē' Dios naquē' Xuztu'.

⁴² Ni'r Jesús rē' lequē':

—La'naru' naquē' Dios gdu Xuzli', huadxi'ili' neda', le bruja' neda' ga zoē' Dios, bida' luyú ni, len clēg racz quia' bida', san Dioscz bsölē'ē neda'.

⁴³ ¿Bizx quiē cutu gac tséjni'li' didza' ru'a? Nac le curé'nili' uzé nagli' xtidza'a.

⁴⁴ Xuzczli' nac tu' xōhui'. Náquili' qui tu' xōhui' len ré'nili' gunli' le rzē ladxi' xuzli' na'. Dza ni'tē nac gdōdi bunách tu' xōhui' len cutu nazi' lu nē'i le nac gdu'tē li, le cutu ca' ru' didza' gdu'tē li. Cati' rzi' yē' tu' xōhui', ca naccz ru' didza', le nac nu rzi' yē', len nac ca xuzgaccz nup ta'z' yē'.

⁴⁵ Le ru'a neda' didza' gdu'tē li cutu réjlē'li' neda'.

⁴⁶ ¿Núxal-li' gac uspága'li' neda' dul-la'? Chqui' ru'a didza' gdu'tē li, ¿bizx quiē cutu réjlē'li' neda'?

⁴⁷ Nu nac queë' Dios, ruzé nag xtidzë'ë Dios, san lbi'ili', le cunacli' queë' Dios, cutu ruzé nagli' xtidzë'ë.

Cristo zoaczë' zí'atël ca Abraham

⁴⁸ Ni'r gulubi'ë didza' bönni' judío, të' Jesús:

—Catëz gnatu' cati' gnatu' nacu' bönni' Samaria, ati' dzag Li' tu' xöhui'.

⁴⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu dzag neda' tu' xöhui'. Neda' runa' Xuza' ba la'n, ati' lbi'ili' ruzoali' neda' tsla'l.

⁵⁰ Cutu runa' zxön cuina'. Zoa Nu run zxön neda', ati' Lë' rbequi xbeynë' rë'u.

⁵¹ Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu bönni' si' lu në'ë xtidza'a, cutu ca' gatië' bönni' na'.

⁵² Ni'r të' Lë' bönni' judío na', ta'në':

—Na'a ráquibe'itu' dzag Li' tu' xöhui'. Abraham gutië', ati' glatië' ca' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, san Li' rnau': "Nu bönni' si' lu në'ë xtidza'a, cutu ca' gatië' bönni' na'."

⁵³ ¿Naru' náctërtsu' Li' blau ca xuzru' Abraham? Gutie' lë' ati' glatië' ca' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. ¿Núzxatër run cuinu'?

⁵⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Chqui' neda' guna' zxön cuina', yöl-la' zxön na' cutu bi gac. Xuza' runë' neda' zxön, ati' lbi'ili' rnalì' naquë' Dios queëli'.

⁵⁵ Lbi'ili' cutu núnbë'li'-në' Dios Xuz, san neda' núnbë'a-në'. La'naru' gnìa': Cutu núnbë'a-në', gaca' nu rzi' yë' ca na' nacli' lbi'ili', rzi' yë'li'. Na'a, le nactë núnbë'a-në' len nazi' lu na'a xtidzë'ë.

⁵⁶ Xuzli' Abraham budzijne' le ral-la' glé'inë' dza soa' yödzlyú ni, len zal-la' gutië' dza ni'të, blé'inë' lei, len budzìjtsquinë'.

⁵⁷ Ni'r të' Jesús bönni' judío na', ta'në':

—Cutu yui'nu' chiën iz. ¿Naru' blé'itsanu' Abraham?

⁵⁸ Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Zí'atël ca soë' Abraham, neda' zoacza'.

⁵⁹ Ni'r gulaguel-lë'ë guiöj luladxë' Jesús, san Lë' bunittë cuinë', burujë' lö'a gdau' na'. Gdödë' gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, zhuöjë'.

9

Ruúnë' Jesús bönni' guljë' nachultë lahuë'

¹ Cati' gdödë' Jesús tu latj, blé'inë' ni' bönni' guljë' nachultë lahuë'.

² Gulanabnë' Jesús bönni' uséd queë', ta'në':

—Bönni' Usëdi, ¿nuzxa ben dul-la'? ¿Naru' bönni' ni o xuz xnë'ë le guljë' nachultë lahuë'?

³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu nac le benë' dul-la' bönni' ni, len clëg le glunë' dul-la' xuz xnë'ë, san nac quië gla' lahui yöl-la' huac queë' Dios ni'a queë' bönni' ni.

⁴ Run bayúdx gunru' xchinë' Xuza' nasölë'ë neda', tsal ni nac ca lahui' dza. Huadxín dza gac chul qui yöl-la' gut, cati' nutu nu gac gun dxin.

⁵ Tsal ni zoa' yödzlyú ni, naca' yení' quegac bunách yödzlyú.

⁶ Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, gru'në' zxöna' lyu, ati' benë' gúna'dau' len zxöna' na', len bugu'ë guna' na' yöj lahuë' bönni' na' nachúl lahuë'.

⁷ Ni'r rë' lë':

—Gyeaj yajtíb lau' lu biaj nis nazi' lei Siloé.

Siloé nac tu didza' hebreo le rna: "Nasöla".

Ni'r gyijë' ni' bönni' na' nachúl lahuë', yajtíb lahuë'. Cati' buzë'ë ni' chrlé'inë'.

⁸ Ni'r gulubani bunách dzag yu'u queë' len nup ni' gulale'i lë' zí'atël cati' ni' nachúl lahuë', ta'ná:

—¿Naru' clëg bönni' ni bönni' na' rbö'ë rnabë' nu bi gnödzj queë'?

⁹ La'quë' ta'né':

—Lë' na'.

Yela'quë' ta'né':

—Cutu ca', san ca rna' lahuë' bönni' na', rna' lahuë' ca' bönni' ni.

Lë' rnë':

—Neda' na'.

¹⁰ Ni'r gulanabnë' lë', ta'né':

—¿Nacxcz guc, gyalj yöj lau'?

¹¹ Bubi'ë didza', rë' lequë':

—Bönni' na' lë' Jesús benë' gúna'dau' ati' gdëbë' yöj lahua' gúna'dau' na', len gudxë' neda': "Gyeaj ra' biaj nis nazí' lei Siloé, yajtíb lau'." Gyija' ni', yajtíb lahua', ati' gyaljtë yöj lahua'.

¹² Ni'r gulanabnë' lë', ta'né':

—¿Gazx zoë' bönni' na'?

Lë' rë' lequë':

—Cutu nözda'.

Bönni' gdau' ta'nabi yudxnë' bönni' na' gyalj yöj lahuë'

¹³ Ni'r gulachë'ë bönni' na' zi'al nachúl lahuë', guluschinë' lë' lauquë' bönni' gdau' fariseo.

¹⁴ Le nac dza la'y quequë' cati' benë' Jesús gúna'dau' na', len bsaljë' yöj lahuë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë',

¹⁵ qui lë' ni na' gulanabnë' lë' leyúbl bönni' gdau' fariseo na' nacx guc gyalj yöj lahuë'. Lë' gudxë' lequë':

—Budxië' gúna'dau' yöj lahua', ati' yajtiba' lei len rlé'ida'.

¹⁶ Ni'r glu'ë didza' la'quë' bönni' gdau' fariseo na', ta'né':

—Cutu naquë' queë' Dios bönni' na', le curún chi'ë dza la'y.

Yela'quë' ta'né':

—¿Naru' huactsa bönni' dul-la' gunë' yugu' yöl-la' huac runë' bönni' na'?

Cni guc, gularujë' chopl.

¹⁷ Leyúbl gulanabnë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë', ta'né':

—¿Bizxa rnau' li' queë' bönni' na', bsaljë' yöj lau'?

Lë' rnë':

—Naquë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

¹⁸ Cutu gulayejlë'ë bönni' judío uná bë' na' guljë' nachultë lahuë' bönni' na', len gyalj yöj lahuë', cati' gululidzrë' xuz xnë'ë bönni' na' gyalj yöj lahuë',

¹⁹ len gulanabnë' lequë', ta'né':

—¿Naru' naquë' zxi'nli' bönni' ni, rnali' guljë' nachultë lahuë'? ¿Nacxcz nac rlé'inë' na'a?

²⁰ Gulubi'ë didza' xuz xnë'ë na', të' lequë':

—Nózzitu' naquë' zxi'ntu' bönni' ni, len guljë' nachultë lahuë',

²¹ san nacx guc, rlé'inë' na'a, cutu nózzitu', len nuzxa na' bsalj yöj lahuë', cutu nózzitu'. Gul-náb-në' lë', le chnaquë' bönni' chnac. Lëczë' quíxjö'ë.

²² Cni gulanë' xuz xnë'ë bönni' na' zi'al nachúl lahuë', le tádxinë' yugu' bönni' judío uná bë', le chglun xtídza'quë' bönni' judío na' chqui' nu bönni' si' lu në'ë naquë' Cristo Jesús, tsaz lubijë' bönni' na' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

²³ Qui lë' ni na' gulanë' xuz xnë'ë: "Gul-náb-në' lë', le chnaquë' bönni' chnac."

²⁴ Ni'r gululidzë' leyúbl bönni' na' zi'al nachúl lahuë' bönni' judío uná bë', ati' të' lë':

—Ni'a queë' Xanru' Dios gdixjö' le nacx. Netu' ráquibé'itu' naquë' bönni' dul-la' bönni' na'.

²⁵ Ni'r bubi'ë didza', rnë':

—Chqui' naquë' bönni' dul-la' cutu nözda'. Tu le nözda'. Zi'al nachúl lahua', ati' na'a rlé'ida'.

²⁶ Gulanabnë' lë' leyúbl, ta'në':

—¿Bizxa benë' quiu'? ¿Nacx benë' bsaljë' yöj lau'?

²⁷ Bubi'ë didza', rë' lequë':

—Chgudxcza' lbi'ili', san cutu gú'nili' si' lu na'li' xtidza'a. ¿Bizx quië na' rë'nili' yónili' leyúbl? ¿Naru' rë'nili' ta'li' ca' Lë'?

²⁸ Ni'r gululídz zi'ë lë', ta'në':

—Li' da'u Lë', san netu' da'tu' Moisés.

²⁹ Netu' nózitu' bé'lenë' Moisés didza' Dios, san ca nac queë' bönni' ni, cutu nózitu' nuzxa caz bsöla' Lë'.

³⁰ Ni'r bubi'ë didza' bönni' na', rë' lequë':

—Lë' ni run ga rubanda'. Lbi'ili' cutu nózili' nuzxa bsöla' bönni' ni, ati' Lë' bsaljë' yöj lahua'.

³¹ Nóziru' cutu ryönnë' yugu' bönni' dul-la' Dios, san chqui' rej ladxë'ë Dios bönni' len runë' ca rë'nnë' Lë', bönni' ni, Dios ryönnë' lë'.

³² Dza ni'të cutu ryön nu gna chqui' nu bönni' bsaljë' yöj lahuë' bönni' guljë' nachultë lahuë'.

³³ La'naru' cunaquë' queë' Dios bönni' ni, cutu bi gac gunë'.

³⁴ Ni'r gulubi'ë didza', të' lë':

—Ca gulju' nac bë' nabagu'u dul-la'. ¿Ati' li' ruséditsanu' netu'?

Ni'r gulubijë' lë' ni'l.

Nup nacgac chul nit

³⁵ Byönnë' Jesús ca glunë' bönni' judío uná bë', gulubijë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë'. Catì budzaguë' lë', gudxë' lë':

—¿I réjlë'u Zxi'në' Dios?

³⁶ Bubi'ë didza' lë', rë' Jesús:

—¿Nuzxa na', Xan, quië tséjlë'a Lë'?

³⁷ Jesús rë' lë':

—Chblé'inu' Lë', ati' neda' ni ruí'lena' li' didza', naca' Zxi'në' Dios.

³⁸ Ni'r bönni' na', gyalj yöj lahuë', gyij ladxë'ë Jesús, len rë' Lë':

—Xan, réjlë'a Li'.

³⁹ Jesús rnë':

—Quië cuequi xbeyda' bunách bida' yödzyú ni, quië lule'i nup nachúl nanitgac, len lac ca nu nachúl lahui nup taqui ta'le'i.

⁴⁰ Catì gulayönnë' didza' ni bönni' gdau' fariseo na' nacué'lenë' Jesús, ni'r të' Lë':

—¿Naru' nachúl nanítsatu'?

⁴¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—La'naru' nachúlz yöj lauli', cutu gbága'li' dul-la'. Na'a rnali': "Rlé'itu'." Qui lë' ni na' nabága'li' dul-la'.

10

Runë' lsaqui' Jesús qui li'aj quecba' bö'cu' zxila'

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu bönni' curyazië' zaca' ga nu ryaz li'aj quecba' bö'cu' zxila', san tsazië' zaca' ga yubl, bönni' ni naquë' gban len rbanczë'.

² Nu bönni' ryazië' zaca' ga nu ryaz naquë' bönni' run chí'igacczë'-ba' bö'cu' zxila' na'.

³ Quië tsazië' bönni' ni, rsalj nu zoa run chi'i ga nu ryaz, ati' ta'yóniba' chi'ë bö'cu' zxila' na' len tu'únbë'ba'-në'. Lë' rulidzë'-ba' qui queëba' ca lëcba' len rubijë'-ba' yugu' bö'cu' zxila' na'.

⁴ Cati' chnubijë'-ba' yúgu'tëba' bö'cu' zxila' náquicba' queë', rajnörë' laucha', ati' bö'cu' zxila' na' rajnaucba' lë', le tu'únbë'ba' chi'ë.

⁵ Bönni' yubl cutu tsajnaucba' lë', san luzxúndjiba' lë', le cutu núnbë'cba' chi'iquë' bönni' yubl.

⁶ Le run lsaqui' ni gudxë' lequë' Jesús, san cutu gulayéjni'në' lë na' rë' lequë'.

Naquë' Jesús ca bönni' run chi'ë-ba' bö'cu' zxila'

⁷ Ni'r rë' lequë' leyúbl Jesús, rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Neda' naca' ca tu ga ta'yazba' bö'cu' zxila'.

⁸ Chgualé'ë zian bönni' gulané' nacque' Cristo, san yúgu'të bönni' na' guladxinë' zi'al ca neda', nacque' gban len ta'banczë', ati' cutu guluzë' nagcba' lequë' bö'cu' zxila' na'.

⁹ Neda' naca' ca tu ga nu ryaz. Núti'tëz bönni' tsázlenë' neda', ulé' bönni' na', len gaquë' ca tuba' bö'cu' zxila' ryazba' len rurujba', len rdzóliba' le ráguba'.

¹⁰ 'Za'zë' gban quië cuanë'-ba' len gdöddë'-ba' len usnitië'-ba'. Neda' bida' quië gata' yöl-la' na'bán gdu quegac bunách nacgac ca bö'cu' zxila' quia', len gata' gdu quequë' yöl-la' na'bán gdu na'.

¹¹ Neda' run chí'igaca' bunách quia' ca runë' bönni', lu yöl-la' dxi'i ladxi' queë' run chi'ë-ba' bö'cu' zxila'. Bönni' cni run chi'ë-ba' bö'cu' zxila' zoaczë' udödë' yöl-la' na'bán queë' ni'a quecba' bö'cu' zxila' queë'.

¹² Bönni' nazxjë' run chi'ë-ba' bö'cu' zxila', cati' rlé'inë' za'ba' bö'cu' zuga' snia', ruca'në'-ba' bö'cu' zxila' na', len ruzxundjë', ati' ráguya'aba' yugu' bö'cu' zxila' na' bö'cu' zuga' snia' na' len ruslasba' lecba'. Cni runë' bönni' na' run chi'ë-ba' bö'cu' zxila' le cunaquë' gdu nu run chi'i-ba' bö'cu' zxila', ati' cutu náquicba' queëczë' bö'cu' zxila' na'.

¹³ Ruzxundjë' bönni' nazxjë' na' le run chi'ë-ba' bö'cu' zxila' na' quië si'zë' dumí len cutu rui' ladxë'ë-ba' bö'cu' zxila' na'.

¹⁴⁻¹⁵ 'Neda' naca' bönni', lu yöl-la' dxi'i ladxi' quia' run chí'igaca'-ba' bö'cu' zxila'. Ca na' nunbë'ë neda' Xuza', ati' neda' núnbë'a-në' Xuza', lëzca' cni núnbë'gaca' bunách quia' nacgac ca bö'cu' zxila' quia', len rudöda' yöl-la' na'bán quia' ni'a quecba' bö'cu' zxila' na', ati' bö'cu' zxila' na' náquicba' quia' núnbë'cba' neda'.

¹⁶ Lëzca' nacua'ba' quia' yelá'gacrba' bö'cu' zxila' cunababcba' ni. Lëzca' lecba' ral-la' tsajxí'gaca'-ba'. Lecba' luzë' nagcba' chi'a, len lachba' tuz len yezíca'rba' bö'cu' zxila' quia', ati' néda'cza' gun chí'igaca'-ba'.

¹⁷ 'Qui lë ni na' nadxi'inë' neda' Xuza', le rudöda' yöl-la' na'bán quia', gu'a latj nu gdödi neda', ati' uzi'a lei leyúbl, ubana' lu yöl-la' gut.

¹⁸ Nutu nu bönni' sáqui'në' gdöddë' neda' san néda'cza' rudöda' yöl-la' na'bán quia', gatia'. Dë lu na'a udöda' lei, len dë lu na'a uzi'a lei leyúbl. Cni nac le gna bé'inë' neda' Xuza'.

¹⁹ Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' judío, leyúbl gularujë' chochl ca táquinë' queë'.

²⁰ Zianë' ta'në':

—Yu'u Lë' bö' xöhui', len nachixi icjë'. ¿Bizx quië ruzë' nagli' Lë'?

²¹ Yela'quë' ta'në':

—Cutu ca' ru'ë cni didza' bönni' yu'u lë' bö' xöhui'. ¿Naru' huactsa bö' xöhui' usálj yöj lauquë' bönni' nachúl lauquë'?

Tu'zöë' Jesús tsla'l bönni' judío uná bë'

²² Rac beo' ziaq len nac dza na' tunë' lni yödz Jerusalén, tu'spanë' ca gulagu'ë lu në'ë Dios gdau' quequë'.

²³ Rdë' Jesús ra' gdau' ga nac nchil qui, nazí' lei Nchil Queë' Salomón.

²⁴ Gulagu'ë Jesús li'aj bönni' judío uná bē' len tē' Lē':

—¿Batxcz usanu' runu' ga rō'tu' bagu'í? Chqui' nacu' li' Cristo, ca nacz gdixjōi' netu'.

²⁵ Jesús rē' lequē':

—Chgudxcza' lbi'ili', san cutu réjlē'li' neda'. Nacgac bē' nu naca' yugu' dxin runa' le dē lu na'a uláz queē' Xuza'.

²⁶ Lbi'ili' cutu réjlē'li' neda', le cutu nabáblenli' nup nacgac bō'cu' zxila' quia', ca na' chgudxcza' lbi'ili'.

²⁷ Ta'yóniba' chi'a bō'cu' zxila' quia', len tu'únbē'ba' neda', ati' neda' núnbē'gaca'-ba', ati' rdjáclenba' neda'.

²⁸ Neda' runödzcja' quecba' yöl-la' na'bán gdu, ati' cutu ca' la'nitba', ati' nutu nu saqui' ubíj lecba' lu na'a neda'.

²⁹ Bennē' quia' lecba' Xuza' Dios, ati' Lē' náptērē' yöl-la' huac ca yúgu'tē bunách, ati' nutu nu saqui' ubíj lecba' lu nē'ë Xuza'.

³⁰ Neda' len Dios Xuz, tuz nactu'.

³¹ Leyúbl guluguel-lē'ë guiöj luladxē' Jesús bönni' judío uná bē' na'.

³² Jesús rē' lequē':

—Zian le nac dxi'a bena' lauli' le dē lu na'a uláz queē' Xuza'. ¿Ni'a qui bizxal dxin dxi'a ni uládx'i'li' neda' guiöj?

³³ Gulubi'ë didza' bönni' judío uná bē' na', tē' Lē':

—Ni'a qui dxin dxi'a cutu uládx'i'tu' li' guiöj, san le curnéu' dxi'a queē' Dios, le nacu' li' bunáchz, len run cuinu' Dios.

³⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rē' lequē':

—¿Naru' cu nayúj lu guich lu zxba queēli' ca gnē' Dios, rna: “Neda' rnia': Nacli' yugu' dios”?

³⁵ Nőziczru' tsaz nayújcz le nayúj lu guich la'y. Lu guich la'y na' rui' laquē' dios, bönni' ni' bé'lenē' lequē' didza' Dios.

³⁶ Dios bubijē' neda' quizi queē' len bsölē'ë neda' yödzlyú ni. ¿Naru' rnátsali' quia': “Li' cutu rneu' dxi'a queē' Dios”, le gnia': Zxi'nē' Dios naca'?

³⁷ Chqui' cutu runa' dxin budödē' lu na'a Xuza' Dios, cutu ral-la' tséjlē'li' neda'.

³⁸ Chqui' runa' dxin budödē' lu na'a Dios, zal-la' cutu réjlē'li' néda'cza', gul-tsejlē' le nacgac bē' dxin na' runa', quiē gáquibe'ili' naquē' tuz len neda' Dios Xuz, ati' neda' ca' naca' tuz len Xuza'.

³⁹ Leyúbl gulazú gulabö'ë la'zönē' Jesús, san Lē' bulé' lu na'quē'.

⁴⁰ Ni'r gyijē' Jesús leyúbl yetslá'a yegu Jordán, ga ni' zí'atēl buquilé' bunách nis Juan, ati' buga'nē' ni' Jesús.

⁴¹ Guladxín ga zoē' Jesús bunách zian, ta'ná:

—Le nactē cutu benē' Juan nitú yöl-la' huac zxön, san yúgu'tē le gnē' Juan na' ca ral-la' gac queē' bönni' ni, gdu'tē li nac.

⁴² Qui lē ni na' gulayejlē'ë Jesús bönni' zian ga na' zoē'.

11

Le guc cati' gutiē' Lázaro

¹ Dza ni' ré'inē' Lázaro, bönni' Betania, le nac ladcnu María len Marta. Nacnu Marta zxilnu María.

² Nacnu María na' ngul zanē' Lázaro, bönni' na' ré'inē', len nacnu ca' ngul na' glu'nu le rla' zxix ni'ë Xanru', len buzxinu ni'ë len guitsa' icjnu.

³ Gulasóla'nu ngul zanē' Lázaro na' nu yjōdx Jesús, gna:

—Xan, byutsca', ré'inē' Lázaro, bönni' na' nadxi'inu'-nē'.

⁴ Cati' byönnē' didza' ni Jesús, gudxē' nup nacuá' ni', rnē':

—Guidzhué' ni cutu nac le gdödi lë' tsaz, san nac quië gla' lahui yöl-la' yení' queë' Dios, ati' ni'a qui guidzhué' ni gla' lahui ca' yöl-la' yení' quia' neda', Zxi'në' Dios.

⁵ Jesús nadxi'inë'-nu Marta, len ngul zxilnu Marta na', len Lázaro na'.

⁶ Zal-la' nadxi'inë' lequë' Jesús, cati' byönnë' ré'inë' Lázaro, yechóp dza ca' buga'në' ga na' zoë'.

⁷ Cati' bza'a chop dza na', gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Huayejru' leyúbl luyú Judea.

⁸ Ni'r të' Lë' bönni' uséd queë', ta'në':

—Bönni' Usédi, zi'a gulazú gulabö'ë luladxë' Li' guiöj bönni' judío uná bë' ni'. ¿Naru' huayejsu' ni' leyúbl?

⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Zoacz chinnu hora lahui' dza. Nu bönni' rdë' lahui' dza, cutu tsajchégu'ë, le rlé'inë', le zoalen lë' yení' zoa yödzyú ni.

¹⁰ Chqui' rdë' chdzö'l bönni', rajchégu'ë, le cutu zoalen lë' yení'.

¹¹ Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, ni'r gudxë' lequë':

—Rasië' Lázaro, böchi' lza'ru', ati' tsija' neda', tsajspana'-në'.

¹² Ni'r të' Lë' bönni' uséd queë', ta'në':

—Xan, chqui' rasië', huöaquë'.

¹³ Gnë' cni Jesús le chgutië' Lázaro, san lequë' táquinë' gnë': "Raszë' Lázaro."

¹⁴ Ni'r gudxë' lequë' yalj lulu Jesús, gnë':

—Chgutië' Lázaro.

¹⁵ Rudzijda' le cutu zoa' ni', le gac na'a tu le uzi'li' xbey, le gun ga tséjlë'li' neda'. Huayejru' na'a ga na' dë' Lázaro.

¹⁶ Ni'r gudxë' yezíca'rë' bönni' uséd queë' Jesús Tomás, bönni' na' tu'ë lë', Bönni' Cuach, rnë':

—Huayejru' ca' rë'u, gátlenru'-në'.

Naquë' Jesús Nu ruspán nup chnatgac, lenca' Nu nabániru'

¹⁷⁻¹⁹ Dë gal-la'z ga dë Jerusalén yödz Betania na', nac ca rza'ru' tu hórátëz. Qui lë ni na' chguladxinë' zian bönni' judío ga na' nacua'nu Marta len María, tu'huí' zxönë' lecnu le gutië' bönni' zancnu. Cati' bdxinë' ni' Jesús, byönnë' chguc tap dza yu'ë yeru ba Lázaro na'.

²⁰ Cati' byöninu didza' Marta, zë'ë Jesús, ni'r brujnu yu'u, yajtsagnu Lë', san María buga'nnu yu'u na'.

²¹ Marta na' rënu Jesús:

—Xan, la'naru' zu' ni, cutu gatië' bönni' zana'.

²² Lëzca' na'a, nözda' yúgu'të le gnabu' lahuë' Dios, Dios gunnë' quiu'.

²³ Jesús rë'-nu:

—Ubanë' bönni' zanu'.

²⁴ Marta rënu Lë':

—Nözda' ubanë' cati' gdxin dza udx cati' lubán nup chnatgac.

²⁵ Ni'r Jesús rë'-nu:

—Naccza' neda' Nu ruspán nup chnatgac lenca' Nu nabánigac bunách. Nu tsejlë' neda', zal-la' gat nu na', ubáncz,

²⁶ ati' yúgu'të bönni' nabanquë' len ta'yejlë'ë neda', cutu ca' latië' tsaz. ¿I réjlë'u lë ni?

²⁷ Marta rënu Lë':

—Ja, Xan. Réjlë'a nacu' Li' Cristo, Zxi'në' Dios, Bönni' na' gzxi' lu në'ë Dios gsölë'ë yödzyú ni.

Rbödxë' Jesús le ruhui'ni ladxë'ë ni'a quecnu ngul zanë' Lázaro

²⁸ Cati' budx bë'nu didza' ni Marta na', böajnu yu'u, yajlidznu María, zxilnu, len bagachi'z rënu lënu:

—Bönni' Usëdi zoë' ni, rulidzë' li'.

²⁹ Cati' byóninu didza' ni María, la' gyástënu, zeajnu ga na' zoë' Jesús.

³⁰ Cutu ryaznë' Jesús la' yödzdau' na', san zoazë' ga na' yajtsagnu Lë' Marta.

³¹ Cati' gulalé'inë'-nu María na' gyasnu len jarélu'nu brujnu bönni' judío na' nacué'lenë'-nu ga nac lu yu'u len tu'huí' zxönë'-nu, ni'r glauquë'-nu, ta'né':

—Huayeajnu ra' yeru ba tsajchödxnu ni'.

³² Ni'r bdxinnu María ga na' zoë' Jesús. Cati' blé'inu Lë', byéchunu xni'ë, rënu Lë':

—Xan, la'naru' zu' ni, cutu gatië' bönni' zana'.

³³ Cati' blé'inë' Jesús rbödxnu, len ta'bödxë' ca' bönni' judío na' dzagquë'-nu, ni'r bui'nnë' len gnëtsca ladxë'ë.

³⁴ Rnë':

—¿Gazx bucáchi'li'-në'?

Të' Lë':

—Gda uyú'.

³⁵ Grödxë' Jesús.

³⁶ Ni'r gulanë' bönni' judío na', ta'né':

—Gul-yutsca' tscáti'ga nadxi'inë' lë'.

³⁷ La'quë' ta'né':

—Benë' ga rlé'inë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë' bönni' ni. ¿Naru' cu guctsa gunë' ga cu gatië' Lázaro?

Rubanë' Lázaro lu yöl-la' gut

³⁸ Leyúbl gnëtsca ladxë'ë Jesús, ati' bdxinë' ra' yeru ba na'. Ba na' nac tu yeru nadj lë'i gui'a guiöj, ati' da' tu guiöj blag nuséyj ga nu ryaz lei.

³⁹ Gudxë' nup nacué' ni' Jesús, rnë':

—Gul-cúa guiöj ni.

Ni'r Marta, ngul zanë' bönni' nat na', rënu Lë':

—Xan, chlë'ë zgut le chguc tap dza natië'.

⁴⁰ Jesús rë'-nu:

—¿Naru' clëg chgudxcza' li' chqui' réjlë'u, hualé'inu' yöl-la' yení' queë' Dios?

⁴¹ Ni'r gulagüë' guiöj blag na' nuséyj ga nu ryaz yeru ba ga na' yu'ë bönni' nat na'. Buyüë' Jesús zaca' luzxbál, rnë':

—Xuza', xclenu', rëpa' Li', le ryönnu' neda'.

⁴² Neda' nözda' ryöntecznü' neda', san ru'a didza' ni quië luzí' xbey bunách zian ni len la'yejlë' Li' na' nasölu'u neda'.

⁴³ Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, zidzj bulidzë', rnë':

—Lázaro, burúj nil.

⁴⁴ Burujë' bönni' nat na' lu yeru ba, naróligacr ni'a në'ë yugu' lári'dau', len nagachi' ca' lahuë' yetú lári'dau'. Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-lí lari' na' naröli ni'a në'ë len gul-gu'ë latj së'ë.

Tun xtidzë'ë judío uná bë' ludöddë' Jesús

⁴⁵ Ni'r gulayejlë'ë Jesús zian bönni' judío na' yjáclenë' tsazxón María len gulalé'inë' lë na' benë' Jesús.

⁴⁶ La'quë' yjaquë' ga nacué' bönni' gdau' fariseo len gulaguíxjöi'në' lequë' ca na' benë' Jesús.

⁴⁷ Ni'r guludúblenë' tsazxón bönni' gdau' ta'bequi xbey yugu' bönni' gdau' fariseo na', len yugu' bxuz uná bë', ta'né':

—¿Nacxcz gunru'? Runë' bönni' ni zian yöl-la' huac zxön.

⁴⁸ Chqui' güi'zru'-në' latj gunë' ca ni runczë', la'yejlë' Lë' yúgu'të bunách, ati' udjaquë' ni bönni' Roma, duquindjquë' gdau' la'y queëru', len yödz queëru'.

⁴⁹ Ni'r bë'e didza' Caifás, bxuz blau iz na', len dzaguë' lequë', rë' lequë':

—Lbi'ili' cutu bi nózili',

⁵⁰ len cutu ráquibe'ili' run bayúdx gatië' tuë' bönni' ni'a quegac bunách, cui nit gdu yödz.

⁵¹ Clëg racz queë' bë'e didza' ni, san le naquë' bxuz blau iz na', qui lë ni na' bë'e didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gatië' Jesús ni'a quegac bunách yödz na'.

⁵² Gatië' Jesús, clëgz ni'a qui yödz na', san gatië' ca' quië utubë' zxi'në' Dios náslasquë', quië lacquë' tuz.

⁵³ Cni guc, la' dza na'z glun xtídza'quë' ludöddë' Jesús.

⁵⁴ Qui lë ni na' cutur gdë' Jesús yalj lulu gap nacua' bunách judío, san buzë'ë ni', zijë' tu latj gal-la' ga nac latj ca'z, ati' bdxinë' yödz Efraín, ga ni' buga'në', ati' dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

⁵⁵ Dza na' chza' gal-la' Lni PAscua quequë' bönni' judío cati' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto bunách queë'. Gularúj bunách zian yugu' yödz ni', ati' gulabenë', zjaquë' Jerusalén cati' zi'a gdxin lni na' quië tsajpá' cuinquë' ca nac qui gdau'.

⁵⁶ Tu'guiljë' Jesús bönni' na' nacu'ë Jerusalén, len cati' ni' nacu'ë nchil gdau', gulanabi lza'quë' tuë' yetué', ta'né':

—¿Bizxa rsáca'li'? ¿Huidtsë' lni, o cutu guidë'?

⁵⁷ Chgulaná bë'e yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gdau' fariseo chqui' nu nözi ga zoë' Jesús, ral-la' dudixjoi' lequë' quië gac tsajxönquë' Lë'.

12

María rgu'nu ni'ë Jesús le rla' zxix

¹ Cati' ni' naga'ngac yexóp dza gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto bunách queë', ni'r bdxinë' Jesús lu yödz Betania, ga na' zoë' Lázaro, bönni' na' gutië' len bubanë' lu yöl-la' gut.

² Ni' gulagu'ë tu güi'i huagu gahuë' Jesús. Glu'nu le lahuë' María, ati' nutsë'ë Lázaro ladj bönni' ró'lenquë' Jesús tahuë'.

³ Ni'r gdél-la'nu María ca tu guia le rla' zxix qui yöj susén las gdu, le záqui'tsqui, len glu'nu lei ni'ë Jesús. Buzzinu ni'ë len guitsa' icjnu. Gdutë lu yu'u na' gze bö' zxix.

⁴ Ni'r bë'e didza' bönni' uséd queë' Jesús, lë' Judas Iscariote, zxi'në' tu bönni' lë' Simón, len naquë' bönni' na' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' gdau', rnë':

⁵ —¿Bizx quië cugda'u le rla' zxix na' le zaca' lazjru' qui tu iz, ati' huac nu quis dumí na' quegac bunách yechi'?

⁶ Gnë' cni, clëg le rui' ladxë'ë bunách yechi', san le naquë' gban, len lëczë' nu'ë bzud dumí quequë', len rubíjlanë' dumí na' tu'chijë' lu bzud na'.

⁷ Ni'r Jesús rë' lë':

—Bë'-nu latj, le nac lë ni bennu tu le nabá'a quië dza ggacha'a.

⁸ La'cuá'lentecz lbi'ili' bunách yechi', san neda' cutu ugá'ntecza' ga zoali'.

Tun xtídza'quë' bönni' judío uná bë' ludöddë' Lázaro

⁹ Cati' gulayönnë' zoë' Jesús Betania, guladxinë' ni' zian bönni' judío, clëgz le zoë' ni' Jesús, san lëzca' le tē'nnë' la'lé'inë' Lázaro, bönni' na' buspanë' lë' Jesús lu yöl-la' gut.

¹⁰ Ni'r glun xtídza'quë' bxuz uná bë', ludöddë' ca' Lázaro,

¹¹ le ta'yejlë'ë Jesús len chnulá'alenuë' bxuz uná bë' na' zian bönni' judío ni'a queë' Lázaro na'.

Len ba zxön ryazië' Jesús Jerusalén

¹² Guladxín Jerusalén bunách zian dza Lni Pascua, ati' dza buróp na' ta'yönnë' zë'ë Jesús ni'.

¹³ Ni'r gulaguitsjë' zin len gularujë' zajxí'gal-la'quë' Jesús, ati' glu'ë zidzj didza', ta'né': —Yöl-la' ba Dios. Yöl-la' ba Bönni' ni zë'ë uláz queë' Xanru', gna bé'inë' bunách Israel.

¹⁴ Bdzölnë'-ba' tuba' búrodau' Jesús, ati' gdxie'-ba' ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

¹⁵ Cutu gádxili', lbi'ili', zoali' yödz Sión.

Gul-yutsca', zë'ë Bönni' gna bé'inë' lbi'ili'.

Dxie'-ba' tuba' búrodau'.

¹⁶ Cati' ni' zi'a guc lë ni, cutu gulayéjni'në' bönni' uséd queë' Jesús, san gdöd ni', cati' bubanë' Jesús lu yöl-la' gut, buëpë' yehua' yubá queë', ni'r yajneycnë' lë ni nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac queë', ati' guc cni queë' lë ni.

¹⁷ Lëzca' glunë' lna' lau queë' Jesús bönni' na' gulacué'lenë' Lë' cati' ni' bulidzë' Lázaro, yu'ë yeru ba, len buspanë' lë lu yöl-la' gut.

¹⁸ Qui lë ni na' ca' gularujë' bönni' yajxí'gal-la'quë' Jesús, le gulayönnë' ca nac yöl-la' huac ni benë' Lë'.

¹⁹ Ni'r gulanë' la' légaczë' bönni' gdau' fariseo, ta'né':

—Chnac bë' cutu bi sáqui'ru' gunru'. Gul-yú ca da'gac Lë' yúgu'të bunách.

Tu'guiljë' Jesús bönni' gza'a

²⁰ Dzagquë' nup na' guladxín Jerusalén dza Lni Pascua na' la'quë' bönni' gza'a quië la'yíj ládxi'quë' Dios.

²¹ Yajtsagquë' Felipe, bönni' Betsaida qui luyú Galilea, yugu' bönni' gza'a na', ati' gláta'yuë' lahuë', ta'né':

—Bönni', ré'nitú' glé'itu'-në' Jesús.

²² Gyijë' Felipe na', yjödxe' ca' Andrés. Ni'r Andrés len Felipe na' glë' ca' Jesús.

²³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Chzoa gdxin dza gatia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, huöja' xlatja' yehua' yubá.

²⁴ Le nactë rëpa' lbi'ili': Ugá'n leyz tu xseydau' chqui' cutu ggachi' luyú len udx qui. Chqui' udx qui xseydau' na', ati' glen, szxónitër unödzej.

²⁵ Nu bönni' rui' ládxi'tsquë' yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, le gatië' tsaz bönni' na'. Nu bönni' cutu rui' ladxë'ë yöl-la' na'bán dë queë' yödzlyú ni gun chi'ë lei ga gdxinr dza gata' yöl-la' na'bán gdu queë'.

²⁶ Chqui' rë'nnë' bönni' gunë' xchina', ral-la' tē'ë neda' bönni' na', ati' ga ni' tsajsóa' neda', ni' tsajsóë' ca' bönni' na' runë' xchina'. Chqui' runë' xchina' bönni', gunë' ba la'n bönni' na' Xuza' Dios.

Rguóxjö'ë Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

²⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Na'a rö'tsca' baguí'i neda'. ¿Nacx gnatsa'? ¿Naru' gnia': Xuza', buslá neda' lu le ral-la' gac quia' na'a? Qui lë ni na' bida', quië gua' glena' le ral-la' gac quia' na'a.

²⁸ Xuza', ben ga gla' lahui yöl-la' yení' quiu'.

Ni'r byön chi'i Nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Chbena' ga nalá' lahui yöl-la' yení' quia', ati' leyúbl' guna' ga gla' lahui yöl-la' yení' quia' na'.

²⁹ Gulayöni chi'i ni bunách zian nacué' ni', ati' ta'ná:

—Gziu' na' gnë.

Yela'gac bunách na' ta'ná:

—Bé'lenë' Lë' didza' gbaz la'y queë' Dios.

³⁰ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Byön chi'i ni, clëg quië uzi'a xbey neda', san quië uzi'li' xbey lbi'ili'.

³¹ Chbdxin dza cuequi xbeynë' bunách yödzylyú ni Dios. Na'a chu'në' Dios ni'l tu' xöhui' rna be'i bunách yödzylyú ni.

³² Na'a, chqui' luchisë' neda' xtsa' bönni' ludöddë' neda', guna' ga ludúb quia' yúgu'të bunách.

³³ Didza' ni bë'ë Jesús nac bë' nac gatië'.

³⁴ Të Jesús bunách zian na', ta'ná:

—Netu' byónitu' nup gululáb le rna bë' zxba queë' Dios, lë na' rna: “Sóateczë' Cristo.” ¿Nacxcz nac, rnau' Li': “Run bayúdx Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, luchisë' Lë' xtsa'”? ¿Nuzxa na' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách?

³⁵ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Yetú chi'idau'z sóalena' lbi'ili' neda', naca' yení' queëli'. Gul-tá tsal ni zóalena' lbi'ili' len dë queëli' yení', cui gchul nitli'. Nu bönni' rdë' ga chul xöhui' cutu nöznë' gazx zijë'.

³⁶ Tsal ni zóalena' lbi'ili' neda', naca' yení' queëli'. Gul-tsejlë' neda' naca' yení' queëli' quië glé'ili' yení' na' nac gdu.

Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, yhuöjë' yajcachi' lahuë' lauquë'.

Le run nigui bunách judío, cui la'yejlë' Jesús

³⁷ Zal-la' benë' Jesús zian yöl-la' huac lauquë', cutu gulayejlë'ë Lë'.

³⁸ Cni guc quië butság lë na' buzujë' lu guich Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

Xan, ¿nuzxa caz gyejlë' didza' bë'tu'?

¿Nuzxa caz bului'inë' lei Xanru' yöl-la' huac queë'?

³⁹ Cni guc, cutu guc la'yejlë'ë Jesús. Guc ca na' gnë' ca' Isaías:

⁴⁰ Dios benë' ga gulachúl gulanitië',

Ati' guc zid ládxi'dau'quë'

Cui la'lé'inë' len yöj lauquë',

Len cui la'yéjni'në' lu icj ládxi'dau'quë'.

Cutu luhuöaquë' quia' quië úngaca'-në'.

⁴¹ Bë'ë didza' ni Isaías le blé'inë' yöl-la' yení' queë' Cristo, len bë'ë didza' ca nac queë' Lë'.

⁴² Zal-la' rac cni, gulayejlë' Jesús bunách zian, len ga bdxintë gulayejlë'ë Lë' la'quë' bönni' uná bë', san le tádxinë' yugu' bönni' gdau' fariseo, cutu glunë' lna' lau queë' yalj lulu, cui lubijë' lequë' tsaz ga na' tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios.

⁴³ Cni glunë' le tunrë' zxön le tun lequë' ba la'n bunách ca le runë' lequë' ba la'n Dios.

Didza' bë'ë Jesús lun ga grugu quegac bunách cuta'yejlë'

⁴⁴ Bë'ë zidzj didza' Jesús, rnë':

—Nu bönni' rejlë'ë neda', clëg neda'z rejlë'ë, san rejlë'ë ca' Xuza' nasölë'ë neda'.

⁴⁵ Lëzca' cni, nu bönni' rlé'inë' neda', rlé'inë' ca' Xuza' nasölë'ë neda'.

⁴⁶ Neda' naca' yení' len bida' yödzylyú ni, cui luga'në' ga chul xöhui' yúgu'të bönni' la'yejlë'ë neda'.

⁴⁷ Chqui' ryönnë' xtidza'a bönni' len cutu runë' lei ba la'n, clëg neda' gchuga' queë' bönni' na', le bida' ni, clëg quië gchuga' quegac bunách yödzylyú ni, san quië uslá' bunách yödzylyú ni.

⁴⁸ Nu bönni' ruzóë' neda' tsla'l len cutu rzi' lu në'ë xtidza'a, chzoa le gchugu queë' bönni' na'. Didza' na' chbé'lëna' lbi'ili' nac tu le gchugu queë' bönni' na' dza udx.

⁴⁹ Cni nac, ru'a didza', clëg racz quia', san gudxë' neda' Xuza' nasölë'ë neda' le ral-la' gnia', lenca' ca ral-la' gu'a didza'.

⁵⁰ Nözda' gna bë'ë cni Dios quië gata' quegac bunách yöl-la' na'bán gdu. Cni nac, didza' na' ru'a, ru'a didza' ca na' chgudxczë' neda' Xuza'.

13

Jesús rguibë' ní'aque' bönni' uséd queë'

¹ Ni' nac dza zi'a gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto bunách queë'. Nözcznë' Jesús chbdxin dza queë' gatië', cati' ral-la' uzé'ë yödzyú ni, huöjë' ga zoë' Xuzë'. Ca na' nadxi'inë' bunách queë' nacuá' yödzyú ni, na'a nadxi'inë' lequë' ga gdxintë gatië' uláz quequë'.

² Chnagú'u yöl-la' Judas Iscariote, zxi'në' tu bönni' lë' Simón, Satanás tu' xöhui', quië udödë' Jesús lu na'gac nup ludödi Lë'.

³ Nözcznë' Jesús ca nac, brujë' ga zoë' Dios, len huöjë' ca' ga na' zoë' Dios, ati' chnudödë' lu në'ë Lë' Dios Xuzë' gdutë yöl-la' uná bë' queë'.

⁴ Qui lë ni na', cati' ni' tahuë', gyasë' Jesús len gduë' lari' rxoa yenë'. Gdel-lë'ë tu lari' ruzxinì na'ru' le bdë'ë lë'ë.

⁵ Ni'r gdë'ë nis lu zxiga' guia, ati' gzu lahuë' rguibë' ní'aque' bönni' uséd queë', len ruzxinë' ní'aque' len lari' na' da' lë'ë.

⁶ Cati' bdxinë' ga rë'ë Simón Pedro, Pedro na' rë' Lë':

—Xan, ¿naru' Li' quibtsu' ni'a?

⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Lë ni runa', cutu réjni'nu' na'a, san huadzéy tséjni'nu'.

⁸ Ni'r Pedro rë' Lë':

—Cutu quibczu' Li' ni'a.

Jesús rë' lë':

—Chqui' neda' cutu quiba' li', cutu ca' sáqui'nu' gunu' neda' tsazxón.

⁹ Ni'r Simón Pedro rë' Lë':

—Xan, clëgz ni'a quibu', san quibu' ca' na'a len icja'.

¹⁰ Jesús rë' lë':

—Nu nayár, ní'azë' run bayúdx tsar, le nacczë' dxi'a gdutë', ati' lbi'ili' nacli' dxi'a, san clëg yúgu'tëli'.

¹¹ Gnë' cni Jesús: “Clëg yúgu'tëli' nacli' dxi'a”, le nözcznë' nulquë' na' udödë' Lë'.

¹² Gdöd gdibë' ní'aque' Jesús, buguel-lë'ë lari' na' buxóa yenë'. Bubö'ë ga tahuë', ati' rë' lequë':

—¿l réjni'li' lë na' zi'a bena' queëli'?

¹³ Lbi'ili' rui'li' la' “Bönni' Usëdi”, lenca' “Xan”. Dxi'a nac ca rnali', le cni naca'.

¹⁴ Na'a, chqui' neda' naca' Xanli' len Bönni' Usëdi queëli', ati' gdiba' ní'ali', lëzca' cni ral-la' gunli' lbi'ili', quibli' ni'a lza'li' tuli' yetuli'.

¹⁵ Tu le bului'ida' lbi'ili' quië gunli' lbi'ili' ca na' bena' neda'.

¹⁶ Le nactë rëpa' lbi'ili': Cutu náctërë' blau ca xanë' bönni' huen dxin, ati' bönni' gbaz cutu náctërë' blau ca nu nasöla' lë'.

¹⁷ Chqui' réjni'li' yúgu'të lë ni, bica' ba lbi'ili' chqui' gunli' cni.

¹⁸ Didza' ni ru'a cutu rëpa' yúgu'tëli'. Nözcza' nup gröcza' neda', san run bayúdx utság lë na' nayúj lu guich la'y, rna: “Nu rágulen neda' tsazxón, nu ni tá'baga' neda'.”

¹⁹ Na'a rguíxjöi'da' lbi'ili' zi'al ca gac, quië cati' gac cni, tséjlë'li' zoacza' neda'.

²⁰ Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu bönni' gunë' ba la'n gbaz gsöla'a neda', neda' ca' gunë' ba la'n, ati' nu bönni' gunë' neda' ba la'n, gunë' ca' ba la'n Xuza', nasölë'ë neda'.

Rguíxjö'ë Jesús ca gunë' Judas, udödë' Lë'

²¹ Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, bui'nnë' ati' yalj lulu gnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Tu bönni' nutsë'ë ladjli' udödë' neda'.

²² Ni'r guluyú lau lza'quë' tuë' yetúë' bönni' uséd queë' len gulabö'tsquë' baguí'i ta'náb ládxi'quë' nuzxa qui na' gnë' cni Jesús.

²³ Tuë' bönni' uséd queë' Jesús, bönni' na' Jesús nadxi'inë' lë', zoë' cuit lë'ë.

²⁴ Simón Pedro bulá' bului'izë' bönni' ni quië gnabnë' Jesús nuzxa qui na' gnë' cni.

²⁵ Ni'r bönni' na' zoë' cuit lë'ë Jesús rë' Lë':

—Xan, ¿nuzxa na' ru'u didza' qui?

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Naquë' bönni' na' gu'a-në' yöt xtil nabís.

Ni'r buspisë' yöt xtil na', len bë'ë queë' Judas Iscariote, zxi'në' bönni' lë' Simón.

²⁷ Gdöd gdahuë' yöt xtil na' Judas, gyaz icj láchxi'dau'huë' Satanás tu' xöhui'. Ni'r Jesús rë' lë':

—Lë' na' gunu', yjentë na'a.

²⁸ Cutu ta'yéjni'në' bizx quië na' gudxë' lë' cni Jesús yezíca'rë' bönni' uséd queë' rë'que' tahuë'.

²⁹ Le nu'ë Judas bzud dumí quequë', táquinë' la'quë' gudxë' lë' Jesús: “Yajxí' le gáguru' lni”, o gnë': “Bë' lati' quegac bunách yechi'.”

³⁰ Cati' budx gdahuë' yöt xtil na', len ni' nac chdzö'l, la' brujtë' Judas.

Tu zxba cub

³¹ Cati' chbrujë' Judas na', ni'r gnë' Jesús:

—Na'a chzoa gla' lahui yöl-la' yení' quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, len gla' lahui ca' yöl-la' yení' queë' Dios.

³² Chqui' gla' lahui yöl-la' yení' queë' Dios ni'a quia' neda', Zxi'në', lëzca' Lëczë' Dios gunë' ga gla' lahui yöl-la' yení' quia' neda', Zxi'në', len la' guntë' cni.

³³ Zxi'na'dau', yetú chi'z zóalena' lbi'ili'. Uguiljli' neda', ati' ca na' chgúdxgaca'-në' bönni' judío, lëzca' cni rëpa' lbi'ili' na'a: Ga na' tsija' neda', cutu gac guidli' racz queëli'.

³⁴ Tu zxba cub rna bé'ida' lbi'ili' le rna cni: “Gul-dxi'i lza'li' tuli' yetuli’”. Ca na' neda' nadxi'ida' lbi'ili', lëzca' cni ral-la' gdxi'ili' lza'li' tuli' yetuli'.

³⁵ Chqui' huadxi'i lza'li' tuli' yetuli', láquibe'i yúgu'të bunách da'li' neda'.

Rnë' Jesús gnë' Pedro cutu nunbë'ë Lë'

³⁶ Ni'r gnabnë' Jesús Simón Pedro, rnë':

—Xan, ¿gazxcz tsiju'?

Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Ga na' tsija' neda', cutu gac sá'lenu' neda' na'a, san huadzéy guidu' ga tsija' neda'.

³⁷ Pedro rë' Lë':

—Xan, ¿bizx quië cutu gac sá'lenu' Li' na'a? Chzoa' udöda' yöl-la' na'bán quia', gatia' le nadxi'ida' Li'.

³⁸ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—¿Naru' udödu' yöl-la' na'bán quiu' le nadxi'inu' neda'? Le nactë rëpa' li', tsonn lzu tá'bagu'u, gnau' cutu núnbë'u neda' zi'al ca cödxba' zxi'n druz.

14

Naquë' Jesús nöz tséjlenru' gdxinru' ga zoë' Dios Xuz

¹ Rnë' Jesús:

—Cutu gchixi icj láchxi'dau'li'. Gul-tsejlë' Dios, len gul-tsejlë' ca' neda'.

² Lu yu'u lidxë' Xuza' latj zian nacuá'. La'naru' cu nac cni, neda' chgudxcza' lbi'ili'. Tsija' na'a, tsajpá'a queëli' latj ga tsajsoali'.

³ Chqui' huayija' len tsajpá'a queëli' latj ga tsajsoali', huöda' leyúbl, uchë'a lbi'ili' latj quia', quië ga na' tsajsó'a neda', ni' tsajsoali' ca' lbi'ili'.

⁴ Nóziczli' ga ni' tsija', len núnbë'li' ca' nöz.

⁵ Tomás rë' Lë':

—Xan, cutu nózitu' gazx na' tsiju'. ¿Nacxcz gac gúnbë'tu' nöz?

⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Neda' naccza' nöz, len naca' ca' le nac gdutë li, len naca' ca' Nu nabánigac bunách. Ni'a quia' neda'z gac nu gdxin ga zoë' Dios Xuz.

⁷ La'naru' núnbë'li' neda', Xuza' ca' núnbë'li'-në'. Na'a, núnbë'li'-në' len chblé'li'-në'.

⁸ Ni'r Felipe rë' Lë':

—Xan, buluí'i netu' Xuzu', ati' nactë queëtu'.

⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Felipe, xtsey chguc zóalena' lbi'ili'. ¿Naru' cu núnbë'tsu' neda'? Nu bönni' rlé'inë' neda', rlé'inë' ca' Xuza'. ¿Rnatsu': "Buluí'i netu' Xuzu'?"

¹⁰ ¿Naru' cu réjlë'u zóalencza'-në' Xuza', ati' Xuza' zóalenczë' neda'? Yugu' didza' ni ruí'lena' lbi'ili', clëg racz quia' ru'a didza' ni, san Xuza' zóalenczë' neda', Lëczë' runë' dxin ni.

¹¹ Gul-tsejlë' neda', zóalencza'-në' Xuza', ati' Xuza' zóalenczë' neda'. Chqui' cugác gunli' cni, gul-tsejlë' neda' ni'a quegac dxin ni runa'.

¹² Le nactë rëpa' lbi'ili': Yugu' dxin ni runa' neda', lëzca' cni gunë' bönni' na' rejlë'ë neda', ati' le zxöntër ca' gunë' bönni' na' le huöja' ga zoë' Dios Xuz.

¹³ Yúgu'të le gnabli' lahuë' Dios Xuz len ugunli' dxin la' neda', neda' guna' lë na' gnabli', quië ulu'a lahui yöl-la' yení' zxön queë' Dios Xuz neda', Zxi'në'.

¹⁴ Bítitëz bi gnabli' len ugunli' dxin la' neda', neda' guna' lei.

Gsölë'ë Dios Bö' La'y Jesús, dusóalenë' bunách queë'

¹⁵ Rnë' ca' Jesús:

—Chqui' nadxi'ili' neda', gul-gún le rëpa' lbi'ili',

¹⁶ ati' neda' gáta'yua' lahuë' Dios Xuz, ati' Lë' gsölë'ë queëli' Nu yubl Nu gaclen lbi'ili', Nu hui' zxön lbi'ili', len sóalenczë lbi'ili'. Nu ni nac Dios Bö' La'y, Nu rui' didza' gdutë li.

¹⁷ Cutu gac luzí' xbë' Lë' bunách yödzyú ni, le cutu gac la'lé'inë' Lë' len cutu gac lunbë'ë Lë', san zóalenczë' lbi'ili', ati' soë' lu icj ládxi'dau'li'.

¹⁸ Cutu uca'na' lbi'ili' ca' yugu' bi'i uzëbdau'. Huöda' dusóalena' lbi'ili'.

¹⁹ Yetú chí'idau'z cutur la'le'i neda' bunách yödzyú ni, san lbi'ili' ulé'ili' neda'. Le zoacza' nabana' neda', lbi'ili' ca', tsaz soali' gbanli'.

²⁰ Dza ni'r cati' dusóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y na', gnózcizli' zóalencza'-në' Xuza' Dios, ati' lbi'ili' zóalenti' neda', ati' neda' ca' zóalencza' lbi'ili'.

²¹ Nu bönni' rzi' lu në'ë xtidza'a len runë' ca' rna, nac bë' nadxi'inë' neda' bönni' na'. Xuza' Dios gdxin'inë' bönni' na' nadxi'inë' neda', ati' neda' gdxin'ida'-në' bönni' na' len uluí' lahua' lahuë'.

²² Judas rë' lë', san clëg Judas Iscariote, rnë':

—Xan, ¿nacxcz gac uluí' lau' lautu' netu', len cutu uluí' lau' laugac bunách yödzyú?

²³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Gunë' ca' rna xtidza'a bönni' nadxi'inë' neda', ati' Xuza' Dios gdxin'inë' bönni' na', ati' guidtu' dusóalenti'-në' bönni' na' lu icj ládxi'dau'huë'.

²⁴ Cutu runë' ca' rna xtidza'a bönni' cunadxi'inë' neda'. Didza' na' byónili' bë'a neda', clëgz quia' na', san nac queë' Dios Xuz nasölë'ë neda'.

²⁵ 'Rëpcza' lbi'ili' yugu' lë ni tsal ni zóalena' lbi'ili',

²⁶ san gáclenë' lbi'ili' len hui' zxönë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, Nu na' gsölë'ë queëli' Xuza' Dios le ugunli' dxin la' neda'. Usëdnë' lbi'ili' yúgu'të, len usë'ë ládxi'li' ca' nac yúgu'të didza' na' chgudxa' lbi'ili'.

²⁷ 'Ruca'na' queëli' le cuequi dxi ládxi'li'. Runna' queëli' le rë' dxi ladxi' quia'. Le rë' dxi ladxi' na' runna' queëli' cutu nac ca' le tunn queëli' bunách yödzyú ni. Cutu gchixi icj ládxi'dau'li', len cutu gadxi gdzöbili'.

²⁸ Chbyónili' ca na' chgudxa' lbi'ili': Huöja', ati' huöda' dusóalena' lbi'ili'. La'naru' nadxi'ili' neda', udzjili' cati' ni' gudxa' lbi'ili' huöja' ga zoë' Dios Xuz, le náctërë' blau Dios ca neda'.

²⁹ Na'a, chgudxa' lbi'ili' zi'al ca zi'a gac, quië cati' gac cni, tséjlë'li' neda'.

³⁰⁻³¹ 'Cutur gü'lëna' lbi'ili' didza' zian, le za' tu' xöhui', nu rna be'i bunách yödzyú ni. Zal-la' cutu bi dë lu në'i bi gun quia' neda', cni ral-la' gac quië láquibe'i bunách yödzyú ni nadxi'ida'-në' Dios Xuz, len runa' ca na' chgudxë' neda' guna'. Gul-tsás, uza'ru' ni.

15

Ca nac qui lba uva len xzuza' në'i lba na'

¹ Lëzca' cni gudxë' lequë' Jesús:

—Naca' neda' ca tu lba uva le nac gdu, ati' Xuza' naquë' ca bönni' guz gu'n run chi'ë lba na'.

² Ugüë' yúgu'të xzuza' në'i lba na' naca' neda', le cutu bi ta'bía, ati' uchi'ë yúgu'të xzuza' në'i na' ta'bía, quië la'bía yelati'.

³ Lbi'ili' chnacli' dxi'a ni'a qui didza' na' chgudxa' lbi'ili'.

⁴ Gul-da'tecz neda', ca na' neda' dá'tecz' ca' lbi'ili'. Ca nac qui xzuza' në'i lba na', cutu gac bi cuia racz qui, chqui' cuda'tecz lba na', lëzca' cni nac queëli', cutu bi gac gunli' chqui' cutu tá'teczli' neda'.

⁵ 'Naca' neda' ca lba na', ati' lbi'ili' nacli' ca xzuza' në'i. Nu bönni' dá'teczë' neda', ca na' neda' dá'tecz' lë', bönni' ni naquë' ca xzuza' në'i lba na' rbia szxöni, le chqui' nulá'alenli' neda', cutu bi gac gunli'.

⁶ Nu bönni' cu dá'teczë' neda', gac queë' ca rac quegac xzuza' në'i lba na' cunacgac dxi'a, ta'ru'në' xzuza' në'i na' ati' la'bídx. Cati' chnabídxgac xzuza' në'i na', lutubë' leygac len la'gu'ë leygac lu gui', ati' tséguigac.

⁷ 'Chqui' tá'teczli' neda', len gunli' ca rna xtida'a, huac gnabli' bi gué'nili', ati' neda' guna' lë na' gnabli'.

⁸ Gunli' ba la'n Xuza' Dios cati' gunli' xchinë', gacli' ca xzuza' në'i lba na' ta'bía, len cni gac bë' nacli' gdu bönni' ta'dé'ë neda'.

⁹ Ca na' nadxi'inë' neda' Dios Xuz, lëzca' cni nadxi'ida' lbi'ili'. Gul-guntecz ca ral-la' gunë' bönni' nadxi'ida'-në'.

¹⁰ Chqui' gunli' ca rëpa' lbi'ili', gunli' ca ral-la' gunë' bönni' nadxi'ida'-në', ca na' neda' ca' runa' ca chgudxë' neda' Xuza' Dios guna', len rúntecz' le rdzag ladxë'ë Dios nadxi'inë' neda'.

¹¹ 'Yugu' didza' ni rëpa' lbi'ili' quië udzjilenli' tsazxón neda' len gac gdu ca na' udzjili'.

¹² Lë ni nac le rëpa' lbi'ili' gunli'. "Gul-dxí'i lza'li' tuli' yetuli', ca na' neda' ca' nadxi'ida' lbi'ili'."

¹³ Cutu gac gdxi'irnë' lzë'ë bönni' ca nu udód yöl-la' na'bán qui, gatië' bönni' na' quië gáclenë' yugu' böchi' lzë'ë le nadxi'inë' lequë'.

¹⁴ Lbi'ili' nacli' böchi' lza'a chqui' gunli' ca na' chgudxa' lbi'ili' gunli'.

¹⁵ Cutur gnia' queëli' nacli' huen dxin quia', le cutu nöznë' bönni' huen dxin nac gunë' xanë'. Neda' chgnia' queëli' nacli' böchi' lza'a, le chbena' ga nózili' yúgu'të le chgudxë' neda' Xuza' guna'.

¹⁶ Clëg lbi'ili' gröli' neda', san neda' gröcza' lbi'ili', len buzóa' lbi'ili' quië tseajli' bi tsjenli', ca na' tun xzuza' në'i lba na' ta'bía szxöni, ati' uga'ntecz lë na' gunli'. Cni gac, gunnë' queëli' Xuza' Dios yúgu'të le gnabli' lahuë' len ugunli' dxin la' neda'.

¹⁷ Lë ni nac le rëpa' lbi'ili' gunli': "Gul-dxí'i lza'li' tuli' yetuli'."

Tu'zóa tsala'l Jesús len nup da'gac Lë' bunách yödzyú

¹⁸ Gnë' ca' Jesús:

—Chqui' tu'zóa lbi'ili' tsla'l bunách yödzyú ni, nózili' chguluzóë' neda' tsla'l zi'al ca tu'zóë' lbi'ili' tsla'l na'a.

¹⁹ La'naru' nacli' tuz len bunách yödzyú ni, huala'dxí'i lbi'ili' bunách yödzyú ni ca na' ta'dxí'i lza'gac, san tu'zóa lbi'ili' tsla'l bunách yödzyú ni le cunacli' tuz len leygac, le gröcza' lbi'ili' neda', len bubija' lbi'ili' ladj bunách yödzyú ni.

²⁰ Gul-tsajnéy didza' na' chgudxa' lbi'ili', gnia': "Cutu náctërë' blau bönni' huen dxin ca xanë'." Chqui' gulabía ládxi'gac neda' bunách, la'bía ládxi'gac ca' lbi'ili'. Chqui' nacuá' nup tun ca rna xtídza'a, lun ca' ca rna xtídza'li' lbi'ili'.

²¹ Yúgu'të lë ni lun queëli' bunách le da'li' neda', le cutu núnbë'gac Dios Xuz nasölë'ë neda'.

²² 'La'naru' cu bida', len la'naru' cu bé'lëna' lequë' didza', cutu la'baguë'ë dul-la', san na'a le bida' ni, cutu bi zoa bi la'në' qui dul-la' nabága'quë' le ubíj lequë' dxi'a.

²³ Nu bönni' ruzóë' neda' tsla'l, ruzóë' ca' tsla'l Xuza' Dios.

²⁴ La'naru' cu bena' yugu' yöl-la' huac ga nacu'ë, yugu' le nutu nu ben ca glac, cutu la'baguë'ë dul-la'. Na'a, gulalé'inë' yugu' lë na' bena', ati' tu'zóë' neda' tsla'l len tu'zóë' ca' tsla'l Xuza'.

²⁵ Cni rac, quië utság ca rna xtídzë'ë Dios, le nazi' lu na'quë', rna: "Tu'zóë' neda' tsla'l len cutu zoa bizx queë'."

²⁶ 'Cati' gdxinë' ni Dios Bö' La'y, Nu rui' didza' gdutë li, len Nu gaclen lbi'ili' len hui' zxön lbi'ili', Nu na' gsöla'a queëli' uláz queë' Dios Xuz, Nu ni gun lna' lau quia' neda'.

²⁷ Lbi'ili' ca' gunli' lna' lau quia', le zóalenczli' neda' tsazxón dza ni'të.

16

¹ 'Yugu' didza' ni chgudxa' lbi'ili', cui gac chop ládxi'li'.

² Tsaz lubijë' lbi'ili' ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' gdxin dza cati' nu bönni' gdöddë' lbi'ili' gáquinë' dxin queë' Dios runë'.

³ Cni lunë', le cunúnbë'quë' Dios Xuz, len le cunúnbë'quë' neda'.

⁴ Rëpa' lbi'ili' yugu' didza' ni, quië cati' gdxin dza na', tsajneyli' didza' ni chgudxcza' lbi'ili'.

Le gunë' Dios Bö' La'y

Gnë' ca' Jesús:

—Yugu' didza' ni cutu gudxa' lbi'ili' dza ni'të, le ni' zóalencza' lbi'ili'.

⁵ Na'a huöja', tsajsóalëna'-në' Dios Xuz, nasölë'ë neda', ati' cutu gnábili' neda' nituli' lbi'ili', cugnali': "¿Gazx tsiju?"

⁶ Na'a, le rëpa' lbi'ili' yugu' didza' ni, rsëbi ládxi'li'.

⁷ Neda' rëpa' lbi'ili' le nac gdutë li. Dxi'ar gac queëli' huöja', le chqui' cuhuöja', cutu dusóalënë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, Nu na' gaclen lbi'ili' len hui' zxön lbi'ili', san chqui' huöja', gsöla'a-në', dusóalënë' lbi'ili'.

⁸ Cati' guidë' Lë', gunë' ga láquibe'i bunách yödzyú ni nabága'gac dul-la', len cutu núnbë'gac le nac tsahui', ati' gchuguë' quequë' Dios.

⁹ Nabága'quë' dul-la' le cuta'yejlë'ë neda'.

¹⁰ Cutu núnbë'quë' le nac tsahui' le ludöddë' neda', huöja' ga zoë' Dios Xuz, Nu nac tsahui', ati' cutur la'lé'inë' neda'.

¹¹ Gchuguë' quequë' Dios le chbchuguë' qui tu' xöhui' nu rna be'i bunách yödzyú ni.

¹² 'Yela'gac zian didza' rë'nda' güí'lëna' lbi'ili', san cutu gac tséjni'li' na'a.

¹³ Cati' guidë' Dios Bö' La'y, Nu rui' didza' gdutë li, Lë' usëdnë' lbi'ili' yúgu'të le nac gdutë li na', le cutu gu'ë didza' racz queë', san gu'ë yúgu'të didza' na' yönnë' ru'ë Xuza', len gunë' ga gnózili' yúgu'të le ral-la' gac.

¹⁴ Lë' gunë' neda' ba la'n, le si'ë le naqui quia', len gunë' ga gnózili' lei.

¹⁵ Yúgu'të le naqui queë' Dios Xuz naqui quia'. Qui lë ni na' gnia' si'ë le naqui quia', len gunë' ga gnözili' lei.

Yöl-la' rsëbi ladxì' huöac yöl-la' rudziji

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú chi'idau'z len cutur glé'ili' neda', ati' yetú chi'idau'z ca' ulé'ili' neda', le huöja' ga zoë' Dios Xuz.

¹⁷ Ni'r tē lza'quë' tuë' yetué' bönni' uséd queë', ta'né':

—¿Bizxa rna didza' ni rē' rē'u? Rnë': "Yetú chi'idau'z, len cutur glé'ili' neda', ati' yetú chi'idau'z ca' ulé'ili' neda', len nac le huöja' ga zoë' Dios Xuz."

¹⁸ Ni'r gulané':

—¿Bizxa caz rē'ni gna didza' ni, gnë': "Yetú chi'idau'z"? Cutu réjni'tu' didza' ni ru'ë.

¹⁹ Ráquibe'inë' Jesús tē'nnë' la'nabnë' Lë', ati' rē' lequë':

—¿Naru' rnabitsa lza'li' ca' nac qui didza' na' bē'a, gnia': Yetú chi'idau'z, len cutur glé'ili' neda', ati' yetú chi'idau'z ca' ulé'ili' neda'?

²⁰ Le nactë rēpa' lbi'ili': Cödxli' len gsëbi ladxì'li', san bunách yödzyú ni ludziji cati' ludöddë' neda'. Ni'r zal-la' gsëbi ladxì'li', huöac yöl-la' rudziji yöl-la' rsëbi ladxì' queëli' cati' ulé'ili' neda'.

²¹ Tu ngul cati' chzoa soabi' bi'idau' queënu, rzaca' rguinu, le chbdxin dza queënu, san cati' chzoabi' tubi' bi'i bönni'dau' queënu, cutur rajneynu lë na' butsagnu, le rudzjinu le chgulybi' tubi' bi'i bönni'dau' yödzyú ni.

²² Lëzca' cni rac queëli', rsëbi ladxì'li' na'a, san huöda' duyúa' lbi'ili', ati' ni'r udziji ladxì'li', ati' cutu sáqui'në' bönni' ugúë' yöl-la' rudziji queëli' na'.

²³ 'Dza ni'r cutu bi gnábili' neda'. Le nactë rēpa' lbi'ili': Yúgu'të le gnabli' lahuë' Dios Xuz, len ugunli' dxin la' neda', Lë' gunnë' queëli'.

²⁴ Ga rdxintë na'a dza cutu rugunli' dxin la' neda' cati' bi rnábili'-në' Dios Xuz. Gul-náb cni, ati' gdél-li'li' lë na' gnabli', quië gac gdu yöl-la' rudziji queëli'.

Ruxicjë' Jesucristo lu le rac yödzyú ni

²⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Yugu' lë na' chbé'lēna' lbi'ili' didza' bena' lsaqui'. Huadxín dza cati' cutur güí'lēna' lbi'ili' didza' le runa' lsaqui', san yalj lulu güí'lēna' lbi'ili' didza' ca' nac queë' Dios Xuz.

²⁶⁻²⁷ Dza na' gnabli' lahuë' Dios len ugunli' dxin la' neda', ati' rēpa' lbi'ili', cutu gun bayúdx gáta'yua' lahuë' Dios Xuz uláz queëli', le nadxi'inë' lbi'ili' Lëczë' Dios Xuz. Nadxi'inë' lbi'ili' le nadxi'ili' neda' len réjlë'li' bruja' ga zoë' Dios.

²⁸ Bruja' ga zoë' Dios Xuz, len bdxina' yödzyú ni. Yetú ca', uca'na' yödzyú ni, ati' huöja' ga zoë' Dios Xuz.

²⁹ Ni'r glë' Lë' bönni' uséd queë', ta'né':

—Na'a ru'u didza' yalj lulu, len cutur runu' lsaqui'.

³⁰ Na'a ráquibe'itu' nözcnu' Li' yúgu'të len cutu run bayúdx nu bi gnabi yudxi Li', le rguíxjöi'nu' netu' le zi'a gnabtu'. Qui lë ni na' réjlë'tu' bruju' ga zoë' Dios.

³¹ Bubi'ë didza' Jesús, rē' lequë':

—¿Naru' réjlë'tsalì' neda' na'a?

³² Gul-yú, huadxín dza, len chrdxin dza na', cati' gáslasli' qui queëli', uca'nli' neda' tuza', san cutu soa' tuza', le zóalenczë' neda' Dios Xuz.

³³ Yugu' didza' ni chgudxa' lbi'ili' quië cuequi dxi ladxì'li', le nacli' quia' neda'. Yödzyú ni gac queëli' le usaca' zi' lbi'ili', san gul-típ ladxì'li'. Neda' chbuxicja' lu le rac yödzyú ni.

17

Jesús rnabnë' Dios gáclenë' nup da'gac Lë'

¹ Budx bë'ë yugu' didza' ni Jesús, bchis lahuë', ruyúë' yehua' yubál, rnë':

—Dios Xuz, chbdxin dza. Ben ga gla' lahui yöl-la' yení' quia' neda', Zxi'nu', quië gac guna' ga gla' lahui yöl-la' yení' quiu' Li'.

² Ben cni le chnudödu' lu na'a yöl-la' uná bë' gna bé'ida' yúgu'të bunách, len gu'a yöl-la' na'bán gdu quegac yúgu'të nup na' chbennu' quia'.

³ Lë ni nac yöl-la' na'bán gdu na', le núnbë'quë' Li', nacu' la'z dui Dios gdu, len le núnbë'quë' ca' neda', Jesucristo, ati' Li' nasölu'u neda'.

⁴ 'Neda' chbena' ga nalá' lahui yöl-la' yení' quiu' yödzyú ni, len chbudx bena' dxin na' budödu' lu na'a.

⁵ Na'a, Xuz, ben ga gla' lahui yöl-la' yení' napa' tsazxón len Li', gac quia' yöl-la' yení' na' guta' quia' tsazxón len Li' dza ni'të zi'a gata' yödzyú.

⁶ 'Chbulu'a lahui le nacu' Li' lauquë' bönni' ni bennu' quia', nup na' bubiju' ladj bunách yödzyú. Gláquinë' quiu' bönni' ni, ati' bënngacu'-në' quia', ati' tunë' ca rna xtidzu'u.

⁷ Na'a nözcne' lu na'u Li' za'c yúgu'të lë na' bennu' quia',

⁸ le chbudöda' lu na'quë' didza' na' budödu' Li' lu na'a neda', ati' lequë' nazí' lu na'quë' lei, len táquibe'inë' bruja' ga zu' Li', len ta'yejlë'ë Li' nasölu'u neda'.

⁹ 'Neda' ráta'yua' Lau' gáclenu' lequë'. Ráta'yua' Lau', clëg gáclenu' yúgu'të bunách yödzyú, san gáclengacu'-në' bönni' ni chbënngacu'-në' quia', le náquicne' quiu'.

¹⁰ Yúgu'të nup náquigac quia' náquigac ca' quiu', ati' nup na' náquigac quiu' náquigac ca' quia', ati' ca nacgac nup na' rulu' lahui yöl-la' yení' quia'.

¹¹ 'Na'a, cutur uga'na' yödzyú ni, san luga'në' yödzyú yugu' bönni' ni, ati' neda' dusóalena' Li'. Xuz La'y, len yöl-la' huac quiu' ben chi'i nup ni chbennu' quia', quië lacquë' tuz, ca na' nacru' tuz rë'u.

¹² Catí' ni' gzóalena' lequë' yödzyú ni, ben chí'igaca'-në', buguna' dxin yöl-la' huac na' bennu' quia'. Nup na' bennu' quia', ben chí'igaca'-në', ati' nitúë' cutu bunitia'-në', san tuzë' bönni' na' naquë' ca zxi'n tu' xöhui', len ral-la' nitië' tsaz, quië utság le nayúj lu guich la'y.

¹³ 'Na'a dusóalena' Li', san tsal ni zoa' yödzyú ni, ru'a yugu' didza' ni quië gac gdu quequë' yöl-la' rudziji ca na' rac quia' neda' yöl-la' rudziji.

¹⁴ Neda' chbudöda' lu na'quë' xtidzu'u, ati' tu'zóa lequë' tsla'l bunách yödzyú ni le cunacquë' tuz len leygac, ca na' nac quia' neda', cutu naca' tuz len bunách yödzyú ni.

¹⁵ Ráta'yua' Lau', clëg cuacu'-në' yödzyú ni, san gun chí'igacu'-në', cui la'dzunë' lu na' tu' xöhui'.

¹⁶ Cutu nacquë' tuz len bunách yödzyú ni ca na' nac quia' neda', cutu naca' tuz len bunách yödzyú.

¹⁷ Bubíj quizi quiu' lequë', ugunu' dxin le nac gdutë li. Le nac gdutë li na' nac xtidzu'u.

¹⁸ Ca na' benu' Li', bsölu'u neda' ladj bunách yödzyú ni, lëzca' cni runa' neda', rsóla'gaca'-në' ladj bunách yödzyú.

¹⁹ Le nadxí'igacda'-në' rudód cuina' quiu', quië lurujë' ca' lequë' quizi quiu' le nazí' lu na'quë' le nac gdutë li.

²⁰ 'Ráta'yua' Lau', clëg quégaczë' bönni' ni, san lëzca' quequë' bönni' ni la'yejlë'ë neda' ni'a qui didza' lu'ë bönni' ni.

²¹ Ráta'yua' Lau' gunu' ga lacquë' tuz yúgu'të, len lacquë' ca' tuz len rë'u, ca na' nacu' Li', Xuza', nacu' tuz len neda', ati' neda' ca', naca' tuz len Li'. Cni ral-la' lacquë' quië la'yejlë' yezica' bunách yödzyú ni, bsóla'czu' neda' Li'.

²² Yöl-la' yení' na' bennu' quia', neda' bë'a ca' quequë', quië lacquë' tuz, ca na' nacru' tuz rë'u.

²³ Li' nacu' tuz len neda', ati' neda' gaca' tuz len lequë', quië gac gdu ca nacquë' tuz, len cni láquibe'i yezica' bunách yödzyú ni, bsóla'czu' neda' Li', ati' nadxi'igacdu'-në' ca na' nadxi'inu' neda'.

²⁴ 'Xúza'dau', rë'nda' la'cuá'lenë' neda' ga na' tsajsóa' bönni' ni bënngacu'-në' quia', quië la'lé'inë' yöl-la' yení' na' bennu' quia' le nadxi'inu' neda' dza ni'të, cati' zi'a gunu' yödzyú.

²⁵ Xuza' tsahui', cutu núnbë'gac Li' bunách yödzyú ni, san neda' núnbë'cza' Li', ati' yugu' bönni' ni chnözcnë' bsóla'czu' neda' Li'.

²⁶ Bena' ga nözcne' le nacu' Li', len gunra' ca' ga la'nöznë' lë ni quië ca na' nadxi'inu' Li' neda', lëzca' cni la'dxi'i lza'quë', ati' gaccza' ca' tuz len lequë'.

18

Ta'zönë' Jesús

¹ Cati' budx bë'ë yugu' didza' ni Jesús, brujë' ni' ati' zéajlenë' yugu' bönni' uséd queë'. Gdödë' yetslá'a yegu Cedrón len bdxinë' ga ni' dë tu la' yël, ati' latj ni gyázlenë' yugu' bönni' uséd queë'.

² Lëzca' Judas, bönni' na' udödë' Jesús, nunbë'ë la' yël na', le butubë' ni' Jesús zian lzu yugu' bönni' uséd queë'.

³ Ni'r bchë'ë Judas tu cö' bönni' rjaquë' gdil-l len yugu' bönni' ni'a na'quë' bxuz uná bë' len ni'a na'quë' bönni' gdau' fariseo, ati' yjaquë' ga ni' zoë' Jesús, nua'quë' yugu' gui' yör, len yugu' le ta'neynë'.

⁴ Ni'r, le nözcne' Jesús yúgu'të le ral-la' gac queë', brujë' ga ni' zoë' len rë' lequë':

—¿Nuzxa rguiljli'?

⁵ Gulubi'ë didza', të' Lë':

—Jesús, bönni' Nazaret, rguiljtu'-në'.

Jesús rë' lequë':

—Néda'cza'.

Zóalenë' ca' lequë' Judas, bönni' na' rudödë' Jesús lu na'quë'.

⁶ Cati' Jesús gudxë' lequë': "Néda'cza'", ni'r gulubiguë'ë guzcudzu'l len guladzö'ë lyu.

⁷ Jesús gnabnë' lequë' leyúbl, rnë':

—¿Nuzxa rguiljli'?

Të' Lë':

—Jesús, bönni' Nazaret, rguiljtu'-në'.

⁸ Ni'r bubí'ë didza' Jesús, rnë':

—Chgudxa' lbi'ili', néda'cza'. Chqui' rguiljli' neda', gul-güí'-quë' latj tshuöjquë' bönni' ni.

⁹ Cni gnë' Jesús quië butság didza' na' bë'ë, gnë': "Nup ni bennu' quia', nitúë' cutu bunitia'-në'."

¹⁰ Ni'r, le nu'ë guia tuchi' Simón Pedro, gleycjë' lei, len bentë' huë' Malco, huen dxin queë' bxuz blau, bchuguë' guid naguë' yubél bönni' na'.

¹¹ Ni'r Jesús rë' Pedro na':

—Bugú'u lidx, guia tuchi' quiu'. ¿Naru' cu ral-la' saca' qui'a lë na' chnunë' quia' Xuza'?

Rdxinë' Jesús lahuë' bxuz blau

¹² Gulazönë' Jesús len glúguë'ë Lë' bönni' na' rjaquë' gdil-l len bönni' na' nacu'ë lu në'ë, lenca' yugu' bönni' ni'a na'quë' bönni' judío uná bë'.

¹³ Ni'r gulachë'ë Lë' zi'al lahuë' Anás, le naquë' xtau' zxi'në' Caifás, bönni' naquë' bxuz blau iz na'.

¹⁴ Naquë' Caifás bönni' na' buzéjni'në' yugu' bönni' judío uná bë', bului'inë' lequë' dxi'ar gac gatië' tuzë' bönni' len clëg nit gdu'të yödzyú quequë'.

Rnë' Pedro: "Cutu núnbë'a-në' Jesús"

¹⁵ Yjaquë' cúdzu'lë' Jesús Simón Pedro len yetúë' bönni' uséd queë' Jesús, zajnauquë' Lë'. Bönni' uséd ni gyázlenë' Jesús lö'a qui lidx bxuz blau, le nunbë'ë lö' bxuz blau na'.

¹⁶ Buga'në' Pedro ni'l ga nu ryaz lö'a na'. Qui lö' ni na' burujë' bönni' uséd na' nunbë'ë lö' bxuz blau, ati' bé'lenë'-nu didza' ngul na' run chi'inu ga nu ryaz lö'a na', len benë' ga gyazië' Pedro lö'a.

¹⁷ Ni'r rënu Pedro ngul na' run chi'inu ga nu ryaz lö'a, rnanu:

—¿Naru' cu da'u ca' li' bönni' ni?

Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Clëg neda'.

¹⁸ Le run ziaq, nabéquiquë' gui' yugu' bönni' huen dxin len yugu' bönni' ni'a na'gac bunách gdau', ati' zuicnë' ra' gui' na', tu'tsë'i cuinquë'. Lëzca' zuílenë' lequë' Pedro, rutsë'i cuinë'.

Bxuz blau rnabi yudxnë' Jesús

¹⁹ Ni'r gnabi yudxnë' Jesús bxuz blau quië gnöznë' nupx da'gac Lë' len nacx nac le rusëdnë' bunách Jesús.

²⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lö':

—Yalj lulu bé'lëna' yúgu'të bunách didza'. Busédteczda' lequë' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios lenca' nchil gdau', ga ni' tu'dubë' yúgu'të bönni' judío, len cutu bi didza' bë'a bagachi'z.

²¹ ¿Bizx quië rnabi yudxnu' neda'? Gnabi yudxi nup ni' gulayöni didza' bé'lëna' lequë'. Byutsca', nözcne' didza' na' bé'lëna' lequë' bönni' na'.

²² Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, gdapë'ë ru'ë Jesús bönni' ni'a na'gac bunách gdau' zoë' ni', rnë':

—¿Naru' cni rubi'tsu' didza' lahuë' bxuz blau?

²³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lö':

—Chqui' cugnía' dxi'a, gdixjö' bizxal didza' bë'a cunác dxi'a, len chqui' guc dxi'a didza' bë'a, ¿bizx quië na' gdapu'u neda'?

²⁴ Ni'r bsölë'ë Jesús náguë'ë Anás na', ati' guluschinë' Lë' lahuë' Caifás, naquë' gdu bxuz blau.

Leyúbl rnë' Pedro: "Cutu núnbë'a-në' Jesús"

²⁵ Cati' ni' zuinë' Pedro ra' gui' rutsë'i cuinë', glë' lö' bönni' nacu'ë ni', ta'në':

—¿Naru' cu da'u ca' li' Jesús na'?

Gdá'baguë'ë Pedro, rnë':

—Clëg neda'.

²⁶ Zoë' ni' bönni' huen dxin queë' bxuz blau, naquë' di'a dza queë' bönni' na' Pedro bchuguë' guid naguë', ati' bönni' huen dxin na' rë' Pedro:

—¿Naru' cu blé'iczda' li' la' yël ni', dzagu'-në' Jesús?

²⁷ Leyúbl gdá'baguë'ë Pedro, ati' la' gródxhtëba' zxi'n druz.

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato

²⁸ Ni'r gulachë'ë Jesús, guluzë'ë lidxë' Caifás na', len guladxinë' yúlahui' queë' bönni' rna bë'ë, nazi' lei Pretorio. Chza' rení' dza na' ati' cutu gulayazië' yúlahui' na' bönni' judío, le táquinë' la'baguë'ë zxguia' chqui' la'yazië' ni', le gun ga cugác lahuë' xtsö' Lni Pascua, lni na' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' bunách Israel luyú Egipto.

²⁹ Ni'r brujë' Pilato, bönni' rna bë'ë na', bdxinë' ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—¿Bizxa ruquili'-në' bönni' ni'?

³⁰ Gulubi'ë didza', të' lö':

—La'naru' cu nu'ë dö' bönni' ni, cutu udödtu'-në' lau'.

³¹ Ni'r rē' lequē' Pilato, rnē':

—Lbi'iczi' gul-chē'ē, len gul-bequi xbey Lē' ca rna bē' zxba queēli'.

Tē' lē' bōnni' judío, ta'nē':

—Cutu dē lu na'tu' nu gdōditu'.

³² Cni guc quiē butság xtidzē'ē Jesús, le bē'ē nac ral-la' gatiē'.

³³ Ni'r buaziē' yúlahui' na' Pilato, ati' bulidzē' Jesús len rē' Lē':

—¿I nacu' Li' Bōnni' Rna Bé'inē' Bōnni' Judío?

³⁴ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lē':

—¿I racz quiu' rnau' cni, o glē li' cni bunách ca nac quia'?

³⁵ Pilato rē' Lē':

—¿Naru' ráquitsanu' naca' judío? Guludödē' Li' lu na'a yugu' bōnni' uládz quiu' len yugu' bxuz uná bē'. ¿Bizxa caz benu'?

³⁶ Ni'r bubi'ē didza' Jesús, rē' lē':

—Rna bē'a neda', san clēg ca ta'ná bē' bunách yōdzlyú ni. La'naru' rna bē'a ca ta'ná bē' bunách yōdzlyú, la'dil-lē' bōnni' da'quē' neda', cui lu'ē latj nu udód neda' lu na'quē' bōnni' judío. Ca rna bē'a neda' cutu nac ca ta'ná bē' bunách yōdzlyú ni.

³⁷ Ni'r Pilato rē' Lē':

—¿Nactsu' ca' bōnni' rna bē'ē?

Bubi'ē didza' Jesús, rē' lē':

—Naca' ca na' rnau'. Qui lē ni na' bida' ga gulja' yōdzlyú ni, quiē guna' lna' lau qui le nac gdutē li. Tu'zé naggac didza' ru'a yúgu'tē nup ni tun le nac gdutē li.

³⁸ Pilato rē' Lē':

—¿Bizxa na' le nac gdutē li?

Ta'chuguē' queē' Jesús gatiē'

Cati' budx gnē' cni Pilato, burujē' leyúbl ga na' nacu'ē bōnni' judío uná bē' na', len rē' lequē':

—Cutu bi dō' rudzöldā' nu'ē bōnni' ni.

³⁹ Lbi'ili' dē tu le nalēbili' runli' cati' rac Lni Pascua ni, rnabli' lahua' usana'-nē' queēli' tuē' bōnni' nadzunē'. ¿I ré'nili' usana'-nē' queēli' Bōnni' Rna Bé'inē' Bōnni' Judío?

⁴⁰ Ni'r glu'ē zidzj didza' leyúbl yúgu'tē, ta'nē':

—Clēg bōnni' ni, san Barrabás usanu'-nē' queētu'.

Barrabás na' naquē' gban.

19

¹ Ni'r bchē'ē Jesús Pilato, len benē' ga gulaguinē' Lē' bōnni' rjaquē' gdil-l.

² Glunē' tu bregui' zxuza' nē'i yōtsi' bōnni' rjaquē' gdil-l, ati' guludxiē' lei icjē' Jesús, len gulugacuē' Lē' tu lari' tunn xna ca nac le tacuē' bōnni' ta'ná bē'ē.

³ Ni'r gulabiguē'ē lahuē' Jesús, len tē' Lē':

—Bica' bau' Li', Bōnni' Rna Bé'inē' Bunách Judío.

Ni'r gulagapē'ē lau ru'ē.

⁴ Ni'r burujē' leyúbl Pilato, len rē' yugu' bōnni' judío uná bē', rnē':

—Gul-yú, ubija'-nē' lauli' ni quiē gnózi' nitú le nac dō' cutu rudzöldā' nu'ē bōnni' ni.

⁵ Ni'r brujē' Jesús, dxia icjē' bregui' zxuza' nē'i yōtsi' na' len nacuē' lari' tunn xna na'. Pilato rē' lequē':

—Ni zoē' bōnni' ni.

⁶ Cati' gulalé'inē' Jesús yugu' bxuz uná bē' len yugu' bōnni' ni'a na'quē', zidzj glu'ē didza', ta'nē':

—Bdē'ē lē'i yag cruz. Bdē'ē lē'i yag cruz.

Pilato rē' lequē':

—Lbi'iczi' gul-ché'ë len gul-tsajdé'ë lë'i yag cruz. Neda' cutu bi dö' budzölda' nu'ë bönni' ni.

⁷ Ni'r bönni' judío na' tē' lē':

—Dē queētu' tu zxba, len rna bē' zxba queētu' na' ral-la' gatiē' bönni' ni le gnē' naquē' Zxi'nē' Dios.

⁸ Cati' byönnē' didza' ni Pilato, gudxrnē'.

⁹ Leyúbi buaziē' yúlahui' na', len rē' Jesús:

—¿Gazxtē bönni' Li'?

Cutu bi didza' bubi'ë Jesús.

¹⁰ Ni'r Pilato rē' Lē':

—¿Naru' cu ubi'itsu' didza', quíxjöi'nu' neda'? ¿Naru' cu nöznu' dē lu na'a udá'a Li' lē'i yag cruz, len dē lu na'a usana' Li'?

¹¹ Bubi'ë didza' Jesús, rē' lē':

—Cutu bi dē lu na'u gunu' quia' la'naru' cu nudödē' lu na'u yöl-la' uná bē' na' Dios. Qui lē' ni na', bönni' na' budödē' neda' lu na'u nabága'rē' zxguia' ca li'.

¹² La' ni'z rzu rbö'ë Pilato usanē' Jesús, san glu'ë zidzj didza' bönni' judío uná bē', ta'nē':

—Chqui' usanu'-nē' bönni' ni, cutu rdzagu'-nē' dxi'a César, bönni' rna bé'inē' gdu'tē yödzyú. Nu bönni' run cuinē' bönni' rna bē'ë, rdá'baguē'ë César na'.

¹³ Cati' byönnē' didza' ni Pilato, gna bé'inē' nup tsajxi'gac Jesús, ati' grö'ë xlatjē' ga rbequi xbeynē', latj na' nazi' lei Lö'a Ga Zxoagac Guiöj Blag, len ca nac didza' hebreo nazi' lei Gabata.

¹⁴ La' dza na'z nac dza zi'a gdxin Lni Pascua, len nac gdu huagbíd. Ni'r gudxē' yugu' bönni' judío uná bē' na' Pilato, rnē':

—Ni zoē' bönni' rna bé'inē' lbi'ili'.

¹⁵ Glu'ë zidzj didza', ta'nē':

—Bētiē', bētiē'. Bdē'ë lē'i yag cruz.

Pilato rē' lequē':

—¿Rnábitsali' neda' udá'a-nē' lē'i yag cruz bönni' rna bé'inē' lbi'ili'?

Gulubi'ë didza' bxuz uná bē', ta'nē':

—Nudur nu zoa rna be'i netu'. Tuzē' César rna bé'inē' netu'.

¹⁶ Qui lē' ni na' budödē' Jesús lu na'quē' Pilato, quiē tsajda'quē' Lē' lē'i yag cruz. Ni'r gulaguel-lē'ë Jesús, len gulachē'ë Lē' ni'l.

Tu'dé'ë Jesús lē'i yag cruz

¹⁷ Brujē' ni' Jesús, nu'ë yag cruz queē', zijē' latj nazi' lei Latj Qui Böga' Icjru', len ca nac didza' hebreo nazi' lei Gólgota.

¹⁸ Ni' guludē'ë Jesús lē'i yag cruz, ati' guludá'lenē' Lē' tsazxón lē'igac yag cruz yechopē' bönni'. Tsla'a hueaj ta'dé'ë, ati' Jesús dē'ë gatsj lahui'l chopē' bönni' na'.

¹⁹ Bsölē'ë Pilato bönni' buzujē' lu guich tu didza' le buzóē' lē'i yag cruz icjlē' Jesús, le rna cni: "Jesús, Bönni' Nazaret, Bönni' Rna Bé'inē' Bönni' Judío."

²⁰ Gululabē' didza' ni zian bönni' judío, le zoa gal-la'z ra' yödzy ga na' guludē'ë Jesús lē'i yag cruz, ati' didza' na' nuzujē' lu didza' hebreo, len lu didza' griego, len lu didza' latín.

²¹ Tē' Pilato bxuz uná bē' quequē' bönni' judío, ta'nē':

—Cutu uzuju', Bönni' Rna Bé'inē' Bönni' Judío. Bzuj cni: "Lē' gnē': Gna bé'ida' bönni' judío."

²² Bubi'ë didza' Pilato, rē' lequē':

—Le chnuzuja', tsaz chnuzuja'.

²³ Cati' budx guludé'ë Jesús lè'i yag cruz bönni' na' rjaquë' gdil-l, gulaguel-lë'ë lari' nacué' Jesús. Gulabijë' tapl, tu cuia hueaj guta' qui queëquë'. Gulaguel-lë'ë ca' lari' gxoa yenë' Jesús, ati' lari' na' cutu nadía, san nadúb tuz ca nadúb.

²⁴ Ni'r bönni' na' rjaquë' gdil-l glë lza'quë' tuë' yetúë', ta'né':

—Cutu gchúguru' lei, san dxi'ar gac uyuru' le gac bë' quië gnóziru' nuzxa gaqui qui.

Cni guc, butság ca nayúj lu guich la'y, rna:

Gulaguisië' qui queëquë' lari' nacua',

Len qui lari' quia' guluyúë' le nac bë'.

Cni glunë' bönni' na' rjaquë' gdil-l.

²⁵ Gulacua'nu gal-la' ga na' dë'ë Jesús lè'i yag cruz xnë'ë, len ngul zxilnu xnë'ë, len María, ngul queë' Cleofas, len María Magdalena.

²⁶ Cati' blé'inë'-nu xnë'ë Jesús, len blé'inë' ca' ni' bönni' uséd queë' na' nadxi'inë', gudxë'-nu xnë'ë:

—Na'a, na' zoë' zxi'nu'.

²⁷ Ni'r gudxë' bönni' uséd queë' na':

—Na' zoanu xna'u.

La' dza ni'z benë' ga yajsoanu lidxë' bönni' uséd na'.

²⁸ Gdöd ni, le nözcznë' Jesús yúgu'të chböa budzág lahui, len quië utság le nayúj lu guich la'y, gnë':

—Rbidxa' nis.

²⁹ Dë ni' tu zxiga' yudz nup zi. Ni'r bönni' na' rjaquë' gdil-l gulugui'jë' nup zi na' tu le blul rxzup nis, ati' guluzóë' lei lahui gui, len guludé'ë lei ru'ë Jesús quië xupë'.

³⁰ Budx gu'ë Jesús nup zi na', gnë':

—Chnactë.

Ni'r buzótj icjë'. Burujtë bö' nacczë', gutië'.

Runé'ë yag tuchi' cuit lë'ë Jesús bönni' rijë' gdil-l

³¹ Ni'r, le nac dza zi'a gdxin Lni Pascua na', len le cural-la' lugá'n nup natgac lé'igac yag cruz cati' nac dza la'y quequë', le nac tu dza la'y zxöntë, qui lë ni na' gláta'yuë' lahuë' Pilato bönni' judío guië' bönni' rjaquë' gdil-l tsajtitsjquë' zxgatsjquë' bönni' da'quë' lé'igac yag cruz, len luzötjë' lequë' lé'igac yag cruz na'.

³² Qui lë ni na' gulabiguë'ë ni' bönni' rjaquë' gdil-l, ati' gulaguitsjë' zxgatsjë' bönni' zi'al, len lëzca' cni glunë' queë' yetúë' bönni' na' dá'lenë' Jesús lè'i yag cruz.

³³ Cati' guladxinë' ga na' dë'ë Jesús len gulalé'inë' chnatië', cutu gulaguitsjë' zxgatsjë'.

³⁴ Ni'r buné'ë yag tuchi' cuit lë'ë Jesús tuë' bönni' na' rijë' gdil-l, ati' la' brujtë rön len nis.

³⁵ Neda', Juan, blé'ida' lë ni, len runa' lna' lau qui, ati' le runa' lna' lau nac gdutë li. Nözcza' ru'a didza' gdutë li, quië tséjlë'li' ca' lbi'ilí' ca' nac queë' Jesús.

³⁶ Glac yugu' lë ni quië butság le nayúj lu guich la'y, rna: "Cutu gatsj nitú dxit yu'ë."

³⁷ Yetú le nayúj ca' lu guich rna cni: "Luyúë' bönni' na' guluné'ë lë' yag tuchi'."

Tu'cachë'ë Jesús

³⁸ Gdöd guc yúgu'të lë ni, gyijë' José, bönni' yödZ Arimatea, len dë'ë Jesús, san bagachi'z le rádxinë' yugu' bönni' judío uná bë', ati' gnabë' lahuë' Pilato gu'ë lë' latj u'ë Jesús. Pilato bë'ë lë' latj. Ni'r bdxinë' José ga na' dë'ë Jesús lè'i yag cruz, ati' bu'ë Lë'.

³⁹ Lëzca' bdxinë' ni' Nicodemo, bönni' na' gyijë' zi'al yajyúë' Jesús chdzöl, nu'ë tu le nutsi'i nör sla' qui mirra, len tu le rla' zxix, nac ca tu gayuá' guía.

⁴⁰ Ni'r gulaguel-lë'ë Jesús José len Nicodemo na', len guluchólinë' Lë' yugu' lári'dau' ati' gulagu'ë lahuil lë na' nutsi'i nör sla' qui mirra len le rla' zxix, glunë' ca nalëbcnë' tunë' bönni' judío cati' tu'cachë'ë bönni' nat.

⁴¹ Gal-la' ga na' guludé'ë Jesús lë'i yag cruz dë tu la' yël, ati' gatsj lahui'l la' yël na' zoa tu yeru ba cub nadj lë'i gui'a guiöj, yeru ba na' nutu nu ta'güi'në'.

⁴² Lu yeru ba na' gulagu'ë Jesús le dë gal-la'z yeru ba na' len le nac dza tu'pé'ë qui Lni Pascua bönni' judío.

20

Rubanë' Jesús lu yöl-la' gut

¹ Cati' chnac zildau' dza domingo, ni' nac chul, gyeajnu María Magdalena ra' yeru ba na', ati' blé'inu chnadúa guiöj blag na' buséyj ga nu ryaz yeru ba na'.

² Ni'r jarélu'nu böajnu ga zoë' Simón Pedro, dzaguë' lë' yetúë' bönni' uséd, bönni' na' Jesús nadxi'inë' lë', ati' rënu lequë':

—Gulubijë' Xanru' yeru ba ni', len cutu nózitu' gazx gulagu'ë Lë'.

³ Ni'r gularujë' Pedro len yetúë' bönni' uséd na', zjaquë' ra' yeru ba na'.

⁴ Tsaxxón ta'xíti'ë gropë', san yetúë' bönni' uséd na' jarélu'rë' gxíti'ë ca Pedro, ati' zi'al lë' bdxinë' ra' yeru ba na'.

⁵ Byechuë' len buyúë' lu yeru ba na', len blé'inë' yugu' lári'dau' na' gularöli-në' Jesús, nacué' ni', san cutu gyazië' yeru ba na'.

⁶ Ni'r bdxinë' Simón Pedro cúdzulë' yetúë' bönni' uséd na', ati' gyazië' lë' yeru ba na', len blé'inë' lári'dau' na' nacué' ni'.

⁷ Lëzca' blé'inë' lári'dau' na' gulaxóë' icjë' Jesús, cutu dëlen yezica' lári'dau' na', san tsla'l nudúb quizi.

⁸ Ni'r gyazië' ca' yetúë' bönni' uséd na' bdxinë' zi'al ra' yeru ba na', len blé'inë' ca na' nac, ati' gyejlë'ë didza' bë'ë Jesús.

⁹ Cni' guc, le cutu ta'yéjni'nidë' le nayúj lu guich la'y ca run bayúdx gac queë' Jesús, ubanë' lu yöl-la' gut.

¹⁰ Ni'r gropë' bönni' uséd na' yhuöjquë' lidxquë'.

Ruluí' lahuë' Jesús launu María Magdalena

¹¹ Buga'nnu María ni'l ra' yeru ba na', rbödxnu. Tsal ni' rbödxnu, byéchunu, buyunu lu yeru ba na'.

¹² Ni' blé'inu chopë' gbaz la'y queë' Dios, nácuquë' lari' chguich. Rö'quë' ni', tuë' icjl ba na', len yetúë' xni'l ba na' ga ni' gulagu'ë Jesús.

¹³ Të' lënu gbaz la'y na', ta'né':

—Nguldau', ¿bizx quië rbödxu'?

Rënu lequë':

—Le guluú'ë Xana', len cutu nözda' gazx gulagu'ë Lë'.

¹⁴ Cati' budx gnanu cni, bueycjni len blé'inu-në' Jesús, zoë' ni', san cutu ráquibe'inu Jesús na'.

¹⁵ Ni'r Jesús gudxë'-nu:

—Nguldau', ¿bizx quië rbödxu'? ¿Nuzxa ruguilju'?

Le ráquinu naquë' Lë' bönni' run chi'ë la' yël na', rënu Lë':

—Bönni', chqui' li' bu'u-në', gdixjöi' neda' gazx glu'u-në', ati' neda' u'a-në'.

¹⁶ Ni'r Jesús gudxë'-nu:

—María.

Ni'r bueycjni, len lu didza' hebreo rënu Lë':

—Raboni.

Didza' ni rna: "Bönni' Usëdi quia".

¹⁷ Jesús rë'-nu:

—Cutu canu' neda', le cutu ruhuépida' ga zoë' Xuza'. Na'a, gyeaj ga nacu'ë böchi' lza'a, ati' yjöd-x-quë': "Cni rnë' Jesús: Huëpa' ga zoë' Xuza', naquë' ca' Xuzli'. Naquë' Dios quia', len Dios queëli'."

¹⁸ Ni'r gyeajnu María Magdalena na', yajtíxjöi'nu bönni' uséd queë' Jesús chblé'inu-në' Xanru' len ca nac didza' na' gudxë'-nu.

Ruluí' lahuë' Jesús lauquë' bönni' uséd queë'

¹⁹ Cati' chgul la' dza na'z, le nac dza domingo, nudubquë' bönni' uséd queë' Jesús, ati' nayéj yu'u ga na' nacu'ë le tádxinë' yugu' bönni' judío uná bë'. Ni'r buluí' lahuë' Jesús gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—Gul-zóa dxi ládxi'li'.

²⁰ Cati' budx gudxë' lequë' didza' ni, bului'inë' lequë' në'ë len cuit lë'ë. Ni'r tu'dzijnë' bönni' uséd na' le tu'lé'inë' Xanru'.

²¹ Ni'r rë' lequë' leyúbl Jesús, rnë':

—Gul-zóa dxi ládxi'li'. Ca benë' Xuza', bsölë'ë neda', lëzca' cni rsöla'a lbi'ili' tsjenli' xchina'.

²² Cati' budx gnë' cni, bulubë' lauquë' len rë' lequë':

—Gul-sí' lu na'li' Dios Bö' La'y.

²³ Nútítëz nu unít lauli', nu na' ben dul-la', chyu'u yöl-la' runít lau qui, ati' nútítëz nu cutu unít lauli' lei, nagá'n dul-la' qui nu na' nun dul-la'.

Cutu rejle'ë Tomás

²⁴ Cutu zóalenë' lequë' Tomás cati' duyúë' lequë' Jesús. Naquë' Tomás tuë' bönni' chinnuë' ni', len tu'ë ca' lë' Bönni' Cuach.

²⁵ Gdöd ni' glë' Tomás yezíca'rë' bönni' uséd na', ta'në':

—Chblé'itu'-në' Xanru'.

Tomás rë' lequë':

—Chqui' cutu glé'ida' në'ë ga bnë' bdidj, len gnë'a xbönni' na'a ga na' bnë'gac bdidj na', len gnë'a na'a cuit lë'ë ga na' bnë' yag tuchi', cutu ca' tséjlë'a.

²⁶ Cati' chgdöd yexunu' dza, nudubquë' leyúbl lu yu'u bönni' uséd na', ati' zóalenë' lequë' Tomás na'. Zal-la' nayéj yu'u ga na' nacu'ë, buluí' lahuë' Jesús gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—Gul-zóa dxi ládxi'li'.

²⁷ Ni'r Jesús rë' Tomás na':

—Bnë' ni' xbönni' na'u, len byu na'a ni. Bnë' na'u cuit lë'a ni, len cutur gac chop ladxu'u, san gyejlë' neda'.

²⁸ Ni'r bubi'ë didza' Tomás, rë' Lë':

—Xána'dau', len Dios quia'.

²⁹ Jesús rë' lë':

—Tomás, le blé'inu' neda', réjlë'u. Bica' ba nup ni' la'yejlë' neda' zal-la' cutu la'le'i neda'.

Le rë'ni gun didza' nayú lu guich ni

³⁰ Benë' Jesús zianr ca' yöl-la' huac lauquë' bönni' uséd queë', le cunayujgac lu guich ni.

³¹ Yugu' lë' ni nuzuja' lu guich quië tséjlë'li' naquë' Jesús Bönni' na' ru'ë Dios lë' Cristo, Zxi'në' Dios, len cati' tséjlë'li', gata' queëli' yöl-la' na'bán gdu le réjlë'li'-në'.

21

Ruluí' lahuë' Jesús lauquë' gadxë' bönni' uséd queë'

¹ Gdöd guc lë' ni, leyúbl buluí' lahuë' Jesús lauquë' bönni' uséd queë' ga nac ra' nis zxön qui Tiberias, ati' cni guc ca na' buluí' lahuë' lauquë'.

² Nudubquë' Simón Pedro, len Tomás, bönni' na' tu'ë ca' lë' Bönni' Cuach, len Natanael, bönni' yödZ Caná qui luyú Galilea, len yugu' bönni' zxi'në' Zebedeo, len yechopë' ca' bönni' uséd queë' Jesús.

³ Simón Pedro rë' lequë':

—Tsija' tsajxöna'-ba' böl.

Të' lë' yezíca'rë', ta'në':

—Huazá'lentu' ca' li'.

Ni'r yjaquë' len gulabenë' tu lë'i bárcodau', ati' rël ni' nituba' böl cutu gulazönë'-ba'.

⁴ Cati' chza' rení', yajsóë' Jesús luyú ra' nis na', san cutu táquibe'inë' Jesús na' bönni' uséd queë'.

⁵ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Zxí'na'dau', ¿naru' cudeyba' lati' böl queëli'?

Gulubi'ë didza', të' Lë':

—Nituba'.

⁶ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-chílJ tsla'a yubél barco yöxj böl queëli' ati' sóngacli'-ba'.

Ni'r gulachiljë' lei, ati' cutur guc lubijë' lei, le naguíraba' böl lë'i yöxj böl na'.

⁷ Ni'r rë' Pedro bönni' uséd na' nadxi'inë' lë' Jesús, rnë':

—Xanru' na'.

Cati' byönnë' Simón Pedro, “Xanru' na”, böacuë' lari' gucuë', le nagúë' lei zi'al, ati' gyazië' lu nis.

⁸ Guladxinë' yezíca'rë' bönni' uséd na', tu'sé'ë barco na', zuna'yjquë' yöxj ga na' dzö'ba' böl, le cutu nac zi'tu' ga dë luyú bidx, nacz ca tu gayuá' laga' ní'aru'.

⁹ Cati' guladxinë' luyú bidx na', gulalé'inë' rō' ni' gui' yal, len zxoaba' lahui tuba' böl, len dë ca' ni' yöt.

¹⁰ Jesús rë' lequë':

—Gul-dguá'-ba' ni böl na' zi'a gzxóngacli'-ba'.

¹¹ Grenë' Pedro lë'i barco na', gu'yjë' yöxj na' zaca' luyú bidx, nadzá'gacrba' böl zxön, gdu tu gayuá' yu chí'ínuénba'. Zal-li naccba' böl zian, cutu bröza' yöxj na'.

¹² Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-dá gáguli'.

Cutu burúguinë' gnabnë' Lë' nitúë' bönni' uséd na', cugnë': “¿Nuzxa Li'?” Nőzgaccznë' naquë' Xanru'.

¹³ Ni'r gbiguë'ë Jesús len gdel-lë'ë yöt na' lenca' böl na', ati' bë'ë quequë'.

¹⁴ Lë' ni nac le bunn lzu bulu' lahuë' Jesús lauquë' bönni' uséd queë' gdöd bubanë' lu yöl-la' gut.

Ruí'lenë' Simón Pedro didza' Jesús

¹⁵ Cati' budx glahuë', Jesús rë' Simón Pedro:

—Simón, zxi'në' Jonás, ¿naru' nadxi'irnu' neda' ca nadxi'icnë' neda' bönni' ni?

Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Ja, Xan. Li' nőzcznu' rdzag ladxa'a Li'.

Jesús rë' lë':

—Bgagu yugu' bö'cu' zxíla'dau' quia'.

¹⁶ Jesús rë' lë' le buróp lzu, rnë':

—Simón, zxi'në' Jonás, ¿naru' nadxi'inu' neda'?

Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Ja, Xan. Li' nőzcznu' rdzag ladxa'a Li'.

Jesús rë' lë':

—Bgagu yugu' bö'cu' zxila' quia'.

¹⁷ Jesús rē' lē' le bunn lzu:

—Simón, zxi'nē' Jonás, ¿ba rdzag ladxu'u neda'?

Bui'nnē' Pedro le chbunn lzu gnabi yudxnē' lē', gnē': "¿Ba rdzag ladxu'u neda'?"
Bubi'ē' didza' Pedro, rē' Lē':

—Xan, yúgu'tē' nōzcznu' Li'. Nōznu' rdzag ladxa'a Li'.

Jesús rē' lē':

—Bgagu yugu' bö'cu' zxila' quia'.

¹⁸ Le nactē' rēpa' li', cati' ni' nacu' ra'bandau', racz quiu' bugacu cuinu', len ca gnaz quiu' gdau'. Cati' ggulu', ulí na'u, ati' nu yubl ugacu li' lari', len gchē' li' ga ni' cutu guē'nnu' tsiju'.

¹⁹ Yugu' didza' ni bē'ē' Jesús nac bē' nac gatiē' Pedro, tsajtē'ē' lē'i yag cruz, quiē' gac yöl-la' ba queē' Dios. Cati' budx gnē' cni Jesús, gnē' ca' yetú:

—Gda' neda'.

Ru'ē' didza' Jesús ca gac queē' bönni' uséd na' nadxi'inē'

²⁰ Bueycjē' Pedro len blé'inē' zajnauē' lequē' bönni' uséd na' Jesús nadxi'inē' lē'. Naquē' bönni' uséd na' grō'ē' cuit lē'ē' Jesús cati' ni' glahuē', len gudxē' Jesús: "Xan, ¿nuzxa na' udód Li'?"

²¹ Cati' blé'inē' lē' Pedro, rē' Jesús:

—Xan, ¿bizxa gunē' bönni' ni?

²² Jesús rē' lē':

—Chqui' rē'nda' uga'nē' bönni' ni ga gdxinr dza huöda', cutu ral-la' cō'u baguí'i. Gda' neda' li'.

²³ Gzē' didza' ni ga nacu'ē' böchi'ru' ta'yejlē'ē' Cristo. Táquinē' cutu gatiē' bönni' uséd na'. Cutu gudxē' lē' Jesús cutu gatiē', san cni gnē': "Chqui' rē'nda' uga'nē' bönni' ni ga gdxinr dza huöda', cutu ral-la' cō'u baguí'i."

²⁴ Bönni' uséd ni naca' neda', Juan. Runa' lna' lau quegac lē' ni, len nuzuja' lu guich yugu' lē' ni, ati' nōzili' nac gdutē' li le runa' lna' lau.

²⁵ Zianr ca' le benē' Jesús. Chqui' nu uzúj leygac lu guich tu tu, rsaca' quia' yödzlyú ni cutu gaqui la'cuá' guich na' ral-la' nu uzúj. Ca' gac.

LE GLUNÈ' BÖNNI' GBAZ NASÖLÈ'È CRISTO

Le gzxi' lu në'è Dios, gsölè'è Dios Bö' La'y

¹ Cati' buzuja' quiu' lu guich zi'al, li', Teófilo, neda', Lucas, buzuja' lu guich yúgu'tè le gzu lahuè' runè' Jesús len rusèdnè'

² ga bdxintè dza buèpè' yehua' yubá. Cati' zi'a huèpè' yehua' yubá Jesús, dzaguè' Lè' Dios Bö' La'y, gna bë'è ca ral-la' lunè' gbaz queè', bönni' na' gröczè' lequè'.

³ Gdöd gzxaca' gdi'è Jesús, gutiè'. Ni'r bubanè' len bului' lahuè' lauquè' gbaz queè' na'. Bului'inè' lequè' zian le glac bë' zoè' nabanè', le cugác nu tá'baga'. Zian lzu bului' lahuè' lauquè' gdu ca choa' dza, len bé'lenè' lequè' didza' ca rna bë'è Dios.

⁴ Cati' ni' nacu'è tsaxxón, gna bé'inè' lequè' culuzè'è Jerusalén. Gudxè' lequè' Jesús, rnè':

—Gul-cóz ni' le gzxi' lu në'è gsölè'è queèli' Xuza' ca na' chgdíxjöi'czda' lbi'ili'.

⁵ Gnè' ca':

—Le nactè buquilé' bunách nis Juan lu nis, ati' cutu tseytsqui gac queèli' le ruluí' yöl-la' rdil nis ni, dusóalenè' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

Ruhuèpè' Jesús yehua' yubá

⁶ Ni'r gulanabnè' Jesús bönni' ta'yejlè'è Lè' nudubquè' ni', ta'nè':

—Xan, ¿naru' gunu' ga la'ná bë' leyúbl bunách Israel dza ni zoaru' na'a?

⁷ Jesús gudxè' lequè':

—Cutu naqui queèli' gnózili' bizxa dza o bizxa dzö' gunè' Dios Xuz le nuzóè' lu na'czè'.

⁸ Si'li' yöl-la' huac cati' guidè' Dios Bö' La'y dusóalenè' lbi'ili'. Ni'r gunli' lna' lau quia' neda' lu yödZ Jerusalén, len gdu luyú Judea, len luyú Samaria, len ga gdxintèli' gdu'tè yödZlyú.

⁹ Cati' budx bé'lenè' lequè' didza' ni, tsal ni' tu'yuzè' ca' Lè', la' buèptè' xtsa' ga rö' böaj le bucachi' Lè', ati' cutur gulalé'inè' Lè'.

¹⁰ Tsal ni' tu'yúè' luzxbál cati' ni' buèpè' Jesús, gululuí' lauquè' ga na' nacu'è chopè' gbaz la'y, nácuquè' lari' chguichdau'z.

¹¹ Glè' lequè' chopè' ni, ta'nè':

—Bönni' Galilea, ¿bizx quiè ruyuli' luzxbál? Lëczè' Jesús ni zi'a gzè'è ga zoali', buèpè' yehua' yubá, lëzca' cni huödè' leyúbl ca na' chblé'ili'-nè' zhuöjè' yehua' yubá.

Ta'böö' Matías tsaziè' xlatjè' Judas

¹² Ni'r gulazè'è guí'adau' na' nazí' lei Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, yhuöjquè' Jerusalén. Dè gal-la'z ga dè Jerusalén guí'adau' ni, tsca nazi'què' latj ta'zè'è dza la'y quequè'.

¹³ Cati' guludxinè' yödZ ni', gulabenè' ga nac buróp cuia lu yu'u, ga ni' ta'cu'è Pedro len Jacobo len Juan len Andrés len Felipe len Tomás len Bartolomé len Mateo len Jacobo, xzi'nè' Alfeo, len Simón, bönni' na' rui' ladxè'è ladxè', len Judas, böchè'è Jacobo.

¹⁴ Tsaxxón tu'lidzè' Dios yúgu'tè bönni' ni, ati' nunquè' lequè' tsaxxón yugu' böchè'è Jesús, len María, xnè'è Jesús, len yela'cnu ngul ca'.

¹⁵ La' dza na'z gzuinè' Pedro gatsj lahui'l ga nacu'è böchi' lza'ru' na' ta'yejlè'è Cristo. Glac gdu ca xoplalj bunách nup nudubgac ni'.

¹⁶ Gudxè' lequè' Pedro, rnè':

—Böchi' lza'adau'. Ben bayúdx butság le nayúj lu guich la'y, ca na' gnè' zí'atèl Dios Bö' La'y, le buzujè' lu guich David, ca guc queè' Judas, bönni' na' bchè'è nup ni' gulazón Jesús.

¹⁷ Gbáblenè' rè'u Judas na', len bénlenè' rè'u tsaxxón dxin ni.

¹⁸ Gulazi'në' tu la' yël lazxi qui dö' na' bi'ë bönni' ni. Gbixë' bröza' lë'ë Judas ni, ati' gularúj yúgu'të le dzö' lë'ë.

¹⁹ Cati' gulayöni lë ni bunách nacué' Jerusalén, glu'ë lei la' yël na' Acéldama, tu didza' hebreo le rna lu didza' xidza': "La' Yël Qui Rön".

²⁰ Cni guc queë' Judas, ca na' nayúj lu guich la'y nazí' lei Salmos, le rna:

Ugá'n ca'z lidxë',

Len cutu gdzöl nu soa yu'u na'.

Rna ca':

Nu yubl tsaz xlatjë'.

²¹⁻²² 'Run bayúdx na'a cöru'-në' bönni' gunë' rë'u tsazxón quië gunë' lna' lau queë' Jesús, ca guc, bubanë' lu yöl-la' gut. Ral-la' gaquë' bönni' nutsë'ë ladj bönni' ni' gulacuá'lenë' rë'u dza ni'të cati' ni' gdálenë' rë'u Xanru' Jesús, gulazú lauquë' nacué'lenë' rë'u cati' ni' buquile' bunách nis Juan, ga bdxintë dza buëpë' Jesús yehua' yubá, gzë'ë ga zoaru'.

²³ Ni'r gululu'ë chopë', José len Matías. José na' lë' ca' Barsabás, len zoa yetú lë' Justo.

²⁴ Ni'r gululidzë' Dios, ta'në':

—Xantu' Dios, núnbë'czu' icj ládxi'dau'gac yúgu'të bunách. Buluí'i netu' nulquë' chopë' ni chgröczu' Li'

²⁵ quië tsazië' lu dxin ni quië gaquë' gbaz quiu', tsazië' xlatjë' Judas, bönni' ni' bnitië' xlatjë' le benë' dul-la', ati' gyijë' xlatjczë' latj chul.

²⁶ Ni'r guluzujë' yugu' lu guich laquë', tu queë' José len yetú queë' Matías. Gulugútsi'në' lza'gac len gulubijë' tu, ati' bruj le nayúj lë' Matías. Cni guc, gbáblenë' yechineajë' gbaz queë' Cristo Matías na'.

2

Dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y

¹ Cati' chbdxin dza Pentecostés, tsazxón nudubquë' yúgu'të bönni' ta'yejlë'ë Cristo.

² Tu tsalz byön bö bruj luzxbá, byön ca ryön cati' reycj bö' bdunu', ati' byön gdutë lu yu'u ga na' rö'quë'.

³ Gululuf' lahui lauquë' lu bö'z yugu' blul gui'dau', ati' gulaguís qui queëquë', yajsóalengac lequë'.

⁴ Dusóalenë' yúgu'të Dios Bö' La'y, ati' gulazú lauquë' tu'ë didza' yubl, tsca nac le bë'ë qui queëquë' Dios Bö' La'y lu'ë didza' yubl na'.

⁵ Nacu'ë Jerusalén dza na' bönni' judío, nacquë' bönni' ta'yíj ládxi'quë' Dios, len za'quë' narujquë' yúgu'të yödz gdu yödzlyú ni.

⁶ Cati' gulayönnë' bö na', guludubë' bönni' zian, ati' szxöni gulabö'ë baguí'i, le gulayönnë', ca nac xtídza'quë' qui queëquë', tu'ë didza' bönni' na' ta'yejlë'ë Cristo.

⁷ Gulaná' badxë' yúgu'të', len gulubannë', ta'në':

—Gul-yutsca'. ¿Naru' clëg bönni' Galilea yúgu'të bönni' ni tu'ë didza'?

⁸ ¿Nacxcz nac ryóniru' tu'ë xtídza'ru' ca nac didza' rui'ru' tu turu'?

⁹ Rë'u ni nacru' bönni' zian yödz, bönni' narujquë'

luyú Partia,

len luyú Media,

len luyú Elam,

len luyú Mesopotamia,

len luyú Judea,

len luyú Capadocia,

len luyú Ponto,

len luyú Asia,

¹⁰ len luyú Frigia,
len luyú Panfilia,
len luyú Egipto,

len luyú África, le nacr zi'tu' ga zoa luyú Cirene.

Lězca' nacu'ë ni bönni' yödz Roma. La'quë' nacquë' bönni' judío len yela'quë' nazí' lu na'quë' le ta'yejlë'ë Dios bönni' judío.

¹¹ Lězca' nacu'ë ni bönni' narujquë' Creta, len luyú Arabia. Ryóniru' tu'ë didza' rui'ru' qui queëru', ta'guíxjö'ë yugu' le zxön benë' Dios, le run ga rubániru'.

¹² Cni guc, gulubannë' yúgu'të', len szxöni gulabö'ë baguí'i. Glë lza'quë' tuë' yetué', ta'në':

—¿Bizxa caz lë ni?

¹³ Gulutitjë' la'quë', ta'në':

—Ta'zúdxinë'.

Lban benë' Pedro laugac bunách

¹⁴ Ni'r Pedro gzuílenë' yechineajë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' gzu lahuë' ru'ë zidzj didza', rë' lequë':

—Lbi'ili', bönni' Judea, len yúgu'tëli' zoali' Jerusalén. Lë ni ral-la' gnózili'. Gul-zé nagli' le gyëpa' lbi'ili'.

¹⁵ Netu' ni cutu rzúdxitu' ca na' ráquili' lbi'ili', le ni zoaru' zi'a gal-la' xsil, ati' nutu nu rzudxi hora cni.

¹⁶ Lë ni nac le gnë' Joel, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

¹⁷ Cni rnë' Dios:

Lë ni le gac dza tsajséytëgac.

Gsöla'a Bö' La'y quia'

Tsajsóalenë' yúgu'të bunách.

Lui'bi' didza' uláz quia' zxi'nli', bönni' len ngul.

La'lé'ibi' bi'i ra'bán le ulu'a lahui,

Ati' la'neynë' yël bönni' gul.

¹⁸ Cati' gdxin dza ni' quisia' Bö' La'y quia'

Tsajsóalenë' huen dxin quia', bönni' len ngul,

Ati' lu'ë didza' uláz quia'.

¹⁹ Ulu'a luzxbá xtsa' le lun ga lubani bunách,

Ati' yödzlyú ulu'a le lac bë',

Rön len gui', len dzön ca böaj.

²⁰ Gchul gbidz

Ati' gac xna beo' ca nac rön.

Cni gac cati' zi'a gdxin dza ni' chbulu'ë Dios.

Gac dza ni' ca gatga rlé'iru'.

²¹ Lulá yúgu'të nup ni' lulídz Lë' Xanru',

Lu yöl-la' rejlë' quequë' Lë'.

²² 'Gul-zé nagli' lë ni gyëpa' lbi'ili', bönni' Israel. Dioscz benë' ba la'n ga zoali' Jesús, bönni' Nazaret. Dios bë'ë Lë' latj benë' le tun ga rubániru', yugu' yöl-la' huac, len le tac bë'. Yúgu'të lë na' benë' Dios lu në'ë Jesús, ca na' chnóziczli'.

²³ Lězca' cni, Dios bë'ë latj nu budód Jesús lu na'li'. Cni guc, ca na' chgna ladxë'ë Dios gunë', len ca nac le chbucözë' dza ni'të. Lbi'iczli' gzxönli'-në' Jesús, len budödlí'-në' lu na'quë' bönni' xöhui' tua'dö', bönni' guludöddë' Lë' cati' ni' guluda'quë' Lë' lë'i yag cruz.

²⁴ Ni'r Dioscz buspanë' Jesús na', buslé' Lë' lu yöl-la' gut, le cutu guc uga'në' tsaz lu yöl-la' gut na'.

²⁵ Ca nac lë ni, bë'ë didza' uláz queë' Dios David ca nac queë' Jesús, gnë':

Blé'iteczda'-në' Xanru', zoë' lahua'.
Lë' zoë' cuít lë'a yubél, rzönë' neda',
Cui gac nu bi gun quia'.

²⁶ Qui lë ni na' budziji ladxa'a,
Ati' lu yöl-la' rudziji quia' bil-la'.
Qui lë ni na' guna' löz Lë'
Cati' gdxin dza gatia'.

²⁷ Xantu' Dios, nözda' cutu uca'nu' neda' latj chul quegac nup natgac.
Cutu gu'u latj nit gdu ca nayá' nabana',
Naca' bönni' nadxi'icznü' Li'.

²⁸ Buzéjni'nu' neda' ca ral-la' guna'
Quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu.
Gunu' ga udzijda' le zóalenczu' neda'.

²⁹ 'Na'a, böcha'a. Nac bë' gutië' xuz xtau'ru' David, len bgachë'ë yeru ba, ati' dë ga zoaru' ba queë' na' ga rdxintë na'a dza.

³⁰ Bë'ë didza' uláz queë' Dios David na', len gnöznë' David, benë' tsutsu didza' Dios le gzxi' lu në'ë queë', gunë' ga galjë' Cristo ladj zxi'n xsoë', ati' Cristo na' gna bë'ë, tsazië' xlatjë' David na'.

³¹ Le blé'inë' lë ni zi'al David, bë'ë didza' ca guc, bubanë' Cristo, len ca guc, cutu buga'në' latj chul quegac nup natgac, ati' cutu gnit le gya' gbanë'.

³² Dios buspanë' Jesús lu yöl-la' gut, len ca guc lë ni yúgu'tëtu' runtu' lna' lau qui.

³³ Cni guc, len yöl-la' huac queë', Dios buchisë' Lë' xtsa' ga ni' náctërë' zxön. Na'a, Cristo chbsölë'ë ni Dios Bö' La'y, rac ca na' gzxi' lu në'ë Dios gunë' lu në'ë Cristo, ati' Dios Bö' La'y na' runë' yugu' lë ni rlé'ili' len ryönili'.

³⁴ Cutu buëpë' yehua' yubá David na', san lëczë' David na' gnë':
Xanru' Dios gudxë' Xana':

"Grö' cuít lë'a yubél ga nac blau

³⁵ Cati' gunra' ga luzechu zxibgac lau' nup ta'dá'baga' Li'."

³⁶ 'Na'a, bunách Israel, le nacz ral-la' gnózili'. Dios benë' ga naquë' Xanru' len Bönni' Ruslá, Lëczë' Jesús ni, bönni' na' buda'li'-në' lë'i yag cruz.

³⁷ Cati' gulayönnë' lë ni bönni' ni', gulabö'ë baguí'i, ati' glë' Pedro len yezíca'rë' bönni' gbaz queë' Cristo, ta'në':

—Bóchi'tu', ¿nacx gúntsatu'?

³⁸ Ni'r Pedro gudxë' lequë':

—Gul-bí'i ládxi'li', len gdil-li' nis tu tuli' lu lë' Jesucristo quië unít lahuë' Dios dul-la' nabága'li', ati' dusóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, Nu gsölë'ë queëli' Dios.

³⁹ Queëli' naqui le gzxi' lu në'ë Dios, len quegac zxi'nli', lenca' quegac yúgu'të bunách gza'a, yúgu'të bönni' ni' ulidzë' lequë' Xanru' Dios.

⁴⁰ Yugu' didza' ni len yela'gac zian didza' benë' lna' lau Pedro, bchizië' icj nagquë', gnë':

—Gul-gún ga ulali', gcuitli' ga nacuá' bunách tua'dö' nacuá' dza ni zoaru' na'a.

⁴¹ Cni guc, guladíl nis nup ni' gulazí' lu na'gac didza' na' bë'ë Pedro. Dza na' glun tuz lequë' ca chi uruá' gayuá' bunách.

⁴² Glunë' yúgu'të' gdu'të le gulusëdnë' lequë' gbaz nasölë'ë Cristo. Glaquë' tuz tuë' len yetué', len tsazxón glahuë' le rusá' ládxi'ru' ca gutië' Jesús, ati' glunë' tsazxón, gululidzë' Dios.

Ca tun bunách queë' Cristo

⁴³ Zian le run ga rubániru' len zian le tac bë' glunë' gbaz queë' Cristo, san gladxi guladzöbi yezica'r bunách.

⁴⁴ Tuz glac yúgu'të nup na' ta'yejlë' Cristo, ati' guluúnë' tuz yúgu'të le dë quequë'.

⁴⁵ Catì' gulalé'inë' ta'yadzji nup nútsa'gac ladjquë', ni'r bönni' bi dë quequë' glúti'ë lei, ati' gulaguisië' dumí na' qui queëgac nup ni' bi ta'yadzji.

⁴⁶ Yugu' dza guludubë' tsazxón nchil gdau', ati' gap nac lu yu'u glahuë' le rusá' ládxi'ru' ca gutië' Xanru'. Tsazxón glahuë', ati' guludzijnë' len glac gdu ládxi'quë'.

⁴⁷ Gulagu'ë Dios yöl-la' ba, ati' glun lequë' ba la'n yúgu'të bunách. Tu tu dza buzanë' Xanru' nup tu'dúb queë', nup na' tu'lá.

3

Ruhuöaquë' bönni' curzé'ë

¹ Dza ni' gulabenë' zjaquë' tsazxón nchil gdau' Pedro len Juan, catì' tu'dúb ni' tu'lídz Dios bunách, le nac gdu rdöd xhuö.

² Ga ni' ta'dödë' zoë' bönni' curzé'ë dza ni'të ni' naquë' bi'idau'. Yugu' dza rjua'quë' lë' ni', ta'bequë' lë' ra' gdau' ga nazi' lei Ga Nu Ryaz Lach, quië gnabë' nu bi unódzjz queë' ladj nup ni' ta'yáz nchil gdau'.

³ Bönni' ni, catì' blé'inë' Pedro len Juan zjaquë' ta'yazië' nchil gdau', gúta'yuë' lauquë' bi lunödzjzë' queë'.

⁴ Ni'r guluyúë' lë' Pedro len Juan, ati' gudxë' lë' Pedro:

—Byu netu'.

⁵ Ni'r buzëtsca naguë' lequë' bönni' na' le runë' löz bi lunödzjzë' queë'.

⁶ Pedro gudxë' lë':

—Cutu dë quia' dumí plata ni oro, san le dëz quia' gunna' quiu'. Ni'a qui yöl-la' huac qui lë' Jesucristo, bönni' Nazaret, gyas len gzë'i.

⁷ Ni'r gdel-lë'ë në'ë yubél bönni' huë' na' Pedro, len bchisë' lë', ati' la' böactë ni'ë len bugú'tj beycj ni'ë bönni' na'.

⁸ Ni'r gzuinë' bönni' na' ati' gxítì'ë len gzë'ë. Gyázlenë' tsazxón Pedro len Juan nchil gdau', rzë'i ni'ë len rxítì'ë, len rgu'ë Dios yöl-la' ba.

⁹ Yúgu'të bunách nacuá' ni' ta'le'i lë' rzë'i ni'ë len rgu'ë Dios yöl-la' ba.

¹⁰ Cni guc, gládxinë' len gulubannë' ca nac lë' na' guc, le guluúnbë'ë lë', naquë' bönni' na' rbö'ë ra' gdau' ga nazi' lei Ga Nu Ryaz Lach, rnabë' nu bi unódzjz queë'.

Didza' bë'ë Pedro nchil gdau'

¹¹ Tsal ni' zönë' na'quë' Pedro len Juan bönni' na' cugzé'ë ati' böaquë', guludúb yúgu'të bunách ga na' nacu'ë nchil gdau' nazi' lei: Nchil Queë' Salomón, ati' gulaná' badxë'.

¹² Catì' blé'inë' lë' ni Pedro, gudxë' bunách na':

—Lbi'ili', bönni' Israel, ¿bizx quië rubánili' ca nac lë' ni? ¿Bizx quië ruyuli' netu', ráquitsali' netu'z buntu'-në' bönni' ni, bentu' ga gzë'i ni'ë ni'a qui yöl-la' huac queëztu', o ni'a qui le rej ládxi'tu'-në' Dios?

¹³ Nac lë' ni le benë' Dios, naquë' Dios quequë' xuz xtau'ru' Abraham len Isaac len Jacob, bëntërë' Jesús, Zxi'në', ba la'n. Jesús ni, lbi'iczli' budödli'-në' lu na'quë' bönni' ta'ná bé'inë' lbi'ili'. Catì' gu'nnë' Pilato usanë' Jesús, gdá'baga'li'-në'.

¹⁴ Gdá'baga'li'-në' Bönni' Tsahui' len La'y, ati' gnabli' gsanë' queëli' bönni' gdödi bunách.

¹⁵ Cni guc, budödili'-në' Bönni' runnczë' queëru' yöl-la' na'bán gdu. Ni'r Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut, ati' ca nac lë' ni runtu' lna' lau qui.

¹⁶ Le gyejlë'ë Jesús, böac ni'ë bönni' ni, rlé'ili'-në' len núnbë'li'-në'. Le rejle'ë Jesús, Lë' bunë' dxí'adau' bönni' ni, ati' rlé'ili' yúgu'tëli' le nacz na'.

¹⁷ 'Na'a, böcha'a, nözda' benli' cni, budödili'-në' Jesús le cutu gyéjni'li', len cutu gulayéjni'në' bönni' ta'ná bé'inë' lbi'ili'.

¹⁸ Cni buschinë' Dios didza' na' bē'ē zi'al, le gulané' bönni' glu'ē didza' uláz queë' ca ral-la' saca' qui'ē Cristo.

¹⁹ Qui lē ni na', gul-bí'i ládxi'li', len gul-huōác queë' Dios, quiē ugüë' dul-la' nabága'li', len gunë' ga huōác ládxi'li'.

²⁰ Ni'r gsölë'ē leyúbl Jesús, Bönni' na' dza ni'tē buzóë' quiē gaquë' Cristo, Nu na' gna be'i lbi'ili'.

²¹ Na'a, run bayúdx uga'në' ni' yehua' yubá cati' gdxinr dza duhuenë' tsahui' yúgu'të le rac, gac ca na' chgnaczë' Dios, lē na' gulané' bönni' glu'ē didza' uláz queë', bönni' ni' gulacu'ē dza ni'të.

²² Lēzca' cni gudxë' xuz xtau'ru' Moisés, gnë': "Xanru' Dios gsölë'ē queëli' bönni' galjë' ladjgac di'a dza queëli'. Gaquë' bönni' gu'ē didza' uláz queë' Dios. Gsölë'ē Lē' queëli' ca na' bsölë'ē neda'. Run bayúdx uzé nagli'-në' ca nac yúgu'të le guië' lbi'ili'.

²³ La'nít len lula'alēn bunách queë' Dios yúgu'të nup culuzé naggac bönni' ni' gu'ē didza' uláz queë' Dios."

²⁴ 'Ca nac dza ni zoaru' na'a, gulaguíxjö'ē yúgu'të bönni' glu'ē didza' uláz queë' Dios ga gdél-la'të zoë' Samuel len gdöd ni'.

²⁵ Lbi'ili' nacli' zxi'n xsoaquë' bönni' glu'ē didza' uláz queë' Dios, ati' naqui queëli' didza' rucá'n tsahui', le bēnlenë' xuz xtau'ru' Dios, cati' ni' gudxë' Abraham: "Ni'a qui le gunë' zxi'n xsu' lac bica' ba yúgu'të bunách yödzlyú."

²⁶ Cati' Dios buspanë' Zxi'në' lu yöl-la' gut, bsölë'ē Lē' zi'al queëli' quiē gunë' ga gacli' bica' ba, uca'nli' le cunác runli'.

4

Ta'dxinë' Pedro len Juan lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbeynë'

¹ Tsal ni' tuílenë' bunách na' didza' Pedro len Juan, tu tsalz guladxinë' ga na' nacué yugu' bxuz judío len yugu' bönni' gdau' saduceo, len bönni' nacuá' lu nē'ē ni'a na'quë' bönni' gdau'.

² Gulaleynë' bönni' ni le tu'sēdnë' bunách Pedro len Juan, len ta'guíxjö'ē lubán nup chnatgac le bubanë' Jesús.

³ Ni'r gulazönë' Pedro len Juan, ati' gulagu'ē lequë' lidx guia ga gdxinr dza yubl le chrdzö' dza na'.

⁴ Gulayejlë' Cristo zian nup ni' gulayöni didza' glu'ē Pedro len Juan. Na'a, bönni'z ta'yejlë'ē Cristo nacquë' gdu chiún gayu'ē.

⁵ Dza buróp ni', guludubë' Jerusalén yugu' bönni' uná bē', len bönni' gul tu'zejni'në' bunách judío, len bönni' gdau' tu'sēdi.

⁶ Guludubë' ca' ni' Anás, bxuz blau, len Caifás, len Juan len Alejandro, lenca' yúgu'të bönni' di'a dza quequë' bxuz blau.

⁷ Ni'r gulachë'ē Pedro len Juan, ati' guluschinë' lequë' gatsj lahui'l ga na' nacué, len gulanabnë' lequë', ta'në':

—¿Bizxa yöl-la' uná bē' dē lu na'li' runli' lē ni? ¿Nuzxa budód lu na'li' yöl-la' uná bē' ni?

⁸ Ni'r gudxë' lequë' Pedro, zóalenë' lē' Dios Bö' La'y, rnë':

—Lbi'ili', nul-li' rna bé'ili' netu', bunách Israel, len lbi'ili' bönni' gul.

⁹ Na'a, ħnábítsali' netu' ca nac dxin dxi'a bentu' queë' bönni' huë' ni, len nacx gac, böaquë' bönni' ni?

¹⁰ Rguíxjö'itu' lbi'ili' quiē la'nözi yúgu'të bunách Israel. Zoë' ni lauli' bönni' ni, nuhuōaquë' le ben dxin yöl-la' huac queë' Jesucristo, bönni' Nazaret, Bönni' ni' buda'li'-në' lē'i yag cruz, san Dios buspanë' Lē' lu yöl-la' gut.

¹¹ Dios bē'ē didza' ca nac queë' Jesús ni, cati' ni' gnë': "Guiöj na' gru'nli' lbi'ili', rucua'li' zö'ö, san guiöj ni gröcza' neda' quiē gac guiöjlen zö'ö."

¹² Nutur nu zoa nu gac uslá bunách, le cutu ca' zoa yödzyú ni yetúë' bönni' nuzóë' Dios, nu gac uslá rë'u.

¹³ Cati' gulalé'inë' nacquë' rugu ladxi' Pedro len Juan, len gláquibe'inë' cunazëdquë' qui gdau' len nacquë' bönni' ca'z, gulubannë' ati' yajneycnë' gulacuá'lenë' Jesús Pedro len Juan na'.

¹⁴ Lëzca' gulalé'inë' ni' bönni' na' böaquë', zuinë' lauquë', ati' cutu ca' guc bi la'në' quequë'.

¹⁵ Ni'r gulaná bé'inë' nup lubíj lequë' lö'al yu'u ga na' nudubquë', ati' glun xtídza'quë' la' légaczë'.

¹⁶ Gulanë':

—¿Nacx gúntsaru' quequë' bönni' ni? Le nactë glunë' tu le run ga tu'bani bunách, ati' nözigac cni yúgu'të bunách nacué' Jerusalén. Cutu gac tá'baga'ru' lei.

¹⁷ Na'a, cui sër didza' la'yöni zianr ca' bunách, uzeyru' ba nadx lequë' cui luí'lenrë' bunách didza' ca' nac queë' Jesús na'.

¹⁸ Ni'r gululidzë' Pedro len Juan, ati' guluzeynë' ba nadx lequë' cui luí'lenrë' bunách didza', len cui lusëdnë' lequë' ca' nac queë' Jesús.

¹⁹ Ni'r gulubi'ë didza' Pedro len Juan, glë' lequë':

—Gul-bequi xbey lbi'ili' chqui' nac tsahui' lahuë' Dios uzër nagtu' xtídza'li' lbi'ili' ca' xtídzë'ë Dios.

²⁰ Cutu gac soa dxitu'. Run bayúdx güi'tu' didza' qui le blé'itu' len le byónitu'.

²¹ Ni'r guluzeynë' ba nadx lequë' bönni' gdau' ta'bequi xbey, san gulanenë' lequë' le cutu guludzölnë' nacx lunë' lequë' zxguia'. Cni glunë' le gládxinë' bunách lu yödz ni', le ta'gu'ë Dios yöl-la' ba yúgu'të' ni'a qui lë na' guc.

²² Bönni' na' böaquë', guc queë' lë na' run ga rubániru', chyu'urë' ca' choa' iz.

Ta'nabnë' Dios gunë' ga lacquë' rugu ladxi'

²³ Cati' gulanenë' lequë', guludxinë' Pedro len Juan ga na' nacué' lza'quë', ati' gulaguíxjöi'në' lequë' yúgu'të lë na' glë' lequë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zéjní'në' bönni' judío.

²⁴ Cati' gulayönnë' lë ni, tsazxón gululidzë' Dios, gulanë':

—Xantu' Dios, náctëru' blau. Li' nacué' Dios, benu' luzxbá. Benu' luyú. Benu' nis zxön. Benu' yúgu'të le nacué' tu tu latj na'.

²⁵ Uláz quiu' Li' bë'ë didza' David, bönni' huen dxin quiu', gzóalenë' lë' Dios Bö' La'y, gnë':

¿Bizx quië tun rusbó bunách
Len ta'zá' ládxi'gac le cunác?

²⁶ Glunë' rusbó bönni' ta'ná bë'ë yödzyú ni

Ati' glaquë' tuz bönni' uná bë'.

Guladá'baguë'ë Xanru' Dios,

Lenca' Cristo, bönni' gröczë' Lë'.

²⁷ 'Le nactë glaquë' tuz lu yödz ni Herodes len Poncio Pilato len yugu' bönni' gza'a len yugu' bönni' Israel. Guladá'baguë'ë Jesús, Zxi'nu' la'y, Nu na' buzú' queëtü'.

²⁸ Glunë' yúgu'të le bucözu' zí'atël ca' gzxi' lu na'u ati' guc ca' na' benu' tsutsu xtídzu'u ca' ral-la' gac.

²⁹ Na'a, Xantu', byu le tu'zeynë' ba nadx netu', len ben ga gactu' rugu ladxi', güi'tu' xtídzu'u, netu' bönni' huen dxin quiu'.

³⁰ Ben ga gac úngactu' nup te'i, soalen netu' yöl-la' huac quiu', len ben ga gac gúngactu' le lun ga ubánitu' len le lac bë', gac cni le zóalenë' netu' Jesús, Zxi'nu' la'y. Ca' gac.

³¹ Cati' budx gululidzë' Dios, gzxi'z latj ga na' nacué', ati' gdu gzóalenë' yúgu'të' Dios Bö' La'y, ati' len yöl-la' rugu ladxi' quequë' glu'ë xtídzë'ë Dios.

Tu'úně' tuz le dē quequē'

³² Bunách zian na' ta'yejlē' Cristo, tuz ca rō' icjqüē' len tuz ca glunē'. Cutu gnē' naqui queēzē' le dē queē' nitüē' bönni' nutschē' ladjquē', san guluúnē' tuz le dē quequē'.

³³ Len yöl-la' huac zxön gulaguíxjö'ē ca bubanē' Xanru' Jesús gbaz na' nasölē'ē Lē', ati' guclen yúgu'tē' le buzá' ladxē'ē quequē' Dios.

³⁴ Nutu nu bi byadzj nu nutsa' ladjquē'. Yúgu'tē bönni' bi dē quequē', xyuquē', o lidxquē', glüti'ē lei, ati' dumí qui na' yjua'quē'

³⁵ len guludödē' lei lu na'quē' gbaz na' nasölē'ē Cristo, ati' lequē' gulaguisiē' lei qui queégac nup bi byadzj quegac.

³⁶ Zoē' ni' José, bönni' guluzöē' yetú lē' Bernabé gbaz na' nasölē'ē Cristo, le rna lu didza' xidza', Bönni' Ruhui' Zxönē'. Nabáblenē' zxi'n xsoē' Leví, len guljē' luyú Chipre.

³⁷ Béti'ē tu cō' xyuē' bönni' ni, ati' yju'ē dumí qui na', len budödē' lei lu na'quē' gbaz na' nasölē'ē Cristo.

5

Dul-la' glunē' Ananías len Safira

¹ Zoē' bönni' yubl lē' Ananías, béti'ē tu cō' xyuē', ati' bennu tsazxön lē' Safira, ngul queē'.

² Bucáchil'anē' dumí qui yu na' Ananías na', ati' nōzinu ca' ngul queē'. Le bugá'nz yju'ē len glu'ē lei lu na'quē' gbaz nasölē'ē Cristo, rnē':

—Tscaníz gzxi'a.

³ Pedro gudxē' lē':

—Ananías, ¿naru' gyaztsa Satanás tu' xōhui' lu icj lādxi'da'u len ben ga rzi' yé'inu' Dios Bö' La'y, ati' bucachi' lanu' dumí qui xyu' na'?

⁴ Tsal ni' nagá'n lu na'u yu na', ¿naru' cu naqui quizi quiu'? Gdöd béti'u lei, ¿naru' cu dēcz lu na'u dumí qui na'? ¿Bizx quiē grō' icju' gunu' cni? Dioscz gzxi' yé'inu', clēgz bunách.

⁵⁻⁶ Cati' byönnē' didza' ni Ananías, gdzö'ē len guttē'. Ni'r gulabíga'tēbi' bi'i ra'bán, ati' guluchólibi' lē' lari' len glua'bi' lē' yajcáchi'cbi' lē'. Gladxi guladzöbi yúgu'tē nup ni' gulayöni ca guc lē ni.

⁷ Ca tsonn hora gdöd ni', bdxinnu ni' ngul queē' Ananías na', len cutu nōzinu lē na' guc queē' bönni' queēnu.

⁸ Ni'r Pedro gudxē'-nu:

—Gdixjöi' neda'. ¿Naru' gzxi'li' tscaníz xyuli' na'?

Gnanu:

—Ja, tscaníz gzxi'tu'.

⁹ Ni'r Pedro gudxē'-nu:

—¿Bizx quiē ben tuz xtídza'li' gzxi' bē' xōhui'li' Dios Bö' La'y? Byutsca'. Chzoa ludxinbi' bi'i gulucáchi'bi'-nē' bönni' quiu', ati' lubijbi' ca' li'.

¹⁰ Ni'r la' gdzö'tēnu xni'ē Pedro len güttenü. Cati' gulayazbi' bi'i ra'bán na', gulalé'ibi'-nu chnatnu. Ni'r gulubijbi'-nu, ati' yajcáchi'cbi'-nu cuit lē'ē bönni' queēnu.

¹¹ Qui lē ni na' gladxi guladzöbi yúgu'tē bunách queē' Dios, ati' gladxi ca' yúgu'tē nup gulayöni ca guc lē ni.

Tunē' zian le tac bē' bönni' gbaz nasölē'ē Cristo

¹² Zian le tac bē' len yugu' yöl-la' huac zxön glunē' laugac bunách lu yödz bönni' gbaz na' nasölē'ē Cristo. Guludubē' tsazxön yúgu'tē' ga nac nchil gdau' nazi' lei Nchil Queē' Salomón.

¹³ Ladj nup ni' cuta'yejlē' Cristo, nutu nu burugui tsajtá' lequē', ati' glun lequē' ba la'n bunách lu yödz ni'.

¹⁴ Ni'r gulayejlë' Cristo yela'gac bunách zian ca', bönni' len ngul.

¹⁵ Cati' gulale'i bunách yugu' le tunë' bönni' ni' ta'yejlë'ë Cristo, yjua'gac gap nac la' nöz nup te'i, ati' gulaxóë' lequë' lu da'a yag len yela'gac lu da'az, quië cati' tödë' ni' Pedro, tsa zxulz queë' cu'u zxul la'gac bunách huë' na', quië luhuöác.

¹⁶ Lëzca' gularúj bunách yugu' dzag yödZ, guladxinë' Jerusalén, nua'quë' nup te'i len nup ta'zaca' ta'guí'i, yu'ugac lequë' bö' xöhui', ati' guluhuöaquë' yúgu'të'.

Ta'bía ládxi'gac bönni' gbaz nasölë'ë Cristo bunách gdau'

¹⁷ Qui lë ni na' guluzxë'inë' Pedro bxuz blau len yugu' bönni' gdau' saduceo na' da'quë' bxuz blau.

¹⁸ Ni'r gulazönë' yugu' gbaz na' nasölë'ë Cristo bxuz blau na' len bönni' na' da'quë' lë, ati' gulagu'ë lequë' lidx guia.

¹⁹ Ni'r chdzöl bdxinë' gbaz la'y queë' Xanru', ati' bsaljë' lidx guia na' len bubijë' lequë'.

²⁰ Gudxë' lequë' gbaz la'y na', rnë':

—Gul-tséaj, gul-tsajsóa nchil gdau' len gul-tsjë'len bunách ni' didza', quíxjö'i'li lequë' ca nac yöl-la' na'bán gdu ni len ca gac la'dél-li'në' lei.

²¹ Cati' gulayönnë' didza' ni ru'ë gbaz la'y na', len cati' za' rení' zildau' gulayazië' nchil gdau', len gulusëdnë' bunách.

La' ni'z guludubë' bxuz blau len nup nacua'len lë' tsazxón len bönni' gdau' ta'bequi xbey len bönni' gul tu'zëjni'në' bunách Israel, ati' gulasölë'ë nup tsjac lidx guia tsajxi'cquë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, táquinë' ni' nacu'ë lidx guia na'.

²² Cati' guladxinë' ni' ni'a na'quë' bönni' gdau' na', cutu yajxáca'quë' lequë' lu yu'u lidx guia na', ati' ni'r guluhueycjë' dutíxjö'quë' ca'.

²³ Glë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', ta'në':

—Le nactë yajxáca'tu' nayeyjtë lidx guia, ati' nacuá' ra' lidx guia na' nup tun chi'i, san cati' bsaljtü', nutu nu yajxáca'tu' lu yu'u na'.

²⁴ Cati' gulayönnë' didza' ni bxuz blau len yugu' bxuz uná bë' len bönni' nacuá' lu në'ë ni'a na'gac bunách gdau', gulabö'tsquë' baguí'i le cutu nözcnë' gazx gdxintë lë na' rac.

²⁵ Ni'r bdxinë' ni' bönni' gdíxjö'i'në' lequë', rnë':

—Gul-yutsca'. Nacu'ë nchil gdau' tu'sëdnë' bunách bönni' na' glú'gacli'-në' lidx guia.

²⁶ Ni'r gyijë' bönni' na' nacu'ë lu në'ë ni'a na'gac bunách gdau', dzagquë' lë' ni'a na'quë' na', ati' gulachë'ë yugu' gbaz na' nasölë'ë Cristo, san cutu bi glunë' quequë', le gládxinë' luladxi' lequë' guiöj bunách nacuá' ni'.

²⁷ Cati' chnachë'quë' yugu' gbaz na', guluschinë' lequë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', ati' gnabnë' lequë' bxuz blau,

²⁸ rnë':

—¿Naru' cu gúdxtscatu' lbi'ili' cu usédili' bunách ca nac queë' bönni' na'? Na'a, chgdisli' zxba ni gdu'të yödZ Jerusalén, len ré'nili' uspága'li' netu' zxguia' ni'a qui yöl-la' gut queë' bönni' ni.

²⁹ Ni'r gulubi'ë didza' Pedro len yezíca'rë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ta'në':

—Run bayúdx uzër nagtu' xtídzë'ë Dios ca xtídzagac bunách.

³⁰ Lbi'ili' budódili'-në' Jesús cati' ni' buda'li'-në' lë'i yag cruz, san Dios quequë' xuz xtau'ru' buspanë' Lë'.

³¹ Jesús ni, Dios buzoaczë' Lë' ga náctërë' blau cuit lë'ë yubél, quië gaquë' Bönni' Blau len Bönni' Ruslá, len gunë' ga lubí'i ládxi'gac bunách Israel, quië gac unít lahuë' dul-la' nabága'quë'.

³² Ca nac lë ni, runtu' lna' lau qui netu', ati' lëzca' runë' lna' lau qui Dios Bö' La'y, Nu na' rsölë'ë Dios quegac nup tun ca rna xtídzë'ë.

³³ Cati' gulayönnë' lë ni bönni' gdau' ta'bequi xbey na', gulaleynë' len glë'nnë' ludödcde' lequë'.

³⁴ Ni'r gzuinë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na' Gamaliel, bönni' gdau' fariseo. Ractsquë' zxba queë' Moisés bönni' ni, ati' tun lë' ba la'n yúgu'të bunách. Gna bé'inë' nup lubíj lö'al tu chi'ida'u' yugu' gbaz na' nasölë'ë Cristo.

³⁵ Ni'r gudxë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', gnë':

—Lbi'ili', bönni' Israel, gul-yutëz queëli' ca nac le ré'nili' gunli' quequë' bönni' ni.

³⁶ Ral-la' tsajneyli' ca guc zí'atël zi'a gdxin dza ni zoaru'. Gyasë' Teudas, ati' ben cuinë' ca bönni' náctërë' blau. Glaquë' bönni' yajta'quë' lë' gdu tap gayu'ë bönni'. Guludöddë' lë' bönni' rjaquë' gdil-l, ati' glaslas yúgu'të nup ni' yajta'gac lë', ati' gnitz ca' yúgu'të le benë' bönni' na'.

³⁷ Gdöd guc lë ni, gyasë' ca' Judas, bönni' Galilea. Benë' cni cati' ni' nac dza ta'yáz lu guich bunách, ta'guíxj lazquë', ati' yajta'gac lë' bunách zian. Lëzca' guludöddë' bönni' ni, ati' glaslas yúgu'të nup ni' yajta'gac lë'.

³⁸ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili': Gul-sán-quë' bönni' ni, len cutu bi gunli' quequë'. Chqui' nac quegaczbunách lë ni ta'në' o lë ni tunë', nitz,

³⁹ san chqui' nac queë' Dios, cutu gac usnitli' lei. ¡Qui nadxi tíl-lenli'-në' Dios!

⁴⁰ Ni'r glunë' tuz didza' len lë'. Gululidzë' yugu' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' gulaguinë' lequë' len guluzeynë' lequë' ba nadx cui luí'lenrë' bunách didza' ca nac queë' Jesús. Ni'r gulusanë' lequë'.

⁴¹ Gularujë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na' gbaz na' nasölë'ë Cristo, tu'dzijnë' le bë'ë lequë' latj Dios gulazaca' gulagui'ë le da'quë' Jesús.

⁴² Yugu' dza gulusédtecznë' bunách len glunë' lban queë' Jesucristo nchil gdau' len gap nac lu yu'u lidxgac bunách.

6

Tu'cu'ë gadx bönni' láclenë' bunách queë' Cristo

¹ Dza ni', le gulayán bunách ta'yejlë' Cristo, gulanë' quequë' bönni' judío tu'ë didza' hebreo yugu' bönni' judío tu'ë didza' griego, ni'a qui le rac cati' ta'guisië' le lágunu ngul uzëb, nutu nu rui' le lágunu ngul uzëb quequë' bönni' ni' tu'ë didza' griego.

² Ni'r gultubë' yúgu'të bunách ni' ta'yejlë' Cristo idxínnutë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' tē' lequë':

—Cutu nac dxi'a soa dxitu' cuguntu' lban qui xtidzë'ë Dios quië guntu' dxin cu'tu' le lagu bunách.

³ Qui lë ni na', böchi' lza'tu', gul-có-quë' gadxë' bönni' ladjli' quië ugu'ru' lu na'quë' dxin ni. Yugu' bönni' na' run bayúdx lacquë' bönni' tun lequë' ba la'n yúgu'të bunách, len nacquë' bönni' ta'yejni'i, len nac bë' zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

⁴ Netu' ni ulídztecztu'-në' Dios, len uséditu' bunách xtidzë'ë Dios.

⁵ Guladzág ládxi'quë' didza' ni yúgu'të', ati' gulaböö' Esteban, bönni' rejlë'ë Cristo gdu ladxë'ë len gdu zóalenë' lë' Dios Bö' La'y. Lëzca' gulaböö' Felipe, len Prócoro, len Nicanor, len Timón, len Parmenas, len Nicolás, bönni' yödz Antioquía, zi'al butsé'ë ca runë' quië tsej ladxë'ë Dios ca tunë' bönni' judío.

⁶ Ni'r guluschinë' nup na' gulaböö' lauquë' gbaz na' nasölë'ë Cristo. Gulaxóa na'quë' lequë' bönni' gbaz na', tu'lidzë' Dios.

⁷ Gzër xtidzë'ë Xanru', ati' gulayantsca bunách ta'yejlë' Cristo nacua' Jerusalén. Lëzca' gulazí' lu na'quë' le réjlë'ru' Cristo zian bxuz judío.

Ta'zönë' Esteban

⁸ Benë' le tun ga rubániru', len le tac bë' laugac bunách lu yödz Esteban, gdu zoalen lë' yöl-la' huac queë' Dios le buzá' ladxë'ë queë'.

⁹ Ni'r gulayasë' la'quë' bönni' nababquë' yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, nazí' lei Yu'u Quegac Bönni' Nadzangac. Glunë' lequë' tsaxxón bönni' narujquë' Cirene len Alejandría, len luyú Cilicia, len luyú Asia. Bönni' ni guladíl-lenë' Esteban didza'.

¹⁰ Cutu guluxicjë' didza' ru'ë, le bë'ë didza' Esteban len yöl-la' rejni'i, le zóalenë' lë' Dios Bö' La'y.

¹¹ Ni'r gulaguizxjë' bönni' la'zì' yë'ë, la'né': "Netu' byónitu' didza' ru'ë Esteban, rnë zì'ë queë' Moisés len queë' Dios."

¹² Cni guc, gulagu'ë xla ládxi'gac bunách bönni' ni. Gulagu'ë xla ládxi'quë' ca' bönni' gul tu'zejni'i, len bönni' gdau' tu'sëdi. Gulabía di'ë Esteban bönni' ni. Gulazönë' lë' len gulachë'ë lë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey.

¹³ Lëzca' gulucu'ë lauquë' nup gulaguixjö' le cunác, bönni' na' gulanë':

—Cutu zoë' dxiz bönni' ni rnë zì'ë qui gdau' la'y ni, len qui zxba queë' Dios.

¹⁴ Byónitu' didza' bë'ë bönni' ni ca gunë' Jesús, bönni' Nazaret, rnë' usnitië' gdau' ni, len utsë'ë yugu' le nalébiru' runru', yugu' lë' na' gna bé'inë' rë'u Moisés.

¹⁵ Ni'r guluyúë' Esteban bönni' gdau' ta'bequi xbey len yúgu'të nup rō'gac ni', ati' gulalé'inë' lahuë', rna' ca rna' lahuë' gbaz la'y queë' Dios.

7

Didza' bë'ë Esteban, gnë' uláz queë'

¹ Ni'r gnabnë' Esteban bxuz blau, rnë':

—¿Naru' nacz cni?

² Bubi'ë didza' Esteban, rnë':

—Lbi'ili', bönni' gul, len lbi'ili', böcha'a. Gul-zé nagli' le gyëpa' lbi'ili'. Dios, Nu nactër blau, bulu' lahuë' ga zoë' Abraham, xuzru' gul gdöd, cati' ni' zoë' luyú Mesopotamia, cati' zi'a tsajsóë' yödz Harán.

³ Dios gudxë' lë': "Bruj ladzu' len bla'alén di'a dza quiu', ati' gyeaj luyú ni' ului'ida' li'."

⁴ Ni'r brujë' Abraham luyú Mesopotamia le nac xyugac bunách Caldea, ati' yajsóë' Harán. Lu yödz ni' gutië' xuzë' Abraham na', ati' lë' buzë'ë ni', ati' Dios bchë'ë lë' latj ni, ga ni zoaru' na'a.

⁵ Dios cutu bë'ë lë' latj gaqui queë' luyú ni. Ni lati' bunödzjë' queë' ga soë' luyú ni, san gzxi' lu në'ë Dios unödzjë' queë' luyú ni, ati' töd gatië' Abraham gaqui quegac zxi'n xsoë' luyú ni, zal-la' cutu nacu'nibi' bi'i queë'.

⁶ Lëzca' cni gudxë' Abraham Dios: "Tsjaquë' zxi'n xsu' lu xyugac bunách gza'a, ati' ni' lacquë' ca bunách zi'tu'. Lunë' bönni' luyú ni' ga lacquë' bönni' nadá'ugac zxi'n xsu'. Lusaca' zi'ë lequë' gdu ca tap gayuá' iz."

⁷ Lëzca' gudxë' lë' Dios: "Neda' usyudxa' bunách luyú ni', ga ni' lacquë' bönni' nadá'ugac zxi'n xsu', ati' töd ni' lurujë' ni', ati' lunë' xchina' luyú ni."

⁸ Dios bénlenë' Abraham didza' rucá'n tsahui' len gna bé'inë' lë' gchuguë' lu xpéla'quë' bönni' nacu'ë lidxë' tu le gac bë' nazí' lu na'quë' didza' na' rucá'n tsahui'. Gdöd ni' guquë' Abraham xuzbi' bi'i Isaac, len cati' chgúquibi' xunu' gbidz, bchuguë' lu xpéla'bi' lë' na' nac bë'. Isaac na', lëzca' cni benë' queëbi' bi'i Jacob, zxi'në', len cni benë' ca' Jacob quegac idxínnutëbi' bi'i bönni' queë', nup ni' glac xuz xtau'gac idxinnu cö' di'a dza quegac bunách Israel.

⁹ 'Xuz xtau'ru' na', lu yöl-la' ruzxe'i quequë', glúti'ë-bi' bi'i José, bóchi'quë', lu na'quë' bönni' ni' yjua'quë'-bi' luyú Egipto. Dios gzóalenë'-bi' bi'i José na'

¹⁰ len buslé'-bi' lu le glac queëbi'. Dios bë'ë-bi' yöl-la' rejni'i, le ben ga bdzag ladxë'ë-bi' Faraón, bönni' rna bé'inë' bunách Egipto, ati' Faraón na' budödë' lu na'bi' bi'i José yöl-la' uná bë' gna bé'ibi' luyú Egipto len yúgu'të bunách nacuá' lidxë'.

¹¹ 'Ni'r guetsca gbin gdu luyú Egipto, len luyú Canaán ni, ati' gulazaca' gulaguí'i yúgu'tè bunách dza ni'. Cutu bdzöli le lahuë' xuz xtau'ru'.

¹² Cati' byönnë' Jacob dë zxoá' xtil luyú Egipto, bsölë'ë ni' yugu' zxi'në', bönni' ni' nacque' xuz xtau'ru'. Cni guc le zi'al lzu yjaque' ni'.

¹³ Cati' le buróp lzu yjaque' luyú Egipto, benë' José ga guluúnbë'ë lë' böchë'ë. Cni guc, gnöznë' Faraón nup nacgac di'a dza queë' José.

¹⁴ Ni'r bsölë'ë didza' José, benë' ga bdxinë' ni' Jacob, xuzë', dzaggac lë' di'a dza queë', glac gdu tsonnlalj yu chinu bunách.

¹⁵ Cni guc, bdxinë' Jacob luyú Egipto, ga ni' gutië' lë', ati' glatië' ca' ni' xuz xtau'ru' cati' bza'a dza quequë'.

¹⁶ Cati' glatië' tu tu xuz xtau'ru' yjua'que' lequë' luyú Siquem yugu' zxi'n xsoaque', ati' ni' gulucachë'ë lequë' yeru ba lu bloj na' gu'uë' Abraham lu na'gac zxi'në' Hemor, bönni' Siquem.

¹⁷ 'Gdöd zian iz, cati' bdxin dza ral-la' gac le gzxi' lu në'ë Dios, lë' na' benë' tsutsu xtidzë'ë gunë' queë' Abraham, gulayán bunách yugu' cö' zxi'n xsoë' Israel, glac bunách zian cati' ni' gulacuá' luyú Egipto.

¹⁸ Ni'r gyazië' bönni' yubl gna bë'ë luyú Egipto na', len gatga byönnë' ca' nac le benë' José, gúcienë' bunách Egipto.

¹⁹ Gzxi' yé'inë' bunách uládz queëru' bönni' na' rna bë'ë. Busaca' zi'ë xuz xtau'ru' na' len benë' ga lusanë'-bi' bi'i bönni' huë'ndau' qui queëquë', quië lathi'.

²⁰ La' dza ni'z guljbi' ca' bi'idau' Moisés, ati' bdzag ladxë'ë-bi' Dios. Gdu ca' tsonn beo' guluscul-lë'-bi' xuz xna'bi' lidxquë'.

²¹ Cati' bdxin dza lusanë'-bi' xuz xna'bi' quië gatbi' bi'idau' Moisés na', bdxinnu ngul zxi'në' Faraón ga ni' guluca'në'-bi', ati' yajxi'nu-bi' len buscul-lnu-bi' ca' bi'i queëcznu.

²² Cni guc, bzëdbi' bi'i Moisés yúgu'tè le taquë' bönni' Egipto len gúctërbi' zxön ca' nac didza' bë'bi' len ca' nacgac le benbi'.

²³ 'Cati' chyu'ubi' choa' iz bi'i Moisés, gna ládi'bi' tsajyubi' bunách uládz queëbi', bunách Israel.

²⁴ Cati' bdxinbi' ga na' nacu'ë, blé'ibi'-në' bönni' Egipto, rusaca' zi'ë bönni' uládz queëbi'. Ni'r gúcienbi'-në' bönni' uládz queëbi' na' len budódibi'-në' bönni' Egipto na'. Cni guc, buzí' labi' bönni' na' bi'i Moisés uláz queë' bönni' uládz queëbi'.

²⁵ Gúquibi' Moisés huala'yéjni'në' bönni' bóchi'bi' gunë' Dios ga uslabi' lequë' lëczbi', san lequë' cutu gulayéjni'në'.

²⁶ Yetú dza ca' yajxáca'bi' yechopë' bönni' Israel, ta'dil-lë', ati' gú'nibi' cuequi dxibi' lequë', len gudxbi' lequë': "Lbi'ili', bóchi'li' nac. ¿Bizx quië rua'li' lza'li' dö'?"

²⁷ Ni'r bönni' na' ru'ë dö' qui lzë'ë budxiguë'ë-bi' bi'i Moisés, gnë': "¿Núzxatë buzóa li' gna bé'inu' netu', len cuequi xbeynu' le runtu'?"

²⁸ ¿Naru' ré'nitsanu' gdöddu' ca' neda' ca benu' nij, budöddu'-në' bönni' Egipto na'?"

²⁹ Cati' byönibi' didza' ni' bi'i Moisés, buzundjbi' ni', yajsoabi' luyú Madián ga ni' gzoabi' ca' bönni' zi'tu'. Luyú Madián na' butság ná'lenbi'-nu ngul lu yödz ni', ati' guljcbi' chopbi' bi'i bönni' queë'.

³⁰ 'Cati' chgdöd choa' iz zoë' ni', buluí' lahuë' ga zoë' gbaz la'y queë' Dios lu gui' qui yag yótsi'dau' regui, ga ni' nac lu latj ca'z, le zoa lu gui'a nazí' lei Sinaí.

³¹ Cati' blé'inë' gui' na' Moisés, bubannë', ati' gbiguë'ë gal-la' quië glé'inë' dxi'a, ati' ni' byönnë' chi'ë Xanru'.

³² Cni gudxë' lë' Xanru': "Neda' naca' Dios quequë' xuz xta'u. Naca' Dios queë' Abraham, len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob." Ni'r lu yöl-la' radxi queë', gzxiztsquë' Moisés, len cutur burúguinë' uyüë'.

³³ Gudxë' lë' Xanru': "Bleycj lölu' nuda'u, le nac la'y ga ni zu' le zoacza' ni neda', naca' Dios.

³⁴ Le nactë chblé'ida' le ta'zaca' ta'guí'i bunách quia' nacuá' luyú Egipto, len chbyönda' ta'bödx yechë'ë. Bötja', zoa' ni quië uslá' lequë'. Gda na'a, gsöla'a li' luyú Egipto."

³⁵ 'Zal-le guluca'në' lë' ca'z bönni' uládz queë' Moisés, gulané': "¿Núzxatë buzóa li' gna bé'inu' netu', len cuequi xbeynu' le runtu'?", Dios bsölë'ë lë' quië gaquë' bönni' uná bë', len bönni' ruslá, ca na' gudxë' Moisés gbaz la'y na' queë' Dios, buluí' lahuë' lu yag yötsi'dau' regui ga na' zoë'.

³⁶ Moisés ni bubijë' luyú Egipto bönni' uládz queëru', guc cni gdöd benë' le glun ga gulubani bunách ni', len le tac bë' benë' luyú ni'. Lëzca' cni benë' lu nis zxön nazi' lei Nis Xna. Cni benë' lauquë' gdu ca choa' iz lu latj ca'z.

³⁷ Lëczë' Moisés na' gudxë' bunách Israel ni', gnë': "Xanru' Dios gsölë'ë queëli' bönni' galjë' ladj di'a dza queëli', gaquë' bönni' gu'ë didza' uláz queë' Dios. Gsölë'ë lë' queëli' ca na' bsölë'ë neda'. Lëczë' run bayúdx uzé nagli'-në'."

³⁸ Lëzca' lëczë' Moisés na' gzóalenë' bunách nudubgac queë' Dios lu latj ca'z, ati' bdzaguë' lë' gbaz la'y queë' Dios, nu na' bë'len lë' didza' lu gui'a Sinaí na'. Gzóalenë' xuz xtau'ru' Moisés, ati' Dios budödë' lu në'ë zxba la'y queë', le rui' didza' ca gac la'del-li' yöl-la' na'bán bunách, ati' zxba ni budödë' Moisés lu na'gac zxi'n xsoaquë' ga rdxintë queëru' rë'u.

³⁹ 'Cutu glë'nnë' xuz xtau'ru' lunë' ca rna xtidzë'ë Moisés, san guluzóë' lë' tsal'l, len glë'nnë' tshuöjquë' luyú Egipto.

⁴⁰ Catí' ni' zoë' lu gui'a Sinaí na' Moisés, lequë' glë' Aarón, böchë'ë Moisés na', gulané': "Ré'nitú' gunu' yugu' dios queëtu', bdau' guiöj bdau' yag, quië la'nör lautu'. Cutu nózitu' bi guc queë' Moisés, bönni' na' nubijë' netu' luyú Egipto."

⁴¹ Ni'r glunë' tu bdau' oro le nac ca tu bëdxdu', ati' guludödcde'-ba' bö'cu' zxíla'dau', len gulagu'quë'-ba' lau bdau' oro na', ati' glunë' lni lau bdau' na' nunquë'.

⁴² Qui lë' ni na' buca'në' lequë' Dios len bubíj ladxë'ë lequë'. Ni'r gulayíj ládxi'quë' le ta'yép luzxbá. Ca nac lë' ni nayúj lu guich le gulané' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rna:

Lbi'ili', bunách Israel,
¿Naru' glú'gactsali'-ba' quia' neda' böa' bëdx ni'
Budódigacli'-ba' len buzégui'gacli'-ba',
Lë na' benli' lu latj ca'z gdu ca choa' iz?

⁴³ Cutu glú'gacli'-ba' quia' neda',
San bia'li' nich qui Moloc, bdau' guiöj queëli'.
Bia'li' ca' tu le nac ca bölj luzxbá nazi' lei Refán,
Lë na' buzoali' ca Dios queëli'.
Yugu' bdau' guiöj bdau' yag ni,
La' lbi'izli' benli' quië gyij ládxi'li' leygac.
Qui lë' ni na', ubija' lbi'ili' lu xyuli',
Gchë'a lbi'ili' zi'tu'r ga dë luyú Babilonia.

⁴⁴ 'Catí' ni' gulacu'ë xuz xtau'ru' lu latj ca'z, guta' quequë' yu'u lari' ga glun chì'ë zxba queë' Dios, lë na' nac bë' zóalenë' lequë' Dios. Glunë' yu'u lari' na' ca na' gna bé'inë' Moisés Dios, cati' ni' gudxë' lë' gunë' lei ca nac lë na' blé'inë', le bului'inë' lë' Dios lu gui'a ni'.

⁴⁵ Lëzca' guludödë' yu'u lari' na' lu na'quë' zxi'nquë' ga bdxintë dza ni' glu'ë lei luyú ni xuz xtau'ru', cati' ni' dzaguë' lequë' Josué, ati' gulagüë' xyugac bunách gza'a, nup ni' bulaguë'ë Dios lauquë' xuz xtau'ru'. Cni glunë' zian iz ga bdxintë dza zoë' David.

⁴⁶ Bdzag ladxë'ë David na' Dios, ati' lë' gnabnë' Dios gu'ë lë' latj gunë' tu yu'u ga soë' Dios queë' Jacob.

⁴⁷ Cutu bē'ē lē' latj Dios, san benē' yu'u queē' Dios Salomón, zxi'nē' David na'.

⁴⁸ Cni benē' zal-la' cutu zoē' Dios, Nu nactēr blau, lu gdau' nungac bunách. Ca nac lē ni gnē' bōnni' bē'ē didza' uláz queē' Dios, gnē':

⁴⁹ Yehua' yubá nac ga rō'a rna bē'a

Ati' yōdzlyú nac xlibi ni'a.

Rnē' Xanru': "¿Naru' gúntsali' lidxa'?

¿Naru' zoatsa latj ga ral-la' uzí' ladxa'a?

⁵⁰ ¿Naru' clēg len na'cza' bena' yúgu'tē lē ni'?"

⁵¹ Ni'r gudxē' bōnni' gdau' ta'bequi xbey na' Esteban, gnē':

—Lbi'ili', bōnni' zid, cutu bi ryaz icj nagli'. Nazíd icj lādxi'dau'li' ca rac quegac bunách cunúnbē'gac Dios. Rdá'baga'teczli'-nē' Dios Bō' La'y. Ca na' glunē' xuz xtau'li', runli' ca' lbi'ili'.

⁵² Gulabía lādxi'quē' yúgu'tē bōnni' ni' glu'ē didza' uláz queē' Dios xuz xtau'li' na'. Lēzca' guludōdcde' bōnni' ni' gulaguíxjō'ē zi'al ca ral-la' guidē' Cristo, Bōnni' Tsahui', ati' na'a, cati' ni' bdxinē' Bōnni' Tsahui' na', lbi'iczli' budōdli'-nē' lu na'quē' bōnni' guludōddē' Lē'.

⁵³ Lbi'iczli' dē lu na'li' zxba queē' Dios, lē na' guludōdē' lu na'quē' xuz xtau'li' yugu' gbaz la'y queē' Dios, san cutu runli' ca rna.

Tu'dōddē' Esteban

⁵⁴ Cati' gulayōnnē' didza' ni bōnni' gdau' ta'bequi xbey na', gulaléytsquinē' Esteban, ati' lu yōl-la' rley quequē' lē' gulutíl-l láyi'quē'.

⁵⁵ Ni'r buyúē' luzxbál Esteban na', zóalenē' lē' Dios Bō' La'y, ati' blé'inē' latj yení' ga zoē' Dios lenca' Jesús, zuinē' cuit lē'ē yubél Dios ga náctērē' blau.

⁵⁶ Ni'r gnē':

—Gul-yutsca'. Rlé'ida' nayálj luzxbá, ati' zuinē' cuit lē'ē yubél Dios Bōnni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách.

⁵⁷ Ni'r guluséy nagquē' bōnni' gdau' ta'bequi xbey na', ati' gulabōdxyē'ē zidzj, len tsaxón gulabía di'ē lē'.

⁵⁸ Gulubijē' lē' ni'l ra' yōdz na', ati' ni' gululadxē' lē' guiōj. Yugu' bōnni' ni' tunē' lna' lau le tu'quie' Esteban gulucu'ē lari' ta'xóa yenquē' xni'ē bōnni' lē' Saulo cati' ni' gululadxē' Esteban guiōj.

⁵⁹ Cati' ni' tu'ladxē' Esteban guiōj, lē' bulidzē' Dios, gnē':

—Xana' Jesús. Buzí' bō' naccza'.

⁶⁰ Ni'r byechuē', buzechu zxibē', len bē'ē zidzj didza', gnē':

—Xan. Cutu uspagu'u lequē' dul-la' ni.

Cati' budx bē'ē didza' ni, guttē'.

8

Saulo rbia ladxē'ē bunách queē' Cristo

¹⁻³ Saulo benē' tsaxón bōnni' ni' guludōddē' Esteban.

La' ni'z glua'quē' Esteban bōnni' ta'yíj lādxi'quē' Dios, ati' yajcáchi'quē' lē'. Szxōni gulabōdxē' queē'.

Dza na' szxōni gulabía lādxi'quē' bunách queē' Cristo nacué' Jerusalén bōnni' judío cuta'yejlē'. Lēzca' gdxia ladxē'ē bunách queē' Cristo Saulo. Gyaziē' gap nac lu yu'u quequē', ati' gzxōnē' yugu' bōnni' len ngul, glu'ē lequē' lidx guia.

Ni'r glaslas gdu luyú Judea len luyú Samaria yelati'z cuguluhuōatē bunách queē' Cristo, ati' guluga'nē' Jerusalén légaczē' gbaz na' nasölē'ē Cristo.

Rac lban qui didza' dxi'a luyú Samaria

⁴ Yjaquē' yúgu'tē latj bōnni' na' glásasiē', ati' glunē' lban qui didza' dxi'a.

⁵ Ni'r gyijë' luyú Samaria Felipe, bönni' dzaguë' nup na' glaslas, ati' ni' benë' lban ca nac queë' Cristo.

⁶ Guludúb bunách ni', ati' gdu ládxi'quë' guluzé nagquë' didza' ru'ë Felipe na', le gulayönnë' xtidzë'ë len gulalé'inë' le tac bë' runë'.

⁷ Cni guc, le benë' ga gulurúj zian bö' xöhui' yu'ugac bunách, ta'bödxya'a zidzj, ati' guluhuóac zian nup te'i huë' nacú'n bin len nup cuta'zá'.

⁸ Cni guc, guludziji bunách yödz ni'.

⁹ Zoë' ni' Simón, bönni' zi'al guquë' bönni' udzá' uné ya'a lu yödz na', len gzxi' yé'inë' bunách Samaria na', gnë' lëczë' naquë' bönni' náctërë' zxön.

¹⁰ Guluzëtsca naggac bönni' ni yúgu'të bunách, ga rguel-la' yugu' bönni' ca'z ga rdxintë yugu' bönni' blau, gulanë': "Bönni' ni, dë lu në'ë yöl-la' huac zxön queë' Dios."

¹¹ Cni guc, glunë' lë' ba la'n, le xtsey nazí' yé'inë' lequë' len yöl-la' udzá' uné ya'a queë'.

¹² Cati' gulayejlë'ë lban runë' Felipe qui didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios len ca nac queë' Jesucristo, ni'r guladilë' nis, bönni' len ngul.

¹³ Ni'r gyejlë'ë ca' Simón na', len bdilë' nis, ati' gdálienteczë' tsazxön Felipe na'. Cati' blé'inë' yugu' yöl-la' huac zxön len le tac bë' runë' Felipe, bubannë' Simón na'.

¹⁴ Cati' gulayönnë' ca guc lë' ni gbaz na' nasölë'ë Cristo nacué' Jerusalén, chnazí' lu na'gac xtidzë'ë Dios bunách luyú Samaria, ni'r gulasölë'ë ni' Pedro len Juan.

¹⁵ Cati' guladxinë' ni' Pedro len Juan na', gululidzë' Dios uláz quegac bunách ni' ta'yejlë' Cristo quië dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

¹⁶ Ga bdxintë dza na', cutu rdxíninë' quequë' Dios Bö' La'y. Nadílgaczë' nis quië lacquë' tuz len Xanru' Jesús.

¹⁷ Ni'r gulaxóa na'quë' bunách Samaria na' Pedro len Juan na'. Gululidzë' Dios, ati' dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

¹⁸ Cati' blé'inë' Simón, bönni' udzá' na', le guc cati' gulaxóa na'quë' bunách ni' gbaz na' nasölë'ë Cristo, dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y, gu'nnë' quizxjë' lequë' dumí,

¹⁹ rë' lequë':

—Benn ca' quia' yöl-la' huac ni, quië cati' gxoa na'a nütitëz bunách, dusóalenë' nu na' Dios Bö' La'y.

²⁰ Ni'r gudxë' lë' Pedro, rnë':

—Nít tsazxön len li' dumí quiu', le ráquinu' len dumí gdél-li'nu' yöl-la' huac queë' Dios.

²¹ Cutu nacué' lsaca' gutsu'u lë' ni, le cunác dxi'a icj ládxi'da'u lahuë' Dios.

²² Bubi'i ladxu'u ca nac huia'dö' ni runu', len gúta'yu lahuë' Dios, nazx ca' unít lahuë' li' ca nac lë' ni rza' ladxu'u.

²³ Rlé'ida' nabagu'u zxguia' len nadzunu' lu yal-lj qui tu' xöhui'.

²⁴ Ni'r bubi'ë didza' Simón na', rë' lequë':

—Gul-lidzë' Dios, gáta'yuli' lahuë' Xanru' ni'a quia' cui gac quia' nitú lë' na' chgnali'.

²⁵ Cati' budx glunë' lna' lau queë' Cristo lu yödz ni' Pedro len Juan na', len gulaguíxjö'ë xtidzë'ë Dios, glunë' ca' lban qui didza' dxi'a gap nacué' zian ladzquë' bönni' Samaria, ati' gdöd ni' yhuöjqüë' Jerusalén.

Felipe len bönni' Etiopía

²⁶ Ni'r bé'lenë' Felipe didza' gbaz la'y queë' Xanru', gudxë' lë':

—Gyas len gyeaj zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaq, gdxinu' ga ni' rla'a nöz zeaj Jerusalén zeajtë yödz Gaza, nöz na' rdöd lu latj ca'z.

²⁷ Ni'r gyu'ë nöz Felipe na', zijë'. La' nöz ni' yajtsaguë' bönni' Etiopía, naquë' bönni' huödx. Luyú Etiopía naquë' blau launu Candace, ngul rna bé'inu bunách Etiopía na', len yu'u lu në'ë yúgu'të yöl-la' tsahui' queënu dzö' lidxnu. Gyijë' Jerusalén bönni' ni quië gyij ladxë'ë Dios.

²⁸ Na'a, zhuöjè' ladzè', rō'è lu carreta queè', len rulabè' le nayúj lu guich ca gnè' Isaías, bönni' bē'è didza' uláz queè' Dios.

²⁹ Ni'r Dios Bö' La'y gudxè' Felipe na':

—Gbiga' ga zeaj carreta na', len gyeajlen lei.

³⁰ Cati' chgbiguè'è ni' Felipe, byönnè' ru'è didza' bönni' huödx na', rulabè' le nayúj lu guich ca gnè' Isaías, ati' gudxè' lè':

—¿Naru' réjni'nu' lè na' rulabu'?

³¹ Bubi'è didza' bönni' Etiopía na', gnè':

—¿Nacx gac tséjni'da' chqui' nutu nu zoa uzejni'i neda'?

Ni'r gúta'yuè' lahuè' Felipe cuenè' len có'lenè' lè' tsazxón lu carreta na'.

³² Lè na' nayúj lu guich rulabè', rna cni:

Ca bö'cu' zxíla'dau',

Gulaché'è Lè' quiè ludöddè' Lè',

Len ca bö'cu' zxíla'dau',

Cutu rnèba' cati' nu rchugu lítsa'ba',

Ca' benè' Lè', cutu bsalj ru'è gnè'.

³³ Guluca'nè' Lè' ca'z,

Len cutu glu'è latj nu cuequi xbey Lè'.

¿Nuzxa caz gac quixjö' zxguia' nabága'gac bunách uládz queè'?

La' légaczè' guludöddè' Lè'.

³⁴ Gnabnè' Felipe bönni' huödx na', rē' lē':

—Ráta'yua' lau' quíxjöi'nu' neda'. ¿Nuzxa qui gnè' cni bönni' na' bē'è didza' uláz queè' Dios? ¿Naru' queécze', o qui nu yubl?

³⁵ Ni'r la' didza' niz bguel-lè'è Felipe, gdíxjöi'nè' lè' didza' dxi'a ca nac queè' Jesús.

³⁶ Cati' ni' yu'uquè' nöz zjaquè', guladxinè' ga dē nis, ati' rē' Felipe bönni' huödx na', rnè':

—Byutsca'. Ni dē nis. ¿Naru' huactsa gdila' nis?

³⁷ Felipe gudxè' lè':

—Chqui' réjlè'u gdu ladxu'u, huac gdilu' nis.

Lè' bubí'è didza', rnè':

—Réjlè'a Jesucristo, naquè' Zxi'nè' Dios.

³⁸ Ni'r benè' ga gzoa dxiz carreta queè' na', ati' guluhuötjè' groptè', yajtsazquè' lu nis. Ni'r Felipe buquilè' bönni' huödx na' nis.

³⁹ Cati' gulurujè' lu nis, buché'è Felipe Dios Bö' La'y, ati' cutur blé'inè' lè' bönni' huödx na'. Ni'r buguel-lè'è xnözè', zhuöjè' rudzijne'.

⁴⁰ Cati' chráquibe'inè' Felipe, zoè' lu yödz Azoto. Gdödè' yúgu'tè yödz ni', ati' benè' lban qui didza' dxi'a, ga bdxintè' yödz Cesarea.

9

Saulo ruhuöaquè' queè' Cristo

¹ Ni' ruzeyne' ba nadx nup ta'yejlè' Xanru' Saulo, gu'nnè' gdödcde' lequè'. Quiè gunè' cni bdxinè' lahuè' bxuz blau

² len gnabnè' lè' guich uná bē' le tsju'è lauquè' bönni' uná bē' quegac yu'u gap tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios bönni' judío nacu'è Damasco, ati' chqui' utsajxaquè'è ni' yugu' bönni' len ngul ta'yejlè'è Jesús, gac gchē'è lequè' nadzunquè' lu yödz Jerusalén.

³ Tsal ni' yu'uquè' nöz Saulo len nup nacua'len lè', zjaquè', len cati' chzoa la'dxinè' Damasco, tu tsalz buzeni'tsca yení' za' luzxbá, le buzeni' ga ni' zjaquè'.

⁴ Ni'r gdzö'è lyu Saulo, len byönnè' chi'i nu rē' lē':

—Saulo, Saulo, ¿bizx quiè rbia ladxu'u neda'?

⁵ Gnabnè' Lè' Saulo, gnè':

—¿Nuzxa li', Xan?

Lë' gnë':

—Neda' Jesús, nu rbia ladxu'u. Run zi' cuinu', rdá'bagu'u neda'. Rac quiu' ca na' rac queëba' bēdx, run zi' cuinba' rchégu'ba' yag tuchi' tundē'-ba' zi'.

⁶ Ni'r gzxiztsquë', gúdxinë' Saulo, gnë':

—Xan, ¿bizxa rē'nnu' guna'?

Xanru' gudxë' lë':

—Gyas len gyaz lu yōdz, ati' ni' gsōla'a quiu' nu guië li' le ral-la' gunu'.

⁷ Gládxinë' bōnni' na' zjáclenë' Saulo, le gulayōnnë' chi'i na', zal-le nutu nu gulalé'inë'.

⁸ Ni'r bōasë' luyú Saulo, len cati' gxa' yōj lahuë', cutu ca' rlé'inë'. Qui lë ni na' gulaguel-lë'ë nē'ë, len gulachë'ë lë' Damasco.

⁹ Gzoë' ni' tsonn dza nachúl lahuë', len cutu bi güi' gdahuë'.

¹⁰ Zoë' ca' Damasco Ananías, bōnni' rejlë'ë Cristo, ati' Xanru' bulu' lahuë' ga zoë' ca' tu lu yël bëhcál, len gudxë' lë':

—Ananías.

Lë' bubi'ë didza', gnë':

—Ni zoa', Xan.

¹¹ Xanru' gudxë' lë':

—Gyas, len gyeaj ga nac la' nōz na' nazí' lei Nōz Li, ati' lu yu'u lidxë' Judas gnab didza' queë' Saulo, bōnni' Tarso. Lu yu'u na' rulidzë' Dios.

¹² Chblé'inë' bōnni' ni ca tu lu yël bëhcál zë'ë tsazië' ga zoë' bōnni' lë' Ananías, len gxoá nē'ë lë' quië huōalj yōj lahuë'.

¹³ Ni'r bubi'ë didza' Ananías, rë' Lë':

—Xan, zian nup chgulgauixjōi' neda' ca runë' bōnni' ni, zian le nac dō' nu'ë le benë' quegac bunách ta'yejlë' Li', nacu'ë Jerusalén.

¹⁴ Zë'ë ca' ni, dë lu nē'ë uláz quequë' bxuz uná bë' sōnë' yúgu'të nup tu'lídz Dios len lau' Li'.

¹⁵ Ni'r Xanru' rë' Ananías na', rnë':

—Gyeaj, le grōcza' neda' bōnni' ni quië gunë' lban ca nac quia' laugac bunách gza'a, len laquë' bōnni' ta'ná bé'inë' lequë', lenca' laugac bunách Israel.

¹⁶ Ului'ida' lë' le zian le saca' qui'ë uláz quia' neda', gunë' xchina'.

¹⁷ Ni'r gyijë' ni' Ananías, ati' gyazië' yu'u len bxoa nē'ë Saulo, rë' lë':

—Bōcha'a Saulo, Xanru' Jesús, Nu na' bulu' lahui la' nōz ga ni' za'u, bsölë'ë neda' quië huōalj yōj lau' len dusóalenë' li' Dios Bō' La'y.

¹⁸ La' ni'z gulaguíndj lu yōj lahuë' le nac ca xlácuba' bōl, ati' la' bōalj'të yōj lahuë'. Ni'r gyasë' Saulo, len bdilë' nis.

¹⁹ Gdōd ni' gdahuë' len bōac ladxë'ë. Ca chop tsonn dza gzóalenë' bōnni' ta'yejlë'ë Cristo nacu'ë Damasco.

Runë' lban Saulo lu yōdz Damasco

²⁰ La' gzu lautë' Saulo runë' lban queë' Cristo gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bōnni' judío, rnë':

—Jesúscz naquë' Zxi'në' Dios.

²¹ Gulubannë' yúgu'të bōnni' ni' ta'yōnnë' lë', ta'né':

—¿Naru' clëg bōnni' ni bōnni' na' busnitië' nup nacuá' Jerusalén, tu'lídz Dios lu lë' Jesús? Quië gunë' cni bidë' ca' ni quië gchë'ë lequë' nadzunquë' laquë' bxuz uná bë'.

²² Bdipr ladxë'ë Saulo, len benë' ga gulabō'ë bagu'í bōnni' judío nacu'ë Damasco, bului'inë' lequë' Jesúscz naquë' Cristo, bōnni' na' tunë' lōz duná bé'inë' lequë'.

Rulë' Saulo lu na'quë' bōnni' judío

²³ Cati' chgdōd zian dza, glun xtídz'quë' bōnni' judío ni' ludōddë' Saulo.

²⁴ Rël len të dza gulabó' nisië' lë' bönni' judío ga nu ryaz zö'ö run chi'i yödz na' quië ludöddë' lë', san gúquibe'inë' Saulo le tënnë' lunë' queë'.

²⁵ Ni'r gulaguel-lë' Saulo chdzö'l bönni' ta'yejlë'ë Cristo, ati' gulagu'ë lë' tu lu bdö'a zxön naga' du, len guluzötjë' lë' ni'l lu zö'ö run chi'i yödz na'.

Rudxinë' Saulo Jerusalén

²⁶ Cati' budxinë' Saulo Jerusalén, gu'nnë' tsjenë' tsazxön bönni' ni' ta'yejlë'ë Cristo, san gládxinë' lë' yúgu'të', le cuta'yejlë'ë rejlë'ë Cristo Saulo na'.

²⁷ Ni'r gdel-lë'ë Saulo Bernabé, len bchë'ë lë' ga na' nacu'ë gbaz nasölë'ë Cristo. Gdixjoi'në' lequë' ca na' guc queë' Saulo, blé'inë' Xanru' la' nöz, ati' bé'lenë' lë' didza' Xanru'cz, len ca na' benë' Saulo lu yödz Damasco, len yöl-la' rugu ladxi' benë' lban ca nac queë' Jesús.

²⁸ Ni'r gzóalenë' lequë' Saulo lu yödz Jerusalén, ati' gdálenë' lequë'.

²⁹ Lu yöl-la' rugu ladxi' benë' lban Saulo ca nac queë' Xanru', len gdíl-lenë' didza' bönni' judío tu'ë didza' griego, ati' lequë' gulazú gulabö'ë ludöddë' lë'.

³⁰ Cati' gláquibe'inë' lë' ni bóchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo, gulachë'ë Saulo lu yödz Cesarea, ati' gulasölë'ë lë' Tarso, le nac ladzë' Saulo.

³¹ Ni'r guc dxi'a quegac yúgu'të cö' bunách queë' Cristo, nacuá' gdu luyú Judea, len luyú Galilea, len luyú Samaria, ati' guladíp ládxi'quë'. Gulacu'ë lu yöl-la' radxi quequë' Xanru', ati' gulayanë' le gúclenë' lequë' Dios Bö' La'y.

Pedro ruúnë' Eneas

³² Yetú le guc, cati' yajyüë' yugu' bóchi'ru' Pedro, bdxinë' ga nacu'ë bönni' ta'yejlë'ë Jesús lu yödz Lida.

³³ Yajxaquë'ë ni' bönni' lë' Eneas, chguc xunu' iz dë' ré'inë' nacu'në' bin.

³⁴ Pedro gudxë' lë':

—Eneas, ruúnë' li' Jesucristo. Gyas len btub xta'u.

La' gyastë' Eneas na'.

³⁵ Gulale'i lë' yúgu'të nup nacuá' yödz Lida, len yödz Sarón, ati' guluhuöaquë' queë' Xanru', ta'yejlë'ë Lë'.

Ratnu Dorcas len rubannu

³⁶ Yetú ca' le guc, lu yödz Joep zoanu ngul réjlë'nu Cristo, lënu Tabita, len ca nac didza' griego lënu Dorcas. Bennu zian le nacgac dxi'a len le taclen bunách yechi' ngul ni.

³⁷ Le guc dza ni', güi'nu Dorcas na' len gutnu. Gdöd gulaguibnu lënu, gulaguixjë'-nu tu lu yu'u ga nac buróp cuia.

³⁸ Le dë gal-la'z ga na' dë yödz Joep yödz Lida ga na' zoë' Pedro, gulayönnë' zoë' ni' Pedro bönni' Joep na' ta'yejlë'ë Cristo, ati' qui lë' ni na' gulasölë'ë ga zoë' chopë' bönni', gláta'yuë' lahuë', të' lë':

—Cutu tseyneu' guidu' queëtu'.

³⁹ Ni'r la' gyastë' Pedro, zéajlenë' lequë'. Cati' bdxinë' ni', la' gulachë'të' lë' ga nac lu yu'u ga dënu ngul nat na'. Ni'r guludubnu gdu cuitië' ngul uzéb, ta'bödxnu len tu'lui'nu lë' lari' quequë' bönni' len ngul, yugu' le bennu Dorcas cati' ni' zóalennu lecnu.

⁴⁰ Ni'r bubijë' ni'l yúgu'të nup nacuá' ni' Pedro, ati' buzechu zxibë', rulidzë' Dios. Ni'r bueycjë' ga dënu Dorcas na', gnë':

—Tabita, gyas.

La' buxa'të yöj launu Dorcas. Cati' blé'inu-në' Pedro, la' gyástënu, grö'nu.

⁴¹ Gdel-lë'ë na'nu Pedro, buchisë'-nu. Ni'r bulidzë' bönni' na' ta'yejlë'ë Jesús, len yugu' ngul uzéb na', ati' buschinë'-nu lauquë' Dorcas na', nabannu.

⁴² Ca guc lë' ni gzë didza' gdu lu yödz Joep, ati' gulayejlë' Xanru' bunách zian.

⁴³ Zian dza buga'në' Pedro yödZ JoPe na' lu yu'u lidxë' Simón, bönni' runë' tsahui' guid zxa bëdx.

10

Le benë' Pedro lidxë' Cornelio

¹ Zoë' Cesarea bönni' lë' Cornelio, nacu'ë lu në'ë tu gayu'ë bönni' rjaquë' gdil-l, nazí' laquë' Bönni' Italia Rjaquë' Gdil-l.

² Rej ladxë'ë Dios Cornelio na' len rádxinë' Lë', ati' nungac lë' tsazxón yúgu'të bunách nacua' lidxë'. Dumí zian runödzjë' le raclen bunách yechi', len rulídzteczë' Dios.

³ Gdu rdöd xhuö blé'inë' Cornelio ca tu lu yël bëhcál, ryazië' ga zoë' gbaz la'y queë' Dios, len rë' lë':

—Cornelio.

⁴ Gúdxinë' Cornelio. Buyúë' gbaz la'y na', len gudxë' lë':

—¿Bizxa rnau', Xan?

Gudxë' lë' gbaz la'y na', rnë':

—Dios ryönnë' le rulidzu'-në', len nözcznë' ca runu', ráclenu' bunách yechi'.

⁵ Na'a, gsóla'cu'-në' bönni' tsjaquë' yödZ JoPe tsajlidzquë' bönni' lë' Simón, zoa yetú lë' Pedro.

⁶ Bönni' ni zoë' lidxë' bönni' runë' tsahui' guid zxa bëdx. Bönni' ni, lëzca' lë' Simón, ati' zoa lidxë' ra' nis zxön. Pedro na' guië' li' le ral-la' gunu'.

⁷ Cati' chbuzë'ë gbaz la'y na' bé'lenë' lë' didza', bulidzë'-bi' Cornelio chopbi' bi'i huen dxin queë' len tuë' bönni' rijë' gdil-l rej ladxë'ë Dios, dzaguë' bunách nacua' lidxë' Cornelio.

⁸ Cati' budx gdíxjöi'në' lequë' yúgu'të le guc, bsölë'ë lequë' yödZ JoPe.

⁹ Dza buróp, tsal ni' yu'uquë' nöZ, len ta'dxinë' gal-la' ga dë JoPe na', la' ni'z grenë' Pedro cju'u quië ulidzë' Dios, ni' nac gdu huagbídZ.

¹⁰ La' na'z rdunë' Pedro len gu'nnë' gahuë', san tsal ni' tu'pë'ë queë', blé'inë' le nac ca tu lu yël bëhcál.

¹¹ Blé'inë' nayálj luzxbá len ruhuó'tj ga zoë' tu le nac ca lari' guitsa' zxön, naga' idáp la'a.

¹² Lahui lari' na' dxiacba' böa' guixi' gza'a nacua' tap ni'a na'cba', len böa' ta'yj lë'cba' lyu, len böa' zoa xilcba'.

¹³ Ni'r byönnë' chi'i nu rë lë':

—Pedro, gyas. Bdödi-cba' len gdagu.

¹⁴ Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Cutu, Xan. Gatga gdahua' le cural-la' gágutu' o le cunác dxi'a.

¹⁵ Le buróp lzu byönnë' chi'i nu na' gudx lë':

—Le nunë' dxi'a Dios, cutu gnau' qui: "Cunác dxi'a".

¹⁶ Tsonn lzu guc cni, ati' ni'r la' buëptë luzxbá lari' zxön na'.

¹⁷ Tsal ni' rö'ë baguí'i Pedro, rza' ladxë'ë bizxa rë'ni gna lë na' blé'inë' ca tu lu yël bëhcál, guladxinë' ra' yu'u bönni' na' nasölë'ë lequë' Cornelio, ta'nabë' gazx zoa lidxë' Simón na'.

¹⁸ Cati' guladxinë' ni', gululidzë' nup nacua' yu'u na', len gulanabnë' lequë' chqui' zoë' ni' bönni' lë' Simón, zoa yetú lë' Pedro.

¹⁹ Tsal ni' rza' ladxë'ë Pedro ca nac lë na' blé'inë', gudxë' lë' Dios Bö' La'y, gnë':

—Byutsca'. Chguladxinë' ni' tsonnë' bönni', tu'guiljë' li'.

²⁰ Gyasch na'a. Bötj zxa yu'u. Cutu gac chop ladxu'u tséajlenu' lequë', le nasöla'a lequë' neda'.

²¹ Ni'r bötjë' Pedro zxa yu'u ga na' nacu'ë bönni' na' nasölë'ë Cornelio, len gudxë' lequë':

—Neda' bönni' ruguiljli'. ¿Bizxa huen za'li' ni?

²² Gulubi'ë didza', të' lë':

—Nasölë'ë netu' Cornelio, bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Naquë' bönni' tsahui', len rádxi'në' Dios. Tunë' ba la'n bönni' ni len nadxi'icnë' lë' yúgu'të bönni' judío. Yetú ca' le guc, bë'lenë' lë' didza' gbaz la'y queë' Dios, gudxë' lë' gsölë'ë nu dulídz li' guidu' lidxë' quië yönnë' didza' gu'u.

²³ Ni'r glu'ë lequë' lu yu'u Pedro len bë'ë ga la'cu'ë. Catì' za' rení' yetú dza, gyasë' Pedro, ati' gyéajlenë' lequë'. Glunë' lë' tsazxón la'quë' bóchi'ru' nacu'ë Jope na'.

²⁴ Dza bunn ni', guladxi'në' Cesarea. Chzoë' rbözë' lequë' Cornelio, len chnutubë' lidxë' yugu' di'a dza queë', len yugu' bóchi' lzë'ë nadxi'irnë'.

²⁵ Catì' gyazië' Pedro lö'a, brujë' yu'u Cornelio, yajtsaguë' lë'. Byechuë' xni'ë Pedro len gyij ladxë'ë lë' ca runru' queë' Dioscz.

²⁶ Pedro buchisë' lë', len gudxë' lë':

—Gyas. Lëz bunách yödzlyú naca' ca nacu' li'.

²⁷ Ni' tui'zë' ca' didza', gyaztë' yu'u Pedro, len yajxaquë'ë nudubgac ni' bunách zian.

²⁸ Ni'r gudxë' lequë' Pedro, rnë':

—Lbi'ili' nóziczli' ca rna bë' zxba queë' Moisés, cural-la' gunë' bönni' judío tsazxón o tsázlenë' bönni' gza'a. Na'a, Dios bului'inë' neda' cutu ral-la' gnia' queë' nitúë' bönni' naquë' ca'z o cunaquë' dxi'a.

²⁹ Qui lë' ni na' catì' bulidzli' neda', la' bidtea', len cutu guc chop ladx'a. Rnaba' na'a, ¿bizx quië na' bulidzli' neda'?

³⁰ Ni'r bubi'ë didza' Cornelio, gnë':

—Chguc tap dza ca hora zoaru' na'a, gdu rdöd xhuö, catì' ni' runa' gubás len rulidza'-në' Dios lu yu'u lidxa' ni, blé'ida'-bi' bi'i bönni' ra'bán nácubi' lari' ryëp yös yení', dluí' laubi' neda'.

³¹ Cni gudxbi' neda': "Cornelio. Dios ryönnë' le rulidzu'-në', len nöznë' ca runu', ráclenu' bunách yechi'.

³² Na'a, gsölu'u lu yödz Jope nu tsajlídz bönni' lë' Simón, zoa yetú lë' Pedro. Bönni' ni zoë' lidxë' bönni' runë' tsahui' guid zxa bëdx, len lë' ca' Simón. Zoa ra' nis zxön lidxë' bönni' ni. Catì' gdxinë' ga zu' Pedro na', gü'lenë' li' didza'."

³³ Cni guc, la' bsóla'tea' nu tsajtíl li', ati' dxi'a benu' bidu' ga zoatu' ni. Qui lë' ni na' zoatu' ni yúgu'tëtu', nudubtu' lahuë' Dios quië uzé nagtu' yúgu'të le gna bé'inë' li' Dios gui'u netu'.

Didza' bë'ë Pedro lidxë' Cornelio

³⁴ Ni'r gzu lahuë' Pedro ru'ë didza', rnë':

—Le nactë réjni'da' na'a, cutu ruyuzë' yöl-la' rnëz quegac bunách Dios, san tuz nunë' rë'u.

³⁵ Rdzag ladxë'ë bunách gdu'të yödzlyú Dios, nup na' tadxi Lë' len tun le nac dxi'a.

³⁶ Bsölë'ë xtidzë'ë Dios ga nacua' bunách Israel, len bsölë'ë nu ben lban qui didza' dxi'a, le run ga rac dxi'a quegac bunách, lë' na' bdxin queëru' lu në'ë Jesucristo. Lëczë' naquë' Xanru' yúgu'tëru'.

³⁷ Lbi'iczi' nózili' lë' na' guc luyú Judea, le gzu lau guc luyú Galilea gdöd benë' lban Juan quië la'díl bunách nis.

³⁸ Nózili' ca benë' Dios le guc queë' Jesús, bönni' Nazaret. Bsölë'ë queë' Dios Bö' La'y len yöl-la' huac queë'. Nózili' ca na' gdë' Jesús, runë' le nac dxi'a, len ruúnë' yúgu'të nup gulazaca' gulagu'i lu na' tu' xöhui'. Cni benë', le gzóalenë' Lë' Dios.

³⁹ Na'a, netu' runtu' lna' lau qui yúgu'të lë' na' benë' Jesús luyú Judea len lu yödz Jerusalén, len ca na' guc, guludöddë' Jesús, guludë'ë Lë' lë'i yag cruz.

⁴⁰ Ni'r Dios buspanë' Lë' catì' guc tsonn dza natië', len benë' ga bulu' lahuë' ga zoatu' netu'.

⁴¹ Cutu buluí' lahuë' laugac yúgu'të bunách, san lautu' netu' buluí' lahuë'. Dios gröë' netu' dza ni'të quië guntu' lna' lau queë' Jesús, ati' güi' gdágulentu' Lë' tsazxón gdöd bubanë' lu yöl-la' gut.

⁴² Gna bé'inë' netu' Dios guntu' lban laugac bunách, ati' runtu' lna' lau queë' Cristo, naquë' Nu buzoaczë' Dios quië cuequi xbeynë' nup nabangac len nup chnatgac.

⁴³ Lëzca' glunë' lna' lau queë' Jesús yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, gulanë': "Yúgu'të nup la'yejlë' Lë', Dios unít lahuë' dul-la' nabága'quë' ni'a qui le benë' Lë'."

Dusóalenë' bunách gza'a Dios Bö' La'y

⁴⁴ Ni' rui'zë' cni didza' Pedro, la' bdxintë' Dios Bö' La'y, dusóalenë' lequë', yúgu'të nup ni' ta'yöni lban runë' Pedro.

⁴⁵ Gulaná' badxë' bönni' judío ta'yejlë'ë Cristo, nup na' guladxín ni' tsazxón len Pedro, le dusóalenë' bunách ni' cunacgac judío Dios Bö' La'y, nasölë'ë Lë' Dios Xuz.

⁴⁶ Cni glunë' le gulayönnë' tu'ë didza' yubl, len tunë' Dios zxön bönni' gza'a na'.

⁴⁷ Ni'r bë'ë didza' Pedro, gnë':

—¿Naru' huactsa nu gna be'i bunách ni cui la'díl nis? Nac bë' dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y, ca na' dusóalenë' ca' netu'.

⁴⁸ Gna bë'ë Pedro la'dilë' nis le nazi' lu na'quë' lë' Xanru' Jesús. Ni'r gláta'yuë' lahuë' Pedro bönni' ni' ugá'nlenë' lequë' ca chop tsonn dza.

11

Didza' bë'ë Pedro laugac bunách queë' Cristo nacu'ë Jerusalén

¹ Gulayönnë' gbaz nasölë'ë Cristo len böchi'ru' nacu'ë luyú Judea ca na' gulazí' lu na'quë' xtidzë'ë Dios bönni' cunacquë' judío.

² Cati' budxinë' Pedro Jerusalén, guladíl-lenë' lë' didza' böchi'ru' judío.

³ Glë' Pedro:

—¿Bizx quië yjitslenu' bönni' cunacquë' judío, len gdágulenu' lequë' tsazxón?

⁴ Ni'r gzu lahuë' Pedro rguíxjöi'në' lequë' gdutë lë na' guc,

⁵ rnë':

—Gzoa' lu yödz Jope, len cati' ni' rulidza'-në' Dios, blé'ida' ca tu lu yël bëhcál tu le bului'inë' neda' Dios. Blé'ida' bö'tj bruj luzxbá tu le nac ca lari' guitsa' zxön, naga' idáp la'a, ati' bdxin ga na' zoa'.

⁶ Cati' ni' ruyúa' lei quië glé'ida' le dxia lahuil, blé'igacda'-ba' böa' guixi' nacua' tap ni'a na'cba', yugu' böa' guixi' snia', len böa' ta'yj lë'cba' lyu, len böa' zoa xilcba'.

⁷ Byönda' chi'i nu gudx neda': "Pedro, gyas. Bdödi-ba' len gdagu."

⁸ Ni'r gudxa'-në': "Cutu, Xan. Gatga gdähua' le cural-la' gágutu', o le cunác dxi'a."

⁹ Ni'r le buróp lzu bulíd z neda' chi'i luzxbá na', gudx neda': "Le nunë' dxi'a Dios, cutu gnau' qui: cunác dxi'a."

¹⁰ Tsonn lzu guc cni, ati' ni'r la' buëptë luzxbá gdutë lë na' blé'ida'.

¹¹ La' ni'z guladxintë' ra' yu'u ga na' zoa' tsonnë' bönni', narujquë' yödz Cesarea, nasölë'ë lequë' bönni' lë' Cornelio. Dudiljquë' neda'.

¹² Dios Bö' La'y gudxë' neda': "Gyeajlen lequë', cugác chop ladxu'u." Lëzca' gulazá'lenë' neda' tsazxón izxoptë' böchi'ru' ni, gyeajtu' Cesarea ati' gyaztu' lidxë' bönni' zoë' ni'.

¹³ Bönni' ni' gdíxjöi'në' netu' ca na' blé'inë', bdxinë' gbaz la'y queë' Dios lu yu'u lidxë'. Gzuinë' lahuë' len gudxë' lë': "Na'a gsóla'cu'-në' bönni' tsjaquë' yödz Jope, tsajlidzquë' Simón, zoa yetú lë' Pedro.

¹⁴ Bönni' na' güi'lenë' li' didza' nac gac uláu' li' len lulá ca' yúgu'të bunách nacua' lidxu'."

¹⁵ Cati' ni' gzu lahua' ruí'lena' lequë' didza', dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y ca na' dusóalenë' rë'u zí'atël.

¹⁶ Ni'r yajneyda' didza' na' bē'ē Xanru', gnē': "Le nactē Juan buquilē' bunách nis lu nis, san lbi'ili', gac queēli' le rulu'z yöl-la' rdil nis na', dusóalenē' lbi'ili' Dios Bō' La'y."

¹⁷ Qui lē ni na', chqui' Dios bsölē'ē quequē' Dios Bō' La'y, la' tuz ca benē' queēru' rē'u réjlē'ru' Xanru' Jesucristo, ¿núzxtatē neda' gna bé'ida'-nē' Dios?

¹⁸ Ni'r, cati' gulayönnē' lē ni, gulacuá' dxiē' len gulagu'ē Dios yöl-la' ba, ta'nē':

—Cni nac, Dios ru'ē ca' latj bönni' cunacquē' judío, tu'bí'i lādxi'quē' quiē la'dél-li'nē' yöl-la' na'bán gdu.

Ta'yejlē'ē Cristo bönni' nacu'ē Antioquía

¹⁹ Cati' ni' guludöddē' Esteban bönni' judío cuta'yejlē' len gulabía lādxi'quē' yezica' bunách ta'yejlē' Cristo, guluzxúndj bunách ni len glaslas zian yödz luyú Fenicia len luyú Chipre len lu yödz Antioquía. Ni' glunē' lban qui xtidzē'ē Dios, san laugacz bunách judío.

²⁰ Gulacuá'lenē' ca' lequē' yugu' bönni' Chipre, len yugu' bönni' Cirene, ati' bönni' ni, cati' guladxinē' Antioquía, gluí'lenē' ca' didza' yugu' bönni' gza'a, glunē' lban lauquē' qui didza' dxi'a ca nac queē' Xanru' Jesús.

²¹ Gzoalen lequē' yöl-la' huac queē' Xanru', ati' gulayejlē' Xanru' bunách zian, len guluhuöác queē'.

²² Cati' bdxin didza' ca guc lē ni, ati' gulayönnē' bönni' queē' Cristo nacu'ē Jerusalén, gulasölē'ē Bernabé tsijē' Antioquía na'.

²³ Cati' bdxinē' Antioquía Bernabé, blé'inē' le ruzá' ladxē'ē quequē' Dios, ati' budzijnē'. Buchiziē' icj nagquē' la'día'teczē' queē' Xanru' gdu lādxi'quē'.

²⁴ Naquē' tsahui' Bernabé na' len gdu zóalenē' lē' Dios Bō' La'y, len gdu ladxē'ē réjlē'ē Cristo. Ni'a qui lban benē' Bernabé, gulayejlē' Xanru' bunách zian lu yödz na'.

²⁵ Gdöd ni', gyijē' Bernabé yödz Tarso, yajtiljē' Saulo. Cati' budzölnē' lē', buchē'ē lē' Antioquía.

²⁶ Gdu ca tu iz gulacu'ē ni', tunē' tsazxón bunách queē' Cristo, len tu'sēdnē' bunách zian. Lu yödz Antioquía na', le zi'al lzu gulazí' laquē' bunách queē' Cristo, nup ni' ta'yejlē' Lē'.

²⁷ Dza ni' gularujē' Jerusalén, yjaquē' Antioquía la'quē' bönni' tu'ē didza' uláz queē' Dios.

²⁸ Gzuinē' Agabo, bönni' dzaguē' yugu' bönni' na', len uláz queē' Dios Bō' La'y buzéjni'nē' lequē', gnē':

—Zi'a gac gbin gdutē yödzlyú.

Guc gbin na' cati' ni' rna bē'ē Claudio, bönni' Roma.

²⁹ Ni'r gulazí' lu na'quē' bönni' ta'yejlē'ē Cristo nacu'ē Antioquía la'sölē'ē tsca le dēz qui queēquē', le gaclen bóchi'ru' nacu'ē luyú Judea.

³⁰ Cni glunē', ati' lē na' gulunödzjē', gulagu'ē lu na'quē' Bernabé len Saulo quiē lu'ē lei lauquē' bönni' gul tun chí'ē bunách queē' Cristo nacu'ē Judea.

12

Tu'döddē' Jacobo len ta'gu'ē Pedro lidx guía

¹ Dza na' benē' ga gulazönē' la'quē' bönni' queē' Cristo Herodes, bönni' rna bē'ē, quiē lusaca' zi'ē lequē'.

² Gna bé'inē' bönni' guludöddē' Jacobo, böchē'ē Juan. Glu'ē lē' guía tuchi'.

³ Cati' gúquibe'inē' Herodes guladzág lādxi'quē' lē ni bönni' judío, benē' ga gulazönē' ca' Pedro. Glac lē ni dza ni' rac lni cati' tahuē' yöt xtil cunazí' xnē'i.

⁴ Gdöd gulazönē' Pedro, gulagu'ē lē' lidx guía, len guludödē' lē' lu na'quē' tap cō' bönni' rjaquē' gdil-l, nacu'ē tapē' tu hueaj cō' na', quiē lun chí'ē lē'. Yu'u ladxē'ē Herodes ubijē'

Pedro laugac bunách töd Lni Pascua, lni na' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' bunách judío luyú Egipto.

⁵ Cni guc, nun chí'igacrë' Pedro lu yu'u lidx guia na', san gululidztec Dios bunách queë' Cristo, ta'nabë' queë' Pedro lahuë' Dios.

Rubijë' Pedro lidx guia Dios

⁶ Cati' zi'a gdxin dza yu'u ladxë' Herodes ubijë' Pedro lidx guia na', la' dzö' ni'z dë' rasië' Pedro, len nacu'ë chopë' bönni' rjaquë' gdil-l cuit lë'ë Pedro na', nuga'quë' lë' chop du guia. Gulacu'ë ga nu ryaz lidx guia na' yela'quë' bönni' rjaquë' gdil-l tun chi'ë.

⁷ Tu tsalz bulu' lahuë' ni' gbaz la'y queë' Xanru', ati' buzëni'tsca yení lidx guia. Gdanë' cuit lë'ë Pedro gbaz la'y na', ati' buspanë' lë' len gudxë' lë':

—Gyasch.

Ni'r guluhuédx du guia na' naga' në'ë Pedro.

⁸ Gudxë' lë' gbaz la'y na', gnë':

—Bega' lë'u len bda' lölu'.

La' bentë' cni Pedro. Ni'r gudxë' lë' gbaz la'y, rnë':

—Bxoa lari' yenu' len gda len neda'.

⁹ Burujë' Pedro, zéajlenë' gbaz la'y na', san cutu ráquibe'inë' nacz le runë' gbaz la'y na'. Gúquinë' yëlz rneynë'.

¹⁰ Cati' chguladödë' ga nacu'ë bönni' zi'a len bönni' buróp cö' bönni' na' rjaquë' gdil-l tun chi'ë, guladxinë' ga zoa le náquini guia nuséyj ga nu ryaz lidx guia na', le rurúj la' nöz qui yödz. Ga nu ryaz na', racz qui gyalj. Cati' gularujë' ni', gulazë'ë ga rdzag yetúr nöz, ati' ni' la' bulá'alentë' Pedro gbaz la'y na'.

¹¹ Ni'r ráquibe'inë' Pedro, ati' lu icj ladxí'dau'zë' gnë':

—Na'a chnözda' le nactë bsölë'ë Xanru' gbaz la'y queë', len buslé' neda' lu në'ë Herodes, len lu yúgu'të le glë'nnë' lunë' quia' bönni' judío.

¹² Tsal ni' yu'ë nöz Pedro, rza' ladxë'ë ca nac lë na' guc, ati' bdxinë' lidxnu María, xna'bi' Juan, bi'i na' zoa yetú labi' Marcos. Lu yu'u ni nudubgac bunách zian ta'yejlë' Cristo, tu'lidzë' Dios.

¹³ Cati' bulidzë' Pedro ra' yu'u lö'a, brujbi' bi'i ngul lëbi' Rode quië gnózibi' nuzxa na'.

¹⁴ Cati' bünbë'bi' chi'ë Pedro bi'i ngul ni, lu yöl-la' rudziji queëbi' cutu bsaljbi' yu'u, san jarélu'bi' böajbi' lu yu'u, yajtíxjöi'bi' nup nacuá' ni', rnabi':

—Zoë' Pedro ra' yu'u.

¹⁵ Ni'r glë' lëbi':

—Rchixi icju'.

Lëbi' tsutsur ben xtídza'bi' nac cni. Ni'r gulanë':

—Clëg lë'. Bxin queë' na'.

¹⁶ Tsal na' cutu zoa dxië' Pedro rulidzë' nup nacuá' lu yu'u. Cati' gulasaljë' yu'u, gulanitznë', gulané'inë' lë'.

¹⁷ Ni'r bchis në'ë Pedro quië la'cu'ë dxiz, ati' gdíxjöi'në' lequë' ca benë' Xanru', bubijë' lë' lidx guia. Ni'r gudxë' lequë':

—Gul-tsajtíxjöi'-cnë' ca' Jacobo len yugu' bóchi'ru' ca na' guc.

Ni'r burujë' ni' Pedro, zijë' ga yubl.

¹⁸ Cati' za' rení' dza na', glunë' rusbó bönni' rjaquë' gdil-l nacx guc, cutur yu'ë lidx guia Pedro.

¹⁹ Ni'r bsölë'ë Herodes nup tsajxi'gac Pedro. Cati' cutu guludzölnë' lë', gnabi yudxnë' bönni' na' rjaquë' gdil-l glun chi'ë Pedro. Gdöd ni' gna bé'inë' nup gulüdödi bönni' na' rjaquë' gdil-l. Ni'r gzë'ë Herodes luyú Judea, zijë' Cesarea, ati' ni' buga'në'.

Ca gutië' Herodes

²⁰ Dza ni'z rleynë' Herodes bunách yödZ Tiro len Sidón. Zi'al gulasöla' bunách lu xyuë' Herodes na' le byadzj quegac bunách lu xyugac yödZ Tiro len Sidón na', san le rleynë' lequë' Herodes, cutur bi ta'sölë'ë quequë'. Ni'r glunë' tuz bönni' Tiro len Sidón na' ati' glunë' ga soë' Blasto unë' quequë' lahuë' Herodes na'. Naquë' Blasto na' huen dxin nadél-li'në' latj blau lahuë' Herodes. Glënnë' la'dxinë' lahuë' Herodes bönni' Tiro len Sidón na', quië la'nabnë' lë' ugá'n tsahui' didza' bizxj quequë'.

²¹ Ni'r bdxie' bë' Herodes dza yönnë' lequë', ati' dza na' grö'ë xlatjë' ga rbequi xbeynë' bi rac, nacuë' lari' zaca' ati' benë' lban laquë'.

²² Ni'r gululidzë' zidzj bönni' na', ta'në':

—Clëg bönni'z ni. Dioscz ni ru'ë didza'.

²³ La' na'z la' bë'të' lë' gbaz la'y queë' Xanru' le buzi'ë lëczë' yöl-la' ba ral-la' gac queë' Dios. Ni'r grö'ë bzuga' Herodes na', ati' gutië' le táguba' lë'.

²⁴ Ni'r guc lban qui xtidzë'ë Xanru', ati' gulayán nup nazí' lu na'gac lei.

Le zi'al lzu rjenquë' lban Bernabé len Saulo

²⁵ Cati' chguludödë' dumí na' Bernabé len Saulo lu na'quë' bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo nacu'ë Jerusalén, guluzë'ë ni', yhuöjquë' Antioquía. Gulachë'ë-bi' ca' bi'i Juan, zoa yetú labi' Marcos.

13

¹ Dza na'z gulacu'ë Antioquía bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios len bönni' tu'sëdnë' bunách, nútsa'quë' ladj bunách queë' Cristo lu yödZ na'. Cni lëquë':

Bernabé,

Simón, (lë' ca' Niger),

Lucio, (bönni' Cirene),

Saulo,

Manaén, (bönni' na' gzxónlenë' tsazxón Herodes, bönni' rna bë'ë luyú Galilea).

² Tsal ni' nudubquë' queë' Xanru' len tunë' gubás bönni' ni, gudxë' lequë' Dios Bö' La'y, rnë':

—Gul-bíaj-quë' quizi quia' Bernabé len Saulo quië tsjenquë' dxin na' bulidza' lequë' lunë'.

³ Budx glunë' gubás len gululidzë' Dios, ni'r gulaxóa na'quë' chopë' ni, len gulasölë'ë lequë'.

Tunë' lban luyú Chipre gbaz nasölë'ë Cristo

⁴ Ni'r, yjaquë' yödZ Seleucia Bernabé len Saulo, le bsölë'ë lequë' ni' Dios Bö' La'y, ati' ni' gulabenë' tu lë'i barco le bchë' lequë' ga nac tu luyú bidx lu nis zxön, nazí' lei Chipre.

⁵ Cati' guladxinë' ni' lu yödZ Salamina, ni' gulaguíxjö'ë xtidzë'ë Dios gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Nachë'quë'-bi' bi'i Juan quië gáclenbi' lequë'.

⁶ Budx guladödë' gdu gap dë yödZdau' luyú bidx na' lu nis zxön, ni'r guladxinë' yödZ Pafos. Ni' yajxáca'quë' Barjesús, bönni' judío. Naquë' bönni' udzá' rzi' yë'ë, rnë' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

⁷ Bönni' ni' dzaguë' Sergio Paulo, bönni' rejni'i rna bë'ë. Bulidzë' Bernabé len Saulo bönni' rna bë'ë na', le rë'nnë' yönnë' xtidzë'ë Dios.

⁸ Ni'r gdá'baguë'ë Bernabé len Saulo bönni' udzá' na', le gu'nnë' gunë' ga cu tsejlë'ë Dios bönni' rna bë'ë. Lë' ca' Elimas bönni' udzá' na', tsca nac xtídza'gac bunách gza'a.

⁹ Ni'r buzóa tsutsu lahuë' Saulo, lë' ca' Pablo, gdu zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, ruyúë' Elimas na'

¹⁰ len rë' lë':

—Li', bönni' rzi' yë' len bönni' huia'dö', nacu' ca zxi'ncz tu' xöhui' len bönni' curle'i dxi'a yúgu'të le nac tsahui'. ¿Naru' cuzóa dxitsu' ca runu', rdá'bagu'u didza' tsahui' queë' Xanru', len ruzagu'u xnöz nu rë'ni tsejlë' Lë'?

¹¹ Na'a, usaca' zi'ë li' Xanru', ati' gchul lau', len cutu glé'inu' gbidz nabáb dza. La' bchultë lahuë' Elimas na', ati' gdë' na'l ni'l, rguiljë' nuzxa sön në'ë gchë' lë'.

¹² Cati' blé'inë' lë na' guc bönni' na' rna bë'ë, bubannë' ca nac xtidzë'ë Xanru', ati' gyejlë'ë Cristo.

Le glunë' Pablo len Bernabé lu yödz Antioquía luyú Pisidia

¹³ Ni'r guluzë'ë yödz Pafos na' Pablo len bönni' dzagquë' lë', nacu'ë tu lë'i barco, ati' guladxinë' yödz Perge luyú Panfilia. Lu yödz na' bulá'alenbi' lequë' bi'i Juan, böajbi' Jerusalén.

¹⁴ Gdöd ni' guluzë'ë Perge na', yjaquë' Antioquía luyú Pisidia. Lu yödz na', cati' ni' nac dza la'y quequë' bönni' judío, gulayazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios, ati' lu yu'u na' gulabö'ë.

¹⁵ Ni'r bulabë' guich ga nayúj zxba queë' Dios bönni' zoë' ni', lenca' le nayúj lu guich ca gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Gdöd ni' gulasölë'ë nu yjöd Saulo len Bernabé bönni' uná bë' qui yu'u na', gnë':

—Lbi'ili', böchi'tu'. Chqui' ral-la' bi gnali' le uzejni'i netu', gul-né.

¹⁶ Ni'r gyasë' Pablo, len bchis në'ë quië la'cu'ë dxiz, gnë':

—Gul-zë nagli' le gyëpa' lbi'ili', bönni' Israel, len lbi'ili', nul-li' rádxili'-në' Dios.

¹⁷ Xanru' Dios, Nu ta'yij ládi'gac bunách Israel, gröczë' xuz xtau'ru' len benë' ga gulayantsquë' cati' ni' nacquë' bönni' zi'tu' luyú Egipto. Len yöl-la' huac zxön queë' bubijë' lequë' luyú ni'.

¹⁸ Gdu choa' iz bia' blenë' quequë' Dios cati' ni' guladë' gdu luyú bidx lu latj ca'z.

¹⁹ Cati' budx busnitië' gadx cö' yödz gulacuá' luyú Canaán, bunödzjë' quequë' xuz xtau'ru' xyugac bunách ni'.

²⁰ Gdöd ni', le guc gdu ca tap gayuá' yu chiën iz, Dios bucu'ë quequë' bönni' glequi xbeynë' lequë' ga bdxintë zoë' Samuel, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

²¹ Ni'r gulanabë' lahuë' Dios uzóë' quequë' bönni' gna bë'ë, ati' Dios buzóë' quequë' Saúl, zxi'në' Cis, nababë' di'a dza queë' Benjamín. Gdu ca choa' iz gna bé'inë' lequë' Saúl na'.

²² Gdöd ni' Dios gduë' Saúl na', ati' buzóë' quequë' David quië gna bë'ë. Dios benë' lna' lau queë' David ni, gnë': "Nözda' runë' le rdzag ladxa'a David, zxi'në' Isaí, len gunë' yúgu'të le rë'nda' neda'."

²³ Ladj zxi'n xsoë' David ni, Dios benë' ga guljë' Jesús quië uslë' bunách Israel, ca na' zí'atël gzxi' lu në'ë Dios gunë'.

²⁴ Zi'al cati' zi'a glë'ë Jesús, benë' lban Juan laugac yúgu'të bunách Israel quië lubí'i ládi'gac len la'díl nis bunách ni'.

²⁵ Cati' ni' chzoa udx gunë' lban Juan na', gnë': "¿Nuzxa ráquili' naca' neda'? Cutu naca' Cristo, bönni' na' ral-la' guidë'. Na'a, gul-yutsca'. Chza' gal-la' gdxinë' ga zoa' ni bönni' na', ati' neda' cutu naca' lsaca' gleycja' lölé' nudë'ë."

²⁶ 'Lbi'ili', böcha'a, yugu' zxi'n xsoë' Abraham, len nul-li' zoali' ni, rádxili'-në' Dios. Dioscz bsölë'ë queëli' didza' ni quië ulali'.

²⁷ Cutu guluúnbë' Jesús nup nacuá' Jerusalén len bönni' ta'ná bé'inë' lequë', len cutu gulayéjni'në' le nayúj lu guich le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, zal-la' tu'labczë' yugu' didza' ni yugu' dza la'y, san lu yöl-la' curejni'i quequë' glunë' ga butság ca rna didza' ni cati' ni' gulachuguë' queë' Jesús gatië'.

²⁸ Zal-la' cutu budzöli le nabaguë'ë Jesús gatië', gulanabë' lahuë' Pilato gna bé'inë' bönni' ludöddë' Lë'.

²⁹ Cati' budx glunë' queë' yúgu'të le nayúj lu guich ca ral-la' gac queë', guluzötjë' Lë' lë'i yag cruz len gulucachë'ë Lë' yeru ba.

³⁰ Ni'r Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut,

³¹ ati' zian dza bulu' lahuë' Jesús laugac nup yjaclen Lë' tsaxxón cati' ni' gzë'ë Galilea, bdxinë' Jerusalén. Na'a, tunë' lna' lau queë' yugu' bönni' na' laugac bunách.

³² 'Cni nac, lëzca' netu' ni rguíxjöi'tu' lbi'ili' didza' dxi'a ca nac lë na' gzxi' lu në'ë Dios gunë' quequë' xuz xtau'ru'.

³³ Lë na' gzxi' lu në'ë quequë' Dios, Lëczë' benë' ga butság queëru', nacro' zxi'n xsoaquë'. Cni benë' cati' buspanë' Jesús, guc ca na' nayúj lu guich ga zoa salmo buróp, le rna cni: "Li' nacu' Zxi'na'. Neda' buzoacza' Li'."

³⁴ Ca nac na', Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut cui nit le gya' gbanë', Lëczë' Dios gnë' cni: "Gunna' queëli' le nacgac bica' ba gzxi' lu na'a lahuë' David."

³⁵ Qui lë ni na' nayúj ca' lu guich, ga zoa yetú salmo, le rna cni: "Cutu gu'u latj uga'në' bönni' la'y quiu' ga nit le gya' gbanë'."

³⁶ Le guc queë' David nac bë'. Gdöd benë' dxin laugac bunách uládz queë', ca na' gna bé'inë' lë' Dios, ni'r gutië' ati' gulagu'ë lë' yeru ba ga nacu'ë xuz xtau'huë', ati' gnit le gya' gbanë'.

³⁷ Na'a, Jesús na', Dios buspanë' Lë', ati' cutu gnit lu yeru ba le gya' gbanë'.

³⁸ Lbi'ili', böcha'a, ral-la' gnözili' lë ni rguíxjöi'tu' lbi'ili'. Dios runít lahuë' lbi'ili' ca nac dul-la' nabága'li' ni'a qui le benë' Jesús ni.

³⁹ Na'a, Dios ruúnë' tsahui' yúgu'të nup ta'yejlë' Jesús, rugüë' yugu' dul-la' na' le cugúc ugúa zxba queë' Dios, le bë'ë Moisés.

⁴⁰ Gul-gún chi'i cuinli' na'a cui gac queëli' le nayúj lu guich le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rna cni:

⁴¹ Gul-yutsca', lbi'ili', bönni' cutún ba la'n.

Ubánili' san lu yöl-la' curejlë' queëli' gatli'.

Neda' guna' tu dxin dza ni zoali',

Ati' zal-la' nu quixjöi' lbi'ili' le rulu' dxin na', cutu ca' tséjlë'li'.

⁴² Cati' gulurujë' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío Pablo len bönni' na' dzagquë' lë', ni'r gláta'yu lauquë' bunách ni' la'guíxjöi'në' lequë' yugu' lë ni cati' gdxin yetú dza la'y quequë'.

⁴³ Cati' ni' gulurujë' lu yu'u na' bönni' nudubquë' ni', glunë' tsaxxón Pablo len Bernabé zian bönni' judío len bönni' nuhuöacquë' judío, bönni' ta'yíj ládxi'quë' Dios. Chopë' ni glu'lenë' lequë' didza', len gulusë'ë ládxi'quë' quië lácteczë' tsutsu, lunë' löz le ruzá' ladxë'ë quequë' Dios.

⁴⁴ Yexunu' gbidz ca' cati' bdxin yetú dza la'y quequë', guludubë' yelati'z cuguluhuöatë bunách lu yödz na' quië la'yönnë' xtidzë'ë Dios.

⁴⁵ Ni'r guluzzë'inë' bönni' judío cuta'yejlë', cati' gulalé'inë' bunách zian na', ati' gulanë' qui didza' ru'ë Pablo, len guladá'baguë'ë lei.

⁴⁶ Ni'r gdu lu yöl-la' rugu ladxì' quequë', glë' yugu' bönni' judío na' Pablo len Bernabé, ta'në':

—Ben bayúdx quíxjöi'tu' lbi'ili' zi'al xtidzë'ë Dios, san le ruca'nli' ca'z didza' ni, len runi lbi'ili' cutu nacli' lsaca' gdél-li'li' yöl-la' na'bán gdu ni, qui lë ni na', na'a uyeajtu' ga nacuá' bunách gza'a.

⁴⁷ Lëzca' cni gna bé'inë' netu' Xanru' Dios guntu' lban queë' Cristo laugac bunách gza'a, nac ca rna didza' na' bë'ë Dios ca nac queë' Cristo, gnë':

Nuzóa' Li' quië gacu' yení' quegac bunách gza'a,

Len gacu' Nu uslá bunách gdutë yödzlyú.

⁴⁸ Cati' gulayöni didza' ni bunách gza'a nacuá' ni', guludzijnë' len gulagu'ë Xanru' yöl-la' ba ni'a qui xtidzë'ë. Gulayejlë' Cristo yúgu'të nup ni' chnunë' quegac Dios gata' quegac yöl-la' na'bán gdu.

⁴⁹ Cni guc, gzë xtidzë'ë Xanru', ati' gulayöni lei bunách yúgu'të yödz nacuá' luyú ni'.

⁵⁰ Ni'r gulagú'u yöl-lë'ë yugu' bönni' blau qui yödz ni' bönni' judío cuta'yejlë' na' cui la'lé'inë' dxi'a Pablo len Bernabé. Lëzca' cni gulagú'u yöl-lë'ë ngul blau ni' ta'yíj ládxi'nu Dios. Cni guc, glunë' ga gulabía ládxi'quë' Pablo len Bernabé, ati' gululaguë' chopë' ni ni'l lu xyuquë'.

⁵¹ Ni'r guluquindjë' yu bëchtö da' lalabquë' Pablo len Bernabé le ruluí'i nagá'n zxguia nabága'gac bunách lu yödz na', ati' yjaquë' lu yödz Iconio.

⁵² Guludzijnë' bönni' yödz Antioquía na', bönni' ta'yejlë' Xanru', ati' gzóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

14

Le glunë' Pablo len Bernabé lu yödz Iconio

¹ Cati' guladxinë' Iconio Pablo len Bernabé, gulayazië' tsazxón lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' ni' glu'ë didza'. Cni guc, gulayejlë' Cristo zian bunách judío, lenca' zian bunách gza'a.

² Ni'r gulagú'u yöl-lë'ë la'quë' bönni' gza'a bönni' judío cuta'yejlë', cui la'lé'inë' dxi'a böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo.

³ Le gulayejlë' Cristo bunách zian na', zian dza gulacu'ë ni' Pablo len Bernabé, ati' lu yöl-la' rugu ladxì' glu'ë xtidzë'ë Dios, le tu'zxöni ládxi'quë' Xanru'. Lëczë' Xanru' bulu'ë nac gdutë li didza' tu'ë ca nac le ruzá' ladxë'ë quegac bunách Dios, le bë'ë latj glunë' le tac bë' len le tun ga tu'bani bunách.

⁴ Ni'r gularúj chopl bunách lu yödz na'. La'quë' guladé'ë bönni' judío cuta'yejlë', ati' yela'quë' guladé'ë Bernabé len Pablo, gbaz na' nasölë'ë Cristo.

⁵ Ni'r bönni' judío cuta'yejlë' na' len yugu' bönni' gza'a ni' glunë' tuz bönni' ta'ná bé'inë' lequë', ati' gularujë' quië lu'ë dö' quequë' gbaz na' nasölë'ë Cristo len luladxë' lequë' guiöj.

⁶ Cati' táquibe'inë' lë ni Pablo len Bernabé, guluxxundjë' ni', yjaquë' yödz Litra len Derbe luyú Licaonia, ati' ni' guladödë' yúgu'të yödzdau' gdu zbi'il,

⁷ gap ni' glunë' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Cristo.

Tu'ladxë' Pablo guiöj lu yödz Litra

⁸ Lu yödz Litra zoë' bönni' curzë'ë. Rö'zë' ni' le curza'czë' cati' ni' guljë' len gatga gzë'i ni'ë.

⁹ Ruzé naguë' didza' ru'ë Pablo bönni' ni. Buyúë' lë' Pablo len gúquibe'inë' rejlë'ë Cristo quië huöaquë'.

¹⁰ Ni'r bë'ë zidzj didza' Pablo, rë' lë':

—Gzui.

La' gxít'i'të' bönni' na' len gzë'i ni'ë.

¹¹ Cati' gulalé'inë' lë na' benë' Pablo bönni' Litra, gulazú lauquë' tu'ë zidzj didza' lu didza' tu'ë bönni' Licaonia na', ta'në':

—Yugu' dios bönni' ni. Nuhuötjqüë' ga zoaru', tu'luí' cuinquë' ca nacquë' bönni'.

¹² Bernabé na', gulané' naquë' Júpiter, ca lë' dios blau quequë', ati' Pablo, gulané' naquë' Mercurio, yetú dios quequë'. Cni gulané' le ru'ë didza' Pablo ca na' ta'në' runë' Mercurio na'.

¹³ Ga ni' nacu'ë zoa gdau' qui Júpiter, cuit nöztëz ga ni' ta'yáz bunách yödz na'. La' bdxintë' ni' bxuz qui Júpiter na', nachë'ë-ba' yugu' bëdx len nu'ë ca' yugu' bregui' yöj, ati' dzaggac lë' bunách zian. Glë'nnë' ludödcde'-ba' bëdx na' lauquë' Pablo len Bernabé quië la'yíj ládxi'quë' lequë' ca tunë' quegac dios quequë'.

¹⁴ Cati' gláquibe'inë' lë ni Bernabé len Pablo, gbaz na' nasölë'ë Cristo, gulachözë'ë lari' nácuquë'. Tu'hui'nnë' le tunë' bönni' ni le cural-la' lunë', ati' gulaxít'i'ë, yajcu'ë gatsj lahui'l bunách zian na', len glu'ë zidzj didza',

15 të' lequë':

—Lbi'ili' bunách. ¿Bizx quië runli' cni? Lëz bönni' ca lbi'ili' nactu', len rguíxjöi'tu' lbi'ili' lë nicz ral-la' uca'nli', le cunác ni, quië gáquili' queë' Dios ban. Dios ni benë' luzxbá len yödzyú, len nis zxön, len yúgu'të le nacué' tu tu latj na'.

16 Iz chguladöd, glun yúgu'të bunách ca rnaz qui queëgac, ati' Dios cutu buzaguë'e xnözgac,

17 san benë' ga glac le tun lna' lau queë', ni'a qui le nacgac dxi'a benë' quequë'. Rsölë'e queëru' nis guiöj, len runë' ga ta'yán le razru'. Ruzölj rudzé'inë' rë'u len runë' ga rudziji ládxi'ru'.

18 Zal-la' glë' lequë' cni Bernabé len Pablo, cannz guluxicjë' guluzaguë'e xnözgac bunách zian na', cui ludödcdë'-ba' bëdx na' lauquë'.

19 Ni'r guladxinë' ni' la'quë' bönni' judío cuta'yejlë'e, narujquë' Antioquía len Iconio, ati' gulagú'u yöl-lë'e bunách zian na'. Ni'r gululadxë' Pablo guiöj yúgu'të', len gla'yjë' lë' ni'l ra' yödz na', le táquinë' chnatië'.

20 Ni'r cati' guludubë' gdu zbi'il ga dë' Pablo bönni' ta'yejlë'e Cristo, gyasë' Pablo len buazië' lu yödz na'. Cati' za' reni' yetú dza, burújlenë' Bernabé, yjaquë' yödz Derbe.

21 Lu yödz ni' glunë' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Jesucristo, ati' gulayejlë' Cristo bunách zian ni'. Gdöd ni' yhuöjquë' Listra, len Iconio, len Antioquía.

22 Cati' guladödë' yugu' yödz na' Bernabé len Pablo, golutipë' ládxi'quë' bönni' ni' ta'yejlë'e Cristo, len gulusë'e ládxi'quë' luga'në' tsutsu ca na' ta'yejlë'e Lë'. Glë' lequë':

—Rë'u tsazczru' ga rna bë'e Dios, run bayúdx saca' qui'ru' zian le gac queëru'.

23 Tu cö' hueaj bunách ni' queë' Cristo, gulucu'e bönni' gul lun chi'e bunách queë' Cristo na'. Cati' chgululidzë' Dios len glunë' gubás, ni'r gulagu'e lequë' lu në'e Xanru', Nu na' ta'yejlë'e.

Tu'dxinë' Antioquía luyú Siria Pablo len Bernabé

24 Ni'r guladödë' luyú Pisidia Pablo len Bernabé, ati' guladxinë' luyú Panfilia.

25 Budx glunë' lban qui xtidzë'e Cristo lu yödz Perge, yjaquë' yödz Atalia.

26 Guluzë'e ni', ati' gulabenë' tu lë'i barco len guludxinë' yödz Antioquía, ga na' nacué' bönni' queë' Cristo, bönni' na' gulasölë'e lequë' tsjenquë' lban, cati' ni' gulagu'e lequë' lu në'e Dios, Nu na' ruzá' ladxi' quequë' lunë' xchinë', dxin na' chbudx glunë'.

27 Cati' ni' guludxinë' Antioquía, guludúb bunách queë' Cristo nacué' ni'. Ni'r gulaguíxjöi'në' lequë' Pablo len Bernabé ca nacgac le zxön benë' Dios lu na'quë', lenca' ca benë' Dios, bë'e latj ta'yejlë' ca' Lë' bunách gza'a.

28 Zian dza gulugá'nlenë' bunách ni' ta'yejlë' Cristo Pablo len Bernabé.

15

Tu'dubë' Jerusalén huen dxin queë' Cristo

1 Ni'r guladxinë' Antioquía la'quë' bönni' narujquë' luyú Judea, ati' gulusëdnë' böchi'ru' ni', ta'në':

—Chqui' cutu grugu lu xpéla'li' ca nalébitu' runtu' ca na' gna bë'e Moisés, cutu gac ulali'.

2 Ni'r guladíl-lenë' lequë' didza' Pablo len Bernabé, ati' glactsca rusbó. Gdöd ni', gulaböö' Pablo len Bernabé len yela'quë' bönni' böchi'ru' ni', quië tsjaquë' Jerusalén, la'dxinë' lauquë' gbaz ni' queë' Cristo, lenca' lauquë' bönni' gul tun chi'e bunách queë' Cristo ni', quië lu'lenë' lequë' didza' ca nac lë ni rac, tu'sëdnë' bunách bönni' na' le nachixi.

3 Ni'r gulugu'e lequë' nöz bönni' queë' Cristo nacué' Antioquía, ati' guladödë' lu xyu yödz Fenicia len luyú Samaria, ati' gulaguíxjöi'në' böchi' lza'ru' ni' ca gac, guluhuöaquë' queë' Cristo bönni' gza'a. Lë ni ben ga guludzijne' yúgu'të böchi' lza'ru' ni'.

⁴ Cati' guladxinë' Jerusalén Pablo len Bernabé, glunë' lequë' ba la'n bönni' queë' Cristo nacu'ë ni', lenca' yugu' gbaz nasölë'ë Lë', len bönni' gul tun chi'ë. Gulagüxjöi'në' lequë' Pablo len Bernabé yúgu'të le benë' Dios lu na'quë'.

⁵ Ni'r gulayasë' la'quë' bönni' gdau' fariseo chta'yejlë'ë Cristo, ta'në':

—Run bayúdx grugu lu xpéla'quë' bönni' gza'a na' ta'yejlë'ë'ë Cristo, len gna bé'iru' lequë' lunë' ca rna bë' zxba queë' Moisés.

⁶ Ni'r guludubë' gbaz nasölë'ë Cristo len bönni' gul tun chi'ë bunách queë', quië la'bequi xbeynë' lë ni rac.

⁷ Gdöd glu'ë zian didza', gzuinë' Pedro len gudxë' lequë':

—Böcha'a. Nózicli' ca guc dza ni'të, Dios gröczë' neda' quië guna' lban laugac bunách gza'a quië la'yönnë' didza' dxi'a len la'yejlë'ë Cristo.

⁸ Dios, Nu nunbë'cz le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách, buzóë' le nac bë' runë' lequë' ba la'n, le bsölë'ë quequë' Dios Bö' La'y, lëz ca bsölë'ë queëru' Lë'.

⁹ Cutu butsé'ë ca benë' quequë' len queëru', ati' lëzca' lequë' bunë' dxi'a icj ládxi'dau'quë' le ta'yejlë'ë Cristo.

¹⁰ Na'a, ¿bizx quië run leyli'-në' Dios, ruspága'li' yua' xyengac böchi' lza'ru'? Yua' ni, le nac le ta'ná bë' zxba queë' Moisés, cutu guc gua'ru' rë'u, len cutu guc lu'ë xuz xtau'ru'.

¹¹ Rë'u ni, réjlë'ru' nularu' ni'a qui le buzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesús, len lëz ca nularu' rë'u, lulé' ca' lequë'.

¹² Cati' budx bë'ë didza' ni Pedro, gulacu'ë dxiz yúgu'të', ati' guluzé nagquë' didza' glu'ë Bernabé len Pablo, gulagüxjöi'në' lequë' le tac bë' len le tun ga tu'bani bunách, yugu' le benë' Dios lu na'quë' ga nacué' bunách gza'a.

¹³ Cati' budx glu'ë didza' ni Bernabé len Pablo, bubi'ë didza' Jacobo, gnë':

—Böcha'a. Gul-zé nagli' le gyëpa' lbi'ili'.

¹⁴ Chgdíxjöi'czně' rë'u Simón Pedro ca benë' Dios, bulu'ë lahui yöl-la' huac queë' le zi'al lzu laugac bunách gza'a quië bubijë' quizi queë' bunách nútsa'gac ladjquë'.

¹⁵ Ca nac lë ni rajlözgac xtídza'quë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

¹⁶ Dza töd lë ni huöda' len uchisa' Nu gna bë',

Tsazië' xlatjë' David,

Guna' ca run nu ruchís tu yu'u naguíndj.

Uchisa' ca' bunách la'cuá' lidxë', nup naga'ngac,

Guna' ca run nu ruchís tu zö'ö gul.

Cni uchisa' le gna bë'ë David

¹⁷ Quië luguílj Xanru' yezica' bunách.

Luguílj Lë' bunách gza'a,

Ati' si' lagac: bunách queë' Dios.

¹⁸ Cni rnë' Xanru',

Nu na' dza ni'të ben ga nac bë' yúgu'të lë ni.

¹⁹ 'Qui lë ni na' runi neda' cutu ral-la' gun níguiru' bunách gza'a, nup tu'huöác queë' Dios.

²⁰ Ral-la' uzujru' quequë' lu guich quië luca'në' yugu' le cural-la' lahuë', le nadód laugac bdau' guiöj bdau' yag, len cui lunë' le cunác, len cui lahuë' xpéla'cba' böa' guixi' cunarujcha' rön, len cui lahuë' xchönba' nütitëz böa' guixi'.

²¹ Dza ni'të nacué' yúgu'të yödz nup tun lban lu yu'u gap tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío, len tunë' lban qui le buzujë' lu guich Moisés. Tu'labczë' lei yugu' dza la'y.

²² Ni'r guladzág ládxi'quë' gbaz nasölë'ë Cristo len bönni' gul tun chi'ë, len yúgu'të bunách queë' Cristo, la'böö' la'quë' bönni' ladjquë' quië la'sölë'ë lequë' Antioquía,

tsjáclenë' Pablo len Bernabé. Chopë' na' gulaböö', lëquë' Judas, zoa yetú lë' Barsabás, lenca' Silas, nacquë' bönni' blau dzagquë' böchi'ru' ni'.

²³ Guluzujë' lu guich le guludödë' lu na'quë' lu'ë, le rna cni:

—Netu', gbaz nasölë'ë Cristo, len bönni' gul tun chi'ë, len yugu' böchi'ru', rugaptu' lbi'ili' Dios, böchi'tu', nacli' bunách gza'a zoali' Antioquía len yugu' yödz luyú Siria len Cilicia.

²⁴ Byónitu' ca tun la'gac bunách gularúj ga zoatu', bönni' na' cutu bsóla'tu' lequë'. Dutsa'quë' lbi'ili' ni'a qui le ta'né', len tu'chíxinë' icj ládxi'dau'li', le ta'ná bë'ë grugu lu xpéla'li' len gunli' ca rna bë' zxba queë' Moisés.

²⁵ Qui lë ni na' bdzag ládxi'tu' cati' chben tuz xtídza'tu', grötu' chopë' bönni', nup gsóla'tu', duyuquë' lbi'ili'. Guídlénquë' Bernabé len Pablo, nup ni nadxi'iru'.

²⁶ Chyjaquë' gap gzoa banádx latië' Bernabé len Pablo le nadxi'icnë' Xanru' Jesucristo.

²⁷ Cni nac, rsóla'tu' queëli' Judas len Silas. Chopë' ni la'guíxjöi'në' lbi'ili' lë ni ruzujtu' lu guich ni.

²⁸ Bului'inë' netu' Dios Bö' La'y le rdzag ladxë'ë, len lëzca' cni rdzag ládxi'tu' netu', cutu uspága'rtu' lbi'ili' yua', le nac le rna bë' zxba queë' Moisés, san tuz yugu' lë ni run bayúdx gunli'.

²⁹ Cutu gáguli' le nadód laugac bdau' guiöj bdau' yag.

Cutu gáguli' rön.

Cutu gáguli' xpéla'cba' böa' guixi' cunarujcba' rön.

Cutu gunli' le cunác.

Chqui' gun chi'i cuinli', gunli' ca rna yugu' lë ni, gunli' dxi'a.

³⁰ Cni guc guladxinë' Antioquía yugu' bönni' na' nasóla'quë'. Ni' golutubë' bunách queë' Cristo nacuá' ni', ati' gulagu'ë lu na'quë' guich na'.

³¹ Cati' chbudx gululabë' lei, guludzijnë' ca nac le nayúj lu guich na', le ruhuí' zxön lequë'.

³² Le nacquë' ca' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios Judas len Silas, guluhuí' zxönë' lequë' len golutipë' ládxi'quë' böchi'ru' ni', gulugunë' dxin didza' zian gluí'lenë' lequë'.

³³ Gdöd guludzeynë' ni' nabáb dza chopë' ni, ni'r böchi'ru' ni' guluzeynë' lequë' dxi'a didza' quië tshuöjquë' Jerusalén ga nacu'ë bönni' gulasölë'ë lequë'.

³⁴ Bdzag ladxë'ë Silas buga'në' Antioquía.

³⁵ Guluga'në' ca' Antioquía Pablo len Bernabé, ati' gulusëdnë' bunách len glunë' lban qui xtídzë'ë Xanru'. Lëzca' cni glun zianr ca' bunách.

Rzu lahuë' Pablo rjenë' lban le buróp lzu

³⁶ Gdöd nabáb dza Pablo gudxë' Bernabé:

—Huayejru' leyúbl tsajyucru'-në' böchi'ru' nacu'ë yúgu'të yödz gap chyjenru' lban qui xtídzë'ë Xanru', quië glé'iru' nacx rac quequë'.

³⁷ Gu'nnë' Bernabé la'ché'ë-bi' bi'i Juan Marcos, tséajlenbi' lequë',

³⁸ san cutu bdzag ladxë'ë Pablo la'ché'ë-bi' tséajlenbi' lequë' le bulá'alénbi' lequë' luyú Panfilia len cutur yjénlenbi' lequë' dxin queë' Xanru'.

³⁹ Cutu guc tuz xtídza'quë' Bernabé len Pablo ga bdxintë gululá'alénë' tuë yetúë'. Bchë'ë-bi' bi'i Marcos Bernabé ati' gulabenë' tu lë'i barco, yjaquë' luyú Chipre.

⁴⁰ Pablo gröë' Silas quië tséajlenë' lë'. Ni'r gulagu'ë lequë' lu në'ë Xanru' böchi'ru', gulanabnë' Lë' uzá' ladxë'ë quequë', ati' zjaquë' Pablo len Silas.

⁴¹ Guladödë' yugu' yödz luyú Siria len Cilicia, ati' golutipë' ládxi'gac bunách queë' Cristo nacuá' ni'.

16

Runbi' tsazxón Pablo len Silas bi'i Timoteo

¹ Gdöd ni' guladxinè' yödZ Derbe len Listra Pablo len Silas. Ni' zoabi' bi'i bönni' réjlè'bi' Cristo, lèbi' Timoteo. Nachi' zxi'nnu ngul judío réjlè'nu Cristo, san cutu naquè' judío xuzbi'.

² Tunè' lna' lau queëbi' bóchi'ru' nacu'è Listra len Iconio, ta'né' runbi' le nac dxi'a.

³ Gu'nnè' Pablo tséajlenbi' lè' bi'i ni, ati' gdel-lè'è-bi' len bchuguè' lu xpéla'bi' ca tun bunách judío. Cni benè' cui la'né' queëbi' bönni' judío nacu'è ni', le nözcne' yúgu'tè' cutu naquè' judío xuzbi'.

⁴ Cati' guladödè' gap nacuá' yödZ ni' Pablo len nup dzaggac lè', tu tu yödZ na' guludödè' lu na'què' bóchi'ru' nacu'è ni' yugu' zxba na' glunè' gbaz nasölè'è Cristo len bönni' gul tun chi'è bunách queè', nacu'è Jerusalén. Guludödè' zxba ni lu na'què' quiè lunè' ca rna bè' zxba na'.

⁵ Cni guc, guladíp ládxi'gac ca nac le réjlè'ru' Cristo yúgu'tè cö' bunách queè' Cristo, ati' gulayán tu tu dza.

Rulidzè' Pablo bönni' Macedonia lu yël bëhcál

⁶ Guladödè' luyú Frigia len luyú Galacia Pablo len bönni' dzagquè' lè', le buzaguè'è xnözquè' Dios Bò' La'y, cui tsajtíxjö'què' xtidzè'è Xanru' luyú Asia.

⁷ Cati' guladxinè' luyú Misia, glè'nnè' tsjaquè' luyú Bitinia, san cutu bè'è lequè' latj Dios Bò' La'y, Nu rsölè'è queëru' Jesús.

⁸ Ni'r guladödè' gal-la' ga dè Misia, ati' yjaquè' yödZ Troas. Neda' Lucas, ruzuja' quiu' lu guich lè ni, gzoa' Troas na', ati' yajsóalena'-nè' Pablo.

⁹ Lu yödZ ni' Dios bului'inè' Pablo tu le blé'inè' lu yël bëhcál. Buluí' lahuè' lè' bönni' Macedonia, zuinè' len ráta'yuè' lahuè' Pablo, rnè': "Gdöd ladztu', lu xyutu' Macedonia, len guclen netu'."

¹⁰ Cati' blé'inè' lè ni Pablo, lè na' buluí' lahui lè', la' bè' ládxi'tètu' tseajtu' luyú Macedonia, le gúquibe'itu' Dios chbulidzè' netu' tsjentu' lban qui didza' dxi'a laugac bunách luyú ni'.

Le glunè' Pablo len Silas lu yödZ Filipos

¹¹ Ni'r grentu' lè'i barco, buza'tu' Troas. Tinz gdödtu' ga bdxintu' Samotracia, ati' gdöd yetú dza bdxintu' yödZ Neápolis.

¹² Buza'tu' ni', ati' bdxintu' Filipos, yödZ na' nacr blau ca yúgu'tè yödZ nababgac tsla'a ni' luyú Macedonia. Lu yödZ ni' nucua'què' bunách uládz quequè' bönni' Roma. Lu yödZ niz gzoatu' nabáb dza.

¹³ Cati' bdxin tu dza la'y, brujtu' lu yödZ, gyeajtu' ra' yegu ga na' tu'dúbcz, tu'lídZ Dios bunách yödZ na'. Ni' grö'tu' len gdíxjöi'tu' ngul nudubcnu ni' ca nac xtidzè'è Xanru'.

¹⁴ Nútsa'nu ladjcnu ni' Lidia, ngul Tiatira. Nacnu ngul huèti' lari' xna záqui'tsqui. Rej ládxi'nu Dios ngul ni, ati' buzé nagnu didza' bè'è Pablo, ati' Xanru' gúclenè'-nu quiè gzxi' lu na'nu didza' na' bè'è Pablo.

¹⁵ Ni'r bdilnu nis lènu, ati' guladíp ca' nis bunách nacuá' lidxnu. Gdöd ni' gúta'yunu lautu', gnanu:

—Chqui' ráquibe'ili' réjlè'a Xanru', gul-tsáz lidxa', len gul-zóa ni'.

Bennu bayúdx uga'ntu' ni'.

¹⁶ Yetú le guc tu dza tsal ni' zeajtu' ga na' rulidztu'-nè' Dios, brujbi' dutsagbi' netu' bi'i ngul yu'u lèbi' bö' run ga rnè ya'abi'. Len yöl-la' rnè ya'a queëbi' runbi' ga ta'zi'tsquè' dumí bönni' xanbi'.

¹⁷ Bi'i ngul ni zajnaubi'-nè' Pablo len netu', rui'bi' zidZ didza', rnabi':

—Bönni' ni tunè' xchinè' Dios náctèrè' blau. Ta'guíxjöi'nè' lbi'ili' nac gac ulali'.

¹⁸ Cni benbi' zian dza. Cati' cutur bdzag ladxë'ë Pablo, bueycjè' len bulidzë' bö' na' yu'u lëbi', rnë':

—Ni'a queë' Xanru' Jesucristo, rna bé'ida' li'. Burúj icj ladxí'dau'bi' bi'i ngul ni. La' ni'z burujtë bö' na'.

¹⁹ Cati' gulalé'inë' xanbi' chburúj bö' na' run ga rnë ya'abi', len cutur nac löz la'zi'ë dumí ni'a queëbi', qui lë ni na' gulazönë' Pablo len Silas, ati' gulachë'ë lequë' lauquë' bönni' yúlahui', nudubquë' ga nac lu yë'y.

²⁰ Gulucu'ë lequë' lauquë' bönni' yúlahui' na', ta'në':

—Nacquë' judío bönni' ni len tunë' ga tun rusbó bunách yödz ni.

²¹ Tu'sëdnë' le cural-la' si' lu na'ru' len cural-la' gunru', le nababru' Roma.

²² Ni'r guladá'baga' Pablo len Silas bunách zian ni', ati' gulaná bé'inë' nup gulaléycj lari' nácuquë' Pablo len Silas bönni' yúlahui', ati' gulaguinë' lequë' gba'y.

²³ Gdöd gulaguintsquë' lequë', gulagu'ë lequë' lidx guia. Gulaná bé'inë' bönni' ruseyjë' lidx guia na' gun chi'itsquë' lequë'.

²⁴ Bönni' ni, cati' chgulaná bé'inë' lë' cni, glu'ë lequë' lu yu'u död lidx guia na', len glu'ë ní'aque' yeru yag ta'zón ní'aque'.

²⁵ Gdu ladxí' yël tu'lidzë' Dios Pablo len Silas, len tul-lë' yöl-la' ba queë' Dios, ati' ta'yönnë' bönni' nadzunquë' lidx guia na'.

²⁶ Ni'r tu tsalz gtittsca luyú. Cni guc ga bdxintë gzxiz xlibi zö'ö lidx guia na', ati' la' gulayaljtë yúgu'të gap nu ryaz, ati' guluhuédx ca' du guia nága'gac bönni' nadzunquë' ni'.

²⁷ Bubanë' bönni' na' ruseyjë' lidx guia. Cati' blé'inë' nayaljac gap nu ryaz lidx guia na', gleycjë' guia tuchi' queë' quië gdödi cuinë', le ráquinë' chguluzxundjë' bönni' nadzunquë' lidx guia na'.

²⁸ Ni'r zidzj bulidzë' lë' Pablo, gnë':

—Cutu bi guni cuinu', le zoatu' ni yúgu'tëtu'.

²⁹ Ni'r gnabë' gui' bönni' na', ati' gda'atë' lu yu'u lidx guia na'. Gzxiztsquë' lu yöl-la' radxi, ati' byechuë' xni'aque' Pablo len Silas.

³⁰ Cati' chnubijë' lequë' lidx guia na', gudxë' lequë':

—Lbi'ili', bönni', ¿bizxa ral-la' guna' quië ulá'?

³¹ Lequë' të' lë':

—Gyejlë'ë Xanru' Jesucristo ati' uláu' li', len lëzca' cni lulá bunách nacuá' lidxu'.

³² Glu'lenë' lë' didza' ca nac qui xtidzë'ë Xanru', dzaggac lë' yúgu'të bunách nacuá' lidxë'.

³³ La' na'z, ni' nac chdzö'l la' bchë'të' lequë', ati' yajtibë' lequë' ga dxiaquë' huë'. Gdöd ni', la' bdiltë' nis, ati' guladíl ca' nis yúgu'të bunách nacuá' lidxë'.

³⁴ Ni'r bchë'ë lequë' lidxë', len bë'ë le glahuë'. Rudzijne' lë' len tu'dziji ca' yúgu'të bunách nacuá' lidxë' le ta'yejlë'ë Dios.

³⁵ Cati' za' rení' dza na', gulasölë'ë ni'a na'quë' bönni' yúlahui', ati' glë' bönni' na' ruseyjë' lidx guia, ta'në':

—Bsan-quë' bönni' na'.

³⁶ Ni'r gdíxjöi'në' Pablo didza' ni bönni' na' ruseyjë' lidx guia, gnë':

—Gulasölë'ë didza' bönni' yúlahui' usana' lbi'ili'. Na'a, gul-rúj, len gul-huój dxí'adau' ga rzoali'.

³⁷ Ni'r brujë' Pablo len gudxë' yugu' ni'a na'quë' bönni' yúlahui' na', gnë':

—Chgulaguinë' netu' laugac bunách zal-la' cutu narúguini queëtu' ca rna bë' zxba, len gulagu'ë netu' lidx guia, ati' netu' ni nababtu' Roma. ¿Naru' tu'santsë' netu' bagachi'z? Cutu ca' gac. Lídgarë' lequë' dusanquë' netu'.

³⁸ Yhuöjqüë' ni'a na'quë' bönni' yúlahui' na' yajtíxjöi'cnë' bönni' yúlahui' didza' ni, ati' lequë' gládxinë' cati' gulayönnë' nababquë' Roma Pablo len Silas.

³⁹ Cati' guladxinë' lidx guia ni', gláta'yuë' lauquë' Pablo len Silas cutu luspaguë'ë lequë' zxguia'. Ni'r gulabijë' lequë' lidx guia na' len gláta'yuë' lauquë' lurujë' yödz na'.

⁴⁰ Ni'r gularujë' lidx guia na' Pablo len Silas, ati' gulayazië' lidxnu Lidia. Cati' chgulalé'inë' bóchi'ru' nacué' ni', guluchizië' didza' icj nagquë' ati' la' guluza'të' ni'.

17

Tun rusbó bunách Tesalónica

¹ Guladödë' Pablo len Silas lu yödz Anfípolis len lu yödz Apolonia, ati' guladxinë' lu yödz Tesalónica, ga ni' zoa tu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

² Buga'në' ni' Pablo gdu galj dza, len ca runczë', gyijë' ga zoa yu'u na' cati' nac dza la'y quequë' bönni' judío, ati' bé'lenë' lequë' didza'.

³ Busálj la'në' len bului'inë' lequë' rusëdi le nayúj lu guich la'y run bayúdx saca' qui'ë Cristo, Nu na' tunë' löz bönni' judío duslé' lequë', ati' töd gatië' ubanë' lu yöl-la' gut. Ni'r gudxë' lequë' Pablo:

—Cni guc queë' bönni' na' lë' Jesús, runa' lban queë' ga ni zoali'. Bönni' ni naquë' Cristo.

⁴ Ni'r gulayejlë'ë Cristo la'quë', ati' glunë' tsazxón Pablo len Silas. Lëzca' cni gulayejlë'ë Cristo zian bönni' gza'a, bönni' ta'yíj ládxi'quë' Dios. Lëzca' gulayejlë'nu Cristo ngul blau zian.

⁵ Ni'r lu yöl-la' ruzxe'i quequë' Pablo bönni' judío cuta'yejlë', gulutubë' bönni' cunacquë' tsahui', bönni' ta'dazë' ca'. Cati' chgulutubë' bunách zian, glunë' ga glun rusbó gdu lu yödz na', ati' bayúdx gulayazië' lidxë' Jasón quië lubijë' Pablo len Silas laugac bunách na' tun rusbó.

⁶ Cati' cutu guludzölnë' Pablo len Silas, gulabijë' Jasón len yezíca'rë' bóchi'ru' nacué' ni', ati' gulachë'ë lequë' lauquë' bönni' yúlahui'. Glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Chguladxinë' ca' ni bönni' na' nutsá'quë' bunách gdutë yödzlyú.

⁷ Jasón ni glu'ë lequë' lidxë'. Ta'dá'baguë'ë zxba queë' César, bönni' rna bé'inë' rë'u, yúgu'të bönni' ni, ta'në': “Zoë' yetúë' bönni' rna bë'ë, lë' Jesús.”

⁸ Cati' gulayönnë' lë ni, gulabö'ë baguí'i bönni' lu yödz len bönni' yúlahui' na'.

⁹ Ni'r, gdöd gulazi'ë dumí le bucá'ngarë' Jasón len yezíca'rë' bönni' na' bönni' yúlahui', gulusanë' lequë'.

Le glunë' Pablo len Silas lu yödz Berea

¹⁰ Ni'r la' gulasóla'të' Pablo len Silas bóchi'ru' ni', ni' nac chdzöl, zjaquë' yödz Berea. Cati' guladxinë' ni', gulayazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío nacué' ni'.

¹¹ Glacrë' tsahui' bönni' ni ca bönni' nacué' Tesalónica, le gulazí' lu na'quë' xtidzë'ë Xanru' gdu ládxi'quë'. Yugu' dza gululabtsquë' dxi'a le nayúj lu guich la'y, quië láquibe'inë' chqui' nacz lë na' rnë' Pablo.

¹² Cni guc, gulayejlë'ë Cristo zian bönni' judío. Lëzca' cni, gulayejlë'ë Cristo zian bönni' gza'a, yugu' ngul blau len yugu' bönni'.

¹³ Ni'r cati' gláquibe'inë' bönni' judío nacué' Tesalónica, lëzca' rguíxjö'ë Pablo xtidzë'ë Dios lu yödz Berea, yjaquë' ni', len glunë' ca' ni' ga glun rusbó bunách zian.

¹⁴ Ni'r la' gulasóla'të' Pablo bóchi'ru' ni', tsijë' ga nac ra' nis zxön, san guluga'nzë' Berea Silas len bi'i Timoteo.

¹⁵ Gulachë'ë Pablo bönni' Berea na' lu yödz Atenas. Ni'r la' yhuöjctë' lu yödz Berea, tu'ú'ë xtidzë'ë Pablo, lë' Silas len bi'i Timoteo tsjactë' ga ni' zoë' Pablo.

Le benë' Pablo lu yödz Atenas

¹⁶ Tsal ni' zoë' Pablo rbözë' Silas len bi'i Timoteo lu yödz Atenas, ruhui'ni ladxë'ë le rlé'inë' ta'yíj láchxi'gac bdau' guiöj bdau' yag yúgu'të bunách yödz na'.

¹⁷ Qui lë ni na' bé'lenë' bönni' judío len bönni' ta'yíj láchxi'quë' Dios didza' ga nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios. Yugu' dza bé'lenë' nup ta'dá lu yë'y didza' ca nac xtidzë'ë Cristo.

¹⁸ Gluí'lenë' Pablo didza' la'quë' bönni' da'quë' le tu'sëdnë' bönni' epicúreo len le tu'sëdnë' bönni' estoico. La'quë' gulané':

—¿Bizxa ré'nitsanë' gnë' bönni' huë' didza' ni?

Yela'quë' gulané':

—Ráquitu' naquë' nu run lban quegac dios zi'tu'.

Cni gulané' le runë' lban Pablo lauquë' qui didza' dxi'a queë' Jesús, len qui yöl-la' rubán.

¹⁹ Ni'r gulaguel-lë'ë në'ë Pablo, len gulachë'ë lë' lu gui'a ga tu'dubë' tu'ë didza', nazí lei Areópago, ta'në':

—¿Naru' huactsa yónitu' didza' cub ni rguíxjö'u?

²⁰ Rusyönnu' netu' le tun ga rubánitu'. Na'a, ré'nitu' gnóztu' bizxa rna didza' ni ru'u.

²¹ Cutur bi ta'dzág láchxi'quë' lunë' bönni' Atenas na' len bönni' gza'a nacué'ë ni', san la'yóniznë' len lui'zë' didza' tu le cub.

²² Ni'r gzuinë' Pablo gatsj lahui'l lö'a Areópago na', gnë':

—Bönni' Atenas, yúgu'të le rlé'ida' nac bë' szxöni rej láchxi'gacli' dios queëli'.

²³ Cati' gdöda' lu yödz len buyúgaca' le rej láchxi'li', yajxaca'a ca' tu nich ga ni' nayúj le rna cni: "Tu Dios, Nutu Nu Nunbë' Lë'." Dios na' rej láchxi'li'-në' zal-la' cutu núnbë'li'-në', Dios ni runa' lban queë' lauli'.

²⁴ 'Dios ni benë' yödzlyú len yúgu'të le nacué' yödzlyú ni. Naquë' Xani yehua' yubá len Xani luyú ni, len cutu ca' zoë' gdau' nungac bunách.

²⁵ Cutu bi ryadzj queë' le gac lunódzj queë' bunách, le runódzjë' Lëczë' quegac yúgu'të bunách yöl-la' na'bán len yúgu'të le rquíniru'.

²⁶ 'Lë' benë' tuzë' bönni' ga za'c yúgu'të bunách gza'a quië la'cuá' gdu yödzlyú, len bulu'ë dza la'cuá' len gap ral-la' la'cuá'.

²⁷ Dios bucu'ë lequë' quië luguiljë' Lë', chqui' nácti'tëz la'dzölnë' Lë' zal-la' la'gán la'zönzë'. Cni rac zal-la' cutu zoë' zi'tu' ga zoaru' tu turu'.

²⁸ Lëczë' runë' ga zoaru' nabanru', len bi gac gunru', len le nacru'. Nac ca na' gulané' la'quë' bönni' nútsa'quë' ladjli', nup guluzúj yugu' le rul-l, gulané': "Di'a dza queë' Dios nacru'."

²⁹ Na'a, chqui' nacru' di'a dza queë' Dios, cutu ral-la' gnaru' naquë' Dios ca tu bdau' guiöj bdau' yag o le náquini oro, o plata, o guiöj, le nungac bunách ca nac tu le ta'guíndjz icjgac.

³⁰ Dios budödë' ca'z yugu' le glunë' lu yöl-la' curejni'i quequë' iz chguladód, san na'a rna bé'inë' yúgu'të bunách gdu'të yödzlyú lubí'i láchxi'gac.

³¹ Dios chnulu'ë tu dza cati' cuequi xbeynë' yúgu'të bunách. Gdu tsahui' nac ca cuequi xbeynë' lequë' lu në'ë Jesús, bönni' na' buzoaczë' Lë', ati' laugac yúgu'të bunách benë' tsutsu gac cni le buspanë' Lë' lu yöl-la' gut.

³² Cati' gulayönnë' didza' bë'ë Pablo ca guc, zoa nu bubán lu yöl-la' gut, golutitjë' la'quë', ati' yela'quë' gulané':

—Yónigatu' yetú lë ni ru'u didza' qui.

³³ Ni'r burujë' Pablo gatsj lahui'l ga na' nacué'ë, zhuöjë'.

³⁴ Gulayejlë'ë Cristo la'quë', len glunë' tsazxón Pablo. Nutsë'ë ladjquë' Dionisio, bönni' areópago, ati' nútsa'nu ca' ladjquë' ngul na' lënu Dámaris. Gulayejlë'ë ca' Cristo yela'quë' na'.

18

Le benë' Pablo lu yödZ Corinto

¹ Gdöd guc lë ni, buzë'ë Pablo yödZ Atenas na', ati' gyijë' yödZ Corinto.

² Ni' yajxaquë'ë Aquilo, bönni' judío. Guljë' bönni' ni luyú Ponto, len zi'a bdxíngazë' Corinto na'. Buzë'ë luyú Italia len ngul queë', lënu Priscila, le gna bë'ë Claudio, bönni' uná bë', lurujë' yödZ Roma bönni' judío. Gyijë' Pablo ga nacu'ë Aquilo len Priscila na'

³ le nac tuz dxin tunë' Aquilo len Pablo. Bugá'nlenë' lequë', ati' tsazxón glunë' dxin, tunë' yu'u lári'dau'.

⁴ Cati' nacgac dza la'y quequë' bönni' judío, ryazië' Pablo lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios, ga ni' bé'lenë' lequë' didza'. Gu'nnë' ului'inë' bönni' judío len bönni' gza'a nacu'ë ni', nac gdutë li le rguíxjö'ë ca nac queë' Jesucristo.

⁵ Cati' guladxinë' ni' Silas len bi'i Timoteo, nuza'quë' luyú Macedonia, nuguí'tsquinë' Pablo, runë' lban qui xtidzë'ë Dios len runë' lna' lau lauquë' bönni' judío, rnë':

—Jesús naquë' Cristo, Nu na' tunë' löz bönni' judío duslé' lequë'.

⁶ Cati' guladá'baguë'ë xtidzë'ë bönni' judío nacu'ë ni', len gulanë' zi'ë qui, ni'r gdxibë' lari' nacuë' Pablo quië ului'inë' lequë' cutur nabaguë'ë lë' ni'a quequë', ati' gudxë' lequë':

—La' cuinzli' nabága'li' zxguia' qui yöl-la' gut queë'li, clëg neda' nabaga'a lei. Na'a, huayija' ga nacuá' bunách gza'a.

⁷ Ni'r burujë' ni' Pablo, gyijë' lidxë' Justo, bönni' rej ladxë'ë Dios, ati' zoa lidxë' gal-la' ra' yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío.

⁸ Gyejlë'ë Xanru' Jesús Crispo, bönni' blau qui yu'u ga na' tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios, dzaggac lë' yúgu'të bunách nacuá' lidxë'. Cati' gulayönnë' xtidzë'ë Dios, gulayejlë'ë Cristo zian bönni' Corinto, ati' guladilë' nis.

⁹ Ni'r Lëczë' Xanru' gudxë' Pablo lu yël bëchcál, gnë':

—Cutu gádxinu', len cutu su' dxiz, quíxjö'u xtidza'a,

¹⁰ le zóalencza' li' neda', ati' nutu nu ulapa' në'i li' quië gua' dö' quiu', le náquigac quia' bunách zian lu yödZ ni.

¹¹ Gdu ca tu iz yu gatsj buga'në' ni' Pablo, ati' busëdnë' lequë' xtidzë'ë Dios.

¹² Cati' bdxin dza rna bë'ë Galión luyú Acaya, glaquë' tuz bönni' judío cuta'yejlë', ati' guladá'baguë'ë Pablo, len gulachë'ë lë' ga rë'ë rbequi xbeynë' Galión na'.

¹³ Glë' Galión na':

—Bönni' ni rgu'u yöl-lë'ë bunách quië lunë' ba la'n Dios, ca rdá'baga' zxba queëtu'.

¹⁴ Cati' chzoa gu'ë didza' Pablo, Galión na' gudxë' yugu' bönni' judío, rnë':

—Lbi'ili', bönni' judío, la'naru' guc le rguitsj zxba queë' César, o tu le cunác, gua' glena' uzë naga' xtídza'li' ca ral-la' guna',

¹⁵ san chqui' nac didza' bizxj qui didza'z, o qui lagac bunách, len ca nac zxba queëzli', gul-cá'n tsahui' lbi'izli', le cutu rë'nda' neda' gaca' nu cuequi xbey yugu' le cni.

¹⁶ Ni'r bulaguë'ë lequë' Galión lu yu'u yúlahui'.

¹⁷ Ni'r gulaguel-lë'ë Sóstenes, bönni' blau qui yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío, yúgu'të bönni' uládz na', ati' gulaguinë' lë' lö'a yúlahui', san cutu bë' ladxë'ë Galión lë na' rac.

¹⁸ Zian dza buga'në' lu yödZ na' Pablo, ati' gdöd buzeynë' bóchi'ru' nacu'ë ni' didza', gyijë' yödZ Cencrea, ga ni' benë' yutuz icjë', le dë tu le nazí' lu në'ë lahuë' Dios gunë'. Ni'r grenë' tu lë'i barco, gyijë' luyú Siria, dzagquë' lë' Priscila len Aquilo.

¹⁹ Cati' guladxinë' yödZ Éfeso, ni' bulá'alënë' lequë' Pablo. Gyazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío, ati' bé'lenë' nup nacuá' ni' didza'.

²⁰ Gláta'yuë' lahuë' Pablo bönni' ni' ugá'nlenë' lequë' yelati' xtsey, san lë' cutu gu'nnë'.

²¹ Buzeynë' lequë' didza', gnë':

—Run bayúdx soa' gapa' lni zi'a gac Jerusalén, ati' leyúbl huöda' ga ni zoali', chqui' huë'nnë' Dios.

Ni'r grenë' lë'i barco Pablo, buzë'ë Éfeso na'.

Rudxinë' Pablo yödZ Antioquía, len rzu lahuë' rjenë' lban le bunn lzu

²² Gdöd bdxinë' Pablo yödZ Cesarea, grenë' gyijë' Jerusalén, ga ni' yajyüë' bunách queë' Cristo, ati' ni'r buzë'ë ni', gyijë' Antioquía.

²³ Gdöd zoë' ni' nabáb dza, brujë' ni', zijë' tu tu yödZ luyú Galacia len Frigia. Benë' tsutsu böchi'ru' nacu'ë ni' ca nac le ta'yejlë'ë Cristo.

Runë' lban Apolos lu yödZ Éfeso

²⁴ Tu dza ni' bdxinë' Éfeso Apolos, bönni' judío. Guljë' bönni' ni lu yödZ Alejandría, len nabé'itsquinë' ru'ë didza', len nazëdtsquë' le nayúj lu guich la'y.

²⁵ Chnazëdë' bönni' ni ca nac le réjlë'ru' Xanru'. Gdu ladxë'ë bë'ë didza', len ca nacz busëdnë' bunách ca nac queë' Jesús, zal-la' nunbë'ë tuz le ruquíl bunách nis ca benë' Juan.

²⁶ Gzu lahuë' Apolos ru'ë didza' gdu ladxë'ë ga nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Cati' gulayönnë' didza' ru'ë Apolos na' Priscila len Aquilo, gulachë'ë lë' quizi, ati' guluzéjni'në' lë' dxi'ar ca nac didza' queë' Dios.

²⁷ Cati' gu'nnë' Apolos tödë' luyú Acaya, gulutipë' ladxë'ë böchi'ru' nacu'ë Éfeso, ati' guluzujë' lu guich le tsju'ë lu na'quë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo luyú Acaya na', quië lunë' ba la'n Apolos. Cati' bdxinë' Apolos luyú ni', guluzi'tsca xbey didza' ru'ë Apolos na' nup ni' chta'yejlë' Cristo, le ruzá ladxë'ë quequë' Dios.

²⁸ Cni guc, le buxicjë' yugu' bönni' judío ni' Apolos laugac yúgu'të bunách, le bugunë' dxin le nayúj lu guich la'y, bulu'ë naquë' Cristo bönni' na' lë' Jesús.

19

Le benë' Pablo lu yödZ Éfeso

¹ Tsal ni' zoë' Apolos lu yödZ Corinto, gdödë' Pablo gap nacuá' yödZ yelati' ra'l, ati' bdxinë' Éfeso. Ni' yajxaquë'ë la'quë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo.

² Gnabnë' lequë' Pablo, rnë':

—¿Naru' dusóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y cati' ni' zi'a gyéjlë'li' Cristo?

Glë' lë':

—Cutu nayónitu' chqui' zoë' Dios Bö' La'y.

³ Ni'r gnabnë' lequë' Pablo, rnë':

—¿Nacx guc le bdil-li' nis?

Ta'né':

—Ca buquilë' bunách nis Juan.

⁴ Pablo gnë':

—Buquilë' bunách nis Juan, nup ni' gulubí'i ladxigac, ati' Juancz gudxë' lequë' ral-la' la'yejlë'ë Nu na' zi'a za'tël ca lë', ati' Nu ni nac Jesús, lë' Cristo.

⁵ Cati' gulayönnë' didza' ni ru'ë Pablo bönni' na', guladilë' nis le chta'yejlë'ë Xanru' Jesús.

⁶ Cati' bxoá në'ë lequë' Pablo, rulidzë' Dios, dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y, ati' glu'ë didza' yubl, len glu'ë didza' uláz queë' Dios.

⁷ Glaquë' bönni' ni gdu chinnuë'.

⁸ Gdu ca tsonn beo' zoë' ni' Pablo, ati' gyazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, len lu yöl-la' rugu ladxí benë' lban lauquë'. Bé'lenë' lequë' didza', gu'nnë' ului'inë' lequë' nacz le rguíxjö'ë ca rna bë'ë Dios.

⁹ Ni'r bzip icj ládxi'dau'quë' la'quë' len cutu gulayejlë'ë Cristo, ati' gulanë' zi'ë qui didza' queë' Xanru' ga nacuá' bunách zian na'. Ni'r bulá'alenë' lequë' Pablo len bubijë' quizi nup ta'yejlë' Cristo. Yugu' dza bé'lenë' bunách ni ta'yejlë' Cristo didza' ga na' tu'dubë' lu yu'u ga rusëdnë' bunách Tiranno.

¹⁰ Cni bénteczë' Pablo gdu ca chop iz, ati' cni guc, gulayöni didza' ca nac queë' Xanru' Jesús yúgu'të bunách gap nacuá' yödz luyú Asia, bunách judío len bunách gza'a.

¹¹ Dios benë' yugu' yöl-la' huac zxön lu në'ë Pablo.

¹² Cni guc, gulazi'ë yugu' lári'dau' béguë'ë icjë' Pablo len yugu' lari' tsala' bugal-lë' lë'ë la'quë' bönni', ati' yjua'quë' leygac gap nacuá' nup te'i, ati' guluhuöaquë' ca nac guidzhuë' qui queëquë', len gudurúj bö' xöhui' yu'ugac bunách na'.

¹³ Ni'r glë'nnë' lugunë' dxin lë' Xanru' Jesús la'quë' bönni' judío udá dzag tu'bijë' bö' xöhui', quië lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách, ta'në':

—Len lë' Jesús, Nu na' runë' lban qui Pablo, rna bé'itu' lbi'ili' urujli'.

¹⁴ Cni glunë' gadx bönni' zxi'në' Esceva, bönni' judío, bönni' blau ladjquë' bxuz uná bë'.

¹⁵ Bubí'i didza' bö' xöhui' na', gna:

—Núnbë'a-në' Jesús, len nözda' nu nac Pablo, san lbi'ili', ¿núzcatë lbi'ili'?

¹⁶ Ni'r gxíti'ë bönni' na' yu'u lë' bö' xöhui', yjenë' lequë' zi' len buxicjë' yúgu'të', le gzxáqui'rnë' ca lequë'. Cni guc, xguídgaczë' len hué'gactëzë' guluzxundjë' lu yu'u ni' gadxë' bönni' na'.

¹⁷ Ca guc lë' ni gzë didza' ati' gulayöni yúgu'të nup nacuá' Éfeso, bunách judío len bunách gza'a, ati' yúgu'të' gládxinë' Dios. Qui lë' ni na' glunë' zxön lë' Xanru' Jesús.

¹⁸ Lëzca' guládxinë' zian bönni' ta'yejlë'ë Cristo len gulaxóalëpë' dul-la' nabága'quë' len gulaguíxjö'ë le chglunë'.

¹⁹ Lëzca' cni glunë' zian bönni', zi'al glunë' yöl-la' udzá'. Djua'quë' yugu' guich udzá' quequë', ati' guluzégui'ë leygac laugac yúgu'të bunách. Gululabë' tsca záca'gac guich na', guc gdu chi un míl dumí plata.

²⁰ Cni guc, gzëtsca didza' len bdél-li'tsca bunách xtidzë'ë Xanru'. Gdu ládxi'quë' gulayejlë'ë Cristo.

²¹ Gdöd glac lë' ni, benë' queë' Pablo tsijë' Jerusalén, san zi'al ral-la' tödë' yugu' yödz luyú Macedonia len Acaya, ati' gnë':

—Töd tsija' Jerusalén, run bayúdx tsija' ca' Roma.

²² Ni'r bsölë'ë-bi' luyú Macedonia chopbi' bi'i bönni' táclenbi' lë', lëcbi' Timoteo len Erasto, san buga'në' lë' nabáb dza luyú Asia na'.

Tun rusbö bunách lu yödz Éfeso

²³ Dza ni' glun rusbö bunách Éfeso, ati' guladá'baguë'ë xtidzë'ë Xanru'.

²⁴ Benë' ga glunë' rusbö na' Demetrio, bönni' bëdx guía plata. Runczë' yugu' lidx bdau' guiöj bdau' yag náquicni plata qui dios quequë', lënu Diana. Szxöni gulazi'ë dumí bönni' tunë' dxin ni.

²⁵ Butubë' yezíca'rë' bönni' tunë' la' dxin niz Demetrio, ati' gudxë' lequë':

—Böcha'a, nöziczli' ca nac dxin runru', runn dumí queëru'.

²⁶ Rlé'ili' len ryónili' ca runë' Pablo na'. Clëgz Éfeso ni, san gdu luyú Asia chbdél-li'në' bunách zian, ati' chbutsë'ë ca tunë', rë' lequë': "Cutu nacgac dios le nungac bunách."

²⁷ Clëgz zoa banádx ugá'n ca'z dxin ni runru', san lëzca' zoa banádx ugá'n ca'z gdau' qui dios zxön lënu Diana. Cni gac, ugá'n ca'z yöl-la' zxön queënu, dios ni ta'yíj ládxi'gac-nu bunách gdu'të luyú Asia lenca' gdu'të yödzlyú.

²⁸ Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' na', gulaleynë', ati' glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Náctërnü zxön Diana, dios queëru' rë'u, bunách Éfeso.

²⁹ Cni guc, glun rusbó bunách gdutë lu yödz na', ati' tuz glaquë', len jarélu'quë' yjaquë' lö'a yúlahui'. Gla'yjë' ni' Gayo len Aristarco, bönni' nababquë' Macedonia len dzagquë' Pablo.

³⁰ Cati' gu'nnë' Pablo tsazië' ga nacuá' bunách zian na', cutu ca' glu'ë lë' latj bönni' ta'yejlë'ë Cristo.

³¹ Lëzca' cni glunë' la'quë' bönni' yúlahui' qui luyú Asia, bönni' ta'lé'inë' Pablo dxi'a. Gulasölë'ë queë' nup gláta'yu lahuë' cu tsijë' lö'a yúlahui' na'.

³² Ga ni' tunë' rusbó len ta'bödxyë'ë, tu le ta'né' la'quë', len yetú le ta'né' yela'quë', le chró'gaczë' bröli bönni' zian na' tunë' rusbó, len yelati'z cuguluhuöatë' cutu nözcnë' bizx quië na' nudubquë' ni'.

³³ Ni'r gulabijë' Alejandro ladj bunách zian na' bönni' judío, ati' guludxiguë'ë lë' lauquë'. Bulu'ë len në'ë Alejandro na', quië la'bö'ë dxiz, le gu'nnë' gu'ë didza' gaclen yugu' bönni' judío na' laugac yúgu'të bunách na'.

³⁴ Cati' gláquibe'inë' naquë' judío, glu'ë tsazxón zidzj didza' yúgu'të' gdu ca chop hora, ta'né':

—Náctërnü zxön Diana, dios queëru' rë'u bunách Éfeso.

³⁵ Ni'r benë' bönni' uzúj qui yúlahui' ga la'bó' dxiz bunách zian na', gnë':

—Bönni' Éfeso, nözigac yúgu'të bunách zoa ni gdau' queënu Diana, dios zxön. Rë'u ni, bunách Éfeso, run chí'iru' gdau' na' lenca' bdau' na' böxj ga zoaru', bruj luzxbá.

³⁶ Nutu nu gac tá'baga' lë ni. Qui lë ni na' run bayúdx soali' dxiz, len cutu bi gúntëzli'.

³⁷ Nachë'gacli'-në' ni bönni' ni, len cutu ta'banë' le dzö' gdau', len cutu ta'né' xöhuë'ë queënu dios queëli'.

³⁸ Qui lë ni na', chqui' zoa didza' bizxj quequë' Demetrio len bönni' bëdx guia plata nacuá'lenë' lë', len nütitëz bönni', dë latj ga nu uzé nag lequë', ati' zoa nu cuequi xbey lequë'. Ni' huac luquí lza'quë' tuë' yetué'.

³⁹ Na'a, chqui' dë yetú le gnabli', huac uca'nru' tsahui' lei cati' ludúb bönni' yúlahui' ca na' rna bë' yúlahui'.

⁴⁰ Zoa banádx nu uquí rë'u ni'a qui rusbó ni guc na'a, gna rdá'baga'ru' yúlahui'. Cutu bi gac quíxjö'ru' bizx quië guc rusbó ni.

⁴¹ Cati' budx bë'ë didza' ni, busölë'ë lidxgac bunách zian na' nudubgac ni'.

20

Zijë' Pablo luyú Macedonia len luyú Grecia

¹ Cati' grö' dxi rusbó na' guc lu yödz Éfeso, bulidzë' Pablo yugu' bönni' ta'yejlë'ë Cristo, ati' bchizië' icj nagquë' didza'. Gdöd ni' bunidë' lequë' len la' bulá'alentë' lequë'. Brujë' ni' ati' gyijë' luyú Macedonia.

² Gdödë' yugu' yödz luyú ni', ruzéjni'tsquinë' böchi'ru' nacu'ë ni', ati' gdöd ni' bdxinë' luyú Grecia.

³ Ni' gzoë' Pablo gdu ca tsonn beo'. Cati' chzoa cuenë' tu lë'i barco tsijë' luyú Siria, gúquibe'inë' ta'bó' nisië' lë' bönni' judío quië la'zönë' lë'. Qui lë ni na' bguel-lë'ë nöz zhuöjë' luyú Macedonia, ati' bdxinë' yödz Filipos.

⁴ Zjáclenë' lë' tsazxón Sópater, zxi'në' Pirro, bönni' Berea, len Aristarco len Segundo, yugu' bönni' Tesalónica, len Gayo, bönni' Derbe, lenca' bi'i Timoteo len Tíquico len Trófimo, yugu' bönni' Asia.

⁵ Ni'r yajnörquë' lahuë' Pablo bönni' ni, yjaquë' yödz Troas, ga ni' gulabözë' lë'.

⁶ Lu yödz Filipos na', neda', Lucas, yajtsaga'-në' Pablo. Cati' chgdöd lni cati' tahuë' bönni' judío yöt xtil cunazí' xnë'i, gyaztu' tu lë'i barco len buza'tu' Filipos na'. Gdöd

gayu' dza budzagtu' bönni' ni' yajnörquë' lahuë' Pablo, yjaquë' Troas, ati' ni' buga'ntu' gadx dza.

Le benë' Pablo lu yödZ Troas

⁷ Dza domingo guludubë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo quië lahuë' yöt xtil le rusá' ládxi'ru' ca gutië' Jesucristo. Ni' busëdnë' lequë' Pablo, len le ral-la' uzé'ë ni' cati' za' rení' dza na', xtsey bë'ë didza', ga bdxintë gdöd ladxí' yël.

⁸ Ga ni' nudubquë' nac lu yu'u xtsa', ati' nacua' ni' zian le ta'gú'u yení'.

⁹ Zoabi' ni' bi'i Eutico, rö'bi' ga ra'a leni' qui yu'u na', ati' nadódr yël queëbi' le rtunn lban runë' Pablo. Ga ni' rö'bi' rasbi' bi'i na' nac ga bunn cuia yu'u, ati' raszbi' ca' gbíxtëbi', böxjbi' ga bdxintëbi' zzan yu'u. Náttëbi' gululisë'-bi'.

¹⁰ Bötjë' Pablo zzan yu'u na', ati' yajxóë' lëbi', len bunidë'-bi'. Ni'r gudxë' nup nacua' ni':

—Cutu gadxi gdzóbili'. Nabanbi'.

¹¹ Cati' chbubenë' xtsa' Pablo, gdel-lë'ë yöt xtil, gdahuë'. Ni'r bé'lenë' lequë' didza' Pablo ga bdxintë zil bal. Gdöd ni' burujë' ni'.

¹² Bi'i bönni' ra'bán na' gbixbi', nabanbi' guluchë'ë-bi' len szxöni guluzí' zxönë'.

Ca guc bdxintu' Mileto

¹³ Gnörtu' yajchentu' lë'i barco, ati' gdödtu' ga bdxintu' yödZ Asón quië tsajtsagtu'-në' ni' Pablo, gac ca na' chben xtídza'tu', le gu'nnë' Pablo tsijë' ni' së'iz ni'ë.

¹⁴ Cati' chbudzagtu'-në' lu yödZ Asón na', grénlenë' netu' lë'i barco, ati' gyeajtu' Mitilene.

¹⁵ Buzá' ni' barco, ati' dza buróp bdxintu' töd li ga zoa luyú bidx nazí' lei Quío, ati' yetú dza ca' gdödtu' töd li ga dë Samos len bdxintu' yödZ Trogilio ga ni' gzoatu' tu chi'i. Yetú dza ca' bdxintu' yödZ Mileto.

¹⁶ Cni bentu' le chbenë' queë' Pablo tödzë' Éfeso, cui tseynë' luyú Asia, le run bayúdx soë' Jerusalén cati' nac dza Pentecostés chqui' sáqui'në'.

Didza' bë'ë Pablo lu yödZ Mileto

¹⁷ Cati' ni' zoë' Pablo lu yödZ Mileto, bsölë'ë nu yajlídZ bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo nacua'ë Éfeso.

¹⁸ Cati' guladxinë' ga zoë' Pablo, lë' gudxë' lequë':

—Lbi'ili' chnózcizli' ca béntecza' ga zoali' ga gdel-la' bdxina' luyú Asia.

¹⁹ Yugu' dza bena' xchinë' Xanru' lu yöl-la' nöxj ladxí', ga bdxintë grödxá' ni'a queëli', ati' zian le guc quia' le gzxi' bë' neda' ni'a qui le cunác glunë' quia' bunách judío cuta'yejlë'.

²⁰ Béntecza' lban ga zoali' qui yúgu'të le ruzi'li' xbey, len busëdda' lbi'ili' yalj lulu ga nudubli' len gap nac lu yu'u lidxli'.

²¹ Bena' lna' lau laugac bunách judío len laugac bunách gza'a quië lubí'i ladxí'gac, luhuóac queë' Dios, len la'yejlë' Xanru' Jesucristo.

²² Na'a, chnunë' quia' Dios Bö' La'y tsija' Jerusalén, len cutu nözda' bizxa gac quia' ni'.

²³ Yúgu'të yödZ ga rda', rguíxjöi'në' neda' Dios Bö' La'y, rë' neda' la'gu'ë neda' lidx guía len lusaca' zi'ë neda' bönni' judío cuta'yejlë'.

²⁴ Cutu bi runi neda' qui lë na' gac, zal-la' gatia' o cugatia', san rui' ladxí'zga' udx guna' le chbdel-la'a runa', quië guna' dxin na' budödë' lu na'a Xanru' Jesús, le nac guna' lban qui didza' dxi'a ca nac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios. Cni guna' len yöl-la' rudziji.

²⁵ Na'a, yúgu'tëli' na' chbena' lban lauli' ca rna bë'ë Dios, nözda' cutur glé'ili' neda'.

²⁶ Qui lë ni na', le nacz rëpa' lbi'ili' na'a dza. Cutu nabaga'a neda' queëli' nituli' lbi'ili'.

²⁷ Cutu bi bucáchi'da' lbi'ili', san gdíxjöi'da' lbi'ili' yúgu'të le rnë' Dios.

²⁸ Qui lë ni na', gul-gún chi'i cuinli', len gul-gún chi'i yúgu'të bunách queë' Cristo, le nuzóë' libi'li' Dios Bö' La'y quië uyuli' lequë', len gun chi'ili' bunách queë' Xanru', Nu na', uláz quequë' gutië', bulaljë' xchönë' le böá'uinë' lequë'.

²⁹ Chnözda', töd uzá'a ga zoali', la'yáz ga zoali' nup lë'ni lusnít bunách queë' Cristo, lunë' ca tunba' bö'cu' zuga' snia', tu'snitba' yugu' bö'cu' zxila'.

³⁰ La'rujë' bönni' nútsa'quë' ladjli', ati' lu'ë didza' cunác'z quië lubijë' quégaczë' nup ta'yejlë' Cristo nútsa'gac ladjli'.

³¹ Qui lë ni na', gul-zóa ban ladxi' len gul-tsajnéy ca bena' neda' gdu ca tsonn iz, rël len të dza buchizia' icj nagli' tu tuli' ga bdxintë gródxa' queëli'.

³² 'Na'a, böchi' lza'adau', rgu'a lbi'ili' lu në'ë Dios. Rnaba' lahuë' uzá' ladxë'ë queëli', gunë' ca rna xtídzë'ë. Dios gunë' lbi'ili' tsutsu len gunë' ga gdél-li'li' gunli' tsazxón nup nubijë' quizi queë'.

³³ Gatga gzë ladxa'a le naqui quequë' böchi' lza'a. Cutu gzë ladxa'a dumí, o lari' quequë'.

³⁴ Nóziczli' dxi'a, na' cuincza' bena' dxin quië gac ga'ua' le byadzj quia' len quegac nup gulacua'len neda'.

³⁵ Ca nac yúgu'të le bena', bului'ida' lbi'ili' cni ral-la' gunru' dxin quië gac gáclenru' nup bi ta'yadzji. Ral-la' tsajneyru' didza' bë'ë Xanru' Jesús, gnë': "Uzí'r xbey nu bi runódzj ca nu bi rzi'."

³⁶ Cati' budx bë'ë didza' ni Pablo, buzechu zxibë', ati' benë' tsazxón yúgu'të', gululidzë' Dios.

³⁷ Ni'r gulabödxë' yúgu'të', ati' gulunidë' yenë' Pablo, len glahuë' lë' bzxidu.

³⁸ Cni glunë' le guluhui'nnë' ni'a qui didza' na' bë'ë Pablo, gnë': "Cutur glë'ili' neda'." Tsazxón yjáclenë' lë', guladxinë' ga grenë' lë' lë'i barco.

21

Zijë' Pablo Jerusalén

¹ Gdöd bulá'alentu' lequë', gyu'utë nöz barco na', ati' tinz gyeajtu' ga zoa luyú bidx nazí' lei Cos. Dza buróp na', gdödtu' yetú latj nazí' lei Rodas, ati' buza'tu' ni' len bdxintu' yöd'z Pátara.

² Ni' yajxáca'tu' barco yubl zeaj luyú Fenicia. Grentu' lë'i barco na', ati' gyu'utë nöz.

³ Gdödtu' ga nalá' Chipre, dë tsla'a yögl, ati' gyeajtu' luyú Siria. Ni' gyaz barco na' lu yöd'z Tiro, le ral-la' tsajcá'n ni' yua' dzö' lë'i barco na'.

⁴ Lu yöd'z Tiro na' yajxáca'tu' bönni' ni' ta'yejlë'ë Cristo, ati' ni' bugá'nentu' lequë' gdu gadx dza. Le chbului'inë' lequë' Dios Bö' La'y le ral-la' gac queë' Pablo, glë' lë' cutu tsijë' Jerusalén.

⁵ Cati' chbza'a dza na', burujtu' ni', ati' tsazxón gulazá'lenë' netu' yúgu'të' len yugu' ngul quequë' len yugu' bi'i quequë', ga bdxintëtu' ni'l ra' yöd'z na'. Ra' nis zxön ni' buzechu zxihtu' len bulidztu'-në' Dios.

⁶ Budx bunida' lza'tu' tutu' yetutu', bubentu' lë'i barco, ati' lequë' yhuöjquë' lidxquë'.

⁷ Buza'të barco na' lu yöd'z Tiro, ati' ga yajséy bdxin lu yöd'z Tolemaida. Ni' burujtu' lë'i barco na'. Bugaptu' Dios böchi'ru' nacu'ë ni', ati' bugá'nentu' lequë' tu dza.

⁸ Cati' za' rení' yetú dza, burujë' ni' Pablo, ati' dzagtu'-në' netu' gyeajtu' yöd'z Cesarea. Ni' gyaztu' lu yu'u lidxë' Felipe, ati' bugá'nentu' lë'. Runë' lban qui didza' dxi'a Felipe na', len bitsë'ë gadxë' bönni' ni' gulucu'ë dza ni'të quië láclenë' bunách queë' Cristo.

⁹ Nacua'bi' tap bi'i ngul ra'bán queë' Felipe na', tui'bi' didza' uláz queë' Dios.

¹⁰ Gdöd gdzeytu' ni' chop tsonn dza, ni'r bdxinë' Agabo, bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, narujë' luyú Judea.

¹¹ Bönni' ni duyúe' netu', ati' gdel-lë'e pan guid quee' Pablo. Béguë'e ni'a na' cuinë', gnë':

—Cni rnë' Dios Bö' La'y: “Cni lunë' bönni' judío nacué' Jerusalén. Lúguë'e bönni' ni naqui quee' pan guid ni, ati' ludödë' lë' lu na'gac bunách gza'a.”

¹² Cati' byönitu' didza' ni, gúta'yutu' lahuë' Pablo, netu' len nup nacué' ni', cui tsijë' Jerusalén.

¹³ Bubi'e didza' Pablo, gnë':

—¿Bizxa ni runli', rbödxli' len rushu'nili' neda'? Neda' chzoacza' sina', clëgz lúguë'e neda', san gatia' ca' Jerusalén ni'a quee' Xanru' Jesús.

¹⁴ Le cutu gzxáqui'tu'-në' didza', cutur bi gudxtu'-në', ati' gnatu':

—Gac ca dzag ladxë'e Xanru'.

¹⁵ Cati' chguladód dza na', bupa'tu' queëtu', ati' gyeajtu' Jerusalén.

¹⁶ Gulazá'lenë' netu' la'quë' bönni' ta'yejlë'e Cristo, nacué' Cesarea, ati' dzaguë' lequë' Mnasón, bönni' Chipre. Rejlë'e Cristo dza ni'të, ati' ral-la' tsajga'ntu' lidxë' bönni' ni.

Pablo rajyüë' Jacobo

¹⁷ Cati' bdxintu' Jerusalén, len yöl-la' rudziji quequë' glunë' netu' ba la'n böchi'ru' ni' ta'yejlë'e Cristo.

¹⁸ Dza buróp na' gyázlenë' netu' Pablo lu yu'u, yajyutu'-në' Jacobo, ati' nudubquë' ni' yúgu'të bönni' gul tun chi'e bunách queë' Cristo nacué' Jerusalén.

¹⁹ Cati' chbugapë' Dios lequë' Pablo, bului'inë' lequë' yúgu'të le benë' Dios lu në'e lë' ga nacué' bunách gza'a.

²⁰ Cati' gulayönnë' lë ni, gulagu'e Dios yöl-la' ba. Ni'r glë' Pablo:

—Rlé'iczu', böchi'tu', cāti'ga zian gayu'e bönni' judío ta'yejlë'e Cristo, ati' tuntsquë' ba la'n zxba queë' Moisés yúgu'të'.

²¹ Chgulayönnë' yugu' le tui' quiu' didza' bunách, ta'ná rgu'u yöl-lu'u yúgu'të bönni' judío nútsa'quë' ladj bunách gza'a, quië luca'në' le gna bë'e Moisés, len rna bé'inu' lequë' cu la'chuguë' lu xpéla'chi' bi'i bönni'dau' quequë', len cu lunë' ba la'n yugu' le nalébiru' runru' rë'u, bunách judío.

²² ¿Nacx gunru' na'a? Huala'rúj bunách zian cati' la'yöni chbdxinu' ni.

²³ Na'a, ben lë ni rëtu' li'. Nacué'lenë' netu' ni tapë' bönni', chnazí' lu na'quë' lahuë' Dios tu le lunë'.

²⁴ Bchë'e quiu' yugu' bönni' ni, len ben tsazxón lequë' gun dxi'a cuinli' ca nac qui gdau', len gdizxj li' le ral-la' la'guizxjë' quië lun yutuz icjquë'. Ni'r la'nöznë' yúgu'të bönni' judío cutu nacz lë na' ta'në' quiu', san lëzca' li' runu' le nac dxi'a len runu' ca rna bë' zxba queë' Moisés.

²⁵ Ca nac quegac bunách gza'a, nup ni' chta'yejlë' Cristo, chben xtídza'tu' len buzujtu' lu guich ca ral-la' lunë'. Cutu run bayúdx lun chi'e yugu' lë ni tunë' bönni' judío, san tuz:

Cu lahuë' le ta'gú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag,

Len cu lahuë' rön,

Len cu lahuë' xpéla'cha' böa' guixi' cunarujcha' rön,

Len cu lunë' le cunác.

Ta'zönë' Pablo lö'a gdau'

²⁶ Ni'r bchë'e queë' Pablo tapë' bönni' na', ati' dza buróp ni' ben dxi'a cuinë' tsazxón len lequë' ca nac qui gdau'. Ni'r gyazië' lö'a gdau', quië gac bë' bizxa dza udx lunë' le tu'ún dxi'a cuinquë', dza ni' ral-la' tsjua'quë' le la'gu'e lahuë' Dios qui queëquë'.

²⁷ Cati' chzoa gza'a gadx dza na', gulalé'inë' Pablo la'quë' judío narujquë' luyú Asia, zoë' lö'a gdau'. Glunë' ga glun rusbó bunách zian, ati' gulazönë' Pablo.

²⁸ Glu'e zidzj didza', ta'në':

—Gul-gaclen netu', bönni' Israel. Bönni' ni yúgu'të latj rusëdnë' yúgu'të bunách lucá'n ca'z yödz queëru' len zxba queë' Moisés, len gdau' queëru' ni. Na'a, chglu'ë gdau' ni yugu' bönni' gza'a. Cni runë', run ditjnë' latj la'y ni.

²⁹ Cni gulanë' le gulalé'inë' Pablo zi'al lu yödz dzaguë' Trófimo, bönni' Éfeso, len táquinë' glu'ë gdau' bönni' ni.

³⁰ Cni guc, guludúb yúgu'të bunách yödz, len gulaguirë' ni'. Ni'r gulazönë' Pablo len gla'yjë' lë', gulubijë' lë' lö'a gdau', ati' la' guluseyjtë' ga nu ryaz lö'a gdau' na'.

³¹ Cati' chtáquicznë' ludöddë' Pablo, bdxin didza' lahuë' bönni' blau nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Byönnë' tun rusbó yúgu'të bunách Jerusalén.

³² La' butubtë' bönni' rjaquë' gdil-l len bönni' ta'ná bé'inë' lequë' bönni' blau ni, ati' jarélu'ë gyéajlenë' lequë' ga na' tun rusbó bunách na'. Cati' gulale'i bunách ni' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, len bönni' na' rjaquë' gdil-l, gulusanë' ta'guinë' Pablo.

³³ Ni'r gbiguë'ë bönni' blau na', len gzxönë' Pablo, ati' gna bé'inë' bönni' rjaquë' gdil-l lúguë'ë lë' chop du guia. Gdöd ni' gnabnë' bunách zian ni', rnë':

—¿Nuzxa caz bönni' ni, len bizxa benë'?

³⁴ Ta'bödxya'a bunách zian na', len qui queëgac ca ta'ná. Cni guc, cutu bi guc tséjni'në' bönni' blau na', le tun rusbó bunách na', ati' gna bé'inë' bönni' rjaquë' gdil-l la'ché'ë Pablo lu yu'u zxön ga tu'dubë' bönni' rjaquë' gdil-l.

³⁵ Cati' guladxinë' ga nac ni'yëpi' qui yu'u zxön na', glui'në' Pablo bönni' na' rjaquë' gdil-l, le dxíadi'igac lequë' bunách zian,

³⁶ le za'c cúdzu'quë' bunách na', ta'bödxya'a, ta'ná:

—Gul-döddë'.

Didza' bë'ë Pablo uláz queë' laugac bunách

³⁷ Cati' ni' gulazú lauquë' la'gu'ë Pablo lu yu'u zxön ni', lë' gudxë' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, gnë':

—¿Naru' gunnu' latj gyëpa' li' tu didza'?

Bönni' blau na' gudxë' Pablo:

—¿Ractsu' didza' griego?

³⁸ ¿Naru' clëg li' bönni' Egipto na' dza lahui niz butubë' bönni' guladá'baguë'ë yúlahui', ati' bchë'ë lu latj ca'z gdu choa' gayu'ë bönni' gdödi bunách?

³⁹ Ni'r gudxë' lë' Pablo, gnë':

—Le nactë naca' neda' judío. Gulja' Tarso, yödz blau luyú Cilicia. Ráta'yua' lau' gunnu' neda' latj gu'a didza' laugac bunách ni.

⁴⁰ Bë'ë lë' latj bönni' blau na', ati' gzuinë' Pablo ga nac ni'yëpi', len bchis në'ë quie' la'cuá' dxiz bunách zian ni'. Cati' chgulacu'ë dxiz, bé'lenë' lequë' didza' Pablo lu didza' hebreo.

22

¹ Cni gnë' Pablo:

—Lbi'ili', bönni' gul, len lbi'ili' böcha'a. Gul-zë nagli' le gyëpa' lbi'ili' ca nac le runa'.

² Cati' gulayönnë' ru'ë didza' hebreo, gulacua'rë' dxiz. Gudxë' lequë' Pablo, rnë':

³ —Naccza' neda' judío. Gulja' lu yödz Tarso luyú Cilicia, san gzxöna' lu yödz ni, ati' busëdnë' neda' Gamaliel gdu ca nac zxba quequë' xuz xtau'ru'. Bë'tecz ladxa'a gyij ladxa'a Dios ca runli' lbi'ili' na'a.

⁴ Zi'al gdxia ládxigaca'-në' bönni' nazí' lu na'quë' xtidzë'ë Cristo, len bché'gaca'-në' ga latië'. Gzxóngaca'-në', len glú'gaca'-në' lidx guia, yugu' bönni' len ngul.

⁵ Lëzca' huac lunë' lna' lau qui le glunë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i. Glunë' guich uná bë' le yju'a ga nacu'ë böchi'ru' judío lu yödz Damasco. Gyija' ni'

tsajxöngaca' nup ni' ta'yejlë' Cristo, quië duchë'gaca'-në' nága'que' Jerusalén ni, quië lacquë' zxguia'.

Rguíxjöë Pablo ca böaquë' queë' Cristo

⁶ Ni'r gnë' Pablo:

—Cati' ni' zija' la' nöz, len zi'a gdxina' Damasco, guc gdu huagbíd, tu tsalz gyëp yös yení' za' luzxbá, le buzení' ga na' zija'.

⁷ La' yjótá'tea' lyu, len byönda' chi'i Nu gudx neda': "Saulo, Saulo, ¿bizx quië rbia ladxu'u neda'?"

⁸ Ni'r gnabda' lë', gnia': "¿Nuzxa li', Xan?" Lë' gudxë' neda': "Neda' ni Jesús, bönni' Nazaret. Neda'cza' rbia ladxu'u."

⁹ Gulale'icz yení' na' nup ni' gulacua'len neda', len gladxi, san cutu gulayöni chi'i Nu na' bulíd neda'.

¹⁰ Ni'r gudxa'-në': "¿Nacx guna', Xan?" Xanru' gudxë' neda': "Gyas, len gyeaj Damasco. Ni' zoa nu guië li' ca nac yúgu'të le ral-la' gunu'."

¹¹ Le cutur bi rlé'ida' le budí'i lahua' yös yení' na' gyëptsca, qui lë ni na' gulaguel-lë'ë na'a bönni' dzagquë' neda', ati' gulachë'ë neda' ga bdxintea' Damasco.

¹² 'Ni' zoë' Ananías, bönni' runë' gdu ca rna bë' zxba queë' Dios, ati' tunë' lë' ba la'n bönni' judío nacué' Damasco.

¹³ Bdxinë' ga zoa' Ananías na', len gudxë' neda': "Saulo, böcha'a, huöalj yöj lau'." La' ni'z böalj yöj lahua', ati' blé'ida' lë'.

¹⁴ Lë' gudxë' neda': "Dios quequë' xuz xtau'ru', dza ni'të gröczë' li' quië gnöznu' le rë'ncznë' Lë', len glé'inu'-në' Bönni' tsahui', Lëczë' Zxi'në', len yönnu' le guië' li' Lëczë'.

¹⁵ Cni' gac, le ral-la' gunu' lna' lau queë' Lë' laugac yúgu'të bunách, quíxjöi'nu' lequë' ca nac le chblé'inu' len le chbyönnu'.

¹⁶ Na'a, ¿bizx quië rdzeynu'? Gyas, len bdil nis. Blidzë' Xanru' unë' li' dxi'a, ugüë' dul-la' nabagu'u."

Cristo bsölë'ë Pablo gunë' lban laugac bunách gza'a

¹⁷ Gnë' ca' Pablo:

—Gdöd ni', cati' budxina' Jerusalén, len tsal ni' rulidza'-në' Dios nchil gdau', blé'ida' tu le nac ca tu lu yël bëhcál.

¹⁸ Blé'ida'-në' Xanru', ati' gudxë' neda': "Jarelu' gyeaj. Burujtë Jerusalén ni, le cutu lunë' ba la'n le gunu' lna' lau quia' bönni' ni."

¹⁹ Neda' gudxa'-në': "Xan, nözgaccznë' ca bena' neda'. Gyazia' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío. Gdina' nup ni' ta'yejlë' Li', len glú'gaca'-në' lidx guia.

²⁰ Cati' ni' guludöddë' Esteban, bönni' ni' benë' lna' lau quiu', lëzca' zoa' ni' neda', bena' tuz bönni' guludöddë' lë' le ben chi'a lari' nácuquë' bönni' na' gululadxë' lë' guiöj."

²¹ Ni'r gudxë' neda' Xanru': "Gyeaj, le rsöla'a li' laugac bunách gza'a."

Pablo ruí'lenë' bönni' blau didza', bönni' nacué' lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l

²² Niz ze lau guluzë' nagquë' didza' bë'ë Pablo bönni' judío, ati' ni'r gulabödxyë'ë. Glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Gul-döddë' bönni' ni. Cutur ral-la' soë' gbanë'.

²³ Ni'r le ta'bödxyë'ë, len ta'chöztzquë' le nácuquë' lu yöl-la' rley quequë', len tu'chijë' bëchtö yu lu böz,

²⁴ gna bë'ë bönni' blau na' nacué' lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l lugu'ë Pablo yu'u zxön na'. Lëzca' gna bé'inë' lequë' la'guinë' Pablo quië quíxjö'ë le nacz, quië la'nöznë' bizx quië na' ta'bödxyë'ë cni' queë' Pablo bönni' judío.

²⁵ Cati' glúguë'ë lë' pan guid quië la'guinë' lë', Pablo gudxë' tu bönni' nacué' lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l zoë' ni', rnë':

—¿Naru' dë latj quinli' neda'? Nababa' Roma, ati' nutu nu glequi xbey neda' chqui' nabaga'a xzguia'.

²⁶ Cati' byönnë' lë ni bönni' na', gyijë' yajtíxjöi'në' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Rë' lë':

—¿Bizxa caz ni runru'? Bönni' ni nababë' Roma.

²⁷ Ni'r bidë' ga zoë' Pablo bönni' blau na', len gudxë' lë':

—Gdixjö'. ¿Naru' nababu' li' Roma?

Pablo gudxë' lë':

—Ja, nababa'.

²⁸ Bubi'ë didza' bönni' blau na', gnë':

—Neda' ni, dumí zian gdizxja' quië gbaba' Roma.

Ni'r Pablo gudxë' lë':

—Neda' gbaba' Roma cati' ni' gulja' le nababquë' Roma xuz xna'a.

²⁹ Cati' gulayönnë' lë ni, la' gulubíga'të' ga zoë' Pablo bönni' na' chzoa la'guinë' lë'. Lëzca', cati' gnöznë' nababë' Roma Pablo, gúdxinë' bönni' blau na' le chgna bë'ë glúguë'ë lë'.

Rdxinë' Pablo lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey

³⁰ Dza buróp ni', gu'nnë' bönni' blau na' gnöznë' gazxj ga rë' bizxa na' tu'quië' Pablo bönni' judío. Gna bë'ë gulusedxë' du guia na' náguë'ë Pablo, ati' gna bë'ë ludubë' bxuz uná bë' judío, len yúgu'të bönni' gdau' ta'bequi xbey. Ni'r bubijë' Pablo ga na' nagu'uquë' lë' ati' buzóë' lë' lauquë'.

23

¹ Ni'r buyutsquë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na' Pablo, gnë':

—Lbi'ili', böcha'a. Ga rdxintë na'a rböza' dxí'adau'. Cni nac, cutu zoa le ruxós neda' ládxi'dau'hua' lahuë' Dios.

² Ni'r gna bé'inë' nup nacua' cuit lë'ë Pablo Ananías, bxuz blau, la'gapë'ë ru'ë.

³ Pablo gudxë' lë':

—Lëzca' cni ubi'ë quiu' Dios, li', ruluí'z tsahui' cuinu'. ¿Naru' rë'czu' rbequi xbeynu' neda' ca rna bë' zxba, san rdöd bë'i runu' ca rna bë' zxba na', rna bé'inu' la'gapë'ë neda'?

⁴ Nup nacua' ni' të Pablo:

—¿Naru' rulídz zi'tsu'-në' bxuz blau queë' Dios?

⁵ Pablo gudxë' lequë':

—Lbi'ili', böcha'a. Nayúj lu guich, rna: “Cutu ulídz zi'u nu rna be'i bunách uládz quiu’”, san neda' cutu gúquibe'ida' naquë' bxuz blau.

⁶ Ni'r gúquibe'inë' Pablo nacque' bönni' gdau' saduceo la'quë', ati' yela'quë' bönni' gdau' fariseo, ati' bë'ë zidzj didza' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', gnë':

—Lbi'ili', böcha'a. Naca' bönni' fariseo, len naca' xzi'në' bönni' fariseo. Na'a rbequi xbeyli' neda' le runa' löz lubán nup chnatgac.

⁷ Cati' bë'ë didza' ni Pablo, gularujë' chopl bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' saduceo, ati' guladíl-l didzë'ë la' légaczë'.

⁸ Cni glunë' le ta'në' bönni' saduceo na' cutu lubán nup chnatgac, len cutu nacu'ë gbaz la'y, len cutu nacua' bö' nacgaccz bunách, san ta'yejlë'ë bönni' gdau' fariseo nacz yúgu'të lë ni.

⁹ Qui lë ni na' gulabödxýë'ë. Ni'r gulayasë' bönni' nazëdquë' zxba queë' Dios, bönni' gdau' fariseo, ati' guladíl-l didzë'ë, ta'në':

—Rusáca'tu' queëtu' cutu bi dö' nu'ë bönni' ni, le chqui' bë'len lë' didza' bö' naccz bunách, o chqui' bë'lenë' lë' didza' gbaz la'y queë' Dios, cutu ral-la' tá'baga'ru'-në' Dios.

¹⁰ Cati' chta'dil-ltsca didzë'ë bönni' judío na', gúdxinë' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, le ráquinë' luzxúxj luquindjë' Pablo. Ni'r gna bë'ë tsjaquë' bönni'

rjaquë' gdil-l tsajliajquë' Pablo ladj bönni' judío na', len luché'ë lë' lu yu'u zxön ga na' tu'dubë' bönni' rjaquë' gdil-l.

¹¹ Cati' chnac chdzö'l la' dza na'z, bulu' lahuë' Xanru' ga zoë' Pablo, len gudxë' lë':

—Butíp ladxu'u, Pablo. Ca na' chbenu' lna' lau quia' Jerusalén ni, lëzca' run bayúdx gunu' lna' lau quia' lu yödz Roma.

Tun xtídza'quë' ludöddë' Pablo

¹² Cati' za' reni' yetú dza, glun xtídza'quë' la'quë' bönni' judío len glun tsutsu xtídza'quë', ta'né' gunë' lequë' zxguia' Dios chqui' cutu lunë' lë' na' glun xtídza'quë', le gulanë' cutu ca' li'j lahuë' ga gdxintë dza ludöddë' Pablo.

¹³ Nayánr ca choa'quë' bönni' na' glun tsutsu xtídza'quë' cni.

¹⁴ Yjaquë' bönni' ni ga nacu'ë bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zéjni'në' bönni' judío, ati' gulanë':

—Chben tsutsu xtídza'tu', gnatu' gunë' netu' zxguia' Dios chqui' cuguntu' cni, le cutu gui'j gágutu' ga gdódiru'-në' Pablo.

¹⁵ Na'a, lbi'ili' len yugu' bönni' gdau' ta'bequi xbey, gul-guië' bönni' blau nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l duché'ë Pablo cxö quië gdxinë' ga nudubli', gnali' ré'nili' gnábili'-në' Pablo tu didza' ga rë' nöxj. Netu' cö' nistu'-në' la' nöz, ati' gdóditu'-në' cati' zi'a gdxinë' ni.

¹⁶ Byónibi' bi'i bönni' queënu ngul zanë' Pablo ca na' la'bó' nisië' Pablo, ati' gyeajbi', len gyazbi' yu'u zxön na', yajtíxjöi'bi'-në' Pablo.

¹⁷ Pablo bulidzë' tuë' bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, len gudxë' lë':

—Bchë'-bi' bi'i ni lahuë' bönni' blau, le nua'bi' didza' guiëbi'-në'.

¹⁸ Ni'r gdel-lë'ë-bi' bönni' na', len bchë'ë-bi' ga na' zoë' bönni' blau na', ati' gudxë' lë':

—Bulidzë' neda' Pablo, bönni' na' yu'ë lidx guia, len gúta'yuë' lahua' dgu'a-bi' lau' bi'i ni, le ré'nibi' güi'lenbi' li' didza'.

¹⁹ Gdel-lë'ë na'bi' bönni' blau na' len bchë'ë-bi' quizi, ati' gnabnë'-bi', rnë':

—¿Bizxa na' ral-la' gui'u neda'?

²⁰ Lëbi' gudxbi'-në':

—Chnunquë' didza' bönni' judío lá'ta'yuë' lau' gchë'u-në' Pablo cxö, quië gdxinë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey. Lë' li' tē'nnë' la'nabnë' lë' tu didza' ga rë' nöxj,

²¹ san li', cutu tséjlë'u lë' na' la'né', le nayánr ca choa'quë' ta'bó' nisië' Pablo. Chglun tsutsu xtídza'quë' bönni' ni, ta'né' gunë' lequë' zxguia' Dios chqui' cutu ludöddë' Pablo, len cutu li'j lahuë' ga ludödrdë' lë'. Na'a, chnacu'ë sina' ta'bözë' si' lu na'u gunu' lë' na' la'nabnë' li'.

²² Ni'r gna bé'inë'-bi' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, nutu nu guiëbi' lë' na' chgudxbi' lë', ati' ni'r busölë'ë-bi' bi'i ni.

Rdxinë' Pablo lahuë' Félix, bönni' blau uná bë'

²³ Ni'r bönni' blau na' bulidzë' chopë' bönni' nacu'ë lu na'quë' tu tuë' tu gayu'ë bönni' rjaquë' gdil-l, ati' gna bé'inë' lequë' lucözë' chop gayu'ë bönni' rjaquë' gdil-l ta'zë'i ní'aque', len tsonnlal' yu chië' bönni' rjaquë' gdil-l dxiaquë' böa', len chop gayu'ë bönni' rjaquë' gdil-l lu'ë yag tuchi' quië tsjaquë' Cesarea gdu rdöd xtsö'.

²⁴ Lëzca' gna bé'inë' lequë' lucözë'-ba' böa' cuië'-ba' Pablo, ati' la'ché'ë lë' dxí'adau', cutu bi' gac queë', quië gdxinë' lahuë' Félix, bönni' blau uná bë'.

²⁵ Bsölë'ë ca' guich rna cni:

²⁶ “Neda', Claudio Lisias, ruzuja' quiu' lu guich, bönni' blau uná bë', Félix. Rugapa' Dios li'.

²⁷ Bönni' ni rsöla'a-në' quiu', gulazönë' lë' bönni' judío, len glë'nnë' ludöddë' lë'. Catì' gúquibe'ida' nababë' Roma, bché'gaca'-në' bönni' rjaquë' gdil-l len buslá'-në' lu na'quë' judío na'.

²⁸ Gu'nda' gnözda' bizxa benë', lë' na' tu'quíë' lë' bönni' judío, ati' bchë'a-në' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbeynë' lequë'.

²⁹ Catì' buedxi didza', gnözda' tu'quíë' lë' ca nac le rna bë' zxba quequë', len cutu bi nabaguë'ë bönni' ni quië nu gdödi lë', o nu cu'u lë' lidx guia.

³⁰ Ni'r catì' bdxin nu gdixjöi' neda' ta'bó' nisië' lë' bönni' judío, la' bsöla'tea' lë' ga zu', ati' gna bé'igacda'-në' bönni' ni tu'quíë' lë' la'dxinë' lau' li', quië la'guíxjöi'në' li' bi didza' napquë' lë'. Dios gáclenë' li'."

³¹ Ni'r gulaguel-lë'ë Pablo bönni' na' rjaquë' gdil-l, len glunë' ca na' chgna bé'inë' lequë', ati' gulachë'ë lë' yödz Antípatris, ni' nac chdzöl.

³² Catì' za' rení' yetú dza yhuöjquë' Jerusalén bönni' rjaquë' gdil-l ta'zë'i ní'aque', ati' guluú'ë nöz bönni' rjaquë' gdil-l dxiaquë' böa', dzagquë' Pablo.

³³ Catì' guladxinë' Cesarea bönni' na' rjaquë' gdil-l nachë'quë' Pablo, gulunödzjë' guich na' lu në'ë bönni' blau uná bë', len guluschinë' Pablo lahuë'.

³⁴ Gdöd bulabë' guich na' bönni' blau uná bë', gnabnë' Pablo gazx bönni' lë'. Catì' gúquibe'inë' nababë' luyú Cilicia,

³⁵ gudxë' lë':

—Yönda' le gnau' catì' la'dxín ni nup tu'quí li'.

Ni'r gna bë'ë lun chi'ë lë' lu yu'u yúlalui' ga rbö'ë rbequi xbeynë' bunách Herodes, bönni' rna bë'ë.

24

Pablo ru'ë didza' uláz queë' lahuë' Félix

¹ Catì' chbza'a gayu' dza, bdxinë' ni' Ananías, bxuz blau, dzagquë' lë' la'quë' bönni' gul tu'zejni'i, len Tértulo, bönni' nabé'itsquinë' didza'. Guladxinë' lahuë' bönni' blau uná bë', ati' gulanë' queë' Pablo.

² Catì' chgululidzë' Pablo, ati' bdxinë' ni', gzu lahuë' Tértulo ruquíë' lë', rnë':

—Bönni' blau uná bë', Félix. Ni'a quiu' li' ruzi'tu' xbey le rac dxi'a queëtu', ati' lu yöl-la' rejni'i quiu' rna bé'inu' dxi'a bunách uládz queëtu'.

³ Yúgu'të lë' ni ruzí'tecztu' xbey gátitëz, ati' gdu ládxi'tu' rëtu' li': "Xclenu'."

⁴ Na'a, cui upizxjrtu' li', ráta'yua' lau' gun zxön ladxu'u, yönnu' tu chi'ída'u le guiëtu' li'.

⁵ Gúquibe'itu' rgu'u yöl-lë'ë bunách bönni' ni, len runë' ga ta'dá'baguë'ë yúlalui' bönni' judío nacu'ë gdutë yödzlyú, len naquë' bönni' blau quequë' bönni' da'quë' bönni' Nazaret na'.

⁶ Lëzca' gu'nnë' gun ditjnë' gdau' queëtu'. Qui lë' ni na' gzxöntu'-në' len gú'nit'u' cuequi xbeytu' lë' ca nac zxba queëtu'.

⁷ Ni'r bdxinë' ga zoatu' Lisias, bönni' blau nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, ati' lu yöl-la' snia' zxön bugüë' bönni' ni lu na'tu'.

⁸ Ni'r gna bé'inë' Lisias na' lid ga zu' nup tu'quí lë'. Na'a, li'cz, catì' gnabi yudxnu'-në' Pablo ni, huac gnöznu' ga rë' nöxj yúgu'të lë' ni ruquitu' lë'.

⁹ Lëzca' cni gulanë' bönni' judío ni', gulanë' naccz cni.

¹⁰ Ni'r butáz në'ë bönni' blau uná bë' na' quië gu'ë didza' Pablo, ati' lë' bubí'ë didza', gnë':

—Gdu ladxa'a quíxjö'a ca nac le runa', le chnac zian iz rbequi xbeynu' le rac quegac bunách ladztu'.

¹¹ Le bena' huac gnabu'. Cutu ráquini chinnu dza gyija' Jerusalén quië tsej ladxa'a-në' Dios.

¹² Cutu yajxáca'quë' neda' nu rdíl-lena' didza', len cutu bena' ga lun rusbó bunách ga nac nchil gdau', ni lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, ni lu yödz.

¹³ Cutu ca' gac lubíj lië' yugu' lë ni tu'quíë' neda'.

¹⁴ Lë ni rxóalëpa' lau'. Ca runa' xchinë' Dios quequë' xuz xtau'tu' rajlóz le gulusëdnë' lequë', san tu'ë lei: le rdá'baga' Dios, bönni' judío ni, le réjlë'a yúgu'të le rna bë' zxba queë' Dios lenca' yúgu'të le guluzujë' lu guich bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

¹⁵ Ca na' tunë' löz Dios lequë', lëzca' neda' runa' löz Dios, uspanë' nup chnatgac, bunách tsahui' len bunách cunacgac tsahui'.

¹⁶ Qui lë ni na' rui' ládi'tecza' cui gbag'a le gun ga uxós neda' ládi'dau'hua' lahuë' Dios o laugac bunách.

¹⁷ 'Gdöd zoa' ga yubl gdu chop tsonn iz, budxina' ga nacué' bunách uládz quia' quië unödza' gun gac len bunách yechi' len unödza' le rgu'a lahuë' Dios.

¹⁸ Tsal ni' runa' cni, duxáca'quë' neda' la'quë' bönni' judío narujquë' luyú Asia. Ni' gzoa' lö'a gdau', nubíj dxi'a cuina' ca nac qui gdau', len cutu nutuba' bunách zian, len cutu nuna' ga lun rusbó bunách.

¹⁹ Ral-la' la'dxinë' lau' li' bönni' judío ni', luquíë' neda' chqui' napquë' neda' didza'.

²⁰ La'natsquë' bönni' judío ni chqui' guludzölnë' bi le cunác bena' cati' ni' bdxina' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbeynë' lequë'.

²¹ Tuz cati' ni' zoa' lauquë', zidzj bë'a didza', gnia': "Rbequi xbeyli' neda' na'a le runa' löz lubán nup chnatgac."

²² Cati' byönnë' didza' ni Félix, len dxi'adau' chnöznë' ca nac qui lë na' rusëdnë' Pablo, buzé láhui'zë' ca' didza' bizxj ni, gnë':

—Cati' gdxinë' Lisias, bönni' blau nacué' lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, udx yönda' ca nac didza' bizxj queëli'.

²³ Ni'r Félix gna bé'inë' bönni' nacué' lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l zoë' ni', gun chi'ë Pablo, san gu'ë lë' latj të' lö'a, len cutu luzaguë'ë xnözquë' böchi' lzë'ë duyuguë' lë' bi dxin lunë' queë'.

²⁴ Chop tsonn dzaz gdzey, bidë' ni' leyúbl Félix na'. Dzagnu lë' Drusila, ngul queë'. Nacnu ngul judío. Félix bulidzë' Pablo ati' buzé naguë' xtidzë'ë ca nac le réjlë'ru' Jesucristo.

²⁵ Cati' bë'ë didza' Pablo ca ral-la' gacru' tsahui' len gna be'i cuinru', ati' gdxinru' ga cuequi xbeynë' rë'u Dios dza zi'a za', ni'r gudxi bdzöbnë' Félix len gudxë' Pablo:

—Gyeaj na'a. Cati' gapa' latj ulidza' li'.

²⁶ Lëzca' gu'nnë' Félix si'ë dumí unödzejë' Pablo quië usanë' lë', len qui lë ni na', zian lzu bulidzë' Pablo, len bé'lenë' lë' didza'.

²⁷ Cati' bza'a chop iz gyazië' Porcio Festo xlatjë' Félix, ati' le gu'nnë' Félix gunë' le la'dzág ládi'quë' bönni' judío, buca'në' Pablo nadzunë' lidx guia.

25

Rdxinë' Pablo lahuë' Festo

¹ Bdxinë' Festo Cesarea quië tsazië' xlatjë', gaquë' bönni' blau uná bë'. Cati' bza'a tsonn dza buzë'ë yödz na', zijë' Jerusalén.

² Ni' guladxinë' lahuë' Festo yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' blau quequë' judío quië la'në' queë' Pablo, ati' gláta'yuë' lahuë' Festo

³ bi uzá ladxë'ë quequë', gsölë'ë nup tsajxi'gac Pablo, quië udxinë' Jerusalén. Glë'nnë' la'bó' nisië' lë' la' nöz quië ludöddë' lë'.

⁴ Bubi'ë didza' Festo, gudxë' lequë':

—Lu yödz Cesarea nadzunë' Pablo, ati' ni' ral-la' tsija' cxö huidzj niz.

⁵ Qui lë ni na', nùti'tëzl-li' dë lu na'li', ral-la' sá'lenli' neda', len chqui' nabaguë'ë zxguia' bönni' ni', huac uquili'-në'.

⁶ Gdzeynë' Festo Jerusalén gdu ca xunu' gbidz, ati' ni'r böjë' Cesarea. Cati' za' rení' yetú dza grö'ë ga rbequi xbeynë', len gna bé'inë' nup tsajxi'gac Pablo.

⁷ Cati' chbdxinë' ni' Pablo, gulagu'ë lë' li'aj bönni' judío narujquë' Jerusalén, len zian le gulané' queë'. Guluquíë' lë' le tu'spaguë'ë lë' zxguia', san cutu guc lubíj lië' yugu' lë' na' gulané' queë'.

⁸ Ni'r bë'ë didza' Pablo uláz queë', gnë':

—Cutu bi le cunác bena' qui zxba quequë' bönni' judío, ni qui gdau' quequë', ni queë' César, bönni' rna bé'inë' rë'u.

⁹ Gu'nnë' Festo gunë' le la'dzág ládxi'quë' bönni' judío, ati' bubi'ë didza', gudxë' Pablo: —¿I rë'nnu' sa'u Jerusalén, ati' ni' soa nu cuequi xbey li' ca nacgac lë' ni ta'né' quiu'?

¹⁰ Bubi'ë didza' Pablo, gudxë' lë':

—Zoacza' ga rö' nu rbequi xbey uláz queë' César, ga na' ral-la' cuequi xbeynë' neda'. Cutu bi huia'dö' nuna' quequë' bönni' judío, ati' chnözcznu' lë' ni.

¹¹ La'naru' nuna' tu le cunác, o bítitëz le run ga gbaga'a zxguia' gatia', cutu tá'baga'a gatia'. Na'a, chqui' cutu nuna' ca na' ta'né' quia' bönni' ni, nutu nu dë lu në'i udód neda' lu na'quë'. Rnaba' tsija' lahuë' César ga cuequi xbeynë' neda'.

¹² Cati' chbé'lenë' yugu' bönni' yúlahui' didza' Festo, bubi'ë didza', gudxë' Pablo:

—Chgnabu' tsiju' lahuë' César. Lahuë' César uyiju'.

Ru'ë didza' Pablo lahuë' Agripa

¹³ Gdöd chop tsonn dza, bdxinë' Cesarea Agripa, bönni' rna bë'ë, dzagnu lë' Berenice, duyuquë' Festo.

¹⁴ Cati' chgulacu'ë ni' zian dza, Festo gdíxjöi'në' Agripa, bönni' rna bë'ë, ca nac queë' Pablo. Gudxë' lë':

—Zoë' ni bönni' buca'në' lë' lidx guia Félix.

¹⁵ Cati' gzoa' Jerusalén, guladxinë' lahua' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i, ati' gulané' queë' bönni' ni. Gulanabnë' neda' gchuga' queë' gatië'.

¹⁶ Neda' bubi'a didza', gudxa' lequë' cutu nalëbcnë' bönni' Roma la'chuguë' queë' bönni' gatië' chqui' cutu la'dxini lahuë' nup tu'quí lë', quië gac ubi'ë didza' ca nac lë' na' ta'né' queë'.

¹⁷ Qui lë ni na', cati' guladxinë' lequë' ni, cutu ca' gdzeyda', san cati' gza' gyení' yetú dza grö'a ga rbequi xbeyda', ati' gna bé'ida' nup yajxi'gac bönni' ni.

¹⁸ Cati' gulacu'ë ni bönni' na' tu'quíë' lë', cutu bi gulané' queë' ca busaca' quia' la'né'.

¹⁹ Gulané' queë' la'gac didza' bizxj ca nac le ta'yejlë'ë Dios, len ca nac queë' bönni' lë' Jesús, nu na' gut, san Pablo runë' tsutsu xtídzë'ë rnë' ni zoë' nabanë' leyúbl.

²⁰ Le buchíxida' ca nacgac lë' ni, gnabda'-në' Pablo chqui' rë'nnë' tsijë' Jerusalén, ati' ni' soa nu cuequi xbey lë' ca nacgac lë' ni.

²¹ Ni'r cati' gnabë' Pablo tsijë' lahuë' Augusto César quië cuequi xbeynë' lë' ni', gna bé'ida' bönni' rjaquë' gdil-l lun chí'igarë' lë' cati' gal-la'r dza gsöla'a-në' lahuë' César.

²² Ni'r Agripa gudxë' Festo na':

—Lëzca' neda' rë'nda' yönda' le gnë' bönni' na'.

Festo gudxë' lë':

—Cxö yönnu' le gnë'.

²³ Cati' za' rení' yetú dza, len ba zxön guladxinë' ni' Agripa len Berenice. Gulayazië' ga ral-la' lu'ë didza', dzagquë' lequë' bönni' uná bë', ati' gulasölë'ë nup tsajxi'gac Pablo.

²⁴ Ni'r Festo gudxë' Agripa, bönni' rna bë'ë:

—Bönni' uná bē', Agripa, len yúgu'tēli' zoali' ni tsazxón len netu'. Ni zoē' rlé'ili'-nē' bönni' na', ta'né' queē' yúgu'tē bönni' judío nacu'ē Jerusalén lenca' nup nacuá' ni, tē' neda' ral-la' gatiē'.

²⁵ Runi neda' cutu bi benē' le nabaguē'ē zxguia' gatiē', san le gnabē' lēcžē' tsijē' ga cuequi xbeynē' lē' Augusto César, qui lē' ni na' chnuna' quia' gsöla'a-nē' lahuē' Augusto.

²⁶ Le cutu nözda' bi ral-la' uzuja' lu guich le uquí bönni' ni, quiē' gsöla'a lu nē'ē' César, xana', qui lē' ni na' nachē'a-nē' lauli', len le nacr blau, nachē'a-nē' lau' li', Agripa, bönni' uná bē', quiē' cati' udx gnabi yudxu'-nē', ni'r gnözda' bi ral-la' uzuja' lu guich ca nac queē' bönni' ni.

²⁷ Ráquida' cutu nac dxi'a gsöla'a-nē' ni' bönni' náguē'ē' chqui' cutu gac ulu'a le nabaguē'ē'.

26

Didza' bē'ē' Pablo uláz queē' lahuē' Agripa

¹ Ni'r Agripa gudxē' Pablo:

—Dē latj gu'u didza' uláz quiu'.

Bchilj nē'ē' Pablo lahuē' Agripa, ati' gzu lahuē' ru'ē' didza', rnē':

² —Bönni' uná bē', Agripa. Rdzag ladxa'a le dē latj na'a gu'a didza' uláz quia' lau' li' ca nac yúgu'tē le nuquiquē' neda' bönni' judío.

³ Rdzag ládxi'ra' le núnbē'u yúgu'tē le nalēbcnē' tunē' bönni' judío, lenca' yugu' lē' ni rdil-ltu' didza'.

Yugu' le benē' Pablo zí'atēl

⁴ Gnē' ca' Pablo:

—Nózgaccznē' yúgu'tē bönni' judío ca na' bena' ga gdél-la'tē cuidia' ga nacuá' bunách uládz quia' lenca' lu yödz Jerusalén.

⁵ Nózgaccznē' ca' len huac la'guíxjö'ē ca na' bena' dza ni'tē. Guca' bönni' fariseo. Yugu' bönni' fariseo tui' ládxi'crē' la'yíj ládxi'quē' Dios ca tunē' yezíca'rē' bönni' judío.

⁶ Na'a, zoa' ni lauli' quiē' nu cuequi xbey neda' le runa' löz Dios, uspanē' bönni' nat, gunē' ca na' gzxi' lu nē'ē' lauquē' xuz xtau'tu'.

⁷ Tunē' löz bönni' idxinnu cō' di'a dza queētu' la'dél-li'nē' lē' na' gzxi' lu nē'ē' Dios. Qui lē' ni na' ta'yíj ládxi'quē' Dios len tunē' xchinē' rēl len tē dza. Le runa' löz lē' ni, nuquiquē' neda' bönni' judío. Cni nac, bönni' uná bē', Agripa.

⁸ Na'a, ¿naru' ráquitsali' lbi'ili' cutu nac le tséjlē'ru', uspanē' Dios bönni' nat?

Gdxia ladxē'ē' bunách queē' Cristo Pablo

⁹ Gnē' ca' Pablo:

—Lēzca' neda', zí'atēl gúquida' le zian ral-la' guna', tá'baga'a-nē' Jesús, bönni' Nazaret.

¹⁰ Cni bena' lu yödz Jerusalén. Glu'a lidx guia zian bunách ta'yejlē' Jesús, le guludödē' lu na'a yöl-la' uná bē' bxuz uná bē'. Catí' guludöddē' bunách ni', bénlena' lequē' tuz didza'.

¹¹ Zian lzu busaca' zi'a yugu' bönni' ni' quiē' lusán ládxi'quē' ca ta'yejlē'ē' Cristo. Cni bena' gap nac lu yu'u ga tu'dubē' tu'sēdē' queē' Dios bönni' judío. Gléytsquida' lequē', ati' gdxia ladxa'a lequē' ga bdxintē gyija' gap nacuá' yödz zi'tu' yajxóngaca'-nē'.

Rguíxjö'ē ca böaquē' queē' Cristo Pablo

¹² Gnē' ca' Pablo:

—Quiē' guna' cni gyija' yödz Damasco, ati' nudödquē' lu na'a yöl-la' uná bē' bxuz uná bē' nasóla'quē' neda'.

¹³ Cni guc, bönni' uná bē', Agripa. Catí' ni' zija' la' nöz, ni' nac gdu huagbídž, blé'ida' tu yení' luzxbá le buzení'r ca gbídz. Buzení' ga na' zoa' len ga nacuá' nup zjaclen neda'.

¹⁴ Ni'r yúgu'tëtu' gdzö'tu' lyu, ati' byönda' chi'i nu bulídz neda'. Bë'ë didza' hebreo, gnë': "Saulo, Saulo, ¿bizx quië rbia ladxu'u neda'? Run zi' cuinu', rdá'bagu'u neda'. Rac quiu' ca rac queëba' bëdx, run zi' cuinba', rchégu'ba' yag tuchi' le tundë'-ba' zi'."

¹⁵ Ni'r gudxa'-në': "¿Nuzxa li', Xan?" Xanru' gudxë' neda': "Neda' ni Jesús, Nu na' rbia ladxu'u."

¹⁶ Na'a, gyas, len gzui, le buluí' lahua' li' na'a, quië uzóa' li' gunu' xchina' len gunu' lna' lau qui lë ni chblé'ínu', lenca' quegac le ului'ida' li', uluí' lahua' ga zu'.

¹⁷ Uslá' li' lu na'quë' bönni' uládz quiu', len lu na'quë' bönni' gza'a, laugac nup ni' rsöla'a li' na'a.

¹⁸ Rsöla'a li' ga na' nacu'ë quië gunu' ga luhuöálj yöj lauquë' len luhuöaquë' queë' Dios, luca'në' le nac chul xöhui' len la'dxinë' lu yení'. Lurujë' lu na' Satanás tu' xöhui' len la'yazië' lu në'ë Dios. Chqui' la'yejlë'ë neda', Dios unít lahuë' lequë', len ugúë' dul-la' nabága'quë', ati' la'dél-li'në' la'báblenë' bunách chnubijë' quizi queë' Dios."

Benë' Pablo ca nac le bului'inë' lë' Xanru'

¹⁹ Gnë' ca' Pablo:

—Qui lë ni na', bönni' uná bë', Agripa, cutu gdá'baga'a guna' le bului'inë' neda' Dios, zoë' yehua' yubá.

²⁰ Buzéjni'da' nup nacuá' yödz Damasco, len gdöd ni' nup nacuá' Jerusalén len nup nacuá' luyú Judea, len bunách yugu' yödz zi'tu' quië lubí'i ládxi'gac len luhuöác queë' Dios, len lun le lac bë' chgulubí'i ládxi'gac.

²¹ Le bena' cni, gulazönë' neda' bönni' judío cati' ni' zoa' lö'a gdau', ati' glë'nnë' ludöddë' neda'.

²² Ni'r gúclenë' neda' Dios, ati' ga rdxintë na'a dza zoa' gdu ladxa'a, runa' lna' lau lauquë' bönni' ca'z len lauquë' bönni' blau. Cutu ru'a didza' yubl, san ca gulanazë' zi'al bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios lenca' ca gnë' Moisés ca ral-la' gac.

²³ Gulanë': "Saca' quië Cristo, len töd gatië' gaquë' nu su lau ubán tsaz lu yöl-la' gut, quië ulu'ë lahui nac löz la'dxín latj yení' bunách, len gac lban quegac lë ni laugac bunách uládz queëtu' lenca' laugac bunách gza'a."

Pablo ruzéjni'në' Agripa quië tsejlë'ë Cristo

²⁴ Cati' chbë'ë yugu' didza' ni Pablo, le bë'ë uláz queë', ni'r bë'ë zidzj didza' Festo, gnë':

—Nachixi icju', Pablo. Le nazëdu' szxöni, chbchixi icju'.

²⁵ Ni'r Pablo gudxë' lë':

—Cutu nachixi icja', rëpa' li', Festo, ati' didza' ni ru'a nac gdutë li, len nac lsaca'.

²⁶ Lëczë' Agripa, bönni' ni rna bë'ë, nözcznë' yugu' lë ni, len qui lë ni na', gdu ladxa'a ru'a didza' lahuë' lë'. Nözcznë' yugu' lë ni, le cutu guc bagachi'z lë na' guc.

²⁷ Bönni' uná bë', Agripa. ¿Naru' réjlë'u le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios? Nözda' réjlë'u lë ni.

²⁸ Ni'r Agripa gudxë' Pablo:

—Yelati'z la' ráquinu' gdél-li'nu' neda' gaca' queë' Cristo.

²⁹ Pablo gudxë' lë':

—Ni'a queë' Xanru' Dios rë'nda', zal-la' yelati'z o szxöni, clëgz li', san lëzca' yúgu'të nup ni ta'yöni neda', gacli' gdu ca naca' neda', náquida' queë' Cristo, san clëg gága'li' du guía ca ni nága'a neda'.

³⁰ Cati' budx bë'ë didza' ni Pablo, gyasë' bönni' blau uná bë' na', ati' gulayasë' ca' bönni' rna bë'ë len Berenice len nup ró'lengac lequë'.

³¹ Cati' gularujë' quizi, glui' xtídza'quë', ta'në':

—Cutu bi nunë' bönni' ni le nabaguë'ë zxguia' gatië' len clëg tsazië' lidx guía.

³² Agripa gudxë' Festo:

—Huac usana'-në' bönni' ni la'naru' cu gnabë' tsijë' lahuë' César ga cuequi xbeynë' lë'.

27

Ta'sölë'ë Pablo yöd'z Roma

¹ Cati' chglunë' quequë' la'sölë'ë netu' lë'i barco tsiajtu' Roma, luyú Italia, gulaguel-lë'ë Pablo len yela'gac nup nadzungac, ati' guludödë' lequë' lu në'ë Julio, bönni' yu'u lu në'ë tu cö' bönni' rjaquë' gdil-l nazi' lei: "Bönni' Queë' Augusto Rjaquë' Gdil-l".

² Grentu' tu lë'i barco qui luyú Adramitio, le ral-la' töd yugu' yöd'z gap ta'dxín barco ga nac luyú Asia, ati' yu'uztu' ca' lë'i barco na', gza'tu' Cesarea. Dzaguë' ca' netu' Aristarco, bönni' Tesalónica, le nabáb Macedonia.

³ Cati' za' rení' yetú dza, bdxintu' yöd'z Sidón, ati' ni' Julio, bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, lu yöl-la' dxi'i ladxi' queë', bë'ë Pablo latj tsijë' ga nacu'ë böchi' lzë'ë quië lácienë' lë' bi ryadzj queë'.

⁴ Gdöd ni', bubentu' lë'i barco, ati' gza'tu' ni'. Gdödtu' tsla'a ga dë luyú bidx Chipre ga rō' dxi bö' na' reycj, le za' zaca' lautu' bö' reycj lu nis zxön na'.

⁵ Ni'r gdödtu' lu nis zxön ga nalá' luyú Cilicia len luyú Panfilia, ati' bdxintu' Mira, tu yöd'z nabáb Licia.

⁶ Bönni' na', nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, nachë'ë netu', yajxaquë'ë ni' tu barco narúj yöd'z Alejandría, barco na' zeaj luyú Italia. Lë'i barco na' glu'ë netu'.

⁷ Zian dza gza' tsahui' ládxi'dau' barco na', ati' len yöl-la' rzaca'z bdxintu' ga nalá' luyú bidx nazi' lei Gnido, ati', le ruzaga' netu' bö' na' reycj, gdödtu' tsla'a luyú bidx nazi' lei Creta ga rō' dxi bö' na' reycj, len gdödtu' ga nalá' yöd'z Salmón.

⁸ Lu yöl-la' rzaca'z gdödtu' tsla'a ga dë luyú bidx Creta na', len bdxintu' tu latj ga ta'dxín barco, nazi' lei Buenos Puertos, le dë gal-la' ga na' dë yöd'z Lasea.

⁹ Le chgdzëytsquitu', chgul-la' zoa banádx gac ditj bítitëz barco rza' lu nis zxön na', le chgdöd yugu' dza tunë' gubás cati' zi'a gdxin beo' ziaj cati' reycjtsca bö'. Qui lë ni na' buzëjni'në' lequë' Pablo,

¹⁰ rnë':

—Lbi'ili', bönni', ráquibe'ida' ga tseaj barco ni, huazóa banádx gac ditj barco ni len yugu' yua' dzö' lë'i, len lëzca' soa banádx queëru' gatra'.

¹¹ Bönni' na', nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, gyëjlë'rë' le gulanë' bönni' na' dë lu në'ë barco len bönni' xancz, ca le gnë' Pablo.

¹² Le cunác dxi'a latj ni' ga ta'dxín barco, nazi' lei Buenos Puertos, quië luga'në' ni' yugu' beo' ziaj, qui lë ni na' yelati'z cuguluhuöatë' bönni' nacu'ë lë'i barco na' glun tuz xtídza'quë' luzë'ë ni', chqui' huac la'dxinë' ga ta'dxín barco lu yöd'z Fenice, lëzca' dë luyú bidx na' nazi' lei Creta, le dë tsla'a ga rbia gbidz, ati' ni' glë'nnë' luga'në' yugu' beo' ziaj.

Reycj bö' bdunu' lu nis zxön

¹³ Le reycj tu bö'dau' za' zaca' tsla'a ga rdöd gbidz beo' ziaj, táquinë' chrac lunë' ca tē'nnë', ati' gululisë' guia zi'i naga' du guia le ruzóa dxiz barco, ati' gdöd barco na' gal-la' ra' luyú bidx na' nazi' lei Creta.

¹⁴ Yetú chi'z ca', gyeycj bö' bdunu' za' lautu', nazi' lei Euroclidón.

¹⁵ Le ruzéaj tsla'l barco bö' na' reycj, ati' le cutu guc tseaj barco ga za' bö', ni'r bë'tu' latj bö' na' buzéaj barco na' ga rë'ni.

¹⁶ Cati' gdöd barco na' ga bdxintu' tsla'a tu luyú bidxdau' nazi' lei Cauda, tsla'a ni' cutu reycjtsca bö', ni' lu yöl-la' rzaca'z buchistu' bárcodau' na'yj barco zxön ga na' yu'utu'.

¹⁷ Gdöd burentu' lei lahui barco zxön na', ni'r béga'ratu' barco zxön na'. Zxanti barco na' buchólitu' du, cui gguindj lu nis. Le gúdxitu' töd barco na', nidx lu yuzx lu nis zxön na', buzötjtu' lari' qui, le rutúb bö' rusá' barco na'. Cniz bë'tu' latj buzéaj barco bö' na' reycj.

¹⁸ Cati' za' rení' yetú dza, len ni' ruzeajtsca barco na' bö' bdunu' reycj, ni'r gru'ntu' lu nis zxön lati' yua' dzö' lë'i barco na'.

¹⁹ Dza bunn, len na' cuintu' gru'ntu' lu nis zxön le tun dxin qui barco na'.

²⁰ Cati' chguc zian dza cutu rlé'itu' gbidz ni bölj, len le reycjtsca bö' na' ruzéaj barco na' yu'utu', cutur runtu' löz ulatu'.

²¹ Le chguc zian dza cutu nágutü', gzuinë' Pablo gatsj lahui'l lequë', len gudxë' lequë':
—Lbi'ili', bönni', dxi'ar guc la'naru' uzé nagli' neda', len cutu uza'ru' luyú Creta, len cutu dutsagru' lë ni rzaca' rgu'ru', len yugu' lë ni rac ditj qui barco ni.

²² Na'a, rëpa' lbi'ili': Tsutsu gul-gún ládxi'li', le cutu gatli' nituli' lbi'ili' tscali' zoali' ni, zal-la' gac ditj barco ni.

²³ Cni gac le dlu'f lahuë' neda' gdyël gbaz la'y queë' Dios. Dios ni náquida' queë' len runa' xchinë'.

²⁴ Gudxë' neda' gbaz la'y na', gnë': "Pablo, cutu gádxinu'. Run bayúdx gdxinu' lahuë' César. Le nadxi'inë' li' Dios, uslë' yúgu'të bunách nacua'len li' lë'i barco ni."

²⁵ Qui lë ni na', tsutsu gul-gún ládxi'li', le ruzxöni ladxa'a-në' Dios, gac ca na' chgudxë' neda' gbaz la'y queë'.

²⁶ Cni gac zal-la' run bayúdx gac ditj barco ni tu luyú bidxdau', ga ni' tsajcá'n rë'u.

²⁷ Cati' ni' chgdöd chidá' dza, ati' bö' na' reycj ruzéaj barco na' lu nis zxön nazi' lei Adriático, gdu ladxi' yël gláquinë' bönni' tunë' dxin lu barco na' chzoa gdxin barco gal-la' tu luyú bidx.

²⁸ Gularu'në' du lu nis zxön na', ati' gulanöznë' galj bös nac ga bdxintë ga rë' lu nis. Cati' gdöd yeláti'dau' barco na', gularu'në' du na' leyúbl, len gulanöznë' chnac chinu bös.

²⁹ Le gládxinë' tsajdín lu guiöj barco na', qui lë ni na', zaca' tsla'a cudzi'l barco na' gularu'në' lu nis tap guia zi'i nága'gac du guia le tu'zóa dxiz barco. Lu yöl-la' ruúbi ruguí'iz ládxi'dau'quë' gulabözë' tsení'.

³⁰ Ni'r glë'nnë' bönni' tunë' dxin lu barco luzxundjë' lë'i barco na'. Guluzötjë' lu nis zxön bárcodau' na' dë lahui barco zxön na'. Glunë' ca tē'nnë' lu'e yelati' zi'tu' guia zi'i na' naga' du guia le ruzóa dxiz barco na', le zoa zaca' tsla'a lahuil.

³¹ Ni'r Pablo gudxë' bönni' na' nacu'ë lu nē'ë bönni' rjaquë' gdil-l len bönni' na' rjaquë' gdil-l, gnë':

—Chqui' culuga'në' bönni' ni lë'i barco ni, cutu gac ulali'.

³² Ni'r gulachuguë' du naga' bárcodau' na' bönni' na' rjaquë' gdil-l, ati' glu'ë latj gbix lu nis zxön.

³³ Cati' chza' rení, gúta'yuë' lauquë' Pablo bi lahuë' yúgu'të'. Gudxë' lequë':

—Na'a chguc chidá' dza rubíj yen lauli' len runli' gubás, cutu bi náguli'.

³⁴ Qui lë ni na', ráta'yua' lauli' gáguli' quië huöac ládxi'li', le cutu ca' gatli' nituli' lbi'ili'.

³⁵ Cati' budx bë'ë didza' ni Pablo, gdel-lë'ë yöt xtil, len gudxë' Dios: "Xclenu'." Cni benë' lauquë' yúgu'të'. Ni'r buzzuxjë' yöt xtil na' len gzu lahuë' rahuë'.

³⁶ Ni'r guladíp ládxi'quë' yúgu'të', len glahuë'.

³⁷ Tscatu' zoatu' lë'i barco na', guctu' gdu chop gayuá' yu tsonnlalj yu chizxoptu'.

³⁸ Gdöd glahuë', guluhuöljnë', ni'r gularu'në' lu nis zxoa' xtil dë lë'i barco na', quië lulahuë' yua' dzö' lë'i barco na'.

Rac ditj barco lu nis zxön

³⁹ Cati' chguc lahui' dza, cutu guluúnbë'ë luyú na' bönni' tunë' dxin lu barco na', ati' gulalé'inë' ga rajró' nis zxön na' gatsj lahui'l luyú bidx na', len dë latj ni' ga nac lachi' ra' nis zxön. Glë'nnë' lunë' ga tsaz ni' barco na'.

⁴⁰ Ni'r gulusedxë' yugu' du guia nága'gac guia zi'i tu'zóa dxiz barco na', len gulusanë' leygac, ati' gulabíx lu nis zxön. Gulusedxë' ca' du naga' nē'i yag ruzéycj rudxi'i barco. Ni'r guluchisë' lari' qui, le rutúb bö' le zoa tsla'a lahuil barco na', ati' gzu lau rdöd barco zaca' ga rajró' nis zxön gatsj lahui'l luyú bidx na'.

⁴¹ Cati' bdxin barco na' tu latj ga rdzag nis, ni' gnidx tsla'a lahuil barco na' lu yuzx lu nis zxön na', ati' bugá'nz ni' barco na'. Cutur guc bi utá lei, ati' tsla'a cudzi'l barco na', gzu lau rguitsj lei nis zxön na', len yöl-la' rza' qui.

⁴² Ni'r glënnë' bönni' rjaquë' gdil-l ludödcde' bönni' nadzunquë', cui la'zxundjë', la'zxóë' lu nis.

⁴³ Gu'nnë' uslé' Pablo bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' na' rjaquë' gdil-l, ati' gna bé'inë' bönni' na' rjaquë' gdil-l cutu lunë' ca na' tē'nnë'. Ni'r gna bé'inë' bönni' tac la'zxóë' lu nis, zi'al lequë' la'yazië' lu nis quië la'dxinë' luyú bidx.

⁴⁴ Gna bé'inë' ca' bönni' naga'nquë' la'zxóë' lu blag, len yela'quë' láhuigac yagdau' qui barco na'. Cni guc, gululé' yugu'të'. Cniz guladxinë' luyú bidx na'.

28

Le benë' Pablo luyú bidx nazí' lei Malta

¹ Cati' chbulatu' yúgu'tëtu', gnözitu' nazí' lei Malta luyú bidx ga na' zoatu'.

² Lu yöl-la' dxi'i ladxi' quequë' glunë' netu' ba la'n bönni' xidza' nacu'ë luyú bidx na'. Gulabequë' gui', ati' gululidzë' netu' yúgu'tëtu' dutsë'i cuintu', le ral guiöj len runtsca ziaj.

³ Ni'r gúchë'të tsalén huag zxisi bidxdau' Pablo, len cati' glu'ë lei lu gui', brujba' ladjl zxisi na' tuba' bël snia', rzxundjba' böchla qui gui' na', ati' yajti'nba' yen në'ë Pablo.

⁴ Cati' gulalé'inë' bël na' bönni' xidza' na', nála'ba' yen në'ë Pablo, glë' tuë' yetúë':

—Le nactë naquë' gdödi bunách bönni' ni. Zal-la' bulé' lu nis zxön, cutu ru'ë lë' latj soë' gbanë' dios queëru' lë Tsahui'.

⁵ Butít në'ë Pablo, busládzu'ë-ba' bël snia' na'. Yajxóatëba' lu gui', ati' lë' cutu bi guc queë'.

⁶ Tu'yúë' Pablo bönni' xidza' nacu'ë ni', bat cal cö'ë gui, o tsö'të' gatië'. Ni'r cati' chgdzey ta'bözë', len gulalé'inë' cutu bi rac queë', yetú le gláquinë', ati' gulanë' naquë' dioscz.

⁷ Latj ni'z dë xyuë' Publio, bönni' blau qui luyú bidx na', ati' benë' netu' ba la'n bönni' ni. Lu yöl-la' dxi'i ladxi' queë' glu'ë netu' lidxë' gdu tsonn dza.

⁸ Dza na' dë ré'inë' xuzë' Publio na', yu'ë tu xla len ré'inë' guidz rön. Gyazië' Pablo zajyúë' lë', ati' gdöd bulidzë' Dios, ni'r bxoá në'ë bönni' huë' na', len bunë' lë'.

⁹ Le benë' lë ni Pablo, lëzca' guladxín ga zoë' nup te'i, nacuá' luyú bidx ni', ati' guluhuöaquë'.

¹⁰ Glunë' netu' ba la'n bönni' ni, zian le glunë' queëtu'. Cati' chzoa uza'tu' luyú ni', gulunödzjë' queëtu' yugu' le naquínitu'.

Rdxinë' Pablo lu yödz Roma

¹¹ Cati' chguc tsonn beo' zoatu' ni', ni'r grentu' tu lë'i barco qui yödz Alejandría, le bugá'n luyú bidx na' yugu' beo' ziaj. Barco ni da'gac tsla'a lahuil bdau' yag légac Cástor len Pólux, dios cuach quegac bunách Alejandría na'.

¹² Gza' ni' barco na', ati' bdxin yödz Siracusa, ga ni' buga'ntu' tsonn dza.

¹³ Buza'tu' ni', ati' gdödtu' tsla'l luyú ni', len bdxintu' yödz Regio. Cati' za' rení' yetú dza, le reycj bö' za' zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaj, buza'tu' ni', ati' dza buróp na' bdxíntëtu' yödz Puteoli.

¹⁴ Lu yödz na' yajxáca'tu' böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo, ati' gláta'yuë' lautu' ugá'nlentu' lequë' gdu xunu' dza. Cati' bza'a dza na' buza'tu' ni' quië tseajtu' Roma, rzë'i ní'atu'.

¹⁵ Chgulayönnë' böchi'ru' nacu'ë Roma chzoa gdxintu' ni', ati' gularujë' duxí'gal-la'quë' netu'. Guladxinë' tu yödzdau' nazí' lei Yë'y Qui Apio. Yela'quë' guladxinë' tu latj nazí' lei Tsonn Yu'u Quequë' Bönni' Yu'uquë' Nöz. Cati' blé'inë' lequë' Pablo, bdip ladxë'ë len gduxë' Dios: "Xclenu'."

¹⁶ Cati' bdxintu' Roma, bönni' na' nacu'ë lu n'ë bönni' rjaquë' gdil-l, bch'ë bönni' na' nadzunquë', ati' budödë' lequë' lu n'ë bönni' blau nacu'ë lu n'ë bönni' rjaquë' gdil-l, ati' b'ë Pablo latj soë' queëzë', zóalenë' lë' tu bönni' rijë' gdil-l ruyúë' lë'.

Runë' Pablo lban lu yödZ Roma

¹⁷ Cati' chgdöd tsonn dza, bulidzë' Pablo yugu' bönni' blau quequë' bönni' judío nacu'ë Roma. Cati' chguludubë' ga na' zoë' Pablo, lë' gudxë' lequë':

—Lbi'ili', böcha'a, zal-la' cutu bi bena' quegac bunách ladzru', len clëg quegac le nalëbiru' runru' ca na' glunë' xuz xtau'ru', guludödë' neda' bönni' judío nacu'ë Jerusalén lu na'quë' bönni' Roma nacu'ë Jerusalén quië luseyjë' neda' lidx guía.

¹⁸ Ni'r cati' chgulanabi yudxnë' neda' bönni' Roma, glënnë' lusanë' neda', le gláquibe'inë' cutu nabaga'a zxguia' gatia'.

¹⁹ Guladá'baguë'ë nup na' glëni lusán neda' bönni' judío ni', ati' ben bayúdx gnaba' tsija' lahuë' César ga cuequi xbeynë' neda', len clëg quië uquía' bunách uládz queëru'.

²⁰ Qui lë ni na' bulidza' lbi'ili' quië glé'ida' lbi'ili' len güí'lena' lbi'ili' didza', le nága'a du guía ni le runa' löz le runru' löz rë'u, bunách Israel, gactë lë na' gzxi' lu n'ë Dios gata' queëru'.

²¹ Ni'r lequë' glë' Pablo:

—Cutu rdxini queëtu' guich le za' luyú Judea ca nac lë na' rac quiu', len nutu nu rdxini nu nac böchi'ru' judío, nu quixjöi' netu' nu bi rnë quiu' le cunác.

²² Na'a, ré'nitu' yónitu' xtidzu'u, le rguindj icju', le chnózitu' yúgu'të latj ta'në bunách quegac nup ta'dá' didza' cub ni.

²³ Cni guc, guludxië' bë' tu dza, ati' dza na' guladxinë' ga na' zoë' Pablo zianë'. Gzu lahuë' Pablo zildau' ati' ni' gúli'ni buzéjni'në' lequë' len busálj la'në' le rna b'ë Dios. Gu'nnë' ului'inë' lequë' nac gdutë li lban runë' queë' Jesús. Quië gunë' cni bugunë' dxin le rna b'ë zxba queë' Moisés lenca' le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁴ Gulazí' lu na'quë' didza' b'ë Pablo la'quë', san yela'quë' cutu ca' gulayejlë'ë.

²⁵ Le gularujë' chopl, gulazú lauquë' tu'zé'ë ni', ati' gudxë' lequë' Pablo, rnë':

—Didza' nacz b'ë Dios Bö' La'y, lë na' gnë' Isaías, bönni' b'ë didza' uláz queë' Dios, ca na' buzéjni'në' xuz xtau'ru', gnë':

²⁶ Gyeaj laugac bunách ni', yjödX lequë':

Yöni nagli', san cutu tséjni'li'.

Uyuli' gna'li', san cutu glé'ili'.

²⁷ Bönni' ni chnazíd icj ládxi'dau'quë'

Len cutu ryaz icj nagquë'.

Glunë' ca tun nup nachúl láhuigac

Cui la'lé'inë' len yöj lauquë'

Len cui la'yöni nagquë'

Len cui luzejni'i ládxi'quë'

Len cui lë'nnë' luhuöaquë' queë' Dios

Quië gac una' lequë'.

²⁸ Na'a, ral-la' gnózili' lë ni. Dios rsölë'ë netu' laugac bunách gza'a quië lulá, ati' lequë' la'yönnë'.

²⁹ Cati' budx b'ë didza' ni Pablo, gularujë' bönni' judío, ta'dil-ltsca didzë'ë la' légaczë'.

³⁰ Gdu chop iz buga'në' ni' Pablo, zoë' lu yu'u ga na' rguizxjë', ati' benë' ba la'n yúgu'të nup duyugac Lë'.

³¹ Lu yöl-la' rugu ladxi' benë' lban ca rna b'ë Dios. Busëdnë' bunách ca nac queë' Xanru' Jesucristo, ati' nutu nu buzaga' xnözë'. Ca' nac.

DIDZA' BSÖLË'Ë PABLO YÖDZ ROMA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacué Roma

¹ Neda', Pablo, naca' bönni' nada'u queë' Jesucristo len gbaz queë', le bulidzë' neda' Dios len gröczë' neda' quië guna' lban qui didza' dxi'a queë'.

² Dza ni'të gzxi' lu në'ë Dios gsölë'ë queëru' didza' dxi'a na'. Gnë' cni len rú'aque' bönni' glu'ë didza' uláz queë', ati' lequë' guluzujë' lei lu guich la'y queë' Dios.

³ Guluzujë' lu guich yúgu'të le ral-la' gunë' Zxi'në' Dios, Nu na' nac Xanru' Jesucristo. Lu yöl-la' bunách queë' naquë' zxi'n xsoë' David,

⁴ san ca nac bö' nacczë', le nac la'y, nac bë' naquë' Zxi'në' Dios, len napsquë' yöl-la' huac. Nac bë' naquë' cni le bubanë' lu yöl-la' gut.

⁵ Ni'a qui le benë' Jesucristo ruzi'ru' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios ati' benë' ga naca' gbaz queë' quië uláz queë' Lë' guna' ga la'yejlë' Lë' len lun ca rna xtidzë'ë bunách gdu'të yödzlyú.

⁶ Bítsa'li' lbi'ili' ladjgac bunách yödzlyú na', san na'a nulidzë' lbi'ili' Dios quië gáquili' queë' Jesucristo.

⁷ Rugapa' Dios lbi'ili', yúgu'tëli' zoali' Roma. Dios nadxi'inë' lbi'ili' len bulidzë' lbi'ili' quië gacli' quizi queë'. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo, gunnë' queëli' le ruzá' ladxë'ë queëru' len le rbequi dxi ládi'ru'.

Rë'nnë' Pablo tsajyüë' bunách queë' Cristo nacué Roma

⁸ Lë ni rzu lahua' ruzuja' lu guich: Le náquiru' queë' Jesucristo rëpa'-në' Dios: "Xclenu" ca nac queëli' yúgu'tëli', le ta'guixjö' bunách gdu'të yödzlyú ca réjlë'li' Jesucristo.

⁹ Gdu ladxá'a runa' xchinë' Dios, runa' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Zxi'në'. Nözcznë' Dios rulídztecza'-në', rnabda'-në' gac dxi'a queëli'.

¹⁰ Rnábtecza' lahuë' Dios, chqui' nac le rë'nnë' Lë', gunnë' neda' latj duyúa' lbi'ili'.

¹¹ Cni rnabda'-në' le rac ladxá'a glé'ida' lbi'ili' quië gac guna' ga gata' queëli' tu le unödzjë' queëli' Dios Bö' La'y, le gun ga gal-li'.

¹² Lë na' rë'nda' nac utíp ládi'ru' turu' yeturu', le réjlë'ru' Jesucristo tu turu'.

¹³ Böchi' lza'adau', rë'nda' gnózili' lë ni. Zian lzu bë' ladxá'a guida' ga zoali', san ga rdxintë na'a cutu runni quia'. Rë'nda' guida' ga zoali' quië guna' ga uzi'li' xbey lban na' runa', ca na' tu'zí' xbey yela'gac bunách yödzlyú ni.

¹⁴ Dë le ral-la' guna' quegac yúgu'të bunách, quegac bunách nazëdgac len quegac bunách cunazëdgac, quegac bunách ta'yejni'i len quegac bunách cuta'yejni'i.

¹⁵ Qui lë ni na', tsca gac guna', zoa' rböza' guna' ca' lban qui didza' dxi'a ga ni' zoali' lbi'ili', zoali' Roma.

Yöl-la' huac zxön qui didza' dxi'a

¹⁶ Cutu ca' rutui'da' runa' lban qui didza' dxi'a, le nap yöl-la' huac queë' Dios gun ga lulá yúgu'të nup ta'yejlë' lei. Ga rzu lau, rë'nnë' Dios la'yönnë' bönni' judío, ati' tód na' la'yöni ca' bunách gza'a.

¹⁷ Didza' dxi'a ni rulu'i' rë'u gunë' Dios ga huöacru' tsahui', chqui' huayéjlë'ru' Lë' len cugác chop ládi'ru'. Ca nac lë ni nayúj ca' lu guich la'y, rna: "Nu nac tsahui' le rejle' Dios, gata' qui nu ni yöl-la' na'bán."

Zxguia' nabága'gac bunách

¹⁸ Dios, Nu zoa yehua' yubá, bulu'ë lahui cutu rlé'inë' dxi'a yúgu'të le cunác len le cunác tsahui' tun bunách, ati' gunë' lequë' zxguia', bönni' na', lu yöl-la' cunác tsahui' quequë' ta'dá'baguë'ë le nac gdu'të li.

¹⁹ Cni gac quequë' le nalá' lahui laugac yúgu'të bunách le nac bë' zoaczë' Dios, le bului'czë' lahui Dios lë ni ga na' nacu'ë.

²⁰ Dza ni'të cati' zi'a guta' yödzyú, ga rdxintë na'a dza, yugu' le nunë' Dios nacgac bë' le curlé'iru' queë' Dios, ca nac yöl-la' huac gdu queë' len le nacczë' Dios. Qui lë ni na', cutu gac la'në' cutu nabága'quë' zxguia'.

²¹ Cati' ni' glunbë'ë Dios, cutu gulayíj ládxi'quë' Lë' ca ral-la' tsej ládxi'ru'-në' Dios, len cutu glë' Lë': "Xclenu'." Qui lë ni na', ca'z böac le gulazá' ládxi'quë', ati' gulachúl gulanitië' le nazíd icj ládxi'dau'quë'.

²² Zal-la' gláquinë' ta'yéjni'në' szxöni, bönni' cunözi guluhuöaquë'

²³ le guluca'në' yöl-la' yení' queë' Dios Nu zoatecz, ati' gulayíj ládxi'quë' bdau' guiöj bdau' yag, bdau' na' nacgac ca bönni' tatzë', len ca böa'dau' zoa xilc'a, len ca böa' guixi' ta'daba' lu yu, len ca böa' bël ta'yj lë'ba' lu yu ni.

²⁴ Qui lë ni na' bubíj ladxë'ë lequë' Dios quië lunë' yugu' le ta'zé ládxi'quë' le cunác, ati' cni gac, gulucá'n cuinquë' lu yöl-la' stu' tuë' len yetúë'.

²⁵ Guc cni le guluca'në' xtídzë'ë Dios, le nac gdutë' lí, ati' gulazí' lu na'quë' tu le cunác. Glunë' ba la'n len gulayíj ládxi'quë' yugu' le benë' Dios len clëg Lëczë' Dios, Nu na' ral-la' gactecz queë' yöl-la' ba. Ca' gac.

²⁶ Qui lë ni na' bubíj ladxë'ë lequë' Dios quië lunë' yugu' le ta'zé ládxi'quë' le cunác. Guluca'nnu yöl-la' rzoalen bönni' ngul, quië lunnu le cunác.

²⁷ Lëzca' cni glunë' bönni', guluca'në' yöl-la' rzoalen ngul ati' gulazé ládxi'quë' le cunác túnlenë' tuë' len yetúë', len glunë' le tun ga nu rutuí'i, gulacua'len la' lza'a bönni'gaczë'. Gulazaca' gulagui'ë lu xpéla'quë' bönni' glunë' cni le bubi'ë quequë' Dios ca rajlóz dul-la' na' glunë' le nuca'nquë' Dios.

²⁸ Le cutu glë'nnë' lunë' Dios ba la'n, qui lë ni na' bubíj ladxë'ë lequë' Dios quië la'zá' ládxi'quë' le cunác len lunë' le cuzaca'.

²⁹ Túnteczë' yúgu'të le cunác tsahui'.

Tunë' yugu' le nac stu'.

Tunë' le cunác.

Tu'huídi'në'.

Cutu ta'lé'inë' dxi'a lza'quë'.

Tu'zxé'inë' lza'quë'.

Tu'döddë' lza'quë'.

Ta'díl-lenë' lza'quë'.

Ta'zí' yé'inë' bunách.

Zi'të nacquë' xöhui'.

Ta'në' qui lza'quë'.

³⁰ Ta'në' le cunác qui lza'quë'.

Cutu ta'lé'inë' Dios dxi'a.

Nacquë' bönni' bizxj.

Tun cuinquë' blau.

Tun ba zxön cuinquë'.

Tu'guiljë' le cunác lunë'.

Ta'dá'baguë'ë xuz xna'quë'.

³¹ Nacquë' cuta'yejni'i.

Tun ditjcnë' xtídza'quë'.

Cutu nacquë' dxi'i ladxí' ca ral-la' lacquë'.

Cutu tu'nít lauquë' lza'quë'.

Cutu tu'huechi' ládxi'quë' lza'quë'.

³² Nözgaccznë' le nuzóë' tsaz Dios ca ral-la' gac quegac nup tun yugu' le cni, lat tsaz. Zal-la' nözcne' lë ni, clëgz cni tunë', san ta'dzág ládxi'quë' nup tun ca' cni.

2

Tsahui' nac gchuguë' quegac bunách Dios

¹ Qui lë ni na', cutu gac ubíj tsahui' cuinu', nùti'tëz nu nacu', rulág yudxu' lza'u. Cati' rulág yudxu' lza'u, ruspága' cuinu' zxguia', le rulág yudxu' lza'u len tuz ca runu' li'.

² Nőziczru' ca rbequi xbeynë' Dios. Nac gdutë li ca rbequi xbeynë' nup tun le cunác.

³ Li' rulág yudxu' nup tun le cunác, len tuz ca runu' li'. ¿Naru' ráquitsanu' udód gunznu' cati' cuequi xbeynë' Dios?

⁴ ¿Naru' ruca'ntsu' ca'z yöl-la' dxi'i ladxi' gdu queë' Dios len yöl-la' rböz zxön ladxi' queë' len ca runë', rdzeyne' quië leynë' li'? ¿Naru' cu nőzcznu' ruzá' ladxë'ë quiu' Dios yöl-la' dxi'i ladxi' queë' quië gunë' ga ubí'i ladxu'u?

⁵ Lu yöl-la' ládxi'dau' zid quiu' cutu rubí'i ladxu'u. Qui lë ni na' rutúp rutsagu' zxguia' gunë' li' Dios cati' cuequi xbeynë' bunách ati' gac bë' nac ca ral-la' gunë' Dios cati' gchuguë' quegac bunách.

⁶ La' dza ni'z ubi'iczë' Dios qui queë' bunách tsca nac le glunë' tu tuë'.

⁷ Yöl-la' na'bán gdu unödzjë' quegac nup tuntecz le nac dxi'a, le tui' ládxi'quë' luzi'ë xbë' Dios len lurujë' dxi'a lahuë' Lë' len la'cu'ë tsalzú.

⁸ Lu yöl-la' rley queë', Dios gunë' zxguia' nup ta'dá'baga' len cutu tē'ni lun ca rna le nac gdutë li, san tun ca rna le cunác tsahui'.

⁹ La'zaca' la'gui'ë len huí'nitsca ládxi'quë' yúgu'të bönni' tunë' le cunác. Ga rzu lau gac cni quegac bunách judío, len gac ca' cni quegac bunách gza'a.

¹⁰ Dios gunë' ga lacquë' bica' ba, len gunë' lequë' ba la'n, len gu'ë le cuequi dxi ládxi'quë' yúgu'të bönni' tunë' le nac tsahui'. Ga rzu lau gunë' cni quegac bunách judío, len gunë' ca' cni quegac bunách gza'a.

¹¹ Cni cuequi xbeynë' bunách Dios, ati' Lë' cutu rubíj bë'ë bunách.

¹² Yúgu'të bönni' na' cugulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios len glunë' dul-la', lëzca' latië', zal-la' cutu táquibe'inë' guladá'baguë'ë le rna bë' zxba na', ati' yúgu'të bönni' gulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios len glunë' dul-la', Lë' cuequi xbeynë' lequë' ca nac le rna bë' zxba na'.

¹³ Cni gac, le cutu nacquë' tsahui' lahuë' Dios bönni' ta'yóniznë' zxba queë' Dios, san luhuöaquë' tsahui' bönni' na' tunë' ca rna bë' zxba queë' na'.

¹⁴ Bönni' na' cunacquë' judío len cutu gulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios, san tunczë' ca rna bë' zxba queë' na', bönni' ni, zal-la' cutu gulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios, zoalen lequë' tu zxba le nuzóë' Dios icj ládxi'dau'quë'.

¹⁵ Nup ni tu'lu' lahui le run zxba na' nayúj lu icj ládxi'dau'quë'. Le yu'u icj ládxi'dau'quë' nac bë' nac cni. Ca ta'zá' ládxi'quë', tu'quíë' lza'quë' o tu'bíj tsahui' lza'quë' tuë' yetúë'.

¹⁶ Cni ubi'ë quequë' Dios dza ni' cuequi xbeynë' lu na' Jesucristo yugu' le nunquë' len le gulazá' ládxi'quë' yúgu'të'. Cni rusëdi didza' dxi'a runa' lban qui.

Yugu' bönni' judío len zxba queë' Dios

¹⁷ Nul-li' rnali' nacli' judío len ruzxöni ládxi'li' zxba queë' Dios, len run ba zxön cuinli' le núnbë'li'-në' Dios,

¹⁸ nőziczli' le rē'nnë' Dios gunli' len le rusëdi lbi'ili' zxba queë', len ráquibe'ili' le nactër dxi'a.

¹⁹ Ráquili' gac ului'ili' nöz dxi'a nup ta'dá ga yubl ca nu nachúl lahui len gac uzéjni'li' nup nachúl nanitgac.

²⁰ Ráquili' gac usëdili' nup cuta'yejni'i len nup ta'yejni'i láti'dau'z, le dë lu na'li' zxba queë' Dios le rusëdi bunách ca nac yöl-la' rejni'i gdu len le nac gdutë li.

²¹ Na'a, lbi'ili' rusëdili' yezica' bunách. ¿Naru' cu ral-la' usëdi cuinli'? Lbi'ili' rnali': "Cutu cuanu'." ¿Naru' rbántsali' lbi'ili'?

²² Rnali' ca': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'." ¿Naru' rúntsali' lbi'ili' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'? Lbi'ili' cutu rlé'ili' dxi'a bdau' guiöj bdau' yag. ¿Naru' rbántsali' le dzö' lu gdau' quegac?

²³ Run ba zxön cuinli' le dë lu na'li' zxba queë' Dios. ¿Naru' rucá'ntsali' Dios ca'z, rguitsjli' zxba le gna bë'ë Lë'?

²⁴ Nayúj lu guich la'y ca runli', rna: "Ni'a qui le runli' lbi'ili' ta'né' zi' queë' Dios nup cunacgac judío."

²⁵ Le nactë ruzi'u xbey lë na' narugu lu xpëlu'u le nac bë' náquinu' queë' Dios chqui' runu' ca rna bë' zxba queë' Dios, san chqui' rguitsju' zxba le gna bë'ë Lë', nuhuöacu' ca bönni' cunáquinë' queë' Dios.

²⁶ Qui lë ni na', chqui' zoë' bönni' cunarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios, san runë' gdu' ca rna bë' zxba queë' Lë', bönni' ni naquë' lahuë' Dios ca bönni' narugucz lu xpëlë'ë lë na' nac bë' zal-la' cunarugu lu xpëla'czë'.

²⁷ Bönni' na' cunarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios, san runë' gdu' ca rna bë' zxba queë' Dios, ca runë' bönni' ni rulu' nabága'li' lbi'ili' zxguia', zal-la' dë lu na'li' zxba queë' Dios len narugu lu xpëla'li' lë na' nac bë' náquili' queë' Dios, san cutu runli' ca rna bë' zxba queë' na'.

²⁸ Cutu naquë' gdu' bönni' judío bönni' naquë' cni lu yöl-la' bunáchz queë', ati' cutu nac gdu lë na' nac bë' le naruguz lu xpëlë'ë bönni'.

²⁹ Naquë' gdu' bönni' judío bönni' na' naquë' cni lu icj ládxi'dau'huë', len le nac gdu le narugu lu xpëlë'ë bönni' le nac bë' nu naqui queë' Dios, nac tu le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách. Nac qui bö' nacczru' len clëg qui yöl-la' bunáchz queëru'. Bönni' naquë' cni, cutu tun lë' ba la'n bunách, san Dioscz gunë' lë' ba la'n.

3

¹ Chqui' cni nac, ¿bizxa ruzi'tsë' xbey bönni' le naquë' judío? ¿Bizxa ruzi'ë xbey le narugu lu xpëlë'ë bönni' judío?

² Szxöni ruzi'ë xbey, len zian ca ruzi'ë xbey. Le nac zi'al, Dios glu'ë lu na'quë' bönni' judío didza' la'y queë'.

³ La'quë' cutu ta'yejlë'ë Dios. ¿Naru' ráquitsanu' cutu gunë' Dios ca rna xtldzë'ë le cuta'yejlë'ë Lë'?

⁴ Cutu ca' gac. Ral-la' gáquibe'iru' rúnteczë' Dios ca rna didza' bë'ë, zal-la' ta'zì' yë' yúgu'të bunách. Ca nac queë' nayúj lu guich la'y, rna: Gac bë' nacu' tsahui' ni'a qui didza' ru'u Len uruju' tsahui' chqui' nu cuequi xbey Li'.

⁵ Cati' runru' le cunác, Dios rnë' cutu nac tsahui' le runru'. Lë ni nac bë' tsahui' naquë' Dios. Nacuá' nup ta'ná: "Le cunác runru' nac bë' tsahui' naquë' Dios ati' qui lë ni na' cutu ral-la' gunë' rë'u zxguia'."

⁶ Cutu ca' nac cni. La'naru' ruzi'ë xbey Dios le cunác runru', ¿nacxcz gac cuequi xbeyne' bunách yödzlyú ni?

⁷ Cati' nu rzi' yë', Dios rnë' cutu rui' didza' nu na' ca runë' Lë'. Lë ni nac bë' nac gdu'të li didza' ru'ë Dios. Nacu'ë bönni' ta'né' le ta'zì' yë'ë lequë' run ga gac queë' Dios yöl-la' ba, ati' cutu ral-la' gchuguë' quequë', cugnë' nabága'quë' dul-la'. Ca' ta'né'.

⁸ ¿Naru' huanátsaru': "Gua'ru' dö' quië gac le nac dxi'a"? Nup na' ta'né' zi' queëru' ta'ná rusédiru' cni, ati' tsahui' nac gchuguë' quegac Dios.

Yúgu'tëru' nabága'ru' dul-la'

⁹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? Ca nac queëtu' netu', bönni' judío, ¿ba nactu' tsahui' ca yezica' bunách? Cutu ca' nactu', le chbulu'a ni, nabága'gac dul-la' bunách judío, ati' nabága'gac ca' dul-la' bunách gza'a. Yúgu'të' nabága'quë' dul-la'.

- ¹⁰ Nayúj lu guich la'y, rna:
Nutu nu zoa nac tsahui', nutu nucz.
- ¹¹ Nutu nu rejni'i.
Nutu nu rguilj Dios.
- ¹² Yúgu'të' ta'dé' ga yubl; yúgu'të' nanitquë'.
Nutu nu run le nac dxi'a, nutu nucz.
- ¹³ Lba'quë' nacgac ca yeru ba nayaljgac.
Len yöl-la' rnëz quequë' ta'zí' yé'inë' lza'quë'.
Didza' r-ruj rú'aquë' nac ca le yudzu láya'ba' bël snia'.
- ¹⁴ Len yugu' didza' tu'ë, tu'didza' yudxnë' bunách len ta'në' zì'ë quegac bunách na'.
- ¹⁵ Nacu'ë sina' tu'dödcdë' bunách.
- ¹⁶ Gátitëz ga ta'dödë' tu'snitië' len tu'saca' zì'ë lza'quë'.
- ¹⁷ Cutu ta'záqui'në' la'bözë' dxi'adau'.
- ¹⁸ Cutu ca' tádxinë' Dios.
- ¹⁹ Nöziru' yúgu'të didza' ni bë'ë Dios, rë' bönni' na' dë lu na'quë' zxba queë'. Qui lë ni na' nutu nu gac gna cutu nabaga' dul-la', ati' yúgu'të bunách gđutë yödzyú, cuequi xbeynë' lequë' Dios.
- ²⁰ Tui' ládxi'quë' bönni' judío lunë' yugu' le rna bë' zxba queë' Dios quië luhuöaquë' tsahui', san nutu nu huöac tsahui' cni, le nuzóë' Dios zxba queë' quië gáquibe'iru' nabága'ru' dul-la'.

Ularu' le réjlë'ru' Jesucristo

- ²¹ Na'a, chbuluí' lahui ca gac huöacru' tsahui' lahuë' Dios. Cutu gac huöacru' tsahui' le runru' ca rna bë' zxba queë' Dios, zal-la' lu zxba queë' na' len lu guich la'y ga nayujgac le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rui' didza' ca gac huöacru' tsahui'.
- ²² Dioscz runë' ga huöacru' tsahui' le réjlë'ru' Jesucristo ati' gunë' ga luhuöac tsahui' yúgu'të nup la'yejlë' Lë'. Tuz ca nacgac yúgu'të bunách
- ²³ le nunquë' dul-la' yúgu'të' len cutu ca' nacquë' tsahui' ca na' naquë' gdu tsahui' Dios.
- ²⁴ Dios ruzá' ladxë'ë queëru', len nunzë' rë'u tsahui' le böa'uë' rë'u Jesucristo.
- ²⁵ Dios budödë' uláz queëru' Jesucristo. Lë' bulaljë' xchönë', le rgua dul-la', lë na' uzi'ru' xbey chqui' huayéjlë'ru' Lë'. Cni benë' Dios quië gac bë' naquë' tsahui' Lë' zal-la' lu yöl-la' rböz zxön ladxì' queë' budödzë' ca'z yugu' dul-la' benru' dza ni'të.
- ²⁶ Cni benë' Dios, buluí' cuinë' tsahui' dza ni zoaru' na'a, ati' ruga'në' tsahui' zal-la' rugúë' dul-la' nabága'gac bunách, runë' ga tu'huöac tsahui' nup ta'yejlë' Cristo.
- ²⁷ ¿Naru' huactsa gun ba zxön cuinru' ca nac queëru'? Cutu ca' gacru'. ¿Bizx quië na'? Nac le nularu', clëg le runru' ca rna bë' zxba queë' Dios, san le réjlë'zru' Jesucristo.
- ²⁸ Na'a, rusáca'ru' queëru' nuhuöaquë' tsahui' bönni' le réjlë'ë Jesucristo, len clëg le runë' ca rna bë' zxba queë' Dios.
- ²⁹ ¿I naquë' Dios Dios quegacz bunách judío? ¿Naru' cu naquë' ca' Dios quegac bunách gza'a? Ja, naquë' ca' Dios quegac bunách gza'a na'
- ³⁰ le zoa tuz Nu nac Dios. Dios ni gunë' ga luhuöaquë' tsahui' le ta'yejlë'ë Jesucristo bönni' judío, narugu lu xpéla'quë' lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios, len lëzca' cni gunë' ga luhuöaquë' tsahui' le ta'yejlë'ë Jesucristo bönni' gza'a, cunarugu lu xpéla'quë' lë na' nac bë'.
- ³¹ Na'a, chqui' nularu' le réjlë'zru' Jesucristo, ¿ba nagá'n ca'z zxba queë' Dios? Cutu ca' nac ca', san nagá'nr tsutsu zxba queë' na'.

4

Rusëdi rë'u le benë' Abraham

- ¹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Bizxa bdél-li'në' Abraham, xuz xtau'tu' netu', nactu' judío?

² La'naru' böaquë' tsahui' Abraham le zoa le benczë' lë', gunn gun ba zxön cuinë', san clëg lahuë' Dios.

³ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: "Abraham gyejlë'ë Dios, ati' qui lë ni na' Dios benë' ga böaquë' tsahui' lahuë' Lë'."

⁴ Chqui' zoa nu bönni' runë' xchinru', le rguizxjru'-në' cutu nac tu le ruzá' ladxì'ru' queë', san nac tu le rál-la'ru' queë' bönni' na'.

⁵ Lëzca' cni chqui' rejlë'ë Dios bönni', zal-la' cutu bi dxin benë' bönni' na', Dios, Nu run ga luhuöác tsahui' bunách cunacgac tsahui', rnë' naquë' tsahui' lahuë' Lë' bönni' na', le rejlë'ë Lë'.

⁶ Lëzca' cni bë'ë didza' David ca naquë' bica' ba bönni', Dios rnë' naquë' tsahui' zal-la' cutu bi dxin nunë' bönni' na'.

⁷ Cni gnë' David:

Bica' ba bönni' na' Dios runít lahuë' le cunác nunë',

Len rugüë' yugu' dul-la' nabaguë'ë.

⁸ Bica' ba bönni' na', Dios cutu ruspaguë'ë lë' zxguia' ni'a qui dul-la' benë' bönni' na'.

⁹ ¿Naru' nacque' bica' ba cni tuzquë' bönni' na' narugu lu xpéla'quë', o ba nacque' ca' cni bönni' na' cunarugu lu xpéla'quë'? Chgnaczru' böaquë' tsahui' Abraham lahuë' Dios le gyejlë'ë Dios.

¹⁰ ¿Batx böaquë' tsahui' cni Abraham? ¿Naru' guc cati' ni' chnarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë', o ba guc zì'al? Cutu guc cati' chnarugu lu xpëlë'ë, san zì'al guc.

¹¹ Abraham gyejlë'ë Dios cati' ni' cutu narúguni lu xpëlë'ë lë na' nac bë'. Gdöd na' grugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë', le ruluí'z chnuhuöaquë' tsahui' lahuë' Dios. Guc cni quië gaquë' Abraham ca xuzquë' bönni' la'yejlë'ë Dios zal-la' cunarugu lu xpéla'quë' lë na' nac bë'. Le ta'yejlë'ë Dios, huac gnë' Dios nacque' tsahui' lahuë' Lë'.

¹² Naquë' Abraham xuz xtau'quë' bönni' judío ta'yejlë'ë Dios. Clëgz naquë' xuzquë' bönni' na' narugu lu xpéla'quë' lë na' nac bë', san lëzca' naquë' xuzquë' bönni' na' tunë' ca benë' Abraham, ta'yejlë'ë Dios ca na' benë' Abraham cati' ni' cutu narúguni lu xpëlë'ë lë na'.

Le gzxi' lu në'ë Dios gata' queëru' le réjlë'ru' Lë'

¹³ Gzxi' lu në'ë Dios bi unödzejë' quequë' Abraham len zxi'n xsoë', gata' quequë' la' yödzyú niz. Gac cni, clëg le tunë' ca rna bë' zxba queë' Dios, san le nuhuöacquë' tsahui' lahuë' Lë' le ta'yejlë'ë Dios.

¹⁴ La'naru' gata' quegacz nup tun ca rna bë' zxba queë' Dios yödzyú ni, cutu gun bayúdx nu tsejlë' Lë', ati' daduz gac le gzxi' lu në'ë Dios.

¹⁵ Ruluí'i rë'u zxba queë' Dios nabága'ru' zxguia', le run ga gchuguë' queëru' Dios. Ga ni' cutu rdxini zxba queë' na', cutu gac la'dá'baga' bunách le rna bë' zxba na'.

¹⁶ Qui lë ni na' uzi'ru' xbey le gzxi' lu në'ë Dios le réjlë'ru' Lë', quië gac bë' nac tu le ruzá' ladxë'ë queëru'. Cni nac, quië gac bë'tsca gata' quegac yúgu'të zxi'n xsoë' Abraham lë na' gzxi' lu në'ë Dios, clëgz quequë' bönni' na' dë lu na'quë' zxba queë' Dios, san lëzca' quegac nup ta'yejlë' Dios ca na' gyejlë'ë Dios Abraham. Abraham na' naquë' ca xuz xtau'ru' yúgu'tëru' rë'u, réjlë'ru'-në' Dios.

¹⁷ Cni naquë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Nuzóa' li' ca xuzgac bunách gdu'të yödzyú.

Cni nac, lahuë' Dios, Nu na' gyejlë'ë Abraham, naquë' xuz xtau'ru' yúgu'tëru'. Dios ni ruspanë' nup chnatgac len ru'ë didza' qui nu cutu zuini tsca chzoacz nu na' cutu zuini.

¹⁸ Cni nac le gudxë' Abraham Dios: "Ziantër la'cuá' zxi'n xsu'." Gyejlë'ë Dios Abraham len benë' löz lë na' gzxi' lu në'ë Dios, zal-la' cutu guc glé'inë' lë na' runë' löz, ati' cni guc, bdél-li'në' naquë' xuzgac bunách gdu'të yödzyú.

¹⁹ Cutu guc chop ladxë'ë Abraham ca na' rejlë'ë Dios, zal-la' chyu'ë ca tu gayuá' iz len yajneynë' ca nac qui gdu ca nayá' nabanë', chnatz le chnagultsquë', lenca' ca nac queënu Sara queë', nacnu ngul huödx.

²⁰ Cutu guc chop ladxë'ë, len cutu guquë' curejlë' ca nac le gzxi' lu në'ë Dios gunë' queë', san bdip ladxë'ë le gyejlë'ë Dios, ati' glu'ë Dios yöl-la' ba.

²¹ Gdu ladxë'ë benë' löz Dios, napë' yöl-la' huac gunë' gdutë lë na' gzxi' lu në'ë.

²² Qui lë ni na', le gyejlë'ë Dios Abraham, Dios buzóë' queë' naquë' tsahui'.

²³ Nayúj lu guich la'y, rna: "Dios buzóë' queë' naquë' tsahui'." Nayúj lu guich cni, clëgz quië uzi'ë xbey Abraham

²⁴ san quië uzi'ru' xbey ca' rë'u. Rë'u ni, Dios gunë' ga huöacru' tsahui' lahuë' Lë' chqui' huayëjlë'ru' Lë', buspanë' Xanru' Jesús lu yöl-la' gut.

²⁵ Jesús na', Dios budödë' Lë' gutië' ni'a qui dul-la' nabága'ru', ati' buspanë' Lë' lu yöl-la' gut, quië gac gunë' ga huöacru' tsahui' lahuë' Lë'.

5

Le rata' queëru' le rnë' Dios nuhuöacru' tsahui'

¹ Na'a, rnë' Dios nuhuöacru' tsahui' lahuë' Lë' ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo, chqui' réjlë'ru' Lë', ati' qui lë ni na' nuhuöacru' tuz len Lë'.

² Le réjlë'ru' Jesucristo, ruzi'ru' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, le rutíp ládxi'ru'. Rudzójiru' le runru' löz uzi'ru' ca' xbey yöl-la' yení' queë' Dios.

³ Clëgz cni rudzójiru', san rudzójiru' ca' cati' rzaca' rguir'ru', le nóziru' le rzaca' rguir'ru' rusëdi rë'u cözru' zxön ladxí'.

⁴ Cati' rbözru' zxön ladxí' rurujru' dxi'a lahuë' Dios, len cati' chnuruju' dxi'a runru' löz Lë' gáclenczë' rë'u.

⁵ Cati' runru' löz Lë', cutu ca' rac chop ládxi'ru'. Cni nac, le nuhuólj nadzë'i icj ládxi'dau'ru' yöl-la' nadxí'i queë' Dios rë'u. Runë' ga rac cni Dios Bö' La'y, Nu bsölë'ë queëru' Dios.

⁶ Cati' ni' cutu ca' guc ularu' racz queëru', cati' gul-la'r dza queë', Cristo gutië' uláz queëru', ni' nacru' bunách dul-la'.

⁷ Nutu nu guë'ni gat uláz queë' bönni' tsahui'. Nazx ca' nu urugui gat uláz queë' bönni' naquë' gdu dxi'a.

⁸ Dios rului'inë' rë'u ca nadxí'itsquinë' rë'u, le gutië' Cristo uláz queëru' cati' ni' nacru' bönni' dul-la'.

⁹ Chnuhuöacru' tsahui' lahuë' Dios le gutië' Cristo uláz queëru', bulaljë' xchönë'. Qui lë ni na' chnactsca löz queëru' Lë' uslé' rë'u lu dza gchuguë' quegac bunách dul-la' Dios.

¹⁰ Cati' ni' cutu rlé'iru'-në' Dios dxi'a, gutië' uláz queëru' Zxi'në' Dios quië huöacru' tuz len Lë'. Na'a, le zoë' nabanë' len chnuhuöacru' tuz len Dios, chnactsca löz queëru' ularu'.

¹¹ Lëzca' rudzójiru' lahuë' Dios ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo, le nuhuöacru' tuz len Dios ni'a qui lë na' benë' Lë'.

Le benë' Adán len le benë' Cristo

¹² Gyu'u dul-la' yödzyú ni ni'a qui le benë' tuzë' bönni', ati' le benë' dul-la', gyu'u ca' yöl-la' gut. Qui lë ni na' lat yúgu'të bunách le nabága'gac dul-la' yúgu'të bunách.

¹³ Zí'atël ga bdxintë zxba queë' Dios, glun dul-la' bunách yödzyú ni, san cutu buspaguë'ë bunách na' zxguia' Dios ca nup ta'dá'baga' zxba queë' ni'a qui dul-la' na', le cutu rdxini quequë' zxba queë'.

¹⁴ Ga gdel-la' zoë' Adán ga bdxintë zoë' Moisés glat yúgu'të bunách le gulabaga' dul-la', zal-la' cutu guladá'baga' tu le gna bë'ë Dios ca benë' Adán. Nacgac tuz len Adán yúgu'të bunách le nacgac zxi'n xsoë'. Lë ni rului'i rë'u ca lac tuz len Cristo yúgu'të nup la'yëjlë' Lë'.

¹⁵ Le runnzë' queëru' Dios cutu nac ca le guc queëru' ni'a qui dul-la' benë' Adán. Ni'a qui dul-la' benë' tuzë' bönni', lat yúgu'të bunách. Dxí'atër nac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios len le runnzë' queëru'. Ruzá' ladxë'ë queëru' lë ni ni'a qui le benë' yetuzë' Bönni', Jesucristo.

¹⁶ Le runnzë' queëru' Dios cutu nac ca le guc queëru' ni'a qui dul-la' na' benë' tuzë' bönni' na'. Le bchuguë' Dios queë' Adán ni'a qui dul-la' na' benë', bchuguë' ca' Dios quegac yúgu'të bunách. Le runnzë' queëru' Dios nac quië huöacru' tsahui' lahuë' Lë' zal-la' zian dul-la' nabága'ru'.

¹⁷ Gyu'u yöl-la' gut ni'a qui dul-la' benë' tuzë' bönni'. Nactër löz la'del-li' yöl-la' na'bán nup luhuöác tsahui' lahuë' Dios le zoa le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios ni'a qui le benë' yetuzë' Bönni', Jesucristo.

¹⁸ Dios bchuguë' quegac yúgu'të bunách lat ni'a qui dul-la' benë' tuzë' bönni' na'. Lëzca' cni gac luhuöác tsahui' yúgu'të bunách ni'a qui le nac tsahui' benë' yetuzë' Bönni' na', gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁹ Guluhuöác huen dul-la' bunách zian le cutu benë' ca rna xtidzë'ë Dios tuzë' bönni'. Lëzca' cni luhuöác tsahui' bunách zian le benë' ca rna xtidzë'ë Dios yetuzë' Bönni'.

²⁰ Gyu'u yödzyú ni zxba queë' Dios quië gac bë'tsca nabága'gac dul-la' bunách. Le guc bë'r nabága'gac dul-la', guc bë'r ca' zxöntër nac le buzá' ladxë'ë quegac bunách Dios.

²¹ Guta' qui dul-la' yöl-la' huac uná bë' gdödi rë'u. Lëzca' cni nap yöl-la' huac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, gun ga huöacru' tsahui' lahuë' Lë' ati' gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo.

6

Tsaz chnatzru' quië cutur gunru' dul-la' le nabániru'-në' Jesucristo

¹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' gúntsaru' dul-la' quië gata'r queëru' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios?

² Cutu gunczru' ca'. Nac queëru' ca tsaz chnatzru' quië cutur gunru' dul-la'. ¿Naru' gúnteczru' dul-la'?

³ ¿Naru' cu nózili' ca na' nac queëru'? Chqui' bdilru' nis quië huöacru' tuz len Cristo, lë na' bdilru' nis rulu'i rë'u chgdödrü' lu yöl-la' gut tsazxón len Lë'.

⁴ Ca na' guc, gútlenru'-në' tsazxón, lëzca' cni tsazxón bgáchi'lenru'-në' lu yeru ba cati' ni' bdilru' nis. Ca na' benë' Dios, len yöl-la' huac zxön queë' buspanë' Cristo lu yöl-la' gut, lëzca' cni nubánlenru'-në' tsazxón Jesús quië gacru' gdu bunách cub queë'.

⁵ Chqui' nunru' tsazxón Cristo, gutru' ca na' gutië' Lë', lëzca' cni gunru'-në' tsazxón, ubanru' lu yöl-la' gut ca na' bubanë' Lë'.

⁶ Chnóziczru' lë ni, gda'len Lë' tsazxón lë'i yag cruz yöl-la' bunách queëru' le gzoa zi'al, quië nit yöl-la' bunách queëru' na' bénlenru' lei dul-la', quië cutur gna be'i rë'u le nac dul-la'.

⁷ Chqui' nacru' tuz len Nu na' gut ni'a qui dul-la', nuhuöacru' tsahui' lahuë' Dios le cutur nabága'ru' dul-la' na', ati' cutur yu'uru' lu na' dul-la'.

⁸ Na'a, chqui' nátlenru'-në' tsazxón Cristo, réjlë'ru' ubánlenru'-në' ca' tsazxón

⁹ le nóziru' chbubané' Cristo lu yöl-la' gut len cutur gatië'. Qui lë ni na' cutur bi gac gun queë' yöl-la' gut na'.

¹⁰ Ca na' guc, gutië' Lë', tu lzuz gutië' ni'a qui dul-la' quegac yugu'të bunách, san ca na' nac, zoë' nabanë', nabánlenë' Dios.

¹¹ Lëzca' cni ral-la' usáca'li' queëli' nac queëli' ca chnatzli' quië cutur gunli' dul-la', san zoali' nabanli' quië gunli' ca rna xtidzë'ë Dios le nacli' tuz len Xanru' Jesucristo.

¹² Qui lë ni na', cutu güi'li' latj le nac dul-la', cui gun ga gunli' dul-la' lu gdu ca nayá' nabinli' le gatz. Cutu gunli' ca nac le rzë ládi'li' le cunác, lu gdu ca nayá' nabinli'.

¹³ Cutu udód cuinli' lu dul-la', cugunli' le cunác, san gul-dód cuinli' lu në'ë Dios le nubanli' lu yöl-la' gut, len gul-dód lu në'ë gdu ca nayá' nabinli' quië ugúnlenë' lei le nac dxi'a.

¹⁴ Cutu güi'li' latj le nac dul-la', cui gun ga gunli' dul-la', le nuzóë' lbi'ili' Dios, clëg quië gna be'i lbi'ili' zxba queë', san quië gna be'i lbi'ili' le ruzá' ladxë'ë queëru'.

Le run Isaqui' ca nac qui bönni' nada'u

¹⁵ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' gúntsaru' dul-la' le cutur rna be'i rë'u zxba queë' Dios, san rna be'i rë'u le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios? Cutu ca' gac cni.

¹⁶ Chnóziczli' dxi'a chqui' udód cuinli' lu në'ë bönni' quië gacli' bönni' nadá'ugac queë' len gunli' ca rna xtidzë'ë, tsaz nacli' bönni' nadá'ugac queë' bönni' na' runli' ca rna xtidzë'ë. Lëzca' cni gac chqui' udód cuinli' quië gunli' dul-la' le gun ga gatli', o chqui' udód cuinli' quië gunli' ca rna xtidzë'ë Dios, Nu gun ga huöacli' tsahui'.

¹⁷ Na'a, xclenë' Dios. Zal-la' zi'al gucli' bönni' nadá'ugac lu na' dul-la', na'a gdu ládxi'li' runli' ca rna bë' zxba na' budód cuinli' lu në'i.

¹⁸ Le chnulali' lu na' dul-la', nuhuöacli' ca bönni' nadá'ugac lu na' le nac dxi'a.

¹⁹ Ruí'lena' lbi'ili' didza' ca tui' didza' bunách, le cutu réjni'li' gdu, lu yöl-la' bunách queëli'. Zi'al budód cuinli' gdu ca nayá' nabinli' lu na' le cunác len lu na' le cunác tsahui', gucli' ca bönni' nadá'ugac qui, len benli' xchini le cunác na'. Na'a, gul-dód gdu ca nayá' nabinli' lu na' le nac tsahui', gacli' ca bönni' nadá'ugac lu në'i, gunli' xchini lë na' nac tsahui' quië gacli' bunách narujgac quizi queë' Dios.

²⁰ Catì' ni' nacli' ca bönni' nadá'ugac lu na' dul-la', cutu benli' xchini le nac tsahui'.

²¹ Na'a, ¿naru' buzí'tsali' xbey lë na' benli' zi'al? Na'a run ga rutui'li' lë na' benli', le run ga nu gat tsaz.

²² Na'a chnulali' lu na' dul-la', len nacli' ca bönni' nadá'ugac queë' Dios, le ruzi'li' xbey le run ga nacli' bunách narujgac quizi queë' Dios len le run ga dë queëli' yöl-la' na'bán gdu.

²³ Lazxj nu run dul-la' nac yöl-la' gut, san le runnzë' queëru' Dios nac yöl-la' na'bán gdu, le rata' queëru' le nacru' tuz len Xanru' Jesucristo.

7

Le run Isaqui' yöl-la' nutság na'

¹ Bócha'adau', nul-li' núnbë'li' zxba queë' Dios. Nóziczli' rna be'i bönni' zxba na' tsal ni zoë' nabanë'.

² Lëzca' cni yu'unu lu në'ë bönni' queënu ngul nutság ná'lennu-në' bönni' tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu na' ca rna bë' zxba qui yöl-la' nutság na', san chqui' chnatië', nurujnu lu na' zxba na'.

³ Cni nac, tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu, chqui' utság ná'lennu-në' yetúë' bönni', gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na', san chqui' chnatië' bönni' queënu na', nurujnu lu na' zxba na', atì' na'a, chqui' utság ná'lennu-në' bönni' yubl, cutu gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

⁴ Lëzca' cni rac queëli', böcha'a. Le dzagli' Cristo chnatzli' lbi'ili' quië cutur gna be'i lbi'ili' le rna bë' zxba, quië gáquili' qui Nu yubl. Na'a chnáquili' queë' Cristo, Nu na' bubán lu yöl-la' gut. Cni nac, quië gac gunru' le rdzag ladxë'ë Dios.

⁵ Tsal ni' gyuru' lu na' yöl-la' bunáchz queëru', le rna bë' zxba na' ben ga glac bë' le gzë ládxi'ru' le cunác, le glun dxin lu gdu ca nayá' nabinru' quië lun ga gatra'.

⁶ Na'a nularu' lu na' zxba na' le natzru' tsca nac le rna bë' zxba na' gna be'i rë'u zi'al. Cni nac quië gac gunru' xchinë' Dios lu yöl-la' na'bán cub le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, len clëg gunru' xchinë' lu lë na' chnac gul, le nac zxba queë'.

Le dzag neda' le nac dul-la'

⁷ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' runtsa ga runa' dul-la' zxba queë' Dios? Cutu ca' run cni, san la'naru' cu buzejni'i neda' le rna bë' zxba na' cutu gnözda' nac dul-la' le runa'. La'naru' cuzóa lu zxba le rna: "Cutu sê ladxu'u le dë qui lza'u", cutu gnözda' nac dul-la' yöl-la' rzê ladxi' le dë qui lza'a.

⁸ Cati' bdxin quia' zxba na', guc bë' le nac dul-la' na' run dxin lu gdu ca nayá' nabana', ati' ben ga gúquibe'ida' rzê ladxa'a yúgu'të le cunác. Ga cutu rdxini zxba na', cutu nac bë' le nac dul-la'.

⁹ Dza ni'të, zí'atël ga bdxin quia' zxba queë' Dios, ni' ráquida' zoa' nabana', san cati' bdxin quia' zxba na', gúquibe'ida' nabaga'a dul-la' len chnatzca'.

¹⁰ Dios gna bë'ë zxba na' quië gun ga gata' queëru' yöl-la' na'bán, san ben ga gúquibe'ida' chnatzca'.

¹¹ Guc bë' nazi' yé'ida' ca nac dul-la', le ben zxba na' ga gúquibe'ida' nabaga'a dul-la' len ral-la' gatia'.

¹² Qui lë ni na', la'y nac zxba queë' Dios, ati' la'y len tsahui' len dxi'a nac le gna bë'ë.

¹³ ¿Naru' bentsa ga bdxin quia' yöl-la' gut lë na' nac dxi'a? Cutu ca' nac ca', san le nac dul-la' bugún dxin lë na' nac dxi'a len ben ga gúquibe'ida' chnatzca' quië gac bë' nac dul-la' le runa'. Cni guc, quië gac bë' ni'a qui zxba na' nactër xöhui' yúgu'të le nac dul-la'.

¹⁴ Nóziru' bennë' queëru' zxba na' Dios Bö' La'y, san neda' naca' bunáchz len yu'a lu na' dul-la' ca bönni' nada'u qui.

¹⁵ Na'a, le runa' cutu réjni'da'. Rë'nda' guna' ca rna bë' zxba na', san cutu runa' lë na' rë'nda' guna'. Le nac dul-la' le curlé'ida' dxi'a, lë na' runa'.

¹⁶ Runa' dul-la' zal-la' cutu rë'nda' guna' dul-la' na', le rusëdi neda' zxba na' nac le cunác dxi'a. Qui lë ni na' nac bë'tsca nac dxi'a le rna bë' zxba na'.

¹⁷ Cni nac, clëg neda'z runa' dul-la' na', san dul-la' na' dzag neda' run ga runa' dul-la' na'.

¹⁸ Nözda' cutu zoalen neda' le nac dxi'a, o huac gnia', lë na' nac dxi'a cutu zoalen le nac yöl-la' bunáchz quia'. Rë'nda' guna' le nac dxi'a, san la' neda'z cutu gac guna' lë na' nac dxi'a.

¹⁹ Cutu runa' le nac dxi'a le rë'nda' guna', san rúntecza' le cunác le cutu rë'nda' guna'.

²⁰ Qui lë ni na', chqui' runa' dul-la' na' cutu rë'nda' guna', clëg néda'cza' runa' lei, san dul-la' na' dzag neda' run ga runa' dul-la' na'.

²¹ Cni nac le rac queëru' yúgu'tëru'. Cati' ré'niru' gunru' le nac dxi'a, dzag rë'u le run ga runru' le cunác.

²² Lu icj ládxi'dau'hua' rdzag ladxa'a zxba queë' Dios

²³ san ráquibe'ida' dzag gdu ca nayá' nabana' le rna be'i neda', ati' lë ni rdá'baga' zxba queë' Dios yu'u icj ládxi'dau'hua'. Lë na' dzag gdu ca nayá' nabana' run ga runa' dul-la'.

²⁴ Bica' bayechi' neda'. ¿Nuzxa caz gac uslá neda' lu yöl-la' bunáchz quia' le run ga runa' dul-la'?

²⁵ Xclenë' Dios, chnularu' na'a ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo. Qui lë ni na', tsca nac le yu'u icj ládxi'dau'hua' runa' ca rna bë' zxba queë' Dios, zal-la' yöl-la' bunáchz quia' run ga rë'nda' guna' dul-la'.

8

Le runru', le zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y

¹ Qui lë ni na', cutur bi zxguia' nabága'quë' bönni' náquicnë' queë' Jesucristo, bönni' na' cutur tunë' ca rë'ni yöl-la' bunáchz quequë', san ca rë'nnë' Dios Bö' La'y tunë'.

² Le naca' tuz len Jesucristo, ráclenë' neda' Dios Bö' La'y, Nu na' nabániru'. Qui lë ni na', nulá' lu lë na' ben ga bena' dul-la' lenca' lu yöl-la' gut.

³ Chnunë' Dios le cutu gac gun zxba na', le cutu bi gzxaqui' gun le nacru' bunáchz. Dios bsölë'ë Zxi'nczë', guquë' bunáchcz ca nacru' rë'u, nacru' bunách dul-la', san cutu bi dul-la' benë' Lë'. Buspaga' cuinë' dul-la' nabága'ru' rë'u, ati' cni gac, bchuguë' qui dul-la' runru' lu yöl-la' bunáchz queëru'.

⁴ Cni benë' quië gac gunru' gdu le nac tsahui' le rna bë' zxba queë', nulru' na' cutur runru' ca rë'ni yöl-la' bunáchz queëru', san ca rë'nnë' Dios Bö' La'y runru'.

⁵ Bönni' tunë' ca rë'ni yöl-la' bunáchz quequë', tui' ládxi'quë' le nac qui yöl-la' bunáchz quequë', san bönni' tunë' ca rë'nnë' Dios Bö' La'y, tui' ládxi'quë' le nac queë' Dios Bö' La'y.

⁶ Chqui' rui' ládxi'zru' le nac qui yöl-la' bunáchz queëru', tsaz gatrui', san chqui' rui' ládxi'ru' le nac queë' Dios Bö' La'y, chdë queëru' yöl-la' na'bán gdu len rbözru' dxi ládxi'.

⁷ Núti'tëz nu rui' ládxi'z le nac qui yöl-la' bunáchz qui, cutu rdzag Dios dxi'a, le cutu run nu na' ca rna bë' zxba queë' Dios, len cutu ca' gac gun cni.

⁸ Qui lë ni na', cutu gac lunë' le rdzag ladxë'ë Dios bönni' na' tunë' ca rë'ni yöl-la' bunáchz quequë'.

⁹ Na'a, cutur runli' ca rë'ni yöl-la' bunáchz queëli', san runli' ca rë'nnë' Dios Bö' La'y le zóalenczë' lbi'ili' Lë'. Cutu naquë' queë' Cristo bönni' cuzóalenë' lë' Dios Bö' La'y, Nu rsölë'ë queëru' Cristo.

¹⁰ Chqui' zóalenë' lbi'ili' Cristo, chnatz gdu ca nayá' nabinli' ni'a qui dul-la', san na'a nabánili'-në' Dios Bö' La'y le nunë' lbi'ili' tsahui' Dios.

¹¹ Zoalen lbi'ili' Bö' La'y queë' Dios, Nu na' buspán Jesús lu yöl-la' gut. Lëczë' Dios, Nu buspán Jesucristo lu yöl-la' gut, gunë' ga ubanli' lu gdu ca nayá' nabinli' le ratcz. Cni gunë' le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

¹² Qui lë ni na', böcha'a, dë tu le rál-la'ru', san clëg qui yöl-la' bunáchz queëru', cui gunru' ca rë'ni yöl-la' bunáchz queëru' na'.

¹³ Chqui' runli' ca rë'ni yöl-la' bunáchz queëli', tsaz gatli', san chqui', len yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y, runli' ga la'nít le runli' lu yöl-la' bunáchz queëli', gata' queëli' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁴ Nacgac zxi'në' Dios yúgu'të nup tun ca rë'nnë' Dios Bö' La'y.

¹⁵ Cutu nuzóë' lbi'ili' leyúbl ca bönni' nadá'ugac quië gadxi gdzóbili' Dios Bö' La'y na' zóalenë' lbi'ili', san chnunë' ga nacli' zxi'në' Dioscz Dios Bö' La'y, len runë' ca' ga rulidzru'-në' Dios, rnaru': "Xúztu'dau'."

¹⁶ Ruzéjini'në' bö' nacczru' Lëczë' Dios Bö' La'y, runë' ga nóziru' nacru' zxi'në' Dios.

¹⁷ Chqui' chnacru' zxi'në' Dios, tsazxón len Cristo gata' ca' queëru' le naqui queë' Xuzru' Dios. Cni gac queëru' chqui' rzaca' rguí'lenru'-në' tsazxón Cristo quië tsazxón len Lë' uzi'ru' xbey yöl-la' yení' queë'.

¹⁸ Runi neda', cutu nac le sáqui'ru' lahui yugu' lë ni rzaca' rgui'ru' na'a tsca nac yöl-la' yení' na' gata' queëru' dza zi'a za'.

¹⁹ Ta'böz yúgu'të le nunë' Dios, szxöni ta'zé ládxi'gac gdxintë dza na' ulu'ë lahui Dios bönni' nacquë' zxi'nczë'.

²⁰ Guladód lu na' le run ga la'nít yúgu'të lë na' nunë' Dios, clëg le glë'nicz gac cni, san le benë' ga nac cni Dios. Benë' ca' ga nac löz qui lë na' nunë'.

²¹ ati' lulá yúgu'të le nunë' Dios lu lë na' run ga la'nít. Cni gac, luzí' ca' xbey yöl-la' ruslá le záqui'tsqui na' luzi'ë xbey zxi'në' Dios.

²² Nóziru' ta'zaca' ta'guí'i ga rdxintë na'a dza yúgu'të le nunë' Dios, ca na' rzaca' rgui'nu ngul chzoa soabi' bi'idau' queënu.

²³ Rzaca' rgui'i, clëgz yödzlyú ni, san rzaca' rgui'ru' ca' rë'u, zal-la' zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y, Nu nac queëru' le ruluí'i rë'u ca ral-la' gacczru'. Rzaca' rgui'ru' tsal ni rbözru' dza ni' ulu'ë lahui Dios nacru' gdu zxi'në', dza ni' unë' ca' gdu ca nayá' nabinru'.

²⁴ Le runru' löz lë ni, nularu' rë'u, san chqui' gac glé'iru' lë na' runru' löz, cutu nac tu le rbözru'. Cutu rbözru' le chrlé'iru'.

²⁵ Na'a, chqui' runru' löz le curlé'iru', lu yöl-la' rböz zxön ladxì' rbözru' lei.

²⁶ Lëzca' cni ráclenë' rë'u Dios Bò' La'y cati' rudú ladxì'ru', le cutu nóziru' bi ral-la' gnábiru'-në' Dios, san rudödë' xtídza'ru' lahuë' Dios Lëczë' Dios Bò' La'y, ati' lu yöl-la' rnab yudxi queë' rnëtsca ladxë'ë, tsca le cutu gac nu gna.

²⁷ Dios ruyúë' le yu'u icj ladxì'dau'gac bunách, len nöznë' le rë'nnë' gnë' Dios Bò' La'y na', ati' Lë', ca rë'ncznë' Dios, rudödë' lahuë' Dios xtídza'gac nup náquigac quizi queë' Cristo.

Nadél-li'tër-ru' le zóalenë' rë'u Cristo

²⁸ Nóziru' tu'zi'ë xbey yúgu'të le rac quequë', bönni' na' nadxi'icnë' Dios, bönni' na' bulidzë' lequë' Dios ca nuzoaczë' gunë'.

²⁹ Nup na' gröczë' queë' zí'atël Dios, buzóë' ca' quequë' zí'atël lacquë' tuz ca nacczë' Zxi'në', quië gáctërë' blau Zxi'në' ladj zian böchë'ë.

³⁰ Nup na' buzóë' quequë' zí'atël Dios ca ral-la' lacquë', bulidzë' ca' lequë', ati' yugu' bönni' na' bulidzë', benë' lequë' tsahui', ati' yugu' bönni' na' benë' lequë' tsahui', benë' ga tu'zi'ë ca' xbey yöl-la' yení' queë'.

³¹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a ca nacgac lë ni? Chqui' ráclenë' rë'u Dios, cutu ral-la' gádxiru' zal-la' bi lun queëru' bunách.

³² Dios, gdu ladxë'ë bennë' queëru' Zxi'nczë', budödë' lë', gutië' uláz queëru'. Chqui' cni benë' Dios, ¿naru' cu gunntsquë' queëru' tsazxón len Zxi'në' yúgu'të le dë?

³³ ¿Nuzxa caz gac bi uspa' nup na' gröczë' queë' Dios? Nutu nu gac, le runczë' Dios ga nuhuöacru' tsahui'.

³⁴ ¿Nuzxa caz gac gchugu queëru'? Nutu nu gac, le gutczë' uláz queëru' Cristo, len le nacr blau, bubanë' lu yöl-la' gut, ati' na'a zoë' cuit lë'ë yubél Dios ga náctërë' zxön, rnë' dxi'a uláz queëru' lahuë' Dios.

³⁵ Zal-la' bi rac queëru', nóziczru' nadxi'inë' rë'u Cristo. Nóziru' nadxi'inë' rë'u zal-la' rzaca' rguì'ru',

o zal-la' rsëbi ladxì'ru',

o zal-la' ta'bía ladxì'gac rë'u bunách,

o zal-la' rdunru',

o zal-la' ryadzj le gácuru',

o zal-la' zoa banádx queëru',

o zal-la' ludöddë' rë'u bönni'.

³⁶ Ca nacgac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Le náquitu' quiu' Li',

Tuntecz bunách ga gattu'.

Nactu' ca bö'cu' zxila',

Nadödcba' lu na' nu gdödi lecba'.

³⁷ Na'a, le zoalen rë'u Nu na' nadxí'i rë'u, nactër löz uxícjru' lu le rac queëru'.

³⁸⁻³⁹ Qui lë ni na' runi neda':

Cutu bi saqui' gun ga cutur gdxì'inë' rë'u Dios.

Nadxi'inë' rë'u le náquiru' queë' Xanru' Jesucristo.

Cutu saqui' gun cni yöl-la' gut o yöl-la' na'bán,

o yugu' gbaz la'y o nup ta'ná bë',

o yugu' yöl-la' huac qui tu' xöhui',

o bítì'tëz bi zoa o bítì'tëz le zì'a za',

o tu le dë xtsa'l o tu le dë cadxí'l,

o bítì'tëz bi nunë' Dios.

9

Dios gröczë' queë' bunách Israel

¹ Ru'a didza' gdu'të li le náquida' queë' Cristo ati' rajlóz didza' ni le nac queë' Dios Bö' La'y le yu'u icj ládxi'dau'hua'. Cutu rzi' yë'a.

² Ruhui'ntsquida' len rsébitecz ladxa'a

³ le rac ladxa'a guna' ga lulé' böchi' lza'a, bönni' uládz quia'. La'naru' huaclen lequë', gué'niczda' ubíj ladxë'ë neda' Dios len ulá'alena' Cristo.

⁴ Nacquë' zxi'n xsoë' Israel bönni' uládz quia' na', ati' Dios bë'ë lequë' latj lacquë' zxi'nczë'. Gzoalen lequë' yöl-la' yení' queë' Dios, ati' Dios budödë' lu na'quë' didza' rucá'n tsahui' lenca' zxba queë'. Bulidzë' lequë' quië la'yíj ládxi'quë' Lë', len bé'lenë' lequë' didza' yugu' le gzxi' lu në'ë Dios gunë' le gaclen bunách.

⁵ Nacquë' zxi'n xsoaquë' xuz xtau'tu' Abraham len Isaac len Jacob, ati' ladj di'a dza quequë', ca nac yöl-la' bunách queë', guljë' Cristo, Nu naccz Dios len rna bé'inë' yúgu'të. Ractecz queë' yöl-la' ba. Ca' gac.

⁶ Zal-la' cutu nazí' lu na'quë' Cristo yúgu'të bönni' uládz quia', cutu ral-la' gnaru: "Daduz böac xtídzë'ë Dios." Clëg yúgu'të zxi'n xsoë' Israel nacquë' gdu bunách Israel, nup nácquigac queë' Dios.

⁷ Zal-la' guljquë' zian zxi'n xsoë' Abraham, cutu glaquë' gdu zxi'n xsoë' Abraham yúgu'të, san guc ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Yugu' zxi'n xsoë' Isaac lac gdu zxi'n xsu'."

⁸ Cni nac, nup nacgac zxi'në' bönni' náquinë' queë' Dios, clëg yúgu'të' nacquë' zxi'në' Dios. Lëzca' cni, nacgac gdu zxi'n xsoë' Abraham nupz na' naljgac ni'a qui lë na' gzxi' lu në'ë Dios.

⁹ Lë na' gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' queë' Abraham rna cni: "Yetú iz na'a dza huöda', ati' Sara quiu' uzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau'."

¹⁰ Clëgz lë ni guc cni, san lëzca' cati' Rebeca ni' nua'nu-bi' yugu' bi'i bönni'dau' queë' Isaac, xuz xtau'tu',

¹¹⁻¹³ cati' ni' zi'a laljbi' len cutu bi núnicbi' le nac dxi'a o le cunác, Dios gudxë'-nu Rebeca na', gnë': "Bi'i bönni' zi'al quiu' gunbi' xchinbi' bi'i buróp." Didza' ni rajlóz lë na' nayúj lu guich ca gnë' Dios, rna: "Bdxi'ida'-në' Jacob, len clëg Esaú." Cni guc, bugán tsutsu le buzóë' tsaz Dios ca nac lë na' chgröczë'. Qui lë ni na' cutu rac cni ni'a qui tu le gac lun bunách, san nac cni le rböczë' Dios nu rulidzë'.

¹⁴ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' runtsë' Dios le cunác? Cutu ca' runë' cni.

¹⁵ Dios gudxë' Moisés, gnë': "Huechi' ladxa'a nu rë'nda' huechi' ladxa'a, len udúl-li'da' nu rë'nda' udúl-li'da'."

¹⁶ Qui lë ni na', cutu rac cni ni'a qui le të'nicz bunách, o le runë' bayúdx bönni', san nac le rë'ncznë' Dios, ruhuechi' ladxë'ë bunách.

¹⁷ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y ca na' Dios gudxë' Faraón, gnë': "Qui lë ni na' buzóa' li' ga rna bë'u quië ulu'a lahui yöl-la' huac quia' ga zu', len guna' ga lumbë' le naca' bunách gdu'të yödzlyú."

¹⁸ Cni nac, Dios ruhuechi' ladxë'ë nu rë'ncznë', len lëzca' cni runë' zid icj ládxi'dau'huë' nu bönni' rë'nnë' gunë' zid icj ládxi'dau'huë' bönni' na', ca na' benë' queë' Faraón na'.

¹⁹ Na'a guiëli' neda': "Chqui' cni nac, ¿bizx quië ruspaguë'ë bunách zxguia' Dios? ¿Nuzxa caz gac tá'baga' le rë'ncznë' Dios gunë'?"

²⁰ Cutu ca' nac cni. ¿Nuzxa caz li' rutság yudxnu' Dios? ¿Naru' huactsa guië bönni' huen rō'ō tu yusu' náquini yu, gna: "¿Bizx quië benu' neda' cni?"

²¹ ¿Naru' cu dë lu në'ë bönni' huen rō'ō gunë' qui guna' na' tu yusu' nu ugún lei dxin ga lna', len qui la' guna' na'z gunë' yetú yusu' nu ugún lei dxin ga cunác lna'?

²² Rë'ncznë' Dios ulu'ë lahui ca gunë' zxguia' le cunác len gunë' ga gac bë' yöl-la' huac queë', san lu yöl-la' rböz zxön ladxi' queë' bia' blenë' bönni' ni' ral-la' gchuguë' quequë', nup na' nabága'gac zxguia', le run bayúdx usnitië' lequë'.

²³ Cni runë' Dios quië gac bë' nactër lsaca' yöl-la' ruzá' ladxi' queë', lë na' rulu'ë lahui laugac nup na' ruhuechi' ladxë'ë, nup na' buzóë' quequë' zí'atël luzi'ë xbey yöl-la' yení' queë'.

²⁴ Bunách cni bulidzë' Dios. Clëgz bulidzë' netu', bunách judío, san lëcza' bulidzë' bunách gza'a.

²⁵ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y ca na' bë'ë didza' Oseas uláz queë' Dios, gnë':

Nup cunacgac bunách quia',

Gu'a lagac: bunách quia'.

Ati' nup na' cutu bdxí'ida',

Gu'a lagac: nup nadxi'ida'.

²⁶ La' na'z ga gnia' quequë':

“Cutu nacli' bunách quia’”

Ni' si' laquë': “Yugu' zxi'në' Dios ban.”

²⁷ Na'a, ca nac quegac zxi'n xsoë' Israel, Isaías gnë':

Zal-la' la'yán zxi'n xsoë' Israel,

Lacquë' tsca rö' yuzx ra' yegu,

Lulé' nababzë'.

²⁸ Xanru' la' guntë' ga utság dëra

Le bchuguë' quegac bunách yödzlyú ni.

²⁹ Lëzca' cni bë'ë didza' zí'atël Isaías, gnë':

Dios, Xanru' uná bë' gdu,

La'naru' cu buca'në' queëru' yugu' zxi'n xsoaru',

Uga'nru' ca yödz Sodoma len Gomorra,

Yugu' yödz na' busnitië' Dios.

Bunách Israel len didza' dxi'a

³⁰ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? Chguladél-li'në' nuhuöacquë' tsahui' lahuë' Dios bönni' cunababquë' Israel len cutu gulazú gulabö'ë luhuöaquë' tsahui' lahuë' Dios, san nuhuöacquë' tsahui' le ta'yejlë'ë Dios.

³¹ Na'a, zal-la' gulazú gulabö'ë bönni' Israel lunë' ca rna bë' zxba queë' Dios, le ral-la' gun ga lacquë' tsahui', cutu bdél-li'cnë' le ral-la' gata' quequë' le tunë' ca rna bë' zxba na'.

³² ¿Bizx quië na' guc cni? Cni guc, le cutu glunë' cni lu yöl-la' rejlë' quequë' Dios, san racz quequë' glë'nnë' lunë' ca rna bë' zxba na', ati' qui lë ni na' gulachíxinë', o huac gnaru': Yajchégu'quë' lu lë na' nazi' lei: Guiöj Ga Nu Rajchegu'.

³³ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Gul-yú. Uzóa'-në' yödz Sión bönni'

Gaquë' ca guiöj ga nu tsajchegu',

Guiöj na' gun ga nu gchixi gnigui.

Nu tsejlë' Lë', cutu ca' utuí'í nu na'.

10

¹ Bócha'adau', le rzë ladxa'a len le rnaba' lahuë' Dios gunë' quegac bunách Israel nac gunë' ga lulë'.

² Runa' lna' lau quequë', gdu ladxí'quë' tui' ladxí'quë' Dios, san clëg len yöl-la' rejni'í gdu.

³ Cutu nözcne' ca runë' Dios, runzë' ga nacru' tsahui', san tē'nnë' lun cuinquë' tsahui' racz quequë', len cutu ta'cu'ë nöxj ladxi' lahuë' Dios quië gac gunë' lequë' tsahui'.

⁴ Budx benë' Cristo le rë'ni gun zxba queë' Moisés, benë' ga gac luhuöác tsahui' yúgu'të nup la'yejlë' Lë'.

⁵ Ca nac qui nu huöác tsahui' le run ca rna bë' zxba queë' Dios, buzujë' lu guich Moisés le rna cni: "Bönni' na' gunë' gdu'të ca rna bë' zxba na', soë' gbanë' le gunë' cni."

⁶ Na'a, ca nac qui nu huöác tsahui' le rejlë' Dios, rna cni: "Cutu gnau' lu icj ládxi'da'u, cugnáu': ¿nuzxa caz cuen ni' yehua' yubá?", lë na' nac, quië nu gun ga huötjë' Cristo,

⁷ len cutu gnau': "¿Nuzxa caz huötj ga dë latj qui nup chnatgac?", lë na' nac, quië nu gun ga cuenë' Cristo, urujë' lu yöl-la' gut.

⁸ Na'a, ¿bizxa caz rna? Cni rna: "Gal-la' ga zu' zoacz xtidzë'ë Dios. Lu ru'u len lu icj ládxi'da'u zoa xtidzë'ë na'." Lë ni nac didza' qui le réjlë'ru' Dios runtu' lban qui, rnatu':

⁹ "Chqui' didza' gu'u gac bë' Jesús naquë' Xanu', len huayéjlë'u gdu ladxu'u Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut, uláu' li'."

¹⁰ Lu icj ládxi'dau'ru' réjlë'ru' Jesús quië gacru' tsahui' ati' len didza' rui'ru', rului'ru' lahui le naquë' queëru' Jesucristo quië ularu'.

¹¹ Nayúj lu guich la'y le rna: "Cutu ca' lutuí'i yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'."

¹² Dios, la' tuz ca rui' ladxë'ë yugu' bönni' judío lenca' bönni' gdu'të yödzlyú, le naquë' Xanquë' yúgu'të lëczë' Xanru', len napsquë' bi unödzjë' quegac yúgu'të nup tu'lídz Lë'.

¹³ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: "Lulá yúgu'të nup lulídz Lë' Xanru'."

¹⁴ ¿Nacx gac lulídzë' Lë' chqui' cutu ta'yejlë'ë Lë'? ¿Nacx gac la'yejlë'ë Lë' chqui' gatga gulayönnë' ca nac queë'? ¿Nacx gac la'yönnë' chqui' nutu nu zoa nu gun lban lauquë'?

¹⁵ ¿Nacxcz gac lunë' lban chqui' nutu nu gsöla' lequë'? Ca nac lë ni nayúj lu guich, rna: "Bica' bagac nup na' la'dxinë' ga nacuá' bönni' rjenquë' lban qui le rbequi dxi ládxi'ru', len tunë' lban qui didza' dxi'a."

¹⁶ Na'a, clëg yúgu'të' gulazí' lu na'quë' didza' dxi'a. Ca nac lë ni, Isaías gnë': "Xan, ¿nuzxa caz gyejlë' le bentu' lban qui?"

¹⁷ Cni nac, la'yejlë' Lë' nup la'yöni, ati' lë na' ral-la' la'yöni nac xtidzë'ë Cristo.

¹⁸ Na'a rnia': "¿Naru' cu gulayönnë'?" Le nactë gulayönnë', ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Gdu'të yödzlyú gulayón chi'iquë';

Yúgu'të latj guladxín xtídz'a'quë'.

¹⁹ Lëzca' rnia': "¿Naru' cu gláquibe'inë' lë ni bönni' Israel?" Le nactë gláquibe'inë' lei. Ga rzu lau, bë'ë didza' uláz queë' Dios Moisés, gnë':

Guncza' ga uzxé'ili',

Le gdxí'ida' bunách cunababgac lbi'ili'.

Ni'a quegac bunách cuta'yejni'i guna' ga leyli'.

²⁰ Gdöd ni' guctsquë' rugu ladxí' Isaías na', bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

Guladzöli neda' nup cutu gulaguílj neda'.

Buluí' lahua' lauquë' bönni' cutu gulanabë' neda'.

²¹ Na'a, ca nac quequë' bönni' Israel, bë'ë didza' uláz queë' Dios Isaías na', gnë': "Gdu dza bulí na'a, bulidza' bunách cutún ca rna xtidza'a len ta'dá'baga' neda'."

11

Nup nulagac ladj bunách Israel

¹ Na'a rnia': ¿Naru' nubíj ladxë'ë bunách Israel Dios? Cutu ca' nac cni. Néda'cza' naca' bönni' Israel. Naca' xxi'n xsoë' Abraham, len nababa' dí'a dza queë' Benjamín, xxi'nczë' Israel na'.

² Dios cutu nubíj ladxë'ë bunách queë', nup na' gröczë' queë' dza ni'të. ¿Naru' cu nózili' lë na' nayúj lu guich la'y ca na' benë' Elías? Bulidzë' Dios len buquíë' bunách Israel, gnë':

³ “Xan, chguludödcde' bönni' glu'e didza' uláz quiu', len guluquindjé' yugu' bcugu la'y quiu' ga buzégui'gactu'-ba' lau' Li' böa' bēdxau'. Tuza' neda' naga'na' quiu', ati' tē'nnē' ludöddē' ca' neda'.”

⁴ Na'a, ¿bizxa didza' bubi'ē Dios? Cni gnē': “Nun chí'igaccza'-nē' quia' tsonnlalj yu chi gayu'ē bönni' cutu tu'zechu zxibquē' lau bdau' guiōj na' nazí' lei Baal.”

⁵ Lēzca' cni nac dza ni zoaru' na'a, naga'ngac la'gac bunách Israel, nup na' gröczē' queē' Dios le ruzá' ladxē'ē cni quequē'.

⁶ Chqui' nac le ruzá' ladxē'ē cni quequē', cutu nac ni'a qui tu le gac lunē'. La'naru' guc ni'a qui tu le gac gunru', lē na' ruzá' ladxē'ē queēru' Dios cutur gac tu le ruzá' ladxē'ē queēru'.

⁷ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? Lē na' gulaguiljē' bönni' Israel, cutu guladél-li'nē', san chguladél-li'nē' lei nup ni' gröczē' queē' Dios, ati' yezíca'rē' na', Dios benē' zid icj ládi'dau'quē'.

⁸ Ca nac lē ni nayúj lu guich la'y, rna: “Dios benē' ga nacquē' chul nit.” Cni benē', len zal-la' gac la'lé'inē' le runē' len la'yönnē' xtidzē'ē, cutu ca' nayéjni'cnē'. Cni nac quequē' ga rdxintē dza ni zoaru' na'a.

⁹ Ca nac lē ni bē'ē didza' ca' David, gnē':

Luhuöác le la'zón lequē' lni quequē'

Len ca tu yal-lj ga la'rólinē'.

Lac ca' le lun ga la'chíxinē',

Len ca tu le uzí' la lequē'.

¹⁰ La'chúl yōj lauquē', cui la'lé'inē',

Len tsaz la'yechu cúdzu'quē' lu'ē yua'.

Ca gac lulá bunách cunacgac judío

¹¹ Na'a rnia': ¿Naru' gulachíxinē' bönni' judío ga bdxintē gulanitiē' tsaz? Cutu ca' guc ca', san guladá'baguē'ē xtidzē'ē Dios, ati' na'a Dios ru'ē latj lulá nup cunacgac judío quiē gunē' ga luzxé'inē' lequē' bönni' judío.

¹² Le glunē' bönni' judío, gulachíxinē', ben ga bdxin quegac bunách yödzyú ni le nac ca tu yöl-la' tsahui'. Chqui' cni guc, guta' yöl-la' tsahui' quegac nup cunacgac judío le gulanitiē' bönni' judío, szxónitēr gata' quegac bunách yödzyú ni cati' luhuöaquē' queē' Dios bönni' judío na'.

¹³ Na'a rēpa' lbi'ili' cunacli' judío, rnia': Le naca' gbaz nasölē'ē Dios laugac nup cunacgac judío, runa' zxön lē na' dē lu na'a

¹⁴ quiē nazx ca' huac guna' ga luzxé'inē' lbi'ili' bönni' uládz quia', len cni guna' ga lulé' la'quē'.

¹⁵ Chqui' guluhuöác queē' Dios bunách nacuá' gdu yödzyú le gulunitiē' xlatjquē' bönni' judío, szxónitēr gata' quegac bunách yödzyú na' cati' luhuöaziē' xlatjquē' na'. Gac ca rac cati' tu'bán nup chnatgac.

¹⁶ Chqui' rgu'ru' quizi queē' Dios cua nildau' rubijru' zi'al, lēzca' cua na' nagá'n nac quizi queē', len chqui' uzoaru' quizi queē' Dios luí yag, lēzca' lac quizi queē' zxuza' nē'i yag na'.

¹⁷ Nacquē' la'quē' bönni' judío ca zxuza' nē'i tu yag olivo narúgugac, ati' lbi'ili', ca zxuza' nē'i tu yag olivo gui'a, yajta'li' yag olivo dxi'a na', buazli' xlatjgac nup na' grúgugac, len ruzi'li' xbey luí len xchöni yag olivo dxi'a na'.

¹⁸ Qui lē ni na', cutu gun ba zxön cuinli', cu uzoali' tsla'l nup nacgac ca zxuza' nē'i na' narúgugac. Chqui' run ba zxön cuinli', ral-la' gnózili' clēg lbi'ili' rugáguli' luí yag na', san luí yag na' rugagu lbi'ili'.

¹⁹ Nazx ca' gnau': “Gularugu zxuza' nē'i yag na' quiē gac tsazia' neda' xlatjgac.”

²⁰ Nactë didza' ru'u, san gularuguë' le cutu gulayejlë'ë ati' yajta'u li' yag na' le réjlë'u Dios. Qui lë ni na', cutu ral-la' gun ba zxön cuinu', san ral-la' gádxinu' Dios.

²¹ Chqui' benë' leygac zxguia' Dios, nup na' nacgac gdu zxuza' në'i yag dxi'a na', gunë' zxguia' ca' li'.

²² Byutsca' na'a ca naquë' dxi'i ladxi' Dios, len ca runtsquë' ca' zxguia'. Le nactë runtsquë' zxguia' nup na' gulachixi, san naquë' dxi'i ladxi' len li'. Qui lë ni na', ral-la' gúnteczu' le rajlóz yöl-la' dxi'i ladxi' queë' na', cui gchuguë' ca' li' lu yag queë' na'.

²³ Lëzca' cni gac quequë' chqui' cutu luga'në' lu yöl-la' curejlë' quequë', tsajta'quë' leyúbl lu yag na', le napë' Dios yöl-la' huac gunë' ga tsajta'quë' lei leyúbl.

²⁴ Nacu' li' ca zxuza' në'i grugu lu yag olivo gui'a len yajta'u yag olivo dxi'a ga nutu nu udá' zxuza' në'i yag gui'a. Szxónitër huac quequë', nup nacgac ca zxuza' në'i gdu qui yag dxi'a na', huac tsajta'quë' leyúbl lu yag quégacczë' na'.

Ca gac lulá bunách Israel

²⁵ Böcha'adau', rë'nda' gnózili' lë ni bgachi', cui gun ba zxön cuinli' ca nac yöl-la' rejni'i queëli'. Guluhuóac zid ladxi' la'gac bunách Israel, ati' cni lacquë' ga gdxinr dza chnayazgac ga rna bë'ë Dios yúgu'të bunách cunacgac judío, nup na' ral-la' lulá.

²⁶ Töd na' gata' latj lulé' ca' yúgu'të bönni' Israel, ca na' nayúj lu guich la'y, rna:
Gruj Sión Nu ruslá,
Len ugúa le cunác nungac zxi'n xsoë' Jacob.

²⁷ Lë ni nac didza' dzag gúnlena' lequë'
Catì ugúa' dul-la' nabága'quë'.

²⁸ Cni nac, guladá'baguë'ë didza' dxi'a ati' Dios nubíj ladxë'ë lequë' quië gac ulali' lbi'ili', san nadxi'inë' ca' lequë' Dios, le gröczë' queë' xuz xtau'quë'.

²⁹ Tsaz runödzejë' Dios le runödzejë', len tsaz rulidzë' bunách.

³⁰ Ca na' nac queëli', zí'atël cutu benli' ca rna xtidzë'ë Dios, ati' na'a ruhuechi' ladxë'ë lbi'ili' Dios le cutu glunë' ca rnë' bönni' judío,

³¹ lëzca' cni nac quequë' na'a, cutu tunë' ca rnë' Dios, san cni gacz ga gdxinr dza huechi' ladxë'ë lequë' Dios, le ruhuechi' ladxë'ë lbi'ili' na'a.

³² Dios bubíj ladxë'ë yúgu'të bunách quië la'dá'baguë'ë xtidzë'ë, quië gac huechi' ladxë'ë yúgu'të'.

³³ Zxöntër nac yöl-la' tsahui' queë' Dios, lë na' nac yöl-la' rac zxön len yöl-la' rejni'i queë'. Nutu nu gac tsejni'i le nuzóë' Dios gunë', len cutu gac nu gnózi yugu' le runë' Dios.

³⁴ ¿Nuzxa caz gyejni'i le gza' ladxë'ë Xanru'? ¿Nuzxa caz buzejni'i Lë'?

³⁵ ¿Nuzxa caz bi bunódzj queë' Dios quië gun bayúdx bi ubi'ë Dios qui?

³⁶ Yúgu'të le dë narujgac lu në'ë Dios, len tac lu në'ë, len nacgac quië uzi'ë xbeygac. Gactecz queë' Dios yöl-la' ba. Ca' gac.

12

Ral-la' udód cuinru' quizi queë' Dios

¹ Böchi' lza'adau'. Ruhuechi' ladxë'ë rë'u Dios. Qui lë ni na' ráta'yua' lauli' udód cuinli' lu në'ë Dios, gacli' ca tu le nac ban rgu'ru' lu në'ë Dios, quië gacli' quizi queë', le gac tu le gdzag ladxë'ë Dios. Lë ni ral-la' gunli', le rajlóz le rej ladxë'ru'-në' Dios.

² Cutur gunli' la' tuz ca tun bunách dza ni zoaru' na'a, san gul-gác bunách cub le nucubë' Dios icj ladxë'dau'li'. Gul-gún cni quië gac gnózili' le nac dxi'a rë'nnë' Dios gunli', lë na' rdzag ladxë'ë, len le nac gdu.

³ Na'a, le zoa le buzá' ladxë'ë quia' Dios, rëpa' yúgu'tëli': Cutu gun ba zxön cuinli', le cural-la' gunli', san ral-la' gacli' nöx ladxí' ca rbequi icjli', tsca nac yöl-la' rejlë' queëli' Dios le bennë' qui queëli'.

⁴ Ca na' nac tuz gdu ca nayá' nabinru', zal-la' zian le nagudi' dzáglenru', len clëg tuz dxin tun yúgu'të le zian na' nagudi' dzáglenru',

⁵ lëzca' cni nac queëru'. Zal-la' zianru' zoaru', nacru' ca tuz le nayá' nabinru' le nacru' tuz len Cristo, ati' qui lë ni na' yúgu'tëru' nacru' tuz turu' len yeturu'.

⁶ Tu turu' dë lu na'ru' tu le bennë' queëru' Dios, ati' nadza'gac tu tu tsca nac le buzá' ladxë'ë qui queëru'. Bönni' na' Dios bunödzjë' queë' gu'ë didza' uláz queë', tsca rejlë'ë Lë', ral-la' gu'ë didza' bönni' na'.

⁷ Bönni' na' Dios bunödzjë' queë' gunë' xchinë', dxí'adau' ral-la' gunë' dxin na'. Bönni' na' Dios bunödzjë' queë' usëdnë' bunách, dxí'adau' ral-la' usëdnë' bunách.

⁸ Bönni' na' Dios bunödzjë' queë' uzéjni'në' bunách, dxí'adau' ral-la' uzéjni'në' lequë'. Bönni' bi unödzjë' qui nu yubl, gdu ladxë'ë ral-la' unödzjë'. Bönni' rna bé'inë' bunách, gdu ladxë'ë ral-la' gunë' cni. Bönni' ráclenë' lzë'ë, len yöl-la' rudziji ral-la' gunë' cni.

Yugu' le ral-la' gun nu naqui queë' Cristo

⁹ Ral-la' gdxí'ili' lza'li' gdu ladxí'li'.

Gul-cuasi le cunác.

Gul-güi' ladxí'li' gunli' le nac dxi'a.

¹⁰ Gul-dxí'i-cnë' lza'li' ca nadxí'igacli'-në' böchi'czli'.

Ca runli'-në' ba la'n lza'li' ral-la' gunli' ga gacrë' blau lza'li' ca nacli' la' cuinzli'.

¹¹ Gul-tiptecz ladxí'li' len cutu gacli' zxhuëd.

Gul-gún xchinë' Xanru' gdu ladxí'li'.

¹² Gul-dziji le zoa le runli' löz.

Gul-cóz zxön ladxí' cati' bi rzaca' rguí'li'.

Gul-lídzteczë' Dios.

¹³ Gul-nödzj quegac bunách queë' Cristo tsca nayadzjcnë'.

Gul-güi' latj ga la'cuá' nup ta'dxín queëli'.

¹⁴ Gul-náb-në' Dios gunë' dxi'a quegac nup ta'bía ladxí'gac lbi'ili'.

Gul-náb gac dxi'a quequë', len cutu udxiali' lequë' dö'.

¹⁵ Gul-dzíjilen nup tu'dziji.

Gul-cödxlen nup ta'bódx.

¹⁶ Gul-gác tuz len lza'li'.

Cutu gun ba zxön cuinli', san gul-gún-quë' tsazxón bönni' nöx ladxí'.

Cutu gáquili' chnadél-li'li' yöl-la' rejni'i gdu.

¹⁷ Nutu nu ubi'ili' qui, cu gua'li' dö' qui nu rua' dö' queëli'.

Gul-gún dxi'a quegac yúgu'të bunách.

¹⁸ Chqui' huac, tsca sáqui'li', gul-cóz dxi'a len yúgu'të bunách.

¹⁹ Böchi' lza'adau', cutu uzí' lali' bunách la' lbi'izli', san gul-güi' latj ubi'ë Dios quegac bunách na', le nayúj lu guich la'y le rna: "Néda'cza' uzí' la'. Neda' ubi'a quegac bunách." Cni gnë' Xanru' Dios.

²⁰ Lëzca' cni rna: "Chqui' zoë' bönni' curdzaguë' li' dxi'a len rdunë', bë'ë le gahuë'. Chqui' rbidxë' nis, bë'ë le gui'jë'." Cati' gunu' cni, gunu' ga utui'në' bönni' na'.

²¹ Cutu gu'u latj uxícj li' le cunác, san buxícj le cunác na', ugunu' dxin le nac dxi'a.

13

¹ Yúgu'tëli' ral-la' gunli' ca ta'në' bönni' yúlahui'. Dioscz budödë' lu na'quë' yöl-la' uná bë' napquë', len nucu'ë xlatjqquë' bönni' ni dë lu na'quë' yöl-la' uná bë'.

² Qui lë ni na', nu rdá'baga' yúlahui' rdá'baga' le nuzóë' Dios, ati' nup ta'dá'baga' cni, grugu quegac.

³ Nacu'ë bönni' yúlahui', clëg quië luzeynë' ba nadx nu run le nac dxi'a, san quië luzeynë' ba nadx nu rua' dö'. Chqui' rë'nnu' gunu' ga cutu luzeynë' li' ba nadx, ben le nac dxi'a, ati' uruju' dxi'a lauquë'.

⁴ Naquë' bönni' yúlahui' ni'a në'ë Dios quië gáclenë' li', san chqui' runu' le cunác, ral-la' gádxinu', le cutu nu'ë daduz xuyág yúlahui'. Naquë' ni'a në'ë Dios quië uzí' lë', gunë' zxguia' nu rua' dö'.

⁵ Qui lë ni na' run bayúdx gunli' ca rnë' bönni' na' dë lu në'ë, clëgz le budödë' Dios lu në'ë gunë' lbi'ili' zxguia', san lëzca' quië soa dxiz ládxi'dau'li' lahuë' Dios.

⁶ Qui lë ni na' ca' rguizxj lazli' qui yúlahui', le nacquë' bönni' yúlahui' ni'a në'ë Dios len tunë' le nudödë' lu na'quë'.

⁷ Gul-quízxj yúgu'të bunách le rál-la'li' quequë'. Gul-quízxj lazli' lu na' nu ral-la' uquízxj lazli'. Gul-quízxj dumí nu ral-la' quízxjli'. Gul-gadxi nu ral-la' gádxili', len gul-gún ba la'n nu ral-la' gunli' ba la'n.

⁸ Nutu nu bi ral-la' gál-la'li' qui, san tuz ral-la' gdxili' lza'li', le chben gdu ca rna bë' zxba queë' Dios nu nadxí'i lzë'i.

⁹ Cni ta'ná bë' zxba na':
Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu gdöddu' bunách.

Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunác.

Cutu së ladxu'u le dë qui lza'u.

Yugu' zxba ni len yúgu'të zxba yezica', udx gun nu run ca rna didza' rna cni: "Bdxi'i lza'u ca nadxí'i cuinu'."

¹⁰ Nu na' nadxí'i lzë'i cutu bi run qui lzë'i le cunác. Cni nac, nu na' nadxí'i lzë'i run gdu ca rna bë' zxba queë' Dios.

¹¹ Gul-gún cni le nózili' ca rac dza ni zoaru' na'a, len nózili' ca' chbdxin dza uspán ládxi'li' ca rubán nu chgux, le chzoar gal-la' dza ularu' lu le cunác ca guc cati' ni' gzu lauru' réjlë'ru' Cristo.

¹² Ga zoaru' na'a nac ca chdzö'l, ati' chzoa töd rël na', san ga na' zoë' Cristo nac ca lahui' dza ati' chzoa tsajsoaru' ni'. Qui lë ni na' ral-la' uca'nru' le tun bunách ga chul xöhui'. Ca na' rugacu cuinë' le run chi'i lë' lu gdil-l bönni' rijë' gdil-l, ral-la' taru' lu yení' queë' Dios, le gun chi'i rë'u lu na' tu' xöhui'.

¹³ Quië gunru' cni ral-la' gunru' dxi'a ca ral-la' gun nu rda lahui' dza. Cutu ral-la' súdxiru' len cutu gágulë'ru'. Cutu ral-la' gunru' le cunác len clëg le gun ditj rë'u. Cutu ral-la' tíl-lenru' lza'ru' len cutu uzxé'iru' lza'ru'.

¹⁴ Na'a, ral-la' un cuinli' lu icj ládxi'dau'li' ca naquë' Xanru' Jesucristo, len cutu güi' ládxi'li' gunli' le rzë ládxi'li' lu yöl-la' bunáchz queëli'.

14

Cutu si' quídza'ru' böchi' lza'ru'

¹ Gul-güi' latj gun tsazxón lbi'ili' nu rejlë' Cristo zal-la' cutu nac gdu ca rejlë' Lë' nu na'. Cutu tíl-lenli' nu na' ca nacgac le runi nu na' huac nu gun.

² Ca nac lë ni, nacu'ë bönni' runi lequë' huac lahuë' yúgu'të le tagu bunách, san yela'quë' bönni', cunác gdu ca ta'yejlë'ë Cristo, tahuë' tuz le raz ruzoaru'.

³ Na'a, bönni' na' rahuë' yúgu'të cutu ral-la' uzóë' tsla'l bönni' cutu rahuë' yúgu'të, len lëzca' cni, bönni' na' cutu rahuë' yúgu'të cutu ral-la' si' quidzë'ë bönni' na' rahuë' yúgu'të, le nazi' lu në'ë Dios gropë' bönni' na' ta'yejlë'ë Cristo.

⁴ ¿Nuzxa caz li', rzi' quidzu'u bönni' huen dxin qui nu yubl? Bönni' na' naquë' huen dxin queë' Dios, lahuë' Xanczë' urujë' tsahui' o cutu urujë' tsahui'. Urujë' tsahui' lahuë' Dios, le gunczë' Xanru' Dios ga urujë' tsahui'.

⁵ Nazx ca' zoë' bönni' runrë' zxön tu dza ca runë' zxön yezica' dza, ati' bönni' yubl, tuz ca runë' zxön yúgu'të dza. Tu turu' ral-la' usédtscaru' chqui' nac dxi'a le runru'.

⁶ Bönni' na' runë' zxön tu dza, runë' lei zxön quië tsej ladxë'ë Xanru', ati' bönni' na' cutu runë' zxön dza na', quië tsej ladxë'ë Xanru' cutu runë' zxön dza na'. Lëzca' cni, bönni' na' rahuë' yúgu'të, rahuë' cni quië tsej ladxë'ë Xanru', le rë'ë Dios: "Xclenu'", ati' bönni' na' cutu rahuë' yúgu'të, cutu rahuë' lei quië tsej ladxë'ë Xanru', len rë'ë ca' Dios: "Xclenu'."

⁷ Cutu zoë' nabanë' queëzë' nitué' bönni' ladjru' rë'u, len cutu ratië' queëzë' nitué' bönni'.

⁸ Chqui' zoaru' nabanru', quië tsij ládi'ru'-në' Xanru' zoaru' nabanru', len chqui' gatrú', quië gac yöl-la' ba queë' Xanru' gatrú'. Cni nac, chqui' zoaru' nabanru' o chqui' gatrú', náquiczru' queë' Xanru'.

⁹ Qui lë ni na' ca' gutië' Cristo len bubanë', quië gaquë' Xangac nup chnatgac len nup nabangac.

¹⁰ Na'a li', ¿bizx quië rulág yudxu' böchi' lza'u? ¿Bizx quië ruzú' tsal' böchi' lza'u? Yúgu'tëru' gdxinru' lahuë' Cristo ga cuequi xbeynë' rë'u.

¹¹ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Rnë' Xanru': "Ni'a quia' néda'cza',
Luzechu zxibgac lahua' neda' yúgu'të bunách.
La'guixjö' yalj lulu naca' Dios."

¹² Cni nac, cuequi xbeynë' yúgu'tëru' Dios.

Cutu gunru' ga gchixi gnignë' böchi' lza'ru'

¹³ Qui lë ni na', cutur ral-la' ulág yudxru' lza'ru', san ral-la' gun yudxru' cui gunru' ga gchixi gnignë' böchi' lza'ru', len cui gunru' ga gunë' dul-la' lza'ru' na'.

¹⁴ Nözcza' cutu bi dë le rágu' le gac gun ga cutur nacru' dxi'a lahuë' Dios, ati' rajlöz lë ni didza' bë'ë Xanru' Jesús. Chqui' ráquinë' bönni', zoa bi gac gun ga cutur naquë' dxi'a lahuë' Dios, queë' bönni' ni, cni nac.

¹⁵ Chqui' rushui'nnu' böchi' lza'u, le ragu' le runi lë' cural-la' gáguru', cutu runu' ca ral-la' gun nu nadxi'i böchi' lzë'i. Cutu bi ral-la' gagu' le gun ga gac chop ladxë'ë bönni' na', gutië' Cristo uláz queë'.

¹⁶ Qui lë ni na', cutu bi gunli' le gun ga la'në' xöhu' bunách qui le runi lbi'ili' nac dxi'a.

¹⁷ Cat' rna bé'inë' rë'u Dios, cutu ru' ládi'ru' le gui'j gáguru', san ru' ládi'ru' gacru' tsahui' len soaru' dxi ladxí', len udzójiru', yugu' le gac gunru' le zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y.

¹⁸ Núti'tëz nu run xchinë' Cristo ca nacgac lë ni, run le rdzag ladxë'ë Dios, ati' urúj dxi'a laugac bunách.

¹⁹ Qui lë ni na' ral-la' gunru' le lun ga gata' quegac bunách le rbequi dxi ládi'ru', len le lun tsutsu turu' yeturu' ca réjlë'ru' Cristo.

²⁰ Cutu bi ral-la' gagu' le gun ga gac chop ladxí' nu na' nuzóë' Dios. Nactë le ta'ná bunách: "Yúgu'të dë latj gáguru'", san gunru' le cunác chqui' gunru' ga gchixi gnignë' lza'ru' ni'a qui lë na' rágu'.

²¹ Dxi'ar gac cutu gagu' bëla' len cutu gui'ju' xisi uva, len cutu bi gunu' le gun ga gchixi gnignë' böchi' lza'u, o le gun ga gac chop ladxë'ë, o le gun ga huöta' ggul ladxë'ë ca réjlë'ë Cristo.

²² Chqui' réjlë'u dë latj bi gunu', ral-la' gunu' cni lahuë' Dios ga zu' tuzu'. Bica' ba bönni' na' cutu ruxós lë ládi'dau'huë' ni'a qui lë na' runi lë' dë latj gunë',

²³ san bönni' na' rac chop ladxë'ë ni'a qui le rahuë', nabaguë'ë zxguia', le runë' le cutu runi lë' dë latj gunë'. Nac dul-la' yúgu'të le runru', le cutu runi rë'u dë latj gunru'.

15

Gunru' le rdzag ladxë'ë böchi' lza'ru'

¹ Qui lë ni na', chqui' nacru' tsutsu ca réjlë'ru' Cristo, ral-la' gua' glenru' nup na' nōta' nagúl lādxi'gac ca ta'yejlë' Cristo. Cutu ral-la' gunru' le rdzag lādxi'ru' la' cuinzru'.

² Yúgu'tëru' ral-la' gunru' le rdzag ladxë'ë böchi' lza'ru' quië gac dxi'a queë', len gdip ladxë'ë ca réjlë'ë Cristo.

³ Cni ral-la' gunru', le cutu benë' Cristo le bdzag ladxë'ë la' cuinzë', san guc queë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Dubága'gac neda' didza' xōhui' glui' nup gulané xōhui' quiu' Li', Dios."

⁴ Yúgu'të le guluzujë' lu guich la'y dza ni'të, guluzujë' lu guich quië usëdi rë'u. Lë na' nayúj lu guich la'y run ga rbözru' zxön lādxi' len ruhuí' zxön rë'u. Qui lë ni na' zoa le runru' löz.

⁵ Rnabda'-në' Dios, Nu run ga rbözru' zxön lādxi' len Nu ruhuí' zxön rë'u, gunë' ga gacli' tuz ca runi lbi'ili', gacli' ca na' rë'nnë' Jesucristo.

⁶ Cni ral-la' gunli' quië gacli' tuz, tsazxón cu'li'-në' yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo.

⁷ Qui lë ni na', quië gac yöl-la' ba queë' Dios, gul-sí' lu na'li' tuli' yetuli' ca na' Cristo gzxi' lu në'ë ca' rë'u.

⁸ Cni ral-la' gunli', le rëpa' lbi'ili': Bidë' Jesucristo, gúcLENë' bunách judío ati' cni bulu'ë lahui nac gdutë li didza' ru'ë Dios, ati' benë' ga guludxín le gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' quequë' xuz xtau'tu'.

La'yöni didza' dxi'a bunách gza'a

⁹ Bidë' ca' Cristo quië benë' ga la'gú'u Dios yöl-la' ba nup cunacgac judío le ruhuechi' ladxë'ë lequë' Dios. Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Qui lë ni na', laugac bunách gdutë yödzlyú,

Ulu'a lahui le nacu' Li',

Len gul-la' quiu' yöl-la' ba.

¹⁰ Ga yubl nayúj lu guich la'y, rna:

Lbi'ili', bunách gdutë yödzlyú,

Gul-dzójilen bunách queë' Dios.

¹¹ Ga yubl nayúj ca' lu guich la'y, rna:

Gul-cu'ë Xanru' yöl-la' ba,

Yúgu'tëli' cunacli' judío.

Gul-tsíj lādxi'li' Lë',

Yúgu'tëli' zoali' gdutë yödzlyú.

¹² Lëzca' cni buzujë' lu guich Isaías le rna:

Gla' lahui Nu nabáb di'a dza queë' Isaí.

Gac blau Nu na' quië gna be'i nup cunacgac judío.

Nup ni lun löz Lë'.

¹³ Rnaba' lahuë' Dios, Nu run ga runru' löz, gunë' ga udzójitsquili' len ga soali' dxi lādxi' le réjlë'li' Lë', len gunë' ga gac gdu ca runli' löz, le zoalen lbi'ili' yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y.

¹⁴ Böchi' lza'adau'. Chnözczda' rúnteczli' le nac dxi'a len dëtsca queëli' yöl-la' rejni'i quië gac uzéjni'li' lza'li'.

¹⁵ Na'a naca' rugu lādxi', ruzuja' queëli' lu guich ni, böcha'a, rusá'a lādxi'li' le zoa le buzá' ladxë'ë quia' Dios.

¹⁶ Qui lë ni na' runa' xchinë' Jesucristo laugac bunách cunacgac judío, len runa' lban qui didza' dxi'a queë' Dios, quië gac ugu'a lu në'ë Dios bunách cunacgac judío, nup na' gröczë' queë' Lë' Dios Bö' La'y. Lacquë' ca tu le rgu'ru' lu në'ë Dios, le rdzag ladxë'ë Lë'.

¹⁷ Na'a, le rúnlena' tsazxón Jesucristo dxin, dë lu na'a gdzag ladxa'a ca nac le nuna' lu xchinë' Dios.

¹⁸ Lëzca' rurúguida' gnia' ca nac lë na' benë' Cristo lu na'a neda', benë' ga tun ca rna xtidzë'ë Dios bunách cunacgac judío. Lë ni benë' Lë', bugunë' dxin didza' bë'a neda' len yugu' dxin bena' neda'.

¹⁹ Lu na'a neda' bugunë' dxin ca' le nacgac bë' bulu'ë lahui Lë' len yugu' yöl-la' huac zxön benë', len yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y gzoalen neda'. Cni guc, gzu lahua' runa' lban lu yödZ Jerusalén, ati' gdu zbi'il ga rdxintë luyú Ilírico, chnuna' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Cristo.

²⁰ Bë' ladxa'a bena' lban qui didza' dxi'a ga cutu gulayöni bunách ca nac queë' Cristo. La'naru' guna' lban ga chgulayöni bunách, guna' neda' ca runë' bönni' ruguel-lë'ë lahui dxin zxön chnunë' bönni' yubl.

²¹ Ca bena' neda' nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna:
La'le'i nup nacuá' ga nutu nu ben lban queë' Lë',
Len la'yejni'i nup gatga gulayöni ca nac queë'.

Rë'nnë' Pablo tsijë' Roma

²² Qui lë ni na', zal-la' zian lzu gu'nda' guida' ga zoali', cutu guc guida'.

²³ Na'a, chbudx bena' dxin quia' yugu' latj ni, len chrë'nda' zian iz guida' ga zoali'.

²⁴ Qui lë ni na', cati' tsija' luyú España, tōda' ga zoali' lbi'ili', le runa' löz duyúa' lbi'ili', len udzījlanda' lbi'ili'. Tōd ni' huac ugu'li' neda' nōz.

²⁵ Na'a ral-la' tsija' Jerusalén, tsju'a ni' tu le gaclen nup ni' náquigac queë' Cristo.

²⁶ Cni guna', le guladzág lādxi'quë' bönni' nacu'ë luyú Macedonia len luyú Acaya, gulutubë' bi' tu'nōdzjë' quegac bunách yechi' dzaggac bunách queë' Cristo, nacu'ë Jerusalén.

²⁷ Guladzág lādxi'quë' bönni' cunacquë' judío glunë' lë ni. Le nactë nac tu le tal-lë'ë quegac bunách judío ni'. Chqui' bönni' cunacquë' judío tu'zi'ë xbey le nacgac queë' Dios ni'a qui le nungac bunách judío, lëzca' ral-la' láclenë' bunách judío na', lugunë' dxin le dë quequë'.

²⁸ Qui lë ni na', cati' udx udōda' lu na'gac bunách judío lë na' gulunōdzjë' bönni' ni, ni'r tōda' ga zoali' lbi'ili' cati' tsija' luyú España.

²⁹ Cati' guida' ga zoali', runa' löz gdxínlena' yúgu'të le ruzi'ru' xbey ni'a qui didza' dxi'a queë' Cristo.

³⁰ Ni'a queë' Xanru' Jesucristo len ni'a qui yöl-la' nadxí'i ruchizië' icj lādxi'dau'ru' Dios Bö' La'y, ráta'yua' lauli', böcha'adau', ulidzli'-në' tsazxón len neda' Dios, gnábili'-në' gáclenë' neda'.

³¹ Gul-náb lahuë' Dios gunë' ga ulá' neda' lu na'quë' bönni' cuta'yejlë'ë nacu'ë luyú Judea, len gunë' ca' ga la'dzág lādxi'quë' la'zi'ë lë na' tsju'a bönni' nacque' queë' Cristo, nacu'ë Jerusalén.

³² Gul-náb ca' lahuë', chqui' nac ca rë'nnë' Dios, gunnë' neda' latj gdxina' queëli' len yöl-la' rudziji quia', quië uzi' lādxi'lëna' lbi'ili'.

³³ Na'a rnabda'-në' Dios, Nu run ga zoaru' dxi ladxí, sóalenë' yúgu'tëli'. Ca' gac.

16

Tu'gáp Dios lza'gac bunách queë' Cristo

¹ Rgu'a-nu lu na'li' Febe, ngul zanru' da'nu Xanru'. Nacnu ngul huen dxin queë' Dios dzagnu bunách queë' Cristo lu yödZ Cencrea.

² Uláz queë' Xanru' gul-sí' lu na'li'-nu ngul na', ca ral-la' lun bunách queë' Cristo. Gul-gaclen lënu, unödžli' queënu bíti'těz bi rquinnu. Lëcznu gúclennu bunách zian, len gúclennu ca' neda'.

³ Gul-gáp Dios Priscila len Aquilo, nup na' glunlen neda' tsazxón dxin queë' Jesucristo.

⁴ Chopë' ni guladödë' ga gzoa banádx latië' quië glunë' ga cugatia' neda', ati' rëpa' lequë': xclenli', len clëg neda'z, san lëzca' tē'ë lequë': xclenli', yúgu'të böchi' lza'ru' nababquë' gap nacuá' bunách queë' Cristo cunacgac judío.

⁵ Gul-gáp ca' Dios bunách queë' Cristo tu'dubë' lu yu'u lidxquë' Priscila len Aquilo na'. Gul-gáp ca' Dios Epeneto, bönni' na' nadxi'ida'. Bönni' ni gyejlë'ë Cristo zí'atël ca' yúgu'të bunách luyú Acaya.

⁶ Gul-gáp Dios María, ngul na' bennu dxin zxön queë' Cristo ga ni' rudubli' lbi'ili'.

⁷ Gul-gáp Dios Andrónico len Junias, yugu' bönni' uládz quia'. Bönni' ni guladzúnlenë' neda' tsazxón lidx guia, len nadél-la'quë' latj blau ladj bönni' gbaz nasölë'ë Cristo. Lëzca' gulayejlë'ë Cristo zí'al ca' neda'.

⁸ Gul-gáp Dios Amplias, bönni' na' nadxi'ida' le náquinë' queë' Xanru'.

⁹ Gul-gáp Dios Urbano, bönni' na' bënlenë' netu' tsazxón dxin queë' Jesucristo. Gul-gáp ca' Dios Estaquis, bönni' na' nadxi'ida'.

¹⁰ Gul-gáp Dios Apeles, bönni' na' nac bē' rejlē'ë Cristo. Gul-gáp ca' Dios nup nacuá' lidxë' Aristóbulo.

¹¹ Gul-gáp Dios Herodión, bönni' uládz quia'. Gul-gáp ca' Dios nup nacuá' lidxë' Narciso, ta'yejlë'ë Xanru'.

¹² Gul-gáp Dios Trifena len Trifosa, ngul na' tunnu dxin queë' Xanru'. Gul-gáp ca' Dios Pérsida, ngul na' bennu dxin zxön queë' Xanru', ati' nadxi'iru'-nu.

¹³ Gul-gáp Dios Rufo, bönni' rō queë' Xanru'. Gul-gáp ca' Dios xnē'ë Rufo na', nacnu ca' ca' xna'cza'.

¹⁴ Gul-gáp ca' Dios Asíncrito, len Flegonte, len Hermas, len Patrobas, len Hermes, lenca' yugu' böchi' lza'ru' da'quë' Xanru', nacuá'lenë' lequë'.

¹⁵ Gul-gáp ca' Dios Filólogo len Julia, len Nereo, len ngul zanë' Nereo na', lenca' Olimpás len yúgu'të böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo, nacuá'lenë' lequë'.

¹⁶ Gul-gáp Dios lza'li', unída'li' lza'li' lu yöl-la' nadxi'i queëli'. Tu'gapë' Dios lbi'ili' yúgu'të böchi' lza'ru' nababquë' gap nacuá' bunách queë' Cristo ni.

¹⁷ Na'a, ráta'yua' lauli', bócha'adau', gul-gún ga lac bē' nup tun ga grujli' chopl len tun ga gchixi gníguili', le tu'sëdi le cutu rajlóz le nazëdli'. Gul-cuít ga nacuá' bunách cni

¹⁸ le cutu tun xchinë' Jesucristo. Tunë' dxin quië bi gata' quégaczë', len ta'zí' yé'inë' yugu' bönni' nöxj ladxi', tu'gunë' dxin didza' nöxj ladxi' len didza' tséjlë'ru' le cunác.

¹⁹ Rzë didza' ca' na' runli' ca' rna xtidzë'ë Xanru', ati' ta'yöni yúgu'të bunách. Qui lë ni na' rudzijda' ni'a qui le runli' lbi'ili'. Na'a, rē'nda' gacli' sina' gunli' le nac dxi'a, len clëg gunli' le cunác.

²⁰ Dios, Nu run ga zoaru' dxi ladxi', zi'a gunë' ga uxicjli' Satanás, tu' xöhui'. Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' le gaclen lbi'ili'.

²¹ Rugapbi' lbi'ili' Dios bi'i Timoteo, bi'i na' rúnlenbi' neda' tsazxón dxin. Tu'gapë' ca' lbi'ili' Dios Lucio len Jasón len Sosípater, yugu' bönni' uládz quia'.

²² Neda', Tercio, ruzuja' lu guich didza' ni ru'ë Pablo, rugapa' ca' lbi'ili' Dios, dzaguë' neda' Xanru'.

²³ Rugapë' ca' lbi'ili' Dios Gayo, bönni' ni ru'ë neda' latj zoa' lidxë', len ru'ë ca' latj tu'dúb ni yúgu'të bunách queë' Cristo. Rugapë' lbi'ili' Dios Erasto, bönni' yu'u lu nē'ë dumí qui yödž ni. Rugapë' ca' lbi'ili' Dios Cuarto, böchi'ru'dau'.

²⁴ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli' le gaclen lbi'ili'. Ca' gac.

Yöl-la' ba Dios

²⁵ Na'a, rgu'tu'-në' yöl-la' ba Dios, Nu gac gun tsutsu lbi'ili' ca nac didza' dxi'a runa' lban qui, len ca nac lban runa' ca nac queë' Jesucristo, len ca nac le bulu'ë lahui Dios qui le bgachi' queë', lë na' bucachë'ë Lë' dza ni'të ga bdxintë na'a dza.

²⁶ Na'a chbulu'ë lahui lë ni yugu' lu guich guluzujë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ca na' gnaczë' Dios, Nu zoatecz. Na'a rac lban qui laugac yúgu'të bunách quië gac la'yejlë' Cristo len lun ca rna xtidzë'ë.

²⁷ Ni'a qui le benë' Jesucristo, gactecz yöl-la' ba queë' la'z dui Dios, Nu ractërcz. Ca' gac.

DIDZA' ZI'AL BSÖLÈ'È PABLO YÖDZ CORINTO

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Corinto

¹ Ca rë'ncznë' Dios bulidzë' neda', Pablo, quië gaca' gbaz queë' Jesucristo. Runë' neda' tsazxón böchi'ru' Sóstenes.

² Rugapa' Dios lbi'ili', böchi' lza'adau', rudubli' queë' Dios lu yödz Corinto, len nacli' quizi queë' Dios le nacli' tuz len Jesucristo. Dioscz bulidzë' lbi'ili' quië gáquili' quizi queë' tsazxón len yúgu'të nup nacuá' yúgu'të latj len tu'lidzë' Dios, tu'gunë' dxin lë' Xanru' Jesucristo, Xanquë' lenca' Xanru'.

³ Ráta'yua' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Yugu' le ruzi'ru' xbey le náquiru' queë' Cristo

⁴ Réptecza'-në' Dios: "Xclenu'" ca nac queëli', le zoa le buzá' ladxë'ë queëli' Dios le nacli' tuz len Jesucristo.

⁵ Le nacli' tuz len Cristo, Dios chnagu'tsquë' xnözi queëli' yúgu'të le naqui queë'. Ráclenë' lbi'ili' ca nac yúgu'të didza' rui'li' len runë' ga réjni'li' yúgu'të.

⁶ Cni nac, le gzxi' lu na'li' gdu ládxi'li' le runtu' lna' lau ca nac queë' Cristo.

⁷ Qui lë ni na', cutu bi ryadzj queëli' qui le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, tsal ni rbözli' dza na' gla' lahuë' Xanru' Jesucristo.

⁸ Lëczë' utipë' ládxi'li' quië gac gua' glenli' yúgu'të ga gdxintë dza udx, cui gac nu bi gnë queëli' dza ni' huödë' Xanru' Jesucristo.

⁹ Dios runë' ca rnë', len Lëczë' bulidzë' lbi'ili' quië gacli' tuz len Zxi'në', Xanru' Jesucristo.

Narujgac chopl bunách queë' Cristo nacu'ë Corinto

¹⁰ Ni'a queë' Xanru' Jesucristo ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', gul-gún tuz xtídza'li' yúgu'tëli'. Cutu grujli' chopl, san gul-gác tuz ca rza' ládxi'li', len ca runi lbi'ili'.

¹¹ Cni rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau', le gulagúxjöi'në' neda' ca runli' bönni' nacu'ë lidxnu Cloé, ta'në' rdil-l dídza'li'.

¹² Lë ni rnai': "Nadzál didza' rui'li' tu tuli'." La'li' rnali' da'li' Pablo. Yela'li' rnali' da'li' Apolos. Yela'li' rnali' da'li' Cefas, ati' yela'li' rnali' da'li' Cristo.

¹³ ¿Naru' brujtsë' chopl Cristo? ¿Naru' gda'tsa' neda', Pablo, lë'i yag cruz uláz queëli'? ¿Naru' bdílsali' nis quië gacli' tuz len neda'?

¹⁴ Rëpa'-në' Dios: "Xclenu'", le cutu buquila' nis nitúr lbi'ili', san chopzë' Crispo len Gayo.

¹⁵ Qui lë ni na' cutu gac gnali' bdil-li' nis quië gacli' tuz len neda'.

¹⁶ Lëzca' buquila' nis Estéfanos, len nup nacuá' lidxë'. Cutu rajneyda' chqui' buquila' nis nu yubl.

¹⁷ Bsölë'ë neda' Cristo, clëg quië uquila' bunách nis, san quië guna' lban qui didza' dxi'a. Ru'a didza', san clëg lu yöl-la' rac szxöni queëcza', cui ucacha'a yöl-la' huac qui le benë' Cristo lë'i yag cruz.

Cristo napczë' yöl-la' huac len yöl-la' rejni'i queë' Dios

¹⁸ Nup nacgac chul nit taqui ca'z nac lban runru' queë' Jesús, ca na' gutië' lë'i yag cruz, san rë'u na' nularu', ráquibe'iru' dzag lei yöl-la' huac queë' Dios uslá rë'u.

¹⁹ Cni nac, le nayúj lu guich la'y, rna:
Guna' ga huöac daduz yöl-la' rac szxöni
Quegac nup tac szxöni.

Tsla'l uca'na' yöl-la' rejni'i
Quegac nup ta'yejni'i szxöni.

²⁰ ¿Bizxa caz uzi'tsë' xbey bönni' réjni'në' szxöni? ¿Bizxa caz uzi'tsë' xbey bönni' nazëdtsquë'? ¿Bizxa caz uzi'tsë' xbey bönni' nabé'itsquinë' ru'ë didza'? Dios chbenë' ga böac ca'z yöl-la' rejni'i quegac bunách yödzyú ni.

²¹ Dios, lu yöl-la' rejni'i queë', cutu bë'ë latj lunbë' Lë' bunách yödzyú ni ni'a qui yöl-la' rac szxöni quequë'. Dios bdzag ladxë'ë buslé' nup ta'yejlë' Lë' ni'a qui lban na' runru', zal-la' taqui bunách ca'z nac.

²² Të'nnë' bönni' judío la'lé'inë' yöl-la' huac nacgac bë', ati' bönni' gza'a ta'guiljë' yöl-la' rejni'i.

²³ Rë'u ni runru' lban queë' Cristo, ca na' gutië' lë'i yag cruz. Le nactë, lban runru' ca gutië' Cristo, run ga ta'chixi ta'nigui bunách judío, ati' yezica' bunách taqui ca'z nac.

²⁴ Nup na' bulidzë' lequë' Dios, zal-la' nacquë' bönni' judío o bönni' gza'a, táquibe'inë' napczë' Cristo yöl-la' huac queë' Dios len yöl-la' rejni'i queë' Dios.

²⁵ Taqui bunách yödzyú ni le benë' Dios nac bë' cunözi naquë', san lë na' benë' napr yöl-la' rejni'i ca yöl-la' rejni'i quegac bunách. Taqui le benë' Dios nac bë' nacuídi'në', san lë na' benë' napr yöl-la' huac ca yöl-la' huac quegac bunách.

²⁶ Na'a, böchi' lza'adau', gul-tsajnéy ca gucli' cati' bulidzë' lbi'ili' Dios. Cutu bítsa'quë' ladjli' zian bönni' ta'yéjni'në' lu yöl-la' bunáchz quequë', len cutu bítsa'quë' ladjli' zian bönni' uná bë', len clëg zian bönni' nacquë' blau.

²⁷ Yugu' bönni' na' gröë' Dios, taqui bunách yödzyú ni cunözi nacquë'. Cni benë' Dios quië gunë' ga lutu'i nup ta'yejni'i. Lëzca' cni gröë' Dios nup nacuídi'gac yödzyú ni quië gunë' ga lutu'i nup nalgac.

²⁸ Lëzca' cni, nup na' gröë' Dios, taqui bunách yödzyú ni nacquë' ca'z len cutu bi nacquë', len nacuídi'quë'. Cni benë' Dios quië gunë' ga lugá'n ca'z lë na' tun zxön bunách yödzyú ni.

²⁹ Qui lë ni na', nutu nu gac gun ba zxön cuini lahuë' Dios.

³⁰ Dioscz benë' ga nacru' tuz len Jesucristo, len benë' ga napru' yöl-la' rejni'i queë' Cristo. Le naquë' tuz len rë'u Cristo, nuhuöacru' tsahui', len náquiru' quizi queë' Dios, len nularu'.

³¹ Nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Chqui' zoa nu bi rë'ni gun zxön, ral-la' gun zxön Xanru'."

2

Lban runru' queë' Cristo, ca gdë'ë lë'i yag cruz

¹ Cni guc, böchi' lza'adau', cati' bdxina' queëli'. Bena' lban lauli' qui xtidzë'ë Dios, clëg len yöl-la' rejni'i quia', len cutu bë'a didza' lu yöl-la' rac szxöni quia'.

² Cati' ni' gzóalena' lbi'ili', bë' ladxä'a cugu'a didza' qui le yubl, san tuz ca nac queë' Jesucristo bë'a didza', ca na' gdë'ë lë'i yag cruz.

³ Gzóalena' lbi'ili' lu yöl-la' rcuidi' quia', ati' lu yöl-la' radxi quia' gzxiztsca'.

⁴ Bë'lëna' lbi'ili' didza' len bena' lban qui xtidzë'ë Dios, clëg ca tui' didza' bunách lu yöl-la' rac szxöni quegacz, san gzóalënë' neda' Dios Bö' La'y, ati' gzoalen neda' yöl-la' huac queë' Dios, le guc bë' nac gdutë li didza' bë'a.

⁵ Cni bena' quië gac tséjlë'li' Dios, clëg le byónili' yöl-la' rac szxöni quegac bunách, san le blé'ili' yöl-la' huac queëczë' Dios.

Dios Bö' La'y runë' ga núnbë'ru'-në' Dios

⁶ Rui'tu' didza' lu yöl-la' rac szxöni laugac nup chnacr gdu ca ta'yejlë' Dios. Yöl-la' rac szxöni ni cutu nac ca le napgac bunách yödzyú ni, len cutu nac ca le napquë' bönni' ta'ná bë'ë dza ni zoaru' na'a, nup na' ta'nítcz.

⁷ Rui'tu' didza' qui yöl-la' rac szxöni nagachi', lë na' runödzejë' Dios, le bgachi' yöl-la' rac szxöni na' buzóë' Dios dza ni'të quië uzi'ru' xbey.

⁸ Cutu glunbë'ë yöl-la' rac szxöni na' bönni' ta'ná bë'ë dza ni zoaru' na'a. La'naru' glunbë'ë lei, cutu ludé'ë lë'i yag cruz Xanru' náctërë' blau.

⁹ Nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna:
Chnupé'ë Dios le luzí' xbey nup nadxi'igac Lë',
Yugu' le nutu nu ble'i, len cutu byöni,
Len cutu gulazá' ládxi'gac bunách ca nac qui.

¹⁰ Na'a, Dios nuzéjni'në' rë'u yugu' lë ni lu në'ë Dios Bö' La'y, le ruyuczë' yúgu'të Dios Bö' La'y, lenca' le yu'u icj ládxi'dau'huë' Dioscz.

¹¹ ¿Naru' gac gnöznë' bönni' le yu'u icj ládxi'dau'huë' yetúë' bönni'? Tuz bö' nacczë' bönni' na' nözi lë na'. Lëzca' cni, nutu nu nözi le yu'u icj ládxi'dau'huë' Dios. Tuzë' Dios Bö' La'y nöznë' lë ni.

¹² Rë'u ni, cutu nazí' lu na'ru' bö' rdaz yödzlyú ni, san nazí' lu na'ru' Dios Bö' La'y, Nu na' ruchizië' rë'u Dios quië gac gúnbë'ru' yugu' le buzá' ladxë'ë queëru' Dios.

¹³ Yugu' lë na' buzá' ladxë'ë queëru' Dios rui'ru' didza' qui, clëg len didza' tu'sëdi rë'u bunách len yöl-la' rac szxöni quegac, san len yugu' didza' rusëdnë' rë'u Dios Bö' La'y. Cni nac, rzéjni'ru' bunách zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y ca nac le rusëdnë' rë'u Dios Bö' La'y.

¹⁴ Cutu rzi' lu në'ë le rusëdnë' rë'u Dios Bö' La'y bönni' cuzóalenë' lë' Dios Bö' La'y, le ráquinë' ca'z nac. Cutu gac tséjni'në' lë ni bönni' na', le gac gáquibe'inë' le zaca' lë ni tuzë' bönni' zóalenë' lë' Dios Bö' La'y.

¹⁵ Gac gáquibe'inë' le zaca' yúgu'të, bönni' zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, san nutu nu gac gáquibe'i le zaca'czë' bönni' na'.

¹⁶ Nayúj lu guich la'y, rna:
¿Nuzxa caz nözi le rza' ladxë'ë Xanru'?
¿Nuzxa caz gac uzejni'i Lë'?
San yu'u icj ládxi'dau'ru' rë'u le rza' ladxë'ë Cristo.

3

Nacru' huen dxin tsaxxön len Dios

¹ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', cutu guc güi'lëna' lbi'ili' didza' ca ruí'lëna'-në' didza' bönni' zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, san bë'lëna' lbi'ili' didza' ca ruí'lëna' nu nac bunáchz didza', cuzóalenë' nu na' Dios Bö' La'y. Nacli' ca bi'i huë'n, cunacli' tsutsu ca réjlë'li' Cristo.

² Busëdda' lbi'ili' le cunác baníg, lë na' guc ca nidxi' güi'li'. Cutu busëdda' lbi'ili' le nac baníg ca bëla' gáguli'. Cutu guc tséjni'li' le nac ca bëla' gáguli', len cutu racli' na'a.

³ Cni nac, le nacli' ca nu nac bunáchz ga rdxintë na'a dza. Tsal ni ruzxé'ili' lza'li' len rdil-l dídza'li' len r-rujli' chopl, nacli' ca nu nac bunáchz, len runli' tuz ca tun bunách yödzlyú ni.

⁴ Cati' zoalen lbi'ili' nu rna da' Pablo nu na', len yetú nu rna da' Apolos, nacli' ca nu nac bunáchz.

⁵ ¿Nuzxa caz naca' neda', Pablo? ¿Nuzxa caz na' Apolos? Nactu' huen dxin queë' Dios, ati' ni'a qui le bentu' gyéjlë'li' Cristo. Tu tutu' runtu' dxin na' bennë' qui queëtu' Xanru'.

⁶ Dxin bentu' lu icj ládxi'dau'li' nac ca dxin run nu raz ruzóa. Neda' guza' xseydau', ati' Apolos glu'ë nis, san Dios benë' ga blen len gzxön xseydau' na' nadúz icj ládxi'dau'li'.

⁷ Cni nac, lati'z zaquë' bönni' guz, len lati'z ca' bönni' rgu'ë nis, san záqui'tsquinë' Dios Nu run ga rlen len rzxön xseydau' na'.

⁸ Tuz ca nacquë' bönni' razë' len bönni' rgu'ë nis. Dios ubi'ë qui queëquë' tsca nac dxin tunë'.

⁹ Nactu' huen dxin tsazxón len Dios, ati' lbi'ili' nacli' ca la' yël queë' Dios ga runtu' dxin.

Lëzca' cni nacli' ca tu yu'u runë' Dios.

¹⁰ Ca nac le buzá' ladxë'ë quia' Dios, naca' ca huen zö'ö blau. Neda' glu'a xlibi zö'ö, ati' nu yubl rchis zö'ö na'. Tu turu' ral-la' uyuru' ca rchisru' zö'ö lahui xlibi zö'ö na'.

¹¹ Dios chglu'ë xlibi zö'ö le nac Lëczë' Jesucristo, ati' nutu nu gac cu'u yetú xlibi zö'ö.

¹² Dxin runru' queë' Cristo nac ca rchisru' zö'ö lahui xlibi zö'ö na'. Lahui xlibi zö'ö na' gac nu gun dxin rchis zö'ö le nac ca le náquini oro, o plata, o guiøj záqui'tsquigac, o gac nu gun dxin le nac ca rchis zö'ö le náquini yag, o guïzx, o guixi' ca'z.

¹³ Gac bë' ca nac dxin nungac tu tu bunách. Catì' gdxin dza gchuguë' quegac bunách Dios, gla' lahui dxin nunru', le töd lu gui' dxin na', ati' gui' na' si' bë' dxin nungac tu tu bunách.

¹⁴ Chqui' urúj dxi'a lu gui' na' dxin nunë' bönni' le nac ca tu zö'ö bchisë', Dios ubi'ë queë' ca rajlóz dxin nunë'.

¹⁵ Chqui' tsegui dxin nunë' bönni' le nac ca tu zö'ö bchisë', unitië' le rë'nnë' ubi'ë queë' Dios, san ulaczë' lë', gac queë' ca rac qui nu rulá tu lu gui'.

¹⁶ ¿Naru' cu nózili' nacczli' gdau' queë' Dios, ati' zoë' icj ládi'dau'li' Dios Bö' La'y?

¹⁷ Chqui' nu usnít gdau' queë' Dios, Dios usnitië' nu na', le nac la'y gdau' queë' Dios, ati' lbi'iczli' nacli' gdau' na'.

¹⁸ Cutu si' ye'i cuinli'. Chqui' raqui nu nutsa' ladjli' rac szxöni ca tac szxöni bunách yödzyú ni, ral-la' huöac nu na' ca bönni' cunözi, quië gata' qui yöl-la' rac szxöni le nac gdu.

¹⁹ Bönni' napzë' yöl-la' rac szxöni qui yödzyú ni naquë' cunözi lahuë' Dios. Nayúj lu guich la'y, rna: "Dios runë' ga la'chixi la'nigui nup tac szxöni, rugunë' dxin yöl-la' rac szxöni quegac."

²⁰ Lëzca' cni rna: "Xanru' nöznë' daduz nac le ta'bequi icjgac bunách tac szxöni."

²¹ Qui lë ni na', cutu ral-la' gunli' zxön le gac gunë' bönni'. Naqui queëli' yúgu'të.

²² Náquigac queëli' Pablo, len Apolos, len Cefas, len yödzyú ni, len yöl-la' na'bán, len yöl-la' gut, len dza ni zoaru' na'a, len dza zi'a za'. Yúgu'të naqui queëli',

²³ ati' lbi'ili' náquili' queë' Cristo, ati' Cristo náquinë' queë' Dios.

4

Dxin tunë' bönni' gbaz nasölë'ë Cristo

¹ Qui lë ni na', ral-la' gáquili' nactu' netu' huen dxin queë' Cristo, len dë lu na'tu' le nagachi' queë' Dios.

² Yugu' bönni', Dios nudödë' lu na'quë' lugunë' dxin le naqui queë', run bayúdx lunë' gdu dxi'a le tunë'.

³ Cutu bi rui' ladxa'a chqui' cuequi xbeyli' neda', o chqui' la'bequi xbey neda' bunách yödzyú ni. Cutu ca' rbequi xbey cuina'.

⁴ Cutu ruxós neda' ládi'dau'hua'. Lë ni cutu nac bë' cunabaga'a zxguia'. Xanru' naquë' Nu rbequi xbey neda'.

⁵ Qui lë ni na', nutu nu ral-la' cuequi xbeyli' zi'al ca gdxin dza qui. Gul-cóz dza ni' huödë' Xanru', ati' Lë' ubijë' ga lna' le nagachi' ga chul, len ulu'ë lahui le yu'u icj ládi'dau'gac bunách. Ni'r Dios ubi'ë qui queëgac bunách le gun ba la'n lequë' ca ral-la' gunë'.

⁶ Na'a, böchi' lza'adau', ca nac lë ni, bë'a didza' qui le runtu' netu', Apolos len neda'. Huac usëdli' ca runtu' netu' quië gunli' le nayújz lu guich la'y, cutu gunli' zxön tu bönni' len cutu uzoali' tsla'l yetué'.

⁷ ¿Nuzxa caz ben ga nacu' li' blau? ¿Bizxa caz bdél-li'nu' li' le cutu bennë' quiu' Dios? Chqui' Lë' bennzë' quiu' lë na' dë lu na'u, ¿bizx quië run ba zxön cuinu', ráquinu' racz quiu' bdél-li'nu' lë na'?

⁸ ¿Naru' ráquitsali' nadél-li'tërli'? ¿Naru' ráquitsali' rlé'ili' yöl-la' tsahui' queëli'? ¿Naru' ráquitsali' rna bë'li', zal-la' cutu rna bë'tu' netu'? Ni'a queë' Xanru' Dios rë'nda' gna bë'li' quië gac gna bé'lentu' lbi'ili' tsazxón.

⁹ Runi neda' nac queëtu', bönni' gbaz queë' Dios, ca nuzóë' netu' zeajtu' xbanti ca na' rac quequë' bönni' chnarugu quequë' latië' lahui' laugac bunách. Nactu' ca tu le tu'yutsca bunách yödzyú ni, lenca' ca tu le tu'yutsquë' gbaz la'y queë' Dios.

¹⁰ Le ré'nitu' guntu' xchinë' Cristo, rui'tu' bunách latj taqui nactu' cunözi, san lbi'ili' ráquili' racli' szxöni le nacli' queë' Cristo. Lbi'ili' ráquili' chnal-li', san taqui bunách nacuídi'tu' netu'. Tu'zóa netu' tslal' bunách, san tun lbi'ili' ba la'n.

¹¹ Ga rdxintë na'a dza, rduntu' len rbidxtu' nis. Cutu dë lari' gácutu'. Tun netu' zi' bunách len cutu zoa lidxtu'.

¹² Rusaca' zi' cuintu', la' netu'z runtu' dxin. Tu'lídz netu' zi' bunách, san netu' rnabtu' le gaclen lequë'. Ta'bía ládxi'gac netu' bunách, san rua' rlentu' lei.

¹³ Ta'në' queëtu', san lu yöl-la' nöx ladxi' rui'lentu' lequë' didza'. Ga rdxintë na'a dza nactu' ca bëb qui yödzyú ni len ca tu le ta'ró'n ni'l yúgu'të bunách.

¹⁴ Ruzuja' queëli' cni lu guich, clëg le rë'nda' guna' ga utui'li', san rë'nda' uzéjni'da' lbi'ili', runa' ca runë' bönni' ruzéjni'në' yugu' zxi'nczë' nadxi'inë' lechi'.

¹⁵ Zal-la' gac la'cua'len lbi'ili' zian gayu'ë bönni' lusëdnë' lbi'ili' ca nac queë' Cristo, tuz nu zoa nac ca xuzli', nu na' ben ga náquili' queë' Cristo. Lu yöl-la' na'bán cub napli' le dzagli' Cristo, néda'cza' naca' ca xuzli' le busyönda' lbi'ili' didza' dxi'a.

¹⁶ Qui lë ni na', ráta'yua' lauli' güi' ládxi'li' gunli' ca runa' neda'.

¹⁷ Qui lë ni na' ca' rsöla'a-bi' queëli' bi'i Timoteo. Le réjlë'bi' Xanru' nachi' ca zxi'ncza', nachi' gdu ladxi', ati' nadxi'ida'-bi'. Gunbi' Timoteo ga tsajneyli' yugu' zxba rusëdda' le náquida' queë' Cristo, yugu' le rusëdda' yúgu'të latj laugac yúgu'të cö' bunách queë' Cristo.

¹⁸ La'li' run ba zxön cuinli' le ráquili' cutur udxina' ga zoali'.

¹⁹ Na'a, la' udxintea' ga zoali' chqui' gunnë' neda' latj Xanru'. Ni'r gáquibe'ida', clëg didza'z tu'ë bönni' tun ba zxön cuinquë', san gáquibe'ida' chqui' zoalen lequë' yöl-la' huac queë' Dios.

²⁰ Chqui' nazí' lu na'li' rna bé'inë' lbi'ili' Dios, cutu nac bë' nac cni le rnazli' ca'. Nac bë' nac cni chqui' zoalen lbi'ili' yöl-la' huac queë' Dios.

²¹ ¿Bizxal ré'nili'? ¿Naru' ré'nili' udxina' ga zoali' len gba'y, gut quina' lbi'ili', o len yöl-la' nadxí'i len lu yöl-la' nöx ladxi'?

5

Pablo rbequi xbeynë' bönni' runë' le cunác

¹ Rzë didza' zóalenë' lbi'ili' bönni' runë' le cunác, zóalenë' ngul queë' xuzë'. Le cunác cni cutu ca' tun bunách cunúnbë'gac Dios.

² Lbi'ili' run ba zxön cuinli', san ral-la' huí'nili' len ubiajli' ga zoali' nu na' run dul-la' na'.

³ Zal-la' cutu zóalena' lbi'ili' lu gdu ca nayá' nabana', le nactë zóalena' lbi'ili' lu bö' naccza'. Ca chzóalencza' lbi'ili' chglequi xbeyda' nu na' run dul-la' na'.

⁴ Catí' udubli' queë' Xanru' Jesucristo guna' lbi'ili' tsazxón lu bö' naccza'. Ni'r, len yöl-la' huac queë' Xanru' Jesús

⁵ gul-dödë' bönni' na' lu na' Satanás tu' xöhui' quië nit gdu ca nayá' nabanë', san ulá bö' nacczë' dza ni' huödë' Xanru'.

⁶ Cutu nac dxi'a gun ba zxön cuinli' ca nac le runli'. ¿Naru' cu nózili' didza' na' rna: "Xné'idau'z yöt xtil gun ga gyazx gduťe cua nazí' lei."?

⁷ Na'a, gul-cúa ga zoali' dul-la' na' le nac ca tu xně'i gul, quiě gacli' dxi'a. Ni'r gacli' ca tu cua cub cunazí' xně'i, ca na' le nactě chnacli'. Nac queėru' ca chzoaru' Lni Pascua cati' tahuě' yöt xtil cunazí' xně'i, len chguludöddě'-ba' uláz queėru' bö'cu' zxila' qui Lni Pascua na', bö'cu' zxila' na' naquě' Lěczě' Cristo.

⁸ Qui lě ni na' ral-la' gunru' lni na', clěg zoalen rě'u xně'i gul na' ruluí' le cunác len le cuzaca', san ral-la' ugunru' dxin yöt xtil na' cunazí' xně'i, yöt xtil na' ruluí' le nac gdu dxi'a len le nac gduťe li.

⁹ Cati' buzujá' queėli' lu guich zi'al, gudxcza' lbi'ili' cutu gunli' tsazxön bönni' tuně' le cunác.

¹⁰ Gudxa' lbi'ili' cni, clěg quiě ucuitli' tsaz ga nacué' bunách yödzyú ni, tun le cunác, len ga nacué' bunách ta'zě lădxi'gac le dě qui lza'gac, len ga nacué' gban, len bunách ta'yíj lădxi'gac bdau' guiöj bdau' yag. Quiě gunli' cni gun bayúdx grujli' yödzyú ni.

¹¹ Le rě'ni gna didza' na' buzujá' queėli' lu guich, nac cui gunli' tsazxön bönni' rně' náquině' queě' Cristo, san runě' le cunác, o rzě lădxě'ě le dě qui lzě'ě, o rej lădxě'ě bdau' guiöj bdau' yag, o rně xöhuě'ě, o rzúdxině', o rbaně'. Cutu ca' gágulenli' tsazxön bönni' cni.

¹²⁻¹³ Cutu naqui quia' neda' cuequi xbeyda' nup cunababgac rě'u. Dios cuequi xbeyně' lequě'. Lbi'iczi' ral-la' cuequi xbeyli' nup nababgac lbi'ili'. Qui lě ni na', gul-cúě' ga zoali' bönni' xöhui' na'.

6

Cutu ral-la' gchě'ru' böchi' lza'ru' laugac bunách yúlahui'

¹ Cati' rdil-l dídza'li' tuli' len yetuli', ¿nacxcz rurúguili' tseajli' yúlahui' ga la'bequi xbey lbi'ili' nup cuta'yejlě' Cristo? Dxi'ar tseajli' laugac bunách queě' Cristo quiě la'bequi xbey lbi'ili'.

² ¿Naru' cu nózili' ral-la' la'bequi xbey yúgu'tě bunách yödzyú nup náquigac queě' Cristo? Chqui' lbi'iczi' cuequi xbeyli' bunách yödzyú, ¿naru' cu napli' yöl-la' rejni'i cuequi xbeyli' didza' bizxj cni?

³ ¿Naru' cu nózili' ral-la' cuequi xbeyru' yugu' gbaz la'y? Runtěr bayúdx cuequi xbeyru' le tac yödzyú ga ni zoaru' na'a.

⁴ Na'a, chqui' rac tu le run bayúdx nu cuequi xbey, lě na' rac yödzyú ni, ¿bizx quiě rucua'li' nup la'bequi xbey lei, nup na' cutu bí dě lu na'gac ladjgac bunách queě' Cristo?

⁵ Rnia' cni quiě guna' ga utui'li'. ¿Naru' cu zoalen lbi'ili' nu rac lati' nu gac cuequi xbey le rac quequě' böchi' lza'li'?

⁶ ¿Nacxcz gac bönni' rejlě'ě Cristo gchě'ě böchi' lzě'ě yúlahui' ga la'bequi xbey lequě' bunách cuta'yejlě'?

⁷ Le nactě rchixi rníguili' le rdil-l dídza'li'. ¿Bizx quiě cutu gua' glenli' nu rua' dō' queėli'? ¿Bizx quiě cutu gua' glenli' nu rucachi'lan le dě queėli'?

⁸ Lbi'ili' rua'li' dō' len rucachi'lanli', ati' runli' cni quequě' böchi' lza'li' ta'yejlě'ě Cristo.

⁹⁻¹⁰ ¿Naru' cu nózili' cutu la'yáz ga rna bě'ě Dios bunách cunacgac tsahui'? Cutu si' ye'i cuinli'.

Cutu ca' tsaz ga rna bě'ě Dios nitú nu run le cunác.

Nitú nu rej lădxi' bdau' guiöj bdau' yag,

Len nitú nu rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na',

Len nutu nu bönni' run cuině' ca ngul,

Len nutu nu bönni' zóaleně' la' lzě'i bönni'zě',

Len nitú gban,

Len nitú nu ruhuidi',
 Len nitú nu rzudxi,
 Len nitú nu rnë xöhui',
 Len nitú nu rucáchi'lan.
 Cutu ca' tsaz ga rna bë'ë Dios nu run cni.

¹¹ Cni gucli' la'li' lbi'ili', san na'a chnuhuöacli' dxi'a ca nac dul-la' gbága'li', len chnáquili' quizi queë' Dios, len chnuhuöacli' tsahui' ni'a qui le benë' Xanru' Jesús. Bö' La'y queë' Dios runë' ga rac cni.

Naqui quizi queë' Dios gdu ca nayá' nabinru'

¹² Ta'ná bunách: "Yúgu'të dë latj gunru'." Zal-la' nactë didza' ni, cutu ral-la' gunru' yúgu'të. Zal-la' dë latj guna' yúgu'të, cutu gu'a latj bi gna be'i neda'.

¹³ Ta'ná ca' bunách: "La' huagu nacz le tsaz lë'ru', ati' lë'ru' nacz ga tsudzu la' huagu." Nactë didza' ni, san gdxin dza usnitië' Dios la' huagu lenca' lë'ru'. Dios benë' gdu ca nayá' nabinru', clëg quië ugunru' lei dxin gunru' le cunác. Nac quië uzi'ë xbey Xanru', ati' Xanru' naquë' quië uzí' xbë' gdu ca nayá' nabinru'.

¹⁴ Dios buspanë' Xanru' lu yöl-la' gut. Lëzca' cni, len yöl-la' huac queë' uspanë' rë'u.

¹⁵ ¿Naru' cu nózili', lu gdu ca nayá' nabinli' nacli' tuz len le nacczë' Cristo? ¿Nacxcz gac cúali' tu le da' Cristo len gunli' ga ta' ngul udá dzag? Cutu ca' ral-la' gunli' cni.

¹⁶ ¿Naru' cu nózili' chqui' zóalenë' ngul udá dzag bönni', naquë' tuz len lënu? Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: "Lacquë' ca tuz bunách gropë'."

¹⁷ Na'a, nu bönni' naquë' tuz len Xanru', naquë' tuz len Lë' lu bö' nacczë'.

¹⁸ Qui lë ni na', cutu ca' gunli' le cunác. Bítitëz dul-la' yubl runë' bönni', ni'l lu le nacczë' runë' dul-la' na'. Nu bönni' runë' le cunác, runë' dul-la' le dzag lëczë'.

¹⁹ ¿Naru' cu nózili' nac gdau' queë' Dios Bö' La'y gdu ca nayá' nabinli'? Dioscz nuchizë' lbi'ili' Dios Bö' La'y na', ati' Lë' zoë' icj ládxi'dau'li'. Qui lë ni na' cutu naqui queëzli' gdu ca nayá' nabinli'. Na'a, naqui queë' Dios.

²⁰ Dios gu'uë' lbi'ili' len tu le zxön gdizxjë'. Gul-gún dxin gdu ca nayá' nabinli' lenca' bö' nacczli' quië gac queë' Dios yöl-la' ba, le náquigac queë' Dios gdu ca nayá' nabinli' lenca' bö' nacczli'.

7

Rusëdnë' Pablo ca nac qui yöl-la' nutság na'

¹ Na'a, ubi'a didza' yugu' le gnábili' neda', le buzujli' quia' lu guich. Gac dxi'a queë' bönni' chqui' cutu sóalenë'-nu ngul.

² Le tuntsca le cunác bunách ga ni' zoali', ral-la' la'cuá'lenë'-nu ngul qui queëquë' yúgu'të bönni' nababquë' lbi'ili', ati' ral-la' la'cuá'lennu-në' bönni' qui queëcnu yúgu'të ngul.

³ Bönni' na' zoanu ngul queë' ral-la' gunë' queënu ngul queë' ca nac yöl-la' run qui yöl-la' nutság na', len la' tuz ca ral-la' gunnu ngul len bönni' queënu.

⁴ Cutu dë lu na'znu ngul gdu ca nayá' nabannu, san bönni' queënu dë lu në'ë ca' lei. Lëzca' cni, cutu dë lu na'zë' bönni' gdu ca nayá' nabanë', san ngul queë' dë lu na'nu ca' lei.

⁵ Cutu ral-la' la'dá'baguë'ë lza'quë' bönni' len ngul na' nutság na'quë'. Huac tuz chqui' lunë' tuz didza' cutu la'dzaguë' tu chiz quië gac lulidzë' Dios gdu ládxi'quë'. Töd na', leyúbl ral-la' sóalenë'-nu ngul queë' bönni' na', cui saqui' Satanás tu' xöhui' gun ga tsazquë' nöz dul-la' le cutu gac la'ná be'i cuinquë'.

⁶ Lë ni rëpa' lbi'ili' nac tu le runnë' lbi'ili' latj Xanru'. Cutu nac le gna bë'ë.

⁷ Runi neda' gacr dxi'a luga'në' tuz yúgu'të bönni', ca na' zoa' tuza' neda'. Tu tuë' bönni' rzi'ë tsca le runödzjë' queë' Dios gunë'. Tuë' rzi'ë tu le runödzjë', ati' yetúë' rzi'ë yetú le runödzjë'.

⁸ Na'a, rëpa' nup nacuá' tuz lenca' yugu' ngul uzëb, rnia': Gac dxi'a quequë' luga'në' tuz ca na' zoa' tuza' neda'.

⁹ Chqui' cutu gac la'ná be'i cuinquë', huac lutság na'quë', le gacr dxi'a lutság na'quë' len cu la'zë ládi'quë' le cunác.

¹⁰ Rna bé'ida' nup chnutság na'gac, len clëg neda'z runa' zxba ni, san Lëczë' Xanru' runë' lei, ati' rna: "Cutu ulá'alennu-në' bönni' queënu ngul."

¹¹ Chqui' ulá'alennu-në' bönni' queënu ngul, ral-la' uga'nnu tuznu, o huöacnu tuz len bönni' queënu na'. Lëzca' cni cutu uca'në'-nu ngul queë' bönni'.

¹² Na'a, neda'z rëpa' yezica' bunách len clëg rnë' cni Xanru', rnia': Chqui' zoë' böchi' lza'ru' rejlë'ë Cristo, ati' cutu réjlë'nu Xanru' ngul queë', len chqui' ré'ninu ugá'nlen nu lë', cutu ulá'alennu-nu.

¹³ Lëzca' cni rnia': Chqui' zoanu ngul zanru' réjlë'nu Cristo, ati' bönni' queënu cutu rejlë'ë Xanru', len chqui' rë'nnë' ugá'nlenë'-nu, cutu ulá'alennu lë'.

¹⁴ Cni ral-la' lunë'. Bönni' curejlë' na', Dios rlé'inë' lë' ca bönni' náquinë' quizi queë' le naquë' tuz len ngul queë' réjlë'nu Cristo, ati' ngul cni, curéjlë'nu, Dios rlé'inë'-nu ca ngul náquinu quizi queë' le nacnu tuz len bönni' queënu naquë' böchi' lza'ru' rejlë'ë Cristo. La'naru' cu nac cni, lachi' zxi'nli' ca yugu' bi'i lagu' lahuë' Dios. Na'a, naccbi' quizi queë' Dios.

¹⁵ Nu bönni' o ngul curejlë' Cristo, chqui' rë'ni ula'alennu nu na' nutság na'len, huac ca'. Cutu run bayúdx uga'nlen nu na' böchi' lza'ru' o zanru' rejlë'ë Cristo, le bulidzë' rë'u Dios quië cözru' dxi'adau'.

¹⁶ Cni ral-la' gac. Nazx ca' li', ngul, huac gunu' ga ulé' bönni' quiu', ati' nazx ca' li', bönni', huac gunu' ga ulanu ngul quiu'.

¹⁷ Ral-la' gunru' tu turu' tsca le bunödzjë' queëru' Xanru', lenca' tsca gac queëru' cati' bulidzë' rë'u Dios quië gáquiru' queë'. Zxba ni rusëdda' yúgu'të cö' bunách queë' Cristo.

¹⁸ Chqui' Dios bulidzë' bönni' narugu lu xpëlë'ë le nac bë' náquinë' queë' Dios, ral-la' uga'në' cni, zoa lu xpëlë'ë lë na' nac bë'. Lëzca' cni, chqui' Dios bulidzë' bönni' cunarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë', cutu ral-la' gchuguë' lu xpëlë'ë lë na'.

¹⁹ Cutu bi zaca' lë na' narugu lu xpëlë'ë bönni', len chqui' cunarugu lu xpëlë'ë bönni' lë na' nac bë', cutu bi zaca'. Le nactsca lsaca' nac gunru' ca rna bë' zxba queë' Dios.

²⁰ Ral-la' uga'në' bönni' ca na' guquë' cati' ni' bulidzë' lë' Dios.

²¹ Chqui' bulidzë' li' cati' ni' nacu' bönni' nada'u, cutu cö'u bagu'i le nacu' cni, san chqui' gata' quiu' latj gruju' lu na' xanu', buzi' xbey latj na' gata' quiu' gruju'.

²² Chqui' bulidzë' nu bönni' Xanru' cati' ni' nada'uë', lahuë' Xanru' naquë' ca bönni' narujë' lu në'ë xanë' na', quië gunë' xchinë' Xanru'. Lëzca' cni, chqui' bulidzë' nu bönni' Xanru' cati' ni' narujë' lu në'ë xanë' na', bönni' ni naquë' ca bönni' nada'u queë' Cristo.

²³ Zxöntër le gdizxjë' Dios, gu'uë' lbi'ili'. Qui lë ni na' cutu ral-la' guti' cuinli' lu na'gac bunách.

²⁴ Qui lë ni na' ca', böchi' lza'adau', ral-la' soali' lahuë' Dios tsca gac queëli' tu tuli' cati' ni' bulidzë' lbi'ili' Dios.

²⁵ Ca nac quegac nup cunutság na'gac, cutu bi gna bé'inë' neda' Xanru'. Cni runi neda', ati' huac uzxöni ládi'li' neda' le ruhuechi' ladxë'ë neda' Xanru'.

²⁶ Le tac zian le rac queëru' dza ni zoaru' na'a, runi neda' gac dxi'a chqui' luga'në' yúgu'të bönni' ca nacquë' na'a.

²⁷ Chqui' nutság ná'lenu'-nu ngul, cutu ulá'alenu'-nu. Lëzca' cni, chqui' zu' tuzu', cutu quilju'-nu ngul, cutu utság ná'lenu'-nu.

²⁸ Na'a, chqui' utság ná'lenu'-nu ngul, cutu gunu' dul-la', len chqui' utság ná'lenbi'-në' bönni' bi'i ngul, cutu gunbi' dul-la', san la'zaca' la'gu'i yödzyú ni nup nutság na'gac, ati' rë'nda' guna' ga ulali' lu yöl-la' rzaca' rgu'i na'.

²⁹ Na'a, lë ni rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau'. Chzoa gdxin dza udx. Qui lë ni na', ral-la' lui' lădxi'quë' Dios bönni' nutság ná'lenquë'-nu ngul ca run nu cunutság na'len ngul.

³⁰ Lëzca' cni, ral-la' ludziji lahuë' Dios nup ta'bódx yechi' ca run nu curbódx, ati' ral-la' la'cuá' nōxj lahuë' Dios nup tu'dziji ca run nu curudziji, ati' ral-la' lac nup ta'u ca nu cutu bi dë qui.

³¹ Ral-la' lac nup tu'gún dxin le dë yödzyú ni ca nu cutu rui' lădxi' le dë yödzyú ni, le huadód quegac le rlé'iru' yödzyú ni.

³² Rë'nda' cutu ubi ugu'ili'. Rui' lădxë' le naqui queë' Xanru', nac gunë' le rdzag lădxë' Xanru', bönni' cuzoanu ngul queë'.

³³ Rui' lădxë' le rac yödzyú, nac gunë' le rdzag lădxi'nu ngul queë', bönni' nutság ná'lenë'-nu ngul.

³⁴ Lëzca' cni rac queënu ngul nutság ná'lennu-në' bönni' len queënu ngul zoanu tuznu. Ngul na' zoanu tuznu rui' lădxi'nu le naqui queë' Xanru', nac soanu quizi queë' Dios lu gdu ca nayá' nabannu len lu bö' naccznu. Ngul na' nutság ná'lennu-në' bönni' rui' lădxi'nu le rac yödzyú ni, nac gunnu le rdzag lădxë' bönni' queënu.

³⁵ Yugu' lë ni rëpa' lbi'ili' quië uzi'li' xbey lë ni len clëg quië uzaga'a xnözli'. Rë'nda' gunli' le ral-la' gunli', gunli' xchinë' Xanru' gdu lădxi'li'.

³⁶ Chqui' zoë' bönni' ráquinë' cunác dxi'a uga'nbi' tuzbi' bi'i ngul ra'bandau' queë', len chzoa iz queëbi', len bayúdx ré'nibi' utság ná'lenbi'-në' bönni', huac utság ná'lenbi'-në'. Cutu gunbi' dul-la'.

³⁷ Chqui' chnun tsutsu xtídzë' bönni' na', len cutu run bayúdx gunë' cni, len dë lu në'ë nac gunë', len chnun tsutsu xtídzë' uga'nbi' tuzbi', gunë' le nac dxi'a bönni' na'.

³⁸ Cni nac, nu rui' latj bi'i qui utság ná'lenbi'-në' bönni', run le nac dxi'a, san nu run ga uga'nbi' tuzbi' run le nacr dxi'a.

³⁹ Ngul nutság ná'lennu-në' bönni', rna be'i lënu zxba qui yöl-la' nutság na' tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu. Chqui' gatië' bönni' queënu, gata' lu na'nu utság ná'lennu-në' nu bönni' ré'ninu, chqui' rejlë' Xanru' bönni' na'.

⁴⁰ Runi neda' gacrnu bica' ba chqui' uga'nnu tuznu, len ráquida' runë' neda' tzazxón Bö' La'y queë' Dios.

8

Le ta'gú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag

¹ Na'a, gu'a didza' ca nac qui le ri'j ráguru', lë na' gulagú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag. Ta'ná bunách: "Yúgu'tëru' napru' yöl-la' rejni'." Nactë lë ni. Yöl-la' rejni'i cni run ga run ba zxön cuinru', san yöl-la' nadxí'i queëru' lza'ru' run ga ráclenru' lza'ru'.

² Chqui' zoë' bönni' ráquinë' chréjni'në', cutu bi réjni'nidë' ca ral-la' tséjni'në',

³ san nu bönni' nadxi'inë' Dios, Dioscz zóalenë' bönni' na'.

⁴ Na'a, ca nac qui le ri'j ráguru', lë na' gulagú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag, nóziru' cutu bi záca'gac yödzyú ni bdau' guiöj bdau' yag na', len nutur nu zoa nac Dios.

⁵ Zal-la' nacuá' le taqui bunách nacgac dios, le nacuá' luzxbá, len le nacuá' luyú, ati' zian le tu'lídzbunách, tui' lagac dios lenca' xan,

⁶ san queëru' rë'u:

Tuzë' Naquë' Dios, Lë' Xuz.

Lë' benë' yúgu'të le rlé'iru',

Ati' zoaru' nabanru' quië tsej lădxi'ru' Lë'.

Tuzë' Naquë' Xanru', Lë' Jesucristo.

Lu në'ë Lë', Dios benë' yúgu'të le dë,

Ati' nabániru' Lë'.

⁷ Clëg yúgu'të böchi' lza'ru' ta'yéjni'në' lë ni. La'quë', nup ni' zi'al gulayíj ládxi'gac bdau' guiöj bdau' yag, ga rdxintë na'a dza ti'j tahuë' le gulagú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag, ati' táquinë' nap yöl-la' huac qui bdau' na'. Le cutu nac gdu ládxi'quë', qui lë ni na' táquinë' nabága'quë' zxguia' le tahuë' lë na'.

⁸ Cutu gun ga gunë' rë'u ba la'n Dios le gui'j gáguru', le chqui' gáguru', cutu gacr-ru' dxi'a, len chqui' cutu gáguru', cutu gacr-ru' ca'z.

⁹ Dë lu na'li' gui'j gáguli' bíti'tëz. Gul-gún chi'i cuinli' cui gunli' ga la'chixi la'nigui nup cunác gdu ca ta'yejlë' Cristo.

¹⁰ Nazx ca' li' ráquinu' napu' yöl-la' rejni'i ca nac lë ni len huac gagu' bíti'tëz. Chqui' cö'u xlatj bdau' guiöj bdau' yag len gui'j gagu' le gulagú'u bunách lau bdau' guiöj bdau' yag na', ati' chqui' glé'inë' li' rë'u ragu' ni' böchi' lza'u cunác gdu ladxë'ë, nazx ca' gunu' ga gahuë' lë na' gulagú'u bunách lau bdau' guiöj bdau' yag na'.

¹¹ Cni gac, le ráquinu' napu' yöl-la' rejni'i, gunu' ga gchixi gnignë' böchi' lza'u cutu nac gdu ladxë'ë. ¿Naru' guntsau' cni queë' böchi' lza'u, ni'a qui nu na' gutië' Cristo?

¹² Chqui' cni gunu', gunu' dul-la' le uspagu'u böchi' lza'u zxguia' len gunu' ga gchixi gnignë' le cutu nac gdu ladxë'ë, len gunu' ca' dul-la' le ruzóa Cristo tsal'l.

¹³ Qui lë ni na', chqui' le gui'j gahua' gun ga gchixi gnignë' böchi' lza'a, cutur gahua' bëla' na', cui guna' ga gunë' dul-la' böchi' lza'a.

9

Le dë lu në'ë bönni' gbaz nasölë'ë Cristo

¹ ¿Naru' cu naca' gbaz nasölë'ë Cristo? ¿Naru' cu nadél-li'da' yöl-la' ruslá? ¿Naru' cu blé'ida-në' Xanru' Jesús? ¿Naru' cu nacli' queë' Cristo ni'a qui dxin bena' uláz queë' Xanru'?

² Nazx ca' taqui yezica' bunách cutu naca' gbaz nasölë'ë Cristo. Lbi'ili' run bayúdx gáquili' naca' gbaz queë' Cristo. Le nacli' queë' Xanru', le nacczli' nac bë' naca' gbaz nasölë'ë Xanru'.

³⁻⁴ Nacuá' nup ta'zì' quidza' neda'. Cni rubi'a didza', rëpa' lequë': Dë lu na'a gnaba' le gui'j gahua' le runa' dxin ni.

⁵ Lëzca' cni dë lu na'a utság ná'lëna'-bi' bi'i ngul zanru' réjlë'bi' Cristo quië gunbi' neda' tsazxón ga rda', ca na' tunë' yezíca'rë' gbaz nasölë'ë Cristo len yugu' bönni' böchë'ë Xanru' len Pedro.

⁶ ¿Naru' ráquili' tuza' neda' len Bernabé ral-la' guntu' dxin lahui' dza, quië gdzólitu' le gágutu'?

⁷ ¿Nuzxa caz bönni' rijë' gdil-l ati' rguizxjë' la' cuinzë'? ¿Nuzxa caz bönni' rudë'ë tu la' yël qui lba uva len cutu gahuë' le rbia lba na'? ¿Nuzxa caz bönni' ruyúë'-ba' bö'cu' zxila' len cutu gui'jë' nidxi' quecha'?

⁸ Cutu gáquili' la' neda'z ru'a cni didza'. Lëzca' cni rna le nayúj lu guich lu zxba queë' Moisés.

⁹ Lu zxba queë' Moisés nayúj lu guich, rna: "Cutu cu'u du rú'aba' bëdx cati' rulibba' zxoa' xtil." Bë'ë didza' ni Dios, clëgz le rui' ladxë'ë-ba' bëdx,

¹⁰ san quië uzi'ru' ca' xbey rë'u. Qui lë ni na' nayúj lu guich didza' na', ati' bönni' ruga'në'-ba' bëdx lenca' bönni' runë' ga tu'libba' zxoa' xtil bëdx, gropë' na' ral-la' lunë' löz la'zi'ë qui le rulá' luyú na'.

¹¹ Na'a, chqui' bentu' dxin ga zoali', le nac ca dxin guz gu'n, lë na' nac queë' Dios Bö' La'y, ¿naru' ráquitsali' cutu ral-la' uzi'tu' xbey tu le dau' dë queëli' ca na' ruzi'ë xbey le rlapë' bönni' guz gu'n?

¹² Tu'zì' xbey le dë queëli' yezica' bunách tu'zejni'i lbi'ili'. ¿Naru' cu ral-la'tër uzi'tu' xbey netu' le dë queëli'?

Gatga buzi'tu' xbey lë ni dë lu na'tu', san bia' blentu' yúgu'të quië gac guntu' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Cristo.

¹³ Nóziczli' ca rac quegac nup tun dxin qui gdau', tu'zí' xbey gun qui gdau'. Lëzca' cni nup ta'gú'u lu bcugu la'y queë' Dios rön quecha' böa' bëdx, tahuë' bëla' quecha' böa' bëdx na'.

¹⁴ Lëzca' cni nuzóë' Xanru' ca ral-la' gac quequë' bönni' tunë' lban qui didza' dxi'a. Ral-la' lugagu lequë' nup tu'zí' xbey lban na' tunë'.

¹⁵ Neda' gatga buzi'a xbey lë ni dë lu na'a, ati' lë ni ruzuja' lu guich ni cutu nac le rnabi nu bi gunn quia'. Run ba zxön cuina' le cunazxja' cati' runa' lban qui didza' dxi'a. Gué'ntërda' gatia' ca gu'a latj nu gna runa' lban qui didza' dxi'a le nazxja'.

¹⁶ Cutu dë lu na'a gun ba zxön cuina' le runa' lban qui didza' dxi'a, le run bayúdx guna' lban qui. Bica' bayechi' neda' chqui' cutu guna' lban qui didza' dxi'a.

¹⁷ La'naru' runa' lban le rë'nczda', huac gnaba' lazxa', san run bayúdx guna' lban, le nac tu le buspaguë'ë neda' Dios guna'.

¹⁸ ¿Bizxa lazxa' uzi'tsa' xbey chqui'nu'? Ruzi'a xbey le rdzag ladxa'a le cunazxja' cati' runa' lban qui didza' dxi'a. Cutu ca' ruzi'a xbey lë na' dë lu na'a le runa' lban qui didza' dxi'a.

¹⁹ Na'a, zal-la' nutu nu yu'a lu në'i, chben cuina' ca bönni' nada'u quegac yúgu'të bunách quië gac guna' ga lulá ziantër ca' bunách.

²⁰ Cati' runa' lban laugac bunách judío, run cuina' ca bönni' judío quië gac guna' ga lulá bunách judío na'. Bunách judío na' tun ca rna bë' zxba queë' Moisés. Qui lë ni na' run cuina' ca bönni' runë' ca rna bë' zxba na' zal-la' cutu yu'a lu na' zxba na'. Cni runa' quië gac guna' ga lulá nup tun ca rna bë' zxba na'.

²¹ Cati' runa' lban laugac bunách gza'a, nup curná be'i leygac zxba queë' Moisés, run cuina' ca tu bönni' gza'a na', quië gac guna' ga lulé'. Cutu ruca'na' ca'z zxba queë' Dios. Neda' runa' ca rna bë' zxba queë' Cristo.

²² Run cuina' ca bönni' cunác gdu ca rejle'ë Cristo quië gac guna' ga lulá nup na' cunác gdu ca ta'yejlë' Lë'. Run cuina' ca nacgac yúgu'të bunách quië gac guna' ga lulá la'gac bunách na'.

²³ Lu yúgu'të lë ni runa', runa' ga ta'yöni bunách didza' dxi'a, quië gac uzi'a xbey tsazxón len lbi'ili' didza' dxi'a na'.

²⁴ Chnóziczli' ca tunë' bönni' nútsa'quë' lu huitj. Ta'xíti'ë yúgu'të', san gdél-li'në' tuzë' bönni' uzi'ë xbey latj blau. Lëzca' cni ral-la' gunli' xchinë' Dios, gacli' ca bönni' nútsa'quë' lu huitj, quië gdél-li'li' uzi'li' xbey le ubi'ë queëli' Dios.

²⁵ Yúgu'të bönni', cati' tu'pá' cuinquë' quië gac la'yazië' lu huitj, ta'ná be'i cuinquë' lu yúgu'të le tunë'. Tunë' cni quië la'dél-li'në' tu bregui' zin le nittë, san gdél-li'ru' rë'u tu le uzíteczru' xbey.

²⁶ Qui lë ni na', naca' neda' ca bönni' gdu ladxë'ë rxíti'ë. Naca' ca' ca bönni', gdu ladxë'ë rdil-lë', cutu rdi'a lu bö'z.

²⁷ Ca runë' bönni' rulidzë' bunách tsajtsazgac lu huitj, runa' ca' neda', runa' lban quië lulá bunách. Bönni' na' nutsë'ë lu huitj runë' ga gal gdu ca nayá' nabanë' len rna bé'inë' lei. Lëzca' cni runa' neda', cui unitia' xlatja' lu dxin queë' Dios.

10

Cutu tsej ládxi'ru' bdau' guiöj bdau' yag

¹ Rë'nda' uzéjni'da' lbi'ili', böchi' lza'adau', ca guc quequë' xuz xtau'tu'. Dios benë' ga glu'u zxul böaj yúgu'të'. Lëzca' cni, guladödë' yúgu'të' gatsj lahui'l nis zxön.

² Lu böaj ni' len lu nis zxön ni', guc quequë' ca rac qui nu rdil nis. Lë na' guc quequë' guc bë' glaquë' tuz len Moisés.

³ Lëzca' cni, glahuë' yúgu'të' yöt xtildau' na' bunödzjë' quequë' Dios Bö' La'y.

⁴ Gli'jè' yúgu'tè' nis na' bunödzejè' quequë' Dios Bö' La'y, le gli'jè' nis bruj lè'i guiöj na' bulu'è lahui Dios Bö' La'y, guiöj na' gulabáninè' lequë'. Ca guc guiöj na' nacczè' Cristo, nabániru' Lè'.

⁵ Zal-la' guc cni, cutu bdzag ladxè'è yúgu'tè' Dios. Qui lè ni na' glatiè' lu latj ca'z.

⁶ Yúgu'tè lè ni nac tu le ruzejni'i rë'u, cui sè ládi'ru' le cunác, ca na' gulazé ládi'quë' lequë'.

⁷ Cutu ral-la' tsej ládi'ru' bdau' guiöj bdau' yag, ca na' glunè' la'quë' lequë'. Nayúj lu guich la'y, rna: "Gulabö'è bönni' ni', gli'j glahuë', ati' gulayasè', glunè' lni qui bdau' na'."

⁸ Cutu ral-la' gunru' le cunác, ca na' glunè' le cunác la'quë' lequë', ati' tu dzaz glatiè' gdu ca tsonnúruá' milè'.

⁹ Cutu ral-la' si' bër'u' Xanru', ca na' gulazí' bër'è Lè' la'quë' lequë', ati' glatiè' le gláguya'aba' lequë' bël snia'.

¹⁰ Lëzca' cni, cutu ral-la' gnëru' queë' Dios ca na' gulané' queë' la'quë' lequë', ati' busnitiè' lequë' tuë' gbaz la'y queë' Dios.

¹¹ Yúgu'tè lè ni guc quequë' xuz xtau'tu', tu'zejni'i rë'u, len nayúj lu guich la'y quië gun gadxi rë'u, le chzoaru' dza chzoa udx qui yödzyú ni.

¹² Qui lè ni na', nu raqui chnal, ral-la' gun chi'i cuini, cui gchixi gnigui.

¹³ Ca nac le ta'zí' bër' lbi'ili' rac ca' quegac yúgu'tè bunách. Dios runè' ca rnè' len cutu gu'è latj bi si' bër' lbi'ili' le cugác gua' glenli', san cati' bi si' bër' lbi'ili', ului'inè' lbi'ili' nac gac grujli' lu na' tu' xöhui', quië gac gua' glenli'.

¹⁴ Qui lè ni na', böchi' lza'adau', cutu tsej ládi'li' bdau' guiöj bdau' yag.

¹⁵ Ruí'lèna' lbi'ili' didza' ca ruí'lèna' didza' nup ta'yejni'i. Gul-bequi xbey didza' ni gu'a.

¹⁶ Catì gnábiru'-nè' Dios gun la'yè' le ri'jru' cati' ruspanru' ca gutiè' Cristo, lè na' ri'jru' ruluí' nacru' tuz len Cristo le ruzi'ru' xbey le benè' Cristo cati' bulaljè' xchönè', gutiè' lè'i yag cruz. Lëzca' cni, yöt xtil na' ruzxuzxjru', ráguru', ruluí' dzagru'-nè' Cristo le ruzi'ru' xbey le benè' Cristo cati' budödè' uláz queëru' gdu ca nayá' nabanè'.

¹⁷ Zal-la' zianru' nacru', yúgu'tëru' ráguru' tuz yöt xtil na' len qui lè ni na' nacru' ca tuz bunách.

¹⁸ Gul-yutsca' ca tunè' bönni' Israel. Bönni' ni' tahuë' lahuë' Dios le ta'gu'è lu bcugu la'y queë', lè na' tahuë' ruluí' dzagquë' Dios.

¹⁹ ¿Bizxa rna didza' ni ru'a? Cutu rnia' nap yöl-la' huac bdau' guiöj bdau' yag, len cutu nap yöl-la' huac le ta'gú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag na'.

²⁰ Cni rnia': Lè na' ta'gú'u laugac bdau' guiöj bdau' yag bunách cunúnbè'gac Dios, ta'gú'u laugac bö' xöhui', len clëg lahuë' Dios. Rë'nda' cutu gdzagli' yugu' bö' xöhui'.

²¹ Cutu gac gui'jli' le ruluí' nacru' tuz len Xanru' lenca' lè na' uluí' nacli' tuz len yugu' bö' xöhui'. Cutu gac gáguli' le ruluí' dzagru'-nè' Xanru', lenca' le uluí' dzagli' yugu' bö' xöhui'.

²² ¿Naru' gúntsaru' ga uzxé'inè' Xanru'? ¿Naru' ráquitsali' náptërli' yöl-la' huac ca napè' Lè'?

Le dë lu na'ru' gunru' len ca ral-la' gdxì'icru'-nè' böchi' lza'ru'

²³ Nac gdutè li didza' na' rna: "Yúgu'tè dë lu na'ru' gunru'." Na'a, neda' rnia': Clëg yúgu'tè ral-la' gunru'. Yúgu'tè dë lu na'ru' gunru', san clëg yúgu'tè gun ga gacr gdu ca réjlè'ru' Cristo.

²⁴ Ral-la' güi' ládi'ru' gunru' le gun ga gac dxi'a quequë' böchi' lza'ru', len clëgz le gun ga gac dxi'a qui la' cuinzru'.

²⁵ Bítitèz bi tuti' bunách lu yë'y, huac gáguli', len cutu bi ral-la' gnabli' qui, cui cuequi baguí'i ládi'dau'li'.

²⁶ Nayúj lu guich le rna: "Queë' Xanru' naqui yödzyú ni, lenca' yúgu'tè le dë yödzyú ni."

²⁷ Chqui' ulidzë' lbi'ili' bönni' curejlë'ë Dios guidli' lidxë', ati' guë'nili' tseajli', gul-gagu yúgu'të le gdxie' lauli', len cutu bi gnabli' qui, cui cuequi baguí'i ládxi'dau'li'.

²⁸ Chqui' nütitëz nu guië lbi'ili': "Lë ni gulagu'ë lau bdau' guiöj bdau' yag", cutu gáguli' lë na' quië gac dxi'a qui nu na' gdixjöi' cni lbi'ili', len cui cuequi baguí'i ládxi'dau'huë'.

²⁹ Rnia': "Cui cuequi baguí'i ládxi'dau'huë' bönni' na' gdixjöi'në' cni lbi'ili'", len clëg cui cuequi baguí'i ládxi'dau'li' lbi'iczli'.

Nazx ca' nu gnabi neda', gna: "¿Bizx quië ral-la' uzóa' tsla'l le dë lu na'a guna' le rbequi baguí'i ládxi'dau'huë' bönni' yubl?"

³⁰ Huac gna ca' nu na': "Chqui' gyëpa'-në' Dios: Xclenu', ni'a qui lë na' rahua', ¿bizx quië nu uquí neda' ni'a qui lë na' rahua'?"

³¹ Chqui' bi gáguli' o bi gui'jli', o bítitëz bi gunli', gul-gún yúgu'të quië gac queë' Dios yöl-la' ba.

³² Cutu bi gunli' le gun ga la'chixi la'nigui bunách judío, len cutu gunli' le gun ga la'chixi la'nigui bunách cunacgac judío, len cutu gunli' le gun ga la'chixi la'nigui bunách queë' Dios.

³³ Gul-gún ca runa' neda', rui' ladxa'a guna' le la'dzág ládxi'gac yúgu'të bunách, len cutu rui' ladxa'a guna' le uzi'a xbey la' neda'z, san le luzí' xbey yezica' bunách quië lulá.

11

¹ Gul-gún ca runa' neda', ca na' neda' ca' runa' ca benë' Cristo.

Le tunnu ngul laugac bunách queë' Cristo

² Runa' lbi'ili' zxön, böchi' lza'adau', le rajnéyteczli' neda', len nazí' lu na'li' zxba budöda' lu na'li'.

³ Na'a, rë'nda' tséjni'li' rna bé'inë' yúgu'të bönni' Cristo, ati' bönni' rna bé'inë'-nu ngul, ati' Dios rna bé'inë' Cristo.

⁴ Chqui' rulidzë' Dios bönni' o ru'ë didza' uláz queë' Dios, len dxia icjë' xlu'ë, ruca'në' ca'z Cristo.

⁵ Na'a, chqui' rulidznu Dios ngul o rui'nu didza' uláz queë' Dios len cutu bi zxoa icjnu, ruca'nnu ca'z bönni' queënu, len nac queënu ca nac queënu ngul narugu guitsa' icjnu.

⁶ Chqui' cutu bi zxoa icjnu ngul, ral-la' grugu ca' guitsa' icjnu. Chqui' gun ga utui'nu ngul na' chqui' nu gchugu guitsa' icjnu, ral-la' bi gxoa icjnu.

⁷ Cutu bi ral-la' udxía icjë' bönni' cati' rdxinë' lahuë' Dios, le naquë' ca nacczë' Dios ati' lë na' naquë' bönni' ruluí' lahui yöl-la' zxön queë' Dios, san le nacnu ngul na' ruluí' lahui yöl-la' zxön queë' bönni' queënu.

⁸ Cati' benë' bunách Dios, cutu bubijë' bönni' na' lu ngul. Ngul na', lu bönni' na' bubijë'-nu.

⁹ Lëzca' cni, cutu benë' bönni' Dios quië uzi'nu xbë' ngul, san ngul quië uzi'ë xbanu bönni' benë'-nu.

¹⁰ Qui lë ni na', ral-la' gxoa icjnu ngul na' le ruluí' zoa nu rna be'i lënu le tu'yúë' rë'u gbaz la'y queë' Dios.

¹¹ Na'a, lahuë' Xanru', rquíninë'-nu ngul queë' bönni', ati' rquíninu-në' bönni' queënu ngul.

¹² Ca na' benë' Dios, bubijë'-nu ngul lu bönni', lëzca' cni na'a, náljlenë'-nu ngul bönni', ati' yúgu'të r-ruj lu në'ë Dios.

¹³ Gul-bequi xbey la' lbi'izli'. ¿Naru' ral-la' ulidznu-në' Dios ngul cutu bi zxoa icjnu?

¹⁴ ¿Naru' cu rusëdi lbi'ili' yöl-la' nacz quegac bunách, ral-la' utui'në' bönni' na' ru'ë latj gtunn guitsa' icjë'?

¹⁵ Na'a, chqui' natúnn guitsa' icjnu ngul, nac yöl-la' lach queënu, le bë'ë queënu Dios guitsa' icjnu quië uspín icjnu.

¹⁶ Chqui' zoa nu guë'ni tá'baga' didza' ni, cniz nazi' lu na'tu' runtu', len la' tuz ca tun yugu' cõ' bunách queë' Dios.

Tu'cá'n ca'z le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru' bunách Corinto

¹⁷ Cutu ba la'n runa' lbi'ili' ca nac le uzéjni'da' lbi'ili' na'a. Cutu run ga rac dxi'a queëli' le runli' cati' rudubli' queë' Cristo, san run ga rac queëli' le cunác dxi'a.

¹⁸ Rzu lahua' ruzéjni'da' lbi'ili' lë ni ta'guixjöi' neda' bunách, ta'ná: "Cati' rudubli' queë' Cristo, narujli' chopl", ati' réjlë'a nazx ca' nac cni.

¹⁹ Run bayúdx la'cua'len lbi'ili' nup tu'sëdi le cunác quië lac bë' nup nacgac gdu bunách queë' Cristo.

²⁰ Qui lë ni na', cati' rudubli', lë na' ráguli' tsazxón cutu nac le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru'.

²¹ Cni nac, le runli' bayúdx tu tuli' ráguli' le nua'li' qui queëli' cati' ráguli' tsazxón, ati' qui lë ni na' rdunli' la'li' ati' yela'li' ri'j ráguli' ga rdxintë rzúdxili'.

²² ¿Naru' cu zoa lidxli' ga huac gui'j gáguli'? Ca na' runli', ruca'nli' ca'z bunách queë' Dios, len runli' ga tu'tuí' nup cutu bi dë quegac. ¿Bizxa caz gyëpa' lbi'ili'? ¿Naru' guntsa' lbi'ili' ba la'n? Cutu ca' runa' lbi'ili' ba la'n ca nac lë ni runli'.

Le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru'

²³ Xanru'cz budödë' lu na'a lë na' busëdda' lbi'ili', ca na' benë' Xanru' Jesús yël ni' cati' nu budód Lë' lu na'quë' bönni' guludöddë' Lë'. Gdel-lë'ë yöt xtil,

²⁴ len cati' budx gudxë' Dios: "Xclenu'", buzzuxjë' lei len gnë': "Gul-gagu. Lë ni nac xpëla'a le nuzxj uláz queëli'. Gul-gún cni, uspanli' ca gac quia' neda'."

²⁵ Lëzca' cni, gdöd glahuë', gdel-lë'ë zxíga'dau' len gnë': "Le yudzu zxíga'dau' ni nac xchöna', le run tsutsu didza' cub rucá'n tsahui'. Gul-gún cni yúgu'të lzu gui'jli' lei, uspanli' ca gac quia' neda'."

²⁶ Cni gac ga gdxintë dza huödë' Xanru', yúgu'të lzu gáguli' yöt xtil cni len guí'ijili' zxíga'dau' cni, ului'li' lahui ca gutië' Xanru'.

Ca ral-la' gunru' cati' gui'j gáguru', uspanru' ca gutië' Xanru'

²⁷ Qui lë ni na', núti'tëz nu gagu yöt xtil ni o gui'iji zxíga'dau' ni queë' Xanru', len cutu run lei ba la'n, nabaga' zxguia' nu na', le run dul-la', rucá'n ca'z xpëlä'ë Xanru' lenca' xchönë'.

²⁸ Qui lë ni na', ral-la' cuequi xbeyru' la' cuinzru' tu turu', ati' ni'r huac gáguru' yöt xtil ni, len guí'ijiru' zxíga'dau' ni.

²⁹ Núti'tëz nu ri'j ragu lë ni len cutu run lei ba la'n le cutu ráquibe'i ruluí' le gac queë' Xanru', ruspaga' cuini dul-la' ni'a qui lë na' rë'j ragu.

³⁰ Qui lë ni na' te'i zian nup dzaggac lbi'ili', len ta'cuídi'në', ati' zianquë' chnatquë'.

³¹ La'naru' cuequi xbeyru' la' cuinzru', cutu cuequi xbeynë' rë'u Xanru'.

³² Chqui' gun bayúdx cuequi xbeynë' rë'u Xanru', usaca' zi'ë rë'u, cui grugu queëru' cati' gchuguë' quegac bunách yödzyú.

³³ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', cati' udubli' quië gui'j gáguli', uspanli' ca gutië' Xanru', gul-cöz tuli' yetuli'.

³⁴ Chqui' zoa nu rdun, ral-la' gagu nu na' ga nac lu yu'u lidx, cui gun bayúdx cuequi xbeynë' lbi'ili' Dios cati' udubli'. Nacuá' yela'gac le runli', san uca'na' tsahui' yugu' lë na' cati' duyúa' lbi'ili'.

12

Yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y

¹ Na'a, böchi' lza'adau', rë'nda' tséjni'li' ca nac yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y.

² Nóziczli' ca guc cati' ni' curéjlë'nili' Cristo, bë'li' latj gulaché' lbi'ili' ga yubl bunách. Gyij ládxli'li' bdau' guiöj bdau' yag cuta'né.

³ Qui lë ni na', ruzéjni'da' lbi'ili' cni, rnia': Ladj yúgu'të nup tui' didza' uláz queë' Bö' La'y queë' Dios, nutu nu gac gnë xöhui' queë' Jesús, len nutu nu gac gna: "Jesús naquë' Xanru'", chqui' cuzóalenë' nu na' Dios Bö' La'y.

⁴ Na'a, nadza'gac tu tu le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, san tuzë' naquë' Bö' La'y na'.

⁵ Lëzca' cni, nadza'gac tu tu dxin rgu'ë lu na'ru' Xanru', san tuzë' naquë' Xanru' na'.

⁶ Nadza'gac ca' tu tu yöl-la' huac napru' le rúniru' xchinë' Dios, san tuzë' naquë' Dios, runnë' queëru' yöl-la' huac na'.

⁷ Dios runnë' qui queëru' tu le nac bë' napru' yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y, lë na' ruzi'ru' xbey yúgu'tëru'.

⁸ Dios Bö' La'y runödzjë' queë' tu bönni' yöl-la' huac ru'ë didza' len yöl-la' rac szxöni, ati' yetúë' bönni', Lëczë' Bö' La'y runödzjë' queë' yöl-la' huac ru'ë didza' lu yöl-la' rejni'i.

⁹ Lëzca' cni, Lëczë' Dios Bö' La'y na' runödzjë' queë' yetúë' bönni' yöl-la' rejlë' Cristo bi gunë', ati' yetúë' bönni' runödzjë' queë' yöl-la' huac ruúnë' nup te'i.

¹⁰ Yetúë' bönni' runödzjë' queë' yöl-la' huac runë' yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá, ati' yetúë' bönni' ru'ë lë' latj ru'ë didza' uláz queë' Dios, ati' yetúë' bönni' runödzjë' queë' yöl-la' huac ráquibe'inë' chqui' bö' dzag bunách naqui queë' Dios o naqui qui tu' xöhui'. Runödzjë' queë' yetúë' bönni' yöl-la' huac ru'ë didza' yubl cunazëdë', ati' queë' yetúë' bönni' yöl-la' huac rudödë' didza' yubl na' cunazëdë'.

¹¹ Yúgu'të lë ni runë' Lëczë' Dios Bö' La'y, le runödzjë' qui tu tu bunách tsca rë'ncznë'.

Yúgu'tëru' nacru' ca tuz bunách

¹² Ca na' nac tuz gdu ca nayá' nabinru', zal-la' zian le nagudi' dzáglenru', ati' le zian na' nagudi' dzáglenru' nacgac tuz le nayá' nabinru', lëzca' cni nac queë' Cristo.

¹³ Le zóalenë' rë'u Lëczë' Dios Bö' La'y, lë ni nac queëru' ca tu le nadilru' nis, le nac bë' nacru' ca tuz bunách, zal-la' nacru' yugu' bönni' judío, len yugu' bönni' gza'a, lenca' bönni' nadá'ugac, len bönni' cunadá'ugac. Yúgu'tëru', Dios bë'ë rë'u latj si'ru' le runödzjë' Lëczë' Bö' La'y.

¹⁴ Na'a, lu gdu ca nayá' nabinru', zian le nagudi' dzáglenru' len clëg tuz.

¹⁵ La'naru' huac güi' didza' ní'aru', huaná: "Le cutu naca' në'ë bönni', cutu náquida' queë'", didza' ni cutu gun ga cutu naqui queë' bönni' na'.

¹⁶ La'naru' huac güi' didza' nagru', huaná: "Le cutu naca' yöj lahuë', cutu náquida' queë' bönni' ni", didza' ni cutu gun ga cutu naqui queë' bönni' na'.

¹⁷ La'naru' nac yöj lauru' gdu'të le nayá' nabinru', ¿nacx gac yóniru'? La'naru' nac nagru' gdu'të, ¿nacx gac gle'i zxína'ru'?

¹⁸ Na'a, Dios nucu'ë yúgu'të le nagudi' dzáglenru' ca gu'ncznë' Lë'.

¹⁹ La'naru' nac tuz le nagudi' dzáglenru', cutur soa gdu ca nayá' nabinru'.

²⁰ Na'a, ca nacru', zian le nagudi' dzáglenru', san tuz le nacru'.

²¹ Qui lë ni na', cutu gac guië na'ru' yöj lauru', gna: "Cutu rquinda' li'." Lëzca' cni, cutu gac guië ní'aru' icjru', gna: "Cutu rquinda' lbi'ili'."

²² Na'a, yugu' le nagudi' dzáglenru', lë na' ráquiru' nacgacr cuidi'z, lë ni naquínir-ru'.

²³ Lëzca' cni, yugu' le nagudi' dzáglenru' le ráquiru' nacgacr ca'z, lë ni rugácur-ru' dxi'a, len yugu' le ráquiru' cutu ral-la' gla' lahui, rugácur-ru' ca' dxi'a.

²⁴ Cutu run bayúdx gunru' cni qui le nacr lach qui le náquiniru'. Dios benë' gdu ca nayá' nabinru', len benë' ga nacr lsaca' lë na' ráquiru' rë'u nacr ca'z.

²⁵ Cni benë', ati' cutu narujgac choxl le nagudi' dzáglenru', le tun chi'i lza'gac tu yetú.

²⁶ Chqui' gac zi' tu le náquiniru', lac zi' tsazxón len lei yúgu'të le náquiniru' na', len chqui' tu le náquiniru', zoa bi ruzí' xbey, yúgu'të le náquiniru' tu'zi' xbey tsazxón len lei.

²⁷ Na'a, lbi'iczli' dzagli' gdu ca nayá' nabanë' Cristo, ati' tu tuli' nacli' ca yugu' le nagudi' dzáglenë'.

²⁸ Lëzca' cni, ladj bunách queë' Cristo, Dios nucu'ë nup tun xchinë'. Ga nac zi'a nucu'ë bönni' gbaz queë' Cristo. Ga nac buróp nucu'ë bönni' tu'ë didza' uláz queë', len ga bunntë nucu'ë bönni' tu'sëdi, ati' ni'r nucu'ë nup tun yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá. Ni'r nucu'ë nup tu'ún nup te'i. Ni'r nucu'ë nup taclen böchi' lza'ru'. Ni'r nucu'ë bönni' tu'lui'inë' rë'u dxin gunru'. Ni'r nucu'ë bönni' tu'ë didza' yubl cunazëdquë'.

²⁹ Clëg yúgu'të' nacquë' gbaz queë' Cristo. Clëg yúgu'të' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Clëg yúgu'të' tu'sëdnë'. Clëg yúgu'të' tunë' yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá.

³⁰ Clëg yúgu'të' dë lu na'quë' luúnë' nup te'i. Clëg yúgu'të' tu'ë didza' yubl cunazëdquë'. Clëg yúgu'të' tu'dödë' didza' yubl cunazëdquë'.

³¹ Gul-güi' ládxi'li' cu'ë lu na'li' Dios yugu' yöl-la' huac na' nacgacr lsaca'. Na'a, ului'ida' lbi'ili' tu le nacr lsaca' ca yúgu'të' lë ni'.

13

Yöl-la' nadxi'i

¹ Zal-la' gac gu'a xtídza'gac bunách le cunazëda', lenca' xtídza'quë' gbaz la'y queë' Dios, san chqui' cunadxi'ida' lza'a, didza' gu'a cutu gacr lsaca' ca bö run gui rucödixru' o guia rutil-lru' lzë'i.

² Zal-la' dë lu na'a gu'a didza' uláz queë' Dios len tséjni'da' yúgu'të' le nagachi', len yúgu'të' didza' rejni'i, len zal-la' nac gdu ca réjlë'a Dios ga rdxintë huac cúa' yugu' gui'a, san chqui' cunadxi'ida' lza'a, cutu bi lsaca' naca'.

³ Zal-la' quisia' gdu'të le dë quia' ugahua' bunách yechi', len zal-la' udöda' gdu ca nayá' nabana' ga luzegui' lei bunách le réjlë'a Cristo, san chqui' cunadxi'ida' lza'a, cutu ca' uzi'a xbey lë na' runa'.

⁴ Nu bönni' nadxi'inë' lzë'ë, rbözë' zxön ladxi'. Naquë' dxi'i ladxi' len cutu ruzxé'inë' lzë'ë. Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë cutu run ba zxön cuinë', len cutu run cuinë' blau.

⁵ Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë cutu runë' le cunác, len cutu rudúl-li'në' le dë queë', len cutu rléytenë', len cutu rajneynë' dö' glui' queë' bunách.

⁶ Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë cutu ca' rudziijnë' cati' nu run le cunác. Rudziijnë' cati' nu run le nac gdu'të li.

⁷ Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë rua' rlenë' bíti'tëz bi gun queë' lzë'ë, len réjlë'teczë' lzë'ë, len rúnteczë' löz gun le nac dxi'a lzë'ë, len rbözteczë' zxön ladxi'.

⁸ Cutur töd qui yöl-la' nadxi'i. Huadód qui le dë lu na'gac bunách lui' didza' uláz queë' Dios. Huadxín dza cati' cutur gata' lu na'gac bunách lui' didza' yubl cunazëdgac, ati' huadód qui yöl-la' rejni'i quegac bunách.

⁹ Lati'z réjni'ru' na'a, len lati'z ca' rui'ru' didza' uláz queë' Dios.

¹⁰ Cati' gdxin le nac gdu, ni'r udx qui lë na' nac lati'z.

¹¹ Cati' ni' naca' bi'idau', bë'a didza' ca bi'idau', len glequi icja' ca bi'idau', len gza' ladxa'a ca bi'idau'. Cati' gzxöna' buca'na' le naqui qui bí'idau'hua'.

¹² Na'a le rlé'iru' nacz ca le rlé'iru' cati' ruyú cuinru' tu lu guia dxildau'. Cutu rlé'iru' gdu ca nac. Dza ni'r glé'iru' gdu ca nac yúgu'të. Na'a núnbë'a lati'z. Dza ni'r gúnbë'a yúgu'të ca na' Dioscz nunbë'ë neda'.

¹³ Na'a, nacza'tecz yöl-la' réjlë' queëru' Dios, len yöl-la' run löz queëru' Dios, len yöl-la' nadxi'i queëru' lza'ru'. Nacuá' yonn ni, san le nac blau nac yöl-la' nadxi'i.

14

Yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y

¹ Gul-gún bayúdx gdx'i'li' lza'li' len gul-güi' ládxi'li' si'li' ca' yugu' yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y, len le nac blau, yöl-la' huac güi'li' didza' uláz queë' Dios.

² Nu rui' didza' yubl cunazéd, clëg bunách rui'len didza' nu na'. Dios rui'len didza' nu na', le nutu nu zoa rejni'i didza' rui' nu na'. Dios Bö' La'y ru'ë nu na' latj rui' didza' ca nacgac le nagachi' queë' Dios.

³ Nu na' rui' didza' uláz queë' Dios, rui'len bunách didza' quië gacr gdu ca ta'yejlë' Cristo. Rutíp ládxi'quë' len ruhuí' zxön lequë'.

⁴ Nu na' rui' didza' yubl cunazéd run tsutsu la' cuinz, san nu rui' didza' uláz queë' Dios run tsutsu yúgu'të bunách queë' Cristo.

⁵ Rac ladxa'a güi'li' didza' yubl cunazëdli' yúgu'tëli', san le nac blau, rë'nda' güi'li' didza' uláz queë' Dios. Ruzi'r-ru' xbey nu rui' didza' uláz queë' Dios ca ruzi'ru' xbey nu rui' didza' yubl cunazéd, chqui' cuzóa nu udód didza' yubl na' cunazéd, quië lac tsutsu bunách queë' Cristo.

⁶ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', cati' guida' ga zoali', chqui' güi'lëna' lbi'ili' didza' yubl cunazëda', cutu bi uzi'li' xbey. Uzi'li' xbey tuz didza' na' güi'lëna' lbi'ili' le nului'inë' neda' Dios, o didza' uzejni'i rë'u, o didza' gu'a uláz queë' Dios, o le nac zxba queë'.

⁷ Lëzca' cni rac qui le ta'gú'u bö, yugu' le cunabangac, ca nac gui rucödxru', o ca nac guitarra, chqui' cutu tul-l ca ral-la' lun, ¿nacxcz gúnbë'ru' bizxal le tul-l na', lë na' rul-l gui na' o guitarra na'?

⁸ Chqui' cutu cödx ca ral-la' gun trompeta na' ulídz rë'u lu gdil-l, ¿nuzxa caz upá' cuini tseaj lu gdil-l na'?

⁹ Lëzca' cni rac queëli'. Chqui' len lúdx'i'li' güi'li' didza' le cutác bunách, cutu ca' la'yejni'i didza' güi'li'. Cni gac, daduz güi'li' didza'.

¹⁰ Le nactë yödzyú ni nacué' zian didza' yubl tui' zian cö' bunách gza'a, ati' nacué' bunách ta'yejni'i tu tu didza' na'.

¹¹ Na'a, chqui' cutu réjni'da' didza' ru'ë bönni', gaca' ca bönni' gza'a lahuë' bönni' na' ru'ë didza', ati' bönni' na' ru'ë didza' gaquë' ca' lahua' neda' ca bönni' gza'a.

¹² Lëzca' cni nac queëli'. Rui'tsca ládxi'li' si'li' yugu' le runnë' queëru' Dios Bö' La'y. Qui lë ni na', gul-güi' ládxi'li' si'li' yugu' le lun ga lacr tsutsu bunách queë' Cristo.

¹³ Qui lë ni na' ca', nu rui' didza' yubl cunazéd ral-la' ulídz Dios gnabi Lë' gunnë' qui yöl-la' huac quixjö' le rë'ni gna didza' na' rui' nu na'.

¹⁴ Cati' rulidza'-në' Dios, chqui' ru'a didza' yubl cunazëda', lu bö' naccza' rulidza'-në' Dios, san le cutu réjni'da' didza' ru'a, lu yöl-la' rejni'i quia' cutu ruzi'a xbey didza' na' ru'a.

¹⁵ ¿Nacxcz ral-la' guna' chqui'nu'? Ulidza'-në' Dios lu bö' naccza', lenca' lu yöl-la' rejni'i quia' ulidza'-në' Dios. Gul-la' yöl-la' ba lu bö' naccza' lenca' lu yöl-la' rejni'i quia' gul-la' yöl-la' ba.

¹⁶ Chqui' tuz lu bö' nacczu' rulídz la'yu'-në' Dios, ati' zoa ni' nu ryöniz, san chqui' cutu rejni'i didza' ru'u, ¿nacxcz gac gna: "Ca' gac", ni'a qui didza' ru'u, rë'u-në' Dios: "Xclenu"?

¹⁷ Nazx ca' dxí'adau' ru'u didza', rë'u-në' Dios: "Xclenu." Chqui' cutu rejni'i didza' ru'u, cutu bi uzí' xbey nu na' ryöni.

¹⁸ Rëpa'-në' Dios: Xclenu', le rui'ra' didza' yubl cunazëda' ca yúgu'tëli'.

¹⁹ Laugac bunách queë' Dios gué'ntërda' gu'a gayu'z didza' le gac la'yejni'i bunách ca zian gayuá' didza' yubl cunazëda' ati' nutu nu gac tsejni'i. Gac usëdda' yezica' bunách tuz chqui' la'yejni'i didza' gu'a.

²⁰ Böchi' lza'adau', cutu gacli' ca bi'idau' ca nac le rza' ládxi'li'. Gul-gác ca bi'idau' cui gunli' le cunác, san gul-gác bönni' chnacgac ca nac le rza' ládxi'li'.

²¹ Nayúj lu guich la'y, rna: "Len didza' yubl len lu rú'agac bunách gza'a güi'lëna' bunách ni didza'. Zal-la' guna' cni, cutu luzé naggac xtidza'a." Cni rnë' Xanru'.

²² Cni nac, Dios ru'ë rë'u latj rui'ru' didza' yubl cunazëdru' quië gac tu le nac bë' laugac bunách cuta'yejlë' len clëg laugac nup ta'yejlë' Cristo. Ru'ë rë'u latj rui'ru' didza' uláz queë' Lë' le luzí' xbey nup ta'yejlë' Cristo len clëg bunách na' cuta'yejlë'.

²³ Qui lë ni na', cati' udubli' tsazxón, yúgu'tëli' na' náquili' queë' Cristo, chqui' güi'li' didza' yubl cunazëdli' yúgu'tëli', ati' tsazgac nup nazëdgac lati'z o nup cuta'yejlë' Cristo, ¿naru' cu la'ná: "Nachixi icjli"?

²⁴ Na'a, chqui' yúgu'tëli' güi'li' didza' uláz queë' Dios, ati' tsaz nu curejlë' Cristo o nu nazëd lati'z, gáquibe'i nu na' nabaga' zxguia' ati' Dios cuequi xbeynë' lë'. Cni gáquibe'i nu na', le yöni didza' güi'li' yúgu'tëli'.

²⁵ Gáquibe'i ca nac le rza' ladxi' nu na', lë na' bgachi', ati' uzechu zxib nu na' len tsej ladxi' Dios, gna: "Le nactë Dios zóalenë' lbi'ili'."

Ca ral-la' gunru' ga rudubru' queë' Cristo

²⁶ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', cati' rudubli' queë' Cristo, rul-lë' tu salmo tuë' bönni' dzaguë' lbi'ili', ati' rusëdnë' tu zxba yetué', ati' rguíxjöi'në' lbi'ili' tu le bului'inë' lë' Dios yetué', ati' ru'ë didza' yubl cunazëdë' yetué', ati' rudödë' didza' yubl na' cunazëdë' yetué'. Yúgu'të le gunli' ral-la' gac le luzí' xbey nup tu'dúb queë' Cristo.

²⁷ Cati' nacuá' ni' nup tui' didza' yubl cunazëdgac, cutu ral-la' güi'li' didza' cni zianr ca chop tsonnzli'. Huac gu'ë didza' tuzë' bönni' na', ati' töd na' huac gu'ë didza' yetué', san run bayúdx soa nu udód didza' yubl na' cunazëdli'.

²⁸ Chqui' nutu nu zoa nu gac udód didza' yubl na' cunazëdli', ral-la' soa dxiz ga na' nudubli' nu na' rui' didza' yubl cunazëd, ati' huac güi'lenë' Dios didza' na' lu icj ládxi'dau'huë'.

²⁹ Lëzca' cni, bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios ral-la' lu'ë didza' chop tsonnzë', ati' yezíca'rë' bönni' na' tu'ë didza' uláz queë' Dios ral-la' la'bequi xbeynë' didza' ru'ë bönni' na'.

³⁰ Chqui' Dios ului'inë' tu bönni' rö'ë ni' le rë'ni gna xtidzë'ë, ral-la' soa dxiz nu na' rui' didza'.

³¹ Yúgu'tëli' huac güi'li' didza' uláz queë' Dios tu tuli' quië gzëdli' yúgu'tëli' len gdip ládxi'li' ca' yúgu'tëli'.

³² Bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios huac la'ná be'i cuinquë', la'cu'ë dxiz.

³³ Clëg Dios nu run ga runru' rusbó, le rë'nnë' Lë' gacru' ba'a ladxi', ca na' runë' ga nacuá' yúgu'të cö' bunách queë' Cristo.

³⁴ Ral-la' la'cua'nu dxiz ngul queëli' ga na' rudubli'. Cutu dë lu na'cnu lui'nu didza' ni'. Ral-la' la'cua'nu nöxj ca na' rna bë' zxba queë' Dios.

³⁵ Chqui' té'ninu la'yéjni'nu lati', ral-la' la'nábinu bönni' qui queëcnu cati' ni' nacu'ë lidxquë'. Cutu ral-la' lui'nu didza' ngul ga na' tu'dubë' queë' Dios.

³⁶ ¿Naru' ráquitsali' bunödzjë' xtidzë'ë Dios lu rú'ali' lbi'izli'? ¿Naru' ráquitsali' bdxin queëzli' xtidzë'ë Dios?

³⁷ Chqui' nutsë'ë ladjli' bönni' ráquinë' ru'ë didza' uláz queë' Dios, o ráquinë' zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, bönni' ni ral-la' si' lu në'ë nac zxba queë' Xanru' le ruzuja' queëli' lu guich ni.

³⁸ Na'a, chqui' cutu rui' ladxë'ë didza' ni, cutu güi' ládxi'li'-në' bönni' na'.

³⁹ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', gul-güi' ládxi'li' güi'li' didza' uláz queë' Dios, len cutu gna bé'ili' nu rui' didza' yubl cunazëd.

⁴⁰ Yúgu'të ral-la' gunru' ca sa'yéaj, len ca rajlóz yöl-la' ba'a ladxi'.

¹ Na'a, böchi' lza'adau', rguíxjöi'da' lbi'ili' ca nac didza' dxi'a na' bena' lban qui ga zoali', lë na' gzxi' lu na'li' len run ga nacr gdu ca réjlë'li' Cristo.

² Ni'a qui didza' ni ulali', chqui' gunli' ca rna didza' dxi'a na' bena' lban qui ga zoali', chqui' le nactë gyéjlë'li' Cristo.

³ Ga gzu lau budöda' lu na'li' le budödë' Dios lu na'a neda'. Cni rna: "Gutië' Cristo uláz queëru' le nabága'ru' dul-la'." Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, ben bayúdx benë'.

⁴ Rna ca': "Bgachë'ë yeru ba, len cati' bza'a tsonn dza, bubanë' lu yöl-la' gut", ca na' nayúj ca' lu guich la'y, ben bayúdx guc queë'.

⁵ Gdöd ni' buluí' lahuë' Cristo, blé'inë' Lë' Pedro, len gdöd ni', gulalé'inë' Lë' idxínnutë' gbaz queë'.

⁶ Ni'r buluí' lahuë' lauquë' zianr ca gayu' gayu'ë böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo, cati' ni' nudubquë' tsazxón. Yelati'z cuguluhuöatë' bóchi'ru' ni nacu'ë nabanquë' na'a, zal-la' la'quë' chnatquë'.

⁷ Ni'r blé'inë' Lë' Jacobo, len gdöd ni' buluí' lahuë' lauquë' yúgu'të bönni' gbaz queë'.

⁸ Ga yajseytë buluí' lahuë' ca' lahua' neda'. Ca guc lë ni, naca' ca bi'idau' guljbi' cati' chgdöd dza ral-la' galjbi'.

⁹ Cni nac, le nacra' neda' cuidi'z ca yúgu'të bönni' gbaz queë', len cutu naca' neda' lsaca' si' la' gbaz queë', le gdxia ladxa'a bunách queë' Dios.

¹⁰ Na'a, le buzá' ladxë'ë quia' Dios naca' le naca' na'a, len clëg daduz buzá' ladxë'ë quia'. Béntëra' xchinë' ca yezíca'rë' gbaz queë', zal-la' clëg racz quia' bena' dxin na'. Dioscz, lu yöl-la' ruzá' ladxí' queë', bugunë' neda' dxin.

¹¹ Na'a, chqui' bena' lban neda' o chqui' glunë' lban yela'quë' bönni', lë ni le runtu' lban qui len le gyéjlë'li' lbi'ili'.

Ubanru' lu yöl-la' gut

¹² Runtu' lban queë' Cristo ca na' bubanë' lu yöl-la' gut. Chqui' cni nac, ¿nacxcz nac, rnali' la'li': "Cutu lubán nup chnatgac"?

¹³ La'naru' cu lubán nup chnatgac, cutu bubanë' Cristo,

¹⁴ len la'naru' cu bubanë' Cristo, daduz nac le bentu' lban qui, len daduz nac yöl-la' rejlë' queëli' Lë'.

¹⁵ Yetú ca', la'naru' cu bubanë' Cristo, rzi' yë'tu' cati' runtu' lna' lau queë' Dios, rnatu' buspanë' Cristo, ati' la'naru' cu uspanë' nup chnatgac, Dios cutu buspanë' Cristo.

¹⁶ La'naru' cu lubán nup chnatgac, cutu bubanë' Cristo,

¹⁷ len la'naru' cu bubanë' Cristo, daduz nac yöl-la' rejlë' queëli' Lë', ati' naga'ngac dul-la' nabága'li'.

¹⁸ Lëzca' cni, nup na' chnatgac len gulayejlë' Cristo, tsaz glat chqui' cutu bubanë' Lë'.

¹⁹ Chqui' tuz tsal ni zoaru' nabanru' huac uzi'ru' xbë' Cristo, nacr-ru' bayechi' ca yúgu'të bunách.

²⁰ Na'a, le nactë bubanë' Cristo lu yöl-la' gut, len naquë' nu gzu lau bubán tsaz ladj yúgu'të nup lubán tsaz lu yöl-la' gut.

²¹ Ca na' gyu'u yöl-la' gut ni'a qui le benë' tuë' bönni', lëzca' cni, ni'a qui le benë' yetué' bönni' gyu'u yöl-la' rubán quegac nup chnatgac.

²² Ca na' tat yúgu'të bunách le nájlengac Adán, lëzca' cni lubán yúgu'të nup na' nájlengac Cristo.

²³ Tu tuë' ubanë' ca ral-la' gac. Zi'al bubanë' Cristo, ati' töd ni lubán nup náquigac queë' Cristo cati' huödë'.

²⁴ Ni'r gdxin dza udx cati' ugüë' Cristo gdu'të le dë lu në'i len gdu'të yöl-la' uná bë' len gdu'të yöl-la' huac qui tu' xöhui', ati' udödë' lu në'ë Dios Xuz le rna bé'inë' Lë'.

²⁵ Run bayúdx gna bë'ë Cristo ga gdxintë dza chbenë' Dios ga luzechu zxibgac lahuë' Lë' yúgu'të nup ta'dá'baga' Lë'.

²⁶ Le rdá'baga' Lë' le usnitië' ga udx nac yöl-la' gut.

²⁷ Dios chnudödë' yúgu'të lu në'ë Zxi'në' quië gna bé'inë' lei. Nayúj lu guich la'y, rna: "Budödë' yúgu'të lu në'ë quië gna bé'inë' lei." Na'a, nac bë' cutu budöd cuinë' lu në'ë Zxi'në', le nacczë' Lë' Nu rudód lu në'ë Zxi'në' yúgu'të.

²⁸ Cati' gdxin dza ni' chnudödë' Dios lu në'ë Cristo yúgu'të quië gna bé'inë' lei, ni'r Lëczë' Zxi'në' udód cuinë' lu në'ë Dios, Nu na' budód lu në'ë Zxi'në' yúgu'të, ati' ga udx, Dios gna bé'inë' tsaz yúgu'të.

²⁹ La'li' rdil-li' nis uláz quegac nup chnatgac. Chqui' ráquili' cutu lubán nup na' chnatgac, ¿bizx quië rdil-li' nis uláz quegac nup chnatgac?

³⁰ Zoa banádx queëtu' gattu' yúgu'të dza. ¿Bizx quië rui'tu' latj gac cni chqui' cutu ubanru' lu yöl-la' gut?

³¹ Yúgu'të dza zoa banádx gatia'. Rguíxjöi'da' lbi'ili' lë ni, böchi' lza'adau', le rdzag ladxa'a le bena'. Bena' ga réjlë'li' Xanru' Jesucristo.

³² Chqui' le gu'nzda' gdíl-lena' böa' guixi' snia' lu yödz Éfeso, ¿bizxa caz uzi'a xbey? Chqui' cutu lubán nup chnatgac, ral-la' gunru' ca ta'ná bunách: "Gui'j gáguru' le huatru' cxö huidzj."

³³ Cutu güi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili'. Chqui' si' lu na'li' lati'z le cutu nacz, gdútëli' huöacli' chul nit.

³⁴ Gul-bí'i ládxi'li' len cutu gunli' dul-la' le cunúnbë'li'-në' Dios la'li' lbi'ili'. Rnia' cni quië guna' ga utui'li'.

Ca lac nup lubán lu yöl-la' gut

³⁵ Nazx ca' zoa nu gna: "¿Nacx lubán nup chnatgac? ¿Nacx gac gdu ca nayá' nabinquë' cati' ludxinë'?"

³⁶ Li', bönni' cunözi. Lë na' razu' luyú cutu glen chqui' cutu nit.

³⁷ Lë na' razu' luyú nac tu xseydau'z, nazx ca' qui zxoa' xtil o qui yetú guixi' cuandau'. Lë na' razu' cutu nac guixi' cuandau' na' ral-la' glen.

³⁸ Dios runë' ga gac guixi' cuandau' ca nunczë' qui. Ca nac tu tu xseydau' na' runë' ga gac guixi' cuandau' qui.

³⁹ Lëzca' cni, cutu nac tuz ca nac bëla' qui queëcba' yúgu'tëba' böa' guixi'. Zoa tu bëla' quegac bunách len yetú ca nac bëla' quecba' böa' guixi'. Yetú ca nac bëla' quecba' bguinn len yetú ca nac bëla' quecba' böi.

⁴⁰ Lëzca' cni nadzá' gdu ca nayá' nabingac nup nacuá' yehua' yubá ca nac gdu ca nayá' nabingac nup nacuá' luyú ni. Zoa tu yöl-la' lach quegac nup nacuá' yehua' yubá, len yetú ca nac yöl-la' lach quegac nup nacuá' luyú ni.

⁴¹ Zoa tu yöl-la' lach qui gbidz, len yetú qui beo', len yetú quegac bölj luzxbá. Yöl-la' lach qui tu bölj luzxbá nadzá' ca nac yöl-la' lach qui yetú bölj luzxbá.

⁴² Lëzca' cni gac cati' lubán nup chnatgac. Cati' rgachi' yeru ba nac tu bëla' nit. Cati' ubán, ni'r gac tu le soa tsaz.

⁴³ Cati' rgachi' yeru ba nac tu bëla' ca'z len le nacuidi'. Cati' ubán, ni'r gac tu le lach len le nal.

⁴⁴ Cati' rgachi' yeru ba nac tu bëla' qui yödzlyú ni. Cati' ubán, ni'r gac tu le soa tsaz yehua' yubá. Zoa tu bëla' qui yödzlyú ni, len yetú ca gac le gdzag bö' nacczru'.

⁴⁵ Nayúj lu guich la'y le rna: "Bönni' na' gzu lahuë' zoë' luyú ni, lë' Adán, Dios benë' lë' bönni' ban", san Bönni' gyazië' xlatjë' Adán, Lë' Cristo, Dios benë' ga naquë' Bö' nabániru'.

⁴⁶ Cutu bdxin zi'al lë na' nac Bö'. Bdxin zi'al lë na' nac qui yöl-la' bunáchz queëru', ati' ni'r bdxin lë na' nac Bö'.

⁴⁷ Bönni' ni' gzoë' zi'al, gúquinë' yu. Bönni' na' zoë' burópl, Nu na' nac Xanru', brujë' yehua' yubá.

⁴⁸ Nup nacuá' luyú ni nacgac ca guquë' bönni' na' gúquinë' yu, ati' nup ral-la' tsajcuá' yehua' yubá lac ca nac Nu na' bruj yehua' yubá.

⁴⁹ Ca na' na'a dë queëru' tu bëla' le nac ca guc bëla' queë' bönni' na' gúquinë' yu, lëzca' ral-la' huöáquiru' ca náquinë' Nu na' bruj yehua' yubá.

⁵⁰ Cni rë'ni gna lë ni rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau', rnia': Le náquini bëla' len rön cutu ca' tsaz ga ni' rna bë'ë Dios, len lëzca' cni, lë na' nit cutu gdel-li' lë na' zoa tsaz.

⁵¹ Gul-yutsca', rëpa' lbi'ili' tu le bgachi': Cutu gatra' yúgu'tëru', san Dios utsé'ë ca nacru' yúgu'tëru'.

⁵² Tu tsalz gac, tsca nac tu le rutáz yøj lauru', cati' cödx trompeta le rajseytë. Cödx trompeta na', ati' lubán nup chnatgac, láquini tu le soa tsaz, ati' Dios utsé'ë le náquiniru' yúgu'tëru'.

⁵³ Lë na' nacru' le rnit ral-la' huöac le soa tsaz, ati' le náquiniru', lë na' ral-la' gat, huöac tu le gatga gat.

⁵⁴ Cati' lë na' rnit chnuhuöác le soa tsaz, lenca' lë na' ral-la' gat chnuhuöác le gatga gat, ni'r utság lë na' nayúj lu guich la'y, rna:

Nadúa tsaz yöl-la' gut.

Chbdél-li'në' Cristo.

⁵⁵ Cutur gna be'i rë'u yöl-la' gut.

Cutur bi gac gun queëru' yöl-la' gut.

⁵⁶ Huac bi gun queëru' yöl-la' gut le nabága'ru' dul-la', ati' nabága'ru' dul-la' le rdá'baga'ru' zxba queë' Dios.

⁵⁷ Xclenë' Dios. Lëczë' runë' ga nularu' lu yöl-la' gut ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo.

⁵⁸ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', gul-zóa tsutsu. Gul-gác gdu ládxi'li', gúnteczli' xchinë' Xanru' le nóziczli' cutu runli' daduz xchinë' Xanru'.

16

Tu'nódzj quequë' böchi'gac ta'yadzjnë' bunách Corinto

¹ Na'a, ca nac qui dumí na' unödzjli' le gaclen böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo nacu'ë Jerusalén, gul-gún na'a ca na' gna bé'ida' yugu' cö' bunách queë' Cristo, nacúa' luyú Galacia.

² Yugu' dza domingo, tu tuli' ral-la' cu'li' quizi lati' dumí, tsca na' Dios runnë' queëli'. Gul-gún chi'i lei, cui gun bayúdx bi utubli' cati' gdxina' ga zoali'.

³ Cati' ni' gdxina' ga zoali', gsöla'a Jerusalén nup na' ucua'li' lbi'ili'. Uzuja' lu guich le gun ga lac bë'quë', ati' lu'ë dumí na' unödzjli'.

⁴ Chqui' ral-la' tsija' ca' neda', tsjáclenë' neda'.

Le rë'nnë' gunë' Pablo

⁵ Guida' ga zoali' cati' udx tōda' yugu' yödz luyú Macedonia, le run bayúdx tōda' yugu' yödz na'.

⁶ Ráquida' ugá'nlena' lbi'ili' tu chi'i o nazx ca' uga'na' ni' yugu' beo' ziaq. Ni'r huac gáclenli' neda', ugu'li' neda' nöz gátitëz ga ral-la' tsija'.

⁷ Cati' guida' duyúa' lbi'ili' cutu rë'nda' tōdza' ni'. Runa' löz sóalena' lbi'ili' xtsey, chqui' gunnë' neda' latj Xanru'.

⁸ Uga'na' ni lu yödz Éfeso ga gdxinr dza Pentecostés

⁹ le dë latj ni guna' tu dxin zxön queë' Xanru', zal-la' zian nup ta'dá'baga' neda'.

¹⁰ Chqui' gdxinbi' ga zoali' bi'i Timoteo, gul-güí' ládxi'li'-bi', cui ubi ugu'i'bi' tsal ni' sóalenbi' lbi'ili', le runbi' xchinë' Xanru' ca na' runa' xchinë' neda'.

¹¹ Qui lë ni na', nutu nu ral-la' uzóa lëbi' tsal. Gul-gaclen-bi', ugu'li'-bi' nöz gdu tsáhu'dau', quië udxinbi' ga ni zoa' neda', le rböza'-bi' lëbi' lenca' böchi'ru' túnlenë'-bi' tsazxón dxin.

¹² Ca nac queë' böchi'ru' Apolos, szxöni gúta'yua' lahuë' tsijë' tsajyúë' lbi'ili' tsazxón len yugu' böchi'ru'. Cutu rë'nnë' tsijë' na'a. Guidë' cati' sáqui'në'.

Didza' ru'ë Pablo ga ruúdx

¹³ Gul-spán ládxi'li' len gul-gác tsutsu ca réjlë'li'-në' Cristo. Gul-gác rugu ladxi' len gul-típ ládxi'li'.

¹⁴ Len yöl-la' nadxi'i gul-gún bíti'tëz bi gunli'.

¹⁵ Na'a, böchi' lza'adau', chnózcizli' ca nac queë' Estéfanos lenca' quegac di'a dza queë'. Nacgac nup gulazú laugac ta'yejlë' Cristo ladj bunách nacuá' luyú Acaya. Guludód cuinquë' bönni' ni quië lunë' xchingac bunách queë' Dios.

¹⁶ Ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', gunli' ba la'n nup nacgac ca böchi'ru' na', lenca' ca nacgac nup tunlen lequë' tsazxón dxin len taclen lequë'.

¹⁷ Rudzijda' le guladxinë' ga zoa' Estéfanos, len Fortunato, len Acaico, le gláclenë' neda' uláz queëli'.

¹⁸ Guluhuí' zxönë' neda' ca na' guluhuí' zxönë' ca' lbi'ili'. Gul-gún ba la'n bunách cni.

¹⁹ Tu'gáp Dios lbi'ili' yugu' cö' bunách queë' Dios luyú Asia ni. Tu'gapë' Dios lbi'ili' Aquilo len Priscila lenca' nup tu'dúb queë' Dios ga nac lu yu'u lidxquë'.

²⁰ Tu'gapë' Dios lbi'ili' yúgu'të böchi'ru' ni. Gul-gáp Dios tuli' yetuli', unída'li' lza'li'.

²¹ Neda', Pablo, na' cuincza' ruzuja' lu guich lë ni, rnia': Rugapa' Dios lbi'ili'.

²² Nu cunadxí'i Xanru' Jesucristo, chnabía dö' nu na'.

Gda Xanru'.

²³ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli'.

²⁴ Nadxi'ida' yúgu'tëli' le nacru' tuz len Xanru' Jesucristo. Ca' gac.

DIDZA' BURÓP BSÖLÈ'È PABLO YÖDZ CORINTO

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Corinto

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz queë' Jesucristo le rë'nnë' cni Dios. Runbi' neda' tsazxón bi'i böchi'ru' Timoteo. Rugapa' Dios lbi'ili', rudubli' queë' Dios lu yödz Corinto, len yúgu'tëli' náquili' quizi queë' Dios luyú Acaya.

² Rnabda'-në' Xuzru' Dios len Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Yugu' le gzxaca' gdi'ë Pablo

³ Yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo, le naquë' Xuzru', ruhuechi' ladxë'ë rë'u, len naquë' ca' Dios, ruhuí' zxónteczë' rë'u.

⁴ Ruhuí' zxönë' rë'u Dios cati' rac bítitëz bi' rac queëru', quië gac hui' zxönru' ca' nup bi' rac quegac. Ruhuí' zxönru' lequë' ca' na' ruhuí' zxönë' rë'u Dios.

⁵ Tsca ta'yán le rzaca' rguí'ru', ca' na' gzxaca' gdi'ë Cristo, lëzca' cni ta'yán le tu'huí' zxön rë'u, le nacru' tuz len Cristo.

⁶ Qui' lë ni na', chqui' bi' rzaca' rguí'tu', rac cni queëtu' quië gac hui' zxöntu' lbi'ili' len guntu' ga ulali'. Chqui' Dios ruhuí' zxönë' netu', rac cni quië gac hui' zxöntu' lbi'ili', ati' lu yöl-la' rböz zxön ladxí' queëli', gac gua' glenli' yugu' le saca' qui'li', ca' na' rac ca' queëtu'.

⁷ Ruzxöni ládxi'tu'-në' Dios gúnteczë' ga gac dxi'a queëli', le nózitu' ca' na' rzaca' rguí'li' tsazxón len netu', lëzca' cni ruzi'li' xbey tsazxón len netu' le ruhuí' zxönë' rë'u Dios.

⁸ Ré'nitu' gnózili', böchi' lza'adau', ca' nac le zian le glac queëtu' luyú Asia. Gdödti bë'i lë na' guc queëtu', guc zi'tër ca' le guc gua' glentu'. Ca' guc, cutur bentu' löz soatu' gbantu'.

⁹ Gúquitu' guc queëtu' ca' rac quequë' bönni' chnarugu quequë' latie'. Guc cni queëtu' cui uzzöni ládxi'tu' la' cuinztu', san uzzöni ládxi'tu'-në' Dios, Nu ruspán nup chnatgac.

¹⁰ Dios buslé' netu' lu lë na' ben ga gzoa banádx gattu', ati' ruslé' netu' yugu' dza. Runtu' löz uslé' netu' Lë' cni leyúbl

¹¹ chqui' gáclenli' netu', ulidzli'-në' Dios gnábili'-në' gáclenë' netu'. Dios gunë' ca' na' gnábili'-në' tsazxón len bunách zian, uzá' ladxë'ë queëtu', ati' la'ná xcenë' Dios uláz queëtu'.

Rguíxjö'ë Pablo bizx quië rdzeyne' gdxinë' Corinto

¹² Lë ni le run ga rudzítu'. Bö' naccztu' ruluí'i netu', len yöl-la' ba'a ladxí' queëtu' len gdu ládxi'tu' runtu' bi' runtu' yödzlyú ni, len cni bentu' ca' ga ni' zoali'. Cni bentu', le guclen netu' le buzá' ladxë'ë queëtu' Dios, len clëg len yöl-la' rejni'i queëztu' bentu' cni.

¹³ Ruzujtu' queëli' lu guich tuz le gac ulabli' len le gac tséjni'li'. Rac ladxa'a tséjni'li' gdu

¹⁴ lë na' réjni'li' lati'. Ni'r cati' gdxin dza huödë' Xanru' Jesucristo, gac gunli' netu' zxön ca' na' netu' guntu' lbi'ili' zxön.

¹⁵⁻¹⁶ Le bena' löz lë ni, gza' ladxa'a guida' ga zoali' zi'al cati' gdöda' luyú Macedonia, ati' guida' ga zoali' leyúbl cati' uzá'a ni quië uzi'li' xba' chop lzu. Töd ni' huac gáclenli' neda' ugu'li' neda' nöz tsija' luyú Judea. Cni gu'nda' guna'.

¹⁷ ¿Naru' ráquitsali' gzxí' yë'a le butsa'a ca' guna'? ¿Naru' ráquitsali' lu yöl-la' bunáchz quia' runa' le rdxinz icja', len bë'za' ca' didza' cati' gnia': Cni guna'?

¹⁸ Ni'a queë' Xanru' Dios, Nu run gdu'të ca' rna xtidzë'ë, cutu' bë'za' ca' didza' cati' bë'lëna' lbi'ili' xtidzë'ë Dios.

¹⁹ Jesucristo, Zxi'në' Dios, Nu na' bentu' lban qui' ga zoali', neda' len Silvano len Timoteo, cutu' rui'zë' ca' didza'. Lë' ru'ë didza' gdu'të li.

²⁰ Cristocz runë' ga nac gdutë lõz yúgu'të le gzxi' lu nëë Dios, ati' ni'a queë' Lë' gac gnaru': "Ca' gac", quië gac queë' Dios yöl-la' ba.

²¹ Dioscz runë' ga runtu' lõz tsazxõn len lbi'ili' náquiru' queë' Cristo, len budödë' lu na'tu' dxin queë' runtu'.

²² Bennë' queëru' le nac bë' náquiru' queë', bchizië' icj ládxi'dau'ru' Dios Bö' La'y, Nu nac queëru' le run ga nac lõz yúgu'të le gunnë' queëru' Dios.

²³ Ni'a queë' Xanru' Dios, Nu nözi le rza' ladxa'a, ru'a didza' gdutë li. Nözcne' Lë' cutu bida' ga zoali' lu yödZ Corinto, cui gun bayúdx guna' ga huí'nili'.

²⁴ Cutu ré'nit'u' gna bé'itu' lbi'ili' ca réjlë'li' Cristo, le chnacli' tsutsu ca réjlë'li' Lë'. Ré'nit'u' guntu' le gun ga udziji ládxi'li'.

2

¹ Qui lë ni na' bë' ladxa'a cu guidtea' queëli' leyúbl, cui guna' ga huí'nili'.

² Chqui' guna' neda' ga huí'nili', ¿nuzxa caz gun ga udzijda' neda'? ¿Naru' guntsa' ga hui'ni nu ral-la' gun ga udzijda' neda'?

³ Qui lë ni na' buzuja' queëli' lu guich zi'al. Cutu gu'nda' guida' ga zoali', cui gunli' ga hui'nda', le ral-la' gunli' lbi'icZli' ga udzijda' neda'. Le ruzxõni ladxa'a lbi'ili', nõzda' udzijli' yúgu'tëli' chqui' udzijda' neda'.

⁴ Cati' ni' buzuja' queëli' lu guich lë na', gsëbitsqui ladxa'a, len buí'nitsqui ladxa'a ga bdxintë grödx'a'. Buzuja' cni lu guich, clëg quië guna' ga huí'nili' san quië gnóZili' ca nadxí'itsquida' lbi'ili'.

Ral-la' unít lauru' nu rua' dö'

⁵ Chqui' zoë' ni' bönni' na' bushui'nnë' rë'u, clëg neda'z bushui'nnë', san yúgu'tëli' lbi'ili' bushui'nnë' lati'. Rnia': Lati', cui töd bë'i gchugu bë'a queë' bönni' na'.

⁶ Tscati' gaz zxguia' chbenli' queë' bönni' na' yelati'z cunuhuóátëli'.

⁷ Na'a, ral-la' unít lauli' bönni' na' len utipli' ladxë'ë, cui töd bë'i hui'nnë' len cui gac tsaz chop ladxë'ë.

⁸ Qui lë ni na' ráta'yua' lauli' gunli' le gac bë' nadxi'ili'-në' gdu ládxi'li'.

⁹ Qui lë ni na' ca' buzuja' queëli' lu guich lë na'. Gu'nda' si' bë'a lbi'ili' quië gnóZda' chqui' rúnteczli' ca rna xtidza'a.

¹⁰ Cati' nu runít lauli' lbi'ili', neda' ca' runít lahua' nu na'. Cati' nu runít lahua', chqui' bi ben nu na' runít lahua', runa' cni uláz queë' Cristo quië gac bi uzi'li' xbey.

¹¹ Cni runa', cui saqui' Satanás tu' xõhui' uxíj rë'u, le chnóZiru' yugu' le rë'ni gun queëru'.

Grö'ë baguí'i Pablo lu yödZ Troas

¹² Cati' bdxina' lu yödZ Troas quië guna' lban qui didza' dxi'a queë' Cristo, benntsquë' neda' latj Xanru' guna' lban ni'.

¹³ Zal-la' guc cni, grö'a baguí'i le cutu yaxaca'a-bi' ni' bi'i böchi'ru' Tito. Qui lë ni na' buzá'lëna' bunách ni', gyija' luyú Macedonia.

Gdél-li'ru' le zóalenë' rë'u Cristo

¹⁴ Xclenë' Dios, rché'teczë' rë'u ca tu le nac bë' bdél-li'në' Cristo yöl-la' ruslá queëru'. Dios rugunë' dxin rë'u quië rulu'ë lahui ca gac lunbë' Cristo bunách. Le nacru' nac ca tu le rla' zxix, le rguis gátitëz.

¹⁵ Nacru' ca tu nõr rla' zxix, le ruzéguí'ë Cristo lahuë' Dios, len le rguisië' laugac nup nulagac len nup nanitgac.

¹⁶ Laugac nup na' nanitgac nacru' ca tu le rla' zgut le nac bë' latië', san laugac nup na' nulagac nacru' ca tu le rla' zxix le nac bë' gbánteczru'. ¿Nuzxa caz nac lsaca' gun cni?

¹⁷ Cutu runtu' ca tun zian bunách tu'gún dxin xtidzë'ë Dios ca tu le tuti' len ta'u bunách, san le nasölë'ë netu' Dios, gdu ládxi'tu' rui'tu' didza' lahuë' Lë' le nactu' tuz len Cristo.

3

Ca nac didza' ruún rë'u tuz len Dios

¹ ¿Naru' ráquitsali' run ba zxön cuintu' cati' rui'tu' cni didza'? ¿Naru' runtsa bayúdx ului'itu' lbi'ili' guich le ruluí' le nactu'? ¿Naru' ral-la' gnábitu' lbi'ili' gunnli' queëtu' tu guich cni, ca na' tun la'gac bunách?

² Lbi'iczli' nacli' ca tu guich le ruluí' le nactu', le nayúj lu icj ládxi'dau'tu', ati' yúgu'të bunách gac luláb lei len luúnbë' lei.

³ Le nacli' nalá' lahui ca tu guich nuzujë' Cristo, le bsölë'ë lu na'tu'. Cutu nayúj tu lu guich, san Bö' La'y queë' Dios ban nuzujë' lei, clëg tu lu guiöj blag, san lu icj ládxi'dau'li' nuzujë'.

⁴ Rui'tu' cni didza' le ruzxöni ládxi'tu'-në' Dios le zóalenë' netu' Cristo.

⁵ Cutu ráquitu' bi' gac guntu' racz queëtu', san Dios runnë' queëtu' yöl-la' huac bi guntu'.

⁶ Dioscz bennë' queëtu' yöl-la' huac guntu' xchinë' lu didza' cub na' ruún rë'u tuz len Dios. Didza' ni cutu nac tu zxba nayúj lu guich, san nac tu le rusëdnë' rë'u Dios Bö' La'y. Zxba na' nayúj lu guichz rchugu queëru' gatru', san Dios Bö' La'y nabániru'.

⁷ Yugu' zxba queë' nayujgac lu guich, Dios buzujë' yugu' lu guiöj blag, ati' bulu'ë lahui yöl-la' yení' queë' cati' budödë' lei lu në'ë Moisés. Zal-la' gdöd qui, gyëptër yös yení' lahuë' Moisés. Cni guc, cutu guc luyú lahuë' Moisés bunách Israel. Chqui' yajtság zxba na' yöl-la' yení' cni, ati' zxba na' rchugu quegac bunách lat,

⁸ szxónitër ca' ral-la' gac yöl-la' yení' dzag yugu' le runë' Dios Bö' La'y.

⁹ Gzoa tu yöl-la' yení' yajtság lë na' ben ga narugu quegac bunách lat. Szxónitër nac yöl-la' yení' qui lë na' run ga rnë' Dios nacgac tsahui' bunách.

¹⁰ Le nactër lsaca' yöl-la' yení' nalá' lahui na'a, cuidi'z nagá'n yöl-la' yení' na' bla' lahui cati' Dios bunödzjë' quegac bunách zxba queë'.

¹¹ Chqui' gzoa yöl-la' yení' qui lë na' gzoa tu chi'idau'z, zxöntër nac yöl-la' yení' qui lë ni soa tsalzú.

¹² Le zoa queëru' lë ni runru' löz, rui'tu' didza' lu yöl-la' rugu ladxí' queëtu'.

¹³ Cutu runtu' ca benë' Moisés, bucachi' lahuë' len tu lári'dau', cui luyú bunách Israel yöl-la' yení' na' zeaj rnit.

¹⁴ Gulachúl gulanitië' bönni' ni'. Ga rdxintë na'a dza cati' tu'labë' guich qui didza' gul na' ruún bunách tuz len Dios, nac quequë' tsca nagá'n la' leyz lári'dau' na' lauquë', lë na' gac ugüë' tuzë' Cristo.

¹⁵ Ga rdxintë na'a dza, cati' tu'labë' guich ga na' nayúj didza' queë' Moisés, zxoá ca tu lári'dau' yöj lauquë' le run ga nachúl nanitquë'.

¹⁶ Cati' nu ruhuöác queë' Xanru', rdua lë na' run ga nachúl nanít nu na'.

¹⁷ Cati' ni rnatu': "Xanru'", rui'tu' didza' queë' Dios Bö' La'y. Ga zoë' Bö' La'y queë' Xanru', ni' zoacz yöl-la' nadzán.

¹⁸ Yúgu'tëru' rë'u cutu bi nuséyj lauru', san nacru' ca tu guía dxili ga nalá' yöl-la' yení' qui lahuë' Xanru', ati' yöl-la' yení' na' queë' Xanru', Nu nac Bö' La'y, rutsá' rë'u, len run ga zeaj racr-ru' ca naquë' Cristocz, len rata'r queëru' yöl-la' yení' queë'.

4

¹ Dios buechi' ladxë'ë netu' len budödë' lu na'tu' dxin ni runtu', len qui lë ni na' cutu rac chop ládxi'tu'.

² Chbuca'ntu' yugu' le tun bagachi'z bunách len le tun ga rutui'ru'. Nutu nu rzi' yé'itu', len cutu rutsa'tu' xtidzë'ë Dios. Le rui'tu' didza' qui le nac gdutë li, rui' ládxi'tu' guntu' le láquibe'i yúgu'të bunách nac dxi'a lahuë' Dios.

³ Chqui' zoa nu curejni'i didza' dxi'a runtu' lna' lau qui, nacgacz nup nachúl nanitgac cutu ta'yejni'i lei.

⁴ Cutu ta'yejlë' bunách na', le ben ga nac cni tu' xöhui', nu nun cuini ca dios, len rna be'i bunách dza ni zoaru' na'a, le ben ga nachúl nanitgac, cui la'le'i yení' qui didza' dxi'a ca nac yöl-la' yení' queë' Cristo, Nu na' rna' gdu ca naquë' Dioscz.

⁵ Cutu runtu' lban qui la' cuinztu', san runtu' lban queë' Jesucristo, rguíxjö'tu' naquë' Xanru', ati' netu' ni nactu' huen dxin queëli' le nadxi'itu'-në' Jesús.

⁶ Dios, Nu ben ga buzení' yení' ga ni' guc chul, naquë' Nu rgu'u yení' icj ládxi'dau'ru', le ruzejni'i rë'u quië gúnbë'ru' yöl-la' yení' queë' Dios, lë na' ruzení' lahuë' Jesucristo.

Le réjlë'ru' Dios runru' ca rë'nnë' Lë'

⁷ Yöl-la' tsahui' ni yu'u icj ládxi'dau'ru' rë'u, nacru' ca yusu' náquicni yu, quië gac bë' naqui queë' Dios yöl-la' huac zxön na' len clëg queëzru'.

⁸ Tu'saca' zi' netu' bunách san cutu rudú ládxi'tu'. Rö'tu' baguí'i san cutu rac chop ládxi'tu'.

⁹ Ta'bía ládxi' netu' bunách san cutu rubíj ladxë'ë netu' Dios. Ta'zé'itsqui netu' yu, san cutu tu'snít lau netu'.

¹⁰ Lu gdu ca nayá' nabintu' ráttecztu' tsazxón len Jesús, san rac bë' lu gdu ca nayá' nabintu' nabánitu' Lë'.

¹¹ Tsal ni zoatu' nabantu', zoatecz banádx gattu' le náquitu' queë' Jesús quië gac bë' nabánitu' Lë' lu gdu ca nayá' nabintu' le rnit.

¹² Cni nac, zoa banádx queëtu' gattu', san ni'a qui lë ni rata' queëli' yöl-la' na'bán.

¹³ Nayúj lu guich la'y, rna: "Gyéjlë'a Dios, ati' qui lë ni na' bë'a didza'." Lëzca' cni rac queëtu', réjlë'tu' Dios, len qui lë ni na' rui'tu' didza'.

¹⁴ Nózitu' ca gunë' Dios, Nu buspán Xanru' Jesús, uspanë' ca' netu' tsazxón len Jesús len uschinë' netu' tsazxón len lbi'ili' lahuë' Lë'.

¹⁵ Rac cni yúgu'të lë ni quië gac bi uzi'li' xbey, ati' chqui' la'del-li' zianr ca' bunách le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, la'në': "Xclenë' Dios", ati' gac queë' Dios yöl-la' ba.

¹⁶ Qui lë ni na', cutu rac chop ládxi'tu'. Zal-la' rnit gdu ca nayá' nabintu', yúgu'të dza rucubë' Dios le nactu' lu icj ládxi'dau'tu'.

¹⁷ Le cuidi'z rzaca' rgu'ru' ni tu chi'idau'z run ga gata' queëru' le uzí'tscaru' xbey le soa tsalzú len le nactër lsaca' ca gac gúnbë'ru'.

¹⁸ Cutu rui' ládxi'ru' le rlé'iru' luyú ni, san le curlé'iru' rui' ládxi'ru'. Lë na' rlé'iru', tu chi'idau'z zoa, san le curlé'iru' soa tsalzú.

5

¹ Nóziru' cati' nit gdu ca nayá' nabinru', le nac ca tu yu'u lári'dau' yödzlyú ni, Dios chnupé'ë queëru' tu le cub, le nac ca tu yu'u zoa tsaz ni' yehua' yubá, lë na' nunczë' Lë'.

² Qui lë ni na' rnë ládxi'ru' le ré'niru' tsazru' le cub ni', lë na' nac ca tu lidxru' ni' yehua' yubá.

³ Tsazru' le cub ni' ca na' rácuru' tu lari', cui soaru' ga cuzóa gdu ca nayá' nabinru'.

⁴ Tsal ni zoaru' lu gdu ca nayá' nabinru', le nac ca tu yu'u lári'dau', rnë ládxi'ru' lu yöl-la' rsëbi ládxi' queëru'. Cutu runru' cni le ré'niru' uca'nru' gdu ca nayá' nabinru', san ré'niru' tsazru' tsaz le cub ni'. Cni gac, uca'nru' gdu ca nayá' nabinru' le rnit, ati' tsazru' lu yöl-la' na'bán gdu.

⁵ Dios chnupé'ë queëru' yúgu'të lë ni, ati' bchizië' rë'u Dios Bö' La'y, Nu nac queëru' le nac bë' nac löz si'ru' lë na' nupé'ë queëru'.

⁶ Qui lë ni na' nadíp ládxi'ru'. Tsal ni yu'uru' lu gdu ca nayá' nabinru', nóziru' zoaru' zi'tu' ga zoa lidxë' Xanru'.

⁷ Runru' ca runru' le réjlë'ru'-në' Dios, len clëg le zoa bi rlé'iru'.

⁸ Le runru' löz lë ni, ré'niru' uca'nru' gdu ca nayá' nabinru' ni quië tsajsóalenru'-në' Xanru'.

⁹ Qui lë ni na' rui' ládxi'ru' gunru' le rdzag ladxë'ë Xanru', chqui' uga'nru' lu gdu ca nayá' nabinru' ni, o chqui' tsajsóalenru'-në' Xanru' ni'.

¹⁰ Cni runru' le run bayúdx gdxinru' yúgu'tëru' lahuë' Cristo ga ni' rë'ë rbequi xbeynë'. Ni'r ubi'ë qui queëru' tsca nac le benru' tsal ni yu'uru' lu gdu ca nayá' nabinru', chqui' benru' le nac dxi'a o le cunác dxi'a.

Le ruún rë'u tuz len Dios

¹¹ Qui lë ni na', le rádxi'tu'-në' Dios, rui' ládxi'tu' uzéjni'tu' bunách. Nözcne' Dios ca nac le yu'u icj ládxi'dau'tu', ati' ruzxóni ladx'a a nózili' dxi'a ca' lbi'ili' lë na' yu'u icj ládxi'dau'tu'.

¹² Cutu rubíj cuintu' dxi'a lauli', san ré'nitu' gata' queëli' latj gunli' netu' ba la'n, quië gac ubi'ili' didza', bi guiëli' bönni' tun ba zxön cuinquë' ca na' tu'luí'z lahui cuinquë' len clëg ca nacque' lu icj ládxi'dau'que'.

¹³ Chqui' nachixi icjtu', nac quië gac yöl-la' ba queë' Dios, len chqui' cutu nachixi icjtu', nac quië gac bi uzi'li' xbey.

¹⁴ Run bayúdx bi guntu' le nadxi'inë' rë'u Cristo, le nóziru' tuz Nu gut uláz quegac yúgu'të bunách, len qui lë ni na' nac quegac yúgu'të bunách tsca nátlengac Lë' tsaxxón.

¹⁵ Lë' gutië' uláz quegac yúgu'të bunách quië cutur bi lunë' bönni' nabanque' le naqui quégaczë', san le naqui qui Nu na' gut uláz quequë' len bubán lu yöl-la' gut.

¹⁶ Qui lë ni na', cutur gúnbë'tu' bunách tsca nac le tu'luí'z lahui, len zal-la' cniz bénbë'tu'-në' Cristo, cutu núnbë'tu'-në' cni na'a.

¹⁷ Chqui' nuhuóac tuz len Cristo núti'tëz bunách, chnac bunách cub nu na'. Chgdöd qui le glac zi'al, ati' chnucubgac yúgu'të.

¹⁸ Yúgu'të lë ni nunë' Dios, Nu bun rë'u tuz len Lë' lu në'ë Cristo, ati' budödë' lu na'tu' guntu' lban ca gac luhuóac tuz len Lë' yúgu'të bunách.

¹⁹ Lban runtu' rna cni: "Dios gzóalenë' Cristo, benë' ga gac luhuóac tuz len Lë' bunách yödzlyú ni, len cutu rajneynë' dul-la' gulabaga'." Budödë' lu na'tu' didza' dxi'a ni, ca gac luhuóac tuz len Dios bunách.

²⁰ Na'a, nactu' gbaz queë' Cristo, len rac na'a ca Dioscz ráta'yuë' lauli' lu rú'atu' netu'. Qui lë ni na' ráta'yutu' lauli' uláz queë' Cristo, gul-huóac tuz len Dios.

²¹ Cristo cutu bi dul-la' benë', san Dios budödë' Lë' ca bönni' dul-la' uláz queëru' quië gata' latj queëru' gacru' tsahui' ca naquë' Dioscz le nacru' tuz len Cristo.

6

¹ Le runtu' dxin tsaxxón len Dios, ráta'yutu' lauli', rnatu': Cutu udödlí' ca'z le ruzá' ladxë'ë queëli' Dios.

² Nayúj lu guich la'y ca gnë' Dios, rna:

Tu dza buzá' ladx'a a quiu', byönda' li'

Ati' dza bena' ga gac uláu', gúclena' li'.

Gul-yutsca'. Na'a nac dza ruzá' ladxë'ë queëru'. Na'a nac dza gac ularu'.

³ Cutu ré'nitu' bi guntu' le gun ga nu gchixi gnigui, cui soa nu ucá'n ca'z dxin ni runtu'.

⁴ Ni'a qui bíti'tëz bi runtu', rui' ládxi'tu' gac bë' nactu' huen dxin queë' Dios. Qui lë ni na', len yöl-la' rböz zxön ladxí' rua' rlentu' yugu' le rzaca' rgui'tu', len yugu' le ryadzj queëtu' len le tun ga röt'u' baguí'i.

⁵ Cni bentu' zal-la' gulazé'itsqui netu' yu bunách len gulagu'ë netu' lidx guia, len gulabía nidië' netu'. Gdöd bë'i bentu' dxin, cutu guta' queëtu' latj gastu' o bi gágutu'.

⁶ Bë' ládxi'tu' gac bë' nactu' huen dxin queë' Dios. Guc bë' lë ni

Le nactu' ba'a ládxi',

Len le naptu' yöl-la' rejni'i,

Len le rböztu' zxön ládxi',

Len le nactu' dxi'i ládxi',

Len le zóalenë' netu' Dios Bö' La'y,

Len le nac gdu ca nadxi'itu' lza'tu'.

⁷ Rui'tu' didza' gdutë li ati' zoalen netu' yöl-la' huac queë' Dios. Le nac tsahui' nac ca tu le rneytu' lu gdil-l, lenca' le run chi'i netu' lu gdil-l na'.

⁸ Nacuá' nup tun netu' ba la'n,

Lenca' nup tu'zóa netu' tsla'l.

Nacuá' nup tu'lídz ditj netu',

Lenca' nup tu'lídz tsahui' netu'.

Zal-la' ta'ná bunách rzi' yë'tu',

Rui'tu' didza' gdutë li.

⁹ Zal-la' nacué' bunách cunúnbë'gac netu',

Nacuá' ca' nup núnbë'gac netu'.

Rdatu' ga zoa banádx gattu',

San ni zoatu' nabantu'.

Tunë' netu' zxguia',

San cutu tu'döddë' netu'.

¹⁰ Tu'shui'ni netu',

San rudzójitecztu'.

Nactu' bönni' yechi',

San runtu' ga rata' quegac bunách zian yöl-la' tsahui' gdu.

Zal-la' cutu bi dë queëtu',

Naqui queëtu' yúgu'të le dë.

¹¹ Gdu ládxi'tu' ruí'lentu' lbi'ili' didza', böchi' lza'adau', zoali' Corinto. Bului'itu' lbi'ili' gdu ca rui' ládxi'tu' lbi'ili'.

¹² Chqui' cutu nacru' tuz cutu nac le curuí' ládxi'tu' lbi'ili', san lbi'iczli' cutu rui' ládxi'li' netu'.

¹³ Na'a, ruí'lenu' lbi'ili' didza' ca runë' bönni' ruí'lenë'-bi' didza' zxi'në', rnia': Gul-bí'i queëtu' ca rúnlentu' lbi'ili'. Gul-güí' ládxi' netu'.

Nacru' ca tu gdau' ga yu'ë Dios ban

¹⁴ Cutu gacli' tuz len bunách cuta'yejlë'.

¿Nacxcz gac lac tuz le nac tsahui' len le cunác tsahui'?

¿Nacxcz gac lac tuz le nac chul len le nac yení'?

¹⁵ ¿Nacxcz gac lacquë' tuz Cristo len Satanás, tu' xöhui'?

¿Nacxcz gac lacquë' tuz bönni' rejleë' Cristo len bönni' curejleë'?

¹⁶ ¿Nacxcz gac lac tuz gdau' queë' Dios len bdau' guiöj bdau' yag?

Lbi'iczli' nacli' ca tu gdau' ga yu'ë Dios ban. Ca nac lë ni, Dioscz gnë':

Sóalena' lequë' len tálena' lequë'.

Gaca' Dios quequë',

Ati' lequë' lacquë' bunách quia'.

¹⁷ Qui lë ni na', gnë' ca' cni:

Gul-rúj ladjquë', len gul-la'alenu' lequë'.

Rnë' Xanru': "Cutu gútsa'li' le cunác,

Ati' si' lu na'a lbi'ili'.

¹⁸ Neda' gaca' xuzczli',

Ati' lbi'ili' gacli' zxi'na', bönni' len ngul."

Cni rnë' Xanru', napczë' gdutë yöl-la' huac.

7

¹ Yugu' lë ni gzxi' lu në'ë Dios náquigac queëru', böchi' lza'adau'. Qui lë ni na' ral-la' un cuinru' dxi'a, ubiajru' yúgu'të le rucá'n ca'z gdu ca nayá' nabinru' len bö' nacczru'. Lu yöl-la' radxi queëru' Dios ral-la' gáquiru' quizi queë' Lë'.

Ca gulubí'i ládxi'gac nup ta'yejlë' Cristo

² Gul-sí' lu na'li' netu'. Nutu nu bia'tu' dö' qui, nu dzag lbi'ili'. Nutu nu bentu' ga gchixi gnigui. Nutu nu gzxi' yé'itu'.

³ Ru'a cni didza', clëg quië uspaga'a lbi'ili' zxguia', san nac ca na' chgnia' zi'al, rnia': Zoa' sina' gbánlena' lbi'ili' o gátlena' lbi'ili' le rui' ladxa'a lbi'ili'.

⁴ Ruzxónitsca ladxa'a lbi'ili' len runtsca' lbi'ili' zxön. Zal-la' zian le rzaca' rgui'tu', nadiptsca ladxa'a len rudzjitsqui ladxa'a.

⁵ Cati' bdxintu' luyú Macedonia, ga rdxintë na'a dza, cutu rata' queëtu' latj uzí' ládxi'tu', san le zian le rac queëtu'. Ta'dil-len netu' bunách, atí' lu icj ládxi'dau'tu' yu'ugac le tun ga rádxitu'.

⁶ Ni'r Dios, Nu rutíp ladxi' nu chzoa gac chop ladxi', butipë' ládxi'tu' cati' budxinbi' queëtu' bi'i Tito.

⁷ Cutu gucz le budxinbi' queëtu', san le gdíxjöi'bi' ca' netu' ca na' butipli' ládxi'bi' lbi'ili'. Gdíxjöi'bi' netu' ca na' ré'nitsquili' ulé'ili' neda', len ca na' ruhuínili' ni'a qui lë na' guc ni', lenca' ca rui' ládxi'li' neda'. Yúgu'të lë ni ben ga rudziji ladxa'a.

⁸ Zal-la' ben ga buí'nili' le buzuja' queëli' lu guich zi'al, cutu ruhui'nda' na'a. Zi'al bui'nda' cati' gúquibe'ida' ben ga buí'nili' lbi'ili' tu chi'idau',

⁹ san na'a rudzija', clëg le buí'nili', san le ben ga bubí'i ládxi'li' yöl-la' ruhui'ni queëli' na'. Dios bugunë' dxin yöl-la' ruhui'ni queëli', cui gchixi gníguili' ni'a qui le bentu' netu'.

¹⁰ Yöl-la' ruhui'ni na' rugunë' dxin Dios run ga nu ubí'i ladxi' quië ulá nu na', atí' qui lë ni na' cutu ral-la' huí'niru' qui, san yöl-la' ruhui'ni le nac qui yödzyú ni run ga lat bunách.

¹¹ Gul-yutsca' ca bugunë' dxin Dios yöl-la' ruhui'ni queëli' na'.

Ben ga rui' ládxi'li'-në' Dios.

Ben ga gú'nili' urujli' dxi'a.

Ben ga gleyli' nu na' ben dul-la'.

Ben ga rádxili'-në' Dios.

Ben ga bë' ládxi'li' gunli' ca rna xtidzë'ë Dios.

Ben ga nadxi'ili'-në' Dios gdu ládxi'li'.

Ben ga gú'nili' gunli' zxguia' nu na' ben dul-la'.

Benli' le nac bë' cutu bi' dul-la' nabága'li' ni'a qui lë na' guc.

¹² Qui lë ni na', zal-la' buzuja' cni lu guich na', cutu guc ni'a qui nu na' ben dul-la', len clëg ni'a qui nu na' gzxaca' gdi'i, san quië gac bë' lahuë' Dios le nactë rui' ládxi'li' netu'.

¹³ Lë ni butíp ládxi'tu'. Clëgz bdip ládxi'tu' san rudzjitsqui ládxi'tu' le rudzjibi' bi'i Tito ni'a qui le benli' lbi'ili', butipli' ládxi'bi'.

¹⁴ Bena' lbi'ili' zxön laubi' Tito, atí' cutu benli' ga utui'da'. Bé'lentecztu' lbi'ili' didza' gdutë li, atí' lëzca' cni nac gdutë li didza' bé'lentu'-bi' Tito cati' bentu' lbi'ili' ba la'n.

¹⁵ Zeaj racr gdu ca nadxi'ibi' lbi'ili' bi'i Tito cati' rajneybi' ca na' benli' ca rna xtídzat'u', len ca na' benli'-bi' ba la'n lu yöl-la' radxi Dios queëli' len lu yöl-la' nöxj ladxi' queëli'.

¹⁶ Rudzjitsquida' le gac uzxöni ladxa'a lbi'ili' gdu ladxa'a.

8

Ca ral-la' unódzj le dë qui, nu rejlë' Cristo

¹ Na'a, böchi' lza'adau', ré'nitu' quíxjöi'tu' lbi'ili' ca nac le buzá' ladxë'ë Dios quegac yugu' cö' bunách queë' Cristo luyú Macedonia.

² Zal-la' szxöni gulazaca' gulagui'ë lu yugu' le gzxi' bë' lequë', szxönitër guludzijnë' len gdu lãdxi'quë' gulunödzjë' szxöni zal-la' nacquë' bunách yechi'.

³ Neda' runa' lna' lau quequë', gdu lãdxi'quë' gulunödzjë' yúgu'të tsca gulazáqui'në', len gulunödzjërë' tsca gulazáqui'në'.

⁴ Bayúdx gulanabnë' netu' len szxöni gláta'yuë' lautu' güi'tu' lequë' latj tsazxón len netu' láclenë' bóchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo.

⁵ Glunrë' ca guqui icjtu' lunë', le guludód cuinquë' zi'al lu në'ë Xanru' lenca' lu na'tu' netu', le nac le rdzag ladxë'ë Dios.

⁶ Qui lë ni na' gnábitu'-bi' bi'i Tito udx gunbi' xchinbi' ga ni' zoali', utubbi' dumí runödzjli' lu yöl-la' dxi'i lãdxi' queëli', ca na' gzu laubi' benbi' zi'al.

⁷ Nacli' blau ca nac yúgu'të le runli', ca réjlë'li' Cristo, len ca réjni'li', len ca ruzéjni'li' bunách, len ca rui' lãdxi'li' lza'li', lenca' ca nadxi'ili' netu'. Lëzca' cni ral-la' gacli' blau ca gáclenli' lza'li', lu yöl-la' dxi'i lãdxi' queëli' bi unödzjli' quequë'.

⁸ Cutu rna bé'ida' lbi'ili' gunli' cni. Ru'a didza' ca tun yela'gac bunách, tu'nödzj gdu lãdxi'gac, quië guna' ga gunli' le gac bë' nac gdu ca nadxi'ili' lza'li'.

⁹ Nóziczli' le buzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesucristo. Blé'inë' yöl-la' tsahui' san quië gáclenë' lbi'ili' böaquë' yechi' quië gata' queëli' yöl-la' tsahui', le guquë' Lë' yechi'.

¹⁰ Cni runi neda: Dxi'ar gac queëli' udx gunli' lë na' gzu lauli' runli' chguc tu iz. Gucli' blau, clëgz ca bunödzjli', san lëzca' ca gú'nili' unödzjli'.

¹¹ Na'a, gdu lãdxi'li' gul-syúdx gunli' lë na' gzu lauli' runli', gdu lãdxi'li' bunödzjli'. Gul-nödzj na'a tsca sáqui'li'.

¹² Chqui' ré'nili' bi unödzjli', Dios runë' ba la'n le runödzjli' tsca nac le dëz queëli'. Cutu rnabë' unödzjrli' tsca le dëz queëli'.

¹³ Cutu rë'nda' guna' ga unödzjli' le gaclen yezica' bunách ga gdxintë yadzj queëli'.

¹⁴ Rë'nda' gac tuz ca dë queëli', len quequë'. Na'a szxöni dë queëli' le gac unödzjli' quië bi gata' quegac nup ni' ryadzj quequë'. Ni'r cati' bi yadzj queëli', lequë' huac bi lunödzjë' queëli' quië cni gac tuz ca dë queëli' len quequë' yúgu'tëli'.

¹⁵ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna: "Nu na' butúb szxöni, cutu bugá'n qui, ati' nu na' butúb lati'z, cutu byadzj qui."

Ca runbi' Tito lenca' nup dzaggac lëbi'

¹⁶ Xclenë' Dios, Lë' benë' ga rui' lãdxi'bi' lbi'ili' bi'i Tito ca na' rui' ladxa'a lbi'ili' neda'.

¹⁷ Clëgz runbi' ca rna xtidza'a bi gnabda'-bi', san le rui' lãdxi'czbi' lbi'ili', racz queëbi' gú'nibi' tsajyubi' lbi'ili'.

¹⁸ Rsóla'tu'-në' tsazxón len lëbi' bóchi'ru' na' tun lë' ba la'n yúgu'të cö' bunách queë' Cristo, le runë' dxi'a dxin qui didza' dxi'a.

¹⁹ Yetú ca', gulabó bönni' ni yugu' cö' bunách queë' Cristo quië tséajlenë' tsazxón netu' gua'tu' lë na' runödzjli' quië gac yöl-la' ba queë' Xanru', len gac bë' ca' rui' lãdxi'ru' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo.

²⁰ Cni gac, gunë' netu' tsazxón quië nutu' nu bi gac gnë queëtu' ca rúnlentu' dumí na' runödzjli' szxöni, le gaclen bunách yechi'.

²¹ Rui' lãdxi'tu' guntu' le nac dxi'a, clëgz lahuë' Xanru', san lëzca' laugac bunách.

²² Rsóla'tu'-në' ca' tsazxón len lequë' yetúë' bóchi'ru', zian lzu gzxi' bë'tu' lë', ati' nac bë' rë'nnë' gáclenë' rë'u gdu ladxë'ë. Yetú ca', le ruzxöni ladxë'ë lbi'ili', ré'ntërnë' ca' gáclenë' rë'u lu dxin ni.

²³ Chqui' nu bi gnab ca nacbi' bi'i Tito, nacbi' lza'a, rúnlenbi' neda' tsazxón dxin quië gáclentu' lbi'ili'. Chqui' nu bi gnab ca nacquë' yezíca'rë' bóchi'ru' na', nasóla'gac lequë' yugu' cö' bunách queë' Cristo, ati' tunë' ga gac queë' Cristo yöl-la' ba.

²⁴ Gul-gún ga gac bë' nadxi'ili' lequë' quië láquibe'i runli' cni yugu' cö' bunách queë' Cristo, len la'nözi nac gdutë li didza' dxi'a rui'tu' ca nac queëli'.

9

Ca nac dumí rutubru' le gaclen bóchi'ru'

¹ Ca nac le runödzjli' quequë' bóchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo, cutu run bayúdx uzuja' queëli' lu guich ni.

² Chnözda' ca ré'nili' gunli' lë ni, ati' ru'a didza' laugac bunách ta'yejlë' Cristo luyú Macedonia ni ca nac le dxi'a runli'. Rguíxjöi'da' lequë' ca nac queëli', zoali' luyú Acaya, chguc tu iz chzoa gunli' lë ni, ati' le rui' ládxi'li' gunli' lë ni, bdip ládxi'gac yelati'z cuguluhuöatë bunách ni ta'yejlë' Cristo.

³ Na'a, rsöla'a queëli' yugu' bóchi'ru' ni quië gac bë' nac gdutë li didza' rui'tu' ca nac queëli', ati' nac ca na' chgnia' queëli', chzoa gunli' lë na' gaclen lza'ru'.

⁴ Chqui' la'za'clen tsazxón neda' la'gac bunách Macedonia ta'yejlë' Cristo, ati' gac bë' cutu zuini gunli' lë na', ni'r utui'tu' le buzxöni ládxi'tu' lbi'ili', ati' lbi'iczi' ca' ral-la' utui'li'.

⁵ Qui lë ni na' gúquida' ral-la' gsöla'a yugu' bóchi'ru' ni la'dxín ga zoali' zi'al ca neda', ati' laclen lbi'ili' quië udx utubli' lë na' gzxí' lu na'li' unödzjli'. Cni gac, udx utubli' dumí na' zi'al ca gdxina', ati' gac bë' runödzjli' le ré'niczi' len clëg le rqui'itu' lbi'ili' bi unödzjli'.

⁶ Gul-tsajnéy lë na' rna:

Nu raz ruzóa lati'z, lati'z ca' uzí'.

Nu raz ruzóa szxöni, szxöni ca' uzí'.

⁷ Tu tuli' ral-la' unödzjli' tsca na' chnuzoali' icj ládxi'dau'li', len clëg lu yöl-la' ruhui'ni queëli' o le run bayúdx, le nadxi'inë' Dios nu runödzj gdu ladxi'.

⁸ Dios gac gunnë' queëli' szxönitër ca rquínili' quië gata' queëli' yúgu'të lë na' rquínili', ati' ugá'n queëli' quië gac gáclenli' nu bi ryadzj qui.

⁹ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna:

Gdu ladxë'ë bunödzjë' quegac bunách yechi'.

Nac bë'tecz yöl-la' dxi'i ladxi' queë'.

¹⁰ Dios, Nu runn queëru' bi gaz uzoaru', lenca' bi gui'j gáguru', gunnë' ca' queëli' bi unödzjli', le nac ca lë na' nu raz ruzóa, len gunë' ca' ga la'yán le lapli' le nacgac le dxi'a runli'.

¹¹ Dios gunë' ga gáta'tër queëli' yöl-la' tsahui' quië gac unödzjli' szxöni. Cni gac, yugu' le unödzjli', lë na' quistu' uláz queëli', gun ga la'ná bunách zian: "Xclenë' Dios."

¹² Lë na' runödzjli' le gaclen bóchi'ru', clëgz güi' quequë' le ta'yadzjnë', san gun ga la'në' xclenë' Dios.

¹³ Cati' gunli' cni, la'gu'ë Dios yöl-la' ba le gac bë' runli' ca rna didza' dxi'a queë' Cristo ca na' rnali' runli'. La'gu'ë Lë yöl-la' ba ca', le nacli' dxi'i ladxi', runödzjli' quequë' lenca' quegac yezica' bunách.

¹⁴ Lulidzë' Dios la'nabnë' Lë' gáclenë' lbi'ili' le nadxi'icnë' lbi'ili' ni'a qui le buza'tsca ladxë'ë queëli' Dios.

¹⁵ Xclenë' Dios, bennë' queëru' tu le nactër lsaca'.

10

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Pablo

¹ Ta'ná bunách naca' nöxj ladxi' cati' zóalena' lbi'ili', san cati' zoa' zi'tu' ga zoali' rsídxtsquida' lbi'ili' ca ruzuja' lu guich. Le naquë' nöxj ladxi' len dxi'i ladxi' Cristo, neda', Pablo, ráta'yua' lauli'

² cui gunli' ga gun bayúdx gsidxda' lbi'ili' cati' gdxina' ga zoali'. Chzoa gsidxda' nup ni' ta'ná runtu' dxin ni lu yöl-la' bunáchz queëtu'.

³ Le nactë nactu' bunách, san clëg racz queëtu' runtu' xchinë' Dios.

⁴ Yugu' le rneytu' lu gdil-l, cutu nacgac ca le ta'néy lu gdil-l bunách yödzyú ni, san yugu' le rneytu' lu gdil-l napgac yöl-la' huac queë' Dios, le ruguntu' dxin rusnittu' le nalgac qui tu' xöhui'.

⁵ Rusnittu' yugu' didza' cunáč tu'zxöni láchxi'gac bunách len yúgu'të le tun ga tun ba zxön cuinquë' len le tun ga cutu lunbë'ë Dios. Runtu' ga gac la'ná bé'inë' yúgu'të le ta'zá' láchxi'quë', lë na' tun ga ta'dá'baguë'ë Dios, ati' runtu' ca' ga tunë' ca rnë' Cristo.

⁶ Töd gunli' le gac bë' nac gdu ca runli' ca rna xtídzë'ë Cristo, soatu' sina' guntu' zxguia' yúgu'të nup ni' ta'dá'baga' xtídzë'ë.

⁷ Ruyuli' le nalá' lahuiz. Chqui' ráquinë' náquinë' queë' Cristo nu bönni' dzaguë' lbi'ili', ral-la' gáquibe'inë' ca' lë ni: Ca na' lë' náquinë' queë' Cristo, lëzca' cni netu' náqitu' queë' Cristo.

⁸ Cutu ca' rutui'da' zal-la' gdöd bë'i ben ba zxön cuina' ca nac yöl-la' uná bë' budödë' lu na'tu' Xanru'. Lë na' dë lu na'tu' nac quië guntu' ga gacr gdu ca réjlë'li' Cristo, len clëg quië usnittu' lbi'ili'.

⁹ Cutu rë'nda' gáquili' rë'nda' gun gádxida' lbi'ili' ni'a qui le ruzuja' queëli' lu guich ni.

¹⁰ Nacuá' ni' nup la'ná: "Yugu' le ruzujë' queëru' lu guich Pablo, rsídxnë' len rdínlenë' rë'u, san cati' zóalenë' rë'u runë' nöxj láchxi', len didza' gul-l ru'ë."

¹¹ Nu na' rui' cni didza' ral-la' gáquibe'i lë ni: Ca na' nactu' cati' bi ruzujtu' queëli' lu guich tsal ni zoatu' zi'tu' ga zoali', gactu' ca' lu le guntu' cati' ni' sóalentu' lbi'ili'.

¹² Le nactë cutu nactu' rugu láchxi' quië gnatu' nactu' tuz ca nacgac nup ni' tun ba zxön cuingac. Bunách cunözi nacgac nup ni'. Lu le ta'zá'z láchxi'quë' tu'zöë' ca ral-la' lac bunách, len ta'bequi xbeynë' la' légaczë' tsca nac lë na' ta'zá'z láchxi'quë'.

¹³ Netu' cutu gunr ba zxön cuntu' ca ral-la' guntu', san ca nacz dxin budödë' lu na'tu' Dios, ati' lu dxin ni, ral-la' guntu' lei ga ni' zoali' lbi'ili'.

¹⁴ Chqui' budödë' lu na'tu' Dios dxin guntu' ga zoali', cutu ca' gdöd bë'itu' ca bentu' cati' bdxintu' ga zoali', bentu' lban ga zoali' qui didza' dxi'a.

¹⁵ Cutu run ba zxön cuntu' ca nac dxin nungac yezica' bunách, san ca nacz dxin na' budödë' Dios lu na'tu'. Runtu' löz gacr gdu ca réjlë'li' Cristo quië gac guntu' dxin ga zoali' le nacr lsaca', tsca nac le budödë' lu na'tu' Dios guntu'.

¹⁶ Ni'r gac guntu' lban qui didza' dxi'a ga nacuá' yödz dzö' zi'tu'r ga zoali'. Cni gac, cutu gun bayúdx gun ba zxön cuntu' ni'a qui dxin nungac yezica' bunách, lë na' budödë' Dios lu na'gac.

¹⁷ Nayúj lu guich la'y le rna:

Nu rë'ni bi gun zxön,

Le benczë' Xanru' ral-la' gun zxön.

¹⁸ Nurujë' dxi'a bönni' cati' rnë' Xanru' nurujë' dxi'a len clëg cati' ru'ë cni didza' qui la' cuinzë' bönni' na'.

11

Ca naquë' Pablo, len ca nacquë' bönni' tun cuinquë' gbaz queë' Cristo

¹ Rë'nda' gua' glenli' neda' tsal ni gu'a didza' lu yöl-la' cunözi quia'. Gul-zá' láchxi'li' quia'.

² Rui' láchxi'a lbi'ili' ca na' Dioscz rui' láchxi'ë lbi'ili', le nacli' ca nachi' tubi' bi'i ngul ra'bandau', nac gdu láchxi'bi', buschina'-bi' lahuë' Cristo quië utság ná'lenbi' Lëczë'.

³ Rádxida' gdxin queëli' nu si' ye'i lbi'ili', gun ga usanli' ca nadxi'ili'-në' Cristo gdu láchxi'li', ca na' guc queënu Eva cati' lu yöl-la' sina' qui gzxi' ye'i lënu Satanás tu' xöhui'.

⁴ Cni rnia' le rui'li' latj gdu láchxi'li' nu za' queëli', run lban qui zxba queë' Jesús, le nadzá' ca nac zxba bentu' lban qui netu', ati' rzi' lu na'li' tu bö' len tu didza' dxi'a nadza'gac ca nac Bö' La'y na' len didza' dxi'a na' gzxi' lu na'li' lu na'tu' netu'.

⁵ Ráquida' cutu nacara' cuidi'z ca nacquë' bönni' ni' náctërquë' blau, ráquili' nacquë' gbaz queë' Cristo.

⁶ Nazx ca' naca' cuidi'z ca ru'a didza', san cutu naca' cuidi'z ca nac yöl-la' rejni'i napa'. Zian lzu, len zian ca bului'itu' lbi'ili' ca nac yöl-la' rejni'i naptu'.

⁷ Nazx ca' cutu nac dxi'a tu le bena', cutu bi buquizzja' lbi'ili' cati' bena' lban ga zoali' qui didza' dxi'a. Ben cuina' ca'z, san bena' ga gucli' lbi'ili' zxön.

⁸ Buguna' dxin le naqui quegac yezica' cö' bunách queë' Cristo, le gzxi'a dumí gulunödzejë' quia' lequë' quië guc bena' dxin ga zoali' lbi'ili'.

⁹ Cati' gzóalena' lbi'ili' len byadzj quia', cutu busaca' zi'a nituli' lbi'ili', san lë na' byadzj quia', gulunödzejë' quia' böchi'ru' guladxinë' quia', gularujë' luyú Macedonia. Gatga busaca' zi'a lbi'ili', ati' la' tuz ca guna'.

¹⁰ Ni'a qui le nac gdu'të li queë' Cristo zoalen neda', cutu soa' dxiz, gun ba zxön cuina' ca nac lë ni gdu luyú Acaya.

¹¹ ¿Naru' ráquitsali' rnia' cni le cunadxi'ida' lbi'ili'? Nözcznë' Dios nadxi'ida' lbi'ili'.

¹² Gúntecza' ca runa' na'a, cui gata' latj quequë' lun ba zxön cuinquë' bönni' ni' ta'në' nacquë' gbaz queë' Cristo len ta'në' tunë' xchinë' Lë' ca runtu' netu'.

¹³ Cutu ca' nacquë' gbaz nasölë'e Cristo. Ta'zi' yë'e ca nac dxin tunë' len tun cuíngaczë' gbaz queë' Cristo.

¹⁴ Cutu ral-la' ubániru' ca tunë' bönni' na'. Lëzca' Satanáscz, tu' xöhui', rulu' cuini ca gbaz la'y queë' Dios, rdë' lu yení'.

¹⁵ Qui lë ni na' cutu ral-la' ubániru' chqui' yugu' huen dxin qui tu' xöhui' na' tu'luí' cuinquë' ca nup tun xchini Nu na' nac tsahui'. Udx quequë' ca rajlóz le tunë'.

Yugu' le gzxaca' gdi'ë Pablo

¹⁶ Leyúbl räpa' lbi'ili': Nutu nu ral-la' gaqui nachixi icja'. San chqui' ráquili' nachixi icja', gul-güi' neda' latj gu'a didza' ca bönni' nachixi icjë', gun ba zxön cuina' tu chi'idau'.

¹⁷ Didza' ni ru'a cutu nac le rna bë'e Xanru', san ru'a didza' ca bönni' nachixi icjë', run ba zxön cuina'.

¹⁸ Nacu'ë zian bönni' tun ba zxön cuinquë' ca nacgac le tunë' lu yöl-la' bunáchz quequë'. Qui lë ni na', neda' ca' gun ba zxön cuina'.

¹⁹ Le ráquili' racli' szxöni, gdu ládxi'li' rui'li' latj lu'ë didza' bönni' nachixi icjquë'.

²⁰ Rui'li' ca' latj nu gun lbi'ili' bönni' nadá'ugac, o nu cua le dë queëli', o nu gna be'i lbi'ili', o nu ucá'n lbi'ili' ca'z, o nu capa' rú'ali'.

²¹ Rutui'da' rnia' lë ni: Cutu bentu' cni queëli' le gdöd bë'i guctu' nöxj ladxi'.

Chqui' zoa nu nac rugu ladxi' gun ba zxön cuini, neda' ca' gaca' rugu ladxi', gu'a didza' ca bönni' nachixi icjë'.

²² ¿Naru' nacquë' bönni' hebreo? Ca' naca' neda'.

¿Naru' nacquë' bönni' Israel? Ca' naca' neda'.

¿Naru' nacquë' zxi'n xsoë' Abraham? Ca' naca' neda'.

²³ ¿Naru' nacquë' huen dxin queë' Cristo? Ca' náctëra' neda' zal-la' ru'a didza' ca bönni' nachixi icjë' cati' rnia' cni.

Béntëra' dxin ca glunë' lequë'.

Gyu'a lidx guía zianr lzu ca gulayu'ë lequë'.

Gulazé'itsqui neda' yu bunách zianr lzu ca guc quequë'.

Gzoa banádx gatia' zianr lzu ca gzoa quequë'.

²⁴ Gayu' lzu gulaguinë' neda' guid bönni' judío.

Tu tu lzu na' gulaguinë' neda' chënnu uruá' lzu.

²⁵ Tsonn lzu gulaguinë' neda' gba'y.

Tu lzu gululadxë' neda' guiöj.

Tsonn lzu gzoa' tu lë'i barco guc ditj, bö'tj lu nis zxön.

Tu lzu gzoa' gdu tu yèl len tu dza lu nis qui nis zxön.

²⁶ Zian lzu cati' ni' yu'a nöz,

gdöda' gap gzoa' banádx yugu' lu yegu,

len gap gzoa' banádx lu na'quë' gban,

len gap gzoa' banádx lu na'quë' bönni' uládz quia',

len gap gzoa' banádx lu na'quë' bönni' gza'a,

len gap gzoa' banádx lu yödz,

len gap gzoa' banádx lu latj ca'z,

len gap gzoa' banádx lu nis zxön,

len gap gzoa' banádx lu na'quë' bönni' ta'zí' yë'ë, ta'né' nacquë' bóchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo.

²⁷ Dxin zxön bena' len budú ladxa'a.

Zian lzu cutu guta' quia' latj gasia'.

Gduna' len gbidxa'.

Zian lzu cutu guta' quia' bi gahua', o ga utsë'i cuina', o lari' gacua'.

²⁸ Yetú ca', yúgu'të dza ruúbi rugui'ida' le rui'tsca ladxa'a yúgu'të cö' bunách queë' Cristo.

²⁹ Cati' nu rcuidi', neda' ca' rcuídi'da'. Cati' nu run ga gchixi gnignë' tu bóchi'ru', rleyda' nu run cni.

³⁰ Chqui' run bayúdx gun ba zxön cuina', gun ba zxön cuina' ca nac le nacgac bë' rcuídi'da'.

³¹ Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo, gactecz queë' yöl-la' ba. Lë' nözcznë' ru'a didza' gdutë li.

³² Cati' ni' gzoa' lu yödz Damasco, bönni' ni' guta' lu në'ë uláz queë' bönni' rna bë'ë, lë' Aretas, bucu'ë bönni' gulabó' nisië' quië la'zönë' neda'

³³ san bóchi'ru' ni' guludödë' neda' tu ga ra'a yení' qui yu'u, yu'a tu bdö'a zxön, guluzötjë' neda' ni'l lu zö'ö run chi'i yödz na'. Cni guc, bulá' lu na'quë' bönni' ni' gulabó' nisië' neda'.

12

Yugu' le bului'inë' Pablo Dios

¹ Le nactë cutu ral-la' gun ba zxön cuina'. Zal-la' cni nac, na'a gu'a didza' ca nacgac le bului'inë' neda' Xanru' len le buzéjni'në' neda'.

² Núnbë'a-në' bönni' rejlë'ë Cristo, chguc chidá' iz zoa nu bchë' lë' yehua' yubá. Cutu nözda' chqui' gyijë' ni' lu gdu ca nayá' nabanë' o lu bö' nacczë'. Tuzë' Dios nöznë'.

³ Nözda' gyazië' latj lach queë' Dios, nazi' lei paraíso. Cutu nözda' chqui' gyijë' ni' lu gdu ca nayá' nabanë' o cutu. Tuzë' Dios nöznë'.

⁴ Tsal ni' zoë', byönnë' le tun ga nu rubani, yugu' le cudé latj nu güi' didza' qui.

⁵ Bönni' ni huac guna' lë' zxön, san cutu gun ba zxön cuina'. Tuz gun ba zxön cuina' le rcuídi'da'.

⁶ La'naru' guë'nda' gun ba zxön cuina', cutu gaca' cunözi, le gnia' le nac gdutë li. Na'a, cutu gun ba zxön cuina' le cutu rë'nda' nu gunr neda' ba la'n tsca le ble'i bena' neda', o tsca nac didza' byöni bë'a neda'.

⁷ Ni'r, cui töd bë'i gun ba zxön cuina' le blé'ida' lë na' tun ga nu rubani, Dios buzóë' lu xpëla'a tu huë' rlatasca ca rla ga rnë' yötsi'. Huë' na' guc ca tu le bugún dxin tu' xöhui', busaca' zi' neda'. Cni guc quia' cui töd bë'i gun ba zxön cuina'.

⁸ Tsonn lzu gúta'yua' lahuë' Xanru', gnabda' Lë' ugüë' xhuë'a na'.

⁹ Xanru' gudxë' neda': "Nactë quiu' le ruzá' ladxa'a quiu'. Uzi'tëru' xbey le ruzá' ladxa'a quiu' cati' rcuídi'nu'." Qui lë ni na', rudzíjtsquida' le rcuídi'da'. Le rac cni quia', ráclentër neda' yöl-la' huac queë' Cristo.

¹⁰ Qui lë ni na', le nadxi'ida'-në' Cristo, rudzijda' cati' rcuïdi'da', len cati' nu rulídz neda' zi', len cati' bi ryadzj quia', len cati' nu rbia ladxi' neda', len cati' bi rac quia'. Cati' nacuídi'da', náptercza' yöl-la' huac queë' Lë'.

Pablo rui' ladxë'ë bunách queë' Cristo nacué' Corinto

¹¹ Naca' cunözi le bë'a didza' ca nac le dxi'a bena' neda'. Lbi'iczi' benli' bayúdx bena' cni. Lbi'ili' ral-la' gunli' neda' ba la'n, ati' zal-la' cutu bi naca' neda', cutu ca' nacra' cuidi' ca nacque' bönni' ni' nácgactë're' blau, ta'në' nacque' gbaz queë' Cristo.

¹² Yugu' le bena' lu yöl-la' rböz zxön ladxi' quia' ga ni' zoali' nacgac bë' naca' gbaz queë' Cristo. Blé'ili' yugu' le bena', le nacgac bë' len le tun ga nu rubani, len yugu' yöl-la' huac zxön qui yehua' yubá.

¹³ Tuz le cutu bena' ga zoali' le bena' ga nacué' yezica' cö' bunách queë' Cristo. Cutu busaca' zi'a lbi'ili' bi gunnli' le gui'j gahua'. Gul-nít lau neda' le cutu bena' cni queëli'.

¹⁴ Chzoa guida' ga zoali' le bunn lzu. Cutu bi gnaba' gunnli' quia'. Rë'nda' gunn cuinczli' quia' len clëg bi dë queëli'. Yugu' bi'i huë'ndau', cutu run bayúdx lugágubi' xuz xna'cbi'. Xuz xna'cbi' na' ral-la' lugahuë' xzi'nquë'.

¹⁵ Gdu ladxa'a utó'a' yúgu'të le dë quia' len udód cuina' ni'a queëli' quië gac bi uzi'li' xbey, zal-la' ráquida' cati' nadxi'irda' lbi'ili', zeaj rhuechi' yöl-la' nadxi'i' queëli' neda'.

¹⁶ Nóziczli' cutu busaca' zi'a lbi'ili'. Na'a, la'li' gnali' guca' sina', ati' len didza' cunác buz'a xballi'.

¹⁷ ¿Naru' ráquitsali' gzxi' yé'ida' lbi'ili' cati' bsöla'a queëli' yugu' gbaz quia'?

¹⁸ Gúta'yua' laubi' bi'i Tito guidbi' ga zoali', ati' bsöla'a-në' tsazxón len lëbi' böchi'ru' na'. ¿Naru' ráquitsali' buz'i'bi' xballi' bi'i Tito? ¿Naru' cu bentu' la' tuz ca runtu' bi'i Tito len neda', lenca' la' tuz didza' bë'tu'?

¹⁹ ¿Naru' ráquitsali' rubíj cuintu' dxi'a lauli' lbi'ili'? Lahuë' Dios rui'tu' didza' uláz queë' Cristo, ati' yúgu'të le runtu' nac quië gacr gdu yöl-la' rejlë' queëli' Cristo, böchi' lza'adau'.

²⁰ Rádxida' cutu gacli' ca rë'nda' gacli' cati' guida' ga zoali', ati' neda' cutu gaca' ca ré'nili' lbi'ili' gaca'. Rádxida' rdil-li' didza' len ruzxé'ili' lza'li', len rleyli' lza'li', len rulídz ditjli' lza'li', len rnëli' qui lza'li', len runli' ba zxön len runli' rusbó.

²¹ Cati' guida' ga zoali', chqui' cni rac queëli', rádxida' gunë' Dios ga utui'da' ca nac queëli', ati' gun bayúdx cödx'a' ni'a quegac zian nup ni' glun dul-la' len cutu gulubí'i ládxi'gac ca nacgac le cunác dxi'a glunë', len yugu' le gulazé ládxi'quë' le cunác.

13

Pablo ruzéjni'në' bunách Corinto len rugapë' Dios lequë'

¹ Le bunn lzu ni guida' ga zoali'. Nayúj lu guich la'y, rna: "Run bayúdx la'cuá' chop tsonn nup lun lna' lau chqui' nu bi uquí lzë'i."

² Chbuzéjni'da' nup glun dul-la' cati' ni' gzóalena' lbi'ili' le buróp lzu, ati' na'a ruzéjni'da' lequë' leyúbl lenca' yúgu'të nup tun dul-la', zal-la' ni' zoa' zi'tu', rnia': Chqui' guida' ga zoali' leyúbl cutu gaca' nöxj ladxi' huadil-la' lequë'.

³ Rnabli' tu le gac bë' ru'a didza' uláz queë' Cristo. Lë na' guna' gac bë' ru'a cni didza'. Cutu ca' rcuïdi'në' Cristo cati' bi runë' queëli', san lu yöl-la' huac zxön queë' runë' bi runë' queëli'.

⁴ Le nactë gdë'ë lë'i yag cruz ca nu rcuidi', san zoë' nabanë' le zoalen Lë' yöl-la' huac queë' Dios. Netu' ca' rcuïdi'tu' tsazxón len Lë' san le nactu' tuz len Lë' nabantu', zoalen netu' yöl-la' huac queë' Dios bi guntu' ga ni' zoali'.

⁵ Gul-yú cuinli' chqui' réjlë'li' Cristo o cutu. Gul-sí' bë' la' cuinzli'. ¿Naru' cu nózili' zóalënë' lbi'ili' Jesucristo chqui' le nactë réjlë'li' Lë'?

⁶ Runtu' löz nóziczli' le nactë netu' réjlë'tu' Cristo.

⁷ Rulidztu'-në' Dios rnábitu'-në' gáclenë' lbi'ili', cui gua'li' dö', clëg quië urujtu' dxi'a netu', san quië gunli' lbi'ili' le nac dxi'a zal-la' gáquili' rchixi rníguitu' netu'.

⁸ Cutu ca' gac tá'baga'tu' le nac gdutë li san gacz guntu' le rajlóz le nac gdutë li.

⁹ Qui lë ni na' rudzíjitu' cati' rcuídítu' atí lbi'ili' rdip ládxi'li'. Rulídztecztu'-në' Dios, rnábitu'-në' gunë' ga gac gdu ca réjlë'li' Cristo.

¹⁰ Qui lë ni na' ruzuja' queëli' lu guich lë ni tsal ni zoa' zítu' ga zoali'. Ní'r cati' guida' ga zoali' cutu gun bayúdx usaca' zítu' lbi'ili', uguna' dxin yöl-la' uná bë' nudödë' lu na'a Xanru', le nac quië utipa' ládxi'li' len clëg quië usnitia' lbi'ili'.

¹¹ Na'a, böchi' lza'adau', dip ládxi'li'. Gul-güí' ládxi'li' gac gdu ca réjlë'li' Cristo. Gul-güí' ládxi'li' ca' lë ni rëpa' lbi'ili'. Gul-gác tuz len lza'li' len gul-cóz dxí'adau'. Rnabda'-në' Dios sóalenë' lbi'ili'. Lë' nadxi'inë' rë'u len runë' ga rbözru' dxí'adau'.

¹² Gul-gáp Dios lza'li', tulí yetuli', unída'li' lza'li'.

¹³ Yúgu'të böchi' lza'ru' ni tu'gapë' Dios lbi'ili'.

¹⁴ Rnabda'-në' Dios gunë' ga gata' queëli' yúgu'tëli' le ruzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesucristo, len gdxí'inë' ca' lbi'ili', len gunë' ga gacli' tuz len Dios Bö' La'y. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLÈ'È PABLO LUYÚ GALACIA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë luyú Galacia

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz queë' Cristo. Cutu gulasöla' neda' bunách. Jesucristocz bsölè'è neda' ati' nunë' tsazxón Lë' Xuzru' Dios, Nu na' buspán Jesús lu yöl-la' gut.

² Rugapa' Dios lbi'ili', nababli' yugu' cö' bunách queë' Cristo luyú Galacia, ati' nunquë' neda' tsazxón böchi'ru' ni.

³ Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'è queë'li' len gunë' ga soa dxi' icj ládi'dau'li'.

⁴ Jesucristocz budód cuinë' lu yöl-la' gut ni'a qui dul-la' nabága'ru', buslé' rë'u lu le cunác rac dza ni zoaru' na'a. Benë' cni le nac le rë'ncznë' Xuzru' Dios.

⁵ Gactecz queë' Dios yöl-la' ba. Ca' gac.

Tuz nac didza' dxi'a queë' Jesucristo

⁶ Rubántsquida' ca runli', rucá'ntëli'-në' Dios. Lë' bulidzë' lbi'ili' quië gáquili' queë' ni'a qui le ruzá' ladxë'è queëru' Jesucristo, san na'a ré'nili' si' lu na'li' tu didza' dxi'a nadzá'.

⁷ Le nactë cutu ca' zoa yetú didza' dxi'a san ru'a cni didza' le nacu'ë bönni' tu'tsé'è lbi'ili' len tē'nnë' lutsé'è didza' dxi'a queë' Cristo.

⁸ Chqui' zoa nu gun lna' lau qui tu didza' dxi'a le cutu nac tuz ca nac lë na' bentu' lna' lau qui lauli' lbi'ili', rnabda'-në' Dios gunë' zxguia' nu na' run cni. Ral-la' gunë' néda'cza' zxguia' chqui' cni guna', ati' chqui' gunë' cni tuë' gbaz la'y queë' Dios len zë'è yehua' yubá, Dioscz gunë' lë' ca' zxguia'.

⁹ Chgnacza' cni zi'al, ati' na'a rnia' cni leyúbl: Chqui' zoa nu gun lna' lau qui tu didza' dxi'a le cutu nac tuz ca nac lë na' chgzxi' lu na'li', rnabda'-në' Dios gunë' zxguia' nu na'.

¹⁰ ¿Naru' ráquitsali' rë'nda' gunli' neda' ba la'n cati' ru'a cni didza'? Cutu ca'. Rë'nda' uruja' dxi'a lahuë' Dios. ¿Naru' ráquitsali' rë'nda' la'dzág ládi'gac neda' bunách? La'naru' rë'nda' la'dzág ládi'gac neda' bunách, cutu gaca' huen dxin queë' Cristo.

Ca gac, böaquë' Pablo gbaz queë' Cristo

¹¹ Na'a, ral-la' gnózili' lë ni, böchi' lza'adau'. Didza' dxi'a na' runa' lban qui cutu blen lu icj ládi'dau'gac bunách.

¹² Clëg bönni' budödë' lu na'a didza' dxi'a na', len clëg bönni' busëdnë' neda' lei. Jesucristocz buzëjni'në' neda' ca nac didza' dxi'a queë'.

¹³ Chbyóniczli' ca na' bencza' neda' zí'atël cati' ni' nazí' lu na'a ca ta'yíj ládi'quë' Dios bönni' judío. Nóziczli' ca bena', szxöni gdxia ladxa'a bunách queë' Dios ta'yejlë' Cristo, len gu'nda' usnitia' leygac.

¹⁴ Ca nac le ta'yíj ládi'quë' Dios bönni' judío, gúctëra' neda' blau ca yelatiz cuguluhuöatë' lza'a bönni' judío yu'uquë' iz ca yu'a neda', le gzxi'r lu na'a neda' ca lequë' le guludödë' lautu' ca glunczë' xuz xtau'tu'.

¹⁵ Cni guca' neda', san le naquë' dxi'i ladxì' Dios, gröczë' neda' zí'atël ca gulja' len bulidzë' neda' quië guna' xchinë'.

¹⁶ Ni'r, cati' gu'ncznë' Dios, benë' ga bën'bë'a-në' Zxi'në' quië bsölè'è neda' tsjena' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Lë' laugac bunách gza'a. Catì' benë' cni, cutu yajtilja' nu nac bunách nu usëdi neda',

¹⁷ len cutu gyija' Jerusalén tsajyúa' nup ni' nacgac gbaz queë' Cristo zi'al ca neda', san gyija' luyú Arabia, ati' gdöd ni' böja' yödz Damasco.

¹⁸ Cni gac, chgdöd tsonn iz cati' ni' gyija' Jerusalén, yajyúa'-në' Pedro, ati' bugá'nlena' lë' gdu ca chidá' gbidz.

¹⁹ Tsal ni' zoa' cutu ca' blé'ida' yeturë' gbaz queë' Cristo. Tuzë' Jacobo, böchë'ë Xanru' blé'ida'-në'.

²⁰ Didza' ni ruzuja' queëli' lu guich nac gdutë li. Nözcne' Dios cutu ca' rzi' yë'a.

²¹ Gdöd ni' gyija', gdöda' yugu' lu yödz luyú Siria len luyú Cilicia.

²² Yugu' dza ni' cutu núnbë'icne' neda' böchi'ru' náquicne' queë' Cristo luyú Judea.

²³ Gulanöznë' tuz lë na' gulaguixjö' quia' yezica' bunách, gulaná: "Bönni' na' gdxia ladxë'ë rë'u zi'al, runë' lban na'a qui le réjlë'ru', lë na' gu'nnë' usnitië'."

²⁴ Cni guc, gulagu'ë Dios yöl-la' ba ni'a qui le runa' neda'.

2

Ta'zì' lu na'quë' Pablo yezíca'rë' gbaz queë' Cristo

¹ Cati' chgdöd chidá' iz, gyéajlena' Bernabé, budxina' Jerusalén, ati' bchë'a-bi' bi'i Tito, dzagbi' neda'.

² Gyija' ni' le bului'inë' neda' Dios ral-la' tsija'. Cati' bdxina' ni' bé'lengaca'-në' didza' tsla'l bönni' ni' dë lu na'quë' dxin queë' Cristo, ati' gdíxjöi'da' lequë' ca nac lban runa' qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a. Cni bena' le gu'nda' cutu ugá'n daduz dxin na' chbena', lenca' dxin ni runa' na'a.

³ Zal-la' cunachi' judío bi'i Tito, bi'i lza'a, cutu glunë' ga grugu lu xpéla'bi' lë na' nac bë' nu nac queë' Dios ca tunczë' bönni' judío.

⁴ Le nactë gulacuá' ni' la'gac bunách, lu yöl-la' rguilj ladxì' quequë' ta'në' nacque' böchi'ru', ati' glë'nnë' lunë' ga grugu lu xpéla'bi' bi'i Tito lë na' nac bë'. Yugu' bönni' ni nunquë' tsazxón rë'u, len tu'yúlanzë' ca runru' quië láquibe'inë' ca nularu' lu na' le rna bë' zxba queë' Moisés le nacru' tuz len Jesucristo. Glë'nnë' lunë' ga huöacru' leyúbl ca bönni' nadá'ugac lu na' zxba na'.

⁵ Nitú chiz, cutu ca' bë'tu' lequë' latj. Cni bentu' quië gac gun chi'itu' le nac gdutë li qui didza' dxi'a quië gac uzi'li' xbey didza' dxi'a na'.

⁶ Yugu' bönni' ni' ráquiru' dë lu na'quë' dxin queë' Cristo cutu bi gulaná bé'inë' neda' le cub. Cutu bi rui' ladxa'a ca nacque', le cutu rbequi xbeyne' rë'u Dios ca ta'bequi xbey rë'u bunách.

⁷ Cutu gulaná bé'inë' neda' le cub, le gláquibe'inë' nudödë' Dios lu na'a dxin queë', rjena' lban qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a, la' tuz ca na' nudödë' Dios lu në'ë Pedro dxin queë', runë' lban qui didza' dxi'a laugac bunách judío.

⁸ Len yöl-la' huac queë', Dios benë' neda' gbaz queë' quië usëdda' bunách gza'a, la' tuz ca benë' Pedro gbaz queë' quië usëdnë' bunách judío.

⁹ Jacobo len Pedro len Juan, bönni' ni' ráquiru' dë lu na'quë' dxin queë' Cristo, gláquibe'inë' nudödë' Dios lu na'a dxin ni. Qui lë ni na' gulazí' lu na'quë' neda' len Bernabé, ati' bentu' tuz didza' tsjentu' xchinë' Dios laugac bunách gza'a neda' len Bernabé, ati' lequë' lunë' xchinë' Dios laugac bunách judío.

¹⁰ Gláta'yüë' lautu' tuz tsajneytu' gáclentu' bunách yechi', ati' lë ni rui'tecz ladxa'a runa'.

Pablo rdil-lë' Pedro lu yödz Antioquía

¹¹ Ni'r cati' bdxinë' Pedro Antioquía, gdil-la' lë', le bchíxinë' ca benë'.

¹² Cni guc, le gdágulenë' zi'al tsazxón bunách gza'a ni', benë' cni cati' guladxinrë' la'quë' bönni' da'quë' Jacobo. Ni'r gzu lahuë' rubiguë'ë, len cutur gdágulenë' tsazxón bunách gza'a na' le gúdxinë' bi lunë' bönni' na' nazí' lu na'quë' tunë' ga grugu lu xpéla'quë' bönni' gza'a ca rna bë' zxba queë' Moisés.

¹³ Ni'r yela'quë' bönni' judío ni' ta'yejlë'ë Cristo glunë' tsazxón Pedro ca runë' lu yöl-la' radxi queë', ati' cni guc ga bdxintë glunë' ga gúdxinë' ca' Bernabé ati' lë' benë' tsazxón lequë'.

¹⁴ Ni'r cati' blé'ida' cutu tunë' ca rna le nac gdutë li le rusëdi rë'u didza' dxi'a, gudxa'-në' Pedro laquë' yúgu'të bönni' queë' Cristo nacu'ë ni', gnia': "Li' nacu' bönni' judío, san runu' li' ca tun bunách gza'a len clëg ca tunë' bönni' judío. ¿Bizx quië rë'nnu' gunu' ga lun bunách gza'a ca tunë' bönni' judío?"

Nulagac bunách judío le ta'yejlë' Cristo ca nulagac ca' bunách gza'a

¹⁵ Gudxa'-në' ca' Pedro: "Rë'u ni nacru' bönni' judío le nacque' judío xuz xna'ru', len clëg nacru' bunách gza'a, cunúnbë'gac Dios.

¹⁶ Nóziczru' nutu nu huöac tsahui' lahuë' Dios le run nu na' ca rna bë' zxba queë' Moisés. Tuz huöac tsahui' nu na' rejle' Jesucristo. Lëzca' cni rë'u réjlë'ru' Jesucristo quië huöacru' tsahui' lahuë' Dios, len clëg le runru' ca rna bë' zxba queë' Moisés. Nutu nu huöac tsahui' lahuë' Dios le runë' ca rna bë' zxba queë' Moisés."

¹⁷ Na'a, ráquiru' nuhuöacru' tsahui' le réjlë'ru' Cristo, san chqui' nac bë' nacru' bönni' dul-la' ca nacgac bunách gza'a, ¿naru' gnátsaru' runë' Cristo ga runru' dul-la'? Cutu ca'.

¹⁸ Chqui' rui' ladxa'a uchisa' zxba le chbuquindja', lë ni nac bë' rguitsja' zxba queë' Dios.

¹⁹ Le cutu gac guna' ca rna bë' zxba queë' Moisés, chnac quia' tsca chnatia'. Le nac cni, nulá' na'a lu na' zxba na' quië soa' gbana' len guna' ca rë'nnë' Dios.

²⁰ Nac quia' ca chgútlena' tsazxón Cristo lë'i yag cruz ga na' gutië' Lë'. Qui lë ni na' clëg neda' ni zoa' nabana', san zoë' nabanë' Cristo lu icj ládxi'dau'hua'. Tsca nac, zoa' nabana' na'a, nac le réjlë'a Zxi'në' Dios, Bönni' na' bdxí'inë' neda' len budód cuinë' lu yöl-la' gut uláz quia' neda'.

²¹ Cutu rë'nda' uzóa' tsal' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios. La'naru' huac huöaquë' tsahui' lahuë' Dios bönni', le runë' le rna bë' zxba queë' Moisés, ni'r daduz gutië' Cristo.

3

Le rna bë' zxba queë' Moisés, len le réjlë'ru' Cristo

¹ Lbi'ili', bönni' cunözi. Lbi'ili', bönni' Galacia. ¿Nuzxa caz bentsa queëli' yöl-la' udzá' quië cutur gunli' ca rna le nac gdutë li? Gazxj ga rë' bului'itu' lbi'ili' le rata' queëru' le gutië' Jesucristo lë'i yag cruz.

² Gul-quixjoi' neda' lë ni. ¿Naru' dusóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y le benli' ca rna bë' zxba queë' Moisés o le gyéjlë'li' didza' dxi'a byónili'?

³ ¿Nacxcz gac nacli' cunözi cni? Gzu lauli' nacli' queë' Dios le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y. ¿Naru' ráquitsali' udx gunli' ga gáquili' queë' Dios racz queëli'?

⁴ ¿Naru' daduz gac queëli' yúgu'të lë na' gzxaca' gdi'li'? Cutu ca' gac cni.

⁵ Cati' Dios rsölë'ë queëli' Dios Bö' La'y len runnë' lbi'ili' latj gunli' yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá, ¿i runë' cni le runli' ca rna bë' zxba queë' Moisés o le réjlë'li' didza' dxi'a na' byónili'?

⁶ Lu guich la'y rna: "Gyejlë'ë Dios Abraham, ati' Dios gnë' naquë' tsahui' le gyejlë'ë Lë'."

⁷ Qui lë ni na' ral-la' gnózili', nacgac gdu zxi'n xsoë' Abraham nup na' ta'yejlë' Dios.

⁸ Nayúj lu guich la'y, rui' didza' zí'atël ca gunë' Dios, gnë' nacque' tsahui' bönni' gza'a la'yejlë'ë Lë'. Qui lë ni na' Dios gdíxjoi'në' Abraham zí'atël ca nac didza' dxi'a, gnë': "Lu në'ë Zxi'n Xsu' guna' ga gac dxi'a quegac bunách gdutë yödzlyú."

⁹ Cni nac, gyejlë'ë Dios Abraham, ati' Dios benë' ga gac dxi'a queë'. Lëzca' cni na'a, runë' Dios ga rac dxi'a quegac yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'.

¹⁰ Nabága'quë' zxguia' bönni' na' tu'zxóni ládxi'quë' luhuöaquë' tsahui' le tunë' ca rna bë' zxba queë' Moisés. Cni nac, le nayúj lu guich la'y, rna: "Nabága'quë' zxguia' yúgu'të bönni' cutu tunë' gdutë le rna bë' zxba na'."

¹¹ Na'a, nac bē' nutu nu huōac tsahui' lahuē' Dios le run nu na' le rna bē' zxba na', le nayúj lu guich la'y, rna: "Soa gban le rejle' Lē' nu na' nuhuōac tsahui' lahuē' Dios."

¹² Ca na' nuhuōac tsahui' lahuē' Dios nu rejle' Cristo nadzá' ca nac qui bōnni' ruzxōni ladxē' nuhuōaquē' tsahui' le runē' ca gna bē'ē Moisés. Nayúj lu guich la'y, rna: "Soa gban nu run gduťe le rna bē' zxba na'."

¹³ Cristo buslé' rē'u lu na' le rchugu queēru' le nayúj lu zxba na', le bē'ē latj nu bchugu queē' uláz queēru'. Cni nac, le nayúj lu guich la'y, rna: "Narugu quegac yúguťe nup da'gac lē'i yag."

¹⁴ Cni guc queē' Cristo quiē gac gunē' Dios ca na' gzxi' lu nē'ē queē' Abraham, gnē' gunē' ga gac dxi'a quegac bunách gza'a lu nē'ē Jesucristo quiē gac gunē' ga dusóalenē' rē'u Dios Bō' La'y chqui' huayéjlē'ru' Lē', ca na' gzxi' lu nē'ē Dios gunē'.

Zxba queē' Moisés len le gzxi' lu nē'ē Dios gunē'

¹⁵ Na'a, bōchi' lza'adau', rēpa' lbi'ili' tu le run lsaqui', tu le rac queēru', rnia': Catí' chglunē' tuz xtídza'quē' chopē' bōnni' len chglunē' tsutsu didza' na', nutu nu gac utsá' didza' na', len cutu gac nu gzan didza' na'.

¹⁶ Dios gzxi' lu nē'ē bi gunē' queē' Abraham len qui xzi'n xsoē'. Ga nayúj lu guich lē' ni, cutu rna: "Quegac xzi'n xsoē'", le rui' didza' quegac bunách zian, san rna: "Qui xzi'n xsu'." Lē' ni rui' didza' queē' tuzē' bōnni', Lē' Cristo.

¹⁷ Lē' ni rē'nda' gnia': Dios benē' tuz didza' len Abraham len gzxi' lu nē'ē gunē' ca rna didza' bē'ē. Na'a, le nayúj lu zxba queē' Dios, le benē' Dios tap gayuá' yu chi uruá' iz gdōd ni' cati' gudxē' cni Abraham, cutu gac ugúa lē' na' gzxi' lu nē'ē Dios gunē', len cutu gac usúl lei.

¹⁸ Na'a, chqui' ral-la' gunru' ca rna bē' zxba na' quiē si'ru' le gzxi' lu nē'ē Dios gunzē', cutur nac tu le gzxi' lu nē'ē gunzē'. Dios runzē' cni le gzxi' lu nē'ē gunē' cni queē' Abraham.

¹⁹ Chqui' cni nac, ¿bizx quiē gna bé'inē' bunách Dios le nayujgac lu zxba queē'? Dios gna bé'inē' cni bunách quiē gac bē' zxguia' nabága'gac, san guc cni tuz ga bdxintē dza na' bla' lahuē' xzi'n xsoē' Abraham na', Nu na' gzxi' lu nē'ē Dios gunē' qui lē' na'. Le nayujgac lu zxba queē' Dios, bsölē'ē Lē' yōdzlyú ni lu na'quē' gbaz la'y queē', atí' Moisés budōdē' didza' ca nacgac zxba na'.

²⁰ Catí' tuzē' bōnni' bi rzi' lu nē'ē gunē' cutu naquín nu udód didza', atí' Dios, tuzē' naquē'.

Bizx quiē gna bé'inē' bunách Dios le nayujgac lu zxba queē'

²¹ Na'a, le nayujgac lu zxba queē' Dios, ¿naru' ta'dá'baga' lē' na' gzxi' lu nē'ē Dios gunē'? Cutu ca'. La'naru' gna bé'inē' rē'u Dios le gac gun ga soaru' gbanru' tsaz, ni'r huac huōacru' tsahui' lahuē' Dios chqui' gunru' ca rna bē' zxba na'.

²² San tsca nac lē' na' nayúj lu guich la'y, rna nabága'ru' dul-la' yúgu'tēru'. Cni nac quiē gac si'ru' lē' na' gzxi' lu nē'ē Dios gata' queēru' cati' tséjlē'ru' Jesucristo.

²³ Zí'atēl ga bdxin dza gac tséjlē'ru' Cristo, gna be'i rē'u le rna bē' zxba na', ca na' zoa le rna be'i bōnni' yu'ē lidx guia. Cni guc ga bdxintē dza guc bē' gac huōacru' tsahui' chqui' huayéjlē'ru' Lē'.

²⁴ Cni nac, gna be'i rē'u le rna bē' zxba queē' Dios atí' lei guc queēru' ca tu nu rusēdi rē'u ga bdxintē dza bla' lahuē' Jesucristo, quiē gac huōacru' tsahui' lahuē' Dios chqui' huayéjlē'ru' Lē'.

²⁵ Na'a, le chbdxin dza gac huōacru' tsahui' chqui' huayéjlē'ru' Cristo, cutur rna be'i rē'u lē' na' busēdi rē'u.

²⁶ Yúgu'tēli' nacli' xzi'nczē' Dios le réjlē'li' Jesucristo, len chnacli' tuz len Lē'.

²⁷ Yúgu'tē nup nadilgac nis quiē luhuōac tuz len Jesucristo, nuhuōacgac ca nacczē' Lē'.

²⁸ Cutur narujgac chopl bönni' judío len bönni' gza'a, len cutur narujgac chopl bönni' nada'u len bönni' cunada'u, len cutur narujgac chopl bönni' len ngul. Cati' böacl'i tuz len Jesucristo, yúgu'téli' böacl'i ca' tuz len lza'li' tuli' len yetuli'.

²⁹ Na'a, chqui' náquili' queë' Cristo, nacli' ca' zxi'n xsoë' Abraham, len nazi'li' lë na' gzxi' lu në'ë Dios gunnë' queë' Abraham.

4

¹ Lë ni le rë'nda' gnia': Tsal ni rbözbi' tubi' bi'i bönni'dau' dza ulu'ë xuzbi' si'bi' bi ral-la' gunnë' queëbi' xuzbi', ni' nachi' bi'idau' len cutu náctërb'i blau ca tu bönni' nada'u, zal-la' le nactë gaqui queëbi' yúgu'të.

² Tsal ni nachi' bi'idau', nacué' nup ta'ná be'i lëbi' len tu'gún dxin le gaqui queëbi' ga gdxintë dza chnunë' queëbi' xuzbi'.

³ Lëzca' cni rac queëru'. Tsal ni' gucru' ca bi'idau', gna be'i rë'u zxba ca rac yödzlyú ni.

⁴ Ni'r cati' bza'a dza, Dios bsölë'ë ni Zxi'nczë'. Guquë' zxi'nnu tunu ngul ca nacru' rë'u, ati' gna be'i Lë' le rna bë' zxba quequë' bönni' judío.

⁵ Cni guc queë' quië guc buslé' nup na' rna be'i lequë' le rna bë' zxba na', quië huöacru' zxi'në' Dios.

⁶ Quië gac bë' chnacli' zxi'nczë', Dios buchizië' icj ládxi'dau'li' Dios Bö' La'y, ati' Lëczë' rulidzë' Dios uláz queëli', rnë': "Dad."

⁷ Cni nac, chnacli' zxi'në' Dios, len cutur nacli' ca bönni' nadá'ugac. Na'a, le nacli' zxi'nczë', Dioscz nazi' lu në'ë gaqui queëli' le naqui queë' le nacli' tuz len Cristo.

Pablo rui' ladxë'ë bönni' Galacia ta'yejlë'ë Cristo

⁸ Cati' ni' cunúnbe'ili'-në' Dios, gucli' ca bönni' nadá'ugac, benli' dxin quegac bdau' guiöj bdau' yag. Cutu ca' nacgac Dios bdau' na'.

⁹ Na'a, le núnbë'li'-në' Dios, o huac gnaru': Le nunbë'ë lbi'ili' Dios, ¿bizx quië ré'nili' ubi'ili' lu na' zxba na' nutu nu uzí' xbey? ¿Naru' ré'nitsali' gacli' leyúbl bönni' nadá'ugac, gunli' dxin qui le rna bë' zxba na'?

¹⁰ Runli' zxön tu tu dza, len tu tu beo', len tu tu le rac, len tu tu iz.

¹¹ Rádxida' bi' gac queëli'. ¿Naru' nuhuöác daduz dxin bena' quië gúnbë'li' le nac gdutë li?

¹² Ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', gacli' ca naca' neda', nulá' lu na' le gna bë'ë Moisés. Cni ral-la' gunli' le böaca' neda' ca gucli' lbi'ili'. Cutu bi' benli' quia' neda' le cunác dxi'a.

¹³ Chnózcizli' bizx quië na' gzu lahua' runa' lban lauli' qui didza' dxi'a. Bena' lban ni' le güi'tsquida'.

¹⁴ Cutu buca'nli' neda' ca'z, len cutu buzoali' neda' tsla'l zal-la' bgútili' ni'a qui guidzhué' quia' na'. Benli' neda' ba la'n, tuz ca gunli'-në' ba la'n gbaz la'y queë' Dios, o ca gunli'-në' ba la'n Jesucristocz.

¹⁵ Budzjitsquili' dza ni'. ¿Bizxa caz guc queëli' le cutur rac cni queëli'? Lë ni gac gnia' ca guc queëli': "La'naru' guc le sáqui'li' gunli', huabijli' yöj lauczli', gunnli' quia'."

¹⁶ Na'a, ¿ba ráquili' nuhuöaca' nu curle'i lbi'ili' dxi'a le gudxa' lbi'ili' catëz nac?

¹⁷ Tui' ládxi'quë' lbi'ili' bönni' ni' tu'tsé'ë lbi'ili', san clëg quië gac dxi'a queëli'. Të'nnë' lunë' ga ubíj ládxi'li' netu' ati' güi' ládxi'li' lequë'.

¹⁸ Na'a, nac dxi'a zoa nu rui' ladx'i lbi'ili', san tuz chqui' nac quië gac dxi'a queëli'. Cni rui'tecz ladxa'a lbi'ili', len clëgz cati' ni' zóalena' lbi'ili'.

¹⁹ Lbi'ili', zxi'na'dau'. Ca na' rac queënu ngul chzoa soabi' bi'idau' queënu, rzaca' rgui'nu, rzaca' rgui'a neda' leyúbl ni'a queëli' ga gdxinr dza gacli' gdu ca naquë' Cristo.

²⁰ La'naru' sóalena' lbi'ili' na'a quië gac güi'lëna' lbi'ili' didza' nadzá', le ruúbi rugui'da' ni'a queëli'.

Le run Isaqui' le guc quecnu Agar len Sara

²¹ Na'a, nul-li' ré'nili' udód cuinli' lu na' zxba queë' Moisés, gul-na'tsca' didza' ni gu'a. ¿Naru' gatga buzé nagli' le rna bē' zxba na'?

²² Lu zxba na' rna cni: "Gulacua'bi' chopbi' bi'i bōnni'dau' queë' Abraham. Tubi' guchbi' zxi'nnu ngul nadá'unu, ati' yetubi' guchbi' zxi'nnu ngul cunadá'unu.

²³ Zxi'nnu ngul nadá'unu na' guljbi' lu ni'a lu na' bunách tsca taljbi' yúgu'tēbi' bi'idau', san zxi'nnu ngul cunadá'unu na' guljbi' le gzxi' lu nē'ē Dios gunē' ga galjbi'."

²⁴ Lē ni nac tu le run Isaqui'. Ca guc quecnu chopnu ngul ni ruluí' ca nac chop didza' dzag bēnlenē' bunách Dios. Tu didza' dzag na' nac le benē' Dios lu gui'a Sinaí, le ruluí' lē na' guc queēnu Agar. Bōnni' na' rna be'i lequē' didza' dzag ni, nacque' ca zxi'nnu Agar len nacque' ca bōnni' nadá'ugac lu na' didza' dzag na'.

²⁵ Le gucnu Agar na' ruluí' ca' ca nac gui'a Sinaí zoa luyú Arabia, len ruluí' ca' ca nac yōdz Jerusalén na'a dza, le nac ca tu bōnni' nada'u tsazxón len nup nacué' lu yōdz na'.

²⁶ San nadzán Jerusalén na' zoa yehua' yubá, ati' rē'u ni nacru' bunách uládz qui yōdz ni'.

²⁷ Nayúj lu guich la'y le rna:

Budziji, ngul huōdx, cunacué' zxi'nu'.

Lu yōl-la' rudziji quiu' grōdxya'a,

Zal-la' gatga guc quiu' le rzaca' rguí'nu ngul

Chzoa soabi' bi'idau' queēnu.

Budziji. Zal-la' nubíj lādxi'gac li' bunách,

Dios gunē' ga la'yantēr zxi'nu'

Ca bi'i queēnu ngul zóalennu bōnni' queēnu.

²⁸ Böchi' lza'adau', rē'u ni nacru' ca guchbi' Isaac, zxi'nē' Abraham. Nacru' ca zxi'n xsoē' Abraham, gzxi' lu nē'ē Dios la'cua'bi' queë'.

²⁹ Dza ni', bi'i na' guljbi' ca taljbi' yúgu'tēbi' bi'idau', gdxia lādxi'bi' bi'i na' guljbi' ni'a qui yōl-la' huac queë' Dios Bö' La'y. Lēzca' cni rac queēru' na'a, ta'bía lādxi'gac rē'u bunách yōdzlyú ni.

³⁰ Na'a, ¿bizxa caz rna le nayúj lu guich la'y? Cni rna: "Gru'n-nu ni'l ngul nadá'unu na' tsazxón len zxi'nnu, le cutu gac si'bi' zxi'nnu ngul na' tsazxón len zxi'nnu ngul cunadá'unu le gzxi' lu nē'ē Dios gaqui queēbi' zxi'nnu ngul cunadá'unu na'."

³¹ Cni nac, böchi' lza'adau'. Cutu nacru' ca nacbi' zxi'nnu ngul nadá'unu na'. Rē'u nacru' ca zxi'nnu ngul cunadá'unu.

5

Gul-gún chi'i cuinli', uga'nli' lu yōl-la' nadzán

¹ Chnadzanru' le busanē' rē'u Cristo. Gul-zóa tsutsu chqui'nu', uga'nli' lu yōl-la' nadzán na'. Cutu gzoa cuinli' leyúbl lu na' zxba queë' Moisés, cui gacli' ca bōnni' nadá'ugac.

² Gul-zé nagli' didza' ru'a. Neda', Pablo, rēpa' lbi'ili' chqui' güi'li' latj nu gchugu lu xpēla'li' ca rna bē' zxba na', cutu ca' uzi'li' xbey le benē' Cristo.

³ Leyúbl rē'nda' gyēpa' nūti'tēz bōnni' ru'ē latj nu gchugu lu xpēlē'ē cni, run bayúdx gunē' gdutē le rna bē' zxba queë' Moisés.

⁴ Nul-li' ráquili' huōaclí' tsahui' lahuē' Dios le runli' ca rna bē' zxba na', chnulá'alenli'-nē' Cristo. Chbusanli' le ruzá' lādxē'ē queēru' Dios.

⁵ Rē'u ni ruzxōni lādxi'ru' huōacru' tsahui' lahuē' Dios ni'a qui yōl-la' huac queë' Dios Bö' La'y le réjlē'ru' Cristo.

⁶ Chqui' nacru' tuz len Jesucristo, cutu bi zaca' chqui' narugu lu xpéla'ru' ca rna bē' zxba na' o chqui' cunarugu cni lu xpéla'ru'. Le nactēr lsaca' nac tséjlē'ru' Cristo, le gun ga gdxī'iru' lza'ru'.

⁷ Dxi'adau' guc ca gzu lauli' runli' dza ni'. ¿Nuzxa caz ben ga buca'nli' le nac gdutē li?

⁸ Cutu benē' ga benli' cni Dios, Nu rulídz lbi'ili'.

⁹ Cutu gal lādxi'li' lē ni rna: "Latiz xnē'i yōt xtil run ga ruhuázx gdutē cua nazí' xnē'i na'."

¹⁰ Le nacru' tuz len Xanru', runa' lōz ca nac queēli', sa' lādxi'li' tuz ca rza' ladxa'a neda', ati' Dios gunē' zxguia' bōnni' ni' rutsé'ē lbi'ili', nútítēz nu naquē' bōnni' na'.

¹¹ Na'a, ca nac quia' neda', böchi' lza'adau', nacuá' nup ta'ná rusēdda' bunách ral-la' grugu lu xpéla'quē' bōnni' ca rna bē' zxba queē' Moisés. Chqui' runa' cni, ¿bizx quiē ta'bía lādxi'quē' neda' bōnni' judío? La'naru' rusēdda' cni, nutu nu ley neda' le runa' lban ca gutiē' Cristo lē'i yag cruz.

¹² Ca nac qui nup ni' tu'tsá' lbi'ili', tē'ni grugu lu xpéla'li' lē na', la'naru' la'chugu tsaz cuingac.

¹³ Ca nac queēli', böchi' lza'adau', Dios bulidzē' lbi'ili' quiē gacli' bunách nadzangac. Cutu ugunli' dxin yōl-la' nadzán na' quiē gunli' ca rzēz lādxi'li', san quiē gunli' dxin qui lza'li' tuli' yetuli', le nadxi'ili' lza'li'.

¹⁴ Yúgu'tē le rna bē' zxba queē' Dios run nu na' run ca rna bē' zxba na' rna: "Ral-la' gdxī'inu' lza'u ca nadxi'i cuinu'."

¹⁵ Na'a, chqui' rzi' quídza'li' lza'li' tuli' yetuli', runli' ca tunba' böa' guixi' snia', táguya'aba' len tagu lza'cba', gul-yú qui nadxi usnitli' lza'li' tuli' yetuli'.

Le runru' racz queēru' len le runru' len yōl-la' huac queē' Dios Bö' La'y

¹⁶ Lē ni rēpa' lbi'ili': Gul-gü' latj gna bé'inē' lbi'ili' Dios Bö' La'y, ati' ni'r cutur gunli' ca rzēz lādxi'li' lu yōl-la' bunáchz queēli'.

¹⁷ Yugu' le rzē lādxi'ru' gunru' lu yōl-la' bunáchz queēru' cutu rajlōzgcac le rē'nnē' gunru' Dios Bö' La'y, ati' lē na' rē'nnē' Dios Bö' La'y cutu rajlōz yugu' le rē'niru' gunru' lu yōl-la' bunáchz queēru'. Chop ni, cutu rajlōzgcac, len qui lē ni na' cutu gac gunli' ca ré'niczli'.

¹⁸ Na'a, chqui' rui'li' latj gna bé'inē' lbi'ili' Dios Bö' La'y, cutur gna be'i lbi'ili' le rna bē' zxba queē' Moisés.

¹⁹ Nacgac bē' le tun bunách, nup tun ca rē'ni yōl-la' bunáchz quegac:

Ta'guitsjē' zxba qui yōl-la' nutság na'.

Tunē' le cunác.

Tunē' le nacgac xōhui' len le cunacgac tsahui'.

²⁰ Ta'yíj lādxi'quē' bdau' guiōj bdau' yag.

Tunē' yōl-la' udzá'.

Cutu ta'lé'inē' lza'quē' dxi'a.

Ta'díl-lenē' lza'quē'.

Tu'zxé'inē' lza'quē'.

Ta'leynē'.

Tu'huídi'nē'.

Ta'rujē' chopl.

Tu'bijē' tsla'l nup da'gac lequē'.

²¹ Ta'zé lādxi'quē' le dē qui lza'quē'.

Tu'dōdcdē' bunách.

Ta'zúdxinē' len tágulē'ē.

Ta'dód bé'inē' ca tunē'.

Le zian le cni tunē'. Neda' ruzeyda' lbi'ili' bach na'a cui gunli' cni ca na' buzeyda' lbi'ili' bach zi'al, rnia': Nup tun cni cutu ca' la'del-li' la'yáz ga na' rna bē'ē Dios.

²² Na'a, nac bë' runë' dxin lu icj ládxi'dau'ru' Dios Bö' La'y le runru' cni:

Nadxi'iru' lza'ru'.

Rudziji ládxi'ru'.

Zoa dxi icj ládxi'dau'ru'.

Rbözru' zxön ladxì'.

Rui' ládxi'ru' lza'ru'.

Nacru' dxi'i ladxì'.

Runru' ca rnaru'.

²³ Nacru' nöxj ladxì'.

Rna be'i cuinru'.

Cutu ca' gna bé'inë' rë'u Moisés cui gunru' yugu' le cni.

²⁴ Bönni' náquicnë' queë' Cristo cutur tunë' ca të'ncznë', len cutu tunë' le ta'zéz ládxi'quë' lu yöl-la' bunáchz quequë'.

²⁵ Dios Bö' La'y nabániru'. Lëczë' ral-la' gna bé'inë' rë'u ca nac yúgu'të le runru'.

²⁶ Cutu ral-la' gun ba zxön cuinru', len cutu utsa'ru' lza'ru' turu' yeturu', len cutu uzzé'iru' lza'ru' turu' yeturu'.

6

Ral-la' gáclenru' lza'ru'

¹ Na'a, böchi' lza'adau', chqui' glé'ili' runë' dul-la' böchi' lza'li', ni'r nul-li' zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, ral-la' gunli' ga ubí'i ladxë'ë bönni' na', san run bayúdx gunli' cni lu yöl-la' nöxj ladxì' queëli' len uyú cuinli' qui nadxi cu'u lbi'ili' nöz dul-la' tu' xöhui'.

² Gul-gaclen lza'li' tuli' yetuli' tsca nac yua' nabága'li'. Chqui' gunli' cni, gunli' ca rna le gna bé'inë' rë'u Cristo.

³ Chqui' zoa nu bönni' ráquinë' chnadél-li'në' yöl-la' zxön, san cutu bi nadél-li'në', bönni' ni rzi' yé'inë' la' cuinzë'.

⁴ Tu tuë' bönni' ral-la' cuequi xbeynë' le runë'. Ni'r chqui' urujë' dxi'a, huac gun ba zxön cuinë' ca nac le chnunë' len cutu gun bayúdx uyüë' ca nungac yezica' bunách chqui' benë' le nacr dxi'a o cutu.

⁵ Tu tuë' bönni' ral-la' gu'ë le nuspaguë'ë lë' Dios.

⁶ Chqui' zoa nu rusëdi lbi'ili' ca nac didza' dxi'a, ral-la' unödzejli' qui nu na' rusëdi lbi'ili' lati' le dë queëli'.

⁷ Cutu si' ye'i cuinli', le cutu gac si' yé'ili'-në' Dios. Lapli' tsca le razli'.

⁸ Chqui' le razli' nacgac le runli' ca rzëz ládxi'li' lu yöl-la' bunáchz queëli', le lapli' gac yöl-la' gut. Chqui' le razli' nacgac le runli' ca rdzag ladxë'ë Dios Bö' La'y, lapli' le gunnë' queëli' Dios Bö' La'y, le nac yöl-la' na'bán gdu.

⁹ Cni nac, cutu ral-la' gsanru' gunru' le nac dxi'a, ati' chqui' cutu gcuidi' ládxi'ru', huadxín dza lapru'.

¹⁰ Qui lë ni na', bátti'tëz gata' queëru' latj, ral-la' gunru' le nac dxi'a quegac yúgu'të bunách, len le nac blau, ral-la' gunru' cni quegac böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo.

Le buzujë' lu guich Pablo ga ruúdx

¹¹ Gul-yú cati' zxön didza' ni ruzuja' queëli' lu guich na' cuina'.

¹² Nup ni' të'ni lun ga grugu lu xpéla'li' ca rna bë' zxba queë' Moisés, tunë' cni quië lurujë' dxi'a laugac bunách len cui la'bía ládxi'gac lequë' bunách le tunë' lban ca gutië' Cristo lë'i yag cruz.

¹³ Na'a, bönni' ni' narugu lu xpéla'quë' ca rna bë' zxba queë' Moisés, cutu tunë' gdu'të ca rna le nayúj lu zxba na'. Të'nnë' lunë' ga grugu lu xpéla'li' quië gac lunz ba zxön cuinquë' le la'dél-li'në' la'ná bé'inë' lbi'ili'.

¹⁴ Ca nac quia' neda', guna' zxön tuz le benë' Xanru' Jesucristo cati' gutië' lë'i yag cruz. Ni'a qui le benë' Cristo lë'i yag cruz, le dë yödzylyú ni nac quia' ca tu le chnat, cutu rui'

ladxa'a lei, ati' neda' naca' quegac bunách yödzyú ni ca bönni' nat, cutu tui' ládxi'quë' neda'.

¹⁵ Chqui' nacru' tuz len Jesucristo, cutu bi zaca' chqui' narugu lu xpéla'ru' ca rna bë' zxba na' o chqui' cunarugu cni lu xpéla'ru'. Le nactër lsaca' nac gacru' bunách cub lu icj ládxi'dau'ru'.

¹⁶ Yúgu'të bönni' na' tunë' ca rna bë' zxba runa' ni, len yúgu'të bönni' na' náquicnë' queë' Dios, rnabda'-në' Dios gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'quë' len huechi' ladxë'ë lequë'.

¹⁷ Na'a su lau, cutur ral-la' nu utsá' neda', le nacué' lu xpéla'a btsoj nacgac bë' naca' huen dxin queë' Xanru' Jesús.

¹⁸ Na'a, böchi' lza'adau', rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ ÉFESO

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Éfeso

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölë'ë Jesucristo le gu'ncznë' Dios gaca' cni. Rugapa' Dios lbi'ili', náquili' quizi queë' Dios len réjlë'li' Jesucristo, zoali' Éfeso.

² Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Rata' queëru' le nac queë' Dios Bö' La'y

³ Ral-la' cu'ru'-në' yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo. Le nacru' tuz len Cristo, Dios chbuzá' ladxë'ë queëru' yúgu'të le nac dxi'a qui yehua' yubá, le runë' ga rata' queëru' Dios Bö' La'y.

⁴ Zí'atël ca benë' yödzlyú ni, Dios gröczë' rë'u quië gáquiru' quizi queë' tsazxón len Cristo, gacru' bunách la'y queë' len gacru' gdu dxi'a lahuë' Lë'.

⁵ Dios bucözë' zí'atël si' lu në'ë rë'u ca zxi'nczë' tsazxón len Jesucristo, le bdzag ladxë'ë gac cni len le nac le gu'ncznë' gunë'.

⁶ Ral-la' cú'teczru'-në' Dios yöl-la' ba ni'a qui le buzá' ladxë'ë queëru', yugu' le bennzë' queëru' le nacru' tuz len Zxi'në', Nu na' nadxi'inë'.

⁷ Cristo böa'uë' rë'u cati' ni' gutië' uláz queëru' quië gac unít lahuë' rë'u Dios ca nac dul-la' nabága'ru'. Zxöntër nac le buzá' ladxë'ë queëru' Dios,

⁸ lë na' runntsquë' queëru' Lë'. Lu yöl-la' rac szxöni queë' len lu yöl-la' rejni'i queë'

⁹ benë' Dios le bucözë' queëru', bului'inë' rë'u lë na' bgachi', le buzoaczë' zí'atël uschinë' lu në'ë Cristo.

¹⁰ Lë na' buzoaczë' Dios uschinë' cati' gza'a dza, nac gunë' ga lac tuz, la'cuá' lu në'ë Cristo yúgu'të le dë, le nacué' yehua' yubá len le nacué' yödzlyú ni.

¹¹ Le nacru' tuz len Cristo, Dios gröczë' rë'u zí'atël quië gaqui queëru' le naqui queë' Xuzru' Dios, lë na' bucözë' queëru' ca nac le gu'ncznë' Dios, Nu run yúgu'të ca rë'ncznë' Lë'.

¹² Cni benë' Dios quië cu'ru'-në' yöl-la' ba ca nac yöl-la' yení' queë', rë'u ni ruzxöni ládxi'ru'-në' Cristo zí'atël ca yezica' bunách.

¹³ Lëzca' cni guc queëli'. Catí' byónili' didza' gdu'të li, didza' dxi'a ca gac ularu', gyéjlë'li' Cristo, ati' Dios buzöë' queëli' le nac bë' nacli' queë', buchizië' icj ládxi'dau'li' Dios Bö' La'y, Nu na' gzxí' lu në'ë Dios gsölë'ë queëru'.

¹⁴ Le zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y, nac löz gaqui queëru' le naqui queë' Xuzru' Dios cati' udx huöa'uë' rë'u, rë'u na' chnáquiru' queë'. Cni nac quië gac yöl-la' ba qui yöl-la' yení' queë'.

Pablo rnabnë' Dios unödzjë' quegac bunách ta'yejlë' Cristo yöl-la' rejni'i

¹⁵ Qui lë ni na', cati' byönda' ca réjlë'li'-në' Xanru' Jesús, len ca nadxi'ili' yúgu'të bunách queë' Dios, ga rdxintë na'a dza

¹⁶ cutu ca' rusana' rëpa'-në' Dios: Xclenu', ca nac queëli'. Rajneyda' lbi'ili' cati' rulidza'-në' Dios.

¹⁷ Rnabda'-në' Dios queë' Xanru' Jesucristo, naquë' Xuzru' náctërë' blau, rnabda'-në' gsölë'ë queëli' Dios Bö' La'y, Nu runn queëru' yöl-la' rejni'i len ruluí'i rë'u ca nacczë' Dios, quië gac gdu ca núnbë'ru'-në'.

¹⁸ Rnabda'-në' Dios uzéjni'në' lbi'ili' lu icj ládxi'dau'li' quië gac gnózili' ca nac le runru' löz, lë na' bulidzë' lbi'ili' quië uzi'li' xbey, len quië gnózili' ca nac yöl-la' tsahui' qui yehua' yubá le gaqui quegac nup náquigac queë' Dios,

¹⁹ lenca' quië gnózi' cati' zxön nac yöl-la' huac queë', le raclen rë'u ni réjlë'ru' Lë'. Yöl-la' huac zxön ni nac la' leyz na' bulu'ë lahui Dios

²⁰ cati' ni' buspanë' Cristo lu yöl-la' gut len benë' ga grö'ë cuit lë'ë Dios ga náctërë' blau ni' yehua' yubá.

²¹ Ni' rna bé'inë' nup ni' ta'ná bë' len nup ni' dë lu na'gac, len nup ni' nadél-li'gac yöl-la' huac, len nup ni' nacgac xan. Cristo náctërë' blau ca yúgu'të nup nadél-li'gac yöl-la' uná bë' yödzlyú ni len lu yödzlyú zi'a za'.

²² Dios budödë' lu në'ë Cristo yúgu'të le dë quië gna bé'inë' lei, len buzóë' Lë' quegac bunách queë' quië gaquë' Xanru' lu yúgu'të le naqui queëru'.

²³ Nacgac ca gdu ca nayá' nabanë' Cristo bunách queë', ati' raquë' gdu lu le nayá' nabanë' na'. Runczë' Lë' ga rac gdu yúgu'të le dë.

2

Nularu' le nadxi'inë' rë'u Dios

¹ Dios chbennë' queëli' yöl-la' na'bán gdu, zal-la' zí'atël gucli' ca bönni' natgac ni'a qui dul-la' nabága'li' len ni'a qui dö' bia'li'.

² Dza ni' benli' tuz ca tun bunách cunacgac tsahui' nacua' yödzlyú ni, len benli' ca gu'ni tu' xöhu', nu rna bë' lu bö'z len rugún dxin nup cutún ca rna xtídzë'ë Dios.

³ Lëzca' cni gucru' yúgu'tëru' rë'u, le benru' ca gzëz ládxi'ru' len ca bdzag ládxi'ru' lu yöl-la' bunáchz queëru'. Qui lë ni na' gbága'ru' dul-la' lahuë' Dios le ben ga gunë' rë'u zxguia' ca gunë' quegac yezica' bunách.

⁴⁻⁵ Ni'r cati' ni' nacru' ca bönni' natgac ni'a qui dul-la' gbága'ru', Dios buspanë' rë'u lu yöl-la' gut tsaxxón len Cristo le buechi' ladxë'ë rë'u len bdxí'itsquinë' rë'u. Nulali' le zoa le buzá ladxë'ë queëli' Dios.

⁶ Dios buspanë' rë'u tsaxxón len Cristo quië gunë' ga cö'ru' tsaxxón len Lë' ga ni' rna bë'ë yehua' yubá.

⁷ Cni benë' Dios, bului'inë' bunách zi'a za'c ca nac yöl-la' tsahui' qui le buzá ladxë'ë queëru', bsölë'ë queëru' Jesucristo, le nac bë' ca nadxi'itsquinë' rë'u.

⁸ Nulali' le zoa le buzá ladxë'ë queëli' Dios le réjlë'li' Cristo. Buslé' lbi'ili', clëg le nacua' le nac dxi'a benli' lbi'ili', san le nac le runzë' Dios.

⁹ Nutu nu gac gun ba zxön cuini le nulá, le cutu nulá le nacua' le nac dxi'a nun nu na'.

¹⁰ Le nacru' nac le nunczë' Dios. Le nacru' tuz len Jesucristo, buzóë' rë'u quië gunru' le nacgac dxi'a, le bucözë' zí'atël gunru'.

Rö' dxi icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios ni'a qui le benë' Cristo

¹¹ Gul-tsajnéy ca gucli' zí'atël. Gucli' bunách gza'a, len qui lë ni na' yugu' bönni' judío, bönni' na' ta'chuguë' lu xpéla'quë' le nac bë' náquicnë' queë' Dios, len nazí laquë' bönni' narugu lu xpéla'quë', ta'né' queëli' nacli' bönni' cunarugu lu xpéla'quë'.

¹² Dza ni' nubíga'li' ga zoë' Cristo. Gucli' bönni' gza'a laugac bunách Israel, len cutu buzi'li' xbey didza' benë' tsutsu Dios le gzxi' lu në'ë gata' quegac bunách queë'. Gzoali' yödzlyú ni, cuzóa le runli' löz, len cunúnbë'nili'-në' Dios.

¹³ Na'a, nacli' tuz len Jesucristo. Zí'atël nubíga'li' lbi'ili' zi'tu' ga zoë' Dios, san na'a nudxiguë'ë lbi'ili' gal-la'z Dios le gutië' Cristo uláz queëru'.

¹⁴ Lëczë' Cristo runë' ga rö' dxi icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios. Lë' benë' ga guluhuöaquë' tuz bunách yugu' bönni' judío len yugu' bönni' gza'a, busulë' yöl-la' rley le bubíj lequë' chopl ca tu zö'ö.

¹⁵ Lë ni benë' Cristo cati' gutië' uláz queëru', busulë' yugu' zxba len yugu' le rna bë' nayujgac lu zxba quegac bunách judío, ati' chop cö' bunách na', bunë' tuz bunách cub, nup nacgac tuz len Lëczë'. Cni benë', glequi dxië' yöl-la' rley na'.

¹⁶ Le gutië' Cristo lë'i yag cruz, busulë' yöl-la' rley na', ati' chop cö' bunách na', bunë' lequë' ca tuz bunách len glequi dxië' icj ládxi'dau'quë' lahuë' Dios.

¹⁷ Cni guc, buluí' lahuë' Cristo len benë' lban qui didza' dxi'a ca rbequi dxië' yúgu'të bunách, lbi'ili' na' nacli' bunách gza'a len zoali' zi'tu' ga zoë' Dios, lenca' bunách judío nacuá' gal-la'z.

¹⁸ Na'a, ni'a qui le benë' Cristo, gac gbíga'ru' lahuë' Xuzru' Dios, le zóalenë' rë'u la' Lëzczë' Dios Bö' La'y, zal-la' nacru' bunách judío o bunách gza'a.

¹⁹ Qui lë ni na', lbi'ili', bunách gza'a, cutur nacli' ca bunách zi'tu' zoali' tu luyú cunaqui queëli', san nabáblenli' bunách queë' Dios. Chnacli' di'a dza queë' Dios.

²⁰ Lbi'ili' nacli' ca tu yu'u zoa tsaz. Nacli' ca guiøj zxoagac lahui xlibi zö'ö, le gulucu'ë bönni' gbaz queë' Cristo len bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, ati' Lëzczë' Jesucristo naquë' ca guiøj blau qui xlibi zö'ö na'.

²¹ Gduté yu'u na' le nacli' lbi'iczli' ryas lahui xlibi zö'ö na' nacczë' Cristo, nacuá' tu'láp guiøj qui, quië gac tu gdau' la'y le nac tuz len Xanru'.

²² Lbi'iczli' nacli' tuz len Cristo Nu buzóa lbi'ili' quië gacli' ca tu yu'u ga na' yu'ë Dios, le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

3

Naquë' Pablo huen lban qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a

¹ Qui lë ni na', neda', Pablo, yu'a lidx guia le runa' lban queë' Jesucristo quië uzi'li' xbë', lbi'ili', bunách gza'a.

² Ráquida' chnózcizli' ca benë' Dios, budödë' lu na'a dxin runa' quië uzi'li' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru'.

³ Dios bulu'ë lahui le bgachi' queë', len buzéjni'në' neda' ca nac. Ca nac lë ni chbuzuja' queëli' lu guich láti'dau'.

⁴ Cati' ulabli' lë ni, gúnbë'li' le réjni'da' ca nac le bgachi' ca nac queë' Cristo.

⁵ Dza ni'të nutu nu buzéjni'në' Dios ca nac le bgachi' na', san na'a, lu në'ë Dios Bö' La'y, chbulu'ë lahui Dios ca nac, bului'inë' yugu' bönni' gbaz la'y queë' len bönni' tu'ë didza' uláz queë'.

⁶ Cni rna lë na' bgachi': "Ni'a qui didza' dxi'a la'del-li' bunách gza'a tsazxón len bunách judío le naqui queë' Dios, luhuöaquë' ca tuz bunách, len luzi'ë xbey tsazxón len lequë' le gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' quequë' le dzagquë' Jesucristo."

⁷ Dios buzá' ladxë'ë quia' le bennë' quia'. Lu yöl-la' huac zxön queë' benë' neda' huen lban qui didza' dxi'a queë'.

⁸ Nacra' cuidi'z ca yúgu'të bunách queë' Dios, san Lë' buzá' ladxë'ë quia' gaca' huen lban laugac bunách gza'a qui didza' dxi'a ca nac yöl-la' tsahui' queë' Cristo, le záqui'tsqi.

⁹ Dios budödë' lu na'a guna' ga láquibe'i yúgu'të bunách ca nac le buzoaczë' Dios dza ni'të, lë na' nac tu le bgachi' queë' Dios, Nu ben yúgu'të le rlé'iru'.

¹⁰ Cni guc, quië láquibe'i na'a gdu ca nac yöl-la' rejni'i queë' Dios yúgu'të nup ta'ná bë' len nup dë lu na'gac ni' yehua' yubá, cati' la'le'i ca nacgac bunách queë' Cristo.

¹¹ Dios benë' lë ni, buschinë' lë na' buzoaczë' dza ni'të, le benë' lu në'ë Xanru' Jesucristo.

¹² Le nacru' tuz len Cristo, nazi'ru' latj gbíga'ru' lahuë' Dios, nacru' rugu ladxí' le réjlë'ru' Lë'.

¹³ Qui lë ni na' ráta'yua' lauli' cugác chop ládxi'li' ni'a qui le rzaca' rguia neda' quië gáclena' lbi'ili', le nac tu le uzi'li' xbey.

Ca nac yöl-la' nadxí'i queë' Cristo

¹⁴ Qui lë ni na' ruzechu zxiba' lahuë' Xuzë' Xanru' Jesucristo.

¹⁵ Ca lë' nazi' ca' lagac yúgu'të bunách queë', nup nacué' yehua' yubá len nup nacué' yödzyú ni.

¹⁶ Rnabda'-në' Xuzru' Dios, lu yöl-la' yení' záqui'tsqui queë' gunnë' queëli' yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y len gunë' ga gal-li' lu icj ládxi'dau'li'.

¹⁷ Rnabda'-në' Cristo soë' icj ládxi'dau'li' le réjlë'li' Lë'. Rnabda'-në' gunë' ga soali' tsaz lu yöl-la' nadxí'i queë', cutséaj bö' icj ládxi'dau'li' ca nadxí'ili'-në',

¹⁸ quië gac tséjni'li' tsazxón len yúgu'të bunách queë' Cristo ca nac yöl-la' nadxí'i queë', tsca ga rdxin ni'l len na'l, len dxi'l len xtsa'l.

¹⁹ Rnabda'-në' Dios gunë' ga gúnbë'li' yöl-la' nadxí'i na', le cugác gúnbë'ru' gdu ca nac, quië gdu soalen lbi'ili' gdu le nacczë' Dios.

²⁰ Na'a, yöl-la' ba Dios, Nu gac guntër ca gac gnabru' o ca gac sa' ládxi'ru', ugunë' dxin yöl-la' huac queë' lu icj ládxi'dau'ru'.

²¹ Gactecz queë' Dios yöl-la' ba laugac bunách queë' Cristo len lahuë' Lëczë' Jesucristo, na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

4

Nunë' rë'u tuz Dios Bö' La'y

¹ Na'a, ráta'yua' lauli' neda', yu'a lidx guia ni le runa' lban queë' Cristo, rnabda' lbi'ili' gunli' gdu ca ral-la' lun nup bulidzë' Dios quië láquigac queë', ca na' bulidzë' ca' lbi'ili'.

² Gul-gác nöxj ladxí' len dxi'i ladxí'. Gul-cóz zxón ladxí' len gul-güí' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli' lu yöl-la' nadxí'i queëli'.

³ Gul-güí' ládxi'li' gácteczli' tuz ca na' chnunë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, gunli' cni lu yöl-la' rböz dxí'adau' queëli' le rutság lbi'ili'.

⁴ Tuz nac gdu ca nayá' nabanë' Cristo le dzagru' rë'u.

Tuzë' naquë' Dios Bö' La'y zóalenë' rë'u.

Tuz nac le runru' löz, lë na' bulidzë' rë'u Dios quië uzi'ru' xbey.

⁵ Tuzë' naquë' Xanru'.

Tuz le réjlë'ru'.

Tuz le bdilru' nis.

⁶ Tuzë' naquë' Dios Nu nac Xuzru' yúgu'tëru'.

Lë' rna bé'inë' yúgu'tëru' len rugunë' dxin yúgu'tëru' len rbözcze' Lë' lu icj ládxi'dau'ru' yúgu'tëru'.

⁷ Tu turu' nazi'ru' tu yöl-la' huac queë' Dios tsca nac le bennë' queëru' Cristo.

⁸ Nac cni ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Buëpë' yehua' yubá, rchë'ë zian bunách guladzungac.

Gdisië' quegac bunách le runnzë' quequë'.

⁹ ¿Bizxa rë'ni gna lë na' rna: "Buëpë'?" Rusëdi rë'u bötjë' zi'al, bdxinë' dxi'l yödzyú ni.

¹⁰ Nu na' bötj nac la' leyz Nu na' buëp xtsa'tër ni' yehua' yubá quië gdu budzë'ë yúgu'të len le nacczë' Lë'.

¹¹ Cristocz bennë' qui queëru' yugu' yöl-la' huac queë':

Bë' latj la'quë' bönni' lacquë' gbaz queë'.

Benë' ga tu'ë didza' uláz queë' Dios yela'quë' bönni'.

Bsölë'ë yela'quë' bönni' tsjenquë' lban qui didza' dxi'a.

Bucu'ë yela'quë' bönni' quië lun chi'ë bunách queë'.

Bucu'ë yela'quë' quië lusëdnë' bunách queë'.

¹² Cristocz bupë'ë cni bunách queë' quië gac lun xchinë', quië lun ga lac gdu nup nacgac ca gdu ca nayá' nabanë' Lë'.

¹³ Cni gac ga gdxintë dza huöacru' tuz yúgu'tëru' ca réjlë'ru' Cristo len ca núnbë'ru'-në' Zxi'në' Dios. Gacru' nal len huöacru' gdu ca naquë' Lëczë' Cristo.

¹⁴ Cutur gacru' ca bi'idau', ca nacgac nup na' tu'tsa'të ca tun, len nacgac ca tu le nachë' lu yegu, o ca tu le rchë' bítitëz bö' reycj, ta'zì' lu na'gac bítitëz didza' nu rusëdi lequë', nu na' rzi' ye'i lequë' len yöl-la' sina' qui len run ga ta'chixi ta'nignë'.

¹⁵ Na'a, rë'u ni, le nadxi'iru' lza'ru', ral-la' güi'ru' didza' le nac gdutë li quië gac huöacru' gdu ca naquë' Cristo, len gacru' tuz len Lë', Nu nac Xani gdu ca nayá' nabanë' le nacru' rë'u.

¹⁶ Cristocz runë' ga rdzag dxi'a gdu ca nayá' nabanë' le nacru' rë'u, ati' gdutë ca nayá' nabanë' na' naguel-la' tsazxón ni'a qui lë na' run tuz gdu ca nayá' nabanë'. Cati' runru' xchinru' tu turu' rë'u na' dzagru' gdu ca nayá' nabanë', gdutë rxzön len rac gdu, ca na' zeaj racr gdu ca nadxi'iru' lza'ru'.

Yöl-la' na'bán cub napru' le nacru' tuz len Cristo

¹⁷ Uláz queë' Xanru' rëpa' lbi'ili' lë ni len rgu'a lei lu na'li', rnia': Cutur gunli' ca tun nup cunúnbë'gac Dios, nup na' ca ta'zá'z ládxi'gac tun

¹⁸ len nachúl nanitgac icj ládxi'dau'gac. Le nacque' cunözi len nazidquë', cutu nazi'quë' yöl-la' na'bán na' runnë' queëru' Dios.

¹⁹ Cutu ca' tu'tui'në'. Nudód cuinquë' lu le cunác. Gdu ládxi'quë' tunë' yúgu'të le cunác.

²⁰ Nup ni' gulusëdi lbi'ili' ca nac queë' Cristo, cutu ca' gulusëdi lbi'ili' gunli' ca tun bunách cni.

²¹ Le nac gdutë li byónili' ca nac queë' Cristo, len le nacli' queë' tu'sëdi lbi'ili' le nac gdutë li na' zoalen Jesús.

²² Gul-ná be'i yöl-la' bunáchz queëli' le gucli' zi'al, lë na' rnit ni'a qui yöl-la' rzë ladxi' queëli' le cunác le gzxi' ye'i lbi'ili'.

²³ Ral-la' huöaclì' cub lu icj ládxi'dau'li' len lu bö' nacczli'.

²⁴ Ral-la' si'li' yöl-la' bunách cub le nunë' Dios ca nacczë' Lë' le rulu' cuini le run ga runli' le nac dxi'a len le nac tsahui'.

²⁵ Qui lë ni na', cutur si' yë'li'. Yúgu'tëru' ral-la' güi'lenru' lza'ru' didza' le nacz, le dzagru' yúgu'tëru' gdu ca nayá' nabanë' Cristo.

²⁶ Chqui' hualeyli', cutu ral-la' gunli' dul-la'. Cutu leyli' xtsey.

²⁷ Cutu bi gunli' le güi' latj tu' xöhui' uxíj lbi'ili'.

²⁸ Nu bönni' rbanë' ral-la' usanë' yöl-la' gban queë' len tsazië' huen dxin quië gata' queë' bi unödzejë' quegac nup ta'yadzji.

²⁹ Cutu güi'li' didza' xöhui', san güi'li' didza' dxi'a, yugu' le laclen nu yöni len lun ga gac dxi'a qui nu na'.

³⁰ Cutu ushui'nili' Dios Bö' La'y, le nac bë' náquili' queë' Dios le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, ati' gdxin dza udx uslë' lbi'ili' lu dul-la'.

³¹ Gul-cúa ladj lbi'ili' yöl-la' ruzxë'i len yöl-la' rdza'a len yöl-la' rley, len yöl-la' rdil-l didza' len yöl-la' rutság yudxi, len yúgu'të yöl-la' curle'i lza'li' dxi'a.

³² Ral-la' gacli' dxi'i ladxi' len huechi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli' len unít lauli' lza'li' tuli' yetuli', ca na' benë' Dios, bunít lahuë' lbi'ili' le nacli' tuz len Cristo.

5

Ca ral-la' lac nup nacgac zxi'në' Dios

¹ Le nacli' zxi'nczë' Dios ati' nadxi'inë' lbi'ili', gul-güi' ládxi'li' gacli' ca naquë' Lë'.

² Ca nac yúgu'të le runli', ral-la' gdxili' lza'li', ca na' benë' Cristo, bdxii'në' rë'u len budód cuinë' lu yöl-la' gut uláz queëru', ben cuinë' ca böa' bëdxau' rudódiru'-ba' lahuë' Dios ni'a qui dul-la' nabága'ru'. Guquë' ca' ca tu le rla' zxix rdzag ladxë'ë Dios le rgu'ru' lu bcugu la'y queë'.

³ Le nacli' queë' Dios, cutu ca' gunli' le cunác, len cutu gunli' le cural-la' gunli', len cutu uhuídi'li'. Ni'r nutu nu gac bi gnë queëli'.

⁴ Cutu güi'li' didza' xöhui' o didza' cunác o didza' ca'z, yugu' le cural-la' gunli', san nacr dxi'a guiëli'-në' Dios: "Xclenu'."

⁵ Chnózcizli' cutu ca' tsazië' ga rna bë'ë Cristo tsazxón len Dios nitúë' bönni' runë' le cunác, o nu bönni' runë' le cural-la' gunë', o bönni' ruhuídi'në'. Nu na' ruhuidi' nac ca nu rij ladxi' bdau' guiöj bdau' yag.

⁶ Cutu güi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili' len didza' cunác. Ni'a qui dul-la' cni Dios gunë' zxguia' nup cutún ca rna xtidzë'ë.

⁷ Cutu ca' gunli' tuz bunách cni.

⁸ Zí'atël gzoali' ga chul xöhui', san na'a zoali' lu yení', le nacli' tuz len Xanru'. Gul-gác ca bunách qui yení',

⁹ le run yení' na' ga gacru' dxi'i ladxi' len ga güi'ru' didza' le nac gdutë li, len ga gacru' tsahui'.

¹⁰ Gul-güi' ládxi'li' gnózili' le rdzag ladxë'ë Xanru'.

¹¹ Cutu gútsa'li' nup tun le cunác, lë na' tunë' ga chul xöhui', san gul-bíj ga lna' yugu' lë na' tunë'.

¹² Utui'ru' güi'ru' didza' ca nac le tun bagachi'z bunách.

¹³ Cati' bi ubijru' ga lna', gac bë' yúgu'të tsca nacgac, le gun le nac yení' ga gac bë' yúgu'të.

¹⁴ Qui lë ni na' nayúj lu guich lë na' rna:

Bubán, li' na' rasiu'.

Gyas ladj nup natgac.

Cristo uzéni'ë quiu'.

¹⁵ Gul-yú cuinli' ca runli'. Cutu gacli' curejni'i, san gul-gác bunách ta'yejni'i.

¹⁶ Gul-sí' xbey latj dë queëli' le chzoaru' dza curác dxi'a queëru'.

¹⁷ Cutu gacli' cunözi. Gul-güi' ládxi'li' tséjni'li' le rë'nnë' Xanru' gunli'.

¹⁸ Cutu súdxili', le gun yöl-la' rzudxi ga nitli' tsaz. Gul-güi'tsca latj gna bé'inë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

¹⁹ Gul-güi'len lza'li' didza' tuli' yetuli' ugunli' dxin yugu' le rul-l lëgac salmo, len yugu' le rul-l yöl-la' ba Dios, len yugu' le rul-l nagu'ë icj ládxi'dau'ru' Dios Bö' La'y. Gdu ládxi'ru' ral-la' gul-lru' queë', cu'ru'-në' Dios yöl-la' ba.

²⁰ Gul-gún dxin lë' Xanru' Jesucristo, len gul-guiéteczë' Xuzru' Dios: Xclenu', ca nac yúgu'të.

Ca ral-la' gunru' quegac di'a dza queëru'

²¹ Gul-gún ca rna xtidza' lza'li' tuli' yetuli' quië cni gunli'-në' Dios zxön.

²² Lbi'ili', ngul, gul-gún ca rna xtídza'quë' bönni' qui queëli', ca na' ral-la' gunli' ca rna xtidzë'ë Xanru'.

²³ Cni ral-la' gunli', le rna bé'inë' ngul bönni' ca na' runë' Cristo, rna bé'inë' bunách queë'. Cristo naquë' ca' Nu ruslá bunách queë', nup na' dzaggac gdu ca nayá' nabanë' Lë'.

²⁴ Ca na' tun ca rna xtidzë'ë Cristo bunách queë', lëzca' cni ral-la' lunnu ngul ca rna xtídza'quë' bönni' qui queëcnu ca nac yúgu'të le rac.

²⁵ Lbi'ili', bönni', ral-la' gdxili'-nu ngul qui queëli' ca na' Cristo nadxi'inë' bunách queë' len budód cuinë', gutië' uláz quequë'.

²⁶ Cni gutië' Cristo quië bubijë' quizi queë' Dios bunách queë' na', ati' nayargac tu lu nis le nac xtidzë'ë.

²⁷ Gutie' uláz quequë' quië gac uschinë' lequë' lahuë' Dios, naquë' ca tu lari' lach, cutu nua' bösj le ni'aj, len cutu naxún, len cutu zoa nitú le run ñitj lei, san runë' ga lacquë' gdu dxi'a, nutu nu gac bi gnë quequë'.

²⁸ Ral-la' gdx'i'ili'-nu ngul qui queëli' ca na' nadx'i' cuinli'. Nu bönni' nadxi'inë'-nu ngul queë', nadx'i' cuinë'.

²⁹ Nutu nu bönni' runi zi' cuinë', san rugagu len run chi'i cuinë', ca runë' ca' Cristo le rúnlenë' bunách queë',

³⁰ nup dzaggac gdu ca nayá' nabanë', ati' rë'u ni dzagru' gdu ca nayá' nabanë' Lë'. Náquiniru' xpëlë'ë len dxit queë'.

³¹ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna: "Qui lë ni na' bönni' ral-la' uca'në' xuz xnë'ë quië tsajsóalenë'-nu ngul queë', ati' groptë' luhuöaquë' tuz."

³² Lë na' nayúj lu guich ni rulu' lahui tu le nac gdutë li, ati' neda' ráquida' rui' didza' ca' ca nac queë' Cristo len bunách queë' na'.

³³ Lëzca' rui' didza' ca nac queëli'. Yúgu'tëli' lbi'ili', bönni', ral-la' gdx'i'ili'-nu ngul qui queëli' ca na' nadx'i' cuinli', ati' ral-la' lunnu ba la'n bönni' qui queëcnu ngul.

6

¹ Lbi'ili', bi'idau', ral-la' gunli' ca rna xtídza'quë' xuz xna'li' quië cni gunli' ca rna xtidzë'ë Xanru'. Le nac tsahui' ral-la' gunli'.

² Zxba na' benë' zi'al Dios le nachë' tu le gzxi' lu në'ë Dios gunë', nac lë na' rna: "Ben ba la'n xuz xna'u,

³ ati' gac dxi'a quiu' len xtsey su' gbanu' yödzyú ni."

⁴ Lbi'ili', xuz, cutu gun leyli' zxi'nli', san gul-scúl-cbi', gut quinclli'-bi' len usédicli'-bi' ca rdzag ladxë'ë Xanru'.

⁵ Lbi'ili', nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gún ca rna xtídza'quë' xanli' luyú ni gdu ládi'li', gunli' lequë' ba la'n lu yöl-la' radxi queëli', gunli' xchinquë' ca ral-la' gunli' xchinë' Cristo.

⁶ Gul-gún xchinquë', clëgz cati' ni' tu'yúë' lbi'ili' quië urujli' dxi'a lauquë', san gdu ládi'li' gul-gún xchinquë' ca rdzag ladxë'ë Dios, ca na' ral-la' gunli' xchinë' Cristo.

⁷ Gdu ládi'li' gul-gún xchinquë', ati' cni gac, gunli' xchinë' Xanru' len clëgz xchingac bunách.

⁸ Nöziczli' ca gunë' Xanru'. Gunnë' qui queëru' tsca nac le dxi'a runru' zal-la' nadzanru' o zal-la' nacru' bönni' nadá'ugac.

⁹ Lbi'ili', nacuá' queëli' bönni' nadá'ugac, gul-gún dxi'a cni quegac huen dxin queëli' na', cutu uzeyli' ba nadx lequë'. Gul-tsajnéy ca nac queëli', yu'uli' lu në'ë Xanru' zoë' yehua' yubá la' tuz ca nac quequë', ati' Lë' cutu rutsë'ë ca runë' qui queë bunách.

Runnë' queëru' Dios le tun chi'i rë'u

¹⁰ Na'a, böchi' lza'adau', gul-gác tsutsu le nacli' tuz len Xanru', zoalen lbi'ili' yöl-la' huac zxön queë'.

¹¹ Gul-gún chi'i cuinli', ugunli' dxin yugu' le runnë' queëru' Dios, le tun chi'i rë'u, quië gac soali' tsutsu cati' guë'ni si' bë' lbi'ili' tu' xöhui'.

¹² Cutu rdíl-lenru' bunách náquicni bëla' len dxit, san rdíl-lenru' yöl-la' uná bë' quegac bö' xöhui' ta'dá lu bö'z, dzaggac nup ta'ná bë', len nup nadél-li'gac yöl-la' uná bë', len nup dë lu na'gac, nacuá' yödzyú ni ga nac chul xöhui'.

¹³ Qui lë ni na',

Gul-sí' yúgu'të le runnë' queëru' Dios, le tun chi'i rë'u, quië cati' gdxin queëru' dza ni' lac le nacgac xöhui', gac gua' glenli', len cati' udx gunli' cni, uga'nli' tsutsu.

¹⁴ Gul-zóa tsutsu.

Gul-sí' le nac gdutë li, le gac queëli' ca tu guid guga' lë'li'.

Gul-gác tsahui', le gun chi'i lbi'ili' le nac tsahui' ca run tu lari' yödx run chi'i lchu'ë bönni' rijë' gdil-l.

¹⁵ Gul-zóa sina' quië gunli' lban qui didza' dxi'a le rbequi dxi icj ládi'dau'ru' lahuë' Dios, ca na' ruzóa cuinë' sina' rdë'ë lölë' bönni' rijë' gdil-l.

¹⁶ Le nac blau, yöl-la' rejlë' queëli' Cristo gac queëli' ca tu le nac tsutsu uzëli' lauli', cui gäl-la'-li' yugu' le usán tu' xöhuí', le nacgac ca yag uxití' zoa gui' láhuigac.

¹⁷ Yöl-la' ruslá gac queëli' ca tu lu'u guía le gun chí'i icjli'.

Xtidzë'ë Dios gac queëli' ca tu guía tuchi' le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, utíl-lenru' le nac xöhuí'.

¹⁸ Gul-gún yúgu'të lë ni len gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' gácLENë' lbi'ili'.

Gul-lidztecZë' Dios, zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

Quië gunli' cni, ral-la' usPán lÁdxi'li' len cuhuóA lÁdxi'li', gnábili'-në' Dios gÁCLENë' nup náquigac queë'.

¹⁹ Gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' gÁCLENë' ca' neda', gunnë' quia' didza' cati' ral-la' gu'a didza', len gunë' ga gaca' rugu ladxi' cati' guna' lban quië uzéjní'da' bunách ca nac le bgachi' qui didza' dxi'a.

²⁰ Dios budödë' lu na'a didza' dxi'a na' quië guna' lban qui, ati' le bena' cni yu'a lidx guía ni. Gul-lidzë' Dios chqui'nu', gnábili'-në' gunë' ga gaca' rugu ladxi' quië guna' lban qui didza' dxi'a, ca ral-la' guna'.

Ruúdx didza' bë'ë Pablo

²¹ Tíquico, böchi'ru' na' nadxí'iru'-në', len runë' xchinë' Xanru' gdu ladxë'ë, quíxjöi'në' lbi'ili' gdu ca rac quia' len ca runa' neda' ni.

²² Qui lë ni na', gsöla'a-në' queëli' ati' ului'inë' lbi'ili' ca rac queëtu', ati' cni utipë' lÁdxi'li'.

²³ Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo gunë' ga soa dxi icj lÁdxi'dau'li', len gata' queëli' yöl-la' nadxí'i le dzag yöl-la' rejlë' queëli' Cristo, yúgu'tëli' na' nacli' queë'.

²⁴ Le ruzá ladxë'ë queëru' Dios gac queëli', yúgu'tëli' na' nadxí'ili'-në' Xanru' Jesucristo, nac gdu yöl-la' nadxí'i queëli' Lë'. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ FILIPOS

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Filipos

¹ Neda', Pablo, lenca' bi'i Timoteo, nactu' huen dxin queë' Jesucristo. Rugapa' Dios lbi'ili', réjlë'li' Cristo, len lbi'ili', dë lu na'li' xchinë' Cristo, len lbi'ili', run chi'li' bunách queë' Cristo, zoali' Filipos, náquili' queë' Dios len nacli' tuz len Jesucristo.

² Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo gunnë' queëli' le ruzá' ladxë'ë queëru' len gunë' ga soa dxi icj ládi'dau'li'.

Pablo rnabnë' Dios bi gunë' quegac bunách ta'yejlë' Cristo

³ Rëpa'-në' Dios: Xclenu', cati' rza' ladxa'a queëli'.

⁴ Cati' rulidza'-në' Dios len rnabda'-në' gáclenë' lbi'ili', rudziji ladxa'a

⁵ le rajneyda' ca bënlenli' neda' tsaxxón dxin qui didza' dxi'a, gzu lauli' runli' dxin na' dza ni' zi'a byónili', len runli' lei ga rdxintë na'a dza.

⁶ Dios gzu lahuë' runë' tu le nac dxi'a lu icj ládi'dau'li'. Ruzxöni ladxa'a Lë' gúnteczë' cni ga gdxintë dza huödë' Jesucristo.

⁷ Ca na' rza' ladxa'a queëli' nac ca ral-la' guna' le nadxí'itsquida' lbi'ili'. Yúgu'tëli' ruzi'li' xbey tsaxxón len neda' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, tsal ni' yu'a lidx guia, len lëzca' cni benli' cati' ni' bë'a didza', bena' lban qui didza' dxi'a len bena' ga bdxin queëli' tsaz.

⁸ Nözcne' Dios ca nadxí'itsquida' lbi'ili', nac ca na' nadxí'itsquinë' rë'u Lëczë' Jesucristo.

⁹ Rnabda'-në' Dios gunë' ga gdxí'irli' lza'li', len gáta'tsca queëli' yöl-la' rac szxöni len yöl-la' rejni'i gdu

¹⁰ quië gac cöli' le nactër dxi'a. Chqui' gac cni queëli', gacli' gdu dxi'a ati' nutu nu gac bi gnë queëli' dza ni' huödë' Cristo.

¹¹ Le nacli' nac bë' le nac dxi'a runë' Cristo lu icj ládi'dau'li' quië gla' lahui yöl-la' yení' queë' Dios len gac queë' yöl-la' ba.

Zoaru' nabanru' quië gacru' ca naquë' Cristo

¹² Böchi' lza'adau', rë'nda' gnózili' lë ni: Yúgu'të le guc quia' guclen neda' quië gzxáqui'rda' bena' lban qui didza' dxi'a.

¹³ Cni guc, yúgu'të ni'a na'quë' bönni' yúlahui' len yezíca'rë' bönni' ni nözcne' yu'a lidx guia ni le runa' xchinë' Cristo.

¹⁴ Le yu'a neda' lidx guia ni ben ga nácgacrë' rugu ladxi' yelati'z cunuhoágactë' bóchi'ru', tu'zxöni ládi'quë' Xanru' len cutur tádxinë' tunë' lban qui xtídzë'ë Dios.

¹⁵ Le nactë tunë' lban queë' Cristo la'quë' le tu'zxë'inë' neda' len ta'dil-lë', san yela'quë' tunë' lban queë' gdu ládi'quë'.

¹⁶ Bönni' tu'zxë'inë' na' tunë' lban queë' Cristo lu yöl-la' run ba zxön cuinquë' len clëg gdu ládi'quë'. Të'nnë' lusaca' zi'ë neda' tsal ni' yu'a lidx guia.

¹⁷ Bönni' gdu ládi'quë' na', lu yöl-la' nadxí'i quequë' tunë' lban queë', le nözcne' Dioscz budödë' lu na'a dxin runa', runa' lban qui didza' dxi'a.

¹⁸ Cutu run ga rë'a baguí'i lë na'. Rudzijda' le rac lban queë' Cristo nácti'tëz, zal-la' tunë' lban gdu ládi'quë' o cutunë' lei cni.

Na'a, rudzijrda'

¹⁹ le nözda' ulá' lu le rac quia', yu'a lidx guia ni, le rulidzli'-në' Dios len le ráclenë' neda' Dios Bö' La'y, Nu rsölë'ë queëru' Jesucristo.

²⁰ Cni rē'nda', len ruzxöni ladxa'a-nē' Dios, gunē' ga cutu utui'da', len gunē' ga gac gu'a didza' lu yöl-la' rugu ladxi', ati' lu na'a neda' gactecz yöl-la' ba queē' Cristo na'a dza len yugu' dza zi'a za'c, zal-la' gun bayúdx gattea' o soa' gbana'.

²¹ Ca runi neda', chqui' zoa' nabana', nac quiē gaca' ca naquē' Cristo, len chqui' gatia', nac tu le uzi'ra' xbey.

²² Chqui' huac guna' dxin le gaclen didza' dxi'a queē' Cristo chqui' soaza' gbana', cutu nözda' bizxal ral-la' cōa'.

²³ Nac baníg cōa'. Rē'nda' gattea' quiē tsajsóalentea'-nē' Cristo, le gactēr dxi'a quia' lē na',

²⁴ san runr bayúdx soaza' gbana' quiē sáqui'da' gáclena' lbi'ili'.

²⁵ Le nözda' nac cni, nözda' ca' ugá'nlena' lbi'ili' quiē gáclena' lbi'ili' quiē gacr gdu ca réjlē'li' Cristo, ati' udzírli' le réjlē'li' Lē'.

²⁶ Cni nac, dusóalena' lbi'ili' leyúbl, le gun ga gdzag ládxi'li'-nē' Jesucristo ni'a qui le gunē', gáclenē' neda'.

²⁷ Gul-güí' ládxi'zli' gacli' ca rajlóz didza' dxi'a queē' Cristo. Cni gac, chqui' duyúa' lbi'ili' o chqui' soa' zi'tu', huayönda' nacli' tsutsu len nacli' tuz, runli' tsazxón dxin qui le réjlē'ru' le za' queēru' ni'a qui didza' dxi'a.

²⁸ Cutu güi'li' latj lun gadxi lbi'ili' nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a. Lē ni uluí'i lequē' la'nitiē', san ulali' lbi'ili', le gac bē' ráclenē' lbi'ili' Dioscz.

²⁹ Dios ru'ē lbi'ili' latj gunli' xchinē' Cristo, clēgz ca réjlē'li' Lē', san lēzca' ca rzaca' rguí'li' runli' xchinē'.

³⁰ Na'a, gac gunli' neda' tsazxón güi' ládxi'ru' gunru' lban qui didza' dxi'a. Blé'iczli' ca gzxaca' gdi'a cati' bena' cni zi'al, ati' ryónili' ca rzaca' rguí'a ca' na'a.

2

Guquē' nöxj ladxi' Cristo, ati' bdél-li'nē' yöl-la' zxön

¹ Chqui' rutipē' ládxi'li' Cristo, len chqui' lu yöl-la' nadxí'i queē' ruhuechi' ladxē'ē lbi'ili', len chqui' nacli' tuz len Dios Bö' La'y, len chqui' nadxi'ili' lza'li' len ruhuechi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli',

² gul-gún ga udziji ladxa'a. Quiē gunli' cni, ral-la' gacli' tuz len lza'li' len gac tuz ca nadxi'ili' lza'li' tuli' yetuli'. Lēzca' cni ral-la' gacli' tuz lu bö' nacczli' len ca rza' ládxi'li'.

³ Ca nac le runli', cutu bi ral-la' gunli' lu yöl-la' rudul-li' queēli' o quiē gun ba zxön cuinli', san dxí'adau' ral-la' gunli' yúgu'tē, cutu gáquili' nadél-li'rli' lbi'ili' ca lza'li'.

⁴ Gul-güí' ládxi'li' gac dxi'a ca' qui lza'li' len clēg queēzli'.

⁵ Ral-la' gacli' nöxj ladxi' ca na' guquē' nöxj ladxi' Jesucristo.

⁶ Lē' nacczē' tuz ca naquē' Dioscz, san cutu gúquinē' ral-la' gunē' bayúdx uga'nē' tuz ca na' naquē' Dios.

⁷ Buca'nczē' yúgu'tē le napē', len ben cuinē' ca tu bönni' nada'u. Guljē' ca talj bunách len guquē' gdu bunách.

⁸ Cati' ni' naquē' bönni', guquē' nöxj ladxi' len benē' ca rna xtidzē'ē Dios, gutiē'. Gdē'ē lē'i yag cruz ca na' rac queē' bönni' gdödi bunách.

⁹ Qui lē ni na' Dios buchisē' Lē', benē' ga naquē' blau ni' yehua' yubá, len benē' ga lē' le nactēr blau ca yúgu'tē lagac bunách.

¹⁰ Cni benē' Dios quiē cati' la'yöni ca na' lē' Jesús, luzechu zxibgac yúgu'tē nup nacuá' yehua' yubá, len yödzlyú, len lu latj chul.

¹¹ Yúgu'tē' la'guixjö'ē yalj lulu naquē' Xanru' Jesucristo quiē gac yöl-la' ba queē' Xuzru' Dios.

Ral-la' gacru' ca le ta'gú'u yení' yödzlyú ni

¹² Qui lë ni na', böchi' lza'adau', ca na' benli' ca rna xtidza'a cati' ni' zóalena' lbi'ili', runr bayúdx gunli' ca rna xtidza'a na'a, tsal ni zoa' zi'tu' ga zoali'. Gul-gún xchinë' Xanru' ga gdxintë dza udx uslé' lbi'ili'. Gul-gún cni lu yöl-la' radxi queëli' Lë' len lu yöl-la' rzxiz.

¹³ Lëczë' Dios runë' dxin lu icj ládxi'dau'li', runë' ga rë'nili' gunli' le rdzag ladxë'ë Lë' len runë' ca' ga sáqui'li' gunli' lë na'.

¹⁴ Gul-gún yúgu'të le ral-la' gunli', cutu bi gnëli' qui, len cutu til-l dídza'li'.

¹⁵ Cni ral-la' gunli', cui gac nu bi gnë queëli', san quië gacli' zxi'në' Dios, nacli' gdu dxi'a yödzlyú ga ni zoali' ladj bunách cunacgac tsahui' len nuca'ngac Dios. Lbi'ili' rgu'li' yení' ladjquë' ca na' ta'gú'u yení' bölj luzxbá cati' ni nac chul,

¹⁶ rui'li' lauquë' didza' gbánicnë'. Chqui' cni gunli', huac udzíjitsquida' dza huödë' Cristo ni'a qui le nacczli', le gnözda' cutu guc daduz gzoa' banádx gatia' len clëg daduz bena' dxin.

¹⁷ Yöl-la' rejle' queëli' Cristo nac tu le rdzag ladxë'ë Dios. Zal-la' gun bayúdx gatia' quië gac gdu yöl-la' rejle' queëli' Lë', udzijda' len uzí'lena' xbey tsazxón yúgu'tëli'.

¹⁸ Lëzca' cni ral-la' udzíjili' lbi'ili' len uzí'lenli' tsazxón neda' xbey.

Ca tunbi' bi'i Timoteo len bi'i Epafrodito

¹⁹ Chqui' cni rë'nnë' Xanru' Jesús, runa' löz gsöla'tea'-bi' queëli' bi'i Timoteo, ati' ni'r udzijda' cati' huödbi' dudíxjöi'bi' neda' catëz rac queëli'.

²⁰ Tuzbi' lëbi' rza' ládxi'bi' ca na' rza' ladxa'a neda', len szxöni rui' ládxi'bi' lbi'ili'.

²¹ Yúgu'të bönni' yezica', le nac quégacze' tui' ládxi'quë'. Cutu tui' ládxi'quë' xchinë' Cristo.

²² Nóziczli' ca benbi' bi'i Timoteo, burujbi' dxi'a. Tsazxón bënlenbi' neda' dxin qui didza' dxi'a, nachbi' quia' ca tubi' bi'i bönni', tsazxón rúnlenbi'-në' xuzbi' dxin.

²³ Gsöla'a-bi' ga zoali' bi'i Timoteo cati' gnözda' nacx gac quia' ni

²⁴ zal-la' ruzxöni ladxa'a-në' Xanru' gunë' ga duyutea' lbi'ili'.

²⁵ Lëzca' ráquida' run bayúdx gsöla'a-bi' ga zoali' bí'i böchi'ru' Epafrodito. Bi'i ni bënlenbi' neda' tsazxón dxin queë' Cristo, gdíl-lentu' tu' xöhui'. Lbi'iczli' bsöla'li'-bi' ga zoa' quië gáclenbi' neda'.

²⁶ Lëczbi' ré'nibi' duyubi' lbi'ili' len szxöni rui' ládxi'bi' lbi'ili' le nózili' ben bayá' queëbi'.

²⁷ Le nactë güi'bi', guqui gatbi', san buechi' ladxë'ë-bi' Dios, len clëgz lëbi', san buechi' ladxë'ë ca' neda', cui gsëbir ladxa'a ca na' rsëbi ladxa'a na'a.

²⁸ Qui lë ni na', gu'nrdä' gsöla'a-bi' queëli' quië gac udzíjili' leyúbl cati' ulé'ili'-bi', len cutur gsëbi ladxa'a neda'.

²⁹ Gul-sí' lu na'li'-bi' lu yöl-la' rudziji queëli', nachbi' bi'i böchi'ru' réjlë'bi' Cristo. Gul-gún ba la'n yúgu'të bunách nacgac ca nachbi' lëbi',

³⁰ le gzoa banádx queëbi' gatbi' le benbi' xchinë' Cristo len le gúclenbi' neda' uláz queëli'.

3

Le nac gdu tsahui'

¹ Na'a, böchi' lza'adau', gul-dziji le nacli' tuz len Xanru'. Cutu rupízxi neda' uzuja' queëli' leyúbl lë na' buzujä' queëli' zi'al, le gaclen lbi'ili' lë ni.

² Gul-gún chi'i cuinli' laugac nup ni' tun le cunác, nacgac ca bö'cu' snia', nup na' tun bayúdx ga grugu lu xpéla'quë' bönni' le nac bë' nacque' queë' Dios.

³ Rë'u nadél-li'ru' lë na' nac gdu'të li, le nac bë' náquiru' queë' Dios. Le réjlë'ru' Dios, zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y, ati' rudzójiru' le nacru' tuz len Jesucristo. Cutu ca' ruzxöni ládxi'ru' tu le runru' racz queëru'.

⁴ La'naru' ruzxöni ládxi'ru' lë ni, lëzca' neda' chnadél-li'da' bi uzxöni ladxa'a. Chqui' zoë' bönni' ráquinë' ulé' le nacuá' le nunë', neda' nadél-li'rda' ca bönni' na':

⁵ Grugu lu xpëla'a lë na' nac bë' cati' ni' gúquida' xunu' dza.

Gulja' ladj di'a dza guegac bunách Israel.

Naca' zxi'n xsoë' Benjamín.

Xuz xna'a nacquë' gdu bunách hebreo.

Guca' bönni' gdau' fariseo ca na' bena' ca rna bë' zxba queë' Dios.

⁶ Szxöni bë' ladxa'a zxba na' ga bdxintë gdxia ládxi'gaca' bunách queë' Cristo.

Tsca gac gaquë' tsahui' bönni' le runë' ca rna bë' zxba na', nutu nu bi guc gnë quia'.

⁷ Na'a, yúgu'të lë na' bena' zxön zi'al, nuzóa' tsal' le náquida' queë' Cristo.

⁸ Clëgz yugu' lë na', san nuzóa' ca' tsal' yúgu'të le dë, quië gac gúnbë'a-në' Xanru' Jesucristo, le nactër lsaca' ca yúgu'të lë na'. Quië gúnbë'a Lë' gru'na' ni'l yúgu'të, ráquida' nac ca bëb, quië uzi'a xbë' Cristo,

⁹ len quië gaca' tuz len Lë'. Nuhuöaca' tsahui', clëg le runa' ca rna bë' zxba na', san bunë' neda' tsahui' Dioscz le réjlë'a Cristo, ca na' ruúnë' tsahui' yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'.

¹⁰ Rë'nzda' gúnbë'a-në' Cristo len soalen neda' yöl-la' huac queë' Dios le buspán Cristo lu yöl-la' gut, len quië guna' Lë' tsaxxón, saca' qui'a ca na' gzxaca' gdi'ë Lë', len quië soa' sina' gatia' ca gutië' Lë',

¹¹ le runa' löz Dios, uspanë' ca' neda' lu yöl-la' gut.

Le runru' quië gdxinru' xlatjru'

¹² Cutu rnia' chnadél-li'da' yúgu'të lë ni gunnë' quia' Dios, len cutu ráquida' chnaca' gdu tsahui'. Na'a, runa' bayúdx gdél-li'da' yúgu'të lë na', le chbdél-li'në' neda' Jesucristo.

¹³ Böchi' lza'adau', cutu ca' nadél-li'da' yugu' lë ni, san tuz le runa' bayúdx. Ruzál ladxa'a le chbdél-li'da', ati' runa' bayúdx gdél-li'da' le zi'a za'.

¹⁴ Runa' ca runë' bönni' jarélu'ë rxíti'ë quië gdxinë' xlatjë' gdél-li'në' tu le uzi'ë xbey. Cni runa' quië gdél-li'da' lë na' bulidzë' rë'u Dios quië gata' queëru' ni' yehua' yubá le nacru' tuz len Jesucristo.

¹⁵ Cni ral-la' gunru' yúgu'tëru' rë'u, nac gdu ca réjlë'ru' Cristo. Chqui' ráquili' la'li' ral-la' gunli' tu le yubl, Dios uzéjni'në' lbi'ili'.

¹⁶ Na'a, ca nac lë na' bdél-li'ru', ral-la' gúnteczru' cni.

¹⁷ Böchi' lza'adau', gul-gún ca na' runa' neda'. Chbului'itu' lbi'ili' ca ral-la' gunli'. Gul-yú ca tun nup na' tun ca na' bentu' netu'.

¹⁸ Chgudxcza' lbi'ili' zian lzu, ati' rëpa' lbi'ili' leyúbl len yöl-la' rbödx quia', rnia': Le tunë' zian bönni' run ga nacquë' ca nup cuta'le'i Cristo dxi'a, le tu'zöë' tsal' le benczë' Lë' lë'i yag cruz.

¹⁹ Bönni' tunë' cni, lu gui' gabíl tsjaquë', le nac dios quequë' le ta'zéz ládxi'quë', ati' tun ba zxön cuinquë' ni'a qui le tunë' le ral-la' gun ga lutui'inë'. Tui' ládxi'zë' le dë yödzlyú ni,

²⁰ san rë'u ni rui' ládxi'ru' le dë yehua' yubá ga nababru', len rbözru' dza huödë' Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u, urujë' yehua' yubá na'.

²¹ Lë' utsëë' gdu ca nayá' nabinru', le rnitcz, gunë' ga huöac ca nac gdu ca nayá' nabanë' Lë', le soa tsalzú. Cni gunë' len yöl-la' huac zxön queë' le ugunë' dxin quië gna bé'inë' yúgu'të.

4

Ral-la' udzjilenteczru'-në' Xanru'

¹ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', gul-gác tsutsu ca réjlë'li' Xanru'. Nadxí'itsquida' lbi'ili' len rë'nda' duyúa' lbi'ili'. Runli' ga rudzijda' len nacli' ca tu le ruzi'a xbey.

² Lbi'ili', Evodia len Síntique, ráta'yua' lauli' gacli' tuz ca ral-la' lac nup náquigac queë' Xanru'.

³ Na'a, böcha'a gdu, rë'nda' gáclenu' gropnu ni, le glúnlennu neda' dxin, bentu' lban qui didza' dxi'a, ati' guladzaguë' ca' netu' Clemente len yezíca'rë' lza'a na'. Chnayujgac laquë' yehua' yubá ga na' nayujgac lagac nup chnadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu.

⁴ Gul-dzíjlentecz-në' Xanru'. Leyúbl, rnia': Gul-dziji.

⁵ Gul-gác dxi'i ladxi' len yúgu'të bunách. Chzoa huödë' Xanru'.

⁶ Cutu ubi ugui'ili', san gul-náb lahuë' Dios le rquínili' len gul-guié': "Xclenu'", ca nac yúgu'të lë na' rnabli'.

⁷ Dios gunë' ga gac queëli' le cuequi dxi icj ládxi'dau'li', lë na' nadódr bë'i ca le gac la'yejni'i bunách. Lë na' rbequi dxi icj ládxi'dau'ru' gun chi'i icj ládxi'dau'li' len le rza' ládxi'li' le nacli' tuz len Jesucristo.

Ral-la' sa' ládxi'ru' le nacgac dxi'a

⁸ Ga ruúdxhtë, böchi' lza'adau', gul-sá' ládxi'li':

yúgu'të le nac dxi'a,
len le nac bica' ba,
len le nac gdutë li,
len le nac gdu,
len le nac tsahui',
len le nac ba'a,
len le nac lach,
len le ral-la' gunru' ba la'n.

⁹ Gul-gún ca na' busëdda' lbi'ili', lë na' gzxi' lu na'li' tsca na' bé'lëna' lbi'ili' didza' len tsca na' bena' ga ni' zoali'. Dios, Nu runn queëru' le rbequi dxi icj ládxi'dau'ru' sóalënë lbi'ili'.

Le dxi'a glunë' queë' Pablo bönni' Filipos

¹⁰ Rudzíjlenda'-në' Xanru' le rui' ládxi'li' neda' leyúbl. Cutu rnia' gul ládxi'li' neda', san cutu guta' queëli' latj gáclenli' neda' zi'al.

¹¹ Lëzca' cni, cutu rnia' cni le zoa bi ryadzj quia', le nazëda' gdzag ladxa'a le dëz quia'.

¹² Chgdöda' lu yöl-la' yechi' len lu yöl-la' tsahui'. Nazëda' soa' nácti'tëz, zal-la' nöljda' o nabí l rduna', len zal-la' dë quia' szxöni o zoa bi ryadzj quia'.

¹³ Yúgu'të huazáqui'da' le rutipë' ladxa'a Cristo.

¹⁴ Benli' dxi'a cati' ni' gúclenli' neda', butipli' ladxa'a cati' gzxaca' gdi'a.

¹⁵ Lbi'ili', bönni' Filipos, nóziczli' ca guc quia' dza ni' cati' buzá'a luyú Macedonia, yjena' lban qui didza' dxi'a. Tsca nacué' bunách queë' Cristo, nutur nu guclen neda', san lbi'izli' gúclenli' neda'. Bsóla'li' quia' bi bunödzjli', le gzxi' lu na'li' lban bena' neda'.

¹⁶ Tsal ni' gzoa' Tesalónica, tu chop lzu bsóla'li' quia' le bunödzjli' cati' ni' byadzj quia'.

¹⁷ Cutu rui' ladxa'a bi si'a, san rë'nda' gata'r queëli' le uzi'li' xbey yehua' yubá.

¹⁸ Rëpa' lbi'ili': Chgzxi'a yúgu'të lë na' bsóla'li' quia', ati' gdödti bë'i tsca le byadzjda'. Ben ga nac cni lë na' bsóla'li' lu na'bi' bi'i Epafrodito. Lë na' bunödzjli' nac ca tu le rla' zxix rdxintë lahuë' Dios, len ca tu le rgu'ru' lahuë' Dios le rdzag ladxë'ë.

¹⁹ Dios gunnë' queëli' yúgu'të le ryadzj queëli', tsca nac yöl-la' tsahui' rë' yehua' yubá, le nacli' tuz len Jesucristo.

²⁰ Gactecz queë' Xuzru' Dios yöl-la' ba. Ca' gac.

Tu'gáp Dios lza'gac bunách queë' Cristo

²¹ Uláz quia' neda', gul-gáp Dios nup ni' náquigac queë' Dios le nacgac tuz len Jesucristo. Tu'gapë' lbi'ili' Dios böchi' lza'ru' ni nunquë' neda' tsazxón.

²² Lëzca' tu'gáp lbi'ili' Dios yúgu'të nup ni náquigac queë' Dios, len lëzca' cni, tu'gapë' lbi'ili' Dios yugu' huen dxin nacu'ë lidxë' bönni' rna bë'ë gdu luyú Roma.

²³ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ COLOSAS

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Colosas

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz queë' Jesucristo le rë'nnë' cni Dios, dzagbi' neda' bi'i böchi'ru' Timoteo.

² Rugapa' Dios lbi'ili', nacli' quizi queë' Dios, len nacli' böchi'tu' réjlë'li' Cristo zoali' Colosas. Rnabda'-në' Xuzru' Dios uzá' ladxë'ë queëli', len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Pablo rulidzë' Dios, rë' Lë': "Xclenu"

³ Rétecztu'-në' Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo: Xclenu', cati' rulidztu'-në' Dios, rnábitu'-në' bi gunë' queëli'

⁴ le byónitu' didza' ca réjlë'li' Jesucristo, len ca nadxi'ili' yúgu'të nup náquigac quizi queë' Dios.

⁵ Cni runli' le runli' löz le nuzóë' queëli' Xanru' ni' yehua' yubá, lë na' byónili' qui cati' bé'lentu' lbi'ili' didza' le nac gdu'të li qui didza' dxi'a.

⁶ Didza' dxi'a na' bdxin queëli' ca rdxin ca' gdu'të yödzyú. Run dxin len rac lban qui, gdu'të yödzyú, la' tuz ca rac ga zoali', dza ni'të ga rdxintë na'a dza, cati' ni' byónili' len le nactë bënbe'li' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios.

⁷ Busëdnë' lbi'ili' lë ni Epafras, bönni' nadxi'iru'-në', rúnlenë' netu' tsazxón dxin len naquë' ca' huen dxin gdu queë' Cristo, ráclenë' lbi'ili'.

⁸ Bönni' ni gdíxjöi'në' netu' ca nadxi'ili' lza'li', le runë' Dios Bö' La'y ga gac gunli' cni.

⁹ Qui lë ni na' netu' ca', dza ni'të ga rdxintë na'a dza cati' gúquibe'itu' lë ni, cutu ca' rzoa dxitu' rulidztu'-në' Dios, rnábitu'-në' gáclenë' lbi'ili', len rnabtu' lahuë' gunë' ga gúnbë'li' gdu le rë'ncznë' Lë', len gunnë' queëli' yúgu'të yöl-la' rac szxöni len yöl-la' rejni'i le rgu'ë rë'u Dios Bö' La'y.

¹⁰ Cni rnábitu'-në' quië gac gunli' ca ral-la' lun nup náquigac queë' Xanru', gunli' yúgu'të le rdzag ladxë'ë Lë', len sáqui'li' gunli' yúgu'të le nac dxi'a, len gacr gdu ca núnbe'li'-në' Dios.

¹¹ Rnábitu'-në' utipë' ladxí'li', gunnë' queëli' yöl-la' huac gdu queë', quië gac gua' glenli' yúgu'të, len cözli' zxön ladxí' len udziji ladxí'li'.

¹² Lu yöl-la' rudziji queëli' gul-guië' Dios Xuz: "Xclenu", le budödë' lu na'ru' gata' queëru' latj lu yení' queë', gunru' tsazxón nup náquigac quizi queë'.

¹³ Dios Xuz na' buslé' rë'u lu na' nu rna bë' latj chul, len budödë' rë'u ga na' rna bë'ë Zxi'nczë', Nu nadxi'inë'.

¹⁴ Zxi'në' na' böa'uë' rë'u, gutië' uláz queëru', len bunít lahuë' rë'u ca nac dul-la' gbága'ru'.

Nuhuöacru' tuz len Dios le gutië' uláz queëru' Cristo

¹⁵ Cristo naquë' tuz ca naquë' Dioscz, Nu curlé'iru'. Zoaczë' Lë' zí'atël ca yúgu'të le benë' Dios.

¹⁶ Lu në'ë Cristo benë' Dios yúgu'të le dë, le nacuá' luzxbá, len le nacuá' luyú, yugu' le rlé'iru' len yugu' le curlé'iru', lë na' nacgac latj blau, len yugu' yöl-la' uná bë', len le nadél-li'gac yöl-la' zxön, len yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá len qui luyú ni. Yúgu'të benë' Dios lu në'ë Cristo quië uzi'ë xbey Lë'.

¹⁷ Cristo zoaczë' zi'al ca yúgu'të le dë, ati' yúgu'të nacua'tecz ni'a queë' Lë'.

¹⁸ Cristo naquë' Xangac bunách queë', len runödzjë' quequë' yöl-la' na'bán. Naquë' ca' Nu gzu lau bubán tsaz lu yöl-la' gut. Zi'al Lë' bubanë' tsaz lu yöl-la' gut quië gáctërë' blau ca yúgu'të le dë.

¹⁹ Cni gac, le bdzag ladxë'ë Dios Xuz soalen Cristo gdu le nacczë' Lë'.

²⁰ Ni'a qui le benë' Cristo, Dios benë' ga gac luhuöác tuz len Lë' yúgu'të le dë, le nacuá' luyú, len le nacuá' luzxbá. Bunë' leygac tuz len Lë' le bulaljë' xchönë' Cristo, gutië' lë'i yag cruz.

²¹ Lbi'ili', zí'atël nulá'alenli'-në' Dios len gucli' ca bönni' cuta'le'i Dios dxi'a lu icj ládi'dau'li' ni'a qui dö' bia'li', san na'a chbunë' lbi'ili' tuz len Lë'.

²² Cni gac, le budöd cuinë' Cristo, gutië' uláz queëli' quië gac uschinë' lbi'ili' lahuë' Dios, nacli' quizi queë' len gacli' gdu dxi'a, nutu nu bi gac gnë queëli'.

²³ Cni gac chqui' uga'nli' tsutsu ca réjlë'li' Cristo, gacli' ca tu yu'u xzoa ga rë' xlibi zö'ö qui, len cutu tseaj bö' ládi'dau'li' ca runli' löz didza' dxi'a byónili', lë na' rac lban qui gdu'të yödzlyú le benë' Dios zzan luzxbá. Dios buzöë' neda', Pablo, quië gaca' huen dxin qui didza' dxi'a na'.

Dxin budödë' Dios lu në'ë Pablo

²⁴ Rudzijda' na'a ca nac le rzaca' rgui'a quië gáclena' lbi'ili', len ruúdx rza'a lu gdu ca nayá' nabana' le rzaca' rguí'lena' tsaxxón Cristo uláz qui gdu ca nayá' nabanë' Lë' le nac bunách queë'.

²⁵ Dios benë' ga naca' huen dxin quegac bunách queë' Cristo, runa' xchinë' Dios, le budödë' lu na'a guna' quië gáclena' lbi'ili', quíxj'ö'a gdu ca nac xtidzë'ë Dios.

²⁶ Ruzéjni'da' bunách le nagachi', lë na' bgachi' dza ni'të, nutu nu benbë' lei, san na'a Dios chbului'inë' bunách náquigac quizi queë' ca nac qui.

²⁷ Dios gu'ncznë' gunë' ga lunbë' yugu' yöl-la' tsahui' gdu qui le nagachi' ni, lë na' ta'yöni bunách gza'a. Cni rna lë na' bgachi': "Cristo naquë' tuz len lbi'ili', len naquë' le nac löz gdél-li'li' tsazli' lu yení' queë'."

²⁸ Runtu' lban queë' Cristo, rusa'tu ládi'gac yúgu'të bunách, len gazxj ga rë' ruséditu' lequë' yöl-la' rejni'i, quië gac uschintu' lahuë' Dios yúgu'të bunách, nacquë' gdu ladxí' le nacquë' tuz len Jesucristo.

²⁹ Quië gac cni runa' dxin, len rui' ladxa'a udx guna' lë ni, ruguna' dxin yöl-la' huac gdu na' runnë' quia' Cristo.

2

¹ Rë'nda' gnözili' rui'tsca ladxa'a runa' le gaclen lbi'ili' lenca' le gaclen bunách yödz Laodicea, len le gaclen ca' yúgu'të nup gatga gulale'i neda'.

² Runa' cni quië la'díp ládi'quë', len lacquë' tuz lu yöl-la' nadxí'i, len luzi'ë xbey yúgu'të yöl-la' tsahui' qui yöl-la' run löz gdu le runn queëru' yöl-la' rejni'i. Cni rac quië lunbë'ë le bgachi' queë' Dios Xuz, lë na' nacczë' Cristo.

³ Lu në'ë Cristo ruzi'ru' xbey yúgu'të yöl-la' tsahui' qui yöl-la' rac szxöni len yöl-la' rejni'i.

⁴ Lë ni rëpa' lbi'ili', cui gac nu si' ye'i lbi'ili', nu güi' didza' tséjlë'ru' le cunác.

⁵ Zal-la' zoa' zi'tu' ga zoali' lu gdu ca nayá' nabana', lu bö' naccza' zóalena' lbi'ili' len rudzijda' le rlé'ida' rö' zxba queëli' len nac tsutsu ca réjlë'li' Cristo.

⁶ Qui lë ni na', ca na' gzxi' lu na'li' Xanru' Jesucristo, lëzca' cni ral-la' gunli' yúgu'të le gunli', dzaguë' lbi'ili' Lë'.

⁷ Ca na' nun luí yag ga rë', lenca' ca na' nayás zö'ö lu xlibi zö'ö, gul-zoalen Cristo. Gul-zóa tsutsu ca réjlë'li' Lë', ca na' chnazëdli'. Gul-guiëtecze' Dios: "Xclenu'."

Le cub nacru' le dzagru'-në' Cristo

⁸ Gul-gún chi'i cuinli' cuigüi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili', nu ugún dxin yöl-la' rejni'i quegac bunách len yugu' didza' ta'nazë' nac gdu'të li, ca nac le ta'lëbi bunách tun, len ca nac le tu'sëdi bunách le nac qui yödzlyú ni len clëg le nac xtidzë'ë Cristo.

⁹ Zoalen Cristo gdu'të le nacczë' Dios zal-la' böaquë' bunách,

¹⁰ ati' lbi'ili' napli' gdutë le naquë' Dios le dzagli'-në' Cristo, Nu rna be'i yúgu'të nup ta'ná bē' len bōnni' bī dē lu na'quë'.

¹¹ Narugu lu xpēla'quë' bōnni' judío le ruluí' náquicnë' queë' Dios, san lbi'ili', le dzagli' Cristo, zoalen lbi'ili' le ruluí' náquili' queë' Dios, le cunáquini lu ni'a lu na'gac bunách. Tu'gúë' tu guiddau' bōnni' judío, san lbi'ili', nadúa gdutë yöl-la' bunách queëli' bēnlenli' dul-la'. Cni nac queëli' le benli' tsazxón Cristo cati' gutië' lē'i yag cruz.

¹² Cati' bdil-li' nis bgáchi'lenli'-në' Cristo tsazxón yeru ba len bubánlenli'-në' tsazxón le gyéjlē'li' Dios, len yöl-la' huac queë' buspanë' Cristo lu yöl-la' gut.

¹³ Zí'atēl gucli' ca nup chnatgac ni'a qui dul-la' gbága'li' len cutu gzoalen lbi'ili' le ruluí' náquili' queë' Dios, san na'a Dios nunë' ga nabánlenli'-në' tsazxón Cristo, len bunít lahuë' lbi'ili' ca nac yúgu'të dul-la' gbága'li'.

¹⁴ Dios busulë' yugu' le nabága'ru' le nayujgac lu zxba queë', lē na' tu'quí rē'u. Bugúë' lē na' nabága'ru' len bdē'ē lei lē'i yag cruz ca tu le nabaguë'ë Cristo.

¹⁵ Cati' gutië' Cristo lē'i yag cruz, bugúë' yöl-la' huac uná bē' quegac bō' xōhui' uná bē' len quegac nup dē lu na'gac yöl-la' huac xōhui', le bulu'ē lahuí le nacgac bō' xōhui' len bugúë' yöl-la' huac uná bē' quegac, le gutië' lē'i yag cruz na'.

Ral-la' güi' lādxi'ru' le nac qui yehua' yubá

¹⁶ Qui lē ni na', cutu güi'li' latj nu uquí lbi'ili' ca nac le ri'j ráguli' o le curunli' zxön yugu' dza lni, o le curunli' zxön beo' zì'a ruzé, o le curunli' zxön yugu' dza la'y quegac bunách.

¹⁷ Yúgu'të lē ni nac ca tu bxin qui le ral-la' gac, ati' le ruluí' yúgu'të lē ni naquë' Cristocz.

¹⁸ Cutu güi'li' latj nu gun ga unitli' le ral-la' si'li', nu runtsca bayúdx ga lac nöxj lādxi'gac bunách len lun zxön yugu' gbaz la'y. Tu'gutsa' cuinquë' le cutu gulalé'inë', len tun ba zxön cuinquë' ca nac le dzö'z icjqüë' lu yöl-la' bunáchz quequë'.

¹⁹ Nu run cni cutu da' Cristo, Nu nac Xanru' len ruzóë' tsutsu gdu ca nayá' nabanë', le nacro' rē'u. Rugahuë' lei, len runë' ga nac tuz ni'a qui le zeaj lu dxit lu bín, ati' rzxön gdu ca nayá' nabanë' ca rē'nnë' Dios uxönë' lei.

²⁰ Lbi'ili' chnátlenli'-në' Cristo quië cutur la'ná be'i lbi'ili' zxba qui yödzyú. ¿Bizx quië runli' tsca ni nacli' qui yödzyú, len runli' ca ta'ná bē' zxba qui?

²¹ Cni ta'ná yugu' zxba qui yödzyú ni:

Cutu quitjnu' lē ni;

Cutu gagu' lē na';

Cutu canu' yetú le dē.

²² Yúgu'të lē ni la'nít cati' chbugunru' leygac dxin. Cni nacgac le ta'ná bē' bunách len yugu' zxba nazí lu na'quë'.

²³ Le nactë, yugu' zxba ni, ráquiru' napgac yöl-la' rejni'i. Tun ga ruluí' cuinru' ca bunách gdau', len ga ruluí' cuinru' nöxj lādxi', len ga rusaca' zi'ru' gdu ca nayá' nabinru', san zxba ni cutu ca' taclen rē'u quië gac gna bé'iru' yugu' le rzë lādxi'ru' lu yöl-la' bunáchz queëru'.

3

¹ Na'a, chqui' nubánlenli'-në' Cristo, gul-güí' lādxi'li' le nacgac qui yehua' yubá ga ni' rō'ë Cristo cuit lē'ë yubél Dios, ga naquë' blau.

² Gul-sá' lādxi'li' le tac xtsa', len clēg le tac luyú ni.

³ Nac queëli' tsca chnatli', ati' yöl-la' na'bán queëli' run chi'ë Cristo ga ni' zoaczë' Dios.

⁴ Cristo nabánili' lbi'ili'. Cati' uluí' lahuë' Lē', ni'r uluí' lauli' ca' lbi'ili' tsazxón len Lē' lu yení queë'.

Yöl-la' na'bán gul len yöl-la' na'bán cub

⁵ Qui lë ni na', gul-gún ga la'nít le nacua'len lbi'ili' qui yödzlyú ni:
 yugu' le cunác,
 len le nacgac xöhui',
 len yugu' le rzë ládxi'li' le cunác,
 len yugu' le rzë ládxi'li' le nac xöhui',
 len yöl-la' ruhuidi',
 le nac tuz ca nu rij ládxi' bdau' guiöj bdau' yag, le cutu rij ládxi' Dios nu ruhuidi'.

⁶ Le tun yugu' le cni, Dios gunë' zxguia' yúgu'të nup cutún ca rna xtídzë'ë.

⁷ Yugu' dul-la' cni benli' ca' lbi'ili' cati' ni' nadödlí' lu na'gac.

⁸ Na'a, cutur gunli' yugu' lë ni:

cutur gdza'ali';

cutur leyli';

cutur nu gunli' zi';

cutur gnë xöhui'li';

cutur gnali' le cunác.

⁹ Cutu si' yé'ili' lza'li' tuli' yetuli' le chnuca'nli' le gucli' zi'al, len yugu' le benli' zi'al.

¹⁰ Chnacli' bunách cub, len tu tu dza rcubli', ruhuöacrlí' ca nac Nu na' bun lbi'ili', quië gúnbë'li' Lë' gdu ca naquë' Lë'.

¹¹ Le chdzagru'-në' Cristo:

cutur nacru' bönni' gza'a len bönni' judío;

cutur nacru' bönni' narugu lu xpéla'quë' le nac bë' nu naqui queë' Dios len bönni'
 cunarugu lu xpéla'quë' lë na' nac bë';

cutur nacru' bönni' ta'yejni'i len bönni' cuta'yejni'i;

cutur nacru' bönni' nadá'ugac len bönni' cunadá'ugac.

Na'a, Cristo naquë' yúgu'të le nac lsaca' len dzaguë' yúgu'tëru'.

¹² Dios nadxi'inë' lbi'ili' len gröë' lbi'ili' quië gáquili' quizi queë'. Qui lë ni na', ral-la':

güi' ládxi'li' lza'li',

len gacli' dxi'i ládxi',

len nöxj ládxi',

len cuidi' ládxi',

len cözli' zxön ládxi'.

¹³ Chqui' rac didza' bizxj tuli' len yetuli', gul-guá' glen lza'li' tuli' yetuli', len gul-nít lau lza'li' tuli' yetuli' ca na' benë' Cristo, bunít lahuë' lbi'ili'.

¹⁴ Le nactër blau ca yúgu'të lë ni, ral-la' gdxí'ili' yúgu'të bunách, le nac yöl-la' nadxí'i le run ga nacru' tuz len ga nacru' gdu.

¹⁵ Gul-güí' latj gna be'i icj ládxi'dau'li' le rbequi dxi icj ládxi'dau'ru', le runnë' queëru' Dios. Qui lë ni na' bulidzë' lbi'ili', quië gacli' tuz lu gdu ca nayá' nabanë' Cristo. Gul-guië' Dios: "Xclenu'."

¹⁶ Gul-sí' lu na'li' xtídzë'ë Cristo le gac queëli' ca tu yöl-la' tsahui' zxön. Le zoalen lbi'ili' yöl-la' rejni'i queë' Dios, gul-sëdi len gul-zejni'i lza'li' tuli' yetuli'. Gdu ládxi'li' gul-gúl-l queë' Dios yugu' salmo, len yugu' le rul-l yöl-la' ba len yugu' le rul-l la'y, guiëli'-në' Dios: "Xclenu'."

¹⁷ Yúgu'të le runli', le nac didza' rui'li' o le nac dxin runli', gul-gún yúgu'të lu lë' Xanru' Jesús, len guiëli'-në' Dios Xuz: "Xclenu'", dzaguë' lbi'ili' Cristo.

Le ral-la' gunru' qui lza'ru' le náquiru' queë' Cristo

¹⁸ Lbi'ili', ngul nutság ná'lenli' bönni', gul-gún ca rna xtídzä'quë' bönni' qui queëli' ca ral-la' gunli', le náquili' queë' Xanru'.

¹⁹ Lbi'ili', bönni' nutság ná'lenli' ngul, gul-dxí'i ngul qui queëli', len cutu uzeyli' ba nadx lecnu.

²⁰ Lbi'ili', bi'i ra'bán, gul-gún ca rna yúgu'të xtídza'que' xuz xna'li'. Lë ni rdzag ladxë'ë Xanru'.

²¹ Lbi'ili', nul-li' nacli' xuzgac bi'idau', cutu töd bë'i gut quinli' xxi'nli', cui huöa ládi'cbi'.

²² Lbi'ili', nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gún ca rna yúgu'të xtídza'que' xanli' luyú ni. Clëgz gunli' cni cati' tu'yüë' lbi'ili' ca na' tun nup të'ni lun ga la'dzág ládi'gac bunách, san gdu ládi'li' gul-gún xchinquë' ca ral-la' lun nup tadxí Dios.

²³ Ca nac yúgu'të le runli', gul-gún gdu ládi'li', gac ca runli' xchinë' Xanru' len clëgz ca runli' xchingac bunách.

²⁴ Chnózcizli' ubi'ë queëli' Xanru', gunnë' queëli' le chnupë'ë Dios quegac nup nacgac xxi'nczë'. Cni gac, le runli' xchinë' Xanru' Jesucristo.

²⁵ Nu rua' dö', ubi'ë qui nu na' Xanru' ca nac dö' rua' nu na', le cutu utsé'ë Dios ca ral-la' ubi'ë qui queëgac bunách.

4

¹ Lbi'ili', nul-li' nacli' xangac bunách, gul-gún le nac tsahui' len le nac dxi'a ca rugunli' dxin yugu' huen dxin queëli'. Gul-tsajnéy zoa ca' queëli' Xanli' ni' yehua' yubá.

² Lbi'ili', yúgu'tëli', gul-lídztecze' Dios. Gul-spán ládi'li' ulidzli'-në' Dios, len gul-guié': "Xclenu'."

³ La' na'z cati' rulidzli'-në' Dios, gul-náb-në' ca' gáclenë' netu', gunnë' netu' latj quíxjö'tu' xtídzë'ë Xanru', quië gac uzéjni'tu' bunách le bgachi' ca nac queë' Cristo. Le runa' cni nadzuna' lidx guía ni.

⁴ Gul-náb-në' ca' Dios, gunnë' neda' latj usálj la'ana' le bgachi' na' ca ral-la' guna'.

⁵ Lu yöl-la' rejni'i queëli', gul-gún le runli' laugac nup cuta'yejlë' Cristo. Gul-guntsca dxin yugu' dza uzá ladxë'ë queëli' Dios, gunli' xchinë'.

⁶ Ral-la' güi'li' didza' ca rdzag ladxë'ë Dios len ca ral-la' gun nup náquigac queë'. Ral-la' gnózili' ca' nac ral-la' ubi'ili' didza', bi guiëli' tu tu bunách.

Tu'gáp Dios lza'gac bunách queë' Cristo

⁷ Le rac quia' ni quíxjöi'në' lbi'ili' Tíquico, naquë' bóchi'ru' nadxi'iru'-në'. Naquë' ca' huen dxin gdu queë' Xanru', rúnlenë' neda' tsazxón dxin queë' Xanru'.

⁸ Qui lë ni na' rsöla'a-në' ga zoali', quië uzéjni'në' lbi'ili' le rac quia', len utipë' ládi'li'.

⁹ Zéajlenë' lë' tsazxón Onésimo, bóchi'ru' na' nabáblenë' lbi'ili'. Naquë' ca' bóchi'ru' nadxi'iru'-në', len rejle'ë Xanru'. Chopë' ni la'quíxjöi'në' lbi'ili' yúgu'të le rac ni.

¹⁰ Rugapë' Dios lbi'ili' Aristarco, yú'ulenë' neda' tsazxón lidx guía. Rugapbi' Dios ca' lbi'ili' bi'i Marcos, bi'i bönni' queënu ngul zanë' Bernabé. Chgudxa' lbi'ili' bi' gunli' queëbi' bi'i Marcos na'. Chqui' huidbi' ga zoali', gul-gún-bi' ba la'n.

¹¹ Rugapë' Dios ca' lbi'ili' bönni' ni lë' Jesús, zoa yetú lë' Justo. Nacuá' zian bunách judío ta'yejlë' Cristo, san tsonnzë' ni ladj bunách judío tunë' tsazxón len neda' dxin qui le rna bë'ë Dios, len szxóni tu'huí' zxönë' neda'.

¹² Rugapë' Dios lbi'ili' Epafra, bönni' na' nababë' ca' lbi'ili', naquë' huen dxin queë' Cristo. Gdu ladxë'ë rulidzë' Dios, ráta'yuteczë' lahuë' gáclenë' lbi'ili' quië soali' gdu ládi', len soali' ca' sina' gunli' yúgu'të le rë'ncznë' Dios.

¹³ Runa' lna' lau queë' Epafra na', rui'tsca ladxë'ë lbi'ili' lenca' nup nacué' Laodicea, len nup nacué' Hierápolis.

¹⁴ Rugapë' Dios lbi'ili' Demas, lenca' Lucas, bönni' na' ruún bunách, ati' nadxi'iru'-në'.

¹⁵ Gul-gáp Dios bóchi'ru' nacué' Laodicea, lenca' Ninfas len bunách queë' Cristo nacué' lidxnu Ninfas na'.

¹⁶ Cati' udx ulabli' guich ni ga ni' zoali', gul-gún ga luláb lei bunách queë' Cristo nacué' Laodicea. Gul-láb ca' lbi'ili' guich na' la'söla' queëli' bunách Laodicea na'.

¹⁷ Gul-guié'ë Arquipo: "Bë' ladxu'u gunu' dxin na' budödë' lu na'u Xanru'."

¹⁸ Neda', Pablo, ruzujcza' lu guich didza'dau' ni, rnia': Rugapa' Dios lbi'ili'. Gul-tsajnéy ca rac quia' ni nadzuna' lidx guia. Rnabda'-në' Dios uzá' ladxë'ë queëli' le nac dxi'a. Ca' gac.

DIDZA' ZI'AL BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ TESALÓNICA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Tesalónica

¹ Neda', Pablo, dzagquë' neda' Silvano len bi'i Timoteo, rugapa' Dios lbi'ili', náquili' queë' Cristo, len zoali' Tesalónica, nacli' tuz len Dios lenca' len Xanru' Jesucristo. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Le rac bë' ta'yejlë' Dios bunách Tesalónica

² Rétecztu'-në' Dios: Xclenu', cati' rajneytu' ca nac queëli' yúgu'tëli'. Rajnéytecztu' lbi'ili', bi rnabtu' queëli' lahuë' Dios cati' rulidztu'-në'.

³ Lahuë' Xuzru' Dios rajnéytecztu' ca nac le runli' le réjlë'li' Cristo, len ca nac dxin runli' le nadxi'ili'-në', len ca na' nátecztli' tsutsu le runli' löz Xanru' Jesucristo.

⁴ Böchi' lza'tu', Dios nadxi'inë' lbi'ili', ati' nózitu' gröczë' lbi'ili' Lë'.

⁵ Cni nac, le bdxin queëli' didza' dxi'a runtu' lban qui, clëg len didza'z, san lëzca' len yöl-la' huac bdxin queëli', ati' benë' tsutsu lei Dios Bö' La'y, ati' gdu ládxi'li' benli' löz lei. Nóziczli' ca guctu' ga zoali' le nadxi'itu' lbi'ili'.

⁶ Lbi'ili' butsá' cuinli', runli' ca runtu' netu', lenca' ca benë' Xanru', le gzxi' lu na'li' xtidzë'ë, ati' zal-la' szxöni gzxaca' gdi'li', budzójili' le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

⁷ Cni nac, chnacli' tu le nac bë' laugac yúgu'të bunách ta'yejlë' Cristo nacu'ë luyú Macedonia len luyú Acaya.

⁸ Cni nac, le gzë xtidzë'ë Xanru' ni'a queëli'. Clëgz luyú Macedonia len luyú Acaya, san lëzca' yúgu'të latj gzë didza' ca réjlë'li' Dios. Cni nac, cutu bi run bayúdx gnatu',

⁹ le ta'guixjö' queëru' la' leygacz bunách ni' ca benli' netu' ba la'n, len ca na' butsá' cuinli', buca'nli' yugu' bdau' guiöj bdau' yag len böacl'i' queë' Dios quië gunli' xchinë' Dios ban, Nu nac gdu Dios.

¹⁰ Na'a, rbözli' dza huödë' Zxi'në' Dios, grujë' yehua' yubá. Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut. Nu ni nac Jesús, Nu ruslá rë'u lu dul-la', cui soa le gun ga gchuguë' queëru' Dios dza zi'a za'.

2

Xchinë' Dios benë' Pablo yödz Tesalónica

¹ Böchi' lza'tu', nóziczli' cutu guc daduz dxin queë' Dios bentu' cati' ni' bdxintu' ga zoali'.

² Nózili' ca guc queëtu' lu yödz Filipos, ca na' gzxaca' gdi'tu', ati' glua' dö' queëtu' bunách ni'. Ni'r cati' bdxintu' ga zoali' guctu' rugu ladx'i' le gzóalenë' netu' Dios queëru', ati' bentu' lban lauli' qui didza' dxi'a le budödë' lu na'tu' Dios. Cni bentu' zal-la' szxöni guladá'baga' netu' bunách ladxli'.

³ Cati' ni' buchiztu' icj nagli' xtidzë'ë Dios, bë'tu' didza', clëg le nazi' ye'i netu', len clëg bi gzë ládxi'tu' le dë queëli', len cutu gzxi' yé'itu' lbi'ili'.

⁴ Le nuzxöni ladxë'ë netu' Dios, budödë' lu na'tu' guntu' lban qui didza' dxi'a queë', ati' cniz rui'tu' didza'.

⁵ Nóziczli' gatga bë'lentu' lbi'ili' didza' le gun zxön lbi'ili', len cutu bubíj tsahui' cuintu' ca run nu bi rzë ladx'i' le dë queëli'. Nözcznë' Dios nac cni.

⁶ Cutu gdiljtu' yöl-la' ba le nac qui yödzlyú ni, lë na' cu'li' netu' lbi'ili', len clëg le la'gú'u netu' bunách. Zal-la' dë lu na'tu' gna bé'itu' lbi'ili' le nactu' gbaz nasölë'ë Cristo

⁷ gzóalentu' lbi'ili' dxi'i ládxi'dau', bentu' ca runnu xna'cbi' bi'i huë'ndau', run chi'inu lecbi' dxi'i ládxi'dau'.

⁸ Cni guc, bdxí'itsquitu' lbi'ili', ga bdxintë gú'nitú' udödtu' lu na'li', clëgz didza' dxi'a queë' Dios, san yelatí'z cugúc udödcztu' yöl-la' na'bán queëtu', le nadxí'itsquitu' lbi'ili'.

⁹ Rajneyli', böchi' lza'tu', ca na' guc cati' ni' bentu' lban lauli' qui didza' dxi'a queë' Dios, ca béntecztu' dxin baníg, ati' rël len tē dza bentu' dxin cui usaca' zi'tu' nituli' lbi'ili'.

¹⁰ Lbi'ili' na' réjlë'li' Cristo, huac gunli' lna' lau, ati' nözcznë' Dios ca na' gdálenú' lbi'ili' gdu ca rdzag ladxë'ë Dios len gdu dxí'adau', len ca na' nutu nu gac bi gnë qui.

¹¹ Lëzca' cni nózili' ca bentu' ca runë' bönni' quecbi' zxi'në', buchiztu' icj nagli' len butiptu' ládxil'i tu tuli'.

¹² Busa'tu' ládxil'i gunli' ca ral-la' gun nu naqui queë' Dios. Lëczë' bulidzë' lbi'ili' quië gac tsazli' ga na' rna bë'ë Lë' lu yení' queë'.

¹³ Qui lë ni na' ca', rétecztu'-në' Dios: Xclenu'. Cni runtu' le gzxi' lu na'li' xtidzë'ë Dios le byónili' bë'tu' didza', clëg ca xtidza' bunáchz, san ca le nactë nac, xtidzë'ë Dios nac. Xtidzë'ë na' run dxin lu icj ládxí'dau'li' lbi'ili', réjlë'li' Cristo.

¹⁴ Böchi' lza'tu', rac queëli' ca rac quegac bunách queë' Dios, nup náquigac queë' Jesucristo, nacu'ë luyú Judea. Cni nac le chgzxaca' gdi'li' szxöni lu na'gac bunách uládz queëli', la' tuz ca na' gulazaca' gulagui'ë lequë' lu na'gac bunách uládz quequë', nup ni' nacgac bönni' judío.

¹⁵ Yugu' bönni' judío na' guludöddë' Xanru' Jesús len guludödcde' ca' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Gulabía ládxí'quë' len gululaguë' ca' netu'. Cutu tunë' le rdzag ladxë'ë Dios, le cuta'lé'inë' dxi'a yúgu'të bunách gza'a.

¹⁶ Tu'zaguë'ë ca' netu', cui guntu' lban laugac bunách gza'a na' cunababgac lequë', le ruí'lentu' leygac didza' quië lulá. Cni rac, tu'zánteczë' dul-la' nabága'quë', len chnabága'quë' zxguia' le run ga gchuguë' quequë' Dios.

Pablo rë'nnë' tsajyüë' böchi'ru' nacu'ë Tesalónica

¹⁷ Na'a, böchi' lza'tu', ruhuí'nitú' ca runë' bönni' uzëb le nulá'alentu' lbi'ili' tu chi'idau', san zal-la' cutu rlé'itu' lbi'ili', cutu nal ládxí'tu' lbi'ili'. Qui lë ni na', rui' ládxí'rtu' ulé'itu' lauli', le rzëtsca ládxí'tu' cni guntu'.

¹⁸ Qui lë ni na' ca' gú'nitú' guidtu' ga zoali', ati' neda', Pablo, le nactë bë' ladxa'a guida' chop tsonn lzu, san buzaga' xnöztu' Satanás tu' xöhui'.

¹⁹ ¿Bizxa caz nac le run ga runtu' löz, o le run ga rudzíjitu', o le ral-la' gdél-li'tu', le uzi'tu' xbey lahuë' Xanru' Jesucristo cati' huödë'? ¿Naru' clëg lbi'iczi'li' na'?

²⁰ Lbi'iczi'li' nacli' le run ga nactu' bica' ba, len le run ga rudzíjitu'.

3

¹ Qui lë ni na', cati' cutur guc gua' glentu', ben xtídza'tu' uga'ntu' choptu' lu yödZ Atenas

² ati' bsóla'tu'-bi' ga zoali' bi'i böchi'ru', Timoteo. Nacbi' bi'i huen dxin queë' Dios, rúnlenbi' neda' tsazxón lban qui didza' dxi'a queë' Cristo. Bsóla'tu'-bi' ga zoali' quië cuéquibi' lbi'ili' tsutsu, len uchízbi' icj nagli' ca ral-la' tséjlë'li' Cristo,

³ cui soa nu gac chop ladxí' ni'a qui le tu'saca' zi' netu' bunách ni, le nóziczli' zoaru' yödZlyú ni quië gua' glenru' le cni.

⁴ Lëzca' cati' ni' gzóalentu' lbi'ili', gdíxjöi'tu' lbi'ili' ca chzoa gac queëru' le lusaca' zi' rë'u, gac ca na' chguc queëtu' ati' nóziczli' lë ni.

⁵ Qui lë ni na', cati' cutur guc gua' glena', bsóla'a-bi' ga zoali' bi'i Timoteo quië dudíxjöi'bi' neda' ca nac queëli' ca réjlë'li' Cristo, len chqui' cutu glu'u lbi'ili' nöz dul-la' tu' xöhui', nu na' rgu'u bunách nöz dul-la', len chqui' cuböác daduz dxin na' bentu' ga zoali'.

⁶ Cati' buza'bi' ga zoali' bi'i Timoteo, len budxinbi' ga zoatu', gdíxjöi'bi' netu' le nac dxi'a, bë'bi' didza' ca na' réjlë'li' Cristo, len ca na' nadxí'igacli'-në' böchi' lza'ru', len ca

na', lu yöl-la' dxi'i ladxi' queëli' rajnéyteczli' netu', lenca' ca na' rzë ládxi'li' ulé'ili' netu', ca na' netu' rzë ládxi'tu' ca' ulé'itu' lbi'ili'.

⁷ Qui lë ni na', böchi' lza'tu', cati' ni' gzxaca' gdi'tu' yúgu'të lë ni len zian le guc queëtu', bdxin queëtu' didza' bui' zxön netu' cati' byönitu' ca réjlë'li' Cristo.

⁸ Na'a, nuhuöác ládxi'tu' le ryönitu' rö'li' tsutsu ca réjlë'li' Xanru'.

⁹ ¿Nacxcz gac guiëtu'-në' Dios: Xclenu', ca ral-la' guntu' ni'a qui yúgu'të le run ga rudziji ládxi'tu' lahuë' Dios queëru' ni'a qui le nacli' lbi'ili'?

¹⁰ Bayúdx rulidztu'-në' Dios, rnabtu' lahuë' rël len të dza quië gac ulé'itu' lbi'ili' len usa'tu' le ryadzj queëli' ca nac le réjlë'li' Cristo.

¹¹ Na'a rnabtu' lahuë' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo, cu'ë netu' nöz ga gdxintu' ga zoali'.

¹² Lëzca' rnabtu' lahuë' Xanru' gunë' ga xön len gac gdu ca nadxi'ili' lza'li' tuli' yetuli', len ca nadxi'ili' yúgu'të bunách, ca na' netu' nadxi'itu' ca' lbi'ili'.

¹³ Rnabtu' ca' lahuë' gunë' ga gac tsutsu len gdu dxi'a icj ládxi'dau'li' lahuë' Xuzru' Dios ca rajlóz le nac la'y, gunë' cni ga gdxinr dza huödë' Xanru' Jesucristo, dzaggac Lë' bunách la'y queë'.

4

Le runru' le rdzag ladxë'ë Dios

¹ Yetú ca', böchi' lza'tu', ni'a queë' Xanru' Jesús ráta'yutu' lauli' len ruchiztu' icj nagli' quië gunli' ca nac le chnazëdli' lu na'tu' ca ral-la' gunli' le rdzag ladxë'ë Dios. Ca na' chrunli', ca'tecz gunli'.

² Chnóziczli' yugu' le gna bé'itu' lbi'ili' uláz queë' Xanru' Jesús.

³ Le rë'nnë' Dios nac gacli' gdu dxi'a, len cutur gunli' le cunác,

⁴ len gnózili' tu tuli' nacx ral-la' sóalenli'-nu ngul qui queëli' gdu ca rajlóz le nac la'y, len gunli' lecnu ba la'n.

⁵ Cutu ral-la' sóalenli'-nu ngul queëli' lu yöl-la' rzë ladxi' le cunác, ca na' tun bunách cunababgac Dios len cunúnbë'gac Dios.

⁶ Ca nacgac lë ni, nutu nu ral-la' tód bë'i len cusí' ye'i böchi' lzë'i bagachi'z, le gchuguë' quegac yúgu'të nup tun le cni Lëczë' Xanru', gunë' ca na' chgudxtu' lbi'ili' len bentu' lna' lau qui lauli'.

⁷ Dios bulidzë' rë'u, clëg quië gunru' le cunác, san quië gacru' gdu dxi'a.

⁸ Cni nac, nu ruzóa tsla'l lë ni, clëg bunáchz ruzóa tsla'l, san Dioscz ruzóa tsla'l, le bsölë'ë queëru' Dios Bö' La'y Nu rui' cni didza'.

⁹ Cutu run bayúdx uzuja' queëli' lu guich ca ral-la' gdxí'icli'-në' böchi' lza'li', le chnazëdli' la' lbi'izli' lu në'ë Dios gdxí'ili' lza'li' tuli' yetuli'.

¹⁰ Le nactë nadxi'icli'-në' yúgu'të böchi' lza'ru' nacu'ë luyú Macedonia. Na'a, ráta'yutu' lauli', böchi' lza'tu', quië gdxí'igacrlí'-në' ca' böchi' lza'li'.

¹¹ Ráta'yutu' lauli' ca', güi' ládxi'li' cözli' dxí'adau', len gunli' yugu' le dë lu na'zli', len gunli' dxin len na'czli' ca na' chgna bé'itu' lbi'ili'.

¹² Gna bé'itu' lbi'ili' cni quië gac gunli' le nac dxí'adau' laugac nup cunababgac lbi'ili', len cni gac, cutu bi yadzj queëli'.

Ca gac cati' huödë' Xanru' Jesucristo

¹³ Lëzca', böchi' lza'tu', ré'nitu' gnózili' ca rac quegac nup chnatgac, cui huí'nili' ca tun yezica' bunách cuzóa le tun löz.

¹⁴ Chqui' réjlë'ru' gutië' Jesús len bubanë', lëzca' cni ral-la' uzxöni ládxi'ru'-në' Dios gunë' ga huödlengac tsazxón Jesús nup ni' chglat len gulayejlë' Lë'.

¹⁵ Qui lë ni na' rguíxjöi'tu' lbi'ili' xtidzë'ë Xanru' le rna cni: “Rë'u ni zoaru' nabanru' len uga'nru' ga gdxinr dza huödë' Xanru' Jesucristo, cutu tsajtsagru'-në' Cristo zi'al ca nup chglat.”

¹⁶ Cni gac, le huötjë' Lëczë' Xanru' grujë' yehua' yubá, ati' yön chi'ë, len yöl-la' uná bë' ulidzë', ati' yön ca' chi'ë gbaz la'y blau, ati' yön ca' trompeta queë' Dios, ati' lubán nup na' chglat len gulayejlë' Cristo.

¹⁷ Ni'r rë'u ni zoaru' nabanru' len naga'nru' luyú ni, uchisë' rë'u tsazxón len lequë' lu böaj luzxbá quië tsajtsagru'-në' Xanru' lu bö'z. Cni gac, sóalentezczru'-në' Xanru'.

¹⁸ Qui lë ni na', gul-huí' zxön lza'li' tuli' yetuli' ca nacgac didza' ni.

5

¹ Na'a, ca nac dza na' o rël na' cati' lac lë ni, cutu run bayúdx uzuja' queëli' lu guich, böchi' lza'tu'.

² Lbi'ili' chnózcizli' dxi'a ca gac dza cati' huödë' Xanru'. Gdxinë' tu tsalz ca rdxinë' gban chdzö'l.

³ Cati' la'ná bunách: “Rac dxi'a queëru' len cutu bi gac queëru'”, ni'r la' gdxintë le usnít lequë', lë na' gdxin quequë' ca na' rdxin le rzaca' rguí'nu ngul chzoa soabi' bi'idau' queënu, ati' nutu nu nutsa' ladj bunách yödzlyú ni nu ulá cati' gac lë na' ral-la' gac.

⁴ Na'a, böchi' lza'tu', cutu zoali' chul nit, len qui lë ni na' cutu gdxin queëli' bagachi'z dza ni' ca rdxinë' gban.

⁵ Yúgu'tëli' nacli' bunách qui yení' len qui lahui' dza. Cutu nacru' bunách qui chdzö'l len clëg qui le nac chul.

⁶ Qui lë ni na', cutu ral-la' töd yël lauru' ca rac quegac nup cunababgac rë'u, san ral-la' uspán ládxi'ru' len cözru' ba'a ládxi'dau'.

⁷ Nup tas, chdzö'l tas, len nup ta'zudxi, chdzö'l ca' ta'zudxi.

⁸ Na'a, rë'u ni, nacru' qui lahui' dza len ral-la' cözru' ba'a ládxi'dau', le chnácuru' zxaru' le run chi'i rë'u, le nac yöl-la' rejle' queëru' Dios len yöl-la' nadxi'i, ati' le runru' löz ularu' nac ca lu'u guía le run chi'i icjru'.

⁹ Cni nac, le nuzóë' rë'u ni Dios, clëg quië gdxinru' ga gchuguë' queëru', san quië ularu' le runru' löz Xanru' Jesucristo,

¹⁰ le gutië' uláz queëru' Jesús quië soaru' gbanru' tsazxón len Lë' cati' huödë', zal-la' chnatru' o soaru' gbanru' dza ni'.

¹¹ Qui lë ni na' ral-la' utipli' ládxi'li' tuli' yetuli' len gunli' tsutsu tuli' yetuli' ca na' chrunli'.

Pablo ruchizië' icj nagquë' böchi' lzë'ë ta'yejlë'ë Cristo

¹² Ráta'yutu' lauli', böchi' lza'tu', gúnbë'li' nup tun xchinë' Xanru' ga zoali', nup na' ta'ná be'i lbi'ili' uláz queë' Xanru', len tu'sá ládxi'li'.

¹³ Ráta'yutu' lauli' ca', gunli' lequë' ba la'n lu yöl-la' nadxi'i queëli', le tunë' dxin na'. Gul-cóz dxi'adau' tuli' len yetuli'.

¹⁴ Lëzca' cni ruchiztu' icj nagli', böchi' lza'tu', quië usa'li' ládxi'gac nup cutún dxin, len utipli' ládxi'gac nup tu'huóá ládxi'gac, len gáclenli' nup cunác tsutsu ca ta'yejlë' Cristo, len gacli' nöxj ládxi' laugac yúgu'të bunách.

¹⁵ Gul-gún chi'i cuinli' cui uzi' la lza'li', cui gua'li' dö' qui nu rua' dö' queëli', san gul-gü' ládxi'li' gúnteczli' le nac dxi'a qui lza'li' tuli' yetuli' len quegac yúgu'të bunách.

¹⁶ Gul-dzójitecz

¹⁷ len gul-lídzteczë' Dios

¹⁸ len gul-guië' Lë': “Xclenu’.” Cni ral-la' gunli' ca nac yúgu'të le rac queëli', le nacgac lë ni le rë'nnë' Dios gunli' le nacli' queë' Jesucristo.

¹⁹ Cutu guzóa dxili' le rulidzë' lbi'ili' Dios Bö' La'y

²⁰ len cutu guzoali' tsla'l xtidzë'ë bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios

²¹ san gul-sí' bë' yúgu'të. Gul-sí' lu na'li' le nac dxi'a

²² len cutu bi gútsa'li' le cunác.

²³ Lëczë' Dios, Nu run ga zoa dxi icj ládxi'dau'ru', gunë' ga gacli' gdu dxi'a, ati' gun chi'ë bö' nacczli', len icj ládxi'dau'li' len gdu ca nayá' nabinli', ati' nutu nu gac bi gnë queëli' dza ni' huödë' Xanru' Jesucristo.

²⁴ Runë' ca rnë' Dios, Nu bulídz lbi'ili'. Lëczë' gunë' yugu' lë ni.

Pablo rgu'ë lu në'ë Dios yugu' böchi' lzë'ë

²⁵ Böchi' lza'tu', gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gáclenë' netu'.

²⁶ Gul-gáp Dios yúgu'të böchi' lza'ru', unída'li' lequë' lu yöl-la' nadxí'i queëli'.

²⁷ Ni'a queë' Xanru' Dios rna bé'ida' lbi'ili' ulabli' guich ni laugac yúgu'të böchi' lza'ru' nababquë' Cristo.

²⁸ Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' le nacgac dxi'a queë'. Ca' gac.

DIDZA' BURÓP BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ TESALÓNICA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacué' Tesalónica

¹ Neda', Pablo, dzagquë' neda' Silvano len bi'i Timoteo, rugapa' Dios lbi'ili', nacli' queë' Xuzru' Dios len queë' Xanru' Jesucristo, zoali' Tesalónica.

² Rnabtu' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo, uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj lădxi'dau'li'.

Dios gchuguë' quegac bunách dul-la' cati' huödë' Cristo

³ Ral-la' guiétecztu'-në' Dios: Xclenu', ca nac queëli', böchi' lza'tu', ati' nac dxi'a guntu' cni, le zeaj ractër gdu ca réjlë'li' Dios. Lëzca' cni, ca nadxi'ili' lza'li' tuli' yetuli' zeaj racr gdu.

⁴ Qui lë ni na', len yöl-la' rudziji rguíxjö'tu' ca nac queëli' laugac bunách queë' Dios ni, le rbözli' zxön lădxi', len réjlë'li' Dios zal-la' szxöni ta'bía lădxi'gac lbi'ili' bunách len szxöni rzaca' rgu'li', san rua' rlenli'.

⁵ Yugu' lë ni tac bë' nac tsahui' ca rbequi xbeynë' bunách Dios. Ru'ë latj rzaca' rgu'li' na'a, quië gacli' lsaca' tsazli' ga ni' rna bë'ë Lë'.

⁶ Nac tsahui' ca gunë' Dios, ubi'ë quegac nup tu'saca' zi' lbi'ili', gunë' ga la'zaca' la'guí'i nup na'.

⁷ Yetú ca', lbi'ili' rzaca' rgu'li' na'a, ati' ubi'ë queëli' Dios, gunë' ga uzí' lădxi'li' tsazxón len netu', dza ni' gla' lahuë' Xanru' Jesucristo, grujë' yehua' yubá. Lunë' Lë' tsazxón gbaz la'y ni'a në'ë, len lulu'ë lahui yöl-la' huac zxön queë'.

⁸ Gla' lahuë' Cristo dza ni' ca tu gui' zxön cati' ni' uzí' lë' nup cunúnbë'gac Dios len cutún ca rna didza' dxi'a queë' Xanru' Jesucristo.

⁹ Bunách cni, uzí' lë' lequë', ati' tsaz tsajtsu'uquë' lu gui' gabíl. Tsaz la'cuitë' lahuë' Xanru' len ga nala'gac yöl-la' yení' queë' len yöl-la' huac zxön queë'.

¹⁰ Cni gac dza ni' cati' huödë' quië gac queë' yöl-la' ba ni'a qui le nacgac bunách la'y queë', ati' lubani queë' ca nacgac yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'. Cni gac ca' queëli' le gyéjlë'li' le bentu' lna' lau qui lauli' ca nac queë' Jesús.

¹¹ Qui lë ni na' ca', rulídztecztu'-në' Dios queëru', rnábitu'-në' gáclenë' lbi'ili', len gunë' ga gacli' lsaca' gdél-li'li' lë na' bulidzë' lbi'ili' quië uzi'li' xbey. Lëzca' rnabtu' lahuë' gunë' ga gac gdu yúgu'të le rui' lădxi'li' gunli' le nac dxi'a len yúgu'të dxin runli' lu yöl-la' rejlë' queëli' Lë'. Len yöl-la' huac queë' Dios gunli' lë ni.

¹² Cni gac, gac yöl-la' ba qui lë' Xanru' Jesucristo ni'a qui le runli', ati' gacli' lbi'ili' bica' ba ni'a qui le gunë' Lë', gac ca nac le buzá' lădxi'ë queëli' Dios queëru' lenca' Xanru' Jesucristo.

2

Uluí' lahuë' Bönni' Xöhui'

¹ Na'a, ca nac qui dza huödë' Xanru' Jesucristo, len ca gac, dutubë' rë'u queë' Lë', ráta'yutu' lauli', böchi' lza'tu',

² cui güi'li' latj nu gun chixi lbi'ili' ca nacgac le gzxi' lu na'li'. Cutu cuequi baguí'i icj lădxi'dau'li' ni'a qui bi ta'guíxjö'ë bönni' ta'zí' yë'ë, ta'në' zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y, o ni'a qui bi didza' tui' bunách, o ni'a qui bi nayúj tu lu guich ta'në' netu' bsöla'tu', le ta'ná: "Chgdöd dza huödë' Xanru'."

³ Cutu ca' güi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili', le cutu gdxin dza ni' huödë' Jesús chqui' cutu la'la' lahui zi'al zian nup la'dá'baga' Dios, ati' gla' lahuë' Bönni' Xöhui', bönni' na' ral-la' tsazië' lu gui' gabíl.

⁴ Bönni' ni gzagüë'ë, len lu yöl-la' run ba zxön cuinë' tá'bagüë'ë yúgu'të le naqui queë' Dios o le tun zxön bunách lu yöl-la' run Dios ba la'n quequë'. Gunë' cni bönni' na' ga gdxintë cö'ë ca Dioscz lu gdau' ga nac xlatjë' Dios, len gun cuinë' ca Dios.

⁵ ¿Naru' cu rajneyli' gdíxjöi'da' lbi'ili' yugu' lë ni cati' ni' zóalena' lbi'ili'?

⁶ Na'a, núnbë'li' Nu ruzaga' xnözë' Bönni' Xöhui' na', cui gla' lahuë' zi'al ga gdxinr dza queë'.

⁷ Chrun dxin le nagachi' qui le nac xöhui', san na'atë zoa Nu ruzaga' xnözë' Bönni' Xöhui' na' ga gdxinr dza ucuít cuini Nu na' ruzaga' xnözë'.

⁸ Ni'r gla' lahuë' Bönni' Xöhui' na', ati' Xanru' Jesucristo uxicjë' lë' len bö' gruj ru'ë, len usnitië' lë' len le tsëp yös yení' qui dza huödë'.

⁹ Cati' gdxinë' Bönni' Xöhui' na', len yöl-la' huac qui Satanás tu' xöhui' gla' lahuë'. Len yöl-la' huac qui le cunác, gunë' yúgu'të yöl-la' huac zxön, len yúgu'të le lac bë', len yúgu'të le lun ga lubani bunách.

¹⁰ Len yöl-la' huac qui le cunác, gunë' cni laugac nup la'nít le cugulazí' lu na'quë' gdu ládxiquë' le nac gdutë li, quië lulé'.

¹¹ Qui lë ni na' Dios gu'ë latj gdxin quequë' tu le run yöl-la' huac le si' ye'i lequë' quië la'yejlë'ë le cunác.

¹² Cni gac quië la'baga' zxguia' yúgu'të nup cutu gulayejlë' le nac gdutë li, san guladzág ládxigac le cunác tsahui'.

Nup gröczë' Dios quië lulá

¹³ Böchi' lza'tu', lbi'ili' na' nadxi'inë' lbi'ili' Xanru', ral-la' guiétecztu'-në' Dios: "Xclenu", ni'a qui le nac queëli', le chgröczë' lbi'ili' Dios dza ni'të quië ulali' ni'a qui le runë' Dios Bö' La'y, quië gacli' gdu dxi'a le réjlë'li' le nac gdutë li.

¹⁴ Quië gac cni queëli', Dioscz bulidzë' lbi'ili', quië gdél-li'li' gunli' tsazxón Xanru' Jesucristo lu yení' queë'. Cni gac ni'a qui didza' dxi'a runtu' lban qui.

¹⁵ Qui lë ni na', böchi' lza'tu', gul-zóa tsutsu len gul-gún chi'i didza' na' nazëdli', le bé'lentu' lbi'ili' len buzujtu' queëli' lu guich.

¹⁶⁻¹⁷ Rnabtu' lahuë' Xanru' Jesucristo len lahuë' Xuzru' Dios, utipë' ládxili' len gunë' ga gacli' tsutsu ca nac yúgu'të le nac dxi'a runli' len yúgu'të didza' dxi'a rui'li'. Lëczë' nadxi'inë' rë'u len bennë' queëru' le ruhuí' zxöntecz rë'u len le nac dxi'a runru' löz, yugu' lë na' buzá' ladxë'ë queëru' Dios.

3

Le ral-la' gnábiru'-në' Dios

¹ Yetú ca', böchi' lza'tu', gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gáclenë' netu', runtu' lban ni, quië së xtidzë'ë Xanru' ati' lun lei ba la'n bunách, gac ni ca na' guc ga ni' zoali'.

² Gnabli' ca' quië ulatu' lu na'quë' bönni' xöhui' tua'dö', le cutu ta'yejlë' Dios yúgu'të bunách.

³ Na'a, le runë' ca rnë' Xanru', gunë' ga gacli' tsutsu len gun chi'ë lbi'ili', cui gdzunli' lu na' tu' xöhui'.

⁴ Ruzxöni ládxitu'-në' Xanru' ca nac queëli', gunli' yugu' lë ni zi'a gnabtu' lauli', ca na' chrunli'.

⁵ Rnabtu' lahuë' Xanru' usë'ë ládxili' quië gdxi'ili'-në' Dios, len cözli' zxön ladxí' ca na' benë' Cristo.

Ca run bayúdx gunru' dxin

⁶ Ni'a qui lè' Xanru' Jesucristo rna bé'itu' lbi'ili', böchi' lza'tu', gcuitli' ga nacu'ë böchi' lza'ru' ta'dazë' ca' len cutu tunë' ca' nac zxba busé'itu' lbi'ili'.

⁷ Nóziczli' ral-la' gunli' ca' runtu' netu', le cutu ca' gdaztu' ca' netu' ga ni' zoali'.

⁸ Cutu gdagu dáduztu' le bennli' queëtu', san lu yöl-la' ruúbi ruguí'i len lu yöl-la' rcuidi' bentu' dxin rël len të dza cui usaca' zi'tu' nituli' lbi'ili'.

⁹ Cni bentu' quië gactu' lauli' ca' tu le ruluí'i lbi'ili' ca' ral-la' gunli', zal-la' dë lu na'tu' gnabtu' bi gunli' queëtu'.

¹⁰ Lëzca' cati' ni' gzóalentu' lbi'ili', gna bé'itu' lbi'ili' cni, le rna: "Chqui' cutu rë'nnë' gunë' dxin nu bönni', cutu güi'li' le gahuë' bönni' na'."

¹¹ Cniz rnatu' le ryónitu' nútsa'que' ladjli' bönni' ta'dazë' ca', cutu bi dxin tunë', san ta'dazë' ca' bi tun bi ta'në'.

¹² Ni'a queë' Xanru' Jesucristo rna bé'itu' bönni' tunë' cni, len ruchiztu' icj nagquë' lunë' dxin lu yöl-la' rböz dxi'adau', quië gac lahuë' le naqui quégaczë'.

¹³ Na'a, böchi' lza'tu', cutu soa dxili', gúnteczli' le nac dxi'a.

¹⁴ Chqui' nütitëz bönni' cutu gunë' ca' rna xtídza'tu' ruzujtu' lu guich ni, gul-gún ga gac bë'ë bönni' na', len cutu gunli' tsazxón lë' quië utui'në'.

¹⁵ Cutu ral-la' glé'ili'-në' ca' bönni' curlé'inë' lbi'ili' dxi'a, san gul-sá' ladxë'ë ca' böchi'czli'.

Pablo rgu'ë lu në'ë Dios böchi'ru' nacu'ë Tesalónica

¹⁶ Rnabtu' lahuë' Xanru' gúnteczë' ga soa dxi icj ladxí'dau'li' ca' nac yúgu'të le runli' len sóalenë' yúgu'tëli'. Lëczë' runë' ga zoa dxi icj ladxí'dau'ru'.

¹⁷ Neda', Pablo, len na'cza' ruzuja' lu guich ni le rugapa' Dios lbi'ili', ati' nac tu le nac bë' yúgu'të guich rsöla'a. Cniz ruzuja' lu guich.

¹⁸ Le ruzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesucristo gac queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.

DIDZA' ZI'AL BSÖLË'Ë PABLO QUEËBI' BI'I TIMOTEO

Pablo rugapë' Dios bi'i Timoteo

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölë'ë Jesucristo. Cni naca' le gna bē'ë cni Dios, Nu ruslá rē'u, lenca' le gna bē'ë cni Xanru' Jesucristo, Nu na' runru' löz.

² Rugapa' Dios li', bócha'adau' Timoteo, nacu' ca zxi'ncza' le réjlë'ru' Dios. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë quiu', len huechi' ladxë'ë li', len gunë' ga soa dxi icj ládi'da'u.

Pablo rusë'ë ládi'bi' Timoteo ca nac zxba cunác gdu

³ Ráta'yua' lau' na'a gunu' ca na' gúta'yua' lau' cati' ni' gyija' luyú Macedonia, quië uga'nu' lu yödz Éfeso len gna bé'ínu' la'quë' bönni' ni' cui lusëdnë' zxba yubl

⁴ len cui lunë' zxön yugu' didza' rdaz, len lagac ziantër cö' xuz xtau'gac bunách, yugu' le tun ga tui' ládi'gac bunách le nacgac daduz. Yugu' le cni cutu tun tsutsu bunách queë' Dios ca nac le ta'yejlë' Lë'.

⁵ Le rē'ni gun lë ni rēpa' li', nac quië la'dxí'i lza'gac bunách, nac gdu ládi'dau'gac, len gac dxi'a le ta'zá' ládi'gac, len gac gdu le ta'yejlë' Dios.

⁶ Ca nacgac lë ni, cutu gulurujë' dxi'a la'quë' bönni', san gulaguel-lë'ë nöz yubl, len tunë' ba la'n yugu' le cunác.

⁷ Tē'nnë' lusëdnë' bunách ca nac le rna bē' zxba queë' Dios, zal-la' cutu ta'yéjni'në' lë na' ta'në', len cutu ta'yéjni'në' le tun tsutsu xtídza'quë'.

⁸ Rē'u nöziru' nac dxi'a zxba gna bē'ë Dios, chqui' nu rugún lei dxin ca ral-la' gun.

⁹ Lë ni nöziru': Dios gdixjë' zxba queë', clëg quië gna be'i bunách tsahui', san quië gna be'i bunách cni:

nup ta'dá'baga' le rna bē' zxba na',

nup cutún ca rna bē' zxba na',

nup tu'cá'n ca'z Dios,

nup tun le nac xöhui',

nup cutún Dios zxön,

nup tu'cá'n ca'z le naqui queë' Dios,

nup tu'dödi xuz xna'gac,

nup tu'dödi bunách,

¹⁰ nup tun le cunác,

bönni' nacuá'lenë' la' racz lza' bönni'quë',

nup ta'bán bi'idau',

nup ta'zí' yë',

nup tun tsutsu xtídza'gac, ta'ná le cunác,

nup ta'dá'baga' zxba tsahui'.

¹¹ Nöziru' nac cni le bdxin queëru' didza' dxi'a buzá' ladxë'ë queëru' Dios Nu nac la'y, le budödë' lu na'a guna' lban qui.

Pablo rë' Cristo: "Xclenu", le buechi' ladxë'ë lë'

¹² Xclenu', rēpa'-në' Xanru' Jesucristo, Nu rutíp ladxa'a, le buzxöni ladxë'ë neda', len buzöë' neda' guna' xchinë'.

¹³ Cni benë' zal-la' zi'al neda' gnë zi'a queë', len gdxia ladxa'a bunách queë', len zian le bi'a dö' quequë', san Cristo buechi' ladxë'ë neda', le bena' cni lu yöl-la' curejni'i quia' cati' ni' cutu réjlë'da' Lë'.

¹⁴ Na'a, zxöntër nac le buzá' ladxë'ë quia' Xanru', lë na' run ga réjlë'ru' Lë' len run ca' ga nadxi'iru'-në' Jesucristo.

¹⁵ Didza' gdu'të li lë ni len le nac lsaca' la'zì' lu na'gac yúgu'të bunách, le rna: "Lëczë' Jesucristo bidë' yödzlyú ni quië buslé' bunách dul-la'", ati' buslé' neda' zal-la' nacra' bönni' dul-la' ca yúgu'të bunách.

¹⁶ Qui lë ni na' buechi' ladxë'ë neda', bulu'ë lahui Jesucristo ni'a quia' neda' bönni' dul-la', ca nac yöl-la' zxön ladxì' gdu queë', quië gaca' tu le rulu' laugac nup ral-la' la'yejlë' Lë', gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁷ Na'a rnia': Yöl-la' ba Dios, Nu rna bë'tecz, Nu gatga udx qui, len Nu curlé'iru', la'z dui Dios Nu nözicz yúgu'të. Queë' Lë' gactecz yöl-la' run ba la'n len yöl-la' ba, na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

¹⁸ Zxí'na'dau' Timoteo, rudöda' lu na'u zxba ni quië gunu' xchinë' Dios ca bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l, len quië uzi'u xbey yugu' le gulaguixjö' quiu' zi'al nup ni' glui' didza' uláz queë' Dios.

¹⁹ Len yöl-la' rejlë' quiu' Cristo ral-la' gunu' cni, nac gdu dxi'a icj ládi'da'u, le chgulachixi gulanigui la'gac bunách, nup guluzóa tsal' le réjlë'ru' Cristo.

²⁰ Cni glunë' Himeneo len Alejandro, nup na' busana' lu na' Satanás tu' xöhui' quië la'zëdë' ca ral-la' lunë', cui la'në' zi'ë qui le naqui queë' Dios.

2

Le rusëdi rë'u ulidzru'-në' Dios

¹ Qui lë ni na' le nac blau ruchizia' icj naggac bunách nac ca ral-la' ulidzru'-në' Dios len ca ral-la' gáta'yuru' lahuë', len ca ral-la' gnabru' lahuë' bi rquíniru', len ca ral-la' guiëru'-në': Xclenu'. Yugu' lë ni ral-la' gunru' uláz quegac yúgu'të bunách.

² Lëzca' cni ral-la' gunru' uláz quegac nup ta'ná bë', len quegac yúgu'të nup nacgac blau. Cni ral-la' gunru' quië gac dxi'a queëru' len gac queëru' yöl-la' rböz dxi'adau'. Ral-la' gunru' cni lu yöl-la' rejlë' queëru' Dios len lu yöl-la' ba'a ladxì' queëru'.

³ Lë ni nac dxi'a len le rdzag ladxë'ë Dios, Nu ruslá rë'u.

⁴ Dioscz rë'nnë' lulá yúgu'të bunách len rë'nnë' lunbë' le nac gdu'të li.

⁵ Tuzë' naquë' Dios, len tuzë' bönni' ruúnë' dzag Dios len bunách. Nu ni nac Jesucristo, Nu böac bunách.

⁶ Lëczë' budöd cuinë' lu yöl-la' gut, le gdizxjnë' qui dul-la' nabága'gac yúgu'të bunách. Dios benë' lna' lau queë' cati' bdxin dza queë' gutië'.

⁷ Ca nac lë ni, Dios buzóë' neda' quië guna' lban qui, len gaca' gbaz nasölë'ë Cristo, quië usédgacda' bunách gza'a ca nac le réjlë'ru' Cristo len ca nac le nac gdu'të li. Blítëda' len cutu ca' rzi' yë'a.

⁸ Na'a, rë'nda' lulidzë' Dios bönni', láta'yuë' lahuë' gátitëz, nacquë' gdu dxi'a, len cula'leynë' lza'quë', len cula'díl-l dídza'quë'.

⁹ Lëzca' cni, rë'nda' lácunu ngul le nac ba'a. Le nac lach le ral-la' lului'nu lahui nac yöl-la' nöxj ladxì' len le nac gdu ladxì', len clëg le tu'pa'znu icj laucnu len oro, len yugu' bga, len lari' záqui'tsqui.

¹⁰ Yugu' le dxi'a tunnu luluí' lahui le naccnu ca na' run le tácunu le nac ba'a. Cni ral-la' lunnu ngul núnbë'cnu Dios.

¹¹ Ral-la' la'cua'nu dxiz ngul cati' nu rusëdi lecnu len la'cua'nu nöxj.

¹² Cutu runna' latj ngul lusédinu len cula'ná bé'inu bönni'. Ral-la' la'cua'nu dxiz ga nudubgac bunách queë' Cristo.

¹³ Cni ral-la' gac, le buzóë' Dios zi'al Adán, ati' gdöd na' buzóë'-nu Eva.

¹⁴ Adán na', cutu gzxi' ye'i lë' tu' xöhui', san ngul queë', gzxi' ye'i lënu. Cni guc, gditsjnu zxba queë' Dios,

¹⁵ san ulanu ngul ruzoanu-bi' bi'idau' chqui' gúntecznú ca rajlóz le réjlè'ru' Dios len yöl-la' nadxi'i, len chqui' gacnu gdu dxi'a len gdu ladxi'.

3

Ca ral-la' lacquë' bönni' tun chi'ë bunách queë' Cristo

¹ Didza' gdu lè ni rna: "Chqui' rui' ladxë'ë bönni' gaquë' nu gun chi'i bunách queë' Cristo, dxin dxi'a rzë ladxë'ë."

² Run bayúdx nu run chi'i bunách queë' Cristo gac bönni' nutu nu gac bi gnë queë', len soa tuznu ngul queë'. Ral-la' gaquë' ban ladxi', len gdu ladxi', len nöxj ladxi'. Ral-la' gu'ë ga la'cu'ë böchi'ru' ta'dxinë' lidxë', len gaquë' ca' bönni' nazáqui'tsquinë' usëdnë' bunách.

³ Cutu gaquë' bönni' ri'jë', len clëg bönni' snia', len clëg bönni' rzë ládi'zë' si'ë dumí, san ral-la' gaquë' bönni' dxi'i ladxi', len zxön ladxi'. Cutu gaquë' bönni' ruhuídi'në'.

⁴ Ral-la' gaquë' ca' bönni' rna bé'inë' dxi'a bunách nacuá' lidxë', nacua'bi' zxi'në' tunbi' ca rna xtidzë'ë lu yöl-la' run ba la'n xuzchi'.

⁵ ¿Naru' huactsa gun chi'ë bunách queë' Dios tu bönni' chqui' cutu rac gna bé'inë' dxi'a bunách nacuá' lidxë'?

⁶ Cutu ral-la' gaquë' bönni' zi'a gzu lahuë' tē'ë Cristo, cui tōd bē'i gun ba zxön cuinë' len cugác queë' ca na' guc qui tu' xōhui', ben ba zxön cuini, ati' Dios bchuguë' qui.

⁷ Lëzca' ral-la' gaquë' bönni' ta'ná dxi'a queë' nup cunababgac bunách queë' Cristo, cui soa nu uzóa lë' tsla'l, cui gdzunë' lu yal-lj qui tu' xōhui'.

Ca ral-la' lacquë' bönni' nadód lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo

⁸ Lëzca' cni ral-la' lacquë' bönni' nadód lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo. Ral-la' lacquë' bönni' gdu ladxi', tunë' ca ta'né'. Cutu lacquë' bönni' ti'jë', len culacquë' bönni' ta'zé ládi'zë' la'zi'ë dumí.

⁹ Ral-la' lacquë' bönni' tun chi'ë ca nac gdutë le réjlè'ru' Cristo, nac gdu dxi'a icj ládi'dau'quë'.

¹⁰ Yugu' bönni' ni ral-la' si' bē'li' lequë' zi'al, ati' ni'r gata' lu na'quë' lacquë' bönni' nadód lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo, chqui' cuzóa nu gac bi gnë quequë'.

¹¹ Lëzca' cni, ngul qui queëquë' ral-la' la'cua'nu gdu ládi'cnu, len culacnu uné qui lzë'i. Ral-la' lacnu zxön ladxi', len lacnu gdu ca nac yúgu'të le tunnu.

¹² Yugu' bönni' nadód lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo ral-la' lacquë' bönni' zoa tuznu ngul qui queëquë'. Lëzca' ral-la' la'ná bé'inë' dxi'a zxi'nquë' len bunách ulídx qui queëquë'.

¹³ Run bayúdx gac cni, le ta'dél-li'në' latj ga lun ba la'n xtídzá'quë' bunách, chqui' tunë' dxi'a dxin tunë' táclenë' bunách queë' Cristo, ati' lacrë' rugu ladxi' lu'ë didza' ca nac le réjlè'ru' Jesucristo.

Le bgachi' qui le rej ládi'ru'-në' Dios

¹⁴ Yugu' didza' ni ruzuja' quiu' lu guich, zal-la' runa' löz duyutea' li'.

¹⁵ Chqui' huadzeyda', ruzuja' quiu' didza' ni quië gnöznu' nac ral-la' gunu' laugac bunách nacuá' lidxë' Dios, nup nacgac bunách queë' Dios ban, len nacquë' tsutsu, ta'guíxjö'ë le nac gdutë li. Nacquë' ca yugu' yzxön len le nunída'gac zö'ö, nacgac tsutsu, len ta'zón yu'u.

¹⁶ Le nactë, zxöntër nac le bgachi' qui le rej ládi'ru'-në' Dios, ca na' nayúj lu guich, rna:

Dios buluí lahuë', guquë' bunách.

Guc bē' naquë' tsahui' le gzóalenë' Lë' Dios Bö' La'y.

Gulalé'inë' Lë' gbaz la'y queë' Dios.

Guc lban queë' laugac bunách gza'a.

Gulayejlë' Lë' bunách yödzyú.
Dios buchisë' Lë' xtsa' ga náctërë' blau.

4

Nup luhuóá ládxi'gac ca nac le réjlë'ru' Cristo

¹ Yalj lulu rguíxjö'ë Dios Bö' La'y, rnë': "Dza tsajséytëgac, la'dá'baga' Cristo la'gac bunách." Luhuóá ládxi'quë' ca nac le réjlë'ru' Cristo. Luzé nagquë' xtídza'gac bunách nacua'len lequë' bö' rzi' yë', ati' luzé nagquë' yugu' zxba quegac bö' xöhui'.

² Luzé nagquë' xtídza'gac bunách tu'luí'z tsahui' cuingac len tui' didza' le cunác, chnazíd ládxi'dau'gac, cui uxós lequë'.

³ Cni nac, tu'zaguë'ë xnözgac nup tē'ni lutság na'gac, len ta'ná bé'inë' bunách cui lagu le nagu'ë Dios quië uzi'ru' xbey, lë na' huac lagu nup ta'yejlë' Dios, nup na' chnúnbë'gac le nac gdu'të li, len tē' Dios: "Xclenu'", cati' tahuë' lei.

⁴ Dxi'a nac yúgu'të le benë' Dios, len cutu bi ral-la' uzoaru' tsla'l chqui' ráguru' lei, rëru'-në' Dios: Xclenu'.

⁵ Rusëdi rë'u xtídze'ë Dios, Lë' unë' dxi'a yúgu'të le ral-la' gáguru' chqui' ulidzru'-në' Dios gnábiru'-në' gun la'yë' lë na' gáguru'.

Ca rurujë' dxi'a huen dxin queë' Jesucristo

⁶ Chqui' usëdcnu' böchi' lza'ru' yugu' didza' ni, uruju' dxi'a, gacu' huen dxin queë' Jesucristo, len gac bë' nazëdu' dxi'a ca nac didza' qui le réjlë'ru' Cristo len ca nac zxba dxi'a run chi'u.

⁷ Gru'n yugu' didza' rdaz qui yödzyú ca nac didza' tui'nu ndau' gul. Bentecz le run ga gacu' tsutsu quië gunu' ca rē'nnë' Dios.

⁸ Lati'z uzi'u xbey gunu' le gun ga gacr nal ni'a na'u, san gdu uzi'u xbey gunu' ca rē'nnë' Dios. Cati' runru' cni, lë ni run ga runru' löz soaru' gbanru' yödzyú ni, lenca' soaru' gbanru' dza zi'a za'c, töd uza'ru' yödzyú ni.

⁹ Didza' gdu'të li lë ni, len le nac lsaca' la'z' lu na'gac yúgu'të bunách.

¹⁰ Qui lë ni na', szxöni rusaca' zi' cuinru' runru' dxin, le runru' löz Dios ban. Cristo gutië' quië uslé' yúgu'të bunách. Ruslé' nup na' ta'yejlë' Lë'.

¹¹ Gna be'i len bsëdi bunách lun yugu' lë ni.

¹² Nutu nu ral-la' uzóá li' tsla'l le nacu' bi'i ra'bán, san ral-la' gunu' le ului' i nup ta'yejlë' Dios ral-la' lun ca runu' li'. Cni ului' inu' lequë':

len didza' ru'u,

len le runu',

ca nadxi' inu' lza'u,

ca ru'u latj zóalenë' li' Dios Bö' La'y,

ca runu' ca rnau',

ca nacu' gdu dxi'a.

¹³ Tsal za'a gdxina' quiu', bë'tecz ladxu'u ulabu' guich la'y laugac bunách nacua' ga ni' zu'. Bchiz icj nagquë' lë ni, len bsëdi lequë'.

¹⁴ Cutu udödu' ca'z le buzá' ladxë'ë quiu' Dios, lë na' bennë' quiu' ca na' gulaná quiu' nup ni' glui' didza' uláz queë' Dios, cati' ni' gulaxóá na'quë' li' len gululidzë' Dios bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo.

¹⁵ Bentecz yugu' lë ni. Bë'tecz ladxu'u gunu' cni, quië la'le'i yúgu'të bunách ca na' zeaj rdél-li'nu' le naqui queë' Cristo.

¹⁶ Ben chi' i cuinu' len ben chi' i zxba rusëdiru'. Bentecz yugu' lë ni, ati' chqui' runu' cni, uláu' li' len lulá ca' nup la'yöni li'.

5

Ca ral-la' gunbi' Timoteo quegac bunách queë' Cristo

¹ Cutu uzeycnu'-në' ba nadx bönni' gul, san bchiz icj nagquë' didza', tsca nacquë' xuzczu'. Bchiz icj nagcbi' bi'i bönni' ra'bán didza', tsca naccbi' bi'i bóchi'czu'.

² Bchiz icj nagnu ndau' gul didza', tsca naccnu xna'czu'. Bchiz icj nagcbi' bi'i ngul ra'bán didza', tsca naccbi' bi'i zanczu', ca na' rajlóz le nac gdu dxi'a.

³ Ben ba la'n yugu' ngul uzéb, naccnu gdu uzéb.

⁴ Chqui' zoanu ngul uzéb nacua'bi' bi'i queënu o zxi'n xsoanu, ral-la' la'zëdbi' lunbi' ca rë'nnë' Dios, láclenbi' zi'al bunách nacua' lidxcbi', len lubi'ibi' quequë' xuz xna'cbi'. Lë ni nac dxi'a len le rdzag ladxë'ë Dios.

⁵ Na'a, ngul na' nacnu gdu uzéb, len naga'nnu tuznu, runnu löz Dios ati' rël len të dza rnábtecznu lahuë' Dios len rulidznu Lë' ni'a quegac bunách queë',

⁶ san ngul uzéb na' runnu ca nac le rzë ládxi'nu nacnu ca ngul chnatnu cati' ni zoanu nabannu.

⁷ Lëzca' cni, gna be'i bunách nacua' ga ni' zu', quië lun ca rajlóz yugu' lë ni, quië lac bunách nutu nu gac bi gnë quegac.

⁸ Chqui' zoa nu bönni' curugahuë' yugu' di'a dza queë', len le nacr blau, chqui' curugahuë' bunách nacua' lidxë', chgdá'baguë' le réjlë'ru' Cristo bönni' na' len nacrë' xöhui' ca nu curejlë' Dios.

⁹ Huac ghabnu nup gáclenli' tuznu ngul uzéb na' chyu'urnu ca tsonnlalj iz, len chqui' cutu buca'nnu-në' bönni' queënu quië sóalennu-në' yetúë' bönni'.

¹⁰ Run bayúdx soa nu gun lna' lau queënu ca nacgac le dxi'a runnu. Gáclenli'-nu chqui' buscul-lnu-bi' yugu' bi'idau', len chqui' rui'nu ga la'cuá' bóchi'ru' za'quë' yödz yubl ta'dxinë' lidxnu, len chqui' rui'nu le li'j lagu bunách queë' Dios, len chqui' ráclennu nup ta'zaca' ta'guí'i, len chqui' rúntecznu yúgu'të le nac dxi'a.

¹¹ Yugu' ngul uzéb cutu yui'icnu tsonnlalj iz, cutu ghabcnu nup gáclenli', le lunnu ca ta'zéz ládxi'cnu, la'dá'baga'nu Cristo, len lë'ninu lutság na'cnu leyúbl.

¹² Cni gac, la'bága'nu dul-la' le tu'zoanu tsal' le gulayéjlë'nu Cristo zi'al.

¹³ Lëzca' lacnu ngul zxhuëd len ngul ta'dáz ca', len clëgz lacnu zxhuëd, san lëzca' lacnu ngul unë qui lzë'i len tsjítsa'cnu ga yubl, len la'nanu le cunác.

¹⁴ Qui lë ni na', rë'nda' lutság na'cnu leyúbl ngul uzéb ni yu'ucnu iz cuidi', len luscul-lnu-bi' yugu' bi'idau', len la'ná bé'inu bi'i nacua'bi' yu'u qui queëcnu, cui lui'nu latj bi gnë queëru' nu rdá'baga' rë'u, rë'u na' réjlë'ru' Cristo.

¹⁵ Cni ral-la' gac, le chgulubíga'nu la'cnu, ati' tunnu ca rë'ni Satanás tu' xöhui'.

¹⁶ Chqui' núti'tëz bönni' o ngul nu rejlë' Cristo, nacua'nu ngul uzéb lidxgac nup na', ral-la' laclen lecnu, cui lusaca' zi' bunách queë' Cristo. Cni gac, bunách queë' Cristo na' gac laclen ngul naccnu gdu uzéb.

¹⁷ Benr ba la'n bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo, bönni' na' ta'ná bë'ë dxi'a, len bentër ca' ba la'n bönni' gul na' tunë' dxin, tunë' lban len tu'sëdnë' bunách.

¹⁸ Nayúj lu guich la'y le rna: "Cutu cu'u du rú'aba' bëdx na' rulibba' zxoá xtil." Rna ca': "Naquë' lsaca' si'ë lazxjë' bönni' huen dxin."

¹⁹ Cutu si' lu na'u didza' rui' nu ruquí bönni' gul run chi'ë bunách queë' Cristo, chqui' cutu nacua' chop tsonn nup tun lna' lau qui le benë'.

²⁰ Nup tuntecz dul-la', bsidx lequë' laugac yúgu'të bunách queë' Cristo quië ladxi Dios yezica' bunách ni'.

²¹ Ni'a queë' Xanru' Dios len ni'a queë' Xanru' Jesucristo, len ni'a quequë' gbaz la'y rō queë', rna bé'ida' li' gunu' ca ta'ná didza' ni. Tuz ca ral-la' cuequi' xbeynu' yúgu'të bunách, cugunu' ba la'n tuzë' bönni'.

²² Nutu nu bönni' gxoatë na'u, cugunu' ga gaquë' huen dxin queë' Cristo, cui gbagu'u le runë' chqui' gunë' dul-la' bönni' na'.

²³ Cutur gui'ju' nisz. Le ré'itecznu' ral-la' gui'ju' láti'dau' xisi uva quië soa dxi'a lë'u.

²⁴ Yugu' dul-la' quegac la'gac bunách la'lá' lahui zi'al cati' zi'a la'dxinë' ga cuequi xbeynë' lequë' Dios, ati' töd ni' la'lá' lahui dul-la' quegac yezica' bunách.

²⁵ Lëzca' cni, la'lá' lahui dxin dxi'a nungac bunách, ati' chqui' cunala'gac lahui, nutu nu gac ucachi' tsaz dxin na' nunquë'.

6

¹ Ral-la' luntsquë' ba la'n xanquë' yúgu'të bönni' nadá'ugac, cui gac nu gnë zi' qui lë' Dios len qui zxba queë'.

² Nup ni' nacu'ë xangac ta'yejlë'ë Cristo, cutu ral-la' lucá'n ca'z lequë' le nacquë' bóchi'quë'. Ral-la' lunrë' dxi'a xchinquë' le ta'yejlë'ë Cristo bönni' ni' tu'zi'ë xbey dxin dxi'a na', le nadxi'inë' lequë' Lëczë'. Ca nac lë ni, bsëdi bunách nacuá' ni', len bchiz icj nagquë'.

Le rej ládxi'ru'-në' Dios le ruzi'ru' xbey

³ Chqui' zoa nu bönni' rusëdnë' zxba yubl, len cutu rusëdnë' yugu' didza' dxi'a queë' Xanru' Jesucristo, ca nac zxba na' rusëdi rë'u ca ral-la' gunru' ca rë'nnë' Dios,

⁴ bönni' ni run ba zxön cuinë' len cutu bi nöznë'. Didza' cunác dxi'a rzë ladxë'ë ca nacgac didza' baníg len didza' bizxj, le tun ga tu'zxe'i lza'gac len ta'dil-len lza'gac didza' bunách. Lëzca' tun didza' cni ga ta'në' zi' qui lza'gac bunách, len ta'zá' ládxi'gac qui lza'gac le cunác.

⁵ Lëzca' cni tun ga ta'dil-ltecz didza' bunách cuta'yejni'i, nup cuta'zi' lu na'gac le nac gdutë li. Táquinë' huac la'zi'ë dumí zian chqui' lunë' tsazxón nup ta'yíj ládxi'gac Dios. Bcuit ga nacuá' bunách cni.

⁶ Zxön nac le ruzi'ru' xbey cati' len yöl-la' rböz zxön ladxí' rej ládxi'ru'-në' Dios.

⁷ Cutu bi nua'ru' cati' bdxinru' yödzyú, len lëzca' cni, cutu bi ua'ru' cati' uza'ru' yödzyú ni.

⁸ Qui lë ni na', chqui' dë queëru' le gáguru' len le gácuru', ral-la' udzírú'.

⁹ Bönni' tē'nnë' gata' quequë' yöl-la' tsahui', gac quequë' le si' bē' lequë' le xöhui', ati' la'yu'ë lu yal-lj qui tu' xöhui', ati' lu yöl-la' cunözi quequë' zian le la'zé ládxi'quë', le lun ditj lequë'. Yugu' lë ni lusnít lequë' len lun ga la'nitië' tsaz.

¹⁰ Le ta'zé ládxi'gac dumí bunách, run ga tun yúgu'të le cunác. La'quë' bönni', le ta'zé ládxi'quë' lei, guluca'në' le gulayejlë'ë Cristo, len chrac quequë' zian le tu'saca' zi' lequë'.

Nu run dxin queë' Cristo nac ca bönni' rijë' gdil-l

¹¹ Na'a, bönni' queë' Dios, bcuit ga rac le cni. Bë'tecz ladxu'u gunu' le nac tsahui' len le rē'nnë' Dios. Gyéjlë'teczë' Cristo, len bdxí'i yugu' lza'u. Bë' ladxu'u gacu' zxön ladxí' len nöxj ladxí'.

¹² Ca runë' bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l, ben dxin qui le réjlë'ru' Cristo, len beni quiu' yöl-la' na'bán gdu. Quië gac cni bulidzë' li' Dios. Dxi'a gac le gnau' yalj lulu ca réjlë'u Cristo, lë na' gnau' laugac zian nup tun lna' lau qui didza' bē'u.

¹³⁻¹⁴ Ni'a queë' Xanru' Dios, Nu na' nabánigac yúgu'të le nacuá', lenca' ni'a queë' Jesucristo, Nu ben lna' lau qui le nac dxi'a le gnë' yalj lulu lahuë' Poncio Pilato, rna bé'ida' li' gun chi'u yugu' lë na' gna bé'inë' rë'u Cristo. Ral-la' gacu' gdu dxi'a len cutu bi gunu' le güi' latj nu bi gnë' quiu', ga gdxintë dza ni' uluí' lahuë' Xanru' Jesucristo.

¹⁵ Catí' gdxin dza na' huödë' Jesús, Dios ulu'ë lahui Lë'. Dios naquë' la'y. Tuzë' Lë' dë lu nē'ë yöl-la' uná bē', len rna bé'inë' yúgu'të nup ta'ná bē', len naquë' ca' Xangac yúgu'të nup nacgac xan.

¹⁶ Tuzë' Lë' zóateczë', ati' zoë' lu yení' ga cutu gac nu gdxin racz qui. Gatga nu ble'i Lë' len cutu gac nu gle'i Lë'. Queë' Lë' gactecz le run Lë' ba la'n len yöl-la' uná bë'. Ca' gac.

¹⁷ Gna be'i bönni' dë quequë' yöl-la' tsahui' dza ni zoaru' na'a, cui lun ba zxön cuinquë', len cui luzxöni ládxi'quë' yöl-la' tsahui' na' cunác löz. Ral-la' lunë' löz Dios ban, Nu runntsca queëru' yúgu'të le ruzi'ru' xbey.

¹⁸ Gna be'i lequë' lunë' le nac dxi'a, quië la'yantsca dxin dxi'a tunë', lë na' nac tu yöl-la' tsahui' gdu. Raí-la' bi lunödzjë' quegac bunách yechi', len lui' ládxi'quë' leygac.

¹⁹ Chqui' lunë' cni, lutubë' yöl-la' tsahui' na' nac gdu, le luzi'ë xbey dza zi'a za', len la'dél-li'në' yöl-la' na'bán gdu.

Le glu'ë Pablo lu na'bi' bi'i Timoteo

²⁰ Böcha'adau' Timoteo, ben chi'i le nadóð lu na'u, len bcuit ga nacué' nup tui' didza' ca'z len yugu' didza' cuzaca', len yugu' didza' bizxj, yugu' didza' na' tui' nup ta'náz tac szxöni, ati' nazí' yé'igac ca nac lë na' tun.

²¹ La'gac bunách gulazí' lu na'gac yugu' didza' cni, ati' gulachixi gulanigui ca nac le réjlë'ru' Cristo.

Rnaba' lahuë' Dios uzá' ladxë'ë quiu' le nacgac dxi'a queë'. Ca' gac.

DIDZA' BURÓP BSÖLÈ'È PABLO QUEËBI' BI'I TIMOTEO

Pablo rugapë' Dios bi'i Timoteo

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölè'è Cristo. Cni naca' le rè'nnè' gaca' cni Dios, quiè cni utság le gzxi' lu nè'è, gunnè' queëru' yöl-la' na'bán gdu, le ruzá' ladxè'è queëru' Jesucristo.

² Rugapa' Dios li', bócha'adau' Timoteo, nacu' ca zxi'ncza' le réjlè'ru' Cristo, ati' nadxi'ida' li'. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo, uzá' ladxè'è quiu' len huechi' ladxè'è li', len gunè' ga soa dxi' icj ladxì'da'u.

Timoteo ral-la' gunbi' lna' lau queë' Jesucristo

³ Xclenu', rëpa'-nè' Dios ca nac quiu' cati' rulidza'-nè' Dios. Cutu rzoa dxia' rnaba' ni'a quiu' rèl len tè dza lahuë' Dios, Nu na' runa' xchinè' gdu ladxa'a ca na' glunè' xuz xtau'hua'.

⁴ Cati' rajneyda' ca na' grödxu', rzè ladxa'a ulé'ida' li', quiè gac udziida' gdu ladxa'a.

⁵ Rëpa'-nè' Dios: Xclenu', le bdxin quia' le run ga rajneyda' ca réjlè'u Cristo gdu ladxu'u. Lëzca' cni, zi'al ca li' gulayéjlè'nu Lè' xna'u gul Loida len xna'u Eunice, ati' runa' löz, lëzca' cni réjlè'u Lè' na'a.

⁶ Le nac cni, rusá'a ladxu'u uspanu' le bennè' quiu' Dios, lè na' bdxin quiu' cati' ni' bxoa na'a li' len bulidza'-nè' Dios.

⁷ Bö' bennè' queëru' Dios cutu nac bö' gun ga gádxiru', san bennè' queëru' Bö' run ga naqui queëru' yöl-la' huac len run ga nadxi'iru' lza'ru' len run ca' ga rna be'i cuinru'.

⁸ Qui lè ni na', cutu utui'nu' gunu' lna' lau queë' Xanru', len cutu utui'nu' ca rac quia' neda' ni, nadzuna' lidx guia le runa' xchinè', san ben tsazxón nup ta'zaca' ta'guí'i le tun lban qui didza' dxi'a. Dios gunnè' quiu' yöl-la' huac gunu' cni.

⁹ Dioscz buslé' rë'u len bulidzè' rë'u quiè gacru' gdu dxi'a. Cutu bulidzè' rë'u le zoa le dxi'a benru' san bulidzè' rë'u le gu'ncznè' Lè', len le ruzá' ladxè'è cni queëru'. Dza ni'tè buzóè' cni queëru' zí'atèl ca guta' yödzylyú ni, le náquiru' queë' Jesucristo.

¹⁰ Na'a, chbuluí' lahui le ruzá' ladxè'è queëru' Dios, le buluí' lahuë' Jesucristo Nu ruslá rë'u. Bugúë' yöl-la' gut len bulu'è lahui yöl-la' na'bán gdu na', le cutu ca' nit. Cni nac ca rna didza' dxi'a.

¹¹ Cristo buzóè' neda' quiè guna' lban qui didza' dxi'a na', len quiè gaca' gbaz queë' quiè usédgacda' bunách gza'a.

¹² Qui lè ni na' rzaca' rguí'a ca' yugu' le rac quia' ni, san cutu rutui'da', le núnbè'a Nu na' réjlè'a. Runa' löz Lè', napè' yöl-la' huac gun chi'è le budöda' lu nè'è ga gdxintè dza ni' huödè'.

¹³ Didza' dxi'a na' byönnu' bena' lban qui ral-la' gac quiu' tu le ruluí' ca ral-la' usédnu' bunách ca réjlè'ru' Jesucristo len ca nadxi'iru' Lè'.

¹⁴ Ben chi'i le nac dxi'a na' nadód lu na'u, gunu' cni len yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y, Nu zoalen rë'u.

¹⁵ Chnözcnu' ca na' gulubíj ladxì'quë' neda' yúgu'tè bönni' ta'yejlè'è Cristo nacu'è luyú Asia. Nútsa'quë' ladjquë' Figelo len Hermógenes.

¹⁶⁻¹⁷ Rnaba' lahuë' Xanru' Dios huechi' ladxè'è bunách nacuá' lidxè' Onesíforo, le butipè' ladxa'a zian lzu bönni' ni. Cati' bdxinè' Roma, gdu ladxè'è buguiljè' neda', ati' budzölnè' neda'. Cutu butui'nè' ni'a quia' neda' le nadzuna' lidx guia ni, nága'a du guia.

¹⁸ Rnaba' lahuë' Xanru' huechi' ladxè'è lè dza ni' gdxinè' lahuë' Dios. Chnözcnu' ca na' gúclenè' rë'u bönni' ni, cati' ni' gzoaru' Éfeso.

2

Ral-la' gachi' Timoteo ca bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l

¹ Na'a, zxi'na'dau', btip ladxu'u ca nac le ruzá' ladxë'ë quiu' Jesucristo.

² Didza' byönnu' bë'a laugac zian nup tun lna' lau qui, didza' ni bdöd lu na'quë' bönni' tunë' ca ta'në', bönni' gac lusëdnë' ca' yela'gac bunách.

³ Ral-la' gua' glenu' le lusaca' li' zi' ca na' rua' rlen nu nac bönni' queë' Jesucristo gdu ladxë'ë rijë' gdil-l.

⁴ Nu bönni' rijë' gdil-l, cutu ca' gútsë'ë yugu' le tun bunách yödzlyú ni, quië gdzag ladxë'ë lë' bönni' na' nuzóë' lë' gaquë' bönni' queë' rijë' gdil-l.

⁵ Lëzca' cni, nu nutsa' lu huitj, cutu bi gdel-li' chqui' cutu run ca ral-la' gun.

⁶ Bönni' guz gu'n runë' dxin, zi'al lë' uzi'ë' xbey lë' na' razë'.

⁷ Busá' ladxu'u lë' ni rëpa' li', ati' Xanru'cz gunë' ga tséjni'nu' yúgu'të.

⁸ Yajnéy ca guc queë' Jesucristo. Guljë', guquë' zxi'n xsoë' David, len gdöd gutië', bubanë' lu yöl-la' gut. Cni rna didza' dxi'a runa' lban qui.

⁹ Le runa' lban qui didza' dxi'a, rzaca' rguia' le rac quia', ga rdxintë nága'a lidx guia ni, ca rac queë' bönni' huia'dö', san cutu ca' nága'të xtídzë'ë Dios.

¹⁰ Qui lë' ni na' rua' rlena' yúgu'të lë' ni le nadxi'ida' nup gröë' Dios, quië lulë' ca' lequë'. Jesucristocz runë' ga lulá bunách na' quië la'cuá' lu yení' gdu queë'.

¹¹ Catëz nac lë' ni rna:

Chqui' nátlenru' Lë',

Sóalenru'-në' ca' gbanru'.

¹² Chqui' gua' glenru' le saca' qui'ru',

Gna bé'lenru' ca' Lë'.

Chqui' rdá'baga'ru' Lë',

Lë' tá'baguë'ë ca' rë'u.

¹³ Zal-la' cutu runru' ca rnaru',

Lë' rúnteczë' ca rnë'.

Lë' cutu gac tá'baguë'ë le naquë'.

Bönni' huen dxin queë' Cristo rurujë' dxi'a

¹⁴ Bsa' ládi'gac nup nacué' ga ni' zu' ca nac lë' ni, ati' ni'a queë' Xanru' Dios gna be'i lequë' cui la'díl-l didzë'ë ca nacgac didza' cuzáca'gac. Yugu' didza' cni tun ga la'nít nup ta'yöni leygac.

¹⁵ Bë'tecz ladxu'u uruju' dxi'a lahuë' Dios quië gacu' ca bönni' huen dxin cutu rutui'në' ca nac dxin nunë'. Dxi'adau' ral-la' ugunu' dxin didza' gdutë li.

¹⁶ Na'a, bcuit ga nacué' nup tui' didza' cuzaca' len didza' ca'z, le tun didza' cni ga lunrë' le çurë'nnë' Dios.

¹⁷ La'zé didza' tu'ë ca rxzön huë' nudzu' le rdudu' rla. Nútsa'quë' ladj nup tui' didza' cni Himeneo len Fileto.

¹⁸ Gropë' ni gulachixi gulanignë' ca nac le nac gdutë li, le ta'në' chgdöd dza ral-la' lubán nup chnatgac, len gulabequë' bröli la'gac bunách ga rdxintë cutur ta'yejlë' Cristo.

¹⁹ Le benë' tsutsu Dios zoatecz, len dë tu le rac bë', le rna: "Nunbë'ë Dios nup náquigac queë'." Rna ca': "Gul-cuít ga dë le cunác, yúgu'tëli' lbi'ili' náquili' queë' Cristo."

²⁰ Tu lu yu'u zxön yu'ugac le náquini, clëgz oro len plata, san lëzca' le náquini yag len yu. La'gac tu'gún leygac dxin bunách ga lna', ati' yela'gac tu'gún leygac dxin bunách ga cunác lna'.

²¹ Quië gacru' ca nac lë' na' tu'gún dxin bunách ga lna', len quië gac gunru' le nac dxi'a len gacru' lsaca' ugunë' rë'u dxin Xanru', ral-la' gcuitru' ga rac le cunác. Chqui' gunru' cni, gacru' lsaca' gunru' yúgu'të dxin dxi'a.

²² Gru'n le tun ga nu së ladxí' le cunác ca rac quequë' bönni' ra'bandau'. Bë' ladxu'u gacu' tsahui'. Ben le run ga réjlë'u Cristo len le run ga nadxi'icnu' lza'u, len le run

ga rbözu' dxi'adau'. Ca nacgac lë ni, ben tsazxón nup tu'lídz Xanru', nac gdu dxi'a icj ládxi'dau'gac.

²³ Na'a, gru'n yugu' didza' ca'z len didza' cuzaca', le nözcnu' tun ga ta'díl-l didza' bunách.

²⁴ Bönni' huen dxin queë' Xanru' cutu ral-la' tíl-lenë' bunách didza', san ral-la' gaquë' nöxj ladxi' laugac yúgu'të bunách. Ral-la' gac usëdnë' bunách, len gaquë' ca' zxön ladxi'.

²⁵ Lu yöl-la' nöxj ladxi' ral-la' uzéjni'në' nup ta'dá'baga' le runë' lban qui. Chqui' gunë' cni, nazx ca' gu'ë lequë' latj Dios lubí'i ládxi'quë' quië lunbë'ë le nac gdutë li.

²⁶ Cni lulë' lu yal-lj qui tu' xöhui' ga nadzunquë', ati' luhuöaquë' tsahui' quië lunë' ca rë'nnë' Dios.

3

Ca lac bunách dza tsajséytëgac

¹ Lëzca' ral-la' gnöznü' lë ni: Dza tsajséytëgac lac dza la'zaca' la'guí'i bunách.

² Yugu' dza ni' la'cu'ë bönni' lacquë' cni:

La'dxí'i la' cuíngaczë' len luhuídi'në'.

Lun ba zxön cuinquë' len luluí' cuinquë' blau.

La'në' zi'ë qui le nac la'y.

La'dá'baguë'ë xuz xna'quë'.

Lacquë' curdzág ladxi'.

Cutu lunë' ca rë'nnë' Dios.

³ Cutu la'dxi'inë' ca ral-la' lunë'.

Lacquë' zidzj ladxi'.

La'në' qui lza'quë'.

Cutu la'ná be'i cuinquë'.

Lacquë' bönni' dza'a.

Cutu la'lé'inë' dxi'a le nac dxi'a.

⁴ Lacquë' udód lzë'i len cutu la'dzaguë' dxi'a.

Luluí' cuinquë' ca bönni' nayépsëtërquë'.

La'dxi'inë' le la'dzágz ládxi'quë' len clëg Dios.

⁵ Luluí' cuinquë' ca bönni' núnbë'quë' Dios, san la'dá'baguë'ë le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios. Bcuit ga nacuá' bunách cni.

⁶ Lëzca' cni, lu yöl-la' banís quequë' la'yazië' gap nac lu yu'u len la'zí' yé'inë' yugu' ngul cunözi quië la'zí' lu na'cnu le lu'sëdnë'. La'bága'nu dul-la' zian ngul na', len lui' ládxi'cnu yugu' le la'zéz ládxi'cnu le cuzaca'.

⁷ La'yónitecznu ngul ni didza' lun lban qui bunách, san cutu ca' la'dél-li'nu la'yéjni'nu le nac gdutë li.

⁸ Ca na' glaquë' Janes len Jambres, bönni' ni' guladábaguë'ë Moisés, lëzca' cni lacquë' bönni' ni, la'dá'baguë'ë le nac gdutë li. Lacquë' chul nit len la'chíxinë' ca nac le réjlë'ru' Cristo.

⁹ Cutu la'dél-li'rnë', san gac bë' nacquë' cunözi laugac yúgu'të bunách, gac quequë' ca na' guc quequë' Janes len Jambres na'.

Le rgu'ë Pablo lu na'bi' bi'i Timoteo

¹⁰ Nözcnu' ca nac le rusëdda' bunách len ca runa'. Nöznü' ca' le rui' ladxa'a guna' len ca réjlë'a Cristo, len ca naca' nöxj ladxi', len ca nadxi'ida' lza'a, len ca rböza' zxön ladxi'.

¹¹ Nöznü' ca' yugu' le gulabía ládxi'gac neda' bunách, len yugu' le gzxaca' gdi'a, le glac quia' lu yödz Antioquía len lu yödz Iconio, len lu yödz Listra. Yugu' le gulabía ládxi'gac neda' bunách ni' bia' blena', ati' Xanru' Jesús buslé' neda' lu yúgu'të lë na'.

¹² Yúgu'të nup tē'ni lac gdu dxi'a le náquigac queë' Jesucristo, lëzca' la'zaca' la'gui'ë yugu' le la'bía ládxi'gac lequë' bunách.

¹³ Na'a, lacrë' xöhui' bönni' tua'dö' len bönni' ta'zí' yë'ë. La'zí' yé'inë' bunách, ati' la'zí' ye'i ca' lequë' bunách.

¹⁴ Na'a, ben chi'i yugu' le gzëdu' len le gzxi' lu na'u, le núnbë'czu' nup gulusëdi li'.

¹⁵ Ga gdel-la' nacu' bi'idau' núnbë'u le nayujgac lu guich la'y, le huac luzéjni'tsqui li' quië uláu' le réjlë'u Jesucristo.

¹⁶ Yúgu'të le nayúj lu guich la'y bchizië' Dios icj ládxi'dau'gac bunách queë', nup na' guluzúj lu guich didza' na' bë'ë Dios. Lë na' nayúj lu guich nactsca lsaca' usëdi rë'u, len ubíj ga lna' le runru', len ugú'u rë'u tu nöz, len usëdi rë'u quië gacru' tsahui'.

¹⁷ Cni run, quië gac sina' nu nac queë' Dios, len gactsca gun yúgu'të le nac dxi'a.

4

¹⁻² Ni'a queë' Xanru' Dios, lenca' ni'a queë' Xanru' Jesucristo, rna bé'ida' li' gunu' lban qui xtidzë'ë Xanru'. Lëczë' cuequi xbeynë' nup ni nabangac len nup chnatgac, dza ni' huödë' duná bë'ë. Bë' ladxu'u gunu' lë ni chqui' rac dxi'a quiu' o curác dxi'a. Lu yöl-la' zxön ladxí', bubíj ga lna' le tun bunách, len bsa' ládxi'quë' len bchiz icj nagquë' ca nac lë na' rusëdiru'.

³ Cni ral-la' gunu' le gdxin dza cati' cutu luzé' nagquë' zxba dxi'a, san lë'nnë' la'yönnë' le ta'dániznë'. Ca ta'zéz ládxi'quë' lutubë' quequë' nup lusëdi lequë'.

⁴ Luca'në' le nac gdutë li, len la'zí' lu na'quë' yugu' didza' rdaz.

⁵ Na'a, ral-la' gacu' zxön ladxí' ca nac yúgu'të le runu'. Bia' blen le lusaca' li' zi'. Ben lban qui didza' dxi'a. Gdu ladxu'u ben dxin le budödë' lu na'u Cristo gunu'.

⁶ Ca nac quia' neda', nudód cuina' lu në'ë Dios ati' chzoa ludöddë' neda' le runa' xchinë', ati' dza uzá'a yödzlyú ni chzoa gdxin.

⁷ Ca runë' bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l, lëzca' cni bena' neda' dxin, len chbudx bena' le budödë' lu na'a Cristo guna', le bena' gdu ca rajlóz le réjlë'ru' Cristo.

⁸ Yetú ca', nac löz quia' gdél-li'da' le ral-la' la'zí' nup nacgac tsahui', le gunnë' quia' Xanru' dza ni', ati' tsahui' nac ca rbequi xbeynë' rë'u. Clëgz quia' neda' gunnë' lei, san lëzca' gunnë' lei quegac yúgu'të nup ta'dxi'i Lë', len gdu ládxi'quë' ta'bözë' dza huödë'.

Le buzujë' lu guich Pablo gunbi' Timoteo

⁹ Bë' ladxu'u guidteo' ga ni zoa'

¹⁰ le bubíj ladxë'ë neda' Demas, le nadxi'inë' le ruzi'ë xbey yödzlyú ni, ati' gyijë' yödz Tesalónica. Crescente gyijë' luyú Galacia, ati' bi'i Tito gyeajbi' luyú Dalmacia, le cni ben bayúdx lunë'.

¹¹ Tuzë' Lucas zóalenë' neda'. Bchë'-bi' bi'i Marcos guídlenbi' li' tsazxón, le naci' gúnlenbi' neda' tsazxón xchinë' Cristo.

¹² Bsöla'a-bi' bi'i Tíquico lu yödz Éfeso.

¹³ Cati' guidu', bia' quia' lari' guitsa' na' buca'na' lu yödz Troas lu yu'u lidxë' Carpo, len bia' ca' quia' yugu' guich, len le nacr blau, bia' quia' guich náquicni guid.

¹⁴ Alejandro, bönni' bëdx guia, zian le bi'ë dö' quia'. Lëczë' Xanru' ubi'ë queë' ca nacgac le benë' quia' bönni' ni.

¹⁵ Ben chi'i cuinu' queë' bönni' ni, le rdá'baga'tsquë' didza' runru' lban qui.

¹⁶ Cati' zi'al lzu bdxina' laquë' bönni' yúlahui', nutu nu guclen neda', san gulubíj ládxi'gac neda' yúgu'të bunách. Cutu rë'nda' uzí' lë' lequë' Dios.

¹⁷ Gzóalenë' neda' Xanru', len butipë' ladx'a quië udx guna' lban qui xtidzë'ë quië la'yöni yúgu'të bunách gza'a. Cni guc, buslé' neda' Xanru'. Guc quia' tsca bulá' lu rú'aba' bëdx guixi'.

¹⁸ Lëczë' Xanru' uslé' neda' lu yúgu'të le curác dxi'a, len gun chi'ë neda' ga gdxintea' ga rna bë'ë Lë' ni' yehua' yubá. Gactecz queë' yöl-la' ba yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo

¹⁹ Bgap Dios Priscila len Aquilo, lenca' bunách nacué' lidxë' Onesíforo.

²⁰ Buga'në' Erasto lu yödZ Corinto, ati' buca'na'-në' Trófimo luyú Miletó le ré'inë'.

²¹ Bë' ladxu'u guidu' ga zoa' zi'al cati' gdxin beo' ziaG. Tu'gapë' Dios li' Eubulo len Pudente len Lino, len Claudia, len yúgu'të böchi' lza'ru' ni.

²² Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo sóalenë' li'. Gaclen li' le ruzá' ladxë'ë quiu' Dios. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLÈ'È PABLO QUEËBI' BI'I TITO

Pablo rugapë' Dios bi'i Tito

¹ Neda', Pablo, naca' huen dxin queë' Dios len gbaz nasölè'è Jesucristo. Bsölè'è neda' quië guna' ga la'yejlë' Cristo bunách chgröczë' Dios, quië luúnbë' le nac gdutë li ca ral-la' gun nu nunbë' Dios.

² Cni naca' le runa' löz uzi'a xbey yöl-la' na'bán gdu le gzxi' lu në'è Dios gunnë' queëru' dza ni'të, cati' zi'a gzu lau rata' yúgu'të le dë, ati' runczë' Lë' le rzi' lu në'è gunë'.

³ Cati' bdxin dza qui, Dios bulu'ë lahui xtidzë'ë, le glu'ë lu na'a guna' lban qui. Cni gna bé'inë' neda' Dios, Nu buslá rë'u.

⁴ Rugapa' Dios li', böcha'adau' Tito, nacu' gdu zxi'ncza' le nac tuz ca réjlë'ru' Cristo. Rnaba' lahuë' Dios Xuz len lahuë' Xanru' Jesucristo Nu buslá rë'u, uzá ladxë'ë quiu' len huechi' ladxë'ë li', len gunë' ga soa dxi icj ládxi'da'u.

Dxin queë' Cristo runbi' bi'i Tito luyú Creta

⁵ Qui lë ni na' buca'na' li' luyú Creta, quië gsa'u le ryadzj quegac bunách queë' Cristo nacuá' ni', quië lacquë' gdu bunách queë' Cristo, len quië ucú'u-quë' yúgu'të yödz bönni' gul lun chi'ë bunách queë' Cristo nacuá' tu tu yödz ni', ca na' chgna bé'ida' li' gunu'.

⁶ Bönni' gul na' run chi'ë bunách queë' Cristo ral-la' gaquë' bönni' nutu nu bi gac gnë queë', len zoa tuznu ngul queë'. Yugu' zxi'në' ral-la' la'yéjlë'bi' Cristo, len cuzóa nu gac gnë quecbi' ta'dá dzagzbi' ca', o ta'dá'baga'bi' xuz xna'cbi'.

⁷ Bönni' run chi'ë bunách queë' Cristo run bayúdx gaquë' bönni' curunë' le güi' latj nu bi gnë queë' ca runë' xchinë' Dios. Cutu ral-la' gaquë' bönni' zid o bönni' icj dza'a o bönni' ri'jë', o bönni' rbizxjnë', o bönni' rzë ládxi'zë' dumí.

⁸ Ral-la' gu'ë ga la'cu'ë böchi'ru' ta'dxinë' lidxë'. Ral-la' së ladxë'ë gunë' le nac dxi'a. Ral-la' gaquë' bönni' rejni'i len bönni' tsahui'. Ral-la' gádxinë' Dios, len gna be'i cuinë'.

⁹ Ral-la' gun chi'ë didza' gdutë li ca chnazëdë', quië gac uchizië' icj naggac bunách ca rajlóz zxba dxi'a len quië gac useyjë' rú'agac bunách ta'në qui.

¹⁰ Cni ral-la' gaquë' le ta'dá'baguë'ë zian bönni' len tu'ë didza' cuzaca' len ta'zí' yé'inë' bunách. Zian bönni' tunë' cni nacquë' judío.

¹¹ Yugu' bönni' ni, run bayúdx gunu' ga tseyj rú'aque', le tunë' ga ta'chixi ta'nigui yúgu'të bunách nacuá' yu'u gap ta'yazië', len tu'sëdnë' le cural-la' lusëdnë'. Cni tunë' quië la'zi'zë' dumí.

¹² Tuë' bönni' ghabë' bunách Creta ga na' zu', bönni' na' bë'ë didza' uláz qui gdau' quequë', gnë: "Ta'zí' yé'teczë' bönni' Creta, len nacquë' ca böa' guixi' snia'. Nacquë' bönni' huágulë'ë zxhuëd."

¹³ Didza' ni benë' lna' lau quequë' nac gdutë li. Qui lë ni na' gdil-l lequë' quië gac gdu ca ta'yejlë'è Cristo,

¹⁴ len cui luzë nagquë' yugu' didza' rdaz quequë' bönni' judío, len cutu lunë' ca ta'ná bë' bunách nuca'ngac le nac gdutë li.

¹⁵ Yúgu'të nac dxi'a quegac nup nacgac dxi'a, san quegac nup nacgac xöhui' len cuta'yejlë', cutu bi nac dxi'a, san nacquë' xöhui' ga rdxintë le ta'bequi icjquë' len le ta'zá' ládxi'quë'.

¹⁶ Ta'në' núnbë'quë' Dios, san le tunë' cutu rajlóz le ta'në', le nacquë' bönni' cuta'dzág ládxi'quë'. Cutu tunë' ca ta'në', len cutu gac lunë' nitú le nac dxi'a.

2

Zxba dxi'a ral-la' usédiru'

¹ Na'a, ral-la' gu'u didza' le rajlóz zxba dxi'a.

² Bsédi bönni' gul cui li'jè', san lacquë' ba'a ladxi', len bönni' ta'yejni'i. Ral-la' gac gdu ca ta'yejlë'ë Cristo. Ral-la' la'dxi'inë' lza'quë' len la'bözë' zxön ladxi'.

³ Bsédi ndau' gul lunnu le rdzag ladxë'ë Dios len cui la'nënu qui lza'cnu, len cui lí'ajnu. Ral-la' lusédinu le nac dxi'a,

⁴ quië gac lusédinu ngul ni' yu'ucnu iz cuidi' quië la'dxi'inu bönni' qui queëcnu, lenca' zxi'ncnu.

⁵ Ral-la' lacnu ngul ta'yejni'i len ngul dxi'a ladxi'. Ral-la' lun chi'inu le dë lidxcnu len lacnu dxi'a, len lunnu ba la'n bönni' qui queëcnu, len cutu bi lunnu le güi' latj nu gnë zi' qui xtidzë'ë Dios.

⁶ Bsédi bönni' ni' nacu'ë iz cuidi' quië lacquë' bönni' ta'yejni'i.

⁷ Ral-la' gúnteczu' le nac dxi'a, ului'inu' lequë' cni ca ral-la' lunë'. Ca rusëdnu' ral-la' ului' nacu' gdu ladxi' len ba'a ladxi'.

⁸ Ral-la' usëdnu' didza' dxi'a le cugác nu bi gnë qui, quië utui'në' bönni' rdá'baguë'ë, len cugác bi gnë' queëli' le cunác.

⁹ Bsédi bóchi'ru' ni' ta'yejlë'ë Cristo len nadá'uquë', quië la'cu'ë nöxj lauquë' xanquë'. Ral-la' lunë' yúgu'të le la'dzág ládxi'quë' xanquë', len cutu lusáqui'në' didza'.

¹⁰ Cutu ral-la' lucachi' lanë', san ral-la' luluí' cuinquë' tsahui' ca nac yúgu'të le tunë'. Yúgu'të le tunë' ral-la' ului' nac dxi'a zxba queë' Dios, Nu buslá rë'u.

¹¹ Bönni' na' buzá' ladxë'ë queëru' Dios chbuluí' lahuë' laugac yúgu'të bunách quië lulá.

¹² Lë' rusëdnë' rë'u uca'nru' le curdzág ladxë'ë Dios len cui së ládxi'ru' le nac qui yödzyú ni, san cözru' zxön ladxi' len gacru' tsahui' dza ni zoaru' na'a, len gunru' ca rë'ncznë' Dios.

¹³ Ral-la' cözru' le runru' löz le gun ga gacru' bica' ba, lë na' gac dza ni' cati' ului' lahuë' Jesucristo lu yení' gdu queë', naquë' Dios zxön, Nu ruslá rë'u.

¹⁴ Lëczë' budód cuinë' uláz queëru', quië böa'uë' rë'u lu yúgu'të le nac xöhui', ati' ruúnë' rë'u dxi'a quië gacru' bunách queë' len güi' ládxi'ru' gunru' le nac dxi'a.

¹⁵ Yugu' lë ni bë' didza' len bchiz icj naggac bunách ni', ati' len yöl-la' uná bë' gdil-l lequë'. Bentecz cni, cui si' latj nu ucá'n ca'z xtidzu'u.

3

Le ral-la' lun bunách ta'yejlë' Cristo

¹ Bsa' ládxi'quë' bóchi'ru' ni' lunë' ca ta'në' bönni' dë lu na'quë' len yugu' bönni' yúlahui', quië lunë' ca rna xtídza'quë'. Ral-la' la'cu'ë sina' lunë' le nac dxi'a.

² Cutu bi le cunác ral-la' la'në' qui lza'quë', len cutu la'díl-lenë' lequë' didza', san ral-la' lacquë' nöxj ladxi' len gdu ladxi' laugac yúgu'të bunách.

³ Lëzca' rë'u, zi'al gucru' bönni' cuta'yejni'i len gdá'baga'ru' Dios. Gdaru' nanitru' len gucru' ca bönni' nadá'ugac, benru' le gzë ládxi'ru' le cunác len yela'gac le bdzag ládxi'ru'. Benru' ca' le cunác len buzgé'iru' lza'ru'. Cutu gulale'i rë'u dxi'a bunách, ati' rë'u cutu blé'iru' dxi'a lza'ru' turu' yeturu'.

⁴ Ni'r bulu'ë lahui Dios, Nu ruslá rë'u, le nac bë' naquë' gdu dxi'a len nadxi'inë' yúgu'të bunách,

⁵ le buslé' rë'u, clëg le zoa bi le nac dxi'a benru' rë'u, san le buechi' ladxë'ë rë'u. Bunë' rë'u dxi'a len benë' ga nacru' bunách cub. Dios Bö' La'y bucubë' rë'u.

⁶ Dios bsölë'ë queëru' Dios Bö' La'y le náquiru' queë' Jesucristo Nu ruslá rë'u.

⁷ Buzá' ladxë'ë queëru' len bunë' rë'u tsahui' quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu, le runru' löz gunnë' queëru'.

⁸ Didza' gdu'të li lë ni nuzuja' lu guich. Rë'nda' usédtsquinu' bunách ni' yugu' lë ni quië lui' ládi'quë' lúnteczë' le nac dxi'a bönni' ni' ta'yejlë'ë Dios. Lë ni nac dxi'a len nactsca lsaca' la'zí' lu na'gac yúgu'të bunách.

⁹ Na'a, cutu gu'u latj nu güi' didza' cuzaca', o nu güi' ladxì' ca nacgac lagac ziantër cö' xuz xtau'gac bunách, o nu tsjitsa' yugu' didza' bizxj, len yugu' le rdil-l didza' ca nac qui zxba queë' Moisés, le cutu bi záca'gac yugu' le cni, ati' nutu nu uzí' xbey didza' cni.

¹⁰ Chqui' zoa ni' bönni' rubijë' chopl bunách queë' Cristo, töd usa'u ladxë'ë tu yetú lzu, bubijë' bönni' na'.

¹¹ Nözcnu' chböaquë' bönni' cunác tsahui' bönni' cni, len runë' dul-la'. Chnabaguë'ë zxguia' ni'a qui lë na' runë'.

Le buzujë' lu guich Pablo gunbi' bi'i Tito

¹² Cati' gsöla'a-në' quiu' Artemas o Tíquico, bë' ladxu'u guidu' ga ni zoa' lu yödz Nicópolis, le chnuna' quia' uga'na' ni yugu' beo' ziaq.

¹³ Zenas, bönni' na' rudödë' didza' ca rna bë' zxba qui yúlahui', lenca' Apolos, la'dxinë' ga ni' zoali'. Bugú'u lequë' nöz lu yöl-la' raclen, cui bi yadzj quequë'.

¹⁴ Bsëdi böchi' lza'ru' lúnteczë' le nac dxi'a, bi lunödzjë' quegac nup bi ryadzj quegac, quië gac bë' cni le nacque' queë' Cristo.

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo

¹⁵ Tu'gáp Dios li' yúgu'të nup nacua'len neda'. Bgap Dios nup ni' nadxi'igac rë'u le ta'yejlë' Dios. Le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios gaclen yúgu'tëli'. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLÈ'È PABLO QUEÈ' FILEMÓN

Pablo rugapë' Dios Filemón

¹ Neda', Pablo, dzagbi' neda' bi'i böchi'ru' Timoteo, ati' nadzuna' lidx guia le runa' xchinë' Jesucristo, rugapa' Dios li', Filemón, nacu' bönni' nadxi'itu' len runu' xchinë' Cristo ca runtu' netu'.

² Rugapa' Dios Apia, ngul quiu', nacnu zanru' réjlë'nu Cristo. Rugapa' Dios ca' zxi'nu', Arquipo, nachbi' queë' Jesucristo ca bönni' rijë' gdil-l, runbi' xchinë' Lë' ca runtu' netu'. Lëzca' rugapa' Dios bunách queë' Cristo tu'dubë' lu yu'u lidxu'.

³ Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo, uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ladxì'dau'li'.

Ca runë' Filemón le réjlë'ë Cristo

⁴ Xclenu', rétecza'-në' Dios queëru', len rajnéyteczda' li' cati' rulidza'-në' Dios.

⁵ Cni runa' le rdxin quia' didza' ca nadxi'inu'-në' Xanru' Jesús len réjlë'u Lë', len nadxi'inu' ca' yúgu'të bunách chnubijë' quizi queë'.

⁶ Rnaba' lahuë' Dios gunë' ga guntsca dxin lban runu' ca nac le réjlë'u Cristo, quië luzi' xbey nup nacuá' ni' yúgu'të le nac dxi'a, le ruzá' ladxë'ë queëru' Jesucristo.

⁷ Rudzijda' len ruzi' zxöna' le nadxi'icnu'-në' böchi'ru', len benu' li', böcha'a, ga guluhuöác ladxì'gac bunách ta'yejlë' Cristo.

Ral-la' unít lahuë'-bi' Filemón Onésimo, bi'i nada'u queë'

⁸ Qui lë ni na', zal-la' dë lu na'a le naca' gbaz nasölë'ë Cristo gna bé'ida' li' ca ral-la' gunu'.

⁹ ni ráta'yua' lau' len yöl-la' nadxí'i, neda' ni chnaca' bönni' gul len yu'a lidx guia le runa' xchinë' Jesucristo.

¹⁰ Ráta'yua' lau' uláz queëbi' Onésimo, bi'i na' bena' ga böacbi' queë' Cristo, len qui lë ni na' nachbi' ca zxi'ncza' ga ni nadzuna' lidx guia.

¹¹ Bi'i ni, zi'al cutu guchbi' lsaca' quiu', san na'a nachbi' lsaca' quiu' li' lenca' quia' neda'.

¹² Bi'i ni rusöla'a-bi' ga zu'. Na'a, ben ba la'n lëbi' ca néda'cza' runu' ba la'n, le nadxi'ida'-bi'.

¹³ Gu'nda' ugá'nlenbi' neda' ni, quië uláz quiu' gunbi' xchina' tsal ni yu'a lidx guia le runa' lban qui didza' dxi'a

¹⁴ san cutu bi rë'nda' guna' le cutu nac didza' quiu', cui guna' bayúdx gáclenu' neda', san huac gáclenu' neda' le rë'ncznu' ca'.

¹⁵ Nazx ca' qui lë ni na' buza'bi' ga zu' Onésimo tu chi'idau' quië udxinbi' tsaz ga zu'.

¹⁶ Na'a, cutur gacbi' quiu' ca bi'i nada'u, san gacbi' quiu' ca bi'i böchi'czu', nachbi' bi'i böchi'ru' réjlë'bi' Cristo, len nadxi'iru'-bi'. Nachbi' cni quia' neda', ati' ral-la' gacrbí' ca' cni quiu', clëgz ca böchi' lza'u, san lëzca' ca bi'i böchu'u réjlë'bi' Xanru' Jesucristo.

¹⁷ Qui lë ni na', chqui' nunu' neda' tuz, ben ba la'n lëbi' ca néda'cza' runu' ba la'n.

¹⁸ Chqui' bi zxguia' benbi' quiu' o chqui' bi rál-la'bi' quiu', gnatëz neda' ral-la'a.

¹⁹ Neda', Pablo, len na'cza' ruzuja' quiu' lu guich lë ni: Néda'cza' quizxja' bi rál-la'bi', len clëg gyëpa' li': Lëzca' ral-lu'u quia' yúgu'të le dë quiu' le bena' neda' ga napu' yöl-la' na'bán gdu.

²⁰ Ca' gac, böcha'a. Chqui' dë le uzi'a xbau' le náquiru' queë' Xanru', ben lë na' chgúta'yua' lau' le naca' böchu'u réjlë'a Cristo, ati' cni gunu' ga huöac ladx'a.

²¹ Ruzuja' quiu' lu guich ni, le ruzxöni ladx'a'a li', gunu' ca rna xtidza'a, len nözda' gunu' yelati' ca lë na' chgúta'yua' lau'.

²² Lëzca' rnaba' lau' upa'u quia' ga soa' lu yu'u lidxu', le runa' löz uruja' lidx guia ni, ati' guida' ga zoali' le rulidzli'-në' Dios rnabli' neda' lahuë'.

Pablo ruzujë' lu guich le rugáp Dios Filemón

²³ Rugapë' Dios li' Epafra, yú'ulenë' neda' tsazxón lidx guia ni le runë' xchinë' Jesucristo.

²⁴ Lëzca' tu'gapë' Dios li' Marcos len Aristarco, len Demas len Lucas, bönni' ni túnlenë' neda' tsazxón dxin queë' Cristo.

²⁵ Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli'. Ca' gac.

DIDZA' RUZEJNI'I BUNÁCH HEBREO

Dios bé'lenë' rë'u didza' lu ru'ë Zxi'nczë'

¹ Zian lzu len zian ca benë' Dios, bé'lenë' xuz xtau'ru' didza' dza ni'të lu rú'aque' bönni' glu'ë didza' uláz queë'.

² Na'a, ga ruúdx xtidzë'ë, dza ni zoaru' na'a, Dios bé'lenë' rë'u didza' lu ru'ë Zxi'nczë'. Dios buzóë' Lë' quië gaqui queë' Zxi'në' yúgu'të le naqui queë' Lë', ati' lu në'ë Zxi'në' na', Dios benë' yödzlyú ni.

³ Zxi'në' na' naquë' ca tu le rgu'u yení' qui yöl-la' yení' queë' Dios, len ca naquë' Zxi'në' rulu' lahui gdu ca naquë' Dioscz. Runczë' ga nacua'tecz yúgu'të, rugunë' dxin didza' ru'ë len yöl-la' huac queë'. Cati' budx benë' le ruún rë'u dxi'a ca nac dul-la' nabága'ru', yajchö'ë cuit lë'ë yubél Dios, Nu rö' rna bë' xtsa'tër.

Zxi'në' Dios náctërë' blau ca yugu' gbaz la'y

⁴ Zxi'në' Dios náctërë' blau ca yugu' gbaz la'y queë' Dios, le nactër blau le lë', lë na' Dios glu'ë Lë' le naquë' Zxi'nczë', ca laquë' gbaz la'y queë' na'.

⁵ Dios gatga gudxë' tuë' gbaz la'y queë' ca na' gudxë' Zxi'në', gnë':

Zxi'na' nacu',

Buzóa' Li' na'a.

Gatga bë'ë didza' queë' tuë' gbaz la'y ca na' bë'ë didza' queë' Zxi'në', gnë':

Gaca' Xuzë',

Ati' Lë' gaquë' Zxi'na'.

⁶ Lëzca' cni, cati' Dios buzóë' Bi'i queëczë' lu yödzlyú ni, gnë':

La'yíj ládxi'quë' Lë' yúgu'të gbaz la'y queë' Dios.

⁷ Ca nacquë' gbaz la'y queë', rna:

Lë' runë' ga nacquë' ca bö' reycj gbaz la'y queë',

Ati' gbaz la'y tunquë' xchinë', runë' ga nacquë' ca gui'.

⁸ Na'a, ca nacczë' Zxi'në', rnë':

Ga rö'u rna bë'u, gna bé'teczu', Dios.

Tsahui' nac ca rna bë'u.

⁹ Nadxi'inu' le nac tsahui', len clëg le cunác.

Qui lë ni na' Dios budödë' lu na'u yöl-la' uná bë',

Len benë' ga ruzí'tëru' Li' xbey yöl-la' uná bë'

Ca le tu'zí' xbey lza'u.

¹⁰ Lëzca' cni rnë':

Li', Xan, cati' gzu lau, benu' yödzlyú,

Len lu na'zu' buzú' luzxbá.

¹¹ Huadöd quegac, san Li', tsaz gdi'u.

Yúgu'të gtëbgac ca rtëb lari',

¹² Len ca lari' utubcu' lei, len utsa'cu' lei,

San Li', gatga utsá' cuinu'

Len gatga ggulu'.

¹³ Dios gatga gudxë' tuë' gbaz la'y queë' ca gudxë' Zxi'në', gnë':

Grö' cuit lë'a yubél

Cati' gunra' ga luzechu zxibgac lau'

Nup cuta'le'i Li' dxi'a.

¹⁴ Yúgu'të gbaz la'y queë' Dios nacquë' bö' huen dxin queë' Dios, nasölë'ë lequë' láclenë' nup ni nulagac.

2

Cutu ral-la' uca'nru' ca'z yöl-la' ruslá

¹ Qui læ ni na', szxónitër ral-la' güi' ládxi'ru' le chbyóniru', cui gac chop ládxi'ru'.

² Guc bē' nac gduṭē li didza' na', dza ni'tē bdxin lu na'quē' gbaz la'y queē' Dios, ati' yúgu'tē nup guladód bē'i ca rna bē' didza' na' len cutu glun ca rna didza' na', Dios benē' lequē' zxguia' ca na' rajlóz le glunē'.

³ Lēzca' cni cutu ca' ularu' rē'u lu zxguia' na' chqui' uca'nru' ca'z yöl-la' ruslá ni, læ na' benē' lban qui zi'al Lēcžē' Xanru', ati' nup gulayōni Lē' gululu'i rē'u nac gduṭē li.

⁴ Lēzca' cni Dioscz benē' tsazxón lequē' lna' lau, le benē' le nacgac bē' len le tun ga rubániru', len yugu' yöl-la' huac zxön. Gdisiē' ca' quequē' yugu' le runödžjē' Dios Bō' La'y tsca gu'ncznē' Dios.

Dios benē' ga böaquē' Jesús gdu ca nacru' rē'u

⁵ Dios cutu budödē' lu na'quē' gbaz la'y queē' yödžlyú zi'a za', læ na' rui'ru' didza' qui.

⁶ Na'a, ca nac læ ni, nayúj lu guich la'y didza' bē' nu run lna' lau, rna:

Dios, rubántsquida' le rui' ládxi'cu' bunách.

Rubántsquida' le ráclenu' lequē'.

⁷ Yelati'z cuidi' ca yugu' gbaz la'y quiu' benu' lequē'.

Buzú' quequē' yöl-la' zxön len yöl-la' run ba la'n

Len budödu' lu na'quē' yúgu'tē le benu' Li'.

⁸ Yúgu'tē budödu' lu na'quē' quiē la'ná bē'inē' lei.

Nayúj lu guich la'y læ na', rna: "Budödu' lu na'quē' yúgu'tē." Cutu bi buca'nē' le cutu budödē' lu na'quē', san ga rdxintē na'a dza, cutu rlé'iru' yu'u lu na'quē' yúgu'tē.

⁹ Ráquibe'iru' bi guc queē' Jesús. Tu chi'z, Dios benē' ga böaquē' yelati'z cuidi' ca yugu' gbaz la'y queē', böaquē' bunách quiē gutiē', gzxaca' gdi'ē Jesús lu yöl-la' gut uláz quegac yúgu'tē bunách, le buzá' ladxē'ē queēru' cni Dios. Le benē' cni Jesús, Dios benē' ga rata' queē' yöl-la' yení len yöl-la' run ba la'n.

¹⁰ Dios benē' yúgu'tē le rlé'iru' len runē' ga nacua'tecz. Dios benē' ca ral-la' gunē' cati' benē' ga nac bē' naquē' gdu Cristo ni'a qui le gzxaca' gdi'ē. Cni benē' Dios queē' Cristo, Nu bdel-li' yöl-la' ruslá quiē gac gchē'ē bunách zian yehua' yubá queē'.

¹¹ Ruúnē' dxi'a bunách quiē laqui quizi queē' Dios. Nup na' ruúnē' Cristo dxi'a, tuzē' naquē' Xuzquē' len Xuzczē'. Qui læ ni na', cutu ca' rutui'nē' Zxi'nē' Dios, rnē' nacquē' böchi' lzē'ē.

¹² Ca nac læ ni nayúj lu guich la'y, rna:

Quíxjöi'da' böchi' lza'a ca nacu' Li', Dios.

Gatsj lahui'l bunách tu'dúb quiu',

Gul-la' quiu' yöl-la' ba.

¹³ Lēzca' cni rnē':

Uzxōni ladxa'a-nē' Dios.

Ga yubl nayúj, rnē':

Gul-yutsca' neda' len yugu' zxi'nē',

Nup na' Dios bennē' quia'.

¹⁴ Qui læ ni na', le náquicnē' bëla' len rön yugu' zxi'nē' na', lēzca' cni Cristo ben cuinē' ca nacquē', böáquinē' bëla' len rön. Cni benē' quiē guc gutiē' len cni guc busnitiē' yöl-la' huac uná bē' qui tu' xöhui', nu na' dē lu nē'i gdödi bunách.

¹⁵ Cni benē' Cristo quiē guc busanē' yúgu'tē nup glac ca bönni' nadá'ugac tsal ni nacua' nabangac, le gladxi yöl-la' gut.

¹⁶ Nac bē' cutu benē' cni quiē gáclenē' yugu' gbaz la'y queē' Dios, san quiē gúclenē' yugu' zxi'n xsoē' Abraham.

¹⁷ Qui lë ni na', ben bayúdx böaquë' Cristo gdu ca nacquë' böchi' lzë'ë na', quië gaquë' lahuë' Dios tu bxuz blau, runë' ca rnë' len ruhuechi' ladxë'ë bunách, lenca' quië gunë' le gun ga gata' lu në'ë ugúë' dul-la' nabága'gac bunách.

¹⁸ Na'a, le gzxaca' gdi'ë Lëczë' Cristo, ati' gzxì' bë' Lë' tu' xöhui', qui lë ni na' napë' yöl-la' huac gáclenë' nup ni, rzi' bë' lequë' tu' xöhui'.

3

Jesús náctërë' blau ca Moisés

¹ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', lbi'ili' na' nacli' quizi queë' Dios le bulidzë' lbi'ili' Dios, gul-yú dxi'a ca naquë' Jesucristo. Naquë' gbaz nasölë'ë Dios lenca' bxuz blau qui le nazi' lu na'ru'.

² Jesús ni runë' ca rna xtidzë'ë Dios, Nu na' buzóa Lë' xlatjë', ca na' benë' ca' Moisés, benë' ca rna xtidzë'ë Dios laugac yúgu'të bunách queë' Dios.

³ Náctërë' blau Jesús ca Moisés, quië gac queë' yöl-la' ba, ca na' nacrë' blau bönni' naqui queë' tu yu'u ca nac huen dxin zoë' lu yu'u na'.

⁴ Yúgu'të yu'u, zoa nu ben lei, san Dios naquë' Nu ben yúgu'të le rlé'iru'.

⁵ Le nactë Moisés benë' ca rna xtidzë'ë Dios laugac bunách queë' Dios, guquë' ca bönni' huen dxin, len benë' lna' lau qui didza' ral-la' gu'ë Dios,

⁶ san Cristo runë' ca rna xtidzë'ë Dios, len naquë' Zxi'nczë', nacuá' lu në'ë bunách queë' Dios. Rë'u ni, nacru' bunách na' queë' Dios chqui' gacru' tsutsu ga gdxinr dza udx, gacru' tsutsu ca rdip ladxì'ru' lenca' ca rudzí jilenru' lë na' runru' löz.

Dë latj ga luzí' ladxì'gac bunách queë' Dios

⁷ Qui lë ni na', nayúj lu guich ca rnë' Dios Bö' La'y, rna: Na'a, chqui' ryónili' didza' ru'ë Dios,

⁸ Cutu gacli' zid lu icj ladxì'dau'li' Ca na' glac nup ni' guladá'baga' Dios Catì' ni' gulazí' bë' Lë' lu latj ca'z.

⁹ Ni' gulazí' bë'ë neda' xuz xtau'li' Zal-la' gulalé'inë' le bena' gdu ca choa' iz.

¹⁰ Qui lë ni na' gleyda' bunách dza ni' Len gnia': "Ta'chíxitecznë' ca ta'zá' ladxì'quë'." Cutu tē'nnë' la'nöznë' le rē'nda' lunë'."

¹¹ Qui lë ni na' gleyda' lequë' len bena' tsutsu xtidza'a, gnia': "Cutu la'yazië' ga luzí' ladxì'quë' tsazxón len neda'."

¹² Gul-gún chi'i cuinli', böchi' lza'adau', cui gacli' curejlë' xöhui' nituli' lbi'ili', len cui usanli'-në' Dios ban.

¹³ Na'a, gul-zejni'i tuli' yetuli' yúgu'të dza, tsal ni nac dza ni zoaru' na'a, cui si' ye'i lbi'ili' le nac dul-la', len cui gacli' zid lu icj ladxì'dau'li' nituli' lbi'ili'.

¹⁴ Yúgu'tëru' gunru' tsazxón Cristo chqui' gacru' tsutsu ga gdxinr dza udx, ca na' gzu lau rdip ladxì'ru'.

¹⁵ Cni ral-la' gunru' tsal ni rna: Na'a, chqui' ryónili' chi'ë Dios, Cutu gacli' zid lu icj ladxì'dau'li', Ca na' glac nup ni' guladá'baga' Dios.

¹⁶ ¿Nupx na' gulayöni xtidzë'ë Dios len guladá'baga' Lë'? Glun cni yúgu'të nup ni' bubijë' lequë' luyú Egipto Moisés.

¹⁷ ¿Nupx na' gleynë' Dios gdu ca choa' iz? Glac nup ni' glun dul-la', ati' glat lu latj ca'z.

¹⁸ ¿Nupx ni' benë' tsutsu xtidzë'ë Dios, gnë' cutu la'yazië' ga luzí' ladxì'quë' tsazxón len Lë'? Glac nup ni' cutu glun ca rna xtidzë'ë Dios.

19 Na'a, ráquibe'iru' cutu guc la'yazië' le cutu gulayejlë'ë Dios.

4

1 Na'a, tsal ni nagá'n queëru' le gzxi' lu në'ë Dios quië gac tsazru' latj queë' ga uzí' ládxi'ru', ral-la' gádxiru' qui nadxi unitli' latj tsazli' ni'.

2 Byóniru' rë'u didza' dxi'a ca na' gulayönnë' lequë', san lequë' cutu guluzi'ë xbey didza' na' gulayönnë', le cutu gulayejlë'ë Dios cati' gulayönnë' lei.

3 Rë'u ni réjlë'ru' Dios, ati' tsazru' latj queë' ga uzí' ládxi'ru'. Rac ca na' gnë' Dios: Qui lë ni na' gleyda' lequë'

Len bena' tsutsu xtidza'a, gnia':

Cutu la'yazië' ga luzí' ládxi'quë' tsazxón len neda'.

Dë latj tsazru' ga uzí' ládxi'lenru'-në' Dios, zal-la' budx benë' xchinë' dza ni'të Dios cati' ni' benë' yödzlyú ni len chruzí' ladxë'ë.

4 Nayúj lu guich la'y ga rui' didza' ca nac qui dza bugádx, rna: "Buzí' ladxë'ë Dios dza bugádx yugu' lu dxin benë'."

5 Ga yubl rna: "Cutu la'yazië' ga luzí' ládxi'quë' tsazxón len neda'."

6 Nup ni', zi'al gulayöni didza' dxi'a, cutu gulayáz ni' le cutu glun ca rna xtidzë'ë Dios. Qui lë ni na', ral-la' la'yáz ni' bunách yubl.

7 Qui lë ni na' ca', Dios bulu'ë tu dza yubl, gnë': "Na'a dza." Cni nac, cati' chgdöd iz zian, bë'ë didza' Dios lu ru'ë David, ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Na'a dza, chqui' ryónili' didza' ru'ë Dios,

Cutu gacli' zid lu icj ládxi'dau'li'.

8 La'naru' benë' Josué ga guluzí' ládxi'quë', cutu bë'ë didza' Dios gdöd ni' qui yetúr dza cati' nu uzí' ládxi'len Lë'.

9 Qui lë ni na', nagá'n quegac bunách queë' Dios latj la'dél-li'në' ga luzí' ládxi'quë'.

10 Nup la'yáz ga luzí' ládxi'gac tsazxón len Dios, luzí' ládxi'quë' lu dxin tunë', ca na' buzí' ladxë'ë Dios yugu' lu dxin benë' Lë'.

11 Qui lë ni na', ral-la' güi' ládxi'ru' tsazru' ga ni' uzí' ládxi'lenru'-në' Dios. Cutu ral-la' tá'baga'ru' xtidzë'ë ca na' glun nup ni' cutu gulayejlë' Dios, len cutu gulayáz ni'.

12 Bancz nac xtidzë'ë Dios len napcz yöl-la' huac. Rchugur ga rë' ca guia tuchi' natuchi' grop rui'i. Rchugu rdxin ga ta'dzág bö' nacczru' len le zoa lu icj ládxi'dau'ru', lenca' röxj ga rdxintë lu dxit lu bin. Run ga nac bë' le rbequi icjru' len le rza' ládxi'ru'.

13 Cutu bi gac ucáchi'ru' ga cugác glé'inë' lei Dios. Yúgu'të le nunczë' Dios nalá' lahui len narúj ga lna' lahuë' Dios. Lahuë' Lë' run bayúdx quíxjö'ru' le nunru'.

Jesús naquë' bxuz blau, náctërë' zxön

14 Zoa queëru' tu bxuz blau, náctërë' zxön, Nu na' gdöd ni' yehua' yubá, Jesús, Zxi'në' Dios. Qui lë ni na' ral-la' uga'nru' tsutsu ca nac le nazí' lu na'ru'.

15 Zoa queëru' tu bxuz blau, Nu gac huechi' ladxí' rë'u ca nacgac le rac queëru', le gzxi' bë' Lëczë' tu' xöhui' gdutë ca na' rzi' bë' rë'u tu' xöhui' na', san cutu bi dul-la' benë' Lë'.

16 Qui lë ni na', gdu ládxi'ru' ral-la' gbíga'ru' gal-la' ga rö'ë rna bë'ë Dios, Nu ruzá' ladxí' queëru', gnabru' lahuë' huechi' ladxë'ë rë'u len uzá' ladxë'ë queëru', gáclenë' rë'u cati' bi rac queëru'.

5

1 Dios rböczë' nütí'tëz bxuz blau ladj bunách, len ruzóë' lë' gunë' uláz quegac bunách yugu' le runë' lahuë' Dios, len cu'ë lahuë' Dios yugu' le tu'nódzj bunách len yugu' böa' bëdx tu'dödcde'-ba' lu bcugu la'y ni'a qui dul-la' nabága'quë'.

2 Bxuz blau na', le rac queë' tuz ca rac quegac bunách, gac gaquë' zxön ladxí' len nup nacgac cunözi len nup ta'chixi ta'nigui.

³ Qui lë ni na', le naquë' bunáchz bxuz blau na', ni'a qui dul-la' nabága'czë' ral-la' cu'ë lahuë' Dios bóa' bëdx na' tu'dödcde'-ba' lu bcugu la'y, ca na' runë' ca' ni'a qui dul-la' nabága'gac bunách.

⁴ Nutu nu gac gun cuini bxuz blau, san Dios rulidzë' nu ral-la' gac bxuz blau, ca na' bulidzë' Aarón.

⁵ Lëzca' cni gac queë' Cristo, cutu ben cuinë' bxuz blau, san Dios buzóë' Lë' ca bxuz blau. Ca nac lë ni, Dios gudxë' Lë':

Li' nacu' Zxi'na'.

Buzóa' Li' na'a.

⁶ Lëzca' cni gudxë' Lë' le nayúj ga yubl, gnë':

Li' náteczu' bxuz,

Ca na' guquë' bxuz Melquisedec.

⁷ Cristo, cati' ni' zoaczë' yödzyú ni, bulidzë' Dios len gúta'yuë' lahuë'. Grödxýë' len grödxë' lahuë' Dios, Nu gac uslá Lë' lu yöl-la' gut, ati' Dios byönnë' Lë' le gúdxinë' Lë' gdu ladxë'ë.

⁸ Zal-la' guquë' Zxi'në' Dios, bzëdë' gunë' ca rna xtidzë'ë Dios le glac queë' le gzxaca' gdi'ë.

⁹ Cati' chguquë' Cristo gdu ca ral-la' gaquë' bxuz blau, Dios benë' Lë' Nu ruslá tsaz yúgu'të nup tun ca rna xtidzë'ë.

¹⁰ Ni'r Dios buzóë' Lë' naquë' bxuz blau ca na' guquë' bxuz blau Melquisedec.

Zoa banádx queëru' hueycjru' tá'baga'ru'-në' Cristo

¹¹ Ca nac lë ni, zian le ral-la' gü'lentu' lbi'ili' didza', le nac baníg quíxjöi'tu' lbi'ili', le curéjni'nili'.

¹² Chgdöd dza ral-la' gac usédili' bunách xtidzë'ë Dios, le chbyónili' xtsey, san rquínili' nu quíxjöi' lbi'ili' leyúbl yugu' le cunác baníg nazi' lu në'i nu zi'a rejlë'. Naga'nli' ca bi'i huë'ndau' ta'quínibi' nidxi' len clëg la' huagu tsutsu.

¹³ Yúgu'të bönni' naquincnë' nu usëdi lequë' lë na' cunác baníg, nacquë' ca bi'idau' ti'jbi' nidxi'. Cutu nazëdquë' ca rajlóz le nac tsahui'.

¹⁴ La' huagu tsutsu tu'zí' xbey nup chnalgac, nup na' gac láquibe'i le nac dxi'a len le cunác dxi'a, le nugunquë' dxin yöl-la' rejni'i quequë'.

6

¹ Qui lë ni na', cutu ral-la' usédteczru' yugu' zxba bzëdru' cati' zi'a gzu lau ryóniru' ca nac queë' Cristo. Ral-la' nör-ru' quië gacru' gdu bunách queë' Cristo. Cutu naquín usëdru' leyúbl yugu' zxba cunác baníg ca ral-la' ubí'i ládi'ru' len ca cutur gunru' le cunác, len ca ral-la' tséjlë'ru'-në' Dios,

² len ca nac zxba qui le rdilru' nis, len ca rxoa na'ru' bunách ta'yejlë' Cristo, len ca ral-la' lubán nup natgac, lenca' ca gunë' Dios, gchuguë' quegac bunách tua'dö', chqui' chnazëdru' yúgu'të lë ni.

³ Cni gunru' chqui' gunnë' rë'u latj Dios.

⁴⁻⁶ ¿Naru' huactsa gunru' ga lubí'i ládi'gac leyúbl nup tu'huéycj ta'dá'baga' Dios? Chqui' bdxin quequë' yení' queë' Dios, len guluzi'ë xbey le runödzejë' Dios zoë' yehua' yubá, len glaquë' tuz len Dios Bö' La'y, len chqui' guluzi'ë xbey didza' dxi'a queë' Dios len yöl-la' huac qui dza zi'a za', len chqui' ni'r tu'huéycj ta'dá'baga' Dios, cutu ca' gac nu gun ga lubí'i ládi'gac leyúbl, le gac tsca ludë'ë leyúbl lë'i yag cruz Zxi'në' Dios len lunë' tsca lutitjë' Lë' lahui' laugac bunách.

⁷ Nup tun cni nacgac ca yu na' ruzí' xbey nis guiöj le rbix lahui zian lzu. Chqui' yu na' runödzej le tu'zí' xbey nup ta'n yu na', rdzag ladxë'ë lei Dios,

⁸ san chqui' ruzóaz lba yötsi' len bëscá' yu na', nac ditj len nabía dö', len nac quië nu uzegui' lei.

Le runru' löz le run ga nacru' tsutsu

⁹ Zal-la' rui'tu' cni didza', lbi'ili' na' nadxi'itu', ráqitu' ruzi'li' xbey le nacgacr dxi'a, le tu'zí' xbey nup nulagac.

¹⁰ Dios naquë' tsahui' len cutu gal ladxë'ë dxin dxi'a benli' len yugu' le benli' le nadxi'ili' Lë', gúclenli' nup náquigac quizi queë' Dios len runli' xchingac.

¹¹ Na'a, ré'niku' güi' ládi'li' tu tuli' gunli' cni ga gdxinr dza udx, quië gata' gdu queëli' lë na' runli' löz.

¹² Ré'niku' cugacli' zxhuëd, san gunli' ca tun nup ta'yejlë' Dios len ta'bóz zxön ladxì', ati' gdél-li'li' yugu' le gzxi' lu në'ë Dios gunnë' queëru'.

¹³ Cni gac, le benë' tsutsu xtidzë'ë Dios cati' gzxi' lu në'ë bi gunnë' queë' Abraham. Le cutu zoa nu nacr blau ca Dios, qui lë ni na' gney cuinë', cati' ni' benë' tsutsu xtidzë'ë.

¹⁴ Cni gnë' Dios: "Le nactë guna' ga gac dxi'a quiu', len guna' ga la'yántscabi' xzi'n xsu'."

¹⁵ Glözë' zxön ladxì' Abraham, ati' bdél-li'në' le gzxi' lu në'ë Dios gunnë' queë'.

¹⁶ Cati' runë' tsutsu xtidzë'ë bönni', rneynë' nu nactër blau ca lë', ati' lë ni ruzóa dxiz yúgu'të didza' bizxj, le nunë' tsutsu xtidzë'ë.

¹⁷ Qui lë ni na' benë' tsutsu le gzxi' lu në'ë Dios gunë', gney cuinë', le gu'nnë' ului'inë' nup luzí' xbey le gzxi' lu në'ë unödzjë' quequë', nactsca löz len tsaz nac le nuzóa lahuë' gunë'.

¹⁸ Le gzxi' lu në'ë Dios len le benë' tsutsu, chop ni gatga gdza'gac, len ca nac quegac chop ni, cutu gac si' yë'ë Dios. Cni benë' Dios quië gactsca löz queëru' tu le hui' zxön rë'u. Ruzxöni ládi'ru' Lë' gdél-li'ru' lë na' runru' löz le nuzóë' queëru'.

¹⁹ Lë na' runru' löz ruzoatecz tsutsu icj ládi'dau'ru', len nac ca tu du guia ruzóa dxiz barco. Lë na' runru' löz run chi'ë ni'a queëru' Cristo ga ni' zoë' Dios yehua' yubá, le nadxín lu latj la'y na' zoa cudzi'l lari' nal-la' lu gdau' zoa ni' yehua' yubá.

²⁰ Ga ni' zoë' Dios, gyazië' Jesús uláz queëru' ca Nu rnör lauru', ati' Dios nuzóë' Lë' naquë' tsaz bxuz blau ca na' guquë' bxuz blau Melquisedec.

7

Jesús naquë' bxuz blau ca guquë' Melquisedec

¹ Melquisedec guquë' bönni' rna bë'ë lu yödz Salem, lenca' bxuz queë' Dios, náctërë' blau. Cati' zuzë'ë Abraham, zuhuöjë' gdöd gac gdil-l cati' buxicjë' bönni' ta'ná bë'ë, brujë' Melquisedec na', yajtsaguë' Abraham len gnabnë' Dios gun la'yë' Abraham.

² Abraham bë'ë queë' tu cuia tsa tu chi cuia qui yúgu'të le bdél-li'në' lu gdil-l na'. Ca lë' Melquisedec na' rna lu didza' xidza': "Bönni' Uná Bë' Tsahui'", len naquë' ca' Bönni' rna bë'ë lu yödz Salem, le rna lu didza' xidza': "Bönni' Uná Bë' Rbequi Dxië'."

³ Cutu zoa lu guich le rna gulacu'ë xuz xnë'ë, o xuz xtau'huë', len cutu nayúj dza guljë' o dza gutië', san naquë' ca naquë' Zxi'në' Dios le naquë' tsaz bxuz blau.

⁴ Gul-yutsca' na'a, ca na' guquë' zxön Melquisedec na', le bë'ë queë' lëczë' xuzru' Abraham tu cuia tsa tu chi cuia qui lë na' glijë' lu na'quë' bönni' ta'ná bë'ë ni' buxicjë' lu gdil-l.

⁵ Lu zxba queë' Moisés, Dios rna bé'inë' yugu' xzi'n xsoë' Leví, nup nacgac bxuz, la'zi'ë tu cuia tsa tu chi cuia qui le ta'zí' bunách Israel, zal-la' nacgac di'a dza quequë', le naquë' yúgu'të' xzi'n xsoë' Abraham.

⁶ Melquisedec na' cutu naquë' di'a dza quequë', san gzxi'ë tu cuia tsa tu chi cuia lu në'ë Abraham, nu na' bdel-li' yugu' le gzxi' lu në'ë Dios gunnë' queë'. Lëzca' Melquisedec na' gnabnë' Dios gun la'yë' Abraham

⁷ ati' nutu nu gac tá'baga' lë na' rna: "Nu nadel-li'r lahuë' Dios rnabi Dios gun la'yë' nu nacr cuidi'z."

⁸ Na'a, dza ni zoaru' na'a, nup ta'zí' tu cuia tsa tu chi cuia lu na'gac bunách nacgac ca' bunách tatz, san Melquisedec na', zoa le run lna' lau queë', rna zoë' nabanë'.

⁹ Na'a, huac gnaru' queë' Leví len quegac zxi'n xsoë', nup na' ta'zí' tu cuia tsa tu chi cuia lu na'gac bunách, lëzca' gulaguizxjè' tu cuia tsa tu chi cuia cati' ni' Melquisedec na' gzxì'è tu cuia tsa tu chi cuia lu nē'è Abraham, xuz gul gdöd quequë'.

¹⁰ Cni nac, le huac gnaru' Abraham ni' nu'ë lë'è Leví len yugu' zxi'n xsoë' cati' ni' yajtsaguë' lë' Melquisedec, le cunaljcdë'.

¹¹ Ta'zí' zxba gna bē'è Moisés bunách Israel lu na'gac bxuz, nup nacgac zxi'n xsoë' Leví ga nababë' ca' Aarón, bxuz blau. Na'a, la'naru' guc luhuóac gdu tsahui' bunách lahuë' Dios le tun ca rna bē' zxba queë' Moisés, cutu ben bayúdx soa yetú bxuz ca guquë' Melquisedec len clëg ca guquë' Aarón.

¹² Chqui' rutsé'è Dios ca ral-la' gaquë' bxuz, run bayúdx utsé'è ca' ca nac zxba queë'.

¹³ Xanru', Nu na' nayúj lu guich ca nac queë' yugu' lë ni, nababë' yetúr cō' zxi'n xsoë' Israel ca le nababë' Leví na', len qui cō' zxi'n xsoë' ga nababë' Xanru', nutu nu guc bxuz lahuë' Dios.

¹⁴ Nac cni le nac bē' guljè' Xanru' lu cō' di'a dza queë' Judá, ati' Moisés cutu bē'è didza' queë' Judá na' cati' bē'è didza' quegac nup ral-la' lac bxuz.

¹⁵ Nactër bē' lë ni ni'a qui le rac na'a. Ca na' guquë' bxuz Melquisedec, chbuluí' lahuë' yeturë' bxuz, Jesús.

¹⁶ Bönni' ni, cutu guquë' bxuz le rna bē' zxba ca ral-la' lac di'a dza queë', san naquë' bxuz le napë' yöl-la' huac qui yöl-la' na'bán le gatga udx.

¹⁷ Nayúj lu guich la'y le run lna' lau queë', rna:

Tsaz nacu' bxuz

Ca na' guquë' bxuz Melquisedec.

¹⁸ Na'a, nadúa zxba gul ni', le cutu gdap yöl-la' huac uná bē', len cutu bi guc gun.

¹⁹ Zxba queë' Moisés na' cutu guc un gdu tsahui' bunách. Na'a, chgyu'u tu le runru' löz le nacr dxi'a, le run ga gac gbíga'ru' gal-la' ga zoë' Dios.

²⁰ Cati' benë' Dios ga naquë' bxuz Jesús, benë' tsutsu xtidzë'è.

²¹ Cutu benë' tsutsu xtidzë'è Dios cati' bucu'è bunách ni' ca bxuz, san cati' benë' ga naquë' bxuz Jesús, benë' tsutsu xtidzë'è, gnë':

Bena' tsutsu xtidza'a neda', Xanu', gnia':

"Cutu utsá'a ca guna'.

Tsaz nacu' bxuz

Ca na' guquë' bxuz Melquisedec."

²² Qui lë ni na', Cristo naquë' Nu run ga nac löz didza' rucá'n tsahui' le nacr dxi'a ca lë na' guc zì'al.

²³ Yugu' bxuz ni', bönni' zian glaquë', le cutu guc luga'në' ni le glatië',

²⁴ san le zóateczë' Jesús, tsaz naquë' bxuz len cutu gac nu huaz xlatjè' gac bxuz.

²⁵ Qui lë ni na', tsaz gac uslé' nup ta'biga' gal-la' ga zoë' Dios, tu'gún dxin Lë', le zóateczë' nabanë' rnë' dxi'a uláz quequë' lahuë' Dios.

²⁶ Ben bayúdx soa queëru' tu bxuz blau cni. Naquë' la'y, len gdu dxi'a, len cutu dzaguë' bunách dul-la', san náctërë' blau ca yúgu'të le nacuá' ni' yehua' yubá.

²⁷ Jesús ni, cutu naquë' ca yugu' bxuz blau yödzlyú ni, le ben bayúdx yugu' dza gulagu'è rön lahuë' Dios, guludödcde'-ba' böa' bëdx lahuë' Lë' ni'a qui dul-la' nabága'gacczë', ati' gdöd ni' glunë' cni ni'a qui dul-la' nabága'gac bunách. Na'a, Jesús, tsaz glu'è rön lahuë' Dios, cati' ni' budód cuinë' lahuë' Dios, bulaljè' xchönczë' ni'a qui dul-la' nabága'gac yúgu'të bunách.

²⁸ Lu zxba queë' Moisés nacgac bxuz bunách cunacgac gdu dxi'a, san gdöd bdxin ni zxba queë' Moisés, Dios benë' tsutsu xtidzë'è, benë' ga naquë' bxuz blau Zxi'nczë', le naquë' gdu dxi'a ca ral-la' gaquë' bxuz.

8

Jesús naquë' Bxuz Blau queëru'

¹ Na'a, ca rna lë na' zi'a gnia', nac cni: Zoa queëru' tu bxuz blau cni, Nu na' grö' cuit lë'ë yubél Dios ga ni' rö'ë, rna bë'ë yehua' yubá.

² Lë' runë' dxin ca bxuz blau lu latj nactër la'y, le nac gdau' nac gdutë, lë na' buchisë' Xanru', len clëg bunách.

³ Dios rucu'ë yúgu'të bxuz blau quië la'gu'ë lahuë' Dios yugu' le tu'nódzj bunách, lenca' xchöncha' böa' bëdx. Qui lë ni na' ben bayúdx soa ca' bi glu'ë Cristo lahuë' Dios.

⁴ La'naru' zoë' luyú ni, cutu ca' gaquë' bxuz, le nacuá'teczë' bxuz ni, nup ta'gú'u lahuë' Dios yugu' le tu'nódzj bunách ca rna bë' zxba queë' Moisés.

⁵ Yugu' bxuz ni tunë' dxin qui tu le ruluí'z, len le nac ca bxin qui lë na' zoa yehua' yubá. Cni nac, le gudxtsquë' Moisés Dios cati' zi'a uchisë' yu'udau' na' náquini guid, gnë': "Byutsca', ben yúgu'të gdu ca nac lë na' bului'ida' li' lu gui'a ni'."

⁶ Na'a, bxuz blau queëru' ni runë' dxin qui le nactër lsaca', ati' ni'a qui le benë' Lë' zoa queëru' tu didza' rucá'n tsahui' le nactër lsaca' le rui' didza' qui le nactër lsaca' gzxi' lu në'ë Dios gata' queëru'.

⁷ La'naru' gdap gdutë yöl-la' huac didza' na' rucá'n tsahui' gzoa zi'al, cutu ben bayúdx soa didza' buróp ni rucá'n tsahui'.

⁸ Na'a, Dios rulu'ë cutu glac gdu dxi'a bunách ni' cati' bë'ë didza' ca na' nayúj lu guich la'y, gnë':

Gul-yutsca', gnë' Xanru'. Za'c dza
Cati' uzóa' tu didza' cub ucá'n tsahui',
Le gúnlena' bunách Israel len bunách Judá.

⁹ Cutu gac ca guc didza' ni' rucá'n tsahui',
Lë na' bénlena' xuz xtau'quë',
Dza ni' gdel-la'a na'quë',
Bubija' lequë' luyú Egipto.
Le guluca'në' didza' quia' rucá'n tsahui',
Neda' buca'na' lequë', rnë' Xanru'.

¹⁰ Qui lë ni na', cni gac didza' ucá'n tsahui'
Gúnlena' bunách Israel
Töd yugu' dza ni', rnë' Xanru'.
Uchizia' icj ládi'dau'quë' zxba quia'
Len uzuja' lei lu icj ládi'dau'quë'.
Ni'r gaca' Dios quequë'
Ati' lequë' lacquë' bunách quia'.

¹¹ Cutu gun bayúdx nu usëdi lzë'i, gna:
Benbë'ë Xanru',
Le lumbë'ë neda' yúgu'të',
Ga su lau nu nac ca'z,
Ga gdxintë nu nac blau.

¹² Huechi' ladxa'a lequë',
Len unít lahua' le cunác tsahui' glunë',
Len cutur tsajneyda' dul-la' nabága'quë'.

¹³ Cati' ni' ru'ë didza' Dios qui tu didza' cub rucá'n tsahui', nac le chbgul lë na' gzoa zi'al, ati' chzoa gdua lë na' nagúl len chnac glas.

9

Latj la'y zoa luyú len latj la'y zoa yehua' yubá

¹ Na'a, didza' rucá'n tsahui' gzoa zi'al, dzaggac lei zxba ca ral-la' la'yíj ládxi'gac Dios bunách, ati' guc qui luyú ni latj la'y bdzag lei.

² Cni nac latj la'y na' náquini guid. Lu latj na' dē lahuil, nazí' lei Latj La'y, gulacuá' le nua' gui' len bcugu la'y ga ni' gulagu'ē lahuē' Dios yugu' yöt xtildau'.

³ Cudzi'l le buróp lari' nal-la' lu yu'u na' zoa latj ni' nazí' lei, Latj Nactër La'y,

⁴ ati' lu latj ni' gulacuá' tu bcugu náquini oro ga na' guluzégui'ē nör, lenca' tu gui'n ga yu'u didza' rucá'n tsahui', len nacu gui'n na' oro, ati' lu gui'n na' gulacuá' zxíga'dau' na' náquini oro, nadzá' yöt xtildau' na' nazí' lei maná, lenca' xuyág queē' Aarón, lē na' bubó' zzuza' nē'i, lenca' yugu' guiöj blag na', nayúj láhuilgac didza' rucá'n tsahui'.

⁵⁻⁶ Lahui gui'n na' gulacuá' chop gbaz la'y náquicni oro, lēgac querubín qui latj ga buluí' lahuē' Dios, ati' guluzóa xilgac lahuil latj ga ni' glu'ē rön bxuz blau ni'a qui dul-la'. Cni gulucu'ē yugu' lē ni. Cutu gac quíxjö'a na'a gdu ca nacgac lē ni.

Ta'yázteczē' bxuz lu latj zoa lahuil, tunē' ca nac dxin quequē' qui le ta'yíj ládxi'quē' Dios.

⁷ Lu latj buróp ni', tuzē' bxuz blau gyaziē' tu lzuz tu iz, len bi'ē rön, le glu'ē lahuē' Dios ni'a qui dul-la' nabága'czē' lenca' ni'a qui dul-la' nabága'gac bunách, dul-la' glunē' le cutu gláquibe'inē'.

⁸ Cni ruzéjni'nē' rē'u Dios Bö' La'y, cutu ca' guc gdxinru' lahuē' Dioscz tsal ni' tu'gunē' dxin latj la'y na' zoa lahuil lu yu'u la'y na' náquini guid, le bdzag didza' rucá'n tsahui' gzoa zi'al.

⁹ Yugu' lē ni nac tu le ruluí'z le rac na'a dza. Yugu' le gulagu'ē lahuē' Dios len rön quecha' böa' bēdx na' guludödcde'-ba' lahuē' Dios cutu guc luún gdu dxi'a icj ládxi'dau'quē' bönni' ni' gulayíj ládxi'quē' Dios cni.

¹⁰ Yugu' lē ni glui' didza' quegacz le gli'j glahuē', len ca ral-la' la'guí b cuinquē', len quegac zxba ca ral-la' gac qui gdu ca nayá' nabinquē'. Yugu' lē ni buzöē' quequē' Dios ga bdxintē dza ral-la' utsē'ē yúgu'tē.

¹¹ Na'a, chduluí' lahuē' Cristo, naquē' bxuz blau qui le nac gdu dxi'a, le bla' lahui ni'a qui le benē' Lē'. Latj la'y ga na' gyaziē' Lē' nacr blau len nacr gdu, len cutu náquini lu ni'a lu na'gac bunách, len cutu nac qui luyú ni.

¹² Na'a, chgyaziē' Cristo lu latj la'y na', clēg len xchöncha' bēdxau' len xchöncha' chivo, san len rön queēcē'. Tu lzuz gyaziē' lu latj nactër la'y, ati' cni guc, benē' ga nularu' tsaz.

¹³ Le nactē xchöncha' bēdx len chivo, len dö queēba' bēdxau' guluzégui'ē-ba', yugu' le gulagu'ē lu icjgac nup nabága'gac dul-la', guc lugúa dul-la' na' nabága'gac bunách quiē luún lequē' dxi'a gdu ca nayá' nabinquē' ca nac qui yöl-la' gdau' quequē'.

¹⁴ Na'a, guntër ca' xchönē' Cristo, le budód cuinē' queē' Dios, guquē' gdu tsahui', zóalenē' Lē' Dios Bö' La'y, Nu zoatecz. Na'a, xchönē' Cristo ruún gdu dxi'a icj ládxi'dau'ru' lu yugu' le gbága'ru' le tun ga nu gat, quiē gac gunru' xchinē' Dios ban.

¹⁵ Qui lē ni na' naquē' Jesucristo Nu ben tsutsu didza' cub rucá'n tsahui', le gutiē' Lē', bugüē' dul-la' gulabaga' bunách cati' ni' zoa didza' gul rucá'n tsahui'. Gutie' ca' quiē gac la'zi'ē lē na' gzxi' lu nē'ē Dios unödzejē' quequē' bönni' bulidzē', le zoatecz.

¹⁶ Cati' ratiē' nu bönni' len nuca'nē' didza' ca ral-la' la'guisiē' le naqui queē', run bayúdx gac bē' chnatiē' bönni' na' quiē gac lunē' ca rna didza' na' nuca'nē'.

¹⁷ Cati' chnatiē' bönni' na', gac lunē' ca rna didza' na', san tsal ni zoē' nabanē', cutu ca' gac lunē' ca rna didza' na'.

¹⁸ Qui lē ni na', didza' na' rucá'n tsahui' gzoa zi'al guc lsaca' le bdzag lei rön, le ruluí' zoa nu gut.

¹⁹ Cati' ni' gdíxjöi'nē' bunách ni' Moisés ca nacgac yúgu'tē zxba queē' Dios, gdel-lē'ē rön quecha' bēdxau' len quecha' chivo, nutsi'i nis, ati' len tu guíxi'dau' nazí' lei hisopo

len lítsa'ba' bö'cu' zxila' le ni'aj xna, buchijë' rön len nis na' lahui guich ga na' nayúj zxba na', lenca' láhuigac bunách.

²⁰ Ni'r gudxë' lequë': "Lë ni nac rön run tsutsu didza' rucá'n tsahui' le gna bé'inë' rë'u Dios gunru' ca rna."

²¹ Lëzca' cni buchijë' rön na' Moisés lu latj la'y náquini guid len lahui yúgu'të le tu'gunë' dxin quië la'yíj ládxi'quë' Dios.

²² Ca na' rna bë' zxba na', yelati'z cuguluhuóatë yúgu'të ral-la' un dxi'a leygac rön, ati' chqui' cutu tu'laljë' rön, cutu gdua dul-la'.

Xchönë' Jesucristo rugúa dul-la'

²³ Cni nac, ben bayúdx gzoa le bun dxi'a gdau' luyú ni le nac tu le ruluí'z ca nac lë na' dë yehua' yubá, san ca nac lë na' dë ni' yehua' yubá, ben bayúdx soa le un dxi'a nup la'yáz lei, le nacr lsaca' ca xchöncha' böa' bëdx dau' cni.

²⁴ Cutu gyazië' Cristo latj la'y náquini lu ni'a lu na'gac bunách, lë na' nac tu le ruluí'z ca nac le nac gdu, san gyazië' la' yehua' yubáz quië gac uluí' lahuë' na'a lahuë' Dios uláz queëru'.

²⁵ Bxuz blau zoë' luyú ni ryazië' latj nactër la'y tu tu iz len rön quecha' böa' bëdx, san cutu run bayúdx tsazië' Cristo zian lzu quië udód cuinë' lahuë' Dios.

²⁶ La'naru' guc cni, gun bayúdx saca' quië Cristo, gatië' zian lzu dza ni'të cati' guta' yödzyú ga rdxintë na'a dza, san na'a cati' nac dza udx, tsaz buluí' lahuë' tu lzuz len budód cuinë' lahuë' Dios, gutië' quië bugúë' dul-la' queëru'.

²⁷ Ca na' run bayúdx lat bunách tu lzuz ati' tód ni' cuequi xbeynë' leygac Dios,

²⁸ lëzca' cni, tu lzuz gutië' Cristo, budód cuinë' lahuë' Dios quië bugúë' dul-la' nabága'gac bunách zian. Na'a, uluí' lahuë' le buróp lzu, clëg quië ugúë' dul-la', san quië uslë' tsaz nup ta'bó'z Lë'.

10

¹ Zxba na' gna bë'ë Moisés guc tu le ruluí'z ca nac le dxi'a zi'a za'c, len cutu guc gdu ca nacgac. Qui lë ni na', zxba na' queë' Moisés cutu guc un gdu tsahui' nup ni' guladxín lahuë' Dios, nua'gac rön quecha' böa' bëdx dau', lë na' gulagú'uteczë' lahuë' Dios yugu' iz.

² La'naru' guc un lequë' gdu tsahui', cutu gulagú'uteczë' rön ni' lahuë' Dios, le cutur láquibe'inë' bönni' guc cni quequë' nabága'quë' dul-la' chqui' chguluhuöaquë' gdu tsahui'.

³ Rön ni' gulagu'ë lahuë' Dios yugu' iz yajsá ládxi'quë' nabága'quë' dul-la'.

⁴ Cni guc, le cutu ca' guc ugúa dul-la' xchöncha' bëdx len chivo.

⁵ Qui lë ni na', cati' bdxinë' Cristo yödzyú ni, gudxë' Dios ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Cutu rë'nnu' nu cu'u lau' rön quecha' böa' bëdx

San benu' ga naca' bunáchz.

⁶ Cutu rdzag ladxu'u nu uzegui'-ba' lau' böa' bëdx,

O nu cu'u lau' xchöncha' ni'a qui dul-la'.

⁷ Ni'r gnia': "Ni zoa' guna' ca rë'nnu' Li', Dios."

Nac ca na' nayúj lu guich la'y ca gac quia'.

⁸ Lë na' nayúj zi'al rna: "Cutu rë'nnë' Dios nu cu'u lahuë' rön quecha' böa' bëdx." Didza' ni ruluí'i rë'u cutur rdzag ladxë'ë lë ni Dios zal-la' lu zxba queë' Moisés rna bé'inë' Dios nu gun cni.

⁹ Gdöd ni' rna: "Ni zoa' guna' ca rë'nnu' Li', Dios." Didza' ni ruluí'i rë'u rugúë' Dios lë na' gulagu'ë lahuë' zi'al len ruzóë' xlatj le glu'ë lahuë' Zxi'nczë'.

¹⁰ Na'a, Dios ruúnë' rë'u gdu dxi'a le benë' Cristo ca rë'nnë' Dios cati' ni' budód cuinë' lahuë' Dios uláz queëru', gutië' tu lzuz.

¹¹ Le nactë yúgu'të bxuz luyú ni, yugu' dza zuicnë', tunë' xchinquë', len la' tuz ca tunë', zian lzu ta'gu'ë lahuë' Dios xchöncha' böa' bëdx, yugu' le cutu ca' gac lugúa dul-la'.

¹² Na'a, Cristo, tu lzuz, tu le glu'ë tsaz lahuë' Dios ni'a qui dul-la', ati' ni'r yajchö'ë cuit lë'ë yubél Dios.

¹³ Ni' rbözë' dza gunë' Dios ga luzechu zxibgac lahuë' nup cuta'le'i Lë' dxi'a.

¹⁴ Ni'a qui tuz le glu'ë lahuë' Dios, tsaz benë' ga nacgac gdu nup na' bunë' dxi'a, bubijë' lequë' quizi queë' Dios.

¹⁵ Lëzca' cni runë' lna' lau lauru' Dios Bö' La'y, le gnë' zi'al lë na' nayúj lu guich, rna:

¹⁶ Cni gac didza' ucá'n tsahui' gúnlena' lequë'

Töd yugu' dza ni', rnë' Xanru'.

Uchizia' icj ládxi'dau'quë' zxba quia',

Len uzuja' lei lu icj ládxi'dau'quë'.

¹⁷ Gdöd na' gnë':

Cutur tsajneyda' dul-la' nabága'quë'

Len dö' bia'quë'.

¹⁸ Qui lë ni na', chqui' chnadúa dul-la', cutur run bayúdx nu bi cu'u lahuë' Dios ni'a qui dul-la'.

Huac gbíga'ru' gal-la' ga zoë' Dios

¹⁹ Na'a, böchi' lza'adau', gdu ládxi'ru' gac gdxinru' lahuë' Dioscz, ni'a qui xchönë' Jesucristo.

²⁰ Tséajlenru' tu nöz cub len gdu le nuzóë' Cristo le rdxin cudzi'l lari' na' buséyj ga nu ryaz latj nactër la'y na', huac gnaru', nöz na' bsaljë' queëru' le budödë' xpëla'czë'.

²¹ Jesús naquë' queëru' tu bxuz náctërë' blau, len rna bé'inë' bunách queë' Dios.

²² Qui lë ni na' huac gbíga'ru' gal-la' ga zoë' Dios gdu ládxi'ru', len lu yöl-la' run löz queëru', le réjlë'ru' Cristo, le chbunë' dxi'a icj ládxi'dau'ru', cui uxós rë'u ládxi'dau'ru', ati' gdibë' gdu ca nayá' nabinru' len tu nis nactër gdu.

²³ Ral-la' gacru' ca' tsutsu len cui gac chop ládxi'ru' ca nac le runru' löz qui le nazí' lu na'ru', le gzxi' lu në'ë Dios gunnë' queëru', ati' Lë' runë' ca rnë'.

²⁴ Ral-la' utíp ládxi'ru' ca' turu' yeturu', gunru' ga gdxí'iru' lza'ru' len gunru' ca' le nac dxi'a.

²⁵ Cutur tu'dúb len rë'u la'gac bunách. Cutu ral-la' gunru' ca tun bunách na', san ral-la' utíp ládxi'ru' turu' yeturu', len gunr-ru' cni le rlé'iru' chzoa gdxin dza huödë' Xanru'.

²⁶ Chqui' zéajlenru' runru' dul-la' töd núnbë'ru' le nac gdu'të li, cutu ca' nagá'n bi gac cu'ru' lahuë' Dios le ugúa dul-la'.

²⁷ Nup tun cni, lu yöl-la' radxi rdzöbi quequë' ta'bözë' dza gchuguë' quequë' Dios, la'yazië' lu gui' gabíl, lë na' uzégu'itecz nup ta'dá'baga' Dios.

²⁸ Catí' buzóë' tsla'l zxba queë' Moisés bönni', guludöddë' lë' chqui' glun lna' lau qui le benë' chop tsonn bunách, ati' nutu nu buechi' ladxí' bönni' na'.

²⁹ Na'a, gbága'rë' ca' zxguia' bönni' uzóë' tsla'l Zxi'në' Dios, len uzóë' tsla'l ca' xchönë' run tsutsu didza' rucá'n tsahui', le ruún rë'u dxi'a. Nu bönni' gunë' cni uca'në' ca'z Dios Bö' La'y, Nu ruzá' ladxí' queëru' le rquíniru'.

³⁰ Cni gac, le núnbë'ru'-në' Dios, Nu gna: "Quia' neda' naqui yöl-la' ruzí' la. Neda' ubi'a quegac bunách, rnë' Xanru'." Lëzca' cni gnë': "Xanru' cuequi xbeynë' bunách queë'."

³¹ Ral-la' gadxi gdzöbi nu ral-la' si' zxguia' lu në'ë Dios ban.

³² Gul-tsajnéy dza chguladód cati' ni' zi'a bdxin queëli' yení', ati' bia' blenli' zian le gulusaca' zi'ë lbi'ili'.

³³ Gululídz dí'tj lbi'ili' bunách, len guludxía lbi'ili' dö' lahui' laugac bunách, ati' benli' tsazxón ca' nup gulazaca' gulaguí'i cni.

³⁴ Cni guc, le buechi' ládxi'li' nup nadzungac lidx guia, len lu yöl-la' rudziji queëli' bia' blenli' nup gulabíj lidxli' yugu' le guta' queëli'. Cni benli' le nózili' naqui queëli' le nacr dxi'a len le zoatecz ni' yehua' yubá.

³⁵ Na'a, cutu uca'nli' lë na' runli' löz, le naché' tu le zxön ubi'ë queëli' Dios.

³⁶ Run bayúdx cözli' zxön ladxi', quië cati' chbenli' ca rë'nnë' Dios, si'li' le gzxi' lu në'ë gunnë' queëli', ca na' nayúj lu guich la'y, ca gnë' Dios, rna:

³⁷ Yetú chi'idau'z

Gdxinë' Bönni' na' ral-la' guidë',

Len cutu ca' tseynë'.

³⁸ Ni'r nu nac tsahui' lahua' neda',

Ulá nu na' le rejlë' neda'.

Chqui' hueycj tá'baga' neda',

Cutur gdzag ladxa'a lë'.

³⁹ Na'a, rë'u ni, cutu nacru' ca nup tu'huéycj ta'dá'baga' Dios len la'nít, san réjlë'ru' Cristo len nadél-li'ru' yöl-la' ruslá.

11

Ca nac yöl-la' rejlë' queëru' Dios

¹ Na'a, le réjlë'ru' Dios, nac löz queëru' si'ru' le runru' löz ati' nac bë' le curlé'iru'.

² Cni gulayejlë'ë Dios xuz xtau'ru', ati' qui lë ni na' nayúj lu guich la'y ca guc quequë', rna: "Gulurujë' dxi'a lahuë' Dios."

³ Le réjlë'ru' Dios, ráquibe'iru' benë' yödzyú ni Lë' len didza' bë'zë'. Lëzca' cni, cati' benë' Dios yúgu'të le rlé'iru', bugunë' dxin le cutu zuini.

⁴ Le gyejlë'ë Dios Abel, glu'ë lahuë' Dios rön queëba' böa' bëdxau', tu le nactër lsaca' ca le glu'ë lahuë' Dios Caín, len qui lë ni na' Dios benë' lna' lau queë' Abel na', gnë' naquë' tsahui', len benë' ba la'n lë na' glu'ë lahuë'. Zal-la' chnatië' Abel na', ga rdxintë na'a dza, nac tsca ru'ë didza', le gyejlë'ë Dios.

⁵ Le gyejlë'ë Dios Enoc, gdödë' ni' yehua' yubá len cutu ca' gutië', ati' cutur nu budzöli lë', le buchë'ë lë' Dios, ati' nayúj lu guich la'y ca nac queë', rna: "Zi'al ca buchë'ë lë' Dios, benë' Enoc le rdzag ladxë'ë Dios."

⁶ Na'a, chqui' cutu réjlë'ru' Dios, cutu gac gunru' le rdzag ladxë'ë Lë', ati' quië gbíga'ru' gal-la' ga zoë' Dios, run bayúdx tséjlë'ru' zoaczë' Lë', len rubi'ë qui nu rui' ladxi' Lë'.

⁷ Cati' ni' Dios buzéjni'në' Noé ca ral-la' lac le cutu ráquini Noé na', le gyejlë'ë Dios Noé, benë' ca rna xtidzë'ë Dios len bupé'ë barco zxön na' nazí' lei Arca, ati' lë'i barco na' gululá bunách di'a dza queë' Noé. Le gyejlë'ë Dios Noé, benë' ga nac bë' narugu quegac bunách yödzyú, len bdél-li'në' guquë' tsahui' lahuë' Dios, le ta'del-li' nup ta'yejlë' Lë'.

⁸ Cati' ni' Dios bulidzë' Abraham, le gyejlë'ë Lë' Abraham, benë' ca rna xtidzë'ë Dios len buzé'ë ladxë' quië tsijë' latj ni' ral-la' si'ë ca tu le gaqui tsaz queë', ati' brujë' ladxë' zal-la' cutu nöznë' gazx ni' ral-la' tsijë'.

⁹ Le gyejlë'ë Dios Abraham, guquë' ca tu bönni' zi'tu', gzoë' luyú na' Dios gzxi' lu në'ë gunnë' queë'. Gzoë' lu yu'u lári'dau', len la' tuz ca glunë' Isaac len Jacob, zxi'n xsoë' Abraham, nup ni' gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' quequë' lë na' gzxi' lu në'ë gunnë' queë' Abraham.

¹⁰ Cni benë' Abraham, le benë' löz gdél-li'në' yödz na' zoa tsaz xlibi zö'ö qui, le nuzóë' Dios xlibi zö'ö qui, len glu'ë ga na' zoë' Lëczë'.

¹¹ Lëzca' cni Sara, zal-la' chnacnu ngul huödx, gyéjlë'nu Dios, ati' Lë' bë'ë queënu yöl-la' huac buzoanu-bi' bi'idau'. Buzoanu-bi' bi'i bönni'dau' zal-la' chgdöd iz queënu, le gyéjlë'nu Dios gunë' ca rna xtidzë'ë na' gzxi' lu në'ë queënu.

¹² Qui lë ni na', zal-la' chbgultsquë' Abraham, gulacua'bi' ziántërbi' zxi'n xsoë', glacbi' tsca rō'ba' bölj luzxbá, len tsca rō' yuzx ra' nis zxön, nutu nu gac uláb leygac.

¹³ Yúgu'të bönni' ni glatië' len cutu gulazi'ë lë na' gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' quequë', san gulayejlë'ë Dios, len zi'tu' zi'tu'z gulalé'inë' lë na' ral-la' la'zi'ë. Gulayejlë'ë Dios, len glunë' lna' lau qui lë ni. Cni guc, gululu'ë nacquë' ca bönni' zi'tu' len bönni' ta'dazë' yödzyú ni.

¹⁴ Bönni' tu'ë cni didza', tu'lu'ë ta'guiljë' tu latj gac ladzquë'.

¹⁵ La'naru' gulazá' ládi'quë' cni qui luyú ga ni' gularujë', le nactë ludzölnë' nacx huöjquë' ni',

¹⁶ san gulazá' ládi'quë' qui luyú na' nacr dxi'a, le zoa yehua' yubá. Qui lë ni na' cutu rutui'në' Dios cati' ta'në' naquë' Dios quequë', le chnupë'ë quequë' tu yöd.

¹⁷ Le gyejlë'ë Dios Abraham, cati' gzxi' bë'ë lë' Dios, budödë'-bi' lahuë' Dios bi'i Isaac queë' ca na' tu'dödë'-ba' lahuë' Dios böa' bëdx tu'dödcde'-ba'. Gzoë' sina' Abraham udödë'-bi' lahuë' Dios bi'i bönni' zi'al queë' na' zal-la' nacbi' bi'i na' gzxi' lu në'ë Dios gunnë' queë'.

¹⁸ Cni benë' zal-la' gudxë' lë' Dios, gnë': "Lu na'bi' bi'i Isaac quiu' gchísgaca'-bi' zxi'n xsu'."

¹⁹ Cni benë' Abraham, le gúquibe'inë' napë' Dios yöl-la' huac uspanë'-bi' lu yöl-la' gut, ati' ca tu le run lsaqui', huac gnaru' buzi'ë-bi' lu yöl-la' gut zal-la' cutu gutbi'.

²⁰ Le gyejlë'ë Dios Isaac, gnabnë' Dios gun la'yë'-bi' bi'i Jacob lenca' bi'i Esaú ca nacgac le luzi'bi' xbey dza zi'a za'.

²¹ Le gyejlë'ë Dios Jacob, cati' ni' chzoa gatië' gnabnë' Dios gun la'yë'-bi' tu tubi' zxi'në' José, ati' gyij ladxë'ë Dios, ni' nayechuë' lu xuyág queë'.

²² Le gyejlë'ë Dios José, cati' ni' chzoa gatië', bë'ë didza' qui dza na' la'rujë' luyú Egipto zxi'n xsoë' Israel, ati' gna bë'ë ca ral-la' lu'ë dxit queë' luyú ga na' tsajcu'ë.

²³ Le gulayejlë'ë Dios, cati' guljbi' bi'idau' Moisés, gulucachë'ë-bi' xuz xna'bi' gdu ca tsonn beo', le gulalé'inë' nacbi' lach bi'i bönni'dau' na', len cutu gládxinë' bönni' rna bé'inë' bunách Egipto, bönni' na' gna bë'ë ludödcdë'-bi' bi'i bönni'dau' na'.

²⁴ Le gyejlë'bi' Dios Moisés, cati' gzxönbi', cutur bë'bi' latj nu uzóa lëbi' bi'i bönni' queënu ngul zxi'në' Faraón, bönni' na' rna bé'inë' bunách Egipto.

²⁵ Cni benbi' le gúquibi' nacr dxi'a nu usaca' zi' lëbi' tsazxón len bunách queë' Dios ca uzi'bi' xbey tu chi'z yugu' le tu'zi' xbey nup tun dul-la'.

²⁶ Gúquibi' nacr lsaca' nu ulídz ditj lëbi', ca na' guc queë' Cristo, ca gdél-li'bi' yugu' yöl-la' tsahui' quegac bunách Egipto, le gza' ládi'bi' ca nac le ubi'ë queëbi' Dios.

²⁷ Gdöd ni', le gyejlë'ë Dios Moisés, brujë' luyú Egipto, len cutu gúdxinë' yöl-la' rley queë' bönni' rná bé'inë' bunách Egipto, ati' bia' blenë' ca run nu rle'i Dios, Nu na' curlé'iru'.

²⁸ Le gyejlë'ë Dios Moisés, benë' Lni Pascua ca gna bé'inë' lë' Dios, len buchijë' rön gap nu ryaz lidxquë', cui gdödi zxi'nquë' nu na' ral-la' usnít yugu' bi'i bönni' zi'al quegac bunách Egipto.

²⁹ Le gulayejlë'ë Dios, guladödë' bönni' Israel luyú bidx gatsj lahui'l nis zxön nazí' lei Nis Xna. Cati' glë'nnë' la'dödë' ca' ni' bönni' Egipto, gulayépinë' nis.

³⁰ Le gulayejlë'ë Dios, cati' budx guladödë' bönni' Israel gdu zbi'il yöd Jericó yugu' dza gdu gadx dza, gulaguíndj zö'ö tun chi'i yöd za'.

³¹ Le gyéjlë'nu Dios Rahab, ngul rui'nu latj bunách, cutu gutnu tsazxón len bunách Jericó na' cuglún ca rna xtídzë'ë Dios, le bennu ba la'n bönni' Israel na' duyúlanquë' le raclen bunách Jericó.

³² ¿Bizxar ral-la' gnia'? Ryadzj latj gu'a didza' ca glunë' Gedeón, len Barac, len Sansón, len Jefté, len David, len Samuel lenca' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

³³ Le gulayejlë'ë Dios, guluxicjë' zian yöd'z zxön, len glunë' le nac tsahui', atì' guladél-li'në' yugu' le gzxì' lu në'ë Dios unöd'zjë' quequë'. Guluseyjë' rú'acha' bëdx guixi'.

³⁴ Gululë' yugu' lu gui' zxön. Gularujë' lu na'gac nup ludödi lequë' len guia tuchi'. Dios bunë' lequë' tsutsu cati' ni' gulacuídi'në', atì' guluhuöaquë' ca' tsutsu lu gdil-l. Gululaguë' bönni' rjaquë' gdil-l guizz yu quequë' bönni' gza'a.

³⁵ Yugu' ngul dza ni' guluzi'nu bi'i qui queëcnu nubanchi' lu yöl-la' gut.

Yela'quë' bönni' ni' glatië' lu na'quë' bönni' ni' gulusaca' zi'ë lequë', len le cutu glë'nnë' luca'në' Dios, cutu gulazi'ë latj nu usán lequë', quië la'dél-li'në' yöl-la' rubán lu yöl-la' gut, lë na' gláquinë' nactër dxi'a.

³⁶ Yela'quë' bia' blenquë' yöl-la' rutítj len zxguia' qui gba'y, atì' guladzunë' lidx guia, nága'quë' du guia.

³⁷ Gululadxi' la'quë' guiöj bunách, len gulachözë'ë yela'quë'. Gulazí' bë' lequë', len guludöddë' la'quë' len guia tuchi'. Guladödë' na'l ni'l, nácuquë' guid zxacba' bö'cu' zxila' len chivo. Glaquë' yechi' len gulazaca' gulagui'ë, atì' guludxía lequë' dö' bunách.

³⁸ Cni glaquë' bönni' na', atì' cutu glac lsaca' bunách yöd'zlyú ni luzí' xbeyquë'. Guladazë' lu latj ca'z len yugu' lu gui'a, atì' gulacua'zë' yugu' bloj len yugu' yeru luyú.

³⁹ Yúgu'të' gularujë' dxi'a lahuë' Dios le gulayejlë'ë Lë', zal-la' cutu gulazi'ë luyú ni gzxì' lu në'ë Dios unöd'zjë' quequë'.

⁴⁰ Cni guc, le nupë'ë queëru' Dios tu le nacr dxi'a quië cati' unë' lequë' gdu, rë'u ni gunru' tsazxón lequë'.

12

Ral-la' uyuru'-në' Cristo

¹ Qui lë ni na', lëzca' rë'u, le nacuá' gdu zbi'il ga ni zoaru' ziantër nup tun lna' lau ca ta'yejlë' Dios, ral-la' uca'nru' yúgu'të le cunác le nac ca tu le nac zi'i nua'ru', lenca' yúgu'të dul-la' ta'zón rë'u, atì' lu yöl-la' rböz zxön ladxi' queëru', ral-la' gunru' xchinë' Dios, le nac tsca xíti'ru' lu huitj le zoa lauru'.

² Ral-la' uyuru'-në' Jesús, Nu na' run ga gac tséjlë'ru' Dios len Nu run ga rac gdu yöl-la' rejle' queëru' Lë'. Jesús gzxaca' gdi'ë lë'i yag cruz, len bia' blenë' yöl-la' rutuí'i qui, le gu'nnë' gdél-li'në' yöl-la' rudziji na' uzi'ë xbey, atì' yajchö'ë cuit lë'ë yubél Dios, ga ni' rë'ë rna bë'ë.

³ Gul-yüë' Jesús, ca na' gzxaca' gdi'ë le gulusaca' zi'ë Lë' bönni' dul-la', cui gcuídi'li' len cui gac chop ládxi'li'.

⁴ Ga rdxintë na'a dza, cutu ca' bia' blenli' ga gdxintë nu gun lbi'ili' huë' le rdá'baga'li' le nac dul-la'.

⁵ Nazx ca' chgul ládxi'li' lë na' ruzéjni'në' lbi'ili' Dios, nacli' ca yugu' zxi'nczë', le nayúj lu guich, rnë':

Zxi'na', cutu uzú' tsla'l le gunë' Xanu',

Usëdi uzéjni'në' li',

Len cutu huöa ladxu'u cati' gut quinë' li'.

⁶ Xanru' rut rguinë' nu nadxi'inë',

Len rusëdi ruzéjni'në' yúgu'të nup nazí' lu në'ë lac zxi'nczë'.

⁷ Ral-la' gua' glenli' le gut quinë' lbi'ili' Dios, le runë' Dios cni queëli' tsca nacli' zxi'nczë'. Cutu ca' zoabi' tubi' bi'idau' cutu gut quinë'-bi' xuzbi'.

⁸ Na'a, chqui' cutu rut rguinë' lbi'ili' Dios ca na' runë' quegac yúgu'të zxi'nczë', ni'r nacli' ca yugu' bi'i lagu', len cutu nacli' gdu zxi'në' Dios.

⁹ Yetú ca', cati' ni' nacru' bi'idau', gulacu'ë xuz xna'ru' luyú ni, glut gulaguinë' rë'u, san runru' lequë' ba la'n. Ca' nac, ral-la' gunr-ru' ca rna xtídzë'ë Xuzru' zoë' yehua' yubá quië soaru' gbanru'.

¹⁰ Yugu' xuz xna'ru', tu chi'z glut gulaguinë' rë'u tsca le gláquiznë' nac dxi'a, san cati' rut rguinë' rë'u Dios, nac quië gac tu le uzi'ru' xbey, gacru' gdu la'y ca nacczë' Lë'.

¹¹ Le nactë cutu nalá' lahui na'a le uzi'ru' xbey qui le rut rguinë' rë'u, san run ga ruhui'niru'. Chqui' güi'ru' latj usëdi rë'u le rut rguinë' rë'u, gun ga cözru' dxí'adau' len ga gacru' tsahui'.

Soa banádx queëru' chqui' cutu uzë nagru' chi'ë Dios

¹² Qui lë ni na' gul-ún tsutsu na'li' rajxáqui'gac, lenca' zxibli' ta'zxíz, quië gdip ládxi'li' gunli' le nac dxi'a.

¹³ Gul-zóa tu nöz tsahui', cui gunli' ga ucá'n nöz na' nu rcuidi' ladxi', san gul-gún ga huöac ladxi' nu na'.

¹⁴ Gul-güi' ládxi'li' cözlenli' dxi'a yúgu'të bunách, len gacli' quizi queë' Dios, le chqui' cugunli' cni, cutu gac glé'ili'-në' Xanru'.

¹⁵ Gul-gún chi'i cuinli' cui soa nu ucá'n le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, len cui soa nu gac ca tu guixi' sla', cui utsá' lbi'ili', len cui gun ga cugacli' tsahui' zianli' lbi'ili'.

¹⁶ Gul-gún chi'i cuinli' cui gun le cunác o le cunác tsahui' nu dzag lbi'ili', ca na' benë' Esaú, bönni' ni', quië si'ë tu le gáguzë' bėti'ë le dë lu në'ë le naquë' bi'i bönni' zi'al queë' xuzë'.

¹⁷ Chnóziczli' ca na' guc queë' Esaú gdöd ni' cati' gu'nnë' gdél-li'në' le gnabnë' Dios xuzë' quië gac dxi'a queë'. Buzechë' queë' xuzë' ati' cutu guta' latj ubí'i ladxë'ë Esaú na' zal-la' gdilj ladxë'ë lei len yöl-la' rbödx queë'.

¹⁸ Ca rac queëli' cutu nac ca guc quequë' bönni' Israel, gulabiguë'ë gal-la' ga zoa tu gui'a le gac nu can, ati' gyegui gui'a ni', len böac chul lahui' dza le grö' böaj gasj, len gyeycj bö' bdunu'.

¹⁹ Gulayönnë' ta'bödx trompeta, lenca' chi'ë Dios Nu bë' didza'. Cati' gulayönnë' lë ni, gláta'yuë' lahuë' Moisés cutur güi'lenë' lequë' didza' Dios.

²⁰ Cni glunë' le cutu guc gua' glenquë' lë na' gna bé'inë' lequë' Dios, gnë': "Chqui' tsajlibba' gui'a ni tuba' böa' guíxi'dau'z, ral-la' luladxë'-ba' guiöj, o ludödë'-ba' yag tuchi'."

²¹ Szxónitër ben gadxi lequë' lë na' gulalé'inë', ati' Moisés gnë': "Radxi rdzöbda' len rzxiztsca'."

²² Na'a, lbi'ili' ral-la' gádxitërl' le rbíga'li' gal-la' tu lu gui'a nazi' lei Sión, len ga zoa yödz queë' Dios ban, le nazi' lei Jerusalén qui yehua' yubá, ga na' nacu'ë gbaz la'y guizx yu queë' Dios.

²³ Rbíga'li' gal-la' ga ni' nudubgac lahuë' Dios zxi'nczë', nup na' nayujgac lagac lu guich ni' yehua' yubá, lenca' ga zoë' Dios Nu rbequi xbey yúgu'të bunách, len ga na' nacuá' bö' glacczë' bönni' tsahui', Dios bunë' lequë' dxi'a.

²⁴ Rbíga'li' ca' ga zoë' Jesús, Nu ben tsutsu didza' cub na' rucá'n tsahui', lenca' ga nagu'ë rön queë' Jesús le run ga runít lahuë' rë'u Dios, rön na' run le nacr dxi'a ca le ben xchönë' Abel, le ben ga nu gchuguë' qui Dios.

²⁵ Qui lë ni na', gul-gún chi'i cuinli' cui tá'baga'li' Nu na' rui' didza'. Cutu ca' gululá nup ni' guladá'baga' nu na' bulídz lequë' luyú ni. Nazxgar rë'u, cutu ca' ularu' chqui' tá'baga'ru' Nu na' rulídz rë'u, zoë' yehua' yubá.

²⁶ Dza ni' gzxiz luyú ni le byön chi'ë Dios, san na'a chgzxi' lu në'ë, gnë': "Yetú lzuz, len clëgz luyú uxizia', san luzxbá ca' uxizia'."

²⁷ Cati' ni' rnë': "Yetú lzuz", lë ni ruluí'i rë'u ral-la' gdua le gac la'zxíz, lë na' rë' yödzlyú ni, ati' lugá'n le cugác la'zxíz, lë na' rë' yehua' yubá.

²⁸ Qui lë ni na', le ral-la' gdél-li'ru' tu latj ga gna bë'ru', le cugzxíz, guiëru'-në' Dios: "Xclenu'", ati' lu yöl-la' ba'a ladxi' len lu yöl-la' radxi Lë' tsej ládxi'ru' Lë' ca na' rdzag ladxë'ë Lë',

²⁹ le naquë' Dios queëru' ca tu gui' rusnít le cunác gdu dxi'a.

13

Le ral-la' gunru' le rdzag ladxë'ë Dios

¹ Ral-la' gdxí'iteczli' lza'li' tuli' yetuli'.

² Gul-tsajnéy ral-la' uzoali' lidxli' nu gdxin ga zoali'. Cati' glun cni la'gac bunách, gulucu'ë lidxquë' gbaz la'y queë' Dios, zal-la' cutu gláquibe'inë' nacque' gbaz la'y.

³ Gul-tsajnéy nup nadzungac lidx guia tsca nunli' tsazxón lequë', nadzunli' ca' lidx guia. Gul-güi' ladxli' bönni' ta'bía ladxigac lequë' bunách, tsca lbi'ili' rzaca' rguílenli' tsazxón lequë'.

⁴ Ral-la' gunli' ba la'n yöl-la' nutság na', ati' lu yöl-la' ba'a ladxli' queë' ral-la' sóalenë'-nu ngul queë' bönni', le gchuguë' Dios quegac nup tun le cunác len nup ta'guítsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

⁵ Cutu bi uhuídi'li', san gul-dzág ladxli'li' tsca le dë queëli' na'a, le chgnë' Dios: "Gatga uca'na' li', len cutu ubíj ladxa'a li'."

⁶ Cni nac, huac gnaru' gdu ladxiru' lë na' rna:

Xanru' naquë' Nu raclen neda'.

Cutur gádxida' bi gun quia' bunách.

⁷ Gul-tsajnéy yugu' bönni' tu'yúë' lbi'ili', nup na' tu'sëdi lbi'ili' xtidzë'ë Dios. Gul-yú ca nadél-li'quë', len gul-gún ca tunë' lu yöl-la' rejle' quequë' Dios.

⁸ Tuz ca naquë' Jesucristo, nij, len na'a, len tsalzú.

⁹ Cutu güi'li' latj gchë'gac lbi'ili' ga yubl yugu' zxba gza'a len zxba nadzá'. Nac dxi'a gunli' tsutsu icj ladxidau'li' ca nac le ruzá' ladxë'ë queëli' Dios, len clëg ca nacgac zxba qui le ri'j ráguru', lë na' cutu luzi' xbey nup tui' ladxigac leygac.

¹⁰ Zoa queëru' tu bcugu la'y, le cutu luzi' xbey nup tun dxin qui didza' rucá'n tsahui' bla' zi'al.

¹¹ Bxuz blau qui yu'u la'y na' glu'ë xchöncha' böa' bëdx lu latj nactër la'y ni'a qui dul-la', san guluzégui'ë bëla' ca'z quecha' ga nac ni'l ra' yödz.

¹² Lëzca' cni gzxaca' gdi'ë Jesús ni'l ra' yödz quië bunë' bunách dxi'a len rön queëczë'.

¹³ Tsajta'aru'-në' Jesús, zal-la' la'bíj rë'u lu yödz bunách, len si'ru' tsazxón len Lë' lë na' gululídz ditj Lë' bunách.

¹⁴ Cutu zoa queëru' yödzyú ni tu yödz zoa tsaz, san rguiljru' lë na' zi'a za'.

¹⁵ Qui lë ni na', ral-la' cú'iteczru'-në' Dios yöl-la' ba, ugunru' dxin lë' Jesucristo. Yöl-la' ba na' nac ca tu le rgu'ru' lahuë' Dios. Ru'a cuinru' guiëru'-në' Dios xclenu' ni'a qui le naquë'.

¹⁶ Cutu gal ladxli'li' gunli' le nac dxi'a len gáclenli' lza'li' tuli' yetuli', le nac lë ni ca tu le rgu'ru' lahuë' Dios le rdzag ladxë'ë Lë'.

¹⁷ Gul-gún ca rna xtídza'quë' bóchi'ru' tu'yúë' lbi'ili', len gul-güi' latj la'ná bé'inë' lbi'ili', le tun chi'ë icj ladxidau'li', ca tunquë' bönni' ral-la' la'guíxjö'ë lahuë' Dios le nunquë'. Gul-gún cni quië lunë' dxin na' lu yöl-la' rudziji quequë' len clëg lu yöl-la' rsëbi ladxli' quequë', le cutu ca' uzi'li' xbey dxin na' lunë' lu yöl-la' rsëbi ladxli' quequë'.

¹⁸ Gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' gáclenë' netu', le runtu' löz soa dxi' icj ladxidau'tu', cutu uxós netu', len rui' ladxitu' gúntecztu' le nac dxi'a.

¹⁹ Le nacr blau, ráta'yua' lauli' gnábili'-në' Dios ugu'ë neda' tu nöz udxina' queëli' bayónr.

Dios uzá' ladxë'ë queëru' le gaclen rë'u

²⁰ Na'a, rnábitu'-në' Dios, Nu run ga rac dxi'a queëru' len Nu buspán Xanru' Jesucristo lu yöl-la' gut, Nu na' nac Bönni' Blau Uyú Bö'cu' Zxila', le bulaljë' rön queë' le run tsutsu didza' rucá'n tsahui', le zoa tsaz,

²¹ rnábitu'-në' gunë' ga gacli' gdu, quië gac gunli' yúgu'të dxin dxi'a, len gunli' ca rë'nnë' Lë', ati' gunë' queëli' le rdzag ladxë'ë Lë', le náquili' queë' Jesucristo. Queë' Cristo gactecz yöl-la' ba. Ca' gac.

²² Ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', güi' ládi'li' didza' ni ruzejni'i lbi'ili', le nac láti'dau'z lë ni ruzuja' queëli' lu guich.

²³ Ral-la' gnózili' chburujbi' lidx guia bi'i Timoteo, bi'i böchi'ru'dau', ati' chqui' gdxíntëbi' quia' ni, gunbi' neda' tsazxón duyutu' lbi'ili'.

²⁴ Gul-gáp Dios böchi'ru' tu'yüë' lbi'ili', lenca' yúgu'të bunách nubijë' quizi queë' Dios. Tu'gáp lbi'ili' Dios bunách ta'yejlë' Cristo nacué' luyú Italia.

²⁵ Dios uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.

LE BUZUJË' LU GUICH SANTIAGO

Santiago rugapë' Dios bönni' judío ta'dé'ë Cristo

¹ Neda', Santiago, naca' huen dxin queë' Dios lenca' queë' Xanru' Jesucristo. Rugapa' Dios lbi'ili', nacli' idxinnu cö' di'a dza quegac bunách Israel, náslasli' gdu yödzyú ni.

Yöl-la' rejni'i runnë' queëru' Dios

² Böchi' lza'adau', cati' gac bi gac queëli' le si' bë' lbi'ili', ral-la' udzjili' gdu ladxili'

³ le nöziczli', cati' bi rac queëli' le rzi' bë' lbi'ili' ca réjlë'li' Cristo, lë ni rusëdi lbi'ili' cözli' zxön ladxli'.

⁴ Gul-güi' ladxili' gac gdu yöl-la' zxön ladxli' queëli', quië udx gacli' bönni' ta'yejni'i, len cutu bi yadzj queëli' ca nacgac lë ni.

⁵ Chqui' zoa ladj lbi'ili' nu curéjni'ni, ral-la' gnab lahuë' Dios nu na', ati' Dioscz gunnë' qui yöl-la' rejni'i, le runödzjë' szxöni quegac yúgu'të bunách, len cutu ca' rgaccznë' gunnë' queëru'.

⁶ Na'a, nu bi rnab lahuë' Dios, run bayúdx tsejlë' Lë', len cugác chop ladxli'. Nu rac chop ladxli', rac qui ca rac qui bdxina' qui nis zxön cati' rutá lei bö', ruzéaj lei bö' na'l ni'l.

⁷ Nu nac cni cutu ral-la' gun löz si' bi unödzjë' Xanru'.

⁸ Bönni' na' reaj bö' ladxidau'huë' cutu rdzölnë' nacl gunë'.

⁹ Chqui' zoë' bönni' böchi'ru' rejle'ë Cristo, len naquë' cuidi'z yödzyú ni, ral-la' udzijnë' le chnadél-li'në' naquë' blau lahuë' Dios.

¹⁰ Bönni' böchi'ru' na' dë yöl-la' tsahui' queë' ral-la' udzijnë' cati' runë' Dios ga cutur ruzxöni ladxë'ë lë na' dë queë'. Nu ruzxöni ladxli' yöl-la' tsahui' qui, gac qui nu na' ca rac qui xyiji guíxi'dau', la' rdödtë qui.

¹¹ Cni nac, le gac qui nu na' ca rac qui xyiji guíxi'dau' na' cati' rlen gbidz rudzá'atsca, la' rbidxtë guixi' na' ati' rguindj xyiji, len rnit yöl-la' lach qui. Lëzca' cni gac queë' bönni' dë yöl-la' tsahui' queë', nitie' tsal ni' runë' dxin rguiljë' yöl-la' tsahui' na'.

Le ta'zi' bë' rë'u

¹² Bica' ba bönni' na' rua' rlenë' le rzi' bë' lë'. Cati' chburujë' dxi'a, gdél-li'në' yöl-la' na'bán gdu, ca na' rdel-li' nu nutsa' lu huitj, nu rdel-li' tu bregui' yöj. Gdél-li'në' bönni' na' yöl-la' na'bán gdu na' gzxi' lu në'ë Dios unödzjë' quegac nup nadxi'igac Lë'.

¹³ Cati' bi rac queëru' le run ga gué'niru' gunru' le cunác, cutu ral-la' gnaru': "Dios rzi' bë'ë rë'u len le nac xöhui'." Dios, nutu nu rzi' bë'ë len le nac xöhui'.

¹⁴ Na'a, chqui' nu bi rac qui le rzi' bë' lei le nac xöhui', nac le rzë ladxli' le cunác, ati' lë ni ben ga gu'ni gun le cunác.

¹⁵ Lë na' rzë ladxli'ru' le cunác run ga gunru' dul-la', len cati' chbudx benru' dul-la' na', la' dul-la' na'z ruspaga' rë'u zxguia' gatra'.

¹⁶ Böchi' lza'adau', cutu si' ye'i la' cuinzli'.

¹⁷ Yúgu'të le nac dxi'a len yúgu'të le nac gdu le ruzi'ru' xbey, za' zaca' xtsa'l, r-ruj ga zoë' Xuzru' Dios, Nu ben le ta'yép yös luzxbá, le tu'tsá' cuingac, san Lë' cutu rutsá' cuinë' len cutu rutsë'ë ca runë', rúnnteczë' queëru' le nac dxi'a.

¹⁸ Ca rë'ncznë' Dios, benë' ga nacru' bunách cub queë'. Bugunë' dxin didza' queë' le nac gdu'të li, quië gacru' ca tu glap zi'al queë' ladj yúgu'të nup na' benczë' Dios.

Le rej ladxli'ru'-në' Dios le nac gdu

¹⁹ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau', yúgu'tëli' ral-la' soali' sina' yónili', san cutu ral-la' gnëtëzli' len cutu léytëzli'.

²⁰ Nu na' rleytëz cutu run le nac tsahui' lahuë' Dios.

²¹ Qui lë ni na', gul-cá'n yúgu'të le cunác, len yúgu'të le zian le cunác tsahui', ati' lu yöl-la' nöxj ladxì' gul-sí' lu na'li' didza' na' chnayáz icj ladxì'dau'li', le huac gun ga ulali' didza' ni.

²² Na'a, gul-gún ca rna didza' ni, len clëg tsajzëz nagli'. Chqui' yónizli' didza' ni, la' cuinzli' si' yé'ili'.

²³ Nu ryöniz didza' ni len cutu run ca rna, nu ni nac ca bönni' ruyúë' lahuë' lu guia dxili,

²⁴ le ruyú cuinë' len zhuöjë', ati' la' raltë ladxë'ë ca rnë'ë.

²⁵ Na'a, nu cutu ral ladxì' le ryöni, san rui' ladxì' zxba queë' Dios le nac gdu len le gac gun ga ularu', ati' tsutsu ugá'n, len guntecz ca rna bë' zxba na', gac bica' ba nu ni ca nac yúgu'të le run.

²⁶ Chqui' nu bönni' ladj lbi'ili' ráquinë' nac dxi'a ca rej ladxë'ë Dios, san cutu run chi'ë ludxë'ë cui gnëzë' ca', bönni' ni rzi' yé'inë' la' cuinzë' ati' cutu rdzag ladxë'ë Dios ca rej ladxë'ë Lë' bönni' na'.

²⁷ Le rej ladxì'ru'-në' Dios, le nac gdu len le nac dxi'a, nac gáclengacru'-bi' bi'i uzëbdau' lenca' gáclengacru'-nu ngul uzëb, cati' ta'zaca' ta'guí'i nup na', len cui gútsa'ru' le cunác rac yödzyú ni.

2

Tuz ca ral-la' gunru' bunách ba la'n

¹ Böchi' lza'adau', chqui' réjlë'li' Xanru' Jesucristo, Nu nactër blau, cutu ral-la' utsa'li' ca gunli' ba la'n tu tu bunách.

² Chqui' tsazië' bönni' ga na' nudubli', nagu'ë xbönni' në'ë le náquini oro, len nacué' lari' záqui'tsqui, ati' tsazië' ca' bönni' yéchi'dau', nacué' lari' ca'z,

³ len chqui' gunli' ba la'n bönni' na' nacué' lari' záqui'tsqui, len guiëli'-në': "Grö'len rë'u ga ni nac dxi'a", san guiëli' bönni' yéchi'dau' na': "Na'z gzui", o guiëli'-në': "Grö' lyu ni",

⁴ chqui' cni runli', rutsa'li' ca runli' ba la'n tu tu lza'li', len run cuinli' ca nu rbequi xbey lzë'i, ati' cutu nac dxi'a ca rza' ladxì'li'.

⁵ Böchi' lza'adau', gul-zë nagli' lë ni. Dios gröczë' yugu' bönni', taqui bunách yödzyú ni nacqué' yechi', quië la'dél-li'në' yöl-la' tsahui' lahuë' Lë' le ta'yejlë'ë Cristo, len gata' quequë' latj ga ni' rna bë'ë Lë'. Gata' quequë' lë na' gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' quegac nup ta'dxí'i Lë'.

⁶ Lbi'ili' ruca'nli' ca'z bunách yechi' len runcli'-në' ba la'n bönni' dë yöl-la' tsahui' quequë', ati' tu'saca' zi'ë lbi'ili' bönni' na' dë yöl-la' tsahui' quequë', tu'gunë' lbi'ili' dxin. Lëzca' tu'dödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui'.

⁷ Yugu' bönni' na' dë yöl-la' tsahui' quequë' ta'në' zi'ë ca' qui lë' Jesucristo le nactër blau, len ca nac lë' nazí' lali' bunách queë' Cristo.

⁸ Dxi'a runli' chqui' runli' gdu ca rna bë' zxba blau, le nayúj lu guich len rna cni: "Ral-la' gdxì'inu' lza'u ca nadxí'i cuinu'."

⁹ Na'a, chqui' rutsa'li' ca runli' ba la'n tu tu bunách, runli' dul-la', len nabága'li' zxguia' lu zxba queë' Dios, le rguitsjli' zxba na'.

¹⁰ Chqui' runë' bönni' gdu ca rna bë' zxba queë' Dios, san chqui' gchíxinë' ca nac tuz le rna bë' zxba na', chnabaguë'ë zxguia' qui gdutë le rna bë' zxba na'.

¹¹ Lëczë' Dios gnë': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'", len gnë' ca': "Cutu gdöddu' bunách." Na'a, chqui' cutu runu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na', san rudöddu' bunách, nabagu'u zxguia' qui gdutë zxba queë' Dios.

¹² Ca gnali' len ca gunli', ral-la' gunli' ca ral-la' lun nup cuequi xbeynë' lequë' Dios ca rna bë' zxba na', le run ga ularu'.

¹³ Nup cutu tu'huechi' ládxi'gac lza'gac, cuequi xbeynë' lequë' Dios ati' nutu nu huechi' ladxi' lequë', san nup na' tu'huechi' ládxi'gac lza'gac lurúj dxi'a cati' cuequi xbeynë' lequë' Dios.

Le ral-la' gunru' le réjlë'ru' Cristo

¹⁴ Böchi' lza'adau', cutu bi uzi'ë xbey bönni' chqui' gnë': "Réjlë'a Cristo", san cutu runë' le nac dxi'a. Cutu gac ulé' bönni' na' chqui' gnazë' rejlë'ë Cristo.

¹⁵ Chqui' nacué' böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo, len cutu dë le lacué', len cutu dë le lahuë'

¹⁶ ati' chqui' tu nu dzag lbi'ili' guiëz lequë': "Böaj lidxli' dxí'adau'; chbölj bdzé'ili'", san chqui' cutu unódzj quequë' lë na' ta'yadzjnë', cutu ca' guclen lequë'.

¹⁷ Lëzca' cni rac qui nu rnaz rejlë' Cristo. Chqui' cutu run le nac bë' nac gdu ca rejlë' Lë', cutu nac lsaca' yöl-la' rejlë' qui nu na'.

¹⁸ Nazx ca' guië' lzë'ë bönni': "Li' réjlë'zu' Cristo, ati' neda' runa' le nac dxi'a. Cutu gac ului'inu' neda' réjlë'u Cristo chqui' cuzóa le nac dxi'a runu'. Neda' ului'ida' li' réjlë'a Cristo ni'a qui le nac dxi'a runa'."

¹⁹ Li' réjlë'u tuzë' naquë' Dios. Nac dxi'a ca runu'. Lëzca' cni ta'yejlë' bö' xöhui', len ta'zxiztsca tadxi Lë'.

²⁰ Li', bönni' cunözi. Ral-la' gnözcnu' chqui' zoa nu rnaz rejlë' Cristo, san cutu run le nac dxi'a, cutu nac lsaca' yöl-la' rejlë' Lë' qui nu na'.

²¹ Nac bë' burujë' dxi'a xuzru' Abraham lahuë' Dios ni'a qui lë na' benë', cati' ni' glu'ë-bi' lahuë' Dios bi'i Isaac queë'. Glu'ë-bi' ca na' tun bunách ta'gú'u le tu'zegui' lahuë' Dios, zal-la' cutu buzégui'ë-bi'.

²² Na'a gac gnózili' ca gac queë' Abraham. Lë na' benë' gac bë' gyejlë'ë Dios. Qui lë ni na' nac bë' gac gdu ca gyejlë'ë Dios ni'a qui lë na' benë'.

²³ Cni gac lë na' nayúj lu guich la'y, rna: "Gyejlë'ë Dios Abraham, ati' Dios blé'inë' lë na' benë' ca tu le ben ga böaquë' tsahui' Abraham." Qui lë ni na' gzxi' lë: "Lzë'ë Dios."

²⁴ Na'a, rlé'iczli' nac bë' rurujë' dxi'a bönni' ni'a qui le runë', len clëgz le rejlë'ë Dios.

²⁵ Lëzca' cni gac queënu Rahab, ngul bë'nu latj bunách. Lëzca' nac bë' burujnu dxi'a le zoa tu le dxi'a bennu, lë na' bennu cati' ni' bennu ba la'n yugu' bönni' uyulan, len gúclennu lequë' quië guluguel-lë'ë yhuöjqüë' nöz yubl.

²⁶ Ca na' rac qui gdu ca nayá' nabinru' chqui' cutu yu'u bö', chnat, lëzca' cni nac qui le réjlë'ru' Cristo chqui' cutu nalá' yöl-la' run qui, cutu nac lsaca'.

3

Yugu' le rna lúdxiru'

¹ Böchi' lza'adau', cutu guntëz zian cuinli' nup tu'sëdi bunách, le chnóziczli' zi'tër cuequi xbeynë' rë'u Dios, nulru' rusédiru' bunách.

² Yúgu'tëru' runru' zian le rchixi rníguiru'. Chqui' cutu rchixi rnignë' bönni' ca nac didza' ru'ë, bönni' ni naquë' gdu tsahui', len rac gna be'i cuinë' ca nac yúgu'të le runë'.

³ Cati' rgu'ru' guia rú'acba' böa' quië gunru' ga lunba' ca ré'niru', rac gna bé'iru' lecba' gdutë ca tunba'.

⁴ Gul-yú ca' ca rac quegac barco. Zal-la' zxöntër nac barco len szxöni reycj bö' ruzéaj lei, cuídi'dau'z nac në'i xyagui barco na' le ruzéycj rudxí'i barco quië tseaj gáti'tëz ga guë'nnë' bönni' rusé'ë lei.

⁵ Lëzca' cni nac lúdxiru'. Zal-la' cuídi'tër nac, ziantër le rna lúdxiru' na'. Gul-yutsca' ca run gui'. Zal-la' gui'dau'z rhibru', gui'a sib huayegui.

⁶ Lëzca' nac ca tu gui' lúdxì'ru' na'. Yúgu'të le cunác rac yödzyú ni rna lúdxì'ru', len le dzag gdu ca nayá' nabinru' lúdxì'ru' na', qui lë ni na' run ga rac xöhui' gdu'të le nacru'. Rbequi gui' le rna lúdxì'ru', le ruzegui' rë'u ca nac yúgu'të le runru', ati' le rna cni lúdxì'ru' na', nac qui, tsca chnaguél-la'të gui' le nabequi tu' xöhui'.

⁷ Yúgu'tëba' böa' guixi' ta'daba' luyú, len yugu' böa' zoa xilcaba', len yugu' böa' ta'yj lë'ba' lyu, lenca' yúgu'tëba' böa' dzö'ba' lu nis zxön, huac la'ná be'i lecba' bunách luyú ni,

⁸ san nutu nu bönni' gac gna bé'inë' lúdxë'ë, le rna lúdxì'ru' le cunác len cutu gac nu uzaga' xnözi, ati' ziantër le rna lúdxì'ru' le nac ca tu le nachë' yöl-la' gut.

⁹ Len la' lúdxì'ru' na'z rulídz tsáhuì'ru'-në' Dios Xuz, len rulídz ditjru'-në' ca' bönni', bönni' na' benë' lequë' Dios ca nacczë' Lë'.

¹⁰ Cni nac, len la' rú'azru' na' rulídz tsáhuì'ru' bunách len rulídz ditjru' bunách. Böchi' lza'adau', cutu ral-la' gac cni.

¹¹ Cutu ca' ta'lén nis ziziá' len nis zöna' la' tuz ga ta'lén.

¹² Böchi' lza'adau', cutu gac cuia le rbia yag olivo tu lu yag higo, len lëzca' cni, cutu gac cuia le rbia yag higo na' tu lu lba uva. Lëzca' cni, nitú ga rlen nis cutu gac la'lén nis zöna' len nis ziziá'.

Yöl-la' rejni'i le nac gdu

¹³ Chqui' zoë' ladjli' bönni' raquë' szxöni len réjni'tsquinë', lu yöl-la' nöxj ladxi' queë' ral-la' ulu'ë naquë' cni ni'a qui le nac dxi'a runë'.

¹⁴ Na'a, chqui' ruzxé'ili' lza'li' len runli' dxin quië la'gú'u lbi'ili' yöl-la' ba bunách, cutu ral-la' gun ba zxön cuinli' ca nac yöl-la' rejni'i queëli'. Nu run cni rzi' yë', len rdá'baga' le nac gdu'të li.

¹⁵ Yöl-la' rejni'i cni cutu nac le runödzjë' Dios, san qui yödzyú ni nac, len qui bunách yödzyú ni, len qui tu' xöhui'.

¹⁶ Bönni' tu'zxé'inë' lza'quë' len tē'nnë' la'gú'u lequë' yöl-la' ba bunách, lëzca' ta'díl-l didzë'ë len tunë' yúgu'të le cunác.

¹⁷ Bönni' napquë' yöl-la' rejni'i na' runödzjë' Dios:

tunë' le nac gdu dxi'a,
len ta'bözë' dxí'adau',
len nacquë' zxön ladxi',
len nacquë' nöxj ladxi'.
Tu'huechi' ladxì'quë' bunách,
len tunë' le nac dxi'a.
Tuz ca ta'bequi xbey lza'quë',
len cutu ta'bíj bë'i lza'quë'.

¹⁸ Nup tui' ladxì'gac la'bequi dxi le rac, ta'bóz dxí'adau', quië gac ca' dxi'a gdu'të le nacgac.

4

Nup tun zxön le nacué' yödzyú

¹ ¿Bizx quië na' rdil-li' len rac didza' bizxj queëli'? Rac cni queëli' le rzë ladxì'li' zian le rzë ladxì'li' tu tuli', len qui lë ni na' rdíl-lenli' lza'li'.

² Zian le ruhuídi'li' len le cutu rzi'li' lei, qui lë ni na' rudódili' bunách. Ruzxé'ili' le dë qui lza'li', len le cutu rdél-li'li' lei, qui lë ni na' rzu rbö'li' len rdil-li'. Cutu rata' queëli' le ré'nili', le cutu rnabli' lei lahuë' Dios.

³ Zal-la' zoa bi rnabli', cutu bi rzi'li', le cutu nac dxi'a ca rnabli', le ré'nili' lë na' rnabli' quië ugunli' lei dxin ca dzagz ladxì'li'.

⁴ Lbi'ili', bunách nusanli'-në' Dios, ¿naru' cu nózili' chqui' runli' zxön le nacué' yödzyú ni, chnuhuöac'li' ca nu curle'i Dios dxi'a? Núti'tëz nu rë'ni gun zxön le nacué' yödzyú ni, nuhuöac' ca nu curle'i Dios dxi'a.

⁵ Cutu rnaz ca' le nayúj lu guich la'y, rna: "Dios rsölë'ë queëru' Dios Bö' La'y, Nu zoalen rë'u, ati' Lë' nadxi'inë' rë'u len rudúl-li'në' rë'u chqui' rusanru'-në'."

⁶ Na'a, zxöntër le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, le nayúj lu guich la'y, rna: "Dios ruzaguë'ë xnözgac nup tun ba zxön cuingac, san ruzá' ladxë'ë quegac nup nacgac nöxj ladxì'."

⁷ Qui lë ni na', gul-zóa nöxj ladxì' lahuë' Dios. Gul-ná be'i tu' xöhui', ati' uzxúndj ga zoali'.

⁸ Gul-güi' ladxì'li' sóalenli'-në' Dios, ati' Lë' dusóalenë' lbi'ili'. Lbi'ili', bunách dul-la', gul-gác dxi'a, len cutur gunli' dul-la'. Lbi'ili', nul-li' reaj bö' ladxì'dau'li', len chop le nadxi'ili', gul-gún dxi'a icj ladxì'dau'li'.

⁹ Gul-sëbi ladxì'li', len gul-hui'ni, len gul-códx. Na'a ruzxidxi' san ral-la' cödxli'. Rudzjili' san ral-la' hui'nili'.

¹⁰ Gul-gác nöxj ladxì' lahuë' Xanru', ati' Lë' gunë' ga gac'li' blau.

Cutu ral-la' glag yudxru' le run lza'ru'

¹¹ Böchi' lza'adau', cutu gnëli' qui lza'li' tuli' yetuli'. Nu rnë qui böchi' lzë'i, len rlag yudx le run nu na', nu ni rnë qui zxba queë' Dios, len rbequi xbey le rna bë' zxba na'. Na'a, chqui' rbequi xbeynu' le rna bë' zxba na', run cuinu' nu rbequi xbey lei, len cutu runu' ca rna bë' zxba na'.

¹² Na'a, tuzë' naquë' Dios, Nu ben zxba na', len naquë' ca' Nu rbequi xbey le runru'. Lëczë' gac uslé' bunách o usnitië' bunách na'. Na'a, ¿núzxtë run cuinu', rlag yudxu' lza'u?

Cutu gunru' löz le gac cxö huidzj

¹³ Na'a, gul-zé nagli', nul-li' rnali': "Cxö huidzj tseajtu' yödz ni', ati' soatu' ni' tu iz len zian le gá'utu' len úti'tu', ati' cni gáta'tsca queëtu' dumí'."

¹⁴ Cutu nózili' bizxa gac cxö huidzj. ¿Nacxcz nac queëru', tsca zoaru' yödzyú ni? Nacru' ca böchlá le nalá' tu chi'idau'z, len la' rnittë.

¹⁵ Qui lë ni na', cni ral-la' gnali': "Chqui' guë'nnë' Xanru', soaru' gbanru', len tu tu le gunru'."

¹⁶ Na'a, lbi'ili', lu yöl-la' run ba zxön queëli' rgu'li' yöl-la' ba la' cuinzli'. Le cunác nac yúgu'të le cni runli'.

¹⁷ Chqui' nóziru' le nac dxi'a le ral-la' gunru', len cutu gunru' lë na', dul-la' runru'.

5

Santiago rusé'ë ladxì'quë' bönni' dë yöl-la' tsahui' quequë'

¹ Lbi'ili', bönni' rlé'ili' yöl-la' tsahui', gul-códx len gul-cödxya'a, le zi'a za' dza glé'ili' yöl-la' yechi'.

² Chnac ditj yöl-la' tsahui' queëli', ati' chnutöcba' le náculi' bëldau' qui.

³ Chnac qui dumí oro len dumí plata queëli' ca nac qui guia zön xquë'i, ati' xquë'i na' nac ca tu le ruquí lbi'ili', ati' gac queëli' ca tu gui' le usnít lbi'ili'. Cni gac queëli', le busá' butubli' queëzli' yöl-la' tsahui' dza ni zoaru' chrajséytëgac.

⁴ Gul-yutsca'. Chta'náb yudxnë' lazjquë' bönni' huen dxin gulalapë' yöl queëli', le cutu rguízxjnili' lequë', ati' lë na' ta'nabë' bönni' huen dxin na' chbö'u didza' na' lahuë' Xanru', ati' Lë' rna bé'inë' ni'a në'ë guizx yu.

⁵ Yödzyú ni benli' ga buné'ili' len güi' gdáguteczli' le rnaz queëli'. Buxón cuinli', san chzoa gdxin queëli' dza udx queëli'. Gac queëli' ca rac queëba' bëdx renni', chbdxin dza gdódiru'-ba'.

⁶ Rchúguli' quequë' bönni' tsahui' len rudódili' lequë', ati' lequë' cutu ta'dá'baguë'e lbi'ili' rudódili' lequë'.

Cözru' zxön ladxì' len ulidzru'-në' Dios

⁷ Na'a, böchi' lza'adau', gul-cöz zxön ladxì' ga gdxinr dza huödë' Xanru'. Gul-yú ca runë' bönni' guz gu'n. Lu yöl-la' rböz zxön ladxì' rbözë' guiöjsiu' len guiöj beo' lin, ati' töd ni' lapë', len szxöni utubë' yöz.

⁸ Lëzca' cni, lbi'ili' na' réjlë'li' Cristo, gul-cöz zxön ladxì' len gul-típ ladxì'li', le chza' gal-la' dza huödë' Xanru'.

⁹ Böchi' lza'adau', cutu gnëli' qui lza'li' tuli' yetuli', cui gbága'li' zxguia'. Gul-yutsca'. Chrdzag lau udxinë' Xanru', Nu cuequi xbey le runli'.

¹⁰ Böchi' lza'adau', gul-yú ca guc quequë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Xanru'. Nacquë' ca tu le rulu'i rë'u ca ral-la' saca' qui'ru' len cözru' zxön ladxì'.

¹¹ Na'a, nucua'ru' lequë' ca bönni' glaquë' bica' ba, nup ni' gulazaca' gulaguí'i. Chbyónili' ca benë' Job. Glözë' zxön ladxì' zal-la' szxöni gzxaca' gdi'ë, ati' nózili' ca' ca benë' queë' Xanru' ga budxtë. Ruhuéchi'tsca ladxë'ë rë'u Xanru' len rui' ladxë'ë rë'u.

¹² Böchi' lza'adau', le nactër blau nac lë ni rëpa' lbi'ili': cutu gneyli' Nu zoa yehua' yubá, len cutu gneyli' le nacuá' luyú ni, len cutu gneyli' bítitëz bi run tsutsu xtídza'li'. Cati' gnali': "Ja", ral-la' gnazli': "Ja." Cati' gnali': "Cutu", ral-la' gnazli': "Cutu." Cni ral-la' gunli', cui gbága'li' zxguia' lahuë' Dios.

¹³ Chqui' rzaca' rgu'i nu dzag lbi'ili', ral-la' ulídz Dios nu na'. Chqui' zoa nu rudziji, ral-la' gul-l yöl-la' ba nu na'.

¹⁴ Chqui' re'i nu dzag lbi'ili', ral-la' ulídz bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo, quië lulidzë' Dios, la'nabnë' Lë' unë' bönni' huë' na'. Ral-la' la'gu'ë lë' le za, len lugunë' dxin lë' Xanru'.

¹⁵ Cati' lulidzë' Dios, len ta'yejlë'ë gunë' Cristo ga huöaquë' bönni' huë' na', ni'r gunë' Xanru' ga huas uzóë', len chqui' benë' dul-la' bönni' huë' na', Xanru' unít lahuë' lë'.

¹⁶ Qui lë ni na', gul-xoalëp dul-la' nabága'li' tuli' yetuli', len gul-náb qui lza'li' tuli' yetuli' lahuë' Dios quië unë' lbi'ili', urúj guidzhuë' na' ré'ili'. Le rulidzë' Dios bönni' tsahui', le runë' gdu ladxë'ë, nactsca lsaca'.

¹⁷ Elías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, guquë' bönni' yödzyú ca nacru' rë'u, san cati' bulidzë' Dios, gnabë' lahuë' cui gal guiöj, gdu tsonn iz yu xop beo' cutu gul guiöj luyú ni.

¹⁸ Gdöd ni' bulidzë' Dios leyúbl, ati' böal guiöj, ati' bunódzj le glazë' bönni' dza ni'.

¹⁹ Böchi' lza'adau', lë ni ral-la' gnózili'. Chqui' nunbë' le nac gdutë li nu dzag lbi'ili' len rchixi rnigui, ati' zoa nu gun ga ubí'i ladxì' nu na' rchixi rnigui,

²⁰ nu na' gun ga ubí'i ladxë'ë bönni' dul-la' na' gdë' ga yubl, uslé' lu yöl-la' gut bönni' dul-la' na', len gunë' ga unít lahuë' Dios dul-la' zian nabaguë'ë bönni' na'. Ca' gac.

DIDZA' ZI'AL BUZUJÈ' LU GUICH PEDRO

Pedro rugapè' Dios nup ta'dá' Cristo

¹ Neda', Pedro, naca' gbaz nasölè'è Jesucristo. Ruzuja' queëli' lu guich ni, lbi'ili' náslasli' zi'tu' gap dè ladvli', zoali' luyú Ponto, len luyú Galacia, len luyú Capadocia, len luyú Asia, len luyú Bitinia.

² Gröczè' lbi'ili' Xuzru' Dios ca na' bucözè' dza ni'tè quiè gáquili' quizi queè' lu nè'è Dios Bö' La'y, len gunli' ca rna xtidzè'è Cristo len gacli' gdu dxi'a ni'a qui xchönè' Cristo. Rnabda'-nè' Dios uzá' ladvè'è queëli' len gunè' ga soa dxi icj ladvli'dau'li'.

Le rúnteczru' löz

³ Yöl-la' ba Dios, Xuzè' Xanru' Jesucristo. Lu yöl-la' ruhuechi' ladvli' zxön queè' bucubè' yöl-la' na'bán queëru' le buspanè' Jesucristo lu yöl-la' gut. Lè ni run ga rúnteczru' löz,

⁴ len gun ga gdél-li'ru' lè na' run chi'è queëru' Dios yehua' yubá. Lè na' run chi'è Dios, le unödzjè' quegac bunách queè', cutu nit, len cutu gtëb, len cutu ggul.

⁵ Le réjlè'li' Lè', lu yöl-la' huac zxön queè', Dios gun chi'è lbi'ili' cati' gdxinr dza ni' uzi'li' xbey yöl-la' ruslá gdu na' chnupé'è queëru' len ulu'è lahui dza udx.

⁶ Qui lè ni na' rudzjitsquili', zal-la' na'a ral-la' saca' qui'li' tu chi'idau' le rac zian le ta'zì' bè' lbi'ili'.

⁷ Le rua' rlenli' yugu' lè na' ta'zì' bè' lbi'ili', nac bè' nac gdu ca réjlè'li' Cristo. Lèzca' cni rzi' bè'ru' oro, le nit, runru' lei dxi'a lu gui'. Qui lè ni na', cati' chnazì' bè' yöl-la' réjlè' queëli' Cristo, le nacr lsaca' ca oro, gac queëli' yöl-la' zxön len yöl-la' run ba la'n dza ni' ulu' lahuè' Jesucristo.

⁸ Lbi'ili' nadxi'ili'-nè' Cristo zal-la' gatga blé'ili' Lè'. Réjlè'li' Lè' zal-la' cutu rlé'ili'-nè' na'a, ati' rudzjili'. Gdu nac yöl-la' rudziji zxön queëli' le cutu gac quíxjö'ru' tsca nac.

⁹ Cni nac, le rdél-li'li' yöl-la' ruslá qui bö' nacczli' le rata' queëli' le réjlè'li' Cristo.

¹⁰ Dza ni'tè gulusèdè' dxi'adau' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios ca nac yöl-la' ruslá na' dè queëru' na'a, ati' glu'è didza' ca nac le ruzá' ladvè'è queëru' Dios.

¹¹ Bö' La'y dzaguè' Cristo buzéjni'nè' zì'atèl bönni' na' glu'è didza' uláz queè' Dios, bului'inè' lequè' ca ral-la' saca' qui'è Cristo, lenca' ca gac queè' yöl-la' yení' tód na'. Qui lè ni na' glui' ladvli'què' la'nöznè' batx gac lè ni len nuzxa na' gac qui lè na' bului'inè' lequè' Bö' dzaguè' Cristo.

¹² Dios bului'inè' bönni' na' glu'è didza' uláz queè' cutu nac tu le la'lé'inè' lequè', san rè'u ni glé'iru' lè na' glu'è didza' qui, ati' lbi'ili' ryónili' na'a ca nac qui. Lè ni tu'è didza' qui bönni' tunè' lban qui didza' dxi'a, zoalen lequè' yöl-la' huac queè' Dios Bö' La'y, Nu na' rsölè'è queëru' Dios zoè' yehua' yubá, ati' tè'nnè' gbaz la'y queè' Dios la'nöznè' ca nac lè na' glu'è didza' qui dza ni'tè.

Dios rulidzè' rè'u quiè gacru' la'y

¹³ Qui lè ni na', gul-zóa ban ladvli' len gul-cöztecz ba'adau'. Gdu ladvli'li' gul-zxöni ladvli'li' lè na' uzá' ladvè'è queëli' Dios dza ni' ulu' lahuè' Jesucristo.

¹⁴ Gul-gún ca rna xtidzè'è Dios len cutu güi'li' latj la'ché' lbi'ili' ga yubl yugu' le rzè ladvli'li', ca na' benli' dza ni' cutu núnbè'nili'-nè' Dios.

¹⁵ Ral-la' gacli' la'y ca nac yúgu'tè le runli', ca na' naquè' la'y Dios, Nu bulídz lbi'ili' quiè gáquili' queè'.

¹⁶ Lèzca' cni nayúj lu guich la'y, ca na' gnè' Dios, rna: "Gul-gác la'y, le naca' neda' la'y."

¹⁷ Rëli'-në': "Xuztu'", cati' rulidzli'-në' Dios, ati' Lë', tuz ca rbequi xbeynë' yúgu'të bunách tsca nac le nungac tu tu bunách na'. Qui lë ni na' ral-la' gádxili' Lë' tsal ni zoali' yödzlyú ni, le cutu nac gdu ladzli'.

¹⁸ Dios buslé' lbi'ili' lu lë na' gucli' dza ni' cati' benli' ca nacgac le ca'z guludödë' lauli' xuz xtau'li'. Nóziczli' böa'uë' lbi'ili', clëg len tu le nit ca nac oro len plata,

¹⁹ san len xchönë' Jesucristo le nactër lsaca', le budód cuinë', guquë' ca tuba' bö'cu' zxila' nacba' gdu dxi'a, tu'döddë'-ba' lahuë' Dios quië ugúa dul-la'.

²⁰ Dios gröczë' Cristo zí'atël ca benë' yödzlyú ni, ati' dza ni zoaru' na'a benë' ga bulu' lahuë' quië uzi'li' xbë'.

²¹ Ni'a qui le benë' Cristo réjlë'li'-në' Dios, Nu na' buspán Lë' lu yöl-la' gut len ben ga naquë' blau. Cni nac, réjlë'li'-në' Dios len ruzxöni ládxi'li' Lë'.

²² Na'a, chnun cuinli' dxi'a le runli' ca rna le nac gdu'të li len nac gdu ca nadxi'icli'-në' böchi' lza'li' ta'yejlë'ë Cristo. Qui lë ni na', gdu ládxi'li' ral-la' gdxili' lza'li' tuli' yetuli'.

²³ Chböalji' leyúbl, clëg le nuzoagac lbi'ili' bunách tatz, san nuzóa lbi'ili' Nu zoacz, le náljenli' xtidzë'ë Dios, le nac ban len le zoa tsalzú.

²⁴ Cni nac, le nayúj lu guich la'y rna:

Yúgu'të bunách nacgac ca nac guixi'.

Yöl-la' lach quequë' nac ca xyiji guixi' na'.

Rbidx guixi' na' len rguindj xyiji,

²⁵ San xtidzë'ë Dios zoa tsalzú.

Didza' ni bdxin queëli' lu didza' dxi'a.

2

¹ Qui lë ni na', gul-cá'n yúgu'të le cunác. Cutur si' yë'li' len cutu ubíj dxi'a cuinli' laugac bunách. Cutur uxzé'ili', len cutu gnëli' qui lza'li'.

² Ral-la' së ládxi'li' le nac queë' Dios Bö' La'y quië gal-li' ca na' tunbi' bi'i huë'ndau', ta'zé ládxi'bi' nidxi'. Cni ral-la' gunli' ga gdxinr dza ulali',

³ chqui' ráquibe'ili' naquë' dxi'i ladxli' Xanru'.

Cristo naquë' ca tu guiöj nac ban

⁴ Gul-biga' ga zoë' Xanru', naquë' ca tu guiöj nac ban. Naquë' ca tu guiöj gulacá'n lei ca'z bunách san nac tu le gröczë' Dios le nac lsaca'.

⁵ Lëzca' cni, lbi'ili' nacli' ca guiöj nabangac. Gul-güi' latj Dios ugunë' lbi'ili' dxin, gunë' ga gacli' ca tu gdau' ga soë' Dios Bö' La'y. Lu gdau' na' gacli' ca bxuz náquigac quizi queë' Dios ati' lu në'ë Jesucristo gac udödlí' lahuë' Dios yugu' le runnë' queëli' Dios Bö' La'y, lë na' rdzag ladxë'ë Dios.

⁶ Qui lë ni na' nayúj ca' lu guich la'y, rna:

Rgu'a lu zö'ö yödz Sión tu guiöj blau squin zö'ö,

Le gröcza' neda' len nac lsaca'.

Nu rejlë' Lë', cutu gchixi gnigui.

⁷ Lbi'ili' na' réjlë'li' Cristo, nac queëli' guiöj ni tu le záqui'tsqi, san quegac nup cuta'yejlë' Cristo, nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Guiöj na' guluzóë' tsla'l bönni' tu'cu'ë zö'ö,

Gláquinë' ca'z nac,

Guiöj ni chnac guiöj blau squin zö'ö.

⁸ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna:

Guiöj ni gun ga tsajchégu'gac bunách

Len gun ga tsajtsö'gac.

Le nactë yajchégu'quë' bönni' cuta'yejlë'ë Cristo, le gulachíxinë' cati' guluzóë' tsla'l xtidzë'ë Dios. Dios bucu'ë lequë' lunë' cni.

Nup náquigac queë' Dios

⁹ Lbi'ili' nacli' bunách gröczë' Dios. Yúgu'tëli' nacli' bxuz queë' Bönni' Uná Bë' La'y. Nacli' ca tu yödzt naqui quizi queë' Dios. Nacli' bunách queëczë' Dios. Cni nacli' quië gac gunli' lban qui le zxön benë' Dios, Nu na' bulídz lbi'ili' quië brujli' ga nac chul xöhui', len gyazli' lu yení' gdu queë'.

¹⁰ Zí'atël cutu gucli' bunách queë' Dios, san na'a chnacli' bunách queë'. Zí'atël nutu nu buechi' ladxi' lbi'ili', san na'a Dioscz ruhuechi' ladxë'ë lbi'ili'.

Zoaru' nabanru' quië gunru' ca rënnë' Dios

¹¹ Böchi' lza'adau', nacli' ca bunách zi'tu', rdazli' yödztlyú ni. Qui lë ni na', ráta'yua' lauli', cui güi'li' latj la'ná be'i lbi'ili' le rzëz ládi'li', lë na' ta'dil-len bö' nacczli'.

¹² Gul-gún le nac dxi'a laugac bunách cunúnbë'gac Dios. Cni gac, chqui' luquí lbi'ili', la'ná nacli' gdödi bunách, gac la'le'i bunách yugu' le dxi'a runli', ati' dza huödë' Xanru' la'gu'ë Dios yöl-la' ba ni'a qui le nacczli'.

¹³ Le náquili' queë' Xanru', gul-gún ba la'n yúgu'të bönni' yúlahui', nucua'gac lequë' bunách, zal-la' naquë' bönni' rna bé'inë' gdu'të yödztlyú, le naquë' bönni' blau uná bë',

¹⁴ o chqui' naquë' bönni' rna bé'inë' yödzt, nu na' nuzóë' bönni' blau uná bë' na' quië gut quinë' nup tua' dö' len gunë' ba la'n nup tun le nac dxi'a.

¹⁵ Cni rënnë' Dios gunli' quië la'bó' dxië' bönni' cunözi cunúnbë'quë' Lë', cati' la'lé'inë' le nac dxi'a na' runli'.

¹⁶ Gul-gác ca bönni' nadzanquë', san cutu gugunli' dxin yöl-la' nadzán queëli' quië gunli' le cunác. Gul-gác ca bönni' nadá'uquë' queë' Dios.

¹⁷ Gul-gún ba la'n yúgu'të bunách. Gul-dxi'i-quë' böchi' lza'li'. Gul-gadxi-në' Dios. Gul-gún ba la'n bönni' rna bé'inë' gdu'të yödztlyú.

Le gzxaca' gdi'ë Cristo ruzejni'i rë'u ca ral-la' gunru'

¹⁸ Nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gadxi bönni' xanli', len gul-gún-quë' ba la'n, clëgz gunli' ba la'n bönni' xanli' na' nacquë' dxi'a len tui' ládi'quë' lbi'ili', san gul-gún ba la'n ca' bönni' xanli' na' tu'saca' zi'ë lbi'ili' lu dxin runli' quequë'.

¹⁹ Chqui' saca' qui'li' len cutu zoa bizx quië, ati' gua' glenli' lë na' le ráquili' nac ca rënnë' Dios, urujli' dxi'a lahuë' Dios.

²⁰ Na'a, chqui' rua'li' dö' ati' gut quinë' lbi'ili' bönni' yúlahui', ¿nacxcz uzi'li' xbey zal-la' len yöl-la' rböz zxön ladxi' queëli' gua' glenli' lë na' gac queëli'? San chqui' rbözli' zxön ladxi', rua' rlenli' le rzaca' rgu'i'li' ati' benli' le nac dxi'a, ni'r urujli' dxi'a lahuë' Dios.

²¹ Dios bulidzë' lbi'ili' quië saca' qui'li' cni, le gzxaca' gdi'ë Lëczë' Cristo uláz queëli', buzóë' queëli' tu le ulu'i' lbi'ili' ca ral-la' gunli', saca' qui'li' ca na' gzxaca' gdi'ë Lë'.

²² Cristo cutu bi dul-la' benë', len gatga gzxä' yë'ë.

²³ Cati' guludidza' yudxnë' Lë', cutu butság yudxnë' lequë'. Cati' gulusaca' zi'ë Lë', cutu buzeynë' lequë' ba nadx, san budód cuinë' lu në'ë Dios, Nu na' rbequi xbey le runru' ca sa'yéaj.

²⁴ Lëczë' Cristo gzxä'ë dul-la' queëru' lu gdu ca nayá' nabanë' cati' ni' gutië' lë'i yag cruz, quië gacru' ca bönni' nat, cutur gunru' dul-la', san soaru' gbanru' quië gunru' le nac dxi'a. Lë' guquë' huë' uláz queëru' quië huöacru' dxi'a rë'u.

²⁵ Gucli' ca bö'cu' zxila' nanitcba', san na'a budxinli' queë' Cristo, Nu ruyú lbi'ili' len run chi'ë bö' nacczli', naquë' queëli' ca bönni' uyú bö'cu' zxila'.

3

Ca ral-la' lun nup nutság na'gac

¹⁻² Lëzca' cni, lbi'ili' ngul, ral-la' gunli' ba la'n bönni' qui queëli', len chqui' cutu ta'yejlë'ë xtidzë'ë Cristo, la'yejlë'ë Lë' cati' la'lé'inë' le nac dxi'a runli', nacli' ba'a ladxi', len runli' lequë' ba la'n, zal-la' cutu bi didza' ruí'lenli' lequë' ca nac queë' Cristo.

³ Yöl-la' lach queëli' cutu nac le zoa lahuiz, tsca rupa'li' icjli', len tsca nacgac le naccni oro nusí' cuinli', len lari' záqui'tsqui náculi'.

⁴ Yöl-la' lach queëli' ral-la' gac le yu'u icj ládxi'dau'li'. Yöl-la' lach le rdia'tecz nac yöl-la' nöxj ládxi' len yöl-la' ba'a ládxi', le záqui'tsqui'gac lahuë' Dios.

⁵ Lëzca' cni gac yöl-la' lach quecnu ngul gulayíj ládxi'cnu Dios, gulacua'nu dza ni'të. Guluzxöni ládxi'cnu Dios len glunnu ba la'n bönni' qui queëcnu.

⁶ Cni bennu Sara, bennu ca rna xtidzë'ë Abraham, bönni' queënu, len bulidznu lë', gnanu: "Xan." Lbi'ili' ca' gunli' ca bennu Sara na' chqui' gunli' le nac dxi'a len cutu bi gádxili'.

⁷ Lëzca' cni, lbi'ili', bönni', ral-la' güi' ládxi'li' ngul qui queëli'. Gul-gún lecnu ba la'n, clëgz le nóta'cnu ca yöl-la' nal queëli', san lëzca' le nadél-li'cnu yöl-la' na'bán na' runnë' queëru' Dios, tuz ca nadél-li'li' lbi'ili'. Gul-gún cni, cui uzaga' xnözli' tu' xöhui' cati' ulidzli'-në' Dios.

Huazaca' huagui'ru' zal-la' runru' le nac dxi'a

⁸ Ga ruúdxë, gul-gác tuz tuli' len yetuli' yúgu'tëli' len gul-güi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli'. Gul-gác dxi'i ládxi' len zxön ládxi'.

⁹ Cutu ubi'ili', cugua'li' dö' qui nu rua' dö' queëli', len cutu utság yúdxili' nu utság yudxi lbi'ili', san cni ubi'ili', gnábili'-në' Dios gunë' ga gac bica' ba nu na', le bulidzë' lbi'ili' Dios quië gacli' bica' ba.

¹⁰ Cni nac le nayúj lu guich la'y, rna:
Nu bönni' rë'nnë' uzi'ë xbey yöl-la' na'bán queë' len cözë' dxi'adau',
Ral-la' uca'në' didza' xöhui' len cutur si' yë'ë.

¹¹ Ral-la' uca'në' le cunác len gunë' le nac dxi'a.
Ral-la' güi' ladxë'ë cözë' zxön ládxi' len sóateczë' cni,

¹² Xanru' run chi'ë yugu' bönni' tsahui'

Len ruzé naguë' le tu'lidzë' Lë',
San ruzaguë'ë xnözgcac nup tua' dö'.

¹³ ¿Nuzxa caz gua' dö' queëli' chqui' rui' ládxi'li' gúnteczli' le nac dxi'a?

¹⁴ Zal-la' saca' qui'li' cati' runli' le nac dxi'a, gacli' bica' ba. Nutu nu gádxili' len cutu ubi' ugui'li'

¹⁵ san gul-zxöni ládxi'li'-në' Cristo, güi'li' Lë' latj gna bé'inë' icj ládxi'dau'li'. Gul-zóa sina' quíxjöi'li' yúgu'të nup la'nabi lbi'ili' bizx quië runli' löz Cristo, gunli' lë' ni lu yöl-la' nöxj ládxi' queëli' len lu yöl-la' run ba la'n nup na'.

¹⁶ Gul-guntecz le nac dxi'a lahuë' Dios, len chqui' nacuá' nup ta'në' xöhui' qui le nac dxi'a runli' le réjle'li' Cristo, ni'r lutuí'i ca nac le ta'në' queëli'.

¹⁷ Chqui' saca' qui'li', dxi'ar gac chqui' nac le runli' le nac dxi'a len clëg le rua'li' dö', chqui' Dios rë'nnë' gac cni queëli'.

¹⁸ Lëczë' Cristo gzxaca' gdi'ë gutië' uláz queëru' quië bugúë' tsaz dul-la' nabága'ru'. Lë' naquë' dxi'a, san gutië' uláz queëru' rë'u, nacru' bönni' dul-la'. Cni benë', bunë' rë'u tuz len Dios. Lu xpëlë'ë gutië' san lu bö' nacczë', ni zoë' nabanë' tu lu xpëlë'ë cub.

¹⁹ Lu bö' nacczë' gyijë' yjenë' lban laugac bö' nadzungac.

²⁰ Bö' ni glacczë' bönni', dza ni'të guladá'baguë'ë xtidzë'ë Dios, dza ni' zoë' Noé, cati' ni' glözë' Dios lu yöl-la' rböz zxön ládxi' queë', cutu busyudxë' lequë', tsal ni' benë' Noé barco zxön na'. Lë'i barco na' gululá nabábz bunách lu nis, glac xunu' bunách, bönni' len ngul.

²¹ Nis ni' nac tu le ruluí' ca nac nis ga na' rdilru' nis, le nac bë' nularu' lu yöl-la' gut le bubanë' Jesucristo lu yöl-la' gut. Lë' na' rdilru' nis cutu nac tu le run dxi'a le nacru' lahuiz, san ruluí' rui' ládxi'ru' gac dxi'a icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios.

²² Jesucristo bubenë' yehua' yubá, yajchö'ë cuit lë'ë yubél Dios, rna bé'inë' yugu' gbaz la'y, len nup ni' ta'ná bē', len nup nadél-li'gac yöl-la' zxön.

4

Gunru' xchinë' Cristo, ugunru' dxin yöl-la' huac queë' Dios

¹ Qui lë ni na', ca na' gzxaca' gdi'ë Cristo lu gdu ca nayá' nabanë', lëzca' lbi'ili' ral-la' soa cözi' saca' qui'li'. Nu na' rzaca' rgu'i le da' le nac dxi'a chbucá'n dul-la'.

² Na'a su lau, ral-la' gúnteczli' ca rë'nnë' Dios len clëg ca rzëz ládxi'li' lu yöl-la' bunách queëli'.

³ Tsca'ti' gaz le chbenli' chbenli', cutur gunli' ca na' tun nup cunúnbë'gac Dios. Dza ni'të benli' yugu' le cural-la' gunli'. Gzë ládxi'li' le cunác. Gzúdxili'. Gdöd bë'i güi' gdáguli' len gyij ládxi'li' bdau' guiöj bdau' yag le rgutnë' Dios.

⁴ Na'a, tu'bannë' bönni' tunë' cni le cutur runli' tsazxón lequë' cati' tunë' le cunác cni, len qui lë ni na' tu'tság yudxnë' lbi'ili'.

⁵ Lequë' run bayúdx lulu' cuinquë' lahuë' Dios, Nu na' chzoa cuequi xbeynë' nup nabangac len nup chnatgac.

⁶ Qui lë ni na' guc lban qui didza' dxi'a laugac nup chnatgac, nup na' Dios glequi xbeynë' lequë' cati' ni' gulacu'ë yödzyú ni, ca na' rbequi xbeynë' yúgu'të bunách. Guc lban laquë' quië la'cu'ë lu yöl-la' na'bán lu bö' nácgacczë', ca na' zoaczë' lu yöl-la' na'bán Dios.

⁷ Chzoa gdxin dza udx qui yúgu'të le dë. Qui lë ni na', gul-gác ba'a ladxi' len gul-spán ládxi'li' quië gac ulidzli'-në' Dios.

⁸ Le runtë bayúdx, gul-dxi'i lza'li' tuli' yetuli', le chqui' dzagli' lu yöl-la' nadxí'i, gacli' sina' unít lauli' lza'li' tua' dö' queëli'.

⁹ Gul-güi' latj la'cuá' lidxli' böchi' lza'li', len cutu gnëli' quequë'.

¹⁰ Dxi'adau' ral-la' ugunli' dxin yugu' le buzá' ladxë'ë queëli' Dios, gácclenli' lza'li' tuli' yetuli'.

¹¹ Nu bönni' runë' lna' lau, ral-la' gunë' lna' lau qui xtidzë'ë Dios, ati' nu bönni' runë' xchinë' Cristo, ral-la' ugunë' dxin yöl-la' huac na' runnë' queë' Dios, ati' ca nac yúgu'të le runli', gac yöl-la' ba queë' Dios ni'a qui le nunë' Jesucristo. Gactecz queë' Dios yöl-la' ba len yöl-la' uná bē'. Ca' gac.

Le la'zaca' la'guí'i bunách ta'yejlë' Cristo

¹² Böchi' lza'adau', cutu ubánili' ca nac le ta'zí' bë'tsca lbi'ili'. Cutu nac le cunúnbë'gac bunách.

¹³ Gul-dzíjtsqui le dë latj queëli' gunli'-në' tsazxón Cristo lu le rzaca' rgu'i'ë Lë' quië gac udziji'li' ca' dza na' huödë' Cristo, cati' glé'ili' yöl-la' yení' queë'.

¹⁴ Chqui' tu'dzág yudxi lbi'ili' bunách le da'li' Cristo, bica' ba lbi'ili', le nac bë' zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, Nu za' yehua' yubá. Bunách ni tu'dzág yudxi Lë', san lbi'ili' runli'-në' ba la'n.

¹⁵ Chqui' zoa nu dzag lbi'ili' rzaca' rgu'i', ral-la' gac cni le dë'ë Cristo len clëg le naquë' gdödi bunách o gban, o bönni' huia'dö', o le yjtsë'ë ga yubl.

¹⁶ Na'a, chqui' nul-li' rzaca' rgu'i'li' le da'li' Cristo, cutu ral-la' utui'li', san gul-cu'ë Dios yöl-la' ba le nazi' lali' bunách queë' Cristo.

¹⁷ Chbdxin dza su lahuë' Dios cuequi xbeynë' bunách náquigac quizi queë'. Chqui' zi'al cuequi xbeynë' rë'u, ¿nacxtër gac quegac nup cutún ca rna didza' dxi'a queë' Dios?

¹⁸ Chqui' nac baníg lulá nup tun le nac dxi'a, ¿nacxtër gac quegac nup ta'dá'baga' Dios len tun dul-la'?

¹⁹ Cni nac, nup ni ta'zaca' ta'guí'i le rë'nnë' gac cni Dios, ral-la' lúnteczë' le nac dxi'a len ludödë' lu në'ë Dios bö' nácgacczë', le benczë' lequë' Lë' len runë' ca rna xtidzë'ë.

5

Pedro ruzéjni'ně' nup ta'yejlě' Cristo

¹ Na'a, ruzéjni'da' bönni' gul tun chi'ě lbi'ili' náquili' queě' Cristo, le naca' neda' ca' bönni' gul ca nacquě', len blé'ida' le gzxaca' gdi'ě Cristo, ati' guna' ca' tsazxón lequě', uzi'tu' xbey yöl-la' yení' na' gla' lahui.

² Gul-gác ca bönni' tu'yú bö'cu' zxila', gun chi'ili' bunách na' Dios glu'ě lu na'li'. Gul-gún cni gdu ládxi'li' ca rě'nně' Dios, len clěg le run bayúdx queěli', o le rzě ládxi'li' dumí. Gul-gún xchinli' le rě'nizli'

³ len clěg le rě'nili' gna bé'izli' nup na' nagu'ě lu na'li'. Gul-gü' ládxi'li' gacli' tu le rulu' ca ral-la' lac nup na' run chi'ili'.

⁴ Cni nac, cati' ulu' lahuě' Cristo, Nu na' nac blau uyú bö'cu' zxila', gdél-li'li' tu le uzi'li' xbey le gatga nit.

⁵ Lězca' cni, bi'i cuidi', gul-gún ca ta'ně' bönni' gul. Yúgu'těli' ral-la' gunli' ba la'n lza'li', tuli' yetuli', lu yöl-la' nōxj lādxi' queěli', le nayúj lu guich la'y, rna:

Dios ruzaguě'ě xnōzgac nup tun ba zxōn cuingac

San rácleně' nup nacgac nōxj lādxi'.

⁶ Gul-zóa nōxj lādxi' lu nē'ě Dios, ati' Lě' uchisě' lbi'ili' cati' gza'a dza.

⁷ Gul-cú'u lu nē'ě Dios yúgu'tě le run ga ruúbi rugui'li', le rui' lādxi'ě lbi'ili'.

⁸ Gul-gác ba'a lādxi' len gul-spán ládxi'li', le zoa tu' xōhui', nu curle'i lbi'ili' dxi'a, rda gdu zbi'il, nac ca tuba' bēdx guixi' rbōdxya'aba', rguiljba' nu gáguba'.

⁹ Gul-gác tsutsu ca réjlě'li' Cristo, len gul-zaga' xnōz tu' xōhui', le nōzili' ta'zaca' ta'gui'ě böchi' lza'li' gduťě yōdzlyú ni ca na' rzaca' rguil'li' lbi'ili'.

¹⁰ Ni'r cati' chgzxaca' gdi'li' tu chi'z, Dios guně' ga gacli' gdu, len ga gacli' tsutsu, len ga gal-li', len ga soali' tsaz. Lěczě' Dios ruzá' lādxi'ě queěru' yúgu'tě le ruzi'ru' xbey, len bulidzě' rě'u quiě uzi'ru' xbey yöl-la' yení' queě' zoa tsalzú le nacru' tuz len Jesucristo.

¹¹ Gactecz queě' yöl-la' ba len yöl-la' uná bē'. Ca' gac.

Pedro ruzeyně' didza' nup ta'dá' Cristo

¹² Dídzad'au' ni ruzuja' queěli' lu guich lu nē'ě Silvano, len ráquida' naquě' gdu bóchi'ru'. Rě'nda' utipa' ládxi'li' ati' runa' lna' lau lauli', le nactě lě ni nac le ruzá' lādxi'ě queěru' Dios. Gul-gác tsutsu le ruzi'li' xbey lě ni.

¹³ Tu'gáp lbi'ili' Dios bunách queě' Cristo nacuá' Babilonia. Dios grōczě' lequě' ca na' grōě' lbi'ili'. Lězca' rugapbi' lbi'ili' Dios bi'i Marcos, nach'i ca zxi'ncza'.

¹⁴ Gul-gáp Dios lza'li' tuli' yetuli', len lu yöl-la' nadxi'í queěli' lza'li' unída'li' lza'li' tuli' yetuli'.

Rnabda'-ně' Dios guně' ga soa dxi' icj ládxi'dau'li', yúgu'těli' na' náquili' queě' Jesucristo. Ca' gac.

DIDZA' BURÓP BUZUJË' LU GUICH PEDRO

Pedro rugapë' Dios nup ta'dá' Cristo

¹ Neda', Simón Pedro, naca' huen dxin queë' Jesucristo, len gbaz nasölë'ë Lë'. Rugapa' Dios lbi'ili', réjlë'li' Jesús. Tuz ca záca'gac yöl-la' rejlë' queëli' Lë' len yöl-la' rejlë' queëtu' Lë'. Dios benë' ga réjlë'li' Lë' le nacczë' tsahui', len le naquë' tsahui' ca' Xanru' Jesucristo, Nu na' ruslá rë'u.

² Rnabda'-në' Dios gunë' ga gata' gdu queëli' le ruzá' ladxë'ë queëru', len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li' le núnbë'li'-në' Dios lenca' Xanru' Jesús.

Le nacgac nup ta'yejlë' Cristo

³ Lu yöl-la' huac zxön queë', Dios chbennë' queëru' yúgu'të le rquíniru' quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu, len quië gacru' ba'a ladxì', le núnbë'ru' Nu na' bulídz rë'u quië gata' queëru' yöl-la' yení' queë' len le nac dxi'a queë'.

⁴ Le runë' cni, benë' ga gac uzi'ru' xbey yugu' le zxön len le nac dxi'a gzxi' lu në'ë gunnë' queëru', ati' le nac cni nularu' lu le cunác dzö' yödzyú ni le ta'zé ládxi'gac le cunác bunách, quië gacru' ca naquë' Lëczë' Dios.

⁵ Qui lë ni na', chqui' réjlë'li' Cristo, gul-güi' ládxi'li' gacli' dxi'i ladxì'. Chqui' chnacli' dxi'i ladxì', gul-güi' ládxi'li' gata' ca' queëli' yöl-la' rac szxöni.

⁶ Chqui' napli' yöl-la' rac szxöni, gul-güi' ládxi'li' gna be'i cuinli', len chqui' rna be'i cuinli', gul-cöz zxön ladxì', len chqui' rbözli' zxön ladxì', gul-zóa ba'a ladxì'.

⁷ Chqui' zoali' ba'a ladxì', gul-dxi'í lza'li', len chqui' nadxi'ili' lza'li', gul-dxi'í ca' yúgu'të bunách.

⁸ Chqui' cni runli', len zeaj racr gdu ca runli' cni, lë ni gun ga cugác daduz yöl-la' rejlë' queëli' Lë', ati' tseaj gacr gdu ca núnbë'li'-në' Xanru' Jesucristo.

⁹ Nu bönni' cutu rui' ladxë'ë gunë' cni, naquë' ca bönni' nachúl nanitië', le chgul ladxë'ë bunë' lë' dxi'a Cristo, bugüë' yugu' dul-la' gbaguë'ë zí'atël.

¹⁰ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', ral-la' güi'tër ládxi'li' gáquibe'ili' bulidzë' lbi'ili' Dios len gröczë' lbi'ili'. Chqui' gunli' cni, cutu ca' gchixi gníguili'.

¹¹ Cni gac, gdu ladxë'ë Dios gunnzë' lbi'ili' latj tsazli' ga rna bé'teczë' Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u.

¹² Qui lë ni na' gúntecza' ga tsajneyli' yugu' lë ni zal-la' chnóziczli' lei len rugunli' dxin le nac gdu'të li na' chgzxi' lu na'li'.

¹³ Runi neda' ral-la' uspana' ládxi'li' ca nacgac lë ni tsal ni zoa' nabana'.

¹⁴ Ral-la' guna' cni le nözda' zi'a gatia'. Xanru' Jesucristo chgudxczë' neda' gac cni quia'.

¹⁵ Qui lë ni na' güi'tsca ladxa'a guna' ga tsajnéyteczli' yugu' lë ni töd gatia'.

Nup gulale'i yöl-la' zxön queë' Cristo

¹⁶ Cutu bé'lentu' lbi'ili' didza' rdaz lu yöl-la' sina' queëtu', cati' buzéjni'tu' lbi'ili' ca ral-la' gdxin dza huödë' Xanru' Jesucristo, napë' yöl-la' uná bë' zxön. Netu' blé'icztu' yöl-la' zxön queë'.

¹⁷ Blé'itu' Lë' cati' benë' Lë' ba la'n Xuzru' Dios len glu'ë Lë' yöl-la' zxön, ati' byön chi'ë Dios, bruj latj yení' queë', gnë': "Nu ni nac Zxi'na'. Nadxi'ida' Lë' len rdzag ladxa'a Lë'."

¹⁸ Netu' byónicztu' chi'ë na' bruj yehua' yubá cati' ni' gzóalentu'-në' Xanru' lu gui'a la'y.

¹⁹ Lë na' guc, nac bē'tsca nactē didza' glu'ë bōnni' uláz queë' Dios, ati' ral-la' güi' lādxi'li' didza' na', le nac ca tu gui' ruzení' tu ga nac chul ga gdxintē dza uzení' lu icj lādxi'dau'li' Nu na' nac ca bōlj usíj queëru'.

²⁰ Lë ni runtsca bayúdx tséjni'li': "Nutu nu bōnni', racz queë' cutu gac usedxë' didza' bē'ë bōnni' uláz queë' Dios."

²¹ Yugu' didza' glu'ë bōnni' uláz queë' Dios cutu ca' glu'ë le glē'ncznë', san glu'ë didza' uláz queë' Dios le buchizië' lei icj lādxi'dau'quë' Dios Bö' La'y.

2

Ca nacgac nup tu'sëdi le cunác

¹ Gulacuá'lenë' ca' bunách Israel bōnni' ta'zí' yë'ë, gulanë' nacque' bōnni' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Lëzca' cni la'cuá'lenë' lbi'ili' bōnni' la'zí' yë'ë, lusëdnë' lbi'ili' le cunác. Lu yöl-la' sina' quequë' lusëdnë' lbi'ili' zxba quégaczë' le gun ga soa banádx queëli' uca'nli' le nac gdutë li. La'dá'baguë'ë ca' Xanru', Nu buslá rë'u. Le lunë' gun ga usnité' lequë' Dios.

² Gunli' lequë' tsazxón zianli' ca' nac le cunác lunë', ati' le gunli' la'li' cni la'në' xōhui' bunách qui didza' dxi'a le nac gdutë li.

³ Lu yöl-la' ruhuidi' quequë' lusëdnë' lbi'ili' le cunác, quië gata' quequë' dumí queëli'. Chnarugu quequë' bōnni' ni, ati' nac löz la'nitië' tsaz.

⁴ Dios cutu bunít lahuë' yugu' gbaz la'y queë' na' glunë' dul-la', san gru'në' lequë' latj chul. Nága'quë' du guia ga nac chul na', ta'bözë' dza usyudxë' lequë' Dios.

⁵ Lëzca' cni, cutu bunít lahuë' bunách gulacuá' dza ni'të cati' bsölë'ë nis guiöj usnít yödzyú, len busnitië' bunách nacgac xōhui', san buslé' lu nis na' Noé, bōnni' ni' benë' lban qui le nac tsahui'. Dios buslé' ca' lu nis yegádx di'a dza queë' Noé na'.

⁶ Lëzca' cni, Dios bchuguë' quegac bunách gulacuá' yödz Sodoma len Gomorra, busnitië' lequë' lu gui', ati' guluhuöaquë' dö. Le guc quequë' nac tu le ruluí' le run gadxi nup tua' dö'.

⁷ Cati' busnitië' yugu' yödz na', Dios buslé' lu gui' na' Lot, bōnni' tsahui'. Buínitsca ladxë'ë Lot ni'a qui le xōhui' glun bunách tua'dö' na'.

⁸ Cni guc, le gzóalenë' lequë' bōnni' tsahui' na', ati' blé'inë' len byönnë' le cunác na' tunë', ati' le guquë' ba'a lādxi', yúgu'të dza gsébitsqui ladxë'ë ca' nac le cunác glunë'.

⁹ Cni nac, Xanru' nöznë' uslé' lu na' nu run ga tsazgac nöz dul-la' nup na' tadxi Lë', san nucözë' zxguia' gunë' nup cunacgac tsahui' ga gdxinr dza gchuguë' quequë'.

¹⁰ Gchúgutërë' quegac nup ni tun yugu' le ta'zé lādxi'gac le cunác len ta'dá'baga' yöl-la' uná bē' queë' Xanru'. Nacque' rugu lādxi' len zid lādxi'. Cutu tádxinë' tu'lídz dítjë' gbaz la'y ta'dé' lu yení'.

¹¹ Gbaz la'y na' nápgactërë' yöl-la' uná bē' len yöl-la' huac ca yugu' bōnni' na', san gbaz la'y na' cutu tu'huazxjnë' nu luquíë' lahuë' Xanru'.

¹² Bōnni' ni nacque' ca böa' guixi', cutu bi ta'yéjni'ba', san naljcha' quië nu sön lecba' len gdödi lecba'. Ta'në' xōhuë'ë qui le cuta'yéjni'në', ati' la'nitië' tsaz ca rac quecba' böa' guixi' na'.

¹³ Dios ubi'ë quequë' le la'zaca' la'gui'ë, le gulusaca' zi'ë bunách. Táquinë' nac xbaquë' tu'zi'ë xbey le rac na'a dza. Nacque' ca tu huë' nudzu' len tu le run dítji cati' ni' tahuë' tsazxón lbi'ili', ati' tu'dzijnë' le ta'zí' yé'inë' lbi'ili'.

¹⁴ Lu yöl-la' rzë lādxi' quequë' le cunác tu'yüë'-nu yugu' ngul. Cutu nacu'ë dxiz tunë' dul-la'. Tunë' ga ta'chixi ta'nigui nup cunacgac tsutsu ca ta'yejlë' Cristo. Ta'guíljtecze' yugu' le tu'huídi'në'. Dios chnuchuguë' quequë'.

¹⁵ Guluca'në' le nac gdutë li, ati' nachúl nanitquë'. Tunë' ca benë' Balaam, zxi'në' Beor, bönni' ni' bdxì'inë' dumí, ati' benë' le cunác le nazxjë'.

¹⁶ Dios buzeynë' ba nadx Balaam na' le benë' le cunác na'. Bë'lenba' lë' didza' tuba' búrrodau' ca na' tui' didza' bunách ati' buzága'ba' xnözë' Balaam ga na' zijë' lu yöl-la' rdá'baga' queë'.

¹⁷ Nacquë' bönni' ni ca tu bdua' chbui' nis qui, lenca' ca tu böaj rchë' lei bö' bdunu'. Chnabá'a xlatjqüë' latj chul.

¹⁸ Cni nacquë' le tu'ë didza' yugu' le zxön lu yöl-la' cunözi quequë', len tu'gunë' dxin yugu' le ta'zë ládxi'gac bunách le cunác, tunë' ga ta'chixi ta'nigui nup zi'a gululá ladj nup nacgac chul nit.

¹⁹ Të' yezica' bunách la'del-li' yöl-la' ruslá, san légacczë' nadzunquë', tunë' bayúdx le cunác. Nadzunquë' yúgu'të bönni' lu na' bi rna be'i icj ládxi'dau'quë'.

²⁰ Chqui' gululé' lu le cunác tsahui' nacuá' yödzlyú ni le glunbë'ë Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u, ati' ni'r ta'röli lequë' leyúbl le cunác tsahui' na', len ta'ná be'i lequë', le nactë nabága'gactërë' zxguia' ga rajseytë ca le gulabaguë'ë zi'al.

²¹ Dxi'ar gac quequë' la'naru' gatga lunbë'ë Nu ruzóa rë'u nöz tsahui' ca le gac quequë' chqui' glunbë'ë Lë', ati' ni'r guluca'në' zxba la'y bë'ë quequë' Dios.

²² Chbudxín quequë' didza' na' rna:

Ruhueycjba' bö'cu', ruhuáguba' le zi'a gubba'.

Ruyazba' lu guna' cuch na' zi'a gdibru'-ba'.

3

Nac löz huödë' Xanru'

¹ Didza' ni nac le buróp ruzuja' queëli' lu guich, böchi' lza'adau'. Lu groptë guich na' rui' ladxa'a uspana' ládxi'li' ca nacgac lë ni.

² Gul-tsajnéy yugu' didza' glu'ë zí'atël bönni' queë' Dios, glu'ë didza' uláz queë'. Gul-tsajnéy ca' zxba na' gna bé'inë' rë'u Xanru', Nu ruslá rë'u, lë na' gulusëdnë' lbi'ili' bönni' gbaz nasölë'ë Lë'.

³ Le nac blau ral-la' tsajneyli', dza tsajséytëgac luluí' lauquë' bönni' lunë' yugu' le ta'zëz ládxi'quë' le cunác.

⁴ Lutitjë', la'në': "¿Gazxcz lë na' gzxi' lu në'ë Cristo, gnë': Huöda' leyúbl? Dza ni'të cati' glatië' xuz xtau'ru', yúgu'të rac tuz ca guc cati' gzu lau rata' yödzlyú ga rdxintë na'a dza."

⁵ Tu'zöë' tsla'l le guc dza ni'të, bë'ë didza' Dios, ati' glata' luzxbá len luyú. Bruj lu nis luyú na' ati' zoa gatsj lahui'l nis.

⁶ Len nis ca' busnitië' yödzlyú Dios dza ni'të cati' ni' bsölë'ë nis guiöj usnít bunách dul-la'.

⁷ Luzxbá len yödzlyú ni nacuá' na'a dza, Dios nucu'ë leygac ga gdxinr dza usnitië' leygac lu gui'. Cni gac le gnë' cni Dioscz. Uzégui'ë leygac dza ni' gchuguë' quegac bunách cunacgac tsahui'. Usnitië' leygac.

⁸ Cutu gal ládxi'li' lë ni, böchi' lza'adau'. Tu dza nac queë' Xanru' ca zian gayuá' iz, ati' zian gayuá' iz nac queë' ca tu dzaz.

⁹ Cutu rdzeynë' Xanru' gunë' le gzxi' lu në'ë gunë'. Taqui la'gac bunách rdzeynë', san rbözë' zxön ladxi', rua' rlenë' rë'u le cutu rë'nnë' nit nitú bunách, san rë'nnë' lubí'i ládxi'gac yúgu'të bunách.

¹⁰ Tu tsalz gdxin dza huödë' Xanru' ca rdxinë' chdzöl gban. Dza na' huadód qui luzxbá len tu bö zxön. La'nít lu gui' zxön yúgu'të le nacuá'. La'yegui yödzlyú ni len le nacuá' yödzlyú ni.

¹¹ Chqui' cni gac, la'nít yúgu'të lë ni, ¿bizxa caz ral-la' gunli'? Ral-la' gacli' ba'a ladxi' len udód cuinli' lu në'ë Dios.

¹² Ral-la' cözli' dza huödë' Xanru' len güi' ládxi'li' gunli' ga gdxinr bayón dza ni' cati' nit luzxbá, ati' la'nít lu gui' le nacuá'.

¹³ Cni gac, san rë'u rbözru' le gzxi' lu në'ë Dios, gunë' tu luzxbá cub len tu luyú cub ga ni' soa le nac tsahui'.

¹⁴ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', tsal ni rbözli' yugu' lë ni, gul-güi' ládxi'li' gacli' gdu dxi'a lahuë' Dios, nutu nu bi gac gnë queëli', ati' cözli' dxí'adau' cati' gdxinr dza ni'.

¹⁵ Ral-la' gnózili' rbözë' zxön ladxi' Dios quië gata' quegac bunách latj lulá, ca na' gnë' ca' böchi'ru' Pablo, buzujë' queëli' lu guich, zoalen lë' yöl-la' rejni'i na' bë'ë queë' Xanru'.

¹⁶ Yúgu'të lu guich ga ruzujë', ru'ë didza' ca nacgac lë ni, zal-la' nútsa'gac ca' leygac yugu' didza' nacgac baníg tséjni'ru'. Yugu' didza' cni tu'chíxinë' bönni' cunözcne' len bönni' cunác gdu ládxi'quë'. Lëzca' cni tunë' quegac yela'gac didza' nayujgac lu guich la'y, le gun ga usnitië' lequë' Dios.

¹⁷ Chnózcizli' lë ni, böchi' lza'adau'. Qui lë ni na' gul-gún chi'i cuinli', cui la'zí' ye'i lbi'ili' bunách cunacgac tsahui', len cui lun ga tseaj bö' icj ládxi'dau'li' ca réjlë'li' Cristo.

¹⁸ Gul-güi' ládxi'li' gacr gdu ca núnbë'li'-në' Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u, ati' ruzi'li' xbë'. Yöl-la' ba Lë' na'a len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

DÍDZA'DAU' ZI'AL BUZUJË' LU GUICH SAN JUAN

Didza' nabániru'

¹ Rguíxjöi'tu' lbi'ili' ca nac queë' Bönni' na' zoaczë' dza ni'të, le byónitu' bë'ë didza', len le blé'itu' ca nac queë', len le buyutu' benë' Bönni' na'. Gdantu' Lë'. Bönni' ni naquë' Jesús, lë' ca' Didza' Nabánigac Bunách.

² Bönni' na' nabánigac bunách bulu' lahuë', ati' blé'itu' Lë'. Runtu' lna' lau queë', len rguíxjöi'tu' lbi'ili' ca nac queë' Bönni' na' nabániru'. Bönni' ni gzóalenë' Dios Xuz, len chduluí' lahuë' ga zoaru'.

³ Le blé'itu' len le byónitu' rguíxjöi'tu' lbi'ili' quië gacli' ca' lbi'ili' tuz len netu'. Le nactë yöl-la' tuz queëru' len Dios Xuz lenca' len Jesucristo Zxi'në' Dios nac.

⁴ Ruzujtu' queëli' lu guich lë ni quië gac udzíruru' gdu ládxi'ru'.

Dios naquë' yení'

⁵ Lë ni nac didza' byónitu' bé'lenë' netu' didza' Jesús, ati' le rguíxjöi'tu' lbi'ili'. Cni rna: "Dios naquë' yení', ati' nitú le nac chul xöhui' cutu runë' Lë'."

⁶ Chqui' gnaru': "Nacru' tuz len Dios", san chqui' runru' le nac chul xöhui', lë ni nac bë' rzi' yë'ru' len cutu runru' le nac gdutë li.

⁷ Na'a, chqui' runru' dxi'a, rdaru' lu yení' ca na' Lë' naquë' dxi'a, zoë' lu yení', nacru' tuz turu' len yeturu', ati' xchönë' Jesucristo, Zxi'në' Dios ruún rë'u dxi'a, rugúa yúgu'të dul-la' nabága'ru'.

⁸ Chqui' rnaru': "Cutu bi dul-la' runru'", rzi' yé'iru' la' cuinzru', len cunazí' lu na'ru' le nac gdutë li.

⁹ Chqui' gxualëpru' lahuë' dul-la' nabága'ru', Dios runë' ca rnë', len naquë' tsahui'. Unít lahuë' dul-la' nabága'ru' len unë' rë'u dxi'a, ugüë' yúgu'të le cunác dzag rë'u.

¹⁰ Chqui' gnaru': "Cutu bi dul-la' nabága'ru'", nac ca gnaru': "Dios rzi' yë'ë", ati' didza' queë' cutu runru' ca rna.

2

Cristo naquë' Nu rudód xtídza'ru' lahuë' Dios

¹ Lbi'ili', xzí'na'dau', ruzuja' queëli' lu guich lë ni, cui gunli' dul-la'. Na'a, chqui' nítitëz nu gun dul-la', zoa nu rudód xtídza'ru' lahuë' Dios Xuz, Lë' Jesucristo, Nu nac tsahui'.

² Nacczë' Nu budód cuini, gutië' quië bugüë' dul-la' nabága'ru' lahuë' Dios. Clëgz gutië' quië bugüë' dul-la' nabága'ru' rë'u, san gutië' ca' quië bugüë' dul-la' nabága'gac bunách gdutë yödzlyú.

³ Chqui' runru' ca nac le gna bé'inë' rë'u, nóziru' chnúnbë'ru' Lë'.

⁴ Nu rna: "Neda' núnbë'a-në' Dios", san cutu run ca rna bë' zxba queë', nu ni rzi' yë', len cutu run le nac gdutë li.

⁵ Nu run ca rna xtídzë' Dios, le nactë nadxí'i Dios nu ni ca ral-la' gun. Chqui' runru' cni, nóziru' náquiru' queë' Dios.

⁶ Lëzca' cni, nu rna: "Neda' náquida' queë' Cristo", ral-la' gac nu na' ca na' guquë' Cristo cati' gdë' yödzlyú ni.

Tu zxba cub

⁷ Böchi' lza'adau', ruzuja' queëli' lu guich zxba ni. Cutu nac tu zxba cub, san zxba gul na', le zوالen lbi'ili' dza ni'të. Zxba gul na' nac didza' byónili' dza ni'të.

⁸ Lëzca' nac ca ruzuja' queëli' lu guich tu zxba cub, lë na' le nactë benë' Jesús ca rna, ati' runli' ca' lbi'ili' ca' rna, le chrdöd qui le nac chul xöhui', ati' yení' gdu chrzeni'.

⁹ Nu rna: "Zoa' lu yení'", san curle'i dxi'a böchi' lzë'i, nu ni ni run le nac chul xöhui'.

¹⁰ Zoa lu yení' nu nadxí'i böchi' lzë'i, len cutu zoalen lei le run ga nu gchixi gnigui.

¹¹ Run le nac chul xöhui' nu curle'i dxi'a böchi' lzë'i, len rda ga chul. Cutu nözi ga zeaj, le run ga nachúl nanít nu na' le nac chul na'.

¹² Ruzuja' queëli' lu guich, xzí'na'dau', le chbunít lahuë' Dios dul-la' nabága'li', le runë' le gzxi' lu në'ë gunë'.

¹³ Ruzuja' queëli' lu guich, lbi'ili' nacli' xuz, le núnbë'li' Nu na' zoacz dza ni'të. Ruzuja' queëli' lu guich, bi'i ra'bán, le chbuxicjli' tu' xöhui'.

¹⁴ Chbuzuja' queëli' lu guich, xzí'na'dau', le núnbë'li'-në' Dios Xuz. Chbuzuja' queëli' lu guich, lbi'ili' nacli' xuz, le núnbë'li' Nu na' zoacz dza ni'të. Chbuzuja' queëli' lu guich, bi'i ra'bán, le nacli' bi'i nal, ati' xtldzë'ë Dios nazi' lu na'li', len chbuxicjli' tu' xöhui'.

¹⁵ Cutu gdxizli' yödzyú ni, len clëg le dë yödzyú ni. Chqui' zoa nu nadxí'i yödzyú, cutu nadxí'i Dios Xuz.

¹⁶ Cni nac, le cutu nac le rë'nnë' Dios Xuz le tun bunách yödzyú ni, san nac le tē'ni bunách yödzyú ni. Tunë' le rdzag ladxi' yöl-la' bunáchz quequë'. Tunë' le rdani yöj lauquë' le cunác. Tun ba zxön cuinquë' ni'a qui le dë quequë'. Cni nacgac le cunác tunë'.

¹⁷ Huadöd qui yödzyú ni lenca' qui le ta'zé ládxi'gac bunách, san nu run ca rë'nnë' Dios soa tsalzú.

Nu rui' didza' gdu'të li len nu rzi' yë'

¹⁸ Xzí'na'dau', chzoaru' dza udx, len ca na' chbyónili' huidë' bönni' rdá'baguë'ë Cristo, lëzca' na'a chgzu lau nacu'ë zian bönni' ta'dá'baguë'ë Cristo. Qui lë ni na' nóziru' chzoaru' dza udx.

¹⁹ Gularujë' ladjru' bönni' cni, san cutu glaquë' tuz len rë'u. La'naru' glaquë' tuz len rë'u, la'cuá'lenteczë' rë'u. Na'a, gularujë' quië gac bë' cutu nacquë' tuz len rë'u yúgu'të'.

²⁰ Na'a, chzoalen lbi'ili' Bö' La'y nagu'ë rë'u Nu nac la'y, ati' nóziczli' yúgu'të'.

²¹ Buzuja' queëli' lu guich, le chnózili' le nac gdu'të li, len clëg le cunózili' lei. Nózili' ca' cutu ca' rzi' yë' nu nözi le nac gdu'të li.

²² ¿Nuzxa caz na' nu rzi' yë'? ¿Naru' cu nac nu na' rdá'baga' naquë' Jesús Nu bsölë'ë Dios? Nac nu ni bönni' rdá'baguë'ë Cristo, le rdá'baguë'ë naquë' Dios Xuzë' Jesús, len rdá'baguë'ë ca' naquë' Jesús Xzi'në' Dios.

²³ Núi'tëz nu rdá'baga' Dios Xzi'n, cutu ca' zóalenë' nu na' Dios Xuz. Núi'tëz nu rnë yalj lulu naquë' Xzi'në' Dios Jesús, lëzca' zóalenë' nu na' Dios Xuz.

²⁴ Na'a, gul-güi' latj ugá'nlentecz lbi'ili' le byónili' dza ni'të. Chqui' ugá'nlentecz lbi'ili' le byónili' dza ni'të, lëzca' lbi'ili' ugá'nlenteczli'-në' Dios Xzi'n lenca' len Dios Xuz.

²⁵ Nac lë ni le gzxi' lu në'ë Dios, gunnë' queëru' yöl-la' na'bán gdu.

²⁶ Chbuzuja' queëli' lu guich lë ni ca nac quegac nup ta'zí' ye'i lbi'ili'.

²⁷ Na'a, zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y. Bsölë'ë Lë' queëli' Cristo, ati' Lëczë' zóalenteczë' lbi'ili'. Qui lë ni na' cutu rquínili' nu usëdi lbi'ili', le chzoalen lbi'ili' Nu na' rusëdi lbi'ili', ati' didza' gdu'të li ru'ë Lë' len cutu rzi' yë'ë. Ca na' chnazëdli', gul-zóalenteczë' Cristo.

²⁸ Na'a, xzí'na'dau', gul-zóalenteczë' Cristo quië cati' uluí' lahuë' Lë', gacru' rugu ladxi', len cutu utui'ru' soaru' lahuë' Lë' cati' huödë'.

²⁹ Chqui' nózili' naquë' tsahui' Dios, ral-la' gnózili' ca' nacgac xzi'në' Dios yúgu'të nup tun le nac tsahui'.

3

Nup nacgac xzi'në' Dios

¹ Gul-yú ca nadxí'itsquinë' rë'u Dios Xuz, benë' ga nazí' laru' zxi'në' Dioscz. Qui lë ni na' cutu ca' núnbë'gac le nacru' bunách yödzyú ni, le cutu glunbë'ë Jesús.

² Böchi' lza'adau', na'a chnacru' zxi'në' Dios, len cutu nac bé'ini le ral-la' gacru'. Nóziru' cati' ulu' lahuë' Jesús, gacru' ca naquë' Lë', le glé'iru'-në' catëz naquë' Lë'.

³ Núti'tëz nu run löz gac ca naquë' Jesús, rui' ladxi' gac dxi'a nu na' ca na' naquë' dxi'a Jesús.

⁴ Núti'tëz nu run dul-la' rguitsj zxba queë' Dios, le nac le rguitsj zxba le nac dul-la'.

⁵ Nózili' bulu' lahuë' Jesús quië bugüë' dul-la' nabága'ru', len cutu bi dul-la' runë' Lë'.

⁶ Núti'tëz nu dzag Lë' cutu run dul-la'. Núti'tëz nu run dul-la' gatga ble'i Lë' len cutu nunbë' Lë' Jesús.

⁷ Zxi'na'dau', qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili'. Nu run le nac tsahui', nac tsahui' nu na' ca na' naquë' tsahui' Jesús.

⁸ Nu runtecz dul-la' naqui qui tu' xöhui', le run dul-la' tu' xöhui' dza ni'të. Qui lë ni na' dulu' lahuë' Zxi'në' Dios, quië usnitië' yugu' le nun tu' xöhui'.

⁹ Núti'tëz nu nac zxi'në' Dios cutu runtecz dul-la', le zóalentez nu na' le nazí' nu na' lu në'ë Dios Xuz.

¹⁰ Cni nac bë' nup nacgac zxi'në' Dios len nup nacgac zxi'n tu' xöhui'. Núti'tëz nu curún le nac tsahui' len cunadxí'i böchi' lzë'i cutu naqui queë' Dios.

Ral-la' gdxí'icru'-në' böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo

¹¹ Lë ni nac didza' chbyónili' dza ni'të, le rna: "Ral-la' gdxí'iru' lza'ru' turu' yeturu'."

¹² Cutu ral-la' gunru' ca na' benë' Caín. Guquë' Caín qui tu' xöhui' ati' budöddë'-bi' bi'i böchë'ë. ¿Bizx quië budöddë'-bi' bi'i böchë'ë? Budöddë'-bi' le glac le cunác le benë' Caín na', san le benbi' bi'i böchë'ë, tsahui' glac.

¹³ Böcha'adau', cutu ubánili' chqui' cuta'le'i lbi'ili' dxi'a bunách yödzyú ni.

¹⁴ Nóziru' chgdödrü' lu yöl-la' gut len chdë queëru' yöl-la' na'bán gdu le nadxí'igacru'-në' böchi'ru'. Nu cutu nadxí'i böchi' lzë'i, chnatez nu na'.

¹⁵ Núti'tëz nu curle'i dxi'a böchi' lzë'i, nac gdödi bunách nu na', ati' nózili' cutu dë yöl-la' na'bán gdu qui nitú nu rudödi bunách.

¹⁶ Cni núnbë'ru' yöl-la' nadxí'i le nac gdu, le budödë' yöl-la' na'bán queë' Jesús, gutië' uláz queëru'. Lëzca' cni rë'u ral-la' udödrü' yöl-la' na'bán queëru', gáclencru'-në' böchi'ru'.

¹⁷ Na'a, núti'tëz nu dë yöl-la' tsahui' qui, lë na' dë yödzyú ni, ati' rle'i böchi' lzë'i, bi ryadzj queë', len cutu ruhuechi' ladxi' lë', bi unódzj queë', ¿naru' nadxi'itsa Dios nu na'?

¹⁸ Zxi'na'dau', ral-la' gdxí'iru' lza'ru', clëg len didza'z o lu yöl-la' rnëz queëru', san gdu ládxi'ru' lenca' len gdutë yöl-la' run queëru' ral-la' gdxí'iru' lza'ru'.

Le runru' löz lahuë' Dios

¹⁹⁻²⁰ Chqui' cni nadxí'icru'-në' böchi' lza'aru', nóziru' náquiru' qui Nu na' nac gdutë li, ati' lahuë' Dios huac cö' dxi' icj ládxi'dau'ru' chqui' ruxós rë'u ládxi'dau'ru', le ráctscarë' Dios ca ládxi'dau'ru', ati' Lë' nözcne' yúgu'të.

²¹ Böchi' lza'adau', chqui' cutu ruxós rë'u ládxi'dau'ru', dë le runru' löz lahuë' Dios

²² le nóziru' gunnë' queëru' bítitëz bi gnabru' lahuë'. Cni nac, le runru' ca rna bë' zxba queë' len le rdzag ladxë'ë Lë'.

²³ Lë ni nac zxba queë', quië tséjlë'ru'-në' Jesucristo, Zxi'në' Dios, len gdxí'iru' lza'ru' ca na' chgna bé'inë' rë'u.

²⁴ Zoalen Dios nu run ca rna bë' zxba queë', ati' Dioscz zóalenë' nu na'. Cni nóziru' dzágteczë' rë'u Lë', le chbsölë'ë queëru' Dios Bö' La'y.

4

Le nac bë' zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y

¹ Böchi' lza'adau', cutu tséjlë'li' nùti'tèz nu rna zóalenë' lei Dios Bö' La'y, san gul-sí' bē' nu na', chqui' zóalenë' lei Dios Bö' La'y, le ta'dé' yödzyú ni zian bönni' ta'zí' yē'ē, ta'né' tu'ē didza' uláz queē' Dios.

² Cni gúnbë'li'-në' bönni' zóalenë' lë' Dios Bö' La'y. Naqui queē' Dios bönni' rnë' yalj lulu ca bidë' Jesucristo, Nu bsölë'ë Dios, rnë' guquë' gdu bunách.

³ Lëzca' cni, cutu naqui queē' Dios bönni' cutu rnë' yalj lulu ca bidë' Jesucristo, rnë' cutu guquë' gdu bunách. Bönni' ni náquinë' qui nu na' rdá'baga' Cristo, nu na' chbyónili' ral-la' guid, ati' na'a chzoa rda yödzyú ni.

⁴ Zxi'na'dau', náquili' queē' Dios, len chbuxicjli' nup na' ta'zí' yē', le napr yöl-la' huac uná bē' Nu na' zoalen lbi'ili' ca nu na' rda yödzyú ni.

⁵ Lequë' nacquë' bunách yödzyú. Qui lë ni na' tu'ē didza' qui le nac qui yödzyú, ati' bunách yödzyú ni tu'zé naggac lequë'.

⁶ Náquiru' rë'u queē' Dios. Nu nunbë' Dios ruzé nag rë'u. Nu cunaqui queē' Dios cutu ruzé nag rë'u. Cni núnbë'ru' nu na' yu'u lei Bö' rui' didza' le nac gdu'të li lenca' nu na' yu'u lei bö' rzi' yē'.

Naljlen Dios yöl-la' nadxí'i

⁷ Böchi' lza'adau', ral-la' gdxí'iru' lza'ru', le naljlen Dios yöl-la' nadxí'i, ati' nùti'tèz nu nadxí'i lzë'i naljlen ca' Dios, len nunbë' Dios.

⁸ Nu cunadxí'i lzë'i, cutu nunbë' Dios, le naljlen Dios yöl-la' nadxí'i.

⁹ Cni bulu'ë lahui ca nadxi'inë' rë'u Dios, bsölë'ë yödzyú ni la'z dui Zxi'nczë', quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu ni'a queë' Lë'.

¹⁰ Cni nac bē' yöl-la' nadxí'i gdu, clëg ca nadxi'iru'-në' Dios, san ca na' Lë' bdxí'inë' rë'u, len bsölë'ë Zxi'nczë' quië gutië', bugüë' dul-la' nabága'ru'.

¹¹ Böchi' lza'adau', chqui' cni bdxí'itsquinë' rë'u Dios, lëzca' rë'u ral-la' gdxí'iru' lza'ru'.

¹² Gatga nu ble'i Dios, san chqui' nadxi'iru' lza'ru', Dios zóalenë' rë'u ati' nac bē' nadxi'iru'-në' Dios gdu ladxí'ru'.

¹³ Nóziru' zóalenru'-në' Dios, ati' Lë' zóalenë' rë'u, le bsölë'ë queëru' Dios Bö' La'y.

¹⁴ Netu' blé'itu' le benë' Dios Xuz, len runtu' lna' lau qui. Lë' bsölë'ë Zxi'nczë' Nu ruslá bunách yödzyú.

¹⁵ Nu rnë yalj lulu naquë' Jesús Zxi'në' Dios, Dios zóalenczë' nu na', ati' lei zoalen Dios.

¹⁶ Rë'u ni nóziru' len réjlë'ru' nadxi'inë' rë'u Dios. Naljlen Dios yöl-la' nadxí'i, ati' nu nadxí'i lzë'i, zoalen Dios nu na', ati' Dios zóalenë' lei.

¹⁷ Cni run dxin lu icj ladxí'dau'ru' yöl-la' nadxí'i, run ga cutur rádxiru' dza gchuguë' Dios quegac bunách. Ca naquë' Jesús, nacru' ca' rë'u yödzyú ni.

¹⁸ Chqui' gdxí'iru'-në' Dios, cutu bi gádxiru'. Catí' nadxi'iru'-në' Dios gdu ladxí'ru', runë' ga cutu rádxiru'. Nu radxi, rzaca' rgu'i. Nu na' radxi, cutu nadxí'i Dios gdu ladxí'.

¹⁹ Rë'u ni nadxi'iru'-në' Dios, le bdxí'icznë' rë'u zi'al Lë'.

²⁰ Chqui' nu gna: "Neda' nadxi'ida'-në' Dios", san cutu rle'i dxi'a böchi' lzë'i, nu ni rzi' yē'. Nu cutu nadxí'i böchi' lzë'i nu rlë'itë, ¿nacxcz gac gdxí'i Dios len gatga ble'i Lë'?

²¹ Cni gna bé'inë' rë'u Jesús, gnë': "Nu nadxí'i Dios, ral-la' gdxí'i ca' böchi' lzë'i."

5

Ca gac uxicjru' lu le rac queëru' yödzyú ni

¹ Nùti'tèz nu rejle' Jesús naquë' Cristo, nac zxi'në' Dios nu na', ati' nùti'tèz nu nadxí'i Dios Nu buzóa lei, ral-la' gdxí'i ca' lzë'i nu nac zxi'në' Dios.

² Cni ráquibe'iru' nadxí'igacru'-bi' zxi'në' Dios. Nac cni chqui' nadxi'iru'-në' Dios len runru' ca rna bé'inë' rë'u.

³ Cni nac bë' nadxi'iru'-në' Dios. Nac cni chqui' runru' ca rna bé'inë' rë'u, len cutu nac baníg lë na' rna bé'inë' rë'u.

⁴ Núi'tëz nu nac zxi'në' Dios ruxícj lu le rac yödzyú ni. Chbuxicjru' lu le rac yödzyú le réjlë'ru'-në' Dios.

⁵ ¿Nuzxa na' ruxícj lu le rac yödzyú? Run cni nu rejlë' naquë' Jesús Zxi'në' Dios.

Dios Bö' La'y runë' lna' lau queë' Cristo

⁶ Cni blë'ë Jesucristo, bidë' bdilë' nis, len bulaljë' xchönë', len clëgz bdilë' nis, san lëzca' bulaljë' xchönë'. Dios Bö' La'y naquë' Nu run lna' lau queë', le nac gdutë li didza' ru'ë Dios Bö' La'y.

⁷ Tsonn nup tun lna' lau queë' Jesús ni' yehua' yubá, Dios Xuz, len Dios Zxi'n, lë' ca' Didza', len Dios Bö' La'y. Yonnë' ni, tuz naquë'.

⁸ Lëzca' cni, tsonn le tun lna' lau queë' luyú ni, Dios Bö' La'y, len le bdilë' nis Jesús, len rön ni' bulaljë' lë'i yag cruz, ati' yonn ni, tuz ca ta'ná.

⁹ Chqui' si' lu na'ru' le tun lna' lau bunách, le runë' lna' lau Dios nactër lsaca'. Lë na' benë' lna' lau Dios nac le benë' lna' lau queë' Jesús, gnë' naquë' Zxi'nczë'.

¹⁰ Nu rejlë' Zxi'në' Dios, nazí' lu në'i le nunë' lna' lau Dios. Nu curejlë' Dios, nac ca rna nu na': "Dios rzi' yë'ë." Cni nac, le cutu gyejlë' le benë' lna' lau Dios queë' Zxi'në'.

¹¹ Lë ni nac le benë' lna' lau Dios. Gnë' chbennë' queëru' yöl-la' na'bán gdu, ati' Zxi'në' na' naquë' Nu nabániru' cni.

¹² Nu zóalenë' lei Zxi'në' Dios, dë yöl-la' na'bán gdu qui. Nu cuzóalenë' lei Zxi'në' Dios, cutu dë yöl-la' na'bán gdu qui.

Ca gnóziru' dë queëru' yöl-la' na'bán gdu

¹³ Lbi'ili' na' réjlë'li'-në' Zxi'në' Dios, ruzuja' queëli' lu guich lë ni quië gnózili' chdë yöl-la' na'bán gdu queëli', len quië gac gdu ca réjlë'li'-në' Zxi'në' Dios.

¹⁴ Lë ni nac le ruzxöni ládi'ru' Lë'. Chqui' bi gnabru' lahuë' ca rë'nnë' Lë', Lë' ryönnë' rë'u.

¹⁵ Chqui' nóziru' ryönnë' rë'u ca nac bi rnábiru' Lë', nóziru' ca' gdél-li'czru' lë na' rnabru' lahuë'.

¹⁶ Chqui' nu gle'i böchi' lzë'i run dul-la' cunaché' yöl-la' gut, ral-la' gnab qui nu na' lahuë' Dios, ati' Lë' gunnë' yöl-la' na'bán qui. Cni rnia': Ral-la' gnabli' quegac nup tun dul-la' cunaché' yöl-la' gut. Dë dul-la' naché' yöl-la' gut. Cutu rnia' gnabli' qui nu run dul-la' cni.

¹⁷ Yúgu'të le cunác tsahui' nac dul-la', san dë dul-la' cunaché' yöl-la' gut.

¹⁸ Nóziru' cutu runtecz dul-la' nu nac zxi'në' Dios, le run chi'ë nu na' Zxi'nczë' Dios, ati' tu' xöhui' cutu saqui' bi gun qui.

¹⁹ Nóziru' yu'uru' lu në'ë Dios, ati' yu'ugac lu na' tu' xöhui' yúgu'të bunách tui' ládi'gac le dë yödzyú ni.

²⁰ Na'a, nóziru' chbidë' ni Zxi'në' Dios, len bennë' queëru' yöl-la' rejni'i, quië gúnbë'ru' Nu na' nac gdutë li. Zóalenru' Nu na' nac gdutë li le zóalenru'-në' Jesucristo, Zxi'në' Dios. Nu ni nac Dios gdu, len Nu runn queëru' yöl-la' na'bán gdu.

²¹ Zxi'na'dau', gul-gún chi'i cuinli' cui tsej ládi'cli' bdau' guiöj bdau' yag. Ca' gac.

DÍDZA'DAU' BURÓP BUZUJË' LU GUICH SAN JUAN

Núnbë'ru' le nac gdutë li len yöl-la' nadxí'i

¹ Neda', bönni' gul run chi'a bunách queë' Cristo, rugapa' li' Dios, ngul rö queë' Dios, tsazxón len yúgu'të zxi'nu'. Nadxí'ida' lbi'ili' le núnbë'ru' le nac gdutë li, len clëg neda'z, san lëzca' ta'dxí'i lbi'ili' yúgu'të nup chnúnbë'gac le nac gdutë li.

² Nadxí'itu' lbi'ili' le núnbë'ru' le nac gdutë li, le zóalentez rë'u.

³ Rnaba' lahuë' Dios Xuz len Xanru' Jesucristo, Zxi'nczë' Dios, uzá' ladxë'ë queëli', len huechi' ladxë'ë lbi'ili', len gunë' ga soa dxi icj ladxí'dau'li' le núnbë'li' le nac gdutë li len nadxí'ili' lza'li'.

⁴ Budzíjtsquida' cati' byönda' tunbi' zxi'nu' ca nac le nac gdutë li, le tunbi' ca na' gna bé'inë' rë'u Dios Xuz.

⁵ Na'a, ráta'yua' lau', nguldau', gunu' ca rna bë' zxba queë'. Cutu ruzuja' quiu' lu guich tu zxba cub. Ruzuja' la' leyz lë na' gna bé'inë' rë'u dza ni'të, gnë' ral-la' gdxí'iru' lza'ru'.

⁶ Cni nac bë' nadxí'iru'-në' Dios. Nac cni chqui' runru' ca rna le gna bé'inë' rë'u. Lë na' gna bé'inë' rë'u nac quië gdxí'iru' lza'ru' ca na' chbyónili' dza ni'të.

Nup tē'ni la'zí' ye'i rē'u

⁷ Lë ni rguíxjöi'da' lbi'ili', le chta'dá yödzlyú ni zian nup ta'zí' yë', nup na' cuta'zí' lu na'gac ca bidë' Jesucristo, guquë' gdu bunách. Nu na' run cni, nac nu rzi' yë' len nu rdá'baga' Cristo.

⁸ Gul-gún chi'i cuinli' cui unitli' le nadél-li'li' le benli' xchinë' Cristo, san gul-güí' ladxí'li' gdél-li'li' gdutë le ral-la' si'li' lu në'ë Dios.

⁹ Nútí'tëz nu rguel-la' nöz yubl len rucá'n xtídzë'ë Cristo, cutu zóalenë' nu na' Dios. Nu da'tecz xtídzë'ë Cristo, zóalenë' nu na' Dios Xuz lenca' Zxi'në'.

¹⁰ Chqui' nútí'tëz nu za' ga zoali', len rusëdi zxba yubl, cutu ulébili' lidxli' nu na', len cutu guiëli' lei: "Gyu'u len netu'."

¹¹ Nu rë lei: "Gyu'u len netu'", run tsazxón lei ca nac le cunác run nu na'.

Runë' löz Juan gdxinë' ga nacu'ë böchi' lzë'ë

¹² Zal-la' le zian ral-la' uzuja' queëli' lu guich, cutu rë'nda' uzuja' yúgu'të lu guich. Runa' löz guida' ga zoali', ati' güi'ru' didza' yalj lulu, quië gac udzírú' gdu ladxí'ru'.

¹³ Tu'gapbi' Dios li' zxi'nnu ngul zxilu', ngul rö queë' Dios. Ca' gac.

DÍDZA'DAU' BUNN BUZUJË' LU GUICH SAN JUAN

Le dxi'a runë' bönni' lë' Gayo

¹ Neda', bönni' gul run chi'a bunách queë' Cristo, rugapa' Dios li', Gayo dxi'i ladxi'. Nadxi'ida' li' le núnbë'ru' le nac gdutë li.

² Bócha'adau', rnabda'-në' Dios gunë' ga gac dxi'a quiu' ca nac yúgu'të le runu', len su' ca' dxi'a, ca na' rac dxi'a qui bö' nacczu'.

³ Rudzijda' le ta'dxinë' ga zoa' bóchi'ru', tunë' lna' lau quiu', ta'në' nacu' li ladxi', len runu' ca nac le nac gdutë li.

⁴ Cutu bi dë le runr ga rudzijda' ca lë ni, cati' ryönda' tun ca rna le nac gdutë li nup nacgac ca bi'i queëcza'.

⁵ Bócha'adau', runu' le nac gdu cati' ráclenu' bóchi'ru', len runu' ca' le nacr lsaca', ráclenu' bóchi'ru' cunúnbe'inu' lequë'.

⁶ Tunë' lna' lau quiu' bóchi'ru' ni laugac bunách queë' Cristo ni, ta'guíxjö'ë ca na' nadxi'inu' lequë'. Runu' le nac dxi'a cati' rugú'u lequë' nöz, ráclenu' lequë' ca na' ral-la' gunu' quegac nup tun xchinë' Dios, quië luú'ë nöz.

⁷ Lequë' gularujë' ni le nadxi'icnë' Jesús, len cutu bi ta'zi'ë lu na'gac bunách cuta'dá' Cristo.

⁸ Qui lë ni na' ral-la' gunru' ba la'n bunách tun cni, quië gúnlenru' lequë' dxin qui le nac gdutë li.

Le cunác dxi'a runë' Diótrefes

⁹ Chbuzuja' lu guich le uzejni'i bunách queë' Cristo ni', san Diótrefes, bönni' ni' rdzag ladxë'ë gaquë' blau ladjquë', cutu runë' netu' ba la'n.

¹⁰ Qui lë ni na', chqui' huida' ga zoali', usá'a ládxi'li' cati' udubli' ca nacgac le runë'. Rzi' quidzë'ë netu', len rnë' queëtu' le cunác. Cutu rzxön ladxë'ë tsa lë niz, san lëzca' cutu runë' ba la'n bóchi'ru' ta'dxinë' ni', ati' ruzaguë'ë xnözgac nup ni' tē'ni lun lequë' ba la'n, len rubijë' nup na' ladj bunách queë' Cristo.

¹¹ Bócha'adau', cutu gunu' ca tun nup tua' dö', san ca tun nup tun le nac dxi'a gunu'. Nu run le nac dxi'a naqui queë' Dios, san nu rua' dö' gatga benbë' Dios.

Le nac dxi'a runë' Demetrio

¹² Yúgu'të bóchi'ru' tunë' lna' lau queë' Demetrio, ati' nac bë' runë' le nac gdutë li. Lëzca' netu' runtu' lna' lau queë', ati' nózili' nacz le runtu' lna' lau queë'.

Le rnabë' Juan lahuë' Dios

¹³ Zianr ca' le gu'nda' uzuja' quiu' lu guich, san cutu rē'nda' uzuja' lei lu guichz.

¹⁴ Na'a, runa' löz glé'iteda' li', ati' güi'ru' didza' yalj lulu.

¹⁵ Rnaba' lahuë' Dios gunë' ga soa dxi' icj ládxi'da'u. Tu'gáp Dios li' nup ni ta'dxi'i rē'u. Lëzca' li', bgap Dios tu tu nup ni' ta'dxi'i rē'u. Ca' gac.

DIDZA' BUZUJË' LU GUICH SAN JUDAS

Judas rugapë' Dios nup nulidzë' Dios

¹ Neda', Judas, tsaz naca' huen dxin queë' Jesucristo, len naca' ca' böchë'ë Jacobo. Rugapa' Dios lbi'ili', nulidzë' lbi'ili' Dios Xuz, len nadxi'inë' lbi'ili', len run chi'ë lbi'ili' le nacli' tuz len Jesucristo.

² Rë'nda' gnózili' ca ruhuéchi'tsca ladxë'ë lbi'ili' Dios, len nadxi'itsquinë' lbi'ili', lenca' quië soatsca dxi icj ladxí'dau'li'.

Nup tu'sëdi le cunác

³ Böchi' lza'adau', guetsca ladxa'a uzuja' queëli' lu guich ca nac yöl-la' ruslá nadél-li'ru', san run bayúdx uchizia' icj nagli' quië gdu ladxí'li' tül-lenli' nup ta'dá'baga' le réjlë'ru'-në' Dios, lë na' budödë' Dios tsaz lu na'gac nup náquigac quizi queë' quië luzé didza' qui laugac yúgu'të bunách.

⁴ Cni run bayúdx guna' le chgulayázlenë' rë'u bagachi'z la'quë' bönni', Dios buzóë' quequë' dza ni'të gchuguë' quequë' tsaz. Bönni' ni cutu ta'yíj ladxí'quë' Dios. Le zoa le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, táquinë' huac lunë' le cunác. Ta'dá'baguë'ë Xanru' Jesucristo. Tuzë' Lë' rna bé'inë' rë'u.

⁵ Chnóziczli' lë ni, san rë'nda' usá'a ladxí'li' ca benë' Xanru' Dios. Zal-la' buslé' bunách Israel cati' bubijë' lequë' luyú Egipto, gdöd ni' busnitië' nup bítsa'gac ladjquë' san cutu gulayejlë' Lë'.

⁶ Lëzca' cni, Dios buseyjë' tu latj chul yugu' gbaz la'y queë', nup ni' cutu glun xchinquë', san guluca'në' xlatjquë'. Tsaz nága'quë' ni' ga gdxinr dza usyudxë' yödzlyú ni Dios.

⁷ Lëzca' cni guc quegac yödz Sodoma len Gomorra len yödz dzaggac leygac. Ca na' glunë' gbaz la'y na', guladá'baguë'ë Dios, lëzca' cni glunë' bönni' yugu' lu yödz na'. Guludód cuinquë' quië glunë' le cunác len le gulazéz ladxí'quë' le tun ga nu rutuí'i. Na'a, le busaca' zi'ë lequë' Dios lu gui' le cutu ul, lë na' guc quequë' nac tu le run gadxi yúgu'tëru', cui gunru' la' leyz.

⁸ Zal-la' glac lë ni, la' cniz tunë' bönni' ni, bönni' rjáclenë' yël yudxi. Tun ditjnë' gdu ca nayá' nabinquë'. Ta'dá'baguë'ë le rna bé'inë' rë'u Dios, len ta'në' zi'ë quegac nup ta'ná bë' yehua' yubá.

⁹ Miguelcz, gbaz la'y blau, cati' gdíl-lenë' tu' xöhui' quië gac u'ë gdu ca gyë'ë Moisés, cutu burúguinë' udxíë' dö' tu' xöhui' na', san gudxë' lei: "Xanru' uzeyne' ba nadx li'."

¹⁰ San ta'në' zi'ë bönni' ni quegac le runë' Dios, yugu' le cuta'yéjni'në', ati' yugu' le ta'yéjni'në' racz quequë' ca na' tunba' böa' guixi' cuta'yéjni'iba', lë ni tu'gunë' dxin len cni tu'dxía dö' cuinquë'.

¹¹ Bica' bayechi' lequë' le chglunë' dul-la' ca na' benë' Caín, ati' lu yöl-la' ruhuidi' quequë' chgulachixi gulanignë' ca na' bchixi bnignë' Balaam quië si'ë dumí, ati' chnarugu quequë' latië' ca na' gutië' Coré cati' gdá'baguë'ë Moisés.

¹² Yugu' bönni' ni tágu lenë' tsazxón lbi'ili' cati' rágu li' yugu' güi'i huagu lu yöl-la' nadxí'i queëli'. Tunë' ga ta'chixi ta'nigui nup dzaggac lbi'ili', le ti'j tauzë'. Nacquë' ca bönni' ral-la' lugáguquë'-ba' bö'cu' zxila', san la' cuínczë' tu'gahuë'. Nacquë' ca böaj luzxbá cunachë'gac nis, ati' rua' leygac bö' na'l ni'l. Nacquë' ca' ca yag chbxdxin dza bi la'bía san cutu bi ta'bía, ati' nacquë' ca' ca yag chgulabídx gdu luí len chnaládu'gac.

¹³ Nacquë' ca' ca nis zxön cati' ryas rdxia len rbö' bdxina' qui, lë na' rulu' ca nac yöl-la' stu' tunë'. Nacquë' ca bölj luzxbá nuca'ncha' xnözcha'. Dios chnunë' quequë' la'yazië' tsaz latj chul.

¹⁴ Ca nac quequë' bē'ē ca' didza' uláz queë' Dios Enoc, bönni' ni' gbáblenē' bugádx cō' zxi'n xsoë' Adán, gnē': "Gul-yutsca', zē'ē Xanru', dzaggac Lē' zian gayuá' bunách náquigac quizi queë'.

¹⁵ Zē'ē gunē' zxguia' yúgu'tē bunách len gchuguë' quegac yúgu'tē nup tua' dö'." Cni gunē' ni'a qui yúgu'tē didza' zi' gulané' queë' Lē' bönni' dul-la' na'.

¹⁶ Bönni' ni' ta'nē' queë', len ta'zì' quidzē'ē, len tunē' ca nac le ta'zéz ládxi'quē'. Tu'ē didza' lu yöl-la' run ba zxön cuinquē', len quiē luzi'ē xbeygac, tu'ē didza' ta'gú'u bunách yöl-la' zxön.

Judas rus'ē ládxi'gac nup ta'yejlē' Cristo

¹⁷ Na'a, böchi' lza'adau', gul-tsajnéy yugu' didza' glu'ē dza ni'tē bönni' gbaz queë' Xanru' Jesucristo.

¹⁸ Bönni' na' glē' lbi'ili': "Dza tsajséytégac luluí' lauquē' bönni' lutitjē' le nac la'y, len lunē' ca nac le ta'zéz ládxi'quē' le cunác."

¹⁹ Bönni' ni' tunē' ga grujli' chopl. Tu'ē didza' lu yöl-la' bunáchz quequë' len cutu zóalenē' lequē' Dios Bö' La'y.

²⁰ Na'a, böchi' lza'adau', gul-zóa tsutsu ca nac yöl-la' rejlē' queëli' Dios le nac gdu la'y. Gul-lidzē' Dios, ugunli' dxin yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y.

²¹ Gul-gá'nlenē' Dios, Nu nadxí'i rē'u, len gul-cóz dza ni' uluí' lahuē' Xanru' Jesucristo, Nu huechi' ladxē'ē rē'u quiē gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu.

²² Gul-gún ga la'díp ládxi'gac nup rac chop ládxi'gac.

²³ Gul-gún ga lulé', gac tsca ubijli' lequē' lu gui'. Lu yöl-la' radxi queëli' gul-huechi' ládxi'li' yezica' bunách. Gul-gún chi'i cuinli', cui gunli' tsazxön lequē', cugútsa'li' le cunác tunē'.

Le rgu'u Dios yöl-la' zxön

²⁴⁻²⁵ Dios la'z dui, Nu nözicz yúgu'tē, len Nu buslá rē'u ni'a qui le benē' Xanru' Jesucristo, napē' yöl-la' huac gun chī'ē lbi'ili', cui gchixi gníguili', len uschinē' lbi'ili' lahuē' Lē' ga zoē' lu yení' gdu. Gunē' ga gacli' gdu dxi'a len ga udzíjitsquili'. Gaccz queë' Dios yöl-la' ba, len yöl-la' zxön, len yöl-la' blau, len yöl-la' uná bē', na'a dza len yúgu'tē dza zì'a za'c. Ca' gac.

LE BULU'È LAHUI DIOS ATT' NUZUJÈ' LU GUICH SAN JUAN

Le bulu'è lahui Dios ca nac queë' Jesucristo

¹ Lë ni nac tu le bulu'è lahui Jesucristo, le bē'è Lë' latj Dios ului'inē' yugu' huen dxin queë' ca nac le run bayúdx lactē. Jesucristo bsölē'è tuē' gbaz la'y queë', nu na' buzejni'i neda', Juan, huen dxin queë' Cristo. Gbaz la'y na' bului'inē' neda' ca nac lē ni.

² Neda', Juan, ruzuja' lu guich ni le nac gdutē li ca nac yúgu'tē le blé'ida', len runa' lna' lau qui xtidzē'è Dios len qui le benē' lna' lau Jesucristo.

³ Bica' ba nu uláb didza' ni, len bica' bagac nup luzé naggac nu na' uláb xtidzē'è Dios ni, len lun ca rna lē ni nayúj lu guich, le chzoa lac.

Juan ruzujē' lu guich le uzejni'i gadx cō' bunách queë' Cristo

⁴ Neda', Juan, ruzuja' lu guich didza' uzejni'i gadx cō' bunách queë' Cristo, nacua' luyú Asia. Dios, Nu zoacz, len gzoatecz, len ral-la' guid, rnabda'-nē' uzá ladxē'è queëli', len gunē' ga soa dxi icj ládxidau'li', dzaggac Lē' gadx bō' nacua' lahuē' Lē' ga ni' rō'è rna bē'è.

⁵ Dzagüē' ca' Lē' Jesucristo, runē' ca rnē' len runē' lna' lau queë' Dios. Zi'al Lē' bubanē' tsaz lu yöl-la' gut, len rna bé'inē' bönni' ta'ná bē'è yödzlyú ni. Lē' nadxi'inē' rē'u len gdi'bē' rē'u, bugüē' dul-la' nabága'ru' len xchönē' bulaljē' lē'i yag cruz, le gutiē' uláz queëru'.

⁶ Jesucristo benē' ga rna bē'ru' len ga nacru' bxuz, quiē cu'ru'-nē' yöl-la' ba Dios, Xuzē' Jesús. Yöl-la' ba Lē' len gactecz queë' yöl-la' uná bē'. Ca' gac.

⁷ Gul-yutsca'. Zē'è Cristo lu böaj luzxbá. La'le'i Lē' yúgu'tē bunách lenca' nup ni' glun Lē' huē', guludöddē' Lē'. La'bódx yechi' yúgu'tē bunách yödzlyú ni cati' la'le'i Lē'. La'naru' gactē cni. Ca' gac.

⁸ Cni rnē' Lē': "Neda' naca' Nu zoa zi'al lenca' Nu rajseytē ca nac le rzu lau len le ruúdxte." Cni rnē' Xanru', napczē' yöl-la' huac. Zoaczē' Lē', len gzoateczē', len zi'a guidē'.

Rlé'inē' Juan yöl-la' yení' queë' Jesucristo

⁹ Neda', Juan, naca' böchi' lza'li' len tsazxón rzaca' rguí'lēna' lbi'ili', len tsazxón len lbi'ili' ruzi'a xbey le rna bē'è Dios, len nadél-li'da' yöl-la' rböz zxön ladxī' na' runnē' queëru' Jesucristo. Gatsj lahui'l nis zxön nadzuna' tu luyú bidx ni, nazi' lei Patmos. Nadzuna' le bena' lban qui xtidzē'è Dios len le bena' lna' lau queë' Jesucristo.

¹⁰ Lu dza la'y queë' Xanru', gdu gzóalenē' neda' Dios Bö' La'y, ati' byönda' cúdzu'la' chi'è bönni' rulidzē' zidzj. Byön chi'è ca rbödx trompeta.

¹¹ Bönni' ni gudxē' neda': "Neda' naca' Nu zoa zi'al len Nu rajseytē ca nac le rzu lau len le ruúdxte. Bzuj lu guich le rlé'inu' len bsöla' lei quegac gadx cō' bunách quia', nacua' luyú Asia, nup nacua'

lu yödz Éfeso,

len lu yödz Esmirna,

len lu yödz Pérgamo,

len lu yödz Tiatira,

len lu yödz Sardis,

len lu yödz Filadelfia,

len lu yödz Laodicea."

¹² Bueycja' quiē glé'ida' nuzxa na' rulídz neda'. Cati' bueycja', blé'ida' gadx le nua'gac gui' náquicni oro.

¹³ Ladj gadx le nua'gac gui' na' blé'ida' tu Nu nalá' ca rnë'ë bönni'. Nacuë' tu lari' tunn le rdxin xni'ë, len lchu'ë nasië' tu pan náquini oro.

¹⁴ Chguichdau'z nac guitsa' icjë' ca nac zxila' o ca rna' bögui', ati' ryëp yös yení' yöj lahuë' ca gui'.

¹⁵ Ryëp yös yení' ni'ë ca guia bronce dxildau', le nudzé'itsca lu gui' ca bau' yal. Zidzj byön chi'ë ca ryön tu yegu zxön.

¹⁶ Lu në'ë yubél zxoacba' gadx bölj yení', ati' ru'ë r-ruj didza' le nac ca tu guia tuchi' natuchi' grop rui'i. Ryëp yös yení' lahuë' ca gbidz cati' rudzá'a.

¹⁷ Cati' blé'ida' Lë' gdz'o'a xni'ë ca bönni' nat. Ni'r Lë' bxo'a në'ë neda' len në'ë yubél len gudxë' neda': "Cutu gádxinu'. Neda' naca' Nu zoa zi'al len Nu rajseytë.

¹⁸ Naca' Nu nabáncz. Gutia', ati' na'a zóatecza' nabana'. Dë lu na'a gna bé'ida' yöl-la' gut len latj quegac nup natgac.

¹⁹ Bzuj lu guich lë na' chblé'ínu', len le rac na'a, lenca' le ral-la' gac töd na'a.

²⁰ Lë ni nac le nagachi' ca nac quecba' gadx bölj yení' na' blé'ínu' zxoacba' lu na'a yubél, len ca nac gadx le nua'gac gui' náquicni oro. Gadx bölj yení' na' naccba' le run lsaqui' qui gadx gbaz quegac gadx cö' bunách quia', ati' gadx le nua'gac gui' na' nacgac le run lsaqui' quegac gadx cö' bunách quia' na'."

2

Didza' bsölë'ë yödz Éfeso

¹ Gnë' ca' Bönni' na': "Bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödz Éfeso. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' zxoacba' lu në'i yubél gadx bölj yení', len rda gatsj lahui'l gadx le nua'gac gui' na' náquicni oro.

² Cni rna: Neda' nözda' yugu' le runli' len ca rúntscali' dxin. Nözda' rbözli' zxön ladxi' len cutu gac gua' glenli' nup tua' dö'. Nözda' chgzxi' bë'li' nup ta'ná nacgac gbaz quia' san cutu ca' nacquë', ati' na'a nözili' ta'zí' yë'ë.

³ Rbözli' zxön ladxi' len chgzxaca' gdi'li' le da'li' neda', san cutu bcuidi' ládxi'li'.

⁴ Na'a, dë tu le ruquí lbi'ili': Cutur nadxi'ili' neda' ca na' bdxili' neda' zi'al.

⁵ Qui lë ni na', gul-tsajnéy ca na' benli' zi'al, lë na' busanli', ati' na'a, gul-bí'i ládxi'li' len gul-gún ca na' benli' zi'al. Chqui' cutu ubí'i ládxi'li', guidtea' queë'li', ati' ugúa' xlatj le nua' gui' queë'li'.

⁶ Na'a, zoa tu le raclen lbi'ili'. Cutu rlé'ili' dxi'a le tunë' bönni' nicolaíta, nup na' ta'yíj ládxi'gac bdau' guiöj bdau' yag len tun le cunác, lë na' curlé'ida' dxi'a ca' neda'.

⁷ Nu ryöni ral-la' uzé nag lë ni rnë' Dios Bö' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo, rnë': Nup luxícj lu le rac yödzlyú, guna' ga lagu le rbia yag zoa gatsj lahui'l la' yël lach queë' Dios, le gun ga la'cuá' tsalzú."

Didza' bsölë'ë yödz Esmirna

⁸ Gnë' ca': "Lëzca' cni, bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödz Esmirna. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' zoa zi'al len nac ca' Nu rajseytë, Nu na' gut len bubán tsaz.

⁹ Cni rna: Neda' nözda' le runli' len ca rzaca' rgui'li'. Nözda' nacli' yechi' san le nactë rlé'ili' yöl-la' tsahui' le nac gdu. Nözda' ca' ca ta'né xöhui' queë'li' nup ni ta'ná nacgac bunách judío, san cutu ca' nacgac cni. Nup ni ta'dá' Satanás, tu' xöhui'.

¹⁰ Cutu ca' gádxili' le ral-la' saca' qui'li'. Tu' xöhui' na' gun ga gdzunli' lidx guia la'li' lbi'ili'. Cni si' bë' lbi'ili', ati' gdu ca chi dza saca' qui'li'. Gul-tsejlë' neda' ga gdxintë dza gatli', ati' neda' gunna' queë'li' yöl-la' na'bán gdu.

¹¹ Nu ryöni ral-la' uzé nag lê ni rnë' Dios Bö' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo, rnë': Nup luxícj lu le rac yödzlyú, cutu bi gun quegac yöl-la' gut le gac burópl quegac nup la'cua'tecz lu gui' gabíl."

Didza' bsölë'ë yödz Pérgamo

¹² Gnë' ca': "Lëzca' cni bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödz Pérgamo. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' nua' guia tuchi' na' natuchi' grop rui'.

¹³ Neda' nözda' le runli'. Nözda' ca' zoali' ga ni' rna bë' Satanás, tu' xöhui', san ni ruzxöni ládxi'li' neda'. Cutu ca' nusanli' ca' réjlë'li' neda', cutu busanli' lei yugu' dza ni' cati' guludöddë' ga zoali' Antipas, bönni' ni' bénteczë' lna' lau quia', ati' gutië' ga ni' zoa Satanás, tu' xöhui'.

¹⁴ Na'a, dë tu chop le tu'quí lbi'ili': Nacua'len lbi'ili' lu yödz Pérgamo la'gac bunách nazí' lu na'gac zxba queë' Balaam, bönni' ni' busëdnë' Balac gunë' ga la'chixi la'nigui bunách Israel, glahuë'-ba' yugu' böa' bëdxau' guludödcde'-ba' laugac bdau' guiöj bdau' yag len glunë' le cunác.

¹⁵ Lëzca' cni nacua'len lbi'ili' nup ni' nazí' lu na'gac zxba quegac bunách nicolaíta, lê na' curlé'ida' dxi'a neda'.

¹⁶ Qui lê ni na', gul-bí'i ládxi'li' na'a. Chqui' cutu ubí'i ládxi'li', guidtea' ga zoali' len tíl-lena' lequë' len didza' r-ruj ru'a, le nac ca tu guia tuchi'.

¹⁷ Nu ryöni ral-la' uzé nag lê ni rnë' Dios Bö' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo, rnë': Nup luxícj lu le rac yödzlyú, guna' ga lagu yöt maná na' nagachi'. Ünödzja' ca' quequë' tu guiöj chguichdau', ati' lu guiöj na' nayúj tu la cub, nutu nu nunbë' lei, san nupz na' la'zí' lei, lunbë' la na'."

Didza' bsölë'ë yödz Tiatira

¹⁸ Gnë' ca': "Lëzca' cni, bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödz Tiatira. Cni uzuju' lu guich: Ru'ë didza' Zxi'në' Dios, Nu na' dxia yöj lahuë' nacgac ca gui', ati' ni'ë nacgac ca guia bronze dxildau'.

¹⁹ Cni rnë': Neda' nözda' le runli'. Nözda' ca' nadxi'ili' neda' len ca' réjlë'li' neda'. Nözda' ca' ca runli' xchina' lu yöl-la' rböz zxön ladxi' queëli'. Nözda' nacr gdu ca runli' yugu' lê ni ca benli' zí'atël.

²⁰ Nacuá' tu chop le tu'quí lbi'ili': Rui'li'-nu latj ngul na' lënu Jezabel, rnanu rui'nu didza' uláz queë' Dios, ati' ni'a qui le rusédinu rzi' yé'ínu nup tun xchina'. Rusédinu lequë' le run ga tunë' le cunác len tahuë'-ba' böa' bëdxau' ta'gu'ë-ba' laugac bdau' guiöj bdau' yag.

²¹ Neda' bë'a-nu latj ubí'i ládxi'nu, san cutu ré'ninu uca'nnu le cunác na' runnu.

²² Qui lê ni na' chu'na'-nu tu le gátinu ga na' saca' qui'nu lu xhuë'nu tsazxón len nup glun tsazxón len lënu le cunác. Cni guna' na'a chqui' cutu lubí'i ládxi'gac quië cutur lun dul-la' na'.

²³ Guna' ga latbi' zxi'nnu. Cni gac, láquibe'i yúgu'të cö' bunách quia' ruyúa' le ta'bequi icjgac len le ta'zá' ládxi'gac bunách, ati' ubi'a queëli' tsca nac le runli'.

²⁴ Yezíca'li' zoali' yödz Tiatira, nul-li' cunazí' lu na'li' lê na' rusédinu, len cutu nazëdli' lê na' ta'ná bunách ni' nac le nayéjni'tsqui, san le nactë naqui qui Satanás, tu' xöhui', rëpa' lbi'ili': Cutu uspaga'a lbi'ili' yetú le ral-la' gunli'.

²⁵ Na'a, lê na' chnazí' lu na'li', gul-gún chi'i ga gdxintë dza huöda'.

²⁶ Bönni' ni' luxicjë' lu le rac yödzlyú len lunë' ca' rë'nda' neda' ga udxte, neda' guna' ga la'ná bé'inë' bunách gdutë yödzlyú.

²⁷ Ca na' budödë' lu na'a Xuza' Dios yöl-la' uná bë', neda' ca' guna' ga la'ná bé'inë' yugu' yödz, gata' lu na'quë' xuyág guia, ati' luzxuzxjë' bunách na' ca nu ruzxúzj tu yusu' náquini yu.

²⁸ Gu'a ca' quequë' bölj usíl.

²⁹ Nu ryöni ral-la' uzé nag læ ni rnë' Dios Bö' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

3

Didza' bsölë'ë yödZ Sardis

¹ Gnë' ca': "Lëzca' cni bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Sardis. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' nacua'len Lei gadx bö' na' len xzoacba' lu në'i yubél gadx bölj yení', rna cni: Neda' nöZda' le cunác runli', len nöZda' chnatzli' zal-la' taqui bunách nabanli'.

² Gul-spán ládxi'li'. Gul-gún tsutsu le nacua'len lbi'ili', le chzoa lat, le ráquibe'ida' cutu nac gdu lahuë' Dios le runli'.

³ Gul-tsajnéy na'a zxba na' byónili' le gzxi' lu na'li'. Gul-gún ca rna xtídzë'ë Dios len gul-bí'i ládxi'li'. Chqui' cutu uspán ládxi'li', guida' ga zoali' tu tsalz ca na' rdxinë' tu tsalz gban, ati' cutu gnözili' bizxa dza na' guida' ga zoali'.

⁴ Nacua'len lbi'ili' lu yödZ Sardis la'gac bunách cutu nacgac xöhui'. La'dalen neda' nup ni, nácugac lari' chguichdau'z le ruluí' nuhuöacquë' gdu dxi'a, le nacquë' lsaca' gac cni quequë'.

⁵ Nup luxícj lu le rac yödZlyú ugacua' lequë' lari' chguichdau'z, len cutu usula' laquë' chnayujgac lu guich ga nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu. Si' lu na'a nup ni lahuë' Xuza' Dios lenca' laquë' gbaz la'y queë'.

⁶ Nu ryöni ral-la' uzé nag læ ni rnë' Dios Bö' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

Didza' bsölë'ë yödZ Filadelfia

⁷ Gnë' ca': "Lëzca' cni bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Filadelfia. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' nac la'y len rui' didza' gdu'të li, len dë lu në'i zxi'n guía queë' David, bönni' gna bë'ë, Nu rsalj ga nu ryaz ati' nutu nu gac uséyj lei, len ruséyj ga nu ryaz ati' nutu nu gac gsalj lei.

⁸ Nu ni rna: Neda' nöZda' le runli'. NöZda' napli' lati'z yöl-la' huac, san runli' ca rna xtídz'a len cutu rutui'li' rnali' náquili' quia'. Qui læ ni na' nuzó'a lauli' tu ga nu tsaz le nayálj ati' nutu nu gac uséyj lei.

⁹ Gul-yutsca', nup ni' ta'dá' Satanás, tu' xöhui', len ta'zí' yë', ta'ná nacgac bunách judío ta'yíj ládxi'gac Dios, san cutu nacgac cni, neda' guna' ga la'dxinë' lauli' len luzechu zxi'buë' xni'ali'. Ni'r láquibe'inë' nadxi'ida' lbi'ili'.

¹⁰ Le benli' ca rna xtídz'a, glözli' zxön ládxi', neda' gun chi'a lbi'ili' dza na' la'zaca' la'guí'i yúgu'të bunách yödZlyú ni, læ na' gac quië si' bë' nup nacuá' yödZlyú ni.

¹¹ Zi'a guida'. Qui læ ni na' gul-gún chi'i le napli', cui gac nu gun ga cusi'li' læ na' ral-la' gunna' queëli'.

¹² Nul-li' ni' uxicjli' lu le rac yödZlyú, neda' guna' ga gacli' tsutsu ca nacgac yzxön, soali' gdau' ga na' zoë' Dios, len gatga grujli' ni'. Udá'a lbi'ili' ca læ' Dios quia', lenca' ca læ yödZ queë' Dios le nac Jerusalén cub, le ruhuó'tj r-ruj yehua' yubá lu në'ë Dios. Lëzca' udá'a lbi'ili' la' cub.

¹³ Nu ryöni ral-la' uzé nag læ ni rnë' Dios Bö' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

Didza' bsölë'ë yödZ Laodicea

¹⁴ Gnë' ca': "Lëzca' cni bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Laodicea. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' zoa tsaz, Nu run ca rna,

len rui' didza' gdutë li ca na' run lna' lau, len nac ca' Nu na' blen lu në'i yúgu'të le benë' Dios.

¹⁵ Cni rna: Neda' nözda' le runli'. Ca runli' nac ca nis cunác ziaġ, cutu ruca'nli' tsaz neda', len cutu nac ca nis zögui', cutu runli' xchina' gdu ládx'i'li'. Dxi'ar gac la' gacli' ca nis ziaġ o ca nis zögui'.

¹⁶ Na'a, le nacli' ca nis nagúlz, len cunacli' ca nis ziaġ, len cutu nacli' ca nis zögui', chu'na' lbi'ili' ca run nu huëb nis nagúlz na'.

¹⁷ Lbi'ili' rnali' rlé'ili' yöl-la' tsahui' queëli' len rac dxi'a queëli', len cutu bi ryadzj queëli', san cutu ráquibe'ili' le nacli'. Bayechi' nacli'. Nacli' xzi'. Nacli' yechi', len nacli' lau chul len rdali' xguidz.

¹⁸ Qui lë ni na', neda' ruzéjni'da' lbi'ili' gá'uli' lu na'a neda' le nac ca oro le nuna' dxi'a lu gui', quië gata' queëli' yöl-la' tsahui' gdu. Ral-la' gá'uli' ca' quia' lari' chguich gáculi', quië ggachi' yöl-la' xguidz queëli' le run ga nu rutui'i. Ral-la' gá'uli' ca' quia' le gun ga luhuöác yöj lauli' quië gac glé'ili'.

¹⁹ Neda' ruzeyda' bach len rut rguina' yúgu'të nup nadxi'ida' chqui' cutu tun le nac dxi'a. Qui lë ni na', gul-bí'i ládx'i'li', gunli' xchina' gdu ládx'i'li'.

²⁰ Gul-yutsca', néda'cza' zoa' ga nu ryaz, rulidza'. Chqui' nütitëz nu yöni chi'a len gsalj quia', tsazia' len gágulena' nu na', ati' gágulen neda' nu na'.

²¹ Nul-li' ni' uxicjli' lu le rac yödzlyú, neda' guna' ga có'lenli' neda' tsazxón ga na' rō'a rna bë'a, ca na' benë' ca' quia' neda' Xuza', buxicja' neda' lu le gac quia', ati' gró'lēna'-nē' tsazxón Xuza' ga na' rō'ē rna bë'ē Lē'.

²² Nu ryöni, ral-la' uzé nag lë ni rnē' Dios Bö' La'y, ruí'lenē' didza' yugu' cō' bunách quia' neda', Cristo."

4

Yöl-la' ba ta'gu'ë Dios yehua' yubá

¹ Gdöd glac lë ni, buyúa' len blé'ida' tu ga nu ryaz nayálj yehua' yubá. Byönda' ca' chi'ë bönni' na' byönda' zi'al, bulídz zidzj ca rbödx trompeta. Chi'i ni bulídz neda', gna: "Gda xtsa'l ni ati' neda' ului'ida' li' le run bayúdx lac töd ni."

² La' ni'z gzóalenē' neda' Dios Bö' La'y, ati' blé'ida' ni' yehua' yubá tu latj ga Nu rō' rna bë', len blé'ida' ca' Nu na' rō' latj na'.

³ Ryëp yös yení' Nu na' rō' latj na', ca na' ryëp yös yení' guiöj jaspe len guiöj cornalina, yugu' guiöj záqui'tsqui. Gatsj lahui'l latj na' zoa bquita' nac lach ca nac guiöj esmeralda, le ryëptsca yös yení'.

⁴ Gdu zbi'il latj na' nacué' ca' yetáp uruá' latj gap ta'bó' nup ta'ná bë', ati' yugu' latj na' rō'quē' tap uru'ë bönni' gul, nácuquē' lari' chguichdau'z, len dxiagac icjquē' bregui' náquicni oro.

⁵ Latj blau ga ni' rō' Nu na', ta'rúj yös len gziu' rnē, ati' bö zxön ryu'u. Lahui' lau latj na' tu'zení' gadx le ta'gú'u yení', le nacgac gadx bö' dzaggac Dios.

⁶ Ca dödl lahui latj ni dë tu ca nac tu nis zxön ryëp yös yení' ca guiöj jar.

Gdu zbi'il latj na', tsla'a hueaj nacué' tap nup nabangac, ati' zian yöj laugac dxiagac zaca' cúdzi'lgac len láhuilgac.

⁷ Tu nu nutsa' ladj tap ni nalá' ca nacha' bëdx guixi'. Nu na' buróp nalá' ca nacha' bëdx, ati' nu na' bunn nalá' lahui ca nac lau bönni', ati' nu budáp nalá' ca nacha' bsia' rzuba'.

⁸ Idaptë nup ni, qui queëgac dxia xop xilgac, ati' láhuilgac len lé'ilgac, yöj lau zian dxiagac. Rël len tē dza cutu ca' tu'sán, ta'ná: "La'y, la'y, la'y naquē' Xanru' Dios, napczë' yöl-la' huac. Gzoaczë' Lë', len zoaczë', len chzoa guidczë'."

⁹ Nup na' nabangac ta'gú'u yöl-la' ba Nu na' rō' rna bë', len zoatecz nabán. Tun ba la'n Nu na' len tē Nu na': "Xclenu'." Bátti'tëz tun cni idáp na',

¹⁰ tu'tság lauquë' lyu lahui' lau Nu na' tap uru'ë bönni' gul na', ta'yíj ládxi'quë' Nu na' zoatecz, len tu'cu'ë bregui' oro quequë' lahui' lau latj ga ni' rō' rna bë' Nu na', ta'në':

¹¹ Xantu' Dios, nacu' lsaca'

Cu'tu' Li' yöl-la' ba,

Len guntu' Li' ba la'n,

Len gata' quiu' yöl-la' uná bë'

Le benu' yúgu'të le dë.

Ca rë'ncznu' nacuá' len gulazú lau nacuá'.

5

Tu guich len Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'

¹ Ni'r blé'ida' tu guich lu na' yubél Nu na' rō' latj blau. Guich na' nac tu guich nudúb, len da' didza' lë'il len lahuil. Naguel-la' guich na' gadx le nuseyjgac lei.

² Blé'ida'-në' tuë' gbaz la'y blau, ati' bë'ë zidzj didza', gnë': "¿Nuzxa nac lsaca' uladzu' le naguél-la'gac guich ni len gsalj lei?"

³ Nutu nu guc gsalj guich na' len cutu guc nu uyú lei, nitú nu zoa yehua' yubá, len nitú nu zoa luyú, len nitú nu zoa zxanil luyú.

⁴ Ni'r grödxa' le cutu bdzöli nu nac lsaca' gsalj guich na', len cutu bdzöli nu nac lsaca' uláb lei, len nutu nu nac lsaca' uyú lei.

⁵ Ni'r gudxë' neda' tuë' bönni' gul ni', gnë': "Cutu cödxu'. Nu na' nac ca bëdx guixi', Nu nabablen zxi'n xsoë' Judá, len nac ca' zxi'n xsoë' David, chbuxícj lu yúgu'të le rac, len saqui' uladzu' le naguél-la'gac guich ni len gsalj lei."

⁶ Ni'r blé'ida'-në' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', zuinë' lahui' lau latj blau na' zoa gatsj lahui'l nup na' nabangac len gatsj láhui'lë' ca' bönni' gul na'. Naquë' huë' ca nac qui bö'cu' zxila' zoa nu budödi lëba', nacuá' gadx luzba' len gadx yöj lauba', le tu'luí' ca nacgac gadx bö' na' dzaggac Dios, nasölë'ë leygac gdutë yödzlyú.

⁷ Gdödë' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' len gdel-lë'ë guich na' lu na' yubél Nu na' rō' latj blau na'.

⁸ Cati' chgdel-lë'ë guich na', guluzechu zxibquë' lahuë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' idáp nup na' nabangac len idáp uru'ë bönni' gul na'. Zönquë' le rul-l nazí lei arpa tu tuë' bönni' gul na', len nua'quë' ca' yugu' bdxí' náquicni oro, yúdzugac yal, lë na' ruluí' yöl-la' rulídz Dios quegac bunách queë'.

⁹ Tul-lë' tu le rul-l yöl-la' ba, le nac cub, le rna cni:

Nacu' lsaca' quel-lu'u guich

Len uladzu'u le naguél-la'gac lei

Le bë'u latj bönni' guludöddë' Li',

Ati' len xchönu' böa'uu' bunách quië laqui queë' Dios,

Nacgac bunách gza'a nacuá' gdutë yödzlyú,

Bunách tui' yúgu'të didza' yubl,

Len nababgac yúgu'të yödz len yúgu'të luyú nacuá' gdutë yödzlyú.

¹⁰ Benu' ga nacquë' bönni' uná bë'

Len ga nacquë' bxuz queë' Dios queëru'.

Benu' ga ta'ná bë'ë yödzlyú.

¹¹ Ni'r buyúa' len byönda' chi'iquë' zian gbaz la'y. Gayuá' len gayuá' nacu'ë. Nacu'ë gdu zbi'il latj blau na' tsazxón len nup na' nabangac lenca' len yugu' bönni' gul na'.

¹² Tu'ë zidzj didza' yúgu'të, ta'në':

Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', guludöddë'-ba',

Naquë' lsaca' gata' lu në'ë yöl-la' uná bë'

Len yöl-la' tsahui'

Len yöl-la' rejni'i
 Len yöl-la' huac.
 Naquë' lsaca' gunru'-në' ba la'n
 Len tsej ládxi'ru' Lë'
 Len cu'ru'-në' yöl-la' ba.

¹³ Ni'r byönda' tul-l yúgu'të bi benë' Dios yehua' yubá len yödzylyú, len zxanil luyú len lu nis zxön. Tul-l yúgu'të bi nacuá' yugu' latj na', ta'ná:

Yöl-la' ba Nu na' rō' latj blau,
 Lenca' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.
 Gúnteczru'-në' ba la'n
 Len cú'teczru'-në' yöl-la' ba,
 Ati' gna bé'teczë' Lë'.

¹⁴ Idaptë nup na' nabangac ta'ná: "Ca' gac."

Ni'r idáp uru'ë bönni' gul na' gulutság lauquë' lyu len gulayíj ládxi'quë' Nu na' zoatecz.

6

Le naguel-la'gac guich

¹ Ni'r blé'ida'-në' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', buládzu'ë tu le naguel-la' guich na', ati' byönda' tu nu nutsa' ladj idáp na' nabangac, ryön chi'i ca gziu' rnë, gna: "Gda uyú."

² Buyúa', len blé'ida'-ba' tuba' böa' chguich, ati' zön tu uxiti' yag nu na' dxia lëba'. Glu'ë lë' tu bregui' udxíë' icjë', ati' brujë' ca tu nu nactër blau quië uxicjë' lu gdil-l.

³ Cati' buládzu'ë le buróp le naguel-la' guich na', byönda' buróp nu na' nabán, gna: "Gda uyú."

⁴ Ni'r brujba' yetuba' böa', nacha' xna. Guludödë' lu në'i nu na' dxia lëba' yöl-la' huac uná bë' tsajtúë' yöl-la' rböz dxi'a tsáhui'dau' quegac bunách len gunë' ga ludöddë' lza'quë'. Gulunödzjë' queë' tu guia tuchi' zxön.

⁵ Cati' buládzu'ë le bunn le naguel-la' guich na', byönda' bunn nu na' nabán gna: "Gda uyú."

Buyúa' len blé'ida'-ba' tuba' böa' gasj, ati' zön tu zxgonz nu na' dxia lëba'.

⁶ Byönda' rui' didza' tu chi'i gatsj lahui'l tap na' nabangac, rna: "Chop guia zxoa' xtil lazjx qui tu dza huen dxin le gac gbin, len xop guia zxoa' cebada lazjx qui tu dza huen dxin, san cutu gunu' ga yadzj le nac za len cutu bi gunu' qui xisi uva nal."

⁷ Cati' buládzu'ë le budáp le naguel-la' guich na', byönda' rui' didza' budáp nu na' nabán, gna: "Gda uyú."

⁸ Buyúa' len blé'ida'-ba' tuba' böa' gulj, ati' nazi' lei Yöl-la' Gut nu na' dxia lëba', ati' zeajlen lei nu nazi' lei Latj Chul. Guludödë' lu në'i nu na' gna be'i gatsj tu gatsj bunách nacuá' yödzylyú quië gdödi lequë' len guia tuchi', len ni'a qui yöl-la' rdun, len ni'a qui guidzhuë', len lu rú'acba' böa' guixi' snia' dzö'ba' yödzylyú.

⁹ Cati' buládzu'ë le bugayu' le naguel-la' guich na', blé'ida' znan bcugu yehua' yubá ni' bö' glacczë' bönni' ni' guludöddë' lequë' le glunë' lban qui xtídzë'ë Dios len le glunë' lna' lau queë'.

¹⁰ Glui' zidzj didza' yugu' bö' ni, gulaná: "Xantu' La'y, runu' ca rnau', ¿batxcz cuequi xbeynu' netu' len uzí' lau' bönni' ni' nacu'ë yödzylyú le guludöddë' netu'?"

¹¹ Gulunödzjë' quequë' lari' chguichdau'z lacuë', len glë' lequë': "Ral-la' uzí' ládxi'li' yetú chi'idau'z, ga gdxinr dza la'dxín ni yúgu'të lza'li' huen dxin queë' Cristo, bönni' na' ral-la' ludödi ca' lequë' bunách ca na' guludödi lbi'ili'."

¹² Cati' buládzu'ë le buzzóp le naguel-la' guich na', buyúa' len blé'ida' gtittsca luyú. Böac gasj gbidz, guc ca tu lari' guitsa' gasj, ati' böac xna beo' ca nac rön.

¹³ Gulaguíndj luyú bölj luzxbá, guc ca rac qui yag higo, ta'guíndj le rbia cati' rutá lei bö' bdunu'.

¹⁴ Gdöd qui luzxbá, guc qui ca rac qui guich cati' nu rutúb lei. Guladzá' xlatjgac yúgu'tè guí'adau' len yúgu'tè gap zoa luyú bidx lu nis zxön.

¹⁵ Ni'r gulucachi' lauquë' gap nac zxañ bloj len gap nac lë'i guiöj guí'adau' bönni' ta'ná bë'e luyú, len yugu' bönni' blau, len bönni' ta'lé'inë' yöl-la' tsahui', len bönni' nacu'ë lu na'quë' bönni' rjaquë' gdil-l, len bönni' dë lu na'quë', len yúgu'tè bönni' nadá'ugac, len yúgu'tè bönni' cunadá'ugac.

¹⁶ Glë' yugu' guí'adau' na' len yugu' lë'i guiöj na': "Gul-dubaga' netu', len gul-cachi' netu', cui gle'i netu' Nu na' rë latj blau ni' len cui gdel-li' netu' yöl-la' rley queë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

¹⁷ Chbdxin dza uluí' lahui yöl-la' rley quequë', atí' ¿nuzxa caz saqui' gua' glen lei?"

7

Tu gayuá' yu tapán milë' bönni' da' tu le nac bë' ra' xgaquë'

¹ Gdöd glac lë ni blé'ida' tap gbaz la'y zuicnë' idáp la'a yödzyú, tu'zaguë'ë xnözgac idáp bö' reycj tsala' hueaj luyú, cui tseycj bö' yödzyú, len cui tseycj lu nis zxön, len cui utá yag.

² Blé'ida'-në' ca' yetué' gbaz la'y zë'e r-rujë' ga rlen gbidz, nu'ë tu le udé'ë le gac bë' nup nacgac queë' Dios ban. Bë'e zidzj didza', bulidzë' idapë' gbaz la'y ni' nadód lu na'quë' yöl-la' huac uná bë' lun ditjnë' luyú len nis zxön.

³ Gudxë' lequë': "Cutu gun ditjli' luyú len nis zxön len yugu' yag cati' uda'rtu' tu le gac bë' ra' xgaquë' bönni' huen dxin queë' Dios queëru'."

⁴ Byönda' tsca naquë' bönni' da' lequë' lë na' nac bë', naquë' gdu tu gayuá' yu tapán milë' ladj yúgu'tè cö' di'a dza quegac zxi'n xsoë' Israel.

⁵ Bönni' na' da' lequë' lë na' nac bë':

Zxi'n xsoë' Judá naquë' chinnu milë'.

Zxi'n xsoë' Rubén naquë' chinnu milë'.

Zxi'n xsoë' Gad naquë' chinnu milë'.

⁶ Zxi'n xsoë' Aser naquë' chinnu milë'.

Zxi'n xsoë' Neftalí naquë' chinnu milë'.

Zxi'n xsoë' Manasés naquë' chinnu milë'.

⁷ Zxi'n xsoë' Simeón naquë' chinnu milë'.

Zxi'n xsoë' Leví naquë' chinnu milë'.

Zxi'n xsoë' Isacar naquë' chinnu milë'.

⁸ Zxi'n xsoë' Zabulón naquë' chinnu milë'.

Zxi'n xsoë' José naquë' chinnu milë'.

Zxi'n xsoë' Benjamín naquë' chinnu milë'.

Bunách guizx yu nácugac lari' chguichdau'z

⁹ Gdöd guc lë ni buyúa' len blé'igacda' bunách zian, nutu nu gac uláb lequë'. Nababquë' yúgu'tè yödz tui' didza' yubl gdu yödzyú. Zuicnë' ca dödl lahui latj blau na' ga ni' zoë' ca' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', nácuquë' lari' chguichdau'z, len zönquë' zin.

¹⁰ Tu'ë zidzj didza' yúgu'tè, ta'në':

Yöl-la' ruslá za' lu në'e Dios queëru',

Rö'e latj blau ni,

Len za' ca' lu në'e Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

¹¹ Zuicnë' gdu zbi'il latj blau na', lenca' gdu zbi'il ga nacu'ë bönni' gul, lenca' gdu zbi'il ga nacuá' idáp na' nabangac yúgu'tè gbaz la'y, atí' tu'tság lauquë' lyu ca dödl lahui latj blau na', ta'yíj ládxí'quë' Dios,

¹² ta'në':

Ca' gac. Yöl-la' ba Li', Dios queëtu',
 Napu' yöl-la' zxön len yöl-la' rejni'i.
 Rëtu' Li': "Xclenu'" len runtu' Li' ba la'n.
 Napu' yöl-la' uná bë' len yöl-la' huac.
 Gactecz cni quiu', Dios queëtu'. Ca' gac.

¹³ Ni'r gnabnë' neda' tuë' bönni' gul na', gnë': "¿Nupx na' nácugac lari' chguichdau'z, len gapx bönni' lequë'?"

¹⁴ Neda' gudxa' lë': "Xan, li' nözcnu'."

Lë' gudxë' neda': "Nup ni gulazaca' gulagui'tsca. Gulaguibë' lari' nácuquë' len guluún leygac chguichdau'z len xchönë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

¹⁵ Qui lë' ni na' nacu'ë ca dödl lahui latj blau ga rö'ë rna bë'ë Dios, len tunë' dxin lahuë' Lë' rël len tē dza lu gdau' queë'. Nu na' rö' latj blau ni gun chi'i lequë' le zóalentecz lequë'.

¹⁶ Cutur la'dunë' len cutur la'bidxë' nis, len cutur la'yéguinë' gbidz, len cutur láquinë' xla

¹⁷ le uyüë' lequë' ca nu uyü bö'cu' zxila' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' zoë' gatsj lahui'l latj blau na'. Gchë'ë lequë' gap ralj nis rui' yöl-la' na'bán, ati' Dios uzxië' laquë' nis ta'bödxë'."

8

Le bugádx le naguel-la' guich

¹ Catì buládu'ë le bugádx le naguel-la' guich na', grö' dxi yehua' yubá gdu gatsj hora.

² Ni'r blé'igacda'-në' gadx gbaz la'y na' zuicnë' lahuë' Dios, ati' guludödë' lu na'quë' gadx trompeta.

³ Ni'r bidë' yetüë' gbaz la'y, nu'ë tu bdxì' oro, gzuinë' ra' bcugu yehua' yubá ni'. Gulunödzjë' queë' szxöni yal quië gunë' lei tuz len yöl-la' rulídz Dios glun yúgu'të bunách queë' Cristo, uzéguì'ë lei lu bcugu na' náquini oro, zoa lahui' lau latj blau na'.

⁴ Gren dzön qui yal na' zoa lu nē'ë gbaz la'y na', guc tuz len yöl-la' rulídz Dios glun bunách queë' Cristo, ati' bdxin ga na' rö'ë Dios.

⁵ Ni'r budzé'ë bdxì' na' bau' yal zoa lu bcugu na' gbaz la'y na', ati' gru'në' lei luyú. Gnë' gziu' ati' bö zidzj byön. Gyëp yös len gtit luyú.

Tu'cödxë' trompeta

⁶ Ni'r gulacu'ë sina' lucödxë' leygac igadxtë' gbaz la'y na' zönquë' gadx trompeta na'.

⁷ Bucödxë' trompeta gbaz la'y zi'al, ati' grö' guiöj bögui' yöl sunn len gui' nutsi'i rön, guluhuóxj luyú. Gyegui tu cuia tsa tu tsonn cuia luyú ni, ati' gyegui ca' tu cuia tsa tu tsonn cuia yag. Gyegui ca' yúgu'të guixi' ya'a.

⁸ Bucödxë' trompeta gbaz la'y buróp na', ati' gbix lu nis zxön tu le nac ca tu gui'a zxön regui, ati' böac rön yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj nis zxön na'.

⁹ Gut tu cuia tsa tu tsonn cuia le nabangac dzö' lu nis zxön na', ati' guc ditj tu cuia tsa tu tsonn cuia yugu' barco.

¹⁰ Bucödxë' trompeta gbaz la'y bunn, ati' böxj gap dë nis yegu lenca' gap ralj nis, tu bölj luzxbá, regui ca gui' yör, guc cni qui yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj nis na' rö' luyú.

¹¹ Bölj ni lëba' Ajenjo, le nac tu le sla', ati' böac sla' yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj nis gap na' dë nis, guc ca nac ajenjo na', ati' glat bunách zian ni'a qui nis na' böac sla'.

¹² Bucödxë' trompeta gbaz la'y budáp, ati' böac chul yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj gbidz, len lëzca' cni guc qui beo', ati' böac chul tu cuia tsa tu tsonn cuia bölj. Cni guc, cutu buzení' gbidz yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj dza, len cutu guluzení' bölj len beo' yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj rël.

¹³ Ni'r buyúa' len byönda' ru'ë zidzj didza' tu'ë gbaz la'y rdödë' gatsj lahui'l luzxbá, rnë': "Bica' bayechi' lbi'ili'. Bica' bayechi' lbi'ili'. Bica' bayechi' lbi'ili' zoali' luyú ni cati' lucödxë' trompeta yetsonnë' gbaz la'y na'."

9

¹ Bucödxë' trompeta gbaz la'y bugayu', ati' blé'ida' nu nac ca tu bölj luzxbá böxj luyú, ati' gulunödzjë' qui nu na' zxi'n guía qui latj chul.

² Bsaljë' latj chul na', ati' gren dzön qui latj chul, guc ca dzön r-ruj ga tu'zégui'ë bla'dau', ati' gulachúl gbidz len luzxbá ni'a qui dzön na'.

³ Lu dzön na' gularujba' böchi'zú gulazxoazba' luyú, ati' Dios bë'ë lecba' latj ládu'ba' bunách ca tunba' xajnö' dzö'ba' luyú.

⁴ Gna bé'inë' lecba' cutu lun ditjba' guixi' rö' luyú, len cutu lun ditjba' nitú le nac ya'a, len clëg nitú yag, san tuz gac ládu'ba' bunách na' cudá' ra' xgaquë' lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios.

⁵ Cutu bë'ë lecba' latj ludódiba' lequë', san lusaca' zi'zba' lequë' gdu ca gayu' beo'. Rlatsca ga rádu'cba' ca na' rla ga rádu'ba' xajnö'.

⁶ Yugu' dza na' lë'ni ludödi cuingac bunách san cutu la'záqui'në'. Lë'nnë' latië' san ucuít cuini yöl-la' gut.

⁷ Nala'cba' böchi'zú na' ca naccba' böa' nácucba' le náquicni guía, quië tsjacba' gdil-l. Dxiagac icjba' le nacgac ca bregui' náquicni oro. Nac laucba' ca nac laugac bunách.

⁸ Nac guitsa' icjba' ca nac guitsa' icjnu ngul. Nacgac láya'cba' ca nacgac láya'ba' bëdx guixi'.

⁹ Nácugac lchu'cba' le náquini guía. Ta'gú'u bö xilcba' ca na' ta'gú'u bö carreta ná'yjba' böa' ta'xíti'ba' lu gdil-l.

¹⁰ Nacgac xbanca' ca nac xbanca' xajnö', zoa li'cba'. Lu xbanca' na' zoa le ta'neyba', quië lunba' zi' bunách gdu ca gayu' beo'.

¹¹ Zoa nu rna be'i lecba', nu na' nac gbaz xöhui' qui latj chul. Gbaz ni nazí' lei lu didza' hebreo: Abadón, le rna lu didza' griego: Apolión, len lu didza' xidza': "Nu Rusnít".

¹² Chgdöd tu le rusnít bunách, le za' zi'al, san za'c yechóp le lusnít bunách.

¹³ Bucödxë' trompeta gbaz la'y buzxóp, ati' byönda' tu chi'i rui' didza' gatsj lahui'l tap le nacgac ca luzba' bëdx, dxiagac yugu' lu squin bcugu na' náquini oro, zoa lahuë' Dios.

¹⁴ Chi'i ni rui'len didza' gbaz la'y buzxóp na' zi'a bucödxë' trompeta, rna: "Bsedx idaptë' gbaz xöhui' na' nága'quë' ra' yegu Eufates."

¹⁵ Ni'r busedxë' tapë' gbaz xöhui' na', chnucözë' lequë' Dios quië la' na'z, le nac dza na', len beo' na', len iz na', quië ludöddë' tu cuia tsa tu tsonn cuia bunách nacué' yödzlyú.

¹⁶ Byönda' tsca nacquë' bönni' rjaquë' gdil-l dxiaquë'-ba' böa' len dzagquë' tapë' gbaz xöhui' na', nacquë' gdu chop gayuá' mil milë'.

¹⁷ Ca tu lu bxin blé'igacda'-ba' böa' na', ati' nup ta'bía lecba' nacu lchu'gac le nac gui'dau'z len ya'a ca luzxbá len gulj. Nacgac icjba' böa' na' ca icjba' bëdx guixi', ati' lu rú'acba' ta'rúj gui' len dzön len tu le ruzégui'tsca, nazí' lei azufre.

¹⁸ Lë na' ta'rúj rú'acba' guludödi tu cuia tsa tu tsonn cuia bunách nacué' luyú, lë na' nacgac gui' len dzön len lë na' ruzégui'tsca.

¹⁹ Ta'rúj rú'acba' le ta'neyba' böa' na' len dzö' lu xbanca', le nacgac xbanca' ca bël zoa icjba' le ta'neyba'.

²⁰ Yezica' bunách, nup cutu glat lu chop ni tu'snít, cutu gulubí'i ládxi'quë' quië cutur lunë' ca na' tunë', len cutu gulanë' ta'yíj ládxi'quë' yugu' bö' xöhui' len yugu' bdau' guiöj bdau' yag, yugu' bdau' na' cuta'le'i, len cuta'yöni, len cuta'zá'.

²¹ Cutu gulubí'i ládxi'quë' quië cutur ludöcdë' bunách len clëg quië cutur lunë' yöl-la' udzá' quequë' len le cunác tunë', len yöl-la' rban quequë'.

10

Gbaz la'y, zoa lu në'ë tu guichdau'

¹ Ni'r blé'ida'-në' yetúë' gbaz la'y nal, bötjè' brujè' yehua' yubá, nacuë' böaj luzxbá, len zoa bquita' icjè'. Ryëp yös yení' lahuë' ca run gbidz, ati' nacgac ni'ë ca yzxön ta'yegui.

² Zoa lu në'ë tu guichdau' nayálj, ati' tu ni'ë yubél nulibë' lu nis zxön, len yetú ni'ë yögl nulibë' luyú bidx.

³ Ni'r bë'ë zidzj didza', byön ca ryön cati' rbódxya'aba' bëdx guixi', len cati' budx bë'ë zidzj didza' na', gulayön chi'igac gadx gziu'.

⁴ Cati' budx gulayön chi'igac gziu' na', neda' zi'a uzuja' lu guich, san byönda' nu rui' didza' yehua' yubá, rë neda': "Bcachì'z didza' ni glui' gadx gziu' na'. Cutu uzuju' lu guich didza' na'."

⁵ Ni'r bchis në'ë yubél zaca' luzxbál gbaz la'y na' blé'ida'-në' zuinë' lu nis zxön len luyú bidx,

⁶ ati' ben tsutsu xtidzë'ë gneynë' Nu na' zoacz, Nu na' ben yehua' yubá len le nacuá' ni', lenca' yödzlyú len le nacuá' ni', lenca' nis zxön len le nacuá' ni', gnë': "Cutur tsey,

⁷ san cati' ucödxë' trompeta gbaz la'y bugádx, uschinë' Dios le nagachi' queë', lë na' bului'inë' yugu' huen dxin queë', bönni' ni' glu'ë didza' uláz queë'."

⁸ Ni'r bë'len neda' didza' leyúbl chi'i na' byönda' r-ruj yehua' yubá, gna: "Gyeaj, yajxi' guichdau' nayálj na' zoa lu në'ë gbaz la'y na' nulibë' lu nis zxön len luyú bidx."

⁹ Gyija' ga na' zoë' gbaz la'y na', gnabda'-në' gunnë' quia' guichdau' na'. Gudxë' neda' gbaz la'y na', gnë': "Gzxi', gdagu. Lu ru'u gac zxix ca nac bdxindu' queëba' böz, san lë'u huöac sla'."

¹⁰ Gzxi'a guichdau' na' zoa lu në'ë len gdahua' lei. Lu ru'a guc zxix ca nac bdxindu' na', san cati' budx gdahua' lei, böac sla' lë'a.

¹¹ Ni'r gudxë' neda': "Ral-la' gu'u didza' leyúbl uláz queë' Dios laugac zian cö' bunách gza'a, len gap nacuá' yúgu'të yödz, len gap tui' zian didza' yubl, len laugac zian bönni' ta'ná bë'."

11

Chopë' bönni' tunë' lna' lau

¹ Ni'r bdxin nu benn quia' tu gui le nac ca tu yag rbixi, len gudx neda': "Gyas len brix gdau' queë' Dios. Brix ca' bcugu la'y qui, len blab ca' nup nacuá' ni' ta'yíj ládxi'gac Dios.

² Lö'a qui gdau' na' dë ni'l bca'n ca' len cutu urixu' lei, le nadód lu na'gac bunách gza'a, ati' lulíb lulíj yödz la'y na' gdu ca chopén beo'."

³ Gudxë' ca' neda': "Gsöla'a chopë' bönni' lunë' lna' lau quia', lu'ë didza' uláz quia' gdu ca chinnu gayuá' yu tsonnlalj dza, lacuë' lari' nac bdzadzau'.

⁴ Chopë' bönni' ni tunë' lna' lau, nacquë' chop yag olivo na' nayúj lu guich la'y le rui' didza' quequë', len nacquë' ca' chop le nua'gac gui' na' nacuá' lahuë' Dios, Xani yödzlyú.

⁵ Chqui' guë'ni nu gua' dö' quequë', gruj gui' rú'aque' le usnít nu na' rë'ni gua' dö' quequë', gdödi nu na', lenca' nup ta'dá'bagá' lequë'.

⁶ Dë lu na'quë' chopë' ni luzaguë'ë xnöz nis guiöj luzxbá, cui gal guiöj tsca dza na' ral-la' lu'ë didza' uláz queë' Dios, ati' dë lu na'quë' ca' lunë' ga huöac rön nis, len lunë' ga gatsj guidzhuë' yödzlyú, lunë' cni bálti'téz lzu lë'nnë'.

⁷ Cati' udx lunë' lna' lau, grujba' böa' snia' latj chul, tíl-lenba' lequë' len uxicjba' lequë', len gdódiba' lequë'.

⁸ La'túlz ca' la' nöz lu yödz zxön gdu ca gulayá' gulabinë', ga ni' gdë'ë ca' lë'i yag cruz Xanru', len ca runru' lsaqui', nazi' lei ca' Sodoma lenca' Egipto.

⁹ Gdu ca tsonn dza yu gatsj la'le'i gdu ca gulayá' gulabinë' bunách yúgu'të yödz len yúgu'të bunách gza'a, len bunách tui' zian didza' yubl, len bunách yúgu'të luyú, ati' cutu lui' latj nu ucachi' lequë' yeru ba.

¹⁰ La'dzagtsca ládxi'gac nup nacuá' yödzlyú le glatië', ati' lu yöl-la' rudziji quequë' la'sölë' le lunödzejë' quequë' lza'quë' tuë' yetuë', le gulusaca' zi'ë bunách nacuá' yödzlyú chopë' ni glu'ë didza' uláz queë' Dios."

¹¹ Ni'r cati' chbza'a tsonn dza yu gatsj na', Dios buspanë' lequë', ati' gulayasë' gulazuinë', ati' gladxi guladzöbi yúgu'të nup gulale'i lequë'.

¹² Ni'r bë' zidzj didza' tu chi'i yehua' yubá, gudx lequë': "Gul-cuén ni."

Gulabenë' lu böaj luzxbá zaca' yehua' yubál, ati' gulale'i lequë' nup na' guladá'baga' lequë'.

¹³ La' ni'z gtittsca luyú, ati' bguindj tu cuia tsa tu chi cuia yugu' yu'u dzö' lu yödz na', ati' lu le gtit na', glat tsonnlalj yu chi gayuá' bunách. Gladxi guladzöbi nup ni' naga'ngac, ati' gulagu'ë yöl-la' ba Dios zoë' yehua' yubá.

¹⁴ Chgdöd le buróp le rusnít bunách, ati' chzoa gdxin le bunn le usnít lequë'.

Rucödxë' trompeta gbaz la'y bugádx

¹⁵ Bucödxë' trompeta gbaz la'y bugádx, ati' glui' zidzj didza' chi'i yehua' yubá, ta'ná: Gap ta'ná bë' bunách yödzlyú

Nadödgac lu në'ë Xanru' Dios

Len lu në'ë Cristo.

Lë' gna bë'teczë'.

¹⁶ Ni'r idáp uru'ë bönni' gul na' rö'quë' gap na' ta'ná bë'ë lahuë' Dios, gulutság lauquë' lyu ta'yíj ládxi'quë' Dios.

¹⁷ Ta'né':

Xantu' Dios, napczu' yöl-la' huac.

Gzoaczu' len zoaczu' len ral-la' guidczu',

Xclenu', le chbugunu' dxin yöl-la' huac zxön quiu'

Len rzu lau' rna bë'u.

¹⁸ Gulaléy bunách yugu' yödz

San chbdxin dza gunu' lequë' zxguia'.

Nac dza cuequi xbeynu' nup chnatgac.

Ubi'u quegac huen dxin quiu',

Bönni' glu'ë didza' uláz quiu',

Nup náquigac quizi quiu' len glun ba la'n Lau',

Nup nacgac cuidi'z len nup nacgac blau.

Chbdxin dza usnitui' nup gulusnít yödzlyú.

¹⁹ Ni'r gyalj gdau' queë' Dios rö' yehua' yubá, ati' bla' lahui gui'n la'y ga yu'u didza' rucá'n tsahui' nunë' Dios. Luyú gyëp yös len glu'u bö zidzj, gnë gziu'. Gtit luyú len grö' guiöj bögui' yöl sunn.

12

Tunu ngul len tuba' bël zxön xtsni'

¹ Ni'r bla' lahui yehua' yubá tu le nac bë'tsca, bulu' launu ngul nácunu le nac ca gbidz, len zoa zxañ n'ánu beo'. Dxia icjnu tu bregui' ga dxiacba' chinnu bölj yení'.

² Ngul ni chzoa soabi' bi'idau' queënu, rbódxya'anu le rdia' lë'nu, rzaca' rgui'nu le ruzoanu-bi' bi'idau' queënu.

³ Ni'r bla' lahui yehua' yubá yetú le nac bë', bulu' lauba' tuba' bël zxön xtsni', nacba' xna gui'z len dxia gadx icjba' len chi luzba' len dxia tu bregui' tu tu icjba' na'.

⁴ Len xbanba' gu'yjba' tu cuia tsa tu tsonn cuia bölj luzxbá len gru'nba' leycha' luyú. Gzuiba' bël zxön xtsni' na' launu ngul na' chzoa soabi' bi'ida' queënu, zoaba' sina' gáguba'-bi' bi'ida' queënu na' ca galjbi' na'.

⁵ Buzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau' ral-la' gna bé'ibi' yúgu'të yödz len tu xuyág guia. La' bucuittë'-bi' Dios bi'ida' queënu na', buchisë'-bi' ga ni' zoaczë' Lë', rö'ë latj blau ga na' rna bë'ë.

⁶ Buzzundjnu ngul na', zeajnu lu latj ca'z, ga ni' chnupé'ë queënu latj Dios. Ni' lugahuë'-nu gdu ca chinu gayuá' yu tsonnlalj dza.

⁷ Gdöd glac lë ni, guctsa gdil-l yehua' yubá. Guladíl-lenë'-ba' bël zxön xtsni' na' gbaz la'y blau lë' Miguel len yugu' gbaz la'y da'quë' lë'. Guladíl-l bël zxön na' len gbaz xöhui' da'gac lëba'

⁸ san cutu guluxícj lu gdil-l na'. Qui lë ni na' cutur bdzöli xlatjgac yehua' yubá.

⁹ Cni guc, gularu'në'-ba' ni'l bël zxön xtsni' na', nacba' bël na' zoaba' dza ni'të, lëba' tu' xöhui' len Satanás, nu na' rzi' ye'i yúgu'të bunách yödzlyú. Gularu'në' tu' xöhui' yödzlyú, dzaggac lei gbaz xöhui' na' da'gac lei.

¹⁰ Ni'r byönda' tu chi'i rui' zidzj didza' yehua' yubá, rna: "Na'a chbdxin dza nulu'ë lahui yöl-la' ruslá nunë', len yöl-la' huac queë', len le rna bë'ë Dios, lenca' le rna bë'ë Cristo, le chgularu'në' ni'l nu na' buquí yugu' böchi' lza'ru'. Rël len të dza buquí lequë' lahuë' Dios queëru'.

¹¹ Guluxicj' nu na' böchi' lza'ru' ni, le gulugunë' dxin xchönë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' queë' Dios, len le gulugunë' dxin didza' na' glunë' lna' lau queë'. Cutu glui' ládi'quë' yöl-la' na'bán quequë' san glatië'.

¹² Qui lë ni na' gac yöl-la' rudziji yehua' yubá. Gul-dziji lbi'ili', zoali' ni'. Bica' bayechi' lbi'ili' zoali' yödzlyú len lu nis zxön, le chbötj tu' xöhui' bdxin ga zoali'. Rleytsqui tu' xöhui' na' le chráquibe'i yetú chi'z dë latj qui."

¹³ Cati' gúquibe'iba' bël zxön xtsni' na' chgularu'në'-ba' luyú, ni'r yajsóa régu'ba'-nu ngul na' buzoanu-bi' bi'i bönni'dau' na' queënu.

¹⁴ Ni'r Dios bë'ë-nu ngul na' chop xilba' bsia' nacgac zxön quië gac sunu, gcuitnu ga na' zoaba' bël zxön xtsni' na', gdxinnu xlatjnu lu latj ca'z. Ni' lugahuë'-nu gdu tsonn iz yu gatsj.

¹⁵ Zaca' cúdzu'lnu gubba' nis zil bël zxön xtsni' na', guc ca tu nis yegu, gú'niba' gua'të ngul na'.

¹⁶ Ni'r guclen ngul na' luyú, gyalj luyú na' len güi'i nis yegu na' gubba' bël zxön xtsni' na'.

¹⁷ Ni'r gléytsquiba'-nu ngul na' bël zxön xtsni' na', gyeajba' yajtíl-lenba' nup naga'ngac queënu xxi'n xsoanu, nup na' tun ca rna le gna bë'ë Dios, len nazi' lu na'gac le nunë' lna' lau Jesucristo.

13

Chopba' böa' snia'

¹ Gzuida' lu yuzx ra' nis zxön len blé'ida' rbenba' r-rujba' lu nis zxön tuba' böa' snia' dxia gadx icjba' len chi luzba'. Dxiagac lëba' chi bregui'. Dxia tu bregui' tu tu luzba' na' ati' láhuigac icjba' da' tu la nac xöhui' le curle'i Dios dxi'a.

² Böa' snia' na' blé'ida'-ba' rna'ba' ca nacba' bëdxtau', zoa ní'aba' ca nac ní'aba' oso, ati' rú'aba' nac ca nac rú'aba' bëdx guixi'. Bël zxön xtsni' na' budödba' lu na'ba' böa' snia' ni yöl-la' huac queëba' lenca' xlatjba' ga rna bë'ba', len yöl-la' uná bë' zxön queëba'.

³ Dxia huë' tu icjba' böa' snia' na', nac le gdödi lëba', san bunít huë' na', ati' gulubani yúgu'të bunách yödzlyú len yajta'gac böa' snia' na'.

⁴ Gulayíj ládxi'quë'-ba' bël zxön xtsni' na', le budödba' lu na'ba' böa' snia' yöl-la' uná bē' queëba'. Gulayíj ládxi'quë'-ba' ca' böa' snia' na', gulané': "¿Nuzxa caz nac zxön ca nacha' zxön böa' snia' ni, len nuzxa caz saqui' til-len lēba'?"

⁵ Guta' lu na'ba' böa' snia' na' bē'ba' didza' ba zxön len didza' xōhui' rnēba' queë' Dios. Gdu ca chopán beo' guta' lu na'ba' yöl-la' uná bē'.

⁶ Gzu lauba' rnēba' queë' Dios len gnē xōhui'ba' qui Lē' Dios, len qui latj la'y queë', len quegac nup nacuá' yehua' yubá.

⁷ Guta' lu na'ba' gdíl-lenba' nup náquigac quizi queë' Dios, buxicjba' lequë'. Guta' ca' lu na'ba' gna bé'iba' yúgu'tē bunách gza'a, bunách yúgu'tē yödž, len yúgu'tē bunách tui' didza' yubl, len bunách gdu'tē yödžlyú.

⁸ Gulayíj ládxi'gac böa' snia' na' yúgu'tē bunách nacuá' yödžlyú, nup na' cutu nayujgac lagac lu guich qui yöl-la' na'bán, guich na' buzujē' cati' zi'a guta' yödžlyú Bönni' na' naquē' Bö'cu' Zxíla'dau' queë' Dios, buzóē' Dios gutiē' ni'a quegac bunách queë'.

⁹ Chqui' nu ryöni, ral-la' uzé' nag.

¹⁰ Nup nucu'ē Dios gdzungac, ral-la' gdzungac, ati' nup nucu'ē Dios quiē nu gdödi leygac len guia tuchi', len guia tuchi' lat. Qui lē ni na', ral-la' la'böz zxön ládxi' nup náquigac queë' Dios, len la'yejlē' Lē'.

¹¹ Gdöd na' blé'ida'-ba' yetuba' böa' snia' grenba' brujba' lu yu. Dxiagac chop luzba' ca nac luzba' bö'cu' zxila', len rui'ba' didza' ca na' rui'ba' didza' bël zxön xtsni' na'.

¹² Dē lu na'ba' böa' snia' ni yúgu'tē yöl-la' uná bē' queëba' böa' snia' bdxinba' zi'al, cati' dzag lēba'. Runba' böa' snia' buróp ni ga ta'yíj ládxi'gac böa' snia' zi'al na' yúgu'tē bunách nacuá' yödžlyú, böa' na' bunít huē' gdödi lēba'.

¹³ Runba' ca' le nacgac bē' böa' buróp na' ga rdxintē runba' ga ruhuóxj gui' za' luzxbá, ruhuóxj luyú laugac yúgu'tē bunách.

¹⁴ Rzi' yé'iba' bunách nacuá' yödžlyú len le nacgac bē' dē lu na'ba' runba' lauba' böa' snia' zi'al na'. Rna bé'iba' bunách nacuá' yödžlyú lunē' tu bdau' ca nacha' böa' snia' na' gucba' huē' qui guia tuchi' ati' nabanba'.

¹⁵ Dē lu na'ba' runba' ga soa gban bdau' na' nac ca nacha' böa' snia' zi'al na', len güi' didza' bdau' ni len gun ga nu gdödi yúgu'tē nup cutu la'yíj ládxi'gac lei.

¹⁶ Benba' ga gda' yúgu'tē bunách tu le nac bē' da'gac lēba', nup nacgac ca'z len nup nacgac blau, nup ta'le'i yöl-la' tsahui' len nup nacgac yechi', nup cunadá'ugac len nup nadá'ugac, buda'ba' lei lu na'gac yubél o ra' xgagac bunách na'.

¹⁷ Nutu nu gac bi ga'u o bi guti' chqui' cudá' nu na' lē na' nac bē', o chqui' cudá' nu na' laba' böa' snia' na', o le nababba' nua'ba'.

¹⁸ Na'a rquinnu' yöl-la' rejni'i. Nu nap yöl-la' rejni'i ral-la' ulabtēz tsca le nababba' nua'ba' böa' snia' na', nac ca le nababē' bönni', ati' le nababba' na' nac xop gayuá' yu tsonnlaj yu xop.

14

Le tul-lē' tu gayuá' yu tapán milē' bönni'

¹ Gdöd ni' buyúa' len blé'ida'-nē' Bönni' na' naquē' Bö'cu' Zxíla'dau' zuinē' lu guí'adau' nazí' lei Sión. Nacuá'lenē' Lē' tu gayuá' yu tapán milē' bönni', da' ra' xgaquē' lē' Bönni' na' naquē' Bö'cu' Zxíla'dau', lenca' lē' Xuzē'.

² Ni'r byönda' tu le rgu'u bö yehua' yubá, rnē zidžj ca rnē tu yegu zxön len ca rnē gziu'. Byönda' le ryön cati' ta'guinniē' lē'i tu le rul-l zē zian du qui.

³ Tul-lē' tu le rul-l cub, nacu'ē ca dödl lahui latj blau ni' lenca' ca dödl lahui ga na' nacuá' idáp nup na' nabangac len yugu' bönni' gul na'. Nutur nu gac gul-l le rul-l ni, san légacžē' tu gayuá' yu tapán milē' bönni' ni, bönni' na' böa'uē' lequē' Cristo ladj bunách yödžlyú.

⁴ Nacquë' gdu ladxi' bönni' ni, cutu gulacuá'lenë' ngul, le nacquë' gdu bönni' ra'bán. Zjáclenë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' gátitëz ga zijë'. Cristocz böa'uë' lequë' ladj bunách, nacquë' bönni' zi'al guludód cinquë' lu në'ë Dios lenca' lu në'ë Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

⁵ Gatga gulazí' yë'ë ati' nutu nu gac bi gnë quequë' ga na' nacu'ë ca dödl lahui latj blau ga rö'ë Dios.

Didza' rjua'quë' tsonn gbaz la'y

⁶ Ni'r blé'ida' yetúë' gbaz la'y, rdödë' lu bö'z luzxbá, rju'ë didza' dxi'a zoa tsalzú quië gunë' lban qui laugac nup nacuá' yödzlyú, bunách gdu'të luyú, yúgu'të bunách gza'a, len bunách tui' yúgu'të didza' gza'a, len bunách yúgu'të yödz.

⁷ Ru'ë zidzj didza', rnë': "Gul-gadxi Dios, len gul-cu'ë yöl-la' ba le chzoa cuequi xbeynë' bunách. Gul-tséj ladxë'ë Dios, nunë' luzxbá len luyú len nis zxön len gap ralj nis."

⁸ Zajnáuë' gbaz la'y ni yetúë' gbaz la'y, rnë': "Chbudx qui yödz Babilonia. Chbudx qui yödz zxön na'. Cni guc qui, le glun nup nacuá' ni' ga gulazí' lu na'quë' bönni' yúgu'të yödz lunë' ca nacgac le ta'zé ládxi'quë' le cunác."

⁹ Zajnáuë' gbaz la'y buróp ni yetúë' gbaz la'y, ru'ë zidzj didza', rnë': "Chqui' nu tsej ladxí-ba' böa' snia' na' lenca' bdau' queëba', len güi' latj ta' ra' xguí o lu në'í le nac bë' da' lëba',

¹⁰ nu ni gunë' zxguia' Dios lu yöl-la' rley queë'. Saca' qui'i nu na' lu gui' len lu lë na' ruzéguitsca, laugac gbaz la'y len lahuë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

¹¹ Cuentecz dzön qui gui' ga ni' saca' qui'i nu na'. Rël len të dza saca' qui'i, ati' gatga gata' latj luzí' ládxi'gac nup la'yí ládxi'gac-ba' böa' snia' na' len bdau' queëba', ati' cutu luzí' ládxi'gac nup lui' latj ta' leygac laba'.

¹² Qui lë ni na' ral-la' la'bóz zxön ladxí' nup náquigac queë' Dios len lun ca rna le gna bë'ë, nup na' ta'yejlë' Jesús."

¹³ Ni'r byönda' chi'i nu rui' didza' yehua' yubá, rë neda': "Bzuj lu guich lë ni: Bica' bagac nup lat na'a su lau, nup na' ta'yejlë' Xanru'."

Dios Bö' La'y rnë': "Ca' gac. Luzí' ládxi'quë' lu dxin glunë', len luzi'ë xbey ca rajlöz le glunë'."

Tu'zi'ë le rulá' luyú

¹⁴ Ni'r buyúa' len blé'ida' tu böaj luzxbá chguichdau'z, len lu böaj na' rö' tu Nu nac ca naquë' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dxia icjë' tu bregui' oro, ati' lu në'ë zönë' tu guia tuchi'.

¹⁵ Brujë' lu gdau' yetúë' gbaz la'y, ati' bë'ë zidzj didza', gudxë' Nu na' rö' lu böaj na', gnë': "Bgun dxin guia tuchi' quiu' len bchugu xzoa' xtil, le chbdxin dza nu uzí' lei. Chnabídx deu qui dë yödzlyú."

¹⁶ Ni'r Nu na' rö' lu böaj na' bugún dxin guia tuchi' gdu'të yödzlyú, ati' buzi'ë le bulá' luyú.

¹⁷ Ni'r brujë' yetúë' gbaz la'y lu gdau' zoa yehua' yubá. Nu'ë ca' tu guia tuchi'.

¹⁸ Brujë' ra' bcugu ni' yetúë' gbaz la'y, dë lu në'ë gna bé'inë' gui', ati' bë'ë zidzj didza', bulidzë' gbaz la'y zi'al na' nu'ë guia tuchi', gnë': "Bgun dxin guia tuchi' quiu' len btub tu'xóa hueaj le ta'bía lba uva rö'gac yödzlyú, le chna le ta'bía lba uva."

¹⁹ Ni'r bugunë' dxin guia tuchi' gdu yödzlyú gbaz la'y ni, butubë' le ta'bía lba uva rö'gac luyú, ati' yajchu'në' le ta'bía lba uva na' lu yeru zxön ga gzi xisi. Yugu' lë ni rulu' ca gunë' Dios, gunë' zxguia' bunách nacuá' yödzlyú.

²⁰ Gululibë' le ta'bía lba uva na' lu lerui zoa ni'l ra' yödz, ati' lu lerui na' bruj rön, gren ga bdxintë rú'acha' böa', len gdöd rön na' gdu tsca gac sa'ru' gdu gadx dza.

15

Gbaz la'y nua'quë' gadx guidzhuë'

¹ Blé'ida' yetú le nac bë'tsca yehua' yubá, le run ga nu rubani. Gularujë' gadx gbaz la'y, nua'quë' gadx guidzhuë' rajséytégac, le ugunë' dxin Dios, udx gunë' zxguia' bunách yödzyú.

² Blé'ida' ca' tu le nac ca nis zxön ryëp yös yení' ca guiöj jar le nutsi'i gui'. Zuigac lu lë na' nac ca nis zxön nup na' guluxícj lu böa' snia' na' len lu bdau' queëba' len lu laba', nua'quë' le tul-l, yugu' le bë'ë quequë' Dios.

³ Tul-lë' le rul-l na' bil-lë' Moisés, bönni' huen dxin queë' Dios. Nac tu le rul-l queë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', ta'né':

Li', Xantu' Dios, náctëru' blau.

Zxöntër nac yúgu'të le benu',

Le tun ga rubánitu'.

Li', rna bé'inu' yugu' yödz,

Gdu dxí'adau' len gdu nac ca bi runu'.

⁴ ¿Nuzxa caz cugadxi Li', Xantu'?

¿Nuzxa caz cucú'u Li' yöl-la' ba?

Tuzu' Li' nacu' la'y.

La'dxín bunách yugu'të yödz,

La'yíj ládxi'quë' Li'

Le ta'lé'inë' nac tsahui' yúgu'të le runu'.

⁵ Gdöd guc lë ni, buyúa' len blé'ida' gyalj gdau' yehua' yubá ga ni' dë latj la'y le nac bë' zóalenë' bunách queë' Dios.

⁶ Gularujë' lu latj la'y na' gadx gbaz la'y, nua'quë' gadx guidzhuë' na'. Nácuquë' lari' záqui'tsqui le ryëp yös yení', len núga'gac lchú'quë' pan náquicni oro.

⁷ Ni'r tu nu nutsa' ladj idáp nup na' nabangac, bë' qui queëquë' gadx gbaz la'y na' gadx zxíga'dau' náquicni oro, len yudzgac le rluí' yöl-la' rley queë' Dios zoaczë'.

⁸ Lu latj la'y na' bdza' dzön, le zoa ni' yöl-la' yení' len yöl-la' huac zxön queë' Dios. Nutu nu saqui' tsaz lu latj la'y na' cati' gatsjr gadx guidzhuë' na' nua'quë' gadx gbaz la'y na'.

16

Yugu' zxíga'dau' yudzgac le rluí' yöl-la' rley queë' Dios

¹ Ni'r byönda' chi'i nu rui' zidzj didza' latj la'y na', rë gadx gbaz la'y na', rna: "Gul-tséaj, gul-tsajlálj luyú gadx zxíga'dau' na' yudzgac lë na' rluí' yöl-la' rley queë' Dios."

² Gyijë' gbaz la'y zi'al, yajlaljë' yödzyú le yudz zxíga'dau' na' zönë'. Lë na' yudz zxíga'dau' na' ben ga gutsj yudzu' ya'a le rlatsca gdu ca nayá' nabingac nup na' da' leygac le nac bë' da'gac böa' snia' na', lenca' nup na' ta'yíj ládxi'gac bdau' queëba'.

³ Ni'r gyijë' gbaz la'y buróp, yajlaljë' lu nis zxön le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' böac rön nis na' ca nac rön queë' bönni' nat, ati' glat yúgu'të nup nabangac nacuá' lu nis zxön na'.

⁴ Gyijë' gbaz la'y bunn, yajlaljë' gap dë yegu len gap ralj nis le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' guluhuóac rön gap dë nis na'.

⁵ Ni'r byönda' ru'ë didza' gbaz la'y na' dë lu në'ë rna bé'inë' nis na', rnë': "Xantu' Dios La'y. Zoaczu' len gzoaczu'. Tsahui' nacu' le rchugu' cni quegac bunách

⁶ le gululaljë' rön quegac nup náquigac quizi quiu' len quegac nup glui' didza' uláz quiu'. Na'a, Li' runu' ga lí'jë rön, le cni ral-la' gac quequë'."

⁷ Ni'r byönda' rui' didza' tu nu zoa ra' bcugu yehua' yubá ni', rna: "Ca' gac, Xantu' Dios, napczu' yöl-la' uná bë'. Gduté li len tsahui' nac ca rchugu' quegac bunách."

⁸ Gyijë' gbaz la'y budáp na', yajlaljë' lu gbidz le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' gbidz na', bë'ë lei latj Dios gúguitsca bunách len gui' qui.

⁹ Gúguitscaquë' yúgu'të bunách le rúguitsca gbidz, san cutu gulubí'i ládxi'quë', len cutu gulagu'ë Dios yöl-la' ba. Gulané' zi'ë queë' Dios, dë lu në'ë gna bé'inë' yugu' lë ni tu'saca' zi' bunách.

¹⁰ Gyijë' gbaz la'y bugayu' na', yajlaljë' xlatj böa' snia' ga na' rna bë'ba' le yudz zxíga'dau' zönë', ati' grö' chul gap rna bë'ba'. Ni'r, le gulazaca' gulaguí'i bunách, gláguya'a lúdx'i'quë',

¹¹ san cutu gulubí'i ládxi'quë' quië cutur lunë' le cunác tsahui' tunë'. Gulané' zi'ë queë' Dios zoë' yehua' yubá le ta'zaca' ta'gui'ë len le dxiaquë' yudzu' ya'a na'.

¹² Gyijë' gbaz la'y buzzóp na', yajlaljë' lu yegu zxön nazi' lei Eufates le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' gbidz nis yegu na' quië gba'a nöz ga la'dód nup ta'ná bë', la'rujë' zaca' ga rlen gbidz.

¹³ Ni'r blé'ida' bë' zxön xtsni' na', len böa' snia' na', len bönni' ru'ë didza' uláz quecba', gularúj rú'agac nup na' tsonn bö' xöhui' tun ditj bunách, nala'gac ca nala'cba' bludz.

¹⁴ Nacgac bö' qui tu' xöhui' yonn bö' ni, bö' tun le nacgac bë' lun ga lubani bunách. Yjac bö' xöhui' na' gdu yödzyú yajtubgac nup ta'ná bë', quië tsjaquë' lu gdil-l na' gac dza zxön queë' Dios, napczë' yöl-la' uná bë'.

¹⁵ Cni rnë' Dios: "Gul-yutsca'. Guida' tu tsalz ca rdxinë' gban. Bica' ba nu zoa ban ladxi' len run chi'i le nacu nu na', len runtecz dxi'a, cui gun bayúdx ta xguidz len cui utuí'i nu na' lahui' laugac bunách."

¹⁶ Gulutúb bönni' ta'ná bë'ë bö' xöhui' na', guludubë' tu latj nazi' lei lu didza' hebreo: Armagedón.

¹⁷ Gyijë' gbaz la'y bugádx na', yajlaljë' lu bö'z le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' bë' zidzj didza' tu nu zoa lu latj la'y zoa yehua' yubá ga dë latj blau na', rna: "Chnac."

¹⁸ Ni'r gyëp yös len grö'tsca bö len gnë gziu'. Gtittsca luyú, le gtittër ca gtit tsal ni nacuá' bunách yödzyú.

¹⁹ Bruj tsonn cöl yödz zxön na' ati' gulaguíndj yödz nacuá' yödzyú. Yajneynë' Dios le nac xöhui' glun bunách yödz zxön na' nazi' lei Babilonia, ati' lu yöl-la' rley queë' benë' zxguia' nup nacuá' ni.

²⁰ Gulagachi' luyú bidx dzö' lu nis zxön ati' cutur gulalá' guí'adau'.

²¹ Böxj ca' guiöj bögui' yöl sunn, le za' luzxbá, yajsóa icjgac bunách, ati' náli'i guiöj bögui' na' ca tu gayuá' guia hueaj. Gulané' zi'ë queë' Dios yúgu'të bönni' ni'a qui guiöj bögui' na' grö', le busaca' zi'tsca lequë'.

17

Dios rchuguë' queënu ngul udá dzag

¹ Ni'r bdxinë' ga zoa' tuë' gbaz la'y nababë' gadx gbaz la'y na' gulazönë' gadx zxíga'dau' na' náquicni oro. Bé'lenë' neda' didza', gnë': "Gda ni, ati' ului'ida' li' ca gunë' Dios, gunë'-nu zxguia' ngul udá dzag na', rö'nu lu nis zian.

² Gulacua'len lënu, glun le cunác nup ta'ná bë' yödzyú, ati' gulazudxi nup nacuá' yödzyú ni, glunlen lënu le cunác."

³ Gzóalenë' neda' Dios Bö' La'y, ati' bchë'ë neda' gbaz la'y na' tu lu latj ca'z, ati' ni' blé'ida'-nu ngul dxianu cúdzu'ba' tuba' böa' snia', nacba' xna gui'z. Dxiagac gadx icjba' len chi luzba', len da'gac ca' lëba' le ta'në xöhui' queë' Dios.

⁴ Nácunu lari' xna len lari' xna gui'z ngul na' dxianu lëba'. Nazi' lquitj queënu le náquicni oro len yugu' guiöj zaca' len yugu' bga. Lu na'nu zoa tu zxíga'dau' náquini oro, yudzu le nacgac xöhui' len le cunác runnu.

⁵ Ra' xganu da'gac ca lënu, le tu'luí' tu le nagachi', ta'ná cni: “Yödz Babilonia Nac Blau” len “Xna'cnu Ngul Udá Dzag” len “Xna'gac Le Xöhui' Dzö' Yödzlyú.”

⁶ Gúquibe'ida' nazúdxinu ngul na' le bennu ga blalj rön quegac nup náquigac queë' Dios len quegac nup na' zoa nu budödi leygac le glun lna' lau queë' Jesús. Catí' blé'ida'-nu, bubántsquida'.

⁷ Gudxë' neda' gbaz la'y na', gnë': “¿Bizx quië rubánu? Uzéjni'da' li' lë na' nagachi', le ruluí' ngul ni lenca' le ruluí' böa' snia' na' dxianu-ba', dxiagac gadx icjba' len chi luzba'.

⁸ Böa' snia' na' blé'inu' gzoaba' zì'al san cutu zoaba' na'a, böa' ni chzoa grujba' latj chul, atí' tseajba' ga nitba' tsaz. Lubánitsqui nup nacuá' luyú cunayujgac lagac lu guich qui yöl-la' na'bán dza nì'të catí' zì'a gata' yödzlyú. Catí' la'le'i böa' snia' na' gzoaba' zì'atël san cutu zoaba' na'a, lubani le ubanba'.

⁹ Lë ni nac tu le uzejni'i nu gac tsejni'i: Gadx icjba' na' tu'luí' gadx guí'adau' gap rö'nu ngul na'.

¹⁰ Lëzca' cni gadx icjba' na' tu'luí' gadxë' bönni' ta'ná bë'ë. Gayuë' bönni' ni chgdöd quequë'. Tuë' bönni' ni rna bë'ë na'a atí' yetué' cutu rdxindë', san catí' guidë', gna bë'ë tu chi'ida'u'z.

¹¹ Böa' snia' na' gzoaba' san cutu zoaba' na'a, ruluí' bönni' buzunu', gna bë'ë. Nunë' tsazxón bönni' gadx na', atí' töd ni nitië' tsaz.

¹² Chi luzba' na' blé'inu' tu'luí' chië' bönni' la'ná bë'ë. Cutu ta'zì'inë' yöl-la' uná bë', san la'zì'ë yöl-la' uná bë' tu chi'ida'u'z, la'ná bë'ë tsazxón len böa' snia' na'.

¹³ Chië' bönni' nì, tuz nacquë', atí' ludödë' lu na'ba' böa' snia' na' yöl-la' uná bë' quequë' len le dë lu na'quë'.

¹⁴ La'díl-lenë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' san Lë' uxicjë' lequë', le naquë' Xangac yúgu'të nup nacgac xan len rna bé'inë' ca' yúgu'të nup ta'ná bë'. Nup nacua'len Lë', bulidzë' leygac Dios len gröë' leygac, atí' tsaz da'gac Lë'.”

¹⁵ Gudxë' ca' neda' gbaz la'y na', gnë': “Yugu' nis zxön na' blé'inu' gap nì' rö'nu ngul udá dzag na', tu'luí' bunách yödz len bunách gza'a len bunách tui' didza' yubl len bunách yugu' luyú.

¹⁶ Chi luzba' böa' snia' na' blé'inu' len tu'luí' chië' bönni', cutu la'lé'inë'-nu dxi'a ngul udá dzag na', atí' ca'z len xguidz luca'në'-nu. Lahuë' xpéla'nu len luzégui'ë-nu len gui'.

¹⁷ Dios uchizië' icj ládxi'dau'quë' chië' bönni' na' le gun ga lunë' ca rë'ncznë' Lë', lacquë' tuz len ludödë' lu na'ba' böa' snia' na' yöl-la' uná bë' quequë' quië utság ca rna xtídzë'ë.

¹⁸ Ngul na' blé'inu'-nu ruluí' yödz zxön na' rna be'i nup ta'ná bë' yödzlyú nì.”

18

Rguindj yödz Babilonia

¹ Gdöd na' blé'ida'-në' yetué' gbaz la'y ruhuötjë' r-rujë' yehua' yubá, dë lu në'ë yöl-la' uná bë' zxön, atí' gyëp yös yení' luyú nì'a qui yöl-la' yení' queë' gbaz la'y na'.

² Bë'ë zidzj didza' gbaz la'y na', gnë': “Chbguindj. Chbguindj Babilonia, yödz zxön na'. Chböac xlatj tu' xöhui' len xlatjgac bö' xöhui' tun ditj bunách. Tu'zoaba' nì' lidxcha' bguinn xtsni' len bguinn nacgac xöhui'.

³ Cni gac qui yödz na' nì'a qui le glun bunách nacuá' nì', glunë' ga glun bunách yúgu'të yödz ca nacgac le ta'zéz ládxi'quë' le cunác. Glunlen lequë' le cunác nup ta'ná bë' yödzlyú, atí' guta' yöl-la' tsahui' quequë' bönni' ta'u tuti' nacu'ë yödzlyú, le gyantsca le záqui'tsqui gulazéz ládxi'gac nup nacuá' nì'.”

⁴ Nì'r byönda' rui' didza' yetú nu zoa yehua' yubá, rna: “Gul-rúj lu yödz na', lbi'ili' náquili' quia' neda', cui gunli' tsazxón len lequë' dul-la' len cui gac queëli' tsazxón len lequë' zxguia'.

⁵ Nayantsca dul-la' nabága'que', chnayás nadxíncz luzxbá, san Dios rajneynë' le cunác nunquë'.

⁶ Gul-bí'i quequë' ca na' glunë' queëli'. Gul-bí'i quequë' chop cö' tsca le glunë'. Gul-bí'i quequë' chop cö' tsca le nac xöhuí' glunë' queëli'.

⁷ Gul-gún ga la'zaca' la'gui'ë len la'bódx yechë'ë tsca yöl-la' ba len yöl-la' zxön glui' cuinquë'. Ta'zá' ládxi'que', ta'në': 'Rö'tu' ni, rna bë'tu'. Cutu nactu' uzéb len gatga cödx yéchi'tu'.

⁸ Qui lë ni na', tu dzatëz la'dxín quequë' le la'zaca' la'gui'ë, yöl-la' gut, len yöl-la' rbódx yechi' len yöl-la' rdun. Leguië' lu gui', le napczë' yöl-la' huac zxön Xanru' Dios, Nu rusyúdx quequë'.

⁹ 'La'bódx nup ta'ná bë' yödzyú len glun tsazxón len lequë' le cunác, len guluzí' xbey le naqui quequë', ati' la'bódx yechë'ë cati' la'lé'inë' dzön qui yödz na' regui.

¹⁰ Zi'tu' zi'tu'z la'cu'ë le ládxinë' ca gac zxguia' gac qui yödz na', la'në': Bica' bayechi' Babilonia, yödz zxön ni, guctër blau. Tu dzatëz gac zxguia' qui.

¹¹ 'La'bódxë' ca' bönni' ta'u tuti' nacu'ë yödzyú len la'bódx yechë'ë qui yödz na' le cutur soa ni' nu ga'u bi lúti'ë.

¹² Nutur nu ga'u ni' le náquicni oro len plata, len yugu' guiöj zaca', len yugu' bga, len yugu' lari' záqui'tsqui, len lari' xna, len lari' dxí'adau', len lari' xna gui'z, len yugu' yag rla' zxix, len le náquicni dxit záqui'tsqui, len le náquicni yag záqui'tsqui, len le náquicni cobre, len le náquicni guia, len le náquicni guiöj jar.

¹³ Nutur nu ga'u ni' canel, len yugu' le rla' zxix, len yal, len le rla' zxix qui mirra len qui yöj olíbano, len xisi uva nal, len le nac za, len yöjz dxí'adau', len zxoa' xtil, len yugu' búrrodau', len yugu' bö'cu' zxila', len yugu' böa', len yugu' carreta, len yugu' bönni' huen dxin, len yela'gac bunách.

¹⁴ Lë lequë' nup na' ta'u tuti', la'ná: Naduagac le gzë ládxi'li'. Chgdöd quegac yöl-la' tsahui' len le nacgac lach queëli', ati' cutur gdzólili' leygac.

¹⁵ 'La'bódxë' bönni' ta'u tuti' na', guta' quequë' yöl-la' tsahui' le glúti'ë lu yödz na', ati' la'cu'ë zi'tu' zi'tu'z le ládxinë' ca gac zxguia' gac qui yödz na', len la'bódx yechë'ë,

¹⁶ la'në': Bica' bayechi' yödz ni gac zxön. Gac ca ngul nácunu lari' záqui'tsqui len lari' xna, len lari' xna gui'z, len nazi' lguitj queënu le náquicni oro len le náquicni guiöj zaca' len yugu' bga.

¹⁷ Tu dzatëz gnit yöl-la' tsahui' qui yödz ni.

'La'cu'ë zi'tu' zi'tu'z yúgu'të bönni' xan barco len nup nacuá' lé'igac barco na', len nup tu'sá' yugu' barco na', len nup tun dxin lu nis zxön,

¹⁸ len cati' la'lé'inë' dzön qui yödz na' regui, la'bódxë', la'në': ¿Bizxal yödz gac zxön ca nac yödz ni?

¹⁹ 'Ludxíë' bëchtö icjqüë', len la'bódxë' len la'bódx yechë'ë, la'në': Bica' bayechi' yödz ni gac zxön. Yöl-la' tsahui' qui yödz ni ben ga guta' yöl-la' tsahui' quegac yúgu'të nup nacgac xan barco lu nis zxön. Tu dzatëz gnit yödz ni.

²⁰ 'Gul-dziji ca gac qui yödz ni, lbi'ili' zoali' yehua' yubá, lenca' lbi'ili' náquili' queë' Dios, lbi'ili', bönni' gbaz queë' len lbi'ili', bönni' rui'li' didza' uláz queë'. Gul-dziji, le chbchuguë' Dios qui yödz ni ni'a qui bi glun queëli' nup nacuá' lu yödz ni."

²¹ Ni'r buchisë' tu guiöj zxön le nac ca guich ryëtu, tuë' gbaz la'y nal, ati' gru'në' lei lu nis zxön, gnë': "La' cniz gac, gguindj Babilonia, yödz na' gac blau, ati' cutur nu udzöli lei.

²² Cutur nu yöni lu yödz na' nup ta'guínn lë'i le rul-l, len clëg nup tu'códx gui len clëg nup tu'códx trompeta, len cutur udzöl ni' bönni' huen dxin, len cutur yön ni' bö rgu'u le rutu.

²³ Cutur uzení' lu yöd' na' nitú gui', len cutu yön ni' chi'ë bönni' utság nē'ë, len clēg chi'ibi' bi'i ngul utság na'bi'. Cni gac zal-la' nacli' blau, lbi'ili' rá'uli' len rúti'li' lu yöd' ni, len gzxí' yé'ili' bunách gdtē yöd'lyú len yöl-la' udzá' queēli'.

²⁴ 'Lu yöd' ni blalj xchönquē' bönni' glu'ë didza' uláz queē' Dios len xchöngac nup náquigac queē' Dios lenca' xchöngac yúgu'tē bunách yöd'lyú, guludödi lequē' nup nacuá' yöd' ni."

19

¹ Gdöd lē ni byönda' tui' zidzj didza' bunách zian nacuá' yehua' yubá, ta'ná: Yöl-la' ba Dios. Yöl-la' ruslá runē', Ati' yöl-la' zxön len yöl-la' uná bē' Napē' Dios queēru'.

² Nac gdtē li len tsahui' ca rusyudxē'. Bchuguē' qui yöd' na' nac ca tu ngul udá dzag, Len quegac bunách lu yöd' na' Glun ditj bunách yöd'lyú len le cunác glunē'. Dios buzí' lē' lequē' Le guludödcde' huen dxin queē'.

³ Leyúbl gulanē': "Yöl-la' ba Dios. Cuentecz dzön ga regui yöd' na'."

⁴ Gulutság lauquē' lyu idáp uru'ë bönni' gul ni' len idáp nup ni' nabangac, ta'yíj ládxi'quē' Dios, rō'ë latj blau queē'. Gulanē': "Ca' gac. Yöl-la' ba Dios."

⁵ Ni'r byönda' rui' didza' tu nu zoa latj blau na', rna: Gul-cu'ë Dios queēru' yöl-la' ba Yúgu'tēli' runli' xchinē', Lbi'ili' na' rádxili' Lē', Nacli' bunách ca'z len bunách blau.

Lni qui yöl-la' rutság na' queē' Bönni' naquē' Bō'cu' Zxíla'dau'

⁶ Byönda' ca' nu rui' zidzj didza', byön ca ryön cati' tui' didza' bunách zian, len byön ca' ca ryön ga rdöd yegu zxön, o ca ryön cati' rnē' gziu', rna: Yöl-la' ba Dios le rzu lahuē' rna bē'ë, Napczē' yöl-la' huac.

⁷ Ral-la' udziji ládxi'ru' len uzi'ru' xbē' Len cu'ru'-nē' yöl-la' ba Le chbdxin dza lni qui yöl-la' rutság na' Queē' Bönni' na' naquē' Bō'cu' Zxíla'dau', Si' lu nē'ë Cristo nup náquigac queē'. Chzoa rbözbi' bi'i utság ná'lenbi' Lē', Nachi' le ruluí' nup na' náquigac queē'.

⁸ Dios ru'ë-bi' latj gácubi' lari' záqui'tsqui Le nac gdu len ryēp yös yení'.

Lari' záqui'tsqui na' ruluí' le nac tsahui' nungac nup náquigac queē' Dios.

⁹ Ni'r gudxē' neda' gbaz la'y na', gnē': "Bzuj lu guich didza' ni: Bica' bagac nup na' nulidzē' lequē' Dios quiē' la'cu'ë lni qui yöl-la' rutság na' queē' Bönni' naquē' Bō'cu' Zxíla'dau'."

Gudxē' ca' neda': "Yugu' didza' gdtē li ni ru'ë didza' Dioscz."

¹⁰ Buzechu zxiba' xni'ë gbaz la'y na' quiē' tsej ladxa'a lē', san gudxē' neda': "Cutu gunu' cni. Neda' ca' naca' huen dxin queē' Dios ca nacu' li' len ca nacquē' böchi' lza'u nazí' lu na'quē' le nac gdtē li ca nac queē' Jesús. Gyij ladxē'ë Dios."

Nup tui' didza' uláz queē' Dios, tui' didza' le nac gdtē li ca nac queē' Jesús.

Bönni' dxiē'-ba' böa' chguich

¹¹ Ni'r blé'ida' nayálj luzxbá, ati' buluí' lauba' tuba' böa' chguich, ati' lë' Bönni' dxië'-ba', Nu Run Ca Rna, lenca' Nu Nac Le Nacz. Cni lë' le rbequi xbeynë' ca nac le nac gdutë li lenca' cni tsijë' lu gdil-l.

¹² Ryëp yös yení' yöj lahuë', nacgac ca gui', len dxiagac icjë' bregui' zian. Nayúj lahuë' tu le lë', le nutú nu nözi, san tuzë' Lë' nöznë'.

¹³ Nacuë' tu lari' ni'aj rön, len lë' ca' Nu Nac Xtidzë'ë Dios.

¹⁴ Rajnauquë' Lë' ni'a në'ë guizx yu nacu'ë yehua' yubá, dxiacquë'-ba' böa' chguich len nácuquë' lari' záqui'tsqui, nac chguichdau'z len cutu nac bösj.

¹⁵ R-ruj ru'ë le nac ca tu guia tuchi' gundë' zi' bunách yugu' yödz. Gna bé'inë' lequë' len xuyág guia len gunë' lequë' zxguia', gac quequë' ca rac qui le rbia lba uva, zoa nu rulíb leygac, le rléytsquinë' Dios, napczë' yöl-la' uná bë'.

¹⁶ Nayúj lu lari' nacuë' lenca' lu xgatsjë' ca lë', Nu Rna Be'i Nup Ta'ná Bë', lenca' Nu Nac Xangac Nup Nacgac Xan.

¹⁷ Ni'r blé'ida'-në' zuinë' lu gbidz tuë' gbaz la'y, ati' bë'ë zidzj didza', gudxë'-ba' böa' ta'zuba' luzxbá, rnë': "Gul-dá, gul-dúb ga ni gáguli' lni zxön queë' Dios.

¹⁸ Gáguli' xpéla'gac nup ta'ná bë', len xpéla'gac nup nacu'ë lu na'gac bönni' rjaquë' gdil-l, len xpéla'gac nup nalgac, len xpéla'cba' böa', len xpéla'gac nup ta'bía lecha', len xpéla'gac yúgu'të bunách, nup cunadá'ugac len nup nadá'ugac, nup nacgac ca'z len nup nacgac blau."

¹⁹ Ni'r blé'ida'-ba' böa' snia' na' lenca' bönni' ta'ná bë'ë yödzlyú, len bönni' rjaquë' gdil-l guizx yu quequë', nudubquë' quië lúnlenë' gdil-l Bönni' dxië'-ba' böa' chguich, dzaggac Lë' ni'a në'ë guizx yu.

²⁰ Bdzunba' böa' snia' na' lenca' bönni' na' bë'ë didza' uláz queëba', bönni' na' benë' yugu' le nac bë'tsca lauba', gzxi' yé'inë' nup ni' glui' latj nu uzúj láhuigac lë na' nac bë' da'gac lëba' len gulayíj ládxi'gac bdau' queëba'. Böa' snia' na' lenca' bönni' na' bë'ë didza' uláz queëba', nabangacz ca' gularu'në' leygac ga rō' gui' zxön le réguilen lë na' ruzégu'it'sca.

²¹ Yúgu'të nup na' gda'gac lequë' budödcdë' leygac len guia tuchi' na' r-ruj ru'ë Bönni' na' dxië'-ba' böa', ati' guluhuöljba' yúgu'tëba' böa' na' ta'zuba' luzxbá, gláguba' xpéla'quë'.

20

Chi gayuá' iz

¹ Gdöd lë ni blé'ida' ruhuötjë' gbaz la'y, zë'ë yehua' yubá, zönë' xxi'n guia qui latj chul, ati' nu'ë tu du guia yödx.

² Gzxönë'-ba' bël zxön xtsni' na', nacha' bël gzoaba' dza ni'të, bël na' lëba' tu' xöhui' lenca' Satanás, ati' béguë'ë-ba', len buca'në'-ba' cni chi gayuá' iz.

³ Yajchu'në'-ba' latj chul len buseyjë' latj na', bdë'ë le quel-la' le ruséyj latj na' quië cutur si' yé'iba' bunách yugu' yödz ga gza'ar chi gayuá' iz, ati' tōd ni' ral-la' yedxba' tu chi'idau'.

⁴ Ni'r blé'ida' latj gap ta'bō' nup ta'ná bë', ati' ta'bō' yugu' latj na' nup guladel-li' la'bequi xbey le rac. Blé'ida' ca' yugu' bö' glaccz bunách gulurixë' yengac bönni' cunacquë' tsahui' le glun lna' lau queë' Jesús len le glun lban qui xtidzë'ë Dios. Yugu' bunách ni cutu gulayíj ládxi'gac böa' snia' na' len bdau' queëba', len cutu glui' latj nu uzúj ra' xgagac o lu na'gac lë na' nac bë' nu da' lëba'. Gulubán nup ni lu yöl-la' gut len gulaná bë'len Cristo chi gayuá' iz,

⁵ san yezica' bunách natgac cutu gulubán. Cati' gza'ar chi gayuá' iz lubán. Yöl-la' rubán lu yöl-la' gut guc ni nac le rac zi'al.

⁶ Bica' ba len bica' la'y nup ta'del-li' yöl-la' rubán na' rac zi'al. Yöl-la' gut le rac burópl lzu cutur bi gac gun quequë', san lacquë' bxuz queë' Dios lenca' queë' Cristo, ati' la'ná bé'lenë' Lë' chi gayuá' iz.

⁷ Cati' gza'a chi gayuá' iz na', lusanë' Satanás ga na' nadzún.

⁸ Urúj Satanás, tsajxí' ye'i bunách yugu' yödz nacuá' idáp la'a yödzlyú. Si' ye'i ca' bunách yödz Gog len Magog, utúb lequë' lu gdil-l. Tsca nacgac nup ni, nacgac ca nac yuzx rö' ra' nis zxön.

⁹ Guizx yuz guladödë' gdutë luyú, ati' gulacu'ë li'ajl latj ga na' nacuá' bunách náquigac queë' Cristo, le nac yödz na' nadxi'inë' Dios. Ni'r benë' Dios ga böxj gui' bruj yehua' yubá, le buzegui' lequë'.

¹⁰ Tu' xöhui' na' nazí' ye'i lequë', yajchu'nquë' lei ga rö' gui' zxön qui lë na' ruzégui'tsca, ga na' chzoaba' böa' snia' na' lenca' bönni' na' bë'ë didza' uláz queëba'. Ni' la'zaca' la'guí'i rël len tē dza yúgu'të iz zi'a za'c.

Ta'dxín bunách lahuë' Dios ga rö'ë rbequi xbeynë'

¹¹ Ni'r blé'ida' tu latj blau chguich, len blé'ida' ca' Nu rö' rbequi xbeynë' latj na'. Lahui lau Nu ni gulanittë yödzlyú len luzxbá, len cutur budzöl xlatjgac.

¹² Blé'ida' ca' nup chnatgac, nup nacgac blau len nup nacgac ca'z, zuicnë' lahuë' Dios. Gulayálj guich, len gyalj ca' yetú guich ga na' nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu. Glequi xbeynë' Dios nup na' chnatgac tsca nac le nayúj yugu' lu guich na', lë na' glun.

¹³ Lu nis zxön gfulurúj nup chnatgac, nacuá' lu nis zxön. Lu yöl-la' gut, len lu latj chul gfulurúj nup chnatgac, gulacuá' gap ni', ati' glequi xbeynë' Dios tu tuë' tsca nac le glunë'.

¹⁴ Ni'r yajtsazgac yöl-la' gut len latj chul ga ni' rö' gui' zxön le nac latj qui yöl-la' gut le rac burópl.

¹⁵ Yajtsazgac latj ga na' rö' gui' zxön nup cunayujgac lu guich quegac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu.

21

Luzxbá cub len luyú cub

¹ Gdöd na' blé'ida' tu luzxbá cub len tu luyú cub, le chgdöd quegac luzxbá na' len luyú na' gulacuá' zi'al. Cutur bi dë nis zxön.

² Neda', Juan, blé'ida' yödz la'y na', nac Jerusalén cub, ruhuójtj, r-ruj yehua' yubá ga zoë' Dios, chnabá'a qui ca nabá'a queëbi' bi'i ngul chzoa utság ná'lenbi' bönni'.

³ Byönda' rui' didza' yehua' yubá nu rna: "Gul-yutsca'. Ga zoë' Dios zoalen bunách. Sóalenë' lequë', ati' lequë' lacquë' bunách queë'. Dioscz sóalenë' lequë', gaquë' Dios quequë'.

⁴ Dios uzxië' nis rbödx zoa yöj lauquë'. Nutur nu gat, len nutur nu cödx, len nutur nu cödx yechi', len nutur nu saca' qui'i, le chgdöd quegac lë na' glac zi'al."

⁵ Ni'r Nu na' rö' latj blau ni' gna: "Byutsca'. Yúgu'të ruúna' cub."

Gudx ca' neda': "Bzuj lu guich lë ni, le nac gdutë li didza' ni len nac löz."

⁶ Ni'r gudx neda': "Chnaccz. Neda' naca' Nu zoa zí'atël lenca' Nu rajseytë ca nac le rzu lau len le ruúdxte. Nu rbidx nis, neda' guna' ga gui'j nis na' runn yöl-la' na'bán.

⁷ Nup luxícj lu le rac yödzlyú, gac quegac yúgu'të lë ni. Neda' gaca' Dios quequë', ati' lequë' lacquë' zxi'ncza',

⁸ san nup tadxi len nup cutu ta'yejlë' neda', len nup nacgac xöhui', len nup tu'dödi bunách, len nup tun le cunác, len nup nacgac udzá', len nup ta'yíj ládxi'gac bdau' guiöj bdau' yag, len yúgu'të nup ta'z'í' yë', chzoa rböz xlatjgac lu gui', ga ni' rö' gui' zxön qui lë na' ruzégui'tsca, lë na' nac yöl-la' gut rac burópl."

Yödz Jerusalén le nac cub

⁹ Ni'r bidè' ga zoa' tuè' gbaz la'y nababè' gadxè' gbaz la'y ni' gulazönè' gadx zxíga'dau' ni' yúdzugac gadx guidzhuè' yajséytégac. Gudxè' neda': "Gda ni. Neda' ului'ida' li' bi'i ngul ra'bán na' zi'a butság ná'lenbi' Bönni' na' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau'."

¹⁰ Gdu gzóalenè' neda' Dios Bö' La'y, ati' bchè'è neda' gbaz la'y na' tu lu gui'a sib, len bului'inè' neda' yödz la'y Jerusalén, ruhuótj, r-ruj yehua' yubá ga zoè' Dios.

¹¹ Yödz ni ryèp yös yení' le zoalen lei yöl-la' yení' queè' Dios. Ryèp yös yení' ca ryèp yös yení' tu guiøj záqui'tsqui ca nac guiøj gui'dau'z nazi' lei jaspe. Yeni'dau' nac yödz na' ca nac guiøj jar.

¹² Gdu zbi'il yödz na' zoa tu zö'ö zxön len sib. Lè'i zö'ö na' nacuá' chinnu gap nu ryaz. Ra' gap nu ryaz na' nacu'è chinnuè' gbaz la'y tun chi'è. Tu tu ga nu ryaz na' nayúj tu tu lagac idxinnu cö' di'a dza zxi'n xsoè' Israel.

¹³ Lè'i zö'ö ruyú zaca' ga rlen gbidz nacuá' tsonn gap nu ryaz, len zaca' ga za' bö' ziaq nacuá' tsonn gap nu ryaz, len zaca' tsla'a ga rdöd gbidz beo' ziaq nacuá' tsonn gap nu ryaz, len zaca' ga rbia gbidz nacuá' ca' tsonn gap nu ryaz.

¹⁴ Zxan zö'ö qui yödz na' nacuá' chinnu xlibi zö'ö, ati' lé'igac xlibi zö'ö na' nayujgac laquè' idxinnutè' bönni' gbaz queè' Bönni' na' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau'.

¹⁵ Zönè' tu yag urixi náquini oro gbaz la'y na' ruí'lenè' neda' didza', quiè grixè' tsca nac yödz na', len tsca nacgac gap nu ryaz, len tsca nac zö'ö qui.

¹⁶ Yödz na', leydi'i nacgac idáp la'a. Leydi'i nac yöl-la' tunn qui len yöl-la' blaga' qui. Len yag na' brixè' tsca nac yödz na', nac gdu tsca gac nu sa' gdu chinnu dza, ati' leydi'i nac yöl-la' tunn qui, len yöl-la' xtsa' qui, len yöl-la' blaga' qui.

¹⁷ Brixè' ca' yöl-la' yödx qui zö'ö na', nac tu gayuá' yu tapén dxit, tsca nac tsadxít qui na' bunách, lè na' r-rixnè' gbaz la'y na'.

¹⁸ Náquini guiøj jaspe zö'ö na', ati' yödz na', órotèz náquini, le nac yeni'dau' ca nac guiøj jar.

¹⁹ Xlibi zö'ö qui yödz na' nazi'gac lguitj guiøj záqui'tsquistac.

Xlibi zö'ö zi'al náquini guiøj jaspe.

Le buróp náquini guiøj zafiro.

Le bunn náquini guiøj ágata.

Le budáp náquini guiøj esmeralda.

²⁰ Le bugayu' náquini guiøj ónice.

Le buzóp náquini guiøj cornalina.

Le bugádx náquini guiøj crisólito.

Le buzunu' náquini guiøj berilo.

Le bugá náquini guiøj topacio.

Le budxí náquini guiøj crisoprasa.

Le idxinéaj náquini guiøj jacinto.

Le idxinnu náquini guiøj amatista.

²¹ Chinnu gap nu ryaz na' ta'yeyjni chinnu bga. Tu tu ga nu ryaz na' ryeyjni tuz bga. Luyú la' nöz blau qui yödz na', órotèz náquini, yeni'dau' nac ca nac guiøj jar.

²² Nitú gdau' blé'ida' lu yödz na', le naquè' gdau' qui Xanru' Dios, napczè' golutè yöl-la' uná bè', len lèzca' cni naquè' Bönni' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau', naquè' gdau' qui yödz na'.

²³ Cutu run bayúdx tseni'gac lu yödz na' gbidz len beo', le uzení' yöl-la' yení' queè' Dios lu yödz na', ati' naquè' ca' le uzení' ni' Bönni' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau'.

²⁴ La'dá lu yení' qui yödz na' bunách yugu' yödz, nup nulagac, ati' djua'què' ni' yöl-la' tsahui' quequè' bönni' ta'ná bè'è yödzlyú.

²⁵ Gatga tseyjgac gap nu ryaz lu yödz na' lahui' dza, ati' latj na' gatga gac rël.

²⁶ Djua'gac ni' le nacgac lsaca' len yöl-la' tsahui' quegac bunách yugu' yödz.

²⁷ Cutu ca' tsaz ni' nitú le cunác gdu, len nitú le nac xöhui', len nitú nu rzi' yë', san tsazgac ni' nupz nayujgac lagac lu guich queë' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', ga na' nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán.

22

¹ Ni'r bului'inë' neda' tu yegu yeni'dau' gbaz la'y na', le nac nis yegu runn yöl-la' na'bán. Ryëp yös yeni' yegu na' ca ryëp yös yeni' guiöj jar. R-ruj yegu na' lu latj blau ga rö'ë Dios len ga rö'ë ca' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

² Rza' yegu ni gatsj lahui'l nöz blau qui yödzt na'. Tsla'a hueaj ra' yegu na' zoa tu yag runn yöl-la' na'bán, ati' ta'bía chinnu lzu tu iz. Tu tu beo' ta'bía yag na'. Nacgac le tu'ún bunách yugu' yödzt xlägui'gac yag na'.

³ Cutu soa ni' nitú le dxia dö'. Soa lu yödzt na' latj blau ga rö'ë Dios lenca' ga rö'ë Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', ati' la'yíj ládxi'queë' Lë' huen dxin queë'.

⁴ La'lë'inë' lahuë' Lë', ati' lë' nayúj ra' xgaquë'.

⁵ Cutu gac ni' rël, ati' cutu la'quínn tu le cu'u yeni' len clëg yeni' qui gbidz nup nacuá' ni', le gaquë' Xanru' Dios yeni' quequë'. Tsalzú la'ná bë'tecz nup nacuá' ni'.

Chzoa huödë' Cristo

⁶ Ni'r gudxë' neda' gbaz la'y na', gnë': "Didza' ni nac gdu'të li len nac löz. Xanru' Dios, Nu ruchíz Bö' La'y icj ládxi'dau'queë' bönni' tu'ë didza' uláz queë', chbsölë'ë gbaz la'y queë' quië ului'inë' yugu' huen dxin queë' le ral-la' gactë."

⁷ Cni rnë' Jesucristo: "Chzoa huöda'. Bica' ba nu run ca rna didza' ru'a uláz queë' Dios, nayúj lu guich ni'."

⁸ Neda', Juan, byönda' len blé'ida' yugu' lë ni. Gdöd byönda' len blé'ida' yugu' lë ni, buzechu zxiba' xni'ë gbaz la'y na' bului'inë' neda' yugu' lë ni quië guna' lë' zxön.

⁹ Ni'r lë' gudxë' neda': "Cutu gunu' cni, le naca' neda' huen dxin queë' Dios ca nacu' li', len ca nacquë' böchi' lza'u na' tu'ë didza' uláz queë' Dios, lenca' ca nacgac yúgu'të nup tun ca rna le nayúj lu guich ni. Ben zxön Dios."

¹⁰ Gudxë' ca' neda': "Cutu ca' ucachu'u xtidzë'ë Dios ni, didza' ru'a uláz queë' len nayúj lu guich ni, le chzoa lac lë ni.

¹¹ Nu rua' dö' gua'tecz dö'. Nu run le cunác guntecz le cunác. Nu run dxi'a, guntecz dxi'a, ati' nu naqui quizi queë' Dios, gáquitecz quizi queë'."

¹² Rnë' Jesús: "Chzoa huöda'. Nu'a lu na'a le nadél-li'gac bunách, ubi'a qui queëquë' tsca nac bi glunë'.

¹³ Neda' naca' Nu zoa zí'atël lenca' Nu rajseytë, ca nac le rzu lau len le ruúdx'të. Naca' ca' Nu run ga su lau len Nu rusyúdx.

¹⁴ 'Bica' ba nup nayár le nácugac, tun le nac dxi'a. Nazi'queë' latj lahuë' le rbia yag runn yöl-la' na'bán len gac la'yazië' gap nu ryaz lu yödzt na'.

¹⁵ La'cuá' ni'l ra' yödzt na' nup nacgac xöhui', len nup nacgac udzá', len nup tun le cunác, len nup tu'dödi bunách, len nup ta'yíj ládxi'gac bdau' guiöj bdau' yag, len nup ta'dzág ládxi'gac ta'zí' yë'.

¹⁶ Neda', Jesús, bsöla'a gbaz la'y quia', bului'inë' lbi'ili' yugu' lë ni, lbi'ili' na' dzagli' yugu' cö' bunách quia'. Neda' naca' di'a dza queë' David lenca' zxi'n xsoë'. Naca' ca' bölj usíl."

¹⁷ Tu'ë didza' Dios Bö' La'y len bi'i ngul utság ná'lenbi'-në' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', ta'në': "Gda."

Nu ryöni didza' ni ral-la' gna: "Gda."

Nu rbidx nis len nu rzë ladxi' lei, ral-la' guid len gui'j nis runn yöl-la' na'bán.

¹⁸ Neda', Juan, ruzéjni'da' nup ta'yöni didza' ni ru'a uláz queë' Dios len nayúj lu guich ni, rnia': Chqui' nu udá' lë'i didza' ni, Dios ubi'ë qui nu na', gunë' lë' zxguía' ca nac le nayujgac lu guich ni.

¹⁹ Lëzca' cni, chqui' nu cua bítì'tèz didza' ni ru'a uláz queë' Dios len nayúj lu guich ni, Dios ugúë' ca' xlatj nu na' lu guich ga nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu, lenca' lu yödz la'y, ca na' nayúj quequë' lu guich ni.

²⁰ Xanru', Nu run lna' lau quegac lë ni rnë': "Ja. Huödtea'."

Ca' gac. Gda, Xantu' Jesús.

²¹ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.